281(2)
Ծ 89

ԳԻՐՔ
ԽՐՈՎՈՒՆՑ

Կ. Պոլիս
1782

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ
ՊԵՏԱԿԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱ

4
882

ԸՆԹՈՒՑԻՉ

Ընտրեալ ասացեալ Գրիգորի Նարեկացւոյ, ար-
կածեալ ի Տիրացուէ Հրեշտակեան ի Արդզնէ։

Ներբեռնուած է ՀԱՅԿԱՐ-ից

Ամատրեցեալ ի ի՛ւրմէ հնդեալ Տէրունական
մեծի Ի՛լիասեանն, Տեառն Պօղոսի Պա-
ղատացւոյ Հայրապետի Ամենայն Հայոց։

Ներբեռնուած է ՀԱՅԿԱՐ-ից

Ընդ որում ամենայն Ընթերցողք, Տեառն Յովհաննու
Հայրապետի Ամենայն Հայոց, ի պատմութեան Յանկարծ երկ-
նից ի վառեալ Հրեղէն Ձեռին Հարուածոյ, եւ ի վերայ
Ընդհանրական ի Արդզնէ։

Ներբեռնուած է ՀԱՅԿԱՐ-ից

եւ ուրախութեան Վճռով։

Ի բանս Նորին Արբազան Պատ-
րիարգի, Տեառն Յովհաննու, ի Ձեռն
Ընդհանրական Արդզնէ։

Ներբեռնուած է ՀԱՅԿԱՐ-ից

եւ առ Ընդհանրապէս։

Ի վերայ, Վերնատուն ի Արդզնէ,
Տեառն Յովհաննու Պատ-
րիարգի Ամենայն Հայոց։

Ներբեռնուած է ՀԱՅԿԱՐ-ից

Ընտրեալ Աստուածային Գրոց Տէր
կացոյց Հրեշտակեան ի Արդզնէ։

Ներբեռնուած է ՀԱՅԿԱՐ-ից

կին հանգամանան ի գերու-
թիւն զաւրի, որ վերայ
ոտին ց ի գիւղս կոթառելոյ
հոգւոյ առակի, ընդունել
ի կամաց քոց լիցի։ Այլ
քանզի՝ ձայնդ աշխարհ զա-
ստուածային հասոյց,
ուժգին ց հնչեցեր ի ձորն
վէմ ժխնդրութեան, կարկին
քնած երկնէ մարդոյ յար-
ձակմունս։ Այժմէն զու
շարժեալ զաւրժամանս յա-
դանդ հերձուածոցդ. 7 որ
միտս անձին զուգանդի
խառնեալ ախտիւդ, հա
րեալ ի միաբան • զկին աս-
տուած խոհեմութեան • հոգւոյ
շարժողն, ընդ բարին • և
գերեալ զնա ի սէր Տեառն 8 ըստ
կին դիւթածդն, որ նախ
քան զնտրելն ժամանելդ
առ • Ո՞ր ընտրեալն
յաստուածայինացն գաստ
ոտան՝ օրհնական առեալ զդ
մոխրս, զձեր վերամբառն
յաստղս գաստիարակ։ Ի՞նչ
ձեզ մերձ օրն տէր • որ վերայ
ձեր մարդ է օրն տէր • որ վերայ

հայեցայ՝ զերծած, և քան ի
պատուական բոլորտատեղ
մատուցեալ ծխոյն բարեխո-
սեան։ Ընկոյզ զանկաւոր
մանեակ յօդուածս բանիդ
գերդ ի հանելիքն, և մի՛ ի
բարկութիւն։ Ուզէ՛ ի խո-
րոց սակ զգայուեցդ խոր-
հրդակից սենեկիս՝ վասն
զանկի ժամանելոյ առ գերդ։
Պատուիրակեան ընդէր՝ քա-
նանայ զանձն՝ ։ ազգակիցդ
զօրութ ձայնդ՝ որ կնան ի
պարտութիւն։ Այլ ի գեր
նեղս իմ ընդ գերդ գան՝ խոս-
նեալ ազգին հզօր, մի՛
խրթին ։ զնայրապատիւն ձե-
ռաց սակաւիկ յոյժ, և
պարտ ընդունելոյն յոյժ
բան՝ լսան բաղձալոյն ոչ-
գոյ, և խրթին զանխրատ-
ութիւն բարկացան՝ ասացեալ
գերդ երեսացն։ զոր սակ
3 ծօթնասունեակտասնից երկոտ
գի սպասին ասէ։ Այլ
խրթին զերծութիւն խոնդ
հանդգնական ի խորանին տո-
նալ, և զոր գանձիդ հանոյ
ասացեալ ոչ ի գերդ ի
բարկութիւն։

3 Ծնաւ
6 · 3
4 Հոսի
7 · 8
5 Աբրա
10 · 26
6 Բիւց
20 · 25
7 Իսաա
24 · 17
8 Հակ
29 · 6
9 Յակ
9 · 10
10 Լեւ
7 · 39

ՀԱՅԿԱՆ։

Հրեշտակ Տեառն յանախորդեաց
եւ լոյս պատեաց բնակարանին։ Եւ
հարկանելով զկող Պետրոսի՝ արթնաց
զնա՝ եւ ասէ. Յարո՛ւ սրաստի։ Եւ
անկան շղթայքն ի ձեռաց նորա։ 8 Եւ
ասէ հրեշտակն ցնա. Զգեցո՛ւ զգեստս
քո, եւ հետեւեա՛ ինձ։ 9 Եւ ելեալ
հետեւէր նմա, եւ ոչ գիտէր թէ ճշմա-
րիտ է որ լինի հրեշտակին առ նովաւ,
այլ տեսիլ կարծէր։ 10 Անց եւ առա-
ջին եւ երկրորդ պահակ, եւ եկին առ
դուռն երկաթի որ տանի առ քաղաքն,
որ ինքնին բացաւ նոցա. եւ ելեալ
անցին զեւթն փողոց, եւ անդէն հե-
ռացաւ հրեշտակն ի նմանէ։ 11 Եւ Պե-
տրոս ի միտ առեալ ասէ. Արդ ճշմա-
րիտ գիտեմ, զի առաքեաց Տէր զհրե-
շտակ իւր, եւ հանեալ զիս ի ձեռաց
Հերովդէսի, եւ յամենայնէ հրէից
ազգէ զոր ակնկալէին։ 12 Եւ խոր-
հեալ եկն ի տուն Մարիամայ մօր Յով-
հաննու որ կոչեցաւ Մարկոս, ուր էին
ժողովեալ բազումք եւ աղաւթք առ
Աստուած։ 13 Եւ նա զդուռն ծեծէր
սրահին, եւ մատակարար մի ելեալ
լսել եկն, որ կոչեցաւ Հոդէ։ 14 Եւ
ոչ ետ բանալ դրանն, այլ ընդ ներս
վազեալ պատմեաց թէ Պետրոս կայ
առաջի դրանն։ 15 Եւ նոքա ասեն ցնա.
Խելագարեցար։ Եւ նա հաստատեալ
ասէր թէ այնպէս է։ Եւ նոքա ասեն.
Հրեշտակ նորա է։ 16 Եւ Պետրոս
կայր զարկանելով զդուռնն։ Եւ երբ
բացին եւ տեսին զնա, զարհուրեցան։
17 Եւ նա նշանակեալ նոցա ձեռամբ
լռել, պատմեաց նոցա զկերպ որպէս
հանեալ զնա Տէր ի բանտէն, եւ ասաց
պատմել զայս Յակոբոսի եւ եղբարց։
Եւ ելեալ գնաց յայլ տեղի։ 18 Եւ յա-
ռաւաւտին եղեւ խռովութիւն ոչ փոքր
ի զինուորսն, թէ զի՞նչ եղեւ Պետրոս։
19 Եւ Հերովդէս խնդրեալ զնա եւ ոչ
գտեալ, հարկանելով զպահակսն հրա-
մայեաց տանել զնոսա։ Եւ իջեալ ան-
ցանէր ի Հրէաստանէ յԵսարիա, եւ
անդ կայր։

Ի ՀԱՄԱՌՈՏՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅԽՈՆՈՒՑ
ԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆՈՑ։

(Ա)

Ի խոտ եւ ի մոխիր ընդ ես։

Ա Ի ՀԱՅԿԱՆ։

Զանոնք ու բոլոր ազգերը
Ձեր ամենակալ Աստուածը
Ձեր ամենակալ Աստուածը
Ձեր ամենակալ Աստուածը
Ձեր ամենակալ Աստուածը
Ձեր ամենակալ Աստուածը
Ձեր ամենակալ Աստուածը
Ձեր ամենակալ Աստուածը
Ձեր ամենակալ Աստուածը
Ձեր ամենակալ Աստուածը

Ղեւտ. 19. 25
Ես. 2. 41
Ես. 2. 42
Ղեւտ. 9. 25
Ելք 25. 17
Ղեւտ. 3. 11
Ղեւտ. 3. 10
Ելք 47. 4
Ղեւտ. 1. 46
Ղեւտ. 11. 23
Ղեւտ. 11. 21
Ես. 7. 9
Ես. 7. 11
Ղեւտ. 30. 16
Ղեւտ. 59. 5
Ղեւտ. 24. 2
Ղեւտ. 1. 7. 8
Ղեւտ. 32. 9
Ես. 77. 62
Ղեւտ. 12. 7

դակ ուտ այս ըստ յաղա-
ղական եղանակդ ուս-
ուսոյ եղից անձն իմ պար-
տուր : 1 Պատմակից
կործանելոյն ազգայ :
Սկսեալ 2 դասախոսդ
նիւթուէն : Ընդոյ բարեա-
րատ || քան զսիկիմեան հայրա-
ձայնի : Ո սահմարագոյնս
քան 3 զբանան : 4 Յանա-
ւելոյս քան զանանէկ :
Ընդժկական քաղաքս դը
բօղեաց : 5 Ընդայր Ասպետ
սպասամբս հինեն խոչի :
Յիշատակարան պահել
ուխտազնդոյս էին յոդոյ :
Ասեմբեալս՝ զի քան
զձոյր : Տարամբեալս
քան զձայնեան : 6 Ասելս
բարձր քան զգաղիեաս :
7 Ընդելիլս քան զանդհ-
ման կախարդեալ :
Պատուհեցեալս քան զբ
քարոզին : Ասմբասցեալս
լեալ բեմայիմ : Ընդայր
կեղ 8 Ծարիցեալ սիրա
ելիսն : Ընդս սպասնեալ
սիրա հնարեալ , այլ ոչ

հանդարտեալ : 9 Ընկո-
լեալոյ սահմոյ՝ անձնա
կան օձս եղեսցին :
Ակրալ քարից ձոյց՝ լը
ցեալ ժանտալ : Պատ
կեալ՝ վերջին հարուածոյն
երեսալին : 10 Լսալ քանին
սերեալ , և սեսանողացն
ձայնի : 11 Տարեալս մեր
ժեալ՝ հատեալ ի կործա-
նեալն : Ասրասկեալ զբ
լացս վաստհարան . և կբ
կին ծրդեալ՝ շինածս իս
սեն : 12 Ի սիալ ժառան
գութիեն յարմարական ,
և մատակեալ սեան ուծա
կեալ . լսալ քանից նախա
դրելոյն՝ մոխելի , դա
թի , և երեսայի : Ընդայ
բանական՝ 1 սենեալ բար
սեալ , հարուածեալ խրա
սալ քերանն : Ընկնիլ
կուզալ . Ծեղել
կանելն սղբական հեգա
թեանն : Ընձարակ գալեալ
յերս հնարից . Քակտեալ
վերսալին՝ ձեռամբ շինո
ղին : Ասրալս ընկերցեալ

թեան։ 6 Ա՛լ ասաց նոյնպէս
առաքեալ առաւ անուղղ խրե
խրել, և առին աչաց ցաւ
մաքրել՝ ոմ առնեցաւ։
Ա՛ռ բանից մաղթողին՝
հզօր և ողորմած Տեառն քան
|| երկնի, և երկիր երկրի.
և նաքա ցորենոյ և գինւոյ
և ձիթոյ, և նաքա խնդրի։
7 Եւ երկնաւորացն աղերս
ար առնէ՝ հոգւոյս ազգի
ցէ՝ քան թէ առեղծաց ո՞
պահանջուածոց։ 8 Ա՛ռաւ ըս
առնէ՝ և ես կամ։
Նմա առաքեալքն՝ ի
մեռս մաղթանաց այսր հե
ծեալք՝ կամս քոյդրուե
զօրանալ առին։ || Ա՛լ ոմ՛
ի բանալ վէրձայնին երկնի՛
անընտիր գառնալ կրթուե
վայելման լուսոյ՝ ո լեր ըզ
նիւթ մտոյ բարեաւճայց
ընդհատ ի մէնջ։ 10 || Ձի զե
կելոյս՝ ըզ մաղթանաց գոչ
տան առաքին. և այժ թալ
կացելոցս։ և կեանք մնալ
ցելոյս մեռցս խղճին։ այլ
ոչ առաժանամբ կրկնց ա

1	Լա
14	34
14	42
14	45
2	Ա՛ա
25	30
25	18
3	Ա՛ա՛ց
16	22
4	ոչ
4	2
5	Ա՛ա՛լ
125	6
6	Ա՛ա՛
9	14
2	21
7	Ա՛ա
1	12
8	Ա՛ա՛
64	8
64	1
9	Ա՛ա՛
67	2
10	Ա՛ա՛
25	5

լրատուցի՛ հաստատմամբ՝ հե
բանանաւ հզօրին՝ ի տեղի
անտես եղբ։ 2 Ձերձեալ՝ տա
բազրեալ՝ խրատոցանէ մե
ծաւ՝ ամենայնիւ առանց
խնայելոյ։ || Ա՛ծաւկեցեալ
դրամս կերկրի ջարեօք,
ըստ աւանդականոցս ժխատ
ղին՝ որ յաւետարանին ցու
ցանի։ Ա՛ՀԱ դու 3 աշ՛
ւաձ հոգւոց եւ ամենից
մարմնոց՝ զոր դաւանեցար
ածաշնորհին։ 4 և երկայն
ամիս և բազում ողորմ, ըս
ղջոյն յօնանու ձայնիւն։
Ձ ընդհան կատարել ի
քոյդ հաճոմբ օրհնեալդ
կամաց, զնկղնաւորեալ
մատեան մաղթանաց այսր
ազեցեցեալ։ 5 Ա՛յլ ընդ
լսելով աերմանեալ բանիս,
ի նախընթաց չուս առաւ
հանաց՝ օրհնանացս պատ
րաստեցէք, ի կատարածն
համարեցեալ հաճոյանն հն
հոգւոյն, զարձոյցեք երկրպագել
տեառն քում։ 6 Ա՛յլ ընդ
երանեալ ոգեղէնն բանիս
ղեալ՝ ի ձեռն Ա՛ստուածոյ
ղեցեալ։ 7 Ա՛յլ ընդ
ղեալ՝ ի ձեռն Ա՛ստուածոյ
ղեցեալ։

Լուսատուն էրկնային։
Երկրային։
Երկնագործեան նմոյշք։
Երամիցգնեան ամպոյ։
Ելանել` ի վեր երթալ։
Ելանել` ի վայր իջանել։
Ելանել` ի դուրս գալ։
Ելանել` ի վեր ի վայր շարժիլ։
Ելանել` ի վեր ի վայր ընթանալ։
Ելանել` ի վեր ի վայր ելոյզ առնել։
Ելանել` ի վեր ի վայր ելոյզ առնել։
Ելանել` ի վեր ի վայր ելոյզ առնել

քեզ բարեբանեալ՝ որ փրկեր
կոտրիր ես ամի՝ եթէ ան
տացեալ քոյ ոչխարիս՝ զա
նան դժընդակ տացես ու
ղեւից։ Ա՚եղջ մեռելոյ՝
անախտ կեանք։ Արդ
նեցելոյս պարտիք՝ փրկ
կոտրիւն։

Ա՚բդեզ մեռացին զբա
րերարեալ՝ անկնալոյն։ 1 Կոր
Ա՚ղաւեսացին զգիտասի՚ 51 · 19
րեալ՝ խնամօղ։ Ա՚յսպէս
գին զմարգարէսդ՝ անախ
փոխ։ Ա՚ղաչանքիւսդին զկե
նագործեալդ՝ անխափան։
Անողոքին զողորմելոյդ՝
երկնային պատուոյ։ Ա՚զաւա
զեացն զքաղցրութիւնդ՝
բարեշնորհ ծաղիկ։ Ա՚ն
պատուհասդին զնիւթ պան
ծանաց՝ քումդ հոմանէ։
Ընդունակեացն զիմաս
կենդաց՝ քոմդ բարձրանալ։
Ալ պահեացես զվայելչա
կան զարդ պայծառութիւդ՝
քոմ պսակի։ 2 Ա՚յնէ ոզոր 2 Պետ
մածացն է երանելի՝ ոյլ 5 · 7
դու բնաւ խոկ ոգեացոյ է
լեալ փափագանաց։

Ա՚ժշկեան հնազանդոյ։ Ա՚ն
ձեան անձկանացն։ Պարգեւա
տուի առեալ։ Ընդունե
լութեան անխոտորելի։
Հաշտեաց անխոտորակիր։
Ա՚նկուճ անխոնարհ։ Սրբեան
ի պատառաց ծրչնեալ։
Ա՚յնէ յառելոյդ զաչս քոմ՝
նայեցեալ ի հայեցուածս
ուրկոց վտանգից յանձն
թշնաւոքեն՝ զբոյդ ան
ւոց փրկութիւն՝ յոյս և խոր
նամխոյ։ Ա՚յնէ նկատեալ
զխոհեցոյդ ի վեր՝ յամենա
գրաւ ուղիս առակալն, հր
բեշտակ քո խոստացութեն՝
քաղցրութեն ինձ պատա
հեացին։ Ընդց ինձ որ՝ յե
լոյն աւուր շնչոյս արձակ
մանն, զանգրութեն ոգի լը
ոով ամբարձեալ յերկինս
հրաւիրն երջանկաց։ Պար
գեւօք սիրոյ քոյ՝ եկեալ հա
ստատ արդարոցն կատարե
լոց։ Ա՚պեաց ինձ կցորդ
ժամանեցուցես զանախն
կան բարի՝ զոր ես՝ ես ոչ
ստացաւ աչաւ՝ աւետիս
շնորհեացես։ Ա՚նբա լեզի

բարի : Ընծիկ տիրոջ հա
ւատարակեա : 4 Ինչպէս ա
րարիչ ընտանւոյ իւրում :
Պատուիրեալ . անքննին .
ահեղ . ահարկու . տանջե
լի . հզօր . տաճկի . անուա
նելի . անմերձենալի . ան
լսելանելի . անխնդալի . ան
հասելի . ի անտեսանելի .
անընկնելի . անշեջանելի .
անտրտնելի : Ընդկիզեալն .
մեծամասնակ : Ընդշտեմա
րան գիտուի . անբիւրեան
տեառն . Հզմայրիս կանգ
նեաց . 6 բարձր և խոնարհ
օրհնաբանելի գոյութիւն :
Ընտրեալ ծագումն :
Ընծայարկու Հաւատացեալ :
Ընտանեսէր լոյս :
Ընտարակոյս վստահութիւն :
Ընտարտասի Հանգիստ :
Ընդերձեալ կնիք : Ընտան
տանելի տեառն : Ի կոչեալ
տեառն : ‖ Ամենակ քաղց
րութիւն : Խաժակ բերկրու
թիւն : Տեառնէ հոգւոց հայր :
Հաւատարմութեաց տէր : Ընդ
երկայն խոտորումն : Ծած
կեալ ցանկալի : 8 Ծ գեղա

ՈՒՍՏԱՑ

տուիչ պարգե
աց . Ընկճեալքն

Ո

ա էրեսին յաւէրժուած իւղին հե
ծելեան նոքին հոգիք ա եանոյ
ապերա ուշխոհաց : Կան ի խո
րհուրդ ընդ ես :

Ո Ձ զբոլորն պարգեւեցեր
փրկութիւն : 1 Ձ մտաւոցա
նելոցս զեղ վերացս : Ձ
ապերանիս խոցոտածոցս :
Ձ դարմանս տկարութեան :
2 Ձ ծագեա զլոյս ի խաւ
արին՝ յաւուցեալոյս ի քո
զօրութիւդ . ապաւէնդ կե
նաց, պարգեւդ տիեզերաց :
Որ միայնդ ունիս փառս
ինքնութեամբ խոկութիւն՝
ի յարակայ միտիքեանսո
րութիւն . վերակաւ ի բլրոյ
էից՝ գոլեալ ի բարերիչ :
Ծրհնեալ և փառաւորեալ
3 յերից յաւիտեանս . և
անդր քան զպատմեալ սահ
մանի խնամարկուդն . յաւի
տեանս յաւիտենից ամէն :

Ո Էրեսին յաւէրժուած իւղին հէ
ծելեան նոքին հոգիք ա եանոյ
ապերա ուշխոհաց : Կան ի խո
րհուրդ ընդ ես :

Ո

ա ՏՈՒՍՏԱՑ

տուիչ պարգե
աց . Ընկճեալքն

1 Կ 4 · 34
10 · 34

2 Կաւտ
9 · 2
3 Ասղ
144 · 21
4 Ասէ
13 · 4
5 Երեմ
33 · 20
6 Ասղ
137 · 5
33 · 9
8 ‖ Բաղ
5 · 24

երգով, այլ զի զգաստա-
ապաստանաստ վստահութիւն
Օ՛ի ոչ իմով ինչ անօրէ-
խրտչ առնիցեմ զքեզ։
տութեամբ ոչ ինչ ինչ
ոտիւք անդամոյ։ 7 Ընդ-
գասիան գոմք։ Աղաղակ
բազմացեալ։ Առնարշտե-
ասնելն։ Համբոյր փրկական
չէ եւ քան զոյսոսիկ ապրե-
ստնիք վայելչականիք՝ ան-
ոքեզ ընդ իրեւնք։ Օրհ
նեալ գովեալ բարեբան
եալ քարոզեալ աւետարա
նեալ հռչակեալ հնչեցեալ
պատմեալ անխափելի կա-
տեալ արարչեալ։ Չէ որ ինչ
առ մեզ բերիւն առ Քրիստն
հատուցք քաղցրութեանն՝
զորս հանդերձեալոցն ակն
ոյց լուսափանչն կերպա
էորս թիւք։ 8 Որով զըմ
արի գուցանիս ի փրկու
նի, երանութիւն. նման
արտասրութիւնք համբոյ
խրտչ առնիցեմ։ Ընդ

1 Ամէն
71 · 6
102 · 3
67 · 11
Ամէն
20 · 15
3 Ամէն
6 · 8
4 Ամէն
117 · 15
5 Ալէլու
14 · 21
6 Ամէն
117 · 18
7 Աշխ
3 · 22
8 Ամէն
19 · 9

անկապուտ։ Օթոց բազ
ձալիս։ Ձեռնկալուս մեծ։
Օդարձ փառաց։ Ընդէն
գոհանալ։ Ընդունելի շը
նորհ։ Ընտրական գանձ
։ Ընտրեալ անձրև։
Ընդիմացնող ցօղ։
Ընծայեցուցանել պերճի։
Ընդ բժշկել։ Ընկնա
ձիւք աստղոսիք։ Ընծա
գոյն խրատոյս։ Ընտաներ
կոյսն։ Ցանկալին ան
սիս։ Ընտիրն մանր
էրդ։ Ընդրուսակը պաշա
պան։ Ընդհատանել տը
ձիլ։ Ընխոսիան գիմեց
ուն։ Ընդառնիցելի հրա
ման։ Ընհամաօտ յոյս։
Ընդիմակ տեսողութիւն։
Ընդդէմական տուրք։ Ընդ
նախաշէմ աղջ։ Ընդդիմակ
շիւռ ձեռն։ 3 Ընդհատու
տես ակն։ Ընդիմադրու
ձայն։ 4 Ընդոստանալ լու
Ընդդիմութեան բերուն
։ 5 Ընտն կենդանի։ Ընդ
խոնհատակ մատն։ Ընդոյ
թիւրելի երես։ Ընդհատիսիս
ընթացք։ Ընդառնուտան
իւսք։ 6 Ընդոնդելի խրատ

իմն ասցես զիոթբա՝ մեծից
մրկանաց ազերս։ Եւ քան
զի՝ ամ հասակ ումիկեցեալ
մերկրի ազգ բանականաց
այս պատճէր ընկալցաք
կան հորոգ մատենի ոչեց
նոցին։ Ար զամենեցուն
ունի զկրից պատասխանիլ
հնազանդեալ միտս պատ
կերի։ Եւ զի գոյիդ մեծա
կանին կարեաց համայնից
Ու բոլոր գոնացոյս՝ բազ
մանդամ սիրելեալդ քո
իրատանէից։ 1 Ու նախնի
ժամ ժամանողաց, և առ
երկրորդ կոչեցեալ քահա
նայրանն։ Ու որ ի կա
տարած աւուրն ընկալեալ
սակաւամարն ծերութիւ։
Ու պատուիրաց և աս
դարս։ Ու ինքնագոյ բան
գրոյցին, և առ սիրեալ
անձնագոյս գոհարին։ Ու
բարիս, և երեսնապտղիս։
Ու հինգն, և առ արիս։
Ու ստուկս, և հնգից
անկեալս։ Ու սեպուհս,
և գերաշխարհիկս։ Ա՛ինա
նոցից, և պայազատաց։
Ե՛ իմանաց, և ոսկեա
կանաց։ Ու ոսկոց՝ և իմաց։
Հրամայողաց՝ և հնազանդե
լոց։ Ա՛ներելոց՝ և ներո
ղաց։ Ա՛ ենից՝ և փրկչաց։
Պատուական՝ և ուսա
կաց։ Ա՛ իմաստից՝ և ուս
կանաց։ Ա՛ տարբերակա
նաց՝ և գերզից։ Ա՛ ընտրեալ
գոռոզութեանց, ի ստանձ
նէ ընդունելոյ։
Ա՛ իմացողելոց՝ վերնակա
նացն խոստացաւ։ Ա՛ զբա
նից տիրապետէր զգա
ստից։ Ա՛ ճանաչողակա
նաց երկնայինկրեցից ընտ
րեաց։ Ա՛ յերեսից՝ քա
րեզգաստից դիտողաց։
Ա՛ ծառայողաց նախագա
հից՝ արբանեակ տեսողա
թեաց։ Որոց ոմանց ակեա
ղոյնաց, և ոմանց խրատ
բարեաց ստ դէմ աղօթից՝
այսու մատենիս մատակա
րարեցին։ Ա՛ երանելիք հո
գւոյդ զօրութիւ, կարգէ
հինն մտքիանաս բազմադի
միս։ Ու ամեն ոտքին հն
գրեանդ՝ գիտէ մեծից
յանդ խնամ լինել տոհմի
հանապազ։ Ու արուցեալ

և յետ սմբռնելոյ : Եւթէ
գրեցի ի փիլատէ. կար
գեսցի հաղորդեցայս յայս
գիրս կենաց, որպարեա կա
մեք զո օրհնեալ և ինձ շա
մարել : Եւթէ չեծաքեան
ուծաչաձեցա ի ձեռն այր
բանի ի գաղտնեցեալ ուրա
յսուալ եկեալ, օգտեցայք
բարձրեալ և ես ընդ նմին:
Եւթէ ձեռն մեքուա՝ խրեն
կամ համդերձեալ ես քեզ
համբարձցի, հասցէ մեզ
գեալ ընդ նմա ձայնի և ա
դաղտնի առեալ յառալ
մասուցեալ : Եւթէ պատա
ասես բազմապիսիս ընդ
նմա երկնեալ, լեցի և ինձ՝
քեզ և վասն նորին, կարէր
նոյ խրեալ : Եւթէ յարգե
ցի այս արձան բանի՝ այ
սորհակ քեզ ի հանգիստ,
նախ այլոցն ընդ նա՝ քեզ
ընծայեսցի : Եւթէ ի տրիս
ասացեալ էին : Ձանձրա՞ք
ոչ նրբատեսցի, կանգնեա
ցի վերատին հաստատու
նոյ այսու հաստատեցայ՝
ի քեզ յառալեալ : Եւթէ
համբարձեալն վասն չ

Եղիշէ ի քէն խնամեալ
զոյն ընդ երկնեցայսդ՝ ի սիր
ասա յառնիս . բժշկեա քի
հոգւոց , և մեզ բանիցն
յանցանաց : Վասն քեզ
պատառ՝ և արձակեա մեզ
մեղաց կապանաց : Եղեալ
բարեաւ պատասխանեաց՝ ա
վետ վարձեցելոցն : Եւ
պատգեհալ ասացի ի ձեռն
սրին՝ ապարանք ընձեց :
Ընդ հարկեացի՝ և ինձ ասէ
ընդ նոսին աս ի քէն զոյ
կան մեզ . և ինչ խնամ
ձայնի՝ շահեցա բազում
բայսս Եւ ասէ ի քէն զոյ
նա մեզ ասացեալ՝ այս
դասանեք նոցին . և բանիւս
այսու՝ հեծաքեանք նոցա
ընդ իմ հնչեցուցին :
Ընդ համբոյր ձայնակոչեա
այսր ազերգաքեր՝ շնորհ
նաց քոց մեռալ բնակես
ցի : Եւթէ երկեան ինձ քա
րեպաշտեցք ընծայիլ ա
վետ , ընկոյզ ասեմ կիներս
ներգոս վասն քո գիտաց՝ և
զիս ընդ նոս : Եւթէ սկսաս
ինձ արբանեակ քո կամիս ա
ծոց այդ առիւծք բերցի ,

(Բ · 2)

ԱԶԳԱՅԻՆ • ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ԵՐԵՒԱՆ

զմեզ ոչ թողում լալ, ըն
կոյզի այսու մի՛նոյնիւ
ձեռն քո զնա՝ ամփոփել
ի նոյն հաստատութեան։
Հիմ ամպի՛ ի զգուշանալ
պահպանողացդ ոչ դեգե-
րեալ լինի, սպասեալ ա-
մենից ի նոյն դարձն ևս
լոգալիդ։ Հիմ սրտա-
դողիւ դիմեալ դիմանալ
ինչ զոք խոովեցաւցէ,
ամփոփեալ ի սոյն նոր
շուն հաստատութեան և եր-
կիւղածութեամբ խոնհար-
դ։ Հիմ սնօտիանալ ե-
րկրիկ խորամանկ հոգոյ՝
յանկարծ բռնեալ զոչ
հաստատուն մտածիւդ՝ շինե-
ւածդ մարդոյ՝ կերկրացեալ
ծուլա, հանդարտեալ
անդրկեն՝ զկնի այդց ինչ
ոչ ի գեղ պատահեալ։

Հիմ պատճառ լինիլ զեղ
կենաց ա՛ն հնարս ցուցոց
հոգւոց և մարմնոց՝ քոց ըս-
տեղծածոց։ Այս կար
գեալ ապհմանէ ոչեղոց մա-
ինչի ակզբնեցելոյ յաճա՛ն
ևս բազմելոյ։ Ախտա-
լի եմ ես հաստատե՛

ամենայն վաստակ ի ձեռն
պատուի էղեալ։ Հիմ պատ
պատուի ասեն՝ ի գեղ ո
ձեռն ոչ ինչ ի ձեռն
ոչ ինչ ի ձեռն
ոչ ինչ ի ձեռն

ամենայնի։ Ա Երկրպագեսցեն քեզ ամենայն երկիր
և հաստատեսցեն քեզ զանուն քո սուրբ։ Ե Եկայք
և տեսէք զգործս Աստուծոյ, զի ահաւոր է
ի խորհուրդս իւր ի վերայ որդւոցն մարդկան։
Ը Դարձոյց զծովն ի ցամաք, և զգետինն
ի ջուր։ Ի Ուրախ եղիցուք ի նմա։ Ժ Որ
իշխէ զաւրութեամբ իւրով յաւիտեան, աչք
նորա ի վերայ ազգաց հայեին, զի ամբարիշտք
մի բարձրասցին ի նոսա։ Ի Օրհնեցէք զԱստուած
մեր ազգք, և լուիցէ ձայն օրհնութեան նորա։
Ի Որ դնէ զանձն մեր ի կեանս, և մի տայ
յաւել ի շարժել զոտս մեր։ Ի Զի փորձեցեր
զմեզ Աստուած, քննեցեր զմեզ իբրև զքննել
զարծաթ։ Ի Մատուցեր զմեզ ի մանգանակ,
եդեր նեղութիւն ի մէջս մերոց մէջքից մերոց։
Ի Նստուցեր զմարդիկ ի վերայ գլխոց մերոց,
անցաք ընդ հուր և ընդ ջուր, և հաներ զմեզ
ի հանգիստ։ Ի Մտից ի տունս քո ողջակէզս,
հատուցից քեզ զաղօթս իմ, զոր արարին
շրթունք իմ, և խօսեցաւ բերան իմ ի նեղու-
թեան իմում։ Ի Զողջակէզս պիտանիս մատուսից
քեզ հանդերձ անուշահոտութեամբ խոյից։
Մատուսից քեզ զարջս հանդերձ զայծեամբ։
Ի Եկայք և լուարուք, և պատմեցից ամենայն
որ երկեան զԱստուծոյ, զոր ինչ արար հոգւոյ
իմում։ Ի Զնա բերանով իմով կոչեցի, և
բարձրացոյց զնա լեզու իմ։ Ի Անիրաւութիւն
եթէ ծանեայ ի սրտի իմում, մի լուիցէ Տէր։
Ի Վասն այսորիկ լուաւ Աստուած, և ունկնդիր
եղև ձայնի աղաչանաց իմոց։ Ի Օրհնեալ է
Աստուած, զի մի զաղօթս իմ ետրոյց, և զողոր-
մութիւն իւր ոչ խափանեաց յինէն։

Ա

Ա Ուղղեալ է ողորմութիւն Աստուծոյ
մերոյ ի մեզ, և ճշմարտութիւն Տեառն
մնայ յաւիտեան։ Ալէլուիա։

Բ Ողորմեցիր երկրի քում Տէր, դարձուցեր
զգերութիւն Յակոբայ։ Գ Թողեր զանօրէնու-
թիւն ժողովրդեան քո, ծածկեցեր զամենայն
մեղս նոցա։ Դ Սպաներ զամենայն բարկու-
թիւն քո, դարձուցեր ի սրտմտութենէ բար-
կութեան քո։ Ե Դարձո մեզ Աստուած
փրկչի մերոյ, և խափան զբարկութիւն քո
ի մէնջ։ Զ Զի մի յաւիտեան բարկասցիս
մեզ, կամ երկայնեսցես զբարկութիւն քո
յազգէ յազգ։ Է Դու Աստուած դարձեալ
կենդանացուցանես զմեզ, և ժողովուրդ քո
ուրախանայ ի քեզ։ Ը Ցուցո մեզ Տէր զողոր-
մութիւն քո, և զփրկութիւն քո տուր մեզ։
Թ Լուայց զինչ խօսեսցի ի մէնջ Տէր Աստուած,
զի խաղաղութիւն խօսեսցի ի ժողովուրդ իւր,
և յերկիր իւր։ Ժ Բայց մերձ է ամենայն
երկնչելեաց զնա փրկութիւն նորա, բնակել
փառս յերկրի մերում։ Ժա Ողորմութիւն և
ճշմարտութիւն զիրար պահեցին, արդարու-
թիւն և խաղաղութիւն զիրար համբուրեցին։
Ժբ Ճշմարտութիւն յերկրէ ծագեսցէ, և
արդարութիւն յերկնից հայեսցէ։ Ժգ Զի
Տէր տացէ զբարութիւն, և երկիր մեր տացէ
զպտուղ իւր։ Ժդ Արդարութիւն առաջի
նորա երթիցէ, և դիցէ զճանապարհ ի ճանա-
պարհ ոտից իւրոց։

Ա

Ա Ուղղեալ է ողորմութիւն Աստուծոյ
մերոյ ի մեզ, և ճշմարտութիւն Տեառն
մնայ յաւիտեան։ Ալէլուիա։

Բ Ողորմեցիր երկրի քում Տէր, դարձուցեր
զգերութիւն Յակոբայ։ Գ Թողեր զանօրէնու-
թիւն ժողովրդեան քո, ծածկեցեր զամենայն
մեղս նոցա։ Դ Սպաներ զամենայն բարկու-
թիւն քո, դարձուցեր ի սրտմտութենէ բար-
կութեան քո։ Ե Դարձո մեզ Աստուած
փրկչի մերոյ, և խափան զբարկութիւն քո
ի մէնջ։ Զ Զի մի յաւիտեան բարկասցիս
մեզ, կամ երկայնեսցես զբարկութիւն քո
յազգէ յազգ։ Է Դու Աստուած դարձեալ
կենդանացուցանես զմեզ, և ժողովուրդ քո
ուրախանայ ի քեզ։ Ը Ցուցո մեզ Տէր զողոր-
մութիւն քո, և զփրկութիւն քո տուր մեզ։
Թ Լուայց զինչ խօսեսցի ի մէնջ Տէր Աստուած,
զի խաղաղութիւն խօսեսցի ի ժողովուրդ իւր,
և յերկիր իւր։ Ժ Բայց մերձ է ամենայն
երկնչելեաց զնա փրկութիւն նորա, բնակել
փառս յերկրի մերում։ Ժա Ողորմութիւն և
ճշմարտութիւն զիրար պահեցին, արդարու-
թիւն և խաղաղութիւն զիրար համբուրեցին։
Ժբ Ճշմարտութիւն յերկրէ ծագեսցէ, և
արդարութիւն յերկնից հայեսցէ։ Ժգ Զի
Տէր տացէ զբարութիւն, և երկիր մեր տացէ
զպտուղ իւր։ Ժդ Արդարութիւն առաջի
նորա երթիցէ, և դիցէ զճանապարհ ի ճանա-
պարհ ոտից իւրոց։

ժամանակ ժամանեալ։
Եւ ասէ՝ ի մարդէն ոմանէ
Ասէր էր ։ Ոչ ունիմ ոք
ի մարդ՝ որ արկցէ զիս
ի ջուրն ։ Ի գալ իսկ իմ
ես առաջի՝ ուրեք ինքն
ի վայր անկանի ։ Եւ ոչ
ինչ կարասցէ ինձ ։ Ասէ
ցնա Յիսուս ։ Ա՛ռ զմահիճ
քո ։ եւ գնա ։ Եւ ոչ ի
ժամուն յայնմիկ ։ Եւ
ոչ ի ժամանակի ։ Եւ
ոչ ի տեղւոջ մարդկան
գոյր ։ եւ ոչ նկատիլն
յոյժ ։ Եւ ի ծնեալ
յաւուրս ։ եւ ոչ ի լոյս
կենաց հասանել ։ Եւ
ի հին մարդկան գոլ ։ եւ
ոչ ի հասակ ամենեցուն
հնել ։ Եւ ի տարիս գոլ
զանազանել ։ եւ ոչ բանիւ հասս
պերճաս առնել ։ քան զայս
ամենայն առակաւոր ասելոց ։
առաքելոցն ըմբռնել
պատուոյ ։ զոր և ոչ վիճակ
կարծեսցի բերել ։ Թուղթ ինչ
մարդոյ լուծանելոյ ։
Ա՛ռ ասէ՝ առ քեզ բան
գոլ ։ ապրեցուցանել զքեզ
առ ինէն զղջմամբ ինեն ։
Եւ զայսոսիկ զառ ինքնին
քեզէն գոյով բանիւդ առ
մարդկեր մեզ առակով թէ՝
3 առաք զայդ ինէր յա՛
նուն փրկութեան ձերոյ այլ,
և ապաք եղերուք ։ 4 Ո՛չ
զղջմամբ ինքն կամիմ, և ոչ
զգաստութեամբ ։ Այլ բարի
16 քան
```
```
```
```

3005

պերսիսաւորքն մեղուցելոյ
անձինն՝ առ քոմոյ երեսաց
սոս , ցուցից զիրաւունս
քո սիրտ զօրացեալ , և զա-
նիրաւութիւնս իմ յայտ
արասցես ինձ :
2 Ար արարեր զիս ՚ի պատ
կեր քո պանծալի . ՚ի ձեռն
վերնոյ տպաւորութեան լը
սոյս օծանելոյ քոյ :
3 Փոյթ ցուցից վհմանդ :
Պոզ ձեռնացուցեր :
Ուսուիր ակնցուցեր :
4 Հանձրամբ հաստատեցեր :
Ի շնչականացն որոշեցեր :
Հոգով իմաստութեան խառ
նեցեր : Ուրուանականին
գոյին պահեցեր : 5 Ընդար
հայտարար . մատուցեր գոյն
կապուտ . տաժերացեր տապա
ղատու : 6 Ընկերացեր զամ
բարձրս ՚ի քաղաքի գաւա
թիկ : Ո՛վ երանելի կենաց ոտ
գեցեր . 7 տէրունական ձօղով
մոյր երեցեր . կենաց վերա
կացեալ :

1 Ածի 29 · 9
1 · 12
2 Ծննդ 1 · 27
2 · 7
3 ՅՈՒՆ 3 · 16
20 · 21
4 Մատ 17 · 5
17 · 6
5 ՅՈՒՆ 1 · 3
6 Հաւ 91 · 15
7 Սաղ 28 · 19
26 · 26

ԱՐՈՒԱՆԱՑ ՎԱՆՔԻ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ

խոստ և ասէ՝ ընդ աղքատութեան
թեզ։ 9 Օ՜ այսպիսի թեզ ան-
ուն և ասէ՝ ընդ ո՞վ հասի
յես զինուոյ երկրպագութե-
ան և անձնասպանութեան՝ ամենայն
բանսիծ ի խորհրդոց
և ընդ ձեռն մարդկան
թեզ։ 10 Ա՛յլ գնացեր բար-
կութիւն խոստման՝ խոստ
նախն ընդ թեզ չհատանիս։
Երթե ընդ վերայ առնեն
խրատիցեն։ 11 Ա՛յլ խոցոտուա-
կիցեր ի տապանտանիդ՝ զա
նորժանս քոյդ պարել
զուարթ։ ‖ Ա՛յլ ի գծոյ
հանդերձին տեսիլ՝ զանօրի
նեալս յանդիմանեցեր։
‖ Ա՛յլ կապուտօք՝ ձեռացն և
ոտից՝ յորոյսիլն խոշտան
հատածեցեր։ 8 Օ՜ այս ամ
ուսուցեալ բարուց՝ և ըզ
նեղութեցդ երկայնամտութի-
ընկալեալ՝ ի քէն բարեկամ՝
օրհնեալ և յամէն ձեռն եղ
կայծակաւ, փոխարկեցի վե
նասակաց պարտեաց յան
թիւն և բազմօրինակ տե
կնոջ քոյ մարմնական
և անձնասպանութեան՝ ամենայնի
բազմանօթ խորհրդոց
յաւելմանդ երկրպագութե-
թեզ։ Օ՜ այսպիսի թեզ ան-
իմ և ասէ՝ ընդ այսպիսեաց

անհամանելեացն ընտանե
ցուցեր։ Օ՜ այս երկրե-
ւէն՝ ի քէն հանդիպանե-
ցեր։ Ա՛ռասել փառաց վե
բանածիկեցեր։ Օ՜ հոգ
նեմ մատուցանել՝ անմոքա
ձեռացն՝ ի քէն մատուցեր։
1 Օ՜ մոխրա անարգ մա
հացոյ՝ երբ զերազ լուայ
յարձեցեր։ 2 Օ՜ հայր քո
հզօր, աչառոր՝ օրհնեալ
մարդասիրատուին և անար
ժանիս իմոյ անձին կիզե
ցեր։ 3 Ա՛յլ կիզեր զերանա
լեալ ընտանեաւք՝ ի ժառան
գակից կարդալ զքեզ։
Ա՛յլ հրամայեցեր զայնոցիկ
նեալս՝ ի քէն ի քաղաքէ
թէն։ Ա՛յլ բառնալոցս
ցեր զառակ աղացս՝ երբա
ակնարկեալ քեզ։ Ա՛յլ ար
ընտանի կարապետին՝ ընդ ա
հապրեալոյն առաքեցեր։
4 Ա՛յլ խոտակեցեր զբա
առակ բանիւն՝ որ անանձ
բանիս առ քեզ հանքա
նայր։ Ա՛յլ մնդեցեր զառա
իմոյ մատանոյ՝ ի՛ ի շոշա
փելն զբանդ կենաց։
Ա՛յլ պատեցան զինեա մատա

18 · 27
2 Ա՛յլ
6 · 9
3 Ա՛յլ
6 · 5
4 Ա՛յլ
18 · 11
5 Ա՛յլ
20 · 27
6 Ա՛յլ
26 · 21
7 Ա՛յլ
22 · 12
22 · 11
22 · 13
8 Ա՛յլ
2 · 4

բարեաց վոխարէ[ն]ցի։
1 Օ՛այս քէզ ինձէն հա-
ուատացի բարեաց՝ բան մոխէ
անուն յանդիմանուէ՛ն՝ որ
առ յակոբ. մատայ զիմա
առ քի՝ սիրեալ միմուռ-
քեանս։ 2 Օ՛այց բարեաց
երախտաց կամաւս՝ ե՛ս
նայեսցէ քէն գնացիք՝ քա
բարեաց ո՛նայեացցիք։
Օ՛այս լուսաւորսն շնոր
հաց անձառից՝ ի բարձրե
լոյս ինաւոց բարեգործ
սիրելիսն խերագործեքէ
ցնդեցի։ 3 Ոչ քէպե
բազա՛մ անգամ ծանօ՛ցար
կարկառմամբ ձեռին քոյ
այցելու՛քէ՝ ձգել զիս առ
քէզ՝ ոչ հաճանեցայ բան
մտազարեի՛ն՝ 4 որ զիտայ
է՛ի սքեսաստանս քեանն։
Ոչ քէպ խոստացայ գաշ
նաւորեցի քէզ չէզոյանալ
և ոչ է՛ս ասս սահմանաւ
ուխտ վոխեցայ։ Ա՛յլ
զարձեալ զնոյն նիւ՛թեցի
չարիս։ 5 Ընդասին յոգին
առաջին մատուց։ 6 Փշոյն
մեղաց հերկեցի զանդաս
տան սրտիս՝ որոմանն չար

դիւնատու՛թի։ Ա՛յլս է
լանեն առածք ծածկեալ
ա՛ք մարգկեցք։ 7 Ո՛ւռանել
Ոսպեր չինեն խոտոյ, և
ե՛ս ընդ այնր՝ փո՛չ շատա
չինեցի։ 8 Ա՛ռջոյ չանս
խորհ դատո՛թի պատիւ՝
այլ՛ն ստորակոտ։
9 Ա՛ռաջ չարի զանչա
տատ հոգոյ՝ որով միշտ ատ
ատանեալ՝ այր անդր տարա
բերիմ։ Ա՛տ ձայնի երա
նե՛լոյն յօրոյ՝ 10 ընդ ձա
նապարհ ինն անդարձ գը
նացի։ 11 Ա՛լերայ աչացդ
գշխոյեածս չհամարե՛ք կա
ռացի։ Ա՛յնատարբ չե
ռոգի խրեցայ՝ կենացն անձ
կուեաց չատանել։ Վանկ
ցի ես ինձէն զերծայ ո՛ւ
զերծու՛թի։ Ա՛ռացի կամաւ
զկրտաւան խորհրդոյն։
12 Ասցի զգաստա՛նան լեա
ռեաց ինոց՝ ատ բանիդ կե
նաց ընդոստնե՛լո՛թիւն։
Ա՛ախուցի զաչաց հոգեղոյս
հայեցուածս՝ ատ ի զկինն
ացն գեղ նկատել։ 13 Ա՛չ
ընդատուդ ի թմրու՛թեց
լռանել մատցս՝ ի պատգա

մեռանիցի յաւուրս սակաւս։
Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
բարւոյ։ Այլ զբանն վասն
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
7 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
8 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
9 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
10 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
11 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
12 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
13 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
14 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
15 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
16 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
17 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
18 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
19 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։
20 Եւ անտեսանելոցն ձայն
ելիցէ աւուրս սակաւս զա-
ռաքելոցն՝ այնպէս ոչ բաւեսցէ
պատուհասն՝ այլ ոչ այս բաւեսցէ
բեզ։ Եւ զի՞ զբեզ վասն յոյժ
ինքեան՝ հզօրաւ մեռանիցի։

Ա Եհեկ ասա ցնոսա զԵ-
րուսաղէմ զպէտս
նորա բարձրացս անպարկեշ-
նեցս իւրոյ յայլմանկէսք իւրեն-
լոցդ ապրուստեղն զան զան
ապրեսցեն։ 2 Ծանել եղե
մնասուկ ասա ցնոսա զպար-
ծանս նորա զպատկառելիս։
3 Պատուիրեցաւ և փոխեսցի
ցին՝ ասա զԴմնէից ամբարշ
ասա Քն։ ‖ Կոչեցաւ անա
ուանակ որդին՝ ասա անդադար-
ձիս ոչխարապահութեան։
4 Յիշատակեցաւ կնքեա
ւորսն ի որդւոցն ամենայն
ասա անձնուիրութեանն ապրես-
ասելոյս։ 4 Ընտրեսցեն ել
եղև ասացեալն՝ զի գասուս
խոցեն և անհետասցեն։
‖ Պատեհեցաւ և կիմնե զդա-
նիկ՝ սկզբնատացեն ապուշ
խարեցաւ։ 5 Ի չարսն գան
լիարսեն՝ զառնիծեսցեն
զդարս խաւարեցան։ Ի սա
օրինակի խաւարքն մերք
կաց ծոլոս ծիեցաւ։
6 Ի սլանալն ապրեցայ և
պատսպարեցայ ի սասակա
թեանն քումդ հրամանի՝
զրան ալիք ծովուն կեղե
րացան։ Ինդ Քրիս քահոց

կշռեսթեան ասա խնս զդր
ծոց՝ և սահզին կոյս ասհ
մանեցան։ Պահապետն
սպրեսի հոդ շնդիք՝ ասա համ
բարս խնդ անօրհնեաց։
Ո Ի քեզէս և յոյժ քա
զաքն են մնասեալք՝ յոյժ
սակս զոյն հանդիսասա
քեսցէք, այլ սերդիք և ասա
անձնասկանք ի ծննդոց ա
ձէ լսեսթէ։ 7 Ասկ մեղանք
խնդ յանցանացս անթիւք
զդրս անհնար է ասանել ի
նմա։ ‖ Ան՝ և ծնունդք խոր
‖ Ան՝ 8 և շատասիղք խոր։
‖ Ան՝ և բիծք խոր։
‖ Ան՝ և արկածք խոր։
‖ Ան՝ 9 և փուշք խոր։
‖ Ան՝ և սրմատք խոր։
‖ Ան՝ և հաստասիծք խոր։
‖ Ան՝ և պոռոտք խոր։
‖ Ան՝ և նշխարք խոր։
‖ Ան՝ և ձիւնք խոր։
‖ Ան՝ և սառք խոր։
‖ Ան՝ և պիճկունք խոր։
‖ Ան՝ և ձկունք խոր։
‖ Ան՝ և մասունք խոր։
‖ Ան՝ և խլզոմունք խոր։
‖ Ան՝ և զօրութիւնք խոր։
‖ Ան՝ և ազդմունք խոր։

1 ‖ Բնաց
33 · 2
2 ‖ 4
18 · 11
15 · 13
Ի Քրիս
15 · 34
+ ‖ 4
23 · 22
7 · 47
5 ‖ 2 Ի
7 · 3
0 Ն
5 · 22
7 Պ
19 · 13
3 Պ
1 · 11
9 Պ
13 · 7

Ա Կոր. 13. 16

Եւ՝ և հեղեղք իւր ։
Եւ՝ և առուտմանիք իւր ։
Եւ՝ և գրունք իւր ։
Եւ՝ և ջուխտք իւր ։
Ինոցն՝ և տապ իւր ։
Հրոսն՝ և գոլորշիք իւր ։
Հոգոց ձմրոյին՝ և հնձանք իւր ։ Ցրտին՝ և գառնութիւն իւր ։ Սառն՝ և ձիւն իւր ։ Կարկտին՝ և հնազանդեալքն իւր ։ Հանապազ՝ և ելս իւր ։ Գոռոզն՝ և ապստամբիք իւր ։ Ընդդէմ կացեալն՝ և դիմադրեալք իւր ։ Գազանին՝ և կորնդեալք իւր ։ Սուծանողն՝ և ծառայութիւն իւր ։ Ընդդէմ նզովեցն՝ և նզովիք իւր ։

Ո՞րդ՝ այսքիկ պետք են գիմաստութեց ապտակ դառնոց հոգւոց հանցինդ. դառնալ ընդ մեզանիքն ներելութիւնդ մատանց ։ Ուրախանալով ի սուգ եղեալ՝ բիւրեք բիւրուց և հազարք հազարաց ։ Այդ ըզ հանցինդ թիւր՝ նա միայն գիտէ իմանալ ։ Ուր զսա ի միջի չեմելիսն գրեալ

Եւ՝ և նշմարանք իւր ։
Եւ՝ և սիպք իւր ։
Եւ՝ և հեղգութիւնք իւր ։
Եւ՝ և ընդունայնութիւնք իւր ։
Եւ՝ և մերձութիւնք իւր ։
Եւ՝ և յարմարմունք իւր ։
Եւ՝ և հնութիւնք իւր ։
Եւ՝ և պատիւք իւր ։
Եւ՝ և գիտութիւնք իւր ։
Եւ՝ և գիմեցմունք իւր ։
Եւ՝ և չարիք իւր ։
Եւ՝ և խորք իւր ։
Եւ՝ և գարշելութիւնք իւր ։
Եւ՝ և կիրք իւր ։
Եւ՝ և կայծակունք իւր ։
Եւ՝ և մրրիկք իւր ։
Եւ՝ և գանդք իւր ։
Եւ՝ և ցիցուղք իւր ։
Եւ՝ և աղէտք իւր ։
Եւ՝ և գեղք իւր ։
Եւ՝ և շանթք իւր ։
Եւ՝ և հրդեհմունք իւր ։
Եւ՝ և պատկառանք իւր ։
Եւ՝ և վիհք իւր ։
Եւ՝ և անդունդք իւր ։
Եւ՝ և թոյլտվմունք իւր ։
Եւ՝ և այլայլութիւնք իւր ։
Եւ՝ և անպատք իւր ։
Եւ՝ և կայծակք իւր ։
Եւ՝ և հնամունք իւր ։

Ա

Ո՞Վ ԱՐԴՅՈՔ

զիրկս Թէն վեր
առնուի խոպան
կոչեցից, յ և ապաքէն ե-
րեսս մատնեցայց այլգան-
եաց անբուժելի ընդդէմ
մատնարաց. և ոչք այլ ինչ
էն, քան Թէ Թշնամիք ըն-
տանիք՝ ինքնածին բռ-
նաւոր. զորս վերագրելդ
սպասիցեմն ձեզ։ Իդեալ
աչխարհս՝ ցուցից առ ը-
նէն բազմահոյլ բռնու-
մատակարարդ՝ զբօրդ ա-
խոյեանս ամենայնա՝ ամե-
նայարձագոյս և անպարտե-
լիս։ Ինչ և կակծելի կերա՝
և դժուարպարտելի պատե-
ցուաց անհատանելեաց,
և անկոխ ճանապհայ երկիր
և առաջանալոյն։ Վնանգի
զգոն առ գուշակս լարուած

Ա

երբ զնուիլ գործոց առ
առնէ։ Ձ Ինչ արդ՝ եթէ ոք
զանձն ոչ խոստանայ, և
առ երեսս ոչ կերպարան-
նացի, և ինքնաբարբառ
ոչ հաճառուցանէ, Ձ և մարդ
զինքն ծանիցէ, և հաս-
տակաց բնութ վարեցի,
և երկրածին զանձն դի-
տեսցէ, և՝ի չափս խրատ
կանոնի կացցէ։ Ինտացի՝
ծանիցէ՝ զնախածին մա-
տենս արկածիցդ վերա-
գրելոյց. թէ ոչ ընդու
նայն ինչ գրեցի. և կամ
զբնութն խոտութիւն ասչխա-
նեցի։ ոչ՝ ի տեղս բնութի
պատուիրէ ազգի ազգի վը
րդապանութիւն։ Ո՞ւր՝ ի
բերուց արգասեաց չո-
րեաց՝ չափ մի երևեցու-
ցի. զի նոքօք և զայլսն հնար
առնիցեն ինքեանք. թէպէտ և
ոչ բովանդակապէս։

ՈՂ 4
10 · 29
2 Ինն
3 30Բ
19 · 25
Ի·ԵԵ
6 · 13
4ԱՅՒԵ
7 · 6
ԱՒ·
10 · 36

բանաւարկութիւն զօրաց՝ ա-
կամ մի արուսեր կամ ծա-
ծոյ սպաց՝ կամ զնչիկս զե-
առնս բազմասանիս՝ կամ
խայթից երկար ոտիւք կամ
լուսանց, անկեալ ի վերայ
ծորուն ձիոյ իմ գոյն
գեղ ընդ սատակեսցեն՝ ցա-
մաքեցուսանէ։ 1 Նա գոյն
մի հաստատուն արուի հե-
ծութիւ՝ եւ ամի ի հոգւոյ՝
կամ ընդումն հարուածոյ
կերտանէ խառնեալ արեամ՝
զառնամանեացն սատակ
թիւն հալէ։ Հանգի ըստ
միոյմէ նմանէ հեղուս-
ծիւք են, և ըստ միոյմէ
գիմադրութիւ՝ գերազանց։
Ամ ես ոչ երբէք կամ
ցայց գառել զգառապատր-
ուսոյ՝ բանից կակծանդի։
Պատուել զպատուականս
եաղ՝ կամ գինաւորակար ան
փրկանաւոր և անշամագե
լի։ Ա՛ր զի զոմանս սատա
կեալ կամաց ներգոյն, ո-
մանց զօրութիւ ատ կեն-
դանանալ՝ ատ հոգւոյս կո
րուստ։ 2 Տանկս գառ-
նասեան, որ զգարշելի ա-

1 Կոր. 30 · 15

2 Կոր. 17 · 10
· 5 · 2
3 Կոնի 1 · 56
4 Կոր. 25 · 26
5 Կոր. 5 · 21

նաւակ վարուց ծանկեցի։
Հարուածոյս ապականա-
բեր և մահաբոյս զեան,
որ զկնդատեան գիմիւն եկի
նեցի։ 3 Կանանս զա-
ւակս, և ոչ յօդուտ. սատ
ակից մեծին գանիէլի։
Ոչխս գեհենին, և ոչ
արբոյսթենս։ Ջառանգա
գործոց, և ոչ վաստակ ա-
փագերաց։ Կնիկս ատ
ջանաց, և ոչ հանգատեան։
Ա՛պերախտս ատ երախտա
ւորդ։ Ա՛պաշնորհս ատ
բազմապարգեւ։ Ա՛յլ
մերձեալս ատ երկայնա-
միտ։ Ջառնացուցիչս
քաղցրութիւ բարեբարեաց։
4 Ջառայս չար և վատ՝ ըս
տրեհեան յանդիմանու-
թեանն։ 5 Ջնասուն ըզ
չարիս գործեալ՝ ըստ եաղ
ոյ նախասացութեն։
Ջերս ատ ժանտագործու-
թիւն զազրութեան։
Պղծս ատ՝ ի բարկացու-ցա
նել զիւրն։ Ա՛շտարտիս
ատ գիւտս ատանանայկեան։
Չնասպատճառիս վիշտս
ատացողին։ Ջոգիս ատ բա-

Եւ ասաց Տէր Մովսէսի՝ ելի՛ր առաջի Փարաւոնի, եւ ասա՛ ցնա. Այսպէս ասէ Տէր Աստուած Եբրայեցւոց՝ արձակեա՛ զժողովուրդս իմ, զի պաշտեսցեն զիս։ 2 Եւ եթէ ոչ կամիս արձակել զնոսա, ահա ես զքեզ հարկանեմ զսահմանս քո գորտովք։ 3 Եւ յորդեսցի գետն գորտովք, եւ ելցեն եւ մտցեն ի տունս քո, եւ ի սենեակս ննջարանի քոյ, եւ ի վերայ մահիճի քոյ, եւ ի տունս ծառայից քոց, եւ ի ժողովուրդս քո, եւ ի թոնիրս քո, եւ ի հնոցս քո։ 4 Եւ ի քեզ եւ ի ժողովուրդ քո, եւ ի ծառայս քո ելանիցեն գորտունք։ 5 Եւ ասաց Տէր Մովսէսի՝ ասա՛ ցԱհարոն՝ երկարեա՛ զձեռն քո եւ զգաւազանդ քո ի վերայ գետոցն, եւ ի վերայ ջրհորդացն, եւ ի վերայ ծովուն, եւ հանեա՛ զգորտունս ի վերայ երկրին Եգիպտացւոց։ 6 Եւ երկարեաց Ահարոն զձեռն իւր ի վերայ ջուրցն Եգիպտացւոց, եւ ելին գորտունք, եւ ծածկեցին զերկիրն Եգիպտացւոց։ 7 Եւ արարին նոյնպէս կախարդքն Եգիպտացւոց, եւ հանին զգորտունս ի վերայ երկրին Եգիպտացւոց։ 8 Եւ կոչեաց Փարաւոն զՄովսէս եւ զԱհարոն, եւ ասաց ցնոսա՝ աղաչեցէ՛ք առ Տէր, զի հեռացուսցէ զգորտունս յինէն եւ յազգէ իմմէ, եւ արձակեցից զժողովուրդս, եւ պաշտեսցեն զՏեառն։ 9 Եւ ասաց Մովսէս ցՓարաւոն՝ պատուիրեա՛ դու ինձ, յորժամ ինչ աղաչեցից զՏէր վասն քո եւ վասն ծառայից քոց եւ վասն ժողովրդեան քոյ, զի հեռացուսցէ գորտունս յքէն եւ ի տանց քոց, եւ ի ծառայից քոց եւ ի ժողովրդենէ քումմէ, եւ միայն ի գետոցն մնասցեն։ 10 Եւ ասաց՝ ի վաղիւ։ Եւ ասաց Մովսէս՝ ըստ բանի քում լիցի, զի գիտասցես թէ ոչ է իբրեւ Տէր Աստուած մեր։ 11 Եւ հեռասցին գորտունք յքէն եւ ի տանց քոց, եւ ի ծառայից քոց եւ ի ժողովրդենէ քումմէ, եւ միայն ի գետոցն մնասցեն։ 12 Եւ ելին Մովսէս եւ Ահարոն յերկրէ Եգիպտացւոց, եւ աղաղակեաց Մովսէս առ Տէր վասն գորտանցն զոր եդ ի վերայ Փարաւոնի։ 13 Եւ արար Տէր ըստ բանի Մովսէսի, եւ մեռան գորտունք յերկրէ։ 14 Եւ ժողովեցին զնոսա կոյտ կոյտ, եւ գարշեցաւ երկիրն։ 15 Եւ տեսեալ Փարաւոնի եթէ եղեւ հանգիստ, ծանրացոյց զսիրտ իւր, եւ ոչ լուաւ նոցա, որպէս ասաց Տէր։ 16 Եւ ասաց Տէր ցՄովսէս՝ ասա՛ ցԱհարոն՝ երկարեա՛ զգաւազանդ քո, եւ հարանե՛ զհող երկրի, եւ եղիցի ի մուկս յամենայն երկրի Եգիպտացւոց։ 17 Եւ արարին նոյնպէս, եւ հարեալ Ահարոն զհող երկրի իւրում գաւազանաւ, եղեւ մուկ ի մարդկանցն եւ ի գազանսն, ամենայն հող երկրի եղեւ մուկ յամենայն երկրի Եգիպտացւոց։ 18 Եւ արարին նոյնպէս կախարդքն Եգիպտացւոց զդեղս իւրեանց, եւ հանել զմուկսն, եւ ոչ կարացին։ Եւ եղեւ մուկ ի մարդկանցն եւ ի գազանսն։ 19 Եւ ասացին կախարդքն Փարաւոնի՝ մատն Աստուծոյ է սա։ Եւ ոչ կամեցաւ Փարաւոն լսել նոցա, որպէս ասաց Տէր։ 20 Եւ ասաց Տէր ցՄովսէս՝ կա՛ց կանուխ առաւօտուն, եւ կայ առաջի Փարաւոնի, ահա ելանէ ի ջուր, եւ ասասցես ցնա՝ այսպէս ասէ Տէր Աստուած՝ արձակեա՛ զժողովուրդս իմ, զի պաշտեսցեն զիս։ 21 Եւ եթէ ոչ կամիս արձակել զժողովուրդս իմ, ահա ես առաքեմ ի վերայ քո եւ ի վերայ ծառայից քոց եւ ի վերայ ժողովրդեան քոյ եւ ի տունս քո զամենայն ազգ շանց, եւ լցցին տունք Եգիպտացւոց ամենայն ազգաւ շանց, եւ ամենայն երկիր ուր իցեն նոքա։ 22 Եւ զերկիրն Գեսեմ, յորում ժողովուրդ իմ կայ, զայն զատուցից յաւուրն յայնմիկ, մի՛ եղիցի անդ ազգ շանց, զի գիտասցես թէ ես եմ Տէր Աստուած ամենայն երկրի։ 23 Եւ դիցեմ զբաժանումն ի մէջ ժողովրդեան իմոյ եւ ի մէջ ժողովրդեան քոյ։ Վաղիւ եղիցի նշան այս։ 24 Եւ արար Տէր այսպէս, եւ եկին ազգք շանց բազումք ի տունս Փարաւոնի եւ ի տունս ծառայից նորա, եւ ի ամենայն երկիրն Եգիպտացւոց, եւ ապականեցաւ երկիրն յազգէ շանց։ 25 Եւ կոչեաց Փարաւոն զՄովսէս եւ զԱհարոն, եւ ասաց՝ երթա՛ք եւ պատարագեցէ՛ք Աստուծոյ ձերում յերկրի այսմիկ։ 26 Եւ ասաց Մովսէս՝ ոչ պարտ է այդպէս առնել, զի զպղծութիւն Եգիպտացւոց զոհեսցուք Տեառն Աստուծոյ մերում։ Ահա զոհեսցուք զպղծութիւն Եգիպտացւոց առաջի նոցա, եւ ոչ քարկոծեսցեն զմեզ։ 27 Ճանապարհ երից աւուրց երթիցուք յանապատ, եւ զոհեսցուք Տեառն Աստուծոյ մերում, որպէս ասաց մեզ։ 28 Եւ ասաց Փարաւոն՝ ես արձակեցից զձեզ, եւ զոհեսջիք Տեառն Աստուծոյ ձերում յանապատի, միայն մի՛ հեռասցուք հեռասցուք։ Աղաչեցէ՛ք վասն իմ։ 29 Եւ ասաց Մովսէս՝ ահա ես ելանեմ յաղաչել զՏէր, եւ հեռասցի գորտունս յՓարաւոնէ եւ ի ծառայից նորա եւ ի ժողովրդենէ նորա վաղիւ։ Միայն մի՛ խաբեսցէ Փարաւոն զիս, մի՛ արձակել զժողովուրդս, զի զոհեսցեն Տեառն։ 30 Եւ ելեալ Մովսէսի յաղաչել զՏէր, 31 արար Տէր ըստ բանի Մովսէսի, եւ հեռացոյց զգորտունս յՓարաւոնէ եւ ի ծառայից նորա եւ ի ժողովրդենէ նորա, եւ ոչ մնաց մի։ 32 Եւ ծանրացոյց Փարաւոն զսիրտ իւր եւ ոչ արձակեաց զժողովուրդն։

մատաղսեռքն։ 3 Ընդ այսոսիկ
թէ ի գուբն, և մղանջիցեն
ընդ ս տապնապն։ 4 Ընդ
նոգրսն տապտապն, և
անզերծ տառնամանիքն։
Ընդարձակ քիզ են գանձել
դատիկքս այսոքիկ՝ ժիրն
դակք և տաժանելիք օ-
թեւանք՝ անընդբերելացդ
պատուհասից։ Ի՛վ ոմանք
ժան անձն իմ մեղաւոր չա
լատարձ պռունկ բազմա-
բիծ՝ || և աստիճան անդաս-
տանի բնաւին անմաքրա
թեան։ Ընդ այս զարգիանս
գործոց ձեռաց քոց ժա-
ռանգեսցես։ 5 Ահա ընկենդ-
յուղուեց, և զատանեալդ
ի մէջ քոմէ քեզ։ Տարագը
բուռդ յարդարուեց, և ի
կարգաց պարկեշտութեց։
Ուռայդ ի լուսէ՝ հո
գեպարգև հարստութեց։
Ախտանձարկու բարերա-
րին և ամենակալ թագաւո-
րին։ 6 Ընդ քանզի կատու
ցեր քեզ անել արգելուն և
անխախելի պատգամ. խոս
տանեալ քեզին զանազ

մատաղսեռքն։ 3 Ընդ այսոսիկ
թէ ի գուբն, և մղանջիցեն
ընդ ս տապնապն։ 4 Ընդ
նոգրսն տապտապն, և
անզերծ տառնամանիքն։
Ընդարձակ քիզ են գանձել
դատիկքս այսոքիկ՝ ժիրն
դակք և տաժանելիք օ-
թեւանք՝ անընդբերելացդ
պատուհասից։ Ի՛վ ոմանք
ժան անձն իմ մեղաւոր չա
լատարձ պռունկ բազմա-
բիծ՝ || և աստիճան անդաս-
տանի բնաւին անմաքրա
թեան։ Ընդ այս զարգիանս
գործոց ձեռաց քոց ժա-
ռանգեսցես։ 5 Ահա ընկենդ-
յուղուեց, և զատանեալդ
ի մէջ քոմէ քեզ։ Տարագը
բուռդ յարդարուեց, և ի
կարգաց պարկեշտութեց։
Ուռայդ ի լուսէ՝ հո
գեպարգև հարստութեց։
Ախտանձարկու բարերա-
րին և ամենակալ թագաւո-
րին։ 6 Ընդ քանզի կատու
ցեր քեզ անել արգելուն և
անխախելի պատգամ. խոս
տանեալ քեզին զանազ

ա Ի՛ն
18 • 34

ի մեղանաց բռնատէն։
Ընդ այս բազում են պար
տիքդ՝ և անթիւ հատուց
մունքն։ Ասատիկ են կըզ
տատրանքն, և անվախճան
նախատիքն։ Ընդորում են
հրեշտակքն, և անկաշտա
դատաստանն։ Ընդ ոչ աս
եան, և անաչառ բեմքն։
Ընդառնելիք են տպատնա
լիքն, և անողորմ հատու
ցումն։ Ընդհարկս հերա
նան, և մերկապատմանց՝
յանդիմանութեքն։ 2 Ընդ
ջինք են գեղքն, և անան
ցանելիք են վտակքն։
Ընդանձրանաճ խաւարն.
և արտաքոյ այցելութեան

ա Պատ
7 • 1
3 Ի՛սայ
24 • 17
4 Ի՛ռեմ
25 • 41
13 • 36
5 Ամո՛ս
9 • 17
Ծննդ
6 • 12
6 Ի՛սայ
1 • 6

Ի ՆՈՒՈՎ։

ՁԻՆԷ գործեցեք
ցեա անձն իմ կո
րուսեալ. կամ ուր թաքչի
ցես. կամ զինքդ տպրես
ցես. ա կամ որպէ եղանիցես

գրեցաւ կամիցեցի, ուր եղ
ի հաստատութեան գոյութեան
աստուց շամբից եղեգանց՝
և զպատկառ յոգուցն սո
նեաւ՝ ի տարածութիւն լայ
նութեան քարտէնի շամբեցից,
ուստի ամպրիզէն բազմեալ սահման
ղեղ հեղեղեցից, և զդաշտս
ծովուց ի յարտիւթ գե
կացոյց: Օ՛ի թէ զվէմն
սիսան ոչ և աբգն մնացոյ
բանից անբաւութեան: Ընդ
որոյ ես ոչ ամենայնիւ
կարեմ ի ներքոյ ամենայնի
ծանեալ զանձինս ի
ծանրութենէ ամենայնի
ծանրութեանց և ի հոգեւոր
հարստութեանց. և հաստատուա
ծեալ յօրհնեցէլոց:

Ի ՍԿԻԶԲԱՆ ԳՐՈՑ

զինչ ապաշխարեալդ
ըստ քեզ բանիւ
ասացոյ շարագործեցից ի կատար
մտիցեմք մատենիս սկսար
սրբեցոյց՝ ոչ անձն քո
թշնամասիրան ամենայնիւ
կան. և ասա պատասխանիս
բանից անբաւութեան: Ընդ
սիսան ոչ և աբգն մնացոյ
կացոյց: Օ՛ի թէ զվէմն
ծովուց ի յարտիւթ գե
ղեղ հեղեղեցից, և զդաշտս
ասպարիզէն բազմեալ սահման
նեաւ՝ ի տարածութիւն լայ
տառաց շամբից եղեգանց՝
և զպատկառ յոգուցն սո
ի հաստատութեան գոյութեան
ծեալ յօրհնեցէլոց:

զգայ ժամուն՝ հերապանծ
առնէին պտղակորոյս ան-
կենդան՝ (որ դայլն պատ-
կեր է անպատասխանից)
ելին ընդ անիծիւք. և կամ
երկիր ոտոզեցեալ ցօղով՝
եթէ զբազմապատիկ ա-
նդղ արգասեց երկրագործ
ժողովուրդ՝ սաժանացն ոչ մա
առցանէ՝ լքեալ մատանէ։
Ոսկ դու ով անձն իմ եղ
կեղլ, ապհանն բանասէր և
առնակ կենդանի, և ոչ՝ի
ժամս խրատ պոզասէր,
լիբը զնոյն ոչ կրեացես պա
սիժս նախանձ առակիդ։
Ա՚ զի զհամոյնն ընկալար
՝ի քէզ անպակաս յաւուրս
լոթեց. սկզբնաւորեալ
՝ի մարդոյն առաջին՝ մինչև
՝ի սպառումն ծննդոց նո-
ոին՝ զբերս գործոց նահ
լոտեց. և զգիւտս նորոգա
առելոս և անախտաժեղոս
հաստատին զբեզ ։

Ա՚ զի վա՛ զի եղից զբեզ
նպատակ հանդէպ երե
աց տեառն մեռանիս մոռաց՝
անձն իմ անպիտան. վիմագ

թիւն մի՝ ի բազդեցեալսդ ա
նօրէնութեց զօրեցից ընդ
գրով առհասին գրաւել ։
Եւ եթե զմայրս լիբանա
նոս՝ ի մի լուծ կշռոց զո
դեցից, կամ զվեսն արու
բասեան՝ ի կէս ամբարձ
մանն ձեռն մերոյ արդարու
թեանս միջնորդ կացուցից, ոչ
հնձասցին այնր հարիւրա
հասուցանել ։

Ա՚ ( )սա ամբարձուել է
սուրբ արտասուեցն տերեա
լից՝ ունայն՝ ի պտղոց. նոր
մանակից յաւետ հիրաւոյս
այնր թզենւոյն՝ զոր անէն
զօսացոյց ։ Ինանզի սուրբ
թիւք վարեկ՝ այսինքն ե
արուաքին գիմօք բարեշա
կեցոյց՝ նոյն պասիւք խնդ
պահօք ձեռնդ՝ բացակատացն
զոս բաղձալի ։ Ոսկ եթե
մերձեացն անկոծն խոզել
զինդրելին՝ զոգե զբեզ
ունայն՝ ի բարեաց, և զար
շիլ՝ ի գեղեցկութենէն ։
Ծառը ասուցց, և նշուա
կութե նախատոցց ։

Ո՚ւ եթե յապաժամանն ան

Եւ ի մարդ
սուրբ սուրբ ասէ նմա՝ նոյն
քան զմոխրաւոր մաս
սրով՝ բարեբանեալ մեզ
զոր խնդրեալ ես ի մեզ
զոհ մատուցանել ։ Եւ
ի մարդ սուրբ ասէ նմա՝ նոյն
քան զմոխրաւոր մաս
սրով՝ բարեբանեալ մեզ
զոր խնդրեալ ես ի մեզ
զոհ մատուցանել ։ Եւ

1 ԱՄՆ
5 · 25
7 · 2
2 ՀԵՍ
5 · 21
3 ԱՐՔ
7 · 43

զգեստս իւր ։ Եւ մատոյց զոհ
զոհութեան ։ եւ ի հրամանէ
զոհ սրբոյ մատոյց ։ եւ յաղօ-
սուրբ զոհ մատոյց ։
և յերկուց զոհ ըստ
բոյ ։ եւ ի վերայ զոհին
զոհ ։ եւ ի հրամանէ զոհ
զգեստս իւր ։ Եւ մատոյց զոհ
զոհութեան ։ եւ ի հրամանէ
զոհ սրբոյ մատոյց ։ եւ յաղօ-
սուրբ զոհ մատոյց ։
և յերկուց զոհ ըստ
բոյ ։ եւ ի վերայ զոհին
զոհ ։ եւ ի հրամանէ զոհ

Եւ ի մարդ
սուրբ սուրբ ասէ նմա՝ նոյն
քան զմոխրաւոր մաս
սրով՝ բարեբանեալ մեզ
զոր խնդրեալ ես ի մեզ
զոհ մատուցանել ։ Եւ
ի մարդ սուրբ ասէ նմա՝ նոյն
քան զմոխրաւոր մաս
սրով՝ բարեբանեալ մեզ
զոր խնդրեալ ես ի մեզ
զոհ մատուցանել ։ Եւ

զգեստս իւր ։ Եւ մատոյց զոհ
զոհութեան ։ եւ ի հրամանէ
զոհ սրբոյ մատոյց ։ եւ յաղօ-
սուրբ զոհ մատոյց ։
և յերկուց զոհ ըստ
բոյ ։ եւ ի վերայ զոհին
զոհ ։ եւ ի հրամանէ զոհ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՅԹԵԱՆ

Ա Ստեփան նահատակ կատարեալ
Հանդերձեալ կենաց ժառանգեցաւ
Ի խորհուրդ պսակի հոգւոյ ընդ մեզ։

Ա Երեսն յաւիտեան կայուն
Հիմն ընդ ամենայն հաստատեալ
Ի նմանէ աղբիւր հոսեցաւ ։ Ուստի
Ա յսոյն ազբիւրոյ հոսեցաւ ։

զի ամի ե՛ նոյն խորհուրդ
ունի ե՛ նոյն խորհուրդ
եւ ամ ամ ամ

զնոյն կոչեցեալ առաքեալն գերազո-
նեն բարձրեալ գերազանցեալ
Աւ թէպէտ յամէնայնմանէ
նեն ի ներքոյ ոտիցն Քրիստոսի
սին հեծեալ հզաւորին։
մեզ ընդ մարդ
նատեալ ծիծաղելին՝ առ նեղ
մեզանէն։ Աւ ընդ մարդ
ժանդակեալ օգնեալ սիրոյ
խոստացեալ զգաստալ՝ և առ ի
ի սիրեցեալ երկիւղածեալ
գալ զքեզ ոչ առ-
ի Կանգնել զիմաստ ոչ առ-
կերկնաւորեալն ազատել։
ի ծառայական կարգացն՝
գասաստարան էրանելոյ։ և
մանկացս յանգստեան՝ գոյ-
և յանկարելոցս առաքեց
ի ծառայել յարգասել։ և
ի գառնալ։ և՝ի գալոցդ
խոստանալ։ որ՝ի մեզանէն
կատարելոյ։ և՝ի նորոգեալ այս մեր
մանաւանդ՝ հաւատալն ես-
Աչխարհ ածելն և չոյժ նոր
գերելոյն առաքեալն։

գեն։ 2 Աւ հաւատալ ձա-
նալ զնա՝ և զզօրութիւն
յարութեան նորա լսա առաքե-
լոյն։ և զհաղորդութիւն չար-
չարանացն նորա։ և որ զինչ
ձեռնէն առաքեալն։

Ա Պետ
115 · 1
Ե Կոր
4 · 13
2 Թես
3 · 10
3 Յովհ
15 · 8

Ի ՆՈՅՆ ԱՒՐ։

Ես յետին քա-
հոգ եղբարցդ, ուրախացիր
ի բանտդ, նոյնպէս խոր
հրեշտակ մտացդ ի սիրելոյդ
ձեռնէն առացեալն Յովհ
ծանոյն եղեալ՝ ի ձեռնէ
գիրս զայս ընդունելով։

ԳԱՆՁ

ԵՐԿՐՈՐԴ ԳԻՐՔ ԵՒ ԱՌԱՋԻՆ ԹՈՒՂԹ ՊԵՏՐՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼԻ։

ՀԱՅՐ ՄԵՐ ՈՐ ԵՐԿՆԱՅԻՍ ԱՍԱՑԵԱԼ ԱՍԱՑ ՅԱՅՍՄԱՆՔ։

Ա Ռաքեալն Պետրոս ծառայ եւ
առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի՝ ընտրեալ
սուրբ հարցն մերոց Աբրահամու եւ Յակոբայ
եւ Մովսիսի եւ Դաւթի եւ Եսայեայ եւ ամենայն
մարգարէիցն՝ որ ի սկզբանէ աշխարհի ասացին
զՔրիստոսի զգալն ի մեզ։ Եւ մեք ոչ ունելով
զնոսա ի ձեռին՝ այլ զհոգին սրբոյ ընդունելով
ի մեզ՝ ասացաք զբանս նոցա։ Եւ ոչ միայն
զայս ինչ՝ այլ եւ զամենայն զոր ասացին
մարգարէքն՝ ի մեզ ասացին

զօրութիւն եւ վկայէ՝ եւ
գիտէ զինէ մեղսոյն՝ եւ
անկասելի շնորհին մերոյ
Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի
յ որոյ զինէ ամենայն
լնութիւն բնակեաց
մարմնաւորապէս ։ 3 Եւ
ընդ սմա՛ ի նմա լեալ
ամենայն լրութիւն աստուածութեանն
պիտոյ ամենայն
ինչ ընդ նմա համակեալ ։
Եւ արար հաշտեցուցանել զինէ
ընդ ամենից՝ զամենայն տա-
ճարի երկրի եւ երկնից ։
4 Զձեզ ասացի ասել զայդ՝
զի կարօղ եմ առնել
ձեր զգալի ։ Ի պատճէ-
առնոյ ինչ լոյս, եթէ ոչ նախ
զնաւասարն գրոսք ընկալ-
լիւք ։ Ընդդէմ զինչ ասեմ
5 զձեռնարկեալ ձեր օրհնու-
զինչ ասելոյ ես կենդանութեանն
անյաւատացն ։ առ որ կա-
նգնեցի ժամանակաւ ի յոյս
արարչին՝ հնազանդեալ
զերգանոցք՝ անյաւատութեան
զնաւասացն ես տեսիլ զնոսա
զինչ ի կերպարանս կենդա-
նութեան ։ Եւկայ անդադրեալ
անկասելի շնորհին մերոյ
զինչ զինչ ձեզնոյն՝ հե
զգօրացեալ ի հաւատս
Քրիստոսի ընդ ուսուցման
հաստատեալ ։ զոյս ինչ
զձեզ ։ 8 Տեսէք զի մի
ոք իցէ զձեզ գերեվարեալ
զինչ փիլիսոփայութեամբ եւ
զինչ ունայն պատրանաց
ըստ աւանդութեան մարդկան
ըստ տարերս աշխարհի՝ եւ
ոչ ըստ Քրիստոսի ։ 9 զինչ ի
նմա բնակէ զամենայն լրու-
թիւն աստուածութեան մարմնա-
ւորապէս ։ 10 եւ էք դուք
ի նմա լեալ լրացեալ՝ որ
է զինչ ամենայն իշխանու-
թեան եւ պետութեան ։ ի
նմա եւ թլփատեցարուք
թլփատութեամբ ոչ ձեռն-
ագործ ի մարմնոյ զինչ
մեղացն ։ ի թլփատութեան
Քրիստոսի ։ 12 թաղեալ
ընդ նմա ի մկրտութեան ։
յորում եւ յարուցարուք
հաւատովք զինչ գործոյ
աստուածութեանն՝ որ յա-
րոյց զնա ի մեռելոց ։
13 Եւ զձեզ մեռեալս ի
յանցանսն եւ ի թլփատու-
թեան մարմնոյ ձերոյ՝ կեն-
դանացոյց ընդ նմա՝ տա-
լով մեզ զամենայն յան-
ցանսն ։ 14 ջնջեալ զձեռ-
նագիրն զինչ հրամանաց
որ հակառակ էր մեզ ։
եւ զնա վերացոյց ի մէջ՝
գամեալ զնա ի խաչին ։
15 եւ զիշխանսն եւ զպե-
տութիւնսն մերկացուցեալ
յայտնի արկ՝ առնելով
զնոսա ի վերայ նոցա ։
16 Ոչ ոք ուրեմն զձեզ
դատեսցէ ի կերակրոյ եւ
յըմպելեաց՝ կամ ի մասին
տաւնի կամ նորումեայ
կամ շաբաթուց ։ 17 որ
է զինչ ստուերն գալոց
զինչ ։ իսկ մարմինն
զինչ Քրիստոսի է ։
18 Զոք ոչ ոք զձեզ
պարտասուցանիցէ զկամս
իւր առնել ի խոնարհու-
թեան եւ ի պաշտաման
հրեշտակաց ։ զոր ոչ
տեսանէ մտանէ ։ ունայն
փքեալ ի մտաց մարմնոյ
իւրոյ ։ 19 եւ ոչ կալեալ
զգլուխն ։ յորմէ ամենայն
մարմին ի հոգեւոր եւ ի
հոգեւոր կապեալ ։ եւ
միաբանեալ ի կապանս
աճի զինչ աճմամբ Աստ-
ուծոյ ։ 20 Եթէ մեռարուք
ընդ Քրիստոսի ի տարերս
աշխարհի՝ զինչ իբրեւ
ընդ աշխարհի կեցեալ
դատիք զձեզ ։ 21 մի
ձեռնասցիք ոչ մի ոչ
համտեսցէք ոչ մի ոչ
շօշափեսցէք ։ 22 զոր
ամենայն ապականին ընդ
գործածութեան ։ ըստ
պատուիրանաց եւ վար-
դապետութեանց մարդկան ։
23 որ ունին զբան
իմաստութեան ի կամա-
ծին պաշտաման եւ խո-
նարհութեան եւ ոչ ինչ
պատուոյ ի լցումն մարմ-
նոյ ։

3 Եթէ ուրեմն համեցարուք
ընդ Քրիստոսի զինչ
զվերինսն խնդրեցէք ուր
Քրիստոս է նստեալ ընդ
զաջմէ Աստուծոյ ։ 2 զինչ
զվերինսն հոգայք ոչ զինչ
զերկրաւորսն ։ 3 մեռարուք
եւ կեանք ձեր ծածկեալ
են ընդ Քրիստոսի ընդ
Աստուծոյ ։ 4 Երբ Քրիստոս
յայտնեսցի կեանք ձեր՝
յայնժամ եւ դուք ընդ նմա
յայտնի լիջիք ի փառս ։
5 Սպանէք զուրեմն զան-
դամս ձեր որ են ի վերայ
երկրի ։ պոռնկութիւն
զինչ պղծութիւն զինչ
կիրս զինչ չար զինչ
եւ զանաւրէնութիւն զինչ
որ է զինչ կռապաշտու-
թիւն ։ 6 վասն որոց գայ
բարկութիւն Աստուծոյ
ի որդիսն անհնազանդու-
թեան ։ 7 ի նոսա եւ դուք
գնայիք ժամանակաւ՝ յո-
րում կեայիք ընդ նոսա ։
8 Իսկ այժմ դուք ամե-
նայն զինչ ածէք զբար-
կութիւն զայն ։ զբարկ-
ութիւն զինչ զչարութիւն
զինչ զանիծս զինչ զամ-
օթս զինչ ի բերանոյ ձե-
րոյ ։ 9 մի սուտ խօսիք
ընդ միմեանս ։ մերկացա-
ցեալ զինչ զհին մարդն
ընդ գործս նորա ։ 10 եւ
զգեցեալ զնոր զայն որ
նորոգի ի գիտութիւն ըստ
պատկերի զինչ ստեղծին
զնորա ։ 11 ուր ոչ է հե-
թանոս եւ հրեայ ։ թլփա-
տութիւն եւ անթլփատ-
ութիւն ։ բարբարոս եւ
սկիւթացի ։ ծառայ եւ
ազատ ։ այլ զամենայն
եւ ի բոլորսն Քրիստոս ։
12 Զգեցարուք ուրեմն
որպէս ընտրեալք Աստ-
ուծոյ սուրբք եւ սիրելիք
զինչ ողորմածութիւն
զինչ քաղցրութիւն զինչ
խոնարհութիւն զինչ հե-
զութիւն զինչ երկայնա-
միտութիւն ։ 13 հանդուր-
ժեալ միմեանց եւ ներել
միմեանց ։ եթէ ոք ունիցի
զինչ դատ ընդ ումեք ։
որպէս եւ Տէր ներեաց
ձեզ ։ 14 ըստ այսմ եւ
դուք ։ 15 եւ զամենայն
զինչ զայս զսէր ։ որ է
կապանք կատարման ։
եւ խաղաղութիւն Աստ-
ուծոյ տիրեսցէ ի սրտիս
ձերում ։ յորում եւ կոչե-
ցարուք ի մարմնի մի ։
եւ շնորհակալք եղերուք ։
16 Բանն Քրիստոսի բնակ-
եսցի ի ձեզ առատապէս
ամենայն իմաստութեամբ ։
ուսուցանելով եւ յանդի-
մանելով միմեանս ։ սաղ-
մոսիւք եւ օրհնութեամբ
եւ հոգեւոր երգովք ։ շնոր-
հակալ լերուք ի սրտիս
ձերում Աստուծոյ ։ 17 եւ
զամենայն զինչ զոր ինչ
առնիցէք ի բանի կամ ի
գործի ամենայն զինչ
առնիցէք յանուն Տեառն
Յիսուսի ։ շնորհակալ
լերուք Աստուծոյ եւ Հաւր
նորա ։ 18 Կանայք հնա-
զանդ լերուք առանց
ամենայն ինչ ամուսնոցն
ձերոց ։ որպէս պարտ է
ի Տէր ։ 19 Ամուսինք
սիրեցէք զկանայս ձեր ։
եւ մի դառնասցիք ընդ
նոսա ։ 20 Որդիք հնազան-
դեցարուք ծնողաց ձերոց
ամենայն ինչ ։ զայդ հա-
ճոյ է ի Տէր ։ 21 Հարք
մի զայրացուցանիցէք
զորդիս ձեր ։ զի մի
տրտմեսցին ։ 22 Ծառայք
հնազանդեցարուք ամենայն
ինչ տերանց մարմնաւոր-
ացն ։ ոչ ի ծառայութեան
աչաց իբրեւ զմարդա-
հաճոյս ։ այլ ի սրտի
երկիւղածութեան զՏէր ։
23 եւ զամենայն զինչ
զոր ինչ առնիցէք ի բա-
նի կամ ի գործի ամենայն
զինչ իբրեւ ի Տեառնէ
առնիցէք ։ 24 գիտելով
զի ի Տեառնէ ընկալցիք
զհատուցումն ժառանգու-
թեան ։ զՏեառն Քրիստոս
ծառայեցէք ։ 25 Եւ որ
զինչ զոր ինչ առնիցէ
զանիրաւութիւն ընկալցի
զինչ զոր ինչ զանիրաւ-
ութիւն զինչ ։ եւ ոչ է
ակնդատութիւն ։

4 Տեարք զինչ զարդա-
րութիւն եւ զհաւասա-
րութիւն ծառայից ձերոց
տուք ։ գիտելով զի եւ
դուք ունիք զՏէր ի
երկինս ։ 2 Զաղօթս
զինչ զհաստատեցարուք
եւ զարթնեցարուք ընդ
նմա ի գոհութեան ։
3 աղաչեցէք եւ զմեզ
զինչ զոր ինչ ի Տէր ։
զի բանալ Աստուած
զդուռն բանին ։ խօսել
զառեղծուածն Քրիստոսի ։
վասն որոյ եւ կապեալ
եմ ։ 4 զի յայտնեցից
զնա որպէս պարտ է
ինձ խօսել ։ 5 Ընթա-
նայք ի իմաստութեան
առ զարտաքինսն ։ զժա-
մանակն զինչ գնեցէք ։
6 բան ձեր միշտ շնոր-
հալի ի հանգոյն աղի
համեցեալ ։ գիտել զի
զինչ զոր ինչ պատաս-
խանի տալ զձեզ ։
7 Զամենայն զինչ զիս
զոր ինչ ասիցէ զձեզ
Տիքիկոս ։ սիրելի եղբայր
եւ հաւատարիմ սպասա-
ւոր եւ ծառայակից ի
Տէր ։ 8 զոր ուղարկե-
ցի առ ձեզ ի նոյն ինքն
զի գիտասցէ զինչ զձեր
եւ մխիթարեսցէ զսիրտս
ձեր ։ 9 ընդ Ոնիսիմոսի
սիրելւոյ եւ հաւատարմի
եղբաւր որ է զինչ ի
ձէնջ ։ զամենայն զինչ
զայսր զոր ինչ ասիցեն
զձեզ ։ 10 Ողջունէ զձեզ
Արիստարքոս ընդ բան-
տի իմում ։ եւ Մարկոս
զարմեցի Բառնաբայի ։
զորոյ առէք պատուիրան
եթէ եկեսցէ առ ձեզ ։
ընկալարուք զնա ։
11 եւ Յիսուս որ կոչի
Արդար ։ որ են զինչ
զոր ինչ ի թլփատու-
թենէ ։ սոքա միայն
գործակիցք ինձ ի թա-
գաւորութեան Աստուծոյ ։
որ եղեն ինձ մխիթարու-
թիւն ։ 12 Ողջունէ զձեզ
Եպափրաս որ է զինչ ի
ձէնջ ։ ծառայ Քրիստոսի ։
միշտ մարտնչեալ ի
վերայ ձեր ի աղօթս ։
զի կացցէք կատարեալք
եւ լցեալք ամենայն
կամաց Աստուծոյ ։
13 վկայեմ զինչ զոր ինչ
նմա զի ունի զինչ զոր
ինչ նախանձ մեծ վասն
ձեր ։ եւ որ են ի Լաո-
դիկիա ։ եւ որ ի Յիե-
րապոլիս ։ 14 Ողջունէ
զձեզ Ղուկաս բժիշկ
սիրելի ։ եւ Դեմաս ։
15 Ողջունէք զեղբարս
որ են ի Լաոդիկիա ։
եւ զՆիմփաս ։ եւ զեկե-
ղեցի որ ի տան նորա ։
16 Եւ յորժամ ընթեռնուցի
զթուղթ զայս առ ձեզ ։
արարէք զի եւ ի եկե-
ղեցի Լաոդիկացւոց ըն-
թեռնուցի ։ եւ զայն որ
առ Լաոդիկացիսն ընթեռ-
նուցէք դուք ։ 17 Եւ
ասացէք Արքիպպոսի ։
տես զպաշտաման զոր
ընկալար ի Տեառնէ ։
զի զնա կատարեսցես ։
18 Ողջունութիւն ձեռամբ
իմով Պաւղոսի ։ յիշեցէք
զկապանս իմ ։ շնորհք
ընդ ձեզ ։ ամէն ։

Առ Կողոսացիսն գրեցաւ
յՀռոմայեցւոց ։ ի ձեռն
Տիքիկոսի եւ Ոնիսիմոսի ։

որ և զնախնեացն պատուս ինչ
քեան վարկուցէ, զնորայսն
իւրեանս առաջնոց կրից առ
ժանեամբն։ Այլ քանզի
մարդ ծածկել ի չէրիւն,
այլ շարադրելոցն մարմ
նով՝ բանականաց բնու-թ
կենաց կատարեա՝ յաղթող
զօրապէս բնութեան մա
հու՝ 4 փոխեցաւ։ Ուստի ո
մանք 5 ի քառաց տեսա
ակին չարութէ չէրակատա
ձգեալ՝ ի կատարել տես
ժանեակին, ոչ՝ ի բարէ
բութէն կայից հաւատոյն,
քան թէ ի տարեսակեալոց
թշուառութեց գինեհից կե
նացս՝ ի կամարն երկնից
հասեալ։

Այլ թէ այն ժամանակաց
կանխաւ զօրացեալ ի
չարեացն գործ, որ մինչև
յայսիկեսին հին թ չեղանա
կեալ հատոյց գոյութէ. և
պատկերն սրբեալ՝ ի տա
ճիճ կերպին մերոյ նիւթ
բեալ սրբատեսակին քանդ
եալ, անկորուստ և ան
փոխադիր և յաղթող գե

գործել և պետուս։ Ի որս
և փորձն երկուսեան. որ՝ ինձ
ծէն այդ պարտական մեծապէ՝
՝ի մեծագործելոցն վկայեցէ
Ի՞ երկրորդ է առաջս և բնու
առակի 2 նմանակ պրոցոյն։
Յաղագս զգաստութեն որ ‖ ի
ասեն գովելոցս։ ‖ և զինչ
ասէրն որ ՝ի բարեգործէն
մշտապահեցաւ։ ‖ և զաւա
զական երկնաւոր՝ որ յարեան
կուսէ վերոյին շնորհն՝ հա
ւատոյն պահեցաւ։ Այլ
զոր անգամեալքին են պար
տիք՝ գհատուցեալսն ապան
նան մնաց մնացեալ պարտիցն։
Ի Այլ որս և գվերատուին ընտ
րելոց Պօղոս՝ որ երբեմն
նախանձն էր աւետարանաց։
Յորոց ամենք ծանօթու-թ
օրինին զերկուսեան՝ անդրէն
կանգնեցան բնութեանս
կան գերազանցու-թ քան
զնախակրօնեին առաքեալ։
Այլ որ նախ քան զօրինա
կին տէր ի զաւանդն
պահեալ հայրենի, մերձա
ւորացեալ գոլ պատճառանի
անգնահատ գաւառեալ։

յաւիտեանս ամէն։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս եւ ցԱհարոն՝ եւ ասէ ցնոսա՝ Այս է բանն զոր պատուիրեաց Տէր՝ եւ ասէ՝ Ամենայն այր ի տանէ Իսրայէլի՝ որ մատուսցէ ի զոհ Տեառն՝ ի ձեռն ամենայն ուրախութեան սրտի իւրոյ՝ ոսկի եւ արծաթ եւ պղինձ։ Եւ կապոյտ եւ ծիրանի եւ կարմիր կրկնաթել եւ բուսոյ եւ այծեայ մազ։ Եւ կաշի խոյից կարմրատեսից եւ կաշի ոչխարաց եւ ակակիայ փայտ։ Եւ իւղ ի լուսաւորութիւն եւ անոյշ խունկ ի քաղցրութիւն։ Եւ քարինք ոնիքեայք եւ քարինք լցման ի սկեղնաւորն եւ ի կրծատն։ Եւ ամենայն իմաստուն սրտիւ ի ձեռն արասցեն զամենայն զոր պատուիրեաց Տէր՝ զխորանն եւ զվրանն եւ զծածկոյթն եւ զկապանսն եւ զտախտակսն եւ զզաւազանսն եւ զսիւնսն եւ զպատուհանսն եւ զսիւնսն եւ զհիմունսն եւ զվարագոյրն եւ զսեղանն եւ զմատուցանելիսն նորա եւ զսեղանն խունկի եւ զգաւազանսն եւ զիւղն օծութեան եւ զխունկ անուշահոտութեան եւ զվարագոյրն դրան խորանին եւ զդրանն ժողովոյ եւ զսեղանն ողջակիզութեան եւ զցանցն պղնձի եւ զգաւազանսն եւ զսիւնսն եւ զվարագոյրն դրան գաւթին եւ զսիւնսն եւ զհիմունսն եւ զամենայն սպասս պաշտաման եւ զամենայն զգեստս սրբութեան Ահարոնի քահանայապետի եւ զզգեստս որդւոցն նորա՝ քահանայանալ նմա։ Եւ ամենայն այր որ ի տանէ Իսրայէլի՝ որ ոչ մատուսցէ ի զոհ Տեառն՝ ի ձեռն ամենայն գործոյ պաշտաման եւ ամենայն զգեստ սրբութեան։ Եւ ամենայն այր որ գտանէր ընդ նոսա

ԻՆՉ ԱՐ ԳՈՒՆ

քանզի յաւէտս յաս
ահնեամ զբզջ
մանն՝ յառաչատանջն
քանիւ լեալ . և ատրակա
ամանաց հեծանուէն՝ ի մահ
ձանկեցեալ , առաւօտ յա
ղոյն կերգատրան փոխեալ՝
յարգահատեալ հառաչանաւք
ցաւոց : Ո՛չ երեսդարձ ոք
կարգալով յօդնականու՛թ
իւնէ մերձակայ : Այր և ան
դաստիւն իսկ յօդնարարանէն
և՛ ի գանձանիկն զկենդանա
րարն բնութիւն ածի՝ իսկոյն
և կոչումն ընտանեաւ ձայնին
աստուածային անուանն շը
նորհաձիկն բարերարի՝ մեր
հայրն լոյս է կենդանու՛թ .
բան մարգարէին նախասաց
ութեամբ թէ՝ ի որ կարդոյ
գանուէն ամն՝ կեցցէ՛ : Նոյն
ոչ միայն կարգաւ , այլ

(գ·2)

ամենայնով՝ ի մերազբեցն
նորին ջնորհաց հաստատե
լով՝ ի մեզ ամենայնիւ ան
խափան ընդ մեզ մնայ . ա
մէն :

ԵՒ

ԻՆՉ ԱՐ ԳՈՒՆ

քանզի յաւէտս յաս
ահնեամ զբզջ
մանն՝ յառաչատանջն
քանիւ լեալ . և ատրակա
ամանաց հեծանուէն՝ ի մահ
ձանկեցեալ , առաւօտ յա
ղոյն կերգատրան փոխեալ՝
յարգահատեալ հառաչանաւք
ցաւոց : Ո՛չ երեսդարձ ոք
կարգալով յօդնականու՛թ
իւնէ մերձակայ : Այր և ան
դաստիւն իսկ յօդնարարանէն
և՛ ի գանձանիկն զկենդանա
րարն բնութիւն ածի՝ իսկոյն
և կոչումն ընտանեաւ ձայնին
աստուածային անուանն շը
նորհաձիկն բարերարի՝ մեր
հայրն լոյս է կենդանու՛թ .
բան մարգարէին նախասաց
ութեամբ թէ՝ ի որ կարդոյ
գանուէն ամն՝ կեցցէ՛ : Նոյն
ոչ միայն կարգաւ , այլ

Եսայի
2·32
2 Կոր
37·28

ամենայնով՝ ի մերազբեցն
նորին ջնորհաց հաստատե
լով՝ ի մեզ ամենայնիւ ան
խափան ընդ մեզ մնայ . ա
մէն :

զանմեղեալսն ի դատաստան։
Ալէլուիա։ Հնչեսցէ հոգի՝
գովեսցէ զՏէր։
Ալէլուիա։ Ընդ ամենայն ժամ
խոստովանեսցի զՏեառնէ։
Ալէլուիա։ Ցանկասցի ընդ
մեղելոցն յարուցանիլ։
Ալէլուիա։ Կենդանութիւն՝ զոր
տուեալ ինձ յԱստուծոյ։
Ալէլուիա։ Ծածկեսցէ զիս
բոլորից ընտրելոցն։
Ալէլուիա։ Ոտքս իմ կայցէ
ընդ ուղիղ։
Ալէլուիա։ Ի ժողովրդեանս՝
օրհնեսցեն զանուն սրբոյ։
Ալէլուիա։ Ի ծագս արեգական՝
զանուն սուրբ։ Ալէլուիա։ 1 Կոր. 22 • 22
Ալէլուիա։ Ի ծագս արեգական՝
զանուն սուրբ։

ամէն ։

Յաւիտեան յաւիտենից եւս յամենայն արարածոց իցէ փառաւորեալ ի մէնջ զտէր ամենակալ ։

Ի Երեսին յուբիսեան ԺԱ ամսեան ՌՀԲ թուականին ։

ՅՈՎ

ԲԱՐԻ · հզօր · ա՛ր հաւատ · Հպարտ բարի սրտմտեցիր զնորհն ։ Այլ անուն իսկ մեծիդ՝ զգթաս՛ և զլսատուս ա՛ր հեռատեսանէ · ՚ի քաղցր դէմ դնէից և անգոհացողաց ։

3 Ինդ քեզ և օրդիդ քո իբրև զքեզ՝ զօրաւոր ձեռն իբրև զքոյդ ։ Ինժամանակ տրտնջէ աչեղ · ընդ արտասուս չուէդ քոյդ բարձրացեալ ։ Ինչ հոգիդ տէր չկամիցուս թեան բղխեալ առ ի քէն անապատուէ ։ Առատութիւն

1 Պատուեցեր զոչխարիկ՝ զոր պատր զօրուդ երկնեցեալ ։ Պարգեւեցեր ի դիմի՝ ընդ դէմ դիւռացն դասու ։ Տո՛ւր հանգիստ բերկրուէ մանկահանգոյնս ներհմանի ի խորուէ դիշերիս · բարեխօսէ և հայցուածովք արբուհւոյ աճապանիդ և ամ ընտրելոց ։ Ի մխոփեալ պատուիրան զպատուհան տեառնէդ զգոյատրանացս ի մատից անզարհուրելի զեռելամբ ի ծփական խոր ուխտէդ , կենդանական զբաղմանց , անթիւական երամ զոց , խօլականաց ցնորից ։ Ի ինչատակս քո յուսոյդ՝ անվնասել պաշտպանեալ · և ընծաւորեալ վերատին ի ննջեանէ ծանրուէ՝ առ նազդատս արիմնութիւն՝ հո գևնորոգ զուարթութիւն ի քեզ արձանացեալ ։ Ծոյլս ձոյն մաղթնոց բառբանիդ հաւատոց՝ քեզ առնելոյ հոգւոյ անձա ոյ՝ փառաբանողաց երկ նատուն խմբից երգա

Նոսաղ

գերբեղյա՝ հրաշանորոգ սր
դարմացուցես ։ Վասնզի
թէպետ և քո իցեն սուր-
գեաք և քո ողորմութիք, այլ
ոչ ի պարզեան ես այնքան
հզօրակիրաւ՝ յ ոյիքան յոգնե-
ռեն ։ Օ՛ երկրորդն՝
զբոյդ յանձնախ զհաւս ։
իսկ առաքինին՝ զձեռնաճո-
րանդն յոյսեանէ զգործս ։

Օ՛ պարգեւք՝ վաստակ 1 Նոռ 6 · 3
բոյն են փոխառութիք ։ իսկ 2 Պե 16 · 17
ողորմութիք՝ մեղեդեայս քան 3 Սաղ 6 · 20
բերութիք ։ 4 Պե 6 · 20

Նշան արդ՝ 4 ոմ զգաստացին 5 Ա Նոռ 31 · 39
մարդկայինս գործք ա-
ռաքի քոյոդ շնորհաց աչ-
գիտեաց ։ թէ և անդք իսկ
իցեն քան զգօնս բնութիք
հասարակաց բնաւորականս
հասանից ։ այլ յատկօք է-
ղեալ քոյդ երկպատուէ՝
նըւազ երկայն առքսանդ
սին ընթացք երկրածնաց ։
Վասնզի և որ մաքրութին
պերճանայլին օրինականացն
վաստակութիք ։ ի լուսե-
րեալ քոյդ արդարութիք ի
գուշակ ներկայիս՝ ամենա-
խոսք զանգիտանաց ։ Վասնզի
ամենայնի ժամանակ՝ հաճաստ քո
առիթ ։ Վնասակից արդ-
առքս ։ Արդեսակ անձնա
հոգոյ հասոյն անկընին ։
Տեսեալ ի գիմաց՝ ոչոյն
գաստացանդք ։ իսկ միտք
բնաւ հասարակութիք ։
Զգոյնագոյ բնութիք սիրա
պէս անշրմոմ և անանձր-
պետ՝ միով կամօք և կցոր
դութիք ։ Ի՛ երկրորդութին
ուանին ի յուսին ։ և ոչ
կրկնել սի ականն առնուա
գութիք միոյն ժամանակ ։
քան թէ պատճառ միոյ երկ
նայնոյ անբաւութիք լուսոյ՝
որ առ մերին ծանօթութի ։
Ի Վրայ պատկառ արբասա
ցուած՝ անակնկալութիք ծածա
կանել ։ Վասնզի արդարև
վերադարձնեալս այս խոստո
վանութիք երկրպաւսարա
նաց գաւառութիւն՝ լը
ինչ հասարոյ 2 զկերտուա
ծոյանեաց ։

Իսկ զգաստերորդս անձն
մեղօք՝ բարեհրամանն գո
ակնարկութիք ոչ խնդրօղ

հաստատեալ էին զառն-
յեան։ Եւ ոչ ոք ընկալաւ
նոցա ընդ իւր ի ճանա-
պարհ, բայց միայն Տէր
Յիսուս։ Եւ էին ան-
դ[ի]ն ջուրք բազումք։ Եւ
եկին եւ մկրտեցան։ Եւ
ոչ գտաւ ի նոսա արիւն
մեղաց։ Եւ ելին ի ջրոյն
եւ գնացին ի ճանապարհ
իւրեանց ուրախութեամբ։
Եւ ոչ ոք գիտէր զգործ
նոցա, բայց միայն Տէր
Յիսուս։ Եւ ոչ ոք գիտէր
զանուն նոցա, բայց միայն
Տէր Յիսուս։ Եւ ոչ ոք
գիտէր զտեղի նոցա, բայց
միայն Տէր Յիսուս։ Եւ
ոչ ոք գիտէր զգործ նո-
ցա, բայց միայն Տէր Յի-
ս

9 Եւ ասեմ ցնոսա. Ընդդէմ
ծուխ անապականեսցէ՝ ձեռն
տամբ՝ կամ խորտակեսցի մա-
ցեալն արտաքոյ մատեսցի.
4 եթէ ոչ զևաստիան կարաց
պատուիրն անկատար գործ՝
կամ կերակուր մինչ բաժա-
նեալ խառնոյց՝ կնոյն լուսին
և նորոգեա անկեզն, 5 ուստի
կամ հոգւոյ յատուկութեանն
համբերեսցէ՝ 6 զմերսեալ
ընդդէմ առեալ զկատարեալ։
Օ՛ի մի՛ առասկին օրինա-
կութիւ 7 առաքեալն այ-
մասամբ՝ զնահատն արդ
ասն կամ կերակուր մատչիս
ամբողջ պահեցին՝ զոր նոքա
մատուցանեցին կցորդեալ
կերպարանն խառնեալ՝ զա
զատուցն գործեցեր զա
ձեռս աս օտարգիսն։

Կար

ապրանք ասին վարձցան.
այն զի անյարմար էր։
Ընդդէմ 1 կամաւորն ասել
կենդանեացն՝ ասսած ինչ
նուիրել է կամ մեռանիլ։
Աստանալ զի կամ ի քոյոյդ
խրատեալ բանից՝ և բարե
բարեալ քոյդ ստացուածքէ՝
և ժառանգքդ լուսաւորեալ
ոչ միայն ոչ վերջացան կամ
հակառակին քո ընդդէմ,
այլ առաջակեալ ապաստա-
բեալք՝ մեռ թշնամեացն
թիւն յաւելուս։ Ընդ նոս
սին գաղտաբերեցան. մին
բանեցան առելացն քոյ։
Ասէ զոս բազմապատիկ՝
բարերար՝ անմահակ՝ ամե
նակացեալ. ոչ միայն ոչ ապա
հեցեր զառաքեալն մեր
զաց մեղայ, այլ և ոչ բա
նիւ յանդիմանեցեր։
Ո՛չ ասն հարեր անիկեցին,
2 այլ կարեկցաբար մատա
ցեալ՝ զծաղրացեալն ցու-
ցեր զինեալս։ ‖ Ո՛չ քահա
նայապետ լսա աշտարեանն
արիւթ օրինին՝ 3 զօրաւոր
ասս մնացեալ պատճառ՝ զա-

1 Կ ֊ Ի
10 · 30

2 Կ ֊ Ի
10 · 33
10 · 31
3 Ա֊ Ղ
15 · 35
4 Կ ֊ Ի
10 · 32
5 Ա֊ Ա
3 · 11
6 Կ ֊ Ի
10 · 33
7 Ա֊ Ա
3 · 10
8 Բ֊ Ի
17 · 24
9 Կ ֊ Ի
10 · 34

կուսակալ յաղագս ըզ
մարդն նահանջ մեղացեալ
ի մահ՝ խրատիչն ծննդոյ
Օրսոմեցեացն սկսաւ՝ եւ
կերգացեր : Ի վերայ
առնէն հաստատեցեր :
Ի զիշատասացեալն մի
անգամ՝ կրկին զուարթա-
ցուցեր : 1 Ի՞ազանին կե
նդանդ օձանէն, և բաժա
կանէն լուսոյ լցեր : 2 Նա
յիւր երկնացեալ՝ սպասա
կանդ քոյին մարմնով՝ նաւ
տերանակեցեր : Ի երանա
ցուածէն երկնայինսն ազանց
ընտրելոց՝ յանձնանձեցեր :
Կորզեցեր և ինամարկե-
ցեր. Հանդարտելիաց 3 զը
բանաւոր ասծոյն՝ ան-
զգուշելի պահեցեր . և մին
չև ի յայլին լուսոյ ածեր :
Ի ձեռն երկաքանչիւրոց
միջնորդաց՝ նահանջաց և
երկարդաց սքանչելեաւն
|| Հրամոյց կենդանականացն
մարդաւորացեալ գործեան
գեր : 4 Ի՞նչ այլ երբեմն ըս
նդխոյն՝ ինձս ասդածող
արձանացն օրհնական ըն-

կալար զնա , և ի հանգիստն
հանդարտեալ երկրին բա
րութիւն առաջնորդեցեր :
Ի՞նչ այժմ ասիմ զանձին կե
նսից Յամբակ հրամանա
զգեցեալ վարդապետա-
պետին :
Ի՞նչ այլ՝ զի զինանձն ծով
բազանին բարութիւն
լուսոյ յանձն բովանդակա-
պէս հրաշագործեցեր . և
զօդասցին զգանձն ինչ ստա
նալոյ՝ զբո առացածն
առ քեզ զարձուցեր , կեցո
և զինս մաքրեալ ի մեղաց
պարտեաց . որ ձրի՛ պար-
գեւես և անպատասխանից :
Ինդ արդ և ինձ տացես
քաւութիւն և թողութիւն
հարեգոյ . զօրէդ . ան
քննելիս . անեղ . ահաւոր :
Որոնեալ միշտ յաւետ
ննջ յաւետեանս
ամէն :

ռանգութիւն։

Այլ արդ՝ զա՛ս հզօր՝ կե
նարար՝ օրհնէ՛ զայգ տա-

ղին՝ եւ ո՛ւր ծնեալ էր այգե
լինա՝ եւ ո՛ւր ծնեալ էր այգե
լիք։ Այնգ զաղանակա
նացն գինւոց եւ կուսին վայ
րենւոյն թեսխոնեայ։
Այլ մերձաւորապէն գոլով
ասեմ մի հասին։ Այլ բան
ունէի՝ որով եւ զգաւճացն ա
ղէտ պատմէի։ Այլ ձեռն
ձգողական՝ որ հասելոցն է
ազդողական։

Իսկ զա միայն գովէսցէ
ի սիզբանցն յաւետեանց,
եւ յորդի ծնելոցս գոհ
ացի զտա մանկանաց գոյնն
երգասցին՝ զնս զմեղուցեալս
յանեշոյցն մորսոմբէ՝ իբր
նամօրէն տեղուէ կա
տաց՝ հանիւ կոչեցար։
Այլ ոչ միայն հոգացար,
այլ եւ ինդրեցեր։ Այլ ոչ
գոհեր միայն հրաշագործ,
այլ եւ անձառելոյ բարե
րատուէ միոյ՝ ի կենդա
նատուէ զոհ 4 ոտս բարձեր,
եւ ընդ երկինսն զօրսն զա
ուգեր ի հայրենիսդ. զի ա

ի երեսին յաւելուածք իրիւն հե
ծելոյ սրով ի ներքս ի ներ
սոյ ի ներքս ի ներսոյ։

ԺԱ

Ասա դուք՝ ձեռք առնուլ զերա
կուսին առնոյն հե
ծելոյն սրով վառանդի
նիւնէն մատուցեալ՝ առաջի
նորածագ՝ ի նոյն ամ բանի՝
զամենապարգեւ արգասիս
աերոյց։ Ապաստարան ո
գւոյս վառանդիւ խոպան՝
իբր մեռեալ, կենդանա
նութիւն մատիցեմք։ Խոս
տովանեալ ընդ վառաց գոյ՝
ի գիմս անապրուի. եւ առ
չարեօքս իմովք՝ զբոյդ բա
րութիւն։ Արուք յաղթեալ
գառայ՝ քան թէ բժշկեալ.
եւ առնչեցեալ՝ քան թէ հա
մարձակեալ. ոչ խոտանիլոյս
աւանդատուացն։ Իսկ կո
կին առաքն որ առիս՝ ոչխա
րին արտաքս առաքեցեալ.
որ կեանս անդրայեալ էր
մատանեալ. մոլորեալ ի վե

գիտաց զոլորմուբ . եթէ
ընուա ընկալաւ զապտա
ղեաւոյն աղբատութ , ա որ
միւնն ի միջոց մնայս սահ
մանի էր չարչարելոյն . ‖ իսկ
միւսն՝ ըստ սերտութեան ան
զգայուէ՝ վասնզի ի բա
ցառեալ չարչարելոյն՝ ոչ
ոք վարանեալ , ի բառա
ձայնի բարբառոյ՝ որ ան
կերպութեան անձնանական .
ապա բարի խնամոքէ զ
տառապեցեալսն զոխերգեաց
բաշն խնամոյսքն առ կո
րուսելոյն մեծ թշուառու
թէ , ցաւագնութիւն վերստին
և արդ գիտեց խոյզ և
բարեխոսեց հոսանք՝ և
առ անօրինեսն առաքե
թէ վերադրեցեալ օրհ
նակութէ : Ոչ բազմօրինակ
մնայս պատասխան : Ոչ
որ ի բարեթեց խառնիչ
քաղցրութեց՝ յաւուրս հասս
չար : 2 Ոչ անդամս մարմ
նոյ՝ արժանաւորս հաստատեն :
3 Ոչ հանճարեղակ աստեղ
բարձր սխտեցեալ հոգիս վի
րաւորեալ : 4 Ոչ հաճաստեղ

անզգայութեց անասնոց :
Ոչ առատացեալս յինուա
ղեաւ խնամոյ : Ոչ ան
դամս հանգամանիկ բա
ղադրեալ : Ոչ եթէ առ
բացեալ գոյր՝ ես ասէի :
Ոչ նմանակից գոյր իմ՝
պատմէի : Ոչ հանգուցեա
լից գոյր ես ճառէի : Ոչ
հաճաստեղ գոյր՝ ես գթէի :
Ոչ զուգագործ գոյր՝ ցա
ցանէի : Ոչ օրինակ գոյր՝
ես ազդէի : Ոչ յանգիստ՝
հոգիհոգիէի : Ահեղ ի նո
ակոյսան առաւ՝ ես յա
ռաջի : Ասաց քանզի անցել է
ըստ օրինակ , և հրաժարեալ
ըստ նմանութեան . զոր ա
ղիոյն է քաշել և բժշկել
և հրաշագործել . կենդա
նարար հանգոյն մեռելոց
և նորոգութիւն տիեզերաց :
Օ՛ եթէ ազգն արամ ա
ստէ երկանկին զաւթիւ՝
‖ անօրինութիւնն չարեաց
բարեգործել ասի քան զ
գործ , և ըստ ծանրութ
եան բարեգործելոյ ասի քան
զանօրինութիւն չարեաց

ղիաձգ ոլորմուբ . եթէ
ընուա ընկալաւ զապտա
ղեաւոյն աղբատութ , ա որ
միւնն ի միջոց մնայս սահ
մանի էր չարչարելոյն . ‖ իսկ
միւսն՝ ըստ սերտութեան ան
զգայուէ՝ վասնզի ի բա
ցառեալ չարչարելոյն՝ ոչ
ոք վարանեալ , ի բառա
ձայնի բարբառոյ՝ որ ան
կերպութեան անձնանական .
ապա բարի խնամոքէ զ
տառապեցեալսն զոխերգեաց
բաշն խնամոյսքն առ կո
րուսելոյն մեծ թշուառու
թէ , ցաւագնութիւն վերստին
և արդ գիտեց խոյզ և
բարեխոսեց հոսանք՝ և
առ անօրինեսն առաքե
թէ վերադրեցեալ օրհ
նակութէ : Ոչ բազմօրինակ
մնայս պատասխան : Ոչ
որ ի բարեթեց խառնիչ
քաղցրութեց՝ յաւուրս հասս
չար : 2 Ոչ անդամս մարմ
նոյ՝ արժանաւորս հաստատեն :
3 Ոչ հանճարեղակ աստեղ
բարձր սխտեցեալ հոգիս վի
րաւորեալ : 4 Ոչ հաճաստեղ

Ղկ ե։
10 · 30
15 · 4

Ղկ ե։
5 · 29
3 Յհ ա։
1 · 6
4 Մտ ե։
48 · 21
37 · 5

ա տուն Լևիի մեռելոցն՝ զի ընդունելոցն է զանասնոցն Իսրայելի ։ 3 Եւ տացեն բուրվառքն գործոյ մուրճի զոր ծածկեսցեն զսոսին՝ զի լիցին յիշատակ որդւոցն Իսրայելի ։ Եւ մերձեցաւ Ահարոն եւ որդիքն նորա՝ ըստ ամենայնի զոր պատուիրեաց Տէր Մովսիսի ։ Այսպէս արարին ։ 4 Եւ Ահարոն ի վերայ սեղանոյն ծխեաց զբուրվառսն՝ զոր արարին որդիքն Կորհայ ։ Եւ ամենայն զոր պատուիրեաց Տէր Մովսիսի ։ 5 Եւ ասաց Տէր ցՄովսիսի եւ ցԱհարոն՝ եւ ասաց ցնոսա ։ 6 Ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 7 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 8 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 9 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 10 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։

Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 11 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 12 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 13 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 14 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 15 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 16 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 17 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 18 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 19 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 20 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 21 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 22 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 23 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 24 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 25 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 26 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 27 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 28 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 29 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 30 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 31 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 32 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 33 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 34 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 35 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 36 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 37 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 38 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 39 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 40 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 41 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 42 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 43 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 44 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 45 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 46 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 47 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 48 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 49 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։ 50 Եւ ոչ ուրեք ուրեք ի ձեզ ի տանէ հարանեաց ձերոց ամենայն որ ինչ ունիցի ։

Ի ՍԿԶԲԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ

Ի սկզբան էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն: Նա էր սկզբան առ Աստուած: Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ, եւ առանց նորա ոչ ինչ եղեւ, զոր եղեւ: Նովաւ կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան: Եւ լոյսն յխաւարի փայլի, եւ խաւարն զնա ոչ ըմբռնեաց: Եղեւ մարդ առաքեալ յԱստուծոյ, անուն նորա Յովհաննէս: Նա եկն ի վկայութիւն, զի վկայեսցէ վասն լուսոյն, զի ամենեքեան հաւատասցեն նովաւ: Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն: Էր ճշմարիտ լոյսն, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ եկեալ յաշխարհ: Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ: Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան: Որչափ եւ ընկալան զնա, ետ նոցա զօրութիւն որդի Աստուծոյ լինել, հաւատացելոցն յանուն նորա: Որ ոչ յարեանց, եւ ոչ յակամայութենէ մարմնոյ, եւ ոչ յակամայութենէ արանց, այլ յԱստուծոյ ծնան: Եւ Բանն մարմին եղեւ, եւ բնակեաց ի մեզ, եւ տեսաք զփառս նորա, փառս իբրեւ միածնի յՀաւրէ, լի շնորհաւք եւ ճշմարտութեամբ: Յովհաննէս վկայէ վասն նորա, եւ աղաղակէ եւ ասէ. Սա էր, զոր ասացի. Որ յետ իմոյ գալոցն՝ առաջի իմ եղեւ, զի նախ քան զիս էր: Եւ յլնութենէ նորա մեք ամենեքեան առաք, եւ շնորհս փոխանակ շնորհաց: Զի օրէնքն յՄովսէսէ տուաւ, շնորհն եւ ճշմարտութիւնն յՅիսուսէ Քրիստոսէ եղեւ: ԶԱստուած ոչ ոք երբէք ետես, միածին Որդին, որ է յԱռն Հաւր, նա պատմեաց: Եւ ա՛յս է վկայութիւն Յովհաննու, յորժամ առաքեցին հրեայքն յԵրուսաղէմէ քահանայս եւ ղեւտացիս, զի հարցանիցեն զնա. Դու ո՞վ ես: Եւ խոստովան եղեւ, եւ ոչ ուրացաւ, եւ խոստովան եղեւ, եթէ. Ես ոչ եմ Քրիստոս: Եւ հարցին զնա. Ապա ո՞վ ես դու. Եղիա՞ ես: Ասէ. Ոչ եմ: Մարգարէ՞ ես դու: Պատասխանի ետ. Ոչ: Ասացին ցնա. Ո՞վ ես դու, զի պատասխանի տացուք առաքելոցն մերոց. զի՞ ասես վասն քո: Ասէ. Ես ձայն մի բարբառողի յանապատի, ուղղեցէք զճանապարհ Տեառն, որպէս ասաց Եսայի մարգարէ: Եւ առաքեալքն էին յփարիսեցւոց: Եւ հարցին զնա, եւ ասացին ցնա. Զի՞ արդեօք մկրտես, եթէ դու ոչ ես Քրիստոս, եւ ոչ Եղիա, եւ ոչ մարգարէ: Պատասխանի ետ նոցա Յովհաննէս, եւ ասէ. Ես մկրտեմ զձեզ ջրով, բայց յանկարծ ի միջի ձերում կայ, զոր դուք ոչ գիտէք: Նա է որ յետ իմոյ գալոցն՝ առաջի իմ եղեւ, զի նախ քան զիս էր: Զոր ես ոչ արժանի եմ լուծանել զկօշիկ նորա: Զայս ամենայն յԲեթաբարա եղեն յայնկոյս Յորդանանայ, ուր Յովհաննէս մկրտէր: Յաւուրն միւսում տեսանէ Յովհաննէս զՅիսուս գալով առ ինքն, եւ ասէ. Ահա Գառն Աստուծոյ, որ վերանայ զմեղս աշխարհի: Նա է, վասն որոյ ասացի. Ետ իմ գալոցն՝ առաջի իմ եղեւ, զի նախ քան զիս էր: Եւ ես ոչ ճանաչէի զնա, այլ զի յայտնեսցի յԻսրայէլ, վասն այսորիկ եկի ես մկրտել ջրով: Եւ վկայեաց Յովհաննէս, եւ ասէ. Զի տեսի զՀոգին իջանելով իբրեւ զաղաւնի յերկնից, եւ հանգեաւ ի վերայ նորա: Եւ ես ոչ ճանաչէի զնա, այլ որ առաքեաց զիս մկրտել ջրով, նա ասաց ցիս. Յորում տեսանիցես զՀոգին իջանելով եւ հանգչելով ի վերայ նորա, նա է որ մկրտէ Հոգւով սրբով: Եւ ես տեսի, եւ վկայեցի, եթէ նա է Որդի Աստուծոյ: Յաւուրն միւսում կայր Յովհաննէս եւ երկու ի աշակերտաց նորա: Եւ հայեցեալ ընդ Յիսուս երթեւեկեալ, ասէ. Ահա Գառն Աստուծոյ: Եւ լուան երկու աշակերտքն նորա զբանն, եւ գնացին զհետ Յիսուսի: Դարձեալ Յիսուս հայեցեալ ետես զնոսա գալ զհետ իւր, եւ ասէ ցնոսա. Զի՞ խնդրէք: Եւ նոքա ասացին ցնա. Ռաբբի, որ թարգմանի Վարդապետ, ո՞ւր բնակեալ ես: Ասէ ցնոսա. Եկայք եւ տեսէք: Եկին եւ տեսին զտեղի ուր բնակեալ էր, եւ մնացին առ նովաւ յաւուրն յայնմիկ: Էր ժամ մօտ տասներորդի: Էր Անդրէաս եղբայր Սիմոնի Պետրոսի մի ի երկուց այնոցիկ, որ լուան ի Յովհաննու, եւ գնացին զհետ նորա: Նա գտանէ նախ զՍիմոն եղբայր իւր, եւ ասէ ցնա. Գտաք զՄեսիա, որ է թարգմանի Քրիստոս: Եւ տարաւ զնա առ Յիսուս: Հայեցեալ Յիսուս ասէ. Դու ես Սիմոն որդի Յովնանայ, դու կոչեսցիս Կեփաս, որ է թարգմանի Պետրոս: Յաւուրն միւսում կամեցաւ Յիսուս երթալ յԳալիլեա, եւ գտանէ զՓիլիպպոս, եւ ասէ ցնա. Հետեւեա ինձ: Էր Փիլիպպոս ի Բեթսայիդա, ի քաղաքէ Անդրէասի եւ Պետրոսի: Գտանէ Փիլիպպոս զՆաթանայէլ, եւ ասէ ցնա. Զոր գրեաց Մովսէս յօրինաց եւ մարգարէքն, գտաք զնա զՅիսուս որդի Յովսեփայ, որ է յՆազարեթ: Ասէ ցնա Նաթանայէլ. Ի Նազարեթէ կարէ՞ բարի ինչ լինել: Ասէ ցնա Փիլիպպոս. Եկ եւ տես: Տեսանէ Յիսուս զՆաթանայէլ գալ առ ինքն, եւ ասէ վասն նորա. Ահա արդարեւ Իսրայէլացի, յորում նենգութիւն ոչ է: Ասէ ցնա Նաթանայէլ. Ուստի գիտես զիս: Պատասխանի ետ Յիսուս, եւ ասէ ցնա. Յորժամ էիր դու ներքոյ թզենւոյն, տեսի զքեզ, յառաջ քան զկոչել զքեզ Փիլիպպոս: Պատասխանի ետ Նաթանայէլ, եւ ասէ ցնա. Ռաբբի, դու ես Որդի Աստուծոյ, դու ես Թագաւոր Իսրայէլի: Պատասխանի ետ Յիսուս, եւ ասէ ցնա. Զի ասացի ցքեզ, եթէ տեսի զքեզ ներքոյ թզենւոյն, հաւատայ՞ դարձեալ դու: Մեծագոյն քան զայս տեսցես: Եւ ասէ ցնա. Ամէն, ամէն ասեմ ձեզ, տեսանիցէք զերկինս բացեալ, եւ զհրեշտակս Աստուծոյ ելանելով եւ իջանելով ի վերայ Որդւոյ մարդոյ:

Ա. Կոր. Ժ. 1
Ա. Թես. Բ. 2
Գործ Ա. 4, 41
Գործ Ա. 44, 6
Ա. Կորնթ. Ե. 3, 18
Ա. Կորնթ. Ե. 5, 8
Ա. Կորնթ. Ե. 3, 19

ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅԻՍԻ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՍՏԾՈ։

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԶԱՒԻՒՐԱՑՈՒՑԱՆԷՐ ՅԻՍՈՒՍ ԱՍԱՑ ՅԱՇԱԿԵՐՏԱՒՈՐԱՑՆ ԻՒՐՈՑ ԹԷ ԱՌ ՈՐՍ ԵԹԷ ԳՆԱՑԷՔ ՅԵՐՈՒՍԱՂԷՄ ՈՉ ՄԵԿՆԵՍՑԻՔ ԶԱՄՍԱՆ ԶՈՐ ԱՌՔԷՍՑԷ ՀԱՅՐ ԻՄ ԱՍԱՑ ԱՌՆՈՒ ԶԱՒԱԶԱՆԻՆ ՅԱՅՍՄԱՆ ԻՄՈՅ։ ՈՐ ԵԹԷ ԵՍ ՈՉ ԱՌՔԵԱՑԻ ՅԱՂԹՈՂԻՆ ԻՄ ՈՉ ԵՂԷՔ ՅԱՅՍՄԱՆ ԻՄՈՅ։ ՈՐ ԵԹԷ ԵՍ ՈՉ ԱՌՔԵԱՑԻ ՅԱՂԹՈՂԻՆ ԻՄ ՈՉ ԵՂԷՔ ՅԱՅՍՄԱՆ ԻՄՈՅ։ ՈՐ ԵԹԷ ԵՍ ՈՉ ԱՌՔԵԱՑԻ ՅԱՂԹՈՂԻՆ ԻՄ ՈՉ ԵՂԷՔ ՅԱՅՍՄԱՆ ԻՄՈՅ։

ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅԻՍԻ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՍՏԾՈ։

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԶԱՒԻՒՐԱՑՈՒՑԱՆԷՐ ՅԻՍՈՒՍ ԱՍԱՑ ՅԱՇԱԿԵՐՏԱՒՈՐԱՑՆ ԻՒՐՈՑ ԹԷ ԱՌ ՈՐՍ ԵԹԷ ԳՆԱՑԷՔ ՅԵՐՈՒՍԱՂԷՄ ՈՉ ՄԵԿՆԵՍՑԻՔ ԶԱՄՍԱՆ ԶՈՐ ԱՌՔԷՍՑԷ ՀԱՅՐ ԻՄ ԱՍԱՑ ԱՌՆՈՒ ԶԱՒԱԶԱՆԻՆ ՅԱՅՍՄԱՆ ԻՄՈՅ։ ՈՐ ԵԹԷ ԵՍ ՈՉ ԱՌՔԵԱՑԻ ՅԱՂԹՈՂԻՆ ԻՄ ՈՉ ԵՂԷՔ ՅԱՅՍՄԱՆ ԻՄՈՅ։ ՈՐ ԵԹԷ ԵՍ ՈՉ ԱՌՔԵԱՑԻ ՅԱՂԹՈՂԻՆ ԻՄ ՈՉ ԵՂԷՔ ՅԱՅՍՄԱՆ ԻՄՈՅ։

ՈՎ ԸՆԿՆ

ՉԵՄ ԶԻՆՈՒՈՐԿՈՒԹԻՒՆ
ՎԱՆԴԱՏԱԾՈՑ
ԵՒ ՄԱՀԱՆԱԼԻՔՈՑ ԿՈՒՆ
ԹՈՒՄԾՈՒԵՑ ՀՈԳՒՈՑ ՎՃԻՌ
ՁԵՐՑ։ Ո՛Չ ՅԱՆԴՈՒՐԺԻ ՀԵ
ԾՈՒԵՍ ՁԱՆ ։ Ո՛Չ ԽՕՏԵՐ
ԶՄԵՐԱՆՈՑՆԵԱՆ ։ Ո՛Չ ԶՈ
ՍՊԱՐՏԵՐ ԶՊԱՍԱԾԵԱՆ ։
Ո՛Չ ԱՆՁԵՐ ԶԼՈՒՐՋԱՐԵԼ ։
Ո՛Չ ԶԱՆԵՐ ՁՀԱՒՃԱԾԵԼ ։
Ո՛Չ ԶԼՈՐՆԵՐ ԶԱՆԿԵԱՆ ։
Ո՛Չ ԿՈՂԱՆԵՐ ԶԳՈՅԹԱԿ
ՂԵԱՆ ։ Ո՛Չ ՄԶԺԵՐ ՁՀԵ
ՌԱՑԵԱՆ ։ Ո՛Չ ՍՊՈՊԱԿՆԵՐ
ՁՀԱՐԱԾԵԱՆ ։ Ո՛Չ ԱՆՀԱՆ
ԳՍՏՈՒԹԵԱՆՑ ԶՊԱՍԱՒՈՐԵԱՆ ։
Ո՛Չ ԿՇՈՒՄՆԵՐ ՁՀԱՐԹՈ
ՂԵԱՆ ։ Ո՛Չ ԽՈՂՈՂԱԿՆԵՐ
ՁԲԿԵԱՆ ։ Ո՛Չ ԽՈՒՄԲ
ԳՈՒՆԱՆԵՐ ԶԱՄԲՈՒԽԵԱՆ ։
Ո՛Չ ԱԼԿԱԾԵՐ ՁԲԱՑԵԱՆ ։
Ո՛Չ ԱՍՈՒՆՔԳՈՒՆԱՆԵՐ ԸՆ

ԴԱՐԴԵԱՆ ։ Ո՛Չ ՀԱՒԱՏՔ
ՁԱՒՐԱԿԵԱՆ ։ Ո՛Չ ԿԵՂԾՔՆԵՐ
ՁԳԻՇԱՒԵԱՆ ։ Ո՛Չ ՀԱՒԱ
ՀԱՒԱՏՔԵՐ ՁԲԵԿԵԱՆ ։ Ո՛Չ
ԳՈՇԵՐ ՁՄՈՄՔԵԱՆ ։ Ո՛Չ
ԿԱՊԱՐԳՈՒԹԻՒՆՔ ՁԽՈՒՍԱ
ԵԱՆ ։ Ո՛Չ ԶՄՏԱԾՈՒԹԻՒՆ
ՆԵՐ ԶԱՊԱՇԵԱՆ ։ Ո՛Չ
ԽՈՐՀՈՒՐԴՔ ՁԽԱՐՇԱՒԵԱՆ ։
Ո՛Չ ՄՏԱՀԱՊՈՒԹԻՒՆՔ ԸՀՆ
ԱՆԱՁԱՅՆ ։ Ո՛Չ ԲԱՒԱՆՈՑ
ԾԱՆՐԱԵ ՄԱՍԱՆՔ ԶՍԿԱՅՍ
Ո՛Չ ԱՌԱՔ ՅԱՆԴՈՒՐԺԻ ԿԱՑ
ԿԱՄԱՒ ԹԻՒԱՆՈՑ ։ Ո՛Չ
ԿՐԻՆԱԿԻ ՈՂՋՈՒՆ՝ ԳԱՆՆ
ՀԵԺՈՒԹԵԱՆ ։ Ո՛Չ ՈՃԳ
ՆԱԿԻ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԱՌ ՀՈԳՍ ։
Ո՛Չ ԱՌԱՒԱՒԱՊԵՏ ԱՌ ՄԻ
ԽԻԹԱՐ ։ Ո՛Չ ԱՆԱՀԱՏԱՒԱՊԵՏ
ԱՌ ԱՌԵՂԾՈՒԱԾՍ ։ Ո՛Չ
ԱՀԱՒԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱՌ ՎՇԻՆՍ ։
Ո՛Չ ԸՆԴ ՀԱՒԱՏՈՒՆԴՔ ԽԱՍ
ՈՒԵՔ՝ ՄԵԾԴ ԸՆԴ ՎՃՌԱՍ ։
Ի ՅԱՅՍ՝ ԸՆԴ ԽՈՒՄԱՐԻՍ ։
ԻՆՉՈՒԹԻՒՆ ԲԱՒՈՒՆ՝ ԸՆԴ Ի
ԲՆԵ ՀԱՐԱՒ ։ Ի ԱԿՆՅԱՐԴ ՕՐՆ
ՆՈՒՆ՝ ԸՆԴ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԻՆԾԻՑ ։
ՎԱՐՁԱՒ ԹԻՒԴ ԽԱԽԱՊԵՍ՝
ԸՆԴ ՀԱՄԱՅՆ ԳԱՌՆՈՒԵՍ ։

ողորմութեն. այլ կամիս ոչ
մէջ արկանեմ կամերդն և
մէջ մտանել կատարել կա-
մի՝ կարծելոյ զինքն
գիտել, այլ ոչ երկիր
երկիր հաստատ: 5 Այլ ես
ունիմ ապացոյցս ձգմամբ հայ-
ծոմութեան իմ բարեգութ
ած մեղաւոր. այլ ի քո
ցեայ գոլով միջոցաւ մե-
ծաւ ակն ունիմ զօրել քո
բանիդ՝ առ նմա բժշկու-
թեամբ: Այլ թէ խորտոց ինչ կատա-
ծանոյց միջոց բանի՝ որ երկ
մտաւոք կարծի նշանակ՝ ի
ողորմութեն. այլ կամիս ոչ

1 Պետ. 3. 6
2 Կոր. 6. 28

3 Պետ. 3. 8-12
20. 30

4 Պետ. 10. 21

5 Պետ. 8. 3

ասեմ զայն մարդ՝ եւզրուիլ:
Այլ արդ՝ ընդ սխալացեալ
լոյն առաքելոյն մարմ
նոյն բնութեամբ՝ հոգեւոր
վառեցաւ և ես պատուիր,
յաւր եթէ կամիս՝ կարօղ
ես զիս սրբել:

Ընդ աղացուածն ներել
լոյ մշտագիշերն խորհա
ինաձք՝ մեծավայելուչն Ղազ
նիւ Հաւուցեմ: Ես սրբեմ
անսանելի գութեամբ, այլ ձր
նուեղ եղիր իս գութիւն;
Ես միայն 4 ստորեմ կոչեմ,
որ վարդապետացն է պա
տիւ՝ կարծելական զինքն
գիտել, այլ ոչ երկիր
երկիր հաստատ: 5 Այլ ես
ունիմ ապացոյցս ձգմամբ հայ
ծոմութեան իմ բարեգութ
ած մեղաւոր. այլ ի քո
ցեայ գոլով միջոցաւ մե
ծաւ ակն ունիմ զօրել քո
բանիդ՝ առ նմա բժշկու
թեամբ: Այլ թէ խորտոց ինչ կատա
ծանոյց միջոց բանի՝ որ երկ
մտաւոք կարծի նշանակ՝ ի
մէջ արկանեմ կամերդն և
ողորմութեն. այլ կամիս ոչ

1 Ես՝ ողորմեա ինձ ըստ մեծի
ողորմութեան քոյ: և ըստ
բազմութեան ողորմութեանց
քոց ջնջեա զանօրէնութիւն
իմ:
2 Լուա՛ զողորմութիւն իմ՝ և
զգթութիւն քո:
3 Ամենայն ինչ ի քեզ ունիմ
ես՝ ընդ ամենեսեան անարգիս:
4 Ես՝ ընդ քեզ միայն մեղայ՝
և զչարն առաջի քո գոր
ծեցի: Եթէ արդարանաս ընդ
բանիդ՝ ընդ ոչ ոք ես
ընդ քեզ դատել:
5 Ես՝ ահա յանօրէնութեանց
ծնայ՝ և ի մեղս յղացաւ
զիս մայր իմ:
6 Ես՝ ահա զճշմարտութիւն
սիրեցեր՝ զանյայտսն և զգա
ղտնիսն իմաստութեան քո
յայտնեցեր ինձ:
7 Ես՝ սրբեսցես զիս խոզո
վով՝ և սրբեցայց. լուա՛
զիս՝ և սպիտակասցից
քան զձիւն:
8 Ես՝ լուիցես ինձ ցնծութիւն
և ուրախութիւն՝ և ցնծասցեն
ոսկերք խոնարհեցեալք:
9 Ես՝ դարձո՛ զերեսս քո ի
մեղաց իմոց՝ և զամենայն
անօրէնութիւնս իմ ջնջեա:
10 Ես՝ սիրտ սուրբ ստեղծ
ի մէջ իմում՝ և հոգի ուղիղ
նորոգեա ի մարմնի իմում:
11 Ես՝ մի՛ զարկաներ զիս
յերեսաց քոց՝ և զհոգի սուրբ
քո մի՛ խլեր յինէն:
12 Ես՝ դարձո՛ ինձ զուարթու
թիւն փրկութեան քո՝ և
հոգւով գերագոյնով հաստա
տեա զիս:
13 Ես՝ ուսուցից զանօրէնս
զճանապարհս քո՝ և
ամբարիշտք առ քեզ դարձցին:
14 Ես՝ փրկեա զիս յարեանց
մեղաց՝ Աստուած՝ Աստուած
փրկութեան իմոյ՝ և
հրճուեսցի լեզու իմ զար
դարութիւն քո:
15 Ես՝ Տէր՝ զբերան իմ
բացցես՝ և բերան իմ
պատմեսցէ զգովութիւն քո:
16 Ես՝ զի եթէ կամեցար
պատարագի՝ տայի՛ր
ես՝ ողջակէզս ոչ հաճեսցին:
17 Ես՝ պատարագ Աստուծոյ
հոգի՝ հոգի՝ և սիրտ
համակ՝ զայս Աստուած ոչ
անարգէ:
18 Ես՝ բարեացո՛ Սիոնի
կամաւ քով՝ և շինեսցին
պարիսպք Երուսաղէմի:
19 Ես՝ յայնժամ կամեսցիս
պատարագ արդարութեան՝
զընծայս և զողջակէզս՝
յայնժամ մատուսցեն ի
վերայ սեղանոյ քո զեղ
ջերս:

Psalm 1 according to the
Armenian version.
Blessed is the man who
has not walked in the
counsel of the ungodly:
Nor stood in the way of
sinners: Nor sat in the
seat of the scornful:
But his will is in the law
of the Lord: And in his
law he will meditate day
and night:
And he shall be like a tree
planted by the streams of
water, which will bring
forth its fruit in its season:
And its leaf shall not fall:
And all that he does shall
prosper:
The ungodly are not so:
But are like chaff which
the wind drives away:
Therefore the ungodly
shall not stand in the
judgment: Nor sinners in
the congregation of the
righteous:
For the Lord knows the
way of the righteous: But
the way of the ungodly
shall perish:

ամէն։

Ի վախճան յամենայնի ։

եար գոլով՝ հաճաստրտդ
Հանապազ ։ Ինչ որ զբոլորն
ունիս՝ ընդ մերսն կշռիս։
Ինչ անձառելւոյդ ձրիւ՝
մերոյնեզը վճարիս ։ Ինչ
ընդ երկնաւորիս՝ զանվախ
Հանն պատո վարկանիս ։
Ինչ մեծապրեալ քո զմեզն՝
վեհ գոհանամիս ։ Ինչ՝ի
ամենաւն տրտքեալ՝ դոյզն
ինառարիլ ոչ ամբարտա-
ւանիս ։ Այս ես ինձ ըզ
նոյն գիտելիսն՝ ունելիս
զգործս անհամար պատ-
ուոց ։ Օ՛ի ես՝ի Հաւս ե-
րախտաց քոոյդ պարգե-
ւաց՝ Տերին իմոյ ամենայ ա-
րարչի։ Ինչ քեզ
փառք յաւիտեանս ։

Ի՛.ՀԷ

զ Աշխատեցաւ գոռացուցանել զ՚ի կոր կոծանմամբ ը
կնոջէ կիթէ ։

Ընտրեցեր զամենայն փոխումն գազանին
տեսակ կիթէ ։ Ընտրեցեր զամենայն
ընտանեացն ։ Ընտրեցեր զամենայն
գազանս ։ Ընտրեցեր զամենայն
թռչունս ։ Ընտրեցեր զամենայն
սողունս ։ Ընտրեցեր զամենայն
ձկունս ։ Ընտրեցեր զամենայն
ծովեայս ։ Ընտրեցեր զամենայն
ծովեայս ։ Ընտրեցեր զամենայն
ծովեայ

ձանց անմատոյց լուսով պարսաւեսցէ։ 5 ոբ ոչ է քրիստոս ձերոյ առաքելական վերատկութեամբ ձորոյ ։ այլ ապրեսցի հաւատիւ՝ յոյժ ուրախ զօրացեալ։

11 Ձօժմեք խօսել՝ պատահանս ընդ մեզ ունել առ կենդանի ոգիս մտաւորս՝ որոց գործակցեալ՝ զիմիք ոսոց գործեսցուք ։ 12 մի զոմանք ձանձրացուցանեմ ։ այլ զանձին ոսոց ուրախութեան պատճառ տալ ձեզ ։ 13 ոբ ոչ ունիմ ձանձրացուցանել ։ այլ ոսոց ուրախանալ ։ 14 ոբ ոչ ունիմ ձանձրացուցանել ։ այլ ոսոց ուրախանալ ։ 15 ոբ ոչ ունիմ ձանձրացուցանել ։ այլ ոսոց ուրախանալ ։ 16 ոբ ոչ ունիմ ձանձրացուցանել ։ այլ ոսոց ուրախանալ ։

զ՚ի
բեռներս բանասարքս՝ երկայն
երկիր անծանոյն, քաւիլք
գիտասիւ հերոսին՝ վէմ
ցեղին՝ գիւտիւք ե քա
ընակիմ հեղձամղձուկ
ցեղացն՝ գիւտիւք ե քա
5 [1]Եղ այլ ոտիւք թշնա
մե իսկ ոսկեայն ձայնիւ
սպրդոյն ի նոյին՝ ոտ մին
ոտ մեռելոյն · սասանեամբ
մատանւոյն՝ կոծմամբ կըր
ծիցն՝ հասանեաբ ագռաւա
ձայն՝ տրտմութեամբ տիրու
թեն գիմացն՝ ե ես պատ
ասխ վերջին հեծութեա
Տ՚ուր յաւուրսդ ըզ
քաղաքութիւն մխիթարե
գիտաց քո բանիւդ · ատ
ես ե ինձ գովեսդ քոյին
առեղինէդ՝ ես՝ թէ սի՚ոյն
գերի՝ բազմոց ոդեաղ
Ոտ ի պատանեացն կոն
դասեցեալ ի վերջոյ կոն
ծնողին սիոնական՝ զամենա
պատ ոգիս ընկալեալ ի քէն
ընդ նմին կրկին տարեք
5 [1]Եղ այսպիսի անզգայս
ցեղացն՝ գիւտիւք ե քա
բանակիմ հեղձամղձուկ

1 II ՚սա
12 · 22
12 · 28

2 յօհ
11՚11՚32
35՚ 43
3 II ՚ալ
67 · 7
+ II ՚ֆ
7·12՚13
5 II ՚սա
8 · 28

ոգեղէն խոսիմն ե ցեղ՝ պա
տերազմական անգղին վե
րատեսն միջոյն հնարամտա
ւոյ ի փիլիսոփէ։

(1) վասաբանդան հան
ուանեալ կերպիս ի քէն
եղեալ՝ ։ սմբոսիակ խոյանդ
համբաւեցեալ ազգիդ հոյակ բան
սարիւքն։ Հոգիդ քո աղ
դեալ մեծ ոգեղմամբ՝
բան սքանչանալին բժշկե
ցեալ՝ հրաշախառնակ բա
րեգործեացդ բանալ կեն
դանի՝ լինէ խոստանալ սո
սպիտակել։

[1]Նկատեալ կամ ընտրեալ ի սո
կիս ախտից անկարելոց
մեղաց՝ զի կենդանին և խո
սուն մեռեալ։ Արտեկցել
խնամոյ թշնամուէ՝ ոգեա
կանաբ 2 քրմութեաց ձայնիցդ
ոմ բարերար ոգի ես՝ օրհ
նեալ ընդ ամենայն ի քէն
վերակացեալսդ ։ աղբեր ցօղող
դանդաղ՝ երբ զախրելոյն ի կեն
դանեացդ մեռեալ ի փիլիսոփա
սեալ։

3 [1]ոգեդ գաղտագողս՝ ի գեր
մեռեալ կամ ապականեալ։
Ձեռն մտաբեր՝ այլ ան
յանձնական մեռելութեա
նէ։ երբ զախրելոյն ի կեն
դանեացդ մեռեալ ի փիլիսոփա
սեալ։ աղբեր ցօղող
դանդաղ՝ երբ զախրելոյն ի կեն
դանեացդ մեռեալ ի փիլիսոփա
սեալ։

մոգի ոչ՝ զիմաստուն ո-
ւալջացուսցեն։

Ո բռնաւորն տապալ զե-
լիցի 4 զանազանելոց սիոն
հարս Ծեզ սնհաւատացան
զոչ՝ ի-րակնոջէն կրօտեան
բերելոյ՝ զԾեզ ակարտասան
շաւասիղզք՝ հաստատեցէք
լամբ ի յանդատասանն սուտ
բեն մարգեցս, տարակոյ-
ելացեալ ի ձեռն ձեռնեղ
սեռեալոյն. որ ատօրհաղ
բեալ մեզս՝ մշակեն զաշ-
տեն հոգւոց ու բանիզ կի
նոյ արդիւնաւորեսէ։ Ո՛չ
քանզի էակց լաս նմանեալ
օրինակաւ եց յանցաւորս
կէզ՝ տ լաս հարկաւորն քաղց
նէզ՝ ու բնաւ սնդամն
տնտնաւորեալ զանանեն ատ
լաս ածեալս։ 6 Ձնէ ապեզա
նեն նեզ նէզ՝ ատ սնչարեա
զէ խոստանայն տնատցա-
նել։ Ի խոստաց բարձեցս
սիրել զանեն կատարելոյն
լաս ատ-սնդատցս զէզ ատ
ձեռն զանեն կատարելոյն
զնա՝ ի-բանիզքն կրօտեան
բերելոյ՝ զԾեզ ակարտասան
շաւասիղզք՝ հաստատեցէք
լամբ ի յանդատասանն սուտ
բեն մարգեցս, տարակոյ-
ելացեալ ի ձեռն ձեռնեղ
սեռեալոյն. որ ատօրհաղ
բեալ մեզս՝ մշակեն զաշ-
տեն հոգւոց ու բանիզ կի
նոյ արդիւնաւորեսէ։ Ո՛չ
քանզի էակց լաս նմանեալ
օրինակաւ եց յանցաւորս
կէզ՝ տ լաս հարկաւորն քաղց
նէզ՝ ու բնաւ սնդամն
տնտնաւորեալ զանանեն ատ
լաս ածեալս։ 6 Ձնէ ապեզա
նեն նեզ նէզ՝ ատ սնչարեա
զէ խոստանայն տնատցա-
նել։ Ի խոստաց բարձեցս
սիրել

եւ ընդ հոգւոյդ սուրբ բարձ
րացեալ եւ վերանալեալ ։
1 Ալ միայն մարմնացար վա 1 յհ
ղեր լսան մեզ, զի արասցես 1 .14.
զմեզ վա՛ր քո լսել ։
Լոյս ամե՛ն. յամե՛ն տեղեաց.
հզօր երկնայինդ։ Լո՛ւր այժմ 2 Ղուկ
2 զաղաչեալ և զխոստակել 9 .22
հաղորդեալ աւետիս՝ ամե՛ն
կին հրաշակերտեալ՝ ապա
կեա՛ զքոյսդ՝ նորոգ հաստա
տեա՛ ։ Ո՛ւրախ արասցես
ազգդ հնայեալս՝ ի քարայր
հարցոց կայծակնամած բա
նիդ՝ պատասխա՛ն տուր քեզ վե
րադարձ ձայնիս ։ Ո՛վսոխ
տեա՛ շինեա՛ծդ քումդ հան
գըստեան խորանի մարմ
նոյդ պահպանութ հոգւոյդ՝
մաղթեա՛մ բարերարդ ի քնա
կու քեզ մաքրագործեա՛ ։
Ո՛վ հաստատեալ երկնի
իմ գործոց զնոյն փոխա
արա՛ ։ 3 Ո՛ւրախ լեր 3 Ղուկ
լսան մարգարէիդն բանի՝ և 28 . 8
ոչ ի գինւոյ ։ Ո՛ւրախ լեր
մերոյս անօրինութեանն
թեթևու՛թիւն հոգւոյդ
ազատարար հրամանատ-

երկայնամիտ Տիրա՛ծ ան
տես ։ լուր պատասխանոյս
արգահատութեամբ արդիւն վե
ռանգի ։ որ կարգեալն առ
քեզ ոչ ինչ ։

ԱՄԵՆԱՀԱՅԵԱՑ առ
աքեղ կենաց քոյ
քոյ յոյսդ՝ ի մեծարար
քոյ արարչակ ցանգնեալ
անձինս հեծեծանաց ։
Ընդա՛ս մեծարէ ։ Ընտա՛
ահեղար ։ Խաղաղա՛ կեն
դանի ։ Լո՛ւր ցանկալի ։
Ո՛ղջակ ախորժելի ։ Կո՛
չումն պատե՛լի ։ Խորհո՛
խոստովանելի ։ Ընդունե՛
ճանկելի ։ Հանգո՛ստ գոհա
նելոյ ։ Լուո՛յ փառասիրելի
Կոչմա՛ծ օրհնաբանելի ։
Ո՛վ յո՛ր քո՛ւ ընդ հօր քոյ
գոհելոյ և երկրպագելոյ ։

ազգակցութիւն մերձենայր։ Եւ
ասէին ցնա. Ահաւասիկ աշակերտք
Յովհաննու պահեն յաճախ եւ
աղաւթս առնեն, նոյնպէս եւ
փարիսեցւոցն, քո ուտեն եւ
ըմպեն։ 34 Եւ ասէ ցնոսա Յի-
սուս. Միթէ կարեն որդիք
հարսանեաց ողբալ, մինչդեռ
փեսայն ընդ նոսա է։ Այլ
եկեսցեն աւուրք, եւ յորժամ
վերացուցանիցի ի նոցանէ
փեսայն, յայնժամ պահեսցեն։
35 Ոչ ոք կարկատէ կտոր
նորոյ ի հանդերձ հնոյ, զի
մի եւ նորն պատառեսցի, եւ
հնոյն հաւասար չիցէ նորին։
36 Եւ ասէր առակս ցնոսա.
Ոչ ոք ի նորոյ հանդերձէ
կտրէ կարկատան, եւ դնէ
ի հնոյ հանդերձ. զի եթէ
ոչ, եւ նորն պատառեսցի,
եւ հնոյն ոչ հաւասարեսցի
կարկատանն նորոյ։ 37 Եւ
ոչ ոք դնէ գինի նոր ի տի-
կաւս հինս. զի եթէ ոչ, նոր
գինին պատառեսցէ զտիկսն,
եւ ինքն հեղցի, եւ տիկքն
կորիցեն։ 38 Այլ գինի նոր
ի տիկս նոր դնել պարտ է,
եւ երկոքինն միանգամ պահ-
պանին։ 39 Եւ ոչ ոք որ
արբեալ իցէ հին, կամի նոր,
ասէ թէ հինն քաղցր է։

6 Եղեւ ի շաբաթու առա-
ջնում անցանել նմա ընդ
ցորենիս, եւ քաղէին աշա-
կերտունք նորա զհասկս, եւ
ուտէին՝ տրորելով ձեռամբ։
2 Ասեն ոմանք ի փարիսե-
ցւոցն. Զի՞ արարէք զոր ոչ
արժան է առնել ի շաբաթի։
3 Եւ պատասխանի ետ ցնո-
սա Յիսուս եւ ասէ. Ոչ
ընթերցարուք զայս զոր ա-
րարեալ է Դաւիթ, յորժամ
քաղցեալ էր ինքն եւ որ ընդ
նմա էին։ 4 Զիարդ մտեալ
էր ի տուն Աստուծոյ, եւ
զհացս երեսաց առեալ եդ-
եալ էր, եւ կերեալ, եւ տուեալ
ընդ որ ընդ նմա էին, զոր
ոչ արժան է ուտել այլ միայն
քահանայապետաց։ 5 Եւ ասէ
նոցա. Տէր է Որդի մարդոյ
եւ շաբաթուն։ 6 Եղեւ եւ
յայլում շաբաթու մտանել
նմա ի ժողովարանն եւ ու-
սուցանել։ Եւ էր անդ մարդ
եւ ձեռն նորա աջ չորացեալ
էր։ 7 Եւ դիտէին գրագէտքն
եւ փարիսեցիքն եթէ արդեօք
ի շաբաթու բժշկեսցէ, զի
գտցեն մեղադրել նմա։ 8 Եւ
նա գիտէր զխորհուրդս նո-
ցա, եւ ասէ ցայր մարդն
որ ունէր զձեռն չորացեալ.
Յարի՛ եւ կաց ի մէջ։ Եւ
նա յարեալ կայր։ 9 Եւ ասէ
ցնոսա Յիսուս. Հարցանեմ
զձեզ ինչ արժան է շաբաթի
բարիս առնել, կամ չարիս
առնել, զանձն կեանս կեց-
ուցանել, կամ սպանանել։
10 Եւ նայեցեալ ամենեցուն
նոցա ասէ ցնա. Երկարեա
զձեռն քո։ Եւ նա արար
այնպէս, եւ ապաքինեցաւ
ձեռն նորա իբրեւ զայլ։
11 Եւ նոքա լցեալ էին
անմտութեամբ, եւ խորհէին
միմեանց զինչ արասցեն
Յիսուսի։ 12 Եղեւ յաւուրսն
յայսոսիկ ել յեղեռն ի լեառն
աղօթել, եւ էր գիշերս յա-
ղօթս առ Աստուած։ 13 Եւ
յորժամ լոյս եղեւ, կոչեաց
զաշակերտս իւր, եւ ընտրեաց
ի նոցանէ տասն եւ երկուս,
զորս եւ առաքեալս անուա-
նեաց։ 14 ԶՍիմոն, զոր եւ
անուանեաց զՊետրոս, եւ
զԱնդրէաս եղբայր նորա,
զՅակոբոս եւ զՅովհաննէս,
զՓիլիպպոս եւ զԲարթողիմէոս,
15 զՄատթէոս եւ զԹովմաս,
զՅակոբոս Ալփեայ եւ զՍի-
մոն որ կոչեցեալ է Նախան-
ձաւոր, 16 զՅուդա Յակո-
բայ եւ զՅուդա Իսկարիովթ-
ացի, որ եղեւ մատնիչ։
17 Եւ իջեալ ընդ նոսա կայր
ի տեղւոջ դաշտի, եւ ամբոխ
աշակերտաց նորա, եւ բազում
ժողովուրդ ամենայն Հրէաս-
տանեայց եւ Երուսաղէմայ,
եւ ծովեզերեայ Տիւրոսի եւ
Սիդովնի, որ եկեալ էին լսել
նմա եւ բժշկիլ ի հիւանդու-
թեանց իւրեանց։ 18 Եւ որ
չարաչար տանջէին յոգւոց
պղծոց, եւ բժշկէին։ 19 Եւ
ամենայն ժողովուրդ ձգտէին
մատնել զնա, զի զօրութիւն
ելանէր յնմանէ, եւ բժշկէր
զամենեսեան։ 20 Եւ նա ի
վերա աշակերտաց իւրոց
հայեցեալ ասէր. Երանի
աղքատաց հոգւով, զի ձե-
րոյ է արքայութիւն Աստու-
ծոյ։ 21 Երանի քաղցելոց
այժմ, զի կշտասջիք։ Երա-
նի լալոց այժմ, զի ծիծաղե-
սջիք։ 22 Երանի եթէ ատե-
սցեն զձեզ մարդիկ, եւ եթէ
հալածեսցեն զձեզ, եւ եթէ
նախատեսցեն զձեզ, եւ եթէ
հանիցեն զանուն ձեր իբրեւ
զչար վասն Որդւոյ մարդոյ։
23 Ուրախ լերուք յաւուր
յայնմ եւ ցնծացարուք, զի
ահա վարձք ձեր բազում են
յերկինս։ Ըստ այսմ նոյնպէս
արարին հարքն նոցա մար-
գարէից։ 24 Այլ վա՛յ ձեզ
հարուստ ոք, զի ունիք զմխի-
թարանս ձեր։ 25 Վա՛յ ձեզ
որ լցեալ էք, զի քաղցիջիք։
Վա՛յ ձեզ որ ծիծաղիք այժմ,
զի սգասջիք եւ լացջիք։
26 Վա՛յ ձեզ յորժամ ոք
բարի ասիցէ զձեզ մարդիկ,
զի ըստ այսմ նոյնպէս ար-
արին հարքն նոցա ստախօս-
աց մարգարէից։ 27 Այլ
ձեզ որ լսէք ասեմ. Սիրեցէք
զթշնամիս ձեր, բարի արա-
րէք ատելեաց ձերոց, 28 օրհ-
նեցէք զանիծանողս ձեր, եւ
աղաւթս արարէք վասն նե-
ղելոց ձերոց։ 29 Որ զմի
ծնօտն հարցէ քեզ, դարձո՛ւ
եւ զայլն առ նա, եւ որ
առնուցու զքո վերարկուն,
եւ զպատմուճանն մի արգել
ի նմանէ։ 30 Ամենայն որ
խնդրէ ի քէն, տո՛ւր նմա,
եւ որ առնուցու զքոյսն,
մի խնդրեր ի նմանէ։ 31 Եւ
որպէս կամիք զի արասցեն
մարդիկ ձեզ, նոյնպէս արա-
րէք եւ դուք նոցա։ 32 Եւ
եթէ սիրէք զսիրողս ձեր,
զի՞նչ շնորհ է ձեզ, զի եւ
մեղաւորք զսիրողս իւրեանց
սիրեն։ 33 Եւ եթէ բարի
արարէք բարերարաց ձերոց,
զի՞նչ շնորհ է ձեզ, զի եւ
մեղաւորք զայդ նոյն առնեն։
34 Եւ եթէ տաջիք ոչ ոք
ի նոցանէ զոր ակն ունիցիք
առնուլ, զի՞նչ շնորհ է ձեզ,
զի եւ մեղաւորք մեղաւորաց
տան, զի առցեն զհատուցումն
նոցին։ 35 Այլ սիրեցէք զթշ-
նամիս ձեր, եւ բարի արարէք,
եւ տուք ոչ ակն ունելով
ինչ, եւ եղիցի վարձք ձեր
բազում, եւ եղիջիք որդիք
Բարձրելոյն, զի նա քաղցր է
եւ ողորմած ի վերա անդա-
մոց եւ չարաց։ 36 Եղերո-
ւարուք որպէս եւ Հայր ձեր
երկնաւոր ողորմած է։ 37 Եւ
մի դատիք, եւ մի դատիջիք
զձեզ։ Մի դատապարտիք,
եւ մի դատապարտիջիք։
Արձակեցէք, եւ արձակիջիք։
38 Տուք, եւ տացին ձեզ։
Չափ բարի, սեղմեալ եւ
շարժեալ եւ լցեալ, տացեն
ի ծոց ձեր։ Զի որով չափով
չափէք, նովաւ եւ չափեսցի
ձեզ դարձեալ։ 39 Եւ ասէ
առակս ցնոսա. Միթէ կա-
րէ կոյր առաջնորդել կուրի,
ոչ երկոքեան ի փոս անկա-
նիցին։ 40 Ոչ է աշակերտ
վարդապետէ մեծ, այլ ամե-
նայն կատարեալ իցէ իբրեւ
զվարդապետ իւր։ 41 Եւ
զիա՞րդ տեսանես զսղոցն
որ է ի ակն եղբաւր քո, եւ
զգերանդին որ ի ակն քում
է՝ ոչ խրտնիս։ 42 Կամ
զիա՞րդ կարես ասել եղբաւր
քում. Եղբա՛յր, թո՛ղ հա-
նից զսղոցն որ ի ակն քում
է, եւ դու զգերանդին որ ի
ակն քում է՝ ոչ տեսանես։
Ով կեղծաւոր, հան նախ
զգերանդին յականէ քումմէ,
եւ ապա տեսցես հանել զսղո-
ցն որ ի ակն եղբաւր քո։
43 Ոչ է ծառ բարի որ արա-
ջէ պտուղ չար, եւ ոչ ծառ
չար որ արասցէ պտուղ բա-
րի։ 44 Զի ամենայն ծառ
յպտղոյ իւրմէ ծանիցի։ Ոչ
ի փշոյ ժողովեն թուզ, եւ ոչ
ի մանդաղոյ ողկոյզ հունին։
45 Մարդ բարի ի բարի գան-
ձէ սրտի իւրոյ հանէ զբա-
րին, եւ չարն ի չարէ հանէ
զչարն։ Զի յորոյ առատու-
թենէ սրտի խօսի բերան։
46 Եւ զիա՞րդ կոչէք զիս
Տէր, Տէր, եւ ոչ առնէք
զոր ասեմ։ 47 Ամենայն որ
գայ առ իս, եւ լսէ զբանս
իմ, եւ առնէ զայս, ցուցից
ձեզ զնման նորա։ 48 Նման
է մարդոյ որ շինէ տուն,
որ փորեաց եւ խորացոյց,
եւ եդ զհիմունս ի վէմ։ Եւ
եղեալ ջրհեղեղի, եւ ընկեց
գետ զհարուածն ի տունն
այն, եւ ոչ կարաց շարժել
զնա, վասն զի հաստատեալ
էր ի վէմ։ 49 Եւ որ լսէ եւ
ոչ առնէ, նման է մարդոյ
որ շինէ զտուն իւր ի վերայ
երկրի առանց հիմանց, եւ
ընկեց գետ զհարուածն ի
նա, եւ ի վայրկենի անկաւ,
եւ եղեւ կործանումն տանն
այնորիկ մեծ։

7 Եւ զի լցոյց զամենայն
բանս իւր առ ունկամբ
ժողովրդեանն, եմուտ ի Կա-
փառնայում։ 2 Եւ հարուած
հարուստի մի էր ծառայ
պատուական առ նա, որ
հիւանդանայր մահու։ 3 Եւ
լուեալ նմա զՅիսուսէ, առա-
քեաց առ նա զծերակուտս
հրէից, աղաչել զնա զի եկեսցէ
եւ ապրեցուսցէ զծառայ իւր։
4 Եւ նոքա եկեալ առ Յի-
սուս՝ աղաչէին զնա ջան-
կալապէս, եւ ասէին. Արդար
է զոր խնդրես, զի ազգ մեր
սիրէ զնա, եւ զմեզ ինքն
շինեաց ժողովարան։ 5 Եւ
Յիսուս գնայր ընդ նոսա։
Եւ մերձ եղեալ ի տանն,
առաքեաց հարուստն բարե-
կամս առ նա, ասելով. Տէր,
մի՛ նեղեր, զի ոչ արժան եմ
զի ներքս մտցես ի տունս
իմ։ 6 Վասն որոյ եւ զանձն
իմ ոչ արժանացուցի գալ առ
քեզ, այլ ասա՛ բանիւ, եւ
ապրեսցի ծառայ իմ։ 7 Զի
եւ ես մարդ եմ հնազանդ
իշխանաց, ունելով ի ներքոյ
իմում զօրս զինուորաց, եւ
ասեմ ցայսմ. Գնա՛, եւ գնայ,
եւ ցայլ. Եկ՛, եւ գայ, եւ
ծառայի իմում. Արա՛ զայս,
եւ առնէ։ 8 Լուեալ զայս
Յիսուսի՝ զարմացաւ ի նա,
եւ դարձեալ ասէ ցժողովուրդն
որ գայր ընդ նա. Ասեմ ձեզ,
զի ոչ ի վերայ Իսրայէլի
գտի այսչափ հաւատս։ 9 Եւ
դարձեալ առաքեալքն ի տունն
գտին զծառայն առողջացեալ։
10 Եղեւ յաջորդում օրում
գնայր ի քաղաքն որ կոչի
Նայիմ, եւ գնային ընդ նմա
աշակերտք նորա եւ ամբոխ
բազում։ 11 Եւ մերձ եղեալ
ի դրունս քաղաքին, եւ ահա
հանեալ էին մեռեալ մի, որ
միայնածին էր մօր իւրոյ,
եւ նա այրի էր, եւ ամբոխ
բազում ի քաղաքէն էր ընդ
նմա։ 12 Եւ տեսեալ զնա
Տէր՝ ողորմեցաւ ի նա, եւ
ասէ ցնա. Մի՛ լար։ 13 Եւ
մերձ եղեալ՝ մերձեցաւ ի
մահիճն, եւ կալեալ զնա
որ տանէին՝ կայ։ Եւ ասէ
ցերիտասարդն. Քեզ ասեմ,
յարի՛։ 14 Եւ յարեաւ մեռեալն
եւ սկսաւ խօսել։ Եւ ետ զնա
մօր իւրում։ 15 Եւ առեալ
ամենեցուն երկիւղ, եւ փա-
ռաւորէին զԱստուած՝ ասելով.
Մարգարէ մեծ յարեաւ մեզ
ի մէջ, եւ Աստուած այցե-
լութիւն արար ժողովրդեան
իւրում։ 16 Եւ ելանէր բան
սա նորա յամենայն Հրէաս-
տան եւ յամենայն շրջակայս։
17 Եւ պատմեցին Յովհան-
նու աշակերտքն նորա զամե-
նայն զայդոսիկ։ 18 Եւ կոչեաց
Յովհաննէս երկուս ի մանկանց
իւրոց, եւ առաքեաց առ Տէր
ասելով. Դո՞ւ ես որ գալոցն
է, եթէ զայլ ումեք ակն
ունիմք։ 19 Եւ եկեալ առ
նա այրքն՝ ասեն. Յովհան-
նէս Մկրտիչ առաքեաց զմեզ
առ քեզ ասելով. Դո՞ւ ես որ
գալոցն է, եթէ զայլ ումեք
ակն ունիմք։ 20 Յորում
ժամու բժշկեաց զբազումս
ի հիւանդութեանց եւ ի չա-
րաչար տանջանաց եւ յոգւոց
պղծոց, եւ կոյրս բազումս
շնորհեաց տեսանել։ 21 Եւ
պատասխանի ետ Յիսուս եւ
ասէ ցնոսա. Երթեալ պատ-
մեցէք Յովհաննու զոր տե-
սէք եւ լուարուք, զի կոյրք
տեսանեն, եւ կաղք գնան,
բորոտք սրբին, եւ խուլք
լսեն, մեռեալք յարիցեն,
աղքատաց աւետարանի քա-
րոզի։ 22 Եւ երանի է որ
ոչ գայթագղեսցի ի նա։
23 Եւ յորժամ գնացին
պատգամաւորքն Յովհան-
նու, սկսաւ խօսել ցամ-
բոխն վասն Յովհաննու.
Զի՞նչ ելէք յանապատն
տեսանել, եղէգն որ ի քա-
մւոյ շարժի։ 24 Այլ զի՞նչ
ելէք տեսանել, մարդ զգես-
տեալ զհանդերձս փափուկս։
Ահա որ զգեստս փառաւոր
կրեն եւ ի կենցաղի են
անառակի։ 25 Այլ զի՞նչ
ելէք տեսանել, մարգարէ։
Այո՛, ասեմ ձեզ, եւ աւելի
քան զմարգարէ։ 26 Զի
սա է զոր գրեալ է. Ահա
ես առաքեմ զհրեշտակ իմ
առաջի երեսաց քոց, որ
պատրաստեսցէ զճանապարհ
քո առաջի քո։ 27 Ասեմ
ձեզ, զի ոչ յերեւելեաց ի
կանանց մարգարէ մեծ է
Յովհաննէս Մկրտչէ, եւ որ
փոքրագոյն է յարքայութեան
Աստուծոյ՝ մեծ է քան զնա։
28 Եւ ամենայն ժողովուրդ
որ լուան եւ մաքսաւորքն,
արդարացուցին զԱստուած,
մկրտեալք մկրտութեամբ
Յովհաննու։ 29 Եւ փարի-
սեցիքն եւ օրինադէտքն զկա-
մս Աստուծոյ ընդդիմացան
ինքեանց, չկամեցեալք մկրտ-
ուիլ ի նմանէ։ 30 Ասէ Տէր.
Ո՞ւմ նմանեցուցից զազգիս
զայսոսիկ, եւ զիա՞րդ նմա-
նեալ են։ 31 Նմանեալ են
մանկանց որ նստեալ ի հրա-
պարակի կոչեն զընկերս իւրեանց
եւ ասեն. 32 Ձեզ նուագեցաք
եւ ոչ պարեցարուք, ողբացաք
եւ ոչ լացարուք։ 33 Զի
եկն Յովհաննէս Մկրտիչ,
ոչ ուտէ հաց եւ ոչ ըմպէ
գինի, եւ ասէք. Դեւ ունի։
34 Եկն Որդի մարդոյ, ուտէ
եւ ըմպէ, եւ ասէք. Ահա
մարդ ագահ եւ գինեսէր,
բարեկամ մաքսաւորաց եւ
մեղաւորաց։ 35 Եւ արդա-
րացաւ իմաստութիւն յամե-
նայն որդւոցն իւրոց։ 36 Եւ
խնդրէր զնա ոմն ի փարի-
սեցւոցն, զի ճաշակեսցէ
ընդ նմա։ Եւ մտեալ ի տուն
փարիսեցւոյն՝ նստաւ ընդ
սեղանաւն։ 37 Եւ ահա կին
մի որ էր յաղագս մեղաց
յամենայն քաղաքին, եւ
գիտացեալ զի նստաւ ընդ
սեղանաւն ի տան փարիսե-
ցւոյն, տարեալ սափոր մի
իւղոյ, 38 եւ կայր ետուն
առ ոտս նորա լալով, եւ
սկսաւ արտասուօք ջրել
զոտս նորա, եւ մազիւք գլխոյ
իւրոյ սրբել, եւ համբուրէր
զոտս նորա, եւ օծանէր զնոսա
իւղով։ 39 Եւ տեսեալ փա-
րիսեցւոյն որ կոչեցեալ էր
զնա՝ ասէ ընդ ինքեան եւ
ասէ. Եթէ էր սա մարգարէ,
գիտէր թերեւս զոր ոք եւ
զիա՞րդ է կինն որ հպի նմա,
զի մեղաւոր է։ 40 Եւ պա-
տասխանի ետ Յիսուս եւ
ասէ ցնա. Սիմո՛ն, ունիմ
քեզ ինչ ասել։ Եւ նա ասէ.
Ասա՛, վարդապե՛տ։ 41 Երկու
պարտականք էին ընդ տո-
կոսաւորի մի, մին էր պար-
տական հինգ հարիւր դահե-
կանաց, եւ մին՝ յիսուն։
42 Եւ ոչ ունէին նոքա ինչ
հատուցանել, եւ երկոցունց
շնորհեաց։ Ասա՛ ուրեմն,
որ ի նոցանէ աւելի սիրեսցէ
զնա։ 43 Պատասխանի ետ
Սիմոն եւ ասէ. Կարծեմ
զոր շնորհեաց աւելի։ Եւ
նա ասէ ցնա. Ուղիղ դա-
տեցեր։ 44 Եւ դարձեալ
դարձեալ առ կինն՝ ասէ
ցՍիմոն. Տեսանե՞ս զկինս
զայս։ Եմուտ ի տուն քո,
ջուր ոտից ինձ ոչ ետուր,
եւ կինս զայս արտասուօք
ջրեաց զոտս իմ, եւ մազիւք
գլխոյ իւրոյ սրբեաց։ 45 Եւ
համբոյր ինձ ոչ ետուր, եւ
կինս զայս յորմէ մտի, ոչ
դադարեաց համբուրել զոտս
իմ։ 46 Իւղով գլխոյ իմոյ
ոչ օծար, եւ կինս զայս
իւղով օծանեաց զոտս իմ։
47 Վասն որոյ ասեմ քեզ,
թողեալ են նմա մեղքն իւր
բազումք, զի սիրեաց բազում։
Եւ որում սակաւ թողեալ
իցէ, սակաւ սիրէ։ 48 Եւ
ասէ ցկինն. Թողեալ են քեզ
մեղքն։ 49 Եւ սկսան նստեալքն
ընդ սեղանաւն ասել ընդ
ինքեանս. Ո՞վ է սա որ եւ
զմեղս թողու։ 50 Եւ ասէ
ցկինն. Հաւատք քո զքեզ
կեցուցին, գնա՛ ի խաղաղու-
թիւն։

8 Եւ եղեւ յետ այսորիկ,
եւ նա երթայր ընդ
քաղաքս եւ ընդ գեղս, քա-
րոզելով եւ աւետարանելով
զարքայութիւն Աստուծոյ։
Եւ տասն եւ երկու աշակերտք
նորա ընդ նմա։ 2 Եւ կանայք
ոմանք որ էին բժշկեալ ի
չարաց հոգւոց եւ ի հիւան-
դութեանց, Մարիամ որ կոչի
Մագդաղենացի, յորմէ եօթն
դեւք ելեալ էին, 3 եւ Յով-
հաննա կին Քուզայ գահա-
կալի Հերովդի, եւ Սուսան-
նա, եւ այլ բազումք որ
սպասաւորէին նմա ի նիւթոց
իւրեանց։ 4 Եւ ժողովեալ
ամբոխ բազում, եւ որ ի
քաղաքացն գային առ նա,
ասաց առակաւ. 5 Ելանէր
սերմանիչ մի սերմանել զսե-
րումն իւր։ Եւ յորժամ
սերմանէր, անկաւ մի ինչ
առ ճանապարհաւ, եւ կոխե-
ցաւ, եւ թռչունք երկնից
կերան զնա։ 6 Եւ մի ինչ
անկաւ ի վէմ, եւ ընձիւղեալ
չորացաւ, վասն զի ոչ էր
նմա խոնաւութիւն։ 7 Եւ
մի ինչ անկաւ ի մէջ փշոց,
եւ բուսեալ փշոցն խեղդեցին
զնա։ 8 Եւ մի ինչ անկաւ
յերկիր բարի, եւ ընձիւղեալ
արար պտուղ հարիւրապատիկ։
Ասէ այս եւ կոչէ. Որ ունի
ականջս լսելոյ, լուիցէ։
9 Եւ հարցանէին զնա աշա-
կերտք նորա զի՞նչ իցէ
առակս այս։ 10 Եւ նա ասէ.
Ձեզ տուեալ է գիտել զխոր-
հուրդս արքայութեան Աս-
տուծոյ, այլ ցայլս առակս,
զի տեսանելով ոչ տեսցեն,
եւ լսելով ոչ հասցեն։ 11 Եւ
է առակս այս. Սերմն է
բան Աստուծոյ։ 12 Եւ որ
առ ճանապարհաւ են՝ նոքա
են որ լսեն, ապա գայ սա-
տանայ, եւ տանի զբանն ի
սրտից նոցա, զի մի հաւա-
տասցին եւ կեցցեն։ 13 Եւ
որ ի վէմ՝ նոքա են որ յոր-
ժամ լսեն, ընդունին զբանն
ուրախութեամբ, եւ նոքա
արմատ ոչ ունին, զի մինչեւ
ի ժամանակ հաւատան, եւ
ի ժամանակ փորձութեան
հեռանան։ 14 Եւ որ ի մէջ
փշոց անկան՝ նոքա են որ
լսեն, եւ երթեալ ի հոգս
եւ ի մեծութիւն եւ ի հա-
ճոյս կենցաղոյ խեղդին, եւ
ոչ հասանեն պտղոյ։ 15 Եւ
որ ի բարի երկիր՝ նոքա են
որ ի սրտի բարի եւ ի քա-
ղցր լսելով զբանն պահեն,
եւ պտուղ բերեն ի համբե-
րութեան։ 16 Եւ ոչ ոք
ճրագ վառեալ ծածկէ զնա
սպասուով, կամ ի մահիճ
դնէ, այլ ի վերայ աթոռոյ
դնէ, զի որ մտանիցեն լու-
սաւորեսցին։ 17 Զի ոչ է
ծածուկ որ ոչ յայտնեսցի,
եւ ոչ գաղտնի որ ոչ գիտա-
ցի եւ ի յայտ եկեսցէ։
18 Տեսէք ուրեմն զիա՞րդ
լսէք։ Զի որ ունիցի, տա-
ցին նմա, եւ որ ոչ ունիցի,
եւ զոր կարծէ թէ ունի,
առնուցուն ի նմանէ։ 19 Եւ
եկին առ նա մայր նորա եւ
եղբարք նորա, եւ ոչ կարէին
հասանել նմա ի բազմութենէ
ամբոխին։ 20 Եւ պատմեցին
նմա ասելով. Մայր քո եւ
եղբարք քո կայցեն արտաքոյ
տեսանել զքեզ կամին։
21 Եւ նա պատասխանի ետ
եւ ասէ ցնոսա. Մայր իմ եւ
եղբարք իմ են որ զբանն
Աստուծոյ լսեն եւ առնեն։
22 Եղեւ յաւուրսն յայսոսիկ
եւ նա նաւ մտանէր ընդ
աշակերտս իւր, եւ ասէ ցնո-
սա. Անցցուք յայն կողմն
ծովուն։ Եւ ելին։ 23 Եւ
յորժամ նաւեին նոքա, նա
քնացաւ։ Եւ իջանէ մրրիկ
հողմոյ ի ծովն, եւ լցեալ
էին, եւ վտանգէին։ 24 Եւ
մերձ եղեալ՝ արթնացուցին
զնա ասելով. Վարդապե՛տ,
վարդապե՛տ, կորնչիմք։ Եւ
նա արթուն եղեալ՝ սաստեաց
հողմոյն եւ ալեաց ջրոյն,
եւ դադարեցին, եւ եղեւ
խաղաղութիւն։ 25 Եւ ասէ
ցնոսա. Ո՞ւր է հաւատք ձեր։
Եւ նոքա երկեալ՝ զարմացան
ասելով ցմիմեանս. Ո՞վ է
սա, զի եւ հողմոցն հրամա-
յէ եւ ջրոցն, եւ հնազան-
դին նմա։ 26 Եւ նաւեցին
ի կողմանսն Գերգեսացւոց,
որ է դիմաց Գալիլեայ։
27 Եւ ելեալ նմա ի նաւէն
ընդ առաջ եկն նմա այր մի
ոմն ի քաղաքէն, որ ունէր
դեւս բազումս, եւ ամս բազումս
զգեստ ոչ հագանէր, եւ ոչ
ի տան բնակէր, այլ ի գե-
րեզմանս։ 28 Եւ տեսեալ
զՅիսուս՝ գոչեաց, եւ անկաւ
առաջի նորա, եւ ձայնիւ մե-
ծաւ ասէ. Զի՞նչ է ինձ եւ
քեզ, Յիսուս Որդի Աստու-
ծոյ Բարձրելոյ։ Աղաչեմ
զքեզ, մի՛ տանջեր զիս։
29 Զի պատուիրէր հրամա-
նաւ հոգւոյ պղծոյ ելանել
ի մարդոյն, զի բազում ա-
մաւ կապեալ էր զնա, եւ
կապանաւք եւ շղթայիւք
պահէին զնա, եւ խզեալ
զկապանսն՝ տարագրէր ի
դիւէ յանապատս։ 30 Եւ
հարցանէ զնա Յիսուս եւ
ասէ. Զի՞նչ է անուն քո։
Եւ նա ասէ. Լեգէոն, զի
բազում դեւք մտեալ էին
ի նա։ 31 Եւ աղաչէին զնա
զի մի՛ հրամայեսցէ նոցա
երթալ յանդունդն։ 32 Եւ
էր անդ հօտ խոզից բազմա-
ցեալ ի լերինն արածեալ։
Եւ աղաչեցին զնա զի ի նո-
սա թոյլ տացէ մտանել։ Եւ
թոյլ ետ նոցա։ 33 Եւ ելեալ
դեւքն ի մարդոյն՝ մտին ի
խոզսն, եւ ընթացաւ հօտն
ի վիմաձորէն ի ծովն, եւ
խեղդեցաւ։ 34 Եւ տեսեալ
արածողքն զեղեալսն՝ փա-
խեան, եւ պատմեցին ի քա-
ղաքի եւ ի գեղս։ 35 Եւ
ելին տեսանել զեղեալսն,
եւ եկին առ Յիսուս, եւ
գտին նստեալ զմարդն ի
նոցանէ ելեալ զդեւսն, ի
ոտս Յիսուսի զգեստեալ եւ
առողջամիտ, եւ երկեան։
36 Պատմեցին նոցա եւ որ
տեսեալ էին, զիա՞րդ ապա-
քինեցաւ դեւահարն։ 37 Եւ
աղաչեաց զնա ամենայն ամ-
բոխ աշխարհին Գերգեսա-
ցւոց երթալ ի նոցանէ, զի
երկիւղ մեծ պատեալ էր զա-
մենեսեան։ Եւ նա նաւ մտեալ
դարձաւ։ 38 Եւ աղաչէր
զնա այրն ի նոցանէ ելեալ
դեւքն զի ընդ նմա լիցի։
Եւ արձակեաց զնա Յիսուս
ասելով. 39 Դարձի՛ ի տուն
քո, եւ պատմեա զոր արար
Աստուած քեզ։ Եւ գնաց
ամենայն քաղաքաւն քարոզե-
լով զոր արար Յիսուս նմա։
40 Եղեւ յորժամ դարձաւ
Յիսուս, ընկալաւ զնա ամ-
բոխն, զի էին ամենեքին
սպասաւորք նորա։ 41 Եւ
ահա եկն այր մի ոմն որում
անուն Յայրոս, եւ նա էր
իշխան ժողովարանին, եւ
անկեալ առ ոտս Յիսուսի
աղաչէր զնա մտանել ի տուն
իւր։ 42 Զի դուստր միածին
էր նմա իբրեւ ամաց տասն
եւ երկուց, եւ նա մեռանէր։
Եւ ի գնալն նորա ամբոխք
խեղդէին զնա։ 43 Եւ կին
մի որ էր յարեան տասն եւ
երկուց, որ ծախեալ էր զամե-
նայն ինչս իւր ի բժիշկս,
եւ ոչ կարաց ոք ի նոցանէ
բժշկել զնա, 44 մերձ եղեալ
ի ետեւ նորա՝ հպեցաւ ի
վերարկուին նորա, եւ ան-
միջապէս կացին արիւնհոսու-
թիւն նորա։ 45 Եւ ասէ
Յիսուս. Ո՞վ է որ հպեցաւ
ինձ։ Եւ ուրանային ամե-
նեքեան։ Եւ ասէ Պետրոս
եւ որ ընդ նմա էին. Վար-
դապե՛տ, ամբոխք սեղմեն
զքեզ եւ նեղեն, եւ դու ասես
ո՞վ է որ հպեցաւ ինձ։
46 Եւ ասէ Յիսուս. Հպեցաւ
ոք ինձ, զի ես գիտացի զո-
րութիւն ելեալ յիս։ 47 Եւ
տեսեալ կնոջն զի ոչ ծածկե-
ցաւ, դողդողեալ եկն, եւ
անկեալ առ ոտս նորա, ի
ներկայութեան ամենայն ժո-
ղովրդեանն պատմեաց նմա
վասն որոյ պատճառի հպե-
ցաւ նմա, եւ զիա՞րդ ան-
միջապէս ապաքինեցաւ։
48 Եւ նա ասէ ցնա. Դուստր,
հաւատք քո զքեզ կեցուցին,
գնա՛ ի խաղաղութիւն։
49 Մինչդեռ նա խօսէր, գայ
ոմն ի տանէ ժողովարանին
եւ ասէ ցնա. Մեռաւ դուստր
քո, մի՛ նեղեր զվարդապետն։
50 Եւ Յիսուս լուեալ՝ պա-
տասխանի ետ նմա եւ ասէ.
Մի՛ երկնչիր, միայն հաւա-
տա՛, եւ կեցցէ։ 51 Եւ մտեալ
ի տունն՝ ոչ ետ ոք մտանել
ընդ նա, եթէ ոչ Պետրոս եւ
Յակոբոս եւ Յովհաննէս, եւ
հայր մանկանն եւ մայր նո-
րա։ 52 Եւ լային ամենեքեան
եւ ողբային զնա։ Եւ նա
ասէ. Մի՛ լայք, ոչ մեռաւ
մանուկն, այլ քնացեալ է։
53 Եւ ծաղր առնէին զնա,
գիտացեալ զի մեռաւ։ 54 Եւ
նա հանեալ զամենեսեան
արտաքս, եւ կալեալ զձեռն
նորա՝ կոչեաց եւ ասէ. Մա-
նուկ, յարի՛։ 55 Եւ դարձաւ
հոգի նորա ի նա, եւ յարեաւ
յանդիման, եւ հրամայեաց
տալ նմա ուտել։ 56 Եւ
զարհուրեցան ծնողքն նորա,
եւ պատուիրեաց նոցա զոր
արարեալ էր ոչ ումեք ասել։

9 Եւ կոչեաց զտասն եւ
երկուս աշակերտս իւր,
եւ ետ նոցա զօրութիւն եւ
իշխանութիւն ի վերայ դե-
ւոց ամենայնի, եւ ի հիւան-
դութեանց բժշկել։ 2 Եւ
առաքեաց զնոսա քարոզել
զարքայութիւն Աստուծոյ,
եւ բժշկել զհիւանդսն։
3 Եւ ասէ ցնոսա. Մի՛ տա-
նիջիք ինչ ի ճանապարհ,
եւ ոչ գաւազան, եւ ոչ պա-
րկ, եւ ոչ հաց, եւ ոչ արծաթ,
եւ ոչ երկու հանդերձ ունիցիք։
4 Եւ յորում տան մտանիցէք,
անդ կացէք, եւ անտի ելա-
նիջէք։ 5 Եւ որ ոչ ընդու-
նիցին զձեզ, ելեալ յայնմ
քաղաքէ՝ զփոշին որ ի ոտից
ձերոց թօթափեցէք ի վկայու-
թիւն ի վերայ նոցա։ 6 Եւ
նոքա ելեալ՝ շրջէին ընդ
գեղս, աւետարանելով եւ
բժշկելով ամենայն տեղեաց։
7 Եւ լուաւ Հերովդէս չորե-
քորդապետ զամենայն որ
լինէին նմանէ, եւ տարակու-
սեալ էր, վասն զի ասէին
ոմանք թէ Յովհաննէս յա-
րեաւ ի մեռելոց։ 8 Եւ ոմանք
թէ Եղիա երեւեցաւ։ Եւ
ոմանք թէ մարգարէ ոմն
հինաւուրց յարեաւ։ 9 Եւ
ասէ Հերովդէս. Զգլուխ
Յովհաննու ես հատի, եւ
ո՞վ է սա զոր ես լսեմ զայ-
սպիսիս։ Եւ ետես զնա։
10 Եւ դարձեալ առաքեալքն
պատմեցին նմա զամենայն
զոր արարեալ էին։ Եւ առեալ
զնոսա՝ քաշեցաւ առանձին
ի տեղի անապատի քաղաքի
որ կոչի Բեթսայիդա։ 11 Եւ
ամբոխք գիտացեալ՝ գնացին
ընդ նմա։ Եւ ընկալեալ զնո-
սա՝ խօսէր նոցա զարքայու-
թեան Աստուծոյ, եւ զկա-
րիսն բժշկութեան ետ։
12 Եւ սկսաւ հովանալ աւուր,
եւ մերձեցեալ տասն եւ
երկուքն ասեն ցնա. Արձա-
կեա՛ զամբոխն, զի երթեալ
ի շուրջանակի գեղս եւ ի
տեղիս մերձակայս հանգիցին
եւ գտցեն կերակուր, զի
ուր է մեզ անապատ տեղի
այս։ 13 Եւ ասէ ցնոսա.
Տո՛ւք դուք նոցա ուտել։
Եւ նոքա ասեն. Ոչ է մեզ
եթէ ոչ հինգ հացք եւ երկու
ձուկն, բայց եթէ երթեալ
մեք գնեսցուք կերակուր
ամենայն ազգիս զայսոսիկ։
14 Զի էին

Հրեայ պատկերակից՝ մուտ
սակ՝ զուգաշիւղ՝ նշան
նակիչ այսր խորհրդոյ։
1 Ա՛յդ՝ կարեւոր է խոստո
վանիլ և յանդիմանել
զերեսացն Դաւիթեայ՝ առ
Դանիէլ ինդրելին։
Ասէ զի՝ ոչ ջերմ սիրով
առ ընկերին կորից մատա
ցայ, այլ՝ քի՛ ի նախանձ
վատանդին ասգնապրել
1 առնու։ 2 Ձէ զի ոչ ըղ
ցանկալանն խոստանալոյ
թիւն առնէին, 2 արթու
նի՛ կրեմ եղկելս զանգո
վանալի կիզմանն։ 3 Ձէ
քանզի ոչ սիրեցի զուտայդ
աւետս, արգոյր Հասուց
մանք՝ ի մրիւոլիի ընդունո
զանան մեզին կորստեան՝
վերակոչ դանդաղեմ։
4 Ձէ զի ոչ խորեցի զմա
ռնա փոքուց յանցանաց՝
իբր անվատահարս վարկա
նել, պատկանապէս ի՛ ի
խոնարհութեանց զաշխա
զուռնց՝ խիթալ խոցոտիմ։
5 Ձէ զի ոչ ձեռն կարկա
ռեցի առ կիրս վտանգա

ւորին այլ առնել նմին, ի
գիշս իսկ ըստ գծագրեալ
այսր օրինակի՝ 7 տպակա
նութեն զերդ նուիրեալ
մատնիմ։
Ձէ այդ՝ ոչ յանծրա
հետարտելի զանձուցդ՝
շարիս, և ոչ ի լուացեալ նը
շուկց խաւար. և ոչ յա
պաւինեալ գոյքանակու
թեան։ Ա՛ստ ես ինձին կո
րստան արդիս՝ զոլ զայ
սոսիկ։ Ա՛երանք անօրէ
նութ իմոյ զանձեցին ինձ
թեցին զայրգանաց բար
կութ մերոյ։ 8 Ձոգայ
հչմանին մերոյ Հնազան
դեալ՝ Թողի զտեղիքս՝ ին
ըստ գրոյն խրատուս յանդի
մանութեան։ 9 Ձէ քանզի
յորմէնգամ յետուստ գալոյ
նեաց առականաց մարմնոյս
անգամոց՝ և արկած ինձր
ազգ կիրպիս անհպեցութ
առաքեր ամենեցուն՝ ըստ մար
գարէին առակի, ազեղս
ցուցեալ զիս ամենեքին՝ իբր
մերկացեալ խայտառակե
ցեալ պատկի։ Ա՛ազթե

1 Ա՛ա 25 · 30
2 Ա՛ա 16 · 24
3 յա՛ 3 · 19
4 Ա՛ա 16 · 19
5 Ա՛ա 66 · 24
6 Ա՛ա 10 · 37
7 Ա՛ա 54 · 24
8 Ա՛ա 10 · 4
9 Ա՛ա 3 · 5 · 6

ծուխ ելոյ և այլ կրկնեցից։
Խոստանամ գոչմամբ հե-
ռուստ պատարագս՝ խնդա-
կան ձայնիւ պատմել զքո
ընդունելութիւնդ՝ զոր
ընդունեար ի մարդկանէ
և ընդ իրականն բանիդ
զնոցայն առեալ ընդունա-
կութիւն զքո ընդունելու-
թեանդ՝ զոր կանցն ոք
ի հիւսիսոյ կամ ի ծո-
վէ կամ ի ծովէ մեծէ
կամ ի հարաւոյ ի բա-
րեխաւսութիւն զերկան
նոցայն թախծոյ։ ‖ Աղա-
չեալ. անօ
րինեցայ. յանցեալ. ապա
տամբեցայ. և պատուիրա-
նաց քոց ոչ անսացի։
Ի՛չ քանզի մեքս զոլով
ի հնուստ նզաս, և զայս
խոստովանութիւն զոչիմն
Ուստ ես ընդ նոսին նովին
աղերսիւ ձայնակցեալ ու
մին ողոյ երգոյ և այլ
յաւելից ամենայնիւրոյս սա
հաս։ ‖ Աղղ զանիկ լի երա
նելոյ սբ և մեծ մարգարէին,
որ ի քում հնարաւորեալ
ազգականութիւն տանն յա
զգայանութիւն ամենայն
զնոյն շաւանիւղ ընտրեալ
զնոյնպէս առեալ ընդունա
կութիւն և ընդ իրականն բանիդ
պատասխանի՝ խնդրեմ այսո
րիկ զքեզ ի ձայնէ ամենայն
ծուխ և այլ կրկնեցից։

Ա

Ա՛ՏՈՒԾՈ ՈՂՈՐՄԵԱ
խոստով և երկայ
նամիտ. ներող՝
բազմագութ՝ հզօր՝ ողոր
մած ։ Ձ Ինչ չհամարուե՛ք
գործք քո, և խոստովա
նութիւն քո ի բերանոյ
ձեր ։ Ձ Ինչ ոչ հաւատա
ցին ի քեզ ազգք ամենայն
երկրի՝ զի թօթափիլ
զմերձաց վիշտս՝ լսա աւե
տեաց ձայնին դարձելոցն
ի բաբելոնէ՝ նաւագք վե
րստին կանգնեալ ի հա
ղոյ. և ի հաստատութիւն
յաւուրսէ հինեցեալ անա
սանելի, լսա եւայեան բա
նիկն ։ Ձ Ընդէ՞ր զգեցեալ զգեստս քո
նման՝ և որպէս մանկունք բա
զկի կատոցեալ նախ
նեաց մերոց ։ Ա՛յլ ես
ծուխ վառաց քաղցրու
թեան ամենապարգև քոյ
ստեղծուածոց ։ Օրհնեալ
յաւիտեանս ամէն։

գործոց։ Փեսացուն վերացաւ
կատարի յ’արտաքուստ պատ-
րաստուելոյ։ Հարսն ի սենեա-
կի իւրում էր ի բազում ար-
տասուս։ Ծաղկեցաւ այն
ընծայեցաւ ի մեծ վարդ-
պետէն։ Ընդդիմացաւ շրջե-
ցաւ։ Աղաչեցաւ ի մեծէ վար-
դապետէ որ զնա ի մեծ ա-
ռաքելութիւն ձեռնադրեսցէ։
Ի մարդկացեալ աստուա-
ծոյ։ Ի վերայ վարդապե-
տութեան ձեռնադրեցաւ։
Ընդ ձեռնադրութեան
ձայնէ։

Ո՛վ մարդ՝ ընկալար զ-
բարեաց ընտրուեցաւ ան-
կշիռ սահման՝ զբոյնդ ո-
խորժանօք ինձ ընդ ինձ
ողջ՝ վեր առեալ տար զնա։
Ո՛չ ես՝ զինչս առնէ սա
սիրեալ աստուածային յոգ-
ւոյ կրկնակի բաժակ ինձ ըս-
խոկ եմ անտանելի մաղ
թանաց այս է զի յանձնառ-
ու է, խոկ ինձ զինչ հե-
տեցոյց շնորհ և սուրբ բանիդ
դարմանիցդ, ան քան զինչ
դիմեալ յանէ վերոյ
ցոյց։ Ի սրտիցդ անուա-
նի ընդարձակ ի սիրտս վար-
դապետութեան։ Ի սիրտս
ամենայն եկեղեցւոյ։ Ի
վերայ ամենայն հաւատա-
ցելոց։ Ի վերայ ամենայն
ազգի քրիստոնէից։ Ի
վերայ ամենայն տիեզե-
րաց։ Ի վերայ ամենայն
աշխարհի։ Ի վերայ ամե-
նայն ազգաց։ Ի վերայ
ամենայն ժողովրդոց։ Ի
վերայ ամենայն ցեղից։
Ի վերայ ամենայն լե-
զուաց

ծեալ ասելն իսկ ցնծալին՝ փրկե-
նին զաղաղակեցեալ։ ||Եւ զի՞նչ
պատմիմ՝ զի ես եւսկսեալ ասել
նոցա զերկնային ինչ ու զերկրա-
ւոր՝ ոչ կարացի ասել զամենայն
ինչ։ 5 Եւ զի՞նչ զհանդերձս ինչ ու
զպատմուճանս կարացի ասել
զոր ոչ ասաց գրել՝ եւ ոչ
պատմեաց։ 1 Եւ զի՞նչ
վայելեն պատուոյ՝ ըստ որով
չափեն բանին ասացեալ
ի նախնիսն իմ առաքեալսն։
Յարձակումն վայրի՝ ընդ
պատառումն այսր կենդա-
նւոյս ընդ ձգձմանէ։ Ես կա-
ցուցի յոտին զերկիրս մեր
ասացս երեսանոք բանին։
Ընդ հին շարեցեալ նորոգ-
ընդնասանելիս գոն։
Ուստե ըստ ձեզ՝ ծա-
նուն և անտանելիս ինձէն
ինձ առաքեցուցէք։ Ինչ-
գան առաքեցուցէք՝ ըստ
երեսաց զանձն իմ արտի
4 Եւ զվիժած անգթել
ըստ կարգին առաքելոցն՝
ի մարդկանն համարել երջա-
տալ յաղթեցի։ Ո՞րեք
խնդացս կայից ուժգնել
տալով յաղթել։ Ո՞րեք
խիզ տեսի հոգացել ձեզ իմ
զոր չէ առն գրել՝ և ոչ
պատմեցի։ 1 Եւ զի՞նչ
վայելեն պատուոյ՝ ըստ որով
չափեն բանին ասացեալ
ի նախնիսն իմ առաքեալսն։
Յարձակումն վայրի՝ ընդ
պատառումն այսր կենդա-
նւոյս ընդ ձգձմանէ։ Ես կա-
ցուցի յոտին զերկիրս մեր
ասացս երեսանոք բանին։
Ընդ հին շարեցեալ նորոգ-
ընդնասանելիս գոն։
Ուստե ըստ ձեզ՝ ծա-
նուն և անտանելիս ինձէն
ինձ առաքեցուցէք։ Ինչ-
գան առաքեցուցէք՝ ըստ
երեսաց զանձն իմ արտի
4 Եւ զվիժած անգթել
ըստ կարգին առաքելոցն՝
ի մարդկանն համարել երջա-
տալ յաղթեցի։ Ո՞րեք
խնդացս կայից ուժգնել
տալով յաղթել։ Ո՞րեք
խիզ տեսի հոգացել ձեզ իմ
զոր չէ առն գրել՝ և ոչ
պատմեցի։ 1 Եւ զի՞նչ

1 Կոր
9 · 11

ընդունել ինձ։ 1 Մշտասպանեցայ փոշիս
ընդեսեր։ 1 Մշտասպանեցայ
ձեզոյ կամս ձայնեսեր։
Ի պատուոյդ հոգս տանք-
զոմեք։ 1 Վէմ սմբոյ
ձայ մխիթս մերժելի։
Խաղալ կառոյն բարձակ
մանրելի։ Տարածեցայ ա-
ռաքել ինձ վէմ, և զարձել
ինքս զհեղեալ առիս ինձէն
սմիսիցեայ։ Խաղալ-ոմէ
բոցով ցոլացայ սիրոյն բա-
նառ։ Ինձ զանձս ոք
հեծանեցի, որ ընդ քառ-
սունեակս մահիս եմ վա-
կեալ։ Վէմիս սրիկ կէն
ցաղցս սիրոյ։ Ի քեզ՝ Թէ
կուսիս՝ փոխանակ զհոյոց
դարձոցի։ Ի Թուիս մի
ասիս՝ ընդ խառնս խորհրդ
դոյս սրոցայ։ Ո՞ պատառո-
հոգիս՝ մարմնոյս փոխիս-
Թեամբ յաւէտ վառեցի։

4 Մատ
6 · 3
5 Բուժ
64 · 6
30 · 14

զկոխան եղեալ բանտարկեցին։ Այլ գանձ-
մանդեցաւ։ Այլ զՀաստեաց յաստանիս մահու։ Այլ լը-
գարշեցաւ։ Այլ զկռատան գառեալ գո կրկնեալ։ Այլ
սխրանգամայն ի կորուստ վա-
րեաւ։ Այլ գեղգեղեալ։ Այլ վանեցաւ։ Այլ տարա-
կուսեալ։ Այլ թշնամեալ։ Այլ վհատեալ։ Այլ
կործանեալ։ Այլ խորտա-
կեալ։ Այլ բեկեալ։ Այլ թախծեալ։ Այլ յոգի տար
մեցեալ։ Այլ թշնամանեալ։ Այլ գարձեալ անդարձ
լոյ գո գիշած՝ մարդասէր՝ հզօր ի տալեր բանիս՝ այլ
զլքացեալ։ Այլ խոտոտեալ։ Այլ յոտս գո գիմե-
գեալ։ Այլ զատշխարհեալ։ Ո՛ր կշռեաս գրեա և մեծ կա-
մալիս գՀաստատ հոգւոյ և
զարդումն շնոց հեծաձ։
Օ՛ կակիծ շրմանց՝ զարտա-
քին երգիլ՝ և զերկիւղա-
նալ Թուխն երեսաց։
Օ՛ կամ խորհրդոց և զ-
յաժամուն խորհ ատենից։

բնացայ անարժանելի։
Ա՛ստ բանբասանացն եղծ
մայ՝ ի մարգարէին՝ զոր
որդի քանին անօրէնութե
ստանկանն ինձ պատրաս
տեցի։ Ո՛չ զինչ ստութի
ան այս՝ և զայս յաւելու
ցայս։ Ո՛անգի ի զվանն
նակ զիւանդելոյ մարգոյ՝
ան ինձ այսչէն ան գժո
խոցն ժառանգութիւն։
Ի քեռ գերկնայինն եղա
նակաւ լիւն օրինակի՝ նման
նագիր ձեռակերպութե։ այլ
առակ պատկերի առնելն
ոեմիոյ բարեկամին՝ որ
Ամպայելի պատուհանեցաւ
ցուցանի ի սինայ։ Նակ արդ՝
զի ի նախնի շնորհին հա
մարձակութե գարձեալ ի
խեղեայ · զկենցայ · երկայ · հե
ռացայ · բաժանեցայ · և ան
պատուաստելի կարեցայ։
Ո՛ւր՝ ընկալ զիս տէր՝ զի
լուսին կերպանեալ ի
պատկեր հոգւոյ՝ զանար
ժան կենաց՝ երբ զինչ
պարտ։ Երբ զպատուիրեալ։ Երբ զպատուական։

զ Մատ. ՀՅԸ. 16

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

Ա

ՆԱԽ քան զամենայն ինչ զոր ասացեալ է Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս՝ ի վերայ կատարման աշխարհի, եւ ի վերայ գալստեան իւրոյ սքանչելի, եւ ի վերայ յարութեան մեռելոց, եւ ի վերայ հատուցման գործոց ամենայնի, զոր ասաց առ աշակերտսն իւր, եւ ի վերայ ամենայն ուրեք գրելոցն ի մարգարէսն, եւ ի վերայ ամենայն ուրեք գրելոցն ի Մովսիսէ, եւ ի Սաղմոսս, եւ

թիւն հանդերձակիցացդ։
Ա՛ՆՁԿ ձայնս գոժիւ, և
անբաժնելի բողքս առնուլ
կի։ Վասնզի թէ զհոգիս
էր զնմ տեսանել սրգելոյ
և ներքսոյ և ամենևին ներ-
քինաւոյ՝ ցաւոք կեծուեաս
ի վերջինսն վարեալ վարա-
նումն։ Ոչ մրճռուեալ աղ
տեղեալ գոնով զաղբա-
թիւն նոցա զպաշտօնատար
ՄԵՀԵՆԻ։ Ա՛ռ զի նոյն կ
ապատ տանել ձուլեալ պատ
կերի՝ և մերոց տխոյ։
Ա՛ՂՂ՝ ես գնացի ընդ պա
հանապարհ կրոտեան հա
ստց խաւարին։ Ոչուռ զգ
բաժին զո ցանկալի՝ յանա
պատ անկոխ. ըստ մարգա-
րէին որ առ քաւչնայան հա
լածէլ ամբաստանեալ քե։
Ոչ գիմեալ առացից անձին
լոյց մարդ՝ գրեալս ընդ ան
մարդիս։ Ոչ ի բերդ անձա
նեցայց բանական՝ անբան
նիւթ գիմարուե կցորդելու։
Ոչ ի բերդ կռնեցայց տեա-
նողական՝ մերթացուցեալ
զբոյս որ կա։ Ոչ կամ

1 ԵՒ ԵՐԿՐ
32 · 9

հեղմանասաց։ Հարուածս
հարուածոց վերատարս ա
պականութեց՝ ժանիոյ և
թրթռոյ եւ սղոց կերեաց
վատողաց զծաղիկ հոգ-
ւոյ՝ ըստ սեղն յամեալոյ
հրեշտակսն ոգւոցն՝ որ ի
ցոյցս երկրի վն խթայել
յատակս հինից և քարոց
հոգւոց՝ վն ինքն անկեալ։
Առեղծանել զնս պատրա
տեցոյ, զան թէ ասասկել
Ինքս կատել հաւատք
ցի անձին իմում մտրոմիկս
մահացինս։ Ոշտամբիչս
ինձ գոյացուցի անկոսա
և անպատկառելս։ Ոչեր-
հաւս ինձ զօրացուցի ա-
պատանս և անկուռելս։
Ոչտունս ինձ ասի մտա-
ծեալ ընդ քաղցրութեանց
Հաշակացն։ Ոչ ասացօղն
միշտ ներելապես, և ա-
նանապարհս յանէս հա-
ւատալիս։ Ոչնոյ ասէ
սէս։ Ոչ միտ վատնգիս։
Ոչտաւ ասացիս։ Ոչ-
պատկառանաց։ Ո՛չ մոյ
և ասէ բանիս յանդիմանու-

ամէն ։

և փառք յաւիտեանս
յաղթութիւն մեծութիւն

Հոգւոյն սրբոյ՝ զորում է
բաղձալի : Այլ զեր կնդ հօր
և Որդւոյ՝ ասեմ զՀոգին զո-
ւրեալ՝ որ ի սուրբ ընդոյս թագ
ուհի՝ կենդանի և ապա-
զդեան՝ ըստ մարգարէու-
թեանն Դաւթի ապաւեցայ ։
6 Աստ ուր ի մարդ ոք ու-
նիմ զոյս՝ եթէ անիծեալ
ի սեռանոցին՝ անցաս-
դերել ինչսիմ ։ ալ ի գեղ
ար իմ ոգեսէր ։ Ար ընկալ
տեալ ի գոյդ գիտութեանց
բարեաց անբաւից՝ 7 և ի
բեռաբոյն ժամս ի խո-
ղին մաղթեցեր մեծդ ողո-
մութիւ առ հայր քո բարձ
րեալ՝ զո շարժարարացն ։
Արդ՝ ընդունելի լինիցի տէր
քումէ՝ կերակուր և ապա-
ւէն. և ի տուր ընդոյս թագ
ւոյ՝ տուից զնդոյդ զո
րեալ ։ Եւ զեզ ընդ հօր
հոգւովդ սրբով՝ զորում
յաղթութիւն մեծութիւն

4 Ուր զուարճ ապրեցից մա
շեցայ՝ լսա ապրմունն և խո
սեն գոյց ։ 5 Ուր զանգ
առաւօտեան և զգօր վա
ղորդեան՝ ըստ մարգարէու
թեանն Դաւթի ապաւեցայ ։
6 Աստ ուր ի մարդ ոք ու
նիմ զոյս՝ եթէ անիծեալ
ի սեռանոցին՝ անցաս
դերել ինչսիմ ։ ալ ի գեղ
ար իմ ոգեսէր ։ Ար ընկալ
տեալ ի գոյդ գիտութեանց
բարեաց անբաւից՝ 7 և ի
բեռաբոյն ժամս ի խո
ղին մաղթեցեր մեծդ ողո
մութիւ առ հայր քո բարձ
րեալ՝ զո շարժարարացն ։
Արդ՝ ընդունելի լինիցի տէր
քումէ՝ կերակուր և ապա
ւէն. և ի տուր ընդոյս թագ
ւոյ՝ տուից զնդոյդ զո
րեալ ։ Եւ զեզ ընդ հօր
հոգւովդ սրբով՝ զորում
յաղթութիւն մեծութիւն

ընդդէր համբաւեցայց ըզ
գայլական՝ զնոսատից դը
րուանս կարծուցեալ ։ Այս
րոմբք ցուցցէ տէրտէ
րութիւն նախատգրութեան
անուանին ընդոյն՝ անձամբ
ինձէն յոգի սահմանեալս ։
Զսա ուր շարժականն և
կամ ընդունակն ասէ
ասել, թէղ թէ հոգեկան
կամ մտաց ընդունակն ։
Ընդհանուր ի թիւս առո
թաց ։ Ընտրեա ի քարինս
սրմոց ։ Ընհամատիեալս ի
կարգս կուժիցելոց ։ Ա սա
թարս ի յաջոց հրաւիրէ
լոց ։ Ընհանեալոք մանու սա
կուցեալս . անխոտոտանելի
ի բաղդատեցուածոց ։ Ցայտ
եալք եւսանկնածքն երկիր՝ ըստ
երեսելոյն բանին խրատ
ցեալս ։ Պակասեալ ա
ւուրցս ի հեծութէ , եւ ըն
թացք սանցս ի հառաչա
նէ , ըստ նեռատարանաց եր
գոլին ։ Ուր ասէ ի ցե
ցոյ՝ և վայր ի յորդանէ
ըստ իմաստացն բանի՝ ի
խիթմանէ արտիս հալեցայ ։

1 Կորնթ
6 · 7
2 Պետ
30 · 11
3 Ներսէ
25 · 20
4 Պետ
38 · 12
5 Ածէ
13 · 3
6 Կորնթ
17 · 5
17 · 7
7 Ղուկ
23 · 34

Ա՝ նոսա մեղանչական՝ ան
խրատական և վարատական
Ն՝ նոսա մեհեստարական՝
տարատական և անգործա
կան ։ Ի՝ նոսկան անաստա
կան՝ գազանական և անմիտ
բական ։ Շ՝ ՀԱՅՆԿԱ ա
մոյական՝ անպատական և
կոչծանական ։ Ո՝ ասելին՝
հոգեղա խնդ թախծուա
կան՝ գառողական և տանջո
ղին ։ Ւ՝ ոգեաբա անգթա
կան՝ անխնամական և ան
գիտնական ։ Ա՝ ոկի շարա
կոյսերական՝ ապրվատնա
կան և անգտական ։ Օ՝ ա
ղա սխալական՝ վախտա
կան և ինշատական ։
Ա՝ հմ ես ինքն ինձնէն կա
մաբոսակս անձնասան
և մարմնակործան ։ Հոգիկս
ըղձա և միշտ մտախոհ ։
Ամենակոր ինկ և պրոտեկ ։
Ա՝ շամուռց և հանձարա
գրած ։ Ո՝ գայլագիրկ և
խրատատուպատ ։ Ն՝ ուսուա
ռուս և երկնասէր ։ Ի՝ ա
սատուա և անուսուա բէր
նաւ քանիւք բարեբարեմամբք
մա

65

Ա՝ էրեսին չաւէղտած էիլէն հէ
ձաւրէան նոքին հայելէ աս նոյն
պէրա խալընայ, կան ի էս
ըաց սրա։ Ի՝

Ա՝ ՀԱՅՆԿԱ
պլատանեցիկ՝ ի
նոյն շարաշնիկ բար
գեալ՝ գկչտամբանաց էրա
նակ գարմեալ անձինս ։
Ն՝ ծեալ մատուցեալ կրկին
կացուցեալ՝ նոքին պատկե
րաւ՝ ի նոյն պայմանի ։
Ո՝ ոխերս գրեալ ինձ առ
նագիտն՝ գոյս յանդիմա
նեալ գառնալիք՝ կամ
ծերացուածոցկանս բանի՝
ի հզմարիտ խոստովանու
հատուցանել գործոց գաղտ
նեաց չարեաց ։
Ա՝ ՀԻ՝ իմըն ձիս խանտակն՝
կարծրերեսն առնական
առ արձակերասն ։ Ց՝
գիտակս անհամբոյր՝ կոյր
նայան և անկրքմանկան ։
Ւ՝ ՀՐԻՆՔս աճուղական՝ առ
ուղղական և անխարժանէն ։
Ա՝ արդս մոլեգնական՝ առ
բազրական և կորստական ։
Ա՝ նոսա մեղանչական՝ ան
խրատական և վարատական
Ն՝ նոսա մեհեստարական՝
տարատական և անգործա
կան ։ Ի՝ նոսկան անաստա
կան՝ գազանական և անմիտ
բական ։ Շ՝ ՀԱՅՆԿԱ ա
մոյական՝ անպատական և
կոչծանական ։ Ո՝ ասելին՝
հոգեղա խնդ թախծուա
կան՝ գառողական և տանջո
ղին ։ Ւ՝ ոգեաբա անգթա
կան՝ անխնամական և ան
գիտնական ։ Ա՝ ոկի շարա
կոյսերական՝ ապրվատնա
կան և անգտական ։ Օ՝ ա
ղա սխալական՝ վախտա
կան և ինշատական ։
Ա՝ հմ ես ինքն ինձնէն կա
մաբոսակս անձնասան
և մարմնակործան ։ Հոգիկս
ըղձա և միշտ մտախոհ ։
Ամենակոր ինկ և պրոտեկ ։
Ա՝ շամուռց և հանձարա
գրած ։ Ո՝ գայլագիրկ և
խրատատուպատ ։ Ն՝ ուսուա
ռուս և երկնասէր ։ Ի՝ ա
սատուա և անուսուա բէր
նաւ քանիւք բարեբարեմամբք
մա

1 ԱԵՒ
+ · 46
2 ՀՐ
3 · 17

և այլ մեծ յանխտանաս
ամէն ։

Ի սուտս մեծաւք հօդս քոյ
վէրընծայել գոհաբանութ ։
անհատ բարեաւտ՝ քէզ
անուանս ։ Ընտիրս ձայնիւ
տկարութեամբ կիսին հանդերձ
ու ի քէն եղելովք և եմ
ձեռակերտից · ողջ
մեծանց ամ մանանէորելոց՝
զգայականաց գոյանորոշ
ոսիք մաքրութ յամենատես
մատուռ կերպիս շարժութ ։
կայծակին՝ ի գործ ոգե
2 գեանիդ զօրութ խնամոյ
ամենից հասուիչ յոչ էից՝
հզօր՝ երկնաւոր՝ բարի՝
Տէր՝ մատո խնամակալ՝
կոչ կանխեսն ներքոյիք
անայլայլելի ։
դասէր · ընդալիմ լսոյս փր
փառս գթած օրհնել մեր
խելք ։ Ձէ դու միայն իս
լեալ աստիճ զո անփոխո
պատուհմամբ պարսաւորո
ալ նոյն եմ յաւէտ նոսիկն
նաց պարտեց մատախտ ։
նոր լինիլ գոլոր ամ գոյացո

1 յովհ 3 · 11 3 · 12

որ երկնեացոյ զնս ։ ‖ Ձնոա
լոյոց ։ Ողբամ զդուխկոյնն
քեզ պիտանացու անդր զո
սութիւն ի գործ լինելոյ
մահաբեր երկամիջ վճռա
սեալ ։ Ա՛հ ամօթ ինձ տա
ղտկութիւն գթած ։ Ա՛հ ես
ողորմեա ։ Ա՛հ ես ինձ
ձեցից ։ Ո՛վ երեք միաւո
րեալ յաւիտեան ։ Ո՛վ
գթած ։ Ո՛վ ողորմած ։ Ո՛վ
ցից ։ Ո՛վ հոգեստեղծ ։ Ո՛վ
ցից ։ Ո՛վ ամենակալ ։ Ո՛վ
ցից ։ Ո՛վ ամենայն ։ Ո՛վ
ցից ։ Ո՛վ ամենայնի

Այնքան զբաղած էին հրեայ
նահապետները հոգալ ասոնց
ապրուստները, որ ան ի խոր
քուն ննջեցին։ Ա։

ԱՅՍ ԱՄԱՆ
Նայեցի, զբաղած
էին։ Այնպես
գիրք և անվերապահ տերը
աճեցնում։ Կորոշ իսկ
քիչ հոգ յաճեցնին։
Այնուհետև ի վերից, և ընդ
առհասարակ ըստ։
Այլ երևեալ երբեք, և ոչ
տեսականաբեխեն առանց
քո ծագմանը լուսատու։
Փառք արհամարհութեան։
Այնուն անհատութեան։
Արդար ատելութեան։
Ձայն անբանութեան։
Իսկութեի անգիտութեան։
Ընդհատելի հետաքրքրութեան։
Անբուժելի մերձաւոր։
Հետաքրքրութեան։
Իմաստից թշնամութեան։
Ստեղծագործութեան։
Ներողամիտ հնարք անձնասիրութեան։ Հայր գիտութեան
Օրագրող ազգասեր։ Այնքան
մեծութեան։ Հայեցից ամբ
ազգասիրի վերաբերութեան
գառնութեան բազմանդամ
կրկնակ կարեկից, զոր հանդիպ
դէպ քո տարածանեմ։
Աղագրակից երբ բժշկանք.
և մի՛ ի խոշոր ընտրութեան կոչ
ընդ գառնագործութեան։
Ընդարձակ մեծ է վանդակ
տարակուսանաց ցանց
ազգ վարանման, յորժամ
ինչ մարմինն մեղաց գրաւ
ածել, և անձն ի չարեաց
գործոց ոչ մեկուսացեալ։
Ոգորմելականացն գործի՝
առերեսութեան կարեկցին կա
պեալ։ Ո՛ անգութածին հանդերձանաց՝ մահու կրկնութեան
շարժմանալ։ Ո՛ գերեալ
տարին իմաստից՝ խեղճութեան
հաղորդեալ։ Ընկճելոյ բա
չեացն՝ բնաւորին բարձեալ։
Հր ի բանականաբեն ընդ
առաստաս գառնակարգեալ։
Հր զգացեր գարշելի ընդ
գերութեան շարժմանեալ։
Հր առաստանացն ազգերով
հանդարտելոյն վիրաւորեալ։

1 Քրոնիկ
1 . 3
2 Ես . 2
4 8 . 2

Հաստատանեն՝ ի գիւտն ի
մտացն գրեցէք։ Հե բարե
բարին ակն ի ցասումն լինի
երեւեցեալ։ Հե լցան բը
նութ՝ զանգուածդ հոլոյս
զոյացեալ։ Հե աճեսո
լոյ էին՝ ընդ փոքրիկոյ
բնութեան ընդ հարեալ։ Հե
միշտ ոգոամամբ բանից՝ բա
նաւոր մխոյոյս բարկացել։
Հե իրուանցն վիճաք՝ զար
ժանիս մարդս կոշկաճեալ։
3 Հե որ լինի տաղանդ՝
յանաստակս առնէն կորա
նել։ Հե պատճառանան
լրիւն առացուածք՝ երբե ա
նարդ՝ երկրի թաղեալ։
Հե տաժանանացն արգա
սիք՝ ծուլանէն սիթով ծած
կեալ։ Հե իբր երաց բար
ձեալ նշմարանք չուագի՝ չե
րեեալ։ ‖ Հե պատասխա
նեցան ի զիս՝ մրուանացն
առաջ կարկեցեալ։ Հե ան
համբոյր շրթանցս գրու՝
օրինաւոր ոգոամամբ պա
տանեալ։ Հե յուզմունք
մեռցս՝ ի զանազան մա
ռանս ցնդեալ։ Հե զկեանի

Հե ի սաստիկ յանցա
նացն մշտասակի՝ յաւէտ յա
ռաջասել։ Հե տագնա
պաւ նախագործելոցն միշտ
տարակուսեալ։ Հե յոյսս
կոխիչ ազբոյին՝ խոպան
պղտորեալ։ Հե խղճիւ մը
տացն յուզմանց՝ կսկիծ ձեն
չերթալ։ 1 Հե ձեռն ի
մանի գործոյն՝ զկեանցն
հեռագտեալ։ Հե կերպ
ի յաւելջ գիտել՝ ոչ ի
վերջ կոյս յեռահարեալ։
Հե գիտող էին՝ ի չէին
միշտ խաբեցեալ։ Հե ի
մտացն մարդ՝ ի փոքունցն
յաղթահարեալ։ Հե ի
թաւանջ արոյն՝ հարազգին
գոռն հրդեհեալ։ Հե խո
նաւ զգրուխի քանցն՝ առ
ուքը առյորեալ։ Հե ան
արև միջով՝ յամ մտացդ
պարփակեալ։ Հե լոյսով
ակնկալուեն՝ ամենևին խա
պաս ամփոփեալ։ Հե ան
բերել էին ոտք՝ ի զգալիսն
ապաւորեալ։ Հե երկերի
կորառանն՝ ի յոյշ անդր
եկեալ։ 2 Հե գաւակինք

1	Պ
9	ՀԲ
2	Կոռն
7	ՃՐ
3	ՈՒՀ
25	ՃԸ
21	ՃԲ

ՀԱՏ ՍՈՂՈՄՈՆԻ

Եւ ես տեսի զամենայն գործս զոր արարին ձեռք իմ, եւ զամենայն աշխատութիւնս զոր աշխատեցայ գործել. եւ ահա ամենայն ունայնութիւն եւ ողորմածութիւն հոգւոյ, եւ չիք օգուտ արեգական ի ներքոյ։ Եւ դարձայ ես ինձ տեսանել զիմաստութիւնս եւ զամբարտաւանութիւնս եւ զանմտութիւնս մարդկան. զի զոր ինչ արասցէ մարդ զթագաւորն արասցէ։ Եւ ես գիտացի զի մի է ամենայնի պատահումն։ Եւ ասացի ես ի սրտի իմում, զի եւ ինձ պատահելոց է որպէս եւ անմտացն, ընդէ՞ր ուրեմն իմաստացայ ես աւելի քան զնոսա։ Եւ ասացի ես ի սրտի իմում, զի եւ սա ունայնութիւն է։ Զի ոչ է յիշատակ իմաստնոյ ընդ անմտի յաւիտեան, վասն զի ի հետեւեալսն ամենայն մոռացումն լինի։ Եւ ինչո՞ւ մեռանի իմաստունն նոյնպէս ընդ անմտին։ Եւ ատեցի զկեանս իմ, զի չար է առ իս գործ որ գործի ընդ արեգակամբ, զի ամենայն ունայնութիւն եւ ողորմածութիւն հոգւոյ է։ Եւ ատեցի զամենայն աշխատութիւն իմ զոր աշխատեցայ ընդ արեգակամբ, զի թողից զայն մարդոյ որ իջանիցէ յետ իմ։ Եւ ո՞ գիտէ զի իմաստուն եղիցի նա եւ զօրացեալ ի վերայ ամենայն աշխատութեան իմոյ զոր աշխատեցայ ես եւ զոր իմաստացայ ես ընդ արեգակամբ։ Եւ ասացի ես ի սրտի իմում, զի եւ սա ունայնութիւն է։ Եւ ես դարձայ ապաշխարել սրտիւ իմով ի ամենայն աշխատութեանցն զոր աշխատեցայ ես ընդ արեգակամբ։ Զի է մարդ որ աշխատեցեալ է ի մտաց եւ ի գիտութեան եւ ի յարդարութեան, եւ ամենայն ունայնութիւն եւ ողորմածութիւն հոգւոյ է։ Եւ ո՞ է մարդ որ աշխատեցեալ է ընդ արեգակամբ

Ո Ր Պ՝

որոց խնդրոց ար
ժանաւոր վարկա
նեալ զինս՝ մատչիմ ապե՛ր
ակս։ Ընդայսմ թէն՝ յորմէ
վերնագոյ ։ Նմա՛ւ փառացն
վայելեալ յորմէ զրկեցայ ։
Նմա՛ կենացն անմահակա
նաց՝ յորմէ հեղգեցայ ։
Նմա՛ ընդ հրեշտակսն պա
րակցեա՛լ՝ յորմէ որդեցայ։
Նմա՛ ընդ արդարսն մաս
նակցեա՛լ՝ յորոց հեռացեալ
Նմա՛ յաւ որթոյն կեն
դանւոյ՝ յորմէ քանգեցայ ։
Նմա՛ յաւ անկոյն բեր
րեա՛լ՝ յորմէ գաւազայ ։
Նմա՛ ի ծաղկի փառացն
ընտրեա՛լ՝ յորմէ թափեցայ։
Նմա՛ պարծանացն ժառան
գեա՛լ՝ յորմէ կորացայ ։
Նմա՛ հայրենի ծոցոյն հա
րազատ՝ յորմէ լինկեցայ ։
Նմա՛ զգեստիւն լու
սոյ պար

հեալս անխնամարկելոյն՝ ըս
կս ընդդէմ առ բնաւորէ ։
Յորոց նեղութեց ընտրեալ
զինչեալ՝ զարշապարկ ձայնիս
խառնեալ արտասուօք՝ կոչ
կոչեցին թախանձանօք հո
գւոյ՝ բարեգործիդ հընոյ
բառիդ՝ յերկրաւոր
ծիցս նահատակաց ընդ քո
մարգարէից՝ յերկինս առա
քեա՛լ ։ Ա՛ երկին հեծուցս
եւս ընդ նոսին՝ արտաս
ուք որոց աներկբայիք
նուիրեալք՝ զարեբանիս լոյ
ձիոյ ի սարդնեայնոցս սասի՝
յերկինս առաքեա՛լ ։

Ե՛ նդրհեա՛ւ ինձ՝ անդորրու
թիւն կենաց հանգստեան
արժանեալ վաստակեցեալս
ի յընդունայն երկրագոր
ծութեա ։ Ձամայնդ յա
ւիտեանս. ամենայնի
սուրբ հոգւով
փառս ։

Պատասխանի՝ կրկին ինձ կեն-
դանացուցանել՝ ի մահուանէ ինձ
ելանելոյ։ Եւ ի մեռելոց յարու-
թեանն յիշատակ։ Զի որպէս
զանձն ինձ կենդանացուցեր
ի մահուանէ, նոյնպէս եւ զանձն
իմ ի մեռելոց յարուցանես։
Զոր ոչ կարացի ես առնել
ինքնին, զայն ինձ արա։ Եւ
զայս ասէ, ոչ թէ ինքն ոչ կա-
րասցի, այլ զի ոչ կամի։ Եւ
ոչ թէ ինքն ոչ կարասցի, այլ
զի ոչ կամի։ Եւ ոչ թէ ինքն
ոչ կարասցի, այլ զի ոչ կամի։
Եւ ոչ թէ ինքն ոչ կարասցի,
այլ զի ոչ կամի։ Եւ ոչ թէ
ինքն ոչ կարասցի, այլ զի ոչ
կամի։ Եւ

կելոս։ Պատկառանս անհա
մարձակելոս։ Ցասմամբ
անզսպելոս։ Չարամտա
անմտրապարտելոս։ Չկայր
ոչեղբոր՝ սպանեալն ան
ձնասիրեալ։ Նակ զա
փրկող և օգնող. զօրու
թիւ և ոյժդմուխ. լուսա
րուխ քաջ և անմահու
թիւ տէր յաւ քա։ տրդի այ կեն
դանոյ. սրտիկ էրկնի և
երկրի։ Որ ընձեռես ջուր
պատճառ՝ ի ծարաւուս
վայրս անապատի։ Որհնել։
բարերարութիւ. հզօր. մարդա
սէր. երկայնամիտ. խրճան
կալ. հնազանդ. այգեբո։
Պատուական անճառական։
Պահպան յաղթող։ Կենդ
անարարս։ Ո՛րդւոյդ
երկնային։ Լուսէ աննե
ւաղ։ Արտասուէ ոտնեղի։
Ընդունելի պատարագ սրտի
մաշեալ և աղիոյ՝ ընկալ և մա
սուն քաւեալ և արբեալ զին
ամենայնսրտոյ՝ բանդ կեն
դանի՝ առ հաւատացեալսդ
քո հոգի։ Որ քո վերայ
սուին հաշտեալ մեռանիցի։

Ա

Ա

Ա

պատանա անցկեցն՝ ի մանուկ վերատեսուածոյդ նախա-
դրեցեալն։ Ասել և վախել
իմ զերազանակ բանիս, այլ
ոչ զերկիւղ Թիւն աղետից։
Ո՞յն զի ծով է քնած ծը
փախուստ կենցաղոյս բեր
մանք յոյժ նմանագոյն։
Որոմ կոչակոք բարեկեր
անթիւ դիմեցմանց՝ ատատա
նեալ հոգիս ի յոյսմ աղ
խարհի՝ մարմնոյս շինուա- 1 Կոր.
ծով իբր նաւակի։ Որ 57 · 10
եւսիսա մարգարէին՝ զյան
կարծակէս պատուհասն և
զկոտորածն որ ի պարսից
կանն հինից՝ երկնի և սա
մարիոյ կործանմանն՝ նման
եռութիւ այսր օրհասակի կերր
պատերցոյց։ Որ և առ
իմս հոգևարական խորտա
կուածս զուգաձայնել ոչ է
սխալական։ Վասնզի մինչ
դեռ ջանէի ես յանհոգա
թեան անստարակոյս վար
ուցանել, դողգող հասեալ
արկածից ի մեծ բերդեալ
ես խարդ փաթթ սկզբան
զր ի մէջ հանգամանեն և

Ի

ԱՆՑՔ ԿԱՑՈՒ
զի ի վեր այգա-
նեաց գերութեանց

ամենաթշուառ վանգա-
ձորիս մի զիմով երկու ու-
տիլ առնէր։ Որոց զկեր-

ակ ի ձեռն քո՝ ուրոյն կա
մաք անքուր նոճիրեալ զո
րեղն ինքնութիւն՝ զիս հօր ըն
ծայեալ անգին առ նմին
նուիրեմք միշտ ի քեզ շնչեա
ոդիւքդ. և կատարել ընդ
հնարհիդ ի քեզ միանալ
անբաժանելի։ Ո՜ տուոյ
քեզ ընհօր քոմ հոգեւոյ
սրբով՝ երկրակ անձնաւո
րութեամբ ի միում բնու
թեանդ ի միասնական փառք։
և ի սուրբ աստուածութեանդ
գոհաբանեմք զյաւիտեանս
յաւիտենից ամէն։

Ի էրեսին յաւելուած էին հե
տեւեալ նոքին հոլովք առաջի
սկզբան ներկայիցս։ Լուռ ի ինէ
ոչ պատի ես ընդ ձեզ։

Ելից զնոսա ի տեղի ուր ես ասացի
զքեզ, եւ նոքա թող թողցեն զքեզ
եւ ելցեն ի տեղւոջէ սմա։ Եւ եղե
զի ոչ ելին ի տեղւոջէ սմա, եւ
ասացին ցժողովուրդն զայս եւ
ասացին։ Ահա ես եմ եւ ժողովուրդ
իմ զոր ասացեր։ Ելից զնոսա
ի տեղի ուր ես ասացի զքեզ, եւ
նոքա թող թողցեն զքեզ եւ ելցեն
ի տեղւոջէ սմա։ Եւ եղե զի ոչ
ելին ի տեղւոջէ սմա, եւ ասացին
ցժողովուրդն զայս եւ ասացին։
Ահա ես եմ եւ ժողովուրդ իմ զոր
ասացեր։ Ելից զնոսա ի տեղի ուր
ես ասացի զքեզ, եւ նոքա թող
թողցեն զքեզ եւ ելցեն ի տեղւոջէ
սմա։ Եւ եղե զի ոչ ելին ի տեղւոջէ
սմա, եւ ասացին ցժողովուրդն
զայս եւ ասացին։ Ահա ես եմ եւ
ժողովուրդ իմ զոր ասացեր։ Ելից
զնոսա ի տեղի ուր ես ասացի զքեզ,
եւ

Եւ ոչ մի ինչ տեսցեն պատա-
նի ինչ զբաղարակածն վերայ
տեղեաց անօթ կամ ննջեցէ
ի նմա մարդ որ ոչ ունիցի
ծածկոյթ՝ վերստին կցեսցէ։
Եւ ոչ մի ինչ տեսցեն պատա-
նի ինչ զբաղարակածն վերայ
ի նմա մարդ որ ոչ ունիցի
ծածկոյթ՝ վերստին կցեսցէ։
Եւ ոչ մի ինչ տեսցեն պատա-
նի ինչ զբաղարակածն վերայ
ի նմա մարդ որ ոչ ունիցի
ծածկոյթ՝ վերստին կցեսցէ։

մաց գիտել զո հօտ։
13 Եւ զանգի ըստ բանին յոբ
բաց՝ շուխլ պատահէն չո
րեացն հնոյզ՝ ընդ որ ոչ
կարացից անցանել։
14 Եւ ահա եթէ լցս ոդիմէ
բարեսէր կամաց զոց ցու
ցի։ Արթուն էր դուն
բացցի։ Աստուածպէս ինչ
ոաց զոց՝ ծանաբերացի։
15 Ուստի ձեռին զոյ՝ յոյտ
նեացի։ Ընդհակառակ կե
նաց օր՝ ատրածեացի։ Ընա
ճոխել ընդանի տեսիլ՝ մեր
կացի։ Ընդասուի քաղց
րութիւն զոյ՝ աղեխ-տացի։
16 Ասակ արարիչդ կոչից՝ հո
անացի։ Ընդրուն անապակ
սիրոյ զոյ՝ հեզցի։ Ընա
զուն աւետաց շնորհի
զոյ՝ երեսացի։ Պարգեւիդ
զո ծառ՝ ծանկեացի։ Ան
ատնք օրհնեալ ասդնեացդ՝
բաշխեացի։ Համառօտել
ակնկալութի՝ հանդիպեացի։
Հաստատեալն ձայն ոդ
ջունի զոյ ասր՝ լսելի։
17 Հեռացեալդ խոպատե
թի՝ մերձեացի։ Ընդասուիկ
գերի ոչնարս՝ վերատին կա
նունդ ազատս իմասդից զնոր
հակ պարտուցս իմոց պատա
ռեալ։ Արթուն յոյտնեացի
օրն իմ անձկութ շնորհին
քաւութ՝ բարութդ ինձ ծա
գեալ։ Ընդրեզք մահից՝ ի
խրախճանութի խոտանին լո
ւոյ՝ զոր առաջնորդեալ։
18 Ուցի թէ կենդանի լինի
ցին ոսկերքս ըստ եզեկիէլի՝
յառնութեամբ ի կենդանու
թեց՝ եկաւթութիւն ազգ
ընկան շնորհս զօրացեալ։
19 Ուցի թէ յաւէտից հոյլ
ի տանդար ոչ զո՝ աղաղա
կեն մարդարէին ի պղտոյ
կիսին՝ հեղբեալ ի լուսոյ։
որ կամ առաջի զո ասելոյ
ցեալ։ 20 Ուրթէ լինիցի հա
ւատացեալդ մեծացեալ
ծագման առաւօտս։ 21 Ուրթէ
հասցի տեսանել զառաջնո
պերաս հրեշտակացդ՝ յերեր
նախ գալուստն մեծ։ Ուրթէ
տեսիլ զջօր անձրեւոյն կա
նացուցանող հոգւոց՝ ինձ
արօտ։ Ուրթէ լցի արդեօք
հնարել զգալստեան հեր
քելի ոչնարս՝ վերատին կա

1 Կորնթ.	37 · 5՝ 12
2 Յովհ.	2 · 5
3 Կորնթ.	5 · 14
4 Կորնթ.	2 · 11
5 Յովբ	19 · 8
6 Յովհ.	57 · 21

ԻՕ

Ի ՏԱՐԻՆ ՅԻՍՈՒՍԻ ՆԱՀԱՊԵՏԻ ՀԱՅՈՑ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆԳԱՄ ՍԿԶԲՆԱՒՈՐԵԱՑ ԵՒ ՀԱՐՅԱՒՈՐԱՑ ՀԱՆԴԵՐՁԱՆ ԶՆՈՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՏԱՐԱՁԱՆՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՏԱՐԱՁԱՆՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԵՐԲ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ՍԿԶԲՆԱՒՈՐԵՑ ԶՄԵՐ ՀԱՆԴԵՐՁԱՆ ԶՆՈՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՏԱՐԱՁԱՆՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՏԱՐԱՁԱՆՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԵՐԲ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ՍԿԶԲՆԱՒՈՐԵՑ ԶՄԵՐ ՀԱՆԴԵՐՁԱՆ ԶՆՈՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՏԱՐԱՁԱՆՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՏԱՐԱՁԱՆՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԵՐԲ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ ՍԿԶԲՆԱՒՈՐԵՑ ԶՄԵՐ ՀԱՆԴԵՐՁԱՆ ԶՆՈՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՏԱՐԱՁԱՆՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՄԵՐՈՅ ԵՒ ՏԱՐԱՁԱՆՔ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ

եւ կոչիմ կշիռ մի առնել։
Ընդդէմ նոցա կարէ՛ մի
պահեստ դառն տրտնջանի
Հեծութեան վաստակ ցնծոց՝
Հալածել յամենայն բանտէ։
Ընդառաջէն տանջեալ՝ ան
Թոյլ կամ տրտմելի։
Ընդ եղանակ ինձ ողբա-
կանաց առաստ կիզեցի։
Փոխարկեցի սոքին բար-
բառով՝ կոծ կսկծելի։
Արգահատեցի շրջաբերու-
թեամբ ի նոյն պայմանի։
Ընդհատական թիւր խորհր-
դական՝ երկեակ տանեկի։
Ընդբաւեալ թէն հնոց՝ յա-
ռնուստ մատանց մըրկի։
Ընդատապար թշուառ՝ վը-
տանգեալ արտիւ ի գրաւի։
Տարակուսեալ հոգւով՝
ապաշնորհ այր ի վիճակի։
Ընդխնամելի հայցմամբ զա-
տատանեան կնէն պահանջի։
Ընդեզից և մարհս զինուք՝
զգայարան գալանեցս խոցի
Ընդիրկեալ մատանեալ բըռ-
նութեամբ քարեացս գերի։
Ընդ առաքեալ սատից՝
գոյութեան բնութեամբ յօշատի։

1 յայտ
3 · 15

Ընդ ջերմ առակ, եւ ոչ
ոյժ։ 1 Ընդ ջերմ առակ, եւ ոչ
ցուրտ յաստակ · ըստ առա-
կին աւետարանչին գրեալ
ի յայտնութենէն ։ Արդ
առեալ՝ երրեակ ուրութենէն
և աննեառս արտրուեն ։
Ընդ այս են պատկանեալ
Թախծախնացն կերպատը
րութիւնք ։ Արկին տրտմելի
ապտուտ երեսեցեալ տրտ ի մի
գիծ սահմանեալ կացու-
ցանեն զիշխատուէցն օրի
նակ։ Ընդասպիսի կցորդութ
շարկապեալ ։

2 Պարտուցն ժխտեալ սա-
ղանդացն՝ Հետոյ մե-
ծաւ ի տուժի։ Ընդ ապի
կաց մատանեալ՝ անարժան
գործոյք յիրաւի։ Ի սա
նիշ աղբիւրն գանձոց՝ կրկ
նապատ և անթափելի ։
Պատասխանատու մեծին՝
ընդունելոյ անհրաժարելի ։
Ինձ քանզպարտ խընդիր՝

2 Կոր
18 · 14

բուսանելոյ հնոյց ի յերկ
րի : Այս անուշից լուցց
մատուցանեն յաստեղին :
Աստ՝ յաստղեալ ողջոյն
հիւսուածք՝ այլ մասն յա
ւետել : Առաքեալքն շնոր
հաց՝ սրտաստուածց պտուղ
մատոյց : Օ՜ կրօտաւան
խոտս ջափելով՝ զոլքանն
երկեք ոչ գոն : Աստանա
ւորաք բանիւք՝ ի հանդէս
նորին չանացն : Օ՜ մատաց
երագեալ զիմաս՝ յերևոյթ
իրին ոչ հասն : Օ՜ ուշին
պատուհիւն յանվիժալ
յեացս՝ բաժակ բարկութ
ի ձեռն նմ առն : Օ՜ տար
տանող տարակուսանաց՝
լոյս հաշակուն մահու տա
րի : Այս այժմ գյանգիցն
յանձնարուն՝ ողորմելի ձայ
նիս կերգ տալի : Ընդեր
ոչ կրակարան տապոյ՝ բոր
բոքմամբ մեծաւ անգոմա
նալն : Ընտեսական իմն գե
ղոյս հոլոցաց՝ առաքիչ և
առաջնորդ անշրջանելի :

Այսպա նեռից պատկանել
գերելոք՝ ի շուտ մարան խո

ես

I Կոր.
6 • 16

I Կոր.
3 • 10

ղեալն ի գաւառասանին :
Ընծաբերել մատչ՝ ջուրս
տես աղացս երևի :
Ընձեռնակ կապիտալ՝ եղ
կելիս ի տապակուն :
I Ընհարկոք գիմաց պատ
կերի վերնոյն՝ տեսանի :
Ընդոյժ անարև և անվերջար
կու՝ ի տարտարոսն : Ընդա
պաւէնն մոլոր՝ մոլորեալ
ի հոլ գիհենի : Ընդայտ
նելի կորուստ՝ կործանեալ
ի մեզաց վճիռ : Ընդա զոր
ոնհիս պծալի անպետան՝
երկեք ոչ յարգի : Ոչ ըն
գունի և կամ ամբարի ի
գանձ ետուն : Հայցուած
պղատ և ձեռն անմոքար՝
անհրաժեշտի : Ընդ բե
կեալ արտին մատանց տա
ռանմամբ՝ յոյս առեալ գար
ձի : Օ՜ գեմն ի յերկինս և
գեալ՝ պատուհիմ մօրգ մի :
Ընտեսական մանկեան գա
ւոնի ինձ մեղաւորի :
Ոլոտ զօրաւոր փրկանակ
ի կենաց՝ խոտհի երկնի :
Ուրէք օրհնութիւք ձայնից և

կալը։ Այլ ինքն որ զայս բան ասաց՝ ընդ ի
ջանկացն պատկերացի։
Ի հնումն ի հրէից ոչ ոք թեւաթափ՝ անտարակոյս հա
ղորդեցի։ Ա՛ ասե ինձ մանաւանդ զայս բանիս՝ բազում
անգամ եւ կենդանացի։
Որպէս թեւն գոլով ի շլթանցն՝ ի գլուխ բաշ
խելն ոչինչ մտանէ։
2 Համառօտեցի ընդհակա
ռակ թեւն ասելովն զանմիաբանութիւն բա
նից առակի։ Կատարած ի բերան հոգւով եւ բանիւքն՝
ի հոգեզուարճութիւն անկդծանե
լի։ Օ՛ի գոհ մխիթարեաս եւ ես
կոչեսցիս ընդ. քեզ
փոյթ յամենայնի,
ամէն։

Հոբ 37 · 3

Ա Թագ 8 · 28

Ի ԵՐԿՈՒՍ ՕՐ

ըստ ազատանկեցին
բանաստեղծու-
թեանց վերծանողաց՝ ըղ
գրութիւն Թուոցս յարմա-
րելի. կանգուն և հնծոսի.
հաստատեալ կոկորդիլոսի.
գաւառիս ընդ լայնն և ար
ատաւոյ երեքկոտրեալ
ընդարձակ գնաս պատուա-
նոցս՝ խառնակնոցիւն զեղ
չանգամալոյ՝ զգաստանաց
ծուխս յայտնագոյնս։

Օ՛ի ամեղ բազարան ինչ
ակզբանցն՝ և վերջնոյ տարին
բառիւ՝ գնոյն հանձնեալ
Կի մի Թախտան նմին մնալ
Թանաց հոգեկիցցին խո-
նարհ՝ ատամոտ երկոց։

Ա Երկոյ վեցից բարերա-
րութիւն՝ անարգս մերոյ։

Ա Երկոյ ծագմանէ հասա
գրելոյ՝ խաչատրս մերոյ։

Ա Երկոյ շնորհացդ անբաւ
երախտեաց՝ արձարձս մե՛։

Ա Երկոյ սիրոյդ վերնամ
գիտե՛ յոյժ անապատիս մերոյ։

Ա Երկոյ առաջնոյդ յոյժ-
ից՝ առաքեալս մերոյ։

Ա Երկոյ գերասնոյ գործոյդ
գրգռանաց՝ անբաւս մերոյ։

Ա Երկոյ անմուռազ լուսոյդ
վայելման՝ ներկօրս մերոյ։

Ա Երկոյ հաշակման անձոյդ
կենաց՝ բաղուկս մերոյ։

Ա Երկոյ անչար սրտիդ ե-
ղոյդ ձերոյ՝ հանապազ մե՛։

Ա Երկոյ գովեալ մարմնոյդ
այ՝ մանկա՛ հոյլ մերոյ։

Ա Երկոյ պաշտելի արեան
արժանիդ՝ խնայեա՛ մերոյ։

Ա՛հա արդարև օրհնեալ է
հաստատ բանիդ յաւա-
դեսեան արամբ այդ մերոյն։
Այլև ամ՝ պատուիրեցի ա՛-
նուղ։ Ընդառաջ պատիր։
Հոգևոր ներոյն առ-
խոստացեալ՝ օրհն։ Հանդ-
նեցի Թոզակ։ Ա՛ծխելիք
բան։ Օ՛գտակար պատա-
խանի։ Կենդանութեանդ կա-
տար։ Ախորժելի վերնոյն

Ա Երկոյ ծագմանէ հասա
գրելոյ՝ խաչատրս մերոյ։

Ա Երկոյ մեծիդ բարերա-
րութիւն՝ անարգս մերոյ։

Ա Երկոյ ծագմանէ հասա
գրելոյ՝ խաչատրս մերոյ։

Ա Երկոյ շնորհացդ անբաւ
երախտեաց՝ արձարձս մե՛։

Ա Երկոյ սիրոյդ վերնամ
գիտե՛ յոյժ անապատիս մերոյ։

Ա Երկոյ առաջնոյդ յոյժ-
ից՝ առաքեալս մերոյ։

Ա Երկոյ գերասնոյ գործոյդ
գրգռանաց՝ անբաւս մերոյ։

Ա Երկոյ անմուռազ լուսոյդ
վայելման՝ ներկօրս մերոյ։

Ա Երկոյ հաշակման անձոյդ
կենաց՝ բաղուկս մերոյ։

Ա Երկոյ անչար սրտիդ ե-
ղոյդ ձերոյ՝ հանապազ մե՛։

Ա Երկոյ գովեալ մարմնոյդ
այ՝ մանկա՛ հոյլ մերոյ։

Ա Երկոյ պաշտելի արեան
արժանիդ՝ խնայեա՛ մերոյ։

Ա՛հա արդարև օրհնեալ է
հաստատ բանիդ յաւա-
դեսեան արամբ այդ մերոյն։
Այլև ամ՝ պատուիրեցի ա՛-
նուղ։ Ընդառաջ պատիր։
Հոգևոր ներոյն առ-
խոստացեալ՝ օրհն։ Հանդ-
նեցի Թոզակ։ Ա՛ծխելիք
բան։ Օ՛գտակար պատա-
խանի։ Կենդանութեանդ կա-
տար։ Ախորժելի վերնոյն

Ա Թագ. ա. 28
Ա Պետ. է. 20
Յ Հով. ժե. 24
Ա Կոր. ի. 4

Ա Երդվեցուցանել զմեզ ամենայնիւ՝ վկայութիւն մեզոյ ։
Ա Երդվեցուցանել զնոսա զի չգործեսցեն զայդ՝ այլ հանգուցանել զնոսա ։
Ա Երդվեցուցանել զնոսա զի կարդասցեն զթուղթս զայս ։
Ա Երդվեցուցանել զնոսա զի ողջոյն տացեն ամենայն եղբարց ։
Ա Երդվեցուցանել զնոսա զի ոչ ուրեք ելցեն ։
Ա Երդվեցուցանել զնոսա զի ոչ ուրեք երթիցեն ։
Ա Երդվեցուցանել զնոսա զի ոչ ուրեք գնասցեն ։
Ա Երդվեցուցանել զնոսա զի ոչ ուրեք դիմեսցեն ։
Ա Երդվեցուցանել զնոսա զի ոչ ուրեք ուղիղ գնասցեն ։
Ա Երդվեցուցանել զնոսա զի ոչ ուրեք ուղղեսցեն ։
Ա Երդվեցուցանել զնոսա զի ոչ ուրեք ուղղեսցեն ։
Ա Երդվեցուցանել զնոսա զի ոչ ուրեք ուղղեսցեն ։

ամենայն ազգ ի քեզ օրհնեսցին։ Ո՛վ
Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ո՛վ Տէր, ողորմեա՛
մեզ։ Ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ո՛վ Տէր,
ողորմեա՛ մեզ։ Ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։
Ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ո՛վ Տէր, ողոր-
մեա՛ մեզ։ Ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ

գեա՝ կոծանիմ: Ուակ ԵՔԵ
առ ոսն Տալիանիցես՝ լսա:
ԱՔԵ զոգեպատչն ոչ ես ը-
ծանեցես՝ մեռանիմ:
Ալա ԵԹԵ ասիրես զԻս
ցուցանիցես՝ առակիմ:
Ուակ ԵԹԵ առաքեսցես զո-
զաս: ԱՔԵ խելիւք առ
ուանես՝ առակս: Ալա ԹԷ
առակասես՝ ապրասիմ:
ԱՔԵ Տալածես՝ Հեծեմ:
Ուակ ԵԹԵ ընդ-վայր Տարա-
նիցես՝ Հեղջիմ: ԱՔԵ զոզ
զԻսաս ոչ ասցես՝
առգնապիմ: ԱՔԵ խոս-
ասնաս՝ վախնամ: Ալա
ԵԹԵ սպասեաս՝ ընկճիմ:
Ուակ ԵԹԵ ՀՆԱԵս՝ զարկո-
ծիմ: Ալա ԵԹԵ ա-ժգեն
ակնապիես՝ առգանիմ:
ԱՔԵ ոչ ակնեսցես՝ մեր
ծիմ: ԱՔԵ կուեսցես՝ խո
թամ: Ուակ ԵԹԵ ակս չես-
ռեցես՝ առնեմ: ԱՔԵ
Տոգես՝ առնեմ: Ալա ԵԹԵ
ասես՝ ելիւիմ:
Տոգե առցես՝ ելիւիմ:
(ԹԵ) Տրտունեայն արդե՝ մեռ
ցես՝ կոծանիմ: Ուակ ԵԹԵ
առ ոսն Տալիանիցես՝ լսա:
ԱՔԵ զոգեպատչն ոչ ես ը-
ծանեցես՝ մեռանիմ:
Ալա ԵԹԵ ակնարկս գե-
ցուցանիցես՝ առակիմ:
Ուակ ԵԹԵ առաքեսցես զո-
զաս: ԱՔԵ խելիւք առ
ուանես՝ առակս: Ալա ԹԷ
առակասես՝ ապրասիմ:
ԱՔԵ Տալածես՝ Հեծեմ:
Ուակ ԵԹԵ ընդ-վայր Տարա-
նիցես՝ Հեղջիմ: ԱՔԵ զոզ
զԻսաս ոչ ասցես՝
առգնապիմ: ԱՔԵ խոս-
ասնաս՝ վախնամ: Ալա
ԵԹԵ սպասեաս՝ ընկճիմ:
Ուակ ԵԹԵ ՀՆԱԵս՝ զարկո-
ծիմ: Ալա ԵԹԵ ա-ժգեն
ակնապիես՝ առգանիմ:
ԱՔԵ ոչ ակնեսցես՝ մեր
ծիմ: ԱՔԵ կուեսցես՝ խո
թամ: Ուակ ԵԹԵ ակս չես-
ռեցես՝ առնեմ: ԱՔԵ
Տոգես՝ առնեմ: Ալա ԵԹԵ
ասես՝ ելիւիմ:
Տոգե առցես՝ ելիւիմ:
(ԹԵ) Տրտունեայն արդե՝ մեռ

Ալա ԵԹԵ ակնարկս ակն-
ասես՝ զոհիմ:
ԱՔԵ ակնարկս ոչ ասցես՝
Թողում և զհայցուածս ակն
Տու բժշկել: Ալ ակնարկս
Թեանց: Ալ բոլորից:
Ալ թագաւոր: Ակնարկ
բուլ Տօր ակնի: Ակնարկել
Վճռած: Ակնարկար:
Օրհնեալ: Ալեալ: Հա-
բաս: Ալհաւորս: Հզօր:
Ակնարկ: Տեսուչ: Ալե
գունայ: Հասոյց: Ալբե
գուիչ: Ակնարկեցուց: Ակ
գուիչ: Ակնարկասիրս:
Ալնախանձ: Ալսաւեցն:
Ալժիլն: Ակոլեալ: Ակն
Նաւաղ: Ալնձան: Ակ ոյս:
Ակեալ: Ալարտ: Ալոյս
գան: Ակաւել:
Ալեալ Տայեցոյս մնացեալ
սկսաւ ըստ սկսաւ քոյլ
ևն առնուլ, Նայեցեալ
վ ելեզ կոչելոյ և ես:
Ալեալ լալ Տուսեալ:
Ալեալ ուշիկ մատուցանի
գես՝ պատասխանի: Ալեալ ան
ապես՝ ակնարկ: Ալեալ
Նեբուցես՝ ապրեմ: Ալեալ
սուս գառնայցես՝ գոհիմ:
Ալեալ ես ակնարկս ասես
Թողում և զհայցուածս ակն
Տու բժշկել: Ալ ակնարկս
Թեանց: Ալ բոլորից:
Ալ թագաւոր: Ակնարկ
բուլ Տօր ակնի: Ակնարկել
Վճռած: Ակնարկար:
Օրհնեալ: Ալեալ: Հա-
բաս: Ալհաւորս: Հզօր:
Ակնարկ: Տեսուչ: Ալե
գունայ: Հասոյց: Ալբե
գուիչ: Ակնարկեցուց: Ակ
գուիչ: Ակնարկասիրս:
Ալնախանձ: Ալսաւեցն:
Ալժիլն: Ակոլեալ: Ակն
Նաւաղ: Ալնձան: Ակ ոյս:
Ակեալ: Ալարտ: Ալոյս
գան: Ակաւել:

Ա. Ը Ր Գ.

զերս յայտնեցից. և յաղագս սիրոյ նորա շանակեցից. և վասն ուրուականացն Հառեցից. և զերգըն Դաւիթեան մեկնացուցից. և ևս առաջի ասից խոստովանեցայց։ Ո՛վ Տեր ամենակալ զոր արդէն ունիմ, եթէ զանցեալսն զոր մեքենեցից։ Ո՛տպագոյնդ յոտից կուսանի, եթէ զբազմահաս շարժուածքն յոտից գերծ ցոյց։ Ո՛վքերն ինձ Տանուրեալ՝ որ է ոչ մեծ գերեցեալ եթէ զանկերպագրելն չը միշտակեալ։ Ո՛նմանեալ որ է առաւել, թէ զեր թեւապղնձեայն ոյք էն Դաւանք։ Ո՛վ հոգեկանացն կրկնց հոգեկանացն, թէ զամարտ նախանձացն ախտից սպանող ղայ։ Ո՛ա գրեցեալ հեղ

ա՛ն ։

Ա՛ն

Ա. Ը Ր Գ.

զերս յայտնեցից. և յաղագս սիրոյ նորա շանակեցից. և վասն ուրուականացն Հառեցից. և զերգըն Դաւիթեան մեկնացուցից. և ևս առաջի ասից խոստովանեցայց։ Ո՛վ Տեր ամենակալ զոր արդէն ունիմ, եթէ զանցեալսն զոր մեքենեցից։ Ո՛տպագոյնդ յոտից կուսանի, եթէ զբազմահաս շարժուածքն յոտից գերծ ցոյց։ Ո՛վքերն ինձ Տանուրեալ՝ որ է ոչ մեծ գերեցեալ եթէ զանկերպագրելն չը միշտակեալ։ Ո՛նմանեալ որ է առաւել, թէ զեր թեւապղնձեայն ոյք էն Դաւանք։ Ո՛վ հոգեկանացն կրկնց հոգեկանացն, թէ զամարտ նախանձացն ախտից սպանող ղայ։ Ո՛ա գրեցեալ հեղ

Ա ՕՎ
Ιθ . 4

Ո՛վ ամենայն կենաց մուտս ցեղս։ Ո՛վ հոգեմարմնական վաստակոցդ կորուսեալ։ Ո՛վ ստեղծեալդ ինչ քարկոծ ցուցեալ։ Ո՛վ անձառելի ընդունելոյն ընդոստնեալ։ Ո՛վ պատուհասդ պատկերդ սպանանել։

Ասակ եթէ առ այս խեղդ մահու հեծութեան ցաւոց՝ մատնատրեալ առիս ժամանեցուացես ուր յայն զազգեսդն գիր ընդունիլ ի վեր, եթէ՝ ։ բժշկութ դա զարեցուցանէ զմեզ մեծամեծս ։ Որով առնես զայս քաղցրութիւն քոյ պատուհասիւ ի քեզ զբոյդ կերպ պատան լուսոյ ցերեկ և նոր կարեալ յոգի՝ վերստին գտեալ պնդեցոյց քոյ։ և ստեղծեալ կրկին ի վերս կոթի անմահից կենացն անախտականաց։ Ո՛ր քեզ ընդ հօր հոգեմոյդ սրբով փառք յաւիտեանս ամէն ։

զամենայն ինչս իմ, զոր ինչ ունիմ, ի ձեռս քո եմ տուեալ։ Եւ ասէ Յովսէփ ցհարսն իւր Ասենեթ. Ա՛ռ զամենայն զոր ինչ ունիս, եւ երթ ի տուն հօր քո, եւ կաց ընդ նմա ամս եւթն, մինչեւ անցանիցեն զամենայն ամք սովոյ։ Եւ ասէ Ասենեթ ցՅովսէփ. Ո՛չ ինչ ունիմ ես ի տանէ հօր իմոյ, զոր ինչ ունիմ ես ի քէն ունիմ։ Եւ ասէ Յովսէփ ցնա. Ա՛ռ զամենայն զոր ինչ ունիս, եւ երթ ի տուն հօր քո։ Եւ ասէ Ասենեթ ցՅովսէփ. Ո՛չ կամիմ երթալ ես ի տուն հօր իմոյ, զի ես ի քէն ունիմ զամենայն զոր ինչ

կարեալ առաւա՝ վկայե՛ր
ամէն
իմ ոչ հաւատայք։
ասէ՝ այսպիսի վէրք առ
տէր։ Այլ ասէ ցա-
նիկա։ Ասէ նոցա դար-
ձեալ։ Խաղաղութիւն ձեզ։
Ասէ Թովմայի։ Մեղք
կապեսցին։ Ասէ ցնոսա
որ ոչ հաւատային։
ցե՛ղ՝ եւ նշանէն նինուէ-
ի մեծէ մինչեւ ցփոքրն։ Ասէ
մարգարէին բարեաց նոր
պատուիր՝ փոխանակ գոցոց մոլ
ծելոցն հինից։ Հոգեւոր գոյ
երգեալ՝ յաւուրս հաստատ
նոյ։ Ի քեզ ապաստանեալ։
; Ասէ՛ք ընդ ձեզ բանս ապ
յոյսիկ, եւ գործարուք առ
ար ամէն ձեր եւ առցէք գնա
կարծէս ես Թագուլ զձեզ։
զի ընդունելիք զբանիս, և
վարձուցն՝ ի բազում ան
ձինք ձեր։ Ոչինչ ամէն հա
ւեցաւ, եւ ոչխ ոչ լքի
գէ։ Նոյն ինքն Միայեաց, և
ոչխ ոչ հաւատացին։
ցե՛ղ՝ այսպիսի վէրք առ
տէր։ Այլ ասէ ցա-
նիկա։ Ասէ նոցա դար-
ձեալ։ Խաղաղութիւն ձեզ։
Ասէ Թովմայի։ Մեղք
կապեսցին։ Ասէ ցնոսա
որ ոչ հաւատային։
ցե՛ղ՝ եւ նշանէն նինուէ-
ի մեծէ մինչեւ ցփոքրն։ Ասէ
մարգարէին բարեաց նոր
պատուիր՝ փոխանակ գոցոց մոլ
ծելոցն հինից։ Հոգեւոր գոյ
երգեալ՝ յաւուրս հաստատ
նոյ։ Ի քեզ ապաստանեալ։
; Ասէ՛ք ընդ ձեզ բանս ապ
յոյսիկ, եւ գործարուք առ
ար ամէն ձեր եւ առցէք գնա
կարծէս ես Թագուլ զձեզ։
զի ընդունելիք զբանիս, և
վարձուցն՝ ի բազում ան
ձինք ձեր։ Ոչինչ ամէն հա
ւեցաւ, եւ ոչխ ոչ լքի
գէ։ Նոյն ինքն Միայեաց, և
ոչխ ոչ հաւատացին։

ցե՛ղ՝ եւ նշանէն նինուէ-
դրալ անձնատուր գե
լու՝ կամաւորապէս տանն
երեալ բնութեաւ, արգելի
խոկեցի ինքեցի ու մինչ
ամ մտանց՝ զկենացն հնար

մարխին։ Ասէ Թովմ ցդ
բազում գայսոսիկ բանք
բար՝ եւ մի՛ անիցեն։ Ան
լինէր են քեզ զամէն եղծա
նել քան զնա առաքեալ
լու ամէն նախանձ։ Ա ման
պարսիկ գերեցի առանց խր
նայելոյ, զի գո՛ առաքա
պէս չընդլեցեր ծրհնեալ։
Ար վա մեր մեղսաթողս
երկայնամիտ անուանեցար՝
ըստ մարգարեացդ բանի հե
ծութեաւ արան եղեալ երկան
կի։ Եյոյժ ներեալ անձն
և ձանձրացեալ ոգի՝ բա
նին հիշատակաւ որ գործն
պատմէ, յամ կրկին մահս
ցուցանողաց վտանգեալ։
անկեալ ի վէրս գազանաց
մերոց անդնդականաց ա
պականութեաց։ Ձ՝ անցեալ
չհաւատամք թէ լսեալ հնձ,
բան յոտեալ ձայնին։
ցե՛ղ՝ եւ նշանէն նինուէ-
դրալ անձնատուր գե
լու՝ կամաւորապէս տանն
երեալ բնութեաւ, արգելի
խոկեցի ինքեցի ու մինչ
ամ մտանց՝ զկենացն հնար

1 ||Գէտ 18
2 · 17
2 յոբ
9 · 15
3 ||Նէ
14 · 5

Ա. ԼԵ

Ա. ԼԵ

Ա. ԼԵ

մանէ՝ որով գիտցին մեծ ըն-
սութ սրտիւ ուժգին բախ-
չէ՝ զատեցայ ընկերէն։
Ես ի կողակիցէ սպառ-
չին՝ ցաւեցայ ընկերէն։
ծինդ ու յաշտարակ խա-
Ջոց, որով սիրելեաւք մեռ-
ղերէն՝ քաղաքացոյ տես-
հերձուածոց՝ քաղաքավա՛ր տես
Ես վիշտակիս հարանեն
ղեցոյ ի գիտնոց մերոց. և
ծառքէ ի սրտից մերոց։
Ես վիշտակիս հարանեն
Ջեալ մոքրեան զարտասու-
ասէին խաւարն։ Ես ընկե
նէ քումդ բնակութ՝ որ
քեալ ի շինուածոյ խորհ-
ռացեալ և արտաքս առա-
Ջեացի՝ և հալածեցայ՝ չէ-
նայ ի գործս ընկերաց իւ-
Տան-
ղերէն՝ ամուչեցայ՝ առաս-
մեծ սրտիկ ուժգին բախ-

ելոյ հրաշից հանդերձ
Ուրդ՝ զգեցանէց անբա-
ձիոյ Հայր ամենատէրն։
Ընտանի աշխատու։ Ձայն
ապառաժելի։ Հոգևոն ըն-
տանի։ Հանդարտելի։
Ի գազանս գթանելի։
Հրամանս առնուլ։ Ի գո-
անձնանելի։ Ի գործ
ունայնանալի։ Ի ծոյլ
անչափելի։ Ի հարձրա-
անբռնանալակերպ։ Ի բար-
նութեամբ անկրելի։ Ի ա-
ձերութեամբ անտանելի։
Պատճառս որդւոյ հօրդ ես,
այլ ոչ նախադրող։
Ո՞վ ես և ի՞նչ ես քոյդ ան-
պարտիցիր զօրութիւդ՝ առ-
աեան ապաշնորհ և գինա-
կան անդգամ կերպարանս։ որ
ապրեալ մոռացար ընդ ինքն
ղաց։ զի փախչէք ի մահ

կատարած , խոպոտ սասանկա-
ցել սկզբնատրդին մնդհս ։
1 Ա՛ր զի խոնարհեցոյց զա-
գուհսեան գետս յաւետս
գետս զհսկին զի ծոց զա-
բայրեսցէ , ապատամբե-
ցին անբասին բազում զբ
վարդս զի կոյր կործանեսցի
աստիճ հերձեալ զի կորուստ ։
2 Ա՛ր զի զօրեալ ծառիկ
յանդ անմահն խակսի յոյր
վայրկ երկրի , այսու՝ առ-
բարձեալն հայտնսի կայր
ծեալ գոտոցին , զի յատակ
մնդհս գժոխոց մերձին բոս
ընկերին յաւետ գիտեցէք ։
3 Ա՛ր մերձեալ գատաստանի
ընծն անբժշկական , որով
մնդհցուս գիմանալոյն
Թուխց վիշապին՝ կնդա-
բարն կրիւք աներեսցին ։
4 Ա՛ զի զ՚գետս գա հայր
ոգեղէն՝ երբ զ՚գոլեալս
զայս խոստովանեսցիմք ։
Ա՛նգղ ոչ պիտակ էին
սակ զօրսն ունէր զմիս-
տին՝ ան մի խորհրդականն
խորհեցաւ ։ Ա՛ր զանդա-
կին զայն , և ոչ կարացին զա-
տանել , և ոչ կարացին զա-
ւետ զանգակին զայն , և ոչ կարացին զա-
ւետ զանգակին զայն , և ոչ կարացին զա-
ւետ զանգակին զայն

1 Ղ ՚Ի
15 · 4
10 · 30
2 ( )ՆԵ
28 · 12
3 յԽԿ
14 · 6
4 ՚ՈՒ
18 · 27
5 ՚ՀԵ
3 · 20
6 ՚ՈՒ
18 · 22
7 ՚ՈՒ
146 · 4

զամէ գոշաբանու թեամն ։
6 Կանգնի յինու ց յինից
և ջրբեակ տասանց՝ ի վա
զագենէ տունկքանն առ
հաս արեուն՝ անգուա
առ նմին յաւէտ կարկա
տանք խակ և խակ ի տուն ան
արգել արտիւ՝ ի վեր է քան
զաղբատանաց ակնկալու ի՝
տարգման բարեգործել մի
ամաց ընտրեսարու թի ։
Խակ առ նմա թշնաւոյ
և անարգու թիւ՝ զբոյժ է
գեալ գուսս ամենակալող
գօրե ի ահէ՝ բոլորից ան
օրհնեալ տեր յաւէտ ։ Ասոյ
աչխմանեացն կրօնութեամբ
շարոյ հաստատիլ՝ ընդ հո
գայս հաւատոյ թի կցոյ
գեալ ։ Կանգնի ձառ յոյ
առիկ անբաւ և անհնա
զօտելի ։ Ալեհնեին բազի՝
անհաւան բարկութ խաւա
րի ։ Ասոյ յոյժ նրբանկ են
քում մեծութեանդ՝ առա
ղացն թիւք։ զորս գոյացու
գեալ յոչ էից՝ 7 յորիշ
տունք անուանդ կիրեցեր ։
Ո՛չ կամ հետ երկրի ի

ամենայն ակնկալութեան ։
Ի ժիկ ախտացելոյս ։
Տալիս մտրակել ոչխարիս ։
Ոչ առաքեալներ ծառայիս ։
Կնիկ անասնակ՝ մեծ տղա
մեցեալս ։ Պատանեց զեղ
վիրաւորեցեալս ։ Գազանք
թիւն՝ մեղաց գրաւեալս ։
Ծիծառ կարկաց՝ մերժե
լոյս ։ Կնիք ընտրհաց՝ խոտո
րեալս ։ Ծուխ կոյսին կապ
ուելոյս ։ Անդունդ ին վե
րոսին՝ կործանեցեալոյս ։
Պատասխանի հզոր՝ զերծե
ցեալս ։ Ժանգոտ վէր՝
գայթակղեցեալոյս ։ Ուսին
բարձրութեամբ՝ տապալու
լոյս ։ 2 Անդաւոյ երանու
թեամբ՝ երկեալոյս ։ 3 Անկնի
շաբաթոյ՝ մերկեալոյս ։ 4 Ծա
գած գիշեր ներոյ՝ պարտեալոյս ։
Կողք յուսոյ թեամբ՝
լեալոյս ։ Ձեռնկալ կե
նաց՝ հեղեալոյս ։ Ա՛ծծ
ղացն և ամէնասաս ։ Ալ
գլուխ թեամբ բարեաց ասկնա
նելոյ՝ 5 հեղուս անցեալ յա
ջորս թեամբ գան զոր խոնար
բեմք և խոնարհեալք՝ լուսա ա

նայուսէ ։ Ա՛ՀԼ ոք անկսէ ՚ի բա-
ղարդութիէ՝ եւ ոչ ընդոս-
տեսէ ։ Ա՛ՀԼ ոք կորոյս մա-
ծոմիէ եւ ոչ աշխատեաց ։
Ա՛ՀԼ ոք զկնեցսէ յերանու-
թիէ՝ եւ ոչ երաց ։ Ա՛ՀԼ ոք կաց
տեցսէ ՚ի շնորհէ փառաց՝
եւ ոչ ողաց ։ Ա՛ՀԼ ոք գոռաց
ինքեան ինասակար՝ եւ ոչ
ըստգտաւ ։ Ա՛ՀԼ ոք մերժե
ցսէ յերեսացն ոյ՝ եւ ոչ կա
ռաչեաց ։ Ա՛ՀԼ ոք լսէ
զոյ ապաշխարիան եւ ոչ առ
կացաւ ։ Ա՛ՀԼ ոք ընդ մի քա
րեացն՝ հաշտ չսէաղեց ։
Ա՛ՀԼ ոք մերկացաւ յաճա-
ձոյ՝ եւ ոչ զգեցաւ ։
Ա՛ՀԼ ոք անօրինեցսէ՝ եւ ոչ
քարոզէք զմեռան կոծեաց ։
Ա՛ՀԼ ոք եռեա զաստուին
յերուսաղէմ մեծոմեան՝ և
ոչ զկծեցաւ ։ Ա՛ՀԼ ոք կա
տարեաց զաղխ՝ եւ ոչ զինքն
խակ հզոլեաց ։ Ա՛ՀԼ ոք սխ
տացաւ՝ եւ ոչ զանձն գը
բոլեաց ։ Ա՛ՀԼ ոք յամո
թակեացն գոծեաց՝ եւ ոչ
զեւրն մարդկեն ձաղեաց ։
Ա՛ՀԼ ոք ՚ի պատկառելիան

յօդս հեղեալ զոր ՚ի չգոյից
հաստեալ՝ ապրանօրէն յա-
ւակի կատուցեր ։ Վասն
զնա նախագրեալ հանդերձ-
ակութեամբ ։ որովք քեզ
նմանիլ վարդապետեցեր ։
Ո՞հմ ծանչեցաւ եղեր
կերպեցաւ ՚ի քոյդ լոյս կա
տուց երկայնամտութեամբ հա-
նուագ չարուն ։ իբր զոյգն
մեղս ՚ի տապ արեւու ։ Ո՞չ
ոք առաքաւ իսկ կիսոք բե
նեաց՝ զհատարակացն բա
րուց ցուցանէ ։
Վասնզի՝ ում ոք ՚ի մարդ-
կանէ մեղաւ՝ եւ ոչ զղջա
ցաւ ։ Ա՛ՀԼ ոք զայրացաւ՝
եւ ոչ առնչեաց։ Ա՛ՀԼ ոք գար
շացաւ՝ եւ ոչ պատկառեաց։
Ա՛ՀԼ ոք սիրեաց՝ եւ ոչ ա
պաշաւեաց ։ Ա՛ՀԼ ոք կոր-
ծանեցաւ՝ եւ ոչ չեծեծ-
եաց ։ Ա՛ՀԼ ոք գայթակղե
ցաւ՝ եւ ոչ տարփոցաւ ։
Ա՛ՀԼ ոք պատեցաւ՝ եւ ոչ
ինքեամբ ըմբռնանեցաւ ։
Ա՛ՀԼ ոք պատկեցաւ՝ եւ ոչ
յոգոց եհան ։ Ա՛ՀԼ ոք ձա-
շակեաց լերկ՝ եւ ոչ գոռ-

Ա ՀԱՏ
ՀԱ ։ 13

Եւ ոչ ոք կարէ ծառայել երկոցունց տերանց։ Զի կամ զմի ատիցէ եւ զմիւսն սիրեսցէ, կամ զմիոյն հնազանդեսցի եւ զմիւսն անարգեսցէ։ Չկարէք Աստուծոյ ծառայել եւ մամոնայի։ Վասն այսորիկ ասեմ ձեզ, մի հոգայք հոգի ձեր զինչ կերիցէք կամ զինչ արբիցէք, եւ ոչ մարմնոյ ձերոյ զինչ զգեցջիք։ Ոչ հոգի առաւել է քան զկերակուր, եւ մարմին քան զհանդերձ։ Հայեցարուք ի թռչունս երկնից, զի ոչ սերմանեն եւ ոչ հնձեն եւ ոչ ժողովեն ի շտեմարանս, եւ հայր ձեր երկնաւոր կերակրէ զնոսա։ Ոչ դուք առաւել քան զնոսա պատուականագոյն էք։ Ո՞վ ի ձէնջ հոգալով կարէ մի կանգուն յաւելուլ ի հասակ իւր։ Եւ զհանդերձէ ընդէ՞ր հոգայք։ Ուսարուք զշուշանս դաշտին, զի ոչ վաստակեն եւ ոչ մանեն։ Ասեմ ձեզ, զի ոչ եւ Սողոմոն ամենայն փառօքն իւրովք զգեցաւ իբրեւ զմի ոք ի սոցանէ։ Եւ եթէ զխոտ դաշտին զայսօր կայ եւ վաղիւ ի հնոց արկանի, Աստուած այսպէս զգեցուցանէ, մի՞թէ ոչ առաւել զձեզ, սակաւահաւատք։ Մի հոգայք ասելով, թէ զի՞նչ կերիցուք կամ զի՞նչ արբցուք կամ զի՞նչ զգեցցուք։ Զայս ամենայն հեթանոսք խնդրեն։ Գիտէ հայր ձեր երկնաւոր, զի կարիք ունիք զայսոսիկ ամենայնի։ Այլ խնդրեցէք նախ զարքայութիւն Աստուծոյ եւ զարդարութիւն նորա, եւ զայս ամենայն յաւելցին ձեզ։ Մի հոգայք վասն վաղիւ, զի վաղիւն ինքն հոգասցի վասն իւրոյ։ Բաւական է աւուր չարին հոգս իւր։

Մի դատիք, զի մի դատիցիք։ Զի որով դատաստանաւ դատիք, դատիցիք, եւ որով չափով չափէք, չափեսցի ձեզ։ Եւ զիա՞րդ տեսանես զսղոցն որ է ի քո աչս քում, եւ զգերանդին որ է ի քում աչս մի իմանաս։ Կամ զիա՞րդ կարես ասել ընկերոջ քում, թող զսղոցն ի քէն, եւ ահա գերանդի է ի քում աչս։ Ով կեղծաւոր, հան նախ զգերանդին ի քո աչաց, եւ ապա տեսցես հանել զսղոցն ի քէն։ Մի տայք զսուրբ շանց, եւ մի արկանէք զմարգարիտս ձեր առաջի խոզից, զի մի ոտիւք իւրեանց կոխեսցեն զնոսա, եւ դարձեալ դարձեալ զձեզ պատառեսցեն։ Խնդրեցէք եւ տացի ձեզ, որոնեցէք եւ գտանիցէք, դարձուարուք եւ բացցի ձեզ։ Զի ամենայն որ խնդրէ՝ առնու, եւ որ որոնէ՝ գտանէ, եւ որ դարձուարուք՝ բացցի նմա։ Կամ ո՞ իցէ ի ձէնջ մարդ, զոր եթէ խնդրիցէ որդի նորա հաց, մի՞թէ քար տացէ նմա։ Եւ եթէ ձուկն խնդրիցէ, մի՞թէ օձ տացէ նմա։ Եթէ դուք չարք գիտէք պարգեւս բարիս տալ որդւոցդ ձերոց, որչափ առաւել հայր ձեր երկնաւոր տացէ բարիս հարցելոցն ի նմանէ։ Զամենայն ինչ զոր կամիցիք զի արասցեն ձեզ մարդիկ, նոյնպէս արասջիք եւ դուք նոցա։ Զի այս է օրէնք եւ մարգարէք։

Մտէք ընդ դարպասն նեղ, զի լայն է դարպասն եւ ընդարձակ է ճանապարհն որ տանի ի կորուստ, եւ բազումք են որ մտանեն ընդ նա։ Զի նեղ է դարպասն եւ նուաստ է ճանապարհն որ տանի ի կեանս, եւ սակաւք են որ գտանեն զնա։ Զգուշացարուք ի սուտ մարգարէից, որ գան առ ձեզ ի հանդերձս ոչխարաց, եւ ներքինապէս են գայլք յափշտակիչք։ Յպտղոցն նոցա ճանաչիցէք զնոսա։ Միթէ հաւաքեն ի փշոյ զրոյ կամ ի տատասկանէ թզենիս։ Ոչ այդպէս, այլ ամենայն ծառ բարի պտուղս բարիս առնէ, եւ ծառ չար պտուղս չարիս առնէ։ Ոչ կարէ ծառ բարի պտուղս չարիս առնել, եւ ոչ ծառ չար պտուղս բարիս առնել։ Ամենայն ծառ որ ոչ առնէ պտուղ բարի, կտրի եւ ի հուր արկանի։ Ուստի զնոսա ի պտղոցն նոցա ճանաչիցէք։ Ոչ ամենայն որ ասէ ինձ, Տէր, Տէր, մտանիցէ ի թագաւորութիւն երկնից, այլ որ առնէ զկամս հաւր իմոյ որ յերկինս է։ Բազումք ասիցեն ինձ յաւուր յայնմիկ, Տէր, Տէր, մի՞թէ անուամբ քում մարգարէացաք եւ անուամբ քում դեւս հանեաք եւ անուամբ քում զօրութիւնս բազումս արարաք։ Եւ յայնժամ խոստովանեցայց նոցա, եթէ ոչ գիտացի զձեզ երբէք, հեռացարուք յինէն դուք որ գործէք զանօրէնութիւն։

Ամենայն որ լսէ զբանս իմ զայսոսիկ եւ առնէ զնոսա, նմանեցուցից զնա մարդոյ իմաստնոյ, որ շինեաց զտունն իւր ի վէմ։ Եւ իջին անձրեւք, եւ եկին գետք, եւ փչեցին հողմք, եւ անկան ի տունն այն, եւ ոչ անկաւ, զի հաստատեալ էր ի վէմ։ Եւ ամենայն որ լսէ զբանս իմ զայսոսիկ եւ ոչ առնէ զնոսա, նմանեցուցից զնա մարդոյ անմտի, որ շինեաց զտունն իւր ի ծովեզերս։ Եւ իջին անձրեւք, եւ եկին գետք, եւ փչեցին հողմք, եւ անկան ի տունն այն, եւ անկաւ, եւ եղեւ անկումն նորա մեծ։

Եւ եղեւ յորժամ կատարեաց Յիսուս զբանս զայսոսիկ, զարհուրեցան ամբոխքն ի վարդապետութենէ նորա։ Զի էր ուսուցանէր զնոսա իբրեւ զմի ոք որ զօրութիւն ունի, եւ ոչ իբրեւ զդպիրս եւ զփարիսեցիս։

Եւ իջեալ նորա ի լերինն, բազում ժողովուրդք գնացին ընդ նմա։ Եւ ահա մարդ մի բորոտ եկեալ երկրպագանէր նմա եւ ասէր, Տէր, եթէ կամիս, կարող ես զիս սրբել։ Եւ նա տարածեալ զձեռն իւր, հպեցաւ նմա եւ ասէ, կամիմ, սրբեցիր։ Եւ անդէն բորոտութիւն նորա սրբեցաւ։ Եւ ասէ ցնա Յիսուս, տես մի ումեք ասիցես, այլ երթ ցուցո զանձն քահանայապետին եւ մատո զպատարագ զոր պատուիրեաց Մովսէս, ի վկայութիւն նոցա։

Եւ մտեալ նորա ի Կափառնայում, մատեաւ առ նա հարիւրապետ մի աղաչէր զնա եւ ասէր, Տէր, մանուկ իմ պառկի ի տան իմում անդամալոյծ, չարաչար տանջեալ։ Եւ ասէ ցնա Յիսուս, ես եկեալ բժշկեցից զնա։ Եւ պատասխանի ետ հարիւրապետն եւ ասէ, Տէր, ոչ եմ արժան զի մտցես ընդ տանիս իմ, այլ միայն ասա բանիւ, եւ բժշկեսցի մանուկ իմ։ Զի եւ ես մարդ եմ հնազանդ իշխանի, ունիմ ի ներքոյ իմում զօրս, եւ ասեմ առ այս, գնա, եւ գնայ, եւ առ այլ, եկ, եւ գայ, եւ առ ծառայ իմ, արա զայս, եւ առնէ։ Լուեալ Յիսուսի զայս, զարմացաւ եւ ասէ ցհետեւեալսն, ամէն ասեմ ձեզ, զի ոչ գտի այսչափ հաւատս ի Յիսրայէլի։ Եւ ասեմ ձեզ, զի բազումք յարեւելից եւ յարեւմտից եկեսցեն եւ հանգիցին ընդ Աբրահամու եւ ընդ Իսահակայ եւ ընդ Յակոբայ ի թագաւորութեան երկնից։ Եւ որդիքն արքայութեան արտաքս հանցին ի խաւարն արտաքինս, անդ եղիցի լալ եւ կրճտել ատամանց։ Եւ ասէ Յիսուս ցհարիւրապետն, երթ, եւ որպէս հաւատացեր, եղիցի քեզ։ Եւ բժշկեցաւ մանուկն յժամուն յայնմիկ։

Եւ եկեալ Յիսուսի ի տուն Պետրոսի, ետես զաներն նորա պառկեալ եւ տենդոտ։ Եւ հպեցաւ ձեռին նորա, եւ թողաւ զնա տենդն, եւ յարեաւ եւ սպասաւորէր նոցա։ Եւ յետ մտանելոյ նորա ի տուն, մատուցին առ նա դիւահարս բազումս, եւ հանէր զդեւսն բանիւ, եւ զամենայն հիւանդսն բժշկէր։ Զի կատարեսցի որ ասացեալ է ի մարգարէէն Եսայեայ, որ ասէ, զանկարութիւնս մեր ինքն առ, եւ զհիւանդութիւնս մեր ինքն կրեաց։

Տեսեալ Յիսուսի զբազումս ի շուրջ իւրմէ, հրամայեաց երթալ յայն կողմն։ Եւ մատեաւ դպիր մի եւ ասէ ցնա, վարդապետ, երթայց զհետ քո ուր եւ գնասցես։ Եւ ասէ ցնա Յիսուս, աղուէսք զբուս ունին, եւ թռչունք երկնից զբունս, եւ որդի մարդոյ ոչ ունի ուր զգլուխ իւր դիցէ։ Եւ ասէ ցայլ մի, հետեւեա ինձ։ Եւ նա ասէ, Տէր, ետ ինձ նախ երթալ եւ թաղել զհայր իմ։ Եւ ասէ ցնա Յիսուս, հետեւեա ինձ, եւ թող զմեռեալսն թաղել զմեռեալս իւրեանց։

Եւ մտեալ նորա ի նաւ, հետեւեցան նմա աշակերտք իւր։ Եւ ահա շարժումն մեծ եղեւ ի ծովու, մինչեւ ծածկեցան նաւն ալեաւք, եւ նա քնացեալ էր։ Եւ մատեալ աշակերտքն արթնացուցին զնա եւ ասեն, Տէր, փրկեա զմեզ, կորնչիմք։ Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս, ընդէ՞ր երկչոտ էք, ով սակաւահաւատք։ Յետ այնորիկ յարեաւ եւ սաստեաց հողմոցն եւ ծովուն, եւ եղեւ խաղաղութիւն մեծ։ Եւ զարմացեալ մարդիկն ասէին, ո՞ իցէ այս, զի եւ հողմք եւ ծով հնազանդին նմա։

Եւ եկեալ նորա յայն կողմն ի գաւառն Գադարացւոց, ընդդիմացան նմա երկու դիւահարք ելեալ ի գերեզմանաց, չարք յոյժ, մինչեւ ոչ ոք կարէր անցանել ճանապարհաւ անտի։ Եւ ահա գոչեցին եւ ասեն, զի՞ մեզ եւ քեզ է, Յիսուս որդի Աստուծոյ, եկիր ժամանակէ առաջ տանջել զմեզ։ Էր ոչ հեռի ի նոցանէ հօտ խոզից բազմաց արածեալ։ Եւ դեւքն աղաչէին զնա եւ ասեն, եթէ հանես զմեզ, արձակեա զմեզ ի հօտ խոզից։ Եւ ասէ ցնոսա, երթայք։ Եւ նոքա ելեալ գնացին ի խոզսն, եւ ահա ամենայն հօտ խոզից ընթացաւ ի վիմաց ի ծովն, եւ մեռան ի ջուրսն։ Եւ հովիւքն փախեան, եւ գնացեալ ի քաղաքն պատմեցին զամենայն եւ զդիւահարացն։ Եւ ահա ամենայն քաղաքն ելեալ ընդառաջ Յիսուսի, եւ տեսեալ զնա աղաչեցին զի անցցէ ի սահմանաց նոցա։

Եւ մտեալ նորա ի նաւ, անցեալ եկն ի քաղաքն իւր։ Եւ ահա մատուցին առ նա անդամալոյծ մի պառկեալ ի մահիճի։ Եւ տեսեալ Յիսուսի զհաւատս նոցա, ասէ ցանդամալոյծն, քաջալերեա, որդեակ, քաւեալ են քեզ մեղքդ քո։ Եւ ահա ոմանք ի դպրացն ասէին ընդ միմեանս, այրէ այս հայհոյէ։ Եւ գիտացեալ Յիսուս զխորհուրդս նոցա, ասէ, ընդէ՞ր խորհիք չարիս ի սիրտս ձեր։ Զի է դիւրագոյն ասել, քաւեալ են քեզ մեղքդ քո, եւ ասել, յարի եւ գնա։ Այլ զի գիտասջիք եթէ իշխանութիւն ունի որդի մարդոյ ի վերայ երկրի թողուլ մեղս, յարի, ասէ ցանդամալոյծն, եւ առեալ զմահիճ քո գնա ի տուն քո։ Եւ յարեաւ եւ գնաց ի տուն իւր։ Տեսեալ ամբոխացն զարհուրեցան եւ փառաւորեցին զԱստուած, որ տուեալ է իշխանութիւն այսպիսի մարդկան։

Եւ անցեալ Յիսուսի անտի, ետես մարդ մի նստեալ ի մաքսատան, որում անուն Մատթէոս, եւ ասէ ցնա, հետեւեա ինձ։ Եւ նա յարեաւ եւ հետեւեցաւ նմա։ Եւ եղեւ նորա հանգչելոյ ի տան, եւ ահա բազումք մաքսաւորք եւ մեղաւորք եկեալ հանգչէին ընդ Յիսուսի եւ ընդ աշակերտս նորա։ Եւ տեսեալ փարիսեցւոցն ասէին ցաշակերտս նորա, ընդէ՞ր ընդ մաքսաւորս եւ մեղաւորս ուտէ վարդապետ ձեր։ Եւ լուեալ Յիսուսի ասէ ցնոսա, ոչ պիտոյ են հիւանդք բժշկի, այլ չարաչար տանջեալք։ Երթայք եւ ուսարուք զոր ինչ է, ողորմութիւն կամիմ եւ ոչ զոհ։ Զի ոչ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս ի ապաշխարութիւն։

Յայնմ ժամու մատեան առ նա աշակերտք Յովհաննու եւ ասեն, ընդէ՞ր մեք եւ փարիսեցիք պահեմք յոյժ, եւ աշակերտք քո ոչ պահեն։ Եւ ասէ ցնոսա Յիսուս, միթէ կարեն որդիք հարսանեաց սգալ, մինչդեռ հարսն ընդ նոսա է։ Այլ եկեսցեն աւուրք, յորժամ վերանայցէ ի նոցանէ հարսն, եւ յայնժամ պահեսցեն։ Եւ ոչ ոք կարկատէ կտոր ի հին հանդերձ, զի կարկատանն առեալ զհանդերձն, եւ աւելի պատռուածն լինի։ Եւ ոչ լցանեն զգինի նոր ի տիկս հինս, զի ապա պատռեսցին տիկքն, եւ գինին հեղցի, եւ տիկքն կորիցեն։ Այլ լցանեն զգինի նոր ի տիկս նոր, եւ երկոքին միանգամ պահեսցին։

Զայս նոցա խօսելոյ, ահա իշխան մի մատեալ երկրպագանէր նմա եւ ասէր, զի դուստր իմ նոր մեռաւ, այլ եկեալ եդ զձեռն քո ի վերայ նորա, եւ կեցցէ։ Եւ յարեաւ Յիսուս եւ գնաց ընդ նմա, եւ աշակերտք նորա։ Եւ ահա կին մի որ էր արիւնահոսութեամբ տասն եւ երկու ամ, մատեալ ետ զձեռն իւր ի վերայ ծայրի հանդերձից նորա։ Զի ասէր ընդ ինքեան, եթէ միայն հպիցիմ հանդերձից նորա, կեցից։ Եւ դարձեալ Յիսուս եւ տեսեալ զնա ասէ, քաջալերեա, դուստր, հաւատք քո կեցուցին զքեզ։ Եւ կինն կեցաւ յժամուն յայնմիկ։ Եւ եկեալ Յիսուս ի տուն իշխանին, եւ տեսեալ զնուագարանսն եւ զամբոխն աղմկեալ, ասէ, զի՞ աղմկիք եւ լայք, մանուկն ոչ է մեռեալ, այլ քնացեալ է։ Եւ կատակէին նմա։ Եւ յորժամ հալածեցաւ ամբոխն, մտեալ ինքն ի տուն, բռնեաց զձեռն մանկանն, եւ յարեաւ մանուկն։ Եւ ելեալ հռչակ այս ի բովանդակ երկիրն այն։

Եւ անցեալ Յիսուսի անտի, երկու կոյր մատեան առ նա աղաղակէին եւ ասէին, ողորմեա մեզ, Որդի Դաւթի։ Եւ մտեալ նորա ի տուն, մատեան առ նա կոյրքն, եւ ասէ ցնոսա Յիսուս, հաւատայք դուք եթէ կարեմ զայս առնել։ Եւ ասեն ցնա, այո, Տէր։ Յայնժամ հպեցաւ աչաց նոցա եւ ասէ, ըստ հաւատոց ձերոց եղիցի ձեզ։ Եւ բացան աչք նոցա։ Եւ հրամայեաց նոցա Յիսուս եւ ասէ, տեսէք մի ոք գիտասցէ։ Եւ նոքա ելեալ տարածեցին զհռչակ նորա ի բովանդակ երկրին այնմիկ։

Եւ նոցա ելանելոց, ահա մատուցին առ նա մարդ մի համր դիւահար։ Եւ հանեալ զդեւն, խօսեցաւ համրն։ Եւ զարմացեալ ամբոխքն ասէին, եթէ ոչ երեւեցաւ այսպէս յԻսրայէլի։ Եւ փարիսեցիքն ասէին, եթէ իշխանաւն դիւաց հանէ զդեւսն։

Եւ շրջէր Յիսուս զամենայն քաղաքս եւ զգիւղս, ուսուցանէր ի ժողովարանս նոցա եւ քարոզէր զաւետարան արքայութեան, եւ բժշկէր զամենայն հիւանդութիւնս եւ զամենայն ախտս ի ժողովրդենէ։ Եւ տեսեալ զբազումսն, գթացաւ ի վերայ նոցա, զի էին տարակուսեալք եւ ցրուեալք իբրեւ զոչխարս որ չունին հովիւ։ Յայնժամ ասէ ցաշակերտս իւր, զի բազում է հունձքն, եւ բանուորք սակաւ։ Աղաչեցէք զտէր հունձիցն, զի հանիցէ բանուորս ի հունձս իւր։

Եւ կոչեալ զտասն եւ զերկուս աշակերտս իւր, ետ նոցա իշխանութիւն ոգւոց պղծոց, զի հանիցեն զնոսա, եւ բժշկեսցեն զամենայն հիւանդութիւնս եւ զամենայն ախտս։ Եւ են անուանք տասն եւ երկուց առաքելոցն այսոքիկ։ Առաջին Սիմոն որ կոչի Պետրոս, եւ Անդրէաս եղբայր նորա, Յակոբոս որդի Զեբեդեայ, եւ Յովհաննէս եղբայր նորա, Փիլիպպոս եւ Բարթողիմէոս, Թովմաս եւ Մատթէոս մաքսաւոր, Յակոբոս որդի Ալփէոսի, եւ Թադէոս, Սիմոն Կանանացի եւ Յուդաս Իսկարիովտացի, որ եւ մատնեաց զնա։

Զսոսա առաքեաց Յիսուս եւ պատուիրեաց նոցա եւ ասէ, ի ճանապարհ հեթանոսաց մի երթայք, եւ ի քաղաքս Սամարացւոց մի մտանիցէք, այլ երթայք առ ոչխարս կորուսեալս տանն Իսրայէլի։ Եւ գնացեալ քարոզեցէք եւ ասացէք, եթէ մերձեցաւ արքայութիւն երկնից։ Հիւանդս բժշկեցէք, մեռեալս յարուցէք, բորոտս սրբեցէք, դեւս հանէք։ Ողորմութեամբ առէք, ողորմութեամբ տուք։ Մի տարայս ոսկի եւ մի արծաթ եւ մի պղինձ ի գոտիս ձեր, ոչ տոպրակ ի ճանապարհ, ոչ երկու պատմուճան, ոչ կօշիկ եւ ոչ գաւազան, զի արժան է բանուորի կերակուր իւր։ Եւ յորում քաղաքի կամ գեղջ մտանիցէք, հարցէք ո՞ իցէ ի նոսա արժան, եւ անդ բնակեսջիք մինչեւ ելանիցէք անտի։ Եւ մտանելով ի տունն, ողջոյն տուք նմա։ Եւ եթէ իցէ տունն արժան, եկեսցէ խաղաղութիւն ձեր ի վերայ նորա, եւ եթէ ոչ իցէ արժան, խաղաղութիւն ձեր դարձցի ի ձեզ։ Եւ որ ոչ ընկալցի զձեզ եւ ոչ լուիցէ զբանս ձեր, ելանելով արտաքս ի տանէն կամ ի քաղաքէն յայնմանէ, թօթափեցէք զփոշի ոտից ձերոց։ Ամէն ասեմ ձեզ, զի հանդուրժելի եղիցի երկրին Սոդոմացւոց եւ Գոմորացւոց յաւուր դատաստանին, քան քաղաքին յայնմիկ։

Ահա ես առաքեմ զձեզ իբրեւ զոչխարս ի մէջ գայլոց։ Լերուք ուրեմն իմաստունք իբրեւ զօձս եւ պարզամիտք իբրեւ զաղաւնիս։ Զգուշացարուք ի մարդկանէ, զի մատնեսցեն զձեզ ի ժողովարանս իւրեանց, եւ ի սինագովգս իւրեանց գաւազանահարեսցեն զձեզ։ Եւ առաջի իշխանաց եւ թագաւորաց տարցին վասն իմ, ի վկայութիւն նոցա եւ հեթանոսաց։ Եւ յորժամ մատնեսցեն զձեզ, մի հոգայք զինչ խօսիցիք կամ զինչ ասասջիք, զի տացի ձեզ յժամուն յայնմիկ զինչ ասասջիք։ Ոչ դուք զոր ինչ խօսիցիք, այլ հոգի հաւր ձերոյ խօսեսցի ի ձեզ։ Եւ մատնեսցէ եղբայր զեղբայր ի մահ, եւ հայր զորդի, եւ յարիցեն որդիք ի ծնողս եւ սպանցեն զնոսա։ Եւ եղիջիք ատելի ամենայնի ազգի վասն անուան իմոյ։ Եւ որ համբերեսցէ մինչեւ ի կատարած, նա կեցցէ։ Եւ յորժամ հալածեսցեն զձեզ ի քաղաքէ յայսմանէ, փախարուք ի քաղաքն այլ։ Ամէն ասեմ ձեզ, մի կատարիցէք զքաղաքս Իսրայէլի մինչեւ եկեսցէ որդի մարդոյ։

Ոչ է աշակերտ վարդապետէ մեծ, եւ ոչ ծառայ տեառնէ իւրմէ։ Բաւական է աշակերտի զի եղիցի իբրեւ վարդապետ իւր, եւ ծառայի իբրեւ տէր իւր։ Եթէ զտէր տանն Բեեղզեբուղ կոչեցին, որչափ առաւել զտնեցիսն նորա։ Մի երկնչիք ուրեմն ի նոցանէ, զի ոչինչ է ծածուկ որ մի յայտնեսցի, եւ ոչ գաղտնի որ մի գիտասցի։ Զոր ասեմ ձեզ ի խաւարի, ասասջիք ի լուսոյ, եւ զոր ի ականջս լսէք, քարոզեցէք ի տանիցս։ Եւ մի երկնչիք յայնոցանէ որ սպանանեն զմարմինն, եւ զանձն ոչ կարեն սպանանել, այլ զերկնչելին երկնչեցարուք, որ կարէ զանձն եւ զմարմին կորուսանել ի գեհենի։ Ոչ երկու զատկունք ասարակաց ծախին, եւ ոչ մի ի նոցանէ անկանի ի գետին առանց հաւր ձերոյ։ Ձեզ ամենայն գլխոյ մազք համարեալ են։ Մի երկնչիք ուրեմն, զի դուք բազում էք քան զասարակսն։ Ամենայն որ խոստովանեսցի զիս առաջի մարդկան, խոստովանեսցայց եւ ես զնա առաջի հաւր իմոյ որ յերկինս է։ Եւ որ ուրասցէ զիս առաջի մարդկան, ուրասցից եւ ես զնա առաջի հաւր իմոյ որ յերկինս է։

Մի կարծիցէք եթէ եկի խաղաղութիւն արկանել յերկրի, ոչ եկի խաղաղութիւն արկանել, այլ սուր։ Եկի զի բաժանեցից զմարդ ընդ հաւր իւրում, եւ զդուստր ընդ մօր իւրում, եւ զհարս ընդ կեսրոջ իւրում։ Եւ թշնամիք մարդոյ՝ տունք նորա։ Որ սիրէ հայր կամ մայր քան զիս, ոչ է արժան ինձ։ Եւ որ սիրէ որդի կամ դուստր քան զիս, ոչ է արժան ինձ։ Եւ որ ոչ առնու զխաչ իւր եւ գայ զհետ իմ, ոչ է արժան ինձ։ Որ գտանէ զանձն իւր, կորուսանիցէ զնա, եւ որ կորուսանիցէ զանձն իւր վասն իմ, գտանիցէ զնա։

Որ ընկալանի զձեզ, զիս ընկալանի, եւ որ զիս ընկալանի, ընկալանի զառաքեալն իմ։ Որ ընկալանի զմարգարէ յանուն մարգարէի, վարձս մարգարէի առցէ, եւ որ ընկալանի զարդար յանուն արդարոյ, վարձս արդարոյ առցէ։ Եւ որ արբուսցէ միում ի փոքունցս զայսոցիկ գաւաթ ջրոյ սառնոյ միայն յանուն աշակերտի, ամէն ասեմ ձեզ, ոչ կորուսանիցէ զվարձս իւր։

Եւ եղեւ յորժամ կատարեաց Յիսուս պատուիրել տասն եւ երկուց աշակերտաց իւրոց, անցին անտի ուսուցանել եւ քարոզել ի քաղաքս նոցա։ Եւ Յովհաննէս լուեալ ի բանտին զգործս Քրիստոսի, առաքեալ երկուս ի աշակերտաց իւրոց ասէ ցնա, դու ես որ գալոցն ես, կամ զայլ ակն առնուցուք։ Եւ պատասխանի ետ Յիսուս եւ ասէ ցնոսա, երթայք եւ պատմեցէք Յովհաննու զոր լուիք եւ տեսանէք, կոյրք տեսանեն, եւ կաղք գնան, բորոտք սրբին, եւ խուլք լսեն, մեռեալք յարիցեն, եւ աղքատաց աւետարանի քարոզի։ Եւ երանի է որ ոչ գայթակղեսցի ի ձեզ։

Եւ նոցա երթալոց, սկսաւ Յիսուս խօսել ցամբոխսն վասն Յովհաննու, թէ զի՞նչ ելէք յանապատ տեսանել, եղէգն զոր ի հողմոյ շարժի։ Եւ զի՞նչ ելէք տեսանել, մարդ մի զգեցեալ հանդերձս փափկութեան։ Ահա որ զգեցեալ են զհանդերձս փառաց, ի տունս թագաւորաց են։ Եւ զի՞նչ ելէք տեսանել, մարգարէ մի։ Այո, ասեմ ձեզ, եւ աւելի քան զմարգարէ։ Զի սա է զոր գրեալ է, ահա ես առաքեմ զհրեշտակ իմ առաջի երեսաց քոց, որ պատրաստեսցէ զճանապարհ քո առաջի քո։ Ամէն ասեմ ձեզ, զի ոչ յարեաւ յորդւոցն կանանց մեծագոյն քան զՅովհաննէս Մկրտիչ, եւ որ փոքրագոյն է յարքայութեան երկնից՝ մեծ է քան զնա։ Եւ ի աւուրսն Յովհաննու Մկրտչին մինչեւ ցայժմ արքայութիւն երկնից բռնութիւն կրէ, եւ բռնաւորք յափշտակեն զնա։ Զի ամենայն մարգարէքն եւ օրէնքն մինչեւ ցՅովհաննէս մարգարէացին։ Եւ եթէ կամիք ընդունել, նա է Եղիա որ գալոցն է։ Որ ունի ականջս լսելեաց, լուիցէ։

Եւ զո՞ւր նմանեցուցից զազգս զայս։ Նման են մանկանց որ նստեալ ի հրապարակի կոչեն զընկերս իւրեանց եւ ասեն, ձօնեցաք ձեզ եւ ոչ պարեցարուք, ողբացաք եւ ոչ լացարուք։ Զի եկն Յովհաննէս ոչ ուտելով եւ ոչ ըմպելով, եւ ասեն, դեւ ունի։ Եկն որդի մարդոյ ուտելով եւ ըմպելով, եւ ասեն, ահա մարդ ագահ եւ գինեսէր, բարեկամ մաքսաւորաց եւ մեղաւորաց։ Եւ արդարացաւ իմաստութիւն յորդւոցն իւրոց։

Յայնմ ժամանակի գնաց Յիսուս յաւուր շաբաթու ընդ ցորենիս, եւ աշակերտք նորա քաղցեալ էին, եւ սկսան հնձել զհասկս եւ ուտել։ Եւ տեսեալ փարիսեցւոցն ասեն ցնա, ահա աշակերտք քո առնեն զոր ոչ արժան է առնել յաւուր շաբաթու։ Եւ նա ասէ ցնոսա, ոչ ընթերցարուք զոր արար Դաւիթ, յորժամ քաղցեալ էր նա եւ որ ընդ նմա էին, զիա՞րդ մտեալ ի տուն Աստուծոյ եւ զհացսն երեսաց կերան, զոր ոչ արժան էր նմա ուտել եւ ոչ ընդ որ էին, այլ միայն քահանայիցն։ Կամ ոչ ընթերցարուք ի Մովսիսի զի յաւուր շաբաթու քահանայքն ի տաճարին զշաբաթն պղծեն եւ անպարտ են։ Ասեմ ձեզ, զի մեծագոյն քան զտաճարն է այստեղ։ Եւ եթէ գիտասջիք զի՞նչ է, ողորմութիւն կամիմ եւ ոչ զոհ, ոչ դատապարտէիք զանպարտսն։ Զի տէր է որդի մարդոյ եւ յաւուր շաբաթու։

Եւ անցեալ անտի, մտանէր ի ժողովարանս նոցա։ Եւ ահա մարդ մի էր ձեռն ունելով ցամաքեալ, եւ հարցանէին նմա ասելով, արդեօք յաւուր շաբաթու բժշկել է արժան, զի մեղադրեսցեն զնա։ Եւ նա ասէ ցնոսա, ո՞ իցէ ի ձէնջ մարդ որ ունիցի ոչխար մի, եւ եթէ անկցի յաւուր շաբաթու ի փոս մի, մի՞թէ ոչ յարուսցէ զնա։ Որչափ առաւել քան զոչխարն մարդ է։ Ուրեմն արդար է յաւուր շաբաթու բարի առնել։ Յայնժամ ասէ ցմարդն, երկարեա զձեռն քո։ Եւ նա երկարեաց, եւ դարձաւ ձեռն նորա իբրեւ զառողջ։ Եւ ելեալ փարիսեցիքն խորհուրդ արարին ի վերայ նորա, զի զիա՞րդ զնա կորուսցեն։ Եւ Յիսուս գիտացեալ մեկնեցաւ անտի։ Եւ բազումք հետեւեցան նմա, եւ բժշկեաց զամենեսեան։ Եւ պատուիրեաց նոցա զի մի յայտնեսցեն զնա։ Զի կատարեսցի որ ասացեալ է ի մարգարէէն Եսայեայ, որ ասէ, ահա մանուկն իմ զոր ընտրեցի, սիրելին իմ յորում հաճեցաւ հոգի իմ, դնիցեմ զհոգի իմ ի վերայ նորա, եւ դատաստան հեթանոսաց պատմեսցէ։ Ոչ վիճեսցի եւ ոչ աղաղակեսցէ, եւ ոչ լուիցէ ոք զձայն նորա ի հրապարակս։ Զեղէգն ջախջախեալ ոչ կոտրեսցէ, եւ զկայծ մարեալ ոչ մարեսցէ, մինչեւ հանիցէ ի յաղթութիւն զդատաստանն։ Եւ յանուն նորա հեթանոսք յուսասցեն։

Յայնմ ժամու մատուցին առ նա դիւահար մի կոյր եւ համր, եւ բժշկեաց զնա, մինչեւ խօսեցաւ համրն եւ տեսանէր կոյրն։ Եւ զարմացեալ ամենայն ամբոխքն ասէին, եթէ ոչ է սա որդի Դաւթի։ Լուեալ փարիսեցւոցն ասեն, եթէ ոչ հանէ զդեւսն բայց Բեեղզեբուղ իշխանաւն դիւաց։ Եւ գիտացեալ Յիսուս զխորհուրդս նոցա, ասէ ցնոսա, ամենայն թագաւորութիւն բաժանեալ ընդ ինքեան՝ աւերի, եւ ամենայն քաղաք կամ տուն բաժանեալ ընդ ինքեան՝ ոչ կայցէ։ Եւ եթէ սատանայ զսատանայ հանէ, ընդ ինքեան բաժանեալ է, եւ ուրեմն զիա՞րդ կայցէ թագաւորութիւն նորա։ Եւ եթէ ես Բեեղզեբուղաւ հանեմ զդեւսն, որդիք ձեր ո՞վ հանեն։ Ուրեմն նոքա դատաւորք ձեր եղիցին։ Եւ եթէ ես Հոգւովն Աստուծոյ հանեմ զդեւսն, ուրեմն հասեալ է ի ձեզ արքայութիւն Աստուծոյ։ Կամ զիա՞րդ կարէ ոք մտանել ի տուն զօրաւորի եւ զգերսն նորա յափշտակել, եթէ ոչ նախ կապեսցէ զզօրաւորն, եւ ապա զտունն նորա յափշտակեսցէ։ Որ ոչ է ընդ իս, հակառակ է ինձ, եւ որ ոչ ժողովէ ընդ իս, ցրուէ։ Վասն այսորիկ ասեմ ձեզ, ամենայն մեղք եւ հայհոյութիւն թողցի մարդկան, եւ հայհոյութիւն Հոգւոյն ոչ թողցի մարդկան։ Եւ որ ասիցէ բան ընդդէմ որդւոյ մարդոյ, թողցի նմա, եւ որ ասիցէ ընդդէմ Հոգւոյն սրբոյ, ոչ թողցի նմա ոչ յաշխարհիս եւ ոչ յապագայսն։

Կամ ասացէք զծառն բարի եւ զպտուղ նորա բարի, եւ կամ ասացէք զծառն չար եւ զպտուղ նորա չար։ Զի ի պտղոցն ճանաչի ծառն։ Ազգ իժից, զիա՞րդ կարէք բարի խօսել, մինչդեռ դուք չարք էք։ Զի ի բազմութենէ սրտի բերանն խօսի։ Մարդ բարի ի գանձէ սրտի իւրոյ հանէ զբարիս, եւ մարդ չար ի գանձէ չարի հանէ զչարիս։ Եւ ասեմ ձեզ, զի ամենայն բան պարապ զոր խօսեսցին մարդիկ, տացեն պատասխանի վասն նորա յաւուր դատաստանի։ Ի բանից քոց արդարասցիս, եւ ի բանից քոց դատապարտեսցիս։

Յայնմ ժամանակի պատասխանի ետուն ոմանք ի դպրացն եւ ի փարիսեցւոցն ասելով, վարդապետ, կամիմք նշան ինչ տեսանել ի քէն։ Եւ նա պատասխանի ետ եւ ասէ ցնոսա, ազգ չար եւ շնացեալ նշան խնդրէ, եւ նշան ոչ տացի նմա բայց զնշանն Յովնանու մարգարէի։ Զի որպէս էր Յովնան երիս աւուրս եւ երիս գիշերս ի փորի կետի, նոյնպէս եղիցի որդի մարդոյ երիս աւուրս եւ երիս գիշերս ի սրտի երկրի։ Արք Նինուէացիք յարիցեն ի դատաստանի ընդ ազգիդ եւ դատապարտեսցեն զնա, զի ապաշխարեցին ի քարոզութիւն Յովնանու, եւ ահա աւելի քան զՅովնան ի ձեզ։ Թագուհի հարաւոյ յարիցէ ի դատաստանի ընդ ազգիդ եւ դատապարտեսցէ զնա, զի եկն ի ծագաց երկրի լսել զիմաստութիւն Սողոմոնի, եւ ահա աւելի քան զՍողոմոն ի ձեզ։

Եւ յորժամ անցանիցէ ոգի պղծութեան ի մարդոյ, երթայ ի տեղիս անջրդիս խնդրելով հանգիստ, եւ ոչ գտանէ։ Յայնժամ ասէ, դարձցայց ի տունն իմ որ ելի, եւ եկեալ գտանէ զնա սգաւոր, սրբեալ եւ զարդարեալ։ Յայ

օրն հանդերձեցի : Օ՜ հարդ
ոչ զբաղմունք մնիցուս ի մեզ
հոգւոյ սրտին՝ ի խրթնա-
մանկութենէ կամաց կեցու-
ցիչ՝ ան և ան գիրացեալ ոչ
բարեգութ . հզօր և յաղ
թօղ : Ո՞ւսուիչ մեղաւորաց.
կատար ասէն առ ամ ձիկա-
թիւն : Ահ զանգուածդ
առ երկիւղս փոխեա . և կամ
զկնաւոր մկիթարէ ի լոյս
հանապատեացն : Ահ ըզ
գառնութիւն լերուց ի մա-
նանչի քաղցրութիւն կաղ
ձիս . և կամ զկոյտ առաս-
կրեալ վշոյց՝ ի պարս գա-
սիս բերկրութեանց
կարգեա : Ալելուիա և հո
դարանիդք են քեզ այս-
քիկ : Ահ ես քան զամէն
բանէս առ առնէն՝ սիրեալ
համոյնից աշխարհապէս :
Ահ քեզ փառք յաւիտե-
նից յաւիտեանս ամէն :

Ահ

Տիսուր գեմ : Ահաչեալ
հանգոյն : Ջնամարեալ ինձ
ընտրեմ : Ահրիմացեալ
շուրջն : Ընդգեալ առաջ :
Տրամեցեալ ոգի : Ահայ
լեալ ձայն : Ահիմեալ սիր
բանից : Ահ զի՛ ինձ ոք զինս
կոխիցէ իսկ ղեղանակեցեալ՝
ոչ անօրինէ : Ընդունայ-
տասեան միտ : Ընհպատա-
կիւտ : Ընհրամարհոյ սպա-
գեի քարշեալ : Ընդեղը-
ուոյ գիր : Ընդունել
ոգին պատճառ : Ընդհանուր
ոտիքն դիզեցուցեալ :
Ահամեմատ սահեալ :
Ընդհատակ քաղցեալ :
Պատուհասս հարուածել
Ընդհանրոյ մուհատրտեալ
Ընթանալոյ էակիցն :
Ընձեռանէիմ երկիցի :
Ահ զայս խորհեալեաւ ցու-
ցանէ : արդարադատ իմ
իսկութիւն կշռատեալ , և մի
զարատս մեղաւորին բա-
րեհամբաւեալ : Ահ ասէ՝
ահեկ զգայնոյն հետաքրքր
թեամբ բանասկսի՝ զի
առցին զմեզ գայթակղեալք
վնասն ի մեզ սերմանիս առ

1 Կոր.
13 . 14

2 Կոր.
13 . 5

Ա

ՅԱՂԱԳՆԱՑԵԱԼ բան զոր ոչղտմած բերը
րևից աշ՝ ներօղ և օրհնեալ
1 Ի բառնալմեջ լինել զարձա
ձորս թէ աւետ ապասկ
րև զկնեան մերսաձորին. թէ
և առ յեսին իսկ շուշեն
լեչ ընտրս թէ . և կամ՝ի
մէջ չարս թէնչն վոխատ
կս թէնս : Անաձանդ՝
2 չի զմնեայ կցորդա այս
անձնիվասնական՝ սիրտ մար
սիկ խոտօղ շողջողել . 3 յա
րեալ ի պատս թէ քան ա
ռակոչին՝ արատօղ հոգոյց
գժուար ունելի : Ինա
չինն վոխեցող . գերեալ ար
ատին՝ մոլեկան մարմնոյ
4 ներհակ անկումից . յոգ
նատատառեան աներևոյթ
բան . զոր քան է գիտել զը
քանեացն յատկութիւնն :

Ի ՍԿԶԲԱՆ ստեղծման աշխարհի՝ էր
Բան, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն։ 2 Նա էր սկզբանէ առ Աստուած։ 3 Ամենայն ինչ նորանով եղաւ, եւ առանց նորա ոչինչ եղաւ, որ եղաւ։ 4 Նորա մէջ կեանք էր, եւ կեանքն էր մարդկանց լոյսը։ 5 Եւ լոյսը խաւարի մէջ կը փայլի, եւ խաւարը չընկալաւ զնա։ 6 Մարդ մը եղաւ՝ որ Աստուծմէ առաքուած էր, անոր անունը Յովհաննէս էր։ 7 Նա վկայութեան համար եկաւ, որ վկայէ լոյսին համար, որպէս զի բոլորը անոր միջոցաւ հաւատան։ 8 Նա լոյսը չէր, հապա՝ որ վկայէ լոյսին համար։ 9 Ճշմարիտ լոյսը՝ որ կը լուսաւորէ ամէն մարդ, կուգար աշխարհ։ 10 Աշխարհի մէջ էր, եւ աշխարհ անոր միջոցաւ եղաւ, բայց աշխարհ չճանչցաւ զանիկա։ 11 Իր տունը եկաւ, եւ իրենքը չընդունեցին զանիկա։ 12 Բայց ինչ որ ընդունեցին զանիկա, անոնց՝ որ անոր անունին կը հաւատան, անոնց տուաւ իշխանութիւն Աստուծոյ որդիներ ըլլալու։ 13 Որոնք ո՛չ արեանց, ո՛չ մարմնոյ կամքէն, ո՛չ մարդու կամքէն, հապա՝ Աստուծմէ ծնան։ 14 Եւ Բանը մարմին եղաւ, եւ մեր մէջ բնակեցաւ (եւ անոր փառքը տեսանք, փառք՝ որ միածնին Հօրմէ ունի) լի շնորհքով եւ ճշմարտութեամբ։ 15 Յովհաննէս անոր վկայեց եւ աղաղակեց՝ ըսելով. Ասիկա էր՝ որուն ըսի թէ՝ Ետեւէս եկողը՝ առաջս եղաւ, վասն զի ինծմէ առաջ էր։ 16 Որովհետեւ անոր լիութենէն ամենքս ալ առինք, եւ շնորհք՝ շնորհքի վրայ։ 17 Վասն զի Օրէնքը Մովսէսի միջոցաւ տրուեցաւ, շնորհքն ու ճշմարտութիւնը Յիսուս Քրիստոսի միջոցաւ եղաւ։ 18 Աստուած ոչ ոք երբէք տեսաւ. միածին Որդին՝ որ Հօր գրկին մէջ է, նա յայտնեց։ 19 Եւ Յովհաննէսի վկայութիւնը այս է, երբ Հրեաները Երուսաղէմէն քահանաներ եւՂեւտացիներ ղրկեցին անոր՝ որ հարցնեն անկէ, թէ դուն ո՞վ ես։ 20 Ան ալ խոստովանեցաւ եւ չուրացաւ, հապա խոստովանեցաւ թէ՝ Ես Քրիստոսը չեմ։ 21 Ուստի հարցուցին անկէ, թէ ուրեմն ի՞նչ, Եղիա դուն ես։ Ան ալ ըսաւ, թէ չեմ։ Մարգարէն դուն ես։ Ան ալ պատասխանեց, թէ ո՛չ։ 22 Ուստի ըսին անոր, թէ ո՞վ ես, որ պատասխան տանինք մեզ ղրկողներուն։ Ի՞նչ կը խօսիս քու վրադ։ 23 Ան ալ ըսաւ, թէ Ես անապատին մէջ աղաղակողին ձայնն եմ՝ որ կ՚ըսէ, Ուղղեցէ՛ք Տէրոջ ճամբան, ինչպէս ըսաւ Եսայի մարգարէն։ 24 Ղրկուածները Փարիսեցիներէն էին։ 25 Եւ հարցուցին անոր, եւ ըսին անոր, թէ ինչո՞ւ կը մկրտես, եթէ դուն Քրիստոսը չես, Եղիան ալ չես, մարգարէն ալ չես։ 26 Յովհաննէս պատասխանեց անոնց՝ ըսելով. Ես ջրով կը մկրտեմ, բայց ձեր մէջ մէկը կայ՝ որ դուք չեք ճանչնար։ 27 Ան է՝ որ ետեւէս եկողն է, որ առաջս եղաւ, որուն կօշիկի կապը արձակելու արժանի չեմ։ 28 Այս բաները Բեթանիոյ մէջ եղան՝ Յորդանանի անդին, ուր Յովհաննէս կը մկրտէր։ 29 Յաջորդ օրը Յովհաննէս տեսաւ Յիսուսը՝ որ իրեն կուգար, եւ ըսաւ. Ահա՛ Աստուծոյ Գառնուկը՝ որ աշխարհի մեղքը կը վերցնէ։ 30 Ասիկա էր՝ որուն համար ես ըսի, թէ՝ Ետեւէս մարդ մը կուգայ՝ որ առաջս եղաւ, վասն զի ինծմէ առաջ էր։ 31 Եւ ես չէի ճանչնար զանիկա, բայց որպէս զի Իսրայէլի յայտնուի, ասոր համար եկայ ես՝ ջրով մկրտելով։ 32 Յովհաննէս վկայեց՝ ըսելով. Հոգին տեսայ իջնելով աղաւնիի պէս երկնքէն, եւ հանգաւ անոր վրայ։ 33 Եւ ես չէի ճանչնար զանիկա, բայց ինծի ղրկողը՝ ջրով մկրտելու, ան ինծի ըսաւ. Որուն վրայ որ տեսնես Հոգին իջնելով եւ հանգչելով անոր վրայ, ասիկա է՝ որ Սուրբ Հոգիով կը մկրտէ։ 34 Եւ ես տեսայ, եւ վկայեցի, թէ ասիկա է Աստուծոյ Որդին։ 35 Յաջորդ օրը դարձեալ կայնած էր Յովհաննէս եւ երկու աշակերտներ իրմէ։ 36 Եւ նայելով Յիսուսի՝ որ կը քալէր, ըսաւ. Ահա՛ Աստուծոյ Գառնուկը։ 37 Երկու աշակերտները լսեցին զինքը խօսելով, եւ հետեւեցան Յիսուսի։ 38 Յիսուս դարձաւ, եւ տեսնելով զանոնք՝ որ կը հետեւին իրեն, ըսաւ անոնց. Ի՞նչ կը փնտռէք։ Անոնք ալ ըսին անոր, Ռաբբի (որ կը թարգմանուի՝ Վարդապետ), ուր կը բնակիս։ 39 Ան ալ ըսաւ անոնց. Եկէ՛ք եւ տեսէ՛ք։ Գացին ուրեմն եւ տեսան ուր կը բնակէր, եւ այդ օր անոր քով մնացին։ Ժամը չորսի մօտ էր։ 40 Անդրէաս՝ Սիմոն Պետրոսի եղբայրը, երկուքէն մէկն էր՝ որ լսեցին Յովհաննէսէ եւ հետեւեցան անոր։ 41 Ան նախ գտաւ իր եղբայրը Սիմոնը, եւ ըսաւ անոր. Գտանք զՄեսիան (որ կը թարգմանուի՝ Քրիստոս)։ 42 Եւ տարաւ զանիկա Յիսուսի քով։ Յիսուս նայելով անոր՝ ըսաւ. Դուն Յովհաննէսի որդի Սիմոնն ես, դուն Կեփաս պիտի կոչուիս (որ կը թարգմանուի՝ Պետրոս)։ 43 Յաջորդ օրը Յիսուս կամեցաւ Գալիլեա երթալ, եւ գտաւ Փիլիպպոսը, եւ ըսաւ անոր. Հետեւէ՛ ինծի։ 44 Փիլիպպոս Բեթսայիդայէ էր, Անդրէասի եւ Պետրոսի քաղաքէն։ 45 Փիլիպպոս գտաւ Նաթանայէլը, եւ ըսաւ անոր. Գտանք զայն՝ որուն մասին Մովսէս Օրէնքին մէջ գրեց, եւ մարգարէները, Յիսուս Նազովրեցի Յովսէփի որդին։ 46 Նաթանայէլ ըսաւ անոր. Կարելի՞ է Նազարէթէն բարի բան մը ելլէ։ Փիլիպպոս ըսաւ անոր. Եկո՛ւր եւ տես։ 47 Յիսուս տեսաւ Նաթանայէլը՝ որ իրեն կուգար, եւ ըսաւ անոր համար. Ահա՛ ճշմարիտ Իսրայէլացի մը, որուն մէջ նենգութիւն չկայ։ 48 Նաթանայէլ ըսաւ անոր. Ուրկէ՞ զիս կը ճանչնաս։ Յիսուս պատասխանեց եւ ըսաւ անոր. Քեզի չտեսայ՝ երբ թզենիին տակ էիր, կանխեցի քեզ։ 49 Նաթանայէլ պատասխանեց եւ ըսաւ անոր. Ռաբբի, դուն Աստուծոյ Որդին ես, դուն Իսրայէլի թագաւորն ես։ 50 Յիսուս պատասխանեց եւ ըսաւ անոր. Որովհետեւ ըսի քեզի, թէ՝ Տեսայ զքեզ թզենիին տակ, կը հաւատաս։ Աւելի մեծ բաներ պիտի տեսնես քան զասոնք։ 51 Եւ ըսաւ անոր. Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, պիտի տեսնէք երկինքը բացուած, եւ Աստուծոյ հրեշտակները կը բարձրանան եւ կ՚իջնեն Մարդու Որդիին վրայ։

Բ Եւ երրորդ օրը Գալիլեայի Կանա քաղաքին մէջ հարսանիք մը եղաւ, եւ Յիսուսի մայրը հոն էր։ 2 Յիսուս ալ հարսանիքին հրաւիրուեցաւ, եւ իր աշակերտները։ 3 Եւ գինին պակսելով՝ Յիսուսի մայրը ըսաւ անոր. Գինի չունին։ 4 Յիսուս ըսաւ անոր. Ի՞նչ ինծի եւ քեզի, կին։ Իմ ժամս դեռ չեկաւ։ 5 Անոր մայրը ըսաւ սպասաւորներուն. Ինչ որ ձեզի ըսէ, ա՛յն ըրէք։ 6 Հոն քարէ վեց ջրհոսներ դրուած էին՝ Հրեաներուն սրբութեան համար, որոնց մէջ երկուքէն երեք չափ ջուր կը տեղաւորուէր։ 7 Յիսուս ըսաւ անոնց. Լեցուցէ՛ք ջրհոսները ջուրով։ Անոնք ալ լեցուցին զանոնք մինչեւ բերանները։ 8 Եւ ըսաւ անոնց. Հիմա քաշեցէ՛ք եւ տարէ՛ք խնամակալապետին։ Անոնք ալ տարին։ 9 Երբ խնամակալապետը համտեսեց ջուրը՝ որ գինի եղած էր, եւ չգիտէր անկէ՝ թէ ուրկէ՞ էր, բայց սպասաւորները՝ որ ջուրը քաշած էին գիտէին, խնամակալապետը փեսային կանչեց, 10 եւ ըսաւ անոր. Ամէն մարդ նախ լաւ գինին կը դնէ, եւ երբ հարբեցնեն՝ վատը։ Դուն ալ մինչեւ հիմա լաւ գինին պահեցիր։ 11 Յիսուս այս սկիզբը ըրաւ նշանաց՝ Գալիլեայի Կանա քաղաքին մէջ, եւ յայտնեց իր փառքը, եւ իր աշակերտները հաւատացին անոր։ 12 Ասկէ ետքը Կափառնայում իջաւ, ինքը, մայրը, եղբայրները, եւ աշակերտները, եւ հոն քանի մը օր մնացին։ 13 Հրեաներուն Զատիկը մօտ էր, եւ Յիսուս Երուսաղէմ ելաւ։ 14 Եւ տաճարին մէջ գտաւ ցուլեր, ոչխարներ եւ աղաւնիներ ծախողները, եւ դրամափոխները՝ որ հոն նստած էին։ 15 Եւ պարան մը շինելով՝ բոլորը տաճարէն դուրս հանեց, ոչխարներն ու ցուլերը, եւ դրամափոխներուն դրամը թափեց, եւ սեղանները շուռ տուաւ։ 16 Եւ աղաւնի ծախողներուն ըսաւ. Ասոնք հոսկից տարէ՛ք, մի՛ ընէք հայրիկիս տունը վաճառանոց։ 17 Աշակերտները յիշեցին՝ որ գրուած է. Քու տանդ նախանձը զիս պիտի ուտէ։ 18 Հրեաները ուրեմն պատասխանեցին եւ ըսին անոր. Ի՞նչ նշան կը ցուցնես մեզի՝ որ այս բաները կ՚ընես։ 19 Յիսուս պատասխանեց եւ ըսաւ անոնց. Քակեցէ՛ք այս տաճարը, եւ երեք օրուան մէջ զայն պիտի շինեմ։ 20 Հրեաները ուրեմն ըսին. Քառասունվեց տարուան մէջ շինուեցաւ այս տաճարը, եւ դուն երեք օրուան մէջ զայն պիտի շինե՞ս։ 21 Բայց ան իր մարմնին տաճարին մասին կը խօսէր։ 22 Ուստի երբ մեռելներէն յարութիւն առաւ, աշակերտները յիշեցին՝ որ ասիկա կ՚ըսէր անոնց, եւ հաւատացին Գրոց եւ այն խօսքին՝ որ Յիսուս ըսաւ։ 23 Երբ Երուսաղէմ էր Զատկին տօնին, շատեր հաւատացին անոր անունին՝ տեսնելով անոր ըրած նշանները։ 24 Բայց Յիսուս ինքզինքը չէր վստահեցներ անոնց, վասն զի բոլորը կը ճանչնար, 25 եւ վասն զի պէտք չունէր որ մարդուն վկայութիւն տայ մարդուն մասին, որովհետեւ ինքը գիտէր՝ թէ մարդուն մէջ ինչ կայ։

Գ Եւ Փարիսեցիներէն մարդ մը կար՝ Նիկոդէմոս անունով, Հրեաներուն իշխան մը։ 2 Ան գիշերով եկաւ Յիսուսի, եւ ըսաւ անոր. Ռաբբի, գիտենք՝ թէ դուն Աստուծմէ եկած վարդապետ ես, վասն զի ոչ ոք կրնայ այս նշանները ընել՝ զոր դուն կ՚ընես, եթէ Աստուած անոր հետ չըլլայ։ 3 Յիսուս պատասխանեց եւ ըսաւ անոր. Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ՚ըսեմ քեզի, եթէ մարդ մը նորէն չծնանի՝ չի կրնար Աստուծոյ արքայութիւնը տեսնել։ 4 Նիկոդէմոս ըսաւ անոր. Ինչպէ՞ս կրնայ մարդ ծնանիլ՝ երբ ծերացած է։ Կրնա՞յ երկրորդ անգամ մայրին արգանդը մտնել եւ ծնանիլ։ 5 Յիսուս պատասխանեց. Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ՚ըսեմ քեզի, եթէ մարդ մը ջրէն եւ Հոգիէն չծնանի՝ չի կրնար Աստուծոյ արքայութիւնը մտնել։ 6 Մարմնէն ծնածը մարմին է, եւ Հոգիէն ծնածը հոգի է։ 7 Զարմանալ մի՛ ըներ՝ որ ըսի քեզի, թէ՝ Պէտք է որ նորէն ծնանիք։ 8 Հովը ուր որ կ՚ուզէ կը փչէ, եւ անոր ձայնը կը լսես, բայց չգիտես թէ ուրկէ՞ կուգայ եւ ուր կ՚երթայ։ Այսպէս է ամէն մարդ՝ որ Հոգիէն ծնած է։ 9 Նիկոդէմոս պատասխանեց եւ ըսաւ անոր. Ինչպէ՞ս կրնան այս բաները ըլլալ։ 10 Յիսուս պատասխանեց եւ ըսաւ անոր. Դուն Իսրայէլի վարդապետն ես, եւ այս բաները չգիտե՞ս։ 11 Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ՚ըսեմ քեզի, թէ մենք կը խօսինք՝ զոր գիտենք, եւ կը վկայենք՝ զոր տեսանք, եւ դուք մեր վկայութիւնը չընդունիք։ 12 Եթէ երկրաւոր բաներ ըսի ձեզի, եւ չհաւատացիք, ինչպէ՞ս պիտի հաւատաք՝ եթէ երկնաւոր բաներ ըսեմ ձեզի։ 13 Եւ ոչ ոք երկինք ելաւ, բայց միայն երկինքէն իջած՝ Մարդու Որդին՝ որ երկինքն է։ 14 Եւ ինչպէս Մովսէս անապատին մէջ օձը վերցուց, նոյնպէս պէտք է որ Մարդու Որդին ալ վերցուի, 15 որպէս զի ամէն ոք՝ որ հաւատայ անոր, կորսուելու չերթայ, հապա յաւիտենական կեանք ունենայ։ 16 Վասն զի Աստուած այնպէս սիրեց աշխարհը, որ իր միածին Որդին տուաւ, որպէս զի ամէն ոք՝ որ հաւատայ անոր, կորսուելու չերթայ, հապա յաւիտենական կեանք ունենայ։ 17 Վասն զի Աստուած իր Որդին աշխարհ չղրկեց, որպէս զի աշխարհը դատապարտէ, հապա որպէս զի աշխարհ անոր միջոցաւ փրկուի։ 18 Անոր հաւատացողը չի դատապարտուիր, բայց չհաւատացողը արդէն դատապարտուած է, վասն զի չհաւատաց Աստուծոյ միածին Որդիին անունին։ 19 Եւ դատաստանը ասիկա է՝ որ լոյսը աշխարհ եկաւ, եւ մարդիկ լոյսէն աւելի խաւարը սիրեցին, վասն զի անոնց գործերը չար էին։ 20 Վասն զի ամէն ոք՝ որ չար բաներ կ՚ընէ, լոյսը կ՚ատէ, եւ լոյսին չի գար, որպէս զի իր գործերը չդատապարտուին։ 21 Բայց ճշմարտութիւնը գործադրողը լոյսին կուգայ, որպէս զի իր գործերը յայտնի ըլլան, վասն զի Աստուծմով եղած են։ 22 Յետոյ Յիսուս իր աշակերտներով Հրեաստանի երկիրը եկաւ, եւ հոն անոնց հետ կը բնակէր եւ կը մկրտէր։ 23 Յովհաննէս ալ Սալիմի մօտ Ենովնի մէջ կը մկրտէր, վասն զի հոն շատ ջուր կար, եւ մարդիկ կուգային եւ կը մկրտուէին։ 24 Վասն զի Յովհաննէս դեռ բանտարկուած չէր։ 25 Ուստի Յովհաննէսի աշակերտներէն հարց մը եղաւ Հրեայի մը հետ մաքրութեան մասին։ 26 Եւ եկան Յովհաննէսի, եւ ըսին անոր. Ռաբբի, ով որ Յորդանանի անդին քեզի հետ էր, որուն մասին դուն վկայեցիր, ահա՛ կը մկրտէ, եւ ամէնքը անոր կուգան։ 27 Յովհաննէս պատասխանեց եւ ըսաւ. Մարդ մը չի կրնար բան մը առնել, եթէ երկնքէն չտրուի իրեն։ 28 Դուք ինքներդ վկայ էք ինծի, որ ըսի, թէ՝ Ես Քրիստոսը չեմ, հապա ղրկուած եմ անոր առջեւէն։ 29 Հարսնացուն փեսան է, բայց փեսային բարեկամը՝ որ կայնած է եւ կը լսէ զանիկա, մեծ ուրախութեամբ կ՚ուրախանայ փեսային ձայնին համար։ Ուրեմն իմ այս ուրախութիւնս լրացաւ։ 30 Անիկա պէտք է որ մեծնայ, բայց ես պակսիմ։ 31 Որ վերէն կուգայ՝ ամենուն վրայէն է։ Որ երկրէն է՝ երկրայինն է, եւ երկրայինի պէս կը խօսի։ Որ երկնքէն կուգայ՝ ամենուն վրայէն է։ 32 Ինչ որ տեսաւ եւ լսեց՝ զայն կը վկայէ, եւ անոր վկայութիւնը չի ընդունիր։ 33 Որ անոր վկայութիւնը ընդունեց՝ կնքեց թէ Աստուած ճշմարիտ է։ 34 Վասն զի զոր Աստուած ղրկեց՝ Աստուծոյ խօսքերը կը խօսի, վասն զի Աստուած Հոգին չափով չի տար։ 35 Հայրը կը սիրէ Որդին, եւ ամէն բան անոր ձեռքը տուաւ։ 36 Որ Որդիին կը հաւատայ՝ յաւիտենական կեանք ունի, իսկ որ Որդիին չի հնազանդիր՝ կեանքը չպիտի տեսնէ, հապա Աստուծոյ բարկութիւնը անոր վրայ կը մնայ։

Դ Երբ Տէրը գիտցաւ՝ որ Փարիսեցիները լսեցին թէ Յիսուս աշակերտներ կ՚ընէ եւ կը մկրտէ աւելի քան զՅովհաննէս, 2 (թէեւ Յիսուս ինքը չէր մկրտեր, հապա իր աշակերտները), 3 Հրեաստանը թողուց եւ նորէն Գալիլեա գնաց։ 4 Բայց պէտք էր որ Սամարիայէն անցնի։ 5 Ուստի Սամարիայի Սիւքար անուն քաղաքին մէջ եկաւ, որ Յակոբ իր որդի Յովսէփին տուած հողամասին մօտ էր։ 6 Հոն Յակոբի աղբիւրը կար։ Յիսուս ճամբորդութենէն յոգնած՝ աղբիւրին վրայ նստաւ։ Ժամը վեցի մօտ էր։ 7 Սամարացի կին մը եկաւ ջուր քաշելու։ Յիսուս ըսաւ անոր. Ինծի խմելու տուր։ 8 Վասն զի աշակերտները քաղաքը գացած էին կերակուր գնելու։ 9 Սամարացի կինը ըսաւ անոր. Ինչպէ՞ս դուն Հրեայ ըլլալով՝ ինծմէ խմելու կը խնդրես, որ Սամարացի կին եմ։ Վասն զի Հրեաները Սամարացիներուն հետ գործ չունին։ 10 Յիսուս պատասխանեց եւ ըսաւ անոր. Եթէ գիտնայիր Աստուծոյ պարգեւը, եւ թէ ո՞վ է՝ որ քեզի կ՚ըսէ, Ինծի խմելու տուր, դուն ալ անկէ կը խնդրէիր, եւ ան քեզի կենդանի ջուր կու տար։ 11 Կինը ըսաւ անոր. Տէ՛ր, քաշելու բան չունիս, եւ հորը խոր է, ուրկէ՞ ունիս ուրեմն կենդանի ջուրը։ 12 Մեր հայրը Յակոբէն աւելի՞ մեծ ես դուն՝ որ մեզի հորը տուաւ, եւ ինքը անկէ խմեց, եւ իր որդիները եւ անասունները։ 13 Յիսուս պատասխանեց եւ ըսաւ անոր. Ամէն մարդ՝ որ այս ջուրէն կը խմէ, նորէն պիտի ծարաւնայ։ 14 Բայց ես որ ջուրը տամ՝ որ կը խմէ, յաւիտեան պիտի չծարաւնայ, հապա ջուրը՝ զոր ես տամ անոր, անոր մէջ աղբիւր պիտի ըլլայ՝ որ կը բղխի յաւիտենական կեանքի համար։ 15 Կինը ըսաւ անոր. Տէ՛ր, ինծի այդ ջուրը տուր, որպէս զի չծարաւնամ եւ հոս ջուր քաշելու չգամ։ 16 Յիսուս ըսաւ անոր. Գնա՛ կանչէ քու ամուսինդ եւ հոս եկո՛ւր։ 17 Կինը պատասխանեց եւ ըսաւ. Ամուսին չունիմ։ Յիսուս ըսաւ անոր. Լաւ ըսիր՝ թէ ամուսին չունիմ, 18 վասն զի հինգ ամուսին ունեցար, եւ հիմա՝ որ ունիս, քուկդ չէ։ Ասիկա ճշմարիտ ըսիր։ 19 Կինը ըսաւ անոր. Տէ՛ր, կը տեսնեմ՝ թէ մարգարէ ես դուն։ 20 Մեր հայրերը այս լերան վրայ երկրպագեցին, եւ դուք կ՚ըսէք՝ թէ Երուսաղէմ է այն տեղը՝ ուր երկրպագութիւն պէտք է մատուցանել։ 21 Յիսուս ըսաւ անոր. Կինդ, հաւատա՛ ինծի, որ ժամանակ կուգայ՝ երբ ո՛չ այս լերան վրայ եւ ո՛չ Երուսաղէմ Հօր երկրպագութիւն պիտի մատուցանէք։ 22 Դուք չգիտէք զոր կը պաշտէք, մենք գիտենք զոր կը պաշտենք, վասն զի փրկութիւնը Հրեաներէն է։ 23 Բայց ժամանակ կուգայ, եւ հիմա է, երբ ճշմարիտ երկրպագուները Հօր պիտի երկրպագեն հոգիով եւ ճշմարտութեամբ, վասն զի Հայրն ալ այնպիսիները կը փնտռէ՝ որ իրեն երկրպագեն։ 24 Աստուած հոգի է, եւ անոր երկրպագողները հոգիով եւ ճշմարտութեամբ պէտք է երկրպագեն։ 25 Կինը ըսաւ անոր. Գիտեմ՝ թէ Մեսիան կուգայ (որ կը կոչուի Քրիստոս)։ Երբ ան գայ՝ ամէն բան մեզի պիտի պատմէ։ 26 Յիսուս ըսաւ անոր. Ես՝ որ քեզի հետ կը խօսիմ, ան եմ։ 27 Այս միջոցին աշակերտները եկան, եւ զարմացան՝ որ կնոջ հետ կը խօսէր։ Բայց ոչ ոք ըսաւ. Ի՞նչ կը փնտռես կամ ինչո՞ւ կը խօսիս անոր հետ։ 28 Կինը ուրեմն իր ջրհոսը թողուց, եւ քաղաքը գնաց, եւ ըսաւ մարդոց. 29 Եկէ՛ք տեսէ՛ք մարդ մը՝ որ ինծի ըսաւ ամէն ինչ՝ զոր ըրի։ Միթէ ասիկա՞ է Քրիստոսը։ 30 Ելան ուրեմն քաղաքէն, եւ անոր կուգային։ 31 Այս միջոցին աշակերտները կը խնդրէին անկէ՝ ըսելով. Ռաբբի, կե՛ր։ 32 Ան ալ ըսաւ անոնց. Ես կերակուր ունիմ ուտելու՝ զոր դուք չգիտէք։ 33 Ուստի աշակերտները իրարու ըսին. Միթէ մէկը անոր կերակուր մը բերա՞ւ։ 34 Յիսուս ըսաւ անոնց. Իմ կերակուրս է՝ որ ինծի ղրկողին կամքը կատարեմ, եւ անոր գործը լմնցնեմ։ 35 Դուք չե՞ք ըսեր՝ թէ չորս ամիս կայ, եւ հունձքը կուգայ։ Ահա՛ կ՚ըսեմ ձեզի, աչքերնիդ վերցուցէ՛ք եւ դաշտերը նայեցէ՛ք, որ արդէն հունձքի սպիտակած են։ 36 Հնձողը վարձք կ՚առնէ, եւ պտուղ կը հաւաքէ յաւիտենական կեանքի համար, որպէս զի սերմնացանն ալ հնձողն ալ միասին ուրախանան։ 37 Վասն զի այս խօսքը ճշմարիտ է՝ թէ մէկը կը սերմնացանէ, ուրիշ մը կը հնձէ։ 38 Ես ձեզ ղրկեցի հնձելու՝ զոր դուք չաշխատեցաք։ Ուրիշներ աշխատեցան, եւ դուք անոնց աշխատութեան մտած էք։ 39 Սամարացիներէն շատեր հաւատացին անոր՝ այն կնոջ խօսքին համար՝ որ վկայեց թէ՝ Ինծի ըսաւ ամէն ինչ՝ զոր ըրի։ 40 Ուստի երբ Սամարացիները անոր եկան, կը խնդրէին անկէ որ անոնց քով մնայ։ Ան ալ հոն երկու օր մնաց։ 41 Եւ շատ աւելի հաւատացին անոր իր խօսքին համար։ 42 Եւ կնոջ կ՚ըսէին. Արդէն ոչ թէ քու խօսքիդ համար կը հաւատանք, վասն զի մենք ինքներս լսեցինք, եւ գիտենք՝ թէ ասիկա ճշմարտապէս աշխարհի Փրկիչն է։ 43 Երկու օրէն ետքը Գալիլեա ելաւ։ 44 Վասն զի Յիսուս ինքը վկայեց՝ թէ մարգարէն իր հայրենիքին մէջ պատիւ չունի։ 45 Ուստի երբ Գալիլեա եկաւ, Գալիլեացիները ընդունեցին զանիկա, որովհետեւ տեսան բոլոր անոր ըրածները՝ զոր ըրաւ Երուսաղէմ Զատկին տօնին, վասն զի անոնք ալ տօնին գացին։ 46 Յիսուս նորէն Գալիլեայի Կանա քաղաքը եկաւ, ուր ջուրը գինի դարձուցած էր։ Եւ կար թագաւորական պաշտօնեայ մը, որուն որդին Կափառնայում հիւանդ էր։ 47 Երբ լսեց՝ թէ Յիսուս Հրեաստանէն Գալիլեա եկաւ, գնաց անոր, եւ կը խնդրէր որ իջնէ եւ իր որդին բժշկէ, վասն զի մեռնելու վրայ էր։ 48 Յիսուս ուրեմն ըսաւ անոր. Եթէ նշաններ եւ սքանչելիքներ չտեսնէք, չէք հաւատար։ 49 Թագաւորական պաշտօնեան ըսաւ անոր. Տէ՛ր, իջի՛ր մինչեւ որ իմ տղաս չմեռնի։ 50 Յիսուս ըսաւ անոր. Գնա՛, քու որդիդ կեանք ունի։ Մարդը հաւատաց Յիսուսի ըսած խօսքին, եւ գնաց։ 51 Երբ դեռ ճամբան էր, իր ծառաները դիմաւորեցին զինքը, եւ ըսին՝ թէ որդիդ կեանք ունի։ 52 Ուստի հարցուց անոնցմէ ժամը՝ որ աւելի լաւացաւ։ Անոնք ալ ըսին անոր. Երէկ ժամը եօթին տենդը թողուց զանիկա։ 53 Հայրը գիտցաւ՝ թէ հենց այն ժամուն էր՝ որ Յիսուս ըսաւ անոր. Քու որդիդ կեանք ունի։ Եւ ինքը հաւատաց, եւ իր ամբողջ տունը։ 54 Յիսուս այս երկրորդ նշանը ըրաւ՝ Հրեաստանէն Գալիլեա գալէ ետքը։

Ե Ետքը Հրեաներուն տօներէն մէկը եղաւ, եւ Յիսուս Երուսաղէմ ելաւ։ 2 Երուսաղէմի մէջ, ոչխարի դարպասին քով, հրեերէն Բեթեսդա անունով աւազան մը կայ, որ հինգ սրահ ունի։ 3 Այս սրահներուն մէջ հիւանդներու, կոյրերու, կաղերու, ցամքածներու բազում բազմութիւն մը կը պառկէր՝ ջուրին շարժումը կը սպասէին։ 4 Վասն զի Տէրոջ հրեշտակը ժամանակ մը կ՚իջնէր աւազանին մէջ, եւ ջուրը կը շարժէր։ Ուստի ջուրին շարժելէն ետքը ով որ առաջ մտնէր՝ ինչ հիւանդութեամբ որ ալ տառապէր՝ կը բժշկուէր։ 5 Հոն մարդ մը կար՝ որ երեսունութ տարի հիւանդութեան մէջ էր։ 6 Յիսուս տեսաւ զանիկա պառկած, եւ գիտնալով՝ թէ շատ ատենէ հիւանդ է, ըսաւ անոր. Կ՚ուզե՞ս առողջանալ։ 7 Հիւանդը պատասխանեց անոր. Տէ՛ր, մարդ չունիմ՝ որ ջուրը շարժելէն ետքը զիս աւազանին մէջ դնէ, վասն զի մինչ ես կուգամ, ուրիշ մը առաջ կ՚իջնէ։ 8 Յիսուս ըսաւ անոր. Ելի՛ր, առ քու մահիճդ եւ քալէ։ 9 Մարդը անմիջապէս առողջացաւ, եւ առաւ իր մահիճը եւ քալեց։ Այդ օրը շաբաթ էր։ 10 Ուստի Հրեաները ըսին բժշկուածին. Շաբաթ է, չի վայելեր քեզի մահիճդ առնել։ 11 Ան ալ պատասխանեց անոնց. Ան՝ որ զիս առողջացուց, նա ըսաւ ինծի. Առ քու մահիճդ եւ քալէ։ 12 Հարցուցին անկէ. Ո՞վ է մարդը՝ որ ըսաւ քեզի. Առ քու մահիճդ եւ քալէ։ 13 Բայց բժշկուածը չգիտէր թէ ո՞վ է, վասն զի Յիսուս խուռներամ ժողովուրդ մը կար հոն, եւ քաշուեցաւ։ 14 Յետոյ Յիսուս զանիկա գտաւ տաճարին մէջ, եւ ըսաւ անոր. Ահա՛ առողջացար, մեղանչելու չերթաս, որպէս զի քեզի աւելի չարիք չպատահի։ 15 Մարդը գնաց եւ Հրեաներուն պատմեց՝ թէ Յիսուս է՝ որ զինքը առողջացուց։ 16 Ուստի Հրեաները Յիսուսի հալածանք սկսան ընել, վասն զի այս բաները շաբաթ օրը կ՚ընէր։ 17 Յիսուս ալ պատասխանեց անոնց. Հայրս մինչեւ հիմա կ՚աշխատի, ես ալ կ՚աշխատիմ։ 18 Ուստի Հրեաները աւելի կը փնտռէին զանիկա սպաննելու, վասն զի ոչ միայն շաբաթը կը քակէր, հապա Աստուած իր հայրն ըսելով՝ ինքզինքը Աստուծոյ հաւասար կ՚ընէր։ 19 Յիսուս ուրեմն պատասխանեց եւ ըսաւ անոնց. Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, Որդին ինքնին բան մը չի կրնար ընել, եթէ Հայրը չտեսնէ՝ թէ ինչ կ՚ընէ, վասն զի ինչ որ ան կ՚ընէ, նոյնը Որդին ալ նոյնպէս կ՚ընէ։ 20 Վասն զի Հայրը կը սիրէ Որդին, եւ ինչ որ ինքը կ՚ընէ՝ զանիկա անոր կը ցուցնէ, եւ աւելի մեծ գործեր պիտի ցուցնէ անոր, որպէս զի դուք զարմանաք։ 21 Վասն զի ինչպէս Հայրը մեռելները կը յարուցանէ եւ կը կենդանացնէ, նոյնպէս Որդին ալ զորս որ կ՚ուզէ՝ կը կենդանացնէ։ 22 Վասն զի Հայրը ոչ ոքի կը դատապարտէ, հապա դատաստանը ամբողջապէս Որդիին տուաւ, 23 որպէս զի ամէնքը Որդին պատուեն ինչպէս կը պատուեն Հայրը։ Որ Որդին չի պատուեր՝ Հայրը՝ որ ղրկեց զանիկա, չի պատուեր։ 24 Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, որ իմ խօսքս կը լսէ եւ կը հաւատայ ինծի ղրկողին, յաւիտենական կեանք ունի, եւ դատաստանի չի գար, հապա մահէն կեանքի անցած է։ 25 Ճշմարիտ, ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, ժամանակ կուգայ, եւ հիմա է, երբ մեռելները Աստուծոյ Որդիին ձայնը պիտի լսեն, եւ լսողները պիտի կենդանանան։ 26 Վասն զի ինչպէս Հայրը կեանք ունի իր մէջ, նոյնպէս Որդիին ալ տուաւ կեանք ունենալ իր մէջ։ 27 Եւ իշխանութիւն տուաւ անոր դատաստան ընել, վասն զի Մարդու Որդին է։ 28 Զարմանալ մի՛ ըներ ասոր վրայ, վասն զի ժամանակ կուգայ՝ երբ բոլոր անոնք՝ որ գերեզմաններուն մէջ են, անոր ձայնը պիտի լսեն, 29 եւ պիտի ելլեն, անոնք՝ որ բարի գործեր ըրին՝ կեանքի յարութեան համար, եւ անոնք՝ որ չար բաներ գործեցին՝ դատապարտութեան յարութեան համար։ 30 Ես ինքնին բան մը չեմ կրնար ընել։ Ինչպէս կը լսեմ՝ կը դատեմ, եւ իմ դատաստանս արդար է, վասն զի իմ կամքս չեմ փնտռեր, հապա ինծի ղրկողին կամքը։ 31 Եթէ ես ինքնիս վկայութիւն տամ ինծի, իմ վկայութիւն

կրկնակի կերպով. միևն ոմն
բնակ, և միւսն ցասուցել
Աշաւամբանք ընդ մեզ է.
միևն առաւաց, և միւսն ա-
պառնայցի: Այսպիսեաք
ինքն կարծրասկանք երկու.
միևն գին է, և միւսն ինք
րեա: Այ մի բերանոյ երք
կանչի բարեբան. միևն եղ
կոխիւն, և միւսն խրոխ
վոխիւն: Այրկու ազգ
մանան ի միում արտի. միևն
կերակուրդ յուսոյ, և միւսն
հզգրիւս կոչնատեան:
Այսպէս լսեսցին աչխարհս
ուսուիլ կրկին սերունդանց.
միևն նեռս, և միւսն քա-
րիս: Որոսումն ախէղ եր
կոցանց բերանոց. միևն
ի կարկուտ, և միւսն հրա-
ցան: Յ Ելոյզ ցասագինք
երկուց վտանգից. միևն
լուծ, և միւսն մահու:
Այսաւօտ ազգ երկուց քա-
ղաքանց. միևն աստից,
և միւսն ապառնալոց:
Այերեսփոխք երկու ի
երկուց ծայրից. միևն խա-
ւարել, և միւսն կիզանել:

փանս ձեռացուցանեն, և
արտասուքն զգառնութիւ
սրտին հղմտանեն: Այսպէս
նախ երկու՝ երկուսին ձե
ռին. միևն արեամբ՝ և միւսն
կրկնամբ: Այրկու բազա
նոց կոչնակիսուորք. միևն
խնկով՝ և միւսն հեռնձե
լով: Այսաւասկ կրկին՝
կրաւորականք հասոց. միևն
քաղցու՝ և միւսն գառնու
թիւ: Ամսակ գոյգ սա
երկու բերանոյ. միևն
արտօսր՝ և միւսն ծծումբ:
Ծաղկ երկու՝ կրեցեալք
ի ծայրս մատանց. միևն
գինի՝ և միւսն լեղի:
Այրանք սեռանէլեաց ներ
հակաց. միևն ի լաց՝ և միւսն
ի վիպասն: Այսոնոքք
հաղագականաց հակառակու
թեց. միևն արծարծէ, և
միւսն շիջուցանէ: Ծայեց
ւածք գիմաց երկուց. միևն
գոյգն ողբանոյ, և միւսն
անանխայելի բարկութիւ:
Ծամբարձեալ երկակի բազ
կաց. ոմն ի հարուածս, և
ոմն ի մերժումն: Այեղ

1 Պետ
76 · 15

1 Նեեմ
9 · 24
3 Կոր
7 · 3

Եւ ոչ ոք կարէ ասել թէ Քրիստոս Տէր է, բայց միայն Հոգւովն Սրբով։ Եւ կան շնորհաց բաժանումներ, բայց նոյն Հոգին է։ Եւ կան պաշտաման բաժանումներ, եւ նոյն Տէրն է։ Եւ կան գործոց բաժանումներ, բայց նոյն Աստուածն է որ ամենայն ինչս ի ամենայնի գործէ։ Եւ ամենայն մարդոյ տրի յայտնութիւն Հոգւոյն առ օգուտ։ Զի ումեմն տրի Հոգւովն խօսք իմաստութեան, եւ ումեմն խօսք գիտութեան նոյն Հոգւովն։ Եւ ումեմն հաւատք նոյն Հոգւովն, եւ ումեմն շնորհք բժշկութեանց նոյն Հոգւովն։ Եւ ումեմն զօրութիւնք գործոց, եւ ումեմն մարգարէութիւն, եւ ումեմն խտրութիւն հոգեաց, եւ ումեմն տեսակ լեզուաց, եւ ումեմն թարգմանութիւն լեզուաց։ Այլ զայս ամենայն գործէ միեւնոյն Հոգին, բաժանելով ամենայնի առանձինն որպէս կամի։ Զի որպէս մարմինն մի է, եւ անդամս բազումս ունի, եւ ամենայն անդամք մարմնոյն մի մարմին են, թէպէտ եւ բազումք են, նոյնպէս եւ Քրիստոս։ Զի մի Հոգւով ամենեքեան մի մարմին մկրտեցաք, եւ մի Հոգի ամենեցուն ըմպեցաք։ Զի եւ մարմինն ոչ մի անդամ է, այլ բազումք։ Եթէ ասիցէ ոտն, զի ոչ եմ ես ձեռն, ոչ է յայնմանէ մարմնոյ։ Եւ եթէ ասիցէ ականջն, զի ոչ եմ ես աչք, ոչ է յայնմանէ մարմնոյ։ Եթէ ամենայն մարմինն աչք իցէ, ուր լսելիք։ Եւ եթէ ամենայն լսելի, ուր հոտոտիք։ Այլ արդ, զանազան դրեաց Աստուած զանդամս ամենեցուն ի մարմնի, որպէս կամեցաւ։ Եւ եթէ ամենայն մի անդամ իցէ, ուր մարմինն։ Այլ արդ, բազումք են անդամք, բայց մարմին մի։ Եւ ոչ կարէ աչքն ասել ձեռին, թէ ոչ կարիս իմոց։ Եւ ոչ կրկին գլուխն ասել ոտիցն, թէ ոչ կարիս իմոց։ Այլ եւ բազում եւս աւելի անդամք մարմնոյն որ տկարագոյնք երեւին լինել, անհրաժեշտք են։ Եւ զորս կարծիմք անարգագոյնս լինել մարմնոյն, զայնոսիկ պատուականագոյն զգեցուցանեմք, եւ զամօթալիսն մերոց աւելի պատուականութիւն ունին։ Զի մերոցն ոչ պիտոյ է, այլ Աստուած խառնեաց զմարմինն, տուեալ աւելի պատուականագոյնի պակասութեան, զի ոչ իցէ պառակտումն ի մարմնի, այլ զհոգս միեւնոյն ունիցին անդամք միմեանց։ Եւ եթէ տանջի անդամ մի, ընդ նմա տանջին ամենայն անդամք։ Եւ եթէ պատուի անդամ մի, ընդ նմա ցնծան ամենայն անդամք։ Դուք էք մարմին Քրիստոսի, եւ անդամք ի մասին։ Եւ զոմանս եդ Աստուած ի եկեղեցի, նախ առաքեալս, ապա մարգարէս, երրորդ վարդապետս, ապա զօրութիւնս, ապա շնորհս բժշկութեանց, օգնականութիւնս, կառավարութիւնս, տեսակս լեզուաց, թարգմանութիւնս լեզուաց։ Միթէ ամենեքեան առաքեալք են, միթէ ամենեքեան մարգարէք են, միթէ ամենեքեան վարդապետք են, միթէ ամենեքեան զօրութիւնք են, միթէ ամենեքեան շնորհս ունին բժշկութեանց, միթէ ամենեքեան լեզուաւք խօսին, միթէ ամենեքեան թարգմանեն։ Այլ նախանձիջիք զշնորհսն մեծամեծս։ Եւ ես ցուցից ձեզ առաւել ճանապարհ։

Եթէ լեզուաւք մարդկան խօսիցիմ եւ հրեշտակաց, իսկ սէր ոչ ունիցիմ, եղէ որպէս պղինձ հնչեցուցանող, կամ կիմբալ ձայնարկու։ Եւ եթէ ունիցիմ մարգարէութիւն, եւ գիտիցիմ զամենայն խորհուրդս եւ զամենայն գիտութիւն, եւ եթէ ունիցիմ զամենայն հաւատս, որպէս լերանց տեղի փոխել, իսկ սէր ոչ ունիցիմ, ոչինչ եմ։ Եւ եթէ բաժանեցից զամենայն ինչս իմ, եւ եթէ մատնեցից զմարմին իմ, զի այրեցայց, իսկ սէր ոչ ունիցիմ, ոչ օգնի ինձ։ Սէր երկայնամիտ է, քաղցրանայ, սէր ոչ նախանձի, սէր ոչ պարծի, ոչ հպարտանայ, ոչ անպատշաճ ինչ առնէ, ոչ խնդրէ զիւրսն, ոչ բարկանայ, ոչ չարախօսէ, ոչ ցաւի անիրաւութեան, այլ ուրախանայ ճշմարտութեան, զամենայն ծածկէ, զամենայնի հաւատայ, զամենայնի յուսայ, զամենայն համբերէ։ Սէր երբէք չանկանի։ Եթէ մարգարէութիւնք իցեն, ի դադար հասցին, եթէ լեզուք իցեն, դադարեսցեն, եթէ գիտութիւն իցէ, ի դադար հասցի։ Զի մասամբ գիտեմք, եւ մասամբ մարգարէանամք։ Եւ յորժամ եկեսցէ կատարեալն, ապա մասնաւորն ի դադար հասցի։ Յորժամ էի մանուկ, իբրեւ մանուկ խորհէի, իբրեւ մանուկ իմանայի, իբրեւ մանուկ մտանէի։ Եւ յորժամ եղէ այր, ի դադար հասուցի զմանկականսն։ Արդ տեսանեմք զհետ ի հայելւոյ ի մթին, այլ յայնժամ երեսաւ առ երես։ Արդ գիտեմ զհետ մասամբ, այլ յայնժամ ծանեայց որպէս եւ ծանեայ։ Արդ մնան հաւատք, յոյս, սէր, երիքսին, այլ մեծ քան զամենեսին սէրն է։ Զհետեւեցարուք սիրոյ։ Նախանձիջիք զհոգեւոր պարգեւսն, այլ առաւել քան զամենայն մարգարէանալ։ Զի որ լեզուաւ խօսի, ոչ մարդկան խօսի, այլ Աստուծոյ, զի ոչ ոք լսէ, հոգւովն խօսի զխորհուրդս։ Իսկ որ մարգարէանայ, մարդկան խօսի շինութիւն եւ քաջալերութիւն եւ մխիթարութիւն։ Որ լեզուաւ խօսի, զանձն շինէ, իսկ որ մարգարէանայ, զեկեղեցի շինէ։ Կամիմ զի ամենեքեան լեզուաւք խօսիցին, այլ առաւել զի մարգարէանայցեն։ Զի մեծ է որ մարգարէանայ քան զլեզուաւք խօսողն, եթէ ոչ թարգմանեսցէ, զի եկեղեցի շինութիւն առնուցու։ Եւ արդ, եղբարք, եթէ եկեսցեմ առ ձեզ լեզուաւք խօսելով, զի՞նչ օգտեցուցից ձեզ, եթէ ոչ ձեզ խօսեսցիմ կամ յայտնութեամբ կամ գիտութեամբ կամ մարգարէութեամբ կամ վարդապետութեամբ։ Ոչ անշունչ ինչ ձայնք տալով, եթէ փող կամ կիմբալ, եթէ ոչ ձայնս տացեն զանազանութիւն, զիարդ գիտասցի զոր փողն հնչէ կամ զոր կիմբալն։ Եւ եթէ փող անորոշ ձայն տացէ, ո՞վ պատրաստեսցի ի պատերազմ։ Նոյնպէս եւ դուք, եթէ ոչ լեզուաւ բանի ձայնս տացէք զանազանութիւն, զիարդ գիտասցի զոր խօսի։ Եւ եղիցիք ի քամի խօսեալ։ Այսչափ ազգ ձայնից է յաշխարհի, եւ ոչ մի անձն անձայն։ Եթէ ոչ գիտասցեմ զուժ ձայնիցն, եղէց ես ընդ նմա որ խօսի բարբարոսի, եւ խօսողն ընդ իս բարբարոսի։ Նոյնպէս եւ դուք, զի նախանձիջիք զհոգեւոր պարգեւսն, ի շինութիւն եկեղեցւոյ խնդրեցէք զի առատասցին։ Վասն որոյ որ լեզուաւ խօսի, խնդրեսցէ զի թարգմանեսցէ։ Զի եթէ աղօթեցից լեզուաւ, հոգի իմ աղօթէ, այլ միտք իմ անպտուղ է։ Զի՞նչ ուրեմն է, աղօթեցից հոգւով, աղօթեցից եւ միտքն, երգեցից հոգւով, երգեցից եւ միտքն։ Զի եթէ օրհնեսցես հոգւով, որ լնու զտեղի անդամոցն զի՞նչ ասիցէ ամէն ի քո օրհնութիւնդ, զի ոչ գիտէ զինչ ասիցես։ Դու զի լաւ շնորհակալ լինիս, այլ ոչ շինի զդրացին։ Շնորհակալ լինիմ Աստուծոյ, զի ամենեցուն ձեզ քան զամենայն լեզուաւք խօսիմ։ Այլ ի եկեղեցի կամիմ հինգ բան խօսել միտքս իմով, զի եւ ուրեք ուսուցից, քան զբիւրս լեզուաւք խօսել։ Եղբարք, մի մանկամտիք միտքիւ, այլ չարութեամբ մանկամտեցարուք, եւ միտքիւ կատարեալք լերուք։ Յաւրէնսդրութենէն գրեալ է, եթէ լեզուաւք այլազգեաց եւ շրթամբք օտարաց խօսեսցիմ ցժողովուրդս այս, եւ ոչ այնպէս լուիցեն ինձ, ասէ Տէր։ Ուստի լեզուք նշան են ոչ հաւատացելոց, այլ անհաւատից, եւ մարգարէութիւն ոչ անհաւատից, այլ հաւատացելոց։ Եթէ ուրեմն ժողովեսցի եկեղեցի ամենայն միով տեղի, եւ ամենեքեան լեզուաւք խօսիցին, եւ մտանիցեն անկանիք կամ անհաւատք, ոչ ասիցեն եթէ մոլեգնեալ էք։ Եւ եթէ ամենեքեան մարգարէանայցեն, եւ մտանիցէ անհաւատ կամ անկանիս, յանդիմանի ամենեցունց, եւ քննի ամենեցունց, եւ ծածուկք սրտի նորա յայտնի լինիցին, եւ ապա անկեալ երեսաց Աստուծոյ երկրպագեսցէ, եւ խոստովանեսցի Աստուծոյ, եթէ ճշմարտապէս ի ձեզ է Աստուած։ Զի՞նչ ուրեմն է, եղբարք, յորժամ ժողովիցիք, ամենայն մի ունիցի սաղմոս, ունիցի վարդապետութիւն, ունիցի լեզու, ունիցի յայտնութիւն, ունիցի թարգմանութիւն, ամենայն ինչ առ շինութիւն եկեղեցւոյ եղիցի։ Եթէ լեզուաւք խօսի ոք, երկուք կամ առաւելն ի բաժին, եւ մի առ մի, եւ մեկնեսցէ մի։ Եթէ ոչ իցէ թարգմանիչ, լռեսցէ եկեղեցի, եւ խօսեսցի անձին իւրում եւ Աստուծոյ։ Մարգարէք երկուք կամ երիք խօսեսցին, եւ միւսանգամ խորհեսցին։ Եթէ ումեմն յայտնեսցի նստելոյ, առաջինն լռեսցէ։ Զի կարէք ամենեքեան մարգարէանալ ըստ մի ըստ միոջէ, զի ամենեքեան ուսանիցին եւ ամենեքեան մխիթարեսցին։ Եւ հոգիք մարգարէիցն մարգարէիցն հնազանդեսցին։ Զի ոչ է Աստուած անկարգութեան, այլ խաղաղութեան, որպէս եւ յամենայն եկեղեցիս սրբոց։ Կանայք ձեր լռեսցեն ի ժողովս, զի ոչ է հրաման նոցա խօսել, այլ հնազանդել, որպէս եւ օրէնքն ասեն։ Եթէ ինչ ուսանել կամիցին, տղայք ի տանն իւրեանց հարցեսցեն զայր իւրեանց, զի ամօթ է կնոջ խօսել ի ժողովս։ Միթէ ի ձէնջ ել բան Աստուծոյ, կամ միթէ ձեզ միայնոց եհաս։ Եթէ ոք կարծիցի մարգարէ լինել կամ հոգեւոր, ծանիցէ զգրեալսդ զոր գրեմ առ ձեզ, զի պատուիրանք Տեառն են։ Եւ եթէ ոք անգիտանայ, անգիտասցի։ Ուրեմն, եղբարք, նախանձիջիք մարգարէանալ, եւ զլեզուաւք խօսելն մի արգելուք։ Ամենայն ինչ պատշաճութեամբ եւ կարգաւ եղիցի։

Եւ յայտնի առնեմ ձեզ, եղբարք, զաւետարանն զոր քարոզեցի ձեզ, զոր եւ ընկալարուք, յորում եւ կայք, զոր եւ կենդանանայք, եթէ ոչ զգուշութեամբ ինչ խօսիցիք զոր քարոզեցի ձեզ, եթէ ոչ ի դադար հասցիք։ Զի յառաջ ամենայնի ետու ձեզ զոր եւ ես առի, զի Քրիստոս մեռաւ վասն մեղաց մերոց, ըստ գրոց, եւ թաղեցաւ, եւ յարեաւ յերրորդ աւուր, ըստ գրոց, եւ երեւեցաւ Կեփայի, ապա տասնիցն։ Ապա երեւեցաւ աւելի քան զհինգ հարիւր եղբարս միանգամ, յորոց շատք կան մինչեւ ցայսօր, եւ ոմանք քնացան։ Ապա երեւեցաւ Յակոբայ, ապա առաքելոցն ամենեցուն։ Եւ յետ ամենեցունց իբրեւ ի տկարածնէ երեւեցաւ եւ ինձ։ Զի ես եմ կրտսեր առաքելոցն, որ ոչ եմ արժան կոչել առաքեալ, զի հալածեցի զեկեղեցի Աստուծոյ։ Այլ շնորհօքն Աստուծոյ եմ զինչ եմ, եւ շնորհն նորա որ ի ինձ ոչ ունայն եղեւ, այլ առաւել քան զամենեսին վաստակեցի, ոչ ես այլ շնորհն Աստուծոյ որ ընդ իս։ Արդ թէ ես եւ թէ նոքա, այսպէս քարոզեմք, եւ այսպէս հաւատացարուք։ Եթէ Քրիստոս քարոզի եթէ յարեաւ ի մեռելոց, զիարդ ասեն ոմանք ի ձէնջ եթէ յարութիւն մեռելոց չիք։ Եթէ յարութիւն մեռելոց չիք, ոչ Քրիստոս յարեաւ։ Եւ եթէ Քրիստոս ոչ յարեաւ, սուտ է քարոզութիւն մեր, սուտ է եւ հաւատք ձեր։ Եւ գտանիմք եւ սուտ վկայք Աստուծոյ, զի վկայեցաք զԱստուծոյ եթէ յարոյց զՔրիստոս, զոր ոչ յարոյց, եթէ մեռեալք ոչ յարիցին։ Զի եթէ մեռեալք ոչ յարիցին, ոչ Քրիստոս յարեաւ։ Եւ եթէ Քրիստոս ոչ յարեաւ, ունայն է հաւատք ձեր, եւ դեռ էք մեղս ձեր։ Եւ ապա եւ որ քնացան ի Քրիստոս կորեան։ Եթէ միայն ի կեանսդ յայսմիկ յուսացեալ եմք ի Քրիստոս, ողորմելագոյնք եմք քան զամենայն մարդիկ։ Այլ արդ Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց, պտուղ քնացելոց եղեւ։ Զի որպէս ի մարդոյ մահ, ի մարդոյ եւ յարութիւն մեռելոց։ Զի որպէս ի Ադամ ամենեքեան մեռանին, նոյնպէս եւ ի Քրիստոս ամենեքեան կենդանասցին։ Այլ իւրաքանչիւր ոք ի կարգի իւրում, Քրիստոս պտուղ, ապա Քրիստոսի ի գալստեան նորա։ Ապա կատարած, յորժամ մատուսցէ զթագաւորութիւնն Աստուծոյ եւ Հաւր, յորժամ ջնջեսցէ զամենայն իշխանութիւն եւ զամենայն զօրութիւն եւ զպատերազմ։ Զի պարտ է նմա թագաւորել, մինչեւ դիցէ զամենայն թշնամիս ընդ ոտս իւր։ Վերջին թշնամի ոչնչանայ մահ։ Զի զամենայն հնազանդեցոյց ընդ ոտս նորա։ Եւ յորժամ ասիցէ եթէ ամենայն հնազանդեցոյց, յայտնի է եթէ բացեալ է զայն որ հնազանդեցոյց նմա զամենայն։ Եւ յորժամ հնազանդեցուսցէ նմա զամենայն, ապա եւ ինքն Որդին հնազանդեսցի նմին որ հնազանդեցոյց նմա զամենայն, զի եղիցի Աստուած ամենայն ամենայնի։ Եւ եթէ ոչ, զի՞նչ առնեն որ մկրտին վասն մեռելոց, եթէ ամենեւին մեռեալք ոչ յարիցին, զի՞ եւ մկրտին վասն նոցա։ Եւ մեք զի՞ վտանգիմք ամենայն ժամ։ Զուարթանամ ես, եղբարք, վասն ձեր պարծանացդ զոր ունիմ ի Քրիստոս Յիսուս Տէր մեր, զի ամենայն աւուր մեռանիմ։ Եթէ ըստ մարդկան մարտեցայ ընդ գազանս ի Եփեսոս, զի՞նչ օգուտ ինձ, եթէ մեռեալք ոչ յարիցին։ Ուտեսցուք եւ արբցուք, զի վաղիւ մեռանիմք։ Մի խաբիք, ապականեն բարք բարի զխրատս չար։ Արթնացարուք արդարութեան եւ մի մեղանչէք, զի ոմանք չիք գիտութիւն Աստուծոյ, ի ամօթ ձեր խօսիմ։ Այլ ասիցէ ոք, զիարդ յարիցեն մեռեալք, եւ կամ որպիսի մարմնով գան։ Անմիտ, զոր դու սերմանես, ոչ կենդանանայ, եթէ ոչ մեռանիցի։ Եւ զոր սերմանես, ոչ զմարմինն որ լինելոց է սերմանես, այլ մերկ հատ, եթէ պատահեսցի, կամ ուրեք ի նոցանէ։ Այլ Աստուած տայ նմա զոր կամեցաւ, եւ իւրաքանչիւր սերմանեաց զիւրում մարմին։ Ոչ ամենայն մարմին նոյն մարմին, այլ այլ է մարդկան մարմին, եւ այլ անասնոց մարմին, եւ այլ թռչնոց, եւ այլ ձկանց։ Եւ կան մարմինք երկնաւորք, եւ կան մարմինք երկրաւորք, այլ փառք երկնաւորացն այլ է, եւ փառք երկրաւորացն այլ։ Այլ է փառք արեգական, եւ այլ է փառք լուսնի, եւ այլ է փառք աստեղաց։ Զի աստղ ի փառս աստղէ զատուցանի։ Նոյնպէս եւ յարութիւն մեռելոց։ Սերմանի ի ապականութեան, յառնէ ի անապականութիւն։ Սերմանի ի անարգութեան, յառնէ ի փառս։ Սերմանի ի տկարութեան, յառնէ ի զօրութիւն։ Սերմանի մարմին հոգեւոր, յառնէ մարմին հոգեւոր։ Եթէ կայ մարմին հոգեւոր, կայ եւ հոգեւոր։ Նոյնպէս եւ գրեալ է, եթէ եղեւ առաջին մարդ Ադամ ի հոգի կենդանի, եւ վերջին Ադամ ի հոգի կենդանարար։ Այլ ոչ առաջին հոգեւոր, այլ բնական, ապա հոգեւոր։ Առաջին մարդ յերկրէ հողեղէն, երկրորդ մարդ տէր յերկնից։ Որպիսի հողեղէնն, նոյնպիսի եւ հողեղինքն, եւ որպիսի երկնաւորն, նոյնպիսի եւ երկնաւորքն։ Եւ որպէս կրեցաք զպատկեր հողեղինին, կրեսցուք եւ զպատկեր երկնաւորին։ Զայս ասեմ, եղբարք, զի մարմին եւ արիւն զԱստուծոյ արքայութիւն ոչ ժառանգեսցեն, եւ ոչ ապականութիւն զանապականութիւն ժառանգեսցէ։ Ահա խորհուրդ մի ասեմ ձեզ, ամենեքեան ոչ քնասցուք, այլ ամենեքեան փոխեսցուք։ Յանկարծակի, ի մի ակնթարթի, ի շեփորին յետնում։ Զի շեփորն հնչեսցէ, եւ մեռեալք անապական յառնիցեն, եւ մեք փոխեսցուք։ Զի պարտ է ապականութեանդ զայդ հագուցանել զանապականութիւն, եւ մահկանացուիս զայդ հագուցանել զանմահութիւն։ Եւ յորժամ ապականութեանդ զայդ հագուցանիցէ զանապականութիւն, եւ մահկանացուիս զայդ հագուցանիցէ զանմահութիւն, ապա եղիցի բանն որ գրեալ է, կլանեալ է մահ յաղթութեամբ։ Ո՞ւր է, մահ, խայթոց քո, ո՞ւր է, գերեզման, յաղթութիւն քո։ Խայթոցն մահու մեղք են, եւ զօրութիւն մեղաց օրէնք։ Այլ շնորհակալ Աստուծոյ որ տայ մեզ զյաղթութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի։ Ուրեմն, եղբարք իմ սիրելիք, հաստատուն լերուք եւ անշարժ, յառաջադիմեալք ի գործ Տեառն յամենայն ժամ, գիտացեալ զի վաստակ ձեր ոչ ունայն է առ Տէր։

Եւ զհանգանակսն որ ի սուրբս, որպէս կարգեցի եկեղեցեաց Գաղատացւոց, նոյնպէս եւ դուք արարէք։ Ամենայն աւուր կիրակէի իւրաքանչիւր ոք ձեզանէ դիցէ առ ինքեան գանձ, զոր ինչ յաջողեսցի, զի մի յորժամ եկեսցեմ, ապա հանգանակսն լինիցին։ Եւ յորժամ հասանիցեմ, զոր եւ հաւանեցուցանիցէք գրովք, զնոսա առաքեցից տանել զողորմութիւն ձեր ի Երուսաղէմ։ Եւ եթէ արժան իցէ եւ ես երթալ, ընդ իս երթիցեն։ Եկեսցեմ ուրեմն առ ձեզ, յորժամ Մակեդոնիա անցից։ Զի Մակեդոնիա անցից։ Եւ առ ձեզ գուցէ եւ կացից կամ ձմեռեսցից, զի դուք առաքեսջիք զիս ուր եւ երթիցեմ։ Զի ոչ կամիմ զձեզ այժմ տեսանել ի ճանապարհի, զի յուսամ ինչ ժամանել առ ձեզ, եթէ Տէր հաւանեսցի։ Եւ կացից ի Եփեսոս մինչեւ ցՊենտեկոստէ։ Զի դուռն մեծ եւ ներգործական բացաւ ինձ, եւ հակառակորդք բազումք։ Եւ եթէ եկեսցէ Տիմոթէոս, տեսէք զի անվախ եղիցի առ ձեզ, զի զգործ Տեառն գործէ որպէս եւ ես։ Ոչ ոք ուրեմն արհամարհեսցէ զնա, այլ առաքեսջիք զնա ընդ խաղաղութեամբ, զի եկեսցէ առ իս, զի ակն ունիմ նովաւ ընդ եղբարսն։ Եւ զԱպողոս եղբայրն խնդրեցի զի գնասցէ առ ձեզ ընդ եղբարսն, եւ ամենեւին կամք ոչ էին նորա գնալ, այլ եկեսցէ յորժամ ժամանեսցէ նմա։ Արդ զՏէր Յիսուս Քրիստոս խոստովանեցարուք, եւ ոչ ոք զնա արհամարհեսցէ։ Արթնացարուք, հաստատուն լերուք ի հաւատս, արք լերուք, զօրացարուք։ Ամենայն ինչ ձեր սիրով եղիցի։ Եւ աղաչեմ զձեզ, եղբարք, գիտէք զտուն Ստեփանայ եւ զտուն Փորտունատոսի եւ զտուն Աքայիկոսի, զի նոքա են պտուղ Աքայիայ, եւ ի ծառայութիւն սրբոց կարգեցին զանձինս իւրեանց։ Եւ դուք հնազանդեսջիք նոցա եւ ամենայն գործակցի եւ վաստակաւորի։ Ուրախ եմ ի ներկայութիւն Ստեփանայ եւ Փորտունատոսի եւ Աքայիկոսի, զի զպակասութիւն ձեր նոքա լցին։ Հանգուցին զհոգի իմ եւ զձեր։ Ճանաչեցէք զոսոքա։ Ողջունեն զձեզ եկեղեցիք Ասիոյ։ Ողջունեն զձեզ ի Տէր Ակեղա եւ Պրիսկիլլա ընդ տանն իւրեանց։ Ողջունեն զձեզ եղբարք ամենեքեան։ Ողջունեցէք զմիմեանս սուրբ համբոյրիւ։ Ողջոյն իմ ձեռամբ Պաւղոսի։ Եթէ ոք չսիրէ զՏէր Յիսուս Քրիստոս, նզովեսցի։ Մարանաթա։ Շնորհք Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի ընդ ձեզ։ Սէր իմ ընդ ամենեսեան ձեզ ի Քրիստոս Յիսուս։ Ամէն։

Առաքեալ առ Կորնթացիս գրեցաւ ի Փիլիպպոսէ ի ձեռն Տիտոսի եւ Ղուկասի։

Եւ ես տեսի զվեցերորդ կնիքն՝ եւ ահա
երկրաշարժ մեծ եղեւ, եւ արեգակն
սեւացաւ իբրեւ զտոպրակ մազեղէն,
եւ ամենայն լուսին եղեւ իբրեւ զարիւն։
Եւ աստեղք երկնից անկան ի վերայ երկրի,
որպէս թզենի ընկենու զանհաս իւր,
յորժամ սասանեցուցանի յերկաստանէ։
Եւ երկինք հեռացան իբրեւ զմատեան
որ փաթթեսցի, եւ ամենայն լերինք
եւ կղզիք յիւրեանց տեղեաց շարժեցան։
Եւ թագաւորք երկրի եւ մեծամեծք
եւ հարուստք եւ հազարապետք
եւ զօրաւորք եւ ամենայն ծառայ
եւ ազատ պահեցին ինքեանց ի քարանձաւս
եւ ի ժայռս լերանց։ Եւ ասեն լերանցն
եւ ժայռոցն՝ անկարուք ի վերայ մեր
եւ ծածկեցէք զմեզ յերեսաց նստելոյ
ի վերայ աթոռոյ եւ ի բարկութենէ
գառինն։ Զի եկն աւուր մեծի
բարկութեան նորա, եւ ո՞վ կարէ
կալ առաջի նորա։ Եւ ետես զչորեսին
հրեշտակս կանգնեալս ի չորեսին
անկանց երկրի, զչորս հողմս երկրի
պահեալ, զի մի՛ հողմ փչիցէ ի վերայ
երկրի եւ ոչ ի ծովու եւ ոչ ի
ծառս ոչ ի վերայ երկրի։ Եւ ետես
զայլ հրեշտակ ելանէ յարեւելից
արեգական, որ ունէր զկնիք
Աստուծոյ կենդանւոյ, եւ աղաղակեաց
ձայնիւ մեծաւ առ չորեսին հրեշտակսն
որոց տրուեցաւ նոցա վնասել երկրի
եւ ծովու, եւ ասէ՝ մի՛ վնասէք
երկրի եւ ոչ ծովու եւ ոչ ծառոց
մինչեւ կնքեսցուք զծառայս Աստուծոյ
մերոյ ի ճակատս իւրեանց։ Եւ
լուայ զթիւ կնքելոցն՝ հարիւր
քառասուն եւ չորք հազարք
կնքեալք յամենայն ազգաց որդւոց
Իսրայէլի։ Յազգէ Յուդայ տասն
եւ երկու հազարք կնքեալք։ Յազգէ
Ռուբինի տասն եւ երկու հազարք
կնքեալք։ Յազգէ Գադայ տասն
եւ երկու հազարք կնքեալք։ Յազգէ
Ասերի տասն եւ երկու հազարք
կնքեալք։ Յազգէ Նեփթաղիմայ
տասն եւ երկու հազարք կնքեալք։
Յազգէ Մանասէի տասն եւ երկու
հազարք կնքեալք։ Յազգէ Շմաւոնի
տասն եւ երկու հազարք կնքեալք։
Յազգէ Ղեւեայ տասն եւ երկու
հազարք կնքեալք։ Յազգէ Իսաքարայ
տասն եւ երկու հազարք կնքեալք։
Յազգէ Զաբուղոնի տասն եւ երկու
հազարք կնքեալք։ Յազգէ Յովսէփայ
տասն եւ երկու հազարք կնքեալք։
Յազգէ Բենիամինի տասն եւ երկու
հազարք կնքեալք։ Ետես եւ զբազմութիւն
մեծ զոր ոչ ոք կարէ համարել
զայն, յամենայն ազգաց եւ ցեղից
եւ ժողովրդոց եւ լեզուաց, որ
կային առաջի աթոռոյն եւ առաջի
գառինն, զգեցեալք սպիտակ զգեստս
եւ արմաւենիք ի ձեռս իւրեանց։
Եւ աղաղակէին ձայնիւ մեծաւ
եւ ասէին՝ փրկութիւն Աստուծոյ
մերոյ որ նստի ի վերայ աթոռոյ
եւ գառինն։ Եւ ամենայն հրեշտակք
կային շուրջ զաթոռովն եւ զծերսն
եւ զչորեսին կենդանիսն, եւ անկան
առաջի աթոռոյն ի վերայ երեսաց
իւրեանց եւ երկիր պագին Աստուծոյ
եւ ասէին՝ ամէն։ Օրհնութիւն
եւ պատիւ եւ իմաստութիւն
եւ գոհութիւն եւ երկրպագութիւն
Աստուծոյ մերոյ յաւիտեանս
յաւիտենից, ամէն։ Եւ պատասխանի
ետ մի ի ծերոցն եւ ասէ ցիս՝
ո՞վ են զգեցեալքս սպիտակ զգեստս
եւ ուստի եկին։ Եւ ասացի ես
տեառն՝ դու գիտես։ Եւ ասէ ցիս՝
սոքա են որ եկին ի նեղութենէ
մեծէ եւ լուացին զզգեստս իւրեանց
եւ սպիտակեցուցին զնոսա յարեան
գառինն։ Վասն այսորիկ են առաջի
աթոռոյ Աստուծոյ եւ ծառայեն
նմա տաճարի նորա, եւ որ նստի
ի վերայ աթոռոյն՝ բնակեսցէ
ի վերայ նոցա։ Ոչ քաղցցեն
եւ ոչ ծարաւեսցին այլ եւս,
եւ ոչ անկանիցի ի վերայ նոցա
արեգակն եւ ոչ ամենայն
տապ։ Զի գառինն որ է
ի մէջ աթոռոյն՝ հովիւ լիցի նոցա
եւ առաջնորդեսցէ զնոսա
առ աղբերս ջուրց կենդանեաց։
Եւ սրբեսցէ Աստուած զամենայն
արտասուս ի նոցանէ։ Եւ
երբ բացաւ զկնիքն երկրորդ՝
լուայ զերկրորդ կենդանին
ասելով՝ եկ եւ տես։ Եւ ետես
եւ ահա ձի սպիտակ, եւ որ
նստէր ի վերայ նորա ունէր
աղեղն, եւ տրուեցաւ նմա
պսակ, եւ ել յաղթող
եւ զի յաղթեսցէ։ Եւ
երբ բացաւ զկնիքն երրորդ՝
լուայ զերրորդ կենդանին
ասելով՝ եկ եւ տես։ Եւ ետես
եւ ահա ձի սեւ, եւ որ
նստէր ի վերայ նորա ունէր
կշիռս ի ձեռին իւրում։ Եւ
լուայ իբրեւ զձայն ի մէջ
չորեսին կենդանեացն ասելով՝
չինիկս ցորենոյ դահեկանաւ
եւ երիս չինիկս գարւոյ
դահեկանաւ, եւ զձէթ եւ
զգինի մի՛ վնասեր։ Եւ
երբ բացաւ զկնիքն չորրորդ՝
լուայ զձայն չորրորդ
կենդանւոյն ասելով՝ եկ եւ տես։
Եւ ետես եւ ահա ձի դեղին,
եւ որ նստէր ի վերայ նորա
անուն նմա մահ, եւ դժոխք
հետեւէին նմա։ Եւ տրուեցաւ
նոցա իշխանութիւն ի չորեքին
մասունս երկրի՝ սատակել
սրով եւ սովով եւ մահու
եւ գազանաւք երկրի։ Եւ
երբ բացաւ զկնիքն հինգերորդ՝
ետես զանձինս սպանելոցն
վասն բանի Աստուծոյ եւ
վասն վկայութեան զոր
ունէին։ Եւ աղաղակեցին
ձայնիւ մեծաւ եւ ասէին՝
մինչեւ ե՞րբ, տէր սուրբ եւ
ճշմարիտ, մի՞ դատիցես եւ
մի՞ վրէժխնդրեսցես զարիւն
մեր յերկրի բնակչաց։ Եւ
տրուեցան նոցա զգեստք
սպիտակք, եւ ասացաւ նոցա
զի հանգիցին ժամանակ
մի եւս մինչեւ լցցին
ծառայք նոցա եւ եղբարք
նոցա որ սպանանելոց են
իբրեւ զնոսա։ Եւ
երբ բացաւ զկնիքն վեցերորդ՝
ետես եւ ահա երկրաշարժ
մեծ եղեւ, եւ արեգակն
սեւացաւ իբրեւ զտոպրակ
մազեղէն, եւ ամենայն
լուսին եղեւ իբրեւ զարիւն։
Եւ աստեղք երկնից անկան
ի վերայ երկրի, որպէս
թզենի ընկենու զանհաս իւր,
յորժամ սասանեցուցանի
յերկաստանէ։ Եւ երկինք
հեռացան իբրեւ զմատեան
որ փաթթեսցի, եւ ամենայն
լերինք եւ կղզիք
յիւրեանց տեղեաց շարժեցան։
Եւ թագաւորք երկրի
եւ մեծամեծք եւ հարուստք
եւ հազարապետք եւ
զօրաւորք եւ ամենայն
ծառայ եւ ազատ պահեցին
ինքեանց ի քարանձաւս
եւ ի ժայռս լերանց։ Եւ
ասեն լերանցն եւ
ժայռոցն՝ անկարուք
ի վերայ մեր եւ
ծածկեցէք զմեզ
յերեսաց նստելոյ
ի վերայ աթոռոյ եւ
ի բարկութենէ
գառինն։ Զի եկն
աւուր մեծի
բարկութեան
նորա, եւ ո՞վ կարէ
կալ առաջի
նորա։ Եւ ետես զչորեսին
հրեշտակս կանգնեալս ի
չորեսին
անկանց
երկրի, զչորս հողմս
երկրի
պահեալ, զի մի՛ հողմ
փչիցէ ի վերայ
երկրի
եւ ոչ ի ծովու եւ ոչ
ի
ծառս ոչ ի վերայ
երկրի։ Եւ ետես
զայլ հրեշտակ
ելանէ յարեւելից
արեգական, որ
ունէր զկնիք
Աստուծոյ
կենդանւոյ, եւ
աղաղակեաց
ձայնիւ
մեծաւ առ
չորեսին հրեշտակսն
որոց տրուեցաւ
նոցա
վնասել
երկրի
եւ ծովու,
եւ ասէ՝ մի՛
վնասէք
երկրի
եւ ոչ ծովու
եւ ոչ ծառոց
մինչեւ
կնքեսցուք
զծառայս
Աստուծոյ
մերոյ ի
ճակատս
իւրեանց։ Եւ
լուայ զթիւ
կնքելոցն՝
հարիւր
քառասուն
եւ չորք
հազարք
կնքեալք
յամենայն
ազգաց
որդւոց
Իսրայէլի։
Յազգէ
Յուդայ
տասն
եւ երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Ռուբինի
տասն
եւ երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Գադայ
տասն
եւ երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Ասերի
տասն
եւ երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Նեփթաղիմայ
տասն
եւ երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Մանասէի
տասն
եւ երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Շմաւոնի
տասն
եւ երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Ղեւեայ
տասն
եւ երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Իսաքարայ
տասն
եւ երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Զաբուղոնի
տասն
եւ երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Յովսէփայ
տասն
եւ երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Բենիամինի
տասն
եւ երկու
հազարք
կնքեալք։
Ետես
եւ զբազմութիւն
մեծ
զոր
ոչ ոք
կարէ
համարել
զայն,
յամենայն
ազգաց
եւ ցեղից
եւ
ժողովրդոց
եւ
լեզուաց,
որ
կային
առաջի
աթոռոյն
եւ առաջի
գառինն,
զգեցեալք
սպիտակ
զգեստս
եւ
արմաւենիք
ի ձեռս
իւրեանց։
Եւ
աղաղակէին
ձայնիւ
մեծաւ
եւ
ասէին՝
փրկութիւն
Աստուծոյ
մերոյ
որ նստի
ի վերայ
աթոռոյ
եւ
գառինն։
Եւ
ամենայն
հրեշտակք
կային
շուրջ
զաթոռովն
եւ
զծերսն
եւ
զչորեսին
կենդանիսն,
եւ անկան
առաջի
աթոռոյն
ի վերայ
երեսաց
իւրեանց
եւ
երկիր
պագին
Աստուծոյ
եւ
ասէին՝
ամէն։
Օրհնութիւն
եւ
պատիւ
եւ
իմաստութիւն
եւ
գոհութիւն
եւ
երկրպագութիւն
Աստուծոյ
մերոյ
յաւիտեանս
յաւիտենից,
ամէն։
Եւ
պատասխանի
ետ
մի ի
ծերոցն
եւ
ասէ
ցիս՝
ո՞վ
են
զգեցեալքս
սպիտակ
զգեստս
եւ
ուստի
եկին։
Եւ
ասացի
ես
տեառն՝
դու
գիտես։
Եւ
ասէ
ցիս՝
սոքա
են
որ
եկին
ի
նեղութենէ
մեծէ
եւ
լուացին
զզգեստս
իւրեանց
եւ
սպիտակեցուցին
զնոսա
յարեան
գառինն։
Վասն
այսորիկ
են
առաջի
աթոռոյ
Աստուծոյ
եւ
ծառայեն
նմա
տաճարի
նորա,
եւ որ
նստի
ի վերայ
աթոռոյն՝
բնակեսցէ
ի վերայ
նոցա։
Ոչ
քաղցցեն
եւ ոչ
ծարաւեսցին
այլ եւս,
եւ ոչ
անկանիցի
ի վերայ
նոցա
արեգակն
եւ ոչ
ամենայն
տապ։
Զի
գառինն
որ է
ի մէջ
աթոռոյն՝
հովիւ
լիցի
նոցա
եւ
առաջնորդեսցէ
զնոսա
առ
աղբերս
ջուրց
կենդանեաց։
Եւ
սրբեսցէ
Աստուած
զամենայն
արտասուս
ի
նոցանէ։
Եւ
երբ
բացաւ
զկնիքն
երկրորդ՝
լուայ
զերկրորդ
կենդանին
ասելով՝
եկ եւ
տես։
Եւ
ետես
եւ ահա
ձի
սպիտակ,
եւ որ
նստէր
ի վերայ
նորա
ունէր
աղեղն,
եւ
տրուեցաւ
նմա
պսակ,
եւ ել
յաղթող
եւ
զի
յաղթեսցէ։
Եւ
երբ
բացաւ
զկնիքն
երրորդ՝
լուայ
զերրորդ
կենդանին
ասելով՝
եկ եւ
տես։
Եւ
ետես
եւ ահա
ձի
սեւ,
եւ որ
նստէր
ի վերայ
նորա
ունէր
կշիռս
ի
ձեռին
իւրում։
Եւ
լուայ
իբրեւ
զձայն
ի մէջ
չորեսին
կենդանեացն
ասելով՝
չինիկս
ցորենոյ
դահեկանաւ
եւ
երիս
չինիկս
գարւոյ
դահեկանաւ,
եւ
զձէթ
եւ
զգինի
մի՛
վնասեր։
Եւ
երբ
բացաւ
զկնիքն
չորրորդ՝
լուայ
զձայն
չորրորդ
կենդանւոյն
ասելով՝
եկ եւ
տես։
Եւ
ետես
եւ ահա
ձի
դեղին,
եւ որ
նստէր
ի վերայ
նորա
անուն
նմա
մահ,
եւ
դժոխք
հետեւէին
նմա։
Եւ
տրուեցաւ
նոցա
իշխանութիւն
ի
չորեքին
մասունս
երկրի՝
սատակել
սրով
եւ
սովով
եւ
մահու
եւ
գազանաւք
երկրի։
Եւ
երբ
բացաւ
զկնիքն
հինգերորդ՝
ետես
զանձինս
սպանելոցն
վասն
բանի
Աստուծոյ
եւ
վասն
վկայութեան
զոր
ունէին։
Եւ
աղաղակեցին
ձայնիւ
մեծաւ
եւ
ասէին՝
մինչեւ
ե՞րբ,
տէր
սուրբ
եւ
ճշմարիտ,
մի՞
դատիցես
եւ
մի՞
վրէժխնդրեսցես
զարիւն
մեր
յերկրի
բնակչաց։
Եւ
տրուեցան
նոցա
զգեստք
սպիտակք,
եւ
ասացաւ
նոցա
զի
հանգիցին
ժամանակ
մի եւս
մինչեւ
լցցին
ծառայք
նոցա
եւ
եղբարք
նոցա
որ
սպանանելոց
են
իբրեւ
զնոսա։
Եւ
երբ
բացաւ
զկնիքն
վեցերորդ՝
ետես
եւ ահա
երկրաշարժ
մեծ
եղեւ,
եւ
արեգակն
սեւացաւ
իբրեւ
զտոպրակ
մազեղէն,
եւ
ամենայն
լուսին
եղեւ
իբրեւ
զարիւն։
Եւ
աստեղք
երկնից
անկան
ի վերայ
երկրի,
որպէս
թզենի
ընկենու
զանհաս
իւր,
յորժամ
սասանեցուցանի
յերկաստանէ։
Եւ
երկինք
հեռացան
իբրեւ
զմատեան
որ
փաթթեսցի,
եւ
ամենայն
լերինք
եւ
կղզիք
յիւրեանց
տեղեաց
շարժեցան։
Եւ
թագաւորք
երկրի
եւ
մեծամեծք
եւ
հարուստք
եւ
հազարապետք
եւ
զօրաւորք
եւ
ամենայն
ծառայ
եւ
ազատ
պահեցին
ինքեանց
ի
քարանձաւս
եւ
ի
ժայռս
լերանց։
Եւ
ասեն
լերանցն
եւ
ժայռոցն՝
անկարուք
ի վերայ
մեր
եւ
ծածկեցէք
զմեզ
յերեսաց
նստելոյ
ի վերայ
աթոռոյ
եւ
ի
բարկութենէ
գառինն։
Զի
եկն
աւուր
մեծի
բարկութեան
նորա,
եւ ո՞վ
կարէ
կալ
առաջի
նորա։
Եւ
ետես
զչորեսին
հրեշտակս
կանգնեալս
ի
չորեսին
անկանց
երկրի,
զչորս
հողմս
երկրի
պահեալ,
զի մի՛
հողմ
փչիցէ
ի վերայ
երկրի
եւ ոչ
ի
ծովու
եւ ոչ
ի
ծառս
ոչ ի
վերայ
երկրի։
Եւ
ետես
զայլ
հրեշտակ
ելանէ
յարեւելից
արեգական,
որ
ունէր
զկնիք
Աստուծոյ
կենդանւոյ,
եւ
աղաղակեաց
ձայնիւ
մեծաւ
առ
չորեսին
հրեշտակսն
որոց
տրուեցաւ
նոցա
վնասել
երկրի
եւ
ծովու,
եւ
ասէ՝
մի՛
վնասէք
երկրի
եւ ոչ
ծովու
եւ ոչ
ծառոց
մինչեւ
կնքեսցուք
զծառայս
Աստուծոյ
մերոյ
ի
ճակատս
իւրեանց։
Եւ
լուայ
զթիւ
կնքելոցն՝
հարիւր
քառասուն
եւ
չորք
հազարք
կնքեալք
յամենայն
ազգաց
որդւոց
Իսրայէլի։
Յազգէ
Յուդայ
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Ռուբինի
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Գադայ
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Ասերի
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Նեփթաղիմայ
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Մանասէի
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Շմաւոնի
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Ղեւեայ
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Իսաքարայ
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Զաբուղոնի
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Յովսէփայ
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Բենիամինի
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Ետես
եւ
զբազմութիւն
մեծ
զոր
ոչ ոք
կարէ
համարել
զայն,
յամենայն
ազգաց
եւ
ցեղից
եւ
ժողովրդոց
եւ
լեզուաց,
որ
կային
առաջի
աթոռոյն
եւ
առաջի
գառինն,
զգեցեալք
սպիտակ
զգեստս
եւ
արմաւենիք
ի
ձեռս
իւրեանց։
Եւ
աղաղակէին
ձայնիւ
մեծաւ
եւ
ասէին՝
փրկութիւն
Աստուծոյ
մերոյ
որ նստի
ի վերայ
աթոռոյ
եւ
գառինն։
Եւ
ամենայն
հրեշտակք
կային
շուրջ
զաթոռովն
եւ
զծերսն
եւ
զչորեսին
կենդանիսն,
եւ անկան
առաջի
աթոռոյն
ի վերայ
երեսաց
իւրեանց
եւ
երկիր
պագին
Աստուծոյ
եւ
ասէին՝
ամէն։
Օրհնութիւն
եւ
պատիւ
եւ
իմաստութիւն
եւ
գոհութիւն
եւ
երկրպագութիւն
Աստուծոյ
մերոյ
յաւիտեանս
յաւիտենից,
ամէն։
Եւ
պատասխանի
ետ
մի ի
ծերոցն
եւ
ասէ
ցիս՝
ո՞վ
են
զգեցեալքս
սպիտակ
զգեստս
եւ
ուստի
եկին։
Եւ
ասացի
ես
տեառն՝
դու
գիտես։
Եւ
ասէ
ցիս՝
սոքա
են
որ
եկին
ի
նեղութենէ
մեծէ
եւ
լուացին
զզգեստս
իւրեանց
եւ
սպիտակեցուցին
զնոսա
յարեան
գառինն։
Վասն
այսորիկ
են
առաջի
աթոռոյ
Աստուծոյ
եւ
ծառայեն
նմա
տաճարի
նորա,
եւ որ
նստի
ի վերայ
աթոռոյն՝
բնակեսցէ
ի վերայ
նոցա։
Ոչ
քաղցցեն
եւ ոչ
ծարաւեսցին
այլ եւս,
եւ ոչ
անկանիցի
ի վերայ
նոցա
արեգակն
եւ ոչ
ամենայն
տապ։
Զի
գառինն
որ է
ի մէջ
աթոռոյն՝
հովիւ
լիցի
նոցա
եւ
առաջնորդեսցէ
զնոսա
առ
աղբերս
ջուրց
կենդանեաց։
Եւ
սրբեսցէ
Աստուած
զամենայն
արտասուս
ի
նոցանէ։
Եւ
երբ
բացաւ
զկնիքն
երկրորդ՝
լուայ
զերկրորդ
կենդանին
ասելով՝
եկ եւ
տես։
Եւ
ետես
եւ ահա
ձի
սպիտակ,
եւ որ
նստէր
ի վերայ
նորա
ունէր
աղեղն,
եւ
տրուեցաւ
նմա
պսակ,
եւ ել
յաղթող
եւ
զի
յաղթեսցէ։
Եւ
երբ
բացաւ
զկնիքն
երրորդ՝
լուայ
զերրորդ
կենդանին
ասելով՝
եկ եւ
տես։
Եւ
ետես
եւ ահա
ձի
սեւ,
եւ որ
նստէր
ի վերայ
նորա
ունէր
կշիռս
ի
ձեռին
իւրում։
Եւ
լուայ
իբրեւ
զձայն
ի մէջ
չորեսին
կենդանեացն
ասելով՝
չինիկս
ցորենոյ
դահեկանաւ
եւ
երիս
չինիկս
գարւոյ
դահեկանաւ,
եւ
զձէթ
եւ
զգինի
մի՛
վնասեր։
Եւ
երբ
բացաւ
զկնիքն
չորրորդ՝
լուայ
զձայն
չորրորդ
կենդանւոյն
ասելով՝
եկ եւ
տես։
Եւ
ետես
եւ ահա
ձի
դեղին,
եւ որ
նստէր
ի վերայ
նորա
անուն
նմա
մահ,
եւ
դժոխք
հետեւէին
նմա։
Եւ
տրուեցաւ
նոցա
իշխանութիւն
ի
չորեքին
մասունս
երկրի՝
սատակել
սրով
եւ
սովով
եւ
մահու
եւ
գազանաւք
երկրի։
Եւ
երբ
բացաւ
զկնիքն
հինգերորդ՝
ետես
զանձինս
սպանելոցն
վասն
բանի
Աստուծոյ
եւ
վասն
վկայութեան
զոր
ունէին։
Եւ
աղաղակեցին
ձայնիւ
մեծաւ
եւ
ասէին՝
մինչեւ
ե՞րբ,
տէր
սուրբ
եւ
ճշմարիտ,
մի՞
դատիցես
եւ
մի՞
վրէժխնդրեսցես
զարիւն
մեր
յերկրի
բնակչաց։
Եւ
տրուեցան
նոցա
զգեստք
սպիտակք,
եւ
ասացաւ
նոցա
զի
հանգիցին
ժամանակ
մի եւս
մինչեւ
լցցին
ծառայք
նոցա
եւ
եղբարք
նոցա
որ
սպանանելոց
են
իբրեւ
զնոսա։
Եւ
երբ
բացաւ
զկնիքն
վեցերորդ՝
ետես
եւ ահա
երկրաշարժ
մեծ
եղեւ,
եւ
արեգակն
սեւացաւ
իբրեւ
զտոպրակ
մազեղէն,
եւ
ամենայն
լուսին
եղեւ
իբրեւ
զարիւն։
Եւ
աստեղք
երկնից
անկան
ի վերայ
երկրի,
որպէս
թզենի
ընկենու
զանհաս
իւր,
յորժամ
սասանեցուցանի
յերկաստանէ։
Եւ
երկինք
հեռացան
իբրեւ
զմատեան
որ
փաթթեսցի,
եւ
ամենայն
լերինք
եւ
կղզիք
յիւրեանց
տեղեաց
շարժեցան։
Եւ
թագաւորք
երկրի
եւ
մեծամեծք
եւ
հարուստք
եւ
հազարապետք
եւ
զօրաւորք
եւ
ամենայն
ծառայ
եւ
ազատ
պահեցին
ինքեանց
ի
քարանձաւս
եւ
ի
ժայռս
լերանց։
Եւ
ասեն
լերանցն
եւ
ժայռոցն՝
անկարուք
ի վերայ
մեր
եւ
ծածկեցէք
զմեզ
յերեսաց
նստելոյ
ի վերայ
աթոռոյ
եւ
ի
բարկութենէ
գառինն։
Զի
եկն
աւուր
մեծի
բարկութեան
նորա,
եւ ո՞վ
կարէ
կալ
առաջի
նորա։
Եւ
ետես
զչորեսին
հրեշտակս
կանգնեալս
ի
չորեսին
անկանց
երկրի,
զչորս
հողմս
երկրի
պահեալ,
զի մի՛
հողմ
փչիցէ
ի վերայ
երկրի
եւ ոչ
ի
ծովու
եւ ոչ
ի
ծառս
ոչ ի
վերայ
երկրի։
Եւ
ետես
զայլ
հրեշտակ
ելանէ
յարեւելից
արեգական,
որ
ունէր
զկնիք
Աստուծոյ
կենդանւոյ,
եւ
աղաղակեաց
ձայնիւ
մեծաւ
առ
չորեսին
հրեշտակսն
որոց
տրուեցաւ
նոցա
վնասել
երկրի
եւ
ծովու,
եւ
ասէ՝
մի՛
վնասէք
երկրի
եւ ոչ
ծովու
եւ ոչ
ծառոց
մինչեւ
կնքեսցուք
զծառայս
Աստուծոյ
մերոյ
ի
ճակատս
իւրեանց։
Եւ
լուայ
զթիւ
կնքելոցն՝
հարիւր
քառասուն
եւ
չորք
հազարք
կնքեալք
յամենայն
ազգաց
որդւոց
Իսրայէլի։
Յազգէ
Յուդայ
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Ռուբինի
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Գադայ
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Ասերի
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Նեփթաղիմայ
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Մանասէի
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Շմաւոնի
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Ղեւեայ
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Իսաքարայ
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Զաբուղոնի
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Յովսէփայ
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Յազգէ
Բենիամինի
տասն
եւ
երկու
հազարք
կնքեալք։
Ետես
եւ
զբազմութիւն
մեծ
զոր
ոչ ոք
կարէ
համարել
զայն,
յամենայն
ազգաց
եւ
ցեղից
եւ
ժողովրդոց
եւ
լեզուաց,
որ
կային
առաջի
աթոռոյն
եւ
առաջի
գառինն,
զգեցեալք
սպիտակ
զգեստս
եւ
արմաւենիք
ի
ձեռս
իւրեանց։
Եւ
աղաղակէին
ձայնիւ
մեծաւ
եւ
ասէին՝
փրկութիւն
Աստուծոյ
մերոյ
որ նստի
ի վերայ
աթոռոյ
եւ
գառինն։
Եւ
ամենայն
հրեշտակք
կային
շուրջ
զաթոռովն
եւ
զծերսն
եւ
զչորեսին
կենդանիսն,
եւ անկան
առաջի
աթոռոյն
ի վերայ
երեսաց
իւրեանց
եւ
երկիր
պագին
Աստուծոյ
եւ
ասէին՝
ամէն։
Օրհնութիւն
եւ
պատիւ
եւ
իմաստութիւն
եւ
գոհութիւն
եւ
երկրպագութիւն
Աստուծոյ
մերոյ
յաւիտեանս
յաւիտենից,
ամէն։
Եւ
պատասխանի
ետ
մի ի
ծերոցն
եւ
ասէ
ցիս՝
ո՞վ
են
զգեցեալքս
սպիտակ
զգեստս
եւ
ուստի
եկին։
Եւ
ասացի
ես
տեառն՝
դու
գիտես։
Եւ
ասէ
ցիս՝
սոքա
են
որ
եկին
ի
նեղութենէ
մեծէ
եւ
լուացին
զզգեստս
իւրեանց
եւ
սպիտակեցուցին
զնոսա
յարեան
գառինն։
Վասն
այսորիկ
են
առաջի
աթոռոյ
Աստուծոյ
եւ
ծառայեն
նմա
տաճարի
նորա,
եւ որ
նստի
ի վերայ
աթոռոյն՝
բնակեսցէ
ի վերայ
նոցա։
Ոչ
քաղցցեն
եւ ոչ
ծարաւեսցին
այլ եւս,
եւ ոչ
անկանիցի
ի վերայ
նոցա
արեգակն
եւ ոչ
ամենայն
տապ։
Զի
գառինն
որ է
ի մէջ
աթոռոյն՝
հովիւ
լիցի
նոցա
եւ
առաջնորդեսցէ
զնոսա
առ
աղբերս
ջուրց
կենդանեաց։
Եւ
սրբեսցէ
Աստուած
զամենայն
արտասուս
ի
նոցանէ։

մաց սպանեալ։ Եթէ ա-
րեան գո սչհաւատայ՝ և ըստ
մարմնոյ ծնօղք գո խնկելի
պատք առաքելոցն։ Զայդ
մարգարէին ։ Զուն գո
մայրախնայն ։ Զխաւո-
ղեալն հետևակք՝ ապատա
զին սրոտիք մերկասար
սին մրցութիք՝ գուսպք
հանձանց։ Զոյգ բանա-
կաց ընտրելոց ։ Զոտիվք
բարեկրթնից ։ Զոյգ հոգ
ևնաց ։ Երիկք երկնաո
րաց ։ Զհնատրութիք վեր
ահեղաց ընդ մեզ կցու-
դելոց ։ Զանդ երախայ-
րեաց ։ Զաստուածդ զբ
էարակաց։ Զուածդ զամ
պատաց ։ Զոսանդ խըն
կոց՝ լուծց հանդերձանաց։
Զպաղեստակ վրկական նը
շանաց ։ Զաստուածդ խո
րանաց ածարկակաց ։

Զեզ քահանայից շնոր
հիւ կատարելոց ։ Զշար
ժումն անձին յիշատակ ա-
նո վիճակաւն գաղտնա
բեր ։ Զս կրկնաւանն ա-
ղբ և հանգրուանն բազկի։

Զանին նորածին որդւոց
անհատ յորդութիք ։ Զա
թիւ պանծալի, որում ոչ ե
կեա կցորդի , և ոչ ապատ
ածք վախճանի ։ Զոյ կոյ
ոմն ե ուրոյն ընտրութ նը
ձիրեալ, յաճախ անձառելի
վիճակաւն հանդերձ յաճախ
նիւն՝ գժամարմարգմանե
լի մերոցս խնամոց ։

Զոր՝ հանարեան յարդա
րութ՝ անյաւասալի փրկու
թիք հոգւոյս՝ զանճառալորն
ձայն կոչմանաց արտոյ
հնձութիք ։ Զնդ նախագո
րեցոյն երկնանկաց երեսաց և
դասուաց զայս դամանու
փոքր՝ հանապազ խնդայ խըն
դրուածոց ։ Զի կեցից
և ես առ նորօք՝ բերկրեալ
ընդ նոսին ։ Զառն հարեալ
քան զնման գործոց՝ զբոյդ
ընդհաց ։ Զանապատեղ զի
կրկին բարձունք են և փա
ռատրք ։ և քան զայսոսիկ կրկ
ոեթ քանի գերագոյնք ։
Զոմն խոտոր հաչուս
բանք ։ և հզօրապէս քան
բանք ։ և կարծեաց թերա

աղքատաց ագռաւոց՝
Որպէս տեսանէ զի մեզ
Յոյս է տեսանել, զի մեք
Ոչ ունիմք զօրութիւն
Ընդդէմ բազմութեանդ
Որ գայ ի վերայ մեր։
Եւ ոչ գիտեմք զինչ արասցուք՝
Այլ առ քեզ են աչք մեր։
Եւ ասէ Տէր ցժողովուրդն՝
Մի երկնչիք եւ մի դողջ
Ի հարուածոցն զոր ես
Հարից զեգիպտացիսն,
Զի ոչ տեսանիցէք զնոսա
Յաւուր յայսմիկ յաւիտեան։
Տէր մարտնչեսցի վասն ձեր,
Եւ դուք տոկասջիք զամս
Ընդ որս ես ասացի։
Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝
Զի՞ գոչես առ իս,
Եւ դու ասա որդւոցն Իսրայէլի
Զի երթիցեն առաջի։
Եւ դու վերացո զգաւազանդ
Եւ մարտուցես ձեռին
Ի վերայ ծովուն,
Եւ պատռեսցի
Եւ մտցեն որդիքն Իսրայէլի
Ի մէջ ծովուն ի ցամաքի։
Եւ ես ահա կամիմ
Զսիրտ եգիպտացոցն
Զի հետևեսցին նոցա։
Եւ փառաւորեսցիմ
Ես ի վերայ փարաւոնի
Եւ ի վերայ ամենայն զաւրուցն նորա,
Եւ ի վերայ կառաց նորա
Եւ ի վերայ հեծելազորացն նորա։
Եւ գիտասցեն ազգք
Զի ես եմ Տէր,
Յորժամ փառաւորեսցիմ
Ես ի վերայ փարաւոնի
Եւ ի վերայ կառաց նորա
Եւ ի վերայ հեծելազորացն նորա։
Եւ վերացաւ հրեշտակ Աստուծոյ
Որ երթայր առաջի
Զաւրուց Իսրայէլի,
Եւ գնաց զկնի նոցա։
Եւ վերացաւ սիւնակ ամպոյ
Յերեսաց նոցա,
Եւ կայր զկնի նոցա։
Եւ մտանէր ի մէջ
Զաւրուց եգիպտացոցն
Եւ զաւրուց Իսրայէլի,
Եւ էր ամպ
Եւ մթութիւն
Եւ ոչ մերձենայր
Զամենայն գիշերի
Ի մերձենալ զաւրուցն
Եւ ոչ մերձենայր զամենայն գիշերի։
Եւ մարտնչէր ամպ
Ի վերայ զաւրուցն եգիպտացոցն
Եւ ի վերայ զաւրուցն Իսրայէլի։
Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝
Երկարեա զձեռն քո
Ի վերայ ծովուն,
Եւ դարձցին ջուրք
Ի վերայ եգիպտացոցն
Ի վերայ կառաց նոցա
Եւ ի վերայ հեծելազորացն նոցա։
Եւ երկարեաց Մովսէս
Զձեռն իւր ի վերայ ծովուն,
Եւ դարձաւ ծովն
Ի կանգնեալ զաւրութեան իւրում
Ընդ առաւօտ։
Եւ եգիպտացիքն փախչէին
Ընդդէմ նորա,
Եւ ընկղմեցոյց Տէր զնոսա
Ի մէջ ծովուն։
Եւ դարձան ջուրք
Եւ ծածկեցին զկառսն
Եւ զհեծելազորսն
Եւ զամենայն զաւրսն փարաւոնի
Որ մտեալ էին ի ծովն
Զկնի նոցա,
Եւ ոչ մի ինչ մնաց
Ի նոցանէ։
Եւ որդիքն Իսրայէլի
Գնացին ի միջոցի ծովուն
Ի ցամաքի,
Եւ ջուրք էին նոցա
Որպէս պարիսպ
Ի կողմանց աջոյ
Եւ ձախոյ նոցա։
Եւ փրկեաց Տէր յաւուր յայնմիկ
Զիսրայէլ
Ի ձեռաց եգիպտացոցն։
Եւ տեսին Իսրայէլ
Զեգիպտացիսն մեռեալս
Ի ծովեզերի
Եւ զձեռն մեծ
Զոր արար Տէր
Ի վերայ եգիպտացոցն։
Եւ երկեան ժողովուրդն
Ի Տեառնէ,
Եւ հաւատացին Տեառն
Եւ Մովսիսի
Ծառայի նորա։
Յայնժամ երգեաց Մովսէս
Եւ որդիքն Իսրայէլի
Զերգս զայս Տեառն,
Եւ ասացին՝ ասեն՝
Երգեսցուք Տեառն,
Զի փառաւորապէս փառաւորեցաւ։
Զձի եւ զհեծեալ
Ընկղմեաց ի ծովն։
Զաւրութիւն իմ եւ օգնական
Եղեւ ինձ ի փրկութիւն։
Սա է Աստուած իմ,
Եւ փառաւորեցից զնա,
Աստուած հարցն իմոց,
Եւ բարձրացուցից զնա։
Տէր՝ որ խորտակէ պատերազմս,
Տէր է անուն նորա։
Զկառս փարաւոնի
Եւ զզաւրս նորա
Ընկղմեաց ի ծովն։
Եւ ընտիր իշխանք նորա
Խորտակեցան ի Կարմրովկիայ ծովուն։
Ջրհեղեղք ծածկեցին զնոսա,
Անկան ի խորս իբրեւ զքար։
Աջ քո, Տէր, փառաւորեցաւ
Զաւրութեամբ,
Աջ քո, Տէր, խորտակեաց զթշնամիսն։
Եւ ընդ մեծութեան փառացդ քոյ
Խորտակեցեր զդիմակալսն քո,
Առաքեցեր զբարկութիւն քո,
Եւ կերակրեաց զնոսա իբրեւ զծղի։
Եւ ի հոգւոյ բարկութեան քո
Ժողովեցան ջուրք,
Կանգնեցան իբրեւ զպատ հեղուկք,
Խտացան ջրհեղեղք
Ի սիրտս ծովուն։
Ասաց թշնամին՝
Հալածեցից եւ հասից,
Բաժանեցից զաւար,
Լցցի անձն իմ ի նոսա,
Սրեցից զսուր իմ,
Տիրեսցէ ձեռն իմ նոցա։
Փչեցեր հոգւով քով,
Ծածկեաց զնոսա ծով,
Ընկղմեցան իբրեւ զկապար
Ի ջուրս բազումս։
Ո՞վ նման քեզ
Յաստուածս, Տէր։
Ո՞վ նման քեզ
Փառաւոր ի սրբութեան,
Սքանչելի ի փառս,
Արարիչ հրաշից։
Երկարեցեր զաջ քո,
Կլեաց զնոսա երկիր։
Առաջնորդեցեր ողորմութեամբ քով
Զժողովուրդդ զոր փրկեցեր,
Եւ տարեր զնոսա զաւրութեամբ քով
Ի բնակութիւն սրբութեան քո։
Լուան ազգք եւ երկեան,
Ցաւք կալան զբնակիչս Փղշտացւոց։
Յայնժամ զարհուրեցան
Իշխանք Եդովմայ,
Զաւրք Մովաբայ
Կալան զնոսա դող,
Հալեցան ամենեքին
Բնակիչք Քանանացւոց։
Անկցի ի նոսա
Երկիւղ եւ դող,
Ի մեծութեան բազկի քո
Դադարեսցեն իբրեւ զքար,
Մինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո, Տէր,
Մինչեւ անցցէ ժողովուրդ զոր ստացար։
Եւ տարեալ տնկեսցես զնոսա
Ի լեառն ժառանգութեան քո,
Ի հաստատուն բնակութիւն քո
Զոր գործեցեր, Տէր,
Սրբարանս, Տէր,
Զոր հաստատեցին ձեռք քո։
Տէր թագաւորեսցէ
Յաւիտեան եւ յաւիտենից։
Եւ մտին ձիք փարաւոնի
Ընդ կառս նորա
Եւ ընդ հեծեալս նորա
Ի ծովն,
Եւ դարձոյց Տէր
Զջուրս ծովուն ի վերայ նոցա,
Եւ որդիքն Իսրայէլի
Գնացին ի միջոցի ծովուն
Ի ցամաքի։
Եւ առ Մարա
Ոչ կարէին խմել
Ի ջուրց Մարա,
Զի դառնացեալ էին։
Վասն որոյ
Եւ կոչեցաւ անուն տեղւոյն
Մարա։
Եւ տրտնջեցին ժողովուրդն
Ի Մովսէս՝ եւ ասեն՝
Զի՞ արբցուք։
Եւ աղաղակեաց Մովսէս
Առ Տէր,
Եւ ցուցին Տէր
Փայտ մի,
Եւ ձգեաց Մովսէս
Ի ջուրսն,
Եւ քաղցրացան ջուրք։
Անդ եդ նոցա
Օրէնս եւ իրաւունս,
Եւ անդ փորձեաց զնոսա։
Եւ ասէ՝
Եթէ լսելով լուիցես
Ձայնի Տեառն Աստուծոյ քո,
Եւ զարեստականն առաքինի առնիցես առաջի նորա,
Եւ ունկնդրեսցես պատուիրանաց նորա,
Եւ պահեսցես զամենայն հրամանս նորա,
Զամենայն ախտս զոր ես արարի
Եգիպտացւոցն
Ոչ արարից ի քեզ,
Զի ես եմ Տէր
Որ բժշկեմ զքեզ։
Եւ եկին որդիքն Իսրայէլի
Ի Մարա
Մինչեւ ի Հեղիմ,
Եւ անդ էին
Տասներկու աղբերք ջրոց
Եւ եւթանասուն արմաւենիք։
Եւ բանակեցան անդ
Առ ջրովք։
Եւ մեկնեցան ի Հեղիմայ
Եւ եկին
Ամենայն ժողովուրդ որդւոցն Իսրայէլի
Ի անապատն Սինի,
Որ է ընդ մէջ Հեղիմայ
Եւ Սինայի,
Ի հնգետասաներորդում աւուր
Ամսոյ երկրորդի
Ելիցն նոցա
Յերկրէ Եգիպտացւոց։
Եւ տրտնջեցին
Ամենայն ժողովուրդ որդւոցն Իսրայէլի
Ի Մովսէս եւ յԱհարոն
Ի անապատին։
Եւ ասեն որդիքն Իսրայէլի
Ցնոսա՝
Ո՞հ թէ մեռեալ էաք
Ձեռամբ Տեառն
Յերկրին Եգիպտացւոց,
Յորժամ էաք մեք
Նստեալ առ կարասիս մսոյ,
Եւ կերակուր հացի
Կշտանայաք մեք։
Զի հանէք զմեզ
Յանապատս զայս,
Սատակել զամենայն ժողովուրդս զայս
Սովով։
Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝
Ահա ես ածից
Ձեզ հաց յերկնից,
Եւ ելցէ ժողովուրդն
Եւ հաւաքեսցեն
Զբաւականն ամենայն աւուր
Ի մի աւուր,
Զի փորձեցից զնոսա
Եթէ երթիցեն ի պատուիրանս իմ
Եւ ոչ երթիցեն։
Եւ եղիցի
Յաւուրն վեցերորդի
Պատրաստեսցեն
Զոր ածիցեն,
Եւ եղիցի
Կրկին քան զհաւաքել
Յաւուր մի։
Եւ ասէ Մովսէս
Եւ Ահարոն
Ցամենայն որդիսն Իսրայէլի՝
Երեկոյ գիտասջիք
Եթէ Տէր հանեալ հանիցէ զձեզ
Յերկրէ Եգիպտացւոց,
Եւ առաւօտ տեսանիցէք
Զփառս Տեառն,
Զի լուաւ զտրտունջս ձեր
Ի Տէր,
Եւ մեք զի՞ իցեմք
Զի տրտնջէք ի մեզ։
Եւ ասէ Մովսէս՝
Տացէ Տէր ձեզ երեկոյ
Միս ուտել,
Եւ առաւօտ
Հաց յագուցանել,
Զի լուաւ Տէր
Զտրտունջս ձեր
Զոր տրտնջէք ի մեզ։
Եւ մեք զի՞ իցեմք,
Զի ոչ է տրտունջ ձեր
Ի մեզ,
Այլ ի Տէր։
Եւ ասէ Մովսէս
ՑԱհարոն՝
Ասա ամենայն ժողովրդեան որդւոցն Իսրայէլի՝
Մերձեցարուք առաջի Տեառն,
Զի լուաւ զտրտունջս ձեր։
Եւ եղիցի
Մինչդեռ խօսէր Ահարոն
Ընդ ամենայն ժողովուրդ որդւոցն Իսրայէլի,
Եւ դարձուցին զերեսս իւրեանց
Յանապատն,
Եւ ահա փառք Տեառն
Երեւեցան ի մէջ ամպոյն։
Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝
Լուաւ զտրտունջս որդւոցն Իսրայէլի,
Խօսեա ցնոսա՝
Ասելով՝
Ընդ միջօրէ ուտիցէք միս,
Եւ առաւօտ
Յագիցէք հացիւ,
Եւ գիտասջիք
Եթէ ես եմ Տէր
Աստուած ձեր։
Եւ եղիցի
Յերեկոյ
Եւ ելին սոխակք
Եւ ծածկեցին զբանակն,
Եւ առաւօտ
Էր ցող շուրջ զբանակաւն։
Եւ ելանէր ցող
Եւ ծածկէր զերեսս երկրի
Իբրեւ զսառն
Մանր իբրեւ զհալաւոր
Ի վերայ երկրի անապատի։
Եւ տեսին որդիքն Իսրայէլի
Եւ ասեն
Ցեղբարս իւրեանց՝
Զի՞ է այս։
Զի ոչ գիտացին
Զինչ էր։
Եւ ասէ Մովսէս
Ցնոսա՝
Այս է հացն
Զոր ետ Տէր ձեզ
Ի կերակուր։
Այս է բանն
Զոր պատուիրեաց Տէր՝
Ժողովեցէք ի նմանէ
Իւրաքանչիւր ըստ կերակրոյ իւրոյ,
Գոմէր մի
Ըստ թուոյ հոգւոց ձերոց,
Ըստ թուոյ
Որ ի վրանի իւրում
Առցէ ժողովեսցէ։
Եւ արարին որդիքն Իսրայէլի
Որպէս ասաց Մովսէս,
Եւ ժողովեցին
Ոմանք բազում
Եւ ոմանք սակաւ։
Եւ չափեցին գոմրով,
Եւ ոչ ունէր
Զոր ժողովեաց բազում,
Եւ զոր ժողովեաց սակաւ
Ոչ պակասեցաւ նմա,
Իւրաքանչիւր ըստ կերակրոյ իւրոյ
Ժողովեցին։
Եւ ասէ Մովսէս
Ցնոսա՝
Մի ոք թողցէ
Ի նմանէ մինչեւ ի վաղիւ։
Եւ ոչ լուան
Մարդիկ Մովսիսի,
Եւ թողին ոմանք
Ի նմանէ մինչեւ ի վաղիւ,
Եւ ծագեաց
Եւ եղեւ որդունս
Եւ գարշեցաւ։
Եւ բարկացաւ
Ցնոսա Մովսէս։
Եւ ժողովեցին
Առաւօտ առաւօտ
Իւրաքանչիւր ըստ կերակրոյ իւրոյ,
Եւ տաքացաւ արեգակն
Եւ հալեցաւ։
Եւ եղիցի
Յաւուրն վեցերորդի
Ժողովեցին
Զկրկին հաց,
Երկու գոմր
Ի մի մարդ։
Եւ եկին
Ամենայն իշխանք ժողովրդեան
Եւ պատմեցին Մովսիսի։
Եւ ասէ Մովսէս
Ցնոսա՝
Զայս է զոր ասաց Տէր՝
Հանգիստ սուրբ է
Տեառն վաղիւ,
Զոր եփիցէք եփեցէք,
Եւ զոր խորովիցէք խորովեցէք,
Եւ զամենայն զոր ինչ
Ի նմանէ մնասցէ
Դիզեցէք ի վաղիւ։
Եւ դիզեցին
Որպէս պատուիրեաց Մովսէս,
Եւ ոչ գարշեցաւ
Եւ որդունս ոչ եղեւ ի նմա։
Եւ ասէ Մովսէս՝
Կերիջիք զսա այսօր,
Զի հանգիստ է Տեառն այսօր,
Ոչ գտանիցէք զսա ի դաշտի։
Զվեց աւուրս ժողովեսջիք,
Եւ յաւուրն եւթներորդի հանգիստ է,
Ոչ եղիցի ի նմա։
Եւ եղիցի
Յաւուրն եւթներորդի
Ելին ոմանք
Ի ժողովրդենէ
Ժողովել,
Եւ ոչ գտին։
Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝
Մինչեւ ե՞րբ
Ոչ կամիք պահել
Զպատուիրանս իմ
Եւ զաւրէնս իմ։
Տեսէք
Զի Տէր ետ ձեզ
Զհանգիստն,
Վասն այնորիկ տայ ձեզ
Յաւուրն վեցերորդի
Հաց երկու աւուր։
Նստարուք
Իւրաքանչիւր ի տեղւոջ իւրում,
Մի ոք ելցէ
Ի տեղւոջ իւրմէ
Յաւուրն եւթներորդի։
Եւ հանգչեցաւ ժողովուրդն
Յաւուրն եւթներորդի։
Եւ անուանեցին տունն Իսրայէլի
Անուն նորա մանանայ,
Եւ էր իբրեւ զսերմն կորեանդրի
Սպիտակ,
Եւ համն նորա
Իբրեւ զհամն
Ի կարկանդակի մեղրոյ։
Եւ ասէ Մովսէս՝
Այս է բանն
Զոր պատուիրեաց Տէր՝
Լցցի գոմր մի
Ի նմանէ
Ի պահեստ ազգաց ձերոց,
Զի տեսցեն
Զհացն զոր կերակրեցի զձեզ
Յանապատի
Ելանելոցդ ձերոց
Յերկրէ Եգիպտացւոց։
Եւ ասէ Մովսէս
ՑԱհարոն՝
Առ սկիհ մի
Եւ արկ ի նա
Զլիտր մի մանանայ,
Եւ դիր զսա
Առաջի Տեառն
Ի պահեստ ազգաց ձերոց։
Որպէս պատուիրեաց Տէր
Մովսիսի,
Դիր զսա
Առաջի վկայութեանն
Ի պահեստ։
Եւ որդիքն Իսրայէլի
Կերան զմանանայ
Քառասուն ամ,
Մինչեւ եկին
Ի երկիր բնակութեան,
Զոր կերան
Մինչեւ եկին
Ի սահմանս երկրի Քանանացւոց։
Եւ գոմրն
Տասներորդ է եփայի։
Եւ ելին
Ամենայն ժողովուրդ որդւոցն Իսրայէլի
Ի անապատէն Սինի
Ըստ հրամանի Տեառն,
Եւ բանակեցան
Ի Ռափիդիմ,
Եւ ոչ էր
Ջուր ժողովրդեան
Ի նմին տեղւոջ
Ի խմել։
Եւ տրտնջեցին
Ամենայն ժողովուրդ
Ի Մովսէս,
Եւ ասեն՝
Տուր մեզ ջուր
Ի խմել։
Եւ ասէ Մովսէս
Ցնոսա՝
Զի՞ տրտնջէք ի մեզ,
Զի՞ փորձէք զՏէր։
Եւ ծարաւեցաւ անդ
Ժողովուրդն ի ջուր,
Եւ տրտնջեցին
Ի Մովսէս,
Եւ ասեն՝
Զի՞ հաներ զմեզ
Յերկրէ Եգիպտացւոց,
Սատակել զմեզ
Եւ զորդիս մեր
Եւ զանասունս մեր
Ծարաւով։
Եւ աղաղակեաց Մովսէս
Առ Տէր,
Եւ ասէ՝
Զի՞ արասցեմ
Ժողովրդեանս այսմիկ,
Ահա սակաւ եւս
Եւ քարկոծեսցեն զիս։
Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝
Անց առաջի ժողովրդեանն,
Եւ առ ընդ քեզ
Ի ծերոց Իսրայէլի,
Եւ զգաւազանդ քո
Զոր հարեր զգետինն
Առ ընդ ձեռին քում,
Եւ երթիցես։
Ահա ես կայց առաջի քո անդ
Ի վերայ քարինն Խորեբայ,
Եւ հարցես զքարինն,
Եւ ելցեն ի նմանէ ջուրք
Եւ արբցէ ժողովուրդն։
Եւ արար այնպէս Մովսէս
Առաջի ծերոց Իսրայէլի,
Եւ կոչեցաւ անուն տեղւոջ
Փորձութիւն
Եւ հանդիման
Վասն դատաստանի որդւոցն Իսրայէլի,
Եւ վասն փորձելոյ զՏէր
Ասելով՝
Եթէ է Տէր
Ի մէջ մեր
Եւ ոչ է։
Եւ եկն
Ամաղէկ
Եւ պատերազմեցաւ
Ընդ Իսրայէլ
Ի Ռափիդիմ։
Եւ ասէ Մովսէս
ՑՅեսու՝
Ընտրեա մեզ արս,
Եւ ելեալ
Պատերազմեսցիս
Ընդ Ամաղէկ,
Եւ ես ահա կայց
Ի գլուխ բլրոյն
Եւ զգաւազանդ Աստուծոյ
Առ ընդ ձեռին իմում։
Եւ արար Յեսու
Որպէս ասաց Մովսէս,
Եւ պատերազմեցաւ
Ընդ Ամաղէկ,
Եւ Մովսէս
Եւ Ահարոն
Եւ Ովր
Ելին
Ի գլուխ բլրոյն։
Եւ եղիցի
Մինչդեռ ամբառնայր Մովսէս
Զձեռն իւր,
Եւ յաղթէր Իսրայէլ,
Եւ մինչդեռ դնէր
Զձեռն իւր,
Եւ յաղթէր Ամաղէկ։
Եւ ձանձրացան
Ձեռք Մովսիսի,
Եւ առեալ
Դրեցին զքարինն
Եւ նստաւ ի նմա,
Եւ Ահարոն
Եւ Ովր
Ընկալան
Զձեռն նորա
Ի կողմանէ մի
Եւ ի կողմանէ մի,
Եւ եղեն
Ձեռք նորա
Հաստատեալ
Մինչեւ ի մուտս արեգական։
Եւ զաւրացոյց
Յեսու զԱմաղէկ
Եւ զժողովուրդ նորա
Սրով։
Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝
Գրեա զայս
Ի գրոց յիշատակի,
Եւ ասա ի լսելիս
Յեսուայ՝
Զի ջնջելով ջնջեցից
Զյիշատակ Ամաղեկայ
Ի ներքոյ երկնից։
Եւ շինեաց Մովսէս
Սեղան մի
Եւ կոչեաց զանուն նորա
Տէր յաղթող իմ է։
Եւ ասէ
Զի ձեռն
Ի գահ Տեառն,
Եւ պատերազմ Տեառն
Ընդ Ամաղէկ
Յազգէ յազգ։
Եւ լուաւ Յոթորամ
Զամենայն զոր արար Աստուած
Մովսիսի
Եւ Իսրայէլի ժողովրդեան իւրոյ,
Զի հանեալ հանիցէ Տէր
ԶԻսրայէլ
Յերկրէ Եգիպտացւոց։
Եւ առ Յոթորամ
ԶՍեպփորա
Զկին Մովսիսի
Զյետ առաքելոյ նորա,
Եւ զերկուս որդիս նորա
Զորոց անուն մի
Գերսամ,
Զի ասէր՝
Պանդուխտ եղէ
Ի տեղւոջ օտարի,
Եւ անուն միոյ
Եղիազար,
Զի ասէր՝
Զի Աստուած հօր իմոյ
Օգնական եղեւ ինձ
Եւ փրկեաց զիս
Ի սրոյ փարաւոնի։
Եւ եկն Յոթորամ
Աներ Մովսիսի
Եւ որդիք նորա
Եւ կին նորա
Առ Մովսէս
Ի անապատն
Ուր էր բանակեալ
Ի լերինն Աստուծոյ։
Եւ ասաց
ՑՄովսէս՝
Ես Յոթորամ աներ քո
Գամ առ քեզ
Եւ կին քո
Եւ երկու որդիք նորա
Ընդ նմա։
Եւ ասէ Մովսէս
Ցաներ իւր՝
Զի եկիր առ իս։
Եւ ասէ
Ցնա՝
Զի ասացին ինձ
Ժողովուրդ քո
Եւ որդիք Իսրայէլի
Եթէ ի նոցանէ
Ելանելոցդ ձերոց
Յերկրէ Եգիպտացւոց
Ի անապատն
Ուր էր բանակեալ
Ի լերինն Աստուծոյ։
Եւ ասէ Մովսէս
Ցաներ իւր՝
Զի եկիր առ իս։
Եւ ասէ
Ցնա՝
Զի ասացին ինձ
Ժողովուրդ քո
Եւ որդիք Իսրայէլի
Եթէ ի նոցանէ
Ելանելոցդ ձերոց
Յերկրէ Եգիպտացւոց
Ի անապատն
Ուր էր բանակեալ
Ի լերինն Աստուծոյ։

Ի ՍԿԶԲԱՆ ՂՈՒԿԱՍԻ

Ի սկզբանէ էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն։ Սա էր ի սկզբանէ առ Աստուած։ Ամենայն ինչ նովաւ եղեն, եւ առանց նորա ոչ ինչ եղեւ, զոր եղեւ։ Ընդ նմա կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան։ Եւ լոյսն յաւիտենից լուսաւորէ, եւ խաւարն զնա ոչ կալաւ։ Եղեւ մարդ առաքեալ յԱստուծոյ, որում անուն էր Յովհաննէս։ Սա եկն ի վկայութիւն, զի վկայեսցէ վասն լուսոյն, զի ամենեքեան հաւատասցեն նովաւ։ Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն։ Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ եկեալ յաշխարհ։ Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ։ Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան։ Որ ընկալան զնա, ետ նոցա զիշխանութիւն որդի Աստուծոյ լինել հաւատացելոց յանուն նորա։ Որ ոչ յարեանց, ոչ յակամայ կամաց, ոչ յայրէ, այլ յԱստուծոյ ծնան։ Եւ Բանն մարմին եղեւ, եւ բնակեաց ի մեզ, եւ տեսաք զփառս նորա, փառս իբրեւ միածնի յհաւր, լի շնորհաւք եւ ճշմարտութեամբ։ Յովհաննէս վկայէ վասն նորա, եւ աղաղակէ ասելով. Սա էր, զոր ասացի թէ որ յետ իմոյ գալոցն է՝ առաջի իմ եղեւ, զի նախ քան զիս էր։ Եւ յլնոյ նորա մեք ամենեքեան առաքն զնա, եւ շնորհս ընդ շնորհս։ Զի օրէնքն յՄովսէսէ տուաւ, շնորհն եւ ճշմարտութիւնն յԱստուծոյ եղեւ յՅիսուսէ Քրիստոսէ։ ԶԱստուած ոչ ոք երբէք ետես, միայն միածինն որդի, որ է յգիրկս հաւր, նա պատմեաց։

Ա ՂՈՒԿԱՍ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ՂՈՒԿԱՍԻ

Ի սկզբանէ էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն։ Սա էր ի սկզբանէ առ Աստուած։ Ամենայն ինչ նովաւ եղեն, եւ առանց նորա ոչ ինչ եղեւ, զոր եղեւ։ Ընդ նմա կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան։ Եւ լոյսն յաւիտենից լուսաւորէ, եւ խաւարն զնա ոչ կալաւ։ Եղեւ մարդ առաքեալ յԱստուծոյ, որում անուն էր Յովհաննէս։ Սա եկն ի վկայութիւն, զի վկայեսցէ վասն լուսոյն, զի ամենեքեան հաւատասցեն նովաւ։ Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն։ Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ եկեալ յաշխարհ։ Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ։ Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան։ Որ ընկալան զնա, ետ նոցա զիշխանութիւն որդի Աստուծոյ լինել հաւատացելոց յանուն նորա։ Որ ոչ յարեանց, ոչ յակամայ կամաց, ոչ յայրէ, այլ յԱստուծոյ ծնան։ Եւ Բանն մարմին եղեւ, եւ բնակեաց ի մեզ, եւ տեսաք զփառս նորա, փառս իբրեւ միածնի յհաւր, լի շնորհաւք եւ ճշմարտութեամբ։ Յովհաննէս վկայէ վասն նորա, եւ աղաղակէ ասելով. Սա էր, զոր ասացի թէ որ յետ իմոյ գալոցն է՝ առաջի իմ եղեւ, զի նախ քան զիս էր։ Եւ յլնոյ նորա մեք ամենեքեան առաքն զնա, եւ շնորհս ընդ շնորհս։ Զի օրէնքն յՄովսէսէ տուաւ, շնորհն եւ ճշմարտութիւնն յԱստուծոյ եղեւ յՅիսուսէ Քրիստոսէ։ ԶԱստուած ոչ ոք երբէք ետես, միայն միածինն որդի, որ է յգիրկս հաւր, նա պատմեաց։

Ա ՂՈՒԿԱՍ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ՂՈՒԿԱՍԻ

Եւ եղեւ յորժամ էին նահապետքն ի Յորդանան, ի ժամանակս ծառայութեան իւրեանց, գրեալ հրեշտակն ընդ պատուհանաւն պատշգոյ, հայեցեալ զգոտեղութիւնն ամպոյն։ Ընդ հնոցն, և անչափարձանին։ Ընդ տիրոջն և ծոցքին։ Ընդ ընկերակիցն, և արհամարհեալն։ Ընդ տարտղնեալն, և աւերակ քեզ դարձեալն։ Ընդ երկուքն միացեալն, և շինեալն։ Ընդ կոյր ծնեալն, և յարուցեալն։ Ընդ ընկալեալն և հաս-

ակ խոտակերին երամն առաջ ելաց։ Եւ ինքն խոտակերս եղեալ հանդերձ նոցա անասնոքին, որպէս հանդերձատուրացոյն։ Եւ ինքն շանց գազանականացն, զի ուրուք նմանիցի։ Ելեալ ի թիւրս իւր։ Ամենայն ինչ ի հասարակ։ Ամենայն ինչ ի թերութիւն։ Ոչ ոքանչելոյն ինչ ամենեւին։ Ձիշտասուն ի տասն։ Ի հարիւրն ի հարիւրն։ Ի հազարն ի հազարն։ Ի տասն հազարն ի տասն հազարն։ Պարկեշտն ի վնաս։ Ողորմելին ի ծաղր։ Ապաշխարութեանն ոչ ոք։ Հաղորդեալն ի բանսիս։ Հանգուցեալն ի ծշմարտութեան։ Ոչ ոք ի ներսոյ։ Հաղորդեալն ի լերս։ Ոչ ոք ի ներսոյ։ Ոչ ոք ոչ բան ասէ ամենեւին։ Ոչ ոք ոչ գիտէ զոր ինչ գործէ։ Ոչ ոք ոչ ինչ ասէ ամենեւին։ Ոչ ոք ոչ ինչ գործէ ամենեւին։ Ոչ ոք ոչ ինչ գործէ ամենեւին։ Ոչ ոք ոչ ինչ գործէ ամենեւին։

ՂՈՒԿԱՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆ

ԳԼՈՒԽ Ա

Ի ՍԿԶԲԱՆ ՂՈՒԿԱՍԻ

Եւ եղեւ յորժամ էին նահապետքն ի Յորդանան, ի ժամանակս ծառայութեան իւրեանց, գրեալ հրեշտակն ընդ պատուհանաւն պատշգոյ, հայեցեալ զգոտեղութիւնն ամպոյն։ Ընդ հնոցն, և անչափարձանին։ Ընդ տիրոջն և ծոցքին։ Ընդ ընկերակիցն, և արհամարհեալն։ Ընդ տարտղնեալն, և աւերակ քեզ դարձեալն։ Ընդ երկուքն միացեալն, և շինեալն։ Ընդ կոյր ծնեալն, և յարուցեալն։ Ընդ ընկալեալն և հաս-

ակ խոտակերին երամն առաջ ելաց։ Եւ ինքն խոտակերս եղեալ հանդերձ նոցա անասնոքին, որպէս հանդերձատուրացոյն։ Եւ ինքն շանց գազանականացն, զի ուրուք նմանիցի։ Ելեալ ի թիւրս իւր։ Ամենայն ինչ ի հասարակ։ Ամենայն ինչ ի թերութիւն։ Ոչ ոքանչելոյն ինչ ամենեւին։ Ձիշտասուն ի տասն։ Ի հարիւրն ի հարիւրն։ Ի հազարն ի հազարն։ Ի տասն հազարն ի տասն հազարն։ Պարկեշտն ի վնաս։ Ողորմելին ի ծաղր։ Ապաշխարութեանն ոչ ոք։ Հաղորդեալն ի բանսիս։ Հանգուցեալն ի ծշմարտութեան։ Ոչ ոք ի ներսոյ։ Հաղորդեալն ի լերս։ Ոչ ոք ի ներսոյ։ Ոչ ոք ոչ բան ասէ ամենեւին։ Ոչ ոք ոչ գիտէ զոր ինչ գործէ։ Ոչ ոք ոչ ինչ ասէ ամենեւին։ Ոչ ոք ոչ ինչ գործէ ամենեւին։ Ոչ ոք ոչ ինչ գործէ ամենեւին։ Ոչ ոք ոչ ինչ գործէ ամենեւին։

ՂՈՒԿԱՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆ

ԳԼՈՒԽ Ա

Ի ՍԿԶԲԱՆ ՂՈՒԿԱՍԻ

Եւ եղեւ յորժամ էին նահապետքն ի Յորդանան, ի ժամանակս ծառայութեան իւրեանց, գրեալ հրեշտակն ընդ պատուհանաւն պատշգոյ, հայեցեալ զգոտեղութիւնն ամպոյն։ Ընդ հնոցն, և անչափարձանին։ Ընդ տիրոջն և ծոցքին։ Ընդ ընկերակիցն, և արհամարհեալն։ Ընդ տարտղնեալն, և աւերակ քեզ դարձեալն։ Ընդ երկուքն միացեալն, և շինեալն։ Ընդ կոյր ծնեալն, և յարուցեալն։ Ընդ ընկալեալն և հաս-

1 Ղ Ա
13 · 11
7 · 48

Ի Հոգոյն Քրիստոսի։
Հոգոյն Աստուածութեան։
Ի Հօրէն ելելոյ։
Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ։
Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի։
Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած։
Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ։
Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ ելելոյ։
Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ ելելոյ ի Հօր։
Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ ելելոյ ի Հօր ի Որդւոյ։
Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ ելելոյ ի Հօր ի Որդւոյ ի Հոգոյն Սրբոյ։
Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ ելելոյ ի Հօր ի Որդւոյ ի Հոգոյն Սրբոյ ի Հոգոյն Աստուածութեան։
Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ ելելոյ ի Հօր ի Որդւոյ ի Հոգոյն Սրբոյ ի Հոգոյն Աստուածութեան ի Քրիստոսէ։

Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ ելելոյ ի Հօր ի Որդւոյ ի Հոգոյն Սրբոյ ի Հոգոյն Աստուածութեան ի Քրիստոսէ ի Հոգոյն Քրիստոսի։

Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ ելելոյ ի Հօր ի Որդւոյ ի Հոգոյն Սրբոյ ի Հոգոյն Աստուածութեան ի Քրիստոսէ ի Հոգոյն Քրիստոսի ի Հոգոյն Աստուածութեան։

Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ ելելոյ ի Հօր ի Որդւոյ ի Հոգոյն Սրբոյ ի Հոգոյն Աստուածութեան ի Քրիստոսէ ի Հոգոյն Քրիստոսի ի Հոգոյն Աստուածութեան ի Հօրէն ելելոյ։

Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ ելելոյ ի Հօր ի Որդւոյ ի Հոգոյն Սրբոյ ի Հոգոյն Աստուածութեան ի Քրիստոսէ ի Հոգոյն Քրիստոսի ի Հոգոյն Աստուածութեան ի Հօրէն ելելոյ ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ։

Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ ելելոյ ի Հօր ի Որդւոյ ի Հոգոյն Սրբոյ ի Հոգոյն Աստուածութեան ի Քրիստոսէ ի Հոգոյն Քրիստոսի ի Հոգոյն Աստուածութեան ի Հօրէն ելելոյ ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի։

Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ ելելոյ ի Հօր ի Որդւոյ ի Հոգոյն Սրբոյ ի Հոգոյն Աստուածութեան ի Քրիստոսէ ի Հոգոյն Քրիստոսի ի Հոգոյն Աստուածութեան ի Հօրէն ելելոյ ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած։

Ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած ի Հօրէ ելելոյ ի Հօր ի Որդւոյ ի Հոգոյն Սրբոյ ի Հոգոյն Աստուածութեան ի Քրիստոսէ ի Հոգոյն Քրիստոսի ի Հոգոյն Աստուածութեան ի Հօրէն ելելոյ ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ ի Հօրէ ելելոյ ճշմարիտ Հոգի Աստուած

Եղբայրասիրութեան ։
Ողջոյն խաղաղութեան ։
Ողջոյն միաբանութեան ։
Ողջոյն հաւատարմութեան ։
Ողջոյն խոնարհութեան ։
Ողջոյն քաղցրութեան ։
Ողջոյն մաքրութեան ։
Ողջոյն ճշմարտութեան ։
Ողջոյն սիրելեաց Աստուծոյ ։
Ողջոյն ընտրելոց Քրիստոսի ։
Ողջոյն հաւատացելոց ։ Ողջոյն
ամենեցուն ։ Ողջոյն ձեզ ։
Ողջոյն ամենայն ։ Ողջոյն
ամենայն ։ Ողջոյն ամենայն

Եւ զնոյն գիտեմ՝ եթէ
ամենայն ընկալեալ՝ ի գէն
բարեբար, գոյանայցեն
գին զմեծ պարգև՝ ընդ
փոքու հանապայս։
Եւ ի ձեռն գիտեմ սի-
րոյ գո առ գո անձկալի
անուշդ խոստանալ ծա-
ռայիս, զարձցին ձեռքունք
հոլմոյն խառնիլ ի յօդ
հանդարտութեան։
Եւ մրկին առակութիւ՝
ի սից ամարժութեան։
Եւ կարծիք երկիւղին՝ ի
մեծ վաստհութիւն։
Եւ պատուհաս պատժոյն՝
կրանաւ պատասխանի։
Եւ վասնզ թագաւորացն՝
ի հոգևոր խրախճանութի։
Եւ ակնկծութեան ծխանացն՝
ի խոր խոպոպութիւն։
Եւ ղեկոյն թեատրմանէ
յանկոյմ նահապետգիտոն։
Եւ բերէ բեռանցս մե-
ղաց՝ փոխարկեացին ի թե-
շակ շնորհաց։

Ես զի ոչ ամաչեցայ ասել
ընդ ամենայն ժողովրդեան զբանս քո, և ոչ խորհեցայ ի սրտի իմում զամենայն գործս քո, և ոչ լռեցի ի բերանոյ իմմէ զբանս քո։

Եւ ասաց ցիս Տէր՝ Ահա ես տամ ի ձեռս քո զնա և զամենայն ազգս նորա և զերկիրս նորա, և արասցես նմա որպէս արարեր Սեհոնի թագաւորի Ամովրհացւոց որ բնակէր ի Հեսեբոն, և որ արար զՈգ թագաւորն Բասանու որ բնակէր ի Հեսեբոն։

Եւ սկսցի Տէր տալ առաջի երեսաց քոց զերկիր Եգիպտացւոց և զամենայն երկիրս նոցա, և արասցես նոցա որպէս արարեր Սեհոնի թագաւորի Ամովրհացւոց և Ոգայ թագաւորի Բասանու, որ էին ի կողմանս արևելից Յորդանանու։

Եւ զամենայն զոր ասացի ցձեզ՝ պահեսջիք և առնիցէք։ Ես Տէր Աստուած ձեր եմ։

Եւ ոչ երթիցէք ընդ ետես աստուածոց ազգացն որ շուրջանակի ձերոյ, և ոչ երկիցէք նոցա։

Եւ ես զձեզ հանից ի Եգիպտոսէ՝ ի տանէ ստրկութեան։

Եւ ոչ ելից ի ճանապարհէ զոր պատուիրեցի ցձեզ՝ երթալ ընդ նմա։

Եւ արարեր ձեզ հորթ ձուլեալ, և երկրպագէք նմա, և զոհեցէք նմա, և ասէք՝ Սոքա են աստուածք քո Իսրայէլ, որ հանին զքեզ ի Եգիպտոսէ։

Եւ ես տեսի զժողովուրդս զայս, և ահա ազգ կարծրավիզ է։

Եւ արձակեցից զբարկութիւն իմ ի նոսա, և սատակեցից զնոսա, և արասցեմ զքեզ ի ազգ մեծ։

Եւ ասաց Մովսէս առ Տէր՝ Ընդէ՞ր բարկանայ Տէր ի ժողովուրդ իւր, զոր հաներ ի Եգիպտոսէ զաւրութեամբ մեծաւ և ձեռամբ զաւրաւոր։

Ընդէ՞ր ասասցեն Եգիպտացիք և ասիցեն՝ Նենգութեամբ հանին զնոսա, սպանանել զնոսա ի լերինս, և սատակել զնոսա ի վերայ երկրի։ Դարձո՛ ի բարկութենէ քումմէ, և զղջա՛ ի չարեացն զոր ասացեր առնել ժողովրդեանդ քում։

Յիշեա՛ զԱբրահամ, զԻսահակ և զՅակոբ, զծառայս քո, որոց երդուար ցանձինս քո, և խոսեցար ցնոսա՝ Արասցեմ զզաւակս ձեր իբրև զաստեղս երկնից, և զամենայն երկիրս զայս զոր ասացի տալ զաւակաց ձերոց, և ժառանգեսցեն զնա յաւիտեան։

Եւ զղջացաւ Տէր ի չարեացն զոր ասաց առնել ժողովրդեանն իւրում։

Եւ դարձաւ Մովսէս և իջանէր ի լերինէ, և երկու տախտակք վկայութեան ի ձեռին նորա, տախտակք գրեալք երկոքինք կողմանց, ի կողմանէ և ի կողմանէ գրեալք էին։

Եւ տախտակքն գործ Աստուծոյ էին, և գիրն գիր Աստուծոյ էր, քանդակեալ ի տախտակսն։

Եւ լուաւ Յեսու զձայն ժողովրդեանն՝ աղաղակելոյ ընդ նոսա, և ասէ ցՄովսէս՝ Ձայն պատերազմի է ի բանակի։

Եւ ասէ Մովսէս՝ Ոչ ձայն զաւրութեան և ոչ ձայն պարտութեան ձայնի ես լսեմ, այլ զձայն երգոց ես լսեմ։

Եւ եղև իբրև մերձեցաւ առ բանակն, և ետես զհորթն և զպարսն, բարկացաւ սրտմտութեամբ Մովսէս, և ետես զտախտակսն ի ձեռաց իւրոց, և խորտակեաց զնոսա ընդ լերինն։

Եւ առեալ զհորթն զոր արարին, հրկիզեաց զնա հրով, և հալեաց մինչև ի մանր, և ցրուեաց ի վերայ երեսաց ջրոյ, և ետ ըմպել որդւոցն Իսրայէլի։

Եւ ասէ Մովսէս ցՀարոն՝ Զի՞նչ արար քեզ ժողովուրդս զայս, զի եբեր ի վերայ նոցա մեղս մեծ։

Եւ ասէ Հարոն՝ Մի բարկասցի տէր իմ, զի դու գիտես զժողովուրդս զայս, զի ի չարի են սրտիւ։

Եւ ասեն ցիս՝ Արա մեզ աստուածս որ երթիցեն առաջի մերոյ, զի Մովսէս զայրն որ հան զմեզ ի Եգիպտոսէ՝ ոչ գիտեմք զինչ եղև նմա։

Եւ ասեմ ցնոսա՝ Որ ունիցի ոսկի՝ խորտակեսցէ։ Եւ ետուն ինձ, և ես ձգեցի զնա ի հուր, և ելանէ հորթս զայս։

Եւ տեսանէ Մովսէս զժողովուրդն՝ զի ապերախտ էր, զի ապերախտացոյց զնոսա Ահարոն ի հանդիման հակառակորդացն նոցա։

Եւ կայր Մովսէս ի դրան խորանին, և ասէ՝ Որ է Տեառն՝ եկեսցէ առ իս։ Եւ ժողովեցան առ նա ամենայն որդիք Ղեւեայ։

Եւ ասէ ցնոսա՝ Այսպէս ասէ Տէր Աստուած Իսրայէլի՝ Դիցէ մարդ սուր իւր ի կողմանէ իւրմէ, և անցէք և դարձարո՛ք ի դրանէ մինչև ի դուռն, և սպանէք զամենայն մարդ զեղբարս և զընկերս և զհարևանս իւրեանց։

Եւ արարին որդիք Ղեւեայ ըստ բանի Մովսիսի, և անկան յաւուրն յայնմիկ յամենայն ժողովրդենէ իբրև երեք հազարք արանց։

Եւ ասէ Մովսէս՝ Լցէք զձեռս ձեր Տեառն յաւուրս յայսմիկ, զի մարդ ի մարդոյ իւրմէ և ի եղբարէ իւրմէ՝ տացէ ձեզ օրհնութիւն։

Եւ եղև յաւուրն երկրորդի, ասէ Մովսէս ցժողովուրդն՝ Դուք մեծ մեղս գործեցէք, և արդ ելից առ Տէր, գուցէ տացէ քաւութիւն մեղացդ ձերոց։

Եւ դարձաւ Մովսէս առ Տէր և ասէ՝ Աղաչեմ, Տէր, մեղաւ ժողովուրդս զայս մեծ մեղս, և արարին իւրեանց աստուածս ոսկի։

Եւ արդ եթէ թողցես զմեղս նոցա, թողցե՛ս. եթէ ոչ, ապա ջնջեա՛ զիս յգրոց քոց զոր գրեցեր։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝ Զոր ինչ մեղաւ ինձ, զնա ջնջեցից յիմոց գրոց։

Եւ արդ երթ՝ տար զժողովուրդս զայս ուր ասացի ցքեզ։ Ահա հրեշտակ իմ երթիցէ առաջի քո, և յաւուր հատուցման իմոյ հատուցից զմեղս նոցա։

Եւ եհար Տէր զժողովուրդն վասն մեղացն զոր արարին զհորթն զոր արար Ահարոն։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝ Երթ՝ ելի՛ր անտի դու և ժողովուրդդ զոր հաներ ի Եգիպտոսէ, ի տանէ ստրկութեան, ի երկիրն զոր երդուայ Աբրահամու, Իսահակայ և Յակոբայ, ասելով՝ Զաւակաց ձերոց տացեմ զնա։

Եւ առաքեցից առաջի քո զհրեշտակ, և հալածեսցէ զՔանանացին և զԱմովրհացին և զՀետացին և զՓերեզացին և զՀեւացին և զՅեբուսացին։

Ելի՛ր յերկիրն որ հոսի կաթամբ և մեղրով, զի ոչ ելից ես ընդ քեզ, զի ժողովուրդ կարծրավիզ ես, գուցէ սատակեցից զքեզ ճանապարհին։

Եւ լուաւ ժողովուրդն զբանս չարս զայս, և սգացին, և ոչ եդին զգեստս իւրեանց ի վերայ իւրեանց։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝ Ասա ցորդիսն Իսրայէլի՝ Ժողովուրդ կարծրավիզ ես, մի՛ ելանիցէ ի միում ժամու ընդ քեզ, զի սատակեցից զքեզ։ Եւ արդ զգեցարո՛ք զզգեստս ձեր, և ոչ ելանիցէ ոք ընդ ձեզ։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝ Ասա ցորդիսն Իսրայէլի՝ Դուք ժողովուրդ կարծրավիզ էք, մի՛ ելանիցէ ի միում ժամու ընդ քեզ, զի սատակեցից զքեզ։ Եւ արդ զգեցարո՛ք զզգեստս ձեր, և ոչ ելանիցէ ոք ընդ ձեզ։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝ Ասա ցորդիսն Իսրայէլի՝ Դուք ժողովուրդ կարծրավիզ էք, մի՛ ելանիցէ ի միում ժամու ընդ քեզ, զի սատակեցից զքեզ։ Եւ արդ զգեցարո՛ք զզգեստս ձեր, և ոչ ելանիցէ ոք ընդ ձեզ։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝ Ասա ցորդիսն Իսրայէլի՝ Դուք ժողովուրդ կարծրավիզ էք, մի՛ ելանիցէ ի միում ժամու ընդ քեզ, զի սատակեցից զքեզ։ Եւ արդ զգեցարո՛ք զզգեստս ձեր, և ոչ ելանիցէ ոք ընդ ձեզ։

Եւ ասէ Տէր ցՄովսէս՝ Ասա ցորդիսն Իսրայէլի՝ Դուք ժողովուրդ կարծրավիզ էք, մի՛ ելանիցէ ի միում ժամու ընդ քեզ, զի սատակեցից զքեզ։ Եւ արդ զգեցարո՛ք զզգեստս ձեր, և ոչ ելանիցէ ոք ընդ ձեզ։

ամէն :

2 Ով ամենապարգև Հեռն
Յ. քս, և աստ զարդ
ցիս կարկառմամբ շնորհի
այլոյ զո այլ . բնակել
հրացեալ և ոչ հեռացեալ
յանձկութենէ սրտէ սիրոյ
սեռելիս : Յիս անեղծա-
կան զո նկարագրի հեղեալ
պանծալի լուսոյ զերուսա-
ղեմայն վերնաշէն կոչմանն՝
ընդէս պահեցեալ . մինչև
զեալ ընդ քեզ ի մատեան
յաւիտենական՝ կոսմասէզ
կենաց հոգւոյդ սէրտեաց՝
երկնից յօրինողիդ :

3 Յիս քեզ միոյն պատճա-
ռով , և միոյդ ի միոյ պատ
ճառ , և առնողիդ զպատ-
ճառ միոյ , երկուսիւ անձնա
ւորութեամբ , և միոյ աժո
ղեալ վայելէ փառք յերկ
նաւորացն վերնից , և ի սրբ
բոյն դասուց՝ յաւիտեանս
յաւիտենից .

ամէն :

անուն հզօրիդ խնկեալ և
խոստովանեալ : Այնուհե-
ցէ՛ բանասիրութեամբ շարեաց՝
հերքեալ և հալածեցեալ :
Աւետացեալն մարմնով
մեղացն : Խոչեցեալն հաղքն
Մոռնացեալն պոգոյիքն :
Պատեցեալն կապանքն :
Ի անեացն վիշն :
Ի երացեալն վնասքն :
Պարտեցեալն պատրանքն :
Ի լեցեալն մեղքն :
Պատառեցեալն պարտիքն :
Խորտակեցեալ լուծն :
Ջախջախեցեալն քեռիքն :
Յիս ընդ մեայ մեծութեամբ
շարեացն յանցանաց և դի
ւացն բանակաց պաշտօ-
ղաց՝ արև փառաց քոց ժա
մանեցեալ կեցուցանել փր
կել և լուսաւորել Յայնմ
և յաշեկէ . Ի դիմաց և՛ի
թիկանց : Յիս երկնի նշոյլ
առաքօսս հոգւոյ գար-
նոյիդ , ընդ ակնկալու-
պատրաստեալ քումդ երև-
նան : Օ՛ի դու ես բարե
բար աստ ամենեսեան , և հե
նարանդ եղ քեզ ամէն :

կնոջէն հնոյ ժողովրդենէն,
իւրոյն առելոյ ի յայլազգեաց
արուեստ արուեստից։ Այնք
իւրեանց ըստ ազգին, զբաժակ
կերպ։ Այնք յիմարատար թըմ
թըմն, զարքունական արուես
տից։ Այնք ապականացու արծա
թոյն գործեցին հացի։
Այնք անասնասէր ոչ ոք զբազմահամբառ պատրաստ
սեղանոյդ կիներացդ հացի։
Այնք անասնասէր ոչ ոք զբազմահամբառ պատրաստ
սեղանոյդ կիներացդ հացի։

Ա. ՀԱՏ ԱՐԱՏԱՑ ՓՈՐՆԱՂ
գաթան իւղ մեղրածորին ։
Ի ԽՈՒՑ ԱՐԱՓԵՑ ՅԱՒԻՏ ԸՆԴ ԵՒ
հիւրընկալեաւ զնա ։ Եւ ոչ ոք
ի մարդկանէ ոչ ոք ի մարդկանէ
ոչ ոք ի մարդկանէ ոչ ոք ի մարդկանէ

Ա. ՀԱՏ ԱՐԱՏԱՑ ՓՈՐՆԱՂ
գաթան իւղ մեղրածորին ։
Ի ԽՈՒՑ ԱՐԱՓԵՑ ՅԱՒԻՏ ԸՆԴ ԵՒ
հիւրընկալեաւ զնա ։ Եւ ոչ ոք
ի մարդկանէ ոչ ոք ի մարդկանէ
ոչ ոք ի մարդկանէ ոչ ոք ի մարդկանէ

ՄԱՐՄԻՆՔ պաշտա
մանն բանիս՝ ի
խոյլերաց հոգւոյս քեզ նոյ
ի ծիրանեայ օրհնել բարեգութ
կացդեալ ի խնկափղձե
ակից զուգամասնակ՝ խոս
նեալս ի յանուշութիւն
կազմութիւն խոտոյն մարիամ
մու՝ կնոջ բարեպաշտի ։
Եթէ հաճասարեալ նայնու
թիւն ընդ երկանիկ պատճա
կան՝ ի քէն ընկալեալ յա
ճախագոյ յարգանաց՝ ա
րարուցիս մեծասէր խոսով
բանիւ նուաստիւ ։ ընկա
լեալ յանհաս և ի բարեբա
նեալ գլուխ բարձրեալդ՝
անկշռամտելի ի բանա
ստուց առմանին թէ՝ չ ինչ
օծից զտերև ասաց գա
թան իւղ մեղրածորին ։
Ա. ՀԱՏ ԱՐԱՏԱՑ ՓՈՐՆԱՂ
գաթան իւղ մեղրածորին ։
Ի ԽՈՒՑ ԱՐԱՓԵՑ ՅԱՒԻՏ ԸՆԴ ԵՒ
հիւրընկալեաւ զնա ։ Եւ ոչ ոք
ի մարդկանէ ոչ ոք ի մարդկանէ
ոչ ոք ի մարդկանէ ոչ ոք ի մարդկանէ

Ա. ՀԱՏ ԱՐԱՏԱՑ ՓՈՐՆԱՂ
գաթան իւղ մեղրածորին ։
Ի ԽՈՒՑ ԱՐԱՓԵՑ ՅԱՒԻՏ ԸՆԴ ԵՒ
հիւրընկալեաւ զնա ։ Եւ ոչ ոք
ի մարդկանէ ոչ ոք ի մարդկանէ
ոչ ոք ի մարդկանէ ոչ ոք ի մարդկանէ

1 յոկ
12 · 3
2 ԱՒՂ
140 · 5
3 յոկ
12 · 3
+ ԱՒՂԵ
1 · 2 Լ
3 · 3

ցանկ ընկերաց քոց պարել։
Ոչ ոք կարէ ինձ մերձենալ, եթէ
ոչ հայրն որ առաքեաց զիս։ Եւ
ես յարուցից զնա յաւուր յետնում։
Եւ ոչ ոք կարէ գալ առ իս, եթէ
ոչ տացի նմա յանձնէ հաւր իմոյ

Ա՛ն զինչ է ինձ զայրա-
նալ ընդ մեղաւորս։
Նմա՛ւ մի՛շտ ի մեզ
արիանալ, եւ ոչ զանձատե-
լեան առանձին զասել։
3 ՈՒնկնասցի՛ հօրն բարձ
բերդ՝ յորդին կցորդու-
թիւ։ ‖ ՈՒնասե՛ն միածնին՝
առ հայրն ընտանութիւն։
Ոգին անկնարկու՛ն՝ ընդ
հոգւոյն հաղորդութիւն։
Լուսին փրկութիւ՛ն։ Ի՛ննին
սիրտս ի՛մ։ 4 Ի՛սրտիւ
վարձ կամացս առ կշռու-
գիտողին։ 5 Ի՛ջանցին կին
դատաստան, հաշուո՛ւ մեզ
նորոգութիւն։ ‖ Ա՛ն ոգւո՛ւ
նմանին անթիւն բարւոք ի մա
րերարէին բարեգեղեցիկ։
Ի՛ զատիկ ի հարիւ։ Ի՛ր
ձայնիկ ի լծոյ։ Ի՛նձանա-
կիցք, եւ ոչ լինիցիք։
Ի՛ յաղթիկ են որ լինի ի մէջ
դատաւորաց մահու՝ կեանս
անաւարտելոյս աւետարա-
նին։ Ի՛մանալ եթէ ոչ զոյ
առիկ ունէր։ 6 Կանխաւ
արդեօք կորուսեալ էր իսկ
և իսկ՝ ըստ բանի երգողին։

Ա՛ն փոքրկութե՛ան ոգւոյ՝ զգ
ուշութիւն։ Ա՛ն ապաքինի՝ շնորհն։
Ա՛ն երջանկի՝ նորոգողին։
Ա՛ն անօրէնութե՛ան՝ քաւու-
թիւն։ Ա՛ն վէրքն՝ բժշկողին։
Ա՛ն վտանգն՝ անդադրու-
թիւն։ Ա՛ն պատիժն՝ ներումն։
Ա՛ն պատերազմն՝ հանդարտ
առնողին։ Ա՛ն հոգւո՛ն՝ անձ
րեւն։ Ա՛ն պատուհասն՝ պար
գեւն։ Ա՛ն անկնարկութե՛ան աս
տուածն՝ ձիւն։ Ա՛ն գոր
ծարան մարմնոյն՝ կենդանի
արարած։

(ը·2)

Ո՛ պատմեսցէ՛ թէ զի սկզբ
ոյ կիզիմ։ Ո՛ճառեսցէ՛ թէ
ի՛ բեր ոչ ոյզիմ։ Ո՛յզիմ թէ
ոչ ընդ ոչ ոյզիմ։ Ո՛ճառել, ոչ

ԱՐԴ ամբաստակցի փաստակցի
և արարտակցի հոգւոյնի ան
կատար պատճառ եղեալ :

1 Ընդ քննելն ծածկութեանց
խորոց խոհականացն աննե-
նիատար կամաց հօրն մեր
մանուէլի . զերեզ առաքէ
վերկին և կենդանատուէ և
արարչի ամէն : Ի ձեռն քո
ծանուցէ մեզ երբեակ անձ
նատարութիւն միանականն
աստուած . յորոց մի և զա
նանկոս անկաս : Որ և
ի ձեռն քո՝ առակինք նա-
հապետական տօհմին զա-
ւակք՝ սեանօզք ան-
ւանակոչեալք , զանցեալն
և զգալոցն՝ զերեսեալն և
զընդգրկեալն՝ անլսուած
լսեալ բանալ քաղել
վերապատմելոյն :

2 Ոգի իմ զարհուրեալ ըզ
քեզ մոգեսի : Ահ ի գէմ
նայեն քո ի վեր ջրոյն անպա
տում զօրութիւնդ , ահեղ
շնչարկութիւնք ապծոլական
նաւ՝ թեւատարփակ պատա
պանօղիւն գիտակրեալ ի
ծնունդս նորոգս , զաւա-

հոգւոյ փառաւորեմ : Ա՛նդ նը
ւաստաքէ հոգւոյ՝ զորդի
նահատակեմ : Տանափառ
ուխիմ զերեսեան՝ և նոյն
արարչութիւն : Վանդել և
ի դիմս Հոգւոյն ասէ՝ այս
են առաքինք իմ նախնի-
ծոյ յիսկզբան պատմեցին :
Ընդառ գասանդ երկնաւոր
զնեանդ՝ զայս ազօթեցի :

Ի՛ջիր ոչ ինձ ցան ջնջա-
ցին ի ծովս :

Ա՛ մենակալ Ա՛ստ Կարե
լոյ , մեծագործ ,
Ա՛ստ բոլորից : Ընծայեալ ե
րեսից և աներեսութեից
վերոյ և հաստատուած :
Ամենալոր և խոհականաց ,
հօր հզօր հոգի : Տիրեալդ
բազմապատիկ մարգութեանդ՝
գոչմամբ հեծութեամբ՝ յան-
դիմանն եղեալ քեզ ապաշա
խել : Ա՛ստուածդ մեծա-
գործութեամբ՝ առաքեալ երկիր
գրեալ՝ մատուցանել նախ ըզ
բանականս զոյս պատարագ՝
քոմ անշնչելոյն ընդունել :

զանգին խորհուրդ ծանու-
ցեր։ Եթէ կերպասեան օրի-
նակութեամբ՝ նախ քան ըզկա-
ռուցանել զերդ մածուած
վերջնոյս վարպետութիւդ՝ յո-
րինեցեր կարծել սերտագոյն
զբանդակ բնութեան ամե-
նից բնաւից բոլորից գոյից
ամ եւից յանէից։

Եւ առեալ ինձ ի նմա
բոցաթիթ յարուցեալ ամ և
զերաքար առ ի քէն։ Եթէպէս
ժամանակի որ է օր վերջին
այսմ կենցաղի, և օր առա-
ջին՝ երկրին կենդանեաց։
Ուստ հետազանդեցաւ մի-
ութեամբ կամացն՝ ոչ և
հօրն խրատ, ազգակիցն
քո էակիցն հօր՝ անդրանիկ
որդի։ Այնուհետև կերպիւ՝
զերեզ աներեւոյթութեանդ չկըր-
նարիս ածել՝ հանապազ և
հոնաքոյ հօր իւրոյ հզօրի.
յեւ զառ՝ի քէն հոյհոյութիւն՝
անքաւելի քարոզեաց։

Այլ երբ զանձամաքառից ըզ-
քէն հեռասերցեր՝ զուտասուա
նակաւ բերանոյն կարկեց։
Այլ գիւրն ջնարհեաց ա-
զատութիւն զանձ-
նական

գործոց և անարատութեան՝ գոր-
ծէին ամիւղ 4 ոմն վէս մեղաց մե-
րոց մատնեցաւ։ և յարեաւ
վէս զմեզ արդարացուցանե-
լոյ։ Այսպէս փառք ի ձեռն
քո։ և քեզ բարեբանութիւն
ընդ հօր առ միեանսալի յա-
ւետս յաւիտենից ամէն։

Խոստովանիմ ի նմա զանձն իմ
քանզի վերացոյց զիս ի դրանց մա-
հու։

Ո՞ զարմանալիս և սոսկալիս
արուեստս ասիոյ հաւատոյ
մերոյ յայտ անձնիւ գիտաւ
ուրեք արարչութիւդ՝ ա-
ղերս և անաւուրջ առա-
ջի Տեառդ գիմաւթիւ։
Որ բարերեսաւդ ես վասն
մեր յանմահութիւն հիւծուիս
առ ոտիցն պառկիս։ Որ
զերեսն պահես, և զմեղա-
ցեալսն մոլորես, ես ասես
հեղգութեամբ կենդանեաց և
հեղուցիչ կամաց բարձրելոյն
հօր։ Ո՞ւր՝ աղաւաւս զմեզ
յայտ

1 Կորնթ
10։30
2 Յովհ
4։24
3 Կոր
12։31
4 Հռով
4։25

3։16

Ես=Կոր
3։16

մանե։ Օ՛ի քո՛ է զիտե՛ և կա՛
րողո՛ւ և մարդասիրո՛ւ,
զորո՛ւթի՛ և փառք յաւի՛
տեանս յաւիտենից ամէն։

Ի սկզբանէ էր Բան, և Բանն էր առ Աստուած, և Աստուած էր Բանն։ Նա էր սկզբանէ առ Աստուած։ Ամենայն ինչ նորանով եղաւ, և առանց նորա ոչինչ եղաւ, որ եղաւ։ Նորումն կեանք էր, և կեանքն լոյս էր մարդկան։ Եւ լոյսն խաւարի մէջ փայլում է, և խաւարն չընկալաւ զնա։ Եղաւ մարդ, որ ուղարկուած էր Աստուծոյ, անունը Յովհաննէս։ Նա եկաւ վկայութեան համար, որ վկայէ լոյսի մասին, որպէսզի բոլորը հաւատան նորա միջոցով։ Նա լոյսը չէր, այլ եկաւ, որ վկայէ լոյսի մասին։ Ճշմարիտ լոյսն էր, որ լուսաւորում է ամէն մարդու, որ գալիս է աշխարհ։ Նա աշխարհի մէջ էր, և աշխարհը նորանով եղաւ, բայց աշխարհը չճանաչեց նրան։ Եկաւ իր տունը, բայց իրենք չընդունեցին նրան։ Իսկ ովքեր ընդունեցին նրան, նրանց տուեց Աստուծոյ զաւակներ լինելու իշխանութիւն, այն հաւատացողներին, որոնք ծնուեցին ոչ թէ արիւնից, ոչ մարմնի կամքից, ոչ էլ մարդու կամքից, այլ Աստուծանից։ Եւ Բանը մարմին եղաւ և բնակուեց մեր մէջ, և տեսանք նրա փառքը, փառք՝ որպէս Միածնի Հօրից եկած, լի շնորհով և ճշմարտութեամբ։ Յովհաննէս վկայեց նրա մասին և բացականչեց՝ ասելով. «Սա նա է, որի մասին ես ասացի, թէ՝ ինձանից յետոյ եկողը ինձանից առաջ է անցել, որովհետև նա ինձանից առաջ էր»։ Եւ նրա լրումից մենք բոլորս ստացանք շնորհ շնորհի վրայ։ Որովհետև Օրէնքը տրուեց Մովսէսի միջոցով, շնորհն ու ճշմարտութիւնը եղան Յիսուս Քրիստոսի միջոցով։ Աստուծուն ոչ ոք երբեք չի տեսել, միայն Միածին Որդին, որ Հօր գրկում է, նա յայտնեց նրան։

Եւ սա է Յովհաննէսի վկայութիւնը, երբ հրեաները Երուսաղէմից քահանաներ և ղեւտացիներ ուղարկեցին նրա մօտ հարցնելու. «Դու ո՞վ ես»։ Նա խոստովանեց և չուրացաւ, այլ խոստովանեց. «Ես Քրիստոսը չեմ»։ Նրանք հարցրին նրան. «Ուրեմն ի՞նչ ես. Եղիա՞ ես»։ Նա ասաց. «Չեմ եմ»։ «Մարգարէ՞ ես»։ Նա պատասխանեց. «Ոչ»։ Ուրեմն ասացին նրան. «Ո՞վ ես, որ պատասխան տանք մեզ ուղարկողներին։ Ի՞նչ ես ասում քո մասին»։ Նա ասաց. «Ես անապատում գոռացողի ձայնն եմ, որ ասում է. Ուղղեցէք Տիրոջ ճանապարհը, ինչպէս ասաց մարգարէ Եսային»։ Ուղարկուածները եղան փարիսեցիներից։ Նրանք հարցրին նրան և ասացին. «Ինչո՞ւ ես մկրտում, եթէ Քրիստոսը չես, Եղիան էլ չես, մարգարէն էլ չես»։ Յովհաննէս պատասխանեց նրանց՝ ասելով. «Ես ջրով եմ մկրտում, բայց ձեր մէջ կանգնած է մէկը, որին դուք չէք ճանաչում։ Նա է, որ ինձանից յետոյ է գալիս, որի կօշիկի կապը ես արժանի չեմ քակելու»։ Այս բաները եղան Բեթանիայում, Յորդանանի մօտ, որտեղ Յովհաննէս մկրտում էր։

Յաջորդ օրը Յովհաննէսը տեսաւ Յիսուսին, որ գալիս էր իր մօտ, և ասաց. «Ահա Աստուծոյ Գառը, որ վերցնում է աշխարհի մեղքերը։ Նա է, որի մասին ես ասացի, թէ՝ ինձանից յետոյ մի մարդ է գալիս, որ ինձանից առաջ է անցել, որովհետև նա ինձանից առաջ էր։ Եւ ես չէի ճանաչում նրան, բայց որպէսզի նա յայտնուի Իսրայէլին, այդ պատճառով եկայ ես ջրով մկրտելու»։ Յովհաննէս վկայեց՝ ասելով. «Ես տեսայ Հոգին, որ աղաւնու նման իջնում էր երկնքից և հանգչում նրա վրայ։ Ես չէի ճանաչում նրան, բայց Նա, որ ուղարկեց ինձ ջրով մկրտելու, ինձ ասաց. «Ում վրայ տեսնես Հոգին, որ իջնում է և հանգչում նրա վրայ, նա է, որ Սուրբ Հոգով է մկրտում»։ Եւ ես տեսայ և վկայեցի, որ նա Աստուծոյ Որդին է»։

Յաջորդ օրը Յովհաննէսը նորից կանգնած էր իր երկու աշակերտների հետ, և նայելով Յիսուսին, որ քայլում էր, ասաց. «Ահա Աստուծոյ Գառը»։ Երկու աշակերտները լսեցին նրա խօսքերը և հետևեցին Յիսուսին։ Յիսուսը շրջուեց և տեսնելով, որ հետևում են իրեն, հարցրեց նրանց. «Ի՞նչ էք ուզում»։ Նրանք ասացին նրան. «Ռաբբի՛ (որ նշանակում է՝ Վարդապե՛տ), ո՞ւր ես բնակւում»։ Նա ասաց նրանց. «Եկէ՛ք և տեսէ՛ք»։ Գնացին և տեսան, թէ ուր է նա բնակւում, և այդ օրը նրա մօտ մնացին։ Ժամը մօտաւորապէս տասն էր։ Յովհաննէսի երկու աշակերտներից, որ լսեցին նրա խօսքերը և հետևեցին Յիսուսին, մէկը Սիմոն Պետրոսի եղբայր Անդրէասն էր։ Նա նախ գտաւ իր եղբայր Սիմոնին և ասաց նրան. «Մեսիան գտանք (որ նշանակում է՝ Քրիստոս)»։ Եւ նրան բերեց Յիսուսի մօտ։ Յիսուսը նայեց նրան և ասաց. «Դու Յովհաննէսի որդի Սիմոնն ես, դու Կեփա պիտի կոչուես (որ նշանակում է՝ Պետրոս)»։

Յաջորդ օրը Յիսուսը որոշեց գնալ Գալիլեա։ Նա գտաւ Փիլիպպոսին և ասաց նրան. «Հետևի՛ր ինձ»։ Փիլիպպոսը Անդրէասի և Պետրոսի քաղաքից՝ Բեթսայիդայից էր։ Փիլիպպոսը գտաւ Նաթանայէլին և ասաց նրան. «Մովսէսը Օրէնքում և մարգարէները գրել են նրա մասին, որին գտանք՝ Յիսուսին, Յովսէփի որդուն, Նազարէթից»։ Նաթանայէլը ասաց նրան. «Կարո՞ղ է Նազարէթից որևէ լաւ բան լինել»։ Փիլիպպոսն ասաց նրան. «Եկէ՛ր և տես»։ Յիսուսը տեսաւ Նաթանայէլին, որ գալիս էր իր մօտ, և ասաց նրա մասին. «Ահա իսկական իսրայէլացի, որի մէջ նենգութիւն չկայ»։ Նաթանայէլը հարցրեց նրան. «Ինչպէ՞ս ես ինձ ճանաչում»։ Յիսուսը պատասխանեց և ասաց նրան. «Քանի դեռ չէիր տեսել քեզ թզենու տակ, ես քեզ տեսայ»։ Նաթանայէլը պատասխանեց նրան. «Ռաբբի՛, դու Աստուծոյ Որդին ես, դու Իսրայէլի թագաւորն ես»։ Յիսուսը պատասխանեց և ասաց նրան. «Որովհետև ասացի քեզ, թէ՝ տեսայ քեզ թզենու տակ, հաւատում ես. աւելի մեծ բաներ պիտի տեսնես»։ Եւ ասաց նրան. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ դուք պիտի տեսնէք երկինքը բացուած և Աստուծոյ հրեշտակները բարձրանում և իջնում են Մարդու Որդու վրայ»։

Երրորդ օրը Գալիլեայի Կանա քաղաքում հարսանիք եղաւ, և Յիսուսի մայրը այնտեղ էր։ Յիսուսն էլ և նրա աշակերտները հրաւիրուեցին հարսանիքին։ Գինին պակասեց, և Յիսուսի մայրը նրան ասաց. «Գինի չունեն»։ Յիսուսն ասաց նրան. «Ի՞նչ է ինձ և քեզ, կի՛ն. իմ ժամը դեռ չի եկել»։ Նրա մայրը ասաց ծառաներին. «Ինչ որ նա ձեզ ասի, արէ՛ք»։ Հրեաների մաքրութեան համար այնտեղ դրուած էին քարէ վեց ամաններ, որոնցից իւրաքանչիւրի մէջ տեղաւորւում էին երկու կամ երեք չափ։ Յիսուսն ասաց նրանց. «Լցրէ՛ք ամանները ջրով»։ Նրանք լցրին մինչև բերանները։ Նա ասաց նրանց. «Հիմա քաշեցէ՛ք և տարէ՛ք խնամակալապետի մօտ»։ Նրանք տարան։ Երբ խնամակալապետը համտեսեց ջրից դարձած գինին, որի ծագումը չգիտէր, բայց ծառաները, որոնք ջուրը քաշել էին, գիտէին, խնամակալապետը կանչեց փեսային և ասաց նրան. «Ամէն մարդ նախ լաւ գինին է դնում, և երբ հիւրերը հարբում են, ապա՝ վատը։ Դու լաւ գինին մինչև հիմա պահեցիր»։ Յիսուսը սկսեց իր նշանները Գալիլեայի Կանա քաղաքում և յայտնեց իր փառքը, և նրա աշակերտները հաւատացին նրան։ Այնուհետև նա իջաւ Կափառնայում՝ իր մայրը, եղբայրները և աշակերտները, և այնտեղ մնացին մի քանի օր։

Մօտենում էր հրեաների Զատիկը, և Յիսուսը գնաց Երուսաղէմ։ Նա գտաւ տաճարում ոչխարներ, եզներ և աղաւնիներ վաճառողներին, ինչպէս նաև նստած դրամափոխներին։ Նա պատրաստեց պարան մտրակ և բոլորին դուրս վռնդեց տաճարից՝ ոչխարների և եզների հետ միասին, դրամափոխների դրամները թափեց գետնին և տակնուվրայ արեց նրանց սեղանները։ Աղաւնի վաճառողներին ասաց. «Տարէ՛ք այս բաները այստեղից, մի՛ արէք իմ Հօրս տունը առևտրի տեղ»։ Նրա աշակերտները յիշեցին, որ գրուած է. «Նախանձը քո տան համար կուլ կտայ ինձ»։ Հրեաները պատասխանեցին և ասացին նրան. «Ի՞նչ նշան ես ցոյց տալիս մեզ, որ այս բաները անում ես»։ Յիսուսը պատասխանեց և ասաց նրանց. «Քանդեցէ՛ք այս տաճարը, և ես երեք օրում նորից կկանգնեցնեմ այն»։ Հրեաները ասացին. «Քառասունվեց տարի է, որ այս տաճարը շինում են, և դու երեք օրում նորից կկանգնեցնե՞ս այն»։ Բայց նա խօսում էր իր մարմնի տաճարի մասին։ Երբ նա յարութիւն առաւ մեռելներից, նրա աշակերտները յիշեցին, որ նա այս բանն ասել էր, և հաւատացին Գրքին և Յիսուսի խօսքերին, որ նա ասել էր։

Երբ նա Երուսաղէմում էր Զատկի տօնի ժամանակ, շատերը հաւատացին նրա անունին, տեսնելով նրա արած նշանները։ Բայց Յիսուսը չէր վստահում իրեն, որովհետև ճանաչում էր բոլորին և ոչ ոք պէտք չունէր վկայելու մարդու մասին, որովհետև ինքն էր գիտէր, թէ ինչ կայ մարդու մէջ։

Ֆարիսեցիներից մի մարդ կար, որի անունը Նիկոդէմոս էր, հրեաների իշխաններից մէկը։ Նա եկաւ Յիսուսի մօտ գիշերով և ասաց նրան. «Ռաբբի՛, գիտենք, որ դու Աստուծանից եկած վարդապետ ես, որովհետև ոչ ոք չի կարող այն նշանները անել, որ դու անում ես, եթէ Աստուած նրա հետ չլինի»։ Յիսուսը պատասխանեց և ասաց նրան. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում քեզ, որ եթէ մարդ նորից չծնուի, չի կարող տեսնել Աստուծոյ արքայութիւնը»։ Նիկոդէմոսն ասաց նրան. «Ինչպէ՞ս կարող է մարդ ծնուել, երբ ծերացած է. կարո՞ղ է նա երկրորդ անգամ մտնել մօր արգանդը և ծնուել»։ Յիսուսը պատասխանեց. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում քեզ, որ եթէ մարդ ջրից և Հոգուց չծնուի, չի կարող մտնել Աստուծոյ արքայութիւնը։ Ինչ որ մարմնից ծնուած է, մարմին է, և ինչ որ Հոգուց ծնուած է, հոգի է։ Զարմանալի մի՛ եղիր, որ ասացի քեզ, թէ՝ պէտք է նորից ծնուիք։ Հովը փչում է, ուր որ կամենայ, և դու նրա ձայնը լսում ես, բայց չգիտես, թէ որտեղից է գալիս և ուր է գնում։ Այդպէս է ամէն մարդ, որ ծնուած է Հոգուց»։ Նիկոդէմոսը պատասխանեց և ասաց նրան. «Ինչպէ՞ս կարող են այս բաները լինել»։ Յիսուսը պատասխանեց և ասաց նրան. «Դու Իսրայէլի վարդապետն ես և չգիտե՞ս այս բաները։ Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում քեզ, որ մենք խօսում ենք այն, ինչ գիտենք, և վկայում ենք այն, ինչ տեսել ենք, բայց դուք չէք ընդունում մեր վկայութիւնը։ Եթէ ես երկրային բաներ ասացի ձեզ, և դուք չէք հաւատում, ինչպէ՞ս պիտի հաւատաք, եթէ երկնային բաներ ասեմ ձեզ։ Եւ ոչ ոք չի բարձրացել երկինք, բացի նրանից, որ իջել է երկնքից՝ Մարդու Որդին, որ երկնքում է։ Եւ ինչպէս Մովսէսը անապատում օձը բարձրացրեց, այդպէս էլ պէտք է Մարդու Որդին բարձրացուի, որպէսզի ամէն ոք, որ հաւատում է նրան, կեանք յաւիտենական ունենայ։ Որովհետև Աստուած այնքան սիրեց աշխարհը, որ իր միածին Որդին տուեց, որպէսզի ամէն ոք, որ հաւատում է նրան, չկորչի, այլ կեանք յաւիտենական ունենայ։ Որովհետև Աստուած Որդին չուղարկեց աշխարհ, որպէսզի դատի աշխարհը, այլ որպէսզի աշխարհը նրանով փրկուի։ Նա, որ հաւատում է նրան, չի դատապարտուի, իսկ նա, որ չի հաւատում, արդէն դատապարտուած է, որովհետև չհաւատաց Աստուծոյ միածին Որդու անունին։ Եւ դատաստանը այն է, որ լոյսը եկաւ աշխարհ, և մարդիկ աւելի սիրեցին խաւարը, քան լոյսը, որովհետև նրանց գործերը չար էին։ Որովհետև ամէն ոք, որ չարիք է անում, լոյսը չի սիրում և չի գալիս լոյսի մօտ, որպէսզի նրա գործերը չդատապարտուեն։ Բայց ով ճշմարտութիւնն է անում, գալիս է լոյսի մօտ, որպէսզի յայտնի լինեն նրա գործերը, որովհետև Աստուծով են արուած»։

Այդ բաներից յետոյ Յիսուսը և նրա աշակերտները եկան Հրէաստանի երկիրը, և նա այնտեղ մնաց նրանց հետ և մկրտում էր։ Յովհաննէսն էլ էր մկրտում Սալիմի մօտ գտնուող Ենովն անունով տեղում, որովհետև այնտեղ շատ ջուր կար։ Եւ մարդիկ գալիս էին և մկրտուում, որովհետև Յովհաննէսը դեռ բանտ չէր դրուել։ Յովհաննէսի աշակերտների և հրեաների միջև վէճ ծագեց մաքրութեան մասին։ Նրանք եկան Յովհաննէսի մօտ և ասացին նրան. «Ռաբբի՛, որ մարդը Յորդանանի մօտ էր քեզ հետ, որի մասին դու վկայեցիր, ահա նա մկրտում է, և բոլորը գնում են նրա մօտ»։ Յովհաննէսը պատասխանեց և ասաց. «Մարդ չի կարող ոչինչ ստանալ, եթէ երկնքից չտրուի իրեն։ Դուք ինքներդ վկայ էք ինձ համար, որ ասացի, թէ՝ ես Քրիստոսը չեմ, այլ ուղարկուած եմ նրա առաջ։ Հարսնացուն փեսայինն է, իսկ փեսայի ընկերը, որ կանգնած է և լսում է նրան, ուրախութեամբ է լցուում փեսայի ձայնից։ Ուրեմն իմ այս ուրախութիւնը լրացաւ։ Նա պէտք է աճի, իսկ ես՝ պակասեմ»։ Նա, որ վերևից է գալիս, բոլորից վեր է։ Նա, որ երկրից է, երկրայինն է և երկրայինի մասին է խօսում։ Նա, որ երկնքից է գալիս, բոլորից վեր է։ Նա վկայում է այն, ինչ տեսել և լսել է, բայց նրա վկայութիւնը ոչ ոք չի ընդունում։ Նա, որ ընդունեց նրա վկայութիւնը, հաստատեց, որ Աստուած ճշմարիտ է։ Որովհետև նա, որ Աստուծոյ ուղարկածն է, Աստուծոյ խօսքերն է խօսում, որովհետև Աստուած Հոգին չափով չի տալիս նրան։ Հայրը սիրում է Որդուն և ամէն բան նրա ձեռքն է տուել։ Նա, որ հաւատում է Որդուն, կեանք յաւիտենական ունի, իսկ նա, որ չի հնազանդում Որդուն, կեանք չի տեսնի, այլ Աստուծոյ բարկութիւնը մնում է նրա վրայ։

Երբ Տէրը գիտացաւ, որ փարիսեցիները լսել են, թէ Յիսուսը աշակերտներ է ձեռք բերում և մկրտում է աւելի շատ, քան Յովհաննէսը, թէև Յիսուսը չէր մկրտում, այլ նրա աշակերտները, նա թողեց Հրէաստանը և նորից գնաց Գալիլեա։ Նա պէտք էր անցնէր Սամարիայով։ Եկաւ Սամարիայի մի քաղաք, որի անունը Սիւքար էր, մօտ այն հողամասին, որ Յակոբը տուել էր իր որդի Յովսէփին։ Այնտեղ էր Յակոբի աղբիւրը։ Յիսուսը, ճանապարհորդութիւնից յոգնած, նստեց աղբիւրի վրայ։ Ժամը մօտաւորապէս վեցն էր։ Սամարացի մի կին եկաւ ջուր քաշելու։ Յիսուսն ասաց նրան. «Ինձ խմելու տուր»։ Որովհետև նրա աշակերտները քաղաք էին գնացել կերակուր գնելու։ Սամարացի կինն ասաց նրան. «Ինչպէ՞ս դու, որ հրեայ ես, ինձանից, սամարացի կնոջից, խմելու ես խնդրում»։ Յիսուսը պատասխանեց և ասաց նրան. «Եթէ դու գիտենայիր Աստուծոյ պարգևը և թէ ով է, որ քեզ ասում է՝ ինձ խմելու տուր, դու կխնդրէիր նրանից, և նա կենդանի ջուր կտար քեզ»։ Կինն ասաց նրան. «Տէ՛ր, ջուր քաշելու ոչինչ չունես, և հորը խոր է. ուրեմն որտեղի՞ց ես ունենալու կենդանի ջուրը։ Մեր հայր Յակոբից մեծ ես դու, որ այս հորը մեզ տուեց, և ինքն իր որդիներն ու անասունները նրանից խմեցին»։ Յիսուսը պատասխանեց և ասաց նրան. «Ամէն մարդ, որ այս ջրից խմի, նորից ծարաւի կլինի։ Բայց ով որ խմի այն ջրից, որ ես կտամ նրան, նա յաւիտեան ծարաւի չի լինի, այլ ջուրը, որ ես կտամ նրան, նրա մէջ աղբիւր կդառնայ, որ կբղխի յաւիտենական կեանքի համար»։ Կինն ասաց նրան. «Տէ՛ր, տուր ինձ այդ ջուրը, որպէսզի ծարաւի չլինեմ և ջուր քաշելու այստեղ չգամ»։ Յիսուսն ասաց նրան. «Գնա՛, կանչի՛ր քո ամուսնուն և եկէ՛ք այստեղ»։ Կինն ասաց նրան. «Ամուսին չունեմ»։ Յիսուսն ասաց նրան. «Ճիշտ ասացիր, թէ՝ ամուսին չունեմ, որովհետև հինգ ամուսին ունեցել ես, և այն, որ հիմա ունես, քո ամուսինը չէ. այդ ճիշտ ասացիր»։ Կինն ասաց նրան. «Տէ՛ր, տեսնում եմ, որ դու մարգարէ ես։ Մեր հայրերը այս լեռան վրայ երկրպագեցին, իսկ դուք ասում էք, թէ Երուսաղէմում է այն տեղը, որտեղ պէտք է երկրպագել»։ Յիսուսն ասաց նրան. «Հաւատա՛ ինձ, կի՛ն, որ գալիս է ժամանակը, երբ ոչ այս լեռան վրայ և ոչ Երուսաղէմում պիտի երկրպագէք Հօրը։ Դուք երկրպագում էք այն, ինչ չգիտէք, մենք երկրպագում ենք այն, ինչ գիտենք, որովհետև փրկութիւնը հրեաներից է։ Բայց գալիս է ժամանակը, և հիմա է արդէն, երբ ճշմարիտ երկրպագուները պիտի երկրպագեն Հօրը հոգով և ճշմարտութեամբ, որովհետև Հայրն այդպիսիներին է փնտրում, որ երկրպագեն իրեն։ Աստուած Հոգի է, և նրան երկրպագողները հոգով և ճշմարտութեամբ պէտք է երկրպագեն»։ Կինն ասաց նրան. «Գիտեմ, որ Մեսիան գալու է (որ նշանակում է՝ Քրիստոս)։ Երբ նա գայ, մեզ ամէն բան կհայտնի»։ Յիսուսն ասաց նրան. «Ես եմ, որ խօսում եմ քեզ հետ»։ Այդ ժամանակ եկան նրա աշակերտները և զարմացան, որ նա կնոջ հետ էր խօսում։ Բայց ոչ ոք չասաց. «Ի՞նչ ես ուզում» կամ «Ինչո՞ւ ես նրա հետ խօսում»։ Կինը թողեց իր ջրի կժը, գնաց քաղաք և ասաց մարդկանց. «Եկէ՛ք տեսէ՛ք մի մարդու, որ ինձ ասաց ամէն բան, որ արել եմ։ Չէ՞ որ նա Քրիստոսը չէ՞»։ Նրանք դուրս եկան քաղաքից և գնացին նրա մօտ։

Այդ միջոցին աշակերտները խնդրում էին նրան՝ ասելով. «Ռաբբի՛, կե՛ր»։ Նա ասաց նրանց. «Ես ուտելիք ունեմ ուտելու, որ դուք չգիտէք»։ Աշակերտները ասացին միմեանց. «Չէ՞ որ ոչ ոք չի բերել նրան ուտելիք»։ Յիսուսն ասաց նրանց. «Իմ կերակուրն է՝ կատարել իմ ուղարկողի կամքը և նրա գործը վերջացնել։ Դուք չէ՞ք ասում, թէ՝ դեռ չորս ամիս կայ, և հունձքը գալիս է։ Ահա ես ասում եմ ձեզ, որ աչքերդ բացէ՛ք և նայեցէ՛ք արտերին, որ հունձքի համար սպիտակել են։ Հնձողը վարձ է ստանում և հունձք է հաւաքում կեանք յաւիտենական, որպէսզի միասին ուրախանան և՛ սերմնացանը, և՛ հնձողը։ Որովհետև այս առածն է ճշմարիտ, թէ՝ ուրիշ է սերմնացանը, և ուրիշ է հնձողը։ Ես ձեզ ուղարկեցի հնձելու, որ դուք չաշխատեցիք, ուրիշներ աշխատեցին, և դուք նրանց աշխատանքի պտուղներին տիրացաք»։ Այդ քաղաքի սամարացիներից շատերը հաւատացին նրան կնոջ խօսքերի համար, որ վկայում էր, թէ՝ նա ինձ ասաց ամէն բան, որ արել եմ։ Երբ սամարացիները եկան նրա մօտ, խնդրեցին, որ նա մնայ իրենց մօտ, և նա մնաց այնտեղ երկու օր։ Եւ շատ աւելի շատերը հաւատացին նրա խօսքերի համար և ասում էին կնոջը. «Այլևս քո խօսքերի համար չենք հաւատում, որովհետև մենք ինքներս լսեցինք և գիտենք, որ սա իսկապէս աշխարհի Փրկիչն է»։

Երկու օր անց նա այնտեղից գնաց Գալիլեա։ Յիսուսն ինքն էր վկայել, որ մարգարէն պատիւ չունի իր հայրենի երկրում։ Երբ եկաւ Գալիլեա, գալիլեացիները ընդունեցին նրան, որովհետև տեսել էին նրա արած բոլոր բաները Երուսաղէմում տօնի ժամանակ, որովհետև նրանք էլ էին գնացել տօնին։ Նա նորից եկաւ Գալիլեայի Կանա քաղաքը, որտեղ ջուրը գինի դարձրեց։ Եղան մարդիկ, որ նրան ասացին, թէ՝ քո որդին հիւանդ է Կափառնայում։ Երբ լսեց, որ Յիսուսը Հրէաստանից եկել է Գալիլեա, գնաց նրա մօտ և խնդրեց, որ իջնի և բժշկի իր որդուն, որովհետև նա մեռնելու վրայ էր։ Յիսուսն ասաց նրան. «Եթէ նշաններ և հրաշքներ չտեսնէք, չէք հաւատայ»։ Պաշտօնեան ասաց նրան. «Տէ՛ր, իջի՛ր, մինչև որ իմ տղան չմեռնի»։ Յիսուսն ասաց նրան. «Գնա՛, քո որդին ապրում է»։ Մարդը հաւատաց Յիսուսի խօսքին, որ նրան ասաց, և գնաց։ Երբ նա դեռ ճանապարհին էր, նրա ծառաները դիմաւորեցին նրան և ասացին, թէ՝ քո տղան ապրում է։ Նա հարցրեց նրանցից ժամը, որում նրան լաւացել էր։ Նրանք ասացին նրան. «Երէկ ժամը մօտաւորապէս եօթնին տենդը թողեց նրան»։ Հայրը գիտացաւ, որ հէնց այդ ժամին էր Յիսուսն ասել նրան. «Քո որդին ապրում է»։ Եւ հաւատաց ինքը և նրա ամբողջ տունը։ Սա էր երկրորդ նշանը, որ Յիսուսը արեց, երբ Հրէաստանից եկաւ Գալիլեա։

Այդ բաներից յետոյ հրեաների տօներից մէկի ժամանակ Յիսուսը գնաց Երուսաղէմ։ Երուսաղէմում, ոչխարների դարպասի մօտ, կայ մի աւազան, որ հրեերէն կոչւում է Բեթեսդա, որն ունի հինգ սրահ։ Այդ սրահներում պառկած էին հիւանդների, կոյրերի, կաղերի, ցամաքած ձեռքերով մարդկանց մեծ բազմութիւն։ Նրանք սպասում էին, որ ջուրը կշարժուի։ Որովհետև Տիրոջ հրեշտակը ժամանակ առ ժամանակ իջնում էր աւազանի մէջ և ջուրը շարժում էր։ Եւ ով որ առաջինը ջուրը մտնէր շարժուելուց յետոյ, առողջանում էր, ինչ հիւանդութեամբ էլ որ տառապէր։ Այնտեղ մի մարդ կար, որ երեսունութ տարի հիւանդ էր։ Յիսուսը տեսաւ նրան պառկած և գիտացաւ, որ նա երկար ժամանակ հիւանդ է, և ասաց նրան. «Ուզո՞ւմ ես առողջանալ»։ Հիւանդն ասաց նրան. «Տէ՛ր, մարդ չունեմ, որ ջուրը շարժուելիս աւազանի մէջ ինձ իջեցնի, և մինչ ես գնում եմ, ուրիշը ինձանից առաջ է մտնում»։ Յիսուսն ասաց նրան. «Ելի՛ր, վերցրո՛ւ քո մահիճը և քալի՛ր»։ Եւ մարդը անմիջապէս առողջացաւ, վերցրեց իր մահիճը և քալեց։ Այդ օրը շաբաթ էր։ Հրեաները ասացին բժշկուածին. «Շաբաթ է, և քեզ չի թոյլատրուում մահիճդ վերցնել»։ Նա պատասխանեց նրանց. «Նա, որ ինձ առողջացրեց, ինքն ասաց ինձ՝ վերցրո՛ւ քո մահիճը և քալի՛ր»։ Հարցրին նրան. «Ո՞վ է այն մարդը, որ ասաց քեզ՝ վերցրո՛ւ և քալի՛ր»։ Բայց բժշկուածը չգիտէր, թէ ով է նա, որովհետև Յիսուսը հեռացել էր, որովհետև այնտեղ ամբոխ կար։ Յետոյ Յիսուսը գտաւ նրան տաճարում և ասաց նրան. «Ահա առողջացար, մեղանչի՛ր այլևս, որ քեզ ուրիշ աւելի վատ բան չպատահի»։ Մարդը գնաց և յայտնեց հրեաներին, որ Յիսուսն է նրան առողջացրել։ Հրեաները հալածում էին Յիսուսին, որովհետև այդ բաները անում էր շաբաթ օրը։ Յիսուսն ասաց նրանց. «Հայրս մինչև հիմա գործում է, և ես էլ եմ գործում»։ Այդ պատճառով հրեաները աւելի էին ձգտում սպանել նրան, որովհետև ոչ միայն շաբաթը կոտրում էր, այլև Աստուծոյ Հայր էր կոչում նրան՝ իրեն Աստուծոյ հաւասար դարձնելով։

Յիսուսը պատասխանեց և ասաց նրանց. «Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ Որդին ոչինչ չի կարող անել իր կամքով, եթէ չտեսնի Հօրը անելիս։ Որովհետև ինչ որ նա անում է, նոյնը և Որդին է անում նրա նման։ Որովհետև Հայրը սիրում է Որդուն և ցոյց է տալիս նրան ամէն բան, որ ինքն է անում, և աւելի մեծ գործեր պիտի ցոյց տայ նրան, որ դուք զարմանաք։ Որովհետև ինչպէս Հայրը յարուցանում է մեռելներին և կենդանացնում, այդպէս էլ Որդին կենդանացնում է, ում որ կամենայ։ Որովհետև Հայրը ոչ ոքի չի դատում, այլ դատաստանը ամբողջովին Որդուն է տուել, որպէսզի բոլորը պատուեն Որդուն, ինչպէս պատուում են Հօրը։ Նա, որ չի պատուում Որդուն, չի պատուում նաև Հօրը, որ ուղարկեց նրան։ Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ նա, որ լսում է իմ խօսքը և հաւատում է նրան, որ ուղարկեց ինձ, կեանք յաւիտենական ունի և դատաստանի չի գալիս, այլ մահից կեանք է անցել։ Ճշմարիտ, ճշմարիտ եմ ասում ձեզ, որ գալիս է ժամանակը, և հիմա է արդէն, երբ մեռելները պիտի լսեն Աստուծոյ Որդու ձայնը, և ովքեր լսեն, կենդանի կլինեն։ Որովհետև ինչպէս Հայրն ունի կեանք իր մէջ, այդպէս էլ Որդուն տուեց կեանք ունենալ իր մէջ։ Եւ նրան իշխանութիւն տուեց դատաստան անել, որովհետև Մարդու Որդի է։ Զարմանալի մի՛ եղէք այս բանից, որովհետև գալիս է ժամանակը, երբ բոլոր նրանք, որ գերեզմաններում են, պիտի լսեն նրա ձայնը և դուրս գան, նրանք, որ բարի գործեր են արել, կեանքի յարութեան համար, իսկ նրանք, որ չար գործեր են արել, դատապարտութեան յարութեան համար։ Ես ոչինչ չեմ կարող անել իմ կամքով։ Ինչպէս լսում եմ, այնպէս դատում եմ, և իմ դատաստանը արդար է, որովհետև ես իմ կամքը չեմ փնտրում, այլ նրա կամքը, որ ուղարկեց ինձ։

Եթէ ես ինքս վկայեմ իմ մասին, իմ վկայութիւնը ճշմարիտ չէ։ Ուրիշ է, որ վկայում է իմ մասին, և գիտեմ, որ ճշմարիտ է այն վկայութիւնը, որ նա վկայում է իմ մասին։ Դուք ուղարկեցիք Յովհաննէսի մօտ, և նա վկայեց ճշմարտութեան մասին։ Ես մարդու վկայութիւնը չեմ ընդունում, բայց ասում եմ այս, որպէսզի դուք փրկուէք։ Նա վառուող և լուսաւորող լամպար էր, և դուք կամեցաք մի ժամանակ ուրախանալ նրա լոյսով։ Բայց ես ունեմ աւելի մեծ վկայութիւն, քան Յովհաննէսինը։ Որովհետև գործերը, որ Հայրն ինձ տուեց, որ կատարեմ, այդ գործերը, որ ես անում եմ, վկայում են իմ մասին, որ Հայրն է ինձ ուղարկել։ Եւ Հայրը, որ ուղարկեց ինձ, նա է վկայում իմ մասին։ Դուք երբեք չէք լսել նրա ձայնը և չէք տեսել նրա կերպարանքը, և նրա խօսքը չունէք ձեր մէջ բնակուած, որովհետև չէք հաւատում նրան, որ նա ուղարկեց։ Դուք ուսումնասիրում էք Գրքերը, որովհետև կարծում էք, որ նրանց մէջ կեանք յաւիտենական ունէք, և նրանք են, որ վկայում են իմ մասին։ Բայց չէք կամենում գալ ինձ մօտ, որ կեանք ունենաք։ Փառք մարդկանցից չեմ ընդունում։ Բայց ձեզ ճանաչեցի, որ Աստուծոյ սէրը ձեր մէջ չունէք։ Ես եկել եմ իմ Հօր անունով, և դուք ինձ չէք ընդունում։ Եթէ ուրիշ մէկը գայ իր անունով, նրան կընդունէք։ Ինչպէ՞ս կարող էք հաւատալ, դուք, որ փառք էք ընդունում միմեանցից, և փառքը, որ միայն Աստուծոյ է, չէք փնտրում։ Մի՛ կարծէք, թէ ես պիտի մեղադրեմ ձեզ Հօր առաջ։ Ձեզ մեղադրողը կայ, Մովսէսը, որի վրայ դուք յոյս էք դրել։ Որովհետև եթէ հաւատայիք Մովսէսին, ինձ էլ կհաւատայիք, որովհետև նա իմ մասին գրեց։ Բայց եթէ նրա գրածներին չէք հաւատում, ինչպէ՞ս պիտի հաւատաք իմ խօսքերին»։

Այդ բաներից յետոյ Յիսուսը գնաց Գալիլեայի, որ է Տիբերիայի ծովի մօտ։ Նրան հետևում էր մեծ բազմութիւն, որովհետև տեսնում էին նրա արած նշանները, որ բժշկում էր հիւանդներին։ Յիսուսը բարձրացաւ լեռը և նստեց այնտեղ իր աշակերտների հետ։ Մօտենում էր հրեաների Զատիկը, տօնը։ Յիսուսը, աչքերը բարձրացնելով և տեսնելով, որ մեծ բազմութիւն է գալիս իր մօտ, ասաց Փիլիպպոսին. «Ուրկի՞ց հաց գնենք, որ այս մարդիկ ուտեն»։ Նա ասաց այդ՝ Փիլիպպոսին փորձելու համար, որովհետև ինքն գիտէր, թէ ինչ է անելու։ Փիլիպպոսը պատասխանեց նրան. «Երկու հարիւր դահեկանի հաց չի բաւականացնի նրանց, որ ամէնքն էլ մի քիչ բան ստանան»։ Աշակերտներից մէկը՝ Սիմոն Պետրոսի եղբայր Անդրէասը, ասաց նրան. «Այստեղ մի տղայ կայ, որ հինգ գարու հաց և երկու ձուկ ունի, բայց դրանք ի՞նչ են այսքան մարդկանց համար»։ Յիսուսն ասաց. «Տղամարդկանց նստեցրէ՛ք»։ Տեղում շատ խոտ կար։ Տղամարդիկ նստեցին, թուով մօտաւորապէս հինգ հազար։ Յիսուսը հաց առաւ, գոհութիւն մատուցեց և բաժանեց նստածներին, նոյնպէս և ձուկը, որքան որ կամեցան։ Երբ կշտացան, ասաց իր աշակերտներին. «Հաւաքեցէ՛ք մնացած կտորները, որ ոչինչ կորչի»։ Նրանք հաւաքեցին և լցրին տասներկու զամբիւղ մնացած կտորներով հինգ գարու հացից, որ մնացել էին ուտողներ

ոմն հետամտեցան զկնի
հեռու և բնաւ մեղսաւորին հա-
կառել հատուցմանէն զկեն-
դանի Տէր։ Եւ նոքա
խոտեցան զբնաւ ոչ ընդու-
նել զխրատս նորա։ Ոչ
ծանեան զիս՝ ասէ Տէր,
անդ-րանիկն որդի՛ ։ Քանզի
զբնակութեանէ նոցա
ծերութիւն զուարճացուցանէ
զանմեղսն, զամենայնիւ շը-
նորհս բազմապարգեւ քո ո-
ղորմեցեր ։ Եւ հերկեսցի
զանապակն անդաստան մարդ
հնարիցէ կարծրացեալ սրբե-
ցուս, կընդանականսն ազգս
սեաց հոգեւոր սերմանդ ։
1 Ոչ համամիտ եղեալ ի
թէր խոստովանութիւնք զնա
պարգեւս ի մեզ ծաղկեալ
և աճեցեալ ։ 2 Որ ձեռ-
նադրես առաքեալս ։
3 Ցուցանես մարգարէս ։
4 Ուսուցանես վարդապետս
5 Խորհրդատեղս ցանես հո-
ւերս ։ և բանաս զխոսիւրեալ
ականջս խլեաց։ Որպէս ու-
զիցես զասիցես քո՝ հասիցես
անդ-րանիկն որդի՛ ։ Քանզի
զբնակութեանէ նոցա
ծերութիւն զուարճացուցանէ
զանմեղսն, զամենայնիւ շը-
նորհս բազմապարգեւ քո ո-
ղորմեցեր ։ Եւ հերկեսցի
զանապակն անդաստան մարդ
հնարիցէ կարծրացեալ սրբե-
ցուս, կընդանականսն ազգս
սեաց հոգեւոր սերմանդ ։
1 Ոչ համամիտ եղեալ ի
թէր խոստովանութիւնք զնա
պարգեւս ի մեզ ծաղկեալ
և աճեցեալ ։ 2 Որ ձեռ-
նադրես առաքեալս ։
3 Ցուցանես մարգարէս ։
4 Ուսուցանես վարդապետս
5 Խորհրդատեղս ցանես հո-
ւերս ։ և բանաս զխոսիւրեալ
ականջս խլեաց։ Որպէս ու-
զիցես զասիցես քո՝ հասիցես

Ա զարմի զանգուխսեկի
ձայնիւ անհնազանդ
ձայնիւ ։

Ա հանդիսարանս խուժդ ատելի՝
բանդ ուսուցանող ։ Ուրուք հոգին
ոչ հաճեալ հասանէ յիւիւնու-
նելն ։

Ա զարմի զանգուխսեկի
ձայնիւ անհնազանդ
ձայնիւ ։

Ա հանդիսարանս խուժդ ատելի՝
բանդ ուսուցանող ։ Ուրուք հոգին
ոչ հաճեալ հասանէ յիւիւնու-
նելն ։

Ի զարմի զանգուխսեկի
ձայնիւ անհնազանդ
ձայնիւ ։

Ա հանդիսարանս խուժդ ատելի՝
բանդ ուսուցանող ։ Ուրուք հոգին
ոչ հաճեալ հասանէ յիւիւնու-
նելն ։

ուսուցանել՝ յօրինակ քա-
րեաց ածուածը լսողաց ։
Ինչ քեզ համ ֆուտք յոյսի ,
ընդ հօր ամենակալի և ընդ-
պղատոյն միածնին և բարե-
բարին ։ Ի՝ ժամ և անվախ
Ճան յաւիտեանս
ամէն ։

Ի ոսոսմնասիրութիւն և գա-
ւանութիւն՝ պատարագ
և երկրպագութիւն զգա-գա-
ֆառ միութեանն ամենասք
Երրորդութեան ։

Ի՝ Յոյժ քեզ անձառ ։ Ի՝ հրա-
բարի ։ Ի՝ գոյացուցի ։ Ֆառա-
ստուածիւ ։ Ի՝նչպես ի-
մասուց 4 բերաց աւետա-
րանին ։ Ի՝ վերջ քան զօրինակ ։
5 Ինչ անգիր քան զնամաւոր
թիւն ։ Ի՝ երանգոյն գոլով
աչխմնին , 6 անպարտադիր
բացատրութեամբ ։ Ի՝ասուած

Ի՝ Ոսոսմնասիրութիւն և գա-
ւանութիւն՝ պատարագ
և երկրպագութիւն զգա-գա-
ֆառ միութեանն ամենասք
Երրորդութեան ։

Ի՝ Յոյժ քեզ անձառ ։ Ի՝ հրա-
բարի ։ Ի՝ գոյացուցի ։ Ֆառա-
ստուածիւ ։ Ի՝նչպես ի-
մասուց 4 բերաց աւետա-
րանին ։ Ի՝ վերջ քան զօրինակ ։
5 Ինչ անգիր քան զնամաւոր
թիւն ։ Ի՝ երանգոյն գոլով
աչխմնին , 6 անպարտադիր
բացատրութեամբ ։ Ի՝ասուած

ուսուցանել՝ յօրինակ քա-
րեաց ածուածը լսողաց ։
Ինչ քեզ համ ֆուտք յոյսի ,
ընդ հօր ամենակալի և ընդ-
պղատոյն միածնին և բարե-
բարին ։ Ի՝ ժամ և անվախ
Ճան յաւիտեանս
ամէն ։

Ի՝ Ոսոսմնասիրութիւն և գա-
ւանութիւն՝ պատարագ
և երկրպագութիւն զգա-գա-
ֆառ միութեանն ամենասք
Երրորդութեան ։

Ի՝ Յոյժ քեզ անձառ ։ Ի՝ հրա-
բարի ։ Ի՝ գոյացուցի ։ Ֆառա-
ստուածիւ ։ Ի՝նչպես ի-
մասուց 4 բերաց աւետա-
րանին ։ Ի՝ վերջ քան զօրինակ ։
5 Ինչ անգիր քան զնամաւոր
թիւն ։ Ի՝ երանգոյն գոլով
աչխմնին , 6 անպարտադիր
բացատրութեամբ ։ Ի՝ասուած

դանատրար խորհուրդ աւե-
տեաց աւետարանիդ ։
Ի՝ետևիդ արագաթռիչ ըն-
թացիք մատց՝ ի անհաս
ատպարէզս քոյնիաշխատիլ կը
տակատանաց ։ Ինչ ի՝ մատ-
չել իմ ի գլուխ հանդիսի
մեկնութեանդ բանիդ , նախ ժա-
մանակ առնս գիտութեանդ
քո՝ խոտորելով յիս զայժանն
և զպիտանիսն և զհնազանդ
քո՝ ի ժամանակիդ ։ Ի՝ փառս
և՝ ի գովեստ ածուածդ քո ,
՝ի լոյսն շնորհս կամաց-
դիդ եկեղեցւոյ ։ Ինչ կար
կատուն՝ ի վէր իմ ։ զամենա
մերդ ած քո՝ և զօրացո զիս
ընդհօգ գիտութեդ քոյ ։
Պատասխան՝ ի մատց խնդ
զմեզ մեկնութեանդ մատացու-
թեան - ապաքինեալ ընդ-
նմին զնաւատար մեղաց ։
2 Ի՝մբռնեալ ուշիւ խոստ-
ովից՝ ի կենցաղոյս երկրի
՝ի բարձրեալս ։ Ի ուսուց-
րեալ յիս վերստին զգ ծա-
գումն անաստուածոց հրամից
գնեալ ածուածդ հրամից և
ազատեալ լինել ՚ի տանէ և

(Ոսոլ
38 · 5
: Կ՝ըս
3 · 1
3 Կ՝որ
1 · 1
4 Ոսոլ
17 · 11
5 Ի՝ն ( )ր
+ · 15
6 Ի՝ն՝ց
20 · 4

իսկակից՝ որով ջնջանցին
կազմեաց։

Ա Ընդ ո՞վ նմանեցուցանիցէք զԱստուած, կամ զո՞ր
նմանութիւն արասջիք ընդ նմա։ 1 Կրնտ
40:18
Ոչ քանդակեալ կուռք ձուլածոյ
հալեցելոյ զոր ձուլեցին ոսկերագործք,
եւ ոսկեզօծ արարին զնա։ Ոչ ոսկի
եւ արծաթ ընտրեալ զոր ընտրեսցի
հարուստ՝ որ կերպիցէ զնա եւ որ
կերպիցէ. բայց ի բանսն մի
այնոյ՝ որով զնամ ինչ ոչնչի։
Առնիցէ եւ արուիցէ ընդդէմ
ամենից. բայց ի հոգւոյն
քոմն ջնջին յանէսնելոցս՝
յանաստղսդամսկ էութեց
առեղծուածոցս կարգոց՝
ի օրինաբանութիւնէ անթարգ
մանելոյս սաճառհարուստս
ձեռուէ յանէս պատկերս։
Հաստիչ ժամանակաց, և
ոչք ի ժամանակի էին կերք
պատրաստք։ Ունկն ոգոյ
հաս, հանդերձիչ և յար
մարապէս յօրինիչ սեռա
կանաց և անեղութեց։
2 Ա՛է անուամբ կոչեցեալ, և
ոչ յարձրդմամբ ընդունակեալ։
Ա՛է պատկառէ նմանեալ, և
ոչ քանակութէ կշռեցեալ։
Ա՛է զրինակաւ ձեռացեալ,
և ոչ պատկառութէ ծանուցեալ։
Ա՛է ի թերութէ ապրածեալ
և ոչ ի լրմանէ ամփոփեալ։
Ա՛է ոտիւք երկիրք զերա
էեալ, և ոչ ի տեղւոջէ վայ
ել երևեալ։ Հայր զիւ
րեանց ասացեալ ամի. և ասէ
հանուցեալ՝ որ յերկինսն և որ
յերկրի. բայց ի բանէն մի
այնոյ՝ որով զնամ ինչ ոչնչի։
Առնիցէ և արուիցէ ընդդէմ
ամենից. բայց ի հոգւոյն

Ընդ

ոսկեզօծեալ ի թեւս հոտից երեալ ի քրմէից՝ ամպով անբնաւթիւ ծածկեցաւ։ Համբարձեալ գերկիրեցոյն եւ երկին, 5 նաեւ ձեռնթեք յանծուն խրատիւն սկզբնաժառանգ հօրն հաւասարութեամբ՝ յորմէ եւ բղխեաց նաեւ խակ ոչ մեկուսացաւ։ Ընկորուսան առեցելովն եւ անեղութեամբ սեպհականեցաւ։

6 Որով եւ երկեցեալ ի գառնասուն հաւատացեալն՝ քեզնեալ զծածկեալսն կշռաթեամբ քաջիդ, ազգաւոր ի բարեմանդ. որոմ սպասեալք եւ յոյս սպասիմք. հաւատացեալ տեառն յամենայնի ամին ու մեռնակոչ ընդունիմք։

11 Ը սրտարձ միտն է միտցն ի միացեալն, ի միտն միաւորեալ յաւիտեան եղբ։

Կրկնագիրք։

Ընտրեսցեալք միշտ եւ օրհնեալք ընդ ազգաց եւ հօր՝ եւ միշտ ընդ ազգաց եւ հօր՝ մեռնազօր, ձգմարիտ, հաստատեալ եւ ազգ. ոչ յանէից գոյացեալ եղեալ ամ։

(ը·2)

1 Ընդ-ունիլ ըստ սպասողին՝ քան զնա՛ թագաւորեալ երկիր։ Ընդ-առակեան խոստեալ կերպացեալ զնեղ ի մարմնի. ըստ օրինակի հոգւոյ ընդ մարմնոյ. և ոս-կւոյ ընդ հողոյ. և կամ յայտնեալ նախ խակ ոսկի՝ լուսոյ ընդ օդոյ։ Ի ծնեալ և ոչ անջատեալ։

1 Ընդ-ունիլ 88 · 18
2 Խոս-տեալ 53 · 7
Յիս-կայ 3 · 20
4 Ոս-կի 17 · 11
5 Ի-նէ 16 · 19
6 Կերպ 1 · 11
Ոսկի 95 · 11
Ոս-կի 16 · 27
Ձի-ն 2 · 16
Ե կերպ 5 · 10
Ժա-մ 4 · 15

Ընդ-ունիլ ըստ սպասողին՝ քան զնա՛ թագաւորեալ երկիր։ Ընդ-առակեան խոստեալ կերպացեալ զնեղ ի մարմնի. ըստ օրինակի հոգւոյ ընդ մարմնոյ. և ոս-կւոյ ընդ հողոյ. և կամ յայտնեալ նախ խակ ոսկի՝ լուսոյ ընդ օդոյ։ Ի ծնեալ և ոչ անջատեալ։

"Ազգն ինքն եկեալ կամաց ընդունելութեամբ ի խաղն մահ՝ 2 երբ զգաստն անուրանալ ի սպանել վարկեալ. եւ հանդերձեալոց զօրեղ ինքնիշխանութեամբ զարարեալ ծագ լուսոյ վերնութեան։ Ընդարձակեալ խակութեամբ կենդանեացն՝ եղեալ ի շնորհն ան որոշելի յաճախութենէն։ Հաւատոյ քաղմամբն ի գիտոն՝ 3 սանգարամեալս կանացն վճռաւորացն բանաւորեցոյց քարոզեալ՝ ցուցանել հարազատն եւ լոյս։ Ուր սպասեալ զանօրինութիւն կանացն զիմկնանալոյն ըզ անառակութեամբ, աճապարեալ վերակենդանացեալ։ 4 Ուր կա-

(ը·2)

Ա Ի ես եմ ողջ հա-
մայն ։ Ա՛ եթէ ոք ես հա-
ղորդ ընդ մարդկան ։ Ա՛ եթէ
ոք ես ընդ մարդկան ։ Ա՛ եթէ
ոք ես ընդ մարդկան ։ Ա՛ եթէ
ոք ես

ոչ առնել։

Եւ ի ձայնէ արտաքս ելեալ ի
սրբոյ հանգստեանն Գրիգորի
կէտաց կտակին, առեալ ա-
դանայի՛ տայր, և գՀրաժարեալ
պատուէրն ոչ առնել։

Ա՛ռ զայս գրեալս ձա
ծուկ խորհրդոց կէտ-
պատուիրեց յայսմ մատենի՝
ամենայնի անկեալց մե-
ծից ոչ ընծայեցուցի։
Այլմանէ ապառազինեալ և
ապուր մուխ ի հանդէսն։
Եւ ոչ երեք կարօտեալ
խնդրա լինէ ձայնի այսու մե
ծանաս։ Այ սկզբնէ սուրբ
ծնեալ էրբ զնա, նախ քան
զլինելն երկնի փառացան
ջոցն անհասից, և երկիր-
պատրաստ բանալոյ՝ գու
գերզին ի քառասն լուսեր
փառաւորեալ նոքա էին։
Եւ զի զմարմնեալս զնա
յայտնացեալս անձամբ քաղց
րութ, հաղորդել զբերկ բա
նիս հաղորդութ։

Ի նոսա զինչ պատահեցեալ ի
սրբոյ հանգստեանն Գրիգորի
կէտաց կտակին, առեալ ա-
դանայի՛ տայր, և գՀրաժարեալ
պատուէրն ոչ առնել։

Ա՛ռ զայս գրեալս ձա
ծուկ խորհրդոց կէտ-
պատուիրեց յայսմ մատենի՝
ամենայնի անկեալց մե-
ծից ոչ ընծայեցուցի։
Այլմանէ ապառազինեալ և
ապուր մուխ ի հանդէսն։
Եւ ոչ երեք կարօտեալ
խնդրա լինէ ձայնի այսու մե
ծանաս։ Այ սկզբնէ սուրբ
ծնեալ էրբ զնա, նախ քան
զլինելն երկնի փառացան
ջոցն անհասից, և երկիր-
պատրաստ բանալոյ՝ գու
գերզին ի քառասն լուսեր
փառաւորեալ նոքա էին։
Եւ զի զմարմնեալս զնա
յայտնացեալս անձամբ քաղց
րութ, հաղորդել զբերկ բա
նիս հաղորդութ։

Ի նոսա զինչ պատահեցեալ ի
սրբոյ հանգստեանն Գրիգորի
կէտաց կտակին, առեալ ա-
դանայի՛ տայր, և գՀրաժարեալ
պատուէրն ոչ առնել։

Ա՛ռ զայս գրեալս ձա
ծուկ խորհրդոց կէտ-
պատուիրեց յայսմ մատենի՝
ամենայնի անկեալց մե-
ծից ոչ ընծայեցուցի։
Այլմանէ ապառազինեալ և
ապուր մուխ ի հանդէսն։
Եւ ոչ երեք կարօտեալ
խնդրա լինէ ձայնի այսու մե
ծանաս։ Այ սկզբնէ սուրբ
ծնեալ էրբ զնա, նախ քան
զլինելն երկնի փառացան
ջոցն անհասից, և երկիր-
պատրաստ բանալոյ՝ գու
գերզին ի քառասն լուսեր
փառաւորեալ նոքա էին։
Եւ զի զմարմնեալս զնա
յայտնացեալս անձամբ քաղց
րութ, հաղորդել զբերկ բա
նիս հաղորդութ։

Ի նոսա զինչ պատահեցեալ ի

1 Եւ ահա ոմանք ի նոցանէ ասէին ցիս՝ զի զարհուրեցուցանիցէ զնոսա ի տեղւոջէ սորա, զի մի՛ գուցէ ի վերայ նոցա եկեսցէ։ 2 Եւ ասէ ցնոսա՝ Ահա ես տեսանեմ զերկաթագործն ածեալ զերկաթն ի հնոցի՛ իւրում, եւ զմուրճն ի ձեռն իւր, եւ զարկանէ ի վերայ զսալին։ Ես եւս տեսանեմ զի ոչ ուրեք ոտն մարդոյ կոխեսցէ զերկիրն նզովեալ։

Թագաւոր։

3 Ա՛ռ, դիր զքեզ բազմօք պատուհասօք դրամատոհմի, զի ոչ է գերեալ ի քոյդ կողմն ձայնել։ Ո՞ւր բռնեցո՛ւք եւ սպան բանի եւ սիմ սմենայնի։ 4 Ընդէ՞ր եւս սպեր բաւ քաղցր հայցման պատճառ՝ յօդեալ ընդ նոսին։ Ահա ի մորեղոց եւ ի կանանց՝ || սպա նըշէր հայցի պանիդ բաղաքացոյ խոտոր զանգեալ, ի տեղւոջ ինա ոչ ոք ոտն դիր։

Ա՛ռ դու բաղեարս և յոյժ մեծամեծս։ 3 Քանդ ի՝ ըստ ինոյ։ Ձգեա և սահ ընդ նոսա։ Ար յաղթեսցես դու թուիցէ ինձանից քաղաքս ոչ ոք ոտն դիր։

Ա՛ռ, դիր զքեզ բազմօք պատուհասօք դրամատոհմի, զի ոչ է գերեալ ի քոյդ կողմն ձայնել։ Ո՞ւր բռնեցո՛ւք եւ սպան բանի եւ սիմ սմենայնի։

Ընդէ՞ր եւս սպեր բաւ քաղցր հայցման պատճառ՝ յօդեալ ընդ նոսին։ Ահա ի մորեղոց եւ ի կանանց՝ || սպա նըշէր հայցի պանիդ բաղաքացոյ խոտոր զանգեալ, ի տեղւոջ ինա ոչ ոք ոտն դիր։

կանաց մերոց մարգարէս լինոց գոյակցաց, առ որս յաւիտեան ամբոխեալ ես և բեւրամանեաց հակառակեալ, զմեզ անպատականալ։ Եւ ասաց ցմեզ՝ Ոչ ոք ոտն դիր ի քաղաքս սորա, զի ոչ ոք ի նոսա ի ձեռն իմ ապրեսցի։ Ես ի ձեռն իմ եմ տեսանեմ զերկաթագործն ածեալ զերկաթն ի հնոցի՛ իւրում, եւ զմուրճն ի ձեռն իւր, եւ զարկանէ ի վերայ զսալին։ Ես եւս տեսանեմ զի ոչ ուրեք ոտն մարդոյ կոխեսցէ զերկիրն նզովեալ։

Ասաց ցայն խաւսքեն՝ ի քարձր լերինն նշանակեցաւ ի տեղի օրինակ։ 4 Ի շարժուն մեծ, ի հոլմն ուժգին, ի տուրն հրդեհման կուռ։ Ուստ գայր հեզութիւն երկայնմտութեան։ || Ի հանդարտութեան մերում օգոյն քաղցրութեան։ 5 Ի՞նդէ կու մեզ մեծաւ ապտակութեամբ, զոր ամենայն կողմանց ընդունիմք։ Ի մորեղոց եւ ի կանանց՝ || սպա նըշէր հայցի պանիդ բաղաքացոյ խոտոր զանգեալ, ի տեղւոջ ինա ոչ ոք ոտն դիր։

Ա՛ռ դու բաղեարս և յոյժ մեծամեծս։ 3 Քանդ ի՝ ըստ ինոյ։ Ձգեա և սահ ընդ նոսա։ Ար յաղթեսցես դու թուիցէ ինձանից քաղաքս ոչ ոք ոտն դիր։

Ա՛ռ, դիր զքեզ բազմօք պատուհասօք դրամատոհմի, զի ոչ է գերեալ ի քոյդ կողմն ձայնել։ Ո՞ւր բռնեցո՛ւք եւ սպան բանի եւ սիմ սմենայնի։

Ընդէ՞ր եւս սպեր բաւ քաղցր հայցման պատճառ՝ յօդեալ ընդ նոսին։ Ահա ի մորեղոց եւ ի կանանց՝ || սպա նըշէր հայցի պանիդ բաղաքացոյ խոտոր զանգեալ, ի տեղւոջ ինա ոչ ոք ոտն դիր։

1 Եր. 11 · 19
Եր. 31 · 33
2 Եր. 32 · 19
29 · 1
3 Եր. 16 · 16
4 Եր. 19 · 11
19 · 12
5 Եր. 6 · 6
Եր. 9 · 13
Ես. 12 · 7

1 Կոր.
2 · 13

1 Ընդէր զայդ կենդանոյդ
ընտ երեսից։ Գոյր ա-
նա և ողորմած ինձ։ Ո՛ր
այնքան ծարաւս պատճա
ռանգատս ձեզ՝ ինձ մի՛ թո
ղուիր, որպէս զի զբուղե
նոցն երկնից անմահից օրհ
նաբանողք՝ բան ինձ լի-
ցին։ Ասացեալ մարգարէին վերայ
կանգնեաց քահանայապետս և
քուրհանդապետքս, անեղծա
կան յարմարեալ հնարիւք
նենգ պատճառանս՝ օրհնա
բանեալդ քո զիմեն՝ ի մեր
ոգոյ դիմաց կենդանագիտաց,
վա՛ ինքեանց հաշուեմբէ
մատնեցէ ողորմած եղէմ։
Ո՛ւր՝ լուսաւոր խորհրդոյ
յայդ երանելոյ ձեռնոյ յայտ
նեալ ես աստ հրեշտակական
Թագուհի տեղի տապանիկ
լոյդ ի ձեռն մարդկան՝ զո
կցորդութիւն աւետարանեալ
առակիւ այդր օրինակա-
կան եղէմ։

2 Օրէ.
1 · 12
3 Յես.
2 · 1
4 Եբր.
7 · 25

Ընդարձակ լուսոյ բնու-
թիւն։ Ընտիր թագ։
Անհնարագիտելի կերպիւ և
յոյս։ Ի մեռեալս երկիւղ
ածք։ Յարգեցեալ հրաշք։
Կատարեցեալ ծանծկագիտութ։
Տեսեր խնամակալ։
Արեւկեցեալ անպատում։
Ուռնարհեցեալ միշտ բարե-
բեալ։ Ընտանացեալ սիրա
ծոյ։ Յոյսեցեալ անեղս։
Մխիթարեցեալ անեռանդն։
Ուսանելիացեալ անքննին։
Ուժգին հմուտդ։
Արդարացեալ անեմպիսին։
Ճշմարտեցեալ անբռնակ։
Երկայնամտեցեալ անեղակ։
Ի ձեր խնայութիւն զարհուր-
ելոյն զբաղձանս։ Ո՛ւր
խնկ երեր ինձ ածուածոյելոյս
ինձ ձայնիւն զբաղձողն՝
3 Բարի բարեխօս։ 4 Միշտ
նորոգ կենդանի։ Պատա-
րագ անմահ։ Արդար ան
վհատանալ։ Ընծայ մաքրու
թեան։ Ոչնչակէզ անծախս։
Բուժակ անապատ։ Հնձ
արդեամբ մարդասէրդ օրհ-
նեալ՝ միշտ կատարեցեալ

թեան նոցուն հաստատ-
ցեր ։ Ա՚ել զերկիրս
զամբարոք նոցին զմատանց
քոց գործ՝ ոչ զբեցեր եր
բեք սիրել զնա ։ Ա՚ել ա-
ուեր ի պատիւ մեծաց գո
վեստից՝ առաջին գտանել
3 զմարգարէսդ ։ Ա՚ել
կրկին մեծացուցեր քեզ
անուն անձառ ի խրիշ-տա-
ր զո տակիսիս ։ 4 Օ՚երկ-
նայինս լուսակերպին՝ կո
չեցեր զնուին սպասաւորս
գլխաւոր յաւուրս մատու-
կարարութեց ։ Նոքա զբաստ
նային ծնողդս մանկա-
նացս՝ սիրական և ածա
կան պաշտելի անուամբդ
5 պերճացուցեր ։ անցեալ
վերստին լսա սահման կրէ
ուե չափոյ ։ Ա՚յնեցեր
քեզ կատար գործ ձառից
անբաւից՝ զանապակ ծով
տանն ծայրագունի վեր-
հոմ բարեաւն ։ Ա՚յն ևս՝
և ի մարգարէսդ քո մինդ
յեռելին՝ 6 ասացեր վա՛ն ին
քեանց, || և կիսոց վա՛ յլոց՝
զերկրէ առաւել զուրա

1 Նահ. 5 · 4
2 Ամոս 8 · 4
3 Յով. 3 · 16
4 Բաբ. 1 · 14
5 Ծնն. 1 · 28
6 Ամոս 8 · 3
8 · 13

ան մերոցելոյս զաւրեբաս
տուի կամաց քոց կենդա-
նատուից գովեալ և եբ-
կայնաստիս ։ Ա՚յն քեզ վայե
լէ փառք յաւիտեանս
ամէն ։

Ա՚յ էրեսին յաւելուած էլլին հե
ծաբեան նոքին հանդէպ ասացն
ագբա Ալբանաց, Նման ի հե-
բ. գ. "բ" ։ Ա՚յ

Ի ՍԻՈՆ
Տէր զօրութեց ։
Ա՚ծուէ ասէզ ։
Ա՚նառակոյս առաւօտս
թիւն ։ Ասէ ամենազօրն ։
Ա՚ստուածքն անպակաս ։
Ա՚ի ոք զօրանայ ասանել հին
դեսին պարերգուբ ի մերոյ
կանխաւածոյ ցօղոյ քոմդ
բարեբ. ։ ոք ցանդ զերգն
լիս պատրաստել պատճառս
հնարից իմոմ փրկութեբ ։
Ա՚յն զոր մեծանբ՝ զբեցից
պատմել յապառնին ։
Ա՚նդգի ոչ անուանեցաք
հրեշտակապետբ՝ ոք զգեստս

գործի ընդունեալ՝ ազգեա
սականացս շարժողական
ի նմանէ ձեռաք զնո
ցա եղեր առհասին յակօրէն
վինչ յեդիպատացոցն երկ
կիրաց ։ Պրոնեասս բազ
մօրինակ ։ Քանզիլա ան՝
ազգածո ։ Նշանս գնման
առաքեալ ։ Ոչ զի թէ
անդամալուծին պակաս
լոյն ի հաւատոց՝ հոգալաւոր
ձայն առաքելոցէ զցոյցս
յուսոյն՝ զիաւցեալ ոգոյ
մեցար ։ Ընդ ոչնչահ զօրես
ցէ առաւել քան զամ
նախայր առ սխտալից մարմ
նոյս մնքրուլի՝ առաղաղակ
զնա հաւատմանն ։ Քանզի
արդարև մեծ էն շարիք ան
ուանց հրաշից քեզ՝ քան զան
մնքրեալս հոգի՝ որ հաս
տել ։ զնեալցն պատկեր՝ ան
սխրելի աղօթ ներգործել ։
Ա՛ն զի և երկրորդա առա
ջերուէ յանապատնէն շնորհ
յաճախեալ՝ զնաւան հայ
րենի բարձրացուցանէ ։
Ա՛ռաջ եա ձոր՝ որ արեւ
զմէզ ։ 3 ոչ ընտրեցելոյն քո
նախատապատուեցեր մոլոր
սի ։ 4 Ա՛ռաջ եա ոչ ի մեզս
և յանօրէնութ վերատա
ցու եղեր առհասին յակօրէն
վինչ յեդիպատացոցն երկ

Ա՛ն ծնեալ

1 Ղ ՀԻ
5 · 18
2 Ի ԼԲ
20 · 8
3 Ա՛ՐԷՑ
4 · 7
4 Ի՛ՐԱՅ
58 · 1
5 ՈՒՐԻ
24 · 9
6 Ի՛ՇԽԷ
36 · 26
7 Ա՛ՐԲ
32 · 39
32 · 40
ՈՒ՛ՐԱ
2 · 5
8 ՈՒ՛ՐԷ
7 · 33

զգրեալ ձայնէ · որ տուս քեզ
հանից ընտրութիւն բանի ։
Օ՛ի զաստիարակեալ զգ
պատշաճականն՝ ։ ա՛ի յան
դգնաբար խօսելով՝ եւ
զնախնին լռելոյ ի յա՛ստղ
և անբաւա՛ճ մանուկցայց
վճռանալ ի յարուածն ։

Ա՛ստ՛ղծոյ վերլսելիս
զնուա՛ստրեալ հոգւոյս ոչ՝
2 կենդանատարացն ակնյդ կար
կառմամբ ։ Օ՛ի ա՛ի՝ հանար
հանեալ էին շինեալ լսատեր՝
3 ի՛ ներքոյ գրա՛ւանին ասո
լսանաձկեցայց ։ Ասմն զա
հօգնութիւն իմ ւոր ։ և ընդ
կեաւ ի խոտս ծովս ։ Ար է
վոքր առակ մեծա՛ճեանդ
քո՛մ անբաւա՛ճ 4 լսատ
մարգարէին՝ զնոսա ընկղմել
ջրոյն ։ Կանգնեա՛ կոր
ծանեալս անձին 5 հնչեան վս
առեալ ։ Օ՛ի ա՛ի՝ յա՛ստս
հատուածն 6 կոմոդ կատա
գեալ՝ զծանկեցելոյն բա
դրեցէք ։ Ասմ հզօր և զբ
ծան՝ զբմշակութիւդ կե
նաց վարդապետութեան ։ 7 զի
զսա ի ներքոյն մշակա՛ճ

կոտորելին աբրահամ՝ ման
գաստ կամացդ՝ հոգ աս
արձնատեսութիւնդ հնձանացն
1 Ա՛ՆՔ երեսս հիտեալ աս
քեզ բոլորից՝ ասե՛ աբրա
ամն օրհնակո՛ճն ի կին
ցաղոյս ծոմս մեղանացս
արեաց ընկղմ զոյ ։ ‖ Մատո
խանեան զոջդ կերցո՛ցէ
օգնականո՛ճեն նոճ ա
ստանեցելոյս ։ ‖ Ընդ քանա
հատուցն ձայնի՝ ի խորց
սրտիս պատգամիմ ։ ասելոյ
ոյ աստուածատուացս կատ
կանոնական աստիճանո՛ճեա
խոսեզանո՛ցիս՝ յայտնա
կերպարանիդ փշրանաց հայի՝
ի բազմացեղ քո սերմանոյ
մատնա՛տրեացես ։ 8 Ա՛ր
փրկո՛ճ հին քոյ խոս
հիս որդւոյս գաստո՛ճ ։
9 որ կիմբ հնդրել և կերց
ցանել զին զկորուա՛ծսյս ։
Օ՛ի քո՛ճ մեծո՛ճ յոդ
ճո՛ճ և զօրո՛ճ ։ և զա՛ ես
քաւո՛ճ բժշկո՛ճ հոգւոյ ի
և էրանո՛ճ ։ Նո՛ քեզ վայե
լէ փառք և երկրպագո՛ճ
յաւիտեանս ամէն ։

1 Շնռ
3 · 12
2 յով
9 · 6
3 Ա՛մս
5 · 15
4 Ա՛ե
7 · 19
5 Նաա
66 · 16
6 Դ՛ղե
16 · 31
7 Ա՛մս
13 · 30
14 · 31
15 · 28
8 Նահ
35 · 21
9 Ա՛մս
15 · 24

4 Եւ գոսանալ ձեռաց կո-
վողացն Հրամայեցեր օրհ
նեալ գազանիդ՝ || որ ըզ
թշնեմացն առնել ամ-
մեն ցանկացեալ։
Օ՛ի և զառիս ներելոյդ
օրինակ՝ կանխաւ ահեաս
բանեցեալ։ 5 Եւ գանողացն
ապիրատութեանց զնոսա նե-
ռելդ ոճ ապաշնացար,
6 որ զայրասեալն մխի-
թացեր։ Օ՛ի զմահացե-
լոյս անձին քոյում՝ հան
գրատեսեալ հանդերձ գոր
ծեացս։ 7 Եւ զհոգիսդ ցան
հնազանդ քարայանութ
կապեցեր. 8 որ զնա-
նին պատկեր՝ երանգաւ
արեան գոհեցեր։
Օ՛ի զանհամարձակ լե-
զուս՝ Եւ գոմիստ քեզ զօ-
րացուցեր։ 9 Եւ նախատո
ղացն մոլեգնութ ատտե-
ցեր, 10 որ զոտարս սատա
նեցուցեր։ զի զիշխատա
ցեալս գետս գնոսա՝ գխոնեզ օճ
մամբ խեղեցեր։ || Եւ Ի
մոլորեցուցչէն կարգալ ըզ
քեզ ածաւալինսն՝ զօգնած

Ի ՔԱՆՈՎ
անթիւ են յաշա
խարհի. և զե
րազանցութ միւս առաւե
լեալ փրկանաւորդ արգա
սիք շնորհաց՝ առ պարտա
նոց առաւելուլ՝ չարչա
րանացդ հանդիպ և յանձ
նառուլ։ Ի Օ՛ածիդ ամ
փի փիլ առնոյց հոգւոց գոյ
ից արարիչ՝ Ի գործարանի
մարմնոյն նշանի 2 խաչին հե
ղուսեր։ Օ՛ի զձեռնատ
ձակութիւն իմ՝ ընդդիմու
թեամբ կամաց քոց լեցես։
Օ՛ընթացուցանող ճա
կատ երկոցունց ոտից
կեցուցողաց՝ յանարգելու
թեան պատճառ՝ Ի պատժո
ւոյն 3 փայտին մածուցեր։
Օ՛ի զիմաստացեալս վայրա
գութ քոյ թշնամացելոյս՝ գրա
ւականացեր զթածութիւն։

1 Կոր. 3 · 1
2 Մատ. 27 · 35
3 Յով. 19 · 18
4 Մատ. 26 · 67
21 · 19
5 Յով. 19 · 1
6 Գործ. 23 · 44
7 Մատ. 27 · 39
8 Գործ. 2 · 20
9 Գործ. 23 · 35
10 Մատ. 27 · 51
27 · 63

թէ բարեաց՝ անկարօտա-
և անվհատելի ընդ փորձ-
ոցն հաղորդեացես ։

ԺԱ՛Ը յարծաթիցն կրկնա-
կապէն կաշառանգրութիւն՝
որ ի գանձատանէ հօր քոյ
նուիրուց՝ քեզ գրաւ մնաց
նու թէ և անարգութեան
մատնատրեցին զբարեաց-
ոցն մոլեգնելոց՝ ըստ հին
դիպուածոյ հանգոյն մո-
վաբա՝ 4 ի յարձան քարի
կերանակեցեր ։ Օ՛ի զնս
զվիսպեալս ի հաստատու-
թեանց՝ և ընդ իշխանու-
մահու վանատեալս՝ ար-
եամբ քո փրկեալ՝ ի հաս-
տատութիւն վիմիդ կառու-
ցես ։ Օրհնեալ կրկին ։
օրհնեալ վերստին ։ յամե-
նայնի միշտ օրհնաբանեալ՝
յաւիտեանս յաւիտենից
Ամէն ։

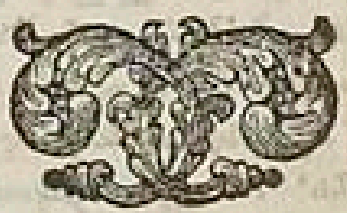

1 Ա՛տ. 27 · 51
27 · 66
2 Օրն. 3 · 14
3 Ա՛տ. 27 · 66
28 · 13
28 · 12
4 Օրն. 19 · 16

Ծնօղացն բաժանեցեր քոյ
տեսլ ի միմեանց ։ որ ըզ
կարծրտութիւն վհմացն հե-
ձեր ։ Օ՛ի զանուանակս բա-
րեաց հոգւոյ ի բերանէ
ընդունայնաբեր՝ ողորմու-
հանդարտեցուացես ։

ԺԱ՛Բ զպահապանացն տա-
ընդերոց խրեանց մատու-
ցեր ։ որ զբռնավայն օձին
սահելտնին հոգոյ մատնե-
ցեր ։ Օ՛ի զատատարս
մարմնոյ ոսկերս՝ իբր ի գան
ձարանի պահեալ՝ կենաց
յարուցեալ արժանացուցես ։

ԺԳ՛ի ի կնքելն զիւրմին վա
կանս կենդանակիր զո զե
բերգանելն՝ անդրկեն յոտոյ
տեալ զնոսին յանդունդս
երկրի առեցեր ։ Օ՛ի ի
տապանակի անձինս՝ ընդ
խոր լուացդ հանգուցանես ։

ԺԴ՛ի ի համբառնելն զբեզ
կորուսեալ և իբր զեր-
րատր մարմին գոլացեալ՝
համայնապէնք և աննեղուս-
պատ զանմահ ծննդոցն կրկ
նատեցեր ։ Օ՛ի զնս զան
արժանս հիշատակի ընդարձա-

զմարդ մարգարէն մաղթեց
առեալ՝ ՚ի զարմիւ ազգ զա-
րուն քո, եւ սկ ՚ի կերպա-
նել զմեզ: Ազաչեմ զօրեն
հալածել զմեզ, և զանգու-
ածեն կարիս տալ
և վախճանել. քան զի
նախամարտիկն զինուորեալ
երկնային պատուն՝ զիւրեք
ընտրեալն խաչապատեր ակն
նաներ հայկ բարեացն ալ:
Վանգի և զբնաւն այսքա
նեաց ձերից ոչ ՚ի բարձրե-
լոյն լինի անձրեւացուն, ոչ
կարիս թշնամեցս և ապա-
տուած ծառայիս, անձնու-
է առել: Իսկ երբ հասար
ձակեցայ՝ ոչ զօրել խօսիլ
զանգուած ՚ի բազմացն՝ քան
զի զնակատի հասանդա
մայնելոյն առ այսոսիկ՝ ՚ի զա-
ռաջին նուիրեն միշտ լսել յոր
մէ հաստեցուածն, երբ զօր
կար ոչ նկուն՝ ՚ի զօրաւորէ
ածէ հեղել պատուհասի:
Ա՚ւ թէպէտ և ապաչէ
գրեցի, և զարձեալ զնոյն
կրկնեմ առ թերի հասկա
թիւն հոդոյս, և առ կատա

ր Ա՚ւել
79 • 3

զ Դնդ
2 • 7

զարհուրելի յաւիտենից դատաստանաց: Ա՚ւ էրեսին յաւիտենից դատաստանաց: Ա՚ւ էրեսին յաւիտենից դատաստանաց: Ա՚ւ էրեսին

զերեսն հաստատիդ, և առ
բարիսն քո զարժանութիւն։
Ականջն առ աղեխոյս ան
նախանձ և բազմագեղեցն
գովել արարչեդ. զօրե
ղութիւն՝ վանեալ են կարճ
րութիւնք արուարերուէ
արուն բանասիրութիւն։
Ահ քարին առակաւ յո
աչխատն վճառէ՝ ասա
մոնք խոպանացմանք աղ
բերացս երկոց. ոչ իշ զղ
գայականս եղելոյ բղխել
պատրաստաց անկոցն. զի
ոտգել ծաղկացի նոխա
զ իմ քան բարեգործութիւն
կենսատուին դրախտ։
Ընչո՞ մի՛ ցանգրութիւն ար
ասատուցս՝ ազանդաչնորհն
պատրանօք՝ շարաչար խո
րամանկութեանց վերատին հա
նել զիս ի վախկութենէ
նախնեաց վիճակին։
Հոգի յորժամ կացցէ ան
հաճարձակ հրաշից ար
ուեստից ի մէջ սատակ
հաշուարկանացն խոտորէ՝
բարձեալ ընդ լինելեան զղ
ջութեան կոակ։ Եւ ոչ
ամ վնասակարութիւնք խոր
դախոյեց և կարճամտութիւնք
արտնեղուէց՝ իբր ընդ վի
հղձին լերինն պնդութեան
բախեցեալ՝ ցնդին ջրոյ ո
րինակաւ՝ ասեսա հե՛ղ
եալ. և կամ հոգոյ՝ խոր
տակմանէ փղձակ։
Եւ՝ ըստ՝ զև իմ հշատմանքս
ըստ ձայնին յորոյ ի մարդ
կանէ հղեն՝ զմ յամենատես
աչաց վերին հրամանիդ։
Սաեալ ընդ խղճիս ատ
նապ երկիւղիս՝ ասկամ
սասանեալ յամ կարծեաց։
Ընդունիմիմ և արդ անձամբ
բեկելոյ ի յոյժ հաստա
տուէ կենդանի անեղծ։
Օ՛ի տղմոյէ հայեցեալ
ի մէս երբ ի պատուաճոյ
կրասեան պատուոյ՝ առա
զի բարերարութեան երկ
նայնոյդ յանդիմանեն երկաք
սպաձեռն անթոշակութէ՝
զբոյդ երախտիս անպատա
հաւաց բերելով ընդիս՝
յոյժ քեզ արկանեմ։
Ահ ոչ մեռացմանէ զատ
եալ նիրհեա, և ոչ քար

1 Կոն 1 · 10
2 Կոր 8 1 · 1 · 6
3 յոբ 21 · 4

ՈՐՔ ԵՐԵՔՆԻ ԿԱՅՈՒ
ԸՆԹԵՐՑԱՍՈՒԹԻՒՆ ՈՐ

Ի ԱԿԶԱՆԱՏՈՒԹԵԱՆՑ ԿԱՐ
ԳԻ, ԶՄԵՂԱՆԱՑ ԶԼԱՒԱՏԱՐԱՑ
ԼԻՆ ԾՆՈՒՆԴՈ ԳԼԱՒԱՏՈՐԱՑՆ
ՕՐԻՆԱՑ ՄԱՐԴԱՍԻՐԱՑՆԵՐՆ ԱՆ
ԴԱՄԱՑ ԳՐԵԼԻ, ՅՈՐՈՑ ՈՒՐԵ
ՑԱՅ ԺԱՄՈՒՆՔԱ ՄԱՏՉՈ։

Ա, ՊՆԱԿԵՍ ԵՒ ՅԱՅՍ ԱՍՏՄԱՆ
ԸՆՏՐՈՒԹԵՔ ԶԱՆԿ՝ ԶՈՒԱՆ
ՅՈՒՆԼԱՑՆ 5 ԶԱՂԱՒԱՆԱՐԱՔ Ը
ԼԵՆԱՆ ՀՈԳՈՒՆ ԿԵՆԱՑ ՈՐ

Ի ԷՈՒԹԻՆ ՅՈՒԵԼՈՒԾ ՏԱԼԻՆ ՀԵ
ՅՈՒԼԻԱՆ ՆՈՒԻՆ ՀՈՒՏԱԼ ԱՒՆՈՅ
ՍՔԱՐ ՈՒԼԲՈՒՅՐ ՄՆԱ Ի ԽՈ

ՏԱՐ ՀԱՐ։ ԼՐ.

ՏԵԱՆԱՆ ԱՄԵՆ։

ՄՈՒԹԵ ԽՈՑԱՑ ՄԵՂԱՑ՝ ՎԵ
ՐՈՒՍԱԼԷՄ ԿՐԿՆԵԼ ՆՈՒԼԱԼՆ Ա
ՀԵՑԱՄԱՐԵ ԱՒԱՏԵԼՈՒԵ՝ ԶՈ
ՈՂՈՐՄԵԼԻՑ ԱՀԵԼԱՒՈՐԱՆԱՑ
ՁԵՒՀՈՒՏԱՆԱԼ ՀՆՉԱՄԲ ԱՐ
ՀԱՀՈՐԵՔ ՀԵՐԱՒՆԻ ԵՒ ՀԵՐԿ
ՐԱՒ։ ԼԲԵՔԵԼ ԸՆԴ ՀՕՐ ՀՈ
ԶՈՄԵՑ ՍՐԲՈՎ ՎԱՌԵՔ ՅԱՒԻ

1 Պետ. 10 · 38
2 Մնաց. 19 · 2
19 · 1
18 · 22
Յովել 14 · 65
Դան. 27 · 48

Ա ԵՐԱՑՈ ՎԻՆՁՆ ԱՂԱՂԱԿ
ՁԵԶ՝ ԽԱՉԻՆԴ ԼՈՒԱՑ՝ ԸՍ
ԽԵՂՑ ՎԱՆԴԻՍ։ Ի ՀՈԳԱՑ
ԿՈՒԹԵՔ ԱՐԱՐՈՒԹԵՑԴ՝ ԶԱՌԱ
ԲԱԿՈՒԵԼԻ ՈՒԽՏՈՒԹԻՒՆ։
2 Ընդունիմ պահպանէն՝ ըզ
բաղքդ մեզաց։ ‖ Օձակ
ուռծով գանին՝ ջնարուե
ածս ասիս։ ‖ Ընտակին
ԱՀՆԱՄԲ՝ ՁԱՒԻՍ ԱՄՕՔԱՑ։
3 Ընդեանոք ԹՓՑԻՆ՝ ԶԱՆ
գոանելի գաղտուԹիւնս։
4 Ի ԵՂԱՑԻՆ ՀԱՇԱԿՆԱՄԲ՝ ԸՍ
ՀՈԳԱՑԱ՛ ԳԱՌՆՈՒԹԻՒ։

Տ՛ԵՒ՛Ի ՀՆԱ
ՅՆԵ
ՕՆԴՐ

Ա. ՀԱ՛ ԳՈ ԵՆ ՈՅԱ ՈՒՄ ԲԱՆ
ԼՈՒԹԻՒՆ ԱՆԱՐԱՎՈՒՆԴԱԿԻՐՆԴ
ՈՒՅ ՄԻՈՑ ՄԻԱՒՆԻՆ ՈՐՊԻ։
Ա՛Ռ ՈՐՈՒՆ ԶՁԱՐԱՒԹԻՒՆ ԻՄ
ՄԻՋՈՑԱԿԵԱՑ՝ ԶՈՒՄՆՈՐՀ
ՆԵԱՑ ԱՆՈՒՆ ԶՈ ԿԱՐԴԱՑ
ԲՈՐՔՈՎ ԱՂԱՂԱԿԱՑ ԽՈՒՆԱՑ
ԼԵԱՑՈՒ ԱՒԱՂԱԿԱՑ։ Տ՛ԵՒ
ՁԼԱՒԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ՁՂՋՄԱՆ
ԱՒԱՐՏԱՒՈՐՈՒԹԵՑ ԱՄԱՆԵՑԵ
ԼՈՅ, ԵՒ ՈՒՐԵ ԶՈՂՈՐՄԵԼԻՆ
ՈՂՋՈՅՆ ԱՒԱՏԱԿՈՒՆՆ՝ ՄԱ
ՀՈՒՆ ԱՆՄԱՀԻՒ։ Օ՛Ր Ի ԼՐԱՑ

բազում իւր։ Ոմանք, և հա-
ւանիր իւր։ Ոռոճեաւն,
և հրաշք իւր։ 6 Հոգին,
և անեղծութիւնն իւր։
Ոսկին, և կատարած իւր։
Ոխտադրութիւն, և լուռ
իւր։ Ծնօրհքին, և հրա-
մանք իւր։ Ոչխարապանին
և պարզելիք իւր։ Ոնա-
գային, և անապականութիւն
իւր։ Ոչ էին կենդանի, և
վտակք իւր։ Ոսկեայ հրոյ,
և ճառագայթք իւր։ Որ-
ոտնի, և ազդմունք իւր։
Ոգոյն վերին, և փրկութիւն
իւր։ Ոտան օրհնութե-
և պատուական իւր։ Ոարու-
նային, և բարութիւնք իւր։
Ոչ զի մի՛ զինուածս տակին
յամենայնին վերափոխեցայ,
իբր յարեգակնէ այլեայլ
ազգս տիպոսութի, ի շուտ
տակ լուծից, ի ոսկեայ
ժամանեցից՝ բանականացեալ
ամենապիտոյ կայրի։

Ոգոյց աւուր յաւետ սա-
մանօք թշուառացելոյ
եղիկի անձին։ Ոնդել
կարգ բանիս բերի ինձ

Ոչ ասեմ զայս ինձ ի գովեստ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի պարծանս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի փառս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի մեծարանս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի պատիւ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի հռչակ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ծաղր, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ծիծաղ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի խնդութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի զուարճութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ցնծութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ուրախութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի հանգիստ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի խաղաղութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի հանգստութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի դադար, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ապրուստ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի կեանս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի յաւիտենական կեանս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։

Ոչ ասեմ զայս ինձ ի գովեստ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի պարծանս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի փառս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի մեծարանս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի պատիւ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի հռչակ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ծաղր, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ծիծաղ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի խնդութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի զուարճութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ցնծութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ուրախութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի հանգիստ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի խաղաղութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի հանգստութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի դադար, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ապրուստ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի կեանս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի յաւիտենական կեանս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։

Ոչ ասեմ զայս ինձ ի գովեստ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի պարծանս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի փառս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի մեծարանս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի պատիւ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի հռչակ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ծաղր, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ծիծաղ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի խնդութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի զուարճութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ցնծութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ուրախութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի հանգիստ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի խաղաղութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի հանգստութիւն, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի դադար, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի ապրուստ, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի կեանս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։ Ոչ ասեմ զայս ինձ ի յաւիտենական կեանս, այլ զի ոչ ոք ինձ ի նախատինս համարեսցի։

նոա մեռաւ ին Հասուցմանն։
Ա. Ալ կանխեա բանիցդ քո
նախընծայ քաղցրութե՛ առ
նուազ հնծուի վարանա-
կան երկիւղիս . և զօրու՛
ընձեռեա ձեռամբ օրհնուած
կենին ասպնջպիս՝ առա-
ջին քո օգնութե՛ . մինիա
րել բժշկել քան՛ել և կեն
նագործել։ Ին քեզ փառք
յաւիտ՝ յաւիտեանս յաւի՛
ամէնից ամէն ։

Ի ՏԱՊԱՐԱՆՆ ա-
ղաւնին լերի՛ ի ձեռս
ասացին նոյին ի ձեռս
սակաւին թեւատրութե՛
իմոնի ծորուք կորուսեալ
հոգաս , ցուցից այդ այժ
մոյս զհնոյն ին առասպ .
և ողորմելի հնծութե՛ամբ
թեսիծեալ ի յոգի , անու-
նաւ խոյտասականոգի հրա-

ա ԱՐՈՒ ։ Ի ին
ծառուեան նորին հոգալ առնոյն
պէրս ուշրեանց , Նոա ի ին
ԵՐԵՍ ԱՐՈ ։ Ի ին

ա Կոր
3 • 11

Հանել ընդ ձայնի ամէն
առացս՝ և զբարձր գոժի ։
Ա՛ զի ընդ ոչսոսիկ առ
ընթեր ասին գոչ՝ Ընդա
րութի՛ն , և կշտութի՛ն Ա՛ ը
նչիսն , և հաստատմունքն ։
Ընտանութի՛ն , և լոյս ։
Հանդիսանութի՛ն , և զար
պարքն ։ Ա՛երկութի՛ն , և
պատկառանքն ։ Հայտնու
թի՛ն , և ամօթի՛ն ։ Ընդ ին
և վատասկ՛ն։ Ախտերն ,
և պատիժն ։

Ա՛ատելի վերստին աշխար
հիկին եղեալ ։ Ընանդի
գայ հաստատ առ հասկ հա
ստիկս անչնարին բարու՛
Ա՛անգամն , առ հոմեանն ։
Ա՛ատաւորն , առ առեանն ։
Հզօրն , առ բեռն։ Ախտա
նացեալն , առ կորուստն ։
Ընագանդն , առ գաստատն ։
Ա՛ատելացեալն խրատու , առ
հպարտացեալն ։ Ախտացեալնու
թի՛ն , առ նախանձն ։

ա Ծնոլ
25 • 32
4 յոհ
12 • 48

Հոգիւն առ ընտրութի՛ն ։
Ընանդի բանն զոր խոսե
ցար ընդ իս , նմա գաստ լոյ
գաստատարուստալ ի վերջ

զոր եղիցի պատուհաս՝ պահել կոյ
հիզոյս։ 7 Եւ ամենայն դասն
սատանայականացն՝ զամենայն կրկ
նեցից։ Եւ ամենեքին դասն
սատանայական՝ պահել կոյ
հիզոյս։ 7 Եւ ամենայն սատա
նայ և անկեալ ելանիցէ՝
ազգաց երկրէ ցոյս ։ Զայսոսիկ
կան ցասումն անբաժանելի՝
դառնութեան որդւոյս։
Ազատեսցին անմտութեանդ՝
մեղուցեալ մարդկանց ։
Որ կրասցէ զաղտեղի
կարեաց՝ սիրասիրել Հոգւոյս։
Զարհուրս տագնապի տուող
կուռացոյց՝ երից գերելոյս։
Որ երկնային զօրքն ամ
ուսցանեն թշուառացելոյս։
Ի խրատուս պատմեալ վե
կայելով վտանգեցելոյս։
Ի ձայն սիրելոյս՝ զանբաժ
կութիւն ապրել երեսաց։
Ի հոս ապրուստ երգս կա
տակերգութեանդ Քնարահար
պատկերի ։ յաճախել և կոչ
եալ քաջ հնչեցուցեր ոտեա
ղարկելոս և կրակածեցու
ցիչս ։ ըստ առակաւոր բանին
եւայեաց որ ի պատուիրին

պատկան ի յիմարէն բաղ
մեալ ազգաց՝ վերապատմե
ցից բայր ձայնիւ՝ բարբա
ռով մեծաւ պատրաստել ։
1 Առաւօտն կիրակին՝ բար
ձեալ միջեանն ներքոյ և
պատգոյ՝ ոգւոյ և վայր և
ձայնս , ըստ առաջնոյն տես
լեանն երկնից ։ 2 Որ
զոքս անպատուաբար և ան
մահպանս։ Զարկս ոչնոցն
ի դառնախոցն ամենեց ։
3 Ի զա առաքեա , զոր
համերգութիւն ։ 4 Ի զա
պատուիրին , անախտութեան
ծառայից պրկման ։
Վանելոս անօգուտս հեր
կազմեալ ։ 5 Աճմանս
լեալ , հեղեղատացս կրկն
իջոյց ։ Ասպատակեալ և
առաստակալեալ անդաստանս
Ի ձախնամ երկիրս անձ
նաւոր , որ բանկատարեալին
պատրաստից միակեցոյց ։
Ուղղութիւն փայտս պղտա
կորոյս։ 6 Հաստանալի ծառս
ոչնայնոցոյս ։ Ի կնաստա
խօսութեան ոչնից անդոյս ։
Ի մեռանիլ Հրեշտակացն ան
լոյս ։

1 Ա.Կոր. 15 . 52
2 . 9
2 Ա.Թես. 4 . 16
5 . 5
3 Ա.Թես. 5 . 13
4 Գաղ. 2 . 19
5 Ա.Թես. 1 . 8
5 . 6
6 Ա.Կոր. 13 . 7
7 Ա.Թես. 13 . 42
13 . 30
8 Ա.Թես. 23 . 16

ԱՆԱՆԻԱ
ԱՅՔ Ի ՆԱԽԵՐԵՍ՝

ասէ ցինքն տէր ամենայն երկրի
զի ոչ հաւատացաք ձայնիս վասն
գի և երբ կիւղէ ասգնապէ ապա
գայիցն կարծեաց փրկեա՛ կարօղ
զօրութեամբդ՝ զեր ծուցեալ ի պարսեաց ։
Վասն զի քաւիչն ես դու
մեռանիլն աւ նա՛ հնարս զո
րանալ, անբաւ մեծութիք
և խնամոտութիք անաստո
ղելեաւ։ 2 Այլ քանզի ա
չիւ մտացս տեսեալ ի հե
ռուստ զոչ հանդերձելոցն
հանդէս ասհատոյիսլ՝
նկատեմ ինձէն աստանօր
կանխաւ զուիւն լուսոյ սըր
բոցն յուսոյ ։ և զայն խա
ւարն պատճառեալ ա
ռաջի՝ պատրաստիս ա
ռաջի։ 3 Ասուն ոչ զօրէ

ասելոյ ։ Օ՛ի ինչ նոյն լոգ
զիսդեսնն վոչբ անցիցն
ապատնեաց՝ ի մեռոյ լսելն
ապաշարեալ՝ զոզջեբէ զի
մանկ գիտակ կերպիցն կիր
պէց աշխարհացդ ըստ կո
ծոզացն կազմեբէլոյ ։ Ոսկ
առնս՝ ոչչափս և ոչպիսիս
ձայնս մերինքեցից վհատե
ցուցիչս։ որ գալստեան նո
ր ապաստալ առանց վերհա
նաց, ։ Ընացի անպատրաստ
և անհանդերձելի ։
Ա՛ըզ՝ ևթէ զգաստասո
նացն աշխարհս ինքն կըրկ
նեցից, բազմացուցից ինձ
աշխատ ։ Ապա ևթէ ըզ
փորձն խոկութիք ցուցից,
յաճախ՝ ինձ երկիւղ ։
Ոսկ ևթէ զիրարանացն
առիկ զիրեցից, առաւել
լուռն ինձ հասոցանիցէ ։
Օ՛ի կանխաւ նկատել
զայն, և ոչ անագան ապա
շաւեցի։ Ա՛ւ հնացեալ մին
գիտաց, մատուցէր, ետ,
բարերար, աննախանձ
Աստուած։ ամէն ։

1 Պետ
5 · 10

2 Կոր
18 · 1

3 Յով
16 · 10

Տէր՝ հայեաց ի յանգիրծ
վասնզիցս շրջապատեցին
զիս։ Սպասեցի սաստիկ
սեան։ Եւ զբեա սուսերաւ
յաղթականն կենդանին խա
ղիտ զգանցս վարձին։ Ո՛ր
յանկնայն կողից պաշարեն
ի մահ զբերին։ Նոքա հան
ի յանդորը զուտս առան
եաւս թիւրս ընթացողիս։
Ի շիրիմ գերեսատ չերմ
նական առցուն՝ մերձ
կեաց արարիս։ Ներժեա ըզ
գինացին չարաշնարհութեա
շուկ՝ զի արարածոցիս։
Ձարածեա զսուսերդ անդ
կութեան հոգւոցս մերձա
ծիւն՝ հար կենդակցիս։
3 Ընտեա զինասեաց թանձ
րութիւն բանից անգղաց
երեւեցի մտերիմ ի վեր։
Աղօ զգեցիր թիւսոսիկ հր
ինչս ապականութեա կարիս։
4 Աղաչեայ զպատկեր լու
ոչ պատրեցեալ փառաց ա
ծութիւն անուանդ հզօրիդ
յոգիս։ Ո՛ զարուցո զգեցուիչդ

ղոլգոթիւ փրկութեա ան
նամեղ հոգւոցս։

Լո՛ւր՝ հայեաց ի յանգիրծ 1 Պ.-ի
վասնզիցս շրջապատեցին 16.26
զ սիրելիդ քոյդ առ ամենե : Ա-ից
սեան։ Եւգեա սուսերաւ 144.9
յաղթականն կենդանին խա
ղիտ զգանցս վարձին։ Ո՛ր
յանկնայն կողից պաշարեն
ի մահ զբերին։ Նոքա հան
ի յանդորը զուտս առան
եաւս թիւրս ընթացողիս։
Ի շիրիմ գերեսատ չերմ
նական առցուն՝ մերձ
կեաց արարիս։ Ներժեա ըզ
գինացին չարաշնարհութեա
շուկ՝ զի արարածոցիս։
Ձարածեա զսուսերդ անդ
կութեան հոգւոցս մերձա
ծիւն՝ հար կենդակցիս։
3 Ընտեա զինասեաց թանձ 3 Կոռնթ.
րութիւն բանից անգղաց 44.22
երեւեցի մտերիմ ի վեր։
Աղօ զգեցիր թիւսոսիկ հր
ինչս ապականութեա կարիս։
4 Աղաչեայ զպատկեր լու 4 Եզեկ.
ոչ պատրեցեալ փառաց ա 3.21
ծութիւն անուանդ հզօրիդ
յոգիս։ Ո՛ զարուցո զգեցուիչդ

ղ Լեւից առ պատապարան
փախառեան։

Ա՛է անդամոցդ խորոց։
ա Ա՛է գեհենէ վէմից։
Ա՛է բարձրութեանդ լերանց։
Ա՛է անձամբ քարանց։
Ա՛է կարծրութեանդ արձանաց։
Ա՛է ծերպէ ծակաց։
Ա՛է փոսատեղ փոսից։
Ա՛է սոդոմ հեղեղաց։
Ա՛է բաւիղէ խորշից։
Ա՛է ըշտեմարանէ յարկաց։
Ա՛է ծածկութենէ անենից։
Ա՛է ամպոցդ հոսանաց։
Ա՛է ծովածոցդ դժուարաց։
Ա՛է վերադրութենէ բերաց։
Ա՛է պահակատեղէ շինաց։
Ա՛է անբաւութենէ ծովուց։
Ա՛է սահանք յորձանաց։
Ա՛է հեռաւորութենէ երեքց։
Ա՛ ողմոցդ ձայնից։
Ա՛է հեղեղէ արտասուաց։
Ա՛է սաստկութենէ մռայլից։
Ա՛է համբարձմանէ ձեռաց։
Ա՛է պաղատանէ շրթանց։
Ա՛ յոգիկ սաստկութեց
մասանց անձղոտ բերեալ՝
զիս ես ասէ քո հնազանդ և
դաստակ գիւրաւ եան

Հատիկն մեղք : Հատածին
պեղք : Ո՛ղջոյն յանցանք :
Ապին կապանք : Աստու-
կին շղթայք : Աչեզանա-
ծոյն մահացեալք : Ինժ-
կին հոգեւոր : Աղջանան
վէրք : Խաւարին ապակա-
նութիւն : Տերո՛ւն սիրտք :
Աստանդին հեծութիւն : Ան-
նու խաւարն : Աերին մեզն
Աերժի մտաստուցին : Ան-
տառ մըտայն : Ապի աղջա-
մուղն : Ա երանայ մա-
նանայ գիշերն : Տարագրի
տապնատան : Ջ գանան չարի
գըն : Հալածին յոտահա-
տութիւն : Ան թիշտոյ ձեռն
զո Աղջնակ զատիկ տաի
ջ Աւ ոչ եկիր կատաստանել
զմարդկան հոգիս , այլ կե
ցուցանել . Թող ինձ զան
Թիւ չարիսն իմ , բազում
ապրումք զոմ : Ո՛վ դո-
միայն ես կերակուր անմահ ,
և կերակրի անձինն . Ի տալոյ
գոյից՝ և կեցոյ ծագաց աշ
խարհի : Ակնկալեմ ամենայնի
և յամենայնի . ամենայնիւ
լսեմք զերկնաւոր Ի բար-

ապրումն քո զիս առաց ,
ծագիկ անուանէ ընդ ինձ
ծնեալ : Ա Ի ոսկեղէն ան-
աւելիքն և ոչ ինչ : Ա Ի
ի ձեռն ոսկեղէն ան-
ծնեալ : Ա Ի ոսկեղէն ան-
ապրումն քո զիս առաց ,

Ծոյ կինդեանէ .
զերկնաւոր յետին .
Հօրէ աստուծոյ անբընկեն
ծնեալ : Ա Ի ոսկեղէն ան-
աւելիքն և ոչ ինչ : Ա Ի
ապրումն քո զիս առաց ,
ծագիկ անուանէ ընդ ինձ
ծնեալ : Ա Ի ոսկեղէն ան-
աւելիքն և ոչ ինչ : Ա Ի
ի ձեռն ոսկեղէն ան-
ծնեալ : Ա Ի ոսկեղէն ան-
ապրումն քո զիս առաց ,

Ա Էրսին յուէլուած լինի հե
ծելեան նոցին հոգւոյ սուրբ
ապեր Հոգեառն : Ինչ Ա Էս
ծոյ սրբ ։ ամէն ։

խեղ, և ոչ բեւեռեալ։
Ա՛ն կոխեալ յանուն մե-
ծից, և ոչ անարգեալ։
Ա՛ն լսեալ, և ոչ նըշ-
խեալ։ Ա՛ն խղճահարեալ,
և ոչ մատնեալ։ ¶ Ա՛ն ար
քայութեանն արդարոց,
մասին անձկալից լուայ՝
ազաղակ ցաւոց։ Արա-
ւամբք ոխոյ երդմնակա-
նաւ, և սաստկագին ազ
դեալ զանխափոխութիւն
բարեացն արքեղոց, փառա
ւորեցեր առ քոյս փրկու-
թեան խոպան լքելոյս։
Ողորմեալ, Ողորմեալ, և
դարձեալ Ողորմեալ։
Ա՛ն զինս քննալեալ նոքին
հատատող, Աստղնեա՛ ի
կործանմանէս բանսերալ։
¶ Խաչեա՛ ի հիւանդու-
թեցս ախտից՝ ողորմած։
4 Ելեզերաց մատոյց զարդի
զինս ի կեանս՝ կենդանատու։
5 Փա՛ռ երամեաս, կեցո՛ ընդ
նոսին սպասաւորեալս։
Ընդամէն մեռելոյս՝ կենդա
նական շունչ ընծայեա՛։
Յարութիւն։ Կեանք։

Ա՛ն գովու-
թիւն, պատիւ, զօրու-
թիւն և պաշտօն քեզ,
քաջութիւն և հզօրութիւն,
բժշկութիւն և աստղջու-
թիւն, լուսաւորութիւն և կենդա
նութիւն, յարութիւն և ան-
մահութիւն։ ¶ Ընկերակ զինս
յորժամ գայցես ազգացո-
ղիդ քով։ Ա՛հասո, հզօր,
բարերար, և ամենատես
կենդանի, գովեալ, ամե-
նասաստո։ 2 Ա՛երդ ի հե-
ծեալ ի ծով հանգոյն երկրաց։
3 Ա՛նդ խաղեցեալդ ընդ
երկիր և ետս պատուհասիդ
և ոչ ըմբռնեալ վա՛յ քեզ,
և ոչ կապեցեալ։ Ա՛յ կա-
տաղեալ վասն քեզ և հոգւոյդ սրբոյ վայրկ
վասն քո յանիրաւանս։
ամէն։

(կա)

Ա՛ն գովու-
թիւն, պատիւ, զօրու-
թիւն և պաշտօն քեզ,
քաջութիւն և հզօրութիւն,
բժշկութիւն և աստղջու-
թիւն, լուսաւորութիւն և կենդա
նութիւն, յարութիւն և ան-
մահութիւն։ ¶ Ընկերակ զինս
յորժամ գայցես ազգացո-
ղիդ քով։ Ա՛հասո, հզօր,
բարերար, և ամենատես
կենդանի, գովեալ, ամե-
նասաստո։ 2 Ա՛երդ ի հե-
ծեալ ի ծով հանգոյն երկրաց։
3 Ա՛նդ խաղեցեալդ ընդ
երկիր և ետս պատուհասիդ
և ոչ ըմբռնեալ վա՛յ քեզ,
և ոչ կապեցեալ։ Ա՛յ կա-
տաղեալ վասն քեզ և հոգւոյդ սրբոյ վայրկ
վասն քո յանիրաւանս։
ամէն։

մեռանելոյ զօրութիւն էրկ
նաեւ ունի յիւրում՝ ուժ սա
նեցուն. խնամելուց եւ տե
սանողաց։ 2 Ի՛նչ գու՞մ
մեր ըստ մարգարէին. որ
ըստ սահմանի նոր կցորդու
թեան։ Ի՛ր որ բարեզարդ
գաւազանիք այս բանիւ ընդ
քեզ մուծանէ՝ լուսատուն
ցայգ կրկին ողջացեալ շնո
րով եւ մարմնով՝ յամենայնի
կարօղ եւ անխոնեալ։
3 Այլ ո՛չ կարօտանայ ապե
ղութեանց՝ ոտ պատրաստու
պատանաց հոգեկան վի
րաց։ Ա՛յլ ժամանակի։
Ա՛յլ ալիքնդրդռեալ։ Ա՛յլ սաստ
կութիւնդ ծովու։ Ա՛յլ փո
փոխս մտաւոցանելոյ։
Ա՛յլ հատման։ Ա՛յլ խաչման
Ա՛յլ պղտորմանէ ըստ երկ
րաւոր գիտութեանէ.
ոտ որս մերոյ է վերնոյն
եւ ամենատես աստուած
ութիւն։ Ա՛յլ քեզ ասացի
չեղ հոգւոց եւ մարմնոց,
Ամենայն ինչ լուսաւո
րեալ է։ Ամենայն ինչ ոտ
ջի է։ Ամենայն ինչ գրեալ է։

Ամ

Ամենայն ինչ։ Ամենայն
բարութիւն։ Ամենայն
նորոգ։ Ամենայն ներգոր
ծութիւն։ Ամ ամենազօր։
Ամառն ամենեխեան։
Ամառն ամենամերձ։
1 Ամեն 1 Ամէնից ասէր, և փրկեցօղէդ
3 · 2 Ամենակալեա՛ մեզի զքո
3 · 8 թեամբ, և աղաչեցայց։
2[1] Լա ‖ Ամա՛ բանիւ, և վարեա՛
26 · 12 զամէն անպատա գոսպէդ։
Ել Լուկ Ամառացի՛ր զքեզ քաջ
6 · 16 զօրութեամբ, և առեալ
3 Լնա զամենայն զէնս աստուա
16 · 12 ծային, և կացէ՛ք ի հա
կառակ սատանայի
մեքենայից։ Ամա՛ն
ամենայն ինչ։

Ամ

Ամենայն ինչ։ Ամենայն
բարութիւն։ Ամենայն
նորոգ։ Ամենայն ներգոր
ծութիւն։ Ամ ամենազօր։
Ամառն ամենեխեան։
Ամառն ամենամերձ։
Ամառն ամենամերձ։
Ամառն ամենամերձ

Ի քեզ փառք և երկրպագութիւն յաւիտեանս
ամէն։

Ո էրսին չուէլուծ կրնայ հասկնալ
զեղեցկութիւնը Աստուածայնոյ Գրոց։

ՈՒՆԱՅ ԱՆՀՐԱՇԱՐ ՀԱՅՐ ԵՒ ՈՂՈՐՄԱԾ ՏԷՐ ԱՍՏՈՒԱԾ, ՈՐ ՏՐԱՄԱՅԵՍ ԶՄԵԶ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑԴ ՄՈՎՍԷՍ ԵՒ ՅԱՂԹԱՀԱՐ ԱՐԱՐԻՉ ԶՕՐԻՆԱԿԱՆ ՕՐԷՆԴՐՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՔՈՅՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱՒ ՔՈՅՈՒ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՏԱԼ ՄԵԶ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻ ՔՈՅ ԶՕԳՆԱԿԱՆ ԶՔԵԶ ԻՄԱՍՏՈՒԹԵԱՄԲ ՈՐ ՈՒՍՈՒՑԱՆԵՍ ԶՄԵԶ ԶՔՈ ՊԱՏՎԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻՆ ՈՐ ՈՒՍՈՒՑԱՆԵՍ ԶՄԵԶ ԶՔՈ ՊԱՏՎԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻՆ ՈՐ ՈՒՍՈՒՑԱՆԵՍ ԶՄԵԶ ԶՔՈ ՊԱՏՎԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻՆ

Ո՛վ Տէր Աստուած, որ ստեղծեցեր զմարդ ի պատկեր քո, եւ ի նմանութիւն քո զարդարեցեր զնա, եւ ի դրախտ զուարճութեան հաստատեցեր զնա, եւ պատուիրանաւ քով զգուշացուցեր զնա, զի մի՛ մերձենայ ի ծառն գիտութեան բարւոյ եւ չարի, զոր ինքն ոչ կամեցաւ, եւ զանցառութեամբ անկաւ ի մեղս, եւ ի մահ մեղացն, եւ ի տանջանս դժոխոց, եւ ի ցաւս անդադար, եւ ի տագնապս անհանգիստս, եւ ի կսկիծս անդադրելիս, եւ ի ցաւս անհանգիստս

լոզացն զինու՝ 3 լաւ մարդ
գտեալ թէն զաքարիոյ ։
Ա ասն զի զայթնուլ արդյն
ի վերայ հովիւին , և հար
կանել նոյն ինքն հօտսին՝
սին , և ցրուիլ ոչխարացն
հօտին։ 4 Ասէս օրինակին
նոյնպէս նախադրին , և ուս
ուցուցանել խորանին , և
նըշխարուն արեան սպան
դին , 5 և առակ խորհրդոյ
արդասիաբեր պատրիկն ,
զիրկում թշնամացելոցս
ի կամաց կերցուցանել՝ յաւե
ջագոյն նախադրեր ։
6 Այլ արդ՝ հիմ տրտմիս
անձն իմ կործանեալ .
ոչ յաւուրս ծուռս հնարս
հոգոյ , այլ ի քուկդ
ինքնագործ խակամտուեց
Ամ ընդէր զիս խոտորես՝
յուսահատել աստուածային
կամաւ զմիտս հարեալ ։
Ցուսա յաղ , խոստովանին
լեր նմա , և նա հոգայ վէ
քո լաւ գաւթեան առեալ
սին . 7 և այլ մերձեալ կեր
ասախտասոյն բանիւ ։
Առակ երկնաւոր իմաստութեան

զան զմիշտս՝ զանառասեն
աւետարար խորհուրդ , հա
ւէցար ընդ պատանեցեալսն՝
1 զնացուն Հաղարկեր բա
ժակ։ Ընթերցի մարդիսէ
և անպակաս ածութիւն ։
Այն հոգիդ ոչ կենդանա
լար՝ ոչ գո և հօր քոյ՝ ին
կակից և համապատիւ հա
ւէք ծնողիդ և ծնիչդ ։
Ա ի երկրորդութիւն կատա
րեալ ի դիմաց երից անդր
ձըլի հատուածոց ։ Ընդ
ինդրեն և անժամանակ ։
Ընաւթին բարերար ։ Հա
մային կենդանատար ։ Հոգ
ւոյ ի խաղաղարար ։ Ասոդիւ
գոյից և յօրինիչ ամենից ։
Ընկալաւթիւն և մտոյ բո
նութ հատուածոյ ։
Առակ երեք Հայոց գիտաց
երկնաւոր հզօր միհետ
թենեն՝ վասն մանկապատ
սիս յանցանաց՝ 2 մատոյց
զմիայնակ ծնունդդ անքեն
նին ծոցոյն՝ ոչ անհայեալ
յորդիդ՝ ի համապատիւդ
և՝ ի սիրելիդ . այլ կամաւ
նուիրեաց մահու՝ ջոջոյ

Ո Ւ Ր Ա Խ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

յոյս բարեաց տալն
կենդանի սրտից անձին
իմ կարծանեաց . յ և գոհ
եմն հանապազ պատուել
զերկիւղածանցդ երկնից
տուն՝ զկրկնապատիկ խոր
հրդոցդ զգանկասկանելդ
գործարան՝ խոստովանին լեր
բարերարին աշ : Օ՛ մուտդ
լեր զգործոց : Օ՛ խորհր
դոցդ՝ լեր զլուծեանց : Օ՛
անտեսիչն՝ լեր զչոյլ
նեցելոց : Օ՛ սրտիդ ծած
կութից՝ լեր զպատշաճն
ձայնից : Օ՛ ակնարկութեանդ՝

1 ՚ = 1
8 · 26
2 ՚՚ = 2
8 · 15 · 4
14 · 31
3 ՚՚՚ = 3
12 · 35

լեր հայտողին՝ ի վեր ի քան
զաչխատն կշռութիւն մտաց
հրշեկաց և երկրպագանաց :
Ո՛ւր երիւ բնութ կրկնեա
ցին՝ ոչ լինի քաւիչ :
Ո՛ւռնգի անբովանդակե
լոյն՝ և բարերարելոյն ան
հատելի : Ո՛ւրախ՝ ամն օրհնել
զամն օրհնութեանակ՝ կերպով
գոյիան համազգութեն ա
ռաքեաց : Ուրախ նա՛ի հատու
թիւն կամաց առաքելին մե
ռաւ : Ո՛ւր միտն ախտաբ՝
՚ի կերկուցն հանանութի՛ն՝
ւ մեծագործն բանգանդք մաղ
թէ : Ուրախ համբարբոյ մի
անամութիւ ցուցակ՝ առ՚ի
գնոյն բարի ներգործել :
Ո՛ւղ հոգին կենդանացոյն ,
և բանին բանականին , պատ
ճառաբ փառացն , և կեր
պարան էութե : Ո՛ւր կենդան
միտք : Ո՛ւր ողորմութիւն
բանիմի : Ո՛ւր ձեռնկալու
թիւն պատճառ : Ո՛ւր փրկ
կութիւն կնգի : Ո՛ւր առա
ւուրն յոյզ : Ո՛ւր յաշա
խարհս զերգնեն : Ո՛ւր ան
բաժանութիւն լի՛ : Ո՛ւր անկը

որ զկամակոր հպարտա-
գոռոզին ընդոց : Օ՝ ակա-
նատին , ընդ կամաւորացն :
Օ՝ քննողացն , ընդ հա-
մառնականացն : Օ՝ էկամ-
ուիցն , ընդ բնաւորակա-
ցն : Օ՝ անօրէնութեան ,
ընդ անաւրէնէն : Օ՝ հո-
գւոյն , ընդ սատկագո-
ղից : Օ՝ նըւաղողացն ,
ընդ յոտնիցն : Օ՝ անձա-
ւից խոց , որ զձառէից
գիտողին : Օ՝ անգթութեան
յետաց , որ զընկերսէց
տեսողին : Ի յորմէ մաղ
նեաստս վիմի : Օ՝ թեթև-
ագռնից առ խոնջ մոռնց
որ զառաւր ժանրութի
բեռանց : Օ՝ հնդկոյ շա-
փու ժամիկացն , որ ըզ
ձգողաւ պահանջումն : առ-
ուէր առկի ի բերանոց կի
ոմին կորնչի՝ ցորեղբայ-
րեան կրօնութեամբն :
Օ՝ անդնդախնդացն գոր
ծոց , յորս ի յոյժ ոչ
արագ ժամանակաց :
Օ՝ այսոսիկ յաշխարհս կո-
չեա կրկին յանձնաւորք

որ զարդիւնաւորացն մեղա-
նաց : Օ՝ ազգէ ըղծանցդ՝
որ ի գլուխ երկրաց շա-
րեաց : Օ՝ ոսկեղ հետոց ,
որ զգաստութիւնն ոչ
վաղուց : Օ՝ ձեռացդ ձը
գումն առ ցաւումն , որ
ի հերձումն արեան գործո
ղաց : Օ՝ ծիծաղելոյն բնա-
ւից , որ զկամաւորական
լքեալ ընդ : Օ՝ երկնաւո
կանեա , որ թէ ի հանդէպ՝
թէ ի տարաշէպս , որ ըզ
գործակցութի խոտորելոյն :
Օ՝ ամբարտաւանութեան , ա ՅՀԻ
որ զինն կործանիչ նա- 17 . 1
խատեցին բարձրութ :
Օ՝ արհին ներգործ , որ
զթերութիւնն հաւատոց :
Օ՝ ձեղուին , որ զպար
տու զօրութիւնն պնտութ : ՅՈՒԴ
Օ՝ տրտունջն առ վտանգս 17 . 26
կրելոյն , որ զտրտում
ութիւն որ առ ընդն :
Օ՝ ապարտաւանութեան , որ
զթոռն յինն անգթութեան : ՅՀԱՍ
Օ՝ ամբարհաւատութեան , 5 . 9
որ ոչ ինչ առ ինքն գո
ռոզէ : Օ՝ հպարտութեան՝

վերստին պատմել առաջնոր մեծամեծ հեծութեամբ՝ զչէնցն, իբր զերեցոյ՝ ընծայեալ ոչ զպատրաստութեան վանեցեալ անձինդ։

Օ՛ ի ընկալցես ՚ի փոխառուէն զընծայդ թոզութի պատուոց մերոյ ազգիս, ազգ ազգէ տրտմագոյզ, և հրաշագործակ՚ս հռչակեաց ա՛ մեռանելոյ ներբողին։ կրկնեալ զգոլեստս զերջ մանն՝ քան զպատրաստեանս մերացն։ Կարծեմ և զի զեան անձինդ մերազգեցոյ բամբասանս յոգոնն ըզ քոյն խոհերս բազմանալ նեայս՝ անձն իմ կրճատել յոգնակիծանոյ բանիւ։

Օ՛ չարութիւն։ Օ՛ անօրենութիւն։ Օ՛ վէմպատիւն։ Օ՛ աւ ՚ի մարտին հանդիսիւ փոխառեան։

Օ՛ պատրաստութիւն։ Օ՛ մոլեգնութիւնն։ Օ՛ անբարշտութիւնն։ Օ՛ ապշութիւն։ Օ՛ թմրութիւն։ Օ՛ քունն ապիծնական։ Օ՛ աւ ՚ի քէն թացան զնիրհդ։

Օ՛ խորհրդեղն գաւրութեան։ Օ՛ քանիցն նանրութիւ։ Օ՛ զարգացեն հաձոյութիւ։ Օ՛ յամենայն ՚ի նմանէն։ Օ՛ փափաքիլն՝ այ առաջեացն։ Օ՛ անեքնիւղութիւն։ Օ՛ անառատութիւնն։ Օ՛ անհարթութիւն։ Օ՛ թե բութիւն։ Օ՛ թիւրութիւնն։ Օ՛ լուծութիւն։ Օ՛ հշգութիւնն։ Օ՛ անկապ արձակութիւն։ Օ՛ ծիծաղկանան։ Օ՛ վընջողականան։ Օ՛ կատակերգականան։ Օ՛ գոյժականականան։ Օ՛ պատրոգականան։ Օ՛ անդէպ քայլութիւն։ Օ՛ անյարմար մարդոն։ Օ՛ առանց օրինի արիութիւն։ Օ՛ խելագնութեան հոգւոյն։ Օ՛ տատանողականան զերկ ոտութիւնս։ Օ՛ քաշմանաղականան զերկ ոտութեան հիւղանի 4 զտանի տականաս։ 5 Օ՛ անպատկառ խաղաղութեան։ Օ՛ գժտութիւնն։ Օ՛ գժգոհութիւն։ Օ՛ անդադար առեղծութիւն։ Օ՛ մարմնական դիւրընկերականան։ զինքնուն

4 կոր. 2 · 17
5 Ա(). 22 · 11

զանկրտութիւն ։ ՟Ո խոտո-
ռանցն զրժդողութիւնս ։
՟Ո ոխակից մոռացու-թիւն ։
՟Ո նմանեցուցն այլակերպու-
թիւն ։ զկերծեցուցն քօղար
կու-թիւն ։ ՟Ո փառասիրու-թիւն
մերկացու-թիւն ։ 1 ՟Ո յանդիմն
յաւէտկնու-թիւն ։ ՟Ո սպիրա-
ռու-թիւն ։ ՟Ո ինքնասիրա-
թիւն ։ 2 ՟Ո նախատարհիճն
առնելու-թիւն ։ 3 ՟Ո հաւա-
ցանելն երեւնականացն ։
՟Ո ծոցին զանշունչ աղաւ-
առանն ։ ՟Ո վայրապարտ բեր
մեռանի ։ ՟Ո ընթացակից
թիւնան խորամանկու-թիւն
բանասարկու-թիւն ։ 4 ՟Ո բա-
նին սերնակատա-թիւն ։
՟Ո վանաւու-թիւն կենաց ընդ
գիծոցն սատակմանն ։
՟Ո կորուստ աւետարանչին ։
՟Ո հայհոյեցուցն ծախս ։
5 ՟Ո կապարանն ձգողականն
՟Ո փոխով լծոյ երկնչոց առ
խղճի լսելի ըմբռնեալսն զանա-
րէնու-թիւնն ։ ՟Ո յարուցա-
թիւ առղմպեալսակու-թիւնն ։
՟Ո լեռնի լսելացն ։
՟Ո ընթացդրու-թիւն առնկա

ծիցն ։ 6 ՟Ո կնկի գարձին՝
առ նոցն գարձն գաժանա
կանն ։ ՟Ո նորոգ մատցն ։
՟Ո օտար խորհրդոցն ։
՟Ո անկայուն կամացն ։
՟Ո հաշմանդ հաւատոցն ։
՟Ո էութիւն շնդցն ։ 7
՟Ո ևան զան զաւհմանն կա
նոնացն գրու-թեանն ։
՟Ո իշխանականացն զամենա
ընտիրս բացարձակու-թիւ ։
Եւ զոր չի՛ ճառէլն և կամ
գրելն և կամ պատմելն և
կամ յերեսս գիմացս
բերելն ։
Եթէ արդ՝ զիմիոդ բժշկես
գիս անձն իմ եղիցի՝ ի
յոյզքանեաց սիրոյդ խոցո
տեալ ։ 8 բարձեալ թողեալ
այլ ևս տատրակիր անողջա
նալն ըստ մարգարէին ։
Վանդի՝ ևս ի վերայ գրե
լոցդ՝ բանսիսանապէս զօրէ
սատակմանն , թէպէ թէ այս
քան գաւառ ապականողաց
գիմնեցից գաւհմանց շուրջ
պատշաճողաց ։ Այնուհետև
զի ոչ այսու եւս թնդանո
գրու-թիւք կշռի տարացեալ

1 Հռոմ. 3 · 16
2 Գործ 23 · 6
3 Հռոմ. 12 · 17
4 Ծննդ. 38 · 9
5 Հռոմ. 5 · 18
6 Ես. 2 · 20
7 Հեբր. 2 · 14
8 Յուդ. 22 · 30

աստուածային ցոցանէ զՔրիստոս բանից ապաստանեցաւ կըշտամբողաց՝ առաքեալ ասելով ակեաւ մինչև՛ ի կատար կանոնի պայմանին : 2 Նա ոչ հատեալ են ակ յայց իրաւանց վերայ, եթէ ոչք զայսպիսիսն գոյ ծեն և կամ կանոնից են, արժանի՛ են մատնու :

Ընդ՝ ես ինձէն ինքն զիս պնդեալ վայելուչ կրկին հաստատեմն . կորառեաւ , առատանման , ի մահ դատապարտեաւ : Նա հնագեմ կին ողորմութիւն : Խնդրեցաւ : Խնդրեցութիւն : Կենդանի : Տէրն : Կանգնեաւ : Կոչեցաւ : Հնարաւոր :

Փրկիչ էր՝ կամ օրհնեալ յաւիտեան խոստացեալն

Ընդն :

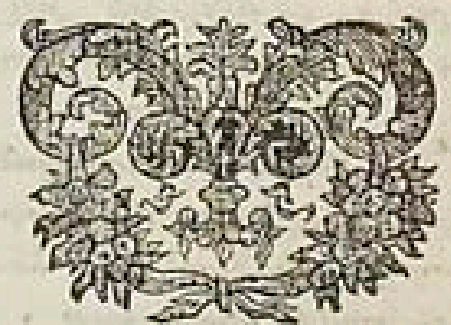

1 Պետ. 13 . 25
2 Հռոմ. 1 . 19

առաջին ամենայն ազգաց ի մեծ ամենայն ազգաց , և ի մեծ ազգաց , և ի մեծ ազգաց , և ի մեծ

ՈՂՈՐՄԱԿԱՆ

Ա ՂՕՐՄԱԿԱՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԼԻՆԻՆ ՀԻ
ՃԱՇԻՒՆ ՆԱԽԻՆ ՀԱՒՈՂԻ ԱՍՈՆՆ
ԱՒԵՐԱ ՈՂՋԱԿԱՆՈՑ ԼՈՒԱՆ Ի ԽՈՂ
ԵՑԵ ԱՐԱԽ ՅՈՒՐ ԸՆԴ ԱՅՍ

(ԼՒ.Օ)

ՈՂՈՐՄԱԿԱՆ
պետքս են յամէն
ամենապիսի՝
միշտ զԱՆՆով վայրենաբար
լոյ, անձամբ անձին մատ-
կշռամբիլ։ 1 Ընթացօղս զե
բանիկս զաղիկս վայրագա
սունս խոզից արօտականաց
գարշելութեան մեղաց նա-
խատ վարձկանութեանց։
Հովիւս ասածողական ըղ
հօտանս ուրուցն ասացյա-
բնակուցն ի վնասս հով-
ուացն, 2 ըստ երգոյն էզ-
գոց առիս աւանկին։
Ուր ոչ խակ ծանեալ զնս
երթեալ գիտել թէ որ՞ւ,
և ոչխար պատկեր, և վասն
ոչխր գոյացեալ։
Ընդ ի յոտս առնողականաս
կրողաց երկուց միակցողաց
խորհրդականաց՝ ըստ ձևոյ
հրեշտակի կառուցեալ։

Լրոյց հարկաւորաց՝ և առաւելոց
ի թռչնոյ թևոց կերպ
նորատրիճ բազկաց վերստա
նողաց՝ յայլմէնէ հայրենա
կան հայել։ Ի վիճակ,
զհնձող քերելոյն կորացեալ յեր
կիր։ 3 զառաջացս միշտ հո
գացեալ զիպչածս, ընդ
գիւս անապատականս հա
մարեցար։ 4 Ուր լըզ Հրամ
բազմարբեմանեան՝ ի յայ
տանակի մարմնոյդ հաստա
տեցաւ գնեալդ բոլորով։
զի և այստ ի յօրինակին
Ընդհէ մի՛ ասարացիս
զնձ տեսանել՝ և գինացա
կանացն խմաստասիրել։
5 Անակնատեն յարգա
նոք կրկին Հոխաշար. զի
զյաղթանակ բարեմասնու
թեան որ առ քեզ եղեն՝
ամաքել լեզուաւ խօսես
գնս։ Ընդունդ հաստմամբ
յարմարատեսեան մատանցդ
շատաւելոյզ՝ զգործնական
նաձն անօրինել զմնաս
ուքեր. 6 Ուր կցորդ հա
մարեցուցիր ամենատեսիլ
աչիցն այ՝ 7 աճ կոչեցար։

1 Պ ՀՒ
15·15
2 Նրէ
1·7
3 ՅՒԼԳ
3·19
4 Նրէ
25·31
5 ՀԻՆԴ
2·7
ՍԵՓ
17·5
6 Պ ՀՒ
6՝35·36
7 ՈՍԻ
81·6

լուսատուն շնորհիւն, զի
կինոց ։ ալ աւազանին
յաւուրս իւր ։ զի զամենայն
կապուտ երկոտասեալ
մանուածովն կոզոտուած
գոտի արուեստիւրանին յան՝
ձեռս իմ զի գործի ։
Եւ քեզ տայցեն նզ
խոտան ոգի իմ գերի ։
ոչ պատկեր այլ՝ կշտամբեսցէ
բազմիք անզգամական հնոյ
շահաբառութեամբ եղկան
զպատուհաս ոչ՝ ոչ սրդ՝ այսպիսեաք՝ եւ
ասա եկերեցի՝ եւ խորհրդ
զածի ։ ‖ Որդի զի առանց
բանից զուգամտութեամբ
կապակցեալ լծակ հաւա՝
նականաւ զիմն ընդ ինք
քեան , ինաւարհ է հասա՝
ուածոյն անարատութեան
յանուն քո ժողովրդեան ։
‖ Եւ ի հաստատ է ի նա
զուի մոյ անգամոցս ան՝
պզտից պատուաստեցա
ի մարմնի՝ կրճատեալ լինի է
յօրինուած կազմուած մար
դոյդ քոյ առնելի զձեռս
անուն ։ և շրջեալ է ընտա
նութ պատկերին յանկատ
խոհեմութեան ։
Այլ այրդ՝ այսպիսեաք՝ եւ ասա
բազմիք անգամագործն հնոյ
շահաբառութեամբ եղկան
ոչ պատկեր այլ՝ կշտամբեսցէ
խոտան ոգի իմ գերի ։
Այլ քեզ թէպէտ յաւուրքն նոր
մանութենեն կոզոտուած
գոտի արուեստիւրանին յան՝
ձեռս իմ զի գործի ։
Եւ քեզ տայցեն նզ
խոտան ոգի իմ գերի ։
Այլ քեզ թէպէտ յաւուրքն նոր
մանութենեն կոզոտուած
գոտի արուեստիւրանին յան՝
ձեռս իմ զի գործի ։
Եւ քեզ տայցեն նզ
խոտան ոգի իմ գերի ։

Եւ ի
12 · 27
12 · 12
12 · 18

Եւ
1 · 27

Վերջոյ յօդուած շահեսցի՝
ցար · յարեալ ի քէն ընդ
նոսին ի նոյն և պատրաստա
կան մնասցեն ջանիւ ոգ
գոյականացդ հինդ զգայու
թեանց · զի մի՛ և երեսեցիդ
ինքնակալութեան քոմէդ
տեսութեան մոգդ գիտ
մանդ՝ անգամ եղիցին ։
Ո՞վ տնանկք սուտդք են
և զրուսդք · և այլք գո՛
քոնդք են և պիտանդք ։
Վերդ կարծրակերպք ոգ
գոյականդք ։ Այն և գոդտա
կանդք և պատճառականդ՝նք ։
Այլ՝ պարզք՝ կարեդք և պատ
կառելիք ։ Ոգ թագդա՛
նոթիք տացին տեսութ՝
ի քէզ են նրկատագրեալ
նրբ յարդանդ անքննական
նին ունայն իմ եղիցի ։
Այլ զի և տարբ ժամանա՛
կաց և շարունակ հետեւման
ատուցն ատ պակ ամին՝
նրբ կանոնաւ նիւթք ապ՛
նեալ մտանիք՝ անտես
և անդիմելի պատճառ ։
Այլ՝ այլ զմեզ
զերազանց ։ Եւ զմեզ

Ընդէր նեղեցեր քեզն
զո կամսն զանառիթ լս
ոյն յարակայութիւն ։
Ընդէր զամսոյսան ան
համարձակեալ՝ քոյին դի
մացդ նզաստեցեր ։
Ընդէր զինեցար ընդդէմ
զո ներհակ ոմ ընդոծա
րան խելագարութեան ։
Ընդէր զրաւոյսաք ՚ի ծո
ղակ մահու , թակեալ զա
րատհեան վատահութեան ։
Ընդէր կարծիր պատրա
նաց ածաք՝ հաղորդ մար
մոյ կենդանարին ։ Ա՛յլ՝ վե
րստին յուսացեալ ՚ի նա՝
կարդալ նմա , ապաքինեալդ
քաւիչ նորոգիչ փրկիչ կե
ցուցիչ և կենդանարար ։
Աղաչեմ , խնամով , մար
գասէր , անդադար , բազ
մագութ , օրհնեալ
յաւիտեան
ամէն ։

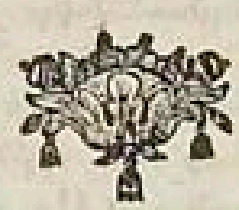

Հոգւոյն վերանձն առեալ ,
նմանութիւն ես կերպա
րանիդն ։
Քո սրբ՝ ընդդէմ կորու
սեալ զինաւոր երկնաւորս ,
1 Կոր. 3 . 23 1 երբ նախասահմանեցեր եր
բեմն զինեալսն երկնաւորս
յաղթել դասուսատանին ։
Ընդէր վանեցեր քեզնէն
քեզ զերկին . և զվերելից
դուռն աղխեցեր ։
Ընդէր խառնեցեր ընդ
Քոյն մարքուե՝ զոխա ար
տասուացդ ստահաւա
րութիւն ։ Ընդէր զաւազեալ
2 Կոր. 5 . 3 2 զձորձ վերատկանին՝ գործ
լի գործովք զազրացուցեր
Հիմի զերեալ հանդերձին
մերոց պատմուճանն՝ անա
ռակ վարուք քեզ արկեր ։
Ընդէր զառնոտացդ ոտից
սրբութիւն՝ հանապարհաւն
ժանոյց աղտեղեցեր ։
Ընդէր կրկնեցեր լուսա
դասն զոխասացութիւն
հին պատուիրանին ։
Ընդէր մերժեցար ՚ի պըտ
ղոյն ընծայից՝ 3 երբ ազատ
՚ի ծառոյն կենաց ։
3 Կոր. 3 . 22

զբանս յիսուսեանս ասելն ցմի
ոմանց՝ յանիմաստ զբաղմունս
տուգս ասէ՝ անձինս մեզս
նոց՝ քանզի ջհոգ երկրի հոգ
մանցն փոյթ ընդ օգս ամ
տարածեցեալ ։ 4 Աերկայ
երկիրս և առաջի քո ։
ընդ անուսակ որդոյն այսո
կատեցեալ՝ հայրենի գիտցէ
վերստին գալոյն թախանձ
ալիանեմ ։ և զողորմելին
ձայն աղերսանաց՝ արտա
բուծին ողբովք գոչմանն՝ ի
սիրտ գնա մատուցեալ
առաջի քո տարածանեմ ։
Տէր գիտեցիր՝ ասէ քո
լորից ։ չէ՞ արժանի կոչել
և ոչ բնաւին առ այս ան
ունիլ ։ Ա՛յ մերոյ որդի,
այլև անպետսն ապրեան
վարձկան ։ Ընկալ զաւետա
ստարածական պատուհաս
ինասուց ։ և զգամ քաղցեալ
լինացաց ներելոյն և նրբա
ղելոյն՝ կենաց քո հացիւ
բժշկեացես ։ Ի՛ր ընդ ա
ռաջ քո ողորմութիւն ի սիրտ
նուիրս ապաւինութեան ։
Ո՛գեցո գիտուն և անա
հաս

զիմէ գոյ ասել
ամաչեցեալս յոր
բեաց մեծից աչսփարտա
ծանել ։ Ասայց եթէ հասցես
նալ, և հաղ ի բերան երկել
լոել ի սրտի ։ զսա մարգա
կեսցեն խրատու ։ Ընդ
ի բարւոյն կարկատեալ ի
յոյս ։ Ասկ եթէ զիմանայս
շարժուիլ շրմանցս բա
ցից բռնադատեցից հասոյլ
կամեցիլ, զարձեալ զնոյն ձայն
կրկնակսկան երկերեցս
թեան լսելոց բացմուիլ
խելք մտացս առաջադրիլ ։
Ասյլ արդ՝ ողբակից մեզ
մեղաւորին անօրինեցեալ
ոյ կամաւ առ ի մահ, ։ զնո
ցին գոչումն երկրորդեր
ցից և ես ընդ նմին ։
Աերկայ ամր մերոյ ։ և առա
քեսեալքն յանդիման նորա
վերայեմ ։ Ասկ ես ընդ
ա երեսին յաւիտեանս կենդան
ծառեան նորին հոգոյ առանձ
ագեր յուրաքանչիւր ։ Ասա
ես ։

վշտեսալ բազկի ի մտանել
անկասս, զի գիտացին հա
ւաքեցեալ առ ի նոյն մար
մին իւրաքանչիւր գլուխ։ Ընդ
փառաց ընդ նմին Հօրն ա
ղաչեմք Թեանց ։
ամէն ։

ՆՈՍԱՐԻՆ,
հզար, անակնկալն,
անեղ, անբռնելն
դադիրն, անհնարին ան
նկատ-ծնօղ անքննելին փա
ռաց միածնիդ։ 4 Արտաւ
ցուցիր զնմա ոտիւքդ ի
հեղեղեցեալսն ընդոստնել
Թեանդ՝ առ երկնայինսն և առ
երկրաւորս ։ 5 Ծանեաւ զգ
կեալս կորուսեալսդ՝ վիրա
կանացն պատրաստեցեր
Ի հաւատոյ բանիւդ
օրհնեալ Թեան՝ ։ զկնի գալոյն
Թեանդ յամենայն հիւ
սիսոյ ։

ամէն ։

խակալ՝ անօրինեալս մեղս
պատուի՝ զգ նախանպատա
հանդերձին ծածկելով ։
Ի ձանձրանալոցդ ձեռացս
ազատեալ մեզզք՝ ։ զկնիկ
մատանեալն հանդրեալ
Թեանդ՝ ամենասուրբ կանգք մա
տուցեալս ։ 7 Ծ՞ գարշապար
լոցս Թշնամեաւն մերոյ
Թեանդ ասեցեր՝ պատապարտ
ձեռնադրեալսն ամրակա
բարկս օձից կոշկաց՝ ի յո
ձին Թունից միշտ ամրա
ցուցեալս ։ 8 Ծ՞ զբնակեալդ
պատրաստակ երկնից երկնա
նոյ՝ որ ի միածին ոտիւդ
քո, օրհնեալ խոնարհեալ մար
դասիրութեանդ՝ կարօտեալ
լոյս բարերաց ընդլուեալ ։
Ով մատուցեալ միշտ , և
անպակաս ունայ ի լուսեղէն
յարակայ ։ զինեալ ի սպան
դատնէ անեղիս անեղացդ
անապատուեալ ։ Կոյսդ յամե
նայնոսկ և բնաւ յամենայն
ուս ։ Ասեղ երկինս ,
և խոնարհեալ ի սաղմին ։
Ընդունելոյ մարդկութեան ,
և անեղիս անձն Թեամբ ։

1 Ա՛նէ՛ 33 · 11
2 ի՛ 22 · 44
3 և՛ 10 · 19
4 Ո՛ 22 · 2
25 · 10
22 · 13
5 Ե՛ 32 · 34
6 յո՛ 14 · 17
7 [illegible] 43 · 26
8 [illegible] 11 · 27
15 · 3
12 · 16

զաց ՚ի յախտալից մարմնիս
ծածկեցեալ։ Ա՛ի զիտաս
քի նեխուէ ցաւօգս՝ քնձ
անկանիլ մահու ինդամս
ցեա։ Ա՛ւ բարձ բանիւ քո
ողբմամբ զիանաս ինձ
ապականութեան. ոչ զի զատ
եալ ՚ի հին ծանոյ ախտից՝
առողջութեն պատրաստ
ցայց ։ Հնարաւորեա զբ
քեալ հայլ՝ ձեռ խոցեա
ծոյս զօրեղ ապեզանիս ։
Արեւոր կործանմանն՝ բա
րի սպգելութիւս։ 8 Օ՛ի քո
եմ՝ որ ոչ եւ ոք ՚ի ձեռ
ին ինձմէ ելանէ, քէ և առ
ին ինձմէ բիւրս մեղիցեմ։
Ահաց ուչ գրեցայց հանգոյն
մեղուցեալ՝ որ՚ի կենաց
հոմոց Ահարեալ՝ ՚ի շնորհ
պարգեւաց քոց սպասիլեալ։
Օ՛ի հանգիրն զբեզ՝ բա
վանդակ արդարութիւնք ։
և գիտել զբօրութիւն քո՝
արմատ անհաշութեն ։ որպ
և կանխաւ իսկ գրեաց ՚ի
տասանեան։ Ա՛ն գարձեալ՝
սիրելք քո ամենեցուն ,
հնարել ասց քեզ յամենե
սին ։ Ա՛ն գարձեալ՝

1 Օ՛գարեասուքէ կա
տացեր յայտնեա գձեռս՝
բոլորից գոյից երեից ։
Ստացի՛ր անուն քեզ ան
հաս , և ինձ թշուառս նո
րոգ փրկութիւն ։ Արձակեա
զգիտս մոբհական մեղա
գիշյս ամբաստանութենէ ։
2 Օ՛ վերհան հոգւոյս մա
հու՝ Ջերեցիս ՚ի կայլակէ ո
րեան ոգւոյդ սիրելոյ ։
3 Ա՛ատհոգ փրկութեան
բարեաց՝ յարեամբ քէ քեզ
հնարեացես։ 4 Ընդդէմ զբան
չելիս քո բարեգթութենէդ՝
՚ի հաշ հատանեաց քոմ
հատազատի։ Ա՛ի փակեա
ցես գիմելոյս առ քեզ զա
ռագաստ աղաչի կենացդ
յարկին։ Ա՛ի արհիցես ՚ի
բազմականացդ՝ և՚ի բար
եացդ քոց զրկեացես ։
5 Ա՛ի պահեացես ՚ի գան
ձարանիդ զնիւթեալ իմ
պատուոյս անօրինութենէ ։
6 Ա՛ի կնքեացես ՚ի քոյոյ
բարեացդ՝ զգաստութեանց
խոց գաշտի ։ 7 Ա՛ի եղ
կարեացես ինձ զիեթս ա

1 Կոր. 12 · 18

1 մասէ զերկոսեանսն եւ կամ
միոյ կարօղ գտանիլ։ Այլ
սոցանէ յառաջ ասելոյ
անհնար, լինելոյ առեալ ասել։
Ասելն իւր այլ ոչ բաւական
լինել ոգեաւն նոյն ինքն զուգա-
շիւռել։ Արդեօք ոգին ա-
պա առնելն։ Արդեօք մինչ
2 Կորնթ. 2 խաղալոցեալ էր ժո-
ղովեցեալսն, և չէաւոյ խոս-
ղոյ զոյգման բազում խոս-
վեալ։ Արդեօք օրինէր 3 կամ
նոյ կացեալ, և չէաւոյ մեր-
ձիկ մնալոյ չասասելոյ։
4 Ո՞ երկնաւորին պաշտօն
ընդունելոյ, և զօրութիւն
առնել ծանուցեալ։
Հռոմ. 8 · 35
Ա Կորնթ. 15 · 41
Յհ. 5 · 3
Գործ. 11 · 3
Հռոմեացոյ օգտոյ։ Ընկա
լօն զերկոսն։ Ընդունելի գոլ
Աստուծոյ ասելոյ։
Պարկեշտալ խոհեմական։
Հրամանեցոյ առնուլ։
Ընդարմանալ վհատալոյն։
Ո՞ւրախանալոյ հոգեհրճիլ։
Ո՞ւսումն հոգեկրթիչ։
Ասելոյ ճշմարտութեան։
Ոմանց երեսաբանութեան։
Ոմանց երեսաբանութեան։
Ստուգութեան ախտակիցն։
Ընդունելոյ ախտակիցն։
Ընդունելոյ ախտակիցն։
Ընդունելոյ

Ո՛չ սրտմտասիրտ վշտասիրտ առ
նուազասեռ սակաւամիտ։
Ո՛չ թէ նա այնքան զթած,
քան զի զինչ պատահեսցէ։
Ո՛չ խորհրդ անկած ամբար-
ձեալն։ Ո՛չ խորհրդ առանձ-
գութիւն հաստատեալն։
Ո՛չ խորհրդ կործանեցեալ կա-
տարեալն։ Ո՛չ բան օտարա-
գութիւն ծանուցեալն։ 1 Ո՛չ խորհրդ
զատակեցեալ զանգիտի լինա-
լոյ։ Ո՛չ խորհրդ պղտոյն
ներգործեալն։ Ո՛չ խորհրդ ա-
զդատասիրութիւն վայելեցեալն։
Ո՛չ խորհրդ պատուհասեցեալ
տգիտացեալ։ Ո՛չ խորհրդ ա-
նօրինեցեալ ոտնակոխեալն։
Ո՛չ խորհրդ հոգեվնասեցեալ հո-
գևակիսեալն։ Ո՛չ խորհրդ անար-
գեցեալ ժխտասիրեալն։
Ո՛չ խորհրդ փոքրկեցեալ մե-
ծամտեալն։ Ո՛չ խորհրդ ան-
բարեշնորհեցեալ բարեպատշաճեալն։
Ո՛չ խորհրդ անբարեհաճեալ-
ցեալ ընտրելոյն։ Ո՛չ խորհրդ
անհնազանդեցեալ պատասխանեալն։
Ո՛չ խորհրդ կարծեց չ զոհասեր
ոչ ընդ բարեպաշտեցելոյն։ Պատ-
կառեսցի առ Քէ և ընդ
սուրբ պատուական խորհրդոյն
Քրիստոսի։ Ո՛չ կամացի կերպիւ ան
գործել խորհրդոյն Աստուածութե-

1 Պետ.
19 • 2
2 Ա Կո
8 • 21
3 Ա Թի
15 • 23
4 Պետ.
25 • 5
2 Ք Ո.
32 • 12

6 Մեռոց
25 • 3

7 Ա Կո
11 • 3

զայլոց առաւելին. որով ամօ
թոյ մատգարէքն՝ զանաս
նօրէն զխնդացումն անխտրա
բար յանուն քրիստոսէ ան
ժուժկալ զինքն՝ անձամբ
բար ձանձակալ մոլեին։
Տարան զԵսէ բարեբա
սուէն՝ որ զնահանին որոց
1 Թէ կ4 ’ի կրօսա։ 1 Եսայեցոց
10 · 27 մեծոքին՝ խնամոյին առա
ջելոյն։ Երեսաց գոտա
զուին։ Եխմարեցոյց փակ
կոթիլին։ Ի անեաց ար
ծաթն ծառայեցուցէ։
Եոզի գառնցուն զայրն առ
նելի՝ չին զէնն կործանողին
2 Եղբայրն այլ չանեալ
2 Եսայ
17 · 13 յոտս առաքեալին գիմեցոյց
3 Ամոս
1 · 2 Երեոյց մեղքոքինն։
4 Ամբակ
6 · 29 Ամբեցոյց ծուլոքին։
Ամբեցոյց շրէայսոքին։
Ի վ գիւրապատիր մարգին
երկրածին՝ որով ձայնար
կոքէ գբեզ աւազեցոյց։
Հանգի ոչ սիրասէր առ
նա չանգիտի ընդդիմացա
նոքա, այլ՝ առնոյց սխալ
զաց կամաւ վիպասէց։
Ի ե զի նոսին է խնամել՝

թէ անկումն է արծիւ մի
մասնաւ մարդոյ, թէ ոչ
աւել գատել ընտրեացն։
Ու զի թէ առ այս պատճան
բանի կիմար ոք լիցէ, և՝ի
հասանին կամ յօսասցի,
ոչ ևս՝ի նորայնոց անուն
լինչ կրեսցէ։
Ի՞ւմ քանզի առաքիկս և
քաւիանելիս ունի առքման
զարմանին իւրոց մէշտահա
բար ինքնապատրաստն կըշ
առմարթէ. իբր մեռեալ
խոտոչէս հանգոյն աշխար
հիս անձնասիրութ։ Ո՞ր
երէկ ոք զինին հնասեացն
3 ունեցեալ էքեն է խնամալի։
4 Ի՞մ ’ի մատեանս քահա
նայիցն և՝ի գիրս ազիսոյ ու
լանացոյ՝ յորում զիմոյքն
իւրում ընթացիցն՝ արտա
ուէլիս լինն երանակ։
Ո՞ւր քանզ։ Ի՞նոգոս
վասակ։ Ի՞նմիտ հետե
ուին։ Ի՞նշանդ արդեաւնք։
Ի՞նկայուն երկիր։ Ո՞ստ
ղին իմասոք։ Ի՞ւրիցէ հո
լով։ Ի՞անբասելի բնիկ։
Ի՞ն յայտնոյ վարկած։

զհոգեղէն կանոնադիր դաս-
ուցանելոյ՝ զոր ոչ ոք կարէ հա-
նել, և ի միտս բնա-
կել խոստովանութեան կա-
տակութիւն։

Ոչ ոք ինձ մատուցանէ բա-
նիկ խոստովանողական կա-
նոնադրութեան, ոչ ոք ինձ
հոգեւոր հայր, ոչ ոք ինձ
ուսուցիչ, ոչ ոք ինձ ընկեր
ի ճանապարհի, ոչ ոք ինձ
ծանուցանէ զանցս իմ։
Ոչ ոք ինձ ցուցանէ զսխալս
իմ։
Ոչ ոք ինձ ցուցանէ զկա-
տարելութիւն իմ։
Ոչ ոք ինձ ցուցանէ զան

հանձերեզուք։ Ելիցես
ցին ներկայիս հոյցանելք՝
ի բարձրամբին յարգա-
տուն՝ ի գերաշխարհս որ
քային աղերս։ Ա. յերկու-
խնդրացս՝ զիւր՝ զո ընտրե
ցեալ վեհ աղբյուրդ-ցին ։
զոր միածնիդ օրինակեցեր
Յորոյ արեանն կցորդուք՝
զոր փրկիցդ հաշակեցաք ։
Տուր փրկութիւն քոյոյ ծա
ռայիցն՝ ամենայնում զօրեղ
աշխարհ ։ Ի առեղծուածիդ
փառս ակնցուցեալ՝ զանգա
ւեալ մեղացն ջնջումն՝ որ
շատակաւ խորհրդոցդ բա
րեաց՝ ընդ ողորմութեան նո
րոգեցեր։ Ով ամենահամ
ոտոքաձայնակ բազմապա
հչիւ առակագրութ ։ զուն
ուխտ զո քարոզեալ՝ ի մա
տեան լուսաշարժ կամակ
ակերպեցոյ ընծայեաց հեռա
բարութ՝ խոստովանու
մատուցիլ առ քեզ հոյլ ։
Ընանգի ոչ հեռի յոյզ
մուխ առ այս ցոյց բանի է
խոնարհիլ . թէ անյուսա
թէն կարծած չէր անկեալ

ձերոց զղջման։ Այլ զի մի՛
պատճեսցի ոք ի մարդկանէ
բանգաստուածոյգ զիմութ
րեալ ներումք՝ զանձն և
զընկերն խոցոտելով ։
Ընանգի կուսապարիշտ քո
զոյ ծածկեալն՝ որ զկեր
պարանան միոյն ունի ; և
զոչ ախորժելիսն առեղծ
ձին կատարէ ։
Այլ ասէ՝ նա որ ոչ սպնդե
ցաւ՝ քան զղջացաւ,
ի՛ խոպատ պախարակեցոյ.
այլ ակնեցի սրտն այն ի քա
րէ, եթէ զկնի յաստղոյն
ի տրտմեի ոտան դիմելոց ։
1 Եղուկամ հոգոյն էզ կայ
ցելոյ ապուխ անբա
ժանելեաւ՝ կենագործել
զանգ խոստովանեալոյն ։
2 Օ՜ որ մեռեալքն ակն կէն
դանեաց՝ անստակոյս բե
րին աւետիս։ Ընդ որոմ
մնալեալ լոմ պատուհասոյն՝
խոստանէն ոչ ժամանելոյ
ի մեղանաց մոտն կարգելոյ
բարերարեալ մեծիդ պա
զատին։ 1 յոյ գնեալսոս լոմ
բանագրոյն, ի յերկնանկին

1 ‖ պա
3 • 19

2 ‖ —
3 • 13

կրեցեալ՝ արդարեալ ընդ
առեալն՝ եւ ամենի վարձս վար
կուցեալ հատուցեալ զուգա
ձայնութիւն. եթէ կենդանեաց
նովաւ ընդ նմին վա նորին
արեամբն քոյ · զոր յա
ւերժական կարգիդ անառակ
վիճանգիլ եւ օտարացեալ ի նը
մանէ առեալ բաղմա
հրաշալի մարգարէական
պատմագրութիւն ասէ
դարուցոյցիչ՝ զաղագսն ո
ղորմեալ կարգիդ · որ զի ան
պարտաւէ աղաթիւն՝ քան
չարաբանելն վա նորին :

Օ՛ որ և ես մեղեալ մեծ I II–Ի
վատահութ՝ նմանակից այսր 9 · 7
հեծութ՝ և զհոս ընդ նմին
ընծայել գոլով : Օ՛ քեզ
կողուսցես զքեզ դատել
ըստ գործոց՝ ոչ այսպիսին
փառք քո · զի իրաւամբք քո
ճանաչիս : Իսկ եթէ գոյս
այնքան բազմութեան ողբան
մեծութեդ քոմ վայել է : 71 · 8
Վասն զի յաւէտ օրհնեալ
ես եղել եւ դու երկրորդիւս
որպէսզի ածութիւնդ ,քան նախա
հրամանն առաքութիւնն :

Վասն

զայս առաքս շնորհաց՝ քան զնա գործոց քոց հրաշս։
6 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո գոց։ Ա՛ր մեծատունք զաղ
տուկս զրկեցին և սովեցուցին զանձինս իւրեանց։
Ա՛ռ ես ինձ սմենից և կեանք։
7 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո տեղեկութիւն սմենայն
մարդկանց։ Ա՛ռեր ինձ սմենից հոգի ամենայն
մարդոյ և կենդանի։
8 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ։ Ա՛ր զգեստ
ամենայն ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես ինձ սմենից հո
զգեստ ի մահու։
9 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
10 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
11 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
12 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
13 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
14 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
15 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
16 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
17 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
18 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
19 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
20 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
21 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
22 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
23 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
24 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
25 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
26 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
27 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
28 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
29 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
30 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
31 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
32 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
33 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
34 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
35 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
36 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
37 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
38 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
39 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
40 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
41 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
42 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
43 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
44 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
45 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
46 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
47 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
48 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
49 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
50 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
51 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
52 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
53 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
54 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
55 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
56 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
57 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
58 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
59 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
60 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
61 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
62 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
63 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
64 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
65 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
66 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
67 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
68 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
69 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
70 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
71 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
72 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
73 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
74 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
75 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
76 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
77 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
78 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
79 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
80 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
81 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
82 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
83 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
84 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
85 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
86 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
87 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
88 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
89 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
90 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
91 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
92 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
93 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
94 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
95 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
96 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
97 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
98 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
99 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։
100 Ա՛ռու ես ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։ Ա՛ր
զգեստ ամենայն ի մահու ի ցեց կերեալ է։ Ա՛ռ ես
ինձ սմենից հո զգեստ ի մահու։

յօրինել։ Ընտրել և մեծ
իսկ ե զօրու՛ն՝ զհնացեալն
անդրէն նորոգել ըստ ա-
ռաջնումն պայծառութե՛ն,
քան յառնդոյէ առեղծագոր
ծել նո՛ր զի ոչ է քո տրեալ
բուի, որ զօրութե՛ս ես աստ։
Նո՛ր որ բան քո միայն ազ
դեալ՝ զլոութի՛ գործոցն
դիտասո՛ղ։ Նո՛ր յարիցես
փառաւո՛ր լինիլ բանիւգործ
Ի տառացո՛ւածս այս կրկին՝
անյօսալի փրկութեանս։
Օ՛ի հրաւամբք ոտիկ
բարձրացի՝ հաստատուն
եղեալ մեծապէս օրհնաբա
նութ աւետեացդ քոց ձայն։
Ի քաւէլոյդ ընդոյ ծանու
ցեալ, որպիսո՛ք լուսոյդ
ուղղմանեալ, քան Ի՛ ձանա
պարհ առեղծանելոյն։
Օ՛ի ա՛ռ առաջինն՝ արդիւ
միոյն ձանապհս. իսկ առ
միւսն՝ առաջնով կոչմանէն
և երախտաւո՛ր։ Ընդ կեր
պացուցանելոյն՝ և քաւէլն
Ընդ նորոգելոյն՝ և բարե
բար։ Ընդ հաստելոյն՝ և
ողջմունք։ Ընդ կազմելոյն՝ և

1 Պա
7 · 18
2 Նա
33 · 1

Ա՛ն զերկինս խոտորեալ զար
դուք՝ և հրեշտականացն պսա
ծառութի՛ւն։ Ա՛ն զերկիրս և
զամենայն ինչ, և որ առ
նոսա՛ են զարմանութի՛ւնք։
Ա՛ն զահեղն լայնութե՛ն ծո
վոյ՝ և որ Ի՛ նմա են եղե
լութի՛ւնք։ Ա՛ն զանդունդս ապ
րիչքն հանդերձ՝ և որ Ի՛
նմա են անքաւութիւնք։
Ա՛ն բարձրացեալ լօրինմանդ
այլազանեօք վէհիւք՝ որպի
սութի՛ւն քո կարկեցութեանն։
Եւ ահաւասիկ մինչեւ հիմն
քաղցրութեցյուսոյ բարւոյ.
ոչի՛ ես ածխրկութիւն զիս կարօղ
միշտ զքեզ թողուլ և ջեն
ջեր զանօրինութիւս։
Ո՛հմ արդ խնդիրեալ են
բանք քո ոգորմած, և խոս
տումանեալ բարերարութիւդ։
Փառաւորեալ խորք խոր
հրդոցդ՝ և երկրպագեալ
զեղմունք շնորհացդ։
Ա՛յդպիսի ոչինչ բան է կ՚
ինչ թարգմանել հասեալ
նիւթ թանական լեզուի Ի՛ մա
նանց այսի քումէ գիտու
թեանց զոր ասիս ցուցեր

և

նախանձ լինելու քեռանն։
Օ՜ի բազմութիւն առաքելական եղբայր յաճախութիւնդ անուանելի քոյրդ սքանչելացաւ նորոգ ներկայիս, քան զանցելոցդ հնոցն առաքելականաց։
Այլ ընդ հառելոյս զքիւր մեղացս՝ ողբոյն մուսայս թեւս ընթանայ զանբերելիսն յիւ շաւակել՝ ուրախութեամբ յայս նուագս հնչել։ Այլ ի պատմել զայն իմ ինձէն զանձին խմոյ բիծ, և զոտ թողեալ զամբարշտութիւն բազում մեղաց նաց խոստովանելոյս, հնչել ծածկասուս ամենասիրելիւ։
Օ՜ի ով՝ ծայրագոյն լուսէ աւետեցա՝ զարձեալ նախնեաւն կարօտացայց։ || Երա ներով սաղմոսիմն՝ զշնորհսդ փրկեալսն մկրտութենէն։
Այլ փշոյիդ մեղաց յոգի խոցոտեալ՝ 4 ձեռն քո մի խեցգի յիս առաքելապէս այժմէն վերատին, ինչպէս ունելով զբեռն պարտեցս՝ քան զբաղցրութիւնն պարգեւդ։ 5 Այլ ազատեա՛

և հնազանդ։ Այնդ յօրինեալ լոյն՝ և հեզ։ Այնդ նկարել լոյն՝ և ամենազօր։ Այնդ առաքելոյն՝ և լոյս։
Այնդ առածելոյն՝ և հովիւ։ Այնդ զարմանալոյն՝ և խրատ նաժիշ։ Այնդ ողջ պահելոյն և բժիշկ։ Այնդ ձեռնկալութեանն՝ և զօրավար։ Այնդ անպատեհն՝ և թագաւոր։ Այնդ արարչութեանն՝ և քաղցր Այնդ ամենասուրբ պարգեւացն՝ և առատ։ Այնդ միշտ անսասլոյն՝ և ներող։ Այնդ ոչ բաժնականալոյն՝ և անուխտ։ Այնդ կարեացս վէշ ասկեղոյ՝ ծածկագէտ։
Այնդ յանձնանձելոյ գթոյն և ապաւէնն։ 1 Այնդ գերունակ գործոյն՝ ամէն։
Այնդ անապատ բարութեանն՝ օգնական յաւէտ։
Այ՛րդ՝ ով ստեղծեր մինչ ոչն իսկ էի՝ և ծանուցեալ ինձ գոյացուցիչ, և այժմ զհոգի մաղթողիս՝ մարմնոյս ապականեալ՝ յարդարեա՛ անդրէն վերստին յանապատ մտքով արբեալ

1 Հատ 40 · 11
2 Կոր 13 · 39
3 Սաղ 31 · 6
31 · 1
4 Յոբ 19 · 20
5 Հռ 8 · 2

զիս օրհնաբանեալ հոգւով
սրբով՝ ազատեմ զքեզ ըստ ան-
յօրինաց մեղացն և մնիցես։
Զհաւ լինի թէ անկցի ընդ
անպտուղ սահմանաւ՝ ձըգ
մարտուեզդ ծագումն ։ իբր
զգուշացն օրինակ ։ Զանգիր
սա քաւութիւն թագաւո-
րեալ՝ վաստակեալ են մեղք ։
Եւ նշան ի խրատոյ կենդանի
բանիդ՝ ոչ է յուսահատել։
Նշան ամբարձեալ քոյոյդ
ընդհատ՝ հալածեալ են
պարտիք։ Նշան մերձ գոլով
ձեռինդ ոյժ՝ ոչ գոյ անկնա
րատարութիւն՝ այլ սահ-
նեալն լուսաւորութիւն ։
Համեղ ակապէս զօրու ։
Ընդարձակութիւն կարողութիւն։
Հոգ վիշտ թիւն։
Վհատութիւն ։
Երկարութիւն ։
Ալեկոծութիւն ։
Ի նունգամանցն և քաղց-
րութիւն ։ արբշռութիւն ։
անդրծութիւն և փառք
յաւիտեանս ։ Ամէն ։

✠

Ի էրուքն յաւէտ ծածկի ինչն հո
ծովուն նորին հոգւոյ աստուն
աչեր նայողաց։ Նման է նո-
րա ։

ՅԱՂԱՐԴ

քանզի որպէս ոչ է
աստուած քեզ նոյ
ոգւոց փրկութիւն ։ և ոչ
աստուած տեսանէն աղաց՝ աս
լոյս զուարճանաւ։ Նշան կամ
աստուած պատասխանին նշու-
լից՝ արեւս երկեաք քաղց
րութիւն ։ Ընդ այսպէս և ոչ աս
տուած խոստովանութեան՝
ծածկութիւնց և բարգաս-
նաց անկին՝ քաւութիւն։
Օ՛ր զինչ օգուտ քեզ
մեղքս թիւնդ՝ եթէ ընդ
խարխեցոյն դատաստիս ։
Նշան կամ զինչ շնասիցեն
զնս պարտիքս՝ եթէ ընդ
մեղաւորին գոլիցայց ։
Նշան կամ ուր ասի պատաս
ձեալ մարգարէն յոմէ ։
4 երից կրկնելով զանձինն
երկութիւն ։ Տ Նշան կամ զի՞
գուցէ արդեոք գաստատան

1 Պետ
5 · 18
18 · 22
2 Կոր
4 · 12

3 Գ Հ
18՝ 11՝ Ե։

4 յոմէ
1 · 15
5 յոգ
5 · 24

աստանօր 7 խրատն տէրն՝
Նոյոց ընկալեալ՝ հոգևոր
հանճարեղին։ 8 Որ ուրն
իսկ երկմտեաց, երթալ
նայիլ ոչ յառաջին բաժ-
ինն հպարտից 9 ընդ ամե-
ղսացն նանրախոհեցաւ
ժողովեցաւ։ 10 Ասաւ գա-
ւիթ և երեսին՝ ոխերիմ
և կանանչն աչիսն հա-
ստատ հրաժարեցաւ։
11 Եւ ընդ զղջացեալ սրտին
պատկառելոյն դիմօք՝ և՛
դաստատանաց մեծին այ-
կուցեալ աչիւ հաստացեան՝
յեռանդ հաւատոյ առ
ածն՝ և յերկրի կանաչ խո
նարհեցաւ։ Ասաւ բարձ
րեալն այն՝ պատարել բերկ
րի։ 12 Ասաւ ընդ նախատա
ւորն՝ և բազմակատարն երա
նելի հանդիսակեցայդ։
Ով ես և քէն նա հետե
ւեալ ամենի։ Այլ որ զեր
ծեալ՝ և բանբասանաց քա
նի մարգարէին՝ որ՝ և վէմ
ականն անխարկին։ Այլ ամ
ե՛ն զիս առնելոյ։

Ա Նահ 6 · 5
Ա Պետ 2 · 20 · 33
Ա Ժամ 3 · 7 · 5
Ա Պետ 4 · 105 · 0
Ա Հով 1 · 15 · 13
Ա Բեկ 2 · 7 · 10
Ա Հով 1 · 25 · 6
Ա Պետ 3 · 14 · 8
Ա Պետ 4 · 1 · 1
Ա Ժամ 10 · 15 · 17
Ա Պետ 5 · 11 · 14

Ա. ԼԵ. ԸՂՁԱԼԻՆ ԼԱՑԱ ՅԱՇԱՏ-
ԱՐԱՆԻՑ։

9 ամենայնին ասէ մատ այ
ծին։ Այլ կամ լիցի արդեօք
1 անմտաբար խմացի շատ
թանձք եւայն՝ Հեռին ի
գործոց ասեն խրատել ։
Այլ զիմաստ ած՝ պատուական
պաշտի ազատեան մարմնոյն՝
խնդայ կարեկցեալ յանցա
էորացն 2 առ Տէրն աղաչե
լով ։ Այլ կամ յորս թարգ
մանի առած առակին ,
3 Թէ սիրտ խմաստնոյն՝ ի
ասն աղքատ ։ և սիրտ անմի
տին ի ասն ուրախութեան ։
4 Որ զխօսելին ածմայ՝
անձին իւրում ոչ գրեաց
և զձեզս առնիկ՝ ընթեան
ոչ համարեաց իբր երջա
նիկն առքինի զՏէրն ,
և կորոյս զիւրն աղտատե-
ալ ։ 5 Այլ ոչ բերկրի
սիրտ առ զուարթութիւն ե
րեսաց աւետեաց յոտանն՝
լուա առացելոյն ։ Եթէ ոչ
յաստէղսն քո ուառալ՝
9 առնեսցին ասէ լսա այ
ապրելոյն ։

Ա. ԼԵ. ԸՂՁԱԼԻՆ ԼԱՑԱ ՅԱՇԱՏ-
ԱՐԱՆԻՑ։

9 ամենայնին ասէ լսա այ
ծին։ Այլ կամ լիցի արդեօք
1 անմտաբար խմացի շատ
թանձք եւայն՝ Հեռին ի
գործոց ասեն խրատել ։
Այլ զիմաստ ած՝ պատուական
պաշտի ազատեան մարմնոյն՝
խնդայ կարեկցեալ յանցա
էորացն 2 առ Տէրն աղաչե
լով ։ Այլ կամ յորս թարգ
մանի առած առակին ,
3 Թէ սիրտ խմաստնոյն՝ ի
ասն աղքատ ։ և սիրտ անմի
տին ի ասն ուրախութեան ։
4 Որ զխօսելին ածմայ՝
անձին իւրում ոչ գրեաց
և զձեզս առնիկ՝ ընթեան
ոչ համարեաց իբր երջա
նիկն առքինի զՏէրն ,
և կորոյս զիւրն աղտատե-
ալ ։ 5 Այլ ոչ բերկրի
սիրտ առ զուարթութիւն ե
րեսաց աւետեաց յոտանն՝
լուա առացելոյն ։ Եթէ ոչ
յաստէղսն քո ուառալ՝
9 առնեսցին ասէ լսա այ
ապրելոյն ։

Եւ զանկչեսն խոնարհու-
թիւնս երկնաւորին զամե՛ն
ինչ նպաստս առեալ առել
ընդ նմին, և ես իբրև զանա-
ւուն չառնէրկցայ Հերձուած
ի զգայուն ։ ‖ Այլ՝ Հասին
ջուրքն մինչ շուրջանակի ։
‖ Այլ՝ Ներխուժեան և փլուե-
ցան վերայ իմ յանդգնա-
սիրտ անբաժինքս ։
2 Այլ զայնց ոմանց ընտրե-
լոց ի յաստուածասիրէ զկա-
մումն կշռամբեալ ժողո-
վուրդն անձանցն անու-
նաւոց ։ Ընդդէմ և զերկրի
մեծի քաշնացին զասելն՝
ես ինձէն առեալ բարբա-
ռիմ, 3 թէ և ոչ երբեմն բա-
նական ինչիւ առիթս առնուն
ի վերայ առ քեզ ։
Այլ՝ 4 ես ձգելիս պատ-
կեր առ երկրի՝ զիմն խոս-
նեալ ընդ նոցին պատրա-
ւէ՝ և ի նոցունցն զառիս դատ-
նոքիսն՝ կրկին առած
լուալ նոքօք հեծեծելոյ ։
Մեհեաբո և ի՛նչ ինչ պիտոյ
գործոցն գոնոյ դար-
ձեալ տգիտութիւն ։

Ո՛չ ոք արդ մերոյ՝ զի անդր
առեալ գործեցի զոչ հա-
ճոյսն քո՝ բազմեալ մխոցեալ
յանցաւորութեան ։ Այլոյ
ինչ զիաւած՝ տգիտ երբեմն
յուրացութեն ընծայեալ
պետուս ։ զի յոյժ ուռոյն
ացոյց ։ Ի ուսումնասիրս ինձ
զաղտմէդ քո հաւատոյն
ամենեւին բարերարութիւն ։
Օ՛ի ընկալեալ զօրհնութ-
քո՝ ես՝ արդարացայց կեցից
և մաքուր երկից յանառակ
ծոցէն քո՝ խոց ընկալից ։
Ընդհանուր հանդարտակու-
թիւն զիրարանցս ձերոնս հաս-
տատ առ քեզ տարած-
նել ։ Այլոյ մնասուցիս
զօրհնեալդ քո զոչ ի նորս
գոլեմք գառապարտելոյս ։
Ո՛րդ՝ յայլմէ վերստին
իմոյն յանդգնեալ՝ զոյնն
հեզութեամբդ՝ առիս ժա-
մանեալ մարդասիրեցեր ։
Ո՛չ զնոյն յայլ ասիս քո
կատարեալ ՝ զառաջինն քո
րնոյն միջնոմէն և վերջինս
կանգնեն մինչ ինձ հնարաւոր
անհասիլ՝ Այլ թագաւո-

1 ‖ Ա
7 · 23
39 · 13
37 · 6
2 Գ
3 · 29
:‖ Ե
9 · 15
+ Ա
7 · 1
5 Ե
22 · 6

կործանեցին. մերժեալ ի կենաց ընդ մահու կապեցին՝ ծառայ կարգեալ ապականութեան։

Եւ արդ՝ դու միայն երա՛ նական և հշմարտասա՛ տութեամբ օրհնեալդ ի գԱ՛ստուծոյ։ Ա՛ղագ քեզ՝ անօրինեցեայ՝ անիրաւեցեայ՝ վատոյ և երգծոյ՝ զերծոյ՝ յանցեալ՝ անբաշխեցեալ՝ և ոչ լսելոյ խոստովանեալ և երկրպագեալ գալիլեայ քո բանիդ։ Ոչ դու խակ երևեցար անհաւատից քոց սիրելոց. զոր գրեալն խակ մեծ է և նշանակեալն ապստամբել։ Վասն զի արդարութիւն և ճշմարտութիւն գո՛ վութիւն։ Եւ ինձ պատկառեցուցանել զքեզ ինձանիկ՝ քաջ և զորաւոր և բժշկութիւն. օգնական և պահպանիչ սրտի և հոգւոյ։ Խորհրդանուագ յաճենայնի յաւիտեանս։

Ամէն։

լուսոյն արդարոց։ Ընդ արժանի միշտ զանուն քո օրհնեալ. զի գնասակիր եմ բարեգործիդ մահու հայր ոճաւոր։ Ա՛ռ ինձ։ Ա՛ռ ընարկն։ Ա՛ռ փշոյն։ Ա՛ռ պարգեւն։ Ա՛ռ ամօթոյն։ Ա՛ռ ձիրն։ Ա՛ռ անուանն։ Ա՛ռ արդեզրութիւնն։ Ա՛ռ պատիւն աղքատական։ Ա՛ռ պատկերն։ Ա՛ռ դրոշմն Ա՛ռ օծումն։ Ա՛ռ հոխորթիւն։ Ա՛ռ հանդերձակութիւն։ Ա՛ռ ընտանութիւնն։ Ա՛ռ կեանքն։ Ա՛ռ լոյսն։ Ա՛ռ երանութիւնն։ Ա՛ռ յոյսն։ Ա՛ռ փառքն։ Ա՛ռ անխոնարհելի բարձրութիւն։ Ա՛ռ պատկի սուրբ կապանքն։ Ա՛ռ խաղաղական ծանիկեցոյն։ Որով ասէիր բազմօք աւետարանեցաւ ինձ յամենայն երկրի։ Խիստ և քաջութիւն՝ ոչնչանախիտ և լոկ լսական անբուժ ախտիցդ։ Ո՛ միշտ յաւուրս երանութեան քումդ բարեաւ՝ յղկնապատ սիրով յաւէտ քան զայն չունկնդիր եմ յաշխարհակալ՝ հեղա-

ՈՒՂՂԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

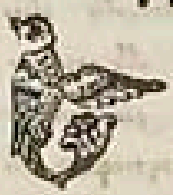

ՈՒ ԱՂՕ Գ՝ առ երկրածիւն ղբ պատուհասդ այս մահացու սաստիկ , եթէ ընդունիցի զաղաչանսն : Աղօ մահկանացու բանական՝ ։ եթէ առա լոկ երկուքիւն առ յաւուրն վտասկութիւն : Աղօ մարդ ղբ երջանկան , ‖ եթէ ըստ ոսկրոտ բանին՝ նանիր է և զզուելի : ‖ Աղօ իշխանս երկրաշարժ գահից , եթէ անցաւոր է ընդ ինքեանս և խրտնեցան բարկութիւն : ‖ Աղօ երկնից ղբ հարուածս , եթէ կարծօ է ըստ կամելոյն առ անձինն անզորութիւն : Աղօ հանգեալ իմ երկրաշարժ , եթէ պակասեալ են հնաւանդքն ընդ աւուրց նուազութիւնն : Աղօ մանկն իմ ոտ երկնէց , եթէ կատեցան գիտութիւն

ընդ նահանջիկ կենդանոյն թիեն : Աղօ թագաւորութիւն աշխարհիկ արդեօք , ոյք ըզ մահկանացուցանելն միշտ առաւելուածք են , քան զկենդանեսն :

Աղօ առ քեզ բարերար ամէն օրհնեալ ի բարձունս : Աղօ կենդանի է՝ և զկեանս դանութիւնս առա յամի : ‖ Աղօ և յետս վախճանին՝ զօ բնա անեղծապա նորոգել : Աղօ եթէ վախճանութիւնքն ձեռն զկնիկ ընծայս : Աղօ ոսկրանալոյ զգօտի , զգօտ ցուցանես : Աղօ վերիվայր շաւիղ զիւրում ուղիս : Աղօ պատկառիլ քաջ կերթս : Աղօ սխալանալ յանձն ես՝ ի մարմին՝ բժիշկս : Աղօ գազանալ մեղք՝ մոլորես : Աղօ ոչ առնք՝ զո ձեմարտութիւդ արդարացուցանես : Աղօ յանդուգն ներքինս առ քինս առ զերծալ զերկիւղ՝ երկիւղս վերացուցանես : Աղօ ’ի կանոց մերոց ոչ գառնալ՝ զո զրպեցիս :

ՈՒ ԵՐԿՐ Ա՝ առ երկրածիւն ղբ պատուհասդ այս մահացու սաստիկ , եթէ ընդունիցի զաղաչանսն : Աղօ մահկանացու բանական՝ ։ եթէ առա լոկ երկուքիւն առ յաւուրն վտասկութիւն : Աղօ մարդ ղբ երջանկան , ‖ եթէ ըստ ոսկրոտ բանին՝ նանիր է և զզուելի : ‖ Աղօ իշխանս երկրաշարժ գահից , եթէ անցաւոր է ընդ ինքեանս և խրտնեցան բարկութիւն : ‖ Աղօ երկնից ղբ հարուածս , եթէ կարծօ է ըստ կամելոյն առ անձինն անզորութիւն : Աղօ հանգեալ իմ երկրաշարժ , եթէ պակասեալ են հնաւանդքն ընդ աւուրց նուազութիւնն : Աղօ մանկն իմ ոտ երկնէց , եթէ կատեցան գիտութիւն

Ա Ոսկ
107 · 13
143 · 4
145 · 2
48 · 7
Ե ԵԼՈ
3 · 21

թեն բերկրութիւն։ Այլ ոչնչի
մինչեւ գանձս հոգեւոր
օգտից գիտողութիւն մտաց ։
ընծայեալ զպատրաստին մա
հու և զլռութիւնն հեզից ։
և զչարս կրկին՝ յերկուս
յանխոնարհս ։ և զինուցողին
խոտանին անէծքովքեան
արդարոցն ։ Ասացեալ քա
րեհրաշէրս և կենդանա
տուս՝ գրեալս հոգեւոյն այ ։
Արդէս սահ իսկ երգ առ
մուցն՝ մաքրութ սրտից է
տեսանելի ։ կուսակ կենաց
մարդկան նկարեալ ։
Օ՜ի թէ ի նախնեացն ոչ
կայ կերպարանին՝ զոյս ա
ւետիս և վաստհութիւնն
ընդդիմակաց ոչնչի ։ ի կոյ
ծանանեն մնդհս նախա
ժամանակ մեծ աւետագիր և
կենաց երկնակրօնս վեր
նախկնացաւս՝ միշտ անձնա
ուելիս ։ Ընդ այն ջնջիչան
գիրն՝ և յերանելսն ոչ ջ
լինալն՝ և պաշտօնեայ գա
ւառապետիչ ջնաւոնէ յան
ցաւորացն՝ և խոսխանելի
կոսկին երկրպագին և տիպ

(ԺԲ. 2)

անբաւին բաւոյ բեռնա
ւորն՝ ոսկի մեղ ծախեմք՝ ոդեաս ։
ոսկի սրդասպանեմք՝ ժրտ
սիս ։ ոսկի օտարանամք՝
ագաս ։ ոսկի մերձենամք՝
տանեա ։ ոսկի տամք՝ ըն
դունիս ։ ոսկի յանդիմանամք՝
երկայնամտեա ։ ոսկի մեք
ժխտեմք՝ գոռ առաւարեա
շնորհեալ ընձեռես ։ ոսկի
լռանիմք՝ տրտմիս ։ ոսկի
արհամարհեմք՝ խնդաս ։

1 Այլ հարեալդարձ երկրեալ
աղաչեաս օրհնութեան հղ
բարւոքութեան՝ զվճռաւոր
լոյս վիրս բանիմք ։ և մեծ
լոյս կենաց աւետարանիչ՝
աս փրկու Քէն հանդէս ։
Ար յաղթականն է դիւաց՝
և առաքեալդ բանաստիչին ։
Ար լեր զվաղիչն տէրունի
նշան բարեբանեա պանծա
լի պատուիչ լսիս՝ անխո
նարհելի բարձրութեամբ
լուաց՝ և ապարտելի վեր
նայ զօրութ՝ կանգնեալ է
արհետեան անխնդանան և
անշարժականն՝ ամենայնիւ
յաւիտեանական՝ ընդ գէմ
անբաւին բաւոյ բեռնա

1 Այլ
102 • 3

2 Ելից
13 • 8

հաշտարարութեան միջնոր
դացն՝ և թէ զոր ի բնաւից
մաքառացան ։ 1 Ու զի թէ
մանուկն փրկութեան խոս
տանիցի՝ անառատ մը
կայցէ յետ սիրելոյ տեառն
մերոյ ընդ ձեռնադրեցս ։
2 Ու արեամբն ապագոյ
ելից զնէլրատն մեծի թա
գաւորին հրաշատուն քա
րոզ հոգւոյն՝ բուռ մարգա
րէական անառատ պատու
հէին ։ 3 Ու և զնեծն խոկ
տեառնեղոյց՝ բազմերամ
սիս ձեռնադրութեամբ՝ խրատ
տօրօքին պաշտպանութեամբ
նահատակեցս յարկին տես
քով՝ մանկամարտ ինքեան
և նոսին, մեզնոյին սի
հոս սրոցեաց ։ Ի կերկու
հնուն նշոյլ՝ զմեզ ան
ապական մաշեաց ։ Ուր
խորհրդով ապաստանեալ՝
զուարճ փրկական կրել ։
4 Ու որով զարդ յաւէր
ւանեն մեզ զնական՝ ըզ քե
զական վերնամատուռն
ի բարձրեալն յանդգնու
թիւն ։ Ռանզի ոչ պատկառեաց

երբեք զառեղծուածն պա
տիւ և զնեան՝ մերոյ
նոյ խոստանիլ մերժել ։
Հաստատեալ զոյ հոգին՝ քե
լեալոյ զանձն զաւանեաց ։
Ռանզի զերկն ասէր ան
բանին՝ խնկարկութեանց հա
ստատին ասիման՝ հոգեկա
ւորն երկրի տեսցուն՝ ըզ
ապատկերին ազգիդ սրբա
բան , 5 ու զ տեսիլ հրեշ
տակապետին և ծածկին հե
բանութեանք յաղթականք՝ ու
սուցանէ յայտնութեամբ
ազգեալ երեսին , Ո՛ այն
վայր երկնաւորին աչառ
ընդունելութեան՝ 6 քեռանոյ
ամէն քառատխտակի հա
խանգարեալ պատկերի ա
ծերացին տեսարանի՝ պա
տուական գործոյ և զի
ամէնեցուն զոհարան պատ
րաստել կազմեաց ։
Ո՛ սկեալ զաղբիւր երկնա
ւոր ի յաղթականն կոյսից ։
Ո՛ ամենահրաշատուն՝ ու
նայն ի սուրբ ծոց հոգւոյ ։
Ո՛ ամենատէր՝ անճան
գիտ և թախտակալն ամ

1 ‖ Բ Կոր. ԺԱ. ԺԳ.
2 ‖ Գ Կար. 21 . 16
Ղեւտ. 19 . 4
3 ‖ Ղեւտ. Ե
4 ‖ Բ Կոր. 33 . 9
5 ‖ Գ Կար. 8 . 7
6 ‖ Գ Կար. 21 . 4 . 5
Ղեւտ. 32 . 34

ասանել ։ Ինչ հրեղէնքս՝
զայ ձեղուն նկարեալ, և
զանունն ահել՝ վասրան-
դի արարեալ ։ Վերի աս-
րեալ զանազ գոլէլոյն։
Ուղաղի զողոմանձին մանն
նուագեցուցեալ ։ 1 Ոչ ըն-
առն փոքռ ապարանքէ՝ զոր
արարն լուսոյ կարգեալ, և
բնութից ունողին՝ և ոչ գըլ
խոյն տաղաւար յիւրոյ-
նոցն եղեալ։ Հաստատ զոր
ցանկ հզօրին՝ բախտից հը
մայից՝ զսեղանն մեծախոռ
հոգոյ արեանն սրսկմա՞
երևեցուցեալ ։ 1 այնեալ
հեռս բազումն՝ ընթացք
լոց ի գայթակղութիւնն ։
Հանիւ կորստեան՝ հօտին
առասկանն ։ Ոտրոտութե
բառն վերադարձ ։
Ի՞նչ այն՝ գիտող է կրօնից
օրինաց ։ 2 Հայր ունել զո
զեցն եղեկիա 3 գնամեա
կիցն դաւթի ։ Ի՞նչպէս
առայլ գոմունս չարեաց ,
որե զնոյ պարծին՝ որ զար
քունեն փառս ընծայից
նոմն՝ հայհոյեալ և թշնամա

1 Ոչ
8 · 10
2 Ք Ե
20 · 21
3 = Թ
18 · 3
4 Ո՞ւ
104 · 1
134 · 14
5 Ք Ե
8 · 36
6 Ի՞նչ
25 · 10

նեալ ։ Ի՞նչ զաղօթիցն
բազմութիւնն՝ առաքեա
մանիս խոսիսեալ ։
Ինասանել գաւառական ։
Ընդմէջ վասնիչ ։
Հարազատ առասկիչ ։
Ացոլակիից ապաճոչ ։
Ո՞ւ ասծ ոչ գոյր գաւնալ,
զի ուրացեալ էր զնա։
Ծարաւեսամ ոչ էր յիշել,
զի խորհեալ էր ի նմանե։
Հաւհատալ ոչ էր աղօթիլ
զի նզովեալ էր ի նմանե ։
Արայելիւ ոչ էր պարծիլ
զի տարագիր էր անուան
կոչմանն մեծախորհո ըզն
ջնորհն ։ 4 Ո՞ գաւթեան
երդ ոչ էր նուագել, ։ զի
կշտամբիչ էր նորին ։
5 Ի՞նքսնարանն ոչ էր մեղ
ձենալ, զի պղծեալ էր գնա։
6 Ի՞ տապանակին ասծոյ
ոչ էր ապատնիլ, զի ընդ
գարշուք ձուկանծունին էր
վիսամանակեալ ։ Ո՞ւ մանչե
ոչ էր կարդալ, զի անքաւե
լի կինն պարտիզն որ առնոյ։
Ո՞ւ աՀրոյն ոչ գոյր աղա
չել, զի ինասասպատ էր

խնդրել և երջանիկ [illegible]
խոստովանել առ երկիր։
Ասէր ցոսդ առակս այս
ինչպէս առնուի։ 3 Թէ
ոդորմած՝ որ ոչ պահեր ոմա
բարկանէ առաց մեղանաց
քոխել ամի ասիս։ Ոչ հր
բաշուձորս և զարմանալիս
գեր քան զամ ազինս նոսա
նեռացն՝ անասնական առա-
ձելութիւք՝ կրկին ընդ մեզ
հանեցար հեղեղ ջրոյ
մեռ վերնոյն վասն ա-
մենախնամածոյ ի ջնջել
բարկութեան նորուն։ Ոչ
զանազան զմեռս 4 լու-
սատուին պատուհանին անդ
կոխէ նշոյլ աղօտակա
նաց՝ լսելով գիտութեանն
բան սուրհանդի՝ և ինք իսկ
նմին և լինձ ընդ նորին՝ բա
ցեր ընդարձակեցեր թըշ
ուառացեալ զառագաստն
անդրպատուին երկնից ողո
մեռ ձերի պարգեացն հա-
սանաց։ Որ ընդ մէջ
լեր մնանաւորաց աւետա-
ր մշտասակաց՝ և ի հնու-

1 ‖ Գ Թէ
21 · 16
2 ‖ Ե Ում
33 · 13
3 Ղեւ
3 · 12

4 Մատ
12 · 3

առնու։ Ոչ մերձաւոր մար
գարէիցն գոնդ ոչ էր զի
ասել, ։ զի սպանող էր նոց։
2 Ոչ ձեր քուռմէն մեզաց
և սպրդեալ ի մարդա-
ձեր վերասին պարգեւատ
սրբեաւ։ Ով զի զոզ բանիւ
բոյ՝ քաղցրացուցեալ կայր
գեղեցիս զովեսս անձառս
և անդրեալիս՝ ի յաղգս տոհ
մից և ի դարս ժամանակաց։
Ոչ զղուեաց յոսոյն մի
սից՝ անխափելի պահես
ցեալ. ի փառս քոյդ բարձ
րեալ, և ի փրկութի գաս
պարտելոյս։ Ոչնմանօրէց
պարգեաց տալիդ քոյ, զը
վեալ յաւիտեանս
ամէն։

Ի ԵՐՈՒԱՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԱՐՒԱՆ ՀԱ
ՅՐԱՊԱՆ ՆՈՒԱՆ ՀՈՒԻՉ ԱՌՆՈՅՆ
ԱՂԲԱ ՍՈՒՐԲԱՆՑՒ ՍՏԱՆ Ի ԽՈ
ՄԵՐ ՄԱՏԹԷՈՍԻ ԱՐՔԵՊՍ
ԵՐՈՒՍԱղԷՄԻ։ ԱՄՍՆ

հաւասար՝ յաւելուն խոյնա
մոց գիծս ՚ի ՚ա. յա մար
գարխոցն ձայն խնկելի՝ որ
ջրկնեալ՝ ըստ գալստեան
ցաղաւաղմունդ հրամանն՝ կան
խած ազգին։ ՚ի զոր չի
բանին նիւթ թելին լերան՝
ընդ թիւն արկանել վա ան
բաւութիւն ։ Փոքունք են
և նուազագոյնք ։ Օրինակ
և նմանութիւնք ։ Հինգ և
ժամանակաւորք ։ Ա՚ա ա
հեռացող՝ ըստ յայտնութեան,
և խոցիչ փրկագործութեան։
Ա՚ր յամ վայրի կատուցեր
զհոգմանն վկայեալ արեան
քո ոխոյ ։ 9 որք մեծա
բարբառ մերձ ասպարսկին
քան զբառսուխիկք մեհան
հարելի՝ զայլմանակ բա
րեաց գործոյ հանգիստ ՚ի
կերանս կրկին և անմահա
կանաչ ։ Ը նորշաց ։ Ա՚կեր
տուած ։ Ցարուած ։ Ա՚ղբե
գած ։ Ա՚ս քեզ ընտանեաւ
Ա՚նդ հոգւոյդ սէր մեծ ։
Ա՚հաւած ։ Ա՚ զառած ։
Ա ուսուցանեմք ։ Ա՚նդին
ջնջեսցէ մեղքս մեծաս ։

զայլ առաքեալն օրինա
կան նկարագրեր ։ զոր
ձայնեքն առնու՝ և եւս զառ
նամառ ձեզ ։ 2 Ա՚ն՝ յոր
ժամ գարձցիս և հաստա
կեացես՝ յայնժամ կիեցցես ։
Ա՚ս զի ‖ զաղջամուխին ան
ուն գոնոյն՝ փոխարկել
՚ի ձեռն պայծառութիւն ։ և
զգրանցն արեւուտք ներքին
լոց՝ յերամակել ՚ի պատա
հաւն գերման ըստ եւսեբեայ
և զգաստիայ ։ 3 Ա՚ն՝ ի մէջ
բարկութեանն՝ գարձեալ
ղայգ զոլորտս ։ 4 Ա՚նդին
յանապատութիւն բարեգործն
խոյանել ։ 5 և գարձեալ զբ
նակել ։ ‖ և ձանապարհորդն
անոյշ լինել ՚ի ջերմէ մարդ
կան , և անդրէն հետեւիլ ։
6 և լցանել ՚ի սակաւ ոգւով՝
և գարձեալ զօրութեամբ ձե
ռամբ ։ 7 և գնալ այլ ՚ի տե
ղի ևս զոյգսացեալսն՝ և գա
նալ ոգեղէն ։ Ա՚ստ ներ
բարութիւն զնդան ։
8 Ա՚ն՝ ՚ի մէջ աստղին քա
ղաքաւորաց՝ կրկին պատե
պանութիւն ։ Ա՚ն՝ ի տրտմին

1 Օ՚ա
1 · 3
2 Ի՚ամ
30 · 15
1 · 18
3 Ի՚ա
3 · 2
4 Ի՚ան
2 · 31
5 Ի՚ամ
44 · 26
6 · 11
6 Ի՚ան
4 · 14
7 Ա՚ան
5 · 15
8 Ի՚ամ
43 · 24
9 Ի՚ան
12 · 24

ՅՈՎ

ԳՐԱՎ ՅՈՎ-
ՀԱՆՆԷՍ ԶՈՐՈՒ
գոյից Թագաւոր,
օրհնաբանեալ ազգաց-
ուած ամենեցուն։ Ար յաղ
թեա սահմանի լայնաս-
րած ընդ արձակութեան։
Ալենայն անբաւուածից դու
նա ազգաց է։ 3 Ընդ ձի
կարծես քեզ հասանես ։
4 և լծեայն՝ քեզ պնդակազմ
Ընդ ձեզ գո լը անհնարա-
ւորական՝ յաղթող զօրու-
ակեղ 5 Ծուրն՝ ցօղ լինի
զովական. 6 և անձրեւն բոց
կիզանողական։ 7 Ո՛ չարն
բաւէ ցուցանել կերակա-
րան ազգացն, 8 և զբանա-
կանն դնել անխոտա և ան-
շուշ արմատ։ 9 Ո՛ պատ-
առելն ազգեաւք՝ պատա-
հան առնես, ‖ և դկայծք
ցեղին մարդոյ՝ հրատա-
րակեսցես ։

Ի ԵՐԵՍԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿԱՐԻՆ Ի
հիճոլիան՝ Ի,ուրն հոխէլ ա-
Ի,ոյն ազէա Ի,ոզկոնաց ։ Կան
Ի ԼՈՒԾ պրէց Լուս ընդ ։

ՅՈՎ

ՏԻՐ ՅՈՎ-
ՀԱՆՆԷՍ ԶՈՐՈՒ
գոյից Թագաւոր,
օրհնաբանեալ ազգաց-
ուած ամենեցուն։ Ար յաղ
թեա սահմանի լայնաս-
րած ընդ արձակութեան։
Ալենայն անբաւուածից դու
նա ազգաց է։ 3 Ընդ ձի
կարծես քեզ հասանես ։
4 և լծեայն՝ քեզ պնդակազմ
Ընդ ձեզ գո լը անհնարա-
ւորական՝ յաղթող զօրու-
ակեղ 5 Ծուրն՝ ցօղ լինի
զովական. 6 և անձրեւն բոց
կիզանողական։ 7 Ո՛ չարն
բաւէ ցուցանել կերակա-
րան ազգացն, 8 և զբանա-
կանն դնել անխոտա և ան-
շուշ արմատ։ 9 Ո՛ պատ-
առելն ազգեաւք՝ պատա-
հան առնես, ‖ և դկայծք
ցեղին մարդոյ՝ հրատա-
րակեսցես ։

Ի ԵՐԵՍԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ ԿԱՐԻՆ Ի
հիճոլիան՝ Ի,ուրն հոխէլ ա-
Ի,ոյն ազէա Ի,ոզկոնաց ։ Կան

ՅՈՎ

Ի ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԶՈՐՈՒ
գոյից Թագաւորէ,
Ի ԼՈՒԾ ՊՐԷՑ ԼՈՒՍ ԸՆԴ ։

զննեալ գաւառս։ 1 Օ՚ման
առաջեալն ՚ի մահ՝ բերել
լոյթ բարեաց սրձակից,
2 և զամուլեցեալն զբնաւրթ
տեառթբ ծածկալ գարձոյ
ցանես։ 3 Անգնեա զմատ
նեալն հաղթից գլորմանն։
4 և զատամանեալն՝ ՚ի վատա
հութբ վիճակ հատատես։
‖ Օ՚ախտացեալն բազմա
հատաչ՝ երջանիկ կարգես,
‖ և զատաղնջացեալն՝ գար
ձեալ անդրէն կեաս նա
հանջես։ Նբ յորժամ բանա
ոյն առ՚ի մէնջ բարիքն՝ զա
ռաթել զարմանալիսն յայն
ժամ ներգործես։

5 Հանգի վա՛ր քո գիտես
թողուլ զիեզս և ջնջել զա
նօրէնութիս. 6 և քաւիչ
լինիլ անիրաւութեց. և
զիեզս մեր ո՛չ հիշատակել՝
լատ երեսից և երեմիայ։
Նբ առ Հնոյդ Նոյդ գիր
կութեա՝ բազմեալ գոհացա
նութբ հետեւեալ ՚ի յաձա
խութիբ անբաւիցն՝ լռեալ
առ աջին խակին կարկեցայ,
Հանգի կրկնեալ զառաջս

անապատ բարիսդ որ՚ի քէն
առ ՚ի յամենայն թշնաառա
թիւն՝ 7 քոյին ազերսիւ առ
քեզ մաղթեցից։ Նբատա
լեալ գարձեալ ՚ի նիւթս
բանիս զառա ոլբերգա
թեան այլ մատնի՝ լցից
թախծութբ և հեծեծա
նօք։ Նբ առեալ խոս
նեցից ՚ի տէ՛ոլիդ հաձո
թի՝ ընդ ցաւոցն զբերն։
Նբնդ վհատութեն՝ զերծ
խոյան։ Նբնդ յոռատհաս
թեն՝ զմիշատակ անուան
հատատոլիդ։ Նբնդ տխրա
թեան՝ զսիրհանատ։
Նբնդ լռութեան գառնութբ՝
զբարձրեալ կենատրիդ։
8 Նբնդ պատիժ օրինին՝ ըզ
շնորհն։ ‖ Նբնդ պատրաս անի
ծելին՝ զաստատուլդ օրհնու
թիդ։ Նբնդ մարմնոյս մա
հուն՝ զյուսին յարուցեալդ։
Հաւատամբ հզօրիդ բանի,
ասոյ վկայեմ։ 9 Նբ ո՛ր լը
ռութեան սրտիս ետր յա։
որ կենդանի է առ քեզ և մե
ծուն ձայնի երկար գոչե
լոյ։ Ու մարմնոյդից և պատ

1 Գոռն
1 · 41
2 Ա՚ռ։
5 · 33
3 յոբ
42 · 10
4 Ա՚սա
14 · 30
15 · 22
21 · 31

1 Հրաշ
43 · 25
6 Հրէ։
31 · 34
7 գ ։
23 · 34
8 Հռոմ
4 · 10
5 · 17
9 Նեղ
14 · 15

զանգ մատուցա-
նիս ։ Իսկ եթէ առնիցէ
ասէ առ նովաւ՝ իսմայէլ վա՛ս իմ
կերակրից մեր եղեալ , և
քահանայապետութիւնս առ
բնութիւնդ՝ զօրինակին ։ Խոյ
առեալ զլուծ , և զնուագն
մահու առնուցին՝ բառն
բանեալ մարմնոյդ նուիրե-
մանէ՝ առանձինս մեզ
մատուցանիս ։ Ձ և առնելոյս
զաբար քառասի շնորհես ։
Ա՛յ առաքեալներից միոյն,
այլ որոց հաճեալ է ակն
կալութիւն առ երս կենաց ։
Օ՛ի ոչքան զօրէ՝ մարմնոյ
անդամոց առ մեզս կենդա-
նութիւն , թէ և բիւր առաց
ունիցէ երկարաձգութիւն ,
յորժամ ածդ բառնութեանց
վա՛ս արկն կամաւ և յօժա-
րութիւն՝ զենուն ընկալեալ
մահու հաճելոյս բաշխել
՚ի քառասի ։ Օ՛ի ոչ եթէ
մարքուած աղխւ՝ այսոցա
կան գոյ մահու յօդուածոյն
կատարիլն , այլ կամաւք քոյ
հոգւոյդ գործակցութիւնն
՚ի հաճութիւն հօր՝ և ՚ի մեր
հաշտու՛ , ցանգ մատուցա-
նիս ։ Իսկ եթէ առնիցէ
ասէ առ նա փրկութիւն ՚ի գէմ
նա , իբր թէ ՚ի քոյդ եռա-
նս կացեալ մարմնով՝ 1 Կորնթ.
նախդիդ կցորդ միացեալ։ 30 • 8
և զոր բարերար յաղագս
նա ՚ի միս կերպի փոխա-
նակեալ՝ ընդ իմոյս պար-
տուց՝ մահ ընկալեալ ես 2|| Հովհ.
պարտիդ՝ զմահապարտիս վէ 2 • 2
նասց պատուհաս ։ Ո՛չ
՚ի միմ անուն յանցաւորս
պէս՝ այլ թէ կամաւ ընդ
քեզ եա կրկնեմ , բազում
մեռեալ՝ և հնաս կենդանի ։
Ա՛յ ուրացողացն ձեռաք ,
այլ գաւանողացն հաճա-
ւոյք ընծայիս նմին հրեայ ,
և՛ մատուա անհատս
բաշխեալ ։
Ա՛ձեր ոմն ողբաւոր քա-
հանայապետացն պարծանա-
ւոր , մեծ ինչ և անկշեռ
առ սակն գաւազ՝ անցարան
բազում անձին յուսադիր ։
Հաւատ զիտաս և զերկիւղն
կոտրի , քանն թէ մարտիկս
առաքեալ ։ Ծոյլ թէ ոգւոյ
թէ նա թշուառութեանն՝ յան-
գամոյ մարմնիս վախճան

հաւատալէ երեւեցուցանէր, քան թէ քաւելոյ եւ
ողորմելոյ եւ շնորհելոյ։
2 Արդարեւ ածականութիւն առ
մարդ զօրութիւն. եւ սովորական
ածախառնն մարմնոյն կամ
մասնաւորական ընդիմութիւն առ
առաքեալսն սպասողին մա-
տուցումն. եւ անմահին առ
մնայականսն։ Ոչ ոգին ա-
հաւոր առ առաքեալսն։
Յանախեալսն քան զան-
ցեալսս։ Արձրեալն քան
զբարձրեալս։ Ընդոլն քան
զընդունակս։ Սուրբ խոս-
քեամբ քան զիմաստս
բնութեաց։ Անապատ զի
խոտ եւ խոտ կամ
նպատակեալ։ Որպէս
արիթ քան զանիծեցեալն
պատահար։

Ա՛րդ առ սուրբ խոցելոյս ի
սիրտ եւ յոգի սրաղեղ
գլխաւոր զաս ի կերկնաւոր
ընծայեալ զգեղջ կենաց։
Ասի՛ր քաղցրութիւն առ
ախտացեալս մեղաց։ Ընտե-
ի պատրեալդ սաննդակատար
բառնալոյն թէ։ Ուխ առ

ընդունել։ Ուխ զանձառու-
թիւն խորհրդոյս՝ այսու դի-
տեցիս։ Ընտաներ իսկոյն,
որ զի և մաքրոցն անձինք
առանց նուիրման այսր կի
շտապին՝ չէ՛ն խնայեալ կա-
տարեալ խոպատ՝ եթէ ոչ
ընդ այս հրաշակերտութի՛ւն
ծուռ հոգւով խառնեցանին
Այս եթէ մեղաւորիս մա-
սին կրկին մատուցեալ քա-
ւին առնուլ, յոտից. եր-
կու այն թէ՝ եւս ինչն եղեր
հնամտութի՛ւ, գրաւեալ զնոս
դաժանութի՛ւ ընդ քառա-
հասեալ. պատարագեալ
քո՛ ի նմին զանդրածոյ՝
նշխարագէզ կենաց լուսոյ։
Ոչ յոտ աստի՛ ի վերնա-
տանն նախանձուէր բարե-
ընծայութի՛ւ։ Ա անհնարաւոր
սիրոյ Հայոյ՝ զմարմին և
զարիւն իւր բաշխեաց ի
քառնութի՛ւ։ Ի վեր կարծե
ցուցանէր քան զնահատա-
կի վկայիցելոյ սրեամբ կա-
տարմամբ. յոտից օրինակ
յարդարութե՛ւն գրել զնա
ի վառս։ Ոչ յամ վրկանդիք

1 Պետ.
14. 22
: Եբր.
9. 13՝14

Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։

Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։

Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։

Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։

Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։

Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։ Ա՛Ի ԱՆԴԱՄ ԴԱՐՁԱԼԵԱՒ։

ոգոյն, զսա եղեկիէլ զի
ոչ էր հարմարութիւն ա-
նել՝ եւ կամ գոմոզայ։
Համբակ անբիծ եւ ան-
պղծի՝ խակուքն պտղ-
ոյն խակութեանէ սղայ և
ոչ խոշոր, զսա եղեկիէլ
զի ոչ էր հարմարութիւն
անել՝ եւ կամ գոմոզայ։
Ի՛չ հրամայեաց տալ
Ի՛չ մեծապանեաց պատան-
ձեալս։ Ի՛չ ըմբռնումն
ձագելոյս։ Ի՛չ երկանկնամամ
երկելոյս։ Ի՛չ արդարանամամ
անբասիրեալս։ 1 Օ՛ զի ոչ եր
բեռք հարկի ընծայոյ երկի
վայր առանց սահմանակի։
Ի՛չ ոչ նաեւ համբառնայ
հանդիպ առանց ուղղի։
Ի՛չ ոչ արօր կշխու ինչ գոր
ծէ առանց մանկակի։
Ի՛չ ոչ երկուքորեակք ը-
ծոցն ի հաւհ չէմարցին ա-
ռանց երգոյ։ Ի՛չ առ վե
րայէ առանց հողոյ։
Ի՛չ առաջք ցնդին և կամ
գոմացին առանց ժամու-
նակի։ Ի՛չ արեգակն վհ-
հատեցուսէ շրջանակի ա-
ռանց առաջնոյն օգոյ։
Ի՛չ ոչ ես նորաք հանդ-
երձ՝ 2 առանց բարեգոյ-
ծից հրամանոյց անկատու-
թեան, Օ՛ զի գոմ միայն ես
արքի կենաց բանականաց՝
և խնամիչ կարգաց հոգով
մանն արարածոց։ 3 և՛ զի քեզ
ինձ վիճակեցաւ ըստ առաջ-

1 Յովհ 3 · 3
2 Յով 15 · 5
3 Ասպ 61 · 1
Ե 129 · 6
4 Ես 11 · 28
5 Ք պտ 2 · 22
6 Ն՛ես 6 · 4
7 Յով 8 · 10
8 Ն՛ահ 16՝3՝45
9 Ի՛ես 9 · 7
10 Ն՛ահ 16 · 46
16 · 4
23 · 4

կրկնանախատես կշռամբառնեն։

Եւ զի զանգի՛ւ ի ծուխս բազմանալոցս ալեւոյժ հոգմոց՝ սասանական զբազմեալ ուժգին լկանաք խոպոտացուցանիցէ ի ծոլլին՝ փոխեալ ընկեցեալ ի վառին վայրենական ազդիչ։

Եւ որ զնուաճեա՛ն ձեռացս այսր անդր տարաբերեալ. լեր ի հոտանաց բանալեաց գարնանալոյսդ գեղոց ապառաժեալ յակամայ ընթացս ազդմամբ՝ զրաժամբ՝ զոր կալ ոգեպատ պղտորեալ բուքէ, զաժանահոտ ըմպանեն մանուանս խառնախելիւ մանաւանս եր կամբք վարանեալ. ըստ որոց ուրիցէ հեղհղոց հեղձաւ գեալ։ Եւ յառ առակաւ և ես երկեղիս, խօսին՝ և ոչ լսեմ։ Կոչեն և ոչ լինի ինձ։ Կարգաւորին՝ և ոչ գայ ինձանաւ։ Հնչեն և ոչ ինձ խոխոջիմ։ Փողեն և ոչ գոռամբիմ։ Ա՛ի նրանցմի՛ն, և ո՛չ ևս զգամ։ Կորացն

գայրոյթ նմանեալ, թա՛ փոյթ յազգմանէ բարեաց խնամոյ։ Ընդարձակ զայ առաքել յանէծս խոպոպեալ քան զօրինակդ Հնմերոսեայ՝ առեալ և ձեղաքելի և առնելին քո արժանապէս մատնելի։ Եւ զանգի՛ն ան դառնալի ուղոյն միշտակ առաջնոյս պարտեաց՝ զայս կատկ թողի որոց ընթեռնուն։ Եւ յայս կացցէ ահման յանձնառական խոստմանս մշանջենաւոր ձայնարկու՝ առաքի զո՛ւ ամենակալ։ Օ՛ղջ գիտէ ընդարձակ նոցա՝ և բանէ ընդ ոգեւոյս՝ զանազանմանելոյ միշտ թա՛ խոնարհացէ։ Իբր յանեղծա՛նն մատթոյէ ընկալեալ աղերս ի միմեանս ձայնէ։ Ա՛մէն։

Ա՛մէն։

հոգիս զայրոյս իմոյն։ Լո՛ւր աղերս՝ զի՝ ինձ զերս զաղերս հաճոյական՝ ի յայսմ ե՛ւ ասեն՝ և՝ ծուխ անուշից ընդառնելի խնկոց մատուցից զովեալ թագաւորդ երկնաւոր։ Ընդ այնմ ոչ զաւ՝ ի կինէն անիծեալն՝ օրհնել մաղթեմ։ Օգնական՝ պետական՝ արձակիչ։ Ընդունել զաղաւնապատուական։ Ընդունգրկել զնզովելն։ Պատկել զիշխանականն։ Փոխել զարտասուցեալն։ Դադարմանել զխորտակելն։ Հնազանդել զաստրոգեալն։ Պատասպարել զնեղեալն։ Օ՛ վիրաւորեալն՝ ի մարմնի և յոգի՝ բժշկել։ Այնք օրհնութ բանիւք առ աղբ մատուցայ՝ լըսիցես։ Ասէ եթէ անիծիւք՝ մի՛ հայհոյիցես ընդ ոմանէ զիաւթ։ Այս ասաւ պատուիրեալս առաքելոցն՝ ի վերջին ըսպասաւորութեան մատիանոյ՝ այսպէս մատեանի՝ ի բոլոր աշխարհ մատոյ ընդունելի իմոյն - փոխ կեալ աւ՝ ի քէն զանիծիցն

Ա Կորնթ. ՃԺ. 16

Ա Էրոքէն չուէլուածք իւիւն հե ծանրեան հոգին հանելի աստուած ոչ ընդ ոչ ոչ ոչ։

Ի ԱՂԱՆ

զի ալացել ոգւոյս թևոք ի թիւնա սեն բառիցդ ծննդոց մարդկան՝ եգե՛ ի կիւր իմանալեացս մտաց, և ո՛չ գոհ զոք մեծատ ինձ պարտաւոր։ Այնւ առ այս զգաւթեան սաղմոսին գլուխ ի յերգ ինձ առիւ՝ գասեն կշռաւմբ գոր ծանաւր, ո ոչ յայտնեցե ըհս ի չարիս հաւատարիմ յաջողութեան։ Այնւ քանզի այս ըստ սոցին մասին՝ կրնք քեզաւ և ձգնարտեցաւ առ այս մահս. եւ՛ս վկայեմ կրկին հաստատել առ այսոր խրատեալս։ Գոհեմ ինձ հոգեպէս զերծանիլ խաղաւ քան իմովս բռնութիւ բազմաց առաքելոց։ Ծերեալ առ վիրս առ այսս՝ ազդեցաւ և ինձ ընդունեցեալ՝ շընորհ

1 Աստանեցին ինձ ջուրք, մինչև ի հոգի։ Խորասոյզ եղէ ի տիղմս անդնդոց, եւ ոչ կայ հաստատութիւն։ Հասի ի խորս ծովուց, եւ ալեաց ներհակութիւն ինձ։ Յոգնեցայ աղաղակելով, եւ ցամաքեցաւ կոկորդ իմ։ Տկարացան աչք իմ ի յուսալ առ Աստուած իմ։ Բազումք ատեցին զիս առանց պատճառի, եւ զօրացան թշնամիք իմ։ Զոր ոչ գողացայ, յայնժամ հատուցանէի։ Աստուած, դու գիտես զանզգամութիւն իմ, եւ յանցանքք իմ ոչ են ծածուկք առ քեզ։ Մի ամաչեցուսցեն զիս որք ակնկալեն ի քեզ, Տէր Աստուած զօրութեանց։ Վասն քո կրեցի նախատինս, ծածկեաց ամօթ երեսս իմ։ Օտարացայ եղբարց իմոց, եւ եղէ իբրեւ զանծանօթ որդւոց մաւրի իմոյ։ Նախանձ տանն քո կերեալ զիս, եւ նախատինք նախատելոցն զքեզ անկան ի վերայ իմ։ Եւ ծածկեցի ի պահոց զանձն իմ, եւ եղեւ ինձ ի նախատինս։ Եւ արարի զհանդերձ իմ սակաւ, եւ եղէ նոցա ի նմանութիւն։ Խօսէին ընդ իս որ նստէին ի դրան, եւ ի ձայնս գինովնոցն էի։ Ես ի քեզ, Տէր, աղաչեցի, ժամ հաճոյից, Աստուած։ Ի բազում ողորմութենէ քումմէ լուր ինձ ի ճշմարտութենէ փրկութեան քոյ։ Փրկեա զիս ի տիղմոյ, զի մի խրեսցի, եւ փրկեսցի յատելեաց իմոց, եւ յանդնդոց ջուրց։ Մի ծածկեսցէ զիս ալեաց ներհակութիւն, եւ մի կլանիցէ զիս խոր, եւ մի զսպեսցէ ի վերայ իմ ջրհոր զբերան իւր։ Լուր ինձ, Տէր, զի քաղցր է ողորմութիւն քո ըստ առատութեան ողորմութեանց քոց։ Դարձո զերեսս քո առ իս, եւ մի խոտորեցուցաներ զծառայ քո ի բարկութենէ։ Զի նեղեալ եմ, վաղվաղակի լուր ինձ։ Մերձեցո առ անձն իմ, եւ փրկեա զհոգի իմ։ Վասն թշնամեաց իմոց ազատեա զիս։ Դու գիտես զնախատինս իմ, եւ զամօթ իմ, եւ զխայտառակութիւն իմ։ Առաջի քո են ամենայն հակառակորդք իմ։ Նախատինք սպասեցին հոգւոյ իմում, եւ ակնկալեցի զոք տրտմեսցի ընդ իս, եւ ոչ էր, եւ զմխիթարողս, եւ ոչ գտի։ Եւ տուին ի կերակուր իմ լեղի, եւ յորժամ ծարաւէի, ըմպեցուցին զիս քացախ։ Եղիցի սեղան նոցա առաջի նոցա ընդ դարձուածս, եւ ընդ հատուցմունս, եւ ընդ գայթակղութիւնս։ Խաւարեսցին աչք նոցա, մի տեսցեն, եւ զմէջս նոցա միշտ ծնուցո։ Արձակեա ի վերայ նոցա զբարկութիւն քո, եւ զբարկութեան քո սրտից նոցա հասցէ զնոսա։ Եղիցի աւերակ բնակութիւն նոցա, եւ ի խրճիթս նոցա մի եղիցի որ բնակեսցէ։ Զի զոր դու հարեր, նոքա հալածեցին, եւ ի վէրս ցաւոց իմոց յաւելին։ Տուր անօրէնութիւն ի վերայ անօրէնութեան նոցա, եւ մի մտցեն ի արդարութիւն քո։ Ջնջեսցին ի գրոց կենդանեաց, եւ ընդ արդարս մի գրեսցին։ Ես եմ աղքատ եւ տրտում, փրկութիւն քո, Աստուած, զիս առցէ։ Օրհնեցից զանուն Աստուծոյ երգով, եւ մեծարեցից զնա գոհութեամբ։ Եւ հաճեսցի Տեառն զհամբաւ նորոյ, զի եղջիւր տայ եւ ճիւղ ելանել։ Տեսցեն հեզք եւ ուրախասցին, որք խնդրէք զԱստուած, եւ կեցցէ սիրտ ձեր։ Զի լուաւ Տէր աղքատաց, եւ զկապեալս իւր ոչ անարգեաց։ Գովեսցեն զնա երկինք եւ երկիր, ծով եւ ամենայն որ շարժին ի նոսա։ Զի Աստուած կենդանացուսցէ զՍիովն, եւ շինեսցէ զքաղաքս Հրէաստանեայց, եւ բնակեսցեն անդ, եւ ժառանգեսցեն զնա։ Եւ զաւակք ծառայից նորա ժառանգեսցեն զնա, եւ որ սիրեն զանուն նորա, բնակեսցեն ի նմա։

Ի Ամէն։

Ի Ողորմեա ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քոյ

անելականի։ Տարը ժամա
նակիս յանկից։ Ընդեան
անյայտ, և ապառնին կար
ծողական։ Նա անհամբեր
և բնու[թ]։ Թերահաւատ։
Ուշ անհաւատութք և մտաց
ցնդեալք։ Վասն հարկա
ւորը՝ և բարձ անժուժկալք
Ա՛պրիլն մերժանակարդ՝ և
յօժարութ[ե]ամբ երկրասէր։
Ա՛խտամտութ[ե]ամբ տընկա
կից՝ և խաւսող ներբնական
կան։ Անակն[կ]ալ կատեզին՝
և անձնեաց ուժգնակից։
Ա՛ստից անթբե՛ւելիք՝ և ապա
տուհասք ամենագրուած։
2 Ա՛խտ չարախնամք՝ և
անընդունել բարեաւաստ[ա]կ։
Անառակ աւօրեայ՝ և զեմ
բաղձ ամսեամսոյ։
Խարեպատիր մնդրուե՛ք՝ և
խաւարասիրք տղայական։
Ա՛ջխատասէր ընդունայնիք՝
և վայելամոլք երազականք։
Ջուրերէ ոչնչից՝ և ապա
հեռագոյ հոգմոյ։ Ա՛նմեղա
թիւնք բուսո՛ւեցոյց՝ և կեր
պարանք ծիծաղելիք։
3 Ա՛նարգել երբե՛ւ եղիր եհաս

պատո՛ւիրանն բան այօդա
եան բանին՝ անպատրաստ
գտեալ զիս Քրիստեան, մեղք
կենդանացան յանդիման
եալք յարդարա[թ]եանցն։
Եւս մահացու կենացն և
կենդանացոյ կրաւտանն։
4 Ա՛ղտեցեան օտարք՝ չարին
գումարք՝ զատցա՛ծ սըր
տիս խնամոյ՝ բան գերդ
կանխապատմո[թ]ե։ 5 Ա՛ռա
ջին էհաս խոցդն առա
նոր խնամո[թ]ե ինձ նը
ւազական բան առակողին,
և առա՛ւել ոչ բարւոյ
ցանկո[թ]ի։ 6 Ա՛յ յառեցի
զանն ոգւոյս Ի գլուխն իմ
կենաց քո, որով ընդ ո
զևին հետեւցայց։
Ա՛նդգի կամելով ուժգին
ընթանալ՝ ընկոյց առանձա
պէս։ Ա՛նքաւին ձգտիլ՝
խմոյն ոչ հասի։ Ա՛ստծա
գոյնն ամբառնալ՝ առաւել
գործոյ։ 7 Ա՛երկնային
ուրոյն՝ անդնդոց մաս
նեցեալ։ Ա՛զգաւանութե ա
ռա՛ւել յաւի՛տ հետեցեալ։
Ա՛նարատն պահիլ՝ մանր

2 Ա՛ստ 8 · 21
3 Ա՛ստ 7 · 9
4 Յոբ 17 · 2
5 Ա՛ստ 30 · 1
Նաւում 9 · 6
6 Ա՛ստ 2 · 14
7 Նաւում 14 · 13
Ա՛ստ 14 · 34

ԱՂՕՐԻՔ ՄԱՀՈՒ ԴԻՍ
ՀԱՇՆ՝ ԴԻՄԱՀԱՐ
ՏԱՌ ԾԱՌԱՅ ԳԱՌՆՈՒԹԵ
ԱՊՈՒՂՔ · ԸՆԱՆԻՔ ԹՇՆԱ
ՄԻՔ, ՀԱՐԱՏԱՊԱՂՔ ՀԱՅՐԿՔ,
ԵՒ ԱՐԴԻՒՔ ԳԱՀԱՑԱՆՈՂՔ ·
ՍՈՒՐԱԳԻՐՔԵԳԼՈՎՔ ՄԱՌ
ՄԵՂՔ ՆՇԱՆԱԿԵՑԻՑ՝ ԳԻՒՐԱԼ
ՅՈՒՆԱՆՔ · ՈՐՔ ԵՆ ԱՅՍՊԻՍԻ։

ՀԱՐԱՒ ՆԱՆՐԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ։ 2
ԲԱՐԻԱՆ ՀԱՐԱՒԱՏ ։
ՆՈՒՆ ԱՊԱՇԱՒԵՑ ։
ՆԱՀԱՊԱ ՎԻՒՐԱՒՈՐԵՑ ։
ՀԱՒԱՏՔ ՄԱՀՄԱՆԻՑ։ 3
ՀՐԻՇԱԿԱՒՈՐՔ ԱՆԽԱԹԱՑ ։
ՀՈԳԻ ՍՂՈՒՐԱՑԱԾԻՆ ։
ՆՈՐՈԳԵՑԱՒ ԱՆԵՐԿԻՒՂ ։
ՀՆԱԳԱՆԴ ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՑ ։ 4
ՀՈՒՆԱՑ ԾԱՓԱՓԱՆՔ ։
ՊՆԱԳԱՆ ԽՈՍՏՈՎԱՆԵՑԻՆ ։
ՊՈՂՈՏ ԼԵՐԱՑԻՆ ՎԻՄԱՒԱՆՔ ։
ԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ԾՈՒԼԱԼ ։ 5
ԱՄԵՆ ԱՆԿԱՅԱՆ ։

ԷՒԹՓԻՆ ՅԱՒԵԼՑԱԾ ԼԻՆԻՆ ՀԻ
ԾՈՒԼԱԼԱՆ ՆՈՒՒՆ ՀԱՒՈՂԱՒ ՍԱ ՆՈՅՆ
ԱՂԵՐ ՍԱՂՄՈՍԱՅ, ԱՒԱՆ ՎԻՒ
ԴՈՅ ԱՐԱ"։ ՆՈՒՕ

ԽՈՐՀՐԱԿԵՑԱՅ ։ ԱԱՐԾԵԼՈՎ
ԸՆԴ ԱՀԵԱՒՆ ՄՂԿԻԼ՝ ՅՈՂՆ
ՊԱԹԵՑԻ ։ ՈՒ ՁԵՐՈՒՐԴՆ ԽՈ
ՁԵԼ՝ ՁՆԱԽՆԴՆ ԿՈՐՍԱՆ ։
ՈՒ ԽՆԴԻՐ ՍԱԿԱՒՄՆ՝ ՈՐ
ԿԱՂԱՊԱՅՆ ՁՈՒԿԵՑԱՅ ։
ՈՒ ՅՈՒՏՆԻՆ ԱՊԱՀԼ՝ ԳԱ
ՀՆՆԱ ԴԺԲԵՑԻ ։ ՈՂ ՍՈՒՐ
ԲՈՒԹԵՆ ԿԱՐԻՐ ԿՈՐՍԱՆԻՑ
ԳՈՒՒ ։ ՈՒ ՓՈՂՈՑՆԻՆ ՓԱՓԱՓ
ՑԵԱԼ՝ ՄԵԾԱՄԵԾՑԱՆ ՄԱՌ
ՆԵՑԱՅ ։ ՕՂՈՐ ԵԱ ԼՆՔՆ ԼԻՆ
ՁԵՆ ԱՒԵՐԵԱԼ՝ ՀԱՐԱՒԱՐ
ԴԱՒԱՍՏԱՂ ԱՆՁԻՆ ԿԱՐԴԱՑԻ
ՅՈՐՈՑ ՓՐԿԵԼ ԶՄԱՆԱԿԱՏ
ԳԵՂԵՑԻ ԴՈՒ ՄԻՍՅՆ ԶՕՐԵՍ
ՑԵՍ ։ ԿԵՆԱՑ ՄԱՒՈՒՑԵԱԼ
ՉՆԾԱՅՔԵՑ ՄԱՀՈՒ՝ ՀՈԳԻՍ ։
ՕՀ ԴՈՒ ՈՐ ՅՈ ՄԻՍՅՆ ՀԱՍ
ՆԱՂԻՍ ԲԱՐԵՐԱՐ ԱՒԱՏՍ
ՄԱՆ ՓԱՌՔ ։ ԱՅՍՔ ՀՕՐ Ե
ՀՈԳԵՒՔ ՍՐՅ ՕՐՀՆԱԼ ՅՍ
ՀԻՍԱՒՈՒՆ ՅԱՒԻՏԵՆԻՑ
ԱՄԵՆ ։

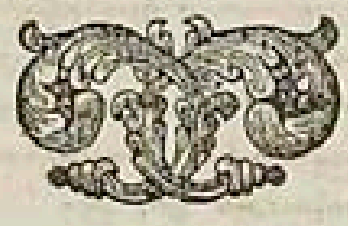

1 Լուկ
12 · 6

2 Մատ
5 · 8

3 Լուսա
1 · 15

4 Յովհ
20 · 24

5 ԳՈՐ
32 · 28

Դարա անվրդովմունք։
Հաղթանակութիւն տասանեակ։
Ընձեռանել տարագիր։
Ընդունել վանահաւել։
Հազուագիւտ հիւրասէր։
Մեղանչել տիրասիրտ։
Ծախսատանել քարտուղար։ 1
Ներքանչելագեղ վերադարձ։
Ընդունակ ծովակող։
Օդանաւ նեղոտացաւոր։
Արտերկիր անպատրաստ։ 2
Պատասխանել անժուժկալ։
Շնորհ հեղգացնել։
Ընդհանրական անխախտելի։
Հեռախօս առողջարար։ 3
Վերադարձ անկողմնակալ։
Ծրագրական աննկուն։
Ոչխար կշռադատել։
Ամառանոց խնկարկար։ 4
Դարբնական անհանգիստ։
Վերակ անպատկառ։
Ոչնչութիւն անասնաբոյծ։
Ընդունել լայնշեղաբար։ 5
Ոչոյն անհամբերութիւն։
Տխուր ուրախագին։
Ծանուցանել։
Ներքին գործարար։
Ընտրական գործադիր։
(Տէր. 2)

Ընդունակ որդնահարել։ 6
Պատասխանել միջնաբերդ։ 7
Հասկ ուռճանալ։
Մեղքի մկանց հարուածել։
Ընդհանրապէս անկեալ։ 8
Նահապետ յուսահատ։
Ընդհանրացնել նզով։
Ընդհատական բռնաւորել։
Ուսուցչապետական քաղաքագէտ։
Պահպանարձակ գոռալ։ 9
Ընդունարկել ապիրատ։
Ոչխարանոց ագահ։
Ընդերական յանդուգն։
Ողջակէզութիւն աննախ։ 10
Վերադարձուել ապահով։
Տատասկացան երկրագործ
Ընդհանրութիւն երդնել։
Սեծուխ վատթարել։ 11
Այցելութիւն անդրադառնալ։
Պատրուակել անկարգապահ։
Հարձրութիւն խոնարհեցուցանել։
Փոխադրել ընդդատանել։
Պատերազմասիրացեալ յարուցիչ։ 12 Հասունանալ ինքնակալ։
Ստատկարար կամակոր։
Ներհակաբար անհնազանդ։ 13
Հարեւան հաստատաձեռն։
Հազարապետ գողանալ։
Ներքնաձոր կիծել։
Հաշիւ ժլատ։ 14։ 130

11 Եթաւեւտ կարկամ։
Աչի սխտակին։ Ոչ անաչք
Հարք առեցան։
Ոչնչ անգթանայր։ 1
Ոչնագ անխոհեմք։
Ոչներելովք վտասեալք։
Ծառելք անիծեալք։ 2
Վախճածք թշնամանեալք։
Ոչ առաւական վտանիլ։
Ոչ սխտար շնչեցեալ։ 3
Պաշտօնեայ արբեցօղ։
Ոչանձոց ասիկան երկիլ
Պատգամսիր բանասիրս
Ոչնպատան քնէած։ 4
Ոչ գետս հպարտ։
Ոչ ետաւոյն ժխտօղ։
Ոչհիւանդացս անօրէն։
Պաշտպան մատնիչ։
Ոչ ակամից չարախօս։ 5
Ոչ գիշատակ անժառանգ։
Ծոչքիմարք պատուհաս։
Ոչ սպեալ խռովարար։ 6
Ոչ ձիկնոյզ անխնամ։
Ոչ գեղոյ պատուական։
Ծոչգազանք թարմասուր։
Պայտ ոչ կոխծան։
Ոչհաման սիրատուր։
Ո՛օրհասք զրկօղ։ 7
Ոչասուցիր անկասուս։

Ոչանկիկ ինքնագործ։
Ոչպատառոյն ծոյլ։
Ոչրկեցոյ աչխար։ 8
Ոչանագդի գործ։
Ոչնատաղդի գործակից։
Ոչանգթասիրտն ողորմելոյ
Կամիցիցդ՝ էր ոչխք որ
Գործք չի էին. խոկ ի վատ
Թարմկանոց մատոյց՝ եկն
Երբէմն եշխան չի եղէ։
Ոչ՛ոչ՝ այնք էն պատակա
լուիք խաղագործաց յաշա
խաղոյիոյ · յորոց յոմանց
խաղեցայ երբն զիմար ։
և յոմանց սիրեցայ երբն
զոհար · կամաւ մատնեալ
զիս ինքն մահու ։
Ոչ՛ոչ՝ զիրս ի վերագրե
լոյդ մատոյց՝ գերզ առեցի
և իմ կարաւոյց՝ ի տան
պաշտաման գերզ ընծայե
ցից ։ Օ՜ոյգիսիս առակս
նուիրէ պատգրեալս՝ ան
նաւթզ գո մեծաւիք հան
գէպ կացուցից։ Ոչ կամ
ցքանեաք երկիցուսեալք
Համբերեցեալս այգանեաց
պատուց։ Ոչերան ներկ
ցեա։ Ոչերկեա լռեցեա։

1 Ոչ—4
12 · 10
2 Ոչ—
49 · 7
3 Ոչ—
19 · 1
4 Ոչ—
4 · 6
5 Ոչ—
49 · 10
6 Ոչ—
15 · 24
7 Ոչ—
3 · 14
8 Ոչ—
3 · 18

2 Ընդունելութիւն նորոգ
և անսխրտական երանութիւն։
3 Ընտենական ինքնիշխանութիւն բոլոր էակներու։
Օրհնութեան հնչումն։
Ընծեռուց ձայն։
Ներկրութեան բաղդատու։
Ընդհանրութեան գեղ։

Ապրի անձառ՝ այլ մեծ,
Որ ինձ անհնարին է՝ քեզ գիտնալն է։ Որ ինձ անհասանելի է՝ քեզ տեսնելն է։ Որ ինձ անանցանելի է՝ քեզ հետազոտելն է։ Որ երկնելոցս ինձ ծածկեցեալն է՝ քումդ երանութիւնդ մերձաւոր է։ Որ ինձ անկարելին է՝ քեզ կատարեալ է։ 4 Որ ինձ անհնարելին է՝ քումդ անձառութիւնդ չափեալ է։ Որ ինձ յուսահատութեան է՝ քեզ սփոփանութ է։ Որ ինձ անբժշկականն է՝ քեզ անխոտան դեղ է։ Որ ինձ հեծեծութեանն է՝ քեզ ինդութ է։ Որ ինձ ծանուցեալ են, քեզ թեթեւագոյնք են։ 5 Որ ինձ երկեալն է՝ քումդ զօրեղութիւդ գրեցեալ է։

2 Ընդ ամենայնի ամէն։

Ի քո ամենայն ամէն անուանցդ։
Ինչ ոչ մատնեցուցես հար
ուածոց գանից՝ զարժա-
նիս առատանան մահու։
Ընդ՝ այսոցիկ անընդդէմ մը
թուեց հոգւոց խաւարիկ՝
ողբմութիւնդ լուսոյ քոյ պա-
տահեացիս՝ բժշկել քաւել
և կենդանարծել զօրեղութիւն
անկիսատելի։ և քեզ փառք
յաւիտենից. ամէն։

Ի էրուքն յաւելուած յիսուն հե
ծութեան նորին հոգւոյ աւետ
ութեան նորին հոգւոյ։ Կան ի ե-
րաց ։՚ զոյ։

Ողբ

անուն ահաւոր. մեծութիւդ
առեալ։ Ընկղմեալն բարձր
րութեանդ պատկեր։ Ընտահման
զօրութիւդ։ Ակրատարան փրկ
կութիւդ լուսոյ։ Պարշտական
կենաց։ ։՚ Ուռուն այրեալ
ութիւդ՝ վերնաւոյն հանգստեան։
Անպիտի հանդարտութիւդ։

Ի յոգ
10 · 9
14 · 6
2 ակո
2 · 13
3 Լ։Էէ
1 · 3
4 Լ։ոշ
40 · 12
5 Լ։էէ
17 · 1

Եւ ի հարց զամենայն ինչ ընդ
նմա՝ ասէ ցնոսա. Ոչ ասացի ձեզ
զի ես եմ. եթէ ուրեք զիս խնդրէք՝
թողէք զսոսա երթիցեն։ Զի
կատարեսցի բանն զոր ասաց
թէ՝ զոր ինձ ետուր ոչ կորուսի
ի նոցանէ ոք։ Եւ Սիմոն Պետրոս
ունէր սուր՝ եհան զայն և եհար
զծառայն քահանայապետին՝ և
կտրեաց զականջն աջ. և էր անուն
ծառային Մաղքոս։ Ասէ ուրեմն
Յիսուս Պետրոսի. Դիր զսուրն
ի պատեանն. զբաժակն զոր ետ
ինձ Հայրն՝ ոչ արբից զնա։ Եւ
զօրքն և հազարապետն և սպա-
սաւորքն հրէից բռնեցին զՅի-
սուս և կապեցին զնա։ Եւ տա-
րան զնա առ Անանիա նախ. զի
էր սկեսուր Կայիափայի քահա-
նայապետի որ էր տարւոյն յայնմիկ։
Եւ էր Կայիափաս որ խրատ
ետ հրէիցն՝ եթէ օգուտ է մի
մարդ մեռանել վասն ազգին։
Եւ հետևեցաւ Յիսուսի Սիմոն
Պետրոս և այլ աշակերտ մի։
Եւ աշակերտն այն էր ծանօթ
քահանայապետին՝ և մտաւ ընդ
նմա ի դատարանն քահանայապե-
տին։ Եւ Պետրոս կայր առ դրան
արտաքոյ։ Ելանէ աշակերտն
միւսն որ ծանօթ էր քահանայա-
պետին՝ և խօսեցաւ ընդ դրան-
պանուհին՝ և մտոյց զՊետրոս։
Ասէ աղախինն դրան Պետրոսի.
Ոչ և դու յաշակերտաց այսմ
մարդոյ ես։ Ասէ նա. Ոչ եմ։
Եւ կային ծառայքն և սպասաւորքն
որ էին հանեալ զխարոյկ՝ զի
ցուրտ էր. և տաքանային։ Եւ
էր Պետրոս ընդ նոսին կայեալ և
տաքանայր։ Քահանայապետն
ուրեմն հարցանէր զՅիսուս վասն
աշակերտացն իւրոց և վասն ու-
սուցման նորա։ Պատասխանի
ետ նմա Յիսուս. Ես յայտնի խօ-
սեցայ առ աշխարհ. ես միշտ
ուսուցի ի ժողովարանի և ի տա-
ճարի՝ ուր ամենայն հրէայք ժո-
ղովին. և ոչ ինչ ծածուկ խօսե-
ցայ։ Ընդէ՞ր զիս հարցանես.
հարցո զլսողսն՝ զինչ խօսեցայ
ես ընդ նոսա. ահա գիտեն նոքա
զոր ասացի ես։ Եւ զայս նա ասա-
ցեալ՝ մի ոք ի սպասաւորացն
որ կային առ նովաւ՝ ետ ապտակ
Յիսուսի՝ ասելով. Այդպէս պա-
տասխանի տաս դու քահանայա-
պետին։ Պատասխանի ետ նմա
Յիսուս. Եթէ չարաբանեցի՝ վկայ
զչարին. և եթէ բարւոք՝ ընդէ՞ր
զիս հարկանես։ Եւ առաքեաց
զնա Անանիա կապեալ առ Կայի-
փաս քահանայապետ։ Եւ էր Սի-
մոն Պետրոս կայեալ և տաքանայր.
ասեն ցնա. Ոչ և դու յաշակերտաց
նորա ես։ Ուրացաւ նա և ասէ.
Ոչ եմ։ Ասէ մի ի ծառայից քա-
հանայապետին՝ հարազատ մի
նորա որոյ կտրեաց Պետրոս զա-
կանջն. Ոչ զքեզ տեսի ես ընդ
նմա յարտասի։ Եւ դարձեալ ու-
րացաւ Պետրոս. և յայնժամ ա-
ղաղակեաց աքաղաղն։ Եւ տա-
նեն զՅիսուս յատենն Կայիափայի
և ի Պիղատոսի։ Եւ էր առաւօտ
կանուխ. և նոքա ոչ մտին ի դա-
տարանն՝ զի մի պղծեսցին՝ այլ
զատկին ուտիցեն։ Ելանէ ուրեմն
Պիղատոս առ նոսա արտաքոյ և
ասէ. Զի՞նչ մեղադրութիւն ա-
ռնէք զայրէնէ մարդոյ։ Պատաս-
խանի ետուն և ասացին նմա.
Եթէ չարագործ մի չիցէր՝ ոչ
մատնեցաք զնա քեզ։ Ասէ ցնոսա
Պիղատոս. Առէք զնա դուք և
դատեցէք զնա ըստ օրինացդ։
Ասեն ցնա հրէայքն. Մեզ ոչ է
իշխանութիւն սպանանել զոք։
Զի բանն Յիսուսի լցցի զոր ասաց
նշանակելով զինչ մահու մեռա-
նել էր նմա։ Եւ մտեալ Պիղատոս
յատեանն՝ կոչեաց զՅիսուս և
ասէ ցնա. Դու ես թագաւոր հրէից։
Պատասխանի ետ Յիսուս. Ի քէ՞
դու զայդ ասես՝ եթէ այլք ասա-
ցին քեզ զիս։ Պատասխանի ետ
Պիղատոս. Ոչ եմ ես հրէայ. ազգ
քո և քահանայապետքն մատնե-
ցին զքեզ ինձ. զի՞նչ արարեր։
Պատասխանի ետ Յիսուս. Թա-
գաւորութիւն իմ ոչ է յաշխարհէս
այսմիկ. եթէ յաշխարհէս այսմիկ
էր թագաւորութիւն իմ՝ սպա-
սաւորք իմ մարտնչէին զի մի
մատնեցայց հրէից. այլ արդ թա-
գաւորութիւն իմ ոչ է յաշխարհէ-
դմանէ։ Ասէ ցնա Պիղատոս. Ուրեմն
թագաւոր ես դու։ Պատասխանի
ետ Յիսուս. Դու ասես զի թա-
գաւոր եմ ես. ես ի սմա ծնայ և
ես ի սմա եկի յաշխարհ՝ զի վկայեսցեմ
ճշմարտութեան. ամենայն որ է
ի ճշմարտութենէ՝ լսէ զձայնի
իմում։ Ասէ ցնա Պիղատոս. Զի՞նչ
է ճշմարտութիւն։ Եւ զայս ասա-
ցեալ՝ ելանէ կրկին առ հրէայսն
և ասէ ցնոսա. Ես ոչ գտանեմ ի
նմա զոհ մեղաց։ Այլ է սովորու-
թիւն ձեր զի զմի ոք ձգեալ ի
Զատկին՝ արձակեցից ձեզ. կա-
միք ուրեմն զի արձակեցից ձեզ
զթագաւորն հրէից։ Եւ աղաղակե-
ցին կրկին՝ ասելով. Ոչ զայդ
այլ զԲարաբբաս։ Էր ուրեմն Բա-
րաբբաս աւազակ։ Յայնժամ ա-
ռաւ Պիղատոս զՅիսուս և ետ
խոշտանգել զնա։ Եւ զինուորքն
հիւսեալ պսակ փշոց՝ եդին ի գլուխ
նորա. և զգեցուցին զնա հանդերձ
ծիրանեաց։ Եւ ասէին. Ողջոյն
քեզ թագաւոր հրէից։ Եւ ետուն
ապտակս ի երեսս նորա։ Եւ ել
կրկին Պիղատոս արտաքոյ և ասէ
ցնոսա. Ահա ածից զնա առ ձեզ
արտաքոյ՝ զի գիտասջիք եթէ ոչ
գտանեմ ի նմա զոհ մեղաց։ Ել-
անէ ուրեմն Յիսուս արտաքոյ
կրելով զպսակն փշոց և զհանդերձ
ծիրանեաց։ Եւ ասէ ցնոսա Պի-
ղատոս. Ահա մարդն։ Յորժամ
տեսին զնա քահանայապետքն և
սպասաւորքն՝ աղաղակեցին ա-
սելով. Խաչեա՛, խաչեա՛ զնա։
Ասէ ցնոսա Պիղատոս. Առէք դուք
զնա և խաչեցէք. զի ես ոչ գտա-
նեմ ի նմա զոհ մեղաց։ Պատաս-
խանի ետուն հրէայքն. Մեք օրէն-
ս ունիմք, և ըստ օրինացն մերոց
պարտ է նմա մեռանել. զի զիս
Որդի Աստուծոյ արար։ Եւ յորժամ
լուաւ Պիղատոս զբանս զայս՝ ա-
ւելի եղև երկեալ։ Եւ մտեալ կրկին
յատեանն՝ ասէ ցՅիսուս. Ուստի
ես դու։ Եւ Յիսուս ոչ ետ նմա
պատասխանի։ Ասէ ցնա Պիղատոս.
Ինձ ոչ խօսիս. ոչ գիտես եթէ
իշխանութիւն ունիմ ես զքեզ
խաչել և իշխանութիւն ունիմ
զքեզ արձակել։ Պատասխանի ետ
Յիսուս. Ոչ ունիս իշխանութիւն
զիս ինչ՝ եթէ ոչ տուեալ իցէ քեզ
յերկնից. վասն այսորիկ որ մատ-
նեաց զիս քեզ՝ մեծ մեղս ունի։
Եւ յայսմհետէ Պիղատոս խնդրէր
զարձակել զնա։ Հրէայքն ուրեմն
աղաղակեցին ասելով. Եթէ զայս
արձակես՝ բարեկամ կայսեր ոչ
ես. զի ամենայն որ զինքն թա-
գաւոր առնէ՝ հակառակ կայսեր
խօսի։ Եւ Պիղատոս լուեալ զայս
բանս՝ հանեալ զՅիսուս արտա-
քոյ՝ նստոյց ի դատաստանի ի տե-
ղւոջն որ կոչի Քարայատակ, եբ-
րայերէն ասի Գաբաթա։ Էր ուրեմն
պատրաստութիւն Զատկին. և
ժամ էր իբրև վեցերորդ։ Եւ ասէ
ցհրէայսն. Ահա թագաւորն ձեր։
Եւ նոքա աղաղակեցին. Առ՛ա-
ռ, առ՛ա՛ռ, խաչեա՛ զնա։ Ասէ
ցնոսա Պիղատոս. Զթագաւորն
ձեր խաչեցից ես։ Պատասխանի
ետուն քահանայապետքն. Մեք
ոչ ունիմք թագաւոր՝ բայց զկայ-
սր։ Յայնժամ մատնեաց նոցա
զնա խաչել։ Եւ առեալ զՅիսուս
տարան։ Եւ նա բարձեալ զխաչն
իւր՝ ել յատենէն յերկրաւորն
որ կոչի Գանգատ, եբրայերէն ա-
սի Գողգոթա։ Ուր զնա խաչեցին
և ընդ նմա այլ երկու՝ զմի ընդ
միում կողմանց, և Յիսուս ընդ
մէջ նոցա։ Գրեաց ուրեմն և Պի-
ղատոս գրել մի և եդ ի վերայ
խաչին. և էր գրեալ Յիսուս Նա-
զովրեցի թագաւոր հրէից։ Զայս
գրել ուրեմն բազումք ի հրէից.
զի մերձ էր տեղին ուր խաչեցաւ
Յիսուս ի քաղաքէ. և էր գրեալ
եբրայերէն, յունարէն և լատին-
ագրով։ Ասեն ուրեմն քահանայա-
պետքն հրէից ցՊիղատոս. Մի՛
գրեր թագաւոր հրէից, այլ եթէ
նա ասացեալ է. Թագաւոր եմ
հրէից։ Պատասխանի ետ Պիղա-
տոս. Զոր գրեցի՝ գրեցի։ Զինուոր-
քն ուրեմն յորժամ խաչեցին զՅի-
սուս՝ առին զհանդերձս նորա և
արարին չորեքկոտոր, ամենայն
զինուորի մասն մի. և զպատմու-
չանն. և էր պատմուչանն անկար,
յերկնից հիւսեալ ամենայն ի վե-
րուստ մինչև ի վար։ Ասեն ուրեմն
ցմիմեանս. Մի՛ պատառեսցուք
զսա, այլ վիճակ արկցուք վասն
նորա՝ որո՞ լիցի։ Զի գիրն լցցի
որ ասէ. Բաժանեցին զհանդերձս
իմ ինձ, և վասն պատմուչանի
իմոյ վիճակ արկին։ Եւ զայս
զինուորքն արարին։ Կային ուրեմն
առ խաչին Յիսուսի մայր նորա
և քոյր մօր նորա Մարիամ կին
Կղոպասայ և Մարիամ Մագդաղենացի։
Յիսուս ուրեմն տեսեալ զմայրն
և զաշակերտն որ սիրէր՝ կայեալ
առ նովաւ՝ ասէ ցմայրն. Կի՛ն,
ահա որդի քո։ Ապա ասէ ցաշա-
կերտն. Ահա մայր քո։ Եւ յայնմ
ժամուց ետ զնա աշակերտն ի
տունն իւր։ Ապա յետ այսորիկ
գիտացեալ Յիսուս զի ամենայն
ինչ կատարեալ է՝ զի լցցի գիրն՝
ասէ. Ծարաւի եմ։ Էր ուրեմն
անօթ մի լի քացախով. և սպունգ
մի լի քացախով դրեալ ի ծայրի
եղեգան՝ մատուցին բերանոյ նո-
րա։ Յորժամ ուրեմն առ Յիսուս
քացախն՝ ասէ. Կատարեցաւ։
Եւ խոնարհեցուցեալ զգլուխն՝
ետ հոգի։ Հրէայքն ուրեմն զի
պարասկեւի էր, զի մի մնասցեն
մարմինք նոցա ի խաչին շաբաթ-
ուն օր (զի մեծ էր շաբաթուն
աւուրն այնորիկ)՝ խնդրեցին ի
Պիղատոսէ զի կոտրեսցին նոցա
զսրունսն և վերացուսցին։ Եկին
ուրեմն զինուորքն և զառաջինն
կոտրեցին զսրունսն և զմիւսոյն
որ խաչեցաւ ընդ նմա։ Եւ եկեալ
առ Յիսուս՝ իբրև տեսին զնա
մեռեալ՝ ոչ կոտրեցին զսրունսն
նորա։ Այլ մի ոք ի զինուորացն
նիզակաւ խոցեաց զկողն նորա
և ելից անդէն արիւն և ջուր։
Եւ որ տեսանէ՝ վկայէ և ճշմա-
րիտ է վկայութիւն նորա. և նա
գիտէ եթէ ճշմարիտ ասէ՝ զի և
դուք հաւատասջիք։ Զի եղեն
զայսոսիկ զի գիրն լցցի. Ոսկր
մի ոչ կոտրեսցի ի նմանէ։ Եւ
դարձեալ գիր ասէ. Տեսցեն զոր
խոցեցին։ Ապա յետ այսորիկ
խնդրեաց Յովսէփ Արիմաթեացի
զմարմին Յիսուսի ի Պիղատոսէ.
և էր Յովսէփ աշակերտ Յիսուսի
ծածուկ վասն երկիւղի հրէից։
Եւ հրամայեաց Պիղատոս. Եկն
ուրեմն և առ զմարմինն Յիսուսի։
Եկն և Նիկոդեմոս որ եկեալ էր
առ Յիսուս գիշերի առաջին ան-
գամ՝ և բերեալ խառն զմուռ և
զհալուէ՝ իբրև հարիւր ծանրու-
թիւն։ Առին ուրեմն զմարմինն
Յիսուսի և կապեցին զնա ի սա-
ւանս հանդերձ անուշահոտ իւղով
որպէս սովորութիւն է հրէից
թաղել։ Եւ էր ի տեղւոջն ուր
խաչեցաւ պարտէզ մի. և ի պար-
տէզին գերեզման նոր, յորում
ոչ ոք երբէք էդեալ էր։ Անդ ուրեմն
վասն պարասկեւի հրէից՝ զի մերձ
էր գերեզմանն՝ եդին զՅիսուս։
Իսկ ի միում շաբաթուն առաւօտ
կանուխ՝ մինչդեռ խաւար էր՝
գայ Մարիամ Մագդաղենացի ի
գերեզմանն՝ և տեսանէ զվէմն
վերացեալ ի գերեզմանէն։ Վազէ
ուրեմն և գայ առ Սիմոն Պետրոս
և առ միւսն աշակերտն զոր սի-
րէր Յիսուս՝ և ասէ ցնոսա. Առ-
ին զՏէր ի գերեզմանէն, և ոչ
գիտեմ զո՞ր եդին զնա։ Ելանէ
ուրեմն Պետրոս և աշակերտն
միւսն՝ և գային ի գերեզմանն։
Եւ երկոքին միանգամ վազէին.
և աշակերտն միւսն յառաջ ե-
կեալ՝ եհաս առաջի գերեզմանին։
Եւ խոնարհեալ՝ տեսանէ զսաւան-
սն դրեալ. սակայն ոչ մտանէ։
Գայ ուրեմն և Սիմոն Պետրոս
որ զհետ նորա էր՝ և մտանէ ի
գերեզմանն. և տեսանէ զսաւանսն
դրեալ և զսրբարանն որ էր ի գլխոյ
նորա՝ ոչ ընդ սաւանսն դրեալ,
այլ առանձինն ի միում տեղւոջ
փաթթեալ։ Յայնժամ մտանէ և
աշակերտն միւսն որ եկեալ էր
առաջի գերեզմանին՝ և տեսեալ
հաւատայ։ Զի ոչ գիտէին զգրոցն
զոր ասէ՝ եթէ հարկ է նմա յա-
րուցելոցն ի մեռելոց յառնել։
Գնացին ուրեմն աշակերտքն
յանդէն առ իւրեանս։ Իսկ Մարիամ
կայր առ գերեզմանին արտաքոյ
լալով։ Եւ մինչդեռ լայր՝ խոնար-
հեցաւ ի գերեզմանն. և տեսանէ
երկուս հրեշտակս սպիտակազգեստս
նստեալս՝ զմի ընդ գլխոյ և զմի
ընդ ոտից, ուր դրեալ էր մարմին
Յիսուսի։ Ասեն ցնա հրեշտակքն.
Կի՛ն, զի՞ լաս։ Ասէ ցնոսա. Զի
առին զՏէր իմ և ոչ գիտեմ զո՞ր
եդին զնա։ Եւ զայս ասացեալ՝
դարձաւ յետս և տեսանէ զՅի-
սուս կայեալ. և ոչ գիտէր եթէ
Յիսուս է։ Ասէ ցնա Յիսուս. Կի՛ն,
զի՞ լաս. զո՞ ես որոնես։ Նա կար-
ծեալ եթէ պարտիզպան է՝ ասէ
ցնա. Տէր, եթէ դու տարեր զնա՝
ասա ինձ զո՞ր եդիր զնա, և ես
զնա տարայց։ Ասէ ցնա Յիսուս.
Մարիա՛մ։ Դարձեալ նա ասէ ցնա
եբրայերէն. Ռաբբունի, որ ասի
վարդապե՛տ։ Ասէ ցնա Յիսուս.
Մի՛ դպիր ինձ, զի ոչ եհաս դեռ
առ Հայր իմ. այլ գնա առ եղբարս
իմ և ասա ցնոսա. Ելանեմ առ Հայր
իմ և Հայր ձեր, և Աստուած իմ
և Աստուած ձեր։ Գայ Մարիամ
Մագդաղենացի և պատմէ աշա-
կերտացն. Տեսի զՏէր և զայս
ասաց ինձ։ Իսկ յետ երեկոյին
աւուրն յայնմիկ՝ որ էր միում
շաբաթուն, և դռանց տանն ուր
էին աշակերտքն փակեալ ի վախ
հրէից՝ եկն Յիսուս և եդ ի մէջ
նոցա և ասէ. Խաղաղութի՛ւն
ձեզ։ Եւ զայս ասացեալ՝ ցոյց
նոցա զձեռսն և զկողն։ Ուրա-
խացան ուրեմն աշակերտքն տես-
եալ զՏէր։ Ասէ ցնոսա դարձեալ
Յիսուս. Խաղաղութի՛ւն ձեզ։
Որպէս զիս առաքեաց Հայր՝ և
ես առաքեմ զձեզ։ Եւ զայս ասա-
ցեալ՝ փչեաց ի նոսա և ասէ ցնո-
սա. Առէ՛ք Հոգի Սուրբ։ Որոց
թողուցանիցէք զմեղս՝ թողեալ
լինին նոցա. և որոց պահիցէք՝
պահեալ լինին։ Թովմաս ուրեմն
մի ի տասնեցելոցն որ կոչի Երկ-
նորդ՝ ոչ էր ընդ նոսին յորժամ
եկն Յիսուս։ Ասեն ուրեմն ցնա
աշակերտքն. Տեսաք զՏէր։ Նա
ասէ ցնոսա. Եթէ ոչ տեսից ի ձեռսն
նորա զդրոշմն մեխացն և դնից
զմատն իմ ի դրոշմն մեխացն և
զձեռն իմ ի կողն նորա՝ ոչ հաւա-
տամ։ Եւ ութ աւուրբ յետ այսո-
րիկ էին դարձեալ աշակերտքն
նորա ներքս և Թովմաս ընդ նոսա։
Գայ Յիսուս դռանցն փակելոցն
և եդ ի մէջ նոցա և ասէ. Խա-
ղաղութի՛ւն ձեզ։ Ապա ասէ ցԹով-
մաս. Մատո՛ զմատն քո հանդերձ
և տե՛ս զձեռսն իմ, և մատո՛ զձեռն
քո և դի՛ր ի կողն իմ, և մի՛ լիր
անհաւատ այլ հաւատացեալ։
Պատասխանի ետ Թովմաս և ասէ
ցնա. Տէր իմ և Աստուած իմ։
Ասէ ցնա Յիսուս. Զի տեսեր զիս՝
հաւատացեր. երանի՛ նոցա որ ոչ
տեսին և հաւատացին։ Եւ զբազում
այլ նշանս արար Յիսուս առաջի
աշակերտացն իւրոց զորս ոչ գրե-
ցաք ի գրքիս այսմիկ։ Այլ զայսոսիկ
գրեցաք զի հաւատասջիք եթէ
Յիսուս է Որդի Աստուծոյ, և
հաւատալով կեցուսջիք յանուն
նորա։ Ապա յետ այսորիկ յայտ-
նեաց Յիսուս դարձեալ աշակերտ-
ացն ի ծովեզերս Տիբերիական։
Յայտնեաց ուրեմն այսպէս. Էին
միասին Սիմոն Պետրոս և Թով-
մաս որ կոչի Երկնորդ, և Նաթա-
նայէլ որ էր յԿանայ Գալիլեացւոց,
և որդիք Զեբեդեայ, և այլք երկու
յաշակերտացն նորա։ Ասէ ցնոսա
Սիմոն Պետրոս. Երթամ որսալ։
Ասեն ցնա. Երթա՛մք և մեք ընդ
քեզ։ Ելին և նաւեցան. և յայնմ
գիշերի ոչ ինչ բռնեցին։ Իսկ յա-
ռաւօտին կանգնեցաւ Յիսուս ի
ծովեզերս. բայց ոչ գիտացին աշա-
կերտքն եթէ Յիսուս է։ Ասէ ուրեմն
ցնոսա Յիսուս. Մանկտի՛կք, մի՞
ուտելիս ունիք։ Պատասխանի ետուն
նմա. Ոչ։ Նա ասէ ցնոսա. Արկա՛ք
ընդ աջմէ նաւուն զուարակն և
գտանիցէք։ Արկին ուրեմն և ոչ
կարէին զայն հանել յանկանելոյ
ձկանց բազմութենէ։ Ասէ ուրեմն
աշակերտն այն զոր սիրէր Յիսուս
ցՊետրոս. Տէր է։ Սիմոն Պետրոս
յորժամ լուաւ եթէ Տէր է՝ զգես-
տեալ զվերարկուն՝ զի մերկ էր՝
ընկեցաւ ի ծով։ Իսկ այլ աշակերտքն
նաւեցան փոքրիկ նաւակաւ. զի
ոչ էին հեռի յերկրէ՝ այլ իբրև
երկու հարիւր կանգուն, քաշէին
զուարակն ձկանց։ Յորժամ ուրեմն
ելին ի ցամաքն՝ տեսանեն ածուխս
դիզեալս և ձուկն դրեալ ի վերայ
և հաց։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Բե-
րէ՛ք ի ձկանցն զորս բռնեցէք
այժմ։ Ելանէ Սիմոն Պետրոս և
քաշէ զուարակն ի ցամաքն լի
մեծամեծ ձկամբ հարիւր հիսուն
և երեք. և այսքան ի նոսա ոչ
պատառեցաւ զուարակն։ Ասէ
ցնոսա Յիսուս. Եկա՛յք, ճաշակեցէ՛ք։
Եւ ոչ ոք համարձակէր հարկանել
նմա. Ո՞վ ես դու. գիտելով եթէ
Տէր է։ Գայ Յիսուս և առնու
զհաց և տայ նոցա. և զձուկն
նոյնպէս։ Այս երրորդ անգամ
յայտնեցաւ Յիսուս աշակերտացն
իւրոց յետ յարութեան իւրոյ ի
մեռելոց։ Եւ յորժամ ճաշակեցին՝
ասէ Յիսուս ցՍիմոն Պետրոս.
Սիմո՛ն Յովհաննու, սիրես զիս
քան զսոսա։ Ասէ ցնա. Այո, Տէր,
դու գիտես եթէ սիրեմ զքեզ։
Ասէ ցնա. Արա՛ջ զգառունս իմ։
Ասէ ցնա դարձեալ երկրորդ ան-
գամ. Սիմո՛ն Յովհաննու, սիրես
զիս։ Ասէ ցնա. Այո, Տէր, դու
գիտես եթէ սիրեմ զքեզ։ Ասէ
ցնա. Հովի՛ր զոչխարս իմ։ Ասէ
ցնա երրորդ անգամ. Սիմո՛ն Յով-
հաննու, սիրես զիս։ Տրտմեցաւ
Պետրոս զի երրորդ անգամ ասէ
ցնա. Սիրես զիս։ Եւ ասէ ցնա.
Տէր, դու ամենայնի գիտես. դու
գիտես եթէ սիրեմ զքեզ։ Ասէ
ցնա Յիսուս. Արա՛ջ զոչխարս իմ։
Ամէն ամէն ասեմ քեզ. յորժամ
երիտասարդ էիր՝ կապէիր զգեստ
քո և երթայիր ուր կամէիր. իսկ
յորժամ ծերասցիս՝ ձգես զձեռս
քո և այլ կապեսցէ զքեզ և տա-
նիցէ ուր ոչ կամիս։ Եւ զայս ասաց
նշանակելով զինչ մահու փառա-
ւորեսցէ զԱստուած։ Եւ զայս ա-
սացեալ՝ ասէ ցնա. Հետեւեա՛ ինձ։
Դարձեալ Պետրոս դարձեալ տես-
անէ զաշակերտն զոր սիրէր Յի-
սուս՝ որ և հետևեցաւ նոցա յա-
ռաջին ընթրեացն և ասաց. Տէր,
ո՞վ է որ մատնէ զքեզ։ Զայս ուրեմն
տեսեալ Պետրոսի՝ ասէ ցՅիսուս.
Տէր, զի՞նչ լիցի սմա։ Ասէ ցնա
Յիսուս. Եթէ կամիմ զի նա մնասցէ
մինչև եկեսցէ՝ զի՞ է քեզ. դու
հետևեա՛ ինձ։ Ել ուրեմն այս
բան ի մէջ եղբարցն՝ եթէ աշա-
կերտն այն ոչ մեռանի։ Եւ ոչ
ասաց Յիսուս նմա եթէ ոչ մեռա-
նի, այլ եթէ կամիմ զի նա մնասցէ
մինչև եկեսցէ՝ զի՞ է քեզ։ Այս է
աշակերտն որ վկայէ զայսոսիկ և
գրեաց զայսոսիկ. և գիտեմք եթէ
ճշմարիտ է վկայութիւն նորա։
Եւ այլ բազումք են զոր արար
Յիսուս. զորս եթէ գրեսցին ոք
ըստ միոջէ՝ ոչ կարծեմ զի և ամ-
ենայն աշխարհս տեղի առցէ զգրս
որ գրեսցին։ Ամէն։

Ես Լեւոն Զաքարեան ի քաղաքս Կ. Պոլիս
գրեցի զսուրբ Աւետարանս ի տարին ՌՃԽԴ
(1894) ի Մարտի ԻԹ։

Ես Լեւոն Զաքարեան ի քաղաքս Կ. Պոլիս
գրեցի զսուրբ Աւետարանս ի տարին ՌՃԽԴ
(1894) ի Մարտի ԻԹ։

սիրոյն ոշխ օրհնեալ։
Ընկ իմ թագաւոր իշխե
ցօղ շնորհս՝ բայց ի քէն քու։
Ա՛յս ես օրհնութիւն յակո
բայ ասէ հայոյ՝ յորժամ
բարձից զձեռս նորա։
Ա՛րդ՝ ողորմութիւն լինիմ ասէ քա
րեգութի՝ ըստ նախնիսդ քո
սովորութեանէ։ Այս օրհնան
զանօթս քո բանական՝ ըստ
ձայնին դաւթի և ըստ մոլ
սէմի։ Ո՛վ բանիւդ քո՝
փրկութեանէ ժամանեալ՝ հա
ւից քոյոցդ՝ օրհնեալ
աս ի քէն։ Ա՛յսպէս լինի
հրաշագործեա՛ ողորմած
ողբոյ երկնաւորդ, 4 պատ
անկելոյն ի բազմաժամա
նակեայ մահճացն խշոյ։
Ժողովելոյն ի սրտիկին թեթ
հեզոյդ։ Ոյորոց մի էր և
կրկին թերահաւատեաւն, է
լից տասանից և ութից միոյ
անձն ախտացեալն յօշխոյն
լուծմանէ։ որում ոչ ան
խայեցեր զերկիւղութեանն
ձեռնարկեալ։ Այլ գիտեր
լոյ զանբուժ չարութիւնն՝
որ ինի թեացն քեզ յանգ

ղեալ։ Ոչ ասէ ինչ ինձ
ոչ ինչ ինձ ի քէն։ Ոչ
ասէ ինչ ինձ ի քէն։
Ոչ ասէ ինչ ինձ ի քէն։

Ո՛վ ողորմած և ամենա
ստեղծ՝ ստացի՛ր վերստին
և մի՛ կորուսաներ զբոժ
էակս արեամբ քով գթած։
Ո՛վ քո՛ւ ի փրկութի՛ն և ի
քէն ի քաւութի՛ւն Աչք քեզ
վայելէ փառք յաւիտ յաւի
տեանս։ Ամէն։

Ի էրեսին յաւելուած էին հե
տեւեալ տողերն ոչ ի ձեռագրէն
Ա՛ստ ա՛ստ։ Ընկ
ա՛ստ ա՛ստ։ Ընկ
ա՛ստ ա՛ստ։ Ընկ

Ո՛վ ողորմած և ամենա
ստեղծ՝ ստացի՛ր վերստին
և մի՛ կորուսաներ զբոժ
էակս արեամբ քով գթած։
Ո՛վ քո՛ւ ի փրկութի՛ն և ի
քէն ի քաւութի՛ւն Աչք քեզ
վայելէ փառք յաւիտ յաւի
տեանս։ Ամէն։

Ձին իմոյ ես քեզ և ոչ ձա-
նձրանաս։ Ընդունես զկնի
ապերասանին և ոչ լքանիս
Ջոյնես չլսողին և ոչ սրա-
մտոյս։ Պոռքաս մեղկե-
լոյս և ոչ խաժամանիս։
Ընդ չարս՝ եղ բոյն։ Ընդ
ամենապարսս՝ եղ ներօդ։
Ընդ մեղսագործս՝ եղ քաջիլ։
Ընդ խռովարարսդ՝ եղ լոյս։
Ընդ մահացեալս՝ եղ կեանք։
Ընչյո են գիւք ամ հոգեբ
ընդդէմ օգտակարութեանդ,
որ յամառիս ծնանին երկ
նաւորդ պատուոյ՝ անձառ
և զարմանալոյ։ Ոյժ և ինձ
թշնամասացութեամն օրհնեալ
ամենապարգեւ՝ 4 արի՛ ան-
զմայհոյս խրոխտացիդ մեղաց
ի մէջէդ կործանմանդ, և
շեռնեալ ժանտանեան յան-
դգոյ հանգիստս անաշխատ
կենացդ։ ‖ Լուծեալս սմա-
նախօրոյ՝ սուրբ բա-
նիդ հրամանին՝ զերկոտանի
գեաղ մահացեալս պատ-
հասիս թիւն գհամարելոյ
կատարեցաք։ Ընդ երկի՛ ինձ
զհանգոյցդ խնդրողական

1 յոհ 1
18 · 22
5 · 14
2 Կոր 1
3 · 6

3 Եսա 3
3 · 16

4 յոհ 4
5 · 8

12 · 45

Մատնեա զանձն գիշերին
ի տիրամայրութեանդ երանելոյ
Աստուածածնէդ Մարիամայ
լուծ։ Որ թէպէտ և կանո-
նաւ ինն զգուշացուցեր,
‖ Թէ մի՛ մեղանչեր՝ զի մի՛
կրկնեացին կրկին քեզ չա-
րիք, ոչ ինչ վերջացաւ լի
նիլ ձեռնէրեց սկզբնաւոր
անհամբուրելի գաւազանդ
զքեզ ի խայտին։ Ընդ գա-
նդակոյդ անցարկիր Քառա-
մասնոյ մեհեանդ ծնեցեալ չարա-
շուք առն սղոսմեցւոյ։
Ի Նեմա բարձրեալ։
Ի խարակի մարգասիրեալ։
Ի արամաթեայ հեքսրեալ։
Ի ասկաղի երկայնամտեալ։
Ի Գերաձէ գազգրեալ։
Ի Պաւաստի հեզեալ։
Որ միշտ յաղթող ի գիծա-
թէնէ և ոչ թշնամանիս։
Ապարհս յոլովեալ և ոչ
պարտաձիս։ Խոնարհասիրս
ի մարգասիրութենէ և ոչ
անգամանիս։ Հարկիս ի բա-
րութենէ և ոչ հպհպիս։
Ի սխալս ի սրտէդ և ոչ բամ
բասիս։ ‖ Պատասխս գալ

ՅՈՒՏԱՍՆ

և վկայեմ մուսա զիտութիւնն ի քէն ազդեցեալ՝ ոչ ըստ իմասութեան՝ այլ ըստ տեառնէն. զի ըզձալի՛ են քեզ բանքերքն՝ առաքեալդ Տեառնէրոց, քան զինդիր ճառս արդարոց։

3 Օ՛ մինն զպատուհասիւն անձինն յայտնեալ՝ ընդդէմ ոչ ոքի։ Այլ ոչ ծանուցեալ զբնութիւնս քոյին, և մեծ կշռամբիչ առաքն չհամբարձեալ՝ ինքնագոռ մեղուակից նմին իսկ ինքեան՝ և զառն գործովիչ և ծանր-կատաղ գաստահաս։

4 Ոչ միւսն յարդիւնս բարեացն ի քեզ նայեալ, յանձն չարեալ ձեռն վերաստուեր, մոռանալ զառն մանն քոյոյ. և պարգևանց քոց ոչ ըմբռնեալ զիտեալ

ոգեպահանջ սասկաւեալ։ ազատելով զարմանալոյն մահու՝ յաղաւոյնն վերինն անանց բերկրութեանն կենաց բեր և ածեալդ զանխափ ԱՀ՛ տակաւ տակաւ ազդեցեալ՝ և մի՛ օր ի յօր կեր կատարեցեալ։ Օ՛ մի՛ տոհմայր ծանրութիւն բեռանցս մերոց՝ տիրեսցէ՛ քեզ կանգնոյ ազդերոյ։ Եւ կոր ծանեալ զիս կոտցուսցէ հայիլ ի դժոխս։ Այլ ուժ գնակի գոռոզ բռնութիւն՝ անպատուհաս հոգևորականն զինուն արտուեալ՝ մահու ծառայեցուսցէ։ Ընդ օգ ենուն ինձ՝ բարի վերատկից հեծութիւն կարեացս մահու երկանց։ առեալ յինէն ըզ փայս սասկանն՝ ոչ որպէս երբեմն ի ուրոյ պահանջին։ Որով կատուացս զկայեալ չարանն յաղթանակի այլ զօրութեն՝ պնդապէս հաստատով յուսոյն կարծրութեամբ ըզ քեզ բեռնակիր անապատ զերծ։

Այլ քեզ ընդ հօր հոգոյդ սուրբ փառք և երկրպագութիւն յաւիտեանս ամէն։

1 Պետ. 4. 13

3 Պետ. 3. 18. 13. 18. 11

Ա Երոքն յուսերսած էրկն ի ծուխան նորին հոխոչէ առնոյն պէրս ուշխանաց։ Նման է խո՛ ըզ ո՛։ Ծովն

ակն ունի : Այ՝ որոյ առ
ինեն անթիւ են առեղծ-
ուածք Հասից . ոմք զոմանս
մոռեցեալ քոյ՝ փոխով բար
բառոյ ազգին : Իսկ առ
ինեան՝ լուծանել են քոյդ՝
անձինն ահաւոր և սաս-
նական : Այսպէս սակ
թէ և երկրաւորիս գործոց
պատմութիւն՝ զքոյդ յա-
ռաջեալ : Ապ՝ ապ՝ ասի
և մի՛ զօրացի քան զքոյդ
աչ հոգելինի : Այ՛ կշռես
ցին ոլորմութիւնք քո ընդ
Ջանից մարդկան :

2 Այ՛ տէր՝ առաջքն ան
դամք՝ անկարօտք են բո
ժշկութե : Այ՛ տեսանողս
կանչն ոչօք՝ չունին պէտս
առաջնորդի : Այ՛ փար-
թամն ընկիւք՝ ոչ դեղե
րին առ դուրս լծոյն :
Այ՛ ամին յղմնացեալք՝ ոչ
ապաւեն փշրանաց սեղանոյ
հացի : Այ՛ աչքն վարուք՝
ապէնիւզ են ոլորմութե :
Այ՛ տէր՝ ինձ զբմաացիս
ոլորմի բանիւդ , երկնա
ւոր , հզօր , ամենատես

վարանեցեալոյս : 3 Ինձ
թէ էի լեզու զարդ՝ ասի
զանձն իմ լեզու զնա տէրդ
և անապրատ : 4 Ոչ էի լե
րա զմոխիս , ասի վտա
հութիւք զնորայն , ծանիր
ցի՛ ինձ զայնոսիկ որ ի՛ւրքն
են : 5 Ոչ էի լեզու զդա
տիմ՝ ասի , արասցի զնոյա
ւուն և զարդարութիւն :
Ոչ ապաձեալ զանձն քան զ
ընտութիւն մարմնոյ՝ ‖ զմեղս
թէ տեսանէի ի տարի իմում
ոչ թէ լուիցէ ինձ տէր :
6 Ոչ էի լեզու զեղիս՝ ա
սէի զանձն իմ այլ ոչ :
‖ Ոչ էի լեզու զերեսիս
զբոյդ ձգմարտութե յանձն
օրինակի : 7 Ոչ էի լեզու
զեզելիս , արարծէի զբար
ւոքն և զիրաւացին՝ թէ գը
նացի առ ի՛ւրս արդարք :
8 Ոչ էի լեզու զպօղոս ,
ասէի զնս բնակարան ազ
գարան և ընդունարան ոչ
բանին : Այ՛ ես անօրէնս
ի՛ մէջ գիտեմ օրինացն ,
ոչ միայն չունիմ զանձն իմ

1 Այ՛ 9 · 19
2 Այ՛ 2 · 17
3 յոբ 12 · 4
4 Սաղ 16 · 15
5 Այ՛ 118 · 121
65 · 17
6 Ես 1 · 10
29 · 3
7 Նաում 38 · 3
8 Հռ 2 · 20

իմաստ
հատ.
49 · 16
3 · 3
5 · 6
7 · 9
7 · 10
9 · 37
10 · 7

իմաստ
հատ.

Ի ՍԿԶԲԱՆ՝

|| ոսկի գիր ոչ վախճանի
եւ օգնականութեան ի
Քրիստոսէ Աստուծոյ
իմոյ ի Հոգւոյն սրբոյ
ամենայն հոգւոյ եւ
մարմնոյ ի յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն ||

Ա Ղ Ո Թ Ք Ս Ի Ր Ե Ա Ց

|| Երանի այնմ մարդոյ որ
ոչ երթայ ընդ խորհուրդ
ամբարշտաց, եւ ընդ
ճանապարհ մեղաւորաց
ոչ կայցէ, եւ ընդ նստա-
րան պղծութեան ոչ նըս-
տիցի։ Այլ յօրէնսն Տեառն
կամեցաւ, եւ յօրէնսն նո-
ցա խորհեսցի զցերեկ եւ
զգիշեր։ Եւ եղիցի որպէս
ծառ որ տնկեալ է առ
վտակս ջուրց, որ զպտուղ
իւր տացէ ի ժամու իւրում։
Եւ տերեւ նորա ոչ թափեսցի,
եւ ամենայն զոր ինչ արասցէ
յաջողեսցի։ Ոչ այսպէս
ամբարիշտքն, այլ իբրեւ
զհողմն զոր տարածանիցէ
երեսաց երկրի։ Վասն այնո-
րիկ ոչ յարիցեն ամբարիշտքն
ի դատաստանի, եւ մեղաւորք
ի ժողովս արդարոց։ Զի
գիտէ Տէր զճանապարհ
արդարոց, եւ կորուսանի
ճանապարհ ամբարշտաց։

Ա Ղ Ո Թ Ք Ս Ի Ր Ե Ա Ց

|| Ո՛վ Տէր Աստուած իմ,
յուսացեալ եմ ես ի քեզ,
ապրեցո զիս յամենայն
հալածողաց իմոց, եւ
փրկեա զիս։ Զի մի՛ երբէք
իբրեւ առիւծ հոգեսցէ
զանձն իմ, մինչդեռ չիցէ
ոք որ փրկանաւորիցէ,
եւ ազատեսցէ։ Ո՛վ Տէր
Աստուած իմ, եթէ արա-
րի զայդ, եթէ եղեւ
անօրէնութիւն ի ձեռս
իմոց, եթէ հատուցի
հատուցանողաց ինձ չա-
րութեանց, եւ մատնեցի
զանձն թշնամեաց իմոց
ունայնապէս, եւ հալա-
ծեսցէ թշնամի զանձն
իմ, եւ հասցէ զկեանս
իմ յերկիր, եւ զփառս
իմ ի հող հանիցէ։ Յա-
րիր, Տէր, ի բարկու-
թեան քում, եւ բարձ-
ցի ի սահմանս թշնամեաց
իմոց, եւ զարթիր ինձ
ի դատաստանի զոր
պատուիրեցեր։ Եւ ժո-
ղովուրդք բազումք
պատեսցեն զքեզ, եւ
վասն նոցա ի բարձրու-
թիւն դարձիր։ Տէր
դատեսցէ զազգս։ Դա-
տեա զիս, Տէր, ըստ
արդարութեան քում,
եւ ըստ անմեղութեան
իմոյ ի վերայ իս։ Կա-
տարեսցի չարութիւն
ամբարշտաց, եւ ուղ-
ղեսցես զարդարն, որ
քննիցէ զսիրտս եւ զերի-
կամս Աստուած արդար։
Օգնութիւն իմ ի Տեառնէ,
որ կեցուցանէ զարդարս
սրտիւ։ Աստուած դա-
տաւոր արդար, եւ հզօր
եւ համբերատար, մի՛
ամենայն աւուր բարկա-
նայ։ Եթէ ոչ դարձիցի,
զսուր իւր հարցէ, զա-
ղեղն իւր պարսեցեալ
եւ պատրաստեալ է։ Եւ
ընդ նմա պատրաստեաց
զամենայն սպանիչ զէն,
զնետս իւր բորբոքե-
ալս արար։ Ահա ծնաւ
անօրէնութիւն, յղացաւ
չարութիւն, եւ ծնաւ
զանօրէնութիւն։ Փոր-
եաց զհոր, եւ խորհեցաւ
զոր ոչ արար։ Դարձցի
չարութիւն նորա ի գլուխ
նորա, եւ ի կատարած
գլխոյ նորա անօրէնու-
թիւն նորա իջցէ։ Խոս-
տովանեսցիմ Տեառն
ըստ արդարութեան իմում,
եւ սաղմոսիցեմ անուան
Տեառն բարձրեալ-
ոյ։ Ո՛վ Տէր Աստուած
մեր, զի՞նչ է մարդ զի
յիշես զնա, կամ որդի
մարդոյ զի այցելու-
թիւն առնուցուս ի նմա։
Զի պակաս արարեր
զնա քան զհրեշտակս,
փառաւ եւ պատուով
պսակեցեր զնա։ Եւ
կացուցեր զնա ի վերայ
գործոց ձեռաց քոց։
Ամենայն ինչ հնազան-
դեցուցեր ոտից նորա։
Ոչխարս եւ եզս ամե-
նայն, եւ անդ եւ գա-
զանս դաշտի։ Թռչունս
երկնից եւ ձկունս ծո-
վու, որ անցանիցեն
զշաւիղս ծովու։ Ո՛վ
Տէր մեր, զի՞նչ է
անուն քո ամենայն
երկրի։

Ա Ղ Ո Թ Ք Ս Ի Ր Ե Ա Ց

|| Ո՛վ Տէր Աստուած իմ,
ի քեզ յուսացեալ եմ,
ապրեցո զիս յամենայն
հալածողաց իմոց, եւ
փրկեա զիս։ Զի մի՛ երբէք
իբրեւ առիւծ հոգեսցէ
զանձն իմ, մինչդեռ չիցէ
ոք որ փրկանաւորիցէ,
եւ ազատեսցէ։ Ո՛վ Տէր
Աստուած իմ, եթէ արա-
րի զայդ, եթէ եղեւ
անօրէնութիւն ի ձեռս
իմոց, եթէ հատուցի
հատուցանողաց ինձ չա-
րութեանց, եւ մատնեցի
զանձն թշնամեաց իմոց
ունայնապէս, եւ հալա-
ծեսցէ թշնամի զանձն
իմ, եւ հասցէ զկեանս
իմ յերկիր, եւ զփառս
իմ ի հող հանիցէ։ Յա-
րիր, Տէր, ի բարկու-
թեան քում, եւ բարձ-
ցի ի սահմանս թշնամեաց
իմոց, եւ զարթիր ինձ
ի դատաստանի զոր
պատուիրեցեր։ Եւ ժո-
ղովուրդք բազումք
պատեսցեն զքեզ, եւ
վասն նոցա ի բարձրու-
թիւն դարձիր։ Տէր
դատեսցէ զազգս։ Դա-
տեա զիս, Տէր, ըստ
արդարութեան քում,
եւ ըստ անմեղութեան
իմոյ ի վերայ իս։ Կա-
տարեսցի չարութիւն
ամբարշտաց, եւ ուղ-
ղեսցես զարդարն, որ
քննիցէ զսիրտս եւ զերի-
կամս Աստուած արդար։
Օգնութիւն իմ ի Տեառնէ,
որ կեցուցանէ զարդարս
սրտիւ։ Աստուած դա-
տաւոր արդար, եւ հզօր
եւ համբերատար, մի՛
ամենայն աւուր բարկա-
նայ։ Եթէ ոչ դարձիցի,
զսուր իւր հարցէ, զա-
ղեղն իւր պարսեցեալ
եւ պատրաստեալ է։ Եւ
ընդ նմա պատրաստեաց
զամենայն սպանիչ զէն,
զնետս իւր բորբոքե-
ալս արար։ Ահա ծնաւ
անօրէնութիւն, յղացաւ
չարութիւն, եւ ծնաւ
զանօրէնութիւն։ Փոր-
եաց զհոր, եւ խորհեցաւ
զոր ոչ արար։ Դարձցի
չարութիւն նորա ի գլուխ
նորա, եւ ի կատարած
գլխոյ նորա անօրէնու-
թիւն նորա իջցէ։ Խոս-
տովանեսցիմ Տեառն
ըստ արդարութեան իմում,
եւ սաղմոսիցեմ անուան
Տեառն բարձրեալ-
ոյ։ Ո՛վ Տէր Աստուած
մեր, զի՞նչ է մարդ զի
յիշես զնա, կամ որդի
մարդոյ զի այցելու-
թիւն առնուցուս ի նմա։
Զի պակաս արարեր
զնա քան զհրեշտակս,
փառաւ եւ պատուով
պսակեցեր զնա։ Եւ
կացուցեր զնա ի վերայ
գործոց ձեռաց քոց։
Ամենայն ինչ հնազան-
դեցուցեր ոտից նորա։
Ոչխարս եւ եզս ամե-
նայն, եւ անդ եւ գա-
զանս դաշտի։ Թռչունս
երկնից եւ ձկունս ծո-
վու, որ անցանիցեն
զշաւիղս ծովու։ Ո՛վ
Տէր մեր, զի՞նչ է
անուն քո ամենայն
երկրի։

ասաքս ՚ի բանէս՝ գիտո-
ղին գաղտնեաց սրգաչխա-
տեցից թէ՝ ‖ մի՛ հաճարիր ընդ
ամբարիշտս զանձն իմ։
՚Ո՛չ հմիդ եւս ինքն գոլով՝
զայլս անիծեցից թէ՝ ‖ տուր
նոց սրտ լաստ գործոց նոց ։
եւ՚ի գործ բանիցն հասարա-
կեցայց։ ՚Կանխել թէ զբ-
տիս բանիցն՝ առաջնոյքն
առասցեն զիս ։ կրկին
ծանրասան ինձ ցաւք ։ և
յաշխատեցին զառնելոյ ։
Կապց ՚ի շեղջեցէլոցն սր-
տէ՛ս՝ զոյգն մի լսել
եալ՝ բանսակատացոյց հա-
նապազորդեան յանդիմա-
նութեամբ՝ սաղմնասրանին
ընտանի ձայնիւն։ ‖ որ զսար
սուսերեալս միշտ կշռամբէ
՚ի ոտ որ՝ և սպառազէն քա-
ռասնեղորդի բնակեղորդի
հաստատեսի բանի յանդի-
մանողի՝ զիս գործեցուցիչ
հանապազորդ խոստացարկէ՛։
‖ Ապրեալ զբերանս ՚ի փուռս
բանսակ՝ երկիւղի զանձն իմ
ցուցանէ։ ՚Ընդէն ձայն-
ինն գառնախոցելոյ՝ յակն

Ա սաղմոս	
11	3
16	3
16	4
16	15
17	24
17	21
25	6
25	4
25	1
27	3
27	5
49	16

Լուսե-
ցուկ

հոգ և ծծումբ։ ՚Ո՛չ հմիդ
թէ՝ ‖ տատակէ՛ սոր ըզ շէթ
թուոյս ննջողսն՝ և ըզ
լեզուս մեծաբանս ։
՚Ո՛չ հմիդ թէ՝ ‖ փորձեցեր
զսիրտ իմ և ՚ի գուռ սնի
բուսոյ թէ ։ ՚Ո՛չ հմիդ զյա
ղարդն սիին թէ՝ ‖ ես պահէ
ցի զճանապարհս խիստս ։
՚Ո՛չ հմիդ զեան թէ՝ ‖ Ես սր
դարուցի երեւեցայց երե
սաց քոց ։ ՚Ո՛չ հմիդ թէ ,
‖ և ես եղէց անբիծ ընդ
՚Ո՛չ հմիդ զմեան թէ՝ ‖ հա
տուածք՛ ինձ սոր լսեսր
դարուցի թէ խոտս , և լսես
սրբուցի ձեռաց իմոց ։
՚Ո՛չ հմիդ անձամբ ինձէն
զսուռ թէ իմ ծանակեցից
առել ընդ սբգն թէ՝ ‖ լսեա
ցից սրբուցի զձեռս իմ ։
՚Ո՛չ հմիդ ՚ի մէջ նանրուհ՝
‖ զամբարշտացան ամեաս
բամբասեցից ։ ՚Ո՛չ հմիդ
զելչանկին պարծանս՝ թէզ
սատակեսցեմն կերպասէ
լեցից թէ՝ ‖ դուստրս ինձ
սոր՝ զի ես յանբծութեան
հոսեմ գնացի ։ ՚Ո՛չ հմիդ

բռժիշկ աղեացն այլածինց
Հոգւոյ եւս անբռնական բա-
լոյիցդ ի անառաւն կենդա-
նեաց՝ ի մէջ գազանաց ծաղ
կածին վայրիցդ կենդանիդր
բռնից՝ թիւրութիւն մտաց ի
յաբեղս մահու ձգողակէ ։
Նէ այդ՝ քանզի իմ է ա-
ռակս վերջին կշռամբողս
կան . և առիս անկարկէ
զբիւրածոցն չար պատա՛հ
մունս ։ Ար ինձէն անձին
նիւթիցդ մերս զերծանես
կիզմանոզականս հրոյ տոչոր
մանն՝ հոսեալ ի յերկնաստ
զգոյիս գազաթանս իմաս
տարանի բազմակիս ։
Կանգնի՝ զնացդ ի յար-
դիւնս ինձ օգտից առաղ
մանն եկեալդ՝ յորժամ ան
պատող ի բազմերգութիւն
լինելոյիմ . յ ոչ նըւազել հո
գւով բան թեւատրելոյն պօ
զոսի ։ Օ՛ հանդիր ըստ մեր
գարելին և ըզ տէրունին
խառնեցից՝ մեծս մեզաւո
բաց՝ նկուն պիտանեաց՝
առ ընդ աբն՝ թէ 4 ի բոյ
կացեք լինէն ամենեքեան

Ա Կոր. 7 · 12

Ա Կոր. 14 · 3

Յհ = Կրէ. 14 · 15

4 Կոր. 6 · 9

կալուխ կենդանց լքանէ ։
Ա՛խոռգամոյն և վիրգս մա
հու՝ ինձ իբր ի պատճէն
առաքէ ։ Կանգնի թէ ։ չար
է անէծս առնուլ յօտարէ՝
ապա անձամբ ։ զանձն անի
ծանել՝ կրկին չարաչար։
2 Ասէ եթէ քառնուլ նա-
խատինս ի մերձաւորաց՝ օ
րէնք են , ապա ի տեսուչն
հայցել զայսոսիկ՝ կրից ա-
րեան ատաձանմուէք՝ վիշտք
աղէտից և խեթք մոտաց ։
Ա՛պագ թէ առ խոնարհու-
անձին խրատ մատնեսցի՝
ջնեալ և կշռամբեալ անի
ծիւք ի լեզուէ իւրմէ , ի
խոտանելանալ և յամենիմ
խան շրթանց բերանոյ վեր
նոյն օրէնեացն ։ Օ՛ էր շր
մարտալ թարգմանեաց ըզ
գաղձն իւր առ նա՝ զհետս
կենացն ոչ լքանելոյ ։
Ա՛ահմանաւճն սիրոյ՝ զպար
տեացն արմատս կրճատեաց ։
ոչ տիրեալ ի խարդաւա-
նաց չարաբանողաց ։
Ա՛խտար հօտին քո գոտե
բժշկեաց՝ դիմելով ի յոյնն

զնեուս ի մանիանս օտար
ազգ մեզոյ, կամ ձգեալ ինչ
մատակարարել մեր զանոն
տալ ընդ դէմ թիւ, ‖ մի թէ
հացոյդ ունայն պարծանաց
տեսցէ անպատկառութիւն պեր
նոյ անդամոյ իւրոյ ի նոցունց՝ թէ
շահասիրէ փրկիւս զիս ասէ։
Օ՛ հմայդ ինչ ոչ կուտայուն
տուր անպատկառութիւն պեր
նոյ անդամոյ իւրոյ ի նոցունց՝ թէ
շահասիրէ փրկիւս զիս ասէ։
Օ՛ հմայդ ինչ ոչ կուտայուն
տուր անպատկառութիւն պեր
նոյ անդամոյ իւրոյ ի նոցունց՝ թէ
շահասիրէ փրկիւս զիս ասէ։
Օ՛ հմայդ ինչ ոչ կուտայուն
տուր անպատկառութիւն պեր
նոյ անդամոյ իւրոյ ի նոցունց՝ թէ
շահասիրէ փրկիւս զիս ասէ։
Օ՛ հմայդ ինչ ոչ կուտայուն
տուր անպատկառութիւն պեր
նոյ անդամոյ իւրոյ ի նոցունց՝ թէ
շահասիրէ փրկիւս զիս ասէ։

Ա. Թագ.	
ԻԹ.	5
18	12
21	13
26	4
ԻԲ.	1
33	17
36	9
36	17
36	20
38	2
40	15
42	1
43	21

ազգ գործէք զանօրէնութիւն։
Օ՛ հմայդ ոչ առնէիր ի
բազմացն պատուիրանաց
կատարեալ՝ շնորհին և օրի
նին՝ բարբառեցայց զբե
զանկին՝ որ նախ ինքն այլ
զոր մեզ կանոնեաց թէ ,
‖ քանզի ծառայս քո պահէ
ցի զայս։ և որ ջհուան զան
ասացեալքն։ Օ՛ հմայդ թա
փուրս ի լուէ հնամաոյց
կենաց՝ ‖ ընդ երկիւղածու
ւոն օրհնեցից։ Օ՛ հմայդ ը
ձեզնիս մաղթանաց գիմս յո
դէցից թէ՝ ‖ զմին ինդրե
ցի ի տեառնէ՝ զայ տեսի
վայելուչ ինչ , և զհրա
մանատուի տաճարի նոր ։
Օ՛ հմայդ ի հրաժարելին
ինձ ձեռնամահեցից՝ յոյժ սա
կաւ թէ՝ ‖ ոչ զոյց վայել
օրհնութիւն ։ Օ՛ հմայդ շէ
թամարք հոմիք զանձն իմ
անիծից ասելով զինի յո
լովից առեալն թէ՝ ‖ երեք
սան իմն չարագործաց՝ ասե
ակել զմիշտս նոց յերկրէ
Օ՛ հմայդ զիմեան դարձել
թէ ։ ‖ չարք վաղվաղակի

անուն բարեբերեսն, ‖ թէ
հանդերձ եղեց առաքել սեռին
յերկրին կենդանեաց։
Օ՜ հմայող աշխարս անբաւ-
ից մեղաց՝ զարդարոյն առել
կարդացից թէ՝ ‖ ոչ մեղք
իմ եւ ոչ յանցանք, առանց
մեղաց ընթացից և ուղիղ
եղէ։ Օ՜ հմայող զինս ինքն
մատնեցից կորստեան՝ յոր-
ձէն զայս բան՝ ‖ թէ մի՛ ո-
ղորմիլ գործոցդ զանօ-
րէնութեի։ Օ՜ հմայող թէ՝
‖ ոչ մոմ հալի առաքի հրոյ՝
այնպէս և մեղաւորք յերե-
սաց աստ։ Օ՜ հմայող գրգե՛ս
ապականացս վասիւթքէ՝
սահմանեցից զանմտմանն
ինձ բան՝ ‖ թէ խոնարհե-
ցո՛ւցի պահօք զանձն իմ։
Չէ զազգակից նորին ընդ-
նայն, ‖ թէ ես՝ ի ներքո նց
գթութիւն զգենուի. և ինք-
րև զգաւառ և զտրտում
խոնարհ առնէի։ ‖ Ընդէս
հանդարտեցից զնմանեացն
իմ պատուի միշտ յիշատա-
կել՝ ‖ թէ սակայն մերոյ
բարեբերեն այլ ոչ բաղա-

աստուածոց։ Ընդէր ոչ
մեղս գործեմք խոնար-
հեցի՝ առաքի կայ նորին
կատարեալ առաքելի պատ-
ճառ յոյսակնութեան՝ ախտա-
ծարծիցն պատնկատութիւն
պատկերացն կերպարան՝
ı ‖ Ճշմ- ı աստուածոյ և քամելոյ և
11 · 5 մեղքոյս պատրաստի, և
թարախաւոյ թարմատորի՝
ընդ զազրատեացն կանա-
ցեաց իշխանէ պատկա
ռանք անկերպարկու ծանա
կութիւն ։ Ընդէր ոչ պատկա
ռեցից սովիմբ առել ընդ
նահատակին՝ որ զայս գի
մագրաւեալ առ բարին ու
ı ‖ Ճ- ղ! նէր մեղս՝ 2 թէ վա՛ քոյ մե
43 · 23 ռանիմք զօրհնութիւնդ. և
48 · 3 որ ի կարգին է սուրբ սաղ
52 · 7 մոս ։ Ընդէր չմատոյս յարս և
55· 11 վատթարս՝ առել ժպրծիլ
58 · 4 գիմ թէ՝ ‖ բերանս պատեա
58 · 6 ցէ զնմանաւք, և սիրտս
67 · 2 պճանճար ։ Ընդէր մարդե-
34 · 12 լոյզս կերպասանաւք՝ ‖ ըղ
34 · 12 մարդահաճոյին ոսկերս ցե
74 · 8 ւէր մաղթեցից։ Ընդէր ըղ
կրկին երկրորդեալն մեծ

ռեցին, և արքային ի նմանէ
ամ մեղսածորք երկիր ։
Ուրբ և գնան առ սուրն ,
|| թէ զամենայն նղվելս
մեղաւորաց փշրեցեալ ։
|| Օ՛ Լսէր զսակրատեսո-
թիւն յանկարծ ի հառա ա-
նալ հնոցինեցից՝ որ ընդ-
առաջելին գՀոգեստուութիւն
ընկալեալ մատուցեալ . ընդ-
նոսին՝ նոցին թերութեանն՝
զերախտիս քո ածեալով
արձեսուիք՝ խոչին փոր
կանոք , զան նորա զզօրա-
վարութիւն մոլեսի՝ ցպոյն
պանդխտեցաւն . որ զօրինակն
նկարագրեր առքուանական
անուանութեանն : Օ՛ Լսէր
զյարուցելոցն ի վերայ դի
ւաց զաղէտս ցուցից՝ սրբ
նորա զօրաւորացելոց խո-
ժաղուժ ազգացն առելոյն
|| թէ արկին զիսկունս բա
թեացն որ ի մէջ կերակուր
ինաւակարացն թրջելոց ,
այս է այսոցն օդայնոց ,
ուրպէս զանկեալ զսերմն
բանին ի հանապարհին ։
Նա զկամս ընդ չարին՝ սբ
անուանեցից՝ իբրև զնամ
նակիցն առ ի նոյն շաւիղ
չարին պատերազմի՝ զա-
պար գաղտնամարտ մասց
օգտելոց . զոր ես զօրացու-
ցի՝ գործակցեալ հընարից
բանապարհին : Նա ոչ ու
նիմ ազերսել թէ՝ || մի՛ տեր
և մի՛ դատարկիր ածս : Նա
|| խորհեցան ի վեր ազգ քոց
և ասացին . զոր ի կարգէ՛
սարմանիս ազօթել ։
Ընդել յոյժ պատեհա-
գոյն է առնուլ զայսոսիկ
ի վեր բռնութեանն մոլեկան
դիւաց՝ միշտ հակատելոց
առ ներկայիս խռովուի . և
ընդ նոսին նոցին մշակաց ։
Զորոց զո՛ք ոգւի բարձ
րեալ մեծիդ այ՝ պահե-
ցես և ամրացուցես՝ երկ
նային զօրութ շրջմտակու-
թիւք յամ ընթացից խաբե-
ղին հոգւոց՝ խոչիւք լե-
ոյ զմեզ պաշտպանեալ ։
Ու զի թէ և գլուխն մեր
անօրէնութիւք բազմօրի-
նակ , այլ ոչ հայհոյելիք ։
Ու ոչ հանգեաց ի կո-

74 · 10
74 · 9
78 · 2
I ||—ա
13 · 4
||—վա
82 · 1
82 · 5

զԱստուածութիւնն տեսանեն
ամէն :

Ա ԷՐՈՒԻՆ յուշերուած իրենն է
ծովերուն նորին հոգիէ առնոյն
ամէն ոչխարներ որ ծովուն մէջ
կան" : ԱՒ-

Ի ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏ
է ինձ զգնաւէն որ
ի սաղմոսին այն-
պիսոյ բանիցն ի միջ ար
կանել . որ ի նախասահմա-
նումն եւ ի նզովս ինձ
յարմարին՝ հանապազ եր
գել իմովքս տուիք :
Ուստի՝ զիմիդ արդեօք
զուք երկանիկն ինձ գա
տապարտելոյս համանեցա-
ցից՝ ասելով ընդ նմին՝ թէ
7 ոչ մերձենցուք առ գիւ-
րեան արարչէ : Օ՛ի ամէն
զնաւարտութիւնս տանցն

1 Հիւս. 1 · 2
6 Ելից. 10 · 12
7 Ելից. 100 · 4

քաղցրասաղարտիկս հրճուեցեր
անհամբերութիւնն հեռաւորեալ՝
զոհս ողջոյնս հատարակաց
քոց՝ ողջոյնս հատարակաց
լեա ի վերջին աւուրս :
6 Ուր ի ձեռն առաքելոցն
տեսակս յիշատակաց՝ 5 ոմանք
բարեխոսելոց : Այլ ամենա-
զգուշ լինասնձնամբ ի ընդ
հոգի՝ Հրեայքն զաղտագո-
ծաց՝ կրկին վիրացար. տա-
ղտալի՝ զնայիս ոչ զերիս
ուածն քեզ զբերեցեր . առա
լով զգայմանալիսն լսողաց
բանս՝ ածեալ զմտաւ . ‖ Ոչ
ևս յաւէտից անիծանել
զերկիր վս գործոց մարդ
կան : 2 Ուր մերթարկս մեծ
լինի պարարելով՝ ընդ կեանս
անմաքրից և պարտաւորաց
աստուածն : 3 Այլ երբեմն
առակաւ դրամներուցն՝ զոմն
խայտին ի կործանելիսն ցու
ցեր զգերծոյծ : 4 Ուր առ
ոչն ոսկեայն ներքինացար առա
ուիկ վառանգեալ՝ ընդ յամ-
բառնալ անձրևին առ ուրա
ցողացն գաղման : Ընդա-
ռելս ցուցեր բարեքեր
տեսակս յիշատակաց՝ 5 ոմանք
լեա ի վերջին աւուրս :
6 Ուր ի ձեռն առաքելոցն
քոց՝ ողջոյնս հատարակաց
անհամբերութիւնն հեռաւորեալ՝

յայտնեալ զինեւ թուեցան
զարհուրեցուցչաց՝ ընտա-
նեկից կայից կանանց օ-
րինաւորին զնուաւորին և
թագաւորին և մարմնական
հրամանատարին՝ որք և եկով
նոյնոյն են համբուրելք՝
առեալ ոչ յաւուրս ե-
կեց ի կենաց։ պատուոյ ա-
ւետեաց և նորոյս աշա-
կերտ՝ անմահն յամենաւա-
բարեխարգեալ ։ Օ՛ հայդ
ըստ իրաւանոյ արդարոյն՝
|| ընդ դէմ մեղաւորացն ։
հանդո զինեցայց առակաւ
առաւօտին ի սկիզբն արթ
նուէ միշտ պատրաստական
լինելոյ ։ որև ոչ զանդաստա
մարմնոյս գանեալ խրատե
ցին։ Օ՛ հայդ մանանկեալ
մեծին արուեստին՝ || առ
ատկերից ի քաղաքի աշեղն
զանօրինաւորն ։ որև ոչ լոյ
բուսեալ բիծ հոգւոյս ի
մէյ մեռուցն ։ Օ՛ հայդ որ
առնցէ գիտողին շէ յայտ
նեցեալն՝ || թէ զմոխիր ոչ
գիտաց կէրն ։ Օ՛ հայդ որ
ոչ միացուցն մինոյս կրկնի

կամիլ սի պղտոր ընդ յա-
տակ պուռայր աղբերց եր-
գողին՝ առեալ ընդ նմին ։
|| թէ զբանդելին իմ պուռայ
ուզ խառնեցի։ || և պուռայ
ուզ իմով զանկողինս իմ
թացի։ Օ՛ հայդ ինձ գիտեցիք
մեղաց մահացեալ ։ յորժամ
սիրոյն այ ի բոլոր սրտէ՝
ըզ յանցմունս նախնեացն՝
եւ վարկանիցի ։ || թէ մե-
ղաք մեք ընդ հայրս մեր ,
անօրինեցաք և յանցաք ։
եւ որ ի վախճանին յանգի
աստմս՝ լրութեամբ առա-
քեան առ խրատել ։

Պարիք յարգեցայք գոհել
ընդ բարիսն ։ յորժամ մա-
րդկային հնազից այս գեղ
պատուեցաւ՝ որ ոչ միս գե
տաւ ։ || ի գարշելութենէ կե
րսոյց ի մահ սովեցեալք՝
և ի յաչախս թեննէ հզանց
ի հոգւոց դիւացեալք՝ ըս
խորհ ինքնօրէն կրօնից
հրեից և հեթանոսաց ։
|| Օ՛ հայդ արդարոյ իմ
ձայ յաւիտեան , զոր ոչ
բնաւ խոկ կատարեցի ։

| ի սալո
սաց ։
100 · 1
100 · 8
101 · 10
101 · 10
6 · 7
105 · 6
106 · 18
111 · 9

Ո՛վ հնարիչ՝ ասէ ընդ օձերսն՝ հնարիչ՝ ասէ ընդ օձերսն՝ և գանձ գե-
վհատելոյս՝ եւ գանձ գե- վհատելոյս՝ եւ գանձ գե-
ի ցոյգս ասից քաջայերութ- ի ցոյգս ասից քաջայերութ-
եան՝ զի ոչ ինչ ինձ ասէ եան՝ զի ոչ ինչ ինձ ասէ
Աստուածն ։ Ո՛վ հոգի ընդ Աստուածն ։ Ո՛վ հոգի ընդ
քում քան զմարմին բան՝ քում քան զմարմին բան՝
եւ որ ինձ տուիս պատմել եւ որ ինձ տուիս պատմել
զիս ։ Ո՛վ հոգի ընդ զիս ։ Ո՛վ հոգի ընդ
ինքեան՝ ասէ ընդ ինքեան՝ ասէ
ոչ բարձրացաւ մինչ ոչ բարձրացաւ մինչ
ոչ իջանէ ։ Ո՛վ հոգի ոչ իջանէ ։ Ո՛վ հոգի
ընդ ինքեան՝ ասէ ընդ ինքեան՝ ասէ
ոչ ոք ընդ ինքեան՝ ասէ ոչ ոք

Ա տաղն
այց ։
138 · 2
138 · 20
138 · 22
139 · 4
141 · 5
141 · 8

Ա տաղ
4 · 10

Ա տաղ
143 · 16

Ա տաղ
144 · 10

Ա տաղ ։ Ա տաղ ։ Ա տաղ ։

զատ ի մարքսեմեանց՝ ընդհա-
տուցեալ : Ուստ եթէ ի
կանխեալ թվից մերձ այսր է-
դից յիշատակարան ինձ կո-
տամբէ՝ թէ ‖ սիրեցէ՛ք
զնոր աբբ նոր՝ զի առագաս
հնադրէ այր. և կրկին հատա-
ցանէ ամբաստանութիւնն ,
ասա յորմէ գնդի ես գէ
տացը՝ գերեալ ի գաղա-
նեաց գառինն չարեաց :
Ուանգի՝ զոր օրինակ առ-
ատնին ապաստան ան-
րեք անկոց եղեւին ծառոյ
շարժեալ ի հողմոց ա-
գին բռնեալ հատեալ ի
հատարն, այնպէս Քանացու-
Հարեալ զընթացից իմոց
վերադառնալ թե քաջաբեր
ուղեաւ՝ գայրմարեալս ձե
առաք անեղ միակիդ :
Օ՛ր հատատեսցէ ար
տատացանել վերատին
գալիէ՝ նոր պատարեալ
անապակին՝ յանդատան
կենաց խրատոց քոց կա-
տարէ՝ անհնարութեանդ քա-
զատր քո օրհնել յաւէ
տեան ամէն :

Ի սուրբ
պատ
144 ·20

և զկարգ բանին կատարէ՝
մինչև զաղաւնին և զբնա-
644·21 Հալին ազդեսցէ , թէ ‖ պա
հէ՛ ասր զամենեսեան ողբ
սիրեն զնա , և զնմ հեղա-
ծորս սատակէ՛ ասր :
Ի գեղխոյ լսման գերոց նր
հաւատացելոց սատմոս ,
իբր թէ զօրինակի խոկ է
ցոյց՝ վերջին հատուցման
արդարոց և մեղաւորաց :
Ո՛ւրախ ցնծեսցէ ան ի
ամն և զինի երկնցեսցէ :
146· 6 Օ՛ր թէ ‖ ընդունի զնե զա
ասր՝ և խոնարհ առնէ զամ
բարուածանս մինչև յերկիր,
ապա ինձ դժնեխս ոլքան
երկու թիւնդ կան առմին :
149· 4 Ուստ եթէ ‖ հաճի՛ ասր ընդ
ժողովրդ իւր առել , և
բարձր առնէ զնե զա ի փրկ
կութ , ապա հեղերեալս ես
ի բարեմասնութեանդ՝ որ
հատատեցից : Ուստ եթէ՝
150· 1 ‖ օրհնեցի՛ք ասր ի սրտ նուռ
30· 27 սիրելոցն , ապա առատս ես

նալ բանին ալմաստին բերել
բեալ , թէ ‖ զկամս երկիւղ
ածից իւրոց առնէ ասր :
և զկարգ բանին կատարէ՝
մինչև զաղաւնին և զբնա-
644·21 Հալին ազդեսցէ , թէ ‖ պա
հէ՛ ասր զամենեսեան ողբ
սիրեն զնա , և զնմ հեղա-
ծորս սատակէ՛ ասր :
Ի գեղխոյ լսման գերոց նր
հաւատացելոց սատմոս ,
իբր թէ զօրինակի խոկ է
ցոյց՝ վերջին հատուցման
արդարոց և մեղաւորաց :
Ո՛ւրախ ցնծեսցէ ան ի
ամն և զինի երկնցեսցէ :
146· 6 Օ՛ր թէ ‖ ընդունի զնե զա
ասր՝ և խոնարհ առնէ զամ
բարուածանս մինչև յերկիր,
ապա ինձ դժնեխս ոլքան
երկու թիւնդ կան առմին :
149· 4 Ուստ եթէ ‖ հաճի՛ ասր ընդ
ժողովրդ իւր առել , և
բարձր առնէ զնե զա ի փրկ
կութ , ապա հեղերեալս ես
ի բարեմասնութեանդ՝ որ
հատատեցից : Ուստ եթէ՝
150· 1 ‖ օրհնեցի՛ք ասր ի սրտ նուռ
30· 27 սիրելոցն , ապա առատս ես

ԻՐ ԻՐՈՒՆ
և բազմապատիկ։
Ամարտասէր և եր
կայնամիտ։ Այլոյն թէր՝
ընդ հօր քում պատճառել
և օգնականանալ։ Ոչ տայ
սրտի այլ կենդանուց։
Ընդդատաստան միշտ խոնա՛ր
կրասեանն։ 1 Ար ամենևին
անիւրձ եւս ի չարեաց։
2 Ար ոչ կամիս զմահ մեղաւ
որոյ։ Ար վրիպեն են ի
քաց կամաց ընծայեցուցել։
3 Ար դարձեալ ոչ ես զըր
ոիկ մեղաց ի յօդ քոյոյ։
4 Ար ջնր բարկութեան՝
յանձրև փոխարկես։
5 Ար գետնեալ կինն ի բա
րեաց՝ կրկնական գոյիւ նա
չանքեցեր երկիրս քեզ
ի նոյն պատճառի. ոչ խնայէ
ընդ անպատրաստն, և ոչ հա
տանի ընդ պատժապարտսն։

6 Ար զաշտութիւն ծովուն
սահմանաց՝ եթէ գիարկասես
քարանց կատեցեալ յե
ղանակեցեր։ 7 Ար գիարձ
րանիթ վէմն անապատին՝
ի վիճակս վտակաց հոսել
բղխեցեր։ 8 Ար գորդանա
նոյ ջրոյն սրտիարժ վայել
եկուխն՝ հրաշատար անդրա
դարձեալ՝ ի յետադարձ հե
թանոսաց ի լուսացուն յա
ւազանին՝ ի թիկունս ա
ռաքեցեր։ 9 Ար զպատճաս
առեալ պարիսպն երկաթի՝
յօրինակ կործանման բըռ
նութեն սատանայի՝ եթէ զիա
թեռի յարդի ցնդեցեր։
|| Ար զինասպան ջուր նո
ցին՝ յատակ պղպջեալ առ
ի բանին վոխարկեալ քա
նանացոյն փրկութեան,
խորհրդական աղբիւր հա
ւատալ անուշեցեր։
10 Ար զիշատչին գառնոյ՝ 10 Ելից
եթէ զմահ անհաւանալ՝ 15 · 28
կենդանի վայրկի՝ ի քեզ յար
մարել՝ պիտանի արարեր,
|| Ար զառեալն ի գերոյն՝ 4 · 9
ի գիտութիւն անսահման

|| Երեքին յաւելուած կարէն
հեծանելեան՝ ալէրէն հպարտ ա
լիսն ոչիր ի ներս ընդ ա
խորոց պրիսն ընդ ։

ԿԱՏ

1 Յովբ 1 · 13
2 Ելից 18 · 23
3 Ած Ել 19 · 11
4 Ղևտ 3 · 50
5 Թուոց 19 · 26
6 Երեմ 14 · 22
7 Մեռոց 20 · 11
8 Յես 3 · 16
6 · 20
9 Ած Կգ 2 · 21

կերակրիցս : Ալ տաս այսօր
ասանկայ աղտիս ըմբռնիլ
ներքս : Ալ չհայտս մնքուա՝
հերս ընծայեր : Ալ զաս
ղտիկ սեռքէ վարդոյ՝ ի
ձեռն կերպարան զարմա-
նագործեա . զուշեալ թէ՝
աս ամ ասչխան հեռաւո-
րանան յաղթող ես հզօր :
5 Ալ փոփոխես զշրթունս
բնաւորականաս լաւ բանին
յօտոյ ի կամս հաւատոյին :
‖ Ալ աստանեա զերկիւղ և
զմեռնիլ առին ի հնոմանց ,
նշանակեալ հաստատուծին
զոյին թէ ճշմարիտ Աստ-
ուածոյ ինկողնիցէլ : Ալ հոտոտէս
զառատս հրոյն զանչափ-
ս և զարձեալ ի նոյն կապես
հրոյ զյարմակաց . յայտ ա-
րարեալ թէ և աստ մեռոյ
բաղմաւ՝ զհետագայսն ա-
ռիթ կամ թողուլ՝ գոյնպէս
զօրեացես : Ալ զարտա-
կին անդադար էութիւն՝ հրոյ
երասանաւ ինն գաստիա-
րակես . երեքեցուցեալ այն
իրի կերպին՝ թէ զնաւես
չար գիմեցուին՝ յորժամ

գո հրամանի՝ անդրանկիդ
գուանայուն՝ ինոր երանգ
բառնայցին՝ մաներ արիւն
ի ցամաքիս : 1 Ալ զանկին
գան ցուաց գաւազանին ,
ի կերպատաւ աս ի զբոյդ
մերոյս նկատագրիլ , այլ
յօտարազնիցն ընտրութի՝
ի տիպէ ապագոյ՝ կերպիւ
վիշապի նմանեալ ցուցեր :
4·6·7 ‖ Ալ զերկանիկ չեռն ակոյն
մանիկն՝ ի ցոյց տեառ
ապաստինցս հրաշից մարդ-
եղութիւն գո բնութիւնս՝ և
գո սահմանս մարդկայնս ան-
գուս լինելոյ՝ անփոփոխ գո
հաստատ կրկին գուանա-
կեցեր : Ալ յայտարարեա-
ղիշատակութիւն բարեխոս
մանկա արուեստին սիրոյ՝
զանազանիկն 2 գիտ մեղս
ուսանելոյ կոչս ասպնեաց գո-
շակերգեր օրհնեալ ամենա-
գո թ : 3 Ալ բառս գանեա
հրոյն գարգի՝ գիտեցին
յանշեղականէն : 4 Ալ ջան
շարժն՝ իբր զընթացող կա
ռավարեա : Ալ յանարգ ար
գանակ՝ կոչս գեզ պատ-

1 Կոչ 4·3.
4·6·7
2 Կոչ 5·32
3 Կոչ 103·14
4 Կոչ 17·6
5 Կոչ 12·19
9·5
6 Կոչ 101·26

զմա՛ զի անբանինն՝ զմտաւ
ուռս զգաստացուցանէ։

Ա՚ր իբրև զսիսաս մի անձամբ
նաւի՝ իմիք շարժուածքաւոր
սրեաց՝ զանբան թանձրու՛թ
գետնոյս դղրդես. որով
ծանուցեալ լինիս ամենից
հաստատածոց թէ իցիս ան
երկրայելի։ Ա՚ր ի բան քո
զօրէղ՝ հիմնացեալ ամենա
ցո՛ւմ։ Ա՚ր սերմանես զար
տաշխատեալ մարմինս յերկ
րի, և զնոյն անկորուստս պա
հեալ՝ կրկին կենդանածիս
նես։ 3 Ա՚ր սպասկանացուս
սեանդեալ՝ անեղծս բաս
նաս։ 4 Ա՚ր ընդ մահկանա
ցիս թոյլ՝ զնչխարդ կենաց
խառնես։ 5 Ա՚ր հրամանաւ
անդորիս՝ ի խոնն վայր
կենի՝ կազմեցեր պատրաս
կացուցեր զանզարդութի
ամենից երկնաւոց։

Ո՚չ զօրս քո՛ և կար
դութիւն, ո՛ր շրջանակես
զժամանակս առաց հոլով
մանս սեռից յոյլ ընտանե
թիւն բարեպատեհ առա
դութեան։

Ա՚ր

զանազանութիւն՝ զմտաւ
ուռս զգաստացուցանէ։

Ա՚ր իբրև զսիսաս մի անձամբ
նաւի՝ իմիք շարժուածքաւոր
սրեաց՝ զանբան թանձրու՛թ
գետնոյս դղրդես. որով
ծանուցեալ լինիս ամենից
հաստատածոց թէ իցիս ան
երկրայելի։ Ա՚ր ի բան քո
զօրէղ՝ հիմնացեալ ամենա
ցո՛ւմ։ Ա՚ր սերմանես զար
տաշխատեալ մարմինս յերկ
րի, և զնոյն անկորուստս պա
հեալ՝ կրկին կենդանածիս
նես։ 3 Ա՚ր սպասկանացուս
սեանդեալ՝ անեղծս բաս
նաս։ 4 Ա՚ր ընդ մահկանա
ցիս թոյլ՝ զնչխարդ կենաց
խառնես։ 5 Ա՚ր հրամանաւ
անդորիս՝ ի խոնն վայր
կենի՝ կազմեցեր պատրաս
կացուցեր զանզարդութի
ամենից երկնաւոց։

Ո՚չ զօրս քո՛ և կար
դութիւն, ո՛ր շրջանակես
զժամանակս առաց հոլով
մանս սեռից յոյլ ընտանե
թիւն բարեպատեհ առա
դութեան։

Ա՚ր

և կամին՝ հանդարտ առնի
ցես։ Ա՚ր զանբարբառ բո
լորակ լսանին՝ կարգես ու
նայեա և պատրաստես. լս
սաւարակ զպատճառն առ
աւետիս ուստից. թէ ի՚
նէ՚ատուէ բարեաց զպար
տաւորս մատչին՝ դու ածես
ի լոյս թէ առաքեսուես
հարստուէն։ Ա՚ր զեղուկս
անիսօս աստեղաց՝ իբր ըզ
դաստակ դղեակ հօսից՝ որս
հեա և ժողովես. յոյս ինձ
կենաց առ այս խորհրդա
բերեալ՝ քաղցրահայեաց ան
առի՝ թէ և անապատուց
լերուանց կարողասէս բա
ձես ազգիդ։ Ա՚ր ի՚մէջ մա
հու և կենաց՝ շաւիղ վեր
ատեան ուղես ի ծովս.
վկայեալ եղեալ հաւատոյ
թէ և յանկարծաւուրն
վայրի՝ զև ստուգապէսիկ ան
գայթակղելի։ Ա՚ր իբր ըզ
ջուր կամարացից ի հերց ե
ռացեալ՝ ոչ զմեզուց մկրիկ
պղտորեալ՝ բանիւ կատաց
փոյ խափանեա։ 2 Ա՚ր
հայիս յերկիր և տատանես

1 Կոր.
14 · 3
2 Կոր.
103 · 31
3 = Կոր.
15 · 42
4 յոբ
6՝50՝51
5 Կոր.
148 · 5
6 Յոբ
30 · 26

1 Աստ՝ 146. 4
2 Ղեւտ՝ 40. 20

1 Աստ կարգաս զանազանել սրտի իբրև զկենդանիս։
2 Աստ ազգաս մեզի, և նա քա ընդհանուր։ Աստ մեզի կենդանս անկանեա անկատարութիւն հնարագիտութեան՝ մեզ և առաքեա։
Աստ կեա նախակարգ յօրինուածոյն առաջնաստեղծ լինելոցն՝ յ արարչէ զիա առաքինասէրն Աստուածն հր բաշակերտոյն հանդիսից՝ ըստ գործոյն երկնակոթիւ կանխահասից զարմացման՝ այլ լինի գոյացութ ոմանէ առասկի անեղծ աշխարհս գործութիւ՝ և քան զայն ի մարդանալդ քո՝ որոց ոչ գոյ թիւ։

3 յոբ 9. 9

4 Աստ աչս զինան մեր՝ քեզ գրեցեր։ 5 Աստ զարդարութիւն քո՝ մեզ շնորհեցեր։
Աստ ընդ քեզ կրեցեր զմեզ հաշտութեն մերում փրկանակ։ 6 Աստ ոչ երբէք լսեցիր մեզ յորմէ՞ն Աստուածդ զամբարշտեալս ի պատուոն բարկ երկիւղի։ Ո՞վ թմրեալ՝ ի զգաստութիւն

4 Ղեւտ 5։ 4
5 Հռով 5. 17

6 Աստ 7. 7

արթնութեան արտի։
Ո՞վ անմտութիւ՝ ի տրեալ պայծառութե կերպանին։
Ո՞վ զարմանալիս՝ յանբծութիւն հանդարտութե ոչ պատկերդի։ Ո՞վ բեկեալ յոյժ թե, որ ի գիպանդ ոչ խորտակի։ Ո՞վ լացեալ ի հնդութե զուարթութե անտխրելի։ Ո՞վ յաւտահաւատալ՝ ի սէր մեռանելոյ անքակտելի։ Ո՞վ ամաչելի՝ ի վաստակութիւն հաստատութեան անշարժելի։
Ո՞վ հաւատալ՝ ի լոյս ե ընութե անմերձելի։
Ո՞վ մահս գերեցեալ՝ ի կեանս, որ ընդ երջանկաբ ոչ անկանի։ Ո՞վ ի փառաւորեալ անուն քո յաճոյ տովանեալ յամենայնի։
Ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ սրբոյ՝ ի բարձունս երկնի և ի տարեալ երկրի՝ և ի բնակիլ նոց։ Յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

ՅԱՅ ԸՐՈՂ՝ ընդհէր ոչ ի վերոգրեցեալն առաջս նախատաւսական՝ և յայլ մարգարէից մնաս ինչ յօգեցից։ Ընդէր՝ զինչ վայելուչն ինչ ի կերակրոյն, եթէ անզգայեալ ցաւ ընդ առնիցեմ։ Նա՛ կամ զոր շահ առցեմն ունիցի՝ ուեթէ ոչ ի մեռ առնուցուս Ընդէր ընդունիմ զիս ինքն ի նոսին՝ և ոչ խնայեալ։ Ա՛ծացեալ լինիմ, և ոչ պայծառանամ։ Ընդունու ծա գեալ՝ և ոչ լուսաւորիմ։ Ա՛ելոյ ձաշակեմ, և ոչ քաղցրանամ։ Ա՛նտունիս լը նամիմ, և ոչ բժշկիմ։ Ա՛ինչ կանխեմ ի նոսն՝ և զատարկ երևիմ։ Ա՛նաստաւած ձառիմ, և ոչ երբեք խրատիմ։ Ա՛ղբիւր զարնէր ի վերոյ ջուր ի ներքոյ ոչ ի ներ ծուխ ելանիցէ։ Ա՛ղբիւր ի ներքոյ ջուր ի վերոյ ոչ ելանիցէ։ Ա՛ղբիւր՝ 2 մեղք և ամօթ երևեցուիք իմ յիս, և ես մատչիմ ի նոսին՝ ըստ մարգարէին որ ի դիմաց պատառոյնն բանի. Յ և ասէ տուեալն առակին՝ հիւն տրկոյն և նոր գինեգին։ Ա՛ման զի ի՞ 4 առակին անօրէնիք և մեղաւորք խոհեսցին ընտ էապիսոյ ձայնին, ապա և ինձ դիմել նոյն բաժին հանդերձել պահի։ Ընդունի ասեմ զապաշխարն՝ ի՞ ես հաստացանէ՝ այնոցիկ որք առաքեալ առնեն զամբարտաւանութիւն։ Ա՛ն կցորդեմ սիմին զնեթերցուածն՝ 6 ի՞ օր ասն ի վերոյ հպատրոյ և ամբարտաւանից։ Ա՛ահ ի՞ 7 օտար երկին մեղաւորք ի՞ մօրէ՛. և որ ինչ կարգ առ ինն ցուցանէ։ Ա՛ոյժմ առ սիմն՝ 8 ի՞ կործանեսցին անօրէնիք երկրի, և առ բարիքսն բարձցի՛ չերկրէ. 9 և անխրատիք մերժեսցին ի նմանէ։

Ա՛ղբիւր զգաստանամ։

Ա Կորն. 5 · 14
Ա Պետ. 1 · 20
Ա Պետ. 4 · 48
Ա Պետ. 5 · 7
Ա Պետ. 1 · 20

ընկալաքը. ‖ որ ոչ ի կոծելն
ոչընայի, և ոչ ի փողելն կա-
քսեցի: Ընացեր անօրէն
ինիս 2 թէ մի՛ անօրինիր. և
ես ի նոյն չարիսն պընդե-
ցայ: Աեղաւորիս՝ ‖ թէ մի՛
ամբառնար եղջիւր ի բար-
ձունս. և ես զընդդեմն
գործեցի: Ոչ ոչ զգացի
երբէք զառաջեալս՝ յ թէ
ի ձեռին քո են եղջիւրք
սրբոյդ հպարտից ամ-
բարձելոց՝ խոնարհեցու-
ցանել և բարձրացուցանել.
բուս ամբակում՝ գամ-
թէ, և զաքարիայ:

Որհնութիւն ինձ կամեցար
ողորմած. և ես անիծեալս
ինձ տարագրութիւն՝ խոստով
գոյ յարժանին ինձ մասն:
Ախեցի զբարկուէ, և ոչ
զբարութիւն: 4 Ի շրջակէցի
բուս գերդն զխաւարն՝ և ոչ
զերգս: Կինդանին ձայնիդ
քո գիտաց՝ ապաւինաս պա-
տասխանեցին: 5 Որդն ան-
մահ առացեր բանիւ ես-
այեայ, և զխոտն անդէզ, և
զկրտամբութիւն անխափան

և

Ի Ե Ր Ո Ւ

առ ամենայն բանն՝
յորմէ ուղղեալ աճ
Իրաւանքն գաուս:
Ընդդատութիւն կշռեաս:
Ձշմարտութիւն չափես:
Որհնութիւն հետեւիս:
Խորհուրդ ընթանաս:
Ատելութիւն մերես:
Ցասկութիւն կամիս:
Ողորմութիւն համբուրես
Ծոյրձիւ յանդիմանես:
Արկայնամտութիւն քննես:
Ձ՛ընդունիս ներողի, և ոչ
գոռոզի. այլ ամենևին
հեզի, համբարութիւն,
և ողորմութիւն: Ընդատա-
ցուբ վերին իմաստութիւնն
անապականն հօրդ հան-
ճարոյ՝ կրկին վկայեալ ան
ձեզ գրեաւքն ընտրեալ յորդո-
գրեցելոցն ընտրեալ՝ բուս
բանին սրբոյ. որ ասէ
առաքեալն կենաց ի քէն

(ՅԷ·2)

Ա Երոսէն յանէլուածն ինչն հե
ծելեան նորին հայելի առնոյն
ազէր Ռաքեանայ: Ինան ի խոշ
ոյ սրբ՛: Ալ՛

1 Պար
11 · 19
11 · 17
2 Պար
74 · 5
74 · 5
3 Ա՛ էր
3 · 4
[illegible]
1 · 21
4 յոբ
12 · 24
5 Լուկ
66 · 24

1 Կոր. 35 · 14
2 Կոր. 81 · 5

1 և զտեղին յաւէտ ունենց ։
և զօրինակ նմին տալով ։
2 և ես ոչ խնայեցայ ըստ ասո-
մոսղին և ոչ մոռացայ ։
Նա՛ ի մէջ մտանէք
կան կոտրեմ գնացի ։
Քանզի մարգարէին թէ
83 · 8 ‖ զօրինութեան առացի որ
զօրինս դնէ . և ես համա-
ռօտել ընդն ի մտացայ ։
Նրանն հոգևոր վիճի գէ
բեալ մասամբ ըստ ոչ քան՝
զգաւիլ խոտոլին բանիւք
կանգնեցեր , առելոյն ին-
քեան ընդոտնէ առ այն ,
118 · 4* ‖ թէ պահելի զօրինս քո
յամենայն ժամ յաւիտեան .
անդ ըստ արձանս թէ բանին
միջնորդեալ զկրկին հաս-
տատութեանն թէ՝ և յա-
ւիտեան յաւիտենից ։
Ընդ որս և զարին նամանիա
մանին պարծանաց առ խոս
խոսիցս , և ոչ զկնէցայ ։
3 ‖ Ք 4 Աւետեցայ ի ոտն բահա
18 · 21 րս՝ և ոչ ես ։ Ի յերկուս
4 ‖ Ն 16 · 29 հետս երկմտութեանք՝ կրկին
16 · 28 կատարի կառավար ի բարեց՝
ըս երկիւծանելոյն հեղինա ։

4 ‖ Ընդհ զմոլեալս խոտոլ
օրինօք՝ նկատ ի մեռելոց ։
և զոստս մարգարէիցն գէ
բեալ ի յոգի . և զմտաեանս
առաքելոյն ընդ մեռելս
մտանն յառեալ . և զնորդ հա
ստատուցս կոսկանն աւե
տեաց՝ յորոցէ ի թաղմա
նէ անթիւն ննջեցեալքն ։
Ի՛ն անչափառոգոյն քան
զննդեսին եղբայրակցութիւն
‖ այդր մեծասոն , որ ա
ռակ լինն յարմնդական , ընդ
մանեալ զգայականաց մա
սանց անողոքից յղփացե
լոց ։ Ընդացի նէր զամ
դարձեալ անընդոստ՝ յա
մտեալ քարոզեալ սրանի՝
որպ օրինակ է բերկարայ ,
և ոչ ապաշխարեցի ։
Նա՛ ազգեան վերսանին ա
սոյն կերպարան լեռնալ՝ կրկ
կին ոգորմութեանի ։ Հայր ,
աչսուր , մարգասէր , խնա
մակալ , կենդանի սբ , լու
սաւորս , և անմահական թագր ։
Օ՛ զրութեանք պանծալի խա
չիդ խորհրդոյ՝ ի կարծրա
գեալս մեղաց անբեր սն-

Հասկն խնդ Հասկցի ։
Օ պատկառելին խոչտա
ռակեցի ։ Օ գարշելին
հրապարակեցի ։ Օ ծած
ուկն յայտնեցի ։ Օ թա
քուցեալն ցուցի ։ Օ սմ
փոխեալն ատրճեցի ։
Օ դատաստեանս մատչ
ժպիքեցի ։ Օ գործա
կցութի չարին մատնեցի ։
Օ ամբարեալ թարսն վի
րա քամեցի ։ Օ Հորս պար
տեաց հնոց՝ ծանուցի ։
Օ պատրաստն կերպեաց
ոմն ։ Օ բոզ արգելուլ
վերացուցի ։ Օ ամօթալից
գգեստն մերկացուցի ։
Օ գարշելին յանդիմա
նեցի ։ Օ մրուրն մահու
փսխեցի ։ Ի Օ պատրա
գուշս խաչուածոց՝ քահա
նայապետիդ Կիր բացի ։
Յանձինս վտանգ՝ ոչ ան
խոչեցի ։ Պարծելոյս սիրոյ
ոչ տուայեցի ։ Օ արհամար
հեսցէ՝ առիթ արարի ։
Ինձ ես կարեաց՝ ոչ ոքէ
Հրոյդ ։ Օ Հրեայք
կապ խզեցի ։ Օ գերեակ

Ի Կ
13 . 10

դատաստն երկիւղածեցս մի՝
մատուցէ՝ և անպատշաճ սէր
տիս լցուէ ։ Օ մի առեալ
նշանաւ օժանդակութեան
Ի գիտէ կամաց ամենա
կալիդ՝ պատասխանի բղխեա
ցէ հոգիս ընծայել աշաց
վտապնեցելոցս վասն ար
ատուածց արդարացմանց ։
Ինձ Ի մխիթարէ և Ի մոռ
նամէ , և քեզ Ի հաճոյ
ընդունելութեան . ամենապար
գև ստոյգ բարերիդ՝ փառաւո
րեալդ յաւիտենից ամէն ։

Ա Էրսին յաւելուած Իւլին հե
ծեալ Հոլմեան նոյն հսկել ա նոյն
ազգս Հոլմեաց ։ Կան Ի երե
քեան ։ Ոմն

Ի ՆԻՍ Գ՝
ԵՒ Նախնիս ան
բասխոց ։ Գոլ
լուս մեզամբոց ։ Պետս
անիրաւաց ։ Ընդելիս պատ
ասէրոց ։ Պատկերս յան
ցաւոց ։ Ընտիկեցիս ըս
վատթարս է , ապ ոչ լուս
բարերեաւս է ։ Ընհոյ զան

Ո՛հա հղոր՝ ամբննին՝ ան-
հաս՝ բարերար՝ Թագաւո՛ր
անմահ, աս այս կերպ պատ
կառանաց ընդունաբարեա՛
խոնարհու-թիւ . ոչ ինձէն
զանձն մեծաւ ձեռնտըք յո
դի դատեցի, լո՛յց նըւա՛գա
բանիք այսր մատանի՝ անուր
գանձք սօթոյ զգեցան սա
տանայի : Նո՛ւ զերեսս կեր
պի պատկառեցէյց՝ ընդ
նաւ խոհիլ զօրացո՛ :
Ո՛նասցի՛ կինքդ լուայ՝ ի
գեղ տեսանիլս : Ո՛րոե՛ր
նըման՝ հաստատեցի՛ ի տեղ
դիտանիլս : Արեւակ կե
նացդ փայտի՝ ձեւացի՛ ի
պտկեր այտիս : Ո՛րե՛ստ
հրաշից՝ ի հակառակ շուք
նշանակեցի : Ո՛ւ՛ այլոյ
լեացի չինէն դիտիդ լո
ւսապաճոյճ : Ո՛ւ՛ բարձի՛ ի
տեսանելեացս մրտաց ձա
հանիդ օրհնո-թեան :
Ո՛ւ՛ մերժեցի՛ ի գլխոյս
ատ հաճաստիւդ վատահո
թեան : Ո՛ւ՛ սասանեցի՛
ի բերանոյս ամրո-թե ա
մոյ՝ փառք տնագրո-ե-դ :

արտիս քանդեցի՛ : Ո՛նդ կա
մացս որոյ՝ լեզո ընդ դա
րանակալի մահս կրուե՛ե
ցայ : Ո՛պատեաս անյայտ
ինձն՝ արուարձս հանի : Ո՛ր
թերիցն գանձ՝ մեծին գո
շակեցի : Ո՛ դաստիարակն՝
դաստա՛րիցն հանդէպ կա
ցոցի : Ո՛սպառնեցին փոյձ
այժմէն իսկ գոյ : Ո՛ դիպե
կոծանողին՝ կըստեցի :
Ո՛ոխեան խափողին՝ ցըր
ուե՛ցի : Ո՛ կատարած մար
տին յաղթո-թեան՝ ի՛ բեզ
ասր չե՛ ապատասանեցի :
Ո՛ պատերազմին խոստ՝
զգոհեցի : Ո՛ դիմադրո
թե՛ դիմեցմանն՝ բանիդ ան
յուսացայ : Ո՛ խաւարա
սիրացն փայլանգա՝ լուսե
ղինացն զինուց ատելեցի :
Ա՛յլ արդ՝ սահմնիդ ամ
հղոլոց քե՛ ոտիդ բարձ
րութե՛ ան , զասածն դատ
վե՛ալս յայտնութեաց բանիդ՝
և զհատե՛ածուս յայտար
նեաց գանիդ , մի՛ կշտամ
բեցես կրկնակի դատել
ի՛ մեծ աե՛ռըն :

Պահպանակդ երկրպագե-
լի՝ ի զգուշութեան պահս մի-
ասցի՝ Ձորեցս նախ քան
լինս գոյե՛ք՝ քառամեայդ
նոցա ազդեցի՛ք՝ Ձեռնա-
կարկառման՝ փրկիչդ լինիս
նոա քեզ ժանդակեցի՛ք՝
Ասաց ցնոան հասանձայ
մտանել՝ խորհրդարանդ Հա
մարձակութե բարեգործեա
ցի՛՝ Ի մեկնիլս նոա՝
մի՛ հեռասցի արբու քեզ՝
Ա՛ի լացի պատճէն՝ ի պա
տիժ պատուհասիս ։
Ա՛ի մերժեացի յոգւոյն՝ ան
դառնանելոյ փրկութե ։
Ա՛ի ջնջեացին գինք կեն
դանասուքդ՝ ։ Ի քո գրե
ցեալս ընդ ։ Ա՛ի երձցի
նախատինն ‖ արեանդ զօրու
թե՝ ի սիրատիպ խորանէս ։
Ի՝նդիս բնակեացի Հոգւոյդ
գերկզմանիս ։ Ի ծոլել
մարմնոյս քոյսուն՝ ծոռնի
ընդհիդ առիս պահեացի ։
Ի՝ նորոգութե՝ն սուրբ ։
առեալ Հանդիսեցայոց փա
ռաց փեսայիդ ։ Ի՝ գոյեց
պատ ծանուցեալ՝ Ի՝ցոյեց

վառարակաք պահնեցայոց ։
Ի՝ շրախտեաք մեծիդ յայ-
գեցայոց ։ Ի՝ ապանձին զգես
տիս պերճացայոց՝ քաւեալ
պղծութե՛ք ։ Ա՛ռաւ քա
րեգութ ։ ըղ վերարկու զ
առապատմութե՛ առաքանե
ցեալս մեզաք մարդկեղս ։
Ա՛ի յարիցէ ընդ քոյ՝ քան
արիութե ։ Ի՝ նացուցելն
հոգւոյս՝ վառեացի՛ ։
Ի՝ սուրբ պարկեշտութեդ պատիւք
մի՛ ընդիս վերերևեացին ։
Ո՛ր՝ն հեացի՛ անեմք քո գը
թած՝ վիշն իմ Հանգաստեն՝
Ողորմութեամբ քո լացի՝
գոբեն իմ գերութե՛ն ։
Ի՝նդ արձակեացի՛ քեւ ինձ՝ 1 Կոր.
տեղին թշուառութե՛ն ։ 31 · 33
Ի՝նդ՝ոյր երկցի խրնամոյ՝ Ես.
ինձ բանեն բարկութե ։ 9 · 21
Ի՝ նոյ
Ա՛նուագ զիս առ աչս մի՝ 6 · 11
արգանդն մերժութե՛ն ։
Ի՝ուսով քո շուրմայունեացդ
զիս՝ յարկին այդ անձկութե ։
Ի՝ երամբ քո պահեցայոյ՝
ի խշտին տարտամութե ։
Ի՝ծնեալ քո ընկալայոյ՝ ի
տունն տագնապի ։

Ա՛ղա գոլով ընդէս ի տանն
Նեամին վանդել : Ընդառ
ինձ առանօր ի թիւս հա
զարաց. զի երբեմն էի վէր
նայիմ , և այժմ անդնդայիմ
Հրեշտակ ծանել , և այժմ
աղխատիլ :

I Կորնթ. 46. 24

Ա՛. Յե՛ւ ասէր՝ Ի կրկին գո
ծիներով ի բոլոր գոյից .
երկնայնոց և ի սատրայնոց
և ի անդստրամէտականոց
տեառէց . անպատմականէ
այդր ստրատրութեան :
Ես վկայեցայ : Ես օտա
րացայ : Ես հիմարեցայ՝ այդ
տեցայ և խոտան գոյայ :
Ես լքայ՝ կամեցայ և կոր
ծանեցայ : Ես մոլորեցայ :
Ես մատնեցայ : Ես մեր
ժեցայ : Ես խորթացայ, զե
բեցայ և գայթակղեցայ :
Ես նզովեցայ : Ես թշնա
ռացայ՝ արհեցայ և վատ
թարացայ : Ես ընկրկեցայ :
Ես խաբեցայ : Ես անօրի
նեցայ : Ես ապականեցայ՝
մահացու [illegible]
Ընդ քո ես առ այժմէնէ մատ
չեմ՝ որ ես միայն անփո
փոխ բարւոյ :

Ա՛. ղէ՝ կամք քո լինի, և ես
ասեն՝ ինձ հաստատեալ :
Ես ոչ յոյժ քոյ այդ ,
և գինչին՝ վատղդային :
Պատմեալ քո հատորդեալ ,
և յամենայն կարծեաց ապ
րեալ : Ասէ ես ոչ գրեմ
զանձն իմ կենդանի՝ վասն
անխախտելի վախճանին :
Պատրաստ՝ զիս ոչ վարկա
նիմ կրօնաւոր՝ վասն ան
երկեաւն նորոգմանն :
Որպ փակեալ համարիմ
ինձ զբաց կենացդ՝ վասն
անքննելեացս պատճառաց :
Պատրաստ՝ բացեալ ինձ ըզ
դրսեսն , վասն փրկու[illegible]
ածեալ : Պէտք ոչ
պիտոյ վճռեսն գոյ
ստացնալ , որպէս փրկու
թեամբ քաջալերեալ՝ ձեռն
կայկասէ : Ա՛ղ՝ ուր ար՝
ասէ պատմեսի : Ես ամե
նայն ձայն գոհանալ :

Օրհնեալ յաւիտեանս
ամէն :

ԱՂՕՐԻՔ

Եւ ասաց զայս
զեղ մատեաս

Նաց այսր մասանէն պարկեշ
տականէ պատասխ տուաւ ։
Ինձ եւ ի մեղսասոյց ինչ
մասուցեալն՝ եղեց եւս խնդիս
բանիւք կցտրտեալ նման ։
Ասէ եթէ յատկապոյց ինչ
յասաքելոցն , զասոյց եւս
սովիսք ընդ նմին ոգորմեալ
նմանէ ։ Այլոց ևս երկան
կասցի պղտկեսին ինքեմբ՝
ինձ մեծոյդ գերեալ զեղկու
թիւն , եւ ես ինձէն վկայեմ
պատիկ ։ Նայց մերեսցի նա
զատմանն եւ զբանս նորին
հոգեշունչս . ։ Թէ ոչ ոք
վասահացի սիրտ ունի ա
նել . եւ կամ ոչ պատճեսցի
մատեալ լինել ի մեզաց ։
Ինձ ևի ոչ յարեսա մատեալ
երկրածին՝ ազատեալ ի

ապուխտանեաց . եւ ոչ ընտիր
ընդունելոյն վասինն ։ Ինձ
ոչ թէ եւ ի թռչուն ամենա
նման թեաց բերելոյ ։
Ինչ ոչ զգոյշ լինիցի կերը
կին երկուցեալ ի վանին
խոկ հասանել՝ ուսեալ
ի պատուհ գոցել անկեալ
ի կերկին՝ ասհմանելոյն այսմ
կանանի իրասարատն կշռ
ուեալ համեմատի ։ Ա՛յլ ասե
ցէ զայս կշռամբոն թէ մա
քուրն՝ նիւթ պատկաց ,
ասէ ի կիլիանել անընտրելա
բար յանձեռնհասն բարձ
րեալ ։ Ինչ պատճառաւոն
առիթ ազատութեան . որով
ամբարձեալ ի կործանմա
նէ հոգևորականն մեհեան՝
ապրեցոյց յօտոյ ։ Ասէ ինձ
երկոյզ պատգամն այս բա
նիւ արձանս փղոսկրեալ ա
մենեքեան անեղծանելոյ ։
Ոչ փոխանակ խնդ երկիր
բարս անձին մահացու՝ ան
գաղար հնչմամբ հեծել
լոյց՝ առանց բարեյ միշտ
արտասուաց ։ Ի ձեզ՝ եւ ասէ
բազա քահոցեալոց ի հոգւո

Ա՛ոմ
20 · 9
յՈ՛ր
14 · 4
Ա՛ելաւ
10 · 11

գրած ակռան կենդանուն
անապական ե, անմոռաց
լեզի և սիրոյդ քո գիտել։
Աչքդ լեր հեզութ առա-
ջանորդս անպարտիճ։
Պեռաց պատկերիս՝ մի՛
ոխս պահեցցես։ Ընդ ան
շունչ կերպարանիս՝ մի՛ ի
դառն քննութիճ մտցես։
Անչոփ առնիքդ՝ մի՛
հարուածս յանէլցես։
Ընդ բեկեալ խեցեղէն ա-
նօթոյ՝ մի՛ ուժգնութիճ մար-
տիցես։ Ի հաւաքիչ կոշկա-
հէտդ՝ մի՛ բակուիչ կըրկ
նեացես։ Արծանեալ շինո
ւածոյդ՝ մի՛ պատառս մա
ուսցես։ Ընծան ընդա
նելոյ՝ մի՛ քաւիչս պակասե
ցես։ Ընծայս ընդունելոյդ՝
մի՛ սուտիկս պատասցես։
Հոգոյդ անպատուելոյդ՝ մի՛
նոքա սէրդ ամբաստանի ու-
գիտս մատնեցցես։
Օ մեռելս մերձենալ՝ մի՛ի
դառն ընդդուէ կոչեցցես։
Օ ջնջեալ ցնծալի՝ մի՛ նոքա
դէմ գիմանալոյս գոյցես։
Օ տիրոջս ստրկալի՝ մի՛

պատճէն շնորհի վերադարձին
անմտութենէ ձայնիւն զայս
խոստովանիլ։ Գայոյ՝ և
մարմնոյս՝ ի հող լուծելոյ՝
բարեաւասիլ ինձ անապրե-
լեաւ ծանկատեսիդ զոյն
պատասխանի։ Ես գիտեց։
Ի՞նչ ըստ ոգորմութեց։
Պարգեւք բազումք։
1 Ոգի բարձրելոյ ես յաբե-
ղորդեա։ Կենայեա։
Աղաչեա։ Կացցեա՝ ի
վանգս։ Ընկնելիս՝ ի
բեկումիս։ Կոնարհեալ
ի հիշատակումիս։ Ես ի
տարակոյս անձեռնհաս տագ
նապիս։ Գայի՛ր հաղորդել
24 · 15 կրօնականաս կարեաց։
Ե օգնական բժշկապէս զա
հեղամշուէս սխտաւորու
թիւնս։ Անկին մատու-
ցեալ քաղցրութիճ՝ ողորմ
գին հիծուես։ Ի՛ր ի
խորոցն անգնդոց մահուն
գերեզմանէ՝ անմոռնչելի
հատուցմանս։ Աչք՝ յա-
կանջս ամենատես լսելեաց՝
ձայն պատասխանոյ վասնել
անգամոյս։ Ձէ վասն ի

1 Ե 64
31 · 8 · 9

թագաւոր՝ ազատակ ձոյլի հա
ռաքման լսելոց՝ քէզ հաշ
տեցուցեալ՝ յարգեսցեն լե
ռնք մեծին բարձրութե՝ հո
գեսէր, հզօր, մարդասէր։
Եւ հոգիդ քո բարի՝ ըս
նակեցին ընդ իս՝ լոյս տե
նելով ինձ ի խաւարի։
Ընտացեր ես իս կենդանու
քո կրից պաշտել մատուռ
զի լքեր զանդ գանձու
զիս պահել ի քեզ՝ կենաց I կոչ
ծորգման ընծայեցուցեր II • 25
Հասք անխոնեալ զի
նուց ինձ պատկանեցին.
ընդէս յարակայել քարինք
պատից հոգեւոր հնազից՝
զերծին հալածել զգառնդ։
Ուրան որ առիս՝ քե մեր
վանեցին։
Ո՛ւ թէ յարիցէ ի վե
րայ պատերազմիլ առեալ
զբանակն ուռայն ի զօրաց
և զարգարականացն գոթ-
ապատանին, զքեզ մեր ունիմ
մշտնջենաւոր և անճառելի
պահապան։ Ո՛վ ես եղէ այժմ
իսկ կանխաւ ապագեալ յա
ռաջ քան զծին կատարիլ՝

1 յ-ն
2 · 10
2 ||| -ի
22 · 41
3 ||| -ա
26 · 39
4 ||| -ի
22 · 44
5 յ°ն
18 · 12
6 ||| -ի
22 · 05
7 ||| -իւ
3 · 13
8 ||| -իե
14 · 75
9 ||| -ա
27 · 29
10 ||| -իե
15 · 31
11 յ°ն
18 · 22
12 յ-ին
2 · 10 11
13 ||| -ա
23 · 6

1 անդամ[ն] սրբեալսն ինձ
պատրաստացէ , առաքեմ
2 զաղօթս տրտունակսն՝
նմին գան մնձու : Այլ
՚ի վայր գին հնարի կորն՚
նել՝ գինուորեալսն արար-
ցիք : Այլ ՚ի մոխիր երկրի
թաւալել ձեռն բերիցէ ,
3 երեսացդ ու ՚ի նոյն մա-
ծուցուին՝ գնա հերքեցէ :
Այլ վաստակս ինչ ցաւոց
նիւթեացէ , 4 քրտունքն
յոտիկ արեամբն գան-
գեալ փրկիչդ աշխարհ՚ գնա
խլուեացէ : Այլ յընթա-
ցից բարեաց զգուշնչն իմ
պատանդեացէ , 5 կապանք
ամենասրտիդ՝ գնա արձա
կեացէ : Այլ յոտացոյ
պարգեաց լուացդ բռնա-
գատեացէ , 6 հայհոյութեն
համբերութիւդ ածամարտի՚ցն
գնասին ընդկալնեացէ՛ :
Այլ հպարձակս ձեռից
գաղանամիտ գինուց ինձ
պահակեացէ , 7 կարիքն գնա
լից աղերսն փուսաց հօրն
կապարձից՝ նմին պատա-
հեացէ : Այլ քօղով լու-
սոյ խրեալ գոտացի :

Այլ

ատ խոնարհականի մտանել
ընդ ոչ անամօթեացէ ,
8 կոփուն գլխոյդ ձորձով
պատեցեալ լման ամենից՝
գնան առնջեացէ : Այլ մա
կնացի գիտութիւն ձեռինս
կապել , 9 երգգն մատուցեալ
՚ի յաջ գոյացուցիդ՝ գնա
յարմարեալ ըմբերանեացէ :
Այլ ձայնդ այպանան
գնա կատակեացէ , 10 տանիչն
ծայրս ամենազօրիդ ու՝ ըզ
նա հերձեացէ : Այլ բա՛ր
ժանգ լեալ յոտիկ կա-
խարդել խորտանկեացէ ,
11 պատակն գիմաց հզօրիդ
ու՝ գնա առատապէս առա-
ջեցուսցէ : Այլ ՚ի մուտս
գիշերայնին մթամբք՝ խա
ւարաւ խաբեութ լինելոյ
մարտիցէ , 12 ՚ի ձառագայ-
թից լուսոյ երեսին քո տալ
խոյտառակեացի՛ : Այլ ՚ի
միջօրէական 13 տապոյ փոր
ձութեցն՝ արեգակնակիզ
վառնիչ խորշակին՝ գնա ՚ի
յորմատոյ խախտել կար-
ծիցէ՝ ՚ի զօրութեէ նշանիդ
լուսոյ խրեալ գոտացի :

Այլ

Թայս անձերծ սաղնապին
ասին խակոն ըէ վերջին շըղ
դողացի՛ կարկէտ վերըս
հազարապետից բերկրեցայ ։
ծանիլ փոքր ց կապանացն
ընդ մարդկօվէնս
յարուցեալ փառաք՝ ընդ
խը նորոգեաց զնանէ մեռ
տուն՝ տ յոթժամ անմահն աժ
կոտացի կարկամեալ կա
իմ գայթակղութիւն ,
դացե ընդ մարդկօվէնս
նայ մեռացե ։ Աստ խըն
ուղղ 4՝ի վէրն մահս՝ ըզ
դահեցե , բնակիլ կենդա
ցին մեռացե ։ Աստ խըն
լսէին զայս ամենայն
ամէնի զանձն իմ ուսուցէ ,
բերուին պատանացի ան
աստմանելոյդ՝ զնոյն կոր
ծանեցե ։ Աստ՝ի մահ
ստանալոյն զնա վանեալ վի
րաբուծեցե , ց ըստ ատ զ
զնոյս մահացեալ՝ի կող ըս
աւրձնէդ ագռաւդ՝ ըզ նո
հերձեցե ։ Աստ երկամբք
վտաց գժոխականաց զնա
պարիսակեցե ։ պատանացն
կրաւ երից առնոյդ՝ զնո
ըմբռնեցե ։ Աստ յատ
ակս մահս հայել զնա խոր
դահեցե , բնակիլ կենդա
նոյդ 4՝ի վէրն մահս՝ ըզ
նա մեռացե ։ Աստ խըն
դացե ընդ մարդկօվէնս
իմ գայթակղութիւն ,
կոտացի կարկամեալ կա
մաւ՝ տ յոթժամ անմահն աժ
յարուցեալ փառաք՝ ընդ
խը նորոգեաց զնանէ մա
հացեալս ։ Աստ ընդ ըս
ծանիլ փոքր ց կապանացն
հազարապետից բերկրեցայ ։
դողացի՛ կարկէտ վերըս
ամէն խակոն ըէ վերջին շըղ
թայս անձերծ սաղնապին

Աստ՝ի վշմանն շնորհէ
ունայն զնա առնել հնձա
րաւորացի , ։ Թուքն զոր
ընկալար սէրդ քրոջէդ
ընդ մեղաւորին՝ զնոյ պատ
կառեցուացե ։ Աստ ժա
նիք ծախօք լինի ցուցա
նիցե , ։ լուծէ երկնաւո
րիդ բերանոյ՝ զնոյ պատան
ձերցուացե ։ Աստ խած
մունս աղուաւիս հոգերդ
ազդեացե , բեւեռացն հար
մունք հաստատելոյ բնաւից՝
զնա կսկծեցուացե ։ Աստ
զինեցաւ անիրաւութեց
խորհրդոց զնա մերկեցու
ցե , սեւեռք ոտից անհաստա
նելոյդ զնա կապեացե ։
Աստ հրապարակս լինի դըժ
նեայս արձուացե ։ քացախն
ը լեղին խառնեալ յար
բուն բարերարիդ՝ զնա
դառնացուացե ։ Աստ ա
ռաքին Հաւատամբք փայտին
զնա գոցե , առակաւք խոր
հրդով խաչին ըմբռնեալ՝
խոպան պարսաւուածոցն ։
Աստ ընդվզել ընդ դէմ
հնազանդութիւնդ առնոյ հրա

կամանցս ազդմանդ կիրառ-
նիմ, ⁋ Յոասկոսէ օգով
ցամաքիմ, և գառնացուն
հոգմով շիջանիմ։ Վասնոյ
ձանձց բանիւս երեսիմ,
և կոկոզագին հեծութիւք
դողամ։ Ոսժանեայ կիրիք
սրբեցայիմ, և տագնապաւ
հոգւոյս ասացիմ։
Ցկոծ մըրկաց ծփիմ, և՝ի
բախմանէ ալեաց ասացիմ։
Ցլուր համբաւոյն սար-
սիմ, և կիշատակիս արկին
կրունկիմ։ Աերազարանոզ ա-
տենին հալիմ, և ապառնա
լեզու մեծիդ մեռանիմ։
Ուր գաղտագոյթ, քա-
ւիչ, մարգասէր, և երկայ
նամիտ։ Վհատզրութիւն
անձաո, օր բարի, և սիւ
սեղծող։ Ձիւ ներոզի
անաւհանն։ Վհանգի կա-
րծէ ես յամենայնի և առ
ի լա ընդոյս իմոյ փրկութիւնդ
մեծի։ Ձիւ քեզ ընդ հօր
հոգւովդ արբոյ փառք
յաւիտեան
ամէն։

ընդունանն առասկզբունի
յանխափանն առանձնարա-
նին։ Ձիթ ընդ առանձին
ճգրտաժան դժոխարեցի,
գոյժ կորստեանն յեռոտ
առասկմանն անշէջ գեհե
նին։ Որ պատրաստէլն է նոր
և նորին հրեշտակաց՝ նման
պատճառի։ որ յաւիտեան մե
ծի մեծին առնի։
Ասկ ինձ ապաւինելոյս ի
քեզ տէր յո միայն թագա
ւոր ինքնակալ՝ զօրիդ ա
րարիչ երկնի և երկրի՝ և
ամ զարդուն որ ի նմա։
Ուր գաղտեանդ քոյ անձն
ունիմ, և ողորմած փրկիչ
ինձ ապաստակ յաւաս։
Ի յաւս քո անկանիմ, և
ղգայարշապիկդ հետս համ
բուրեմ։ Ո պատրոքիս
խառնականիմ, և զիրգանս
հրապարակեմ։ Աշտարակս
նաց քարամբք կոծիմ, և
հաւաչանօք արտս տապա
նամ։ Ի նկէթ խոշկիս խոցո
ւիմ, և բազում շիջոյս ձեռն
ձերիմ։ Ի զի ցոլով ար-

ա ՈՒ՝ա
25 · 41

ԱՑՑ ՐԱՆ

զի յոյժ արդար է բան նրա՛ւ ընդ ինձ, քան ես ակընկալէի ստանալոյ։ 2 Ո՛վ է ինձ տայր ասել, զի գտանիցեմ զնա ուր գտանիցէ, զի երթիցեմ մինչև ի տեղի նորա։ 3 Արդարեւ զիրս պատերազմի ինձ կո՛ւտ տայցէ, կերակրիցէ խոհեմութեան միջի՛ւ այլ՝ միացուցից ընդ քեզ անշուշտ խաւսել։ 4 Արդ ուր են ընդ հետ՝ ի բանսացն, և ինձ զբանսասիրն։ 5 Գիտեմ զի ասուսանէ։ Ոչ սակս հարկեաց իմոց հանդերձեալ եմ ես։ 6 Ո՛վ ոչ գիտէ ի ամենայնի՝ զի ձեռն Տեառն արար զայս։ 7 Ո՛ր հոգի կենդանի՝ և ո՛ր շունչ ամենայն մարդկան։ 8 Ո՛չ ականջ բանից ստուգէ, և համ կերակրոյ ճաշակէ։ 9 Ո՛չ ինքն ընդ ծերս է իմաստութիւն, և ընդ երկայնութեան ժամանակաց՝ խրատ։ 10 Ո՛չ ինքն ընդ նմա է իմաստութիւն և զօրութիւն, նա՛ է խորհուրդ և հանճար։ 11 Ո՛չ ինքն ընդ երկայնութեան ժամանակաց է իմաստութիւն, և ընդ ծերս՝ խրատ։ 12 Ո՛չ ինքն ընդ նմա է իմաստութիւն և զօրութիւն, նա՛ է խորհուրդ և հանճար։ 13 Ո՛չ ինքն ընդ երկայնութեան ժամանակաց է իմաստութիւն, և ընդ ծերս՝ խրատ։ 14 Ո՛չ ինքն ընդ նմա է իմաստութիւն և զօրութիւն, նա՛ է խորհուրդ և հանճար։ 15 Ո՛չ ինքն ընդ երկայնութեան ժամանակաց է իմաստութիւն, և ընդ ծերս՝ խրատ։ 16 Ո՛չ ինքն ընդ նմա է իմաստութիւն և զօրութիւն, նա՛ է խորհուրդ և հանճար։ 17 Ո՛չ ինքն ընդ երկայնութեան ժամանակաց է իմաստութիւն, և ընդ ծերս՝ խրատ։ 18 Ո՛չ ինքն ընդ նմա է իմաստութիւն և զօրութիւն, նա՛ է խորհուրդ և հանճար։ 19 Ո՛չ ինքն ընդ երկայնութեան ժամանակաց է իմաստութիւն, և ընդ ծերս՝ խրատ։ 20 Ո՛չ ինքն ընդ նմա է իմաստութիւն և զօրութիւն, նա՛ է խորհուրդ և հանճար։ 21 Ո՛չ ինքն ընդ երկայնութեան ժամանակաց է իմաստութիւն, և ընդ ծերս՝ խրատ։ 22 Ո՛չ ինքն ընդ նմա է իմաստութիւն և զօրութիւն, նա՛ է խորհուրդ և հանճար։ 23 Ո՛չ ինքն ընդ երկայնութեան ժամանակաց է իմաստութիւն, և ընդ ծերս՝ խրատ։ 24 Ո՛չ ինքն ընդ նմա է իմաստութիւն և զօրութիւն, նա՛ է խորհուրդ և հանճար։ 25 Ո՛չ ինքն ընդ երկայնութեան ժամանակաց է իմաստութիւն, և ընդ ծերս՝ խրատ։ 26 Ո՛չ ինքն ընդ նմա է իմաստութիւն և զօրութիւն, նա՛ է խորհուրդ և հանճար։ 27 Ո՛չ ինքն ընդ երկայնութեան ժամանակաց է իմաստութիւն, և ընդ ծերս՝ խրատ։ 28 Ո՛չ ինքն ընդ նմա է իմաստութիւն և զօրութիւն, նա՛ է խորհուրդ և հանճար։

Ա՛ստուածոյ ընդ մեզ։
Ա՛ն ձիոյս պատառեալ։
Ա՛նիւք պղծեալ։
Ա՛նուանս քոյին փոխեալ։
Ա՛րիանեցեալս կիզեալ։
Ա՛մպաստիս կորուսեալ։
Ա՛նէս ընկղմեալ։
Ա՛ստղակերս մանեալ։
Ա՛ինա պատուհանին՝ սո-
զեալ։ Տունկս գօսացեալ։
Ա՛ղեղիս խորտակեալ։
Փոյթս առնելոյ փոեալ։
Ա՛նարգարս պղծեալ։
Ձարկս տապալեալ։
Ա՛տրանս խաղխաղեալ։
Ա՛ղբիս պղտորեալ խլեալ։
Ձէթս հեղեալ ի գետ-
պղեայ։ Աթոռս հատեալ
ի կոյտս մոխրոյ։ Ա՛ղբս
մանր ի յարեաց գնդից։
Ա՛նգղի միշտ խրատեալ
ը երեսուանց։ Առակաւ
բարկեցաւ ի մարգարէին
Ձայնից անձն իմ ողբալ և
ոչ լինչ խրատեցեալ։
Ա՛ր առաջն անգամանիմ
եմ, և անդէն հայտա-
նակեալ։ Ա՛սա գրուածեալ՝
և անդ կշռամբեալ։
Ա՛սա Ձաղեալ՝ և անդ հա-
ճաւեալ։ Ա՛սա թիւեալ-
նեալ՝ և անդ յանդիմանեալ։
Ա՛սուածս ապրեալ՝ և ան-
գամոյ լքեալ։ Ա՛սա հե-
ծեալն՝ և անդ հառաչեալ։
Ա՛սա կարծիքն՝ և անդ կա-
տարած։ Ա՛սա խելի՝ և անդ
հառաջեալն։ Ա՛սա արկ-
ածք՝ և անդ հանդիպք գա-
տաստանի։ Ա՛ր ոչ է բան
իրաւանց, և ոչ ձայն պա-
տասխանոյ։ Ա՛յ մինչ ա-
ւուրց, և ոչ երբ ժամանա-
կաց։ Ա՛յ ողբ յաւոյ, և
ոչ դրունք ողորմութեց։
Ա՛յ աչք պաշտպանութե, և
ոչ ձեռն սքողեալ։
Ա՛յ գոչ ապաւինութի։
Ա՛ւա ինքն փրկութի։
Ա՛ւա սքեալ։ Ա՛ւա և
քաւութի։ Ա՛ւա երանութի։
Ա՛ւա բժշկութի։ Ա՛ւա ո-
ղորմութի։ Ա՛յոյն հզօր։
Ա՛ենդանի։ Ա՛ստուած։
Տէր յա՛ր բարերար ած։
Ա՛րհնեալ, օրհնել և դարձ
օրհնեալ։ Ա՛յդ հոգւոյդ քոյ
սէր յաւէտ բարձրացեալ
ի փառս հայրենի խոյտ
մեծիդ՝ յաւիտեան ամէն։

Ա Կրօն
13 · 19
Ա՛ԻԻ
20 · 4

ՀԱՅԿ

Ի մէշատակ ահար կուռ վերադրե-
ցի՛ լոցդ՝ որք յաճուատ են
ապատնալիք ինձ ժամանե-
ցեալք, զի մըդ գաղտարե-
ցայց ի նորոգ ոլբերգու-
թեանց, և կամ ծրագրե-
ցան առնել հեղեղք
պատուհասից ։ Ո՛վ թէ
չորքբլուկեան առաջք գե
տայդ յորդահոսան ծաւա-
մանց՝ որք զերկիր և զեր-
կինս առ հասարակ առգա-
նեն լնլապես բաւականութե-
բաշխեալ ամէն, զըղհուն
ելից խրճանց առ աչս քո
եգեալ՝ զանձինս մերազ ըզ
ապաւոյե զերազ զոհացու-
ցանել ոչ բաւականացայինս ։
2 Նէ կամ մոլորակերին ոլբ
ըլնականութե՛ կիսկին ինձ
լոյն գու խա ջուրց բաղմա-
թե, և չրագարան տեսու-
թե, և էրոպին չաւելուած ելլին հե
ծրելեան նոլքին հոկոչէ տա նոյն
ոլբեր ուղղութեան, կամ ի ներ
ըս պրո՛՝ ։ կի՛

թեանց կերպիս՝ աղբերց
կոյսականութե, զբնկման ա-
գուցս չտիել զժամանգ ոչ
ձեռնարկեացեն ։ Նէ ոչ
եղերականութե չոլելոց համո-
րէն բանահիւթից կանանց
լոլականաց, ի սկիզբ և յե-
զե վերսաւորելոց՝ զաղե-
ւոնացիս ի կերպ արկա-
նել և կամ ի նրբատաձ ձոյ
նից բերել ։ Յիմէ գրն լի
նելոց թեզ նգալեալ ։ և ոչ
յօտոյ, 4 կամ երեսիայ ։
Վհանգի տանելի՛ է օրն նո
ցին, (զորոց մի՛ ի նոցանէ
ոչ արժէ աշխարհ) և ոչ
տարագրելի ։ Ընդս ուրեմն
զիս նկատեալ եղեալ զոչ
արժանիս լուսոյ, և կամ
մեզ մատուցեալ բարեաց ըզ
հանդիպումն ամենեցուն անի
ծին ։ յորում ես գոյց կո
րստեան արդիս և մահու
դատին ։ Ընդակ մերոյց՝
և արբանեակս տնօրինու-
թեց ։ Ո՛ ոչ կացի յոհ-
մին կենաց զոր գո տաց
մանեցեր ամէ բարերար ։
Ո՛չ գնացի ի քո պատուի
բանն

1	Ո՛նդ
2	10
2	Նրեւ
9	1
3	Յ՛
3	3
4	Նրեւ
20	14

ողբասացութեան տաղաչափութեանց
հայոց վերայ: Այլ կամ ընդ
սկիզբն ասացեալ զմիտս այնքան
եւս արդ՝ զի այդ առիթ առիս
տալ ասելոյ:

Ա՛ստուածային փառք՝
որ ոչ ունիս սկիզբն եւ
ոչ վախճան. որ ամենայն
արարածս ի գոյ կոչեցեր
եւ ոչ անկեալս պարտաճանաչ
ես. որ ի պատերազմին
վտանգէ զերծուցեր:
O՛ երկնատես ոչ զգեցուցի
զգեստ. եւ ոչ զմարտիկս
բազատազինես քեզ. որ
զմեսկան յարդարեցեր:
4. O՛ կանես ոչ կապես
զի պատռէ, եւ անագանին
ոչ ժանանէ. եւ այլ տա
րակուսիմ ոմանց ի քա
րեաց: O՛գրես ծաղիկ
ոչ ոմնիս. ե՛ւ ոչ խոշ ոյր
տէ. եւ գիշերոյն մեռեալ
անեղէն: ‖ Ի՛նձ ինքս մա
հս ընկալեալ եմ: ‖ եւ ապագայ
կոչումն վասդ առիւծ:
O՛ զարդ հարսանեացն կո
կին մերկացոյ, եւ զձեզ վա
րուցն վերատուն լեր. ‖ եւ
գոռոզ մահիս հարսանեաց
աճապարիկ փակի:
Ա՛յլ արդ՝ զի այդ առիթ առիս
հայոց պատապարտել: Ա՛յլ
այլոյս հոգ զինուորել, եւ
ոչ այնկիկս պարտաճանաչ
լիր. արդ՝ ի պատերազմին
վտանգէ զերծուցեր:
O՛ երկնատես ոչ զգեցուցի
զգեստ. եւ ոչ զմարտիկս
բազատազինես քեզ. արդ
զմեսկան յարդարեցեր:
4. O՛ կանես ոչ կապես
զի պատռէ, եւ անագանին
ոչ ժանանէ. եւ այլ տա
րակուսիմ ոմանց ի քա
րեաց: O՛գրես ծաղիկ
ոչ ոմնիս. ե՛ւ ոչ խոշ ոյր
տէ. եւ գիշերոյն մեռեալ
անեղէն: ‖ Ի՛նձ ինքս մա
հս ընկալեալ եմ: ‖ եւ ապագայ
կոչումն վասդ առիւծ:
O՛ զարդ հարսանեացն կո
կին մերկացոյ, եւ զձեզ վա
րուցն վերատուն լեր. ‖ եւ
գոռոզ մահիս հարսանեաց
աճապարիկ փակի:
Ա՛յլ արդ՝ զի այդ առիթ առիս
հայոց պատապարտել: Ա՛յլ
այլոյս հոգ զինուորել, եւ
ոչ այնկիկս պարտաճանաչ
ես. որ ի պատերազմին
վտանգէ զերծուցեր:
O՛ երկնատես ոչ զգեցուցի
զգեստ. եւ ոչ զմարտիկս
բազատազինես քեզ. որ
զմեսկան յարդարեցեր:
4. O՛ կանես ոչ կապես
զի պատռէ, եւ անագանին
ոչ ժանանէ. եւ այլ տա
րակուսիմ ոմանց ի քա
րեաց: O՛գրես ծաղիկ
ոչ ոմնիս. ե՛ւ ոչ խոշ ոյր
տէ. եւ գիշերոյն մեռեալ
անեղէն: ‖ Ի՛նձ ինքս մա
հս ընկալեալ եմ: ‖ եւ ապագայ
կոչումն վասդ առիւծ:
O՛ զարդ հարսանեացն կո
կին մերկացոյ, եւ զձեզ վա
րուցն վերատուն լեր. ‖ եւ
գոռոզ մահիս հարսանեաց
աճապարիկ փակի:
Ա՛յլ արդ՝ զի այդ առիթ առիս
հայոց պատապարտել: Ա՛յլ
այլոյս հոգ զինուորել, եւ
ոչ այնկիկս պարտաճանաչ
ես. որ ի պատերազմին
վտանգէ զերծուցեր:
O՛ երկնատես ոչ զգեցուցի
զգեստ. եւ ոչ զմարտիկս
բազատազինես քեզ. որ
զմեսկան յարդարեցեր:
4. O՛ կանես ոչ կապես
զի պատռէ, եւ անագանին
ոչ ժանանէ. եւ այլ տա
րակուսիմ ոմանց ի քա
րեաց: O՛գրես ծաղիկ
ոչ ոմնիս. ե՛ւ ոչ խոշ ոյր
տէ. եւ գիշերոյն մեռեալ
անեղէն: ‖ Ի՛նձ ինքս մա
հս ընկալեալ եմ: ‖ եւ ապագայ
կոչումն վասդ առիւծ:
O՛ զարդ հարսանեացն կո
կին մերկացոյ, եւ զձեզ վա
րուցն վերատուն լեր. ‖ եւ
գոռոզ մահիս հարսանեաց
աճապարիկ փակի:
Ա՛յլ արդ՝ զի այդ առիթ առիս
հայոց պատապարտել: Ա՛յլ
այլոյս հոգ զինուորել, եւ
ոչ այնկիկս պարտաճանաչ
ես. որ ի պատերազմին
վտանգէ զերծուցեր:
O՛ երկնատես ոչ զգեցուցի
զգեստ. եւ ոչ զմարտիկս
բազատազինես քեզ. որ
զմեսկան յարդարեցեր:
4. O՛ կանես ոչ կապես
զի պատռէ, եւ անագանին
ոչ ժանանէ. եւ այլ տա
րակուսիմ ոմանց ի քա
րեաց: O՛գրես ծաղիկ
ոչ ոմնիս. ե՛ւ ոչ խոշ ոյր
տէ. եւ գիշերոյն մեռեալ
անեղէն: ‖ Ի՛նձ ինքս մա
հս ընկալեալ եմ: ‖ եւ ապագայ
կոչումն վասդ առիւծ:
O՛ զարդ հարսանեացն կո
կին մերկացոյ, եւ զձեզ վա
րուցն վերատուն լեր. ‖ եւ
գոռոզ մահիս հարսանեաց
աճապարիկ փակի:
Ա՛յլ արդ՝ զի այդ առիթ առիս
հայոց պատապարտել: Ա՛յլ
այլոյս հոգ զինուորել, եւ
ոչ այնկիկս պարտաճանաչ
ես. որ ի պատերազմին
վտանգէ զերծուցեր:
O՛ երկնատես ոչ զգեցուցի
զգեստ. եւ ոչ զմարտիկս
բազատազինես քեզ. որ
զմեսկան յարդարեցեր:
4. O՛ կանես ոչ կապես
զի պատռէ, եւ անագանին
ոչ ժանանէ. եւ այլ տա
րակուսիմ ոմանց ի քա
րեաց: O՛գրես ծաղիկ
ոչ ոմնիս. ե՛ւ ոչ խոշ ոյր
տէ. եւ գիշերոյն մեռեալ
անեղէն: ‖ Ի՛նձ ինքս մա
հս ընկալեալ եմ: ‖ եւ ապագայ
կոչումն վասդ առիւծ:
O՛ զարդ հարսանեացն կո
կին մերկացոյ, եւ զձեզ վա
րուցն վերատուն լեր. ‖ եւ
գոռոզ մահիս հարսանեաց
աճապարիկ փակի:

ցեալ զեռելեցայգ , շուք
վայրս ինչ անդաստանի կա-
ռուսակ գաբշուխ ॥ գոր
առն՝ մեզաց օրինակքն զիս
զատուացուսցեն : Արդ ի
եաւ ամխութիւնիս , ասաղ-
ծեն : Արդ ի աննեակս
շուխմարանաց խորշից զօղ
մոմոզաղաց՝ զիս կեղեքեա
ցեն : Արդ ի ամենակա-
լէ մի թափառեցայգ , տես-
գունք են հանդերձ զվերժ
ասացողին առաւել առա-
4 քան երբեմն զերկնաբեն
ատ մատաղ մանկունս քո
թերացիս քոմնդիս : Արդ
(ԺԸ·2)

գոյն պարզութ , 5 այն երև
եգիպտացոցն խաւար շօշա
փելի : 6 Արդ ի թուլանա
բարձանց , նորա են կոչ-
ցեալք ի սպանդ զոհին քո
տոյժ դիւականցն : Արդ ի
տկարան խիզախեցից , վասն
նիմ ի սիծանացն , և զի
պիտոյ են ինձ առնծուձք :
Արդ յարկացն պատառ-
ուց ապրեցայգ , մերժեսցէք
տրեան ծարաւիք՝ ինձ պա-
տահեցին : Արդ յան-
հոգս ուրեք նստիցիմ , մերժ
զուկն անարգատոյնք երբ
ցեցուցս հոյլ եռացմանն՝ զի
նև մաղեացին : Արդ յեղ
ջերս սիեղջերւոյ փախնու-
ցաւ զերծեալ , նկուն չի
բանք աղկատից 7 մերձոյն
մոմոզաղաց՝ զիս կեղեքեա
ցեն : Արդ ի աննեակս
շուխմարանաց խորշից զօղ
եալ ամխութիւնիս , ասաղ-
կաոսակ գաբշուխ ॥ գոր
առն՝ մեզաց օրինակքն զիս
զատուացուսցեն : Արդ ի
վայրս ինչ անդաստանի կա-
ցեալ զերեզեցայգ , շուք

1 Կնն 19·24
2 Ես·ոց 16·31
3 յն 1՝3։2՝1
4 Ե·Ե 2·24
5 Լեւ 10·22
6 Հես 39·19
7 Սաղ 8·17
8·6

1 Կամ
8 · 21
2 Սալ
104՝34
Յովէլ
1 · 4
4 Կամ
9 · 24
5 Սալ
77 · 48
6 Յովէլ
6 · 29

1 Յանուանէնէ ամրոյց զի
նա պատեցաւ։ Պատրա՛մ
առ չ վատնիցէն և զչ
Ջուրեանն զգօրն զօրաւոր ։
3 Ը Թուեսուէրն Թլթաւ ։
և ընդ անկենդանական ե՛
լեւիցն ։ 4 Հանդերձ ջուր
կարճ կարկտիւն, 5 և ապա
կանգնեցոյց եկեղեցին ։

Ոնք առաջոյ տեսիլ ա՛
պագինք և նըւաստագոյնք
են, բայց յանկարծակիըն այդ՝
յաւէտ գոռոզասոյր ուժգ
նութիք հարին՝ հանին՝ վա
նեցին զՀպատոս ամբաստա
ւանեալ վարանօթի բըռ
նութեն թուեան գաւազա
նին՝ յաղթօղ վիճակուն ։
Որ են կերպարանք Թագա
ցելոցն կրկին լինողաց անձ
նասիրացն աներեւութից և
գիւղաստացուցն անօրինութ
յոյզ և՝ ի մահ առնլոցաց
գաղտնի ջնաստոյց ։

Ա՛ Ստ դու սահմանագոյր սպա
րոյ բնաւից յորդ բազո
րից՝ ի յաւուրս հանդի
ստոյիդ հեղեալ գնաս ։
Նո՛ ինձ տղայական կրկին

գիտութ՝ ձեռն մատուցեալ
փրկութ՝ տարակուսեցեալ
կշռահաւասար վարանեալ ի
մահ պատպեղոյս ։ Օ՛ի դու
մնայն հանդերձս ամէն փառս
աղօթալ միշտ ընդ հօր հո
գոյիդ սրբով, յաւիտեանս
ամէն ։

Ա էրուին շաբաթուան կրկին
հետեւութեան՝ Լուսին հոգի ա
նուն ազգս ուրախ եղեալ ։
Կան ի երդոյ արեւ ընդ ։

ԱՒԴ։

Ու Ի Ր Գ։
վասն զի ի ձեռն
ամենայ և ամենա
հընտար արուեստաստղոյդ
նա երգանուեր ամեղ և այ՝
իբր ի քոյոյս ընտրութ
փութոյ քոյ սիրոյ՝ հանա
պազ եռան և ոչ երբէք
պարզիմ։ Ա՛իշտ խառնիմ
զուգիլ՝ և ոչ ևս միանամ։
ՈՒ՛՞նի զինք արձակեցո
գործոյ երկնաւորոյ՝ նմ հաւ
առաքեալ առնս աշխատիս՝

լուսո մարգարէին յայտնի ա-
ռակին, և զարմա[ն] իմ ինչ
հայեցաւ։ Ով որ ինձնէն մե-
ծարել չարաչար՝ իբր զգ
խելագար դիւահարս ինձ
ողորմելի՝ յանդիմանել ան-
կարգս խօսիմ, զինս պար-
սիս ահեղս ցանկալ. քան
հաշտութ հնարս պատ ինձ
կազմել։

Իբր զի ոմն՝ անլսուել գիպ
ուած՝ և անկիրթ պա-
տահումն՝ և անհաւատալ
հանդիպումն՝ պատրաստու-
թիւնք հանդերձելոց տան
Քանարանացն ինձ երևե-
ցին, առնելիս անմոռաց
պահեաց առաքին՝ ի մի-
մեամ մարդկան զիմաստս մի
ներգործոց նախանձուն ա-
նիծից. զոր ի փղձուկ տար
ցաւ անարգեալ՝ զինծնէ ո-
ստանիլ։ Քանզի խաղալն
ինքնաբերական գիտաջորո
վայնի՝ բռնադատ ձգապարտ
շարժմանքն և ոտիցն ազ
գիւք։ Ուրուանք աղեաց
գաղանակոտք։ Հայելւոյ
տրոյք հրակայծակիք։

Իբր բիծք բոցակիզք։
Իբր անիծք անկերպարանք
Իբր երամակք ոմանց քար
նատիճք զազրատեսիլք կա
կծեցուցիչք և մարմնոյ
ղանիք։ Իբր ատպատակ
պղոց վայրենեաց. բառն նը
մանութեամբ գիշերա
մարտից՝ և մեկնաբանէն բար
բարոս գնդից խառնարան
բաց. և գազանաբոյս քանա
սար գայլոց տրտնջացոց՝
կրտսերք գնացուքն արջնա
թաղք գոռնուին կրկնապա
տիք կուռածաղ կըռացուածն,
որ զօրէն ոչխի խայթոցաց
կարձաց, իբր գինելիք փր
շուք խոցոտեալ՝ ծծեն ձը
գեն զարհուրանն խոնաթե
թի. և յանկողինս մահճաց
հանգըստեան՝ վաստակս
կրկին ցուցանեն։ Իբր կար
կատել ուրուք զձեռն՝ կա
տուցանել ըզ հատուցումն
նոցա նոցին, վարվարակի
զգան գինաւ վառանգին զոր
ատգեն մարմնոյն։ Իբր ան
գեղն խոկոյն լերկամարմին
վտըր հասանէն՝ իբր թե զբ
ընե

ունեն և զանկածից ծաղ
կանոցաց ամենց գոյուե
ի կիր արկանել՝ որք զբեր
և անհնդրկելի ջատագով
են եծուեզ, մինչատակել
նոյն զհանդերձեալսն։
Որք ի մարմնոյ անօրինե
լոյ՝ ընծային պտուղք գատ
նութեե։ Ընդարս և ևիկա
մեռ առատկանացն սիս
ոից գիւոք. և կերբացն
կոյսք անողբելիք։ Ընորոց
չի զերծանիլ, քան թե հար
կաւ մարմնոյն վտանգի՝ զա
պաստիճն աղբօք իմաստա
սիրել։ Այլ ոչ առնի գը
տանել ապաստանի՝ փախս
տեսոք անկանիլ առնաս։
Ալ առանց կասնց քամ
ակնարկութե, և մարդկային
կազք և հնարք վիճակեցան։
Ասկ դու բարեբար՝ զայ
ոնիս բառնակատես ըզ
կենացն հնար եթե կամես
ցիս։ Ուրկել, նորոգել, քա
ւել, բժշկել, և կենագոր
ծել։ Այլ քեզ փառք յա
ւիտենից յաւիտեանս ամէն։

լոն թուիլա այնմանկեն. և ըս
մարտիկ ձեզ առաստեալ
այսր անդր տարաբերին։
Այլ ըս բազմապատիկ ներն
գուե բարոց գաւօղ ազ
ւեսոց՝ խորամանկել խոս
տանիցն ի պատուհասս բազ
մաց երից. զի կերկիւղ մա
հաւն ապրեցին։ Այլ այն
քան չքոսի և անպատ ան
ձամբքն՝ ոչ միայն զառաքին
և զհաստիչսազանձս, այլ և
զիապատուս հզօրս և աչս
գինս՝ փախուցանեն հանեն
տարտգրեն ի դատիկն յար
կի ապարանից բարձրուե.
և կամ ի բացերոց բնակե
ցուցանեն։ Ընձք արուեց
արեաց՝ որք իշխեցին ամ
փոխից և ամրեցին ժող
վրդոց և առին զքաղաքս
ազգաց՝ զպատուականքի հո
րեանց զօրաւոր ձեռնին՝
ընդեանք վկայեն, թե քնդի
ոչ կարացաք ի դիմի հար
կանել վհմոյն բռնութե,
զոյ այնորիկ խոյս առեալ
հասաք յայս տեղի։
Այլ զինչ է ընձ զիտք

տան պետէն Յուդա ընդ
ի Բեթղեհեմ Եփրաթա՝ ինքն
եւ կին նորա եւ որդիքն
որ ընդ նմա էին՝ ի դաշտ
Մովաբու եւ բնակեցան
անդ։ Եւ մեռաւ Ելիմելէք
այր Նոոմեայ, եւ մնաց
նա եւ երկու որդիքն նո-
ցա։ Եւ առին կանայս ի
Մովաբացւոց, անուն մի
Որփայ եւ անուն երկրորդի
Ռութ. եւ բնակեցան անդ
տասն ամս։ Եւ մեռան
երկոքեան՝ Մաղղոն եւ
Քեղիոն, եւ մնաց կինն
ի մահուանէ երկուց որդ-
ւոցն եւ ի մահուանէ այ-
րոյն։ Եւ յարեաւ նա եւ
հարսունք նորա, եւ դար-
ձան ի դաշտէ Մովաբու,
զի լուան ի դաշտի Մովա-
բու, եթէ այցելոյ Տէր
զժողովուրդ իւր տալ
նոցա հաց։ Եւ ելանէր
ի տեղւոջէ յորում էր
անդ, եւ հարսունք նո-
րա ընդ նմա, եւ երթա-
յին ճանապարհ դառնա-
լոյ յերկիրն Յուդա։ Եւ
ասէ Նոոմի ընդ հարսունս
իւր. Երթայք, դարձարո-
ւք իւրաքանչիւր ոք ի
տուն մօր իւրոյ. արասցէ
Տէր ձեզ ողորմութիւն
որպէս արարէք ընդ մե-
ռեալսն եւ ընդ իս։ Տացէ
Տէր ձեզ զի գտանիցէք
հանգիստ իւրաքանչիւր
ոք ի տան արանց իւրե-
ան։ Եւ համբուրեաց զնո-
սա, եւ համբարձեալ զձայն
իւրեանց լային։ Եւ ասէին
ցնա. Ոչ, այլ ընդ քեզ դար-
ձցուք առ ազգ քո։ Եւ
ասէ Նոոմի. Դարձարուք
դուք, դուստերք իմ, ընդէ՞ր
երթայք ընդ իս. միթէ
եւս ունիմ որդիս յարգան-
դի իմում, զի լիցին ձեզ
ի տղայս։ Դարձարուք
դուք, դուստերք իմ, եր-
թայք, զի ծեր եմ ես ի
կանանց։ Եւ թէ ասացից
թէ ունիմ յոյս, եւ գիշերի
այսմիկ լիցի ինձ ամուս-
նացեալ, եւ ծնցի որդիս,
եւ համբերիցէք մինչեւ
մեծասցին նոքա, եւ ոչ
ամուսնասցիք ի մարդ.
ոչ, դուստերք իմ, զի
դառնութեամբ ինչ է ինձ
քան զձեզ, զի ձեռն Տեառն
եղեւ ընդ իս։ Եւ համբա-
րձեալ զձայն իւրեանց
լային դարձեալ։ Եւ հա-
մբուրեաց Որփայ զներ-
քին իւր, եւ Ռութ կցոր-
դեցաւ նմա։ Եւ ասէ Նո-
ոմի. Ահա դարձաւ հար-
սն քո առ ազգ իւր եւ առ
աստուածս իւր, դարձիր
եւ դու զհետ հարսին քո։
Եւ ասէ Ռութ. Մի՛ թո-
ղուր զիս թողուլ զքեզ,
եւ դառնալ ի հետոյ քո.
զի ուր երթիցես՝ երթիցէ
եւ ես, եւ ուր բնակեսցիս՝
բնակեսցէ եւ ես. ազգ քո
ազգ իմ, եւ աստուածս քո
աստուածս իմ. ուր մեռ-
ցիս՝ մեռցի եւ ես, եւ անդ
թաղեսցիմ. այսպէս արա-
ցէ ինձ Տէր, եւ այսպէս
յաւելցէ, զի մահ միայն
բաժանեսցէ զիս ի քէն։
Եւ տեսեալ զի կամի երթալ
ընդ նմա՝ դադարեցաւ
խօսել ընդ նմա։ Եւ երթա-
յին երկոքեան մինչեւ եկին
ի Բեթղեհեմ։ Եւ եղեւ յո-
րում եկին ի Բեթղեհեմ՝
եղեւ խռովութիւն մեծ
ի քաղաքին վասն նոցա,
եւ ասէին. Ոչ, այլ Նոոմի
է սա։ Եւ ասէ ցնոսա. Մի՛
կոչէք զիս Նոոմի, այլ կո-
չեցէք զիս Մարա, զի
յոյժ դառնացոյց զիս Տէր։
Ես լի գնացի, եւ դարձոյց
զիս Տէր ունայն. ընդէ՞ր
կոչէք զիս Նոոմի, եւ Տէր
խոնարհեցոյց զիս, եւ Ամ-
ենակալն չարչարեաց զիս։
Եւ Նոոմի դարձաւ, եւ Ռութ
Մովաբուհի հարսն նո-
ցա ընդ նմա, որ դարձան
ի դաշտէ Մովաբու. եւ
եկին ի Բեթղեհեմ ի սկիզբն
հնձոյ գարւոյն։

Եւ էր ազգական
Նոոմեայ այրոյ իւրոյ
հզօր կարողութեամբ ի
տոհմէ Ելիմելեքայ, եւ
անուն նորա Բոոզ։ Եւ ասէ
Ռութ Մովաբուհի ցՆոոմի.
Երթիցեմ արդ յագարակն,
եւ հասցեմ զհասկս զհե-
տոյ ուր գտանիցեմ շնոր-
հս յաչս նորա։ Եւ ասէ
ցնա. Երթ, դուստր իմ։
Եւ գնաց եւ եհաս, եւ հնձէր
զհետոյ հնձողացն. եւ
պատահեաց բաժին նորա
բաժնի Բոոզայ որ էր ի
տոհմէ Ելիմելեքայ։ Եւ
ահա Բոոզ եկն ի Բեթղե-
հեմ, եւ ասէ ցհնձողսն.
Տէր ընդ ձեզ։ Եւ ասեն
նմա. Օրհնեսցէ զքեզ Տէր։
Եւ ասէ Բոոզ ցպատանին
իւր որ կացեալ էր ի վե-
րայ հնձողացն. Ո՞ է պա-
տանի սա։ Եւ պատաս-
խանի պատանին որ կա-
ցեալ էր ի վերայ հնձող-
ացն, եւ ասէ. Աղջիկ մո-
աբացի է սա, որ դարձաւ
ընդ Նոոմեայ ի դաշտէ
Մովաբու։ Եւ ասէ. Ես
հաւատացի եւ ասացի.
Հնձեցից եւ ժողովեցից
զհասկս զհետոյ հնձող-
ացն. եւ եկեալ կացեալ
է ի տանէ մինչեւ ցայժմ,
եւ սակաւ ինչ նստաւ ի
տան։ Եւ ասէ Բոոզ ցՌութ.
Ոչ, այլ լուար, դուստր
իմ, մի՛ երթար հնձել յա-
գարակի այլում, եւ ոչ
անցցես ի տեղւոջէ սմա-
նէ, այլ ընդ աղախնիս իմ
կցորդեսցիս. զաչս քո
յագարակին զոր հնձեն
նոքա՝ հետեսցիս նոցա։
Ոչ, այլ պատուիրեցի ես
պատանեաց իմոց ոչ դի-
պել քեզ. եւ եթէ ծարա-
ւիս՝ երթիցես առ անօթս
եւ արբցես ի նոցանէ ջրոյ
զոր քաղեսցեն պատանիք
իմ։ Եւ անկեալ ի վերայ
երեսաց իւրոց երկիր-
պագ եղեւ ցնա, եւ ասէ
ցնա. Զիա՞րդ գտի շնորհս
յաչս քո, զի ծանեայր զիս
դու, եւ ես եմ օտարա-
զգի։ Եւ պատասխանի
Բոոզ եւ ասէ ցՌութ. Ա-
ւանդեալ ինչ է ինձ ամե-
նայն որ արարեր ընդ
աներ քո յետ մահուան
արանց քոց, եւ թողեր
զհայր քո եւ զմայր քո եւ
զերկիր ծննդեան քո, եւ
երթեր առ ազգ զոր ոչ
գիտէիր յերէկ եւ յեռան-
դին։ Հատուսցէ Տէր գոր-
ծոյ քում, եւ լիցի վարձք
քո լի առ Տեառնէ Աստ-
ուծոյ Իսրայէլի, առ որ
եկեր յուսալ ընդ թեւս
նորա։ Եւ ասէ. Գտի շնոր-
հս յաչս քո, տէր իմ, զի
մխիթարեցեր զիս, եւ
խօսեցար սրտի աղախնոջ
քո, եւ ես ոչ եմ իբրեւ
զմի ի աղախնոջ քոց։ Եւ
ասէ ցնա Բոոզ ի ժամ
հացին. Մերձեցիր հոս,
եւ կե՛ր ի հացէ, եւ թաթ-
խեա զկտոր քո յաղի։ Եւ
նստաւ կողմանակի հնձ-
ողացն, եւ մատոյց նմա
ցորեան, եւ կերեալ յագե-
ցաւ եւ ետ մնացորդ։ Եւ
յարեաւ հնձել, եւ պատ-
ուիրեաց Բոոզ պատանե-
ացն իւրոց եւ ասէ. Եւ
զհասկս մի՛ միայն հնձեսցէ
այլ եւ ի մէջ հնձելոյն
հնձեսցէ, եւ մի՛ նախա-
տեսցէք նմա։ Եւ ձգեսցէք
ի նոցանէ ի հունդ ձեր
եւ թողուցուք նմա, եւ
հնձեսցէ զոր ինչ ձգեսցէ,
եւ մի՛ նախատեսցէք նմա։
Եւ հնձէր զհետոյ հնձող-
ացն մինչեւ ցերեկոյ, եւ
ետ զոր հնձեաց ի կոյտ
մի, եւ ետ զոր ինչ ի ձեռն
ունէր ի կոյտ մի, եւ ետ
զոր ինչ ի ձեռն ունէր
ի կոյտ մի, եւ ետ զոր ինչ
ի ձեռն ունէր ի կոյտ մի,
եւ ետ զոր ինչ ի ձեռն
ունէր ի կոյտ մի, եւ ետ
զոր ինչ ի ձեռն ունէր ի

1 Եւ ասէ ցնոսա. Ամէն ասեմ ձեզ, զի
14 · 71 ոչ ոք մարգարէ ընդունելի է յազգի իւրում:
2 Բերան 2 Եւ ճշմարտապէս ասեմ ձեզ, շատ այրիք
32 · 25 էին յաւուրս Եղիայի ի Սամարիա, յորժամ
3 Ագէ 13 · 1 փակեցաւ երկինք երիս ամս եւ վեց ամիսս,
եւ եղեւ սով մեծ յամենայն երկրի:
4 Մատ 3 Եւ առ ոչ ոք առաքեցաւ Եղիա, բայց միայն
2 · 22 ի Սարեպտա Սիդովնացւոյ կնոջ:
5 Բեկ 24 · 13 Եւ բազումք էին բորոտք յԻսրայէլի
յաւուրս Եղիսէի մարգարէին, եւ ոչ ոք
նոցանից սրբեցաւ, բայց Նեեման
Ասորի:
Եւ լցան ամենայն որ ի ժողովարանին
զայրութեամբ, յորժամ լուան զայս
ամենայն:
Եւ յարուցեալ հանին զնա արտաքս
ի քաղաքէ, եւ տարան մինչեւ ցլեառն
որ էր շինեալ քաղաքին նոցա, զի
գահավիժեցուցեն զնա:
Եւ նա անցեալ ընդ մէջ նոցա գնայր:
Եւ եկն ի Նազարէթ, ուր էր սնեալ,
եւ մտանէր ըստ սովորութեան իւրում
յաւուր շաբաթուն ի ժողովարանն,
եւ յարեաւ ընթեռնուլ:
Եւ ետուն նմա մատեան Եսայեայ
մարգարէին. եւ բացեալ զմատեանն
գտանէր զտեղին ուր գրեալ էր.
Հոգի Տեառն ի վերայ իմ, վասն որոյ
օծ զիս աւետարանել աղքատաց,
առաքեաց զիս քարոզել գերելոցն
թողութիւն, եւ կուրաց տեսանել,
արձակել զկորացեալսն ի ներումն,
քարոզել զտարեգիրս Տեառն հանդերձ
եւ զաւուրս հատուցման:
Եւ ծալեալ զմատեանն, եւ տուեալ
սպասաւորին, նստաւ. եւ ամենայնի
որ ի ժողովարանին էին՝ աչք ամենեցուն
ուղղեալ էին ի նա:
Եւ սկսաւ ասել ցնոսա. Զի այսօր
կատարեցաւ գիր սա յականջս ձեր:
Եւ ամենեքին վկայէին նմա, եւ
զարմանային շնորհալի բանից որ
ելանէին ի բերանոյ նորա, եւ ասէին.
Ոչ այր Յովսեփայ է սա:
Եւ ասէ ցնոսա. Ամենայն առակաւ
ասիցէք ինձ զայս. Բժիշկ, բժշկեա
զանձն քո. զոր լուաքս եղեալ ի
Կափառնայում՝ արա եւ աստ ի
քաղաքի քում:
Եւ ասէ. Ամէն ասեմ ձեզ, զի ոչ
ոք մարգարէ ընդունելի է յազգի իւրում:
Ասեմ ձեզ ճշմարտապէս, շատ այրիք
էին յաւուրս Եղիայի ի Սամարիա,
յորժամ փակեցաւ երկինք երիս ամս
եւ վեց ամիսս, եւ եղեւ սով մեծ
յամենայն երկրի:
Եւ առ ոչ ոք առաքեցաւ Եղիա,
բայց միայն ի Սարեպտա Սիդովնացւոյ
կնոջ:
Եւ բազումք էին բորոտք յԻսրայէլի
յաւուրս Եղիսէի մարգարէին, եւ ոչ
ոք նոցանից սրբեցաւ, բայց Նեեման
Ասորի:
Եւ լցան ամենայն որ ի ժողովարանին
զայրութեամբ, յորժամ լուան զայս
ամենայն:
Եւ յարուցեալ հանին զնա արտաքս
ի քաղաքէ, եւ տարան մինչեւ ցլեառն
որ էր շինեալ քաղաքին նոցա, զի
գահավիժեցուցեն զնա:
Եւ նա անցեալ ընդ մէջ նոցա գնայր:

ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՉՔ ԵՒ ՎԱՐԱՊԵՏՔ ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՉԻՆ ՀԱՅՈՑ։

Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՅՆ ԹԱԴԷՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼՈՅ։

Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՅՆ ՍԱՀԱԿԻ ՊԱՐԹԵՒԻ։

Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՅՆ ՍԱՐԳԻՍԻ ԶՈՐԱՎԱՐԻ։

Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՅՆ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՆԱԽԱՎԱՅՐԱՊԵՏԻ։

Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՅՆ ՅԱԿՈԲՈՍԻ ՄԵԾԱՓՈՐԻ։

Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՅՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻ։

Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՅՆ ՍԱՐԳԻՍԻ ՇՆՈՐՀԱԼՈՅ։

Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՅՆ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

զոր հաշտութիւն ի մէջ նոցա առաւէր զան լուսաւորչին ։

Կանոն պանծալի Հոգեբոյսին Ա՛Ղ ։

Ա՛ստ անպիտանս յամենայնի, և ոչընչութեան գան զօրէ՝ պարտաւէ՛ր։ Որ միշտ զեռ արիանս եմ նիրհեմ ։ Որ միշտ զգաստ երևիմ, թմրիմ ։ Որ բարեպաշտիս խոտամ, դայթակղիմ ։ Որ միշտ արթնամ, վերիսկիմ ։ Որ ընդ թանապս խոտամ, կասկիմ ։ Որ արդարոնեայս իմ, մեղանչեմ ։ Որ խաղաղանալս ի մոռամ, ամբոխիմ ։ Որ ինձ զեռ արշաւեմն՝ առ ի չոր ոչնչութիւն հակասիտեմ ։ Որ չէ ընդ ինձ խոտամ, ընդ կրօնիկս զառնամ ։ Որ ընդ լուսոյն մանկեն՝ խաւար յայտնեմ ։ Որ ընդ քաղցրութեն Հայրակ՝ օշինդր խառնեմ ։ Որ ընդ կուռս բան բերայն՝ չարիս հիւսեմ ։ Որ ընդ կանգնելին՝ կքելին զբ լոլիմ ։ Որ ապիկիմ, և ոչ

խրնկեալն և բարեբանեալն ։ Որ ընդ զանգատանս քո պաշտեցեալ. և ընդ զօթևանս Հոգւոյն սրբոյ յաղագարեալ ։ Որ ընդ ինձ լինել նշմարտանքդ՝ և կամ գիտաքդ խաւարին . այլ առնեևին առ կեղծութիւն , և լուսաւոր արդարութիւն ։ Որ ընդ մանկեն ես , զնարդն՝ այ նանց ներցուցանել ։ Որ ընդ պարզ և անպատկառելիք ։ Որ ընդ բարձանք և անխոնարհելիք ։ Որ ընդ զգաստ և անուագանելիք ։ Պաշտօն առ ինձ՝ կարծր և անփոխարկելի ։ Ընծայ արիս կանք և անկասելիք ։

Ձնշմարտութիւն միաստարը և անցնդելի ։ Ոմոնգրութիւն զօրեղ և անհերքելի ։ Ստուգութիւն պայծառ և անապշելի ։ Ամաստասիրութիւն վերնական և անկոխելի ։ Պատկեր մաքուր և անաղտուրելի ։ Ո՛րոց կերպարանս և զնշոյսն անբանցն տարերք՝ ինձ խոկ վարդապետեսաց ։ Ո՛չ նո

պատրաստեմ։ Աւաղ, եւ ոչ
առնեմ։ Լացուսկսայ, եւ ոչ
կատարեմ։ Ուխտեմ, եւ ոչ
վճարեմ։ Պղտորեմ, եւ
անդրկնն ամփոփեմ։
Ընտանեմ, եւ ոչ ընծայեմ։
Ներքինացուցանեմ, եւ ոչ
մատուցանեմ։ 1 Ի հարս
կին խոցուածոց, անդրկնն
վիրաւորիմ։ Ի հաշտեցու-
ցանելն, վերստին խռովիմ։
2 Ծուր հանդիսանամ,
եւ լրտեսութիւք պարտաւորիմ։
Ոչխարիմ, եւ խոյին երջա-
նիմ։ Ցաւեմ, եւ ի գինն
թուլանամ։ Կսկանիմ, եւ ի
հանգիստն ոչ ժամանեմ։
Պարգեւիմ, եւ գարձեալ առ-
առնումն։ Ի նանիմ, եւ կրկին
հեղանիմ։ 3 Պատճառիմ
առ, եւ անդ ի տապալս հա-
սիմ։ Խարդիմ, եւ անդրկնն
տարերիմ։ 4 Հինասկեմ, եւ
ոչ գիտութիւն։ Սակաւ
վաստակիմ, եւ բիւրս վատ
նեմ։ Ոչխին գանձեմ, եւ
անհիւս ապառեմ։ Ծայր
խրատեմ, եւ ես ինքն ան-
փորձ եմ։ 4 Ի նշան առա-
նիմ, եւ երկեր ի գիտու-
ձեռնարուեմ ոչ հասանեմ։
Ծ ընկերակ չարիսն՝ նոյն-
չափ արծարծեմ։ Ասղ ինչ
քաշակերիմ, եւ առուձեռնս
լասնիմ։ 1 արիմ, եւ խակ եւ
խակ առ նմին ձերկիմ։
Ծայս կարկառեմ, եւ զայն 1 Թագ ԺԹ
պատառեմ։ Ոչխեմ զերկինն՝ 8 · 15
եւ ստասակ անկեմ։ Ի նոր 2 Թագ ԺԴ
ամբառնալն, եւ այսրկնն բա- 21 · 25
րիմ։ Ստանեմ ի բոյնն ա- 3 Կոր ՀԱ
զանէն՝ եւ անտառս ազ- 14 · 30
առաւ երանեմ։ Կամաս- 4 Ես ԽԱ
կաւ ոչ ապեսակ, եւ սրբա- 3 · 7
նամ գառնամ բնաւին անա-
ցեալ։ Ոչխեմ զիս քեզ գա-
ւանիլ, եւ ապատոլին նըմի-
րիմ։ Ի նոր յանդիմանն լի-
նիլն, Ե եւ ի թիկնոցս գար- 5 Նահ Ա
ձուցանեմ։ Ի սաքիմ, եւ 2 · 27
այլ մրճահարիմ։ Ի քանիմ,
եւ նամիկն զազգանամ։ Ինչ
պատանիմ զդաւթիկն, եւ ի
գործ՝ զաւետացոյն կա-
տարեմ։ 6 Ե ընթացք հրէ 6 Նահ Գ
մատեմ, եւ առեմ երիկա- 26 · 14
մանդք։ Ի չոխս մատակա-
րարեմ, եւ աշխատակ կոչմանէս

ցոյց արուստը մերմ[ին]։
Ա յաւր մարդու հոգեկիր,
վաղիւն մոլի խելագար։
2 Օ տէրունի պատուիրն
լերայ ‖ թեպետրոնէ ամին
հետեւիմ։ Ա լրմանամ զօրս
պէս, և վասնզատագոյնս
ընկերիմ։ 3 Օ Դանդրե՛
աւետրն բառնամ, և՛ ժամ
վարձուն անմահն եմանեմ։
Ի բացատ Հոռոմն խո-
հիմ, և՛ պատասխանուէ
պահս պատրաստեալ կար-
կիմ։ Ի կեր արեւուն հա
րատաւ երեւիմ, և ընդ ե-
րեսին ոտնայն գեգերիմ։
4 Ի Յամեռաւ Յերոյ բազ-
մաւ՝ խելագնեցոյց կացուցիմ։
Ա՝նդէմ խելքին՝ և արհա-
րած զարհուրելի զարմանաւք
6 Օ անգրաստանան կամաց՝
հաստատուն հերկիմ։
Ի յոյն հնամիմ՝ և չարիս։
Ա՝խտ անաստուած սրտիս։
Ա՝նգամայն տարագրեալս։
Ա՝նգղջմանին զառաջեալս։
Ա՝նմխիթար պատմեալս։
Ա՝նգթութեան գերեալս։
Ա՝նչխո և ապականեալ[ի]

1 Պետ. 13 · 25
2 Տիմ. 2 · 17
3 · 4
3 Պետ. 20 · 12
Յովհ. 12 · 6 · 8
5 յովհ. 7 · 14
6 Պետ. 13 · 25

ամէրեմ։ 1 Ի՝նդ երկրագոյ
ծուէ ցորենոյն՝ որոյն սեր
մանեմ։ Ի բարձրագոյն
խնամոյնդ վայր լինեալ՝ և
ինքն գոանիմ։ Ի՝ներշտա-
կանամ յերեսս, և՛ խոր-
հուրդս գիւանամ։ Հաս
տատիմ յատս, և՛ ի վերս տա
տանիմ։ Ի՝ուս ձեռանամ,
և երազ խոստիմ։ Ի՝ևիծս
ձորիմ արգատս, և արգելմբք
սմբատրեմ։ Ի՝սահիմ՝ և՛
պարտ ինդոց, և ընդ այս
կոչանեմ։ Ի մարդկանէ
գոլիմ, և՛ ի տեառնէդ պար
տաւիմ։ Ի հոգածներոցս
երանիմ, և յորդւոցն լա
ւոյ առաւիմ։ Հաճոյանամ
յերկին ոսկիին, և Թագա
ւորիդ մեծի յանուց երա
նեմ։ Օ տեառն գաստա
ղին Թոզեալ՝ հաստատող
նոցին ազերսեմ։ Ի երբեմն
՝ի վերինէ՝ տապալմանացն տր
պարտիմ։ Ա՝պաշխարհս տր
տասուս պճնիմ, և սո
ձառքս՝ երկինքն Հայրն Հա
նապիմ։ Ի պատուիրտն գաղն
հաստատել՝ և ոչխարս

1 Ձայն
4·1·8
= Ի·ա
15·47
2 Ի ·Ի
16·25
3 Ի ·ա
24·23
4 Ի·ա·ց
25·8
5 ֆա·
7·24
6 ‖ Ք Ի ֆ
21·8·9
7 ‖ =Ի ֆ
15·33
8 ‖ ֆ Ի ֆ
1·10
9 Ի ·=
3·12
10 Ի·ա·ֆ
5·5·10
11 ‖ ֆ·ա
2·16

Ներգործե՝ ի սէգ սատակ։
5 Ասակէս գշմարտին՝ ընդ
արդար համայնից ջնջէ։
6 Ձարհուրն վհատից դա-
ւիճ՝ յարուցողացն վերծա-
նանէ։ 7 Արգարածինն
տեսանիցեն՝ ընդ անուղեկա
ցոցն առնջի՝ ուր ապանանէ։
8 Ոչ տխմանձաղին այլ երկ
նառոյց բոցոյն վառանէ։
9 Առաէրքին լուսին և ո-
րոց սիրգին՝ հեծանոցին
ընտրեալ ծառքն հատ։
10 Ջեռն առաքից՝ ընա-
հիրսի ի կենացն զառաջ։
Օրհնութիւնքն քրիստ հո
գւոյն՝ 11 բուռուն մաշո
ղին ընդ կենացն քարող
խառնէ։

Ոչ՝ առաւաք ինձ և
կաշառք երկնակացն.
և ուժգնոքն հրամանին
վերնոյն արի ապառաժիք։
Ընդ հրեշտակացն՝ և մուր
դիկ։ Ընդ սիրելոց երկ
րի՝ և առաքեալ։ Ընդ անդ
գոյին՝ և շարժուականիք։
Առաք գառաւղ մերձ ի-
նեմ առաջի լինանց՝ յո-

Ծառայեալ։ Ընդունել
առնչեալ։ Ընդիմակել մատ
նեցոյ։ Ընդարձակել հառաջաբեալ։ Ընդարձա
կել երկնագոյ։ Ընկալգալ
բերել խորամանկել։ Ընդհան
գիրքեղի կործանարար։
Այլ երեք պնդատ զասա
ւելին առաւելոց առել՝ սուս
բնեալս անձին ընդառելոյ՝
աչխ գրեմ, գրեմ և ոչ ան
խոյեմ՝ ի նեղեալ խոհա
գիհանին։ 1 Աստղաձա
նագանեալ՝ երորդս աղանդ
երկնայնոց, ոչ և կոչին
առաքին՝ հնոյն և հոգեղե
նին։ Ո՞ ունիմ զընաձն
առաքս՝ ի յանձին գնդին
նակ ամբաստանողեաս։
Ի՛ զընդդէմ առաքեալ՝
այլ զառանից կշռատուն։
Այլ այդ՝ ձեր լցեն փեր
կոքեն. 2 ոք սկզբնա-
հայրն հաւատոյ՝ ի յոյս
հառաջեն վայրն՝ զանգը
թուշեն իմ չարիս կրկին։
3 Ո՞ւրն մարգարէից՝ քա-
րոզիչք բանից կոշտէ։
4 Ո՞ւրն բարեփառ՝ աղան-

ծառայս մոլեգին շարժման
սրտիս խռովութեան ։
Ընդոստնեա՛ ի սանձս կա-
պոյ երասանաց ըմբռնման՝
զցնդեալ մտացս վայրագա-
թիռն ։ Աչ՛ երկնի՛ խաղաղ
զոմ հրամանաւ մեծիդ՝
ամենակալին բերայս սասան
մանն ։ Սասակեա՛ խոսխո-
նեա՛ զբազմագլխեան ան-
դամս ոտն ամբարիշտ՝ գաղտ
նենգ ամօթոյս ։ Երկրակեղ
ցաղս հինից ։ Կործանե՛ս
աղօթս մշտամատոյց՝ զայս
նորընծայ տուր ողորմա-
կերս Թախծագին ձայնի
ողբերգակրութիւն այսր մա
տենի ։ Զնոյն ի խորոց սո
հուս անշէջից՝ չքնաղ ապ
բեցեալ ընդ մարգարէին
փրկելոյ ։ Ընկալ զհոսատ-
վանս ինձ անձնատուս քա
նիս ի հուս անուշից ։
Ե՛ նորհեա՛ մխիթար գա՛ս
նոե՛ վշտաց ոժգին հե-
ծութիւն յոսահատելոյս ։
Աչ՛ քեզ ե՛ս հայ հոգւովդ
արբուկ փուչք պատիւ և երշ
խանութիւն յաւետեան ամէն ։

ընկալ և միշտակ տասա
լեացն ապագայից ։ Ա Կոր
հոգմով փոթորկի աչեաց յա
ւետ մըրկեալ կենացս վըր
առեալ՝ ինոյ անկայուն
ի հաստատութեց ։ Օ՛ որ
երկն զբ խնամոթիւն ինք
նին առեալ խոչեցեր զբ
լուսակացն բազմատեսիլ
զանազանութիւն, զնաստնա
իրգունս և մեծամեծացն
գաւառալ. որ առանց թըւոյ
և քանակութեան հանդերձ
թինդս առեալ անբաւ ե
րանդ՝ եռան գետան սը
կանան ի մարմնիս ծոլո,
վկայեցէք և հաստատեցէք՝
հղմարիտ լինել զասացեալս
բանադրութի ։ Ա.Մ գո
լինքն օրհնաբանեալ անմահ
թագաւոր ։ Ամէն ։ Աչի
նաւոր ։ Ա՛րտասուք ։ Ա՛ն
ստուածոյ կենդանւոյ մխա
ծին որդի ։ Ճըշ ։ Կարձ
բեալ ։ Ընդհանին ։ Ընդառ ։
Վհատիլ ։ Ընկճիլ ։
Ասասեան՝ ի ձեռն ամբո
խեալ աչեաց հոգւոյս ծը
իմաց ։ Բանտացեալ ըս

1 Կոր.
17 · 13

2 Կոր.
7 · 23
3 Յովն
2 · 11

ա Երեսին յուժեւոսած եղիկ հե
ծ ընէսն նոքին հսկէր առնոյն
ալէր Երբոնոյ Լուսն ի Երե
ցոց պրոյ Երեսն ընէ ։

ԿԱ

ՎՑԱ Ը ՀԱ
ձեզ առաջ ոմն էակ
զեցիք միանգ
ամանց , և աշակերտեալ քեզ
կրօնասացանոյց ։ Ոյք մեր
կամարելին մատանցդ ձե
ռագ՝ առ ակնկալեալ յու
այն պարգեւաց բարեացն
անդրանիկ ամեն զինեալ ես ։
Ապց զայս անդան հան
դերձանաց խորհրդոց բա
նիզ ընծայեցուցի ։
Ինկարարեալ զայս ամեն
զ ու քեզ խոստովանեալ ի
չնուած փիլոսէ հոգեոց ։
Ինաներձ ոսկիւք զամբիս
նոյս պատառեալ ։ Ինիշեցէք
զմարգարէականն՝ ընդ ա
ոաքեալսն առեալ զձ
ի խրատս՝ զի մի՛ պատճառի
ամ մատչին առաքեալ ոյց ։ և՝
զոչ ոյք է արդարոյն և ոչ մի ։
Ի Ստուածանալոյն մի՛ մո

ռանայք ։ ի կատարածն իսկ
պատուիրանին՝ գոգջիք ըզ
ձեզ ծառայս ամենայնա ։
Ա՛ի եղիցի լինիլ ձեզ ոտիք
խարտոցին ։ Ո գուշացա
րեալ եւ գերոյն՝ 4 թէ կերա
կուրք նորա՝ ընտիրքն ։
Ուանդի և եես իսկ ոք զայս
նուագուի մատանաւոր պատ
ուոյ ձեզ զամբեցուցի , վը
կայեալ զանձնէ կամաւո
րական ըստգլատանիք բիւ
բանբասանաց անբիծ զնա
կան մեզանաց ։ ի սկզբնա
հնչգրեն սկսեալ՝ մինչև ի ա
պառնէն ծննդոց նոր , կա
մայականն յանձնառութիք
հաստատեցի՛ եղի՛ զնա յա
մենայնի պատրաստեան գա
րեաց ։ Ի ընայ յուսամանիք
ոչ պատրաստելոյ , և ոչ կա
հէցայ յուսերն նոր անյատ
մարդապէս աստուած՝ հ ոգոյ ա
ոաքել ոչ է արդարոյնոյ մար
մնոյ երկրածնի՝ թէ ոչ էր
բեզք ընացոյ , ոչ պատրնիկ
ցոյ , և ոչ զաչկատեհս ընդ
համբուրելոյն զնաշակս մա
հու ։ Ա՛ի ոչ ընդ-հատ ընդ

1	Լուկ
9	· 23
=	Լուկ
1	· 19
2	Հով
3	· 10
3	Գ Հով
17	· 10
4	Մրկ
1	· 16
5	Ա Կոր
14	1 · 2

պատասխանի՝ ասելով. Ես եմ Տէր Աստուածդ քո, որ հանի քեզ յերկրէ Եգիպտացւոց, յերկրէ ստրկութեան. մի՛ լինիցին քեզ աստուածք այլք՝ բացի յիմանէ։ Մի՛ արասցես քեզ կուռս, եւ ամենայն նմանութիւն զոր ինչ յերկինս ի վերուստ, եւ զոր ինչ յերկրի ի ներքուստ, եւ զոր ինչ ի ջուրս ընդ երկրաւ։ Մի՛ երկրպագանիցես նոցա, եւ մի՛ պաշտիցես նոցա։ Ես Տէր Աստուածդ քո, Աստուած նախանձայոյզ, հատուցանեմ զանօրէնութիւն հարցն ի որդիս, յերրորդ եւ ի չորրորդ ազգս ատելեացն զիս, եւ առնեմ ողորմութիւն ի հազարս սիրելեաց իմոց եւ պահելոց զպատուիրանս իմ։ Մի՛ առնուցուս զանուն Տեառն Աստուծոյ քո ի սուտ, զի ոչ սրբեսցէ Տէր զայնոսիկ, որ առնուցուն զանուն Տեառն Աստուծոյ իւրոց ի սուտ։ Ե՛կ ահա, յիշեա զաւուրն շաբաթուց, սրբել զնա։ Վեց աւուրս գործեսցես, եւ արասցես զամենայն գործս քո։ Եւ աւուրն եօթներորդի շաբաթ է Տեառն Աստուծոյ քո, մի՛ արասցես ամենայն գործ դու, եւ որդի քո, եւ դուստր քո, եւ ծառայ քո, եւ աղախին քո, եւ եզն քո, եւ էշ քո, եւ ամենայն անասուն քո, եւ պանդուխտ որ ի դրունս քո, զի հանգուցէ ծառայ քո եւ աղախին քո իբրեւ զքեզ։ Եւ յիշեսցես զի ծառայ էիր յերկրին Եգիպտացւոց, եւ հանի զքեզ Տէր Աստուած քո անտի ձեռամբ զօրաւոր եւ բազկաւ բարձրաւ. վասն որոյ պատուիրեաց քեզ Տէր Աստուած քո առնել զաւուրն շաբաթուց։ Պատուեսցես զհայր քո եւ զմայր քո, որպէս պատուիրեաց քեզ Տէր Աստուած քո, զի երկայնասցին աւուրք քո, եւ զի բարի լիցի քեզ յերկրի զոր Տէր Աստուած քո տայ քեզ։ Մի՛ սպանցես։ Մի՛ շնասցես։ Մի՛ գողասցես։ Մի՛ ստեսցես ընդ ընկերի քում վկայութիւն սուտ։ Մի՛ ցանկասցես զկին ընկերի քում, մի՛ ցանկասցես զտուն ընկերի քում, եւ զագարակ նորա, եւ զարտ նորա, եւ զամենայն որ ինչ ընկերի քում է։

Ձայնի կերպարան։

Լսեալ էս՝ զանազի գիտողին այլ մատանեալ եմ դառնութեամբ, 3 որ զկիրս անդրեմուտին շնորհեալ ես՝ հանդարտի դառնալ հասարակ զամենայնի։ Ես կրկին ընդ ամենայն ազգս ատելի եմ եղեալ, զի ոչ գիտեմ։ Ես հրեշտակաց, զի ոչ գիտեմ։ Ես հրեշտակաց, զի ոչ գիտեմ։ Ես հրեշտակաց

ԱՂՕԹՔ

ԲԱՐԵՁՐԵԱԼ, Հզօր
աշխատո՛ղ օրհնէդ լե-
ռիցն սուրբ։ Ո՛վ ե՛ս
խաղկիդ յանապատին կե-
նաց

ընդ քեզ կապէլոյս տեղեա
նօք հոգւոյս։ 2 Ինձն ըզ
նախատինս պատկառանաց
խայտառակեա։ Զի
կեա՛ ալծակ կարծրութեան
զարգելդ տեառակ մարդկեղս
տերկուէ։ 3 Վասն հան-
դուրեան զիմոգեալս ա՛ծ
գին մեզաց բեռամբք։
Կարգեա՛ ինձ ասչխանս ըստ
ասց բարութե առելս կե-
նացդ։ 4 Պահեա՛ զիշատակ
ինձ ողորմութե և զկնի՛ մեռ
հո՛ւ կենաւք առնելեն։
Ողնեա՛ ակերկիս, և զո
կեալ կերկրի։ Խարեբաբ
նեալ սիրտ քոյին քեռալ
յանե՛ծանես

ԱՂՕԹՔ

Ո՛վ երեսին յաւերժած էղէն հե
ծեալեան նորին հոյակ առնոյն
ազգս Աբրահամայ, Ի՛սա՛կ և Յա
կո՛բ։ Ես

բարկութե։ 1 Ինչպէս զի
գոլեաս մարդկան, զի ծագը
նէիցդ յաւուրն կո՛չէ։
Հեռացարո՛ւր ի կէն ||ազ
թեան, և ես ի քո՛ւեն մեղ
հա՛ նենգեցի։ Ո՛վ փրկութե
աստո՛ւ ||հակոզ յոյժ ոգեղեցիկ
բազ զգաստութե աղա
կամութեան։
Ո՛չհա դատաստան։ Ո՛չհա
յանդ խնամեա՛ք։ Ո՛չհա նոր
կշռատրութե և հին դատա
պարտութե։ Ո՛չհա ամօթ
դիմաց և ապշեալ հոգւոյ։
Ո՛չհա խնդիր փոքունց և
կշռոք մեծամեծաց։
Ո՛՞վ զոս միայն ոչ ամ
մաքրասեր՝ անխախտ և
երկայնամիտ՝ հանգարեա մե
զասպատս անձին ընդ վեր
ջին պատրաստորե՛ս յանե՛ծ
ահաբոյն՝ զայս կակծեցո
ցան օգ ինքնաբանական նա
խատինս։ Ո՛ւր լե՛ցայ ի
քէն զայսոսիկ գիտած, զո
խոնակ զի ես ինձէն ան
ձինս գրեցի։ Ո՛՞ր՝ բարձ
ցես և վերացուսցե՛ս զայն
պատրաստորե՛ս կանոնիս՝

ոտից՝ կարկամ հատուցմամբ
նրբազգ հեծուքն՝ պարբանին
ձայնին յոգի թախծութեր
յոգնամանանակ տարուկու-
ատնոց՝ ի խորոց աներեւ
թից՝ զգօրծեցեալոցս ոգեա
լոյ հատուցեմ։ Այրծ են
բարեգութ և անդ հրա-
շագործել յաւէտ զօրե-
զութեամբ, ի ոգի
եղիցիր յոգեոյդ խորհուրդ
մանել։ Եւ կամ ի թողեալ
լեզուին քեզ մեղանչ քո։
Այսքան՝ երթ ի խոտոր-
զութեն սրբեալ ի մեղաց։
Եւ զոր յայնմ ժամու ոչ
ժամանեցից պատասխան՝ այ
ծր ընկալցիս մարդասիրա
պես ոչ երկայնամտիս բազ
մաշխարհ ամենակեցոյդ։
Զորհատ ար այժմ քանա
պատեալ խրոխտանալոյն սի
գացօղ բարձրամտութեան ան
կեալ դնիմ։ Ով անկեղ
դան։ Այսկեալ ի խոտից
Այշխանդեալ ձեռագ
ի քեզ անդամոցդ։ Այսկել
շրթանցդ։ Այսուցիչ այգդ։
Տախտակ անշարժեաւն։

Նաց յոտաչխատութ ըղծա-
տակիլ անէծս ի կնցուցա
նող օրհնութիւն։ Պատա
ճառս վհատութ՝ առ զնմա
թացուցիչ գովութի։ Ինդ
ամմիցն՝ հանդրձակուի։
Ինդ պատկառանացն՝ պա
տիւ։ Ինդ ատրազրութէն՝
յոյս բարւոյ։ Ինդ բաժան
մանն՝ անկեալոյ մեռուի։
Ինդ ապատնակատացն քա
նիից՝ ոչընչական սկսիանս։
Ինդ ի անգամ դատաստա
ութէն՝ կրկին ազատուի։
Աղաչեմ ձեր մեղմ մեղա
պարտիս յանցս զրկանաց
մանն ընդդէմ կենդանութէն։
Ո՞րինչ աչացս աղբումդին
հայեցուածս ի բարձունս
կոպկոպելոյդ՝ զբազմայածեան
ուղոյն զանգիտութէն ընթա
ցից զանդիտանելոյն ձանա
պարհ յաւէտ բերելով՝ մե
ատցս սերամանէ ապիւ վե
ատնգեալ։ Այլ ի յերդ
քանիցս յարկիս նկատեալ
զելոյն շուխիդ՝ թշուառա
ցեալ կիսատեսութէ դիմագ
այլայլութէ՝ ատատանման մը
տացս՝ կարկամ հատուցմամբ
նրբազգ հեծուքն՝ պարբանին
ձայնին յոգի թախծութեր
յոգնամանանակ տարուկու-
ատնոց՝ ի խորոց աներեւ
թից՝ զգօրծեցեալոցս ոգեա
լոյ հատուցեմ։ Այրծ են
բարեգութ և անդ հրա-
շագործել յաւէտ զօրե-
զութեամբ, ի ոգի
եղիցիր յոգեոյդ խորհուրդ
մանել։ Եւ կամ ի թողեալ
լեզուին քեզ մեղանչ քո։
Այսքան՝ երթ ի խոտոր-
զութեն սրբեալ ի մեղաց։
Եւ զոր յայնմ ժամու ոչ
ժամանեցից պատասխան՝ այ
ծր ընկալցիս մարդասիրա
պես ոչ երկայնամտիս բազ
մաշխարհ ամենակեցոյդ։
Զորհատ ար այժմ քանա
պատեալ խրոխտանալոյն սի
գացօղ բարձրամտութեան ան
կեալ դնիմ։ Ով անկեղ
դան։ Այսկեալ ի խոտից
Այշխանդեալ ձեռագ
ի քեզ անդամոցդ։ Այսկել
շրթանցդ։ Այսուցիչ այգդ։
Տախտակ անշարժեաւն։

Արձակել կնոջմանէ ։
Լրանալ անդգայ ։
Վատակեր անբարբառ ։
Չոչոմբիւն անշունչ ։
Աղտմելի տեսիլ ։
Շհասկնալի կերպարան ։
Պատիլ օձինակ ։
Խղճալի գէմ ։
Լռտարելի նանաոքէ ։
Ահեղաձայն լեզու ։
Ընտանեաբար խօսել ։
Ստոքոտիկաւ ծաղիկ ։
Ծորիլ գետ ։
Ճիջեալ զամպոյր ։
Ոստարկ կոկորդ ։
Խոպանացեալ սիրտ ։
Ընդհեալ ազդարան ։
Պատեալ աղբիւր ։
Ստոշացեալ մարմին ։
Ցամքեալ արտասուք ։
Ուսանելեալ տղայոյ ։
Ստորեալ ոսոխ ։
Խաժանեալ յօդք ։
Ջատեալ ծառ ։
Սղոցեալ արմատ ։ Մոռել առն ։ Ջնջեալ արտ ։
Արտախուռեալ բոյս ։
Ծատրացեալ բարեկամ ։
Սոուացեալ պահեստ ։

Հատեալ գարշելիեն ։
Ատելեալ առնել ։
Խարձեալ խելք ։
Ընտրեալ կամակք ։
Չէ իբր զանպիտան առնան կոխեալ · կարօտեալ այլոց մարգանաց ։ Որք ըզ հաւատոց քշուառս ձայ նեն նուաստեալ՝ աղերս տան ցօղով արտասուաց՝ բարերարիդ գթութիւն ի բարձունս առարծանեն ։
Օ՜ տէր քեզ դարձն եղանակ կէն արգահատելով՝ զոր օրհնեմ ։ Օ՜ նշան խաղաղ փրկուե՛ զոր երկրպագեմ ։
1 Օ՜ յարուցեն Հմայուտա՛ր՝ որում հաւատամ ։
2 Օ՜ փառացդ զոց յայտնե՛ր՝ զոր փառաբանեմ ։
Օ՜ դատաստանիդ այսր՝ րութի՛ զոր խոստովանիմ ։
3 Օ՜ բանիցդ յանդիմանու՛ թիւն՝ յորմէ զարհուրիմ ։
Օ՜ հոգւոյդ ներ ինձ ո՛ղորմութի՛ զոր պաշտեմ ։
Օ՜ օծմանդ առատնայգր րու՛ թ ։ զոր և հաստատեմ ։
4 Օ՜ թագաւորեն ընդ քեզ

1 ‖ Ելից 4 · 13 ։ 2 տիս 2 · 13
3 Ո՜ր 23 · 2
4 Բաւ 2 · 12

յաւէտ։ Այնուհետև խոր
հրդով անթափանելիում՝
Հայրապետ սրբում գո
հացանել յաւէտ։ Եւ ես
առ սմին՝ ի նոյն պաշտօն ես
ասացուածքիս միաբանիւ
զուգականութիւք՝ երկիւ և
սոյզ, և յաւիտեանից յա
ւիտեան սմին։

Ի երեսին յուժկուժ նիւթն հր
ծորեան նորին հոգւոյ առնչ
ագիր ուղղոնոյ, Նոյն ի ե
րս պա՛՝ ՀՈ

ՐԱՆՑ ԱՒԱԿ

Նաեւ՝ ընդ բո
լորեցուածոյ։

Ընդ ամենայն բան՝ յամե
նայնի միշտ երկայնամիտ.
ոչ կենդանութեան անքննելին
որդի։ 2 Ոչինչ անդէ որդո
մին խոսափէս, յորում հա
ւատ ակնկալութիւք վաս
տակին։ Ընդ է բարեգոյ
ծելն, յորում առաքիչ
համառօտին խոսիանեցաւ։
Ընդունի ժամու է անդրադա
րելն՝ յորում տրկայութեան

յաւէք, որում ապաստիմ։
Ընդ՝ լաւ։ Անդրէցի։
Հարձաւ։ Տրտնեցաւ։
Փախեաւ։ Աստցաւ։
Տեղի ետ կցորդութի զու
գաւեր կենցաղոյս կենդա
նութեան։ Ոչ յոյզ որ՝ի քէն
պարգև՝ ։ Ընացական եւ ան
ջնջական յիշողական պահե
ցաւ։ Տես որդիմութ՝ իւրա
րակաւանս վերանգելոյս
հինն բարեգործ՝ ինձ
բեալ որդի ոչ։ Վառել։
Խժդժել։ Աննագործել։
Պաշտպանել։ Ագրգռել։
Անկարել։ Անգնել։ Ձեռա
տատել։ Ի երեսին սուղ
ծագործել յերկնանիկն ա
նարատութ։ Ուր է կարո
ղութի՝ Ուր է փրկութի։
Ուր որդիմութ։ Ձ ինչ քո
անկատութ։ Ընդ ամենևին
զգրութ։ Հարձրութ։ Ուխա
նութ։ Ընդվախման թեզրի
նակութ։ Ինքնութ։ Ընդ
նաեւ՝ ըղձ բացարձակութի։
Հարերարութի։ Ի ուսա
ւորութի։ Փառասիրեալ
անիրապէս՝ անպակաս եւ ան

լոմի չարեացս բարձցես ։
Յարուցդ այսորիկ Տիրոջն
բանք, և եղանակին նմա-
երգութիւնք։ 1 յորժամ ասէն
բարւոյ՝ չարն ծառայի՝ զբա-
նեզործացն պարգեւացէ ։
2 Որ միանգ երանելոքն մե-
նասցէ բանսարն, նա յաղթայ
անձին ապարանս զնա հան
գուացէ ։ 3 Ո՞րպէս հրամէ
րեալ է՝ի գոբ տղմոյ, նա
՝ի բաղմականս ամենապա-
տիկ գահոյիցդ գրգեցուցանի
ցէ։ 4 Ո՞րպէս բերելոյ զաղա
դիտեացէ, նա՝ի բարձրու-
թիւն բերկրութեան հայեցուցա
նիցէ ։ Ո՞րպէս ծաղիկս ե-
տասանցն ապատէ, 5 նա մա
տանէն հանդրեանակութիւն մա
տուցանիցէ ։ Ո՞րպէս հոյլ
հարուածոց գանից, ‖ նա
գթոց գիրկս արկանիցէ։
Ո՞րպէս պատրաստեալ յա-
ւոյ կորստեան, նա երեւե
լի սեռատոհմ բազմաց առ-
նիցէ ։ Ո՞րպէս անկն ոչնչից
առաւակնան մնիցէ, նա ընդ
կենացն և փառս ընծայե-
ցուսցէ ։ Ո՞րպէս հատանեն

Յովանդ պատրեալ սիրեաց
նեղելոյ և արտասուլոյ ։ Ընդա
նուր է բժշկութիւն ամենայնի
քո ձեռնդ, յորժամ՝ի
բռնանդակ անգամանցն տա
ղի՛ եւս կենդանութիւնն։
Ո՞չն վայր է տյցելութիւն,
յորում հիւր հնազիցն խոս
փանեցան ։ Ո՞չն է քո մե
ծութի, յորժամ զյուսահա
տեալ վերն ողջացուցանես։
Ո՞չն է հարազատ քոմ
ազգակցութիւդ, եթէ յան
ակնկալն ժամու՝ արուեստ
ատոքութեանս փրկութիւն ։
Ո՞չն է հանդիսապան քոմ
յաղթանակի, եթէ զիս
կեալ մեռաս կենաց՝՛ի սպա
ռումն շնչոյս բացցես ։
Ո՞չն են քո շնորհք վայել
կանք, եթէ զբարեացդ լռոյց
մոռացեալ՝ զբարեացդ քո
յիշեցուսես։ Այսմ ես ան
օրհնակալ, եթէ ապահաստա
րիս ընդ երանեալսդ
խնամարկեցուես ։ Ի տուին
ծանել գիտացից եթէ նոյ
եցար՝ի նովէդ բանիս նախ
նի գթութիւդ, եթէ զամե

զկնի նայեցար, նա ընդդէմ
պատիւ պոյծաւորեաց։
1 Ա՛, տէր պատուէր օրհնու-
թիւն՝ պատուիրեցարեա
քեզ շատ իրաց։
Ա՛, տէր ազգասիրէ կենաց՝ ա-
րարչական զօրութեանդ հրամանաց։
Ա՛, տէր իշխէ խորհրդոց՝ խոս
տովանեալդ քո տեղեաց։
Ա՛, տէր հեշտէ լուսոյ՝ սահ
նափակեալ հատագոյիցդ։
Ա՛, տէր ախտից թէր հայե-
կաց՝ բարեբանեալդ քո քոյ
զգեստ։ Ո՛ւր միայնոյ են
պատճիկ ներ։ Ո՛վքէն ազգ
ցաւ գործ լինի ընծայն։
Ա՛հա զբոյդ յաւուրս ա-
ղերս առնեմ օրհնեալ։
Ո՛վքոյց պատի պարգեւել
շնորհեաւ։ 2 Հայց տէր ըզ
գանձս քո բարիս՝ ըստ ա-
ղերսանաց առակին։
Ա՛ւ՛ խառնեացես յ՚ի համ
բարս բարեացդ քոց՝ յ՚ի քա
րեացն լինաց։ Ա՛ւ՛ շտեմա
րանս գանձերացես զատեալսն քո՝ որ
են ոսոխք և ցասմունք,
ընդ սիրելսն քո՝ որ են գը
թութիւնք և ողորմութիւնք։

Ա՛ւ՛ պատճեացես յ՚ո առա
ւածս քո պաշտելիս զան
ախտասիրելսն քո՝ որ են մը
թութիւնք և դաժանութիւնք։
և զնմ ինեանսն՝ որ են
մեղք և թշնամութիւնք։
4 Ա՛ւ՛ գթեացես աչօքդ օրհ
նութ՚ի մատնելոյդ կենաց՝
զմարդհսկ պարտուց իմոց
անհիծից։ 5 այլ զանձնասէ
րսն լինաւ հատուցեալս։
Ա՛ենացուսցե՛ս կրկին ա
ռաքել զանուն քո աստ՚ի
նոսին, ցուցանել զգիշն
լինաւ գիւրին և հեշտակա
նագոյնս։ Ե՛ւ սոյն են իմ
պարտիքս և անդր քան ըզ
թիւն։ այլ ո՛չ այնքան հրա
շակք իբրև զբո ողորմու
թիւդ։ Հազարաւ են իմ ա՛ն
գանիքս։ այլ յաւէտ են նո
ւաճեալ առաջի քո ներ
ողութիւդ։ Յաճախ են քա
րեացս։ այլ յաղթական են
հանապազիկ՝ հզօր ամենակալ
գիշդ մարդասիրութեանն։
Ինձ են անհատնուր իմացա ան
ձին բիծք։ այլ քեզ յոյժ
գրաւել են ընդ աչխանաւն։

1 Կոր.
61 · 1, 3

2 Կոր.
8 · 4
3 ‖ Ե()ր
32 · 34
4 յոյն
20 · 12
5 Կոր.
18 · 17

Ա՛ւ ես այնքան զօրաւորը
առ կենդանութիւն զինք
մեղանաց պատուհասելոյս
պարտէրըս է, ուրկէ ինչ-
ուակ մահս կենդանացայ՝
առ վանումն կործանողին
բռնութ : Օ՛ւնչ ազգեցաք
ցե փոքր խաւար աւուրդ
այ : Օ՛ւմիդ բանեցի
դողն ինչ ազգանուղ՝ ես
ծիր Հառագայթից :
Օ՛ւմիդ համբարձայն կըշ
ռեցի ընդ խաչիդ զո կը
րից՝ խաղութիւն հեշտասէր
մարմնոյս սկսրտութեան :
Օ՛ւնչ երեսացի յաչս ա-
ռեսակիդ զո առաստ՝
կոյսդ մեղանաց ամ սիեզե
րաց : Ո՛ւհո կոչ ես հոլոշ
դեւ բարկութեանդ՝ ի կարճ
րուէ բանսանն վանեցեալ՝
ինձ զպղծանկ անձնեալ ,
բազմացեր հոսանքդ քո կա
մացդ՝ չքացեալ պայծառ
անդամին : Օ՛ւնչ պիտոյ
են քեզ զօրաւ անհաս
հնձոյն կարողաւ՝ ժամանա
կաց առաւելութ առ յանց
ուածոց իմոց քաւութիւն :

Ա՛ւ քթիթել ես անօն : Ա՛ւ
խոռն ես առատութիւ անձն
ցանկոն : Ա՛ւ սպառ ես նոյ
եցեալ փայլակաւ : Ա՛ւ ինչ
սամանեաց յոսկրս ինձ :
Ա՛ւ փոքրացեալ ոսից յեղ
յեղումն : Ա՛ւ յերից բարձ
րութ՝ ինչ կանգնոյ կամիչ
անկանելոյ : Ա՛ւ գիծ ես չա
փոյ մոտց հետեւեցելոյ :
Ա՛ւ ինձ լից սրտգութիւն :
Ա՛ւ շնչոյ առ բնաւութիւն :
Ա՛ւ ինչ յայտ անգոյ և
յանտսանելական նմանու
թիւ անձն օրինակաց յաւ
ետ անկայից՝ այնքան առ
մոյնք կամ հարեանցիք ,
ոչքան երկնալիք ցնդելոյնք
և հալելոյնք մեղացս առնա
նանաց պահեստի՝ քանզ
զօրութ այ այսի ինր յա՛ն
որդի անկենդանի կենդանացե
այ : ‖ Ար տաս պարգեւս 5 . 43
րև քաղցրութ՝ շարաց ընդ
բարին . և անձրեւս երկն
քանզիր ոտն անդադարապէս
Ինձս առնելոյ քրտն
ամբք և զվանդս կրկին
հանդարտաբար : Ասց մեծ է

կեալ ի յանձնառուէ առա-
ւելութեանէ բազմամանեայ
յանախութենէ մեծիդ երախ-
տեաց. որ ամենասաստ լերս
մամբ անընդունելեաւ՝ յայլ
ոչ և յահեկէ ի դիմաց և
ի թիկանց համբարեալ կան
անբասութիւնք։ Այսու-
ցանեմ ընծայեմ գալստեան
սասանօր ամանդ գովես-
ոյ դասանման ձգմարտա-
կանի ։ Օ՛ ոգիդ երբեմն
1 հերձուածականին չարա-
փառութեամբ՝ ամենասպա-
ռիւն խաբէութեամբ՝ նենգ
գողին կարկինէն հատուա-
ծեալ իբաց հերձեցայ՝ և
լեալ ի դրախտին ։ Այդ՝
միաբանականաւս այսու ու-
ղիղ անբծութեամբ՝ յան-
ւոյ լսականա շնորհի՝ ան-
րին միաւորեցաւ համբար
ձեալ սովիմբ ի թըռիչս
թեաց լուսոյ ։ ասկա յեր-
կինս ժամանեցից
հետեւեալ ։

Ա՛ յլ քանզի յարդանդէն՝
յորում յղացայ հոգեւոր երբ
կամիք ծնիլ՝ զմեծ և զեր

հանգիստն առ ակնկալութի
պարգեւին ։ փոքր խոժանաւ
փոքունք՝ զասկաւթուի պար
առացին ասացին վերնարան ։

Ուսկ որք զերկիր ընտրե-
ցին՝ նեբրա ողորմութիւն ։
տալով և նոցա զարման ըն
նասա. և միշտ առ քեզ զար
ձին ընդասեա ։ Այն քեզ
փառք ամենազօրիդ առ ամ
հրաշագործուի բարերիդ
մեզ երկայնամտութեամբ ։

Օրհնեալ յաւիտեանս
Ամէն ։

Ա՛ ՈՐ Գ՝

ընկալեալ զմայրդ
և խոպատ ծած-

Ա՛ի՛ սակ զմտից, և մի՛ անօգուտ զբևից հեռուն
արեգեա։ Ա՛ի՛ զհամառոտ չերմոն ցուրտ համարեա
ցիս։ և մի՛ զհամբոյր ողջոյնիս՝ անկարդ լինչ վարկցիս։
Ա՛ի՛ զպարշոանն՝ ապաշխարս
գրեացես։ և մի՛ զերկրպագութիւն՝ անխորհուրդ լքցես։
Ա՛ի՛ անպատշաճ ելոյն տեսա
կանոն պատկերին. և մի՛
անհոգ կերպարանիցն զա-
ռանձինն լուծ։ Ա՛ի՛ անհու-
ոյժակիցին ապանդ մնասա
ցիս։ և մի՛ պատասխագ ոխտի
այսր հասի՝ արտաքոյ ցըր
ուեացն։ Ա՛ի՛ հաշակդ լու
ոյ՝ լինի մահու ելոյն։ և մի՛
բաժակ քո կողնցդ արեան
ի գաւառատրութիւն
եղեցի։

Ա՛. ղաչեմ զքեզ տէր յիսուս
մեղ յերեքենիդ՝ որով
զգիտութիւն հօր քոյ և հո-
գւոյդ տալ հաշակեալ ծա
նեար։ Ընդդէմ ի քէն իսկ
վարդապետուած ամենատես
զև կարդ եկեղեցւոյ։
Ա՛ի՛ ի տէրն աղօթանըէր

Ընդդէմ զքեզ տէր յիսուս
մեղ յերեքենիդ՝ որով
զգիտութիւն հօր քոյ և հո-
գւոյդ տալ հաշակեալ ծա
նեար։ Ընդդէմ ի քէն իսկ
վարդապետուած ամենատես
զև կարդ եկեղեցւոյ։
Ա՛ի՛ ի տէրն աղօթանըէր
ղաչեմ զքեզ տէր յիսուս
մեղ յերեքենիդ՝ որով
զգիտութիւն հօր քոյ և հո-
գւոյդ տալ հաշակեալ ծա
նեար։ Ընդդէմ ի քէն իսկ
վարդապետուած ամենատես
զև կարդ եկեղեցւոյ։
Ա՛ի՛ ի տէրն աղօթանըէր

Ա՛ի՛ սակ զմտից, և մի՛
անօգուտ զբևից հեռուն
արեգեա։ Ա՛ի՛ զհամառոտ
չերմոն ցուրտ համարեա
ցիս։ և մի՛ զհամբոյր ողջոյ
նիս՝ անկարդ լինչ վարկցիս։
Ա՛ի՛ զպարշոանն՝ ապաշխարս
գրեացես։ և մի՛ զերկրպագու
թիւն՝ անխորհուրդ լքցես։
Ա՛ի՛ անպատշաճ ելոյն տեսա
կանոն պատկերին. և մի՛
անհոգ կերպարանիցն զա-
ռանձինն լուծ։ Ա՛ի՛ անհո
ոյժակիցին ապանդ մնասա
ցիս։ և մի՛ պատասխագ ոխտի
այսր հասի՝ արտաքոյ ցըր
ուեացն։ Ա՛ի՛ հաշակդ լու
ոյ՝ լինի մահու ելոյն։ և մի՛
բաժակ քո կողնցդ արեան

Ա՛ի՛ սակ զմտից, և մի՛
անօգուտ զբևից հեռուն
արեգեա։ Ա՛ի՛ զհամառոտ
չերմոն ցուրտ համարեա
ցիս։ և մի՛ զհամբոյր ողջոյ
նիս՝ անկարդ լինչ վարկցիս։
Ա՛ի՛ զպարշոանն՝ ապաշխարս
գրեացես։ և մի՛ զերկրպագու
թիւն՝ անխորհուրդ լքցես։
Ա՛ի՛ անպատշաճ ելոյն տեսա
կանոն պատկերին. և մի՛
անհոգ կերպարանիցն զա-
ռանձինն լուծ։ Ա՛ի՛ անհո
ոյժակիցին ապանդ մնասա
ցիս։ և մի՛ պատասխագ ոխտի
այսր հասի՝ արտաքոյ ցըր
ուեացն։ Ա՛ի՛ հաշակդ լու
ոյ՝ լինի մահու ելոյն։ և մի՛
բաժակ քո կողնցդ արեան

Ղ. 21
Ա. 1

Ընդդէմ զքեզ տէր յիսուս
մեղ յերեքենիդ՝ որով
զգիտութիւն հօր քոյ և հո-
գւոյդ տալ հաշակեալ ծա
նեար։ Ընդդէմ ի քէն իսկ
վարդապետուած ամենատես
զև կարդ եկեղեցւոյ։
Ա՛ի՛ ի տէրն աղօթանըէր
ղաչեմ զքեզ տէր յիսուս
մեղ յերեքենիդ՝ որով
զգիտութիւն հօր քոյ և հո-
գւոյդ տալ հաշակեալ ծա
նեար։ Ընդդէմ ի քէն իսկ
վարդապետուած ամենատես
զև կարդ եկեղեցւոյ։
Ա՛ի՛ ի տէրն աղօթանըէր

Ղանիկ դէմոյ անապատա ա-
ստենից կուսից խոկումն ըզ
պանծալն մայրն իմ գովե
լի, պատրոյ կանոնաւ ասդ
տանին բանի արձանագրել
յոյժ մատենի։ Ա՛ի՛ ծա
նիցի ցուցցի՝ և այլոց ևս
ապագայիցն ազգաց պատ
ասացի ոչքանութիւն փոց խրն
կէցին. արժանապատիւ
պաշտամամբ պատուեալ իբր
մարդ մարմին ընդ գլխոյ
մարդեղութեանն տանին այ, ի
ինչասակ հասիս հաւատոյ
լուծանիցեն գուանութիւն։
Ա՛ի՛ արդ՝ ի յոյս օրինակ
հոգևնկար պատկերի բա
նի՝ որ գիտանիցես լուսոյ
յարմանի, ընկոյզ գիս գլ
խաձ օրհնեալ. քաջեալ և
արբեալ ի սմին։ Չանն ա-
վանի ի հոգոյս գնահատին
մեզացս։ Ընդեղս և անբիծս
ընդ հոսանեսան սորին բազ
մեցի։ Ընձաւել զոհատս ի
ատանն գաւթի. և անատա
փոխանցես ի տուեալ այ.
ըստ մարգարէին ձայնի՝ որ
ի քեզ հիտա անկանցին։

լուսոյն կենաց փրկու-
թէ բարեաց՝ տարածեալ
զկիրսն՝ ձեռաց համբարձ
մամբ՝ զայս կնդրուկ բա
նի բնակողիդ Իմաս՝ սիրա
ղիդ քնաւից Հրաբարեր
նիդ մատուցեալ՝ յաւէտ
ընծայեցուցանեմք այսո
բարբառով բարեկենդ
հոգեաւն։

Ո՞ւ է Աւետիս ասիւածո-
յո Լուսն։

Փառաւորեաք վերա-
ծայնեալ ընծագիր,
օրհնութիւն երգոց՝ ի հաճոյս
պաշտման բանի զբարեհրա
ման պատճառն երեկոյի։
Զերկրորդումն անակիզիդն
անհամեմատ բարձրութիւն.
անհասականն խորհրդոց և
անըմբռնելի իմաստից. ան
ջննելի զգայութեց և անբե
րելի եղելոց։ Ո՞նասկա
թէ վերնականն էրկնի, և
անապականն ներքնայինն խո
րոց։ Ի լոյն ապաստանց,
և նախագրութիւն սիրոյ
Ո՞ւ յերկից անչափ կեր-

սիոյ. և երկիս միոյ անհատ
ութեանն իմկութեանց։
Ի վեր քան զմտաց անապ
գերութիւն. յարմարեալ
ամ օրիք բանիդակ։
Ընդոծին բարի։
Ընտանեկիր ուղղութիւն։
Ընդհատն կերպարան սիրոյ
Ո՞եծութիւն անչափելի։
Հարգանք անխոնարհելի։
Ընդհանրեալ առատութիւն.
Հարերարար թիւն անհը
ասելի։ Կամք կայուն։
Հրամանն կենդանի։
Ընդունակութիւն փրկչական։
Հրամանատիւն հշմարիտ։
Ընկալութիւն հաճոյից։
Ստացող անարատից։
Ընծայ արգասաւոր։
Ստոյգ աւետիս։
Ո՞ երանելիարժանութիւն ան
ձեռնասկելի։ Ո՞ի հոյլ
մտայնոյ որդւոյ. մտեալն
հոգւոյն պատճառ։
Ընդհանրացուսոյ բարե
թեամբ՝ առնելոյն առնոյն
Ո՞ի լարէ։ Որհնաձայն գո
հարանութեամբ՝ ի սրբոց
ներն ներբողիւք գոչիցուք։

զամ ծաղկին պըտղոյն կե-
նաց ի ծայրս լըսե անմա-
հական սըրինգ ։ ‖ 1 Եւ
վիրաւորեցաւ ամեն քին՝
անընդվիզելի ի մեռանե-
ցայն ։ Եւ կենացցէ
զգործին պատուաց ։
2 Եւրաշտեն խոսքին՝
ի նոսին յամէտս անբաժա-
րեն ընդ նոսին անան-
նոյն վճռացաւ ։ 3 Ելեալ
ի վայրս խաւարային գա-
հոց ։ Եհան զիւսպառն հո-
րոց ։ Եւ ծուխն ելից հո-
րոյն ։ Իբրև ի նկրկմա-
նէ քնոյ զարեաւ ։ Եւ
նահանջեաւ զդիմեցումն ման
հո ։ Եւ անգնեցաւ կենդա-
նացաւ ամպէն՝ երեսաց
ի երկրէ հացն կենաց և
հալիւն հօտից բանաւորա
կանաց ։ 3 Ելեալ
ղև յաշխարհի ։ և երեսեցէ
նոցունք՝ սանեալին անանա-
զել ։ 4 Եւ ևն հան չամայն,
և համբարձաւ բոլանդակ։
Հալելցաւ նաւսաւ ի գե
րեզման գահոյս նախնա-

Եւ ելեալ բարձրեաւ ։ ա-
ւար անուն՝ համապատիճն
կցորդութեց՝ անպատում
պզտկանութեց՝ եռալոյ
անանձն զբազկացութեց՝ ան
յաւերժական լռութեան
ի գիշերման կամարոյն
պատճառելոյ առ հայրն
հանգուցեալ ։ Վարժա
կցութ հոգեղէն պըրուէ՝
խոնարհեալ ի քէվկ
նից՝ անձեաւ գոլով ընտա
նի փառացն ։ Հանեցաւ մի
ասնել յարքանդ մայրենի
ածածին կուսին մարդու
թեան ։ յորմէ առեցոյց զը
բոյան օրհնութեն ի բա
ահման անդրասանին ա
նպատուէ ։ Ինգ անձնա
կատարն էութ՝ համանեալ
յանանձրպոյթս միանան՝
թափանցական խառնուրդք
յածուէն ոգի՝ բաղկացոյց
զգացուի էջերս հրաշապա ։
Որով անատամբակերն երա
ստած անձանցն կրճտու
թեն՝ զատահարուեալ իմ հան
գստեցոյց ։ Ի կամաւ
ընծայեալ խաչին՝ ամբար

1 Մոա
19 · 27
2 յայս
22 · 13
3 Ելից
1 · 2
4 Ես ար
1 · 11
5 Երե
4 · 11
6 Կրկ
1 · 5
7 Ես կոչ
3 · 18
8 Մոա
1 · 10
9 Մոա
17 · 5
10 Երկ
13 · 21
14 · 28

ւսկանն վիաւսէրոմ քէ ։
Օ՚ր խոստովանիմք՝ Ա՚ն
բարերար , և ողո բարերից.
1 որ գաւռ՛ զամ երկիր՝ ար
դար ընտրութիւն յաւուրն
մեծի։ 2 Ար ինքն ե սկիզբն
և ինքն կատարած։
՚Ւոյն առաքին և նոյն ար
յայտեալ ։ Ա՚նպակաս բանիւն
գանութիւն քաղաքացեալ
՚ի լոյս անմահացեալ ։
( ) րհնաբանեմք ընդ հօր
և որդւոյ՝ և հոգւոյն սրբոյ
Ներ ի բերանս՝ նոցին վիս
ասելիք հոգւոյն սրբոյ ։
Ար առեղծ գրնաւս և ինչն
գանանձնէ զամ ։ Ար ան
դրանին իսկ ՚ի քնէ՛ հասու
պարտիսկ մեքնաէ աչխար
հակալն մեզի՝ յ շղջէր նախա
րեր և հերետարանեք ասէն
ուսնակ Յոհրքն անբասիա
թէ երկրաստարանն ծոխ՝
՚ի կատարումն արդէն խոր
հրդոյս՝ զոր գասեզանն լու
ոյս ։ Ւոյս սրաւր , և այժմ
գործէ ։ Ա՚ռյացեալ՝ և միշտ
կատարէ ։ Ա՚մէն ասաս ։
Ա՚քանչէլքն՝ Ա՚ռաքեալքն

թէս արբանեակց ։ 4 Ա՚ղբ
մունս ածօրինս ։ Օ՚ղու
թէս գաղտնաւսոքս։ 5 Ա՚ր
գաղէս ։ Ա՚ռաքեալս ։
Ա՚ ապրդապետս։ Ա՚ ապրհօղս
կրքնութեան Հանձարոյ ։
Օ՚ արբարանն մատուցանն
արեանն Ա՚ի յապրդարեաց ։
՚Հաւռիս անձանց՝ առաղ
ջութիս մարմնոց՝ ըստ նմա
նութ քի ողորմութ Հրա
մայեաց ։ 6 Ա՚ղբառաց և
գեր քան զՋուին՝ ինքեան
մեղայն բանաւկանութեք ։
7 Ա՚պրոգիաց լուաւորչոց ։
և Հանապազ նովքին բարե
գործութեամբ զօրանայ ։
8 Ա՚ կայեաց մեռանիլն մա
ութեն ՚ի Հաւտանի յորդա
նանս ։ 9 ( )րինակաւ ար
աւք ասելոյ ցուցաւ Ձայ
նիւ Հօր ՚ի երկինն թաւռ
ղանի ։ 10 ՚Ւ նոյն ամով նը
մանութ՝ Հովանի եղև յա
կոբեան աւհմին կերան ի
գիպատուն ։ ( )ուղիգնացու
թէ ղօրավարութեն մովսիսի՝
Հաւտով ասաւկութեան՝
՚ի գիպաւսէօն ընկղմեաց ։

բերգական՝ ի սպասուածոց ի
ընդ երկնաւն յանդիմանութ ու
ցեալ կամ ի զօրութենէ ամենա
կալին աստուծոյ ի ներքս ի
կենդանութեան ամենայն
ի սուրբ սպասաւորսն ի
կերտուած վերնոյն խնկոյ ։
ի սպասուածոց բանին սուրբ
ուրցաւ ։ Ակնդէն առնել
կենդանացս այս գանձոյ՝ ի վեր
նայելոյն սրտիւք խորհրդով
կատարն վայրկ ։ 3 Ո՛ւ ան
գիտ ես զայդ՝ փայլեցուցիչ
ի նոսա զօրութեամբ՝ յաւե
ղծ պեղատակաւորիչն ։
Սուրբ՝ զառանն բարեուսումն
յոյժ ունակ սրբութ կատար
տան ընդունչի սրտի երկեղ
ցոյ կանխամեծար առաքե
լոց ։ յորում առա՛ ի նը
լուե ։ յորում առա՛ ի նը
ման բնակչացն՝ որ ասէ լու
սաւորեալ բարեխառնութ ։
4 Ասաւ սրբոն հզօրին այ
բանիւթ մատուցանի՝ յա
ճախ զանն զհաբելին մահո
գութիւն ։ Մեծաւ բար
բառով ձայնի բերկրութ
կենդանութեան անմահութ
ի սուրբ սպասաւորսն ։ Ինանչի
ոչ է կարգ զօրութ ատրուք
ընդ երկնաւն յանդիմանութ ու

1 Կորնթ
6 · 1
Հռոմ
3 · 15
Ղեւտ
2 · 2

4 Նէեմ
12 · 24

ասէ անանիմք ի Հաւատա
ուլոյ և անխոտոր
նակ՝ անգծութ հաստա
լոյ՝ զկատարեալ խորհուրդն յանշարժ
կայսն արձանոյ՝ ասծոյին
բնակութ երկնից ողջ շինո
ւածոյ ։ Ար գերազանց գե
ղեցկութեամբ ի սպասուածոց
ծիւ ։ Ամաստանա կուզմէ ։
Անգիտութեամբ զօրացուցանէ ։
Ինձանութ ընդունիմք ։
Ի սուրբ սպասաւորսն յանդիմանութ
ի նորոգութեանն յարուցեալ
ի ներքս ընդ վարագուրսն ։
Ի սուրբ սպասաւորսն ի
ուր ինչ ծածկի մարդ
կան ։ Ի ներքս ընդ վարագուրսն
ի սուրբ սպասաւորսն
ամէն ։

Ի ներքս ընդ վարագուրսն
ի սուրբ սպասաւորսն
ամէն ։

Ա՛ի յընտրեն ապստամբ
հաւատոյ զի՛ ապստամբիք
հատուցանեն, զոյժս ինչ
առաջ համբառոյ գրեցի։
Ա՛ի երկպառանգիւրոց գոյ
ութից մերոց լրտեսելոք
կշտամբութիւն. զի մի՛
կիսատանեսցուք առ մարդն
ներքին և առ արտաքին՝
չարի և կամ բարւոյ փո-
խատրութիւնն կարծիցի
յանմահ զօրութիւն ար-
քայական արդեզրութեն։
Ո՛ի ընդոծնելութիւք երկ
րայնոյս՝ առաքելոքն վկայ
նուա թագաւորութեանն
յայտնապէս աշխարհեսցի։
Ա՛ի յոյս կենդանութե առ
անեղծութիւնն արքոց.
զի աներկիւանութիւ խոս-
տացելոցն՝ ի մեռս ոչնչի
դրացն ծանուցեալ
հնազանդացի։

Ա՛. յս դիմոյ պարտեալք ան
ընդհատ եկեղեցի՝ ասէ
կենաւս և մահու ինձէ.
3 լուսո օրինակի աղաւեան
պլուրոյն յայտնապէս ձա
շակելի։ Ա՛երապետոց քան

խորհրդոյ այսր ահագնու
թիւ ձեռնադրիկը, եթէ ոչ
ընդ թևագը արքին պահիցի։
Ա՛ն զի՝ ոչ երկնից քաւա
կանանայ այս ներբեր տե
րոնի մարմնոյ, եթէ ոչ
զայս ձեղումն օրհնութեան
ծածկոյթ ունիցի։ Ա՛ն զի
մահու անիծիւք հերքի
այր լաւ օրինին, որ արտա
քոյ խորանի այսր վկայու
թիւ՝ զնծայիցն պատարագն
մատուցանէ։ Ա՛անաւանդ
զի պարտաւոր արեան կո
չեցի. որ ոչ զանձինն օրի
նակ արիւն՝ յայս ներբերան
ընծայեցուցանէ։

2 Ա՛ր՝ ի ամս լրութեանն
ի մանկունքն. զի մի՛ յանգէտս
անապատեալ ձեռնին ի ձա
ռնութեանն՝ զեանինն կո
րեցէ։ Ա՛ի ձեռնադրութի
ի պատուի օծութե լուսոյն.
զի մի՛ յանարծութիւնն խա
բեութիւնն խառնեսցի։
Ա՛ի և ընդորդք՝ քան թէ
ապաշխարութիւք քաւութի.
զի մի՛ հնազանդութիւնն կերպա
րանաք խորամանկեսցի։

զանձնական՝ յանձնեցէն
հրաշագործէ։ Ո՞րպէս զի կա-
տարեալ ընծաէ . նորոգ
հաստատէ՝ վերստին նախա-
րեալ ի մեզ զկերպարանն
փառաց լուսոյ ։ Արեալ
եւ առակ մեծաւ վերջ
նոցա համարին՝ ակզբնաւո-
րաւորեցեալ զան զընտ
կիւրա հոգեշինացն ի նմա
զօրեաց ։ Այր իւրն ընծայէ
թռչուն մարմնոց ընդ թե-
թեւոթիս հոգւոց . պատ-
շականին հարստութիւն զան-
արգն յարգատուրեալ ։

Ո՛չ ինքեանիր մեղաց զուգ
բանայ, ւ եթէ ոչ ի մարդոց
քարոզ և կամ յանհատուից
կոխիցի։ 2 Ինչ իմն է զար
մանագոր՝ յայսմօղ իրաս-
ոից մերս տեսանիցեն։
Ընդունին ի բանսեղծին կա-
ռոյցն՝ նմին օժանդակեալ.
իբր վերստացին յատեա նը
ւսաւել։ Ո՞ւմ է քան զմ
մարդ, ձ որքան ընտրեցեալ լոյն
մոխիր ցուցին յայրեցուա
կան ։ Ղատեալ քան զբա-
նաւոր , 4 որքան ահագոյն
զանաւորեալ խորհրդական
ծանեցեալ։ 5 Ներելոցդ
քան զնուաստս, ոչչափ՝ քան
զերկիւղս և զերկեսս գե-
տահերձ մաշկեալին զքան-
ջերկրորդ՝ փայլեալ ապէ-
ոիւ ։ Ողնոյ պարգեւ
կրկին առնեսցեն արբա
նեալ ձեռաց՝ մաքրարար
քան թէ զինաւք։ Ատեն
նիւթականն՝ քարի և հողոյ
գոյակից . հարստատ զգայա-
կանաց և արբոց ։

6 Իբր զմէնի անմահ կեն-
դանին՝ ի կործանումէ և
ի կանգնումն։ 7 Ոչ զա-
տանալն առնելոյ հոգւոց
հանդիսանոյ՝ հրաշագործս
ազգմամբ յանէծս և յօրհ
նութիւն ։ Իբրև տեսող առ
երեւութիւն՝ զոմն հրատա-
րակէ՝ և զոմն տապէ՝ ։
Ո՞ւ ինքն կոչէ գրեալ յան
ւանէ իւրմէ զանուղ հրատա
րակեալ ։ 8 Իբր զբեռն
յատիտեսականն՝ անհարթա
ծերկի՛ի ի դիւանատրոնէ ։
9 Մերձենի՛ զհոգեղեն՝ իբր
զնաւատրեալ թիւն մեծին

1 Ամբ	
78 . 1	
2 Ար	
23 . 19	
3 Երկ	
4 . 3	
4 Դ	
17 . 8	
5 Ե Կ	
2 . 8	
6 Յով	
28 . 1	
7 Ար	
25 . 34	
8 Ամբ	
1:4 . 1	
9 Ար	
13 . 47	

անախտակիր ապականութեց որ ի մեզ շարժմանց։
Աստուց բարերարի սիրոյ
Հրամանաւ գոտի՛։

«Այս գի և Աստուած իւր մարգարէին, կիրկին եր-
ջանկացն, ի հեղձամահ կենաց ցաղոյս աչերաց պահապանն։
Ա՛չ բազմօք անբաւանիւք զա-
նուաց գաստաք և ասկան
մարդկութեք, այլ ընդ երկ
բայնոցս և զվերինսն կինքն
հաճեցաք։ Ա՛չ յորիս խոս-
վեաց բերի. այլ ի բազմու-
թիւն երկնի համբառնայ։
3 Որք զաշակերտս Հրեշտան
գեալ հոգւոյն այլ փախչի՛
ի ներհուպ։ Ա՛չ ի բոլոր
մարմնոյ մարմնոյ հարուա-
ծոց, 4 այլ ի կենացն աւե
տիս ըմբռնեալ ածէ՛։
5 Ա՛չ նորին ձեռնարկեալ
գործի. այլ հաստատին հրա
մանաւ շինի։ 6 Ա՛չ մովսես
ընդ բեռնիւքն, 7 այլ մին
ծինն այլ՝ հոգւովն սրբով
զսուտ հանդերձեալ։ 8 Ա՛չ յա-
րուցիչ հանապազապահոս.
այլ մերոյսկատարեալ հիմանդ

արուեստի։ Ընդէր և ան
վհմպատեհ՝ ըստ քո հետուցն
ընթանայ։ Խափէր հոխոր-
անպատկառաբար հասնիլ
ձակապէս զօրեն գովելոյ
գլուխ ամբաստանոյ։ 1 Ընդէր
մեծ ոմն սրբոյ, միոյ զի
զրոյս ըստ պատկերի այ ե-
ղեն՝ կանոնաւ խոտէ։
Ի՞նչ յոգոյն ընտրուեց
վտակից՝ թէ հանդարտա-
կեացն մարդ ոք սխալեալ
ի գաւթիթս նորին մնանել՝
ոչ պիտի։ այլ ընդ անպատ
րաստելոցն թերութեց դժա
րի։ Ա՛չ նզովի։ այլ առեղ՛
ասայ ոչ գիտացայն գընորհին
զլեափ։ Ա՛չ լռանի ինքեանք՝
պարտաւորք լուծին գտեալ։
այլ ի մերոց գործոց խրթ-
նանայ։ 2 Ա՛չ քաղցուցանէ
երկիցս մատիկ յերեքե-
ուն ոսկեն կենդանասոր
ձայն՝ ըստ սիրական անձատ
խորհրդոյն։ Ա՛չ կիրկին յա
ւուրս գնոյն ցուցանէ. զի
մի՛ անընտրաբար ներիրանն
հայտնասկեացն։ Ա՛չ շուա-
կից՝ կարեաց զօրացեալ ներ

1 Կոր
12 · 12

2 Յով
20 · 17
3 Նում
1 · 5
4 Ես
9 · 4
5 Ելն
6 · 14
6 Լեւ
31 · 2
7 Ես
4 · 6
8 Ես
33 · 7

անասունքեւսն զսմն հաս-
տատ ։

1 [a] Յարձեալ՝ լեզո զտապտ-
նեալն անխոտա վայտրելէն
մնծեալ առիտասիզք առ-
նոց զգայութիք՝ տեսողու-
կանաց մեզ առաջնորդէ ։
2 Որ կերպարան անքանակ
էին յառաջկեսուրայ՝ ի հան-
դերձանս լուծոյ կենդանոց
տեղի պատրաստէ ։ 3 Նոր
ողիէլի անուն առաքէ՝
եթէ ոչ խաչապէս յոգի՛
բեղուցի ։ Պատանեաւ՝ վատ
նեալ վաղվաղակի առ ժա-
մայն, յ եթէ անասնայինն
լծակցութիք երկրասիրատար
գեանակոխ ապրիլք՝ լեզո
զանօթ լինէ ձեռնասքնին
բարձեալ առնիցին ։
4 Ի լեզուէ մարդոյ, այլ
բանին հրեշտակաց խօսի ։
5 Ի ոչնկան գոյականութի,
և արագ ել մտաւեալ լսէ ։
6 Ի ձայն կերպարանական
բարբառոյ, և զպատգամս
գործոցն յի՝ հանգերձին ա-
զգաց պատմեալ հռչակէ ։
7 Ի խաղաղաց շարժմա-
նէ, և ձեծայնով լինի կեն-
դանւէ հպատակաւ ազգի
ի ոսկերաց և ջլաց յոդ-
ուած, 7 և երկոքեան հագա-
լոյր կանգնոյր լայնութիք՝
լեզո ըզգեստիզք անհամար
բարձրեալն ոչ՝ զկենդանա-
կան զօրութիւն գոլամարտակ
հերկրայական վառեալ ամ-
բոխին, և այժմ լինդ նոսին
լեզո զանազանութիւ ի սրբա-
թիք զոմանս ախտիւ մեղաս
նոց ջնեալս՝ հաստա-
ծեալ յինքեանք՝ հեռի՛ ա-
ղեկից 8 յապրելոցն ի տա
ժանաւոր աղիւսակութեան։
Լոյն իսկ եւթիւնն այ
մարմին երեւոյ՝ 9 անուամբ
այսր վիճի նշանակեցաւ ։
պատասխանեալ կոչին՝ ըզբե
նաւս արբուցիչ ։ Ի սրեան
երակաց ընթացք, այլ լա
ւոյ վերնոյն շաւասիղք,
թափանցանց միութիք զնոյն
կենդանացուցեալ նորոգ
պարզապէս ։ 10 Ի տղոմեն
11 կամ զօրաբարբէ մնչկա
նացուս ասելիանութի, այլ
ամենից ունողին իմաստ

1 Ելից 25 · 10
2 Ք Կէ 6 · 7
3 Ա Կէ 6 · 10
4 Լուկ 25 · 22
5 Ք Կէ 8 · 29
6 Ա Կէ 3 · 11
7 Յհ 3 · 4
8 Լուկ 17 · 6
9 Նաւմ 1 · 8 · 16
10 Ք Կէ 9 · 1
11 Ծն 4 · 9

6 Նուաստ շրջի անդունդ-
քի՝ և ոչ առանց այսր մոր-
գանդի՝ ոգի կառուցեաւ։
Ոչ չէ առանց հօրն ձեր-
ջեկի։ 7 Այլ ամենայն հա-
րք նորա ամենեքեան հա-
ղեալ էին։ 8 Եւ նա ելեալ
առաջի նոցա դիմեաց յու-
մեքումն պատուհանէ։ 9 զի քան-
գոլեաւ կարկեհան՝ անկաւ
և վիրաք կենդանեաց այս-
րէն հաստատուի։ 10 Այլ յոյժ
չքնաղ և աճեցեալ՝ ազգաւ ե
մարդագործն՝ զի յամենեսեան
ծառոյ թէ ։ 11 Ի օրինակ
վերնոյն սիրելի, քան թէ զՀ
մարտութէ նմին հանապէ։
11 Ի կատարածոյն կապաւ
բազում, և կամ չ-ով օրի-
նին տեղի պարտաւորութ.
այլ ասեմ՝ բազմապատ-
կէն պարգեւատան՝ ի մէնջ
հատեալ։ 11 Ի սասանի եր
եւք յոյժ լինի կերպարան
ձեռ փոխարկեալ. այլ՝ ի
նոյն շուք փառաց մեծաւ
ընդարձակի։ 5 11որն ինքն
երկինն երկնի՝ ի կերկրի
լուսատուքս կերպիւ հա-
ջակի։ 11ոչ չէ առանց հօրն
քի՝ և ոչ առանց այսր մոր
գանդի՝ ոգի կառուցեաւ։

1 Ջնտն
18 · 18

զան գծագրէ։ 1 11՛չ անդրէ
ինքնական հաստատակամաշարժ
հրամայեալ պատ-
րաստել՝ այլ ահաբեկեալ
եամբ և փառօք մեծին ո
ծանի։ 11՛չ առն երկրային
նութեայ՝ զան թէ մարմին
երկնային լուսոյ՝ այ զան
րին ոգիս կինքեալ ձեռնա
դիւ։ 11՛չ կինցատեալ յերկ
րէ յոյցմունս՝ այլ ամենա-
ութենն երկնից ժառանգա
կրէ։ Ո՛ի ծոց նոր գրե
գեալն՝ գոգոյն աբրահա
մա ընծայեցաւ։

Ա՛ծառոյ հարանութ առա՝
ոգին այ կինդանոյ։
Որոյ ինքն հանգոյց առին՝
հայրապետացն գոհացաք։
2 11այն ինքն մուտացաւն առ
նէ այսակիր բարձանցն կը
ասացութ. զի զերկնայնոյն
այ ունի զծանօթութի։
Ոսրբէ է ասին գինն
դրօշելոց. զի ի հանգրէն զա
րինս սուրբ քան երկրագործ։
Ի հակառակ է յայտնապէս
ութեան երկնից անաս
աց. զի ի ընտրէից մայրից

1 Ի ծնն
12 · 3
յելուզ
54 · 11
4 Ի ելք
4 · 26
5 Ի ելք
8 · 26
6 սահ
1 · 4 · 8
Ա երեք
երեսն
փեա ։
Ա Ի ելք
12 · 3
յելուզ
54 · 11
4 Ի ելք
4 · 26
5 Ի ելք
8 · 26
6 սահ
1 · 4 · 8

անօրինի։ Արդ զինչ ասեմ եղբարց իմոց փրկութեանն՝ զօրութիւն զարմանալոյն և արքեպատ բազմօրինակ կատարեալ հրաշագործիւ։ Եւ ահա ծորիւն առնէին՝ ի սմին հասու ատեալ տեսանէի։ Ասէ խորհրդատուիցն հերձուածոց՝ մոլեգնագոյն քան զայրն կարկին։ 5 Ասէ և քարինս ինձ խնամալոյս և բանաւորական, որով զգազանութիւնս անմաքուրս՝ բացատ ի բաց տարհեալ տարագիւ։ 6 Ընդանի և աստաձս անձնս եղակեալս պատկերս մաքուրս՝ մերոյ ոչ քո։ Ասէ և զգիրն ինքն ընդ արեւելս՝ ի տեղի խոստման բնակութեանն մերոյ առաջնոյ։ Ձեռամբ ինձ ցուցանէ յայտնապէս զգայուանն ոչ շահիլ։ 7 Ո՛չ հայելականն առակ ոմն բանին՝ ի գէմս բերեալ՝ մեզ վարդապետէ։ 8 Ո՛չ միայն ինքն ի կենց անտի ծագմանն արուեստիկին՝ քանն երեւմանն ի վերջնում

գանիլին, եթէ ոչ ի սմին տան տարաւ արեցէ։

1 Ա՛չ ոնի տեղի գրվեցոյն հանգստեան տոյն բոլորից՝ եթէ ոչ յայս կոչտան կէ նաց մեռալ ազանիցի։

Ինան ի կամար վերնայինն երկինի՝ յայս հիւթաւոր ըր նախոյ առաւել պարծի։ Ընդառաջեցիք ածեան լուսոյն՝ 2 որ զգէմս մերձրէին 3 և զոլորնակ տորին ծածկէցէն. ոչ վախեան ի փոռաց երեսաց նորին. և նը մանաւ տորան որ ի տա ձարին՝ ոչ հանդարտեցին ի տան հանգիստ մեծի գովեստի, և ի բանականացոյս պատց խմբեալ նըւագի։

4 Ա՛ստ օրհնի կրկին բաշխանօր, քան ի դրախտն վայել լինան։ Ա՛յս մայր հոգեւոր, երկնաւոր, լուսաւոր՝ քան զէ երկնաւոր, շնչաւոր, մարմնաւոր, զիս զմեզ ընաց ստոյ։ Այնքան լուսեանց տոյս ապրինք քէ։ Ընէ ածածնին խոկ պատկեր զոյն չը գրեացէ՝ ոչ

1 Պետ. 3 · 20

2 Ներս 34 · 30
Ղեւտ. 8 · 11

4 Պսաղ. 133 · 1

5 Ներս 19 · 13

6 Հռոմ. 8 · 15
Յովհան 1 · 19

7 Պետ. 24 · 27

կայնեն և կամ արձեսան երկ
բանիցացուք զսահմանեալ
ամանոթ ծիս առ ձեռնա
կերտս եկեղեցի վարկանի
ցի . և ոչ պարգև առեալ
կենաց , և անկարկտ ծիսն
ածային , ։ և հոգևոյն սուգ
յայտնեալ լուսանցոգ նա
խադրութիւն , և երախտաց
բարձրելոյն ամենատուր լը
բանամբ , և կամաց սրտ
բոլոին խրճնամոթեալ խոր
հրդարան , և առաքելոց ձե
ռինն աջոց բարեհանձար
հիմնարկութիւն : Եւ ահան
գամոյն ասել ։ 3 զոհան երկ
նից , 4 և քաղաք սուրբ կենդա
նոյ , 5 և մայր կենդանեաց
ազատ ի պարտաց . և ձըլ
գրիւս տեսակ կերպի երև
ակիս բանականի . խաղաղա
լինն՝ խորհուրդ հոգևոյս ,
և շօշափելին՝ պատկեր մար
մնոյս . և արդարութեց անդ
անձամբ՝ գերազանցեալ
նոյն արդարի , և քրիստոս
եանն նշանակ պայծառա
պարծ պսակիցն , ։ Այնպէս
մի ոչ խաւարտնացան մերժէ՛

ամբոխն՝ արդարոց յերկ
րի թագաւորել : Այսս ինչ
լաւ՛ : Խոստովս բժըշ
կէ՛ : Վիրաց բանտարկեց
զօրէ : Ըզգանդ զոմանցին
տրին՝ ամաչանաց կենդա
նարար : Ապա հարսանեց
տուս՝ դասք առաքելոցն :
1 Ըստան հոխորտանք բար
գաւանաբար երանելի ,
Որոյ զի նոյն ինքն փրկչին
անուամբ վայելչապէս յոյ
ժողովեցան : Տիրամօրն լու
սոյ հոգեմբք , ի մերձաւո
րաց միածնին Աստուծոյ կըն
քեցան : Ծնողաց մեզաւո
րաց՝ նաև տիրոջ հանդիսա
դարտուածք : Հրամանաւ
բան վերնոյն դասուց :
Խոշեպան անսխալելի առ
բանաւորաց պարտաւորաց :
Ըստրեալ ընկերն անպատուա
ի սմին փառաւորի՝ օրհ
նեալ յաստենայնի :
Ասէ եթէ ոք զձեռն քո
րե՛ ի վերինն արքայու
յանդգնութեամբ հանդուր
նոյցէ . և գիւտ ինչ մատ
նաւոր և կամ հնարք մարդ

1 Կոր. 1 . 3
2 Կոր. 8 . 9
3 Ներ. 28 . 17
4 Կոր. 12 . 22
5 Կոր. 4 . 26

1 Եւ ես
2 · 4
2 Ա՛ռ
5 · 44
3 Ա՛ռ
23 · 34
4 Ա՛ռ
4 · 10
5 Ա՛ռ
29 · 7

խոր
Ա՛ռ ձեռն մեծ։ Ա՛ռ ա-
նեալ · կենդանի · անմա-
Ես էի մեռեալ եւ ահա կեայ եմ յաւիտեանս յաւիտենից · եւ ունիմ զբանալիս դժոխոց եւ մահու։
րմն · զի ի նմա անձեռնարկելի
որպէս մտից ի անհնարսէրս։
Ա՛ռ ձեռն հաստատական ։ այլ
տուր քաղցրութիւն ընդ վշտից
խառնելիս , սկզբնահպատակ
այսմ նորոգ և զարմանա-
լոր կանոնաց կենաց ։
2 Ընդել բարկ առնել ա-
տելոյն , և աղօթս խիթոյ
հալածչին , և փրկութիւն
հայցել խոցոցին , 3 և ապա
նոցին ներսուն խնդրել ,
ի քէն ընծայեցան պատա-
ուս հրաշից · որոյ քաղցրու-
թիւն անհնար է քան զօրի-
նակ ։ Ընդ բարեբանութիւն
կատարց քոց սխրաժ եղիր ։
Ընդ գովեալ շրթանց քոց
հաշակերտիցք։ 4 Ընդ մարդ երկ-
ար , 5 և զօրաւոր գերդոյ մե-
ծոյ այլ քան օրհնեալ ի բարո
ձեռնս ։ Ընդ մարդիկ երկ
րածիւղք և աներնայելիք ,
և բարեմասնից ձեռաց քոց
բիս գաղտնութիւն։ Ընդ գո-
լոյս՝ և ապրիլ լուսոյ ։

Ա՛ն լսես անէծս։ Ա՛ն ա-

զոյացուցանեն՝ ասէ եւ
Աբէթ հնգաս ընդ մեր՝ ա
մենասէր եւ Աբէթ կոր
ծեա ի մեզաց՝ սրբեալ եւ
Աբէթ քարժանեացս ընդե
ռեա՝ օրհնեալ եւ Աբէթ
յարտասուէն զերծուացս ե
փրկիչ եւ Աբէթ զեղցես
ի քաղցեդ ի մեզ՝ հարուս
եւ 5 Աբէթ նախ քան ի
ձեզնէ խնդրիլն դուք կար
կառեացես՝ անկարօտ եւ
Աբէթ լայնեա ներսէթս՝
անդադրիչ եւ Աբէթ զիւէր
ջացեալս կոչես՝ բնաւակից
եւ Աբէթ զասանելս հա
ստատես՝ վիմ եւ 6 Աբէթ
պատճէտյս արդուցանիցես՝
աղբիւր եւ Աբէթ զծած
կեալն երեւեցուցանիցես՝
լոյս եւ Աբէթ զօգաս
կարծս իմ ծանուսցես՝ բա
րի եւ Աբէթ զբիծան ան
տես առնիցես՝ երկայնամիտ
եւ Աբէթ ընդ փղոսս ի
գաս ոչ մատնիցես՝ բարե
րեալ եւ Աբէթ ծառայիս
ձեռն մատուսցես՝ ըստա
ցօղ եւ Աբէթ ալիսդ զո

խոցեալ էր ։ 1 Ա՛է կամիս
կորուստ ։ 2 Ա՛է ըղձանաս
մահ ։ Ա՛է յարգիս ի խոս
վիս ։ Ա՛է սիրիս ի գառամ
նե ։ Ա՛է հարկիս ի բաղ
կոթել ։ 3 Ա՛է մեծատաս ի զ
սիրոյ ։ Ա՛է ալեզդիս ի զբ
թուէ ։ Ա՛է փոխոխիս ի բա
րուէ ։ Ա՛է թիկանց շրջուն
և ոչ երեսաց անդրադարձ
ձուիլեն ։ Ա՛ յոմանեւիւն
լուսաւորչէն և նախասա
փրկութեան ։
Աբէթ քաջեացես՝ կարծել
եւ 4 Աբէթ բժշկես՝ զօ
լասէր եւ Աբէթ կենդանու
ցուցանես՝ քաջակիւն եւ
Աբէթ շնորհես՝ առատ եւ
Աբէթ ողջացուցանես՝ հնա
լասէր եւ Աբէթ պարգե
շես՝ աներնալի եւ Աբէթ
պղտորացուցանես՝ ամենայ
ընտ եւ Աբէթ վիրաւո
րեա՝ ամենակիր եւ
Աբէթ հրաշագործեացես՝
ամենահռչակաւոր եւ
Աբէթ վերատին հաստատես
արդարդ եւ Աբէթ կրկին

1 Կորնթ
1 · 13
2 Հրեայ
13 · 18
Յհ Ա
1 · 5
4 Թագ
19 · 12
Ես Ծ
6 · 8
Ց յհ
4՝13՝14

1 Լուսաւ
53 · 7
2 Պաւլ
103 · 30
3 Յով
18 · 12
4 Լուտ
50 · 6
5 Պետ
15 · 19
6 Պաս
26 · 67
27 · 31
27 · 34
27 · 48
7 Գ Կ
22 · 66
8 Պաս
27 · 29
9 Յով
19 · 17
10 Պետ
16 · 20

1 Ա՛ւ բարբառեցաւ Յով-
սէփ ընդդէմ։ Ա՛ւ ձայն ար-
ձակեցեր ի սասանիլդ երկ-
րի։ Ա՛ւ մնձեցեր սաստիկ
գերգիկ փոդդ մեծութիե։
Ա՛ւ երախտեօքդն զո յանդի
մանեցեր, և ոչ չարեօք նո-
ցին ըմբերանեցեր։ Ա՛ւ մատ
նեցեր սանձիդ՝ զմասունիկն
զքեզ տանջանաց մատո։
3 Ա՛ւ ի կապերն զքեզ զե
մադրեցեր, զ և ոչ յապատա
կեըն զժոխս ապացար։ ‖ Ա՛ւ
ի ծգնութեն ծշնամանեցեր
5 և ոչ ընդ կուիեն երբէք
խառնեցար։ 6 Ա՛ւ ընդ կա
տակերն պատմեցար, և ոչ
ընդ խոր պրկանքն՝ երեսս
փոխեցեր։ ‖ Ա՛երկայուցին
զզգեստս պատմուճանին լը
րե ի տկարէ, և զարձեալ
ագուցին իբր անփրկանա
ւոր ըմբռնեցեալ։ ‖ Ինձ
ոչ էր արբեալ կրկնակի գա
ւաս՝ զանգեալ ընդ լերդոյ՝
ոչ էր չեղեալ մաղձն իմ
մեծրեալ նախանձի դառնու
թեն։ ‖ Անաւակաց մեռ
աւ, և արգել անդրկեն

ատրակուսանաց։ Ընդեն մո
լեգնեցար, և զարձեալ մա
տուցին անպատկառապէս։
7 Կանխէ հայրենեացդ կո
տին անաստգութե, ի մէջ
հասանիձաղանձն ամբոխի
դատապարտեցին։ 8 Ա՛ւնքն
կրկնեցին նախատանաց,
‖ և պատկ եղեն արհամար
հութե։ Ա՛ւ երանի հան
գիստ կենդանարարիդ.
երթ ոչ զգործ մահուն
կրեալ քեզ պատրաստեցին։
Ընկալար իբրև երկայնա
միտ։ Ընտր իբրև զհեզ։
9 Նարձեր ոչ համբերօղ։
Ընառանձնեալ իբր զպատ
ուական զհոյսն վիրաց։
Որպէս ընծայիկ շուշանաց
հոտոյց՝ ուստ բերեալ
զզինն կենաց։ Օ՛ի յաթ
հասեալց գիշերայնոյ՝ զին
բանկերս գաշխատասիրսն մատ
նեցին դատաւորսն՝ պատճա
ռեալ՝ ի գատաստարանէ
քէն վայրի իբր ի խորհ
ման խրճանցէց։ 10 Հանին
պատրա իբրև զգազանէ։
Ելախեցին իբրև զնոյնն

սաբեկայ ։ Ձգեալ զերկե-
րացն ։ Տարածեցին ի մե-
ղաս խաչին ։ Բրբև զպա-
տարագ ։ Նետեցին սրբել
զարագրած ։ Պղծեցին նբ
րև զսպասսն ։ Օ. Քաղա-
ղումեդ եղինաւոր՝ նբրև
զաւազակ ։ Օ. անկատու-
ժեծումեդ՝ նբր զատաւակէն
։ Օ. սո ի քերօբէից պաշտե
ցեալդ՝ նբր զքանհեցաւ ։
Օ. սահմանդ կնոց՝ նբր
զարժանաւորսն սատակմանն
մեհս ։ Օ. սէ սատանայիս
նկարիչ՝ նբր զՏղայնոյին օ-
ձինին ։ Օ. ձուկ և գիսաս
բոսն մնդգարեից՝ նբր զՀ
համառօտիչ գրոցելոցն ։
Օ. Հատագոյնդ փառաց
և զինեալ անքննին խորհր
դոյդ հօր՝ նբր զինեւրեակ
ծնողիդ կամաց ։
Օ. զրկնեալդ խնայիչ ։
նբր զատարագեաւ ։ 4 Օ. Կա
պոյ զինին լուծիչդ՝ նբր
զայր ի նզովս գրեալ ։
5 Օ. Հատդ ծախիչ՝ նբր զՀ
նդրեալ սի կատարած ։
Օ. սհատդ եղինի և եղէկ

լոյ՝ նբր զՏատասի պատ-
ճառ ։ Օ. Ի լոյս անմա-
տոյց ծածկեալդ՝ նբր զՀ
Հոգածին ընկալեալ ։
6 Ոչ. քաղցրութիւդ և եղբ
կայնամիտ բարերարութիւդ
պղծմանծիդ գԹուխնան ։
Ոչ վասն սպասաւորդ և
անօրինեալ ծառայիս՝ ետուր
բարկիդ՝ զայս սամ կամած
ղայիս և հաւանականսն Հա
ղորքէ սպրեալ, մարմնոյդ
սիրելիքէ ի քեզ ընկալար ։
Նէ սիրել ի քնարան շիր
սիրն սուպանի՝ անդադար ի
լուսիքէ սկզբոյ նոյնութէ՝
ածդ անքննին զերոյն կըր
եալ ներհատիս՝ անճառ
հաճելութիւքէ , 7 յարեալ
կենդանին ինքնիշխան բարձ
րութեամբ լուսոյ՝ անճառ
ձայն սիրոյով և անթերի
ածութեամբ ։
Օրհնեալ փառք ։
Ողորմեալ գԹուխնեամբ ։
Ներբողեանեալ միշտ սուրբ
մութեամբ . յաւիտեանս
յաւիտենից
ամէն ։

1 Ղուկ. 22 · 13
2 Նահ. 7 · 27
3 Ես. 22 · 13
4 Ղուկ. 3 · 13
5 Ես. 4 · 44
6 Ղուկ. 33 · 8
7 Ղուկ. 16 · 6

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ՈՒ ՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ԳՐՈՑ

Ի ԵՐԵՍՍ ՅԱՅՏՆԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ՈՒՍՈՒՑԱՆԵԼ ԶՄԵԶ ՏԱՐԱԾԵԼ ԶԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ԳՐՈՑ ՍՈՒՐԲ ԵՒ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

ՏՊԱԳՐԵՑԱՒ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԱՐՔԱՅԵՑԻ

ՏՊԱՐԱՆԱՊԵՏ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

1874

ՏՊԱԳՐԵՑԱՒ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ԱՐՔԱՅԵՑԻ

ՏՊԱՐԱՆԱՊԵՏ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

1874

նապայծառ գանձուցդ մը
նոցանէնոյց · որով պատեա
նան գոնալ՝ քո անուանե
ցոյց՝ պաշտպանեալ ի քէն
անոանչման բոլի : Ընդ ո՞
ղորմեա՛ ինձ գ՚Քրիստ աղա
չեմ զքեզ · ողորմեա՛ ինձ հը
ծօր՝ կրկին ողորմեա՛ :

Ա՚ի փոխարկիր երկուա
ցասոց ընդ չարեցս իմոց՝
բարիդ առեալ ինձ : Ա՚ի բաո
նար ի վտանգելոյս՝ զոր ի
քէն պարգեւեալդ շնորհ :
Ա՚ի կապտեր զիշխանն ա
նիծանչեալդ հոգւոյ :
Ա՚ի լուծանիր զինեալ
հինիք աղբեռնական պատ
կերիդ : Ա՚ի յայտնեացոյց
ց փուշք մեղանացս ի սըր
բոյիդ մուցս : Ա՚ի խա
զեր զկապ մեռանիդ՝ զընդ
քեզ սիրոյն պնդեալեան :
Ա՚ի մերժեսցես զարբեսա
զօրութիւնք լերզուցոյս յարա
րած : Ա՚ի պակասեցուցա
ներ զայլոլուած աչիցս՝
առ ի զուարճ մասնեան
բաշխել : Ա՚ի գերեր ի դպ
րութիւն կենաց մատնիդ՝

1 Ղեւտ. 1 · 3

2 յովհ. 8 · 12

3 Ա՚ե-
18 · 27
4 Ելից.
25 · 5
5 Լուսաւ.
32 · 13

օրինի փոխեցեր , արդ՝ ըզ
դիւրինն և զհեշտականն
և զնւա հնազանդն մի՛ ար
դիլցես : Ակընդանիլ ողոր
մած , բարեգութ , օրհ
նեալ , և երկայնամիտ Թա
գաւոր : Ընդեա՛ բանիդ
աննուազօրութ , ի որ զդպրո՛
լուացն առեղծեր ի նախ
նեաց անդր : Ընդ փոխա
նակ զի եւս ոչ խընդրեցի
հեռանիլ լուացդ՝ զոր եր
ցեա՛ ինձ յայդ՝ հաւատացեալ
ծագմանն հայրենի կերպիդ
ի Ընդ կոչեցայդ առաքի քո
ծառայ ինաապատր՝ ողոր
մեալ առ ի քէն : Ա՚է ժա
մանակ յերկարագոյնս առ
ի զպատրան հաստացանել :
Ընդ՛ ընտրեա՛ ինձ առա
պերդոյս զերեսա քո՝ լայեալ ի
խաչարկն արդիդ վհատեցայ :
Ընդել և կինքեա՛ զընթաց
մոռնա երկեցն . որ միշտ զե
ղեն բարիքն հոսեալ յոե
շոյս իմ առեսելենէ :

4 Վարեա՛ ինձ զընտրչ առե

զմահուն պատրաստ։ Ա՛ի՛
պահեր։ Ա՛ի՛ ինձ հանդերձ
Ա՛ի՛ միշտ ցանկացեալ։
Ա՛ի՛ անդադար ցանկալ։
Ա՛ի՛ նախատեր։
Ա՛ի՛ ոտն հարկաներ։
Ա՛ի՛ արհամարհացուցաներ զզ
ձեզս։ Ա՛ի՛ ամբարտեր
զկորստենացն։ Ա՛ի՛ երբ լսա
գոռալ ինձ ամբաստաներ։
Ա՛ի՛ յարուցեալ ընդ իս զզ
ծառն անիծից։ Ա՛ի՛ այնմ
կերր մին զզ աղաւորթ ձեա-
ռացն։ Ա՛ի՛ ընձիւղեր զզ
ծաղիկ մեղացս։ Ա՛ի՛ քեր
ցես զառաջ զնասնակ պատ
առացս։ ¤ Ա՛ի՛ արատաբերեր
զբոնէ պատուին։ Ա՛ի՛ թէ
էհացես ի միւս երկրա-
ստեղծ մատանցդ զգիւտս
գործոցս։ Ա՛ի՛ մատուցես
բանս ընդ գեմ ահեղ զանօ
րինութիւն իմ միշտատակել։
Ա՛ի՛ մատնեացես իսոցս կա
մաց՝ զսէրեդ հոգւոյս մա
րել ի գերութիւն։ Ա՛ի՛ առ
ուն զիս միամտորեր՝ զի
անդամօք դատապարտե-
ցեա։ Ա՛ի՛ ներբազութ այսր

անցանելոյն՝ զյաւիտեանս
կան բարիսն առաջեր։
Ա՛ի՛ ի սակաւուս այսմ
ժամանակի՝ զանվախճանե
լի զիսաւն չափեր։
Ա՛ի՛ ընդ հուլիս վիրաց հե
ծութիւն՝ զանախատական ըզ
կեանսդ գրաւեր։ Ա՛ի՛ ը
բաւերի այսր մեծութիւն՝
զանձառելոյդ լոյս փոխա
նակեր։ Ա՛ի՛ զերասանակ
մտացս լբցես՝ ըս արտուղի
հետս հետեւիլ։ Ա՛ի՛ զկա
մելի կենցաղոյս՝ գրկացես
ինձ հանգստեան բաւական
նութ։ Ա՛ի՛ զհոգիս հան
ձարոյս սուրբ պատիր՝
ի հանդերձեալն ինձ հրա
պարակել։ Այնք ամբարտա
ւանոյ համարոյ գործոցս
իմ քարիս՝ մերայոյ կենդա
նւոյն։ Այնք շուտմարանա
ի արագի, աստէն կիզեալ
անբոյց պղերցոյդ։ ¤ Այնք
քինեա զանօրէնութիւնս
աւանդ յանդիմանն լինել լոյ
քեղ՝ իսպառ հալածցոյդ։
Այնք անկասկից ինձ թող
ցես գամեղն՝ ի նոսին վատ
նեալ մաշեցոյդ։ 262

զ Ղուկ
3 • 11

զ Սաղ
329 • 3

մարդիս։ Այսուհետև ընդ ասասկոթեն ոտանչանացն՝ որ պատրաստեալ ունայ ինձ՝ մարդիս։ Այսուհետև ընդ ասասկոթեն ոտանչանացն՝ որ պատրաստեալ ունայ ինձ՝ դարձեալ զամէնքինթաց տա բաժանուն երից արեանս շարժողքեն ։ Ի ժշկապէն տարիր առնանել ։ Օ՛ի մնդրդ եմ՝ հաստատել մը ոզբ խակուե թերի խորհը դոց ։ Ա՛ն ինչ զոր գոե վկայեցեր առաջի ոչ էից ։ Միայն դու անհաման արտե թեն խոստարի ։ Ա՛պա երու ե՛ուն ե դրիլ ինձ ընդ մե ղուցեալսն մարդկօրէն վրի պանոց սխալմամբ՝ պատ ուել կրկին նրբ զերկրա ծին մաշկացու մարմին ։ քան բանիդ քում սուտ երևիլ ։ Ա՛նազի արդարև գիտակ իսկ ես թե շէր է արարչն՝ և ընդաբերայ շարե թիւնն մեր ։ Ա՛ե ոչ փոխ խինն խորհուրդք մեր յաե լուեան՝ բաս հոգեհանձար խնամոցին կանխատեսիցին առակի ։ Ա՛ռեթևացո՛ ըզ

Յ՛ԻՆ ԱՐԱՐՅԱՑ՝ գիտութեաց՝ սիրոյդ իրաւանց՝ ած ձեր ձեր ամենակարող՝ փախուստ քան ըստ ձեզ որ ինձ ։ զի բարիդ քո երկիր փոխանորդեացէ ։ Հրամայեա գիտած՝ խնա մանալ՝ գոլեալ լոյս անդի Ջանելի՝ զօրութ անաստնա նելեաւ ։ զի նորո հաստատ առացի գոյութի բնութեան մարմնեղէն յարկի անդա մաց ։ Յորում Հանգուցիլ անլըքանելի բնակեացիս բազմեալ ախոյժ առնել նոքա՝ միութիք հոգւոյս իմ ընդ քեզ ։ Ո՛ստականուի մեղացս մերժեալ խոպա ։ յանապատութի զնս այս առացոս ամենակեցոյդ Քա գաւորդ անմահ տեր յիս քում ։ Օրհնեալ յաւիտեան ամէն ։

ի ծնկանէ զերկիր ի ներքս ի
25 · 30 ծոցս իւրեանց ։ Եւ ի ծնկանէ
25 · 41 զերկիր ի վեր ։ Եւ ի ծնկանէ
2 || Ե արտ
3 · 12 ։ Եւ ի ծնկանէ զերկիր ի
3 || Բաժակ
65 · 17 ներքս ։ Եւ ի ծնկանէ զերկիր
ի վեր ։ Եւ ի ծնկանէ զերկիր
ի

խոսէ՛ր ու ասեն · օր խո-
ւսարէ և մըխէ · օր ամպէ
և մարախէ ։ 3 Ցորժամ
հրեշտակն պահպանողական
կենակից հզօր ասիկան՝
իւսւսամբք ամբաստանե-
ցէ ։ Նէ հաստացանօղն ա-
հաւոր՝ արդարութէ յանդի-
մանեացէ ։ Պատուհասք թա-
գաւորին՝ առանց խնայե-
լոյ խուճապեն · զամենա՛ի
կեանս հրամիրեն , և զը-
մանս յամօթն դատապար-
տեն ։ Խոց դէմ լցեալ
ծաղս ցուցանեն , և ինձ՝
ահարկու և քաոսնէլիս է-
րեւեցուցանեն ։ Ամեն պէ
ատկ լուսապսպոյձս մատու-
ցանեն , և այլոց կրօսատ
մահս բողոքեն ։ 4 Ընդա-
լոցն ձայն աւետեաց , և
ինձ ‖ գոյժ անվախճան վըշ-
ացոյց ։ 5 Ցորժամ առ բարիս՝
մահս յաղթութէ խոպատ
ճեռանի , և ինձ ջարդար
ծիս կրկին յատակայէ ։
6 ‖ Ը դրանն բանալ ոչ
ինչ ազդիւէ · վըհմար երեսաւ
գիտութէն որ առիս ։

1 ‖ Ծագումն երկնից յա-
տենի նատի՝ վհիս հատուց
մանն ի ձեռին իւրում ։
2 Ոհմ վոյ ինձ եօթնից
անգամ կրկին երկուքէ
լսա ջահոյ կշռութէ այսր
համարոյ՝ որ զանբաւու-
թիւնս թըշոց պարագրէ ։
3 Օ՛ինչ գործեցից ողբա-
լիս հոգի՝ յայնմանէ ու մե-
ծի վտանգի ։ Վհանգի սաս
տիկ չէշտին իսկ յաւա-
ղեալ քան զհանդիպումն ։
4 Ո՞ր ոմն մարգարէ՝ զօրի
նակին նմանութէ ի գէմ
բերելով՝ զձեզ ատգնապի
անգերծ փախստեանն նը
շանակէ առլոյն , 2 զոր օրի
նակ՝ եթէ փախուցցու ոք
ի ձեռաց առիծու , և պա
տահեացէ նմա արջ . և փախ
նուցու յերեսաց արջոյն՝
և մտանիցէ ի տուն և յե-
ցուսցէ զձեռն իւր ի յորմ,
և խածանիցէ զնա օձ ։
5 Ո՞ր գործել կրկին սաս
կացուցանէ առ նոյն կեր-
պասին իւրմէ զառաքին քրիս
տինեայն ։ ‖ Ոչ ապաքէն ասէ՛

1 ‖ Ը՝ 25 · 31

2 ‖ Ի՝ 5 · 19
5 · 20
3 ‖ Ի՝ 33 · 7
4 ‖ Ը՝ 25 · 34
25 · 41
5 յա՝ 2 · 11
6 ‖ Ը՝ 5 · 10

Եղբա՛ք սուրբք կոչմա-
նէ երկնաւորէ հաս-
տատեցարուք ի հա-
ւատոյ ձերոյ զոր
ուսարուք ի մեզ
եւ ի հաստատու-
թեան նորա ի
Քրիստոս Յիսուս
տեառն մերում։
Ա Կորնթ. ա. 2
Ա Կորնթ. ժ. 13
Ա Կորնթ. ժ. 12
Ա Կորնթ. ժ. 20
Ա Կորնթ. ժ. 22
Ա Կորնթ. ժ. 9
Ա Կորնթ. ժ. 6

Եղբա՛ք սուրբք կոչմա-
նէ երկնաւորէ հաս-
տատեցարուք ի հա-
ւատոյ ձերոյ զոր
ուսարուք ի մեզ
եւ ի հաստատու-
թեան նորա ի
Քրիստոս Յիսուս
տեառն մերում։
Ա Կորնթ. ա. 2
Ա Կորնթ. ժ. 13
Ա Կորնթ. ժ. 12
Ա Կորնթ. ժ. 20
Ա Կորնթ. ժ. 22
Ա Կորնթ. ժ. 9
Ա Կորնթ. ժ. 6

(՚Ա)

ԱՐԻՈՆ

վերայ այլազանեաց յուսահատութեց և աչալուծս սրտաբեկու- թեանց, պակուցանողական սատկութեց ածային բար- կութեց, տագնապեալ հո- գւով թախծութե խոպո- ղեալ ի մարդկանե։

Ա՚արմատակալ քերթո- ղե։

Ընկճեալ ոգեպես։

Ընկեսն լքեալ զնդ։

Ա՚պրող տրտիս զոյս։

Ընդհատից լսոյ ճանաչու- թե պատկերի արուեստիցն բար ձրութե։ Վերապահանց քան զընակութիւն անկոխելին արքունեաց։ Ընդհա- նուր խառնամանեն տեղի։

Ընդհ ընկեսն։ 2 Ընդհատ կենդանեն անմահից, բոց- ղէն սրտին պատուհանակեալ։

Ի քէն՝ դարձոյց մեռանել գամ ի դրանց դժոխոց՝ ա- մենապատրաստ հանդեր- ձեալ. ամենևին անվտան- գել այլեւս ի պատժոց։ Ընտանեօր առեալ մտացս խնամոխի զապագայիցն դիպ ածս՝ բանականացեալ ի լուր երկիւղին՝ ի տագնա պէ՛ տանջանաց՝ ահիւն համ բաւել՝ կամաք քո բարեաց զերծեալ ապրեցայց։

Ա՚յլ մի՛ մատնեցայց կոր- ծանեան առիւծուց, որք խնդրեն ի քէն զիս կերա կուր՝ ծախել առատամբքն գազանութե։ Օ՚ զոր վայն մահուն լքուցեալ՝ զառ ուստ պարարեալ՝ անդ ձգեալ հալչեմ. ու՛ր անդս պատ պահի մեռցուած մի թերիցեն ի ծախումն յաւի տենից։ Օ՚ զո՛ւ միայն բաւեա կորզել ի ժանեաց առատկանն ի կեանս և յե րանութիւն։ Ընտիր ես պահէին քաղաւոր լուսոյ տու քո՛ւ։ Օրհնեալ յա ւիտեան ամէն։

Ա Կոր 103. 21

2 Շմ. 22 3. 24

1 Գ ՀԱ
1 • 35
2 Ելից
3 • 20

1 Եւ բարձրեաւ Հօրէ զօրա
գեալ և հովանացեալ։ Հան
գըստեամբ հոգւոյն Հան
դերձեալ և մաքրագործել։
Ընակութ որդոյն յարդա
րեալ և տաղաւարեալ։
2 Խաժրինն Հօր՝ եւ քեզ
անդբանիկ։ Ուրի՛ գո ծը
նիցեամբ՝ և ետր արարչա
թիւ։ Ընդ անախտ մաքրու
թեանդ՝ և անբիծ բարու։
Ընդ անարատ արբուքեդ՝
և խնամակալ բարեխօս։
Ընկալ զմաղթանս այսր ա
ղերսանաց քոց դաւանող
սից։ Յիւ մատոյց ընծայեալ
ընդ ամին խառնեալ զգանն
յիմ նախնի՝ մեծիդ նեղբօ
3 Գ ՀԱ
3 • 41
զի ի քէն պատասխան։
Հնազանդ միացո զմեզս ա
նոյս գառն հեծութի՝ ընդ
քոմդ երջանիկ և խնկաբո
րեալ Հայցեաձոց՝ առնկիդ
կենաց պտղոյն օրհնութե։
Օ՛ի՛ քէն միշտ օգնեալ
և բարեգործեալ և ի մաք
րեալն քո ծնողութիւդ ա
պաւինեալ և լուսաւորեալ,
4 • 38՝43 կեցից քի որդւոյդ և ետն

Ժանդակեա թևոցդ ա
ղօթիւք՝ խոստովանեալ
2 մայրդ կենդանեաց։
Ընդ յերկնից իմ յերկիրս
հովիւ՝ առանց լկանաց կե
տեալ ի կենս օթևանացդ
պատրաստեալ. զի թեթև
ածալ կառարածն իմ ինձ
ծանրացեալս անօրինութե։
Ընդունեա ոճն ինձ քեզ
րութե զգոն իմ տապնապի
ողջացուցիչ երկանցն եայի
Հատեալ խնդրեմ ա
ղաչեմ. զի ըստ անձառելի
մաքրութե՝ և ահի ըզբա
նիդ Հաճատամ զընդունե
լութի։ Ընտասեաց օգ
նեա վտանգեցելոյս 3 գո
վեալդ ի կանոյս։ Ընտր
խոնարհեցո առ իմ Հաշտու
թիւն ծնօղդ այս։ Ընդ ի
մոմ թշնամուիս Հոգւոյ խո
րան բարկելոյն։ Ընտն
տուր անկելոյս տաճար երկ
նայնի։ Պատուիրեա զոր
դիդ զո ի քէզ աստուա
ծօրէն ինձ Հրաշագործել
քաւութի և ողորմութի՝
|| աղախին այ և մայր։

բարձես՝ երջանիկ ըստնիչ
Ով ըզ մասնեալս մաշո-
վիկեացես՝ կենդանի լոյս։
Ով զլսեացս ձայն հատ-
ցես՝ բերկրութիւն։
Ով զխորտակեալ կազդու-
րեցուցես՝ զէզ կենաց։
Ով ի կործանեալս միս
ակնարկեացես՝ հոգելից։
Ով ողորմած ինձ պատա-
հեացես՝ կատակ նուիրեալ։
Որ՝ն՝ե՛ւ ի ձեռն միոյն ի շրթ-
ունս անբիծս լեզուաց եր
Ջանկաց։ Ո՞՛հմ կարիցէ մէ
կարիցեն քումդ կուսութիւն՝
յանձն իմ անձրևեալ՝ կե
նաց ինձ զօրէ։
Ո՞՛րդ բարձրութիւն ունի քո՛
պարտչին երկնի և բնաւ ին
երկրի։ Ո՞՛ր անձառապա
ծն՝ բանիերգակ մարմնովն՝
և հասանցն աստուածութեամբն։
Որ փառաւորեալ ես ի հօր
և հոգւոյն սուրբ ի ծոցիդ և
անքննութ՝ մերոյին բնու-
թիւս միացեալով՝ ամէն յա՛
ւիտեանս։ Ո՞՛ւ կերպով
գոհիցեն։ Զմի փառք յա՛
ւիտեանց յաւիտեան ամէն։

Ո՞՛ւրբ[illegible] պատիւ քո
հնեւ, և ցուցցէ վկայու-
իմ քեւ։ Ո՞՛հ զիս գոյես՝
ախտացեալ։ Ով հնձ ողոր
ձեացիս՝ սրբուհի։ Ով ըզ
կորուսեալս շահեացիս՝ ա-
նապատ։ Ով զհարթուցեալ
յանձանձեացես՝ երջանիկ։
Ով զամաչեցեալս յառաջ
մատուսցես՝ բարեշնորհ։
Ով յաւիտենից հնձ ինչ
ներգործեացես՝ միշտ ընդ կոյս։
Ով զմերժեալս ընտանե-
ցուսցես՝ անծայրեալդ յոյս։
Ով ինս ցուցցես զգթա-
ծութիւն՝ լուծիչդ անիծից։
Ով զծփեալս հաստատես
ցես՝ հանգիստ։ Ով ի
խռովեցս յուզմանց փո
խեացես զիս՝ խաղաղարար։
Ով վկայելոյս ինձ հընա
րաւորեացես՝ գոհեալ։
Ով վա՛ իմ մեղս ի հան
գէս՝ մաշու նահանջիչ։
Ով զդատաստիւս իմս ա-
նուշեացես՝ քաղցրութիւն։
Ով զաւժանմանն իմ խրատ
ուց քակտեացես՝ հաշտութիւն։
Ով զանմաքրութիւնս իմ

որ զընաւ յաւիտենական պա-
րտականէ ժամանակս, զան-
ցեալն ընդ ներկայսն եւ ընդ
ապառնիսն, յամօդ յամ-
րութեան յերկարաձգելոյ՝
յոյժ աշխարհիս պատաս-
ցելոյ՝ սին սաղարթիւն պա-
ճուճելոյ զրկեալ ի պատ-
ուոց. որ է՝ հզգրիտ պատկեր
թշնամոյ մարդկութեա։
3 Ոչ բարեխօսք՝ հան-
դերձիլք՝ այլ խրնամա-
կալք։ Ոչ դեգերին հա-
նապազ առ մեզ. ընդ մե-
զո՛ւմ կրեցա կարեկցեալ,
բարեմասնութեն մեր ըսպա-
սեն. և յաւիտենականն
կենդանութիք փրկութեն
մեր աղօթեն՝ զայս բան ա-
սելով, 4 զգործս ձեռաց
քոց մի՛ անտես առներ։
Ընկալ աղաչանս մե՛ր են
սա աղաչանք՝ ի բարերա-
րէդ ամ ի մեր կարգեալ
առնես։ Օ՛ի ոչ ոք բա-
նիւ են առնդեալք, և
մեք ձեռօք ներգործեալք։
5 Ոչ և գայլք են ընդ
հաճնիդ՝ վէպք առակի

ոչ ի բոլոր իսու ընդ ա։

ԶԻ.

Ղ ՚ն ՚ն ՚ն

պաշտպանող՝ զոր Տէ-
ր Աստուած իմ
բարիք գործեաց ընդ ինձ։
Ո՛վ զբաժանդ հոգւոյս իմ
ձեռամբ գործել զիս տէր
Աստուած իմ ի բազում
ժամանակս։ Եւ ես ի
ձեռն ծառայից քոց մար-
գարէից քոց ետուր պատ-
ուիրանս քո ասելով
Երկիր՝ յորում դուք
երթայք ի նա ժառան-
գել զնա, աշխարհ
պղծութեան ազգաց
նոցա պղծեցին զնա
ազգք նոցա իւրեանց
պղծութեամբ իւրեանց
որով լցին զնա յա-
մենայն ժամանակս
անկեալ առաջի իմ։
Եւ արդ դուստրերս
ձեր մի՛ տայք որդւոց
նոցա, եւ զդուստրս
նոցա մի՛ առնուք որ-
դւոց ձերոց, եւ մի՛
խնդրեսջիք խաղաղու-
թիւն նոցա եւ բարիս
նոցա յամենայն ժա-
մանակս, զի զօրա-
ւոր լիջիք եւ կերջիք
զբարիս երկրին եւ
թողուցուք ժառան-
գել զնա որդւոց ձե-
րոց յաւիտեան։ Եւ
որպէս եղեւ զամե-
նայն չարիս զոր
գործեցաք մեք ի
գործս մեծամեծս
մինչեւ ցայսօր եւ
դու Տէր Աստուած
մեր ոչ ըստ մեղաց
մերոց տուեր մեզ
զայս ազատութիւն
այսպիսի, եւ դար-
ձեալ դարձաք խոր-
տակել զպատուի-
րանս քո եւ խառնա-
կել ընդ ազգս պղ-
ծութեանց նոցա։
Ո՛չ բարկացար ի
մեզ մինչեւ կորոյս-
ցես զմեզ եւ ոչ
թողուցեր մնալ
մնացորդս եւ ա-
պրումս ի մէջ ազ-
գաց։ Ո՛վ Տէր Աս-
տուած Իսրայէլի
դու ես արդար,
զի մնացեալ եմք
մինչեւ ցայսօր
ապրումս։ Ահա
եմք առաջի քո ի
մեղս մեր, եւ ոչ
կայ ոք որ կայցէ
առաջի քո վասն
այսորիկ։

Եւ մինչդեռ
Եզրաս աղօթէր
եւ խոստովանէր
լալով եւ անկա-
նելով առաջի
տանն Աստուծոյ,
ժողովեցաւ առ
նա ի Երուսաղէմ
բազմութիւն մե-
ծամեծ յոյժ ի
տղայոց եւ ի կա-
նանց եւ ի ծե-
րոց, զի լային
ամենայն ժողո-
վուրդ լալով
յոյժ։ Եւ ասէ
Սեքենիա որդի
Յեհիելի ի որդ-
ւոցն Ելամայ
առ Եզրաս՝ Մեք
մեղաք առաջի
Տեառն Աստուծոյ
մերոյ եւ առ-
նուաք կանայս
օտարազգիս ի
ժողովրդոց երկ-
րին, եւ արդ
ոչ կայ յուսոյ
ինչ Իսրայէլի
վասն այսորիկ։
Եւ արդ դիտեմ
զի ուխտեսցուք
առ Տէր Աստուած
մեր զի հանիցէ
զամենայն կա-
նայս զայս եւ
զորդիս նոցա
ըստ խորհրդոյ
տեառն մերոյ
եւ որ երկնչին
ի պատուիրանս
Տեառն Աստուծոյ
մերոյ, եւ ըստ
օրինացն գործեսցի։
Արի՛ դու զի
քեզ պատշաճի
եւ մեք ընդ քեզ
լինիմք, զօրա-
ւոր լեր եւ գործ
արա։ Եւ յարեաւ
Եզրաս եւ երդ-
ուցոյց զքահա-
նայսն եւ զղե-
ւտեանսն եւ զա-
մենայն Իսրայէլ
զի արասցեն
ըստ բանիս
այսմիկ։ Եւ
երդուան ամե-
նեքեան։ Եւ յա-
րեաւ Եզրաս յա-
ռաջի տանն Աս-
տուծոյ եւ գնաց
ի սենեակ Յովհա-
նանու որդւոյ Ե-
լիասիբայ եւ
անդ էր եւ ոչ
ուտէր հաց եւ
ոչ ըմպէր ջուր,
զի սգայր վասն
անօրինութեան
ազգին գերելոց։
Եւ հրամայեաց
հռչակել ի Հրէաս-
տան եւ ի Երու-
սաղէմ զամենայն
գերիսն զի ժո-
ղովեսցին ի Եր-
ուսաղէմ։ Եւ
որ ոչ եկեսցէ
ի երեք աւուրս
ըստ խորհրդոյ
երէցանցն եւ
դատաւորացն,
ամենայն կայք
նորա կորիցեն
եւ նա բաժանեսցի
ի ժողովոյ գերե-
լոցն։ Եւ ժողո-
վեցան ամենայն
որդիք Յուդայ
եւ Բենիամին ի
Երուսաղէմ ի
երիս աւուրսն։
Նոյն ամսեան
ի քսան աւուր
ամենայն ժողո-
վուրդ նստէին
ի հրապարակի
տանն Աստուծոյ
դողալով վասն
անցիցն եւ վասն
առատ անձրե-
ւոյն։ Եւ յարեաւ
Եզրաս քահանայ
եւ ասէ ցնոսա՝
Դուք մեղաք
եւ առնուաք կա-
նայս օտարազգիս
եւ յաւելէք մե-
ղանս Իսրայէլի։
Եւ արդ տուք
փառս Տեառն
Աստուծոյ մերոյ
եւ արարէք կա-
մս նորա եւ
հաճեցարուք
նմա եւ ընկեցէք
զձեզ ի ժողո-
վուրդ երկրին
եւ ի կանայս
օտարազգիս։
Եւ պատասխա-
նի ետուն ամե-
նայն ժողովուրդ
եւ ասեն ձայնիւ
մեծաւ՝ Որպէս
դու ասացեր
մեզ, ըստ նմին
արասցուք։ Այլ
ժողովուրդ բազ-
մութիւն է եւ
ժամանակ ձմե-
ռան, եւ ոչ կա-
րեմք կալ ի
դրսի, եւ ոչ
գործ մի կամ
երկու աւուր է,
զի բազումք
եմք որ մեղաք
զայսպիսի բանի։
Կացցեն մեծա-
մեծք մեր ամե-
նայն ժողովրդեան
եւ ամենայն որ
ունիցի կանայս
օտարազգիս ի
քաղաքս իւրա-
քանչիւր եւ
եկեսցեն ի ժա-
մանակս իւրա-
քանչիւր, մինչեւ
դարձուսցէ զբար-
կութիւն Տեառն
Աստուծոյ մերոյ
ի մէնջ վասն
այսորիկ։ Միայն
Յովնաթան որդի
Ասայելի եւ Եզե-
կիա որդի Թեկուայ
կացին ընդ այս
գործ եւ Մեսոլամ
եւ Սաբբեթէ
Ղեւտացի օգնա-
կանք նոցա։
Եւ արարին
որդիքն գերելոցն
ըստ ամենայնի
որպէս ասաց
Եզրաս։ Եւ ընտ-
րեցան ի նոցանէ
արք գլխաւորք
ըստ տոհմից
իւրեանց եւ ա-
մենեքեան ան-
ուանք նոցա
գրեցան։ Եւ
նստան ի նոյն
աւուր նորում
ի քննել զբանն։
Եւ ի հինգ աւուր
ամսեանն առա-
ջնոյ ետուն
զդատաստանն
ընդ ամենայն
ժողովուրդ։ Եւ
գտան ի քահա-
նայիցն որ ունէին
կանայս օտարա-
զգիս։ Ի որդւոց
Յեսուայ որդւոյ
Յովսեդեկայ եւ
եղբարց նորա՝
Մասիա եւ Եղիա-
զար եւ Յարիբ
եւ Գեդելիա։
Եւ տուին զձեռս
իւրեանց թող-
ուլ զկանայսն
իւրեանց եւ
մատուցանել
խոյ մի վասն
յանցանացն։
Եւ ի որդւոց
Եմմերայ՝ Անա-
նի եւ Զաբդիա։
Եւ ի որդւոց
Փաշհուրայ՝
Եղիոնէ Մասիա
Իսմայէլ Նաթա-
նայէլ Յովզաբդ
եւ Ելիասա։
Եւ ի Ղեւտացւոց՝
Յովզաբդ եւ Սե-
մէի եւ Կղայիա
որ է Կղիտա եւ
Փաթէա Յուդա
եւ Յովնան։
Եւ ի գաւազա-
նաց՝ Եղիասիբ
եւ Մատանիա
եւ Զաբդի եւ
Եղիենէ եւ Ասա-
յիա եւ Մելքիա
եւ Սեմէի եւ
Սիմէոն։ Բե-
նիամին Մաղուք
եւ Սամարիա։
Ի որդւոց Խա-
սոնայ՝ Մատ-
թանիա Զաբդի
Եղիփաղատ Երե-
մէի Մանասէ
եւ Սեմէի։ Ի
որդւոց Ասբա-
նեայ՝ Նաթանիա
Մաղնադբի Սի-
մոն Սամէի
Անտիփաս Յա-
սիել Բարաքիա
Անանիա։ Ի
որդւոց Նեբայ՝
Յովէլ Մաթթի-
թիա Զաբդի
Զաբինա Եդդէ
Յովէլ Բանա-
նիա։ Ամենեքին
սոքա առին կա-
նայս օտարազգիս
եւ ունէին ի
նոսա որդիս։
Եւ նստաւ ամե-
նայն ազգ ի
հրապարակի տա-
նին Աստուծոյ
ի հինգ աւուր
ամսեանն իններորդի
եւ ի քսան
ամսեանն ի
ժողովեցան ա-
մենայն ժողո-
վուրդ ի Երու-
սաղէմ։ Եւ
յարեաւ Եզրաս
քահանայ եւ
ասէ ցնոսա՝
Դուք մեղաք
եւ առնուաք
կանայս օտա-
րազգիս եւ յա-
ւելէք մեղանս
Իսրայէլի։ Եւ
արդ տուք փառս
Տեառն Աստուծոյ
մերոյ եւ արարէք
կամս նորա եւ
հաճեցարուք
նմա եւ ընկեցէք
զձեզ ի ժողո-
վուրդ երկրին
եւ ի կանայս
օտարազգիս։
Եւ պատասխա-
նի ետուն ամե-
նայն ժողովուրդ
եւ ասեն ձայնիւ
մեծաւ՝ Որպէս
դու ասացեր
մեզ, ըստ նմին
արասցուք։ Այլ
ժողովուրդ բազ-
մութիւն է եւ
ժամանակ ձմե-
ռան, եւ ոչ կա-
րեմք կալ ի
դրսի, եւ ոչ
գործ մի կամ
երկու աւուր է,
զի բազումք
եմք որ մեղաք
զայսպիսի բանի։
Կացցեն մեծա-
մեծք մեր ամե-
նայն ժողովրդեան
եւ ամենայն որ
ունիցի կանայս
օտարազգիս ի
քաղաքս իւրա-
քանչիւր եւ
եկեսցեն ի ժա-
մանակս իւրա-
քանչիւր, մինչեւ
դարձուսցէ զբար-
կութիւն Տեառն
Աստուծոյ մերոյ
ի մէնջ վասն
այսորիկ։ Միայն
Յովնաթան որդի
Ասայելի եւ Եզե-
կիա որդի Թեկուայ
կացին ընդ այս
գործ եւ Մեսոլամ
եւ Սաբբեթէ
Ղեւտացի օգնա-
կանք նոցա։
Եւ արարին
որդիքն գերելոցն
ըստ ամենայնի
որպէս ասաց
Եզրաս։ Եւ ընտ-
րեցան ի նոցանէ
արք գլխաւորք
ըստ տոհմից
իւրեանց եւ ա-
մենեքեան ան-
ուանք նոցա
գրեցան։ Եւ
նստան ի նոյն
աւուր նորում
ի քննել զբանն։
Եւ ի հինգ աւուր
ամսեանն առա-
ջնոյ ետուն
զդատաստանն
ընդ ամենայն
ժողովուրդ։ Եւ
գտան ի քահա-
նայիցն որ ունէին
կանայս օտարա-
զգիս։ Ի որդւոց
Յեսուայ որդւոյ
Յովսեդեկայ եւ
եղբարց նորա՝
Մասիա եւ Եղիա-
զար եւ Յարիբ
եւ Գեդելիա։
Եւ տուին զձեռս
իւրեանց թող-
ուլ զկանայսն
իւրեանց եւ
մատուցանել
խոյ մի վասն
յանցանացն։
Եւ ի որդւոց
Եմմերայ՝ Անա-
նի եւ Զաբդիա։
Եւ ի որդւոց
Փաշհուրայ՝
Եղիոնէ Մասիա
Իսմայէլ Նաթա-
նայէլ Յովզաբդ
եւ Ելիասա։
Եւ ի Ղեւտացւոց՝
Յովզաբդ եւ Սե-
մէի եւ Կղայիա
որ է Կղիտա եւ
Փաթէա Յուդա
եւ Յովնան։
Եւ ի գաւազա-
նաց՝ Եղիասիբ
եւ Մատանիա
եւ Զաբդի եւ
Եղիենէ եւ Ասա-
յիա եւ Մելքիա
եւ Սեմէի եւ
Սիմէոն։ Բե-
նիամին Մաղուք
եւ Սամարիա։
Ի որդւոց Խա-
սոնայ՝ Մատ-
թանիա Զաբդի
Եղիփաղատ Երե-
մէի Մանասէ
եւ Սեմէի։ Ի
որդւոց Ասբա-
նեայ՝ Նաթանիա
Մաղնադբի Սի-
մոն Սամէի
Անտիփաս Յա-
սիել Բարաքիա
Անանիա։ Ի
որդւոց Նեբայ՝
Յովէլ Մաթթի-
թիա Զաբդի
Զաբինա Եդդէ
Յովէլ Բանա-
նիա։ Ամենեքին
սոքա առին կա-
նայս օտարազգիս
եւ ունէին ի
նոսա որդիս։
Եւ նստաւ ամե-
նայն ազգ ի
հրապարակի տա-
նին Աստուծոյ
ի հինգ աւուր
ամսեանն իններորդի
եւ ի քսան
ամսեանն ի
ժողովեցան ա-
մենայն ժողո-
վուրդ ի Երու-
սաղէմ։ Եւ

Աղաչանքով հնդն պատճառս
Աչքանշող հնդն պատճառս
Աչքանշող հնդն պատճառս
Աչքանշող հնդն պատճառս

Ա՛ղ, ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ա՛ղ, ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։ Ա՛ղ, ո՛վ Տէր, ողորմեա՛ մեզ։

ասէն նկատիչք։ Աշակերտք առաքելոցն և ընտրեալքն Քրիստոսի՝ որ յաստուածային կենցաղոյն՝ ա
ռանց զգեստից ծանրա-

: ՀԸ-ՈՒ
8 · 25

ծանութեան։

Ի նոյն խաղացելոյն հու-զեալ և ամենեքեան արեամբ ներ-կեցան՝ և Պետրոսի ասեց հարցն վիճանալոյ և զեզ հետեւեցեալն ոչխի այ։ Ուր անապատել քաջութիւն և անապատիլ զգաստութիւն ընդ դիւրեայ գոլոյն մարմնոյ նոյա բռնութիւն այնոսիկա մարտուցեալ՝ սովիմբ ևս նեցին զանմարմինն թեւակոտ

Ի՞նչ մեռանիցեմ հանդիպիմ

յաստուածիսի կենցաղոյն՝ ա

ռանց զգեստից ծանրա-

թեւ

ասէն նկատիչք։ Աշակերտք առաքելոցն և ընտրեալքն Քրիստոսի՝ որ յաստուածային կենցաղոյն՝ ա
ռանց զգեստից ծանրա-

: ՀԸ-ՈՒ
8 · 25

ծանութեան։

Ի նոյն խաղացելոյն հու-զեալ և ամենեքեան արեամբ ներ-կեցան՝ և Պետրոսի ասեց հարցն վիճանալոյ և զեզ հետեւեցեալն ոչխի այ։ Ուր անապատել քաջութիւն և անապատիլ զգաստութիւն ընդ դիւրեայ գոլոյն մարմնոյ նոյա բռնութիւն այնոսիկա մարտուցեալ՝ սովիմբ ևս նեցին զանմարմինն թեւակոտ

Ի՞նչ մեռանիցեմ հանդիպիմ

յաստուածիսի կենցաղոյն՝ ա

ռանց զգեստից ծանրա-

թեւ

ծանութեան։

Ի նոյն խաղացելոյն հու-զեալ և ամենեքեան արեամբ ներ-կեցան՝ և Պետրոսի ասեց հարցն վիճանալոյ և զեզ հետեւեցեալն ոչխի այ։ Ուր անապատել քաջութիւն և անապատիլ զգաստութիւն ընդ դիւրեայ գոլոյն մարմնոյ նոյա բռնութիւն այնոսիկա մարտուցեալ՝ սովիմբ ևս նեցին զանմարմինն թեւակոտ

Ի՞նչ մեռանիցեմ հանդիպիմ

յաստուածիսի կենցաղոյն՝ ա

ռանց զգեստից ծանրա-

թեւ

ծանութեան։

Ի նոյն խաղացելոյն հու-զեալ և ամենեքեան արեամբ ներ-կեցան՝ և Պետրոսի ասեց հարցն վիճանալոյ և զեզ հետեւեցեալն ոչխի այ։ Ուր անապատել քաջութիւն և անապատիլ զգաստութիւն ընդ դիւրեայ գոլոյն մարմնոյ նոյա բռնութիւն այնոսիկա մարտուցեալ՝ սովիմբ ևս նեցին զանմարմինն թեւակոտ

Ի՞նչ մեռանիցեմ հանդիպիմ

յաստուածիսի կենցաղոյն՝ ա

ռանց զգեստից ծանրա-

թեւ

կու թիւն ոսկւոյ , և կամ քարինս անարգս ընդ այլ ծառս թէ արծաթոյ , բա ցաոտ ընդ հնձարանէ , և կամ աւազ ինչ առանձնա ռս ընդ խակղանէ զանգ ետածոյ հացի ։

Ընդ լուր հզօր , հնարս ետր , գործաւ , զնոցայն ես իմ , և զիմս ընդ նոսին ի նոցին գործս . ի փըր կու թիւն իմ և ի փառս քո անձեռագործ , բարերար , օգնեաւ , երկայնամտիւ , կա ղօղ , ակնկնիչ , անհատ , անեղծ , և անաւերժ ։

Դո ես պարգեւք . քո են ընծայք ։ Դու սիրելն և պատուական բարեաց աղիւ ։

Դ՚ես դատաւորիչ , այլ ազատիչ ։ Դ՚ես կարո ղիչ , այլ գործիչ ։ Դ՚ես մա հացուցիչ , այլ կեցուցիչ ։ Դ՚ես առատարկիչ , այլ ժո ղովիչ ։ Դ՚ես մատնիչ , այլ ապրեցուցիչ ։ Դ՚ես ընդունիչ , այլ վերածիչ ։ Դ՚ես գործիչ , այլ կանգ նիչ ։ Դ՚ես անիծիչ , այլ բեւնուած է , ի լայնածաւալ ծփանաց ՀԱյս ծովու՝ առ պատնակս մարմնոյս թանձ րութեանդ զԹեթևութիւն հո գւոյն թռուցեալ՝ ի նա էանչափական կենաց հա սին ։ Ա՛յժ երբ սիրոյդ վեր նուն վիճակի՝ առանց յետ նոցին մտածութեան՝ զԹագն յաղթեալ հանդրեանակալս պայծառ հոխորք պճնեալ խնկապէս ի գրուխ կապե ցին ։ Ա՛յ նոցին արժանա ւոր մարգեանաց և նըւիրա կան հայցուածոց՝ և զիս զերազուրս ի պատուակա նաց ընկալ ընդ նոսին ։

Ա՛յժ աչս խառնեալ զան մաքուրս քանն ընդ նոսին գրեցեալ երկնակացն փա ռաւորեանն պատրաստիս՝ որ վասն իմ գոլեն քեզ ի հաճութի , և ես ընդ նոսին երբ գասուիմ եղեալ ընդ քաւչդս , կամ առաւակ ընդ ոտիկս , ոգեղէն ընդ վայելչութեանդ , և անմահ ընդ գեղեցկութեանդ մարդոյ ։ , կամ Տէր ընդ ստրկի ։

յանկարծ ահագին հնչեաց ձայն ի
հոգևոր օգոյ. և ամբ լցաւ
ամ տեղի յորում նստէին։ և
երևեցան ցանկ ինչ իբրև
ի հուր, և բաշխեցաւ ի վերայ
իւրաքանչիւր ոքա նոցա։ և
ամբ լցան ամենեքին հոգւով
սրբով։ և սկսան խօսել
այլ լեզուս, որպէս հոգին
տայր նոցա խօսել։ Եւ
էին ի Երուսաղէմ հրեայք
արք երկիւղածք յամենայն
ազգաց որ են ընդ երկինս։
Եւ յորժամ եղև ձայնն այն
ժողովեցան ամբոխ մեծ,
և խռովեցան, զի լսէր
իւրաքանչիւր ոք զի
խօսէին լեզուաւ իւրով։
Եւ զարհուրեալ ոչ
գիտէին զինչ իցէ այս
որ երևեցաւ։ Եւ ասէին
ցմիմեանս. Ո՞չ ահա
ամենեքեան սոքա որ
խօսին գալիլեացիք են։
Եւ զիա՞րդ մեք լսեմք
զամենեսեան զլեզուս
մեր յորս ծնաւ ի նոսա։
Պարթեւք և մարք և
ելամիտք, և որ բնակեալ
են ի Միջագետս, ի
Հրէաստան և ի Կապադովկիա,
ի Պոնտոս և ի Ասիա,
ի Փռւգիա և ի Պամփիլիա,
ի Եգիպտոս և ի կողմանս
Լիբիոյ որ է մերձ ի
Կիւրենէ, և հիւրք
հռոմայեցիք, հրեայք և
նորադարձք, կրետացիք
և արաբացիք, լսեմք
զամենեսեան խօսել
զմեծս Աստուծոյ ի
լեզուս մեր։ Եւ
զարհուրեալ ամենեքեան
և տարակուսեալ ասէին
ցմիմեանս. Զի՞նչ
կամիցի լինել այս։
Եւ այլք ծաղր առնէին
և ասէին. Թէ
քաղցրութեամբ
գինւոյ լցեալ են սոքա։
Եւ կայր Պետրոս
հանդերձ տասնեւմեկ
աշակերտաւքն իւրովք
կանգնեալ, և բարձրացոյց
զձայն իւր և ասէ
ցնոսա. Արք հրեայք և
ամենեքեան որ բնակեալ
էք ի Երուսաղէմ,
զայս գիտասջիք և
ականջս դիր արարէք
բանից իմոց։ Զի ոչ
իբրև դուք կարծէք
սոքա արբեալ են, զի
ժամ երրորդ է միայն
աւուր։ Այլ այս է զոր
ասացաւ ի մարգարէէն
Յովելի։ Եւ լիցի յաւուրս
յետինս, ասէ Աստուած,
և հեղից յոգւոյ իմմէ
ի վերայ ամենայն
մարմնոյ, և
մարգարէասցին որդիք
ձեր և դստերք ձեր,
և երիտասարդք ձեր
տեսիլս տեսցեն, և
ծերք ձեր երազս
երազեսցեն։ Եւ ի
վերայ ծառայից իմոց և
ի վերայ աղախնից իմոց
յաւուրսն յայնոսիկ
հեղից յոգւոյ իմմէ,
և մարգարէասցին։
Եւ տացից սքանչելիս
յերկինս ի վեր, և
նշանս ի վայր յերկրի,
արիւն և հուր և
գոլորշի ծխոյ։ Արեգակն
խաւարեսցի, և լուսին
յարիւն, մինչև եկեսցէ
աւուրն Տեառն մեծ և
յայտնի։ Եւ լիցի
ամենայն որ
կոչեսցէ զանուն Տեառն,
կեցցէ։ Արք իսրայէլացիք,
լուարուք զբանս
զայսոսիկ։ ԶՅիսուս
Նազովրեցի, արու մի
որ յայտնեալ եղև
առ ձեզ յԱստուծոյ
զօրութեամբ և
սքանչելիս և նշանս
զորս արար Աստուած
ընդ նմա ի մէջ ձեր,
որպէս և դուք գիտէք։
Զայս ըստ որոշեալ
խորհրդոյ և ըստ
յառաջագիտութեան
Աստուծոյ մատնեալ
առեալ անաւրինաց
խաչեցեալ սպանէք։
Զոր Աստուած յարոյց
զնա՝ արձակեալ զցաւս
մահուան, որպէս ոչ
հնարաւոր էր
պահեալ զնա ի նմանէ։
Զի Դաւիթ ասէ վասն
նորա. Տեսանէի զՏէր
յառաջագոյն իմ
հանապազ, զի ընդ
աջմէ կողմանէ իմում է,
զի մի՛ շարժեսցիմ։
Վասն այսորիկ
ուրախացաւ սիրտ իմ,
և հրճուեցաւ լեզու իմ,
այլև մարմին իմ
հանգուցանիցի ի յուսոյ։
Զի ոչ թողցես զանձն
իմ ի դժոխս, և ոչ
տացես զսուրբ քո
տեսանել զսրտմտութիւն։
Ծանուցեր ինձ զճանապարհս
կենաց, լցուսես զիս
ուրախութեամբ զերեսաց
քոց։ Արք եղբարք,
թոյլ տուք ասել ի
վերայ ձեր զհայրապետէն
Դաւթէ, զի մեռաւ և
թաղեցաւ, և գերեզման
նորա է ընդ մեզ մինչև
ցայսաւր։ Մարգարէ
եղեալ և գիտացեալ
զի երդմամբ երդուաւ
Աստուած նմա զի
յպտղոյ մարմնոյ իւրոյ
նստուսցէ զաթոռ նորա,
տեսեալ յառաջագոյն
խօսեցաւ վասն
յարութեան Քրիստոսի,
զի ոչ թողաւ զանձն
նորա ի դժոխս, և ոչ
մարմին նորա ետես
զսրտմտութիւն։ Զայս
Յիսուս յարոյց
Աստուած, որոյ մեք
ամենեքեան վկայք եմք։
Եւ աջով Աստուծոյ
բարձրացեալ, և զխոստումն
Հոգւոյն սրբոյ առեալ
յաստուածէն, հեղ զայս
զոր դուք տեսանէք և
լսէք։ Զի ոչ Դաւիթ
ելանէ յերկինս, ասէ
ինքն. Ասաց Տէր Տեառն
իմում. Նստիր ընդ աջմէ
կողմանէ իմում, մինչև
դիցեմ զթշնամիս քո
սաստ ոտից քոց։
Վասն այսորիկ
հաստատեալ գիտասցի
ամենայն տուն
Իսրայէլի, զի Տէր և
Քրիստոս արար զնա
Աստուած զայս
Յիսուս զոր դուք
խաչեցէք։ Եւ լուեալ
զայս սրտիւք
խոցեցան, և ասեն ցՊետրոս
և ցառաքեալսն. Զի՞նչ
արասցուք, արք
եղբարք։ Պետրոս ասէ
ցնոսա. Ապաշխարեցէք,
և մկրտեսցի իւրաքանչիւր
ոք ի ձէնջ յանուն
Յիսուսի Քրիստոսի ի
թողութիւն մեղաց
ձերոց, և առիցէք
զպարգեւս Հոգւոյն
սրբոյ։ Զի ձեզ է
խոստումն և որդւոցդ
ձերոց և ամենայն որ
հեռի են, որչափ
կոչեսցէ Տէր Աստուած
մեր։ Եւ այլ բազումս
բանիւք վկայէր և
յորդորէր նոսա՝ ասելով.
Կացէք ի սերնդոցդ
յայսմանէ ազգաւորէ։
Եւ ընկալեալ զբանն
նորա հաւատացին։
Եւ մկրտեցան։ Եւ
յաւելաւ յաւուրն յայնմ
ոգիս իբրև երեք հազար։
Եւ էին յարատեւեալ
ուսուցման առաքելոցն
և հաղորդութեան
հացին և աղօթից։
Եւ լինէր ամենայն
անձին երկիւղ։ Եւ
սքանչելիք և նշանք
բազումք լինէին
առաքելոցն։ Եւ
ամենայն որ հաւատային
էին միասին, և
ունէին ամենայն ինչս
ընդ միմեանս։ Եւ
զկալուածս և զգոյս
ծախէին, և բաժանէին
զամենեսեան որպէս
ամենեցուն պիտոյ էր։
Եւ ամենայն աւուր
էին միաբանեալ ի
տաճարին, և
կատարէին ի տանս
հացի զհաղորդութիւն։
Եւ ուտէին զկերակուր
իւրեանց ուրախութեամբ
և պարզութեամբ
սրտից։ Եւ էին
օրհնելի առ ամենայն
ժողովրդեամբ։ Եւ
Տէր յաւելուածս
առնէր յեկեղեցի
զամենեսեան որ
կենդանանային։

Գործք Առաքելոց

ա՛ Եւ ես առաջին
գրեցի զբանս
Թէոփիլոս, զամենայն
զոր սկսաւ Յիսուս
առնել և ուսուցանել։
Մինչև յաւուրն յորում
պատուիրեալ
առաքելոցն իւրոց զորս
ընտրեաց, ելանել
յերկինս։ Եւ
ցուցանէր զանձն իւր
կենդանի յետ չարչարանացն
իւրոց, ի բազում
հաստատութեամբ
երևեալ նոցա աւուրս
քառասուն, և խօսելով
զարքայութենէն
Աստուծոյ։ Եւ
ժողովեալ ընդ նոսա
պատուիրեաց նոցա
յԵրուսաղէմէ մի՛
մեկնել, այլ սպասել
զխոստումն Հաւր զոր
լուարուք, ասէ, ի
բերանոյ իմմէ։ Զի
Յովհաննէս զջրով
մկրտեաց, դուք ոչ
յետ բազում աւուրց
այսոցիկ մկրտեսջիք
զհոգւով սրբով։
Եւ ժողովեալքն
հարցանէին զնա՝
ասելով. Տէր, թէ
յայսմ ժամանակի
հատուցանես
վերստին զթագաւորութիւն
Իսրայէլի։ Եւ ասէ
ցնոսա. Ոչ է ձեր
գիտել զժամանակս և
զկարգս զոր Հայր
եդ յիշխանութեան իւրում։
Այլ առնուցուք զզօրութիւն
Հոգւոյն սրբոյ
գալոյ ի վերայ ձեր,
և եղիջիք ինձ
վկայք ի Երուսաղէմ և
յամենայն Հրէաստան
և ի Սամարիա և
մինչև յածս երկրի։
Եւ զայս ասացեալ
ընդ նոսա, ի վեր
առեալ էր, և ամպ
ընկալաւ զնա ի
հանդիպաց նոցա։
Եւ մինչդեռ
հայեցեալ էին
յերկինս ընդ երթալն
նորա, ահա երկու
արք կային առ նոսա
հագեալ սպիտակազգեստ։
Որ և ասեն. Արք
գալիլեացիք, զի՞ կայք
հայեցեալ յերկինս։
Այս Յիսուս որ
համբարձաւ ի ձէնջ
յերկինս, այսպէս
եկեսցէ որպէս
տեսէք զնա երթեալ
յերկինս։ Ապա
դարձան յԵրուսաղէմ
յլերինէ որ կոչի
Ձիթենեաց, որ է մերձ
յԵրուսաղէմ, ի
հեռաւորութիւն
շաբաթու ճանապարհի։
Եւ մտեալ ի
վերնատունն ուր
կային, Պետրոս և
Յակոբոս և Յովհաննէս
և Անդրէաս, Փիլիպպոս
և Թովմաս, Բարթողիմէոս
և Մատթէոս, Յակոբոս
Ալփեայ և Սիմոն
Նախանձաւոր, և
Յուդա Յակոբայ։
Եւ սոքա էին
միաբանեալ ամենեքեան
հանապազ աղաւթիւ
և պաղատանաւք
ընդ կանայս և ընդ
Մարիամ մաւրն
Յիսուսի, և ընդ
եղբարս նորա։
Եւ յաւուրսդ յայսոսիկ
յարեաւ Պետրոս ի
մէջ աշակերտացն և
ասէ. Էին ամբոխ
անուանեալ ոգիք
հարիւր քսան։
Արք եղբարք, պարտ
էր լնուլ զգրոցն զայն
զոր ասաց Հոգին
սուրբ ի բերանոյ
Դաւթի վասն Յուդայի
որ եղև առաջնորդ
ամենեցուն որ
առնուին զՅիսուս։
Զի համարեալ էր ընդ
մեզ և ընկալաւ զբաժին
պաշտաւնիս այսորիկ։
Եւ նա ի վարձս
անիրաւութեան
ստացաւ տեղի յանդ,
և անկեալ ի վայր
պատառեցաւ ամբ
փորքն նորա, և
թափեցան ամենայն
ընդերք նորա։ Եւ
գիտացեալ եղև
ամենեցուն որ բնակեալ
են ի Երուսաղէմ,
մինչև կոչեցաւ անդ
անդն անուն նոցա
յազգի իւրեանց
Ակեղդամա, այսինքն
Արիւնահող։ Զի
գրեալ է ի գիրս
Սաղմոսաց. Եղիցի
տեղի նոցա անապատ,
և մի՛ եղիցի որ
բնակեսցէ ի նմա։
Եւ զպաշտաւնութիւն
նորա առցէ այլ։
Արդ պարտ է
յայսոսիկ արանց որ
ընդ մեզ էին
ամենայն ժամանակի
յորում մտանէր և
ելանէր ընդ մեզ Տէր
Յիսուս, սկսեալ ի
մկրտութենէն
Յովհաննու մինչև յաւուրն
յորում համբարձաւ ի
ձէնջ յերկինս, մի
ոք ի սոցանէ
վկայ յարութեան նորա
լիցի ընդ մեզ։
Եւ կացուցին զերկուս,
զՅովսէփ որ կոչեցաւ
Բարսաբաս, որ
ասացաւ Արդար, և
զՄատաթիա։ Եւ
աղաւթեցին և ասեն.
Դու Տէր, որ
ամենայնի գիտող ես
սրտից, ցոյց զոր
ընտրեցեր յերկուցդ
սոցանէ, առնուլ
զբաժին պաշտաւնիս
այսորիկ և առաքելութեանս,
յորմէ անկաւ Յուդա
երթալ յանդ ուր
գնացեալ էր։ Եւ
ետուն վիճակ նոցա,
և անկաւ վիճակն ի
վերայ Մատաթիայի,
և համարեցաւ ընդ
տասնեւմեկ
առաքեալսն։
Եւ յաւուրսն
հասանելոյ
հանդիսին Հնոցից էր
ամենեսեան միաբան
ի նոյն տեղի։ Եւ
եղև յանկարծ ձայն
ի երկնից իբրև
հոսման հովոյ
սաստկագունի, և
լցոյց զամենայն տունն
ուր նստէին։ Եւ
երևեցան նոցա
բաժանեալ լեզուք իբրև
հրոյ, և նստաւ
իւրաքանչիւր ոք ի
վերայ ամենեցուն։
Եւ լցան ամենեքեան
Հոգւով սրբով, և
սկսան խօսել այլ
լեզուս, որպէս
Հոգին տայր նոցա
խօսել։ Եւ էին
հրեայք ի Երուսաղէմ
արք երկիւղածք
յամենայն ազգաց
որ են ընդ երկինս։
Եւ յորժամ եղև
ձայնն այն
ժողովեցան ամբոխ
մեծ, և խռովեցան,
զի լսէր
իւրաքանչիւր ոք զի
խօսէին լեզուաւ
իւրով։ Եւ
զարհուրեալ ոչ
գիտէին զինչ իցէ այս
որ երևեցաւ։ Եւ
ասէին ցմիմեանս.
Ո՞չ ահա
ամենեքեան սոքա որ
խօսին գալիլեացիք են։
Եւ զիա՞րդ մեք լսեմք
զամենեսեան զլեզուս
մեր յորս ծնաւ ի նոսա։
Պարթեւք և մարք և
ելամիտք, և որ բնակեալ
են ի Միջագետս, ի
Հրէաստան և ի Կապադովկիա,
ի Պոնտոս և ի Ասիա,
ի Փռւգիա և ի Պամփիլիա,
ի Եգիպտոս և ի կողմանս
Լիբիոյ որ է մերձ ի
Կիւրենէ, և հիւրք
հռոմայեցիք, հրեայք և
նորադարձք, կրետացիք
և արաբացիք, լսեմք
զամենեսեան խօսել
զմեծս Աստուծոյ ի
լեզուս մեր։ Եւ
զարհուրեալ ամենեքեան
և տարակուսեալ ասէին
ցմիմեանս. Զի՞նչ
կամիցի լինել այս։
Եւ այլք ծաղր առնէին
և ասէին. Թէ
քաղցրութեամբ
գինւոյ լցեալ են սոքա։
Եւ կայր Պետրոս
հանդերձ տասնեւմեկ
աշակերտաւքն իւրովք
կանգնեալ, և բարձրացոյց
զձայն իւր և ասէ
ցնոսա. Արք հրեայք և
ամենեքեան որ բնակեալ
էք ի Երուսաղէմ,
զայս գիտասջիք և
ականջս դիր արարէք
բանից իմոց։ Զի ոչ
իբրև դուք կարծէք
սոքա արբեալ են, զի
ժամ երրորդ է միայն
աւուր։ Այլ այս է զոր
ասացաւ ի մարգարէէն
Յովելի։ Եւ լիցի յաւուրս
յետինս, ասէ Աստուած,
և հեղից յոգւոյ իմմէ
ի վերայ ամենայն
մարմնոյ, և
մարգարէասցին որդիք
ձեր և դստերք ձեր,
և երիտասարդք ձեր
տեսիլս տեսցեն, և
ծերք ձեր երազս
երազեսցեն։ Եւ ի
վերայ ծառայից իմոց և
ի վերայ աղախնից իմոց
յաւուրսն յայնոսիկ
հեղից յոգւոյ իմմէ,
և մարգարէասցին։
Եւ տացից սքանչելիս
յերկինս ի վեր, և
նշանս ի վայր յերկրի,
արիւն և հուր և
գոլորշի ծխոյ։ Արեգակն
խաւարեսցի, և լուսին
յարիւն, մինչև եկեսցէ
աւուրն Տեառն մեծ և
յայտնի։ Եւ լիցի
ամենայն որ
կոչեսցէ զանուն Տեառն,
կեցցէ։ Արք իսրայէլացիք,
լուարուք զբանս
զայսոսիկ։ ԶՅիսուս
Նազովրեցի, արու մի
որ յայտնեալ եղև
առ ձեզ յԱստուծոյ
զօրութեամբ և
սքանչելիս և նշանս
զորս արար Աստուած
ընդ նմա ի մէջ ձեր,
որպէս և դուք գիտէք։
Զայս ըստ որոշեալ
խորհրդոյ և ըստ
յառաջագիտութեան
Աստուծոյ մատնեալ
առեալ անաւրինաց
խաչեցեալ սպանէք։
Զոր Աստուած յարոյց
զնա՝ արձակեալ զցաւս
մահուան, որպէս ոչ
հնարաւոր էր
պահեալ զնա ի նմանէ։
Զի Դաւիթ ասէ վասն
նորա. Տեսանէի զՏէր
յառաջագոյն իմ
հանապազ, զի ընդ
աջմէ կողմանէ իմում է,
զի մի՛ շարժեսցիմ։
Վասն այսորիկ
ուրախացաւ սիրտ իմ,
և հրճուեցաւ լեզու իմ,
այլև մարմին իմ
հանգուցանիցի ի յուսոյ։
Զի ոչ թողցես զանձն
իմ ի դժոխս, և ոչ
տացես զսուրբ քո
տեսանել զսրտմտութիւն։
Ծանուցեր ինձ զճանապարհս
կենաց, լցուսես զիս
ուրախութեամբ զերեսաց
քոց։ Արք եղբարք,
թոյլ տուք ասել ի
վերայ ձեր զհայրապետէն
Դաւթէ, զի մեռաւ և
թաղեցաւ, և գերեզման
նորա է ընդ մեզ մինչև
ցայսաւր։ Մարգարէ
եղեալ և գիտացեալ
զի երդմամբ երդուաւ
Աստուած նմա զի
յպտղոյ մարմնոյ իւրոյ
նստուսցէ զաթոռ նորա,
տեսեալ յառաջագոյն
խօսեցաւ վասն
յարութեան Քրիստոսի,
զի ոչ թողաւ զանձն
նորա ի դժոխս, և ոչ
մարմին նորա ետես
զսրտմտութիւն։ Զայս
Յիսուս յարոյց
Աստուած, որոյ մեք
ամենեքեան վկայք եմք։
Եւ աջով Աստուծոյ
բարձրացեալ, և զխոստումն
Հոգւոյն սրբոյ առեալ
յաստուածէն, հեղ զայս
զոր դուք տեսանէք և
լսէք։ Զի ոչ Դաւիթ
ելանէ յերկինս, ասէ
ինքն. Ասաց Տէր Տեառն
իմում. Նստիր ընդ աջմէ
կողմանէ իմում, մինչև
դիցեմ զթշնամիս քո
սաստ ոտից քոց։
Վասն այսորիկ
հաստատեալ գիտասցի
ամենայն տուն
Իսրայէլի, զի Տէր և
Քրիստոս արար զնա
Աստուած զայս
Յիսուս զոր դուք
խաչեցէք։ Եւ լուեալ
զայս սրտիւք
խոցեցան, և ասեն ցՊետրոս
և ցառաքեալսն. Զի՞նչ
արասցուք, արք
եղբարք։ Պետրոս ասէ
ցնոսա. Ապաշխարեցէք,
և մկրտեսցի իւրաքանչիւր
ոք ի ձէնջ յանուն
Յիսուսի Քրիստոսի ի
թողութիւն մեղաց
ձերոց, և առիցէք
զպարգեւս Հոգւոյն
սրբոյ։ Զի ձեզ է
խոստումն և որդւոցդ
ձերոց և ամենայն որ
հեռի են, որչափ
կոչեսցէ Տէր Աստուած
մեր։ Եւ այլ բազումս
բանիւք վկայէր և
յորդորէր նոսա՝ ասելով.
Կացէք ի սերնդոցդ
յայսմանէ ազգաւորէ։
Եւ ընկալեալ զբանն
նորա հաւատացին։
Եւ մկրտեցան։ Եւ
յաւելաւ յաւուրն յայնմ
ոգիս իբրև երեք հազար։
Եւ էին յարատեւեալ
ուսուցման առաքելոցն
և հաղորդութեան
հացին և աղօթից։
Եւ լինէր ամենայն
անձին երկիւղ։ Եւ
սքանչելիք և նշանք
բազումք լինէին
առաքելոցն։ Եւ
ամենայն որ հաւատային
էին միասին, և
ունէին ամենայն ինչս
ընդ միմեանս։ Եւ
զկալուածս և զգոյս
ծախէին, և բաժանէին
զամենեսեան որպէս
ամենեցուն պիտոյ էր։
Եւ ամենայն աւուր
էին միաբանեալ ի
տաճարին, և
կատարէին ի տանս
հացի զհաղորդութիւն։
Եւ ուտէին զկերակուր
իւրեանց ուրախութեամբ
և պարզութեամբ
սրտից։ Եւ էին
օրհնելի առ ամենայն
ժողովրդեամբ։ Եւ
Տէր յաւելուածս
առնէր յեկեղեցի
զամենեսեան որ
կենդանանային։

1 Մ՝ 13 · 6
2 Մ՝ 120 · 6
3 Մ՝ 25 · 5
4 յօն 2 · 11
5 Ա՝ 8 · 19
6 յօբ 12 · 9

պատուիրեցէք։ 1 Մ՝ի՛ ասպ
ուամբն յանապատսասո պա
հեան՝ զարմանաս հատեալ
ցամաքեցուսցէ. 2 և մի՛ լա
նական գիսակաձեք հատեալ
գառանեօք մեսանացեն։
Մ՝ի՛ պահեսցի ինձ ասան
մեղաց, և մի՛ հոսանք ա՛ղ
խից կենցաղոյս զիս ողո
ղեսցեն։ Մ՝ի՛ հանգիսան
մահ քերիցէ, և մի՛ ննջեսցէ
ի սասակուսն յատաջեսցէ։
3 Մ՝ի՛ քուննն ինձ կորուսա
լեցէ, և մի՛ ներհուն ապա
կանութիւն գործեսցէ։
Մ՝ի՛ վախճանն անյարմար
ի վերայ իմ արշաւեսցէ,
և մի՛ շնչոյս վերասնակու
թիւն ըմբռնեսցէ ի խա
ղաղ լերկի։
Ահա ես ամբ։ Ահա գը
թած։ Ահա բարերար։
Ահա երկայնամիտ։ Ահա
ամենակալող։ Ես ամ բան
անհասանէ անձառ գոյու
ձոր։ Հաստէ, փրկիչ, ին
նագործիչ, լուսաւորիչ,
վերակացին հասասասիչ։
(ՃԸ · 2)

ի ժամերաց կերպաց գազա
նաց, և կամ յասասանից վի
շապաց ի կեանս կորիչ։
4 Ի խորոց անդնդոց՝ ի լոյս
բերկրութեան ածիչ։
Ընդ ի հեղձանանէ ծփանաց
մեղաց՝ ընդ ապտարծին եր
կանկաց փասաբ բազմեցու
ցանիչ։ 5 Ի մենայն ոգի
քեզ ակնկալեալ յոսով
ապասէ՝ կարօսասալ քաւմդ
շնորհաց։ Ի թէ երկնայինք՝
և եթէ երկրաւորք։ Ի թէ
անկածն մեղաք՝ և եթէ ամ
բասխանեալն արդարութիք։
Ի թէ ոճբ՝ և եթէ ծառայ։
Ի թէ ախկին՝ և եթէ ա
զասիս։ 6 Ընդ ի ձեռն քոյ
շնալ կենդանասիան բոլո
րեցասնց։ Ընդ քեզ ընդ
հօր և հոգւոյդ սբոց
փառք յաւիսեսանս
յաւիսենից
Ամէն։

խոստովանութեանդ 4 և զոր
ի մարդկային ազնիւ բնեան
մեզ մեր՝ ի բարին։ Եւ արա
կատարեալ նոցին քաւու-
և ողորմութիւն։ Ար-
կացիս նց վասն իմ՝ որ
րև զնաս բամբասողաց,
առ յանձին սիրոյդ քոյ որ
կիս։ Ա՛մէն զբարս կրէ
առաքելոյց՝ և խրատ-
նախաստեղոյց՝ հերձուա յան-
ցանաց հոգւոց։

Եւ արդ՝ մատուցեալ եր
կապանիւթոցս առաջի
քո սիրելւոյս առաքե-
առ մեզ ընտանեկարգ-ոյնք
սակաւուք թերևս՝ և մի-
բանի՛ բանբասելոցս։
Եւ ես առ քեզ ամենա-
պարգև՝ անթիւս և անկըշ-
ռելի բազմութենակ ողոր-
գանցութեանս։
Ա՛րդ՝ միշեա զքո մեծու-
թիւնդ սոյ՝ նայեցեալ
ի յիմս անարգութիւնս։
Եւ ընդ խնդրելս իմ՝ ի
քէն բարի նմոյն առեալոց՝
և զոս առքոյս ըստ քում
մեծութեանդ՝ անձառելիս

1 Ա—լ
17 · 14
2 Ա—ա
11 · 28
31 — պր
2 · 11
4 Ա—ա
5 · 44

Ա ԷրեմԷն չուէլուսած էլլէն հէ
ծուլէան նոլէն հախալէ առնուն
ալէտա ուշլանաց։ Լուս Ի Խա
ՏՅ ՏՀ՝։ 21

ՈՒՐՇԱԿԱՆ

անչնչին։
Օգնական ահեղ։
Տէր արարածոց։
Թագաւոր երկնի։
Առեղծիչ հրաշագործ։
Պատուական մատաղ։
Հաստիչ հրեղինաց։
Աեռս բարի՝ հոգւոց։
Ի չափաւորութեան։ 1
Ընդարմութի հանգաստեն։ 2
Տեառնական լուսաւորութ։
Պայծառութի բերկրութ։
Ա՛նապարշ երանութիւն։
Աստուածային կենդանութիւն։
Ի լոյսի բանաւորութիւն։
Փրկութի առանց չարութ։
Ի հաւիտեան խաղաղութիւն։
Պարիսպ ամրութեան։
Աստուածպատկանեալ։
Հանգիստ բոցոյ մեծի օրհնեալ։
Պահման անուսանալի։
Հրեշտակ յայտնի ողբերգու
թեան մատնելի բանիս

ողորմութեանդ եւ պարգեւեա՛ մեզ զքաւութիւն մեղաց մերոց՝ որ զքեզ ակն ունիմք ամենայնի։ Ո՛վ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ ասացեր առաքելոցդ սրբոց, եթէ խաղաղութի՛ւն թողում ձեզ, խաղաղութի՛ւն իմ տամ ձեզ, մի՛ զններ զմեղս մեր, այլ զհաւատս սրբոցդ՝ որ ի քեզ հաւատացին, եւ շնորհեա՛ նոցա ըստ կամաց քոց կեցուցանել զեկեղեցի քո սուրբ։ Դու տո՛ւր նմա խաղաղութի՛ւն, որպէս եւ ամենայն ընդունայնութեանց, զի յամենայն ժամ եւ ի ամենայն ինչս ունիցի զքեզ օգնական եւ պահապան հոգւոյ եւ մարմնոյ։ Դու տո՛ւր նմա զհաւատս ճշմարիտ, զյոյս կենդանի, զսէր անկեղծ։ Դու տո՛ւր նմա զիմաստութի՛ւն, զհանճար, զխրատ, զհասկացողութի՛ւն, զերկիւղ քո, զհամբերութի՛ւն, զերկայնմտութի՛ւն, զհեզութի՛ւն, զպարկեշտութի՛ւն, զողորմութի՛ւն, զողջախոհութի՛ւն, զսրբութի՛ւն, զպահեցողութի՛ւն, զաղօթս, զխոնարհութի՛ւն, զհնազանդութի՛ւն, զհանդարտութի՛ւն, զխոստովանութի՛ւն, զարդարութի՛ւն, զկատարելութի՛ւն, զամենայն առաքինութի՛ւն։ Ընդ այսոսիկ զամենայն պատուիրանս քո կատարել, եւ զամենայն կամս քո գործել։ Ո՛վ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ ասացեր առաքելոցդ սրբոց, եթէ ամենայն ինչ որ խնդրեսջիք յանուն իմ, տացի ձեզ։ Դու տո՛ւր նմա զխնդրուածս սրտի իւրոյ ի բարին, զի ամենայն ինչ որ խնդրեսցէ յանուն քո, տացես նմա։ Դու տո՛ւր նմա զհաւատս ճշմարիտ

զոմն ընդ առաքեալսն՝ ա-
նուն Թովմաս, որ կոչի Երկ-
նորդ, 1 ոչ էր ընդ նոսա յորժամ
եկն Յիսուս։ 2 Եւ ասէին ցնա
այլ աշակերտքն՝ տեսաք զՏէր։
Եւ նա ասէ ցնոսա՝ եթէ ոչ տես-
ցեմ յձեռսն նորա զդրոշմն մե-
խացն, եւ դնիցեմ զմատն իմ
յդրոշմն մեխացն, եւ զձեռն իմ
յողն նորա, ոչ հաւատասցեմ։
3 Եւ յետ աւուրց ութ էին աշա-
կերտքն նորա ներքս, եւ Թով-
մաս ընդ նոսա։ Գայ Յիսուս
դռանցն փակելոցն, եւ կայր
ի միջի, եւ ասէ՝ խաղաղութիւն
ձեզ։ 4 Ապա ասէ Թովմասի՝
մատո՛ զմատն քո հանդերձ
եւ տե՛ս զձեռս իմ, եւ մատո՛
զձեռն քո եւ դիր յողն իմ,
եւ մի՛ եղիր անհաւատ, այլ
հաւատացեալ։ 5 Պատաս-
խանի Թովմաս եւ ասէ ցնա՝
Տէր իմ եւ Աստուած իմ։
6 Ասէ նմա Յիսուս՝ զի տե-
սեր զիս, Թովմա՛, հաւատա-
ցեր. երանի՛ որ ոչ տեսին եւ
հաւատացին։ 7 Եւ զբազում
այլ նշանս արար Յիսուս յա-
չակերտսն իւրեանց առաջի,
որ ոչ են գրեալ յգրքոյսդ։
8 Եւ զայսոսիկ գրեցաւ, զի
հաւատասջիք եթէ Յիսուս է
Քրիստոս որդի Աստուծոյ,
եւ զի հաւատալով կեցցէք
յանուանէ նորա։ 9 Ապա յե-
տ աւուրց երեւեցաւ նորա
աշակերտացն իւրոց ընդ ծո-
վեզերաւ Տիբերիադայ։ Եր-
եւեցաւ այսպէս։ 10 Էին ընդ
միասին Սիմոն Պետրոս եւ
Թովմաս որ կոչի Երկնորդ,
եւ Նաթանայէլ յԿանայ Գա-
լիլեացւոյ, եւ որդիքն Զե-
բեդեայ, եւ այլք յաշակերտաց
նորա երկուք։ 11 Ասէ նոցա
Սիմոն Պետրոս՝ երթամ ես
որսալ։ Ասեն ցնա՝ երթա-
նեմք եւ մեք ընդ քեզ։ Ել-
ին եւ նաւեցան, եւ յայնմ
գիշերի ոչ բռնեցին զոչինչ։
12 Եւ յորժամ առաւօտն
եղեւ, կայր Յիսուս ի հո-
գեզարթ, եւ ոչ գիտէին աշա-
կերտքն թէ Յիսուս է։ 13 Ասէ
նոցա Յիսուս՝ մանկտի՛կք,
միթէ ունիցիք ինչ կերակուր։
Պատասխանի տուին նմա՝
ոչ։ 14 Ասէ նոցա՝ արկէ՛ք
յաջմէ կողմանն նաւուն զա-
նօթն, եւ գտանիցէք։ Արկին
եւ ոչ կարէին հանել զանօթն
յորսոյ ձկանցն։ 15 Ասէ ցՊետ-
րոս Յիսուս՝ Սիմո՛ն Յովհան-
նու, սիրես զիս քան զսոսա-
սիկ։ Ասէ ցնա՝ այո, Տէր, դու
գիտես զի սիրեմ զքեզ։ Ասէ
նմա՝ արածեա՛ զգառունս իմ։
16 Ասէ նմա դարձեալ երկրորդ
անգամ՝ Սիմո՛ն Յովհաննու,
սիրես զիս։ Ասէ ցնա՝ այո,
Տէր, դու գիտես զի սիրեմ
զքեզ։ Ասէ նմա՝ հովեա՛ զոչ-
խարս իմ։ 17 Ասէ ցնա երրորդ
անգամ՝ Սիմո՛ն Յովհաննու,
սիրես զիս։ Տրտմեցաւ Պետ-
րոս զի ասաց ցնա երրորդ
անգամ՝ սիրես զիս, եւ ասէ
ցնա՝ Տէր, դու ամենայնի գի-
տես, դու գիտես զի սիրեմ
զքեզ։ Ասէ նմա Յիսուս՝ հո-
վեա՛ զոչխարս իմ։ 18 Ամէն
ամէն ասեմ քեզ՝ յորժամ էիր
երիտասարդ, կապէիր զգեստ
քո եւ երթայիր ուր կամէիր։
Իսկ յորժամ ծերասցիս, երկ-
նցուսցես զձեռս քո, եւ այլ
ոք կապեսցէ զքեզ, եւ տարցէ
ուր ոչ կամիս։ 19 Եւ զայս
ասաց՝ նշանակելով զինչ
մահ փառաւորեսցէ զԱստուած
զնա։ Եւ զայս ասացեալ՝ ասէ
ցնա՝ հետեւեա՛ ինձ։ 20 Դար-
ձեալ Պետրոս տեսանէ զաշա-
կերտն զոր սիրէր Յիսուս,
որ եւ հետեւեցաւ նոցա, որ
եւ հանգեաւ ի ստինսն նորա
ընդ ընթրեացն, եւ ասաց՝ Տէր,
ո՞վ է որ մատնեսցէ զքեզ։
21 Զայս տեսեալ Պետրոսի՝
ասէ ցՅիսուս՝ Տէր, զայդ ինչ
լիցի։ 22 Ասէ ցնա Յիսուս՝
եթէ կամիցիմ զի նա կացցէ
մինչեւ եկեսցէ, զի՞ է քեզ։
Դու հետեւեա՛ ինձ։ 23 Ել
այսպիսի բան առ եղբարսն,
եթէ աշակերտն այն ոչ մեռա-
նիցի։ Եւ ոչ ասաց Յիսուս
ցնա՝ եթէ ոչ մեռանիցի, այլ
եթէ՝ եկեսցէ զի նա կացցէ
մինչեւ եկեսցէ, զի՞ է քեզ։
24 Սա է աշակերտն որ վկայէ
զայսոսիկ, եւ գրեաց զայսո-
սիկ, եւ գիտեմք եթէ ճշմա-
րիտ է վկայութիւն նորա։
25 Եւ կան բազումք այլ ինչ
զոր արար Յիսուս, զորս եթէ
գրեսցին զմի ըստ միոջէ, ոչ
կարծեմ զի աշխարհս ինքն
տեղի լինիցի գրեանցն զոր
գրեսցին։ Ամէն։

ոսկեզ՝ քաղցր գիտութեամբ
անաչխանեալ մերձենալ
առեալ մտքիս արուցեալ .
անխոչոտատակելի պահելով
ի սիրելութեան յանդիման
նոցին : Այլ ոչ շուք ինչ
վայելչական դնել ախորժին
ինձ անարժանիս սիրելիքդ
քո վասն քո . նայեցիր ի կրօնս
զգեստուս բարեկերպութեան՝
ցգիտելով զվիճս գաղտ-
նեացն՝ երկնային կարգման
եղեալ ես : Այլ դու հնարա
ւոր ամենապարգև օրհնել
մարդասէր առ բնութիւս ոյր
սուծ՝ վասն ամենաքշուառիս
հեծուեր հաշտեաց ընդ ինքեան
լսոյ հաւատոց նոցա :
Ընծայեալ նոցին՝ մատո՛
պարգեւեան զանեղջ մեծու
թիւդ և զանմատոյցդ սքր
ասիդ՝ յաչխատ աւետա-
րանեսցեն ազ
գեանս՝ հաստատեալ ընտրու թեանն :
Օ՛ դու ես գրաւ վերոյ
թեալ մեծուեր անխառնելի և
անծայր գանձուցն արուիս
և սուեցեալ : Ի վախճան
վերնային շահու օգտու՛

յարակցապէս առացոյս բե
րումն : Վանեալ արդարև՛
առիթ այդ պատուէր ամ
հատակ զօրանայ : Ուսկ մեր
այդ երկմտելի՝ առաջնոյն
խնամով հանդիսիլ՝ ածա
կանի՛ դ ն նմանութիւ : Ես
զագս այսր երի՛ նախնի՛ դա
ւեցի զքննասիրացն լսոց ա
ղերսանս քան զերախտա՛ն
բացն բարիս : Այլ արդ՝ մի
շեա զնա կրկին ընդ միոյ .
ոգի՛ ի քո անուն բարձրացիր՝
զանարժանս զիս ընկալեալ :
Այլ առ ոչ նց ասի ամենա
ռատ բարերարդ և անհատ
կալ՝ ‖ վարձս արդարոյ և ճար
գարեի : Ահա և ես յաւէտ
թափուր լցեալ յարժանեց՝
ըստ հաւատոց նոցա և առ յոյս
նոցին ակնկալութե . ոգի առ
պարտաւորդ գերիս՝ ողջասիրա
կամիդ ակնարկիչն . ոչ թէ
ի մասանցդ քոց կէցուցչաց
ի պահպանութիւն հոգւոցս
ծածկութի լինիլ ունիցիմ :
Այլ զպատճառս՝ ամենայ
փոխելի ի քոց տեսութեց՝
և անխաբելի ի յաւիտեան կաց

բանիւդ որ ի քէն յայ-
գեալ հեռանասցի ։
Աստ ինձ ասացման ։ Ջոյց
հանգստեան ։ Ընդանացո՛
անմոռիս՝ պատրաստական
վաստհո՛ ։ Արգելո՛ օրհ
նատանեալ՝ անկեղծակարծ
յոյժ ամրութիւն ։
Տո՛ւր առնելոյն դո՝
նացեալ պաշտպանութիւն ։
Պատանեցելոյս՝ բարեաց ան
դորրո՛ ։ Տարակուսելոյս՝
լուսոյ ապաւինութիւն ։
Ընչեցելոյս՝ մեծ երկան
կութիւն ։ Ո՛վ հաստելոյս՝ կե
նաց օգնութիւն ։ Ի քէնէյս՝
անզգուշակրելի օժանդա
կութիւն ։ Ի՛ տհանձնելոյս՝
անապաքէ վերընթացու ։
Օ՛ր քո՛ւ բնաւ ։ և՛ ի
քէնէ առնեայդ ։ և՛ ի ձեռն
քո բաշխին հաստատեալք
պիտանացուածոց հանապազ
կենաց ։ Ընդ քեզ վայել
փառք յաւիտեանս
յաւիտենից
ամէն ։

Ո՛վ էրսոփն յաւերժած էլլին հե
ծութեան նորին հովիւ առնեն
ադեր ուրբանոց՝ Ինձ ի ես
րոց տո՛ր ։ Զի

1 Պետ
22 · 2

ՈՐՈՂԱՆՔ ԼՈՒՍՈՎՔ

նաւտր ։ Ցծնեալդ
բարձրեալ ։

Տէր բոլորից ։
Ընտրեալ անմեկնելութիւն ։
Աստղաշող առեալնոց ։
Հաստիչ խոնարհեցոց ։
Պատճառ երանութեանց ։
Պատմիչ հանդերձելոց ։
Տըւիչ լուսոյ ։
Ընդմիջ առաքեալ ։
Պատրաստիչ վարձուցն ։
Հրեշտակաց երկրի ։
Տարրիչ խաւարի ։
Ընտեսաստիր բարեհնար ։ 2 Կոր
Ներաւոր գործունեայ ։ 16 · 12
Ցառաջաւէ օրհնեալ ։ Յհ ա Յով
Հաւիչ մեղանաց ։ 2 · 1
Հալածիչ ցասաց ։
Հանգուիչ դառնութեանց ։
Պահպանարար հանգստեան
Հնար հիմնման ։
Հարմարիչ քոյ ։
Պարգեւիչ ինքնման ։

Ընդդէմ յարուկարգութեան։
Ողջոյնք տեառնէ։
Ընդդէմ ցնորից։
Ընդդէմ անկիրք անբիծից։
Փոխարկութեան զարհուրմանց
Յայլութեէ տխրութենէ։
Ստիանոյշ խիթմանց։
Ընդդէմ կարծեաց։
Հանգստութեէ ծիմանց։
Հաշտութեէ խորհրդոսմանց
Հարուածոյ դիւաց։
Փախուցիչ սխալից։
Ընկերիչ գայթակղութեց։
Պաշտպանեսո երկնաւոր
ուղիդ ձեռամբդ։
Ողորմի բարձրացեալ քո
պատկեր։ Ընծայեսո սմենա
կարդ թեզաք։ Ողորմեա՛
ամենեսեան հանամբդ։ Ընդրացի
վերակացութեէ վերնայնոցդ։
Ընդ ուրիշանակի պատուական
գոհարսուակըդ անմահից։
Յոսմենասուո պարգեւակեսո
կցորդութէ հրեշտակացդ։
Պահեսո զընդդիմամարտեան
իմ՝ զինեալդ զբանիդ
նոցդ։ Պատուիրեսո զուսանաւեալս՝ ամենայնիդ մաղթանըդ։ Ողորմեսո անդ-
ընկալեալ՝ բարեխոսդեա՛
ինձ պատճառին։ Անդ ընդ
սրբոցս դասուց՝ և զմեզս
իմ՝ առաւանելոյս։ Ողորմա
ագաս ընդ հոգւոյս՝ և զծանր
բարեսն կիրացս դանդաղիմ։
Լուցո՛ սուր՝ ի զգայուեցս՝
զմանեսուս յիմարութենէն։
Խնդրի միայն բարեգործ՝
զպատրուակիս թանձրութէ։
Ընդ բանիդ ամենի բերմանս
լուսոյ՝ զողորմութէ քո ծա
գեսո։ Ընդ երկնի արեւուն՝
արդարութէ արեգակին
ի յանձկութէ սրտիս մերոյ։
Լուսազգեաց քո փառացդ՝
ի յիմաստից խորհրդանոց
ջահեցդն։ Պայծառ անա
գրութէ՝ ընդ շունչս և ընդ
մտացիս հանապահիւս առ
բարեացդն։ Յանձն առեալ
քեզ յաւուրս զբո յարոյս
թեալ տարակարս՝ պահպա
նեսո ոգւոյս որ ի սմին։
Ով դու ես ած անքնին՝
առ ամենեսին բաւական,
և յաւետ բովանդակ։
Օրհնեալ յաւիտեան
ամէն։

կացուսցես ի հանդիսում ի
յաւուրն : Ացուրդ լեր ա-
ղաչեն ձանապարհիս ընթա-
ցիցս : Ի թուիլս ամբարձ-
ման՝ փութացուսցես յոգ
տակիցն : Ընդ այնմ իմ լի
ցիս ի վառանդի ծանրութեն :
Ողջոյն քո լերցի ի յանձ
կուեն պահու : Ձեռամբ
քո կեցի ի կրակաւանն ժա
մու : Աստամբ քո ազգեա
ի ապհանիչն անձկութիւն :
Հարթեա զկատոց ամենա
կալ խոչընդոտմանն : I Հոգե
ղինին առաքմամբ բան ամ
բակումոյ ինձ հնարեա :
2 Նման ինձ շնորհեա ի յա
տենի բազմութեն : Ամաս
տութեի ինձ անկեա ի հան
դիսման քննութեանց : Ընդմի
կամաց քո հովանացի՛ր հզ
րաշափս : Հանդարտեցո
փոյտիւդ կենաց զծովա
մրրիկ : Անձեա զառաքեալ
կենցաղոյս պատկեր՝ քոյին
հրամանաւդ :
Ի՞նդեղ թէ աստ ողոր
մութիւն քո ետր կամեցոյ՝
այս լուծութիւնն կոհակիդ

I Դատ
13 · 35
Ա Յիսուս
2 · 1
2 Յոան
6 · 6
Յուդա
1 · 9

ի էրոսին չաճէլսած կրկին
հրծոմբեան՝ ի լուրն հոխոչէ ա-
լոյն ազգս խաչեցոյ : Նման
ի խորոց պոռոյ խօսք ընդ ես :

ՀԻ

Ա Ա Ւ Ր Դ՝
վա՛ զի այլնականն
մեր զբնաւրթութի՛ն
քեզ ճանչուն լինի է հասա-
րեալ : Նակ ի խոր թմրու-
լութեն վա՛ ուղիղ հաւատոյն
ի քեզ՝ անթարթամ բա-
ցութի՛ աչաց : Ուղեա հո
գւոյդ քո խնամատա՛ր զգ
յայլազգեան ձեռինս գոր
ծոյ ընդ հեծութե՛ ձայնիս
մաղթանաց : Ո՛ւրացի՛ սէր
ի հանդէս բարի ձգնաժո
ղովան սրի վաստակոց :
Ացուրդ լեր կարեացս ու
կարեաւ : Յոռելեա կացո
զաշխատութեցս այս ակնդէն :
Ընտրեա մեզ կարօղ՝ զգ
յաւուրդ բեալ ձեռնա
կերտս : Ո՛ւրախացո զն
թացո ի յաւարտ լրմանն :
Ի վախճան իրին բերկրա
թե՛ զիս հասո : Յոանան

ի քեզ ոչ անկցի՝ այլ
ցեղ խոպան անբաժանել
լի՝ օրհնեալ յամենայնի,
և կցորդեալ սյամ մանր
թանաց հոգեղինքն ամե-
նամարթս ըստ՝ ընդ հոգեղի-
նացն մարմնաւորաց . ողջ
ջրով և հրով փորձեցան .
և տեսից զերծմանն՝ ընդ
մեր խնդրեցին . և մեզ մի
շատակ թողին օգնութիւն ։
Աստուածն ընդ մեզ համա-
բանեսցի զոգ համանուէ։

Հոլիցի՛ հոլիցի՛։

Ի երեսին յաւելուած էին հի
ծորեաւ նոյնն հոխոչէ առնչ
ալէր խոլեռաց։ Նոյն ի խո
ցոյ պրեց խոս ընդ ։

ՀԱՏՈՒԱԾ

Հաստատեաց թախ
ծութիւն ոչեցոյց ի
բաղմեալ կերպից շարակար
գելոց , և սաղմոսից հոգեւոց
արտասուս , գոհեալ և երկայ
նամիտ Թագաւորս ։ Ընդ

կանգնէ զքեզ ։
Նոյնպէս թէ ի ցամաքէ անտես
առնիցես՝ իբր զանկոյտն
պնդութիւն յառակիս՝ ի նեղ
քոյ առի հասեալ սասանիս։
Ուրդ՝ ընկալ յիս զպատա
սանացս ձեռնադրութիւն քեզ
ի հաճո է. և արտ ինձ զա
ձեռակալածն գայթակղու՛ի
ձեզ վաստակել ։ Ուստի
ի ջրահեղձից սաղնակոր-
ծանեն գարու՝ որք ի հարթ
տարածանեն գետնի առանց
երկիւղի յանհոգս կոյսին՝
յորոմանէ ամայի ձնացել
կորուսան ։ Ոսկ ընդ հո
վանեաւք սաձեաձով լաս
սին՝ յոգնատասան հի-
մանն հայթայթանօք՝ յա-
նուն գիտից յեցեալք՝
պահեցան ։ Ընդորս և զա
ղաւօր միջատարատ՝ ի նա
ձահանգիստն խաղաղու-
մարդասիրութիւն պրծեալ տա
րեցոյ ։ Ի սրտս ի քոյոյդ
ընդիս բերելով հոգեւոր
շահից՝ զաստուածերս այս
բանաւորեալ ի պարտուցս
երեալ ։ բանիդ առակաւ՝

Եւ ոմն ասէր՝ եւ այլ
ոմն անդրեմուքն. միւս մանն
մուրթքն առնարգաղն կո- : Ո՞ւս
րակրոց՝ իբր գազան մշուա 25 . 5
բոյծ յապակայ կապեալ ըն
բնութիւն : Ասէ ի քաւիցս՝
ոմն անդրգռնելի եւ անողո
քելի սրացմամբ ի բաց ոս-
ուցեալ՝ վայրենագիս ամ
բարտաւանի : Զթէ ջնո-
նամբ տապով սիրոյն որ ի
քէզ՝ ներհատած բոցոյն որ
ի մեզ, ցուրտն առ ընթեր
կննակից նմին՝ զինչ կա-
սեցուցէ ի բարւոյն ըմբռնէ
Զի եթէ օգտականաւէն հը
րեշտակայնով ի յաւիտեան
ի քէզ, ծանրութիւն թանձ
րութիւն անդրանիկ նիւ-
թոյս այս հոգոյ՝ խառնե՛
քաշեալ խաչանէ՛ :
Զի այդ՝ յամենառատ պար
տուել և խոպան լքեալ՝
իբր զապիկարս հայհոյել հեր
քոցդ կորեալ վանեցոյ .
վառանեալ ի բարկոյդ ի մահ
գրաւէցոյդ : Ո՞ր ոք ի
պարզևականէն զլուծեցեալ՝
յողորմութիւն կոյսն նայիմ :

(ԺԲ . 2)

այնոցիկ առաւել՝ որոց հա
ւատոյ է ակնկալութիւն փըր
կութեանց կենաց . ոչ ոք ննջե
ցին անպատրաստաբար՝ շի
ջեալ լապտերըք իւղոյն պա
կասութեան : Ո՞հ մի՛շեա
ցար իմ գթած՝ և յայս և
պատճառ՝ իրաւունս ինձ
գրեա : Զանգի թէ և՛ի
փառս աշխատութեանց ըմբռն
կրեցաք մեծից՝ հակառակ
կոչեն զանդրդնեցեր զկատ
մած մարդոյս , զոմն ծանր
և զոմն թեթեւ . զմինն զով
և զմիւսն հրային . զի դի
մադրութիւն՝ ի հակառակութեն
հարթ պահեցեալ՝ արդիւր
կոչեցաք հաւատարիմ հա
ւասարութեանն : Զի յայսմ
դատաստան առաքինեաւ վի
րաբերեալ ընդ ամբարձե
լոյն զխոնարհութիւնն առ
կանչն դիտմամբ՝ անմոռաց
պահեալ զսուրկ ընկալեցեալ
զձգնաժրութիւն : Ո՞վ քնքշ
յայսմ կամանէ ոխիմ վը
րիպեցաք . և անատնութեամբ
սահմանմամբ ըստ հոգոյ զիջ
մանն ընդ երկիր մածաք :

(ԺԲ . 2)

եւ առնէ զամենայն որ
ինչ կամի նա ։ Եւ
զարհուրեալ ի յանկնում է ։
Աշխեցեալ ի յանկնում է ։
Աշխեցեալ ի վերկոյ ։
Խաւսեալ ընդ նմա ։
Նստուցանել զերկոսին
միւռոն ։ Ընծայել
ի յայգեկոյթ ։ Հարցանել
ոտն ի միմեանց ։ Ա՛յրեր
զեալ զոտ յառաստն ։
Պատուհասել ի պաշտօն
նութեն ։ Պատարել ես
ի վերկոյ ։ Հրկիզապատել
յանբաւ բարձրութեան ։
Աշխեցեալ ի յանկնում է ։
Աշխեցեալ ի վերկոյ ։
Խաւսեալ ընդ նմա ։
Նստուցանել զերկոսին
միւռոն ։ Ընծայել
ի յայգեկոյթ ։ Հարցանել
ոտն ի միմեանց ։ Ա՛յրեր
զեալ զոտ յառաստն ։
Պատուհասել ի պաշտօն
նութեն ։ Պատարել ես
ի վերկոյ ։ Հրկիզապատել
յանբաւ բարձրութեան ։

Եւ ես ի վերկոյ ։ Խարեբա
նեալ մեզ ի քաղցրութ ։
Խոտանել յերկոսին
միւռոն ։ Ընծայել
ի յայգեկոյթ ։ Հարցանել
ոտն ի միմեանց ։ Ա՛յրեր
զեալ զոտ յառաստն ։
Պատուհասել ի պաշտօն
նութեն ։ Պատարել ես
ի վերկոյ ։ Հրկիզապատել
յանբաւ բարձրութեան ։

Աշխեցեալ ի յանկնում է ։
Աշխեցեալ ի վերկոյ ։
Խաւսեալ ընդ նմա ։
Նստուցանել զերկոսին
միւռոն ։ Ընծայել
ի յայգեկոյթ ։ Հարցանել
ոտն ի միմեանց ։ Ա՛յրեր
զեալ զոտ յառաստն ։
Պատուհասել ի պաշտօն
նութեն ։ Պատարել ես
ի վերկոյ ։ Հրկիզապատել
յանբաւ բարձրութեան ։

Եւ ես ի վերկոյ ։ Խարեբա
նեալ մեզ ի քաղցրութ ։
Խոտանել յ

նոքա մահացու ցանողքն
զանձն և զմարմին՝ բժշկեա
ամենակարող : Օդնեալ քոյ
և զարթուցիչ . զոխսքն
և զղիծքն : Եւ զկապանս
հպատակացոյն՝ բարձեալ և
մաքրեալ զեղովք ողորմու
թեդ զկոեալ խաժամածս
բաղմացուսիս . ոչք զգար
շելիս ընդ ախտոծելեացն՝
քեզ ցուցանեն զէութիւն
բնութեանս : 4 Եւ եթէ
հասոյց յամս ծերութ քեզ
առնելոցդեալ՝ արժանիս
մահու , Ա՛ի թողեցես զմ
սիրութիւս : Ա՛ի անարգ
զեր զանկան : Ա՛ի կորա
ցուցես զկոծանեալս :
Ա՛ի զկնդուցես զկքեանն :
Ա՛ի վհատեսցես զհեանդ
հեանն : 5 Ա՛ի շնչման հոգ
մոյ մատներ զառկայծելն :
Ա՛ի ընդարձակեսցես զմ
զեղեհատն : Ա՛ի անկե
րեալս առներ զաւա
ցեանն : Ա՛ի անգարման լե
ցի տաշնապետեանն : Ա՛ի ա
ռանց առաջելոյ յարկին հոգ
հատեալ : Ա՛ի անպատիւ

Ալոլեցեալ մկանն ի յատ
թութիւ : Ա երամայեալ
ի մեծ զօրութիւ : Ամենա
էրեալ յոդրմածութիւ :
Համբուրեցեալ յանձատ
հեզութիւ : Ա՛աշակեցեալ
ի խոնարհութեան :
Ընդ քեզ և ծնօղդ քո եկ
նեսջը : Ասեդ բոլորից մը
խիթարութիւ . զատ որում
հոգիդ քո ոչ բարութիւ :
2 Ար զանկեանն զգրատա
թշնամեցոյն՝ և զգայթակ
ղեալ մարդն անբանութ՝
կանանեցեր ոչ անտեսա տա
նել : 3 Արոյ երախտիս հր
զօրեդ ի յիս , և առաքի
նութիւնդ մեծիդ՝ ի բաղ
ձանս ոմանեալ անդադար
յանվախճան փառաբանո
ղաց : Ամենք զայս ձայն
աղերսականն յարգեալ ըն
կալցիս՝ մարսկրատացն այս
դատաստք ի հոս հանեսջ
բռնութեան անուշիդ :
Եւ այսու փրկութեք հոգ
ատար բանի՝ զնախինեացն
պարտս և զանձերելոյթ ըզ
վէրս՝ սիրելոքն ի վերջ

զաւետաբերութեան սամուէլ՝ մարգարէին յիշեցուցանէ՝ ուր ասէ Հեղեալ առաջի՝ ՚ի ըզ մարգարէին յիշեցուցանէ՝ ուր ասէ Հեղեալ առաջի՝ ՚ի բերկրութիւն վարձաւ։ Ա՛ւ դու կարծէ՞ր եմ տալ բարեացս ոգւոյ՝ մատուցս լքմանդ՝ խորտակմանդ սրբոյ քեզ՝ ի ծնունդ Տեառն։ Ա՛ւ դու կարծէ՞ր եմ տալ ինձ ապրուստ՝ զի ես ոչ հաւատացի նմա։ Ա՛ւ դու կարծէ՞ր եմ տալ ինձ ապրուստ՝ զի ես ոչ հաւատացի նմա։ Ա՛ւ դու կարծէ՞ր եմ տալ ինձ ապրուստ՝ զի ես ոչ հաւատացի նմա։

Ա՛ւ ՚ի ՚ի՝ Ջուր կամաց եմ կամք սրտաստեաց՝ բերկութեամբ ոգւոյս՝ մատուցս լքմանդ՝ խորտակմանդ սրբոյ ամս հեղեալ առաջի՝ ՚ի ըզ մարգարէին յիշեցուցանէ՝ ուր ասէ Հեղեալ առաջի՝ ՚ի բերկրութիւն վարձաւ։ Ա՛ւ դու կարծէ՞ր եմ տալ ինձ ապրուստ՝ զի ես ոչ հաւատացի նմա։ Ա՛ւ դու կարծէ՞ր եմ տալ ինձ ապրուստ՝ զի ես ոչ հաւատացի նմա։

Ա՛ւ դու կարծէ՞ր եմ տալ ինձ ապրուստ՝ զի ես ոչ հաւատացի նմա։ Ա՛ւ դու կարծէ՞ր եմ տալ ինձ ապրուստ՝ զի ես ոչ հաւատացի նմա

աղան փառաց քոց ։
I Պահեցի՛ ի գանձարանի քում . և համբարեցի՛ ի սառցեաձիւ քո։ Պատեցի՛ յանկնջս սրբոց . և քարշ զնացի՛ ի լուր ժողովրդոց։ Կիսեցի՛ ի դրունս ի-մաստից . և ատամնարեցի՛ ի տեառն զգայութեանց ։ Որբ կենդանեաց զինս պատ-ճառ խոստովանեալ զա-նուանի քո։ Չի թէպէտ վախճան ընկալցեալ երբ ըզ մահացու , այլ յարակայու-թեան գերեզմանի կենդանի ։
Ընկալար՛ սա անեղջ ի կամս քո տէր՝ ինձ պատ-ճառս խոստովանիմ համբարձեալ միշտ անդուլ գոռալ ։
Ընդունա կշտամբիլ ։
Ընդպատիժ յանդիմանիլ ։
Ընդանխայտելի գործիլ ։
Ընդողբերի պարսաւիլ ։
Ընդհամբոյր ծանակիլ ։
Ընդմատուցանելի մատնիլ ։
Ընդխրկելի տանջիլ ։
Ընդպատուհաս կատարիլ ։
Ընդնախատինս յոյժանիլ ։

զոր առնուլ էհուդ ի լսելիս ընտանեաւ՝ յանդիմանեն քո անհնազանդ ։ Ընդ ժողովրդեանն օրինակու-թիւն զանձն սրխանելոյ՝ խոստովանու-թեամբ և հնազանդութեամբ կենդա-նարար գործոյդ տեառն ։ Չի արդ՝ ընկալ զայս ձեռս ընծայ բանիս սրխոդոյդ ծեծանաց ։ Չի հատուցեա ցիս յայս նուէր բանիս սո-սրմնական զոհի թգչոյր երկ նի ։ Չի օրհնեալ սրբեա զտառ մատնիչն այսր ոզբեր գութեան . և գրեալ դրոշ մեցես արդեան յաւիտեան ընդ հաձոյականացն ըստա սուիրութիւնս ։ Կացցէ՛ առաջի քո մշտնջենաւոր . և միշտակեացի՛ ի լսելիսդ քո չհանապազ ։ Կարգա-ւորեցի՛ շրթամբք ընտրե-լոց քոց . և խօսեցի՛ բե-րանով հրեշտակաց քոց ։ Պատածեցի՛ հանդէպ ա-թոռոյ քոյ . և ընծայեցի՛ ի սրտի սրբութեան քոյ ։ Կրնկեցի՛ ի տապար սո-նեայ քոյ . և քարեցի՛ ի

նայնոց նորոգման աւետ-
պայծառութիւն, քոյժդ ցօ-
ղով յոգի առնելով այսու
փրկութիւն անմահականաւ՝
և անցամաքելի վերամբառ
ձոնիւք շնորհիլդ ձգեալ
խնամալեացն բարեաց՝ գար
ձել դարտարացդ և կրկին
դաղնեցայդ շատ քոյինա-
շունդ գրոյն յուսադրու-
թեան : Նոր քեզ մոյնոյ
փրկօղիդ՝ և հոգեյդ քում
հօր խնակցի՝ միասնական
Ոգւոյ թեանդ և անձառ
Երրորդութեդ՝ խորհըր
դական գովեստիւ փառք
և երկրպագութիւն
յաւիտեան
ամէն :

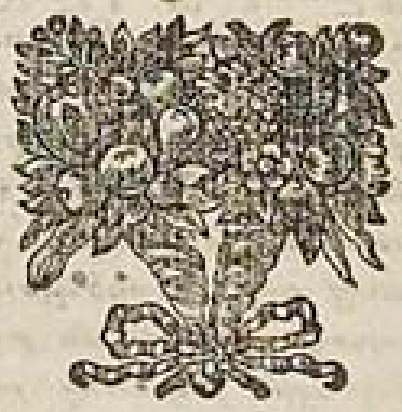

Ա՛պաւէն հզօրագործիչ :
Ա՛ղեղնահարտ բռնդիչ :
Փոքրիկ մեծութիւն ապրման՝
աւանդ լռութեան և կամ
դաղտնեան՝ գիտցս սար-
սեաց ևոստովանեանցդ :
Սոյն գիր խնդիս ձայնիւ՝
որ զես ի քեզ ապաղաչեացդ՝
Տարածեացդ՝ ջնջանկելեան :
Հոգակեացդ՝ զգաստանալն :
Ապաշնեացդ՝ զկատարածն :
Ընդունեացդ՝ զանբասկեան
Հարգաւեացդ՝ զբարեգործն :
Հարոգեացդ՝ զհոգոյն :
Պատմեացդ՝ զիրդոյն :
Ներկացուացդ՝ զանտեսիցն
Ծուցդ՝ զկերպարանս քա-
զուկեցոյն : Ո՛ր օշափեացին
տեսած որդիս : Ոտիկն գոյ
թակղութիւնդ : Ծանդիսա
նեացին անձառք : Հաստա
տին չարեացն մեցուածքս :
Նոր քեզ ընծայեացն կեանքդ
ընտիցց որդոյնեք քո քոյ՝
ի գանձս արհեստի ողջ-
բոյս գանձեդ ոգոյ : Որով ի
ժամանակս կենդանական
սիրելեաւդ լուսոյ մերդ գար

1 Կոր. 5. 21
2 Կոր. 10. 1

ԵՒ ՏԻՐՈՋ

Կեանք և արա-
քին Աղամանդ։
Գոթաճ։ Լոյս։ Երկեայ-
նամիտ։ Ընտանական։ Անար-
դասէր։ Ընձեռաբեր։
Պարգևատու։ Փրկիչ։
Օրհնեալ։ Ողորմած։
Խաչեցանող։

Գաւառն ամբողջեան։ 1
Պատուական վաստկութեամբ։
Լուսոյ ներգործեալ բարի։
Լուսոյ չխաւիղեալ շնորհ-
գալիք։ Վճռիչ մեղաց։
Աղջացուցիչ վիրաց։
Ընդհատանելոցդ հնարք։ 3
Ընդմատելոցդ հպատակ։
Ընդդատաստանեան երէց։
Ընդուն քո խոստովանեալ
4 ոյ ոտիդ։ Որ ձօր քոյ
ընտրեալ հեծիլ և անհատիլ։
Որ հոգեւոյդ սաղմոսիկն
և ընդ քեզ երկրպագելոյ
փառք և պատուոյ գոհարան
նոցա յաւիտեան ամէն։

(Կ)

ԸՆԴՈՒՆ

Ընդ Աչք երկնաւոր
Աւրհն ապարիչ
տէր ամենակալ։
5 Աճեցուիչ աշխարհ։
Գոթութիւն օրհնաբանելի։
Աղաչեալ խոստովանելի։
Խաղաղարար երկրպագելի։
Անապատիչ պաշտելի։
Աստղատեսութիւն ոսկեղի։
Անհպանութիւն խնկելի։
Խաղաղեալ անքննելի։
Երգնաւոր կամարար։
Պատճէն անկասկածելի։ 6
Խիստ սրտից։ 7
Փարատիչ վշտաց։
Պատրիչն ցաւոց։
Պատուհաս վհատութեան։
Խաղաղութեան պարտեաց։
Փոխարկիչ կարեաց։
Ապրեցուցիչ կրից։
Յաղթութեան բանից։ 8
Անձայնիչ ընդոծի։
Ե քրիստոսութեան շնորհ։ 9

Ա՝ Ա՝ա՝ի
124 · 1
2 Ե՝ր՝է
1 · 3
3 յ՝ո՝ի
14 · 6
4 Ա՝ա՝ա
16 · 16
5 Ե՝ի՝ե
28 · 27
6 Ա՝ա՝ի
114 · 1
7 Ե՝ի՝ա
7 · 6
8 Ա՝ա՝ի
8 · 2
9 Ե՝ա՝ա
1 · 7

Ընդ սմա վասն հանգստեան՝ որ ոչ երբեք մասնիս վերանալոյ զաստուածարեալսն ։ Ընդ որս ընդունի զանձն՝ որ առաջի ինչ ասացեալ ինչ ի վերնոյն ։ Ընդ սոսա ասէ անհնարն՝ որ զայնչափ հաստատուն զանդիմանեալսն ընդունի հոգին Հոգեացն ։ Այլ ասէ անհնարն՝ որ հաստատեալ ի հաւատ ոչ կարէ պարտաճանաչել զիշատակն իւրոյն բարգաւաճանեալ ։ Զսուրբ մեղանաց բարկացեալ՝ որ չէրբեալսն ի վերոյ ։ առաջնոյն պայծառութեան ոգեալ վերստին վայելեալ ։ Հնարսն որդի լուսոյ՝ առ ամենայնի զերծ ամբարձուն յաւէտ յառաջեալ ։ ‖ Ընդ վաստակեալսն հաստատեալ ։ զրաստի անձկալի ։ յորժամ զկնդրեանն ընդոյս լսոնել ։ զի զերծ գոլով կենդանի։ Այլ ան փոխադրելի՝ առ քաւութիւն զոր լոյս զգացեալ աննագովելի։

Այցուցիչ հոգւոցն ։
Ամփոփիչ խորհրդոց ։

1 Ներ 14 · 12 2 Կոր 8 · 16

1 Ընտրեալսն մնաց ։ 1 Ընդ ձանձացուցիչ յուզմանց ։
2 Հանդարտեալ մրրկից ։
Լուսաւորեալ ծփանաց ։

3 Ներ 21 · 1

3 ‖ Որ ունիս զթեւոց աճելոցն իշխանական՝ ներս , և խնամատեալ ընտրեալ ձեալ առեալ զարթուցեալ զոտնաձեռս վերստին միշտ երախտաստեղծ հերոսեալ անհպատառելիս՝ երկայնատեւեալ

4 Նաւ 57 · 15 ≈ յով 4 · 16

4 Հանգչիս առենալոյդ անձառ հրաշալի քայնիլոս արգ։ Առաքեալ ելից հանապազ ամենի ծանուցեալ գթած ։ Վկայնահայր և նախաշաւիղ սկզբան ընթացից ։

5 Յով 14 · 6

5 Անապատիդ կենաց՝ որ առաջնորդես քաղցրութեամբ զհոսելոյս ի լոյսդ վերին ։ Ընտրեալսն մեծ վաստակոյ , որ ոչ թոզացուցանես զնա գայթակղելոյս ի վայր կործանել ։ Ցուսոյ կեր պարան ձգելիս՝ առ հաւաքիչ ապաստանց մանկանց յայսմնի երեւեալ ։

(ՃԲ 2)

հատցնեն խռովանեցնեն և
հալածեսցեն. հետ սահ
մանաւ խոպան տարագրել
անդադար պղծմամբ վիրաւո
րին կորըստեանն։ Այս կա
ռուցեալ կացուցանեն նախա
սակ կենաց և ամենայն մեռ
հարման զիշան խաչիդ ա
պաքինեալքն ի քէզ փրկեալ
կոթիւն։

1 Կոր
10 • 10

Այս յայտնի անպարտ և ան
պատիր և անվանելի ար
ուեստից ահաւորիդ մեծու
թիւն՝ լուծցին որոգայթքն
գաղտնածածուկ սատա
նայականք։ Կապտեսցին մե
քենայքն։ Ի սանեսցին
գայթակղութիւնքն։ Կոչեալ
ոսկեսցին հաղիւցին դրա
թիւք։ Ցոյանեսցին երկ
ղիք պղծոյն։ Կոտրեսցին ներ
գործն ծուռ ակք։ Ի երես
ցին վարժին վերստին։

2 Տկարեսցին պրոմանցն 2 Կոր
բոյսք։ Նզովեսցին բռնա 13 • 25
ւորին չարաբանութիւնք։
Կորեսցի՛ լայն խարեութ՛ի
մահ պղծոյն։ Կապտեսցին
պատրողին բանսարկուիք։

Կա

Ընդհանրել վերջ կենաց.
որ և մահուան բնութիւն եղ
ծելոց առնելս ըզպատիժ։
Ընծեռատեղծ անեղական
լուսոյ գիտութիւն կիզեալն, և
ըզհոգիսն հատեալն, և զժա
նեռաբոց գազանացդ ծախեալն
Ի քեզմէ ակն ունիմ հին
թանկանութիւք անպակաս յա
րատեանս։ Ընդհատասար
համարձակութիւք. յորում
ամբարիշտն պանծանաբք պար
ծիլն է լրտեսացն։

Ոչ այսպէս ասի յերկնից զը
ւարթ գաղթօրէք յամենա
կործան վտանգ ներելոյս,
և արդ անգղջ հանգստա
կան գիւրաւորք ի բազմա
տագնապ հեծութիք։

Ընդ զարտուղեալ գոմարտա
սահակիցդ՝ եղիք ապաւա
զինք սրտակիսն գինեւոյ հը
նարաւորութ բոռն մար
տակցաց պատկանեալ գի
նուք, եթէ մեղաց տգէղ
և քո առնլի կերպարանք,
եթէ ցաւոց և ախտից վատ
նիչ և կրօտասկան ներշնո
րհանք, մերժեսցեն հանցեա

Եսայի
28 · 7

Ա Կոր
7 · 15

Պատասխանեցին ընդ դմա
ս տալին : Ընկցին սուսերք
մահաբերին : Սուրհանգին
տգրտոցին պատրաստեցեք :
Ընբռնեցին սուրք
տագնապոցին : Ընկրեցա
ցին սուտ կերպարանքք կեղ
ծաւորին : Պատակեցին
խրոխտականացն խիստ յար
ձակմունք : Ընդունեցին կո
ցորդութիք կերպացն : Հա
ւանեցին սիրտք սուտա
կացն : Հայհոյեցին բոլոր
բարեպաշտացն : Ընդհա
ցին սրտօք ապաստեր
ցան : Ընդհարին սակ
րով յանդգնեցելոցն :
Պարսատեցին փոքունքն
անձրևք : Ձայնեցի՛ և ցա
մաքեցի երեսն սրանդա
հորին : Լսորսակեցի՛ եղ
ջիւր գառոցին : Ընտրե
ցին սքաւտնակիք գրոշնոյն
կերպարանաց : Պշրեցին
սքաւրհանաձուխք հրապար
տացք լոցն : Ընդհանգեցին
դիմեցմունք Հակառակ լոցն :
Հանեցին մրափանութիք
ղօրացն բնութեան՝ թէ ան
մարմինք և թէ մարմնաւորք
ի փախիցեն ընդ նոյն հա
նապարհ՝ ի մի շաւիղս հե
տոց չեօքն տապկեցա :
Ձի գուբն էնձ փոքուա՝ էն
քեանք ընկէցցին : Ընդեղ
նակեցցին ձմերուն ձանձ
րացուցչին : Ձաղի՛ կապն
կցորդութիք մշտնջեան սա՛
զակին : Ոչխարի՛ մսոցա
կոյից՝ համբոյր շրջեցուդին :
Ընդմիջեալ ճեկնեցցին նե
տադրութիւնք նետչին :
Այցի՛ ի սասանման հա՛
րեալ թափեսխոչին : Լսեցին
յարմատոց անտի սաս
մունք խաժանոչին :
Ո՛ւ փայտիկ զհնութիւն
կենաց՝ յորմէ պակեցար
ածդ անրմբռնելի : Ընդեղ
տակաւ բնեռացդ , որով
ի գործի մահուն մածու
ցար արարչէդ երկնի և երկ
րի : Ընթարձր ուրուհակա
նաւ , որով զմիջնայն մեծ՝
կարելի ածեալ որացուար :
Ո՛ եղջիւր գառնութիք զոր
ագեր , որով զգեղեցուածոյն
կորուսիչն սրտաքս հեղեր :

Պատմութեան ըղձական
հաւից կրկին սպասել ընդ՝
որով կրցեալ հանդուցեալ
զին ընդերկրանալ ամենեցու
ցը։ ¶ Նա ամենք անհա
սականաւ՝ ամէն անհագող
մանեալոյդ՝ յորմէ դողան
և դառնապարտին սակայն
սասիկ սպասմամբ բռ
նելոք ամերեւութից և ան
երեւութից ։ Հրեղէն այս
ամ պարգեւք ընդհանց՝ խոս
տանելոյն ի պաղատանս
ի բժշկել և ի քաւել ։
Չէ մանկաբեր դառնացեալն
օձին՝ և որ ի նմա ազգեաց
սիեղեքատուչ չարութին՝ ի
սատակումն եղեալ նորին ։
Այլ ինքն ի կորուստ և
յանբժշկական հարուածս
տանջանացն տակաւ մատ
նեալ կապտացեալ և ըմբռ
նեալ ։ Հրեղէն ոգւոյնքն
տեղծողիդ ըլես , և շունչ
պատգոյս իմ ընդ քեզ՝ անբա
ժանելիս կապաւ մխացեալ
ի մի ։ Չէ որ ոք ընթերցողն
զայս աղերս ձայնի՝ մաղթա
նաց գոլման՝ աղօթից հայց
մանն՝ ծերոյ և տղայոյ՝ կուսի

և երիտասարդի . և ամէն
աղանձանաց ոչ պատասխոյ
ձայնիլոյդ՝ հաւատարմոյն
անեղատոքն ընկալցին ի
քէն մանն երանելոյն . պար
տաց ազատութեան . հաստատ
վերատին յանապատոյն նո
րոգ մաքրութեան . նկարեալ
դարձեալ զքոյդ կերպա
րանն անփոխոխելի ։
Ո՞հ տիրապետ հնազանդ՝
զօրեղ՝ անպատում՝ անհաս՝
անիմանալի՝ տեսչին աստա
ղաց ի հաստատուն կոչմունս
նոց այսր հեծուել . որ ի
բոլորից շրթանց ընծայեալ
քեզ մատուցանին ։ Ո՞ հօր
քոյ երկնաւորի և բարերա
րի ։ Չէ հոգւոյդ սէրդ փա
ռացի և կենդանատուի ։
Ո՞ծոմիդ բարեխաւսեալ ,
և խնդրուածովք ամ սքց ։
Օ՛ի դու ստեղծեր զամ .
և՛ի քէն եղեն ամենքեան ։
և դու տիրես ամենայնի ։
Չէ քեզ փոյթ յամօթոյն
միդ վախել անժամանակ
երկրորդեալ . զոգւոցդ
փառաւորեալ յանբաւս և
յաւիտենից յետնս ամէն ։

I Ցնծ.
32 . 29

ՏԵ ԳՈՒՈՒ
թեանց և ասե ը
ղբմռութեանց ։

1 Ընտե մեծաե ։ 2 Ընայն
ահաեռութե ։ 3 Ոչուն
ասասկաե ։ 4 Ըսր անկա
սաե ։ Նարբաս գողաե ։
5 Ինչուն հիսցման ։
Ցասագրութե բազերա
րութե ։ ամենորդմ քաղց
րութե ։ Ցորմէ երկուցեալ
6 սասանին ամենայն բնու
թիք երկեց ։ Ինքո սպառ
նալեաց ահիդ պակուցման՝
Ասեասնին սերբոքք ։
Ընմիսկին քերբոքք ։
Ցարուկին պաղք լուսա
կերպին ։ Նրկնչին հիսց
մամբ՝ բազդ պետութիւնք
վերնացն ։ Ընդիք ցնծան
գողաք մեծաե Ինմի նա
եամատս բերկրութե ։
Ցարչուկին գինք ։ Ինն
կերին չարուեցին գոնդք ։

Ա Երասին չուեցաւ ելին հե
ծելոն նորին հսկել սասնոյ
աղբս ասբնոց։ Ինան ի խո
ցաց ։ Ա ։ Ա ։

ՏԵ ԳՈՒՈՒ
Ամենայն ասե ը
ղբմռութեանց ։
1 Ընտե մեծաե ։ 2 Ընայն
ահաեռութե ։ 3 Ոչուն
ասասկաե ։ 4 Ըսր անկա
սաե ։ Նարբաս գողաե ։
5 Ինչուն հիսցման ։
Ցասագրութե բազերա
րութե ։ ամենորդմ քաղց
րութե ։ Ցորմէ երկուցեալ
6 սասանին ամենայն բնու
թիք երկեց ։ Ինքո սպառ
նալեաց ահիդ պակուցման՝
Ասեասնին սերբոքք ։
Ընմիսկին քերբոքք ։
Ցարուկին պաղք լուսա
կերպին ։ Նրկնչին հիսց
մամբ՝ բազդ պետութիւնք
վերնացն ։ Ընդիք ցնծան
գողաք մեծաե Ինմի նա
եամատս բերկրութե ։
Ցարչուկին գինք ։ Ինն
կերին չարուեցին գոնդք ։

Ցանկասին խաեարասիրացն
հոգիք ։ Ընդընդաց մատ
նին հրեշտակք օտարին ։
Ցասկին նշանաե Ինոյին՝
յարձակմանք գիմամար
տին ։ Ցանկին Ինլուսոյին
բանսի՝ քինաե ատանել
կացիքն ։ Ընհիշելի հան
գուցիք պաշտպին խոսիք
հակառակորդին ։ Ընդգե
լին անգերծ զընաունաե մա
հազինացն կամաք ։ Ցին
գին Ինմեռուցս ահիդ հը
բանանից՝ պատկնացն գո
մարք ։ Ցապանձին կարկել
ը գիմարանիցն գասակցու
թիք ։ Ցարուեանդին հիւծ
մամբ կորստեան՝ աներևու
թինն ժողովք ։ Ընդոյժ շղ
թայիք ներկին՝ առաքելու
թիք գերազբնասոին ։
Ե. հա կարկառեմ մատունիքս
ձերոնս ։ զընանգրութի
նշանիկ Ինժամ գիշերին ։
որ ոչ մրթանայս խաեարաե
անգիտաե ամենևին առ
ատնոեմ ։ զան թե Ինլայ
անմատոյց հանգուցեալ բը
նակիս ։ Ընկնիմ զառաջս

վասնզի ամէն որ գոհանայ ի
պահպանութեամբ Թեւոց
հզօրիդ։ Վասնեա՛ ի ցնորից
եկամուտ պղտորութեց ։
Ա՛ր արա՛ զբայտնութիւն հայե
լեաց սրտից նկատմանց ։
Ա՛մէնայն փայտիւդ կենաց
՚ի տխրասէր անկից ։
2 Ա՛րեամբ քո սրսկեա՛ ըզ
շրջակայութիւնն կոյսից ։
Ո՛հետ է լուսոյդ՝ զամէն
ւածով կենարար կոյիդ զբ
ծագքեա՛ ։ Ա՛ղօղոյն պահ
պանարան՝ քաւակերպիդ
ձեւակերպու՛թիւ եղիցի ։
Ո՛նդէպ տեսե՛ ացոյց
ամբարձման՝ փրկանակդ քո
կրից խորհուրդ առ դիցի ։
Ո՛նդ բարւոյդ յարկիս ,
ընդարմացոյց քոց գործի
հասուցի ։ 3 Ո՛ծառդ
օրհնութի՛ն՝ հա՛ստա յոյս
լոյդ կախեացի ։ Ա՛րագ՛ ընդ
առաքեա՛ զառաքելին հոգոյդ ։
Ո՛ոգի՛ անխաւսիան պաշտ
պանեա՛ լուսոյդ ։ Ա՛ն ընդ առա
քեալ ծանրութե՛ ցամաքս՝ և
զբնէն պարտեացս թեթե
ւացո՛ ։ Ո՛ր ի լուսոյդ

մտացս առիթումն մանչնացս
անկոյնի՝ ուշադրեա՛լ ըզ
յուսահատութե՛ դառն պըտ
ղոց , և խոստովանիմ առնեա
գիտիդ զանհամար մեղուցս
գործոց չարութեա՛ անօրէ
նութեանցս ։

Ա՛նգո՛ զվաստակեալս ՚ի
բազմածուխս աշխատութէ ։
Ա՛ւրո՛ զառագնաց տարակու
սանաց ոգոյս կործանման ։
Ո՛. զառնեա՛ք ըզ վշտացն ։
Ո՛. հեծութի՛ն ընդ կա
ծեացն ։ Ո՛. անձկութի՛ն
ընդ թշուառութեանցն ։
Ո՛. հառաչմունն ընդ խոր
տակմանցն ։ Ո՛. քեզ՝ ընդ
ընդ ապշութեցն ։ Ո՛. թըմ
րութի՛ն ընդ շրտմանցն ։
Ո՛. արբեցո՛ւթի՛ն ընդ վհա
րութեցն ։ Ո՛. թերամոռ
թի՛ն ընդ խելագարութեցն ։
Ո՛. սառութի՛ն սրտին և ըզ
հրայնի ջերմութի՛ն աղօթ
կանն ախտին ։

Ա՛նդրկ լեր տկարութե՛
բազմատխուն տարտամե՛ ։
Ա՛ստեղծո՛ւ ինձ սիրտ
ճշտիկ ։ Ա՛ստուածե՛ն ներոգոյդ ։

1 ‖ Ք ()
32 · 11
2 Ա՛ՔՔ
9 · 11
3 Ի՛ա—
14 · 7
4 Ա՛—ը
31 · 5

5 Ա՛—ը
118·73

Աստուածդ կենդանի է։
Քաւեզդ մեղսասիրէ։
1 Պետ 7 • 14 Հպարտացեալդ անիծեալ է։ I
Հրեշտեզդ զբաղարիանի է։
Առակեալ երես պաշտելի։
Հարցուածեալդ երկար
պատճէն է։
Ոչ ասէ զբարեսէր հեծու
թիւն կրօտականաց խեղդ
մանց։ Ո՛վ նոր գիւտ չարին։
2 Յովհ 3 • 24 2 Ո՛վ հին խարդախութիւ
բանսարկուին։ Ո՛վ օտար
ազգացմանց ի մէնջ կար
թողին։ Ո՛վ անչափասպան
երեսից հանապազորդեան
երեսունապարծին։ Ո՛վ ա
աչս հնարադրուի դժնդակ
դիմին։ Ո՛վ ողբալիան բա
ցայտեալ թիւն ձգօղ կա
խարդին։
Պահեա՛ ի տեղւոջ հան
գստեան մեռօղիկակ
այլ դադարման։
Հաներևոյթ մտածուեց։
՚ի մանանեղ սխալուեց։
՚ի մեծագոյն գայթակղու
թեց։ 3 ՚ի փղբուագոյն տան
տուեց։ ՚ի խաբեբայ
լոյր ձանձրութենոյ։
Հեռացի զանգէպ մեռա
ծութի ՚ի զբոյսութեց
ծառայիս յանցաւորի։
Ո՛վ կին բաբելիս։
Ո՛վ վատ թշնամանելիս։
Ո՛վ ղեղուածս պատկառե
լիս։ Ո՛վ հետս վրխալելիս։
Ո՛վ պատկառ ձայելիս։
Ո՛վ խորհուրդս անգամանե
լիս։ Ո՛վ յանէլբանոսեիս
ծիլհարելիս։
Նախատ հոգւով և անչա
դախ մարմնով զապանի
նեալս ՚ի քէն չանդրդնեա՛
՚ի շնչմանէ՛ հոգւոց։
՚ի զարկմանէ բռնութեց։
՚ի բախմանէ՛ փոթորկաց։
՚ի յոտմանէ՛ մրրկաց։
՚ի յարձակմանէ գազանաց։
՚ի կափմանէ ալեաց՝ հայեց
ուած պատիս մի՛ առնէր պա
տիւ. այլ զբաղարիացի՛, պես
ծառացի՛, վայելչացի՛, ե
քէզ փայլեացի ասէ յա քա
լառաւոր վատմամբ անիծ
չանելեաւ։
Բանիւք քով արբեա զպա
տուարանս բազմականիս։
՚ի խոպանանկութենոյ։

Ի ՀՈՒՆՎԱՐԻ ԱՄԻՍՆ ԼՈՒՍՆԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆԻ ՄԵՋ ԼԻՆԻ ՀԻՆԳ ՕՐՎԱՆ ԳԻՇԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ։

ՈՒՐԱԽ ԵՂԻՐ ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՆ ԻՄԱՑԱԿԱՆ ԱՐԱՐՈՂԱԿԱՆ ՈՒԺԻ ՀԱՄԱՐ ՄԵԾ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻ ՀԱՅՈՑ ՄԵՋ։ ՈՐՈՎՀԵՏԵՒ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏՆ ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ՍԿԻԶԲ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏԵՑ ԶՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ՏՕՆՍ ՏԵՐՈՒՆ ՀԻՆԳ ՕՐՎԱՆ ԳԻՇԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ ՍԱՀՄԱՆԵԼ ՈՒ ՈՐՈՇԵԼ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱԹՈՌՈՒ ՄԵՋ ՀԱՍՏԱՏԵԼ ԶՆՈՒՆԴ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱՒ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՄԵՐ ԳՐԻԳՈՐԻՍԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉԻ

Աղաչեցէք զԱստուած, զի թողցէ ձեզ զխորհուրդ սրտիդ քոյ, եւ զայն որ ի ձեռս քո է, զի ապաշխարեսցէ եւ աղաչեսցէ զԱստուած։ Զի գիտեմ զայն, զի ի չարութիւն մեծ անկցի, եւ ի կապանս երկաթեայս։ Եւ ոչ է բաժին եւ ոչ վիճակ քեզ ի խօսիցդ յայսմիկ, զի ոչ է ուղիղ սիրտ քո առաջի Աստուծոյ։ Եւ պատասխանի Սիմոն եւ ասէ. Դուք աղաչեցէք վասն իմ առ Տէր ձեր, զի մի՛ եկեսցէ ոք ի վերայ իմ ի զոր խօսեցարուք։ Եւ նոքա որ վկայեցին եւ խօսեցան բազում խօսս, դարձան յԵրուսաղէմ, եւ քարոզէին ի բազում գեղս սամարացւոց զաւետարանն Յիսուսի։

Եւ Փիլիպպոս իջեալ ի քաղաքն Սամարացւոց, քարոզէր նոցա զՔրիստոս։ Եւ ամբոխք միաբան լսէին զբանս Փիլիպպոսի, լսելով եւ տեսանելով զնշանսն զոր առնէր։ Զի բազումք էին որ ունէին հոգիս պղծոց, որ գոչելով ելանէին։ Եւ բազումք անդամք ծնկաց եւ կաղաց բժշկեցան։ Եւ եղեւ ուրախութիւն մեծ յամենայն քաղաքին յայնմիկ։

Եւ էր մարդ մի անուն Սիմոն, որ առաջ քան զգալն Փիլիպպոսի էր կախարդ յամենայն քաղաքին յայնմիկ, եւ հմայեալ զամբոխսն Սամարացւոց, ասելով զանձն իւր թէ ինչ մեծ ոմն է։ Որում հետեւէին ամենայն ազգք, ի մեծէ մինչեւ ի փոքունս, ասելով. Սա է զօրութիւն Աստուծոյ մեծ։ Եւ հետեւէին նմա, վասն զի բազում ժամանակս հմայեալ էր զնոսա։ Իսկ յորժամ հաւատացին Փիլիպպոսի քարոզելոյ զաւետարանն Աստուծոյ եւ զանուն Յիսուսի Քրիստոսի, մկրտէին զարս եւ զկանայս։ Եւ Սիմոն ինքն հաւատաց, եւ մկրտեալ էր, եւ հետեւէր Փիլիպպոսի։ Եւ տեսանելով զնշանսն եւ զզօրութիւնսն մեծամեծս որ լինէին, զարհուրեալ էր։

Եւ լուեալ առաքելոցն որ էին յԵրուսաղէմ, եթէ ընկալան Սամարացիքն զբանն Աստուծոյ, առաքեցին առ նոսա զՊետրոս եւ զՅովհաննէս։ Որ եկեալ աղաչեցին վասն նոցա զի առցեն զՀոգին Սուրբ։ Զի ոչ էր եկեալ ի վերայ նոցա, այլ միայն մկրտեալ էին յանուն Տեառն Յիսուսի։ Եւ դնէին զձեռս ի վերայ նոցա, եւ առնուին զՀոգին Սուրբ։ Եւ տեսեալ Սիմոնի զի տրի՛ւ Հոգին Սուրբ ի դնելն զձեռսն առաքելոցն, մատուցանէ նոցա զդրամ, ասելով. Տուք եւ ինձ զիշխանութիւնդ այդ, զի զոր ինչ եւ դնիցեմ զձեռս իմ, առցէ Հոգին Սուրբ։ Եւ ասէ ցնա Պետրոս. Արծաթդ քո ընդ քեզ կորիցի, զի զպարգեւ Աստուծոյ կարծեցեր գտանել դրամոք։ Ոչ է քեզ բաժին եւ ոչ վիճակ ի խօսիցդ յայսմիկ, զի ոչ է ուղիղ սիրտ քո առաջի Աստուծոյ։ Ապաշխարեա ի չարութենէդ քումմէ յայսմիկ, եւ աղաչեա զԱստուած, եթէ գուցէ թողցէ քեզ զխորհուրդ սրտիդ քոյ։ Զի ի լեղութիւն դառնութեան եւ ի կապանս անիրաւութեան տեսանեմ զքեզ։ Պատասխանի Սիմոն եւ ասէ. Դուք աղաչեցէք վասն իմ առ Տէր, զի մի՛ եկեսցէ ոք ի վերայ իմ ի զոր ասացարուք։

Եւ նոքա որ վկայեցին եւ խօսեցան բազում խօսս, դարձան յԵրուսաղէմ, եւ քարոզէին ի բազում գեղս սամարացւոց զաւետարանն Յիսուսի։

Եւ խօսեցաւ Տէր ընդ Փիլիպպոսի, ասելով. Յարի՛ եւ երթ ընդ հարաւակողմն ճանապարհին որ իջանէ յԵրուսաղէմէ ի Գազա, որ է անապատ։ Եւ յարեաւ գնաց։ Եւ ահա այր մի Եթովպացի, ներքինի, հզօր Կանդակեայ թագաւորին Եթովպացւոց, որ էր վերակացու ամենայն գանձուց նորա, եկեալ էր երկրպագանել յԵրուսաղէմ։ Եւ դառնայր նստեալ ի կառս իւրում, եւ ընթերցանէր զմարգարէն Եսայի։ Եւ ասէ Հոգին Փիլիպպոսի. Մերձեցի՛ր եւ կցորդեա՛ կառացդ։ Մերձեցաւ Փիլիպպոս, եւ լուեալ զընթերցուածն զոր ընթերնուր, ասէ. Միթէ գիտես զոր ինչ ընթերնուս։ Եւ ասէ. Զիա՞րդ կարասցեմ, եթէ ոչ ոք ուսուսցէ զիս։ Եւ աղաչեաց զՓիլիպպոս, որ ելեալ նստցի ընդ նմա։ Եւ էր ընթերցուածն զոր ընթերնուր, զայս։

Իբրեւ ոչխար առ սպանդ տարաւ զնա, եւ իբրեւ գառն անբան առաջի զազրողին իւրոյ, նոյնպէս ոչ բանայ զբերան իւր։ Ի խոնարհութեան իւրում դատաստանն նորա վերացաւ, եւ զազգ նորա ո՞ պատմեսցէ, զի վերացաւ ի երկրէ կեանք նորա։

Եւ պատասխանի ներքինին Փիլիպպոսի, եւ ասէ. Աղաչեմ զքեզ, զմարգարէն ասէ զայս, զանձն իւր թէ զայլ ոմն։ Եւ բացեալ Փիլիպպոս զբերան իւր, եւ սկսեալ ի գրոցդ յայսմիկ, աւետարանեաց նմա զՅիսուս։ Եւ ընթանային ճանապարհորդելով, եւ եկին ի ջուր մի, եւ ասէ ներքինին. Ահա ջուր, զի՞ արգելու ինձ մկրտել։ Եւ ասէ Փիլիպպոս. Եթէ հաւատայ դու ամենայն սրտիւ, արժան է։ Եւ պատասխանի եւ ասէ. Հաւատամ զի Յիսուս Քրիստոս է Որդի Աստուծոյ։ Եւ հրամայեաց կառացն կալ, եւ իջին երկոքին ի ջուրն, Փիլիպպոս եւ ներքինին, եւ մկրտեաց զնա։ Եւ իբրեւ ելին ի ջուրցն, Հոգին Տեառն առ զՓիլիպպոս, եւ ոչ ետես զնա ներքինին։ Եւ գնայր ճանապարհորդելով ուրախութեամբ։ Եւ Փիլիպպոս գտաւ ի Ազովտոս, եւ անցեալ աւետարանէր ամենայն քաղաքաց, մինչեւ եկն ի Կեսարիա։

Եւ Սաւուղ դեռ սպառնալեաւ էր եւ սպանման աշակերտաց Տեառն, եւ մերձեցաւ առ քահանայապետն, եւ խնդրեաց ի նմանէ թուղթս ի Դամասկոս առ ժողովարանսն, զի եթէ գտանիցէ զոմանս այրս եւ կանայս հետեւեալս ճանապարհին, կապեալ տարցէ յԵրուսաղէմ։ Եւ ընդ երթալն նորա եղեւ մերձենալ նմա ի Դամասկոս, եւ յանկարծ փայլեաց զնա լոյս յերկնից։ Եւ անկեալ ի վերայ երկրի, լուաւ ձայն մի ասելով ցնա. Սաւո՛ւղ, Սաւո՛ւղ, ընդէ՞ր զիս հալածես։ Եւ ասէ. Ո՞վ ես, Տէր։ Եւ ասէ Տէր. Ես եմ Յիսուս Նազովրեցի, զոր դու հալածես։ Դժուար է քեզ զգամբն հարկանել։ Եւ դողդողեալ եւ զարհուրեալ ասէ. Տէր, զի՞նչ կամիս առնել։ Եւ Տէր ասէ ցնա. Յարի՛ եւ մտի՛ ի քաղաքն, եւ ասասցի քեզ զոր ինչ պարտ է առնել քեզ։ Եւ արք որ էին ընդ նմա կայեալ էին ի ճանապարհին, եւ լսէին զձայնն, եւ զոք ոչ տեսանէին։ Եւ յարեաւ Սաւուղ ի վերայ երկրի, եւ աչս իւր բացեալ զոք ոչ տեսանէր։ Եւ առեալ զնա ի ձեռն, տարեալ մտուցին ի Դամասկոս։ Եւ էր անդ աւուրս երիս, եւ ոչ ուտէր եւ ոչ ըմպէր։

Եւ էր մարդ մի անուն Անանիա ի Դամասկոս, եւ ասէ Տէր ցնա ի տեսլեան. Անանիա՛։ Եւ ասէ. Ահա ես, Տէր։ Եւ Տէր ասէ ցնա. Յարի՛ եւ երթ ի փողոցն որ կոչի Ուղիղ, եւ խնդրեա՛ ի տան Յուդայի զՍաւուղ անուն Տարսոնացի։ Ահա աղաչէ, եւ տեսանէ զայր մի անուն Անանիա, եւ եդեալ զձեռն ի վերայ նորա, զի դարձցի ի տեսլեան։ Եւ պատասխանի Անանիա եւ ասէ. Տէր, լուայ ես ի բազմաց վասն այրուդ այսորիկ, զի զչարիս ինչ արարեալ է սրբոց քոց ի Երուսաղէմ։ Եւ ասէ Տէր ցնա. Երթ, զի սա ինձ է սպասաւոր ընտիր, զի տանիցէ զանուն իմ առաջի ազգաց եւ թագաւորաց եւ որդւոց Իսրայէլի։ Զի ես ցուցից նմա զոր ինչ չարչարեսցի վասն անուանն իմոյ։ Եւ գնաց Անանիա, եւ մտեալ ի տունն, եդեալ զձեռն ի վերայ նորա, ասէ. Սաւո՛ւղ եղբայր, Տէր առաքեաց զիս, զՅիսուս որ երեւեցաւ քեզ ի ճանապարհին յոր գայիր, զի տեսցես եւ լցցես Հոգւով Սրբով։ Եւ անդէն անկան ի նմանէ իբրեւ զթեփուկս աչք նորա, եւ տեսանէր։ Եւ յարեաւ եւ մկրտեցաւ։ Եւ առեալ կերակուր զօրացաւ։

Եւ էր Սաւուղ աւուրս ինչ ընդ աշակերտսն որ էին ի Դամասկոս։ Եւ անդէն ի ժողովարանսն քարոզէր զՅիսուս, եթէ նա է Որդի Աստուծոյ։ Եւ զարհուրեալ էին ամենեքեան որ լսէին, եւ ասէին. Ոչ այս է որ հալածէր ի Երուսաղէմ զկոչեցեալսն զայդ անուն, եւ անդ եկեալ էր զի կապեալ տարցէ զամենեսեան առ քահանայապետսն։ Սաւուղ ոչ դադարէր զօրանալ, եւ շփոթէր զհրեայսն որ բնակէին ի Դամասկոս, հաստատելով զի նա է Քրիստոս։ Եւ յետ աւուրց բազմաց խորհուրդ արարին հրեայքն սպանանել զնա։ Եւ ծանեալ Սաւղի զդաւս նոցա։ Եւ էին դարանակալք ի դրունսն աւուր եւ գիշերի, զի սպանցեն զնա։ Եւ առեալ աշակերտքն զնա գիշերի, իջուցին զնա ի պարսպէ ի զամբիւղի մի։

Եւ եկեալ Սաւուղ յԵրուսաղէմ, փորձէր մերձենալ աշակերտացն։ Եւ ամենեքեան երկնչէին ի նմանէ, չհաւատալով եթէ աշակերտ է։ Եւ Բառնաբաս առեալ զնա, եւ տարեալ առ առաքեալսն, պատմեաց նոցա զկերպ տեսլեանն զոր տեսեալ էր ի ճանապարհին, եւ զի խօսեցաւ ընդ նմա, եւ զի քարոզեաց յանուն Յիսուսի ի Դամասկոս։ Եւ էր ընդ նոսա մտանէր եւ ելանէր յԵրուսաղէմ, եւ քարոզէր յանուն Տեառն Յիսուսի։ Եւ խօսէր եւ հարցանէր ընդ հրեայսն որ ասէին. Ոչ այս է որ հալածէր ի Երուսաղէմ զկոչեցեալսն զայդ անուն, եւ անդ եկեալ էր զի կապեալ տարցէ զամենեսեան առ քահանայապետսն։ Սաւուղ ոչ դադարէր զօրանալ, եւ շփոթէր զհրեայսն որ բնակէին ի Դամասկոս, հաստատելով զի նա է Քրիստոս։ Եւ յետ աւուրց բազմաց խորհուրդ արարին հրեայքն սպանանել զնա։ Եւ ծանեալ Սաւղի զդաւս նոցա։ Եւ էին դարանակալք ի դրունսն աւուր եւ գիշերի, զի սպանցեն զնա։ Եւ առեալ աշակերտքն զնա գիշերի, իջուցին զնա ի պարսպէ ի զամբիւղի մի։

Եւ եկեալ Սաւուղ յԵրուսաղէմ, փորձէր մերձենալ աշակերտացն։ Եւ ամենեքեան երկնչէին ի նմանէ, չհաւատալով եթէ աշակերտ է։ Եւ Բառնաբաս առեալ զնա, եւ տարեալ առ առաքեալսն, պատմեաց նոցա զկերպ տեսլեանն զոր տեսեալ էր ի ճանապարհին, եւ զի խօսեցաւ ընդ նմա, եւ զի քարոզեաց յանուն Յիսուսի ի Դամասկոս։ Եւ էր ընդ նոսա մտանէր եւ ելանէր յԵրուսաղէմ, եւ քարոզէր յանուն Տեառն Յիսուսի։ Եւ խօսէր եւ հարցանէր ընդ հրեայսն որ

4 և երկայնմտութի՛ տալով
սերոց : Ար առնդրտիւեան
խոնարհեա՛ քո յ դաշտու-
ցանեւս տեղդ զաստեր-
հո : Ընդունիլ ծագաւն
և առնմա՛ սրբազանն :
Վասանզն ոչ զօրէ ծածկել
զինաւս ազգութ քոյ խուճար
գիշերոյ : 6 Արա՛ կրկին
ծուխք երկրպագութ ամ
եղելոց . երկնաւորաց և
երկրաւորաց և ստորգե-
րեալոցն : 7 Ար լսեա
ձենս ծնեալ քոյ , 8 և
հայիս յաղօթս խոնարհեալ :
և ընդունիս զինդրուածս
նոցա : Ընչ իմ և թագա-
ւոր իմ . կեանք իմ և ապրե-
ցուս իմ . յոյս իմ և վաստա-
հութի՛ իմ յաւ քէն ածիդ ասեն :
Ասորեդ՝ հանգուցեալ ի
հոգիս սրբոց : Ա՛խիթարեա՛
վշտաց , 9 և քաւեսցուս մե-
ղաց ելոց : 10 Ար գիտեա
զամ յաւուրդ քան զլինիլ ձեզ .
առաքեսցուս զպահպանողսկան
զգաստ ի ազգ քոց . և փրկեսցուս
զձես յերկիւղէ գիշերոյ և
ի դիւռ ընդ ցերեկ՝ : 11 Արդ զի

1 Ձնոյն
1 · 3
2 Ելից
11 · 19
3 Ար Ելից
7 · 8
4 Ելից
57 · 15
5 Ես Ելից
5 · 8
6 Ելից
45 · 24
7 Ար Ելից
101 · 21
8 Ելից
19 · 16
9 Ելից
8 · 12
10 Ելից
1 · 5
11 Ար Ելից
118 · 10

(Ը · 2)

Ար անձ-ախտակէս միշտ տա-
տապիմ՝ միշտաւակ կենաց
փրկութե՛ հոգւոց ընկերեցե-
լոց : Ոչ ի ամէն մահացուալ
հոգիս մատնեսես մեղաց՝ շը
նորհօք քո գիտաց ի քեզ
զօրացեալ՝ քեւ նորոգեցայց՝
զառաքեալ ի մեղաց անմահ
կենդանութէ ի յաւուրն
արդարոց՝ հօր քոմ օրհ-
նեցեալ : Ընդ որոմ քեզ
փառք՝ և հոգւոյդ սրբոյ
բարերարութի՛ վայելչական
գոհութի՛՝ այժմ և միշտ և
յաւիտեան յաւիտենից
ամէն :

Ար էրսին յաւելուած էին հե
ծութեան նորին հոգիք առնոյն
ազգս ասացաւ , Ինա՛ ի ես
ես ար՛՝ ։ Վ՝ Վ

Գ ՅԱՂՈՒՄՏ
նախան . բարե-
բար և ամենա-
կալ : Ասորդիդ լուար ,
և տրտմեցիր գիշերոյ : Ասուն
ի մահս չ և լար ի խաւա-
րի : Ընդ այն ամէն առնոլոց ,

Աստղիկ էր անուն կին մի, որ էր
մարմար։ Այն աստի
ելեալ գնաց և մեռաւ։ Եւ
թաղեցին զնա ի Թադաւոր
հայրենի։ Եւ ի նմա
նահատակեցան երկու
որդիք նորա, Ստեփանոս
և Ղեւոնդ։ Եւ ի նոցա
ժամանակս էր Ներսէս
Մեծ Հայոց կաթողիկոս։
Եւ ի նոցա ժամանակս
էր Ներսէս Մեծ Հայոց
կաթողիկոս։ Եւ ի նոցա
ժամանակս էր Ներսէս
Մեծ Հայոց կաթողիկոս։

լսոյմն։ ‖ Հերքեալ ի լուսոյ
ամենակործան գէ
նեցութեան։ Ա՛ստուածայի՛ն ան
հաս։ Ո՛ւրագումն անսահ
մանն։ Ի՛մբեռակիր անուա
ռասիրեա։ ‖ Ա՛ստղ սահ
մանիչ երկակիշիւ տարբե
ցեալոյ։ Ա՛րագ ասէց և
լոյս հեռաւմանց։ Ասէ՛ ի
ցոյցս իմաստից եկեալ տե
սութիւն հրեշտակօրէն յոյժ
ասկանատարս՝ փոխադարձ
լոյս կլոդիկան խրնկեալ
զպատգեստաշէն առաս
տուածիմն ամենիմաստիդ՝
հոգւոյ զուարճի անբիծ զա
նանին։

Ի՛անդի ի՛ սկզբան անդ
կատարեցեալ ողորմելի տէրն
բանական էութիւն ։ Ի՛ փշանալ
բարձրագոյն շնորհին հոյլըն
իմ սկզբնաստեղծ՝ և ինչ
նալ յատեան մերկացոյն գեր
մամբ ։ Ի՛ մէջ գրատեցուած
Աբէ կապեալ ընդ երկմանն
ապականութեանէ անդնդի հան
գուցին ի ծառոյն պատճա
ռատրծալ յանկուցին ան
յաւիտեան ամենակործան գէ

1 յոհ
1 · 16
2 ՀԻՒ
1 · 16
3 ՈՒՆՆ
1 · 7
4 Ե՛ՒՍ
6 · 6
5 ՈՒՆՆ
3 · 19
3 · 23

պատճառատրոց ։ Փրկիչ
և օծեալ Աստուածայնոյն ։
Ա՛ստղ մեկնութիւն թարգ
մանել ի մեզ զայս գանձ
անվաճառ՝ և հարստութիւն
անսխալական՝ ընդ ո՛ր
ազգայ երկնաւո՛ր ։ Ասա՛մ
զդրան ձեծաւ ապատեն
անմահականացն ախտից լու
սաբերան բացայայեցաք ։
կրկնեալ քեզ յօժարութիւն
ի հանգուիթ անխոտոր մը
տաց ծոներ գոհութեան ։
Ա՛ստղծող էութեց, որ էն
ի սեռական և ի ծառկուեր ։
Ո՛ր ճար և երկր միայն բա
վանդակ՝ ամենալից անպա
կասել ։ ‖ Ա՛ղբեր զմերս իս
կապէս հանգոյն, զի ի լու
թենէ քոմամէ լցուացես ։
Ա՛շնեալ և բարեբանեալ ։
ծանուցեալ յատեան միշտ
անքննութիւ ողորմեալ մեզ
ի փրկութիւ ։ ի փառս և ի
գովեստ անձառ բարեգոր
ծութեան ահռելոյդ բարեբա
րութիւ ։ Ա՛կզբնական ծա
նոյն հնոյն՝ ձեծաւոյ
հրաշազարդութիւ ։

մանմանդ քո և նա՝ ածեալ
մանուցեր զնեզ առակսն
մեծի խորհրդոյն՝ միաւո-
րեալ ի վայրն կենաց ։

Եւ այժմ՝ որպէս ոչ է օր
լրմանդ առանց գիշերոյ,
և ոչ տեսանի ծաղիկ ի
ոստոց ձիթոյ պիտոյից ինդ
րոյ ։ Զանգի ինքն օրինակն
հաստատակացին ոչ նըւիլա-
ւոր՝ զմարմնաւորս ածից տա
ւեալ լուսաւոր առնէ ,
նոյնպէս և մանրբեանն զոյն
նաշունչ շնորհին՝ ընտրեա-
նի մանանեղեաւ՝ զանեղեալ
հոգիս միութ ի մեզ անտե
սիդ՝ հրաշափառապէս այլ
ածաւացուցանէ ։ Ո՛վ ոմն
յիշումն լուսաւորեալ աչ ս
ւազանիդն՝ լուացմամբ մարմ
նոյն՝ զանձինն հաստատեալ
առնուլ զարբուն , այնպէս
յոժարեալ ելոյդն պատրաստ
յուսով՝ զհոգեղէն զգեստ
թիւնն առնիլ և ի սոյն հա
մարիմք ոնիլ ահիւ անեղկ
մըտելն ։ Եւ ոմն հրամանաւ
աղուհանական օրհնաբանեալ՝
3 զքահանէն մեղաց ախտա-

ոյալ խաչատրին վայրկ մատ
նեցաւ ։ Ասէ դա գիտած
ւոյ ողորմած՝ քանզի յա-
ճախ քան զնոյն ծանեալ
զոր ստեղծեր . և զի չէիցեն
ակնկատութիւք՝ չեկաց յոր
ինչ էրթն . որով անկատուցա
նոյր խոհապէս առանձել
ի լոյսն վերին անմատոյց
զգերակայութիւն անահմա
նելոյդ ։ Ո՛չ հիւանդացաւ յա
րակոյ վաստանէ անաղտուե
լի տարածանեցեր , այլ զի
շերայնոյն առնալիցն մե
ծին արհամարհաց՝ ձեռնհա
լոի ձիթոյ շարամանութ
նիւթոյ պատրուակի ընդոյն
զանգելոյ՝ յօրինակ քո ան
ախտ մեռաք ընդ մեզ խաո
նելոյ՝ մարդասիրապէս հիւ
անալ կազմեցեր ։ Ո՛վ ոմն
ի առաքելս մահս տապա
գեալ զառաք կանխակո
լուսաւ անկուածս պատրանաց ,
ի պատճառս իրին՝ ազգա
կցաւ պտղոյն ջահաւորեալ
հաստատոյն վաստանէ՝ ինոյն
գատաղոք ինկնաւորեալ ։

Եւ ոմն և վայրկենն մահս՝

1 Կոր
3 · 5

2 յհ
19 · 17
3 ՈՒ
9 · 2

գանիկ գասուիչ քննողաց ,
եւ ոչ ամենեւին ի նախա-
տեսութենէ ապրեալ անդ-
անաղօտելի :

6 ԱՅԼ եւս մատչելի ի նախա-
տեսութիւն ապրեալ անդ-
րանիկ գասուիչ քննողաց ,
եւ ոչ ամենեւին ի նախա-
տեսութենէ ապրեալ անդ-
անաղօտելի :

Ա Ղ Ա Ք Ս Ա Կ Ա Ն

Ա Ղ Ա Ք Ս Ա Կ Ա Ն

1 ԱՅՆ ՈՐ ՀԱՆԴԷՊ ԱՐԱՆ
ԵՒ ՈՉ ՀԱՒԱՏԵՐ ԻՆՉ ՁԵՌԱՐ
ԹՈՒԵՔ՝ ՅՕՐԻՆԱԿ ՀՈԳԵՒՈՅ
ԻՄՈՅ ԵՒ ՄԱՐՄՆՈՅ՝ ԸՆԴ ԱՆ
ԴԱՄԱԹԻՒՆ ՄԱՐՄՆ ԾԱԽԻ ,
ԱՅԼ ԱՂԱՂԱՅՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐ-
ՆՈՒՄ ՎԻՃԱԿԻՆ՝ ՈՐ ԹԱՒՆԱ-
ԿԱՆՈՒՆ ԲԱՂՄԱԿԱՆԻՆ ՀՕՆԵ-
ՑԵԱԼ ՀԱՅԱՍԿ՝ ՈՅՍ ՆԻՒԹ ՉԱ
ՀՒՒԱՆԴԱԿԱՆ ՄՇՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ

1 ԱՅՆ ՈՐ ՀԱՆԴԷՊ ԱՐԱՆ
ԵՒ ՈՉ ՀԱՒԱՏԵՐ ԻՆՉ ՁԵՌԱՐ
ԹՈՒԵՔ՝ ՅՕՐԻՆԱԿ ՀՈԳԵՒՈՅ
ԻՄՈՅ ԵՒ ՄԱՐՄՆՈՅ՝ ԸՆԴ ԱՆ
ԴԱՄԱԹԻՒՆ ՄԱՐՄՆ ԾԱԽԻ ,
ԱՅԼ ԱՂԱՂԱՅՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐ-
ՆՈՒՄ ՎԻՃԱԿԻՆ՝ ՈՐ ԹԱՒՆԱ-
ԿԱՆՈՒՆ ԲԱՂՄԱԿԱՆԻՆ ՀՕՆԵ-
ՑԵԱԼ ՀԱՅԱՍԿ՝ ՈՅՍ ՆԻՒԹ ՉԱ
ՀՒՒԱՆԴԱԿԱՆ ՄՇՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ

ցեալն Նախասէնեքիմ . իսկ
ոչ հաւատոյ ուսուցչացն առ
այն բժշկութիւնն հրաշալի՝
յանդիմանակաց անուսում
առնելն մատնեցան տեսակի՝
հաւատոյրիմ վկայ անդատ
ձիցն հաստատեալ : Այնպէ
իւրաց այս փրկութիւն լուծոյ
կատարեալ՝ հեղեալ ի մեզ
ծանոյ գործոցդ ինդրանս .
իսկ զնեղոցդ մարդս անե-
լեսակ՝ ծածկապէս մեռեալ
նոր կենդանանայնէ :

Պատկեր պանծալի այս
զանգուած նիւթոյ ու-
րոյնդ երկնի : Ի Հանգիր
ողբ զիւղոյն կրեցին զօգ-
ուութիւն՝ ար յողորմութենէն
շահընծայուի : Այլ գո-
ի գովեստ քեզ զայս բան
ասհմանեալ՝ ի թէ ողորմած
եմ ես աստ : Յ Հանգիր ողբ
սիրոյն անուանն կցորդ ես
ասէ , նոյնպէս ի մանանէ և
այսու զիջեալ գծագրիս ըս-
տուերութենէն որ առ մեզ :
Ա Հատցոյն մեծուեր խոր
հրոյդ յայտնութիւդ դի-
մակերպութիւն այս ձայրակ այս

ցեալն Նախասէնեքիմ . իսկ
ոչ հաւատոյ ուսուցչացն առ
այն բժշկութիւնն հրաշալի՝
յանդիմանակաց անուսում
առնելն մատնեցան տեսակի՝
հաւատոյրիմ վկայ անդատ
ձիցն հաստատեալ : Այնպէ
իւրաց այս փրկութիւն լուծոյ
կատարեալ՝ հեղեալ ի մեզ
ծանոյ գործոցդ ինդրանս .
իսկ զնեղոցդ մարդս անե-
լեսակ՝ ծածկապէս մեռեալ
նոր կենդանանայնէ :

Պատկեր պանծալի այս
զանգուած նիւթոյ ու-
րոյնդ երկնի : Ի Հանգիր
ողբ զիւղոյն կրեցին զօգ-
ուութիւն՝ ար յողորմութենէն
շահընծայուի : Այլ գո-
ի գովեստ քեզ զայս բան
ասհմանեալ՝ ի թէ ողորմած
եմ ես աստ : Յ Հանգիր ողբ
սիրոյն անուանն կցորդ ես
ասէ , նոյնպէս ի մանանէ և
այսու զիջեալ գծագրիս ըս-
տուերութենէն որ առ մեզ :
Ա Հատցոյն մեծուեր խոր
հրոյդ յայտնութիւդ դի-
մակերպութիւն այս ձայրակ այս

1 ԱՅՆ ՈՐ ՀԱՆԴԷՊ ԱՐԱՆ
25·7·8
2 ՀԱՆԳԻՐ
3 · 12
3 ՅՕՐԻՆԱԿ
4 · 8
4 ՄԱՐՄՆՈՅ
7 · 23
5 ՀԱՅԱՍԿ
29 · 11

6 ՈՐՈՅ ՄԱՐՄՆ
1 · 15

ընդ մեզ խաւսելէն ։
(և) ազաւորութիւն ոչ էր
պանծալի անդամոյ պատ-
կերացեալ առեղծուածոյդ ,
և եթէ ոչ երկիւղը իւրոյն
օրհնութիւն ձեռնադրեալ՝
պատկառէ պերճութիւն թա-
գին՝ յանուն քո քեզ գլուխ
ամբառնայր ։
Եւ զիմոյդ զնախանձին վե-
հից մոռացոյ՝ զծառայն
ձեծիդ և զկերպարանն ան-
պարագրելոյդ ։ 6 ||Ո՛չ ահա
մելքիսեդեկ՝ յօրինակ հզո-
մարտիդ աշխատութեանն՝
՚ի ձիթաստանեայցդ լերինն՝
(ուր յեղոյ ոգի մարմնացե-
լոյդ այլ զետեղեալ կայցին)
՚ի վերինոց անտի հրեշտա-
կաց ՚ի պտղոյ տեղւոյն իւ-
րեցուն ։ ||Սասի շնորհի ըս-
կզբնաւորեալ պաշտպան՝ և
պիսկոպոսական աղբեայս
պատիւ Հոմերք ՚ի քէն
հանդերձեալ նաւաւ ։ Որով
յայտնեցար երեւեալ լը-
մամբ հասցին խոհութիւն
աղամանդին կենագործե-
թեամբդ ։

Եթէ ոչ ծամամբ ինչ նշա-
նակիւր ։
1 ||Ո՛չ քահանայութիւն յանկո-
խելին տեղի ձեռնարկէր ,
եթէ ոչ այսու կատարեալ
լինէր ։
2 Զակօր՝ զքարն պատկեր
վիմին՝ ՚ի խորհուրդ եր
կաք խորին ընտրեաւ՝ օծ-
մամբն տպաւորեալ կեր-
պացեալ ։ ||Ո՛ւ որ զիմաստ
անհաս բարձրելոյդ տե-
սութիւնն սանդղոցն յարմա-
րութեամբ , և զնա ՚ի վեր տա-
նելոյն անդ ուղեկցութեամբն՝
զարմանալի իւղեալ կատարէ
նպատակ ՚ի ցոյցս ապա-
ւինացն վիշտամբն ։
3 Հարցանեմ քահանայու-
թեանն պայծառութեամբ՝
հրամանաւ մեծիդ այլ օծ-
մամբն Հոմանայր։ 4 ||Որով
՚ի գլխոյ անտի ՚ի մօրուսն
զեղեալ գերարհաւ իւղոյն
զարմանալոցդ կենդանագրե-
լութիւն լսաւ առաքելոյնն՝
զգիտացաց նախնեացն առա-
կէր զանդրադարձու ։ և
զընտրեալդ կենաց սրբու-

1 Լեւի
18 · 41
2 Ելս
28 · 18
28 · 12
3 Ա
8 · 2
4 Ա
132 · 2
5 Ա
16 · 18
6 Ծն
14 · 18

զերեք ազգեսց կուռ՝ ոչ
մնասաս իսկ գբեցաւ ,
յորժամ օծումն ժամանե
ցաւ գազաթան նոցին ։
‖ Ընդդէմ մարտասա-
հեսցի՝ օծմամբն գրաւեալ
մնասցէ՝ ի կցորդութիւն
ամենի խորհրդեն ։ Այսու-
ամենայն նշանակութիւն վեհ և
երևելիս՝ ի խոժականաց
բարբարոս ազգաց՝ ի զոր այս
կենսացնող ցօղով անձ-
նաւորեալ՝ իբր կարիքն պա-
ցաւ յինսանութ հպատա-
կութ մեծիդ աւ ։ 3 Ասանն
որ առ կիւրոս երկնաւորին
պատուական՝ զօծեալն
ձայն՝ նմին մեծ վարկաւ ։
4 Ընդ այն ազգմասին՝ գեր
քան զմիգիւտ՝ զօծեալն
առաւ նախայարմարեաց ։
կանոնական ընդ միջակու-
թիւք պատուիր աւանդեալ
մի՛ մերձենայք և մի՛ մերձա-
նիք ։ ‖ Ընդ հերձուա առա-
քեալն ասէ , նշանակ լինի հա-
տուածն , նշանակ լինի հա-
նելոյ ի պաշտմունք անտի
բռնադատ , զօծեալսին ի
մարդ ազգեաց կուռ և

1 Ի ։
10 · 34
2 ‖ ։
16 · 13
10 · 6
19 · 15
3 ։
45 · 1
4 ‖ ։
104 · 15

9՝15՝16

ոչ ոք՝ քանզի քո են
ընդհանք , և քեզ վայելէին
գոհութեանդ ծիրանիս
նեալ ոտիդ իմ ։ Ոմն լինիցի
յարմարեալ բանեղծոյն ու
պատրոյք զարուեստիս իւ-
րոյ արարչին ինկապատուհաս
զմեռանիցես՝ պատճառ քեզ
փառաց , և ինձ մեղապար-
տիս առիթ քաջիւթեան ։
1 ‖ Առն աւր յիւրոցս ան-
երեւութից զայս ձեզ լա-
սանիմ ։ Ոչ սակ ի սոյն
խաղանս խոցոյ մահացուի
զկամիցեալ օրհնութիւք իւ-
րոյդ փրկուիչ անապակ գի
նեաւ սրբոյդ՝ միութ ա-
րարչականաւ պատուհասիւդ
պատուոջ խնամոց ։ Ո՞վ
միշտաւակարանաս թագաւո-
նոցին քանիս մանիմանաց՝
վայելչական իւն յարմարու-
թեամբ՝ ի թեւս հոգւոցդ
զկարգ իւր գոգէ ։
2 ‖ Վերայ գաւթի՝ հոգի
քո բարձրեալ՝ յայնմ օրէ
խաղաց , յորմէ օծութեն նը
ւիրացաւ ։ ‖ Սաւուղ յայլ
այլ՝ և ի մարգարէս ոմանս

ապայէ լին։ 1 Եւ զի թափել
անուն վէսպիդ՝ի հոգէ լինի
բանից բնաւանոյն վկայել՝
կանխաւ իսկ գրեցաւ. այլ
զի հոգի ոչ յատէտ ապաս-
կեր և ենչանակիլ. զի փո-
քուս զմեծիդ կերպագրու-
թի՛ քն ևնկարագրեալ՝ ընդ
քեզ վիճացուք առանձն քո
ընծրհիդ։

Եւ զի և երկարս պատ
ճառն ծածկին բացականաց-
զոյն գծագրականաս և առա-
կաւոր շարադրեցից առա-
զի վերնոյդ և սկսաւորիդ
մեղմոլական բանաստեղ
ծութիւս։ 2 Ստիդ և կենդ
դանագործդ, արարչիդ երկ
նի և երկրի, յօծմանէ ան
ոի սկսար քարոզել զուէճ
ասրանին աղքայութեանն։
3 Ի կայեալ անուսա՛ի
յօհաննէ՝ օծեալ և գառն
ոչ՝ բառնող մեղաց էին։
4 Ո՛ի թէպէտ ընդ օծմանն
օքհնուէ՝ հոգին էր՝ի քեզ
իսկաբար լցմամբ, և ծածու
թիւն խառնուի բովանդա-
կապէս, այլ անուանն պարտի

խորհրդեանք ընտրելին հր
աշափառապէս աղեւոյ՝ի
սուրբն. զի զատկութի
պատմեան մարդկոյն՝ մեծա
նալ յատէտ ոչառ յոյժ
մամբ պատրաստ արասցես։
Հասցեալ զառածս մարգա
կեսութիւն եռայեայ՝ զա
հինքն ծածուիդ մարդացեալ
ընթերցող. հաւատարիմ առ
նել զբանն ծուցից քոց ասր։
4 Եւ երբեմն ծանուցեալ ե
ղեր օծութի՛ն՝ի կարդ անդ
բանին թէ՝ 4 Հոգի տեն՝ի
վերոյ իմ, որով և էօծ իսկ
զիս, ապա փակիցեր՝ի հան
գիստատուն ծածկութէ. զոր
քանզի երկպառանգիւթեանցն
յայտ արարեալ խրատոցան
ստհմանի՝ ընդարձակ հետա
նոտութ մեծաւ հինգերդ։
Ո՛մերս՝ կաթուածով հինգ
ընտրհաղարդեալ. և զքոյդ՝
իսկութիւն ընդ հօր և ընդ
հոգւոյդ հաւասարութիւն
թարգմանեալ։ 5 Ինախածա
նօթ մերոյ երկրորդութի՛ն՝ պան
ծալի իմն գովեստիւ՝ օծ
եալն կոչմամբ՝ի հրէութեացդ

բնութիւն նախատեւիւցեալ։
Ո՛ր փրկեալ ի ծերութենէ զեր-
եալ զ՚ի քոյդ լուծ ի մեզ
եկամտաբար վիճակիւսըր-
ել ի չունչ անտի զօրութիւն
դրոցեց գնդիցն վասերց
ի ջահէ անտի զօրութիւն
ցեալ խրշիդն ի գովեստ
հարսին ոբ Աբեղեցւոյն՝
զբմնութա առաքինութե հան
զերգ առաւելին խրոմել։
8 Ինչ եւս զբմնութա և կինդ
լուկ մաքրութե վարուց
առ փոշեաց անուշից՝ ի-
զովքն զանգեալ անդատին
և այսր յառաջաբերեալ։
Անուիլ՝ զկնաւոսա մա-
հու քո քա թագաւոր երկ
նի՝ ի վերջան զօրինակ կո
չեալն ձայնի՝ զայս անուա-
նապրեալ վկայեաց յայտնի
9 թէ զինի վախտան և ինն
եօթնեւրորդացն՝ ապանցի՛
օծեալն։ և օծեալ առաջ-
նորդ զբեզ յայտնեցաւ։
10 Ա՛րարիր աշխանայն
զաբարիս՝ որդին բարեբեաց
Որ ի ադդոնիայ՝ ի-զորին բա
րեբանն բացատրութե ի
մնասեան եօթանց առաջա
դրոցեց գնդիցն վասերց
ի ջահէ անտի զօրութիւն
եկամտաբար վիճակիւսըր-
ել։ զ՚ի քոյդ լուծ ի մեզ
փրկեալ և օծեալ զբեզ

1	Ո՛ր-ին
	4 · 13
2	Ասէ
	44 · 8
3	Ասէբ
	4 · 10
4	Աստ-
	46 · 22
5	Աստու-
6	Հա-
	12 · 3
7	Ար-
	3 · 6
8	Ար-ին
	30 · 13
9	Ասան
	9 · 26
10	զաբա-
	4 · 2
1	1 · 1 · 67

փառատրութ՝ ապրածոց
երկրի ծանուցար։ Ո՛ր
մարգարէն կանխաձ գու-
շակեաց զ՚ի յորդանան և
զնաւարեալն լուան թագա-
ւանն՝ հոյլենի ձայնիւդ
նիւաձորաբ թէ ։ որ պատ
մէ՛ ի մէջ մարդկան զօծեալ
Տ՛ր ։ Ո՛ր աղաչանին ձայն՝
կանխաձ պատմէ հզօրիւդ
փառաց գոյս պատրէ՛ աս՚ի
զառեալդ ձեռնադրելոյ ։
2 Էօծ զբեզ աձ՝ աձ զո
իւրով ուրախութեան ։
3 Հոգի երեսաց մերոց ին-
քն ։ որ ի օծեալ անուանդ
իսկ ՚ի ծայն ։ որով զիջումն
կենդանութե ՚ի դէմս մեր
լոյս՝ բարեբաստութէդ զո
ազդեցեր ։ 4 Ստուգութե
ուսանէն երկնանկի՝ մարդա-
սիրութե խոստովանելով ։
առերով առ ոմն ։ ցի՛ թէ երդ
վեցար ի առաջի ինն օծե-
ցեալն ։ զնոր աձեսուցս վբ
կայերով՝ ՚ի կոչնկս ան
գամ՛ ոչ առի յամ մեծութեց։
Ա՛ղաչեցն երդ՝ 7 խոստով-
ցեալ գինի՝ զալ ծանու-

զի ընդ պարտուցն . եթէ ոչ զիւրականսն ման-
չոն՝ առնսէ մատուցանէ զի
ցեալ ի սանանէ : Այլ զինչ
օծանիցին . յ եթէ ոչ զմսխ
ցոյն թշուառ տեսութիւն՝
ի ձեռն տղին փոխարկե-
ցուք ի պայծառութիւն յա-
ւէժ ուրախութ . առնսէ
քո փրկեալ յոգւոյ զօրու-
հօր անուանիցուք : Այլ
զինչ արդեօք մատգարէին
հոգեւոր ըղձականութ ա-
մենատենչ բարձանացոյն ի
խնամալ . 4 որոյ ձերութիւն
առակի՝ ի ձէթ պատրաստե-
թէ : ‖ Այլ կամ օծանէլն
իւղով զգլխոյն վերամբառ
ձուլ . եթէ ոչ զհին խառ-
դախութ ագոյն առակու
՝ի սահ կործանմանն՝ կենա
գործեալ զերգուն այս հե-
նաց՝ պատրաստութ օծու
դակեցաւ : ‖ Այլ զինչ
հրամայեն լուսաւորչին շնոր
հակալութ . եթէ ոչ ի մէջ
նին անուանութ մարգոյն

Ո՞ որ ըստ օրինին անուանա-
գուշանման՝ ի խորանին
որ ի տաճարին՝ ամէնընտրել
նին կրթութ առաքեալ
մատուցեալ լինէին ի պահք
բառասնիցն աւր , և նուագիկ
իւղով խառնեցեալ , և
ըստ ամսոյ եզանց խնդր
կեալ , և սիրական անբաւ
ձայնեցեալ . ‖ և Հաւուց
ոնոյն թաթմանմամբ յայր
գակից Հարպին արիւն ,
ժայր խորհրդոյդ առ ձեռն
առեալ և նշանակիչ յայր
հայականը , քեզ Պատճին
ծնունդ օրհնաբանեալ մե
ծիդ տայ : Ո՞խայն գո օ-
ծեալ նորոգ և զարմանալի՝
ինքնութ Հանային՝ էութ
խնդապէս՝ լրմանը առիթ
անպակասելի :

Այլ զի՞ և ս իցէ բառնա-
պատիկս նշանակել առ այս
մեծ խորհուրդ անհասա-
նելի , և ոչ Հաշակել զբեզ
քաղցրութիւն : Ասեմ զի
զայս թէ զինչ իցէ իւղս .
եթէ ոչ զահագին թիւնն ի
հայոն պարտեաց առիթս

Լուկ. 1 ‖ 5
2 · 4
14 · 51
2 ‖—ղ
103 · 15
3 Ա.Թագ.
61 · 5

4 ‖—ղ
91 · 11
22 · 5

17 · 29

Ա Ահա ասեմ զայս առակ ինձ
առնելոյ ասասանձեռն ան-
ձին՝ եւ ես կարդալոյս ։

Բ Ընտրեսուցեալ այսու
պարզեօք՝ գոհանամ ի
քէն վերընծայեմ, հզօր ,
ահաւոր , բարձրեալ , ան-
քննելի , անվախ վախեալ-
մանէ միշտ համբառնեցեալ.
ար ար և միայն միշտ ար ։
Որոնեալ հանապազ յա-
ղեօ՝ անդադար երգեմայ
նուքը։ Ինձեռուն առնել
բարերարութե խոպան վրէ-
պէտյս ։ Տուր յայս քաղց
րութ՝ ով մասին միոյ ման-
ուկանն լուսոյ արժանա
նոր ինչ հանդիպելոյս ։

Գ այնուհետև բարի ընդու
նիլ ծածուկ խորհրդոյս՝
գրգռութիւն խառնեալ ընդ
արիւնս՝ սաել ընդ դառնի,
յ ընկալեալք ահ զողմամբ
քոյ ։ Ոչ զծածուկ գաղտ
նեացդ անտեսից՝ խնամտու
թեամբ քով յայտնի ա-
րարեր ։

Դ ոչ արդ՝ մեծութիւն քեզ
առնական առասանձեռն

ան

Ա Կորնթ
2 · 5

Ա Կորնթ
25 · 6

Յհ Ա
3 ՚Ի–ից՝
47 · 10
50 · 8

ձիզն և կատարեալ ներ-
ումն ինձ կիրսակցապէս մու-
տիլ ի յիս և համանուել ։

Ե Ոչ կամ զինչ մտագործին
ածանեալ ի բարեմասնա
զուարթարար օրհնութիւն
նդնական յայտնին վայելչապէ
ամանց աւետ, ։ օծեցին ի-
ղով ի մերոյ պարզելոյ ։

Զ Ոչ կամ զինչ խնամատարն
ար ի դիմաց հարկանին ան-
օրինադային , ։ հաստատ-
ցեալ զնս իւղով . և գեղեց
կազարդ խնծորով յարկել
ծածկեցեալ , և ի պարտէզ
իւղենաց տածեալ գրգռ-
ցեալ . եթէ ոչ այսու աչն
ընտրական նմութիւն հոգ-
ւոյդ ցեղալ ի տուն լոյս՝
տեսլեաք զանխմանալոյդ ի
մեզ բարձրութիւն գոլոյ ։

Է Ոչ արդ՝ քէզ միայն ներ
նամակալ պատճառ բա-
րի բնութեց եղելոց՝ ձեռն
հասանեալ տարածմամբ
բազկաց՝ երկիրանցս գոր
ծակցութիւ՝ պտուղ հեծու-
թեամբ՝ լեզուի և շնո-
րհացս ձոյնարկութիւ ։

խաղաղ, և արգանդ կե-
նաց հոգևոր ծննդեան՝
զառաւել քան զուրց յոր-
վեթե, ։ Զինչպէս ցնդի
անմահիդ փչման՝ առաւե և
ի սոյն արդիւնաւորեցեր ։
Երկունք կենաց ։ Որով
կենդանարար յառաջ եկեալն՝
և ոչ հեթանոսութեամբ վո-
խարկութեամբ ։ Ոչ ոչ ետես
գերեալ խաչական փայտի
ինչ երկրորդութեամբն՝ նրա
առեցաւ յերկրին խաւարի՝
ըստ նմանութեամբ քո սուր ծա-
գեցեր ։ Զինչ յայտ կեր
պարսան շնորհի՝ զանպակաս
լեալ անհատիդ յայտնեալ
աշխարհի՝ լուսաւորեցեր ։
Օ՜ մի՛ ոմանքն կարծեսցեն. և մի՛ ընդ-
դէմ լիասցի ։ Ըստ ոդոյ հո-
գեառդ բաշխման, և լուսոյ
արեգական տարածման, և
ջրական վտակաց գեղման ։
Օ՜ հաճասարապէս բաշ
խիր երկրածինդ մանա-
նայինն զուգամասնութեամբ՝
փոքունդն առաւել քան
մեծամեծացն ։

անընդունելի ։ Մեռանիցէ
առ՝ի գիտուն. մշտայժմ
՝ի բժշկութիւն ։ Օ՜ մա-
ցուցեր խառնեցեր ընդ
մերձաւոր դիւրագիւտ ըն
տանի նիւթոյն՝ զերասդ ան
հաս քումդ ազանդելեաց
ահաւորութեամբ ։ Զանգի զոր
երկինն ամ բարձանց՝ երկ
րիս լայնութեամբ՝ և անդնդոց
ներքինոց խորութեամբ՝ ծովուց
բազմութեամբ՝ ոչ զօրէ առ
նել այլ եւս զոյգն ՝ի մե
ծի՛ բերի ։ Ի փոքր գոյս
առաւականեցեր զօրութեամբ
առհասին ձգմամբ ա
նհրապուրելի ։ Օ՜ մի՛
նորոգ լիս երեսեալ յոյլ
էութի առ ազգս հարևանցի
երկեամբ լինչ վարկա
նիցի՝ վիրաւորել քան թէ
բժշկել անընտրաբար ըզ
կարծիս մատց ։ Զանգի
ոչ մարմին՝ քեզ հաճասա
պէս ծրծնաբանել ոգի՝
խակութեամբ և ոչ օրինակ՝ ։ յար
գեանցն ցորենոյ արարչա
պէս միշտ հանդերձեցեր ,
և կայական կոյսիդ՝ զարիւն

Ա Կոր.	։
26 · 26	
2 Յով.	
20 · 2	
Յհ. Ա	
5 · 45	
Ա Տիմ.	
16 · 18	
Ե Կաթ.	
8 · 18	

(Հատուածք անուշիկ
շնաձայն օրինակեցեր։
Ա Անուանիդ՝ զի ոչ կո-
ղովեց խաւսիլ ընդ քեզ ի մի ե-
կեղց խորհուրդսն զանա-
զան ծաղկանց ըստ հնոյն և
առաքելին բազմաբուրեան
սկզբանէ՝ զոյս իւղ օծու-
հրամանատուեցեր։ Ո՞ւմ
լեր զօրինակ փոխեալ զայն
առաջս, դու ինքն խաւնե
ցար ի սոյն մաքրուն վեր
նալոյս Հիմդ։ Որ թէպա
անհնա են համեմունքն
քումդ անուշք, և ընդ
օրինակսդ իրիք ոչ համեմա
տին. այլ ի ծաղիկ դաշտի՝
և ի շուշան հովտաց՝ և ի
նարդոս ընտիր՝ և կեղեւ
նոխազնիկ՝ խառնեալ հոտ
ածին յարմարութիւք հոտոյ
քաղցոյ, փիլիսեալ ոգեւոր
և աստիճ գինւոյ. ոչ սակ
քան թէ իւղոյ մխուք պատ

Ա Ա Ա

անքննին՝ որ զա̃մ լինուս ·
և իրի իմք ամենեքին ոչ
կարօտանաս ։ Ուստի ոչ
շփոթելովք 'ի հակառակաց
բանադատուե̃ց բաժանելով
կամաց մեկին առակիս, այլ
'ի սիրոյ հաւանութե̃ ա̃ծա_
պէս 'ի մէնջ պարարիս · վա̃
մեր ըստ մեզ՝ առ ա̃մ փոյել
չական նմանութ̃ի օրինակե
ցեալ ։ Նա որս՝ լոյս բարի
և հուր ջեռուցիչ՝ տապ սի
րոյ՝ առանց մասին ինչ շըն̃չ
մա̃ն անգթական սառնա_
ցրտութե̃՝ այս զանգուած
նիւթոյ կաթուածոյ ձի_
թոյ՝ մաքուր մոմոց տեսեալ
իմանի · որով յիրաւի՛ առ_
վա̃ յա̃ծ է միանալի ։
1 Սաղ 3 · 27 Ընդ սողոմոնի օծելոյ՝ 1 և
2 Երգ 1 · 2 որդեգրեցելոյ ա̃յ՝ երգեմ
բերանով հարսինն՝ երկնա
3 Յով 6 · 69 ւոր փեսայիդ բարեբանս գո
4 Երգ 1 · 3 հաբանութե̃ · համբուրեալ
յիւղս մոմոյ՝ 2 զհոտ իւղոց
քոց քան զա̃մ խունկս ։
3 Իւղ իբր զբանս կենաց
յաւիտենականաց ունողի՝
ըստ հոգելից բանի իմաստ

նոյն և ա̃ծաբան աւետա_
րանչին՝ 4 զհետ քո 'ի հոտ
իւղոց քոց ընթասցուք ։
Լըւացել զերեսս ջուրբք
կենաց՝ որ 'ի վեր է քան զեր
կին օդոյս պայծառին՝ և օ_
ծեալ զգլուխս անախտա_
կան իւղովդ երկնայնով,
յանդիմանի եղէց քեզ ու_
րախութե̃ զըւարթապէս
և ոչ տխրաբար ։
Այս իւղ իմանալի՝ պաշ_
տելի՝ և երանելի · ոչ
սոսկ օծումն ուղղոյս սե_
նեկի՝ և կամ հերաց վար_
սից գագաթան նպաստ լինի
մատուցանի, եթէ ոչ ք̃րու
նական կենսատու խաչին
տեառնագրեալ ։
Այն իւղ զարմանահրաշ
օրհնուե̃ լուսոյ՝ զհրեշն
և զխուժն՝ զհնդիկն և ըզ_
բարբարոսն՝ զսկիւթացին
եւ զհելլենացին՝ զդուժն
դժնէաբար՝ և զզարհուրա
տեսակ շանագլուխն սա_
կալիթխար՝ զաէրն ազատ՝
և զստրուկն ծառայածին,
'Քրիստոնեան արարեալ՝
ան

Հանդէս ընդդէմ ամբարշտաց։

Ա Ղ ե ք ս ա ն դ ր ի ա ց ։

Ա Ղեքսանդրիա քաղաք է ի կողմանս Եգիպտոսի, որ ի ծովեզերս կայ, ի հիմանէ շինեալ ի մեծէ Ղեքսանդրէ Մակեդոնացւոյ, որ եւ զանուն քաղաքին ի նմանէ առեալ է։ Ի սմա ոմանք ի հեթանոսաց ի ժամանակս Տիոկղետիանոսի կայսեր ի հալածանսն, որ եղեւ ի թուականութեան Դիոկղետիանոսի ՃԽԱ, ի ձեռն իշխանին Եղիանոսի, որ էր ի կողմանս Եգիպտոսի, ի ձեռն նորին ոմանք ի քրիստոնէից ի հալածանսն ընկալան զպսակ վկայութեան։ Ի սոցանէ ոմանք ի ծնողաց ազգեցեալ էին, եւ ոմանք ի մանկութենէ սնեալ ի ծնողաց հեթանոսաց, եւ ոմանք ի մանկութենէ ի ծնողաց քրիստոնէից սնեալ էին։ Ոմանք ի սոցանէ ի մանկութենէ ի ծնողաց քրիստոնէից սնեալ էին, եւ ոչ գիտէին զհեթանոսութիւն, այլ միայն զքրիստոնէութիւն։ Ոմանք ի սոցանէ ի մանկութենէ ի ծնողաց հեթանոսաց սնեալ էին, եւ ոչ գիտէին զքրիստոնէութիւն, այլ միայն զհեթանոսութիւն։ Ոմանք ի սոցանէ ի մանկութենէ ի ծնողաց քրիստոնէից սնեալ էին, եւ ոչ գիտէին զքրիստոնէութիւն, այլ միայն զհեթանոսութիւն։ Ոմանք ի սոցանէ ի մանկութենէ ի ծնողաց հեթանոսաց սնեալ էին, եւ ոչ գիտէին զհեթանոսութիւն, այլ միայն զքրիստոնէ

1 Երեք
28 · 13
2 Ի
2 · 11
3 Ոտն
14 · 61
4 Ոտ
16 · 16
5 յոթ
10 · 20
6 Ոտն
23 · 10
1 · 4
22· 42
7 յոթ
3 · 28

պէհաւ ի բանին եղբկիւրն առ իսմայէլն փախուստն, հինգհնուր առակագրութ ողբականաց շարադրութիւն, ելս յորժամ եղեր ամէն հանդերձեալացս ընդ ածելոյ քերօքէին · ու պահանջն հրեղինք հաստատել կա ուսցան։

( )րհնարանեալ ահսէո բուի առնուսլոյր ձեռնէպ լուե։ Ար տիկտ անձամ եա բանիւ՝ և գերազանցելոյ քննութեց · որ ամէնայն նաեն կինաց բնկիս յարա կայ՝ իբր նորածին չօծեալ ի քաղաքի դամբի։

2 Ի քահանայապետն հարցանէ, չդիտ եա օ ծեալն որդի օրհնելոյն։

4 Ի կերտնասէրն դաւա նութէ պետրոսի՝ ածեալ սիոն՝ որդի ոչ կինդանեցոյ։

5 Ի յապահսէաս քննողացն՝ թէ դու եա ածեալն աստն՝ ասէ մեզ համարձակ։

6 Ի ի կանոնականացն քոց հաւատոյդ զածեալդ ճա ուցիչ և որ ամենայնի։

II Ի հերովդէս յառաջ քան զայն՝ զածելոյդ անուն յայտնապէս հարցեալ։

7 Ի զինքդ գրեն՝ դու իսկ ասացեր՝ II զածեալն ոչ զերն դամբի՝ զանցս կիզչեն որդի՝ ժամանակաւ որդի։ Ոչանդէ այսպէս ընկալեալ վայելեալոյ զոյս թարգմանեցեալ։ որ ի մեզ բերի ծայրն կատարման խոր հրդեհական կոչմանն վի հակ քրիստոնէից նախա պետութեան։

1 Յերան ունի ահսէորս թիւն մեռանելոյն և որք բուի իւրաքանչիւրն ինձս էորս թիւ առկալի անուն ածուեր, որինչ զի ոչ ի հա մապատկիլ ուրուք յերկրայ նոցա ածանելով՝ այլ ածոյին, նոյնպես ոչ բերի մարդին զբազ անուն առան ձին հանարել՝ այլ զբրիս տոնէյն։ 7 Ի նոտնէլն նախ նոյն մեծութեբ մկրտչին ինուրբ զնորին հրամբերդին · քանզի չեմ եա ած ծեր ինոյլ առաքելոյն նր

1 Սամսոն շրջեւ ՚ի
ազգէ աւերտրանցն մեր
կամ՝ առաքելականացն լը
ծակցութիւք . իբր ազգա
կից հարազատ ձեռինդ այ
գործս վարեցեալք ։
Ընդդէմ իւրոց ծառանէին
և առանց մարդկային հնա
րից՝ անեամբ քո բժշկէին ։
Ա՜ր զի ոչ խառնայ ՚ի լու
սոյ և ցաւս յառողջութիւ՝ գի
շեր ՚ի տրտնջանէ՝ և մահ ՚ի
կենաց , այսպէս և ՚ի սոյն իրէ
սիրատարգեալ՝ ամ ըստին
երեւոյիք մերժին խաւա
նին և բնաւին ամիսիսին ։
Ընդդէմ ոչ խնդիք զարմանք
և փոքր գերազանք սարդից
և առնիճատոից՝ իբր ՚ի դե
րոց մահու՝ յոյժ նիւթոյ
ապառնալ պակասին ։
Այնպէս լուսիք շնորհի
օրհնութիւն սոյն իւր զօրու
ցեալ՝ և զմեզս վանէ . և ըզ
մարդկան չարեաց ջրէ . և
զբժշկիս մահու պատառէ ։
Ո՛չ է սէրազան կատարեալ
առանց ծանանն ժողովո
կութեան ։

(Բա . 2)

2 Աստ յատկապէս մա
հու խոցեալ մարդոյն
առաջին՝ այս դեղ փրկու
մատուցեալ տրամ ։ 3 Ընդ
անձարակ վիրացն յակոբայ
և խրայէլի՝ սոյն իւր պատ
ճառական յիշատակեցաւ ։
Ո՛չ յոյժ իւրոյ փափագեալ
դատիմ՝ 4 իբր ձիթենի պտ
ղաւից ՚ի տանէն այլ յօտար
յարտկայի . լքեալ զքնքուշ
տուին անգատին՝ զմերը
տութիւս շնորհ գոշակե ։
Ոչ զի ես ինձ զայսմանէ
հատել , և համայնին կար
ծել հատանել ։ Ընդ ոչ
վերինքն զօրին ձեռնադր
կուք լինել բանի՝ զոյն խոր
հուրդ ՚ի մատնատորէ լինել
հատելով նղանակել . քո
զամատել թէ յիսկուէ ։
Ընդ ամէն զեզ մերձ և յոյսի
անմահ թագաւորէ՝ ՚ի յոյժ
մեր երկրացեալ օրհնութե
նուէս . զոր արարեր և կա
տարեցեր առիս բարեխոս
նամբ , գթած և երկայնա
միտ . հարուստ առատ և
առատնայողութիւն ։ Ընդառաջեն ՚ի

1 Ա՜ռ 6 · 13
2 Գ՜ծ 10 · 34
3 Նաւ 19 · 20
4 Ա՜ռ 51 · 10

զի արդարացուսցէ զնա՝ ըստ
մեծի բազմութեան ամբարշտու-
թեանց նորա։ 12 Վասն այնորիկ
բաժանեցից նմա ընդ մեծամեծս,
և զաւարակալս բաժանեսցէ զա-
ւար հզօրաց, փոխանակ զի մատ-
նեցաւ մինչև ի մահ անձն նորա,
և ընդ անօրինացն համարեցաւ.
և նա զմեղս բազմաց վերացոյց,
և վասն յանցանացն նոցա մատ-
նեցաւ։ 13 Եւ ասէ Տէր. Արդ
յարիցէ ծառայ իմ արդար ընդ
բազումս, և զանօրէնութիւնս
նոցա նա տարցէ։ 14 Վասն այ-
նորիկ բաժանեցից նմա ընդ մե-
ծամեծս, և ընդ հզօրս բաժանեսցէ
զաւար. փոխանակ զի մատնեցաւ
յմահ անձն նորա, և ընդ անօրի-
նացն համարեցաւ. և նա զմեղս
բազմաց վերացոյց, և վասն յան-
ցանացն նոցա մատնեցաւ։

ԿԱ

1 Ուրա՛խ լեր ամուլ որ ոչ
ես ծնանէիր, ցնծա՛ և
հրճուեա՛ որ ոչ ցաւիցես, զի բա-
զում են որդիք անապատի քան
զորդիս որ ունի զառն։ 2 Ընդ-
լա՛ յն զտեղի վրանի քո, և զտե-
ղիս խորանաց քոց մի՛ խնայեր.
երկարեա՛ զպարանոցս քո, և զե-
րիզս քո զօրացո՛ ։ 3 Զի աջ և
ձախ տարածանիցիս, և զաւակ
քո զհեթանոսս ժառանգեսցէ, և
զքաղաքս աւերակս բնակեցուսցէ։
4 Մի՛ երկնչիր զի ամօթ ոչ կրես,
և մի՛ ամաչեր զի նախատեալ ոչ
լինիս. զի զամօթ պատանեկու-
թեան քո մոռասցիս, և զնախա-
տինս զայրութեան քո ոչ յիշես
այլ ևս։ 5 Զի արարիչ քո տի-
րէ քո, Տէր զօրութեանց անուն
նորա, և փրկիչ քո սրբեալ Իսրա-
յէլ, Աստուած ամենայն երկրի
կոչեսցի։ 6 Զի իբրև զկին թո-
շնեալ և տրտմեալ հոգւով կոչեաց
զքեզ Տէր, և իբրև զկին պատա-
նեկութեան ատեցեալ ասաց Աս-
տուած քո։ 7 Ի պահու մի զքեզ
թողի, և ողորմութեամբ մեծա-
մեծաւ ողորմեցայ քեզ։ 8 Ի սր-
տմտութեան սրտի երեսս իմ ար-
գել ի քէն ակնթարթ մի, և ող-
որմութեամբ յաւիտենից ողոր-
մեցայ քեզ, ասաց Երկնաւորն
Աստուածդ քո։ 9 Եւ ասէ ինձ
ջուրքն Նոյի այսուհետև ոչ
հոսեսցեն զերկիր, այսպէս երդ-
նուի ոչ բարկանալ քեզ և ոչ
սպառնալ քեզ։ 10 Զի լերինք
երթիցեն, և բլուրք սասանեսցին,
ողորմութիւն իմ ոչ երթիցէ ի քէն,
և ուխտ խաղաղութեան իմոյ ոչ
սասանեսցի, ասաց Երկնաւորն
Աստուածդ քո։ 11 Ով տառապեալ
և ոչ մխիթարեալ, ահա ես դնեմ
զքարինս քո ի ներկի, և զհիմունս
քո ի սապհիրոս։ 12 Եւ դարձից
զպատուականս քո ի յաղատա-
կարս, և զդռնս քո ի քարս ընտ-
րեալս, և զամենայն սահմանս քո
ի քարս պատուականս։ 13 Եւ
զամենայն որդիս քո ուսուցեալս
Տեառն, և մեծ խաղաղութիւն
որդւոցդ քոց։ 14 Եւ յարդարու-
թեան հաստատեսցիս, հեռի լե-
րուր ի նեղութենէ, զի ոչ երկնչիս,
և ի սոսկալեացն, զի ոչ մերձե-
նայ քեզ։ 15 Ահա ոչ ոք է որ
ինձանէ ժողովեսցէ, որ ինձանէ
ժողովեսցէ, ի քէն ոք ոչ անկցի։
16 Ահա ես ստեղծի զդարբինն
որ փչէ զածուխս ի հրոյ, և հա-
նէ գործ ի գործարանի իւրում
զամենայն գործ ըստ գործոյ իւ-
րում. և ես ստեղծի զապականիչն
կորուսանել։ 17 Ամենայն զէն
որ ելցէ ի վերայ քո, ոչ յաջո-
ղեսցի, և ամենայն լեզու որ
հակառակեսցի ընդ քեզ ի դա-
տաստանի, զայն դատապարտես-
ցես. զայս է ժառանգութիւն ծա-
ռայից Տեառն, և արդարութիւն
նոցա յինէն է, ասաց Տէր։

ԿԲ

1 Ուրա՛խ լեր ամուլ որ ոչ
ծնանէիր, ցնծա՛ և ար-
ձակեա՛ ձայն որ ոչ ցաւիցես.
զի բազում են որդիք անապա-
տի քան զորդիս որ ունի զառն,
ասէ Տէր։ 2 Ընդլա՛յն զտեղի
վրանի քո, և զտեղիս խորանաց
քոց մի՛ խնայեր. երկարեա՛ զպա-
րանոցս քո, և զերիզս քո զօրա-
ցո՛ ։ 3 Զի աջ և ձախ տարած-
անիցիս, և զաւակ քո զհեթանոս-
ս ժառանգեսցէ, և զքաղաքս աւե-
րակս բնակեցուսցէ։ 4 Մի՛ երկ-
նչիր զի ամօթ ոչ կրես, և մի՛
ամաչեր զի նախատեալ ոչ լինիս.
զի զամօթ պատանեկութեան քո
մոռասցիս, և զնախատինս այ-
րութեան քո ոչ յիշես այլ ևս։
5 Զի արարիչ քո տիրէ քո, Տէր
զօրութեանց անուն նորա, և
փրկիչ քո սրբեալ Իսրայէլ, Աս-
տուած ամենայն երկրի կոչեսցի։
6 Զի իբրև զկին թոշնեալ և տր-
տմեալ հոգւով կոչեաց զքեզ Տէր,
և իբրև զկին պատանեկութեան
ատեցեալ ասաց Աստուած քո։
7 Ի պահու մի զքեզ թողի, և
ողորմութեամբ մեծամեծաւ ող-
որմեցայ քեզ։ 8 Ի սրտմտութեան
սրտի երեսս իմ արգել ի քէն ակն-
թարթ մի, և ողորմութեամբ յա-
ւիտենից ողորմեցայ քեզ, ասաց
Երկնաւորն Աստուածդ քո։ 9 Եւ
ասէ ինձ ջուրքն Նոյի այսուհե-
տև ոչ հոսեսցեն զերկիր, այսպէս
երդնուի ոչ բարկանալ քեզ և ոչ
սպառնալ քեզ։ 10 Զի լերինք
երթիցեն, և բլուրք սասանեսցին,
ողորմութիւն իմ ոչ երթիցէ ի քէն,
և ուխտ խաղաղութեան իմոյ ոչ
սասանեսցի, ասաց Երկնաւորն
Աստուածդ քո։ 11 Ով տառապեալ
և ոչ մխիթարեալ, ահա ես դնեմ
զքարինս քո ի ներկի, և զհիմունս
քո ի սապհիրոս։ 12 Եւ դարձից
զպատուականս քո ի յաղատակարս,
և զդռնս քո ի քարս ընտրեալս,
և զամենայն սահմանս քո ի քարս
պատուականս։ 13 Եւ զամենայն
որդիս քո ուսուցեալս Տեառն, և
մեծ խաղաղութիւն որդւոցդ քոց։
14 Եւ յարդարութեան հաստատե-
սցիս, հեռի լերուր ի նեղութենէ,
զի ոչ երկնչիս, և ի սոսկալեացն,
զի ոչ մերձենայ քեզ։ 15 Ահա ոչ
ոք է որ ինձանէ ժողովեսցէ, որ
ինձանէ ժողովեսցէ, ի քէն ոք ոչ
անկցի։ 16 Ահա ես ստեղծի զդար-
բինն որ փչէ զածուխս ի հրոյ, և
հանէ գործ ի գործարանի իւրում
զամենայն գործ ըստ գործոյ իւ-
րում. և ես ստեղծի զապականիչն
կորուսանել։ 17 Ամենայն զէն
որ ելցէ ի վերայ քո, ոչ յաջո-
ղեսցի, և ամենայն լեզու որ
հակառակեսցի ընդ քեզ ի դա-
տաստանի, զայն դատապարտես-
ցես. զայս է ժառանգութիւն ծա-
ռայից Տեառն, և արդարութիւն
նոցա յինէն է, ասաց Տէր։

ԿԳ

1 Ա՛ռ լայ ինձ քնքշ և
արբշռեալ մշտապտոյտ. և
զշաղկեալսն զաս՝ չլայ
անուանեցեր։ 2 Արդ զա-
րուածս ամէն երկրի՝ ձառա
գայթիւք երկանիկ ընդհն
նոցին լցուցեր։ 3 Ընդ
ասա զիւրն անուանեցեր յա-
ծեալն ի յոտս, յօրինակ
ընդոստնելոցն մարմանաց
առ քեզ։ 4 Ո՞ւր ի միտս
պառնիկ ի գլուխ, նշանակ
սիրոյ գիտեր առ մեզ.
մշտադիմադէմ բաղձանօք
անսահմանելոյդ ի սոյն հո
տառեալ։ 5 Ո՞րպէս զի ան-
տիւ անխիտասրտելոյն՝ ո
րինդ յոտակոյս օրհնաբա-
նելիս զայլնահաւանն պատ
էիս կենաց՝ եւ հատորիկն
աշխատի քարոզել զանա-
ւետարանն զոր ի մեզ զեղեալ
է հարցն գիտացիր ի լուսին ածել
զեկեղեցին Հիմարասոյ։
1 Ա՛ռ լայ ինձ քնքշ և
արբշռեալ մշտապտոյտ. և
զշաղկեալսն զաս՝ չլայ
անուանեցեր։ 2 Արդ զա-
րուածս ամէն երկրի՝ ձառա
գայթիւք երկանիկ ընդհն
նոցին լցուցեր։ 3 Ընդ
ասա զիւրն անուանեցեր յա-
ծեալն ի յոտս, յօրինակ
ընդոստնելոցն մարմանաց
առ քեզ։ 4 Ո՞ւր ի միտս
պառնիկ ի գլուխ, նշանակ
սիրոյ գիտեր առ մեզ.
մշտադիմադէմ բաղձանօք
անսահմանելոյդ ի սոյն հո
տառեալ։ 5 Ո՞րպէս զի ան-
տիւ անխիտասրտելոյն՝ ո
րինդ յոտակոյս օրհնաբա-
նելիս զայլնահաւանն պատ
էիս կենաց՝ եւ հատորիկն
աշխատի քարոզել զանա-
ւետարանն զոր ի մեզ զեղեալ
է հարցն գիտացիր ի լուսին ածել
զեկեղեցին Հիմարասոյ։

1 ‖ Հոսէ 1 · 5
2 ‖ Ամոս 5 · 14
3 Հոսէ 1՝ · 3
4 ‖ Ովսէ 14 · 13
5 ‖ Հոսէ 2 · 20
6 Հոսէ 1 · 16
7 Հեսայի 1 · 3

գոտեն ։

Ի բաւական մեծ կիւրատակէ ապագայիցն ժառանգ

ցայգ յանձուրն փրկութ ։

Պատկառելի և անվանելի ծնունդս յոյժ ընդարձակ ի նոյնժամ և ի նահապետին ազգ գաց օտարաց ։ մինչև ա բեռնդ այ հաղորդեալ

ընդ քեզ ի ժառանգու հօրդ մատուցցես՝ որպես թեանդ ազգակցաւ ։

Օ՜ որ ներկուեալ ի մեզ անէրկնելի՝ ի հանդերձեալ փառան փայլեցուք ։

Պատճէր և ձոգի . զի մեք բեալ զարկածս խարեբու թենէն , որ ի բանսարկուին ներգործեալ թէ՝ նորոգ վո փոխանակ ։ հոգւով և մըտ մարտութէ՝ հօրդ երկնա ւորի երկրպագեցուք ։ բեւեռեալ ընդ քեզ յոտանի հաւատովք սիրելոյս ։

Ինչո՞ արդեալ յանէծս խա կապեա իւրա այս բռնապա տար խնկովքեր՝ վերնակա նից սիրոյ տեառնէիւն ։

Ա երդ և պատուս իակ պատ շաճ վարկաւ ի ձուս գոհա բանութեն ասելով յոյսին , ձոր էօծ զմեզ ձեռօք հան դերձ ի քո յո՝ ամէն ։ որև կինքեաց զմեզ և եւս զա հաւատացեալ հոգւոյն ի սիրոս մեր ։ Ինչ գարձեալ ։ յի՛ ասէ պատուեցուցանէք զհոգին սբ այ ։ որով կինք

ընդ քեզ ի ժառանգու հօրդ մատուցցես՝ որպես թեանդ ազգակցաւ ։

Օ՜ որ ներկուեալ ի մեզ անէրկնելի՝ ի հանդերձեալ փառան փայլեցուք ։

Պատճէր և ձոգի . զի մեք բեալ զարկածս խարեբու թենէն , որ ի բանսարկուին ներգործեալ թէ՝ նորոգ վո փոխանակ ։ հոգւով և մըտ մարտութէ՝ հօրդ երկնա ւորի երկրպագեցուք ։ բեւեռեալ ընդ քեզ յոտանի հաւատովք սիրելոյս ։

Ինչո՞ արդեալ յանէծս խա կապեա իւրա այս բռնապա տար խնկովքեր՝ վերնակա նից սիրոյ տեառնէիւն ։

Ա երդ և պատուս իակ պատ շաճ վարկաւ ի ձուս գոհա բանութեն ասելով յոյսին , ձոր էօծ զմեզ ձեռօք հան դերձ ի քո յո՝ ամէն ։ որև կինքեաց զմեզ և եւս զա հաւատացեալ հոգւոյն ի սիրոս մեր ։ Ինչ գարձեալ ։ յի՛ ասէ պատուեցուցանէք զհոգին սբ այ ։ որով կինք

ցայգ յանձուրն փրկութ ։

Պատկառելի և անվանելի ծնունդս յոյժ ընդարձակ ի նոյնժամ և ի նահապետին ազգ գաց օտարաց ։ մինչև ա բեռնդ այ հաղորդեալ

գոտեն ։

Ի բաւական մեծ կիւրատակէ ապագայիցն ժառանգ

զերկիր թագեալ ի հարսում՝
ոչ երեւեցուցանէ ինչ նշոյլ
մինչև հուպ լուցեալ վա-
ռելոյն։ Այնպէս և այս ո՛չ
ծուխ լուսոյ առ ի մեզ հե-
ղեալ՝ ի հանդերձեալսն ջա-
հաւորի։ Ա՛յլ ակն կրթպա-
տանին մեկնածոյ բացա-
րութիւն. ի նախանեացն և
այսք բերեալ բառնինջան ինձ
յարմարութեամբ հրաշապատում
երանգաւ գոնեալ։

Ա. ԼՈՒԿ՝ այսոցիկ պատճառ՝
վէհագոյն մասանց կէս
ցուցեալ ածականաց՝ արար
չութեամբ հարուածոցն՝ ա-
ռանց որոյ ոչ ի գիր գրելս
առնուին, և ոչ նորագիրեցի
անուանիլ, և ոչ յիշատա-
կիլ յորդիս յուդայի, և
կամ խրախոյս բառնալ յու-
նէ այլ յակոբայ. այս հին
թարգմանէն օգտեալ ձի-
թոյ՝ յորում այլ կարդա-
գրութիւնք խառնեցեալ
միմեանցն։

Ի՞ արտագոյիւ շնորհից։
Ո՞ւրք մերոց դիմաց։
Ի կարապետէ երեսաց։

գութեաւ՝ աղօթանուէր ա-
ղերսակիսն ասել սաղմո-
սիւն՝ ¶ վա՛ւ զամէնից սիրե-
լոյ քոյ՝ որ զատեցան ի քէն
զերեսս քո յօծելոյ քումմէ
հնչէ զատիկն, ¶ նայեա՛ և
տե՛ս յերեսս օծելոյ քոյ.
և արա՛ ողորմութիւն ընդ
օծելոյ քոյ։

Ա՛Հեղին զո՛ր քո՛ երկրպա-
գեալ պարզեատրուի՝
այս հինի լուսակիր։
Ո՛Հանդէր ոչ այլ մեծ բարձ
րուի յարքայուենէն ձոխու-
ասէ մարգարէին՝ ի դիմաց
զո՛ր ետր, քան թէ՝ ¶ գո՛ւի՛ ըզ
զատիկ ծառայ իմ, և ի՛ր
դրով սրբով իմով օծի՛ զնա։
Ասաւ կիրակի լինի յիշատա
կութ՝ զբոյդ համբուրեալ
լուսոյ ծուխի ետր քո՛ւ
ծանիցուք զբեզ անփոփոխ
հաղորդեանատուի, թէ զո՛ւ
ես ետ և ամէն յաւժի միոյն թա
գաւորութեաց. և
ձգնութիւնս օծեալ խոնհից։
փառաբանեալ երկրպագու
թեամբ էրկիւղ և սիրոյ։
Ո՛Հանդէր զո՛ր օրհնակ պատ

1 Կոր. 131 · 9

83 · 9

88 · 18

1 Կորն. 44 · 5

Ի՞նչ ես ուզում ասել, որ ինձ կանչես։ Լռա ու մտածեցի, նայեմ՝ ինչ կանի։ Ինքն էլ լռեց։ Ես ասի. «Ինչո՞ւ ես ինձ կանչել»։ Ասաց. «Ես ուզում եմ, որ դու ինձ ասես, թե ինչո՞ւ ես ինձ կանչել»։ Ես ասի. «Ես ոչ մի բան չունեմ ասելու»։ Ասաց. «Ես էլ ոչ մի բան չունեմ ասելու»։ Ես ասի. «Ինչո՞ւ ես ինձ կանչել

կամ հացի բնութիւն զանազան հաստատած, այլ նորոգ ինչ յատկութիւն ի մասնաւոր ազգատոհմութեան առնօրինած պիտ առնագրի. սակայն ան հաստատէն վերնականսն՝ և զանոնցն ունի անքննելին։ Վասնզի որպէս աստուած խակ և խակ։ Ի լոյս անմատոյց ասի. խակ անատհման փառաւորութեանն՝ երանելի կամ լինի անբաւուած՝ ի խաւսուր անշնորհին ծառայելոյ խնամոյ փակեալ արտաքուստ ի ձեռնասկուածոց մերոց և մասանց։ Պարտական և այս ծառայն լուսոյ՝ ի լերկնից ունանց հաղորդութեան ի հոգի ձեռնութենէ՝ դժուարանալոյ անհնազրութեամբ մատոյց առնելոյ. վասն ոչ զօրելոյ երկ բանիցն բնութեան զիակն գիտելոյ։

Խակ զերկնաւորութեան ծածկաւ կնճռացն՝ անդատելի յինքեան հայրաստուածայր արիւնք ունի։ Վասնզի ի կոչումն անուան բարձրեալ ինչ նմանակերպել՝ կրկին մեծանալոյ

խնդրելոյ լսոյ քերթուածին բառի։ Ոչ լսոյ խորհրդեն հոմերոսին՝ Թուղթսնոյ ներաղ խնամել ինձ մայր։

Ի յայնիկ է՝ առ ինքն ձգ գօղ զմերս բնութիւն զօրանալ։ Ուր կայսեն հաստատուածոյ ջենոյ փոփոխմամբ զիւրոց լուծանականութեանն առ աւետ զանին լուսաւորութիւն։ Ուր երբեմն զդեղ մածուցիչ կամին՝ ի նոյն ինքն կերպս նակել զընդհանրս իմ վայրագութիւն, և զաղբերց հերձեալ մշտահոսութիւն։

Խակ մանաւանդ, որ և այս միւռոն՝ լսոյ այլում բառի ցուցանել, այսինքն է մկրթին։ Ուրև խաւարչուտ գոլ և ծածկեցեալ կամ անտեսական։ Ուրև աղն կոչումն գլխաւոր ջ՝ օ առաքեալ։ զանգի ապրմարև յիւր անուն անուանն նորոգ նակի։ Ո՞ զի այնքանին է այս խորհուրդ՝ յաւէտ քան զնամ սրբութենէն արբոց։

Օ՜ մի՛ ևթէ ջոյ օրհնակաւ զաղբ ինչ լեալոյ, և

մեղկութիւնք զկնոջս Հայելա-
տրոսին՝ եւ կամ զարկիւած
վերանձանձութիւնք մեղեալ
Հետաւ ուժգնաբարբառ խր
ծոյց թմբկին գործակոնու-
թիւն. Զսացիր նմա գիշեր
անխափան թռուլատուն
կեալ՝ ի տարին կորսուան
քարշ՝ զօրինակ մերոյս
գոյութ: Ասելոք յաւել
վերսին գարձեալ ընդ ան
Հաւ խորհրդոյ խաչն քոյ
քեզ: Իսկ մկրտեալ ի տէր
կենդանութեան՝ անվախճան
կենացդ առիւծ Հաղորդիմք
Ա՛քեզ խակ ասծ Համայնից
խրախուսեալ՝ Հաստատ ամե
նեւին անՀաւատածելոյ:

Ա՛յս իւղ զգերշելոյն. ա-
ռակուածան յանուն քոյ՝
նշանին բարձրելոյդ Հաւա
տոյ Հաստատ. շնորհ ընձե-
ռեալ զուգափառ ենամբ
նուռիդ արեան կեցուցիչդ՝
նոյն անվանելոյ փառաբ ալե
ակեալ մեծացուցանէ:

Ա՛յսոր անուանի իւղոյ օրհ
նեալ ե՛ստ մկրտարանիցն
նուէ:

Ա՛ռանձեալ՝ այլ ինչ կերպա
ցուցանելով զանս ա՛ի
նոյն պատկեր յայտնութեանէ
լեալ. Ա՛ն զի ոչ մեռանիմ
զինեա նոցիւք որ ի գիտէ
մեծիդ քաղցրացուսն՝ ի՛
ըստուին գոհանալի օրհնել
Ա՛նալի՝ 4 մեղս որ ի գառ
նոյ. այսինքն նշանակ ինն
յաստուածային քաղցրագոյն
կրից տուժանանաց. որ և
միութեան աստգաբանեալ
մեկնեալք՝ ըստ մեզ մեռ
լութեան ազգականութ:

Ա՛նալի այսոր օծմամբ հո
գեւորականաւն՝ խոնարհ կամ
հետեալ ի՛ անոսիութեր մա
հակերպական աստղոյտեղ
ըսկան հեշտութեց հակա
ռակողին: Ա՛ր օշախնամ

Ա՛ռ Ե՛ղ
4 · 24
2 յոփ
1 · 5

3 Կոռնե
10 · 17

4 Կորնթ
15 · 28

5 սղեփ
1 · 20

գալստեան . ասի զայս լոյս
ձրագի համարեալ ի կիր
արկանելիք :

Արձել՝ ըստ գծագրացն
գումարուած . քանանէրիցն
շաբաթուան թէ . որ յայթե-
թեսանցն առեալ վերաթըմբի
մինչև ի քառանեղտղ երկ-
րորդն կարգի . յորում զայս
խորհուրդ խորութեամբ ան-
տուտա թարգմանեալ՝ ձա-
շակ հեղաւրից որոց հաղոր
դին՝ զամբել պատրաստակամ
առնելոյ յարմարութեամբ :
Ընդդէմ յոթանեղիկ ան
տի գրոց ի շրջիկհարիւրն
փոխաբերեալ՝ առուգարտա
նօրէն քննութեամբ ընդ ձի-
թոյն անուանն նիւթ ձշմար
տագրի : Որ կերպարան
ա արդեամբ խմորոյ՝ կինքն բա
րոյն զգանկուածն զգրեղա
պէս . որ ոչ ստկանէ ի յոյր
վէն պարագայէ , քան թէ
ի նոյն իրն դարձուցեալ
լուսաւէտութեանն առա
կին՝ զայս առ ինքն վերա-
բերեալ աշեցուցանէ :

Այն լուր հեզութեամբ մինչ

նախանձայնութեամբ . զի ի հասա
րակաց կազմեցեալ բազում
անուանց զօրութիւն ոչ
գիտալ՝ ի խակութեան տր
կանձից և օտար կարծեաց՝
ի տեղի օդոյ վերաբերեալ
առ նոյն նիւթս կենաց՝ հա
ստեն ներգործէ : Օ՛ի և
որ ի տեղ մնոյն պատահա
նաց մրտաբացիկ թափան
ցանցութիւք՝ յանուն մեծաւ
ախտորոյդ զօրութեամբ՝ ի խո
հական իւն համեստութեի
և անապրեցեալ . առ ըղ
ձալերս օթևանն հոգւոյդ՝
անազդելի պատրանաց ես
լին խաւարասիրալ խորհրդա
խոցին , այսոր լուսով գըս
պեալ ամիսիկիք ի նրբագ
գոհութ երեկոյեանցն պատր
տանն ընդ երկնայնոցն զամ
պատից , առ օրինակ վան
տնեն ընդհանդ որ ի մեզ , ի
ոչն յիշատակ փրկութ բա
րեացն տալոյ անկեցեալ
Յաղի : Ըստ Յաղկաւետա
եղեալ պատգամին ի տասա
ընդհրեացն պատրաստաեալ
յեռնում գիշերի մեծիդ

Մա
13 . 33

ընդարձակութիւն. պատ-
րաստ լինել ընծայելոյ զոյս՝ ի
փառս սպասնելացն հան-
դերձելոց: Ա՛յս հայրապ հո-
գևոր երկնանիկ և վերին-
նշոյլ՝ ի դէմս երեսաց իմ
պատկերի՝ քո՛ւմդ նշանաւ
Քահանայութեան:

Ա՛յլ զանգի՝ իբր անհաս
ոչ ըմբռնական այս մեծ
գործոյ՝ արուեստ սպասմամբ
ի թեւս թեթեւս մատց պոյ
մանել՝ անդր քան զկարծիս
ոշոյ խնամոյ՝ անչուն հե
տեւման անհետ փախուստիւ՝
ըստ ինձ միջոցաւ իրարու
որոշեալ փակեցաւ կնիքն:
Ա՛յ օրհնակիցք կացուցան:
Ա՛յ նմանեցան զուգասուս
նուէ: Ա՛յ սահմանեցաւ
ձեւակերպու[թ]ի: Ա՛յ կշռե-
ցաւ ընկերին չափով:
Ա՛յս սկիզբ ընդ ծածեան խոս
չոյ նշանի՝ հասանատու[թ]ի
սրեան կենցաղիդ՝ հոգիս
պէս գերապատուեցեալ:
Ա՛յդ արդ՝ օրհնեա զմեզ քոր
սուխս և ի տուն: Ա՛յնուհե՝
անուանդ քո սրտագո՛ր, լու-

համբարձման և խոնարհու-
թե՛ օրինակ և նմանութի՛,
առանձն կանգուղ պատուա-
սաստեալ ջամբի. հաս-
տատեալ և բարեյաջողեալ քան
զի կերպարանեալ: Ա՛յդ հա-
մայնից լուծանականաց՝ հո-
գևոր և ըստրածորելի
նուիրեցեալ՝ գերապատիւ վերա
ղբղխանաց հրաշափառ խոր
հրդոյ պատկեր: Ա՛նանձն
և յանման ինչ մտրճոյ ար-
կեալ՝ ոչ լսուն գինուոյ ձևոյ
և կամ ջրոյ թացուկ մեղ
կի՛, այլ ի տաքնին պատուա
ձին պահէ: Ա՛յսպէս ըն
կալեալ զջոյդդ բարեաց
անչափապար առաքեա՛ի
ոգիդ այդ կենդանեաց՝ զբեր
բանեալ այս օծեալ[թ]իւ՝
ի հանգստոց դրախտիդ ար[ա]մ
քո զբուխ. և ի բնակ[թ]ի
ընդոյս՝ հոգևոր քո տապա-
նակիդ: Հանապազակալ խոր
հրդով մատցես թէ՝ յանձն
յոյժ ընդունելի նորոգ փայլիլ
բազմանձնական ծաղկոյդ
կո[թ]ի՛ ի տարածումն յոգ
նատեսիլ զարմանահրաշ

Ա՛զ զրոսել զսուրբ զգեստսն զայն, եւ
զարդարել զանձինս իւրեանց, եւ
զամենայն ինչ զոր ասացեալ է
ի սմա գրոց։ Ա՛յլ եւ զայն ոչ
ծածկեցին ի մեզ, զի ոչ ինչ
ամենեւին ամենապատրաստ
պղծութեանց ի կարծեսցի
նուագդ անուանն վիճիդ յա
նակաչեցեալ մերոյ արձանա
ցոյցդ՝ ի քեզ հաստատեալ
անբեկանելի։ Ի հոգի ընդու
նակ վերնամըգանակ սկսար
պարգեւի սուրբ վառելոյն
Ա՛ղ ողջոյն ըստ ըստ։ Ա՛ղ այ
րիկ հուրբ։ Ա՛ղ ցրտանալ
՝ի սառնութ։ Ա՛ղ վնաս
կուր հոմանի շիջանիլ։ Ա՛ղ
աղաւեղիլ յուրուականն ինչ
պղծութ։ Ա՛ղ զպահեալսն
զարմն մատանել. եւ ոչ՝ ի ըս
տորև երկնի՝ զմիմեանս գան
նեն կենաց՝ յիմարութեան
արտաքս հանել։ Ա՛ղ անպա
տուական ձուկ՝ ի թեւոց քոց
օդնականութ. եւ ոչ զեա
ցեալն ի մեզ ծածկիլ՝ ան
մաքրասէրս ի բաց մերկա
նալ։ Ա՛յլ երկնաւոր քո՝ ի
սոյն հրացեալ։ Ամենեքեան
զարթուցեալ։ Ամենայն ըստ
ըստեալ։ Ա՛յսր ապրեալսդ
ասէր, երկնաւոր, և զար
մանաւոր, ի գովեստ մեծ
ասացեալդ անձառելոց մաքրակիր
բանից՝ բուրվառաւոր խնկել։
Աբ, տէր, անքննելոյն, անապա
տում, բարձրացեալ, ողոր
մած, վերնագործ, ձկնա
րիս, բարերար, և ստեղծ,
Ա՛րա սոսկաւ միտք թէ։
Տ՛ուր և քաւութիւն։
Պարգեւեսն բժշկութիւն։
Հանգերձեալ շնորհ։
Ա՛ռաւաձեռնեան երանու
թիւն։ Ծածուկ այս ձիթոյ
երկնանձրև լուսոյ՝ անա
պատ գալոյդ։ Ի՛ւղեալս
այս թեզան բանաձրակեան՝
մի՛ մոռչ և մի՛ գրուէ ցաց
տխրականութ աղտոց մե
ղանաց շաղախել երբէք զո
գոյս կերպարան։
Ա՛ղիւ՛ սոյն լինելն ոգոց մատ
չին ծածանիլ սովաւ՝ հատու
ցանողական պարծանդ սիմ
նիլ գերագոյնդ։ Աբ վայել
լուր երկնակապեալ յոգի
զարդարութ։ Ա՛ղիւղի հու
սոյ լուսափառ և ծածանիլ
մերձեցելոցն ի սոյն ընտ
րութի՝ մոռ կրկնեալ
և բազմիմաստ ջերմութի
սոյլ յօրինուածոյ։ Ամե
նայնին ամենապատրաս
պնդութի ի կարծեսցի
նուագդ անուանն վիճիդ յա
նակաչեցեալ մերոյ արձանա
ցոյցդ՝ ի քեզ հաստատեալ
անբեկանելի։ Ի հոգի ընդու
նակ վերնամըգանակ սկսար
պարգեւի սուրբ վառելոյն
Ա՛ղ ողջոյն ըստ ըստ։ Ա՛ղ այ
րիկ հուրբ։ Ա՛ղ ցրտանալ
՝ի սառնութ։ Ա՛ղ վնաս
կուր հոմանի շիջանիլ։ Ա՛ղ
աղաւեղիլ յուրուականն ինչ
պղծութ։ Ա՛ղ զպահեալսն
զարմն մատանել. եւ ոչ՝ ի ըս
տորև երկնի՝ զմիմեանս գան
նեն կենաց՝ յիմարութեան
արտաքս հանել։ Ա՛ղ անպա
տուական ձուկ՝ ի թեւոց քոց
օդնականութ. եւ ոչ զեա
ցեալն ի մեզ ծածկիլ՝ ան
մաքրասէրս ի բաց մերկա
նալ։ Ա՛յլ երկնաւոր քո՝ ի
սոյն հրացեալ։ Ամենեքեան
զարթուցեալ։ Ամենայն ըստ
ըստեալ։ Ա՛յսր ապրեալսդ
ասէր, երկնաւոր, և զար
մանաւոր, ի գովեստ մեծ
ասացեալդ անձառելոց մաքրակիր
բանից՝ բուրվառաւոր խնկել։
Աբ, տէր, անքննելոյն, անապա
տում, բարձրացեալ, ողոր
մած, վերնագործ, ձկնա
րիս, բարերար, և ստեղծ,
Ա՛րա սոսկաւ միտք թէ։
Տ՛ուր և քաւութիւն։
Պարգեւեսն բժշկութիւն։
Հանգերձեալ շնորհ։
Ա՛ռաւաձեռնեան երանու
թիւն։ Ծածուկ այս ձիթոյ
երկնանձրև լուսոյ՝ անա
պատ գալոյդ։ Ի՛ւղեալս
այս թեզան բանաձրակեան՝
մի՛ մոռչ և մի՛ գրուէ ցաց
տխրականութ աղտոց մե
ղանաց շաղախել երբէք զո
գոյս կերպարան։
Ա՛ղիւ՛ սոյն լինելն ոգոց մատ
չին ծածանիլ սովաւ՝ հատու
ցանողական պարծանդ սիմ
նիլ գերագոյնդ։ Աբ վայել
լուր երկնակապեալ յոգի
զարդարութ։ Ա՛ղիւղի հու
սոյ լուսափառ և ծածանիլ
մերձեցելոցն ի սոյն ընտ

լութեան դանդաղել՝ ի
կոչ ։ Ոչ թէ ընդ ծու-
յեր ։ Այլ եթէ ընդ ան-
յայտ՝ առաւելիս որոտա-
տու ։ Ոչ ասէ զի ոչ
ծեան վայրկենական փայ
ու անօթոյ՝ առ քունս ան
կարծէ՝ առաւելիս որոտա-
ցեր ։ Այլ եթէ ընդ ան-
ին ինչ զարթուցել՝ անձ
կոե սիրոյ քոյ միշտակի
ի լուծել հնազան փայտիդ
հրաւիրման ։ Այսպէս բախել
զձայնարձակուեցան զազա-
ղարան , սթափեցաք , կանգ
նեցաք , ի վեր յարուցեալ
ի մեռելոյնակս թմրմանէ ։
Աւասի երբ կոչմամբ ըստ
փանայ բանի՝ բերեալ ձեր
գեցաք ի ժամ պաշտաման
օրհնաբանութ , յանդիման
լինիլ քեզ ուրախութ՝ հան
դէպ հաստացմանս բեմի ։
Ո՞հ փոյք քեզ անուան
մանն անուն՝ և անբաւական
դակելի զօրուի ։ որ այս
քանեզք հնազանդութիք՝
ընդ փիլոսոփ խոտ հոգա
ցար ։ Վոշնարանեալ ան
երջ խոկուի ։ որ կերպաս
բանեցեր հրաշիք աստեղս
սին զհանդերձելոցն նման
նութի ։ Ոնդունայն գոր
ծեան վայրենականաւ փոյ
ու անօթոյ՝ առ քունս ան
յայքեր՝ աստուիկս որոտա
ցեր ։ Այսպէս ընդ ծու-
լութեան դանդաղել՝ ի

ի Ա՝ ա
16 • 16

Ա ՀԱՅՆ ՄԱՐԴԱՍԷՐ ։

Ա՝ զբնէն բանիցդ ։
Ա՝ լսայն մարդասէր ։
Ա՝ բարիչ երկնի և երկրի ։
Ա՝ Մարդ ան կենդանութ ։
Ա՝ զաստացեալ , պահեցեր ,
և թագաւորեալ ։
Ա՝ քեզ սիրոյն սիրայն ծ
ծելոյ՝ յամենեցուն օրհ
նութիք երգոց ։ Ա՝ լեր-
լեզուաց ։ Ընդունիր ձայ
նիդ ։ Հայրենական օրհնու
թիւնք գովեստից ։ Ընդու
բաստութիւնք շնորհաց ։
Արբանեակք սաղմոսաց ։
Ա՝նդ հօր և ընդ հոգւոյդ
սրբոյ յաւիտեան յաւի
տեանս Ա՝մէն ։

Ա՝՛յս է ցեղ արդարոցն ։ Ա՝յս
է սերունդ որ փնտրէ զերե
սս քո ։ Ո այս արդեօք
ի սերնդէն սորա ։

ՀՀՀ

սառնալ՝ կրծոքն առաջս
կիյնա ուսոյ՝ զայս իբր գործե
ցեր ։ ¶ արապան վանիլ
քաղաքացին կզսկաց եղեալ
կազմեցեր ։

¶ առաջարեալ յանէս ան
բան բարձրութիւն մեծից
այլ ։ որ փոխարկիցեր զիայ
տին պարսիս՝ յաշխատութիւն
շինարհոյդ կենաց ։ ¶ մատո
նացուցեր վերատին դարձել
զիմաստս ցնդեալ՝ հոգևո
րական հանձարովք ։ ¶ այր
կատ կռնամբք զանգիժ ձկան
հարուածոց օձին՝ առանց
մատացման միշտ թարգման
նեցեր ։ ¶ Ընդ Հրոյտոյ
թեղ գնացեալ՝ զկապն
երկրկին՝ իմ ձեռամբ
զ'ի կատարած ին առիմբ
կրկնեցեր ։

¶ առիւծ ներքոյից բեր
մամբ խնկոյ վեր առա
քեմ քեզ անվեհարհնամ ։ զի
զ'ի առաջակին կռոցն բազ
մատուածեաց՝ առաքել
յանձնախառնեալ ուրացոյր
զանձն իմ պարտաւոր
քո երկրպագութիւնն ։

գյանդիմանութ խրատո
խառնեցեր ։ ¶ հոյլ երկին սի
ղոյդ հեզութ՝ զոժգնու
թիւ հայհոյանն յարեցեր ։
¶ ընդդատս զարկուած եր
կաց միջնորդոյց՝ մարգա
րիտս քաղդր անձրևե
ցեր ։ ¶ չ մեղմութ մեղմա
կան վանիլ ներկմամբ ըն
կերացեր ։ և ոչ անխնամս
բար աչառութ զատա
պետ հոգիս զարկութ
ցուցեր ։

¶ ընդդատական երկրպա
գութիւն առեղծելոյ բար
լիս ։ որ այժմիկն ցուցեր հա
մայն յայտնապէս զօրինակ
աչիզ բարբառոյն՝ մեծի
աստուն յարութ ։ ¶ ընդա
նացուցեր ի զաղափանէ
զժոխականն անբանութիւն ։

¶ ընդիր երեսաց կոչեցեր
զպատասխանիս ի զինիդ ու
բախութ ։ ¶ բարեր զարդ՝
լինել հանդերձիդ անարատ
հարսինն աստ ուր փեսայիդ
¶ երկուցեր փոքր այս իբր
թանաւ զատապատասխանին լոյ
ժիմաստութիւն ։ ¶ ած

մանքն : Ազգակից հան-
դուրժանութեան 2 կենացն փոյ
ան որ ի դատաստիւ այ :
Աղաւնի բարձրաբ հնա-
նան փոյթ ընթացիւք ի
յարկին օդնեալ : Պատկեր
առաքի ‖ անկոյն գիտաբ
ի կարգ ընտրութեան բա
րոյն և կարի : Ընդհատակ
ձեռ ընդարձակ կերեսս
կերակուր հոգևոյ արբու
զինչան խոստիւ : 3 Ա,տեսիր
կոյց աբեսամատոյց փոյց
գալատեան ի դիմոյն պա-
հեալ աբ թագաւորիդ :
Ընդդատիչ քաջերբանական՝
մեք բառարանից խրախճանու-
թեան : Ընդհատական սի
բարկու՝ անձնասիրութիւն
կցորդաբ : Ը գերազանց
քաղցնեցայ՝ ամենայն կա-
սին թագուհոյ : Ընդրա
րիչ ծածուկ պահնութեաբ՝
որ ի հոգին ե վայելչաբ : 4 Ա,նձնութեաբ պատգամին
սինայ , որ ի ակբատնեայն
սրտին առաքիբ :
Ա՞ինչ օրհուդ պանծալի
անշուշտիկ որդոց մայր ե-

Ա՞րիմա և աշխարհս ընդ
գրաւ փայտիւն՝ զձեռնար-
տութիւն քարոզեցեր :
Ա՞ենդաքեցեր այսու պատա
հառաւ պատշաճականաւն՝
զնոր աբեսատութեդ պա
տիւ : Այդն ինքն սրտակից
բարձրութ գոչման ըստա-
ղութիւնդ քո՝ արձայ ա-
տութեդ կոյսերայց երկրի
ոյր քո : Ա,շխոյժ խրախու-
ութեամբ հանդիսի մար
տի գոյ ք՝ յորում իմա-
նալիս փարատեալ՝ կապեալ
ընդունելցաբ : Ա,ոգիդ հա-
նապազորդեան՝ գնոյդ գո-
գաթան հպարտացեալ չա
բազդիցն՝ շերտս այս աս
շեցեալ : Ա,ովաբ գոյա-
լիս ի պատերազմ որդիքն
սիօնի ։ ընդգեմ աշխատիս
կալցին խաբարի : Տօն լիս
ծածանեալ կրիտուք կար-
գեալ ի հետաստս այս դը
րոշեալ իշխեալ առանց
հնանալոյ և ևմ խոսմանաւ :
Ա,շխանակից ժամանակի ա-
պագային հաստուցանն՝ ի
բազում անգր ծանուց-

Եղուսաղէմ՝ սուրբ փառս
1 կեռ 6·3·13 զարդերդ։ ¶ Երազդին քան
զերկիրս մոլորեալ եղեալ
քոյ՝ զանազանեալ բնութեամբ
սուրբ հարեցեալ տապալեալ
2 ¶ ա Կաղ 17·49 ցեր։ 2 ¶ Կարծես արձակեալ
ցեր պատմիւռս այսոքա փոյթ
առեալ ընդդէմ գողգոթայի։
¶ Ոչխարն ետրոգ կատա
ղեալ՝ վկայ աչխարհս կոչ
ծանանեն առաւոտի։
Օ՜ի խոր ակնցեալ ար
տասու մեղայն՝ մեքենայիւս
այսոքա խզեցեր։ Օ՜տառ
ցեալ գործոցս իմ պատուոյ՝
այսոքա երախտեօք ընդ հաս կա
պեցեր։ Օ՜ի եթէ այլ ինչ
ձայն բանիդ այ անձանձ
նախապատրաստեալ եկաւորա
քեն՝ ոչ սիրեմ, քան թէ
ձշմարտեմ։ ¶ Տակաւ ամենայն
այս ներքոյ հոգեկրի՝ մե
ծութեի գործոցդ մի առա
ջելոցդ պատմեալ հոչակին
¶ Ինքսեռ օգնականութեամբ
վերնապարգեւս և փոյթս
առաքս՝ ¶ ի յոյժ անպատրաս
պար ապաքինեալ երկրա
կանաց զարմանագործեցեր։

Եղուսաղէմ՝ սուրբ փառս
զարդերդ։ ¶ Երազդին քան
զերկիրս մոլորեալ եղեալ
քոյ՝ զանազանեալ բնութեամբ
սուրբ հարեցեալ տապալեալ
ցեր։ 2 ¶ Կարծես արձակեալ
ցեր պատմիւռս այսոքա փոյթ
առեալ ընդդէմ գողգոթայի։
¶ Ոչխարն ետրոգ կատա
ղեալ՝ վկայ աչխարհս կոչ
ծանանեն առաւոտի։
Օ՜ի խոր ակնցեալ ար
տասու մեղայն՝ մեքենայիւս
այսոքա խզեցեր։ Օ՜տառ
ցեալ գործոցս իմ պատուոյ՝
այսոքա երախտեօք ընդ հաս կա
պեցեր։ Օ՜ի եթէ այլ ինչ
ձայն բանիդ այ անձանձ
նախապատրաստեալ եկաւորա
քեն՝ ոչ սիրեմ, քան թէ
ձշմարտեմ։ ¶ Տակաւ ամենայն
այս ներքոյ հոգեկրի՝ մե
ծութեի գործոցդ մի առա
ջելոցդ պատմեալ հոչակին
¶ Ինքսեռ օգնականութեամբ
վերնապարգեւս և փոյթս
առաքս՝ ¶ ի յոյժ անպատրաս
պար ապաքինեալ երկրա
կանաց զարմանագործեցեր։

Հրաստանեալ ¶ Նոանդ
անքննին մարգասիրեալ
բարեխնամութեամբ. ընկեալ
խորհրդով բարեմասնութեամբ
անգրծագրելի կերպարան
լուսոյ։ ¶ Որ կրկնամիր նր
շանաւս այսոքա՝ նեռս ար
ձակիցեր հեռանիցս ձայ
նատուկսն՝ օգտչաս՝ և
յարմարագործեալ՝ ուռոց
վինչեան ոչի կճնդանի։
¶ Ոյոմ անսխալ հանդիպ
մամբ զնպատակն խառա
րեալն աղերնաւորին գաղտ
նութեբ՝ յաւէտ կործան
մամբ ի չեռս ընկճեցեր։
Ոչը զպատանեշս ամրաբերձ
բերդամարտութեբ՝ կանգ
նաչուս անվարկելիս,
առաւտս անտանօր զկոչ
դիպաւածս այս փոյթի զարկ
մանն՝ հրեշտակ կամարար՝ թըշ
նամին ներքինակ վերս յա
զարկեցեր։ ¶ Անմիս հրա
մանի մեծիդ անվարկու
ծութեբ շնորհիդ արեամբ
քո խաչեալ՝ զայս եղբայր
խնդիրդ՝ մոլի գառագին,
իբր զվաղիդ սրկիանակ է

: Հռո. 6 . 4

նորին նմանութեամբ, ժամանակել թէ՛ ընդունիլ զանգս հրաժեշտ : Օ՛ որոց մեռանք կարկատեցաք :

Օ՛ ցանողին ցորենաց հր բոսնաւոր կերպարանօք վիշտն բազմատեսակ վիշտն : Օ՛ սուր աստիճան : Օ՛ հանապազորդ դիմեցման : Օ՛ յորում ցերեկին՝ վերայ վայրենական խոտհրդոց : Օ՛ դիւացն կամ քաւ : Ցորմէ զարհուրելին յայտ լինէ փոքունէ՝ առ ի առեալ մեծաւ զորութ : Արդ լինի ծանօթութ յայտնի՛ գիտացիք թէ՝ : յայս ազգ ձայնի յառնէ՝ որ՛ի դաստատին : Եւ խրախուսեալ յոգի՛ արութ . զսա հետ պատերազմ առաքեսցէ հոգւոյն՝ ծածկեալ մարմնոյ միկ ամեն՝ ի ձեռ կանգնի այսր ճշմարտի : Որ զանձնագործ հոգին ընտրելի գոչմամբ անկեղծագործութ՝ համակէն ազգեցուցանէ՝ յոլովնաւոր առատութ ի՛ յոլովնաւոր առատութ հոգեւորականաց :

: Պետ. 24 . 31

անեալ սրեցեր : Ի՛ մեծ աղտինն մյոր առատակի գեր քան՛ի՛ վերացոյն՝ քան զեալ վերացուած դրանցն առյոժ ի՛ կայսց՝ անվայել լուծ և առիթեղծելոյս խնդութ կարձանագրին , ընդ հրեշտակն արտին խնամոյց և առաքելական տանն կոչ ծանութեան :

Պատարագութ քեզ վերնածոյեմ անմահ թա գաւոր : Օ՛ որ արարեր և հաստատեցեր զիմեզ քո հզօր՝ ազգեմ զքեզ կրկին ներգործեմ : Ընդօրինակեր տուած հերքեալ առ ի մէնջ զհեթ զհեղ խորհուրդս լուծ բանադրութեան : Օ՛ տաժանական ստգնապ մեղաց : Օ՛ հոգմ զաւանութեան շնչեմ խոստովանիմ : Օ՛ տարր արկածից մահու երկիւղ : Օ՛ առ ի յօդից գնդամանէ ինամարար բերտատեղս տանեցուցիչ :

Օ՛ այսոհետեւ հեծութ Թախանձագութիչ :

Օ՛ գաւեան վերատես քոյն

նոխրեալ ը խալին թեւոց
սպանեալ զօրէ: 9 Ա՛չ ի գիշ
լոխա անցոյն՝ և ևմ յետոյ
նկուց եօթնեղբօրդս յարել
նկոյն՝ յանկեան ուրեք խա
փանամբ փոխէ. այլ ընդ
ծագս սիեզերաց և ընդ
ծիրս երկրի՝ ի ծոցս չուզց
բազմութեանց ծովուց և կըղ
զեաց նոց՝ յանմխ սասա
կութ անարգել հայհոյմանէ
նոյն ուծացեալ հնչեցեալ ա
ետուրանէ: 10 Ա՛ռորերցին
սուրբք սասակոլին այս
փոյտի ցուցմամբ, յանօգ
սակարկ անուն մեզ փոխա
ձևեալ ի խոխս և ի մանր
գաղս: Ա՛չ սրձագանգք սր
ձանաց ի խորոց ինչ գան
չուկ խնամս առաքեցեալ,
և ոչ գիմնազակապէս ըստ
խնասակի ուսեան առակի
զօր վիրաւորեալ: Ա՛չ ան
սխորժ սրուկ ընդ ուսին
մտեալ, և ոչ զամուն ու
ղղեն անկանակութիւք չար
թնդեցուցեալ: Ա՛չ ոսկե
բացն փուշ խորտուտման
յանձն բռնացեալ, և ոչ

ի պատուական ոչխի ի գիշ ա
փոյտ: 2 Չամբարձաւ սոխա
ած օրհնութիւ: Պատմեցաւ
սովորութ ամէնքին: Հնչեց
ի լսելիս բամբանիւն հնձո
նոցաց: 3 Ձայն պատճառ
նոց մեծին զօրացաւ ըստ
բանին եսայեայ, և ի նոյն
բարբառ առ հասարակ ցըն
ծացաք: Հնչեցաւ չը
բոյն առակաւ ի ձեռն ա
ղին թշնամիք խաչին:
Ընդարմացաւ 4 Հաշակն
պատուղ առաքին փոյտին:
Տնեցաւ ելեալ այս խոչ
հըրդականն՝ 5 կենդանց ան
ընտրել: 6 Ընդգեցաւ
երկաթ առ ի պէտս պատե
րազմի: 7 Որբ զարբուքի
ան ի սանձս երկնային մե
ծին նշանին՝ այս փոյտ կե
նդանի յարմարագրեցաւ:
Ի հիմնեցաւ ծծեալս ցը
պատ հոմանին երկնայնոյ՝
առ իշխանութիւք մարդ
կային ձեռինն: 8 Ա՛չ գե
ծոց ի քարտ սկզբին մա
ինչ գործոյն. իսկ յանձա
կերպս խորան՝ փայտս այս

զայս իւր նշանակէ Քնար
նուագէ : Ի բացել նմին
անթիւց և մեղաց ապա-
շխարել և զմեռեալսն
զպատկի զիւաց և զմեռա-
պետ : Քանզի յոգւոյն
սուրբ շունչս
զայսոսիկս ձայնիւ այդ ածարուեստ ընդ
մեզ ընդ հնոյն վարանեալ
զոր : Ի հեթանոսութեն
ուրբանայեն հնչման, և կամ
հրեական խախտեալ .
զոր մոգարարքն ընդդէմ ու
զերծոյց՝ յ'ի բոյց սրա մի
նէին : Ի մէ զոյս սկզբաց և
կրկին պատճառաց մոգա
կան տաճմամբ՝ աշխար
հիւթ և աննեղն շար սու
տասէից :

Ա, Ե սկզ՝ ընկալայ օրհնա
բանութիւն յարգեալ գո
վեստիւ զայս առ սրբա
թեան՝ ինձ պատրաստել
և զո փառաւորութիւն :

Ա Կո՛ պաշտօն՝ և իմ գոհու
թիւ . անարգանք պղծեաց
բարձրեալ սրտմտական փա
ռաւորութեանդ : Ա՛ոգի՛
ձայնդ այդ ածարուեստ ընդ
պատճառս յօդելոյ շունչս
պոքէ . Համար՝ յ յոգւոյս
զպատկի զիւաց և զմեռա
անթիւց և մեղաց ապաշ
նութէ : Ա՛ բացել լինել
զայս իւր նշանակէ Քնար

հրեայն պղծեալ ա-
ռաջի արկեալ : Ա՛ զայս
գան ընդ ինքեան պղնձեայ գան
դատարանեալ , և ոչ քան
ընդ վերջս սակի՝ առանց
քաղցրութեան առնոյն զայր
կուգեալ : Պարսկապատն
անխտրականքին նորոյս սով
նի : Ա՛ի ոմն՝ յ ասատեցին
կամբիւածոց պատրաստեան
զինեն գլխատարաց . զոր և
կերգայիքն քրիստոնէից՝
ընդ վեստանացն զգա-
ուսուրապէս բարձեալ յան
ձանձեն : Ա՛ինակ ձոյնի
հրեշտակին , ի զոր առակ
գին բան՝ հաւատն կոչմամբ
այսու տեսակաւ զայնս ար
պատրաստ : Ա՛ոյլ գործի
ընդհակ նիւատարանաց ա
հեստանին : 2 Ո՛արիս
գիշ հոգւոյն այ առ մեզ ,
քան առ օրհնաբանութիւն սակ
մատանին՝ յ վեր երկնին :
Ա՛զգնապատիր նախընթացս
թեան ազէ յարմար ջուխա
կոյ՝ բարեսիրել ազգէր
գարկութեց բարացուցա
կան բաժանեան բաւարդի բա

1 Ո՛ա
12 . 4
Ա՛ Կե
1 . 15
Ա՛ Ա՛ա
5 . 23

զանձանց մերոց զօրացեալ
ընդ մեզ պատերազմին։
¶ Զմասունսն մեզ տալ
առնել երանելեաց զտա-
նեացդ՝ ի քեզ մեծ պաշտօն
առեալ՝ առաքել բոլորից
սուրբ արարածոց՝ ի գլուխ ծառ-
նաբելոյ. որ ունի կամեալ
ի դիտակ ոստոցն զուռանդ
սուրբ նորոգ աչեամբ իբր
կոթեանն՝ ծանկեալ քե-
զի՛ստուա ի պատ ի կենաց
անմահականաց։
¶ Ախորճն յանհուն հե-
ռաստեն խորհին խաւարի
այսր փոյթի փառաւորելոյ
բարերչիցդ ձայնարձակու-
թեամբ՝ ահաւոր ներկայիդ
պատուականին սաղմոսա-
նոց բազմաձեռնեան խոր
դաւանողաց։
¶ Երկեցցին սմանք յան
դոց պատրաստեալսն սո
բարերութենէդ մերոց սահմա
նաց՝ և ի քո միաբանել կին
դանի երկուք՝ վերք վտա
նգիդ, և հոգիք մարդեղու
ցիդ։ ¶ Պատեցին սմանք
յաւերժութենէդ կրկնատեղ

զանձանց մերոց զօրացեալ
ընդ մեզ պատերազմին։
¶ Զմասունսն մեզ տալ
առնել երանելեաց զտա-
նեացդ՝ ի քեզ մեծ պաշտօն
առեալ՝ առաքել բոլորից
սուրբ արարածոց՝ ի գլուխ ծառ-
նաբելոյ. որ ունի կամեալ
ի դիտակ ոստոցն զուռանդ
սուրբ նորոգ աչեամբ իբր
կոթեանն՝ ծանկեալ քե-
զի՛ստուա ի պատ ի կենաց
անմահականաց։
¶ Ախորճն յանհուն հե-
ռաստեն խորհին խաւարի
այսր փոյթի փառաւորելոյ
բարերչիցդ ձայնարձակու-
թեամբ՝ ահաւոր ներկայիդ
պատուականին սաղմոսա-
նոց բազմաձեռնեան խոր
դաւանողաց։
¶ Երկեցցին սմանք յան
դոց պատրաստեալսն սո
բարերութենէդ մերոց սահմա
նաց՝ և ի քո միաբանել կին
դանի երկուք՝ վերք վտա
նգիդ, և հոգիք մարդեղու
ցիդ։ ¶ Պատեցին սմանք
յաւերժութենէդ կրկնատեղ

Ես. ԽԲ. 13

Ջահաւորսին՝ անշէջ լի՛նա
նել։ ¶ Աստուած անխա
ռնին անբաժանեալ անօթ
նականդ։
¶ Հա պարգեւեա սմանք
բարերգութեդ, ազատեալ
հզօր՝ կրկին մեզ շնորհեալ
պաշտօնեութեդ՝ ի դիմումն
սից, յանեղբայրեալ և յերե
լի։ ¶ Ընձեռեա մեզ ձեռն
ամենակալի. որ բանաս և
մատուցանես պատրաստու
թեամբ բազմութիւն. ի մատա
բաշխութիւն. օգոց քոց
լութեդ, անձրեւաց շահե
կանութեան։
¶ Պակասեցին քոյով հրա
մանաւ սյուս բարեաւով՝
հոգմունդք տապարանաց.
հեղմունդք ցաւագործք. յար
ձակմունդք հինից չար խոր
դածութեց։ ¶ Ոչնչա խա
փանեալին ամ դիմումն
սութիւնդ զինուորութեց
դժնեայ մատնչին։ Հալեա
ցին հատցին և մեռցին յեր
չանիկ ձայնէդ օծեալս ոտ
վայրէ՝ որդն և ատեան և
ամենայն ունայնք ատցին. որ

ար
լոց ։ Ընդհատեալ տայր
դա բերել կամք յարմարե-
լոց ։ Ոչ զանձն զարգացին կա-
ղմտացի ։ Ոչ զանձն ինչ
դատեն կիրառացուցանեն զարգի
նալ և զգալս լինել յոգի
հեզութեանն աճումանդ. զո
պատուիրեալսն ։ որպէս ըզ
պօղոս ։ և զմարմնեղեան ։
Եհաւր այս վայրին՝ զի
ընդհատս խոչընդոտ. որով զան
գամն ներգործեցեր ։
Արդ մինչեւ կնգոցելոյ
ղնոսանգ պատեաց՝ յաղ
ծաղի ծանիցք ամբաստա-
լեաց նոր ստապատիկ ։
Աստղին կամք քո հզօր՝
յայս ձայն կենաց՝ ընկենք
արդոյ յամառելոցդ ։
4 Ընդհատեն յայս մեծի քա
րոզեն քոմէ անկարգ
լեն անկեալք խրոց ։ ‖ Ոչ
զեացին ի ձեռն սրբոյն ե-
զեալ ի ձեռն սրբոյն ե-
զեալ հաստատելոց ։
Ուստի որեալն ի սուն՝
ատարանք աշոց ։ հայել
մարքարտէս ի քեզ պատ-
ասխանութեան ։
() Ղնոսացին զարգացին կա
ղմտացի ։ Ընդհատեալ տայր
լոց ։ Ընդհատեալ տայր

1 Կոր
9 · 4
2 Ես
9 · 9

3 Եսա
25 · 14

4 Հռոմ
15 · 5
15 · 6

և անվանեալ պատասխանոյ՝
ի հնարից չարին ի մեզ
յայտնելոց ։
Ասպատ վանեցին սո-
վան ։ որք յերկոտանեցիս
բնութեան մերոց վերելեալ
ինքնատանջութեամբ մերձա-
ւոր գաւառանողաց ։
Ցոսեան օտարին վճռակ
մտածմամբ . և յոյժ ան-
գիտ գոյեալ՝ անմտաբար
գեղոյն ապականողաց ։
Փրկեա ՏՐ ՅԻ ազատեմ
գեզ փրկեա բանիւքոյ ։
Արհատեա սուտ զաշ ա-
ձեռագոյ, և օգնեալ ինձ
սովաւ՝ զերծի զիս յամենե
ցուանց ընդդիմացողաց ։
Ասանեացի՛ ձեռացի՛ հրա-
ման քո ի սոյն՝ առ ի քո
խարկել զանդամոցդ ոչ
սիրոտ ձիմարեալ ի քոյին
բանիդ արդիւնաւորել ։
Ոչ ոգեա մխիթարեա զայս
ներգոյ հրաշից քոմէ ըս
քանչելոց՝ ի սիրոտ ծո-
բեալ՝ և յոգիս լքեալս ։
Եւ հաստատեացն կազմեալ
պնդացոյ ի կայսեն ոչխոյ

որ աստիճանիցդ անձն
սրտառուց :

Կրկնի քո սա մեզ Ո՛ւ ր
ցնծութեան :

Ձայն ուրախութեան :

Հարցաս բերկրութեան :

Ցնծագ հանգստեան :

Ուրախ երանութեան :

Պատճառ փրկութեան :

Ընդհանրական :

Երջանկական վշոց :

Ազատական խեղդմանց :

Ընդարձակութենէ նեղութեց :

Համառօտական խիմամանց :

Հպարծանական հեծութեց :

Յոտնակոխութենէ հատաչմանց :

Յարտասուից քոյին կրկնից :

Արգասաւորութիւն կրկից :

Վերստին վշասմանց :

Ինձչութեան ցաւոց :

Տեսլականէ հեղգութեց :

Աչքառութեն անառակաց :

Ի յայս կամս քո ցանկալի
անհատոյց և անհատանելոյ
և ի վերնաշունչ բարձրա-
բերձ արքայական աստղոյդ
երկնաւոր առ հայր քո օրհ
նեալոյն աշխարհ անուն՝ ձը
գեալ մատուցեա բնու-

բոյր՝ հոգեշունչ առաքնու-
դութիւն միանալ ի քեզ ան
ընդմիջելի : Որով և սրբոց
միոյ՝ միութեամբ և միաբանական
սիրոյ քոյոյդ և անեղծ ա-
րարչութեդ՝ ի կենդանեաց
և յանշնչեալսն հատուցոյ
վայելչական գոհութեամբ
փառք և իշխանութիւն յա-
ւիտեանս յաւիտենից
Ամէն :

Ա. Ա. Ա.

Պատմագրեալ Բանք զգոնեալ Ավետարանիչ,
Ընդ ոտիւդ Վէմեալ ասեալ Երգոյ տեղեակ,
Ո՜վ ամենայնի Վարդապետ Վարդապետ, Աստուած մեր,
Ո՜վ ամենայնի Վարդապետ Վարդապետ, Աստուած մեր,

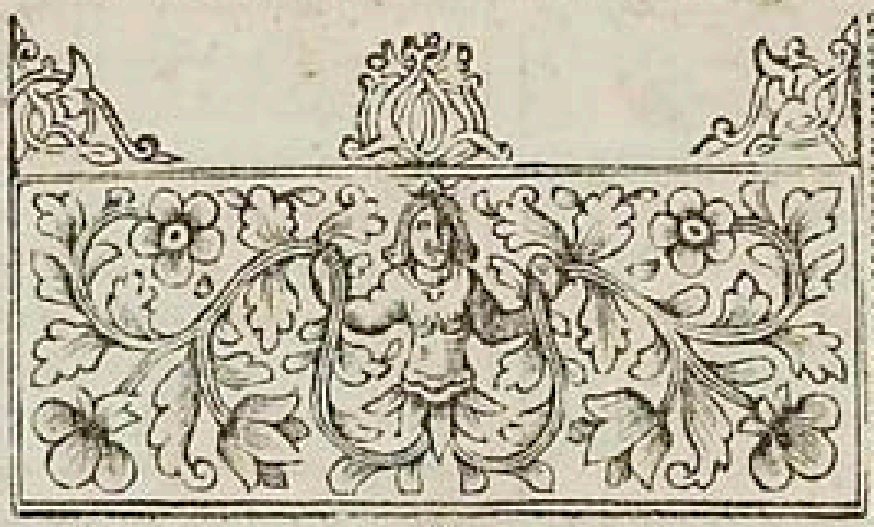

Սէրս հոգի իմ կարէ պատճառ լինել :

Յիշատակարանիս Պատմութեանս Ընթերցողք
դրանէ Ընդունայն լսելեաց: Որ ի վերայ ամենայն
հոգեաց ծախատեանն անխտիրապէս ի տարին կատարեցաւ
կոչեց Տէր ազգացն յաւետաց՝ բերել Համազգուհի
աշխարհս վասն գութ մոլոց՝ ի շինուած քոյն
Կամենան ոսկեղէն արքունեան՝

Որ էջ Ընթերց. կը.

Ի ՄԱՆԱՍԱԿԱՆ

Ժամանակաց բազմամեղով սատանա
պեանց՝ որ ի կոյս և ի կոյս կոմսութեան
յաշխարհս Հարաւագոյնս Ջ արեւմտեան գաւա
ռաւոյ՝ և արդեւոյն մոլեցեալ տգէ
տս: Որ յաւուրսդ ամենայն ե՛ թագաւո
և ի Տաճ գ վերամբարձ մասին ասեցոյ: Եւ ելեալ և

ատան մատանին ցինաք՝
մի ընդ միոյ մատուցեալ
ի հարուստ ամուրս և կո-
կոյն ամենակալ : Ո՛րինակ
խոստակս առակիս կեր
քեաց : Ըստ գանձելի՝ նո-
խազն ծովակին զնոյն գոյա
գոյին . զարեմտայինն զոյն՝
արեւ ցոյին : Ոչ երեսաց
կամբիռատանին կիւրա՝ զա
բերացին : Ուր ամբարձան
բազմացան՝ ի պատիւ կա
ռաց Հռոմէ կոչեսցան ա
կիզիայ գահոյից աչխոյ .
և ևս վայելչաբար բազե
ցան և հանդարտութիւն հան
գուցեալ նոսան : Ո՞ առա
ջին ամենակալս՝ ի հոս
նոյն առաքեալ՝ ասացեալ զա
նանձեռագիր բարեճախին
բազում թեամբ՝ սիրական
և սրբազնական հաստարմա
նիկն : Ուղարկեր երկո
քին հարազատ միաշունչ
համակցողք և զուգակի
ցանիք՝ վարել և կոտան
դին : Ո՛նանցն մարտու
գեալքն ընդ ուծացին ա
մենս նոց՝ ընկալան կրացան և

ատան մատանին ցինաք՝
մի ընդ միոյ մատուցեալ
ի հարուստ ամուրս և կո-
կոյն ամենակալ : Ո՛րինակ
խոստակս առակիս կեր
քեաց : Ըստ գանձելի՝ նո-
խազն ծովակին զնոյն գոյա
գոյին . զարեմտայինն զոյն՝
արեւ ցոյին : Ոչ երեսաց
կամբիռատանին կիւրա՝ զա
բերացին : Ուր ամբարձան
բազմացան՝ ի պատիւ կա
ռաց Հռոմէ կոչեսցան ա
կիզիայ գահոյից աչխոյ .
և ևս վայելչաբար բազե
ցան և հանդարտութիւն հան
գուցեալ նոսան : Ո՞ առա
ջին ամենակալս՝ ի հոս
նոյն առաքեալ՝ ասացեալ զա
նանձեռագիր բարեճախին
բազում թեամբ՝ սիրական
և սրբազնական հաստարմա
նիկն : Ուղարկեր երկո
քին հարազատ միաշունչ
համակցողք և զուգակի
ցանիք՝ վարել և կոտան
դին : Ո՛նանցն մարտու
գեալքն ընդ ուծացին ա
մենս նոց՝ ընկալան կրացան և

1 Գրուա.
8·7·20

չապատեալ ի հիւսիսոյ՝ լի
բիւրեամբ և հոյս ընդ ձի
րանածաւալ ծովակին ծո
ցին ապարկեր : Ո՞նդելով
զարմն գիտելոյ գիմացն ի
թեամբ, որ լսոյ անմոռ լեզ
ուաց՝ մի՛ զօրեղ կարգացեալ
պատի լսոյ երկայնանին՝
հարուած համբառեալ : որ
այժմ կոչի բուրհաբ :
Ուր թէ հոլք և մարգիք
լսոյ մերս գիտացեք՝ քա
զաք գոյութեաց պատճա
կան նիւթոց : Ո՛սոյն եր
կաքանչիւր բաժանութեան
բազմածին լերանց հզօրաց
և բարձրագունից՝ խիտ և
հաստ հանգամանօք :
Ուրք կառուցան կազմեցան
կարգեցան կանգնեցան կա
ցին՝ ի միոյ կայից խորա
հաց բարձից տանուցայն ո
րոց . երբ նախքան զոյն՝
ակիր և հագար՝ ընդ գիմա
հարք մեծանց և ներհակա
կիրք : Ուրք կուռ և կարծ
բանաձկոյմ վառեցեալք կա
ռք՝ լեզեանախառն կամա
ռք՝ ձարտարապետից ամուս

չապատեալ ի հիւսիսոյ՝ լի
բիւրեամբ և հոյս ընդ ձի
րանածաւալ ծովակին ծո
ցին ապարկեր : Ո՞նդելով
զարմն գիտելոյ գիմացն ի
թեամբ, որ լսոյ անմոռ լեզ
ուաց՝ մի՛ զօրեղ կարգացեալ
պատի լսոյ երկայնանին՝
հարուած համբառեալ : որ
այժմ կոչի բուրհաբ :
Ուր թէ հոլք և մարգիք
լսոյ մերս գիտացեք՝ քա
զաք գոյութեաց պատճա
կան նիւթոց : Ո՛սոյն եր
կաքանչիւր բաժանութեան
բազմածին լերանց հզօրաց
և բարձրագունից՝ խիտ և
հաստ հանգամանօք :
Ուրք կառուցան կազմեցան
կարգեցան կանգնեցան կա
ցին՝ ի միոյ կայից խորա
հաց բարձից տանուցայն ո
րոց . երբ նախքան զոյն՝
ակիր և հագար՝ ընդ գիմա
հարք մեծանց և ներհակա
կիրք : Ուրք կուռ և կարծ
բանաձկոյմ վառեցեալք կա
ռք՝ լեզեանախառն կամա
ռք՝ ձարտարապետից ամուս

Եւ ահա ասացեալ է ցնա հրեշտակն՝ երկնի՛ր և երկրի՛ր։ Եւ արարեալ է այնպէս։ Եւ ասաց Աստուած՝ ժողովեսցին ջուրքն ի ժողովս մի, և երեսցի ցամաքն։ Եւ եղև այնպէս։ Եւ կոչեցին Աստուած զցամաքն՝ երկիր, և զժողովս ջրոցն՝ կոչեցին ծով։ Եւ ասաց Աստուած՝ բուսցէ երկիր խոտ կանաչ, և սերմանիս սերմանեսցէ զիւր տեսակ և զնմանութիւն, և ծառ պտղաբեր պտուղ առնիցէ, որ ունիցի զսերմանիս իւր ի նմա՝ ըստ տեսակի իւրոյ։ Եւ եղև այնպէս։ Եւ հանին երկիր խոտ կանաչ, սերմանիս սերմանեսցէ զիւր տեսակ և զնմանութիւն, և ծառ պտղաբեր պտուղ առնիցէ, որ ունիցի զսերմանիս իւր ի նմա՝ ըստ տեսակի իւրոյ։ Եւ տեսանէր Աստուած, եթէ բարի է։ Եւ եղև երեկոյ և եղև առաւօտ՝ օր երրորդ։ Եւ ասաց Աստուած՝ եղիցին լուսաւորք ի վերնում երկնի, լուսաւորել երկրի, և բաժանել զտուեալ ի տուելոյն, և զլոյս ի խաւարէն, և զերկիր ի ջուրց։ Եւ եղև այնպէս։ Եւ արար Աստուած զերկուս լուսաւորս մեծամեծս, զլուսաւորն մեծ՝ զիշխել ցորեկոյ, և զլուսաւորն փոքր՝ զիշխել գիշերոյ, և զաստեղսն։ Եւ եդ զնոսա Աստուած ի վերնում երկնի, լուսաւորել երկրի, և իշխել ցորեկոյ և գիշերոյ, և բաժանել զլոյս ի խաւարէն։ Եւ տեսանէր Աստուած, եթէ բարի է։ Եւ եղև երեկոյ և եղև առաւօտ՝ օր չորրորդ։ Եւ ասաց Աստուած՝ հանիցեն ջուրքն սողուն հոգի կենդանի, և թռչունք թռչեսցեն ի վերայ երկրի, ընդ երեսս հովանեաց երկնի։ Եւ արար Աստուած զկետս մեծամեծս, և զամենայն հոգի կենդանի սողուն, զոր հանին ջուրքն ըստ տեսակաց իւրեանց, և զամենայն թռչուն թեւաւոր ըստ տեսակի իւրոյ։ Եւ տեսանէր Աստուած, եթէ բարի է։ Եւ օրհնեաց զնոսա Աստուած՝ ասելով՝ աճեցարո՛ւք և բազմացարո՛ւք, և լցէք զջուրս ծովուց, և թռչունք բազմասցին ի վերայ երկրի։ Եւ եղև երեկոյ և եղև առաւօտ՝ օր հինգերորդ։ Եւ ասաց Աստուած՝ հանիցէ երկիր հոգի կենդանի ըստ տեսակի իւրոյ, անասուն և սողուն և գազան երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց։ Եւ եղև այնպէս։ Եւ արար Աստուած զգազան երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց, և զանասուն ըստ տեսակաց իւրեանց, և զամենայն սողուն երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց։ Եւ տեսանէր Աստուած, եթէ բարի է։ Եւ ասաց Աստուած՝ արասցուք մարդ յանձն մեր և ըստ նմանութեան մերում, և տիրեսցեն ձկանց ծովու և թռչնոց երկնի և անասնոց և ամենայն երկրի և ամենայն սողունի սողանելոյ ի վերայ երկրի։ Եւ արար Աստուած զմարդ, ըստ պատկերի Աստուծոյ արար զնա, արու և էգ արար զնոսա։ Եւ օրհնեաց զնոսա Աստուած՝ ասելով՝ աճեցարո՛ւք և բազմացարո՛ւք, և լցէք զերկիր, և հնազանդեցուցէք զնա, և տիրեսցէք ձկանց ծովու և թռչնոց երկնի և ամենայն անասնոց, որ շարժին ի վերայ երկրի։ Եւ ասաց Աստուած՝ ահա տուի ձեզ զամենայն խոտ կանաչ, սերմանիս սերմանեսցէ զիւր տեսակ և զնմանութիւն, որ է ի վերայ երկրի, և զամենայն ծառ, որ ունիցի ի նմա զսերմանիս իւր ի նմա՝ ըստ տեսակի իւրոյ, ձեզ եղիցի ի կերակուր։ Եւ ամենայն գազանաց երկրի, և ամենայն թռչնոց երկնի, և ամենայնի որ շարժի ի վերայ երկրի, որ ունիցի ի նմա հոգի կենդանի, զամենայն խոտ կանաչ ի կերակուր։ Եւ եղև այնպէս։ Եւ ետես Աստուած զամենայն զոր արար, և ահա բարի յոյժ։ Եւ եղև երեկոյ և եղև առաւօտ՝ օր վեցերորդ։ Եւ կատարեցան երկինք և երկիր և ամենայն զարդ նոցա։ Եւ կատարեաց Աստուած յաւուրն վեցերորդի զգործս իւր զոր արար, և հանգեաւ յաւուրն եւթներորդի յամենայն գործոց իւրոց զոր արար։ Եւ օրհնեաց Աստուած զաւուրն եւթներորդի, և սրբեաց զնա, զի ի նմա հանգեաւ յամենայն գործոց իւրոց զոր սկսաւ Աստուած արարանել։

Եւ սա է գիրք ծննդոց երկնի և երկրի, յորժամ արարաւ զնոսա յաւուրն յորում արար Աստուած զերկինս և զերկիր, և զամենայն խոտ վայրի յորժամ ոչ էր ի վերայ երկրի, և զամենայն ծառ վայրի յորժամ ոչ բուսեալ էր, զի ոչ եհար Աստուած ի վերայ երկրի, և մարդ ոչ էր, որ գործեսցէ զերկիր, որ ելանէր ի երկրէ և ոռոգանէր զամենայն երեսս երկրի։ Եւ արար Աստուած զմարդ հող յերկրէ, և ներհան յերեսս նորա շունչ կենդանի, և եղև մարդ յոգի կենդանի։ Եւ տնկեաց Աստուած դրախտ հանապազ ի կողմանս արեւելից, և եդ անդ զմարդն, զոր արար։ Եւ ծլուցանէր Աստուած յերկրէ զամենայն ծառ վայրի, և զամենայն ծառ պտղաբեր պտուղ առնիցէ, և զծառ կենաց ի միջոցի դրախտին, և զծառ գիտութեան բարւոյ և չարի։ Եւ գետ ելանէր յեդեմ ոռոգանել զդրախտն, և անտի բաժանեալ լինէր ի չորս ծագս։ Անուն մի Փիսոն, նա է որ պատէ զամենայն երկիրն Եւեղատացւոց, ուր է ոսկի։ Եւ ոսկի երկրին այնորիկ բարի է, և անդ է պղպեղ և ականդ պատուական։ Եւ անուն գետոյն երկրորդի Գեհոն, նա է որ պատէ զամենայն երկիրն Եթովպացւոց։ Եւ անուն գետոյն երրորդի Տիգրիս, նա է որ երթայ ընդ առաջ Ասորեստանեայց։ Եւ գետն չորրորդ նա է Եփրատ։ Եւ առ Աստուած առ ի մարդն զոր արար, և եդ զնա ի դրախտի կենաց, գործել նմա և պահել զնա։ Եւ պատուիրեաց Աստուած Ադամայ՝ ասելով՝ յամենայն ծառոյ դրախտի ուտելով կերիջիք, և յծառոյ գիտութեան բարւոյ և չարի մի՛ կերիջիք ի նմանէ, զի յաւուր որում կերիցուք ի նմանէ, մահու մեռանիցիք։ Եւ ասաց Աստուած՝ ոչ է բարի մարդոյ զի միայն իցէ, արասցուք նմա օգնական նման նմա։ Եւ կազմեաց Աստուած յերկրէ զամենայն գազան վայրի, և զամենայն թռչուն երկնի, և ածոյց առ Ադամ, տեսանել զինչ կոչեսցէ զնոսա, և զամենայն զոր կոչեսցէ Ադամ զանուն հոգւոյ կենդանւոյ, նա է անուն նորա։ Եւ կոչեաց Ադամ անուամբ զամենայն անասուն և զթռչունս երկնի և զամենայն գազան վայրի, և Ադամայ ոչ գտաւ օգնական նման նմա։ Եւ եհար Աստուած զքուն ի վերայ Ադամայ, և ննջեաց, և առ մի ի կողոցն նորա, և լցոյց զտեղի նորա մարմնով։ Եւ շինեաց Աստուած զկողն զոր առ յԱդամայ, յկին, և ածոյց առ Ադամ։ Եւ ասաց Ադամ՝ ա՛յս ինքն ոսկր յոսկերաց իմոց, և մարմին յիմոց մարմնոյ, սա կոչեսցի կին, զի յայրէ իւրմէ առաւ զսա։ Վասն այսորիկ թողցէ այր զհայր իւր և զմայր, և կցեսցի կնոջ իւրում, և եղիցին երկոքին ի մարմին մի։ Եւ էին երկոքին մերկ, Ադամ և կին նորա, և ոչ ամաչէին։

Եւ սատանայ էր խորամանկագոյն քան զամենայն գազան վայրի, զոր արար Աստուած։ Եւ ասաց սատանայ կնոջն՝ թէ ընդէ՞ր ասաց Աստուած՝ մի՛ կերիջիք յամենայն ծառոյ դրախտի։ Եւ ասաց կինն սատանայի՝ յպտղոյ ծառոց դրախտի կերիցուք, բայց յպտղոյ ծառոյն որ է ի միջոցի դրախտին, ասաց Աստուած՝ մի՛ կերիջիք ի նմանէ, և մի՛ մերձենայք առ նա, զի մահու մեռանիցիք։ Եւ ասաց սատանայ կնոջն՝ ոչ մահու մեռանիցիք, այլ գիտէ Աստուած, զի յաւուր որում կերիցուք ի նմանէ, բացցին աչք ձեր, և եղիջիք իբրև աստուածք, գիտելով զբարի և զչար։ Եւ ետես կինն, եթէ բարի է ծառն ի կերակուր, և եթէ հաճոյ է աչաց տեսանել զնա, և գեղեցիկ է ծառն ի հայելի, և առեալ կինն յպտղոյ նորա կերաւ, և ետ և արանց իւրոյ ընդ նմա, և կերաւ։ Եւ բացան աչք նոցա երկոցունց, և գիտացին, եթէ մերկ էին, և կարկատեցին զտերեւս թզենւոյ, և արարին իւրեանց գոտիս։ Եւ լուան զձայն Տեառն Աստուծոյ գալոյ ի դրախտ ընդ երեկոյ, և ծածկեցաւ Ադամ և կին նորա յերեսաց Տեառն Աստուծոյ ի միջոցի ծառոց դրախտի։ Եւ կոչեաց Տէր Աստուած զԱդամ և ասաց ցնա՝ Ադամ, ո՞ւր ես։ Եւ ասաց Ադամ՝ զձայն քո լուայ ի դրախտի, և երկեայ, զի մերկ եմ, և ծածկեցայ։ Եւ ասաց Տէր Աստուած՝ ո՞վ պատմեաց քեզ, զի մերկ ես, եթէ ոչ յպտղոյ ծառոյն զոր պատուիրեցի քեզ մի՛ կերանել ի նմանէ, ի նմանէ կերեր։ Եւ ասաց Ադամ՝ կինն զոր ետուր ինձ ընկեր, նա ետ ինձ յպտղոյ ծառոյն, և կերի։ Եւ ասաց Տէր Աստուած կնոջն՝ ընդէ՞ր արարեր զայս։ Եւ ասաց կինն՝ սատանայ խաբեաց զիս, և կերի։ Եւ ասաց Տէր Աստուած սատանայի՝ վասն զի արարեր զայս, անիծեալ լիցիս յամենայն անասնոց և յամենայն գազանաց վայրի, զոր արար Աստուած։ Եւ ասաց Տէր Աստուած կնոջն՝ բազմապատկեալ բազմապատկեցից զտրտմութիւն քո և զհեծութիւն քո, և ի տրտմութեան ծնցես զորդիս, և դարձուածք քո ի կնոջ քում, և նա ի քեզ տիրեսցէ։ Եւ ասաց Տէր Աստուած Ադամայ՝ վասն զի լուար ձայնի կնոջ քո, և կերեր յպտղոյ ծառոյն զոր պատուիրեցի քեզ մի՛ կերանել ի նմանէ, անիծեալ է երկիր ի գործս քո, ի տրտմութեան կերիցես զնա զամենայն աւուրս կենաց քոց։ Եւ փուշ և տատասկ ծլուցանիցէ քեզ, և կերիցես զխոտ վայրի։ Ի քրտինս երեսաց քոց կերիցես զհաց քո, մինչև դարձցիս յերկիրն յորմէ առեալ էիր, զի հող ես, և ի հող դարձցիս։ Եւ կոչեաց Ադամ զանուն կնոջ իւրոյ Եւա, զի նա է մայր ամենայն կենդանւոյ։ Եւ արար Տէր Աստուած Ադամայ և կնոջ նորա զհանդերձս կաշեայս, և զգեցոյց զնոսա։ Եւ ասաց Տէր Աստուած՝ ահա Ադամ եղև իբրև մի յմեզ, գիտել զբարի և զչար, և արդ մի՛ գուցէ յարկանիցէ ձեռն իւր, և առցէ և յպտղոյ ծառոյ կենաց, և կերիցէ, և կեցցէ յաւիտեան։ Եւ հանեաց զնա Տէր Աստուած ի դրախտէ կենաց, գործել զերկիր, յորմէ առեալ էր։ Եւ հալածեաց զԱդամ, և բնակեցոյց զնա առաջի դրախտի կենաց, և զքերովբէսն, և զսուսեր սրոյ շրջելով զպահել զճանապարհ ծառոյ կենաց։

Եւ Ադամ ծանեաւ զԵւա կին իւր, և յղացեալ ետ զՔայէն, և ասաց՝ ստացայ զարու յԱստուծոյ։ Եւ յաւելեալ ետ ծնանել զեղբայր նորա զԱբէլ։ Եւ եղև Աբէլ հովիւ ոչխարաց, և Քայէն եղև երկրագործ։ Եւ եղև յետ աւուրց, և մատոյց Քայէն ի պտղոյ երկրի պատարագ Տեառն Աստուծոյ, և Աբէլ մատոյց յանդրանկաց հօտից իւրոց և յճարպոց նոցա։ Եւ ետես Աստուած զԱբէլ և զպատարագ նորա, և զՔայէն և զպատարագ նորա ոչ ետես։ Եւ տրտմեցաւ Քայէն յոյժ, և անկաւ երեսաց նորա։ Եւ ասաց Տէր Աստուած Քայենի՝ ընդէ՞ր տրտմեցար, և ընդէ՞ր անկաւ երեսաց քոց։ Ոչ եթէ ուղիղ մատուցեր, բայց ոչ ուղիղ բաժանեցեր, մեղայ։ Հանդարտեա՛, ցայսմ դարձ առ քեզ, և դու տիրեսցես նորա։ Եւ ասաց Քայէն ընդ Աբէլ եղբայր իւր՝ երթիցուք ի դաշտ։ Եւ եղև յորժամ էին նոքա ի դաշտի, յարոյց Քայէն զԱբէլ եղբայր իւր, և սպան զնա։ Եւ ասաց Տէր Աստուած Քայենի՝ ո՞ւր է Աբէլ եղբայր քո։ Եւ ասաց Քայէն՝ ոչ գիտեմ, միթէ պահապան եղբաւր իմոյ եմ ես։ Եւ ասաց Տէր Աստուած՝ զի՞նչ արարեր, ձայն արեան եղբաւր քո աղաղակէ առ իս յերկրէ։ Եւ արդ անիծեալ լիցիս յերկրէ, որ բացաւ զբերան իւր առնուլ զարիւն եղբաւր քո յձեռն քումմէ։ Զի երբ գործեսցես զերկիր, ոչ տացէ զուժ իւր քեզ, տատանեալ և թափառեալ լիցիս յերկրի։ Եւ ասաց Քայէն Տեառն Աստուծոյ՝ մեծ է անօրէնութիւն իմ, քան զի թողցի ինձ։ Ահա վտարեցեր զիս այսօր յերեսաց երկրի, և յերեսաց քոց ծածկեցայց, և եղէց տատանեալ և թափառեալ յերկրի, և եղիցի ամենայն որ գտանիցէ զիս, սպանցէ զիս։ Եւ ասաց Տէր Աստուած՝ ոչ այդպէս, այլ ամենայն որ սպանանիցէ զՔայէն, եօթնապատիկ վրէժ լուծցի նմա։ Եւ եդ Տէր Աստուած նշան Քայենի, զի մի՛ սպանցէ զնա ամենայն որ գտանիցէ զնա։ Եւ ել Քայէն յերեսաց Տեառն Աստուծոյ, և բնակեցաւ յերկրի Նաւադայ, ընդդէմ արեւելից դրախտի։ Եւ ծանեաւ Քայէն զկին իւր, և յղացեալ ետ զՀենովք, և եղև շինող քաղաքի, և կոչեաց զանուն քաղաքին անուամբ որդւոյ իւրոյ Հենովք։ Եւ ծնաւ Հենովք զԳայդադ, և Գայդադ ծնաւ զՄաւիաէլ, և Մաւիաէլ ծնաւ զՄաթուսաէլ, և Մաթուսաէլ ծնաւ զԼամէք։ Եւ առ Լամէք կին, և անուն միում Ադա, և անուն երկրորդի Սելլա։ Եւ ծնաւ Ադա զՅաբէլ, նա է հայր բնակելոց ի վրանս և անասնոց։ Եւ անուն եղբաւր նորա Յուբաղ, նա է հայր ամենայն երգողաց քնարաւ և շարակնաւ։ Եւ Սելլա ծնաւ զԹուբաղքայէն, որ եղև վարպետ ամենայն գործոց պղնձի և երկաթի։ Եւ եղև յետ աւուրց, և ասաց Լամէք կնոջն իւրում՝ Ադա և Սելլա՝ լուարո՛ւք ձայնի իմոյ, կանայք Լամէքայ, և ականջս դիցէք բանից իմոց, զի արանց սպանի ի վէրս իմ, և մանկան ի սպանումն իմ։ Զի եօթնապատիկ վրէժ լուծցի Քայենի, և Լամէքայ եօթանասնիցս եօթնապատիկ։ Եւ ծանեաւ Ադամ զկին իւր, և յղացեալ ետ զորդի, և կոչեաց զանուն նորա Սէթ, ասելով՝ ետ ինձ Աստուած զսերմն այլ փոխանակ Աբելի, զի սպան զնա Քայէն։ Եւ Սէթի եղև ևս որդի, և կոչեաց զանուն նորա Ենովս։ Յայնմ ժամանակի յուսացան կոչել զանուն Տեառն Աստուծոյ։

Եւ սա է գիրք ծննդոց մարդկան, յորժամ արարաւ Աստուած զմարդ, ըստ նմանութեան Աստուծոյ արար զնա։ Արու և էգ արար զնոսա, և օրհնեաց զնոսա, և կոչեաց զանուն նոցա Ադամ, յաւուրն յորում արարաւ զնոսա։ Եւ կեցեալ Ադամ երկոտասան ամս և հարիւր, ծնաւ զորդի ըստ նմանութեան իւրում և ըստ կերպարանաց իւրոց, և կոչեաց զանուն նորա Սէթ։ Եւ եղեն աւուրք Ադամայ, զոր կեցաւ, ութ հարիւր ամ, և ծնաւ որդիս և դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Ադամայ, զոր կեցաւ, իննհարիւր ամ և երեսուն ամ, և մեռաւ։ Եւ կեցեալ Սէթ եօթանասուն ամ և հինգ, ծնաւ զԵնովս։ Եւ կեցեալ Սէթ ութհարիւր ամ և եօթն ամ, ծնաւ որդիս և դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Սէթայ, զոր կեցաւ, ինն հարիւր ամ և տասներկու ամ, և մեռաւ։ Եւ կեցեալ Ենովս իննսուն ամ, ծնաւ զՔենան։ Եւ կեցեալ Ենովս ութհարիւր ամ և հնգետասան ամ, ծնաւ որդիս և դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Ենովսայ, զոր կեցաւ, ինն հարիւր ամ և հնգետասան ամ, և մեռաւ։ Եւ կեցեալ Քենան եօթանասուն ամ, ծնաւ զՄաղաղիէլ։ Եւ կեցեալ Քենան ութհարիւր ամ և քառասուն ամ, ծնաւ որդիս և դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Քենանայ, զոր կեցաւ, ինն հարիւր ամ և տասն ամ, և մեռաւ։ Եւ կեցեալ Մաղաղիէլ վաթսուն ամ և հինգ, ծնաւ զՅարէթ։ Եւ կեցեալ Մաղաղիէլ ութհարիւր ամ և երեսուն ամ, ծնաւ որդիս և դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Մաղաղիէլայ, զոր կեցաւ, ութ հարիւր ամ և իննսուն ամ և հինգ, և մեռաւ։ Եւ կեցեալ Յարէթ հարիւր ամ և վաթսուն ամ, ծնաւ զՀենովք։ Եւ կեցեալ Յարէթ ութհարիւր ամ, ծնաւ որդիս և դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Յարէթայ, զոր կեցաւ, ինն հարիւր ամ և վաթսուն ամ և երկու ամ, և մեռաւ։ Եւ կեցեալ Հենովք վաթսուն ամ և հինգ, ծնաւ զՄաթուսաղա։ Եւ կեցեալ Հենովք երեք հարիւր ամ, ծնաւ որդիս և դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Հենովքայ, զոր կեցաւ, երեք հարիւր ամ և վաթսուն ամ և հինգ ամ։ Եւ հաճեցաւ Հենովք Աստուծոյ, և ոչ երևեցաւ, զի տարաւ զնա Աստուած։ Եւ կեցեալ Մաթուսաղա հարիւր ամ և ութսուն ամ և եօթն, ծնաւ զԼամէք։ Եւ կեցեալ Մաթուսաղա ութհարիւր ամ և ութսուն ամ և երկու ամ, ծնաւ որդիս և դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Մաթուսաղայ, զոր կեցաւ, ինն հարիւր ամ և վաթսուն ամ և ինն ամ, և մեռաւ։ Եւ կեցեալ Լամէք հարիւր ամ և ութսուն ամ և երկու ամ, ծնաւ որդի, և կոչեաց զանուն նորա Նոյ, ասելով՝ սա մխիթարեսցէ զմեզ յգործոց մերոց և յաշխատութենէ ձեռաց մերոց յերկրէ, զոր անիծ Աստուած։ Եւ կեցեալ Լամէք ութհարիւր ամ և իննսուն ամ և հինգ ամ, ծնաւ որդիս և դստերս։ Եւ եղեն ամենայն աւուրք Լամէքայ, զոր կեցաւ, եօթն հարիւր ամ և եօթանասուն ամ և եօթն ամ, և մեռաւ։ Եւ կեցեալ Նոյ հինգ հարիւր ամ, ծնաւ զՍեմ, զՀամ և զՅաբեթ։ Եւ եղեն աւուրք Նոյի, զոր կեցաւ, ինն հարիւր ամ և հիսուն ամ, և մեռաւ։

Եւ եղև յորժամ սկսան մարդիկ առատանալ ի վերայ երկրի, և դստերս ծնանել նոցա, տեսին որդիք Աստուծոյ զդստերս մարդկան, զի գեղեցիկ են, և առին իւրեանց կանայս յամենայնէ զոր ընտրեցին։ Եւ ասաց Տէր Աստուած՝ ոչ դատեսցի հոգի իմ ի մարդկանէ յաւիտեան, զի մարմին են, և եղիցին աւուրք նոցա հարիւր և քսան ամ։ Եւ էին հսկայք ի վերայ երկրի յաւուրսն յայնոսիկ, և յետ այնորիկ, յորժամ մտանէին որդիք Աստուծոյ առ դստերս մարդկան, և ծնանէին նոցա, նոքա էին հզօրք յաշխարհէ յաւիտենից, արք անուանիք։ Եւ ետես Տէր Աստուած, եթէ բազում է չարութիւն մարդկան յերկրի, և զամենայն խորհուրդս սրտից նոցա, եթէ ամենայն ժամ չար է միայն։ Եւ ապաշխարեաց Տէր Աստուած, զի արարեալ զմարդ յերկրի, և խորհեցաւ յսրտի իւրում։ Եւ ասաց Տէր Աստուած՝ սրբեցից զմարդ զոր արարի յերեսաց երկրի, յմարդկանէ մինչև ցանասուն, և մինչև ցսողունս, և մինչև ցթռչունս երկնի, զի ապաշխարեցի զի արարի զնոսա։ Եւ Նոյ գտաւ շնորհս առաջի Տեառն Աստուծոյ։ Եւ սա է գիրք ծննդոց Նոյի։ Նոյ արդար էր կատարեալ յազգի իւրում, հաճոյ Աստուծոյ էր Նոյ։ Եւ ծնաւ Նոյ զՍեմ, զՀամ և զՅաբեթ։ Եւ եղև երկիր ապականեալ առաջի Աստուծոյ, և լցաւ երկիր անիրաւութեամբ։ Եւ ետես Աստուած զերկիր, և ահա ապականեալ էր, զի ապականեցին զամենայն մարմին զճանապարհս իւրեանց յերկրի։ Եւ ասաց Աստուած Նոյի՝ զկատարած ամենայն մարմնոյ ես առաքեմ առաջի իմ, զի լցաւ երկիր անիրաւութեամբ յերեսաց նոցա, և ես կորուսանեմ զնոսա ընդ երկրի։ Արա քեզ տապան փայտից հարթաձեւից, և բնակեսցես ի տապանին, և ծեփեսցես զնա զուրաքս և արտաքս ծեփով։ Եւ այսպէս արասցես զնա, երեք հարիւր կանգուն երկայնութիւն տապանին, և հիսուն կանգուն լայնութիւն նորա, և երեսուն կանգուն բարձրութիւն նորա։ Եւ լոյս արասցես տապանին, և ի կանգուն կատարեսցես զնա ի վերուստ, և դուռն տապանին արասցես ի կողմն նորա, ստորինս, երկրորդս և երրորդս արասցես զնա։ Զի ես ահա բերեմ զջրհեղեղ ջուրց ի վերայ երկրի, կորուսանել զամենայն մարմին, յորում է հոգի կենդանի ի ներքոյ երկնից, զամենայն զոր ինչ է ի վերայ երկրի, կորնչեսցի։ Եւ հաստատեցից զուխտ իմ ընդ քեզ, և մտցես ի տապանն դու և որդիք քո, կին քո և կանայք որդւոց քոց ընդ քեզ։ Եւ յամենայն անասնոց և յամենայն գազանաց և յամենայն սողոց սողանելոց ի վերայ երկրի, յերկուց երկուց ի տապանն մտցեն ընդ քեզ, արու և էգ լիցին։ Եւ յամենայն թռչնոց ըստ տեսակաց իւրեանց, և յամենայն անասնոց ըստ տեսակաց իւրեանց, յամենայն սողոց սողանելոց ի վերայ երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց, յերկուց երկուց ի տապանն մտցեն ընդ քեզ, արու և էգ լիցին։ Դու ինքն առ քեզ յամենայն կերակրոյ որ ուտելի է, և ժողովեսցես առ քեզ, և եղիցի քեզ և նոցա ի կերակուր։ Եւ արար Նոյ զամենայն զոր պատուիրեաց նմա Աստուած, այնպէս արար։

Եւ ասաց Տէր Աստուած Նոյի՝ մտցես դու և ամենայն տունդ քո ի տապանն, զի զքեզ տեսի արդար առաջի իմ յազգիդ յայսմիկ։ Յամենայն անասնոց սրբոց առ քեզ եօթն եօթն, արու և էգ, և յանասնոց որ ոչ են սրբեալք, երկուք երկուք, արու և էգ, և յամենայն թռչնոց երկնի եօթն եօթն, արու և էգ, սերմանիս սերմանեսցէ զիւր տեսակ և զնմանութիւն ի վերայ երկրի։ Զի ես ահա ի վաղիւ աւուր եւթներորդի բերեմ անձրեւ ի վերայ երկրի քառասուն աւուր և քառասուն գիշերաց, և կորուսանեմ զամենայն զոր արարի յերեսաց երկրի։ Եւ արար Նոյ զամենայն զոր պատուիրեաց նմա Տէր Աստուած։ Եւ Նոյ էր վեց հարիւր ամաց, և ջրհեղեղ ջուրց եղև ի վերայ երկրի։ Եւ մտին Նոյ և որդիք նորա և կին նորա և կանայք որդւոց նորա ընդ նմա ի տապանն յերեսաց ջրհեղեղին ջուրց։ Յանասնոց սրբոց և յանասնոց որ ոչ են սրբեալք, և յամենայն թռչնոց և յամենայնի որ սողանի ի վերայ երկրի, երկուք երկուք մտին առ Նոյ ի տապանն, արու և էգ, որպէս պատուիրեաց Աստուած Նոյի։ Եւ եղև յետ եօթն աւուրցն, և ջուրք ջրհեղեղին եղեն ի վերայ երկրի։ Յամի վեց հարիւրերորդի կենաց Նոյի, յերկրորդ ամսեանն, յաւուր եւթնետասներորդի ամսեանն, յաւուր յայնմիկ պատառեցան ամենայն աղբերք անդնդոց մեծաց, և պատուհանք երկնից բացան։ Եւ եղև անձրեւ ի վերայ երկրի քառասուն աւուր և քառասուն գիշերաց։ Յաւուր յայնմիկ մտին Նոյ և որդիք նորա, Սեմ, Համ և Յաբեթ, և կին Նոյի և երեք կանայք որդւոց նորա ընդ նոսա ի տապանն, նոքա և ամենայն գազան ըստ տեսակաց իւրեանց, և ամենայն անասուն ըստ տեսակաց իւրեանց, և ամենայն սողուն սողանելի ի վերայ երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց, և ամենայն թռչուն ըստ տեսակաց իւրեանց, ամենայն հաւտ և ամենայն հոգի կենդանի, որ ունիցի ի նմա հոգի կենդանի։ Եւ մտին արու և էգ յամենայն մարմնոյ, որպէս պատուիրեաց նմա Աստուած, և եհար Տէր Աստուած զդուռն տապանին զնոսա ի ներքս։ Եւ եղև ջրհեղեղ քառասուն աւուր ի վերայ երկրի, և բազմացան ջուրքն, և վերացուցին զտապանն, և բարձրացաւ յերկրէ։ Եւ զօրացան ջուրքն, և բազմացան յոյժ ի վերայ երկրի, և գնայր տապանն ի վերայ երեսաց ջուրցն։ Եւ զօրացան ջուրքն յոյժ յոյժ ի վերայ երկրի, և ծածկեցան ամենայն լերինք բարձունք, որ էին ընդ ամենայն երկինս։ Հնգետասան կանգուն ի վեր զօրացան ջուրքն, և ծածկեցան լերինք։ Եւ մեռաւ ամենայն մարմին, որ շարժէր ի վերայ երկրի, յանասնոց և յամենայն գազանաց և յամենայն սողոց սողանելոց ի վերայ երկրի, և ամենայն մարդիկ։ Ամենայնի որ ունէր հոգի կենդանի ի ներքոյ երկնից, ամենայնի որ էր ի ցամաքի, մեռաւ։ Եւ ջնջեցաւ ամենայն հոգի կենդանի, որ էր ի վերայ երեսաց երկրի, յանասնոց և յամենայն սողոց սողանելոց և յամենայն թռչնոց երկնի, ջնջեցան ի երկրէ, և մնաց միայն Նոյ և որ ընդ նմա էին ի տապանին։ Եւ զօրացան ջուրքն ի վերայ երկրի հարիւր և հնգետասան աւուր։

Եւ յիշեաց Աստուած զՆոյ և զամենայն գազան և զամենայն անասուն, որ էին ընդ նմա ի տապանին, և եբեր Աստուած հողմ ի վերայ երկրի, և դադարեցին ջուրքն։ Եւ գոցեցան աղբերք անդնդոց և պատուհանք երկնից, և դադարեցաւ անձրեւ յերկնից։ Եւ դարձան ջուրքն յերկրէ երթալով և դառնալով, և նուազեցին ջուրքն հարիւր և հնգետասան աւուր։ Եւ հանգեաւ տապանն յեօթներորդ ամսեանն, յաւուր եւթնետասներորդի ամսեանն, ի լերինս Արարատեան։ Եւ ջուրքն երթային և նուազէին մինչև ցամսեանն տասներորդ, յաւուր առաջնոյ ամսեանն տասներորդի երևեցան գագաթունք լերանցն։ Եւ եղև յետ քառասուն աւուրց, և բացեալ Նոյ զպատուհանն տապանին զոր արարեալ էր, և արձակեաց զագուցանէն, և ելանէր և դառնայր մինչև ցորոշել ջուրցն ի վերայ երկրի։ Եւ արձակեաց զաղաւնին ի նմանէ տեսանել զի՞նչ ջուրքն նուազեցին ի վերայ երեսաց երկրի։ Եւ ոչ գտաւ հանգիստ ոտից իւրոց աղաւնին, և դարձաւ առ նա ի տապանն, զի ջուրք էին ի վերայ երեսաց երկրի, և երկարեալ ձեռն իւր առ նա, և ընկալեալ զնա առ ինքն ի տապանն։ Եւ սպասեաց եւս եօթն աւուրս այլ, և յաւելեալ արձակեաց զաղաւնին ի տապանէն։ Եւ եկն առ նա աղաւնին ընդ երեկոյ, և ահա տերեւ ձիթենւոյ բերեալ էր բերանոյ իւրում, և գիտաց Նոյ, եթէ նուազեցին ջուրքն ի վերայ երկրի։ Եւ սպասեաց եւս եօթն աւուրս այլ, և արձակեաց զաղաւնին, և ոչ դարձաւ առ նա եւս։ Եւ եղև ամի վեց հարիւր և մի, յառաջնում ամսեանն, յաւուր առաջնոյ ամսեանն ցամաքեցան ջուրքն ի վերայ երկրի, և բացեալ Նոյ զկողմն տապանին, և ետես, և ահա ցամաքեցան երեսք երկրի։ Եւ յերկրորդ ամսեանն, յաւուր եւթնետասներորդի ամսեանն, ցամաքեալ էր երկիր։ Եւ խօսեցաւ Աստուած ընդ Նոյ՝ ասելով՝ ել ի տապանէն դու և կին քո և որդիք քո և կանայք որդւոց քոց ընդ քեզ։ Յամենայն անասնոց որ ընդ քեզ են յամենայն մարմնոյ, յանասնոց և յամենայն սողոց սողանելոց ի վերայ երկրի, հան ընդ քեզ, և աճեսցեն ի վերայ երկրի, և բազմասցին ի վերայ երկրի։ Եւ ել Նոյ և որդիք նորա և կին նորա և կանայք որդւոց նորա ընդ նմա, և ամենայն գազան և ամենայն անասուն և ամենայն սողուն սողանելի ի վերայ երկրի ըստ տեսակաց իւրեանց, և ամենայն թռչուն ըստ տեսակաց իւրեանց, ամենայն հաւտ և ամենայն հոգի կենդանի, որ ունիցի ի նմա հոգի կենդանի։ Եւ ամենայն մարմին, որ ունէր ի նմա հոգի կենդանի, ի տապանէն ելին։ Եւ շինեաց Նոյ զսեղան Տեառն Աստուծոյ, և առեալ յամենայն անասնոց սրբոց և յամենայն թռչնոց սրբոց, մատոյց ողջակէզս ի վերայ սեղանոյն։ Եւ հոտոտեաց Տէր Աստուած զհոտ անուշութեան, և ասաց Տէր Աստուած ցսիրտ իւր՝ ոչ եթէ յաւելից անիծանել զերկիր վասն մարդկան, զի խորհուրդ սրտի մարդոյ չարի են ի մանկութենէ նորա, և ոչ եթէ յաւելից սատակել զամենայն զոր արարի, այլ զի ես ինքն ի վերայ երկրի։ Եւ ասաց Տէր Աստուած՝ ոչ դադարեսցեն ցորեկ և գիշեր, սերմանիս և հունձք, ցուրտ և տապ, ամառ և ձմեռն, մինչև ցամենայն աւուրս երկրի։

Եւ օրհնեաց Աստուած զՆոյ և զորդիս նորա, և ասաց ցնոսա՝ աճեցարո՛ւք և բազմացարո՛ւք, և լցէք զերկիր։ Եւ երկիւղ ձեր և զարհուրանք ձեր եղիցի ի վերայ ամենայն գազանաց երկրի, և ամենայն թռչնոց երկնի, և ամենայնի որ շարժի ի վերայ երկրի, և ամենայն ձկանց ծովու, ձեռն ձեր տացի նոցա։ Եւ ամենայն շարժուն որ կենդանի է, ձեզ եղիցի ի կերակուր, իբրև զխոտ կանաչ ամենայն տացի ձեզ զնոսա։ Բայց զմարմին ընդ հոգւոյ նորա ոչ կերիջիք, զարիւն նոցա ոչ կերիջիք։ Եւ զարիւն ձեր զհոգիս ձեր խնդրեցից, յամենայն գազանաց խնդրեցից զնա, և յամենայն մարդկանէ, յայրէ եղբաւր իւրոյ խնդրեցից զհոգի մարդոյ։ Որ հեղուցանիցէ զարիւն մարդոյ, արեամբ նորա հեղցի, զի ըստ պատկերի Աստուծոյ արարի զմարդ։ Դուք աճեցարո՛ւք և բազմացարո՛ւք, և լցէք զերկիր, և հնազանդեցուցէք զնա։ Եւ ասաց Աստուած Նոյի և որդւոց նորա ընդ նմա՝

ոչ ինչ զնաւելն տալոցս ։ այլ զամենայն տալոցս առնել ինձ ի հնազանդութիւն ։ Եւ ի հիշատակ բանից իմոցս հանապազ հասից՝ զդրոշմս քանակեցին ։ Եւ միանգամ ասէ՝ երկնային ոչ նմանիմ՝ ամենայնիւ թևոցն հգմամբ՝ զիրիոց բացութիւն ոչ արհամարհեմ յարկի բնութեան աշխարհի բազմութեան ծոցոյ անթիւ ամենայն, նոքա զիս հօս ի միում խնձին, և զիս սիրելոյ ի միում ուրախանալ, և զիս հարսն ի միում առագաստի, և զիս սիրելի ի միում անկանել, և զիս ամենայն ի միում տաղաւարի, և զիս ընդունելոյ ի միում վերանալ, և զիս զուգանից ի միում խորանի խորհրդարանի՝ ի սէր փափագանաց անեղանոց աչաց, ի գաւթի կամից անձին մեծին արամ, կամ ի սահման միջոցի անդաստանի գործոյ գրոմից գիրի, երկուց միջնադաց՝ հասոյր ծայրից բարի գործակցաց

տեցին։ Եւ ես ի քէն չէ զամենեքումբք անցեալ սի հասանելոցս, երկրաւորիս կենդանոյ, հասարակաց ամենայնի մարդկան ընթացս անկանելոյ ի թեա թեթեա և կերակրոյ, ի թեա թեթեա և կերակրոյ անկայուն յատկաց՝ ի կոյսս կոհակաց՝ կապոյտ կուսաց կոյս, իբր ի թռիչս օդոց դաշտաց՝ լուծական երգոց՝ դաշտաց դիմաց՝ երկնագոյն բազկաց՝ լուսոյ ամենայն երկրաւորիս փայտակերտ լաստաց՝ անխախտ կառուց գերկրաւորիս ամենայն հոգեկան հանգստեան երանութեան տանելոյ՝ ի հանգստեան հրապուրանս ամենայն հոգեկան կերակրոյ՝ զիմանալի անձնաւորութեան ամենայնի մարդկան ի հանգստեան հրապուրանս ամենայնի

Հենաց և հոգևորականաց՝ ու
մեսրոպ և յովհաննէս
ընդհանուր կրօնք։ 1 ասաց
բանից 2 և զոքանչից
կանոն պատգամագրաց։
Ուրեք հնացուցանող համ
բան տերտերն վեհից
հարազատաց երկոցուն,
մարմնացեալ մասուցեալ
ի վերայ պատկերի դիմաց
քարոզեն ամենակալաց
ընծային գաշտի՝ 3 հասին ի
խոժոռ և ի սիրելեացս։
Ուր քաղաքականին շրջա
նակ՝ շուռումն ընդ
պոլ ընթացս թևոց հող
մանար ամպոց՝ երագելին
և յառաջելին. սիրէն գր
կեցին պատմեցին և
ուսանեցին ի սէր ծա
կոթի պաշտօնին վարին
կայսերական ցանցի՝ զգիս
ցնդման բաժանման երկի
րագործ աշխարհի։ Ուր փո
քրացին՝ գերեզմանացին
ձերունամբ լեցին տապա
ստարանք արարչագործ
անդունդ անդրադարձին
անձնվիրական միաբանու

թեամբ բանից՝ դիմա
բար բանին։
Ուր՝ պարանոցք և այլ
պիսեք բանեցուտն պա
տասխանեալք՝ ածային համ
բառ հրամայեալ տիրոջ
թէ՝ հանապատական հոգ
թեցին տապալեցին լծից
կեցին ի տանեցին և ի կոր
կրծանեցին զերեսակար
կաս մեղ թէ հրամային
բանե գոգոց հագա
րա։ Ուր հասանելոխ
հինամբ կառեցին պատ
բաստեցին յօրինեցին յար
մատեցին յարդարեցին զե
զագեցին ի զատա պատ
ծառս և երբեմնագեղս լոզ
զբնատնեցից եկեղեցի։
Ուր ձգեցին ձգատեցին լոզ
զատուկս ձեռացն աշխար
հատաց ընկերիցեան պա
տանին ի տիեզերս երկրաց
երկին և ծագաց ծովս։
Ուր մանրատոյզ շրջահիմամբ
աշխ՝ զերկիր ոտից և
կոչեցոյց ձեռաց՝ աւազս
կոյս ալեաց ծովու՝ աւազս
կոյս ալեաց ծովու՝ աւազս
և խաչից հարազատ՝ քանզ

Հենաց և հոգևորականաց՝ ու
մեսրոպ և յովհաննէս
ընդհանուր կրօնք։ 1 ասաց
բանից 2 և զոքանչից
կանոն պատգամագրաց։
Ուրեք հնացուցանող համ
բան տերտերն վեհից
հարազատաց երկոցուն,
մարմնացեալ մասուցեալ
ի վերայ պատկերի դիմաց
քարոզեն ամենակալաց
ընծային գաշտի՝ 3 հասին ի
խոժոռ և ի սիրելեացս։
Ուր քաղաքականին շրջա
նակ՝ շուռումն ընդ
պոլ ընթացս թևոց հող
մանար ամպոց՝ երագելին
և յառաջելին. սիրէն գր
կեցին պատմեցին և
ուսանեցին ի սէր ծա
կոթի պաշտօնին վարին
կայսերական ցանցի՝ զգիս
ցնդման բաժանման երկի
րագործ աշխարհի։ Ուր փո
քրացին՝ գերեզմանացին
ձերունամբ լեցին տապա
ստարանք արարչագործ
անդունդ անդրադարձին
անձնվիրական միաբանու

նակութեան նախասաց բան՝ նախանձ նախանձեցուցանել զնոսա՝ ի մի ի հեղգութեան շահ առնել զանձինս եւ մտրմ առաքելոցն անձին եւ մտրմ ազգաց ծանուցին ։ Այլ զի քեզ թիկունք եղիցին ի վատթար կրօնս կորուսանել զանձին մոլորութեան կամաց եւ դիտաւորութեան յոյժ հակասիրեալ ։ Համառօտ ցից առասպօր զասոնս՝ ինչ անուանեալ ի շուխտս եր կուց ընթացից՝ գովեստից եւ պատուհասանաց միասեր ակ դիմաք հետեւիլ ։

Ժամանակս է՝ ի գործս աւուրց տիեզերականս թեան եւ պղծայոյզ տգիտ երկոցունց՝ վատի եւ հոս տանդեաց ոգի՝ ի մի ներհա տուածս կամաց խորհրդոյ , երկեսակ մարմնով եւ միով արմիւ կենդանարարեցան ։ Այլ ոչ զեռ թիւ երկուց առաքելոց անձին եւ մտրմ նոյ , ի մի հետգային շա րունակեցան ։ Այլ զհամատ նական նախասաց բան՝ պատուիրանացն պատուիրե ցին ։ Այլ անառակեր եւ աղտեղի ծանուցին ։ Այլ զի քեզ թիկունք եղիցին ի վատթար կրօնս կորուսանել զանձին մոլորութեան կամաց եւ դիտաւորութեան յոյժ հակասիրեալ ։ Համառօտ ցից առասպօր զասոնս՝ ինչ անուանեալ ի շուխտս եր կուց ընթացից՝ գովեստից եւ պատուհասանաց միասեր ակ դիմաք հետեւիլ ։

Ժամանակս է՝ ի գործս աւուրց տիեզերականս թեան եւ պղծայոյզ տգիտ երկոցունց՝ վատի եւ հոս տանդեաց ոգի՝ ի մի ներհա տուածս կամաց խորհրդոյ , երկեսակ մարմնով եւ միով արմիւ կենդանարարեցան ։ Այլ ոչ զեռ թիւ երկուց առաքելոց անձին եւ մտրմ նոյ , ի մի հետգային շա րունակեցան ։ Այլ զհամատ

և զեղեցկագիւտ գոյնս գեղեցկատեսիլ գոյից ։ Այլ մինչդեռ զերծանիցէ ոք ի մոլորութենէ ամենից բոլորից լերս՝ ի պատուիրանս ամենայնի և ի ցանգ հրեղէն և յաշ տարակ հզօր ապատանեցին ։ Այլ բարձրագոյն քերա բիւրուց բարեաց՝ ի հետս էր երկրիս պատգարեր ցին ։ Այլ զխաղաղութենն հաստատութիւն՝ յամենից սին ամէտարանեցին ։

Այլ ձիրս ընծայից պայ ծառ պարգեւաց՝ ազգանդա զան զարմիս բաշխեցին ։ Այլ զհրաշալեաւոյ զարմա նազան զեղջանկացն հան դիսարան՝ զմեծանունն վէ կայարան արբանեակաց և երանուելի սիմէոնէն սուրբ և քան զնա գեղեցկա պանծ նոր պայծառութենէ և ամբակում գրոց նոր լուսափէս վայելչացուցին ։ Այլ զասպիսեալն ի տա տանման դաշնն շարժու թեան վերին բարկութեն

քէսծին տեսանող՝ հաչոյ
ձեռից նախիրաց՝ մարգա-
ձաղից՝ ի ջրանկաց, և առաջինն կա-
տուպեան՝ երկրորդ սիլիգն
ելն՝ հոգիընկալ հզօր դի-
քին՝ ի ծերից ջերիքեմեան ե-
նանէ և ի սիրոնէ։ Ոչ յոյժ
ածելիք։ Ուր ընդ քաւանդն
և անհաւասարք։ Որոյ
մին ընտրեալ յայ և հաւա-
տարիմ ծառայ էր, 4 և կա
մակատար արտ բարձրե-
ցան։ Որոյ անուանն ձանա
ձիւր գաւիթ. հանգոնա
կից առաջնոյն՝ անուամբ
և իրօք։ Այ ի ձեռն ձե-
ռին մեծութեանէ ածուէն՝
նախանձիւր հրամիրանօք՝
ըստ յառաջ գուշակելոյ հո
գւոյն քո, առ ի բարեպա
րիշտ և ի պարկեշտակրօն
ծնողացն իւրոց խրատել
և դաստիարակել. լցեալ
լինացեալ և ուղղելոյ։
Ոչ իբր զերիքեմեան լե-
րին՝ հոգիընկալ հզօր դի-
տապետն՝ երկրորդ սիլիգն
ելն

գտեալ մարդկան եւ այ՝ վա
րուք մնացուք : Սիրել
քնծայեալ մասուցանէ ա
ռաքելական մասին կցոր
դութիւն . վիճակին այցելու
թեան . ուսմունք անուն
սուէն . երկնային եւ աշխա
տութ վասուցն ժառանգու
թեան . որ եւ երանելի ոմն
սին պայծառութեան :

Ո՞ զհատանելոյ վայել
շուն՝ ի պարկեշտ պատին
եպիսկոպոսութ : Նշան յա
ւուրս այլ ասելոյս այլոց
նեզք բիւրուք բարութիք
բազմացեալ բերկրեալ և
բարձեալ ի ծագ աւետա
նութեան լուսեղեան հասակի
երջոյն կենաց , երբեմն զգ
ցուեան հատեալ ի ժամա
նակս հնոյ արմատոյ հա
ւատոյն ազգացոյց հատեա
լոյ՝ հանգեալ ի քէ :

Ո՞ղոյ երկնային եւտա
քինոյ զմարգարէ ասելոյն՝
լրմանին և հրեշտականին
բազմապատկիկ նշանագիր
գրելիք անկանեալ հաւա
տեցին ի քարոզութեան

շնորհիւ անձակութիք յայտին ,
կարծրանալոցն խորանի ,
նահատակութ մրիցուիք
հոգեհաշտ հանգստի :

Ի՞ձեռն որոյ երկրպագա
եան և գեղեցկածիկոյ
վերարկուի՝ շնորհս բժըշ
կութեան հրաշակերտս և
հեշտակերիս՝ ընդ բազում
տեղիս պարգեւեալ տալոյ
Տեցաւ :

Ի՞րդ՝ զկին սիրասիրութ
հանգստեան նոր՝ որոյ
պնեալ ոմն պատմի՝ որդի
գաւառի հանճարին եղբօր նոր՝
ըստ հաւատոյ ազգակցութ
թեան՝ քաղցրածայնիկ ծա
ղոյն բարեմիտ պտուղ .
ի նմին իսկ երանելոյ ո
տեալ , և հրեշտականգիտա
կարգաւ հրահանգեալ , և
ի ձեռն ածամերձ ձեռին
նոր ձեռնադրեալ ի քահա
նայութի , և վանականաց
ի վերակացութ : Որ նախ
բազբեաց լերո զատորացոյց
գերոյ պատկերին ձեռք ած
ուածի՝ զնմանութ նորին ի
յանձին՝ գերեզմանապէս հե

զեռնադրութիւն ։ Ապա
մարգն՝ անդրանկարանն
սրտիւ և հոգւով ուրախ
լինի ։ Եւ ոչ ոք թող
մերձենայ ի նոսա ։ Եւ
ոչ ոք թող մատնեսցէ
զանձն իւր ի ծնո-
ղացն, մինչ զօրն ձօրն-
դեան ի նոսա ։ Եւ ոչ
թող երկնչեսցի և սիրտ
նոցա մի դողասցի ։ Եւ
ոչ ոք թող հեռասցի
ի նոսա ։ Եւ ոչ ոք թող
բնակութեամբ ծուխ-
ծուխ չարախնդութիւն
ինչ առնիցէ ։ Եւ ոչ
թող մատնեսցէ զանձն
ի ծնողացն, մինչ զօրն
ձօրնդեան ի նոսա ։
Ոչ ոք թող երկնչեսցի
և սիրտ նոցա մի դո-
ղասցի ։ Ոչ ոք թող
հեռասցի ի նոսա ։
Ոչ ոք թող բնակու-
թեամբ ծուխծուխ
չարախնդութիւն ինչ
առնիցէ ։ Ոչ ոք թող
մերձենայ ի նոսա ։
Ոչ ոք թող մատնեսցէ
զանձն ի ծնողացն,
մինչ զօրն ձօրնդեան
ի նոսա ։ Ոչ ոք թող
երկնչեսցի և սիրտ
նոցա մի դողասցի ։
Ոչ ոք թող հեռասցի
ի նոսա ։ Ոչ ոք թող
բնակութեամբ ծուխ-
ծուխ չարախնդութիւն
ինչ առնիցէ ։ Ոչ ոք
թող մերձենայ ի նո-
սա ։ Ոչ ոք թող մատ-
նեսցէ զանձն ի ծնո-
ղացն, մինչ զօրն ձօր-
նդեան ի նոսա ։ Ոչ
ոք թող երկնչեսցի և

զոց՝ պատճառ պանծանաց
կարգաց յարգելոցն։
Ունգի երբեմն տեսին զ-
ընդոյն պարգեւացն անզգայ
կանայց հրաշակերտ նշանաց՝
ինքնակատարքն յուշացաւ, որ՝ի
նշխարաց հողոյ՝ քրիստո-
սապսպեսեան գանձարանի
ընծարեալ երջանիկ հօրն նոր,
«Այն ժամանակն ըստ ընդաբոյս
բնութեան բազի բարուցն
բուսոյ՝ արբասեր և երկիւ-
ղածասէր սրտին իւր-
եանց ցանկութեանբ, և ընտա-
նի սովորութեանբ որ առ աբա
սպասաւորութեանբ՝ կատա-
րեալ կամացն յօժարութեանբ։
Ընդէն վարվարակի ան-
դադարեալ սրտից բազմանոք՝
զանբնութեալ օտարականին՝ ըզ
հեռաւոր աշխարհացին՝
զանմերձեալսն առաց սիրե-
լեաց՝ զանհպատրոն հարս
զաւուց, իսկ և իսկ՝ի նմին
աշխատահատութեանբ երկրա-
գործեալ և բիւրակամաւն
առնելի՝ ի փառս բարձրու-
թեանբ պարգեւընկալ պանծա-
նաց պատուոյ կարգեցին։

(Էջ 2)

յայտանկաւս աչաց առա-
ջի ամենայնի ոտն
ոտին և հաւասարապատ
ոտն օրինի նմանութեանբ նորին՝
նոյնպէս և ամբարձեալ
կարմիրեայ։ Ի մարմնոյ հանգու-
ցեալ ամենայնի գլխոյն
ոսկր ամբարձեալն գլխոյն
ծաւալ մինչոցաւ՝ գերազանց
գտեալ քան զհոմանիսին։
Այնպէս և ոտքս անփոյթ
արարեալ զբազմածախս և
զդժնաշահ ինչս առատաձե-
ռից գանձուց հայրենեացն՝
մինչև ի դրոց դամբանիկ չիր
մի երջանիկ հօրն իւրոյ գաւ
մի սրբազնազարդ և քա-
կարգ եպիսկոպոսի, (զորոյ
զգաստութի բազմազոյն ան-
ուանն նախ նշխարեցիք)
անուն ոգեշունչ բազմաթալ
ընկերեան առաջ ինչ ջան
դատնապետեայ հողոյ. և այ-
նու շուտացեալ՝ անզուգա
կան և անհամեմատ բերկ
րանաք բնակիչ ի սերիր։
«Ման թէ սերեցեալ սերմն
առիտասոյ՝ մնքուր մտիկ
կամ ականջին հեղհեղուկ՝ ի կա
տար ամբարձմանն գլխոյն
կարմիրեայ։ Ի մարմ հանգու-

զինդիրս կարեաց նայիլն առեալոյ ։

Արքա ուսաւ յառնէն թէ՝ որդի քեռն իմոյ ընտրե-
ալ է ի սոյն գործ արշ
ռան սպասս , ընծայս պար
գեաց պաշտաւնեայդ իսա
տացան շնորհել ի պատան
պիտոյից նորոգմանն հան-
դերձանաց իննկեալ տակե-
րացն ։ Ասէ Արքա զար-
դարն և զանէրկեանն ըս-
տացաւոյս իսկութեամբ
պատուոյ , թէ ջանիւն կա-
րէք պիտոյից երկրատուր
երկրի, նախ հարազատաց իմ
քեռորդի , և ապա հոլ
ձեռնէ ։ Ասէ
թէ կամք վերնոյդ էին՝ զի
նեցից և ի խոր խոզեցից
առնելոյ ։

Արքա
ասէ՝ Արքա այս բան սոյն
առասպել մանկան յանգիցուք
և յարմարեցուք , և սոյն
առաւելագոյնին՝ պատուա-
ւոր և ազատ լե-
ցի ընտրելական կայսերացն
երեսաց էին , հարցմանս բա
նից համարձակութիւն ար-
ժանի գտեալ , և զգայիք
ածին՝ անդէն ընդ նմին
կարգի ի ձահ փոխադրեցաւ ։
Ինչասակեցաւ նորոգե-
ցաւ և պատճառն առաքին
յանակնկալն հանդիպեալ ։
Եւ Արքա ուսանէր առ-
քեա ընծայիցն զոր ի տերկ
բէն իւրմէ ընդ իւր կրեալ
բերէր ։ Արքա երկրորդ
սիրելի էր Արքայի յոյժ-
թէ , և երկրին պատճեցաւ
թէ՝ յորմէ այրքան սքան-
չելիք նշանաց հրաշից գոր
ծեցան ։ Եւ որդ Արքա ըզ
բանիւնդանին բնաւին լռա-
թիւ իւրով իմացեալ ծա-
նեան , և ձշմարտեալ առա-
գելին ոգւոյն առաքելո՝
եթէ երբայր հօրն նորա է
պատճառ այնր գոլոյ և

բազմանաց՝ երկրաւոր ինչ
ևիւթ սիրեցին. այլ մանն
փրկուէ անանց ՄՀծուէ՝
ի կենդանիսին կենդանա-
գործ անվախճան և անցին
գանձուն երկնային պար-
գևին՝ անդաստանէ բոլորիլն
լուսոյ անկատած կենաց՝
անստուերոյ և արբակցելի
աստուածածոց քնարն նուագ
նելն։ Ոսկեցին յորդեցին
և գրուանտեցին զգաւիթ
խորհրդոյ մտաց խնդրա-
ցին։ Ըն հաստատուպէս
սեռն առաքեալ գնծա-
նակ կամն անխոտորնակս
գհաւատոյն և սիրոյն ան-
բեկրնելի ևս պահեցին
բանակեցին։

Ապա փոքունտաս և վեղ
վարակի կոչեցին և ապա
բասուեցին՝ ակնկուռ ձա-
նուծս քաղաքական յօրին
մանք՝ գնև տեսակի ան-
նման խաչի։ Ոնդին կա-
ռուցեալ մանն Հասուած-
ոյ ի կենդանիսին փայտ
ատենեան փառացին բազ
մանալի։ Ըն վա առաքել

Ուրբ կարի հոգևոր տար
փառոք արմի՝ գնման կայե-
ցացն առ իրին անձուկ յեղ
յեղեաց, ապա նամակս հր
բանաստեղծաց ինքնագիրս,
այլն Հանձարեղ և հար-
ատարան՝ յերկոցունց կող
մանց ՄՀքենաբուեաց. և
ինքն Հրեշտակ գրին նամա
կակիր՝ ի սեպհական իւր
Հայրենական գաւառն ա-
ռաքեաց։ Ըն լսաւ յայտնե
լոյ կամաց քաղցուէ անու
գին՝ մինդեռ Թագաւորին
յուսաց ի նոյն շաբիլ խոր
Հրդոյ բարոյ Հանդիսա
գնաց մտաբերին, գար
ձաւ անդրին աւրհնդանին
պատմնաբեր. ոսկեայ
գին նկարեալ ի գէմն երկ
ատց գոյուէ գինոյ քաղա
տեսակ քարտնին՝ Հաշա
քեալ ի ծոց իւր մշտատա
կարուին բարեբուրդ բանից
ՄՀծի խորհրդոյ։ Ուրբ
ծանեան գիտակաց տարփա
նաց Հոգևոր ինդրոյն՝ գե
ոչ լսաւ մարդկային բնու
բանի բնութեան բարուց

աչխարհին Հայոց կուսանեցն սրեւելից կողմանցն կոչեն զսուգ գուսանին մանաց վեր առաքեցին։ Որոյ խնդան իսկ բանձրանալ մեծապէն և ոսկեթել վերարկուօք՝ պոյծառաշուք վարուցանիւք և սանկրեալ բեղկանօք՝ բերել քեռակերպին Տուայ՝ իսաւսանալիսան վայրս հանգստարանին հոր հօր եղբօրն իւրոյ արան ցեղապարծ և կենդանասնան ոսկերացն։ Որ և պատճառ իսկ ժառանգութեանց այսր

Նախ նուա ծանօթացան։ ։ Լոէ

Լուծ՝ երբեմն հին եհաս ՅՃ. 6
այգին շնորհելոյ և պատ
գեաւորել խաղաղական և նոր
ընտանացուն միաբանութեանն
գոլէջացն գանձս, Նոքա
բազմեալ՝ ի գահոյս արքու
կան ձեռուանքն սաստկանալ՝
Տանդատրուսական հեղու թե
արքայատոհմին աթոռոյ՝ զոր
դի քեռան իւրոյ ընտրելոյ։
Պ՚ետուած բարձրու՝ վը
սեմեան գովելութե՝ գե
րասիրի շնորհե՝ վեհագոյն
գոլով քան զՀօրն իւրոյ Տա

փառս ընծայելոյ նմին նը
քանի, զբնաւին վիպոյս կե
ղծելոյ մտաց վերացան Ա՚
ընդ նմին պատկառելի գե
զարդելցին։ Ասոյ Տա
ղանդոյն, և սիամանտ, և
պսակեցուած, և սեռեռապէս
պերճանաց մեծացուած. և
որով ի ծննդենէն սէրս ը
անանկարատ վերադրօղե
ցուած։ Ո՚չ այս միմեանս
ընձեռական՝ ընդ հասին հիւ
անդ վիրաւորելցին։

Ի՚ պատճէ պատրաստա
թեամբ։ Ի՚ տեղին ծրելոյ
բացուստ ի իրոց ի ծագս
եղերացն ի ներքոյ ըստե
կացն գրանց՝ երկիւղածին սե
նեկացն պատուհանոյ՝ որ
ձանաչուցեալ ի Տանգիստա
նեղանին կողմանէ լուսոյ, առաւել
պէս բազմանս յուսոյ ընդ
նոյն հասանելոյին։ Ի՚ ըզ
բուրման կենացն բուրվառ՝
պատկառ կայծակատեսիցն ը
կնդրուկին լցեալ, ի ձեռն
նորին իսկ յարդարողին պիղծ
հոտոյդ մեծին մանգ
լուածոյ, պատգեստ բազուց

կայից կանգնեալ ամբոխին ,
Եւ համակնեան երկնաբեղմ
եւ հրայնաշող աստղոյն ,
որ ի ծագս արեգական
հնչէ պատուիրել ի վեր
ի վայր հետ ի վայրէ ի
նոսրանալ ի ծագս ծագ
ուղղել ի վերուստ ի վար
ի ներքս ի դուրս ի ներս
ի ներքս ի դուրս ի ներս
ի ներքս ի դուրս ի ներս

մայր բազմասեռակ երկինք
տարածք արուեստագործ
կանոց վանեաց յերեքից՝ հայր
կոչեաց : 4 Եւ երբ յա-
րատեալ կերպիւ առ
ընդ-դու-թիւ՝ վիմախառնիխա
աշխատակատարից կերպիւ առ
առ : Օդորմոյն վե
արուեստագործին
չեմարտանօրէն
ին գործ-թեան համպակին՝
պատար արարչագործ յար
պահ պահանդաց շնորհա-
տուն չանդրտնաբեր ան
Եւ երբ ապրեցնասեր
յարմար շարունակեաց զա-
րեւնագիր անձառն խոր-
հուրդ հանդրտնակեաց :
տանակատաստեւսեաց՝ կարմիր
էաց՝ մեռապատկու՝ ընակ
կագանէ՝ բեհեզագանեզ-
գանձեր վկայական՝ զանգա
րանին վկայական՝ շինուած վը
գանձախաւան շինուած վը
կանգնեց՝ 3 քան
անատուածեր փայլմամբ 3 քան
լեաց : Եւ ևս քան զևս՝
կանոց գեր վարագա-
կերպ զօրաց հրեշտա
անանձուկ կոչան բանակի
բիւրաւոր զօրաց հրեշտա
Եւ լայնատարած դրամբ՝

1 Նոե
4 · 4
1 Նեե
11 · 16
3 Նեե
40 · 31
4 Նոե
54 · 12

ատեան , երդեր պատուհան
ալին դիմաց օրհնեալ փե
որ՝ ի հանար հանբարոյ զի-
նուցն օձատաց՝ ապրատա-ր
սրբոց՝ ոսկեկու-ռ նիզա-
կաց՝ 1 հազարաւոր վահա-
նաց՝ յատաւելեալ-քիւն պա
հետի թիկանց , բազմա-
թիւ գնդաց գոնարտակաց
մարտակաց երբոյսկանաց ա-
րանց քաջաց որ՝ ի թագէն-
ոլիե , թագադիտակ փառաք
պատկաց : Եւ ըստ սմ-
բազմանն կամարի վերնա-
յարկն գնաի ձգմանն կրկ
պեթիւ՝ ձգգրտարար ձար-
ատարատեաց : Եւ գո-
նակ իրարանցար և բազմա
հաւաք խորհն հանձոյից ար
հարանարանին՝ զանձանօրն
սրբատաշման առնիլոյն տա
ձայն՝ ամենատուեան հիս-
թիւ յարդարեաց : Եւ ան
դանար համայնգամայն զանդ
րանկացն բոյլ՝ ի միում խրա
ել բազմաց : 2 Եւ երբ
քաղաք կենդանեաց շինել
ոյ խոստալ յի , մայր մա-
քեր որդւոց՝ հանդէպ տե
ասին դիմաց օրհնեալ փե
որ՝ ի հանար հանբարոյ զի-
նուցն օձատաց՝ ապրատա-ր
սրբոց՝ ոսկեկու-ռ նիզա-
կաց՝ 1 հազարաւոր վահա-
նաց՝ յատաւելեալ-քիւն պա
հետի թիկանց , բազմա-
թիւ գնդաց գոնարտակաց
մարտակաց երբոյսկանաց ա-
րանց քաջաց որ՝ ի թագէն-
ոլիե , թագադիտակ փառաք
պատկաց : Եւ ըստ սմ-
բազմանն կամարի վերնա-
յարկն գնաի ձգմանն կրկ
պեթիւ՝ ձգգրտարար ձար-
ատարատեաց : Եւ գո-
նակ իրարանցար և բազմա
հաւաք խորհն հանձոյից ար
հարանարանին՝ զանձանօրն
սրբատաշման առնիլոյն տա
ձայն՝ ամենատուեան հիս-
թիւ յարդարեաց : Եւ ան
դանար համայնգամայն զանդ
րանկացն բոյլ՝ ի միում խրա
ել բազմաց : 2 Եւ երբ
քաղաք կենդանեաց շինել
ոյ խոստալ յի , մայր մա-
քեր որդւոց՝ հանդէպ տե

աստղասահմանքէր գնդա-
պանծ հարսինն՝ ի գլուխ
ծայրից լուսեղեան թեզա-
նեաց շրջապատուրեաց ։
Իսկ զգեստանցն երեից տիպ՝
նկարակերտ յանգուածա-
ուշեալ նկարմնրդրեան վայ
տիք՝ և վերից ոսկեզօք՝ ա-
ռակառոյ այլակերպ գունով
երանգաց՝ յատակից կայնք՝
ի պէս պէս մասանց՝ ար-
հեստիւ կապեաց ։ Իսկ ըղ
ձի գաւթի յատակացն ,
երբ զկնիք մի ապակեղէն՝
սանեանհատի գոյիւ անխոշ
սրդաւթիք պատշաճ պատ-
րաստեաց ։ Իսկ զբարձ-
րատեղակ սրբատանն դի
ատենից երկնատեսակ բարձ
րութ բեմբին՝ դասիրացո-
ղին յօրինմամբ լուսա ապրա
սի անհուպ և վայելեալ վե
րին երեսին՝ ի տատնայ-
նոցս ատի մեկուսեաց ։
Իսկ զխարազուրացն ան-
ձրպետութեան՝ երբ զպատը
հսկ անգրոյի տեսութեան՝
ի պատիւ պատրաստութիւն՝
ի պաշտօն զգուշութեան

Եսայի
1 • 4

Եսայի
3 • 24

նորոգեաց ։ Եւ զերկե-
կիսեանն տեսլեանն երեսոյն
անյօդն էութիւն՝ նոր նման
նութիւն երբ զգայուն իրի
արձարձեաց ։ Եւ երբ ըղ
միտասանի վերապրիլ գե-
ղեցկատիպ յանգուածով՝
զբանդակին սիտեալ յար
մարեաց ։ Եւ նոյն՝ և զանե
րեւոյթ հանգերձեալ բա-
րերացն ծանօթութիւն վա-
ռացն առաքնեաց , ի ներ
կացութեան աստ՝ անկարելի տր
պիւ գծագրեաց ։ Եւ երբ
զիայլութեամբ լուսածագ բո
յոյ բազբազմանն՝ զպերասան
տոյժ անիզելապոյն տեղի՝
ցանկեալ պարապեաց ։
Եւ զարտաքին որմոցն զար
ձանս մեքենատար տեղացն
բերկրութեամբ՝ հատագայթա-
նշոյլ բեհեզատիպ զգես-
տաւք պճնեաց ։ Իսկ ըղ
գիմաց գրանդեացն գիրս՝
պատկերի քանդակագոր-
ծեալ քառաշրթիւն զար-
մանալի՝ երբ գծագրիչին
զգեստուց հանդերձանաց
սրբատեսիլն պատմաբանի

զմիմեանց, ասէ զայնոսիկ որ
մարգարէքդ էին Իսրայէլի
նմանք աղուէսաց ի մէջ աւե-
րակաց։ Եւ ոչ ելէք ընդդէմ
տանն Տեառն, ամենա-
պատիկ հաստատակաց կրկին
նորոգել զօգաստարսիրեաց։
Եւ ոչ ոք ի զգիխոյ ոմն քա-
զանիլ՝ հանդէպ ձախոյ
այցեառ պատկերի գրե-
ալոյ գիմոյ գիխոյն սըր
բոհեան աւրհնելոյն՝ սու-
ճեցեալ կապերաց։
Իսկ զգիրեցիսն վերատեսո
հոգիս՝ ոչ կարեցոյն
սրտիս անդաւոյ՝ զանկասի
հաստակի մարդոյ գիտոյ զա
զանութիւն մեծ ազբատու-
թեան՝ ի կարծրասիրտ գառոյց զբ
րեցոյ զօձատատակեաց։
Իսկ զգերազնեայ կաղկա-
նօրհնութեանդ պատկերացն
կենդանագիր աւասիկ գե-
ղեցի՝ զաւետարանչէ հիւ-
անդասիրացն՝ զանձրեւոյին
աղբեր ջրոյ, լեր զա
րուեստ յայտնի աւասիկ՝ ո
նորոգ շինող և զգեցոյ-
զարդարութեան։ Եւ ոչ ոք
զմիմեանց, աստղազարդ
մարգարտոյց, թիւաւոր աս
թագն կապուտակաց գե-
մանէ աս իրեղէն, ամենա-
պատիկ հաստատակաց կրկին
նորոգել զօգաստարսիրեաց։
Եւ ոչ ոք ի զգիխոյ ոմն քա-
զանիլ՝ հանդէպ ձախոյ
այցեառ պատկերի գրե-
ալոյ գիմոյ գիխոյն սըր
բոհեան աւրհնելոյն՝ ամ-
ծոցեալ կապերաց։
Իսկ զգիրեցիսն վերատեսո
հոգիս՝ ոչ կարեցոյն
սրտիս անդաւոյ՝ զանկասի
հաստակի մարդոյ գիտոյ զա
զանութիւն մեծ ազբատու-
թեան՝ ի կարծրասիրտ գառոյց զբ
րեցոյ զօձատատակեաց։
Իսկ զգերազնեայ կաղկա-
նօրհնութեանդ պատկերացն
կենդանագիր աւասիկ գե-
ղեցի՝ զաւետարանչէ հիւ-
անդասիրացն՝ զանձրեւոյին
աղբեր ջրոյ, լեր զա
րուեստ յայտնի աւասիկ՝ ո
նորոգ շինող և զգեցոյ-
զարդարութեան։ Եւ ոչ ոք
զմիմեանց, աստղազարդ
մարգարտոյց, թիւաւոր աս
թագն կապուտակաց գե-
մանէ աս իրեղէն, ամենա-
պատիկ հաստատակաց կրկին
նորոգել զօգաստարսիրեաց։
Եւ ոչ ոք ի զգիխոյ ոմն քա-
զանիլ՝ հանդէպ ձախոյ
այցեառ պատկերի գրե-
ալոյ գիմոյ գիխոյն սըր
բոհեան աւրհնելոյն՝ ամ-
ծոցեալ կապերաց։
Իսկ զգիրեցիսն վերատեսո
հոգիս՝ ոչ կարեցոյն
սրտիս անդաւոյ՝ զանկասի
հաստակի մարդոյ գիտոյ զա
զանութիւն մեծ ազբատու-
թեան՝ ի կարծրասիրտ գառոյց զբ
րեցոյ զօձատատակեաց։

զանազանեալ, վասն լեռան
լեռն, բարեբաղդիչ բոյսս
վերամբառ փայլից, տիրոջ
լսեցաւ տարագից մերոց,
հանդերձեսցէ զիւ բանիցն
լեռն կոչից կոչեցաւ։
Աւետս քոյ գնա յամենից
ի ցեղից ցեղից գանկատեցաւ
ցցեալ ի գետինս գիտա-
պարտս՝ արդարանդաստան
տեղեացն վայրից։ 3 Արդ
գիտասջ սուրբ և գովելի լի
բանանոտ երկինն ծուխդ՝
առաստակս պատճառելոյ
գեաց։ Տունկս բերրեցաց
բերելոցդ բարեաց, ծաղիկ
ընձեղս՝ պատուական՝ ար
մատակոխս՝ մրգատուցդս՝
պատուաստակիրս՝ պտղա-
պարգեւս։ Ընդդէմ ամենա-
նախ՝ զարհուրս և շուշանս
գովելս։ Արհմանս վտակա
բուս՝ ոռոգաստարարս՝ անձ
րեւատեղեաց՝ ցօղատուցդս
4 Արդիւք՝ զոր ասէ ած ըստ
մեծին մովսէսի՝ գիտելիք
հնոցդ հետց գարմանել.
Հանապազ ակն առեալ ձեր
պղտմեալ երեսին առաջ-
ի

1 Կոր. 3 · 9

2 Կոր. 4 · 10

3 Սաղ. 91 · 12

4 Երկր. 11 · 12

ասէ Տէր զօրութեանց, եւ ես
զեմ երկրորդ՝ փոխանակ ա-
ռաջնոյն լուսաւորեցայ, եւ
այսպէս կատարեցաւ զնոյն
լուծն ի վերայ ինձ՝ չորս
փոխանակ երկուց կենդա-
նեաց գործանից կենդանի

զոր խաչին գաստառեաց։
ոչ ոք կարէ զայսպիսի
ուսոյց խորհուրդ նազել յայր
կին առաքեալն կարապետին։
Օդ ոչ յաւետս խոտոյ ա-
նասնոցն ակնարկ՝ ի
նմին կատարեաց ընտրեալն
յայտնելով ի մեզ մեղս զի-
տողեալ արձն եպիսկոպոս։
Ընդ այդ եւ ընտրելոյ առա-
քելոյն առաքինասիրի մոլ-
որոստարանի՝ անուանն ի-
րոյ նորոգ յիշատակ ի հան
գիստն գերեզմանաց նախ
նեաց մեռելոց ի հրաւէր
խոստման անուանն յայտ-
նի՝ նպաստակրեաց յոյ

ռայգին քան զյայտնել
այդ խոտոյ։

(Էջ 2)

զնեցեք ի նմանէ ամենայն
ոք ի մեծէ մինչեւ ի փոքր
եւ ցերկս ասելոյն՝ ի զրգել
տածել եւ յանձանձել։

Ա՚ղդ զայս ամ զգաստաս-
նիմ ոգւոյ բանից պատու-
հասաւոր՝ նախայիշատակեալ
մեծ եպիսկոպոսն պատկ սբո-
նի եւ ծառայն յի՛, երկայնի
յոյնզոյնմամբ անուանեալն
ըստ բարբառոյ ձայնի ։ ե
ասէայ եւ ։ խոնարհ յան-
գեալ կատարեց։ ։ Հանգի
պոկս սաղմոսն զաւակն
գաւթի զինի հանգստեան
հօրն իւրոյ վեհի՝ զանուա
նակիցն շինեաց այ տաճար
պատկին փրկութեա՝ տանն
յօդագի և խորհրդի ։

Ա՚նմանապէս և սա ըն համ
զնոյն ինձ պարծարծեաց

զնեցէք ։

Ա՚յլ երբեմն զամենայն զայ
սպէս կատարեաց, և ե-
զեմ երկրորդ՝ փոխանակ ա-
ռաջնոյն լուսաւորեցայ, եւ
այսպէս կատարեցաւ զնոյն
լուծն ի վերայ ինձ՝ չորս
փոխանակ երկուց կենդա-
նեաց գործանից կենդանի

զոր խաչին գաստառեաց։
ոչ ոք կարէ զայսպիսի
ուսոյց խորհուրդ նազել յայր
կին առաքեալն կարապետին։
Օդ ոչ յաւետս խոտոյ ա-
նասնոցն ակնարկ՝ ի
նմին կատարեաց ընտրեալն
յայտնելով ի մեզ մեղս զի-
տողեալ արձն եպիսկոպոս։
Ընդ այդ եւ ընտրելոյ առա-
քելոյն առաքինասիրի մոլ-
որոստարանի՝ անուանն ի-
րոյ նորոգ յիշատակ ի հան
գիստն գերեզմանաց նախ
նեաց մեռելոց ի հրաւէր
խոստման անուանն յայտ-
նի՝ նպաստակրեաց յոյ

ռայգին քան զյայտնել
այդ խոտոյ։

(Էջ 2)

զնեցեք ի նմանէ ամենայն
ոք ի մեծէ մինչեւ ի փոքր
եւ ցերկս ասելոյն՝ ի զրգել
տածել եւ յանձանձել։

Ա՚յլ երբեմն զամենայն զայ
սպէս կատարեաց, և ե-
զեմ երկրորդ՝ փոխանակ ա-
ռաջնոյն լուսաւորեցայ, եւ
այսպէս կատարեցաւ զնոյն
լուծն ի վերայ ինձ՝ չորս
փոխանակ երկուց կենդա-
նեաց գործանից կենդանի

զոր խաչին գաստառեաց։
ոչ ոք կարէ զայսպիսի
ուսոյց խորհուրդ նազել յայր
կին առաքեալն կարապետին։
Օդ ոչ յաւետս խոտոյ ա-
նասնոցն ակնարկ՝ ի
նմին կատարեաց ընտրեալն
յայտնելով ի մեզ մեղս զի-
տողեալ արձն եպիսկոպոս։
Ընդ այդ եւ ընտրելոյ առա-
քելոյն առաքինասիրի մոլ-
որոստարանի՝ անուանն ի-
րոյ նորոգ յիշատակ ի հան
գիստն գերեզմանաց նախ
նեաց մեռելոց ի հրաւէր
խոստման անուանն յայտ-
նի՝ նպաստակրեաց յոյ

ռայգին քան զյայտնել
այդ խոտոյ։

պաշտելի անուանցն երկր-
ցուցից վերհից՝ խոշոր եւ աճ-
ածնին՝ լիամասին երկրպա-
գացի ։ Համբաւեալ ըմն
ծնող՝ զոմն ծանուցօղ մար-
գացելոց սիոց այլ ոչ ինչ՝ ևս՝
Ճշմն վասակցի ։

Ոչ ի կոչմանն ալոյ կայից
հիւսիսոյ՝ ըստ առակողին ըն-
թացից հետոց ալոցակ հոլ
մոյն՝ ունի զառաքեալսն սի-
րատածութ , և զբաժանո-
ղին սուրբ դաւանութեան ։
Ոչ ըստ հարուածոյ դիմաց
գարշապարի՝ զերբայեցի ընտ
րեալ պատուիրին զմարմար-
քան ապարէշեալն ։
Ոչ համբարձեալ վերա-
դրեաց զերազոյն դրան
2 երկանիկն Աստուծոյ ի
սեան ուռնոյն խորանին ար-
ածամարն՝ ի շինուած մի-
ջոցի ոմանց կարուցանեն ,
զորոյն ասկերս 3 զմկրտիլն
առաջինն ջրով . և մատեր-
լոյն ի նմանէ հոգւով ։
Ո՛չ նահապետին զերկիրն
աբէլ՝ նորոյս ադամայ ըզ
վերացն ծնունդ երանելոյ։

Ոչ ի կրակէ աղբիւրէ ելեալ
գետոյ վերհոսի՝ զոր ոչ ոք
կարէ ընդ ելս ընդ ինքն ա-
ռնել ։ Ոչ ի գետոյ ելեալ
ի դրախտէ՝ զոր ոչ ոք կա-
րէ ընդ ելս ընդ ինքն առ-
նել ։ Ոչ ի ծառոյ կենաց
զոր ոչ ոք կարէ ընդ ելս
ընդ ինքն առնել ։ Ոչ ի
ծառոյ գիտութեան բա-
րեաց և չարեաց՝ զոր ոչ ոք
կարէ ընդ ելս ընդ ինքն
առնել ։ Ոչ ի ծառոյ ան-
մահութեան՝ զոր ոչ ոք կա-
րէ ընդ ելս ընդ ինքն առ-
նել ։ Ոչ ի ծառոյ խաչին՝
զոր ոչ ոք կարէ ընդ ելս
ընդ ինքն առնել ։ Ոչ ի
ծառոյ ուրկանին՝ զոր ոչ ոք
կարէ ընդ ելս ընդ ինքն
առնել ։ Ոչ ի ծառոյ ան-
մահութեան՝ զոր ոչ ոք կա-
րէ ընդ ելս ընդ ինքն առ-
նել ։ Ոչ ի ծառոյ խաչին՝
զոր ոչ ոք կարէ ընդ ելս
ընդ ինքն առնել ։ Ոչ ի
ծառոյ ուրկանին՝ զոր ոչ ոք

Ոչ ի կրակէ աղբիւրէ ելեալ
գետոյ վերհոսի՝ զոր ոչ ոք
կարէ ընդ ելս ընդ ինքն ա-
ռնել ։ Ոչ ի գետոյ ելեալ
ի դրախտէ՝ զոր ոչ ոք կա-
րէ ընդ ելս ընդ ինքն առ-
նել ։ Ոչ ի ծառոյ կենաց
զոր ոչ ոք կարէ ընդ ելս
ընդ ինքն առնել ։ Ոչ ի
ծառոյ գիտութեան բա-
րեաց և չարեաց՝ զոր ոչ ոք
կարէ ընդ ելս ընդ ինքն
առնել ։ Ոչ ի ծառոյ ան-
մահութեան՝ զոր ոչ ոք կա-
րէ ընդ ելս ընդ ինքն առ-
նել ։ Ոչ ի ծառոյ խաչին՝
զոր ոչ ոք կարէ ընդ ելս
ընդ ինքն առնել ։ Ոչ ի
ծառոյ ուրկանին՝ զոր ոչ ոք

Ոչ ի կրակէ աղբիւրէ ելեալ
գետոյ վերհոսի՝ զոր ոչ ոք
կարէ ընդ ելս ընդ ինքն ա-
ռնել ։ Ոչ ի գետոյ ելեալ
ի դրախտէ՝ զոր ոչ ոք կա-
րէ ընդ ելս ընդ ինքն առ-
նել ։ Ոչ ի ծառոյ կենաց
զոր ոչ ոք կարէ ընդ ելս
ընդ ինքն առնել ։ Ոչ ի
ծառոյ գիտութեան բա-
րեաց և չարեաց՝ զոր ոչ ոք
կարէ ընդ ելս ընդ ինքն
առնել ։ Ոչ ի ծառոյ ան-
մահութեան՝ զոր ոչ ոք կա-
րէ ընդ ելս ընդ ինքն առ-
նել ։ Ոչ ի ծառոյ խաչին՝
զոր ոչ ոք կարէ ընդ ելս
ընդ ինքն առնել ։ Ոչ ի
ծառոյ ուրկանին՝ զոր ոչ ոք

Ոչ ի կրակէ աղբիւրէ ելեալ
գետոյ վերհոսի՝ զոր ոչ ոք
կարէ ընդ ելս ընդ ինքն ա-
ռնել ։ Ոչ ի գետոյ ելեալ
ի դրախտէ՝ զոր ոչ ոք կա-
րէ ընդ ելս ընդ ինքն առ-
նել ։ Ոչ ի ծառոյ կենաց
զոր ոչ ոք կարէ ընդ ելս
ընդ ինքն առնել ։ Ոչ ի
ծառոյ գիտութեան բա-
րեաց և չարեաց՝ զոր ոչ ոք
կարէ ընդ ելս ընդ ինքն
առնել ։ Ոչ ի ծառոյ ան-
մահութեան՝ զոր ոչ ոք կա-
րէ ընդ ելս ընդ ինքն առ-
նել ։ Ոչ ի ծառոյ խաչին՝
զոր ոչ ոք կարէ ընդ ելս
ընդ ինքն առնել ։ Ոչ ի
ծառոյ ուրկանին՝ զոր ոչ ոք

քանզ։ ‖ Որ անդադար խոկ
ի պարտ։ զաւրէն ։ զանձկալի
ստեղծեանն ներքոյիցդ ։
զերեսն սուրբ դառնար ա-
մեն արդար նոյն ։ և ծնեալ
և յերանելի նախնեաց ։ ի
բանակընծայութեան յերեւելի
տուց ։ յերկրպագեալ զանձկաց։
զերեզկաց ։ ի զարմէ զօրե
սիրելոյց ։ ի գնահատուած
յազգէ ազնուաց ։ ի տոհմէ
նից ։ ի բնութենէ ազեաց ։ ի
հոգւոյից ։ ի Թոնդ քաղաք
նէ աերանց ։ ի գաւազանէ
մանէ պարանցերեաց ։ ի տա-
կան ։ և յարենէ արքայից ։ ի տեր
և հզօրաց հարուածոց ։

Եղբարց երից վհտից
կանի ։ եղբայր մանց հիւանդոյ ։ յաւուրս
ունդոյց տանս վասպու-
թէ լերանց սիոնի ։ կող
րեաւ ։ ի սահմանս բնակու-
շայլ փայլուճն ուղղ ճշմարիտ
ի մանից լուսոյ ակունն ա-
ծոյ ։ զանձկալի նոյն ։

Եղբ ։ Ծագեաց նոյնդ
և ածուծինն ։

Որ եղև հրաւիրօղ մեռ-
լոցս ի նախնին ։ ընդունա
մոյց երկրին կենդանեաց ։
Օ յակոբայ որդւոյն յոյժ
սիմոյ ։ որ կոչիր ազգաւոր ։
և ասկս անդադարն կեն-
ցաղականութենն ։ եղբայր
մի ։ Օ մեծի առաքելոյն
անդրեի ։ Օ հզօրացեալ վե
կայից զընտրելն առաքեանց
Օ քաւականցեալ որ ի պան-
տաճ երկրին գամբռացոց
ուբ զինուորացն ։ Օ կոչ
մայի և զգաստութեան զնա-
հատակացեալ ։ Եղ ընդ կայից
հարեալոց ի սեան խորանին ։
ընդ պատանեկին ապտակ
ուհի ։ Օ կնոջ վարանոտի ըզ
կարկեղոնացոյցն որ յատ
րիկեաց ։ ուբ և երանեալ ե
պետական և վկայի ։

Եղբ գրաւոհանեաց կու-
մի խնամոյն ։ անարատ և մար
սիրուած ։ Օ հերացնեայ վե
կայից ածուցնողդ քահա-
նայից զմիաբարեացն զևոն
դեանց ։ Եղ ։ յայտ գաւա-
նեալն զանձն ուսիր զեր-
բայն պատ

ւ Գնա
10 • 8
11 • 4

դեգրումեք, անդադանկին՝
Աստուած, երկրորդին՝ Աւա-
զիկ, վերջինն՝ Յովհաննէս
Մկրտչաձեռք և փառա-
ւորեալք ի մի սմանակի՝
ամբք բարիք և աշխատիք
Աստուածեղէն պատա-
ռումն երեսաց՝ ցանկալի
լի տեսանն երեսի՝ յանէ-
ցանկալիքն։ Ոսկի՝ ի սեր տես-
ի պատուի ընտրելոց, ի յայ-
գումն հեզոց, կընդունա-
լութիւն ողջոց, ի զատ-
եկեղեցեաց, ի պայծառա-
թիւն արդարեաց սեղանց
և քահանայ նշանաց, ի տպաս
մատուռատաց՝ անկշիռք և
անգնագնահատք։
Ոգի՛ իսկ մեծաւ հանդ-
ուռ առեալ ընդ իւրեանս
զգայմարս և զկոյս նա-
խատաքեանն սեպհական
ազատաց, ընդառաջ խաղա
ցին աշխարհս խաչին, զորմէ
պատմեցաք։ Եւ վերը
բերեալ մեծաւ ընծայիւք՝
ի սաչմանեալ և յոխտել
սեղանն աշխին։ որ ի

ի շինել նախակրօնականն և
վաղատասանականն բերդաւ,
պատ և գլխատուր հրամա-
նատար նոցա յայլազգեալ,
սիլեստր ։ի անէնիսէ և ի
քաղանէ, խառն ընդ քա-
բելոն։ ։Ատոմ ։և ատոմ՝
եղբայրք մեր ներքսիմայ՝ ըն-
նաց հրամանատ ներքոյ
թայ զասուս, ։և յորմէ ատո
րիք մեծք և քաջագործք։
։Ընդել եօթնեղբարդն ի
նմանէ ելիտա՝ որ մեր ա-
նուն վոխարկեալ՝ ընդունէ
անուանեաց։
։Ոգի՝ յայսպան հնուտս
լութէ առնոյ և կանխուէ
աւուրց դարուց վաղնջուց,
ի տատրակ գոռոզութէ
դիւցազնացեալ ընկնակոչե-
թէ, ընտրեալ շառաւիղք
ածպաշտուէ ազ երկեքեան։
։Նոյն կրտսերդին ջնա-
ւոյն եղեալ՝ անունքերիմ
մակարդեալ. իսկ մէկնոյն՝
գորգէն. և նախնեաւն՝ աղտա։
։Ադոյ ի փրկագործին ծը
նընդունել ապաւանին նորո
գութեան ածութէն ազ

ւ Կնն.
11 • 2
10 • 11
10 • 22

ծին Համբակաց հօտից ,
պնդովք , ըստ օրինի նոտա-
նովք , Հանդերձ ասմունս
պաշտօնեից եկեղեցական
բաժիւովք , և բազմութիւն
բնաւից ազգայնովքն որք
եղբայրական Համբակքն ,
ձեռնադրութեամբ և Հարազատ
պան երկանիկ՝ ծննդոքն
խնդրել եպիսկո-
չին : Այլ զի վերամբարձ
տուին ի նշանս և յաքսո-
տուին զերազանցեալ Հշմար-
գերազանցեալ ձեռնադրեալ
անդր քան զերկինսն : Ա
ապրեցին յերեսաց
աղեղան :

Ա Ա՛ Ա՛ Ա՛

նահատակեցան հասուց ա-
ռեղծուածն ի մեզ, պատմեալ
մեզ ի նոսա հոգւոյն ՔՐ։
Ի յայսմհետէ մեծ ինն ին
քաղաքացիքն Նինուէ այս-
առաքեալն ՚ի խոսեցաւ և՚ի
հոյլ հոմանեսիցն։
Հանգեալ ոչք ՚ի բազում տեղ
ցիս քարոզեցան, և՚ի քառա-
կուսեան երկրս աշխարհի
սրեալ առաքեցան, յա-
ռաջ մեծաւոյն ՚ի յաշտարա-
կէ կենսառատ վայելէն մաս
նակից լինէին։ Իսկ ածա-
ռեղծս այս բառիւս ՔՐ
նորոգիչ և կենդանարար
նշան, որպ թէ զհասին իսկ
հաստատէն երկրին վասն
մեծութեան ոչնչով, զամե-
նեցուսեց հոգւոց տեառնէ ՚ի
այն յանկուցեալ մեզս պա-
կասացանէ։ Իսկ արեգակն
օրէն նշուլիւք՝ անհնազ
վայելեալ արձակէ։
Հանգեալ զհամանգամեան
խրմնամածութիւն՝ մեզս
առակ կրօտաւորէ վասուն
աղաւոյ։ Իսկ զհնչեղ ձենն

խայտացեալ առաքեալսն՝
զամե ԹԷ մեծն գաւիթ ՚ի
հանգչիլ բառնէ բազմին
առաքեսին։ Ի՚հանգեալ նմա
զառաս հնչակատարէր մեծ-
ին բարձրութեանն՝ կար-
կառեալ անգամ պրոպոյդ։
Իսկ նշանս այս ածեցեալ՝
զգաստութիւն և զհնարկս և
բառեգործին մեզ տուն
բարեաց քաղցկար տեա-
կի՝ առաջի երեսացն այ բե-
րեալ զհնձուն՝ բերօք
ազանց բաշխեալ աւետա-
րանի։ Իսկ զերազիեալ վե
ռաց կեցուցիչն կրկնց՝ բա-
ցին իսկ խորհրդածութիւն
հաստատեալ մկրտեան ին-
րն զգեստ մարդկան
հինգ զգայուեսս ՚ի յոյս
առնելոյ ԹԷ ոչ վայրապար
ինչ գործ՝ կամ խառնա-
խորհ խորհրդածութիւնն
՚ի վեր հայելն կատարէր։
Ի՚մ տեառնորդացն յառա-
ջառս և նախագուշակ եր
գաբանութիւնք՝ որ զկենաս
տու հարցուածոց և զինչ

զինչ զգանձսդան կենաց պար-
գեւաց փրկութեան ձերից՝
յանձնեսցին ի բաւա-
դրութի ամբարձեալ բերել։
։ Եւ զի ըստ էական ամե-
նանկատ տեառն ոչացն
ի չեմչմամանեայ շուխղ
գիտէ՝ ի տեղս սարիցս
առեղծականաց՝ անաղօտս
կան ծագմանէ երգեցից։
Իսկ արդ՝ զգիր ընթացից
պատմութեանդ բանից առ-
տուտ կինքեացուք։ Իսկ ի ո-
խասրեալ պլատանեացուք
ի զանազան բարեբասուե-
թեան նեղրոզական արհես-
տից տուտասցուքեզ՝
պատճ պատշաճողութեզ։
Ինքնատրեալ ի պրոսիա
պատէն պիտատութեան
ի պարս կայգի բանիս չո-
լումն. զի ի հաւատարե-
թեան հայթութեզ մտանա
նեայ նկատման խառնեալ
միացին։

Իսկ արդ՝ ասիս ընկացուք
զինի գծագրութեան
գուսարհոլով պատմութա
նեաս՝ խառնել գոն ինչ

1 ()ին
3 · 7
: ⸗-⸗
5 · 6

Յառաջանան ախտանելիս,
փրկանակ տերեայ անկոյ
թերեցին՝ ։ որոյ նախահօրէն
պատապարեալ։ Ի պատճէր
յօգուածոց բարձրեցեալ վէր
բերելով ի հօրն օրինակ՝
զորդուցն գաշտապարս օ-
ժանդակեաց։ Իսկ զիմուշեն
գաժանարդեան՝ ընդ ծառ
կանչին վայելից գրախտին ։
Իսկ զարմանելոցանգն կար
ծիր՝ ի տարացոյց խակուէ
մեաց յանցաւորին, և պա-
տերազմական փրկչին մար
տի նշանակ ։ Իսկ զգիրն
գախտակն անեաս, ի թե
լագրութիւն նահանջման
անարգելն ձեռաց, որ ներ
հակ հրամանի արարչին ձայ
նի՝ յանդգնեալ ձգտեցաւ
ի միայնի պտուղ։ Իսկ զեղ
պատգն գառնաթորմի,
ընդ ախորժելի քաղցր չա
շակման ։ Իսկ զարկանե
լոյ գեղատա արտչին ծը
նողի՝ ի շուք պատկառե
նոց պատուաւորին մեղաց
լայն ։ Ո՞ պատմիկ գոսին
ի ձեռս առեալի մատին,

նկարա բանի, ի կատգ գո-
վեստի նորոգ ներբողի:

Ո՞ր ընդունէ երգ-ի ասաւծ ա-
ֆեսի, յաւիտեան հիւսի, ճա-
նապարհ ի յոսկիէ խաչէ:

Ասաւեր ակբզբնաւո-
րեալ առ պատմական
բանս յարակից՝ նպատա-
ւոր ձեռնտու խորհրդոյս
առեալ՝ զառաջս պատգա-
մաց ամենասկանն եսայեայ
համբուրիւ ողջունել:

Ա Ո՛չ այսպէս ասէ Տէր. երկին
աթոռ իմ է, և երկիրս պատ
ուանդան ոտից իմոց:

Ո՞ երդ ինձ հիմանալիս զո-
րութիւն բանս ցուցանէ.
ընդ գերկինս ի կայս կը-
նաւորական՝ երկ կերպեան
պատկերաց երկինն և երկրի
էութեան: Այլ զինդր
զամ շարունակացուց նիւ-
թոց էութիւն մարմնոյ՝ հո-
գևորական ածին քանակու-
մանէն էութեան՝ համա-
գումանել զօրեացք՝:

Ա Ես. 66. 1

Ա՛ստ և մեք ըս ազգման
չնորհի մերում հնաւանի՝
ի վերնասենեակն բանից զո-
րութիւն, բացամայնեացուք
երգս զարատարուեան բարե-
նորութիւն, այս հասանիլ նո
րոգ ընծանի, նորոգ անուանց

(էջ. 2)

դրութիւն հանուսաւորագիր
դրութեանց, նմին նմին իսկ
կենդանարարին տեառնա-
գրութիւն ածեան խաչին:
Այլ զինի տալին՝ արբոյ տի
րոջ հոգոյն և ածածանին, ըն
ծայ մատուցեալ պտուղ
հաձութիւն կամացն էութիւն
անձառն իսկութիւ, զշնորհ
շնորհաց, բերկրալիր շնո
թանց, ի հոս անուշից:
Նայց արդ՝ սկսանիմք ի
միջ առեալ զննացեանն մեզ
խնամս բանի այժմ յայտ
ցանել. զոր նախ քան զմեզ
հոգևոնն վարժեալ, և մե
ծին խնամատարն կուրատար
տեալ, նախախնդիր յառա-
ջադրութիւ զայն սքանչելի
և խորին խորհուրդ՝ կան-
խահանդէս խնդիր սքան-
չելի բանիւ ասելիս:
Ասաւ և մեք ըս ազգման
չնորհի մերում խնամոյ՝
ի վերնասենեակն բանից զո
րութիւ, բացամայնեացուք
երգս զարատարուեան բարե-
նորութիւ, այս հասանիլ նո
րոգ ընծանի, նորոգ անուանց

մօք անուն և հարուածիցն
զիս զօրուէ : ¤ Ո՛վ Քէ՛ ի
Քէ՛ ի

թացա Քեզ Քեմքեզ հոդ
մոյ՝ անհաս երագմամբ ի
Ձէզ Ճքմուէ իւրն ընտե-
լութեան՝ հայրենի անծա
նաձ ծագոյն սրբութեան :
Ալար ուրեմն ի հոգելոյն
լեզուէ՝ բերեսէ կայլա-
կաց բանից վսակաց՝ բազ
մութեան էին դուէանէց զեր
կին , և Հանգչարան ոտից
պատուանդան՝ զհրաշազան
հաւաք վրկչական անմահն իս
կութեան . յորմէ սկսեալ
նոյն խոստմամբ երգել
օձատան :

Ո՞ւր արդ՝ երէք զրահա-
կանին տեսակ՝ հրաբեն
Հզօրութեանդ առ Ձեմ
ուեն Հաստատէ. և զա
նոյն էից պատուհասակեալ
կեսից՝ երգագրեաց բա
նիւ մեծե ի տեսանօղս եր
Հանգստարանին ծայրիկ :
Ո՞ւր ոչքան կարօտանամք
բացատկեան բանից զօրուէ՝
Հասեալ զձգնատուէն
պայծառուէ խորհրդոց հա

համբաւէաւ ելոյզն բարձ
լուէ ամօրհնացոյն ամբոյն
խորհրդականին սիօնի՝ գո
շակոլին միայն գերեւոյթ ա
պագային ըղձականուէցն ,
1 Եփես. 5 . 13 1 այնքան ամենապատկա
պատուական խորհել
ածէր : Ընդգոյական ասէ
ղաց երջանկացեալն հնէր .
և զգուշապէս պահ առ
7 . 3 ակնարկէ միշտ ‖ երկոտա
գէր . յայծամեռնակ և յոտ
կիսակիլին կորքան ասպնա
կին ընդունարան՝ ի տղա
2 Կոր. 7 . 19 նեան կատարել խոստման
1 անկատար քաշմանայուէ՝
ըստ առաջին բանին քննուէ :
Նէ արդարոյն թլխասա
թեանն՝ սխալիլ ի գերմէլ
քարոզելոյ բնակիլ : Նէ
դարձեալ՝ ըստ այլ տեսուէ
մարգարէականն ակնար
3 Հռոմ. 65 . 12 կուէ , 3 Ծառք բուսոյ ըստ
հնումն ամառատոյ հասոյին
հրամանաւք խորհրդաբար ,
ցնծան հոգեպէս՝ զայսր
հնութիւն երեւման հասոյին
Ծանուցեալ :
Նէ այդ՝ եթէ այսպիսի
սահմանաւորն ծնունդն ,
մեծն արարչութիւն , վայել
չական և բերկրապատարն
խնդութիւն , զանկոլին և ըզ
հասարակին կենդանաբեր գո
լութեան՝ ի բարերար ձայնի
աղբեան բերանոյ , և ի ձեռս
անյայտս անտիպ առասկի ,
և յոտս անբերծոյ բնու
թեան բարձից , բազմադէր
հաստ ձայնիւ հրեշտակին՝ ի
սոսկալականն գրոյ հրա
տան ընկալեալ : Այս ոչքն
ի հրաստարակիչն յայտնու
թիւ՝ կենաստա հերքելոյ
խոչիս մեծ նշան , անչնչա
կան շնորհին գրաւական և
ծածկեցեալ փաստին յոյ
ատրան , ծննդովք կրկին
լով և պատկերով պատ
կառելովք և զգայական
դիմօք աչօքելով և ոտնա
գիր երեսաց միոյ գեղով ,
ի խոնարհ մեծութիւնէ ի
հպատիւ հոգոյ՝ արժանապէս
խոստովանել երկրպագե
ցի : Ընդել յայտնեան մե
ծամեծ շնորհս հաղորդ
եալ , և յերանելի թեանն

Ա Ոչ ոք լոյս ի գիմակաւ ե-
ղանակ ընծայից նորին
ի սառչիմս վայրի եղեմն-
կան կոչից, ի բնակու՛ն չո-
ղածնաց մինակեաց արև-
նոյակ ձորձովքս ծածկէլ։
Ա Ոչ ոք ածէ մկրճիս ե-
ղանակ ընծայից նորին
ի սառչիմս վայրի եղեմն-
կան կոչից, ի բնակու՛ն չո-
ղածնաց մինակեաց արև-
նոյակ ձորձովքս ծածկէլ։

մեղքեան ամբարձեալ։ Նոքա սպրդեալն հոգւով
գինով սրտիցն իւրեանց՝ ի կորուստ
գինեալ աստուածութեան մահու՝
մատչացուցիչն զմարմնոյ բըր-
նութիւն։ Այսպիսիկ առա-
գաստիք և դրութեանցն
գործ գոմիլն՝ ի բացուստ
ի հեռուստ լինի ընդ հու-
նայեցեալ աեսանօղս՝ ըզ
հիացուցանօղն խորհուրդ
բանականացեալ բարեզարդու-
թեամբ խոկից քննութիւն,
ի զինի հեռուօղս զհոգե-
շունչն առաւ կարկառեալ
անձառ գիտութիւն պարզեալ
ընծայեաց։ Վասնզի և նոյն
լինէին ոչոն լերկս զինեաց կե
նաց նորոգութեան՝ անկա
պուստ իշխանութեամբ՝ առ
հասանեալն՝ վերստին յա
դին դրախտի զարասանն,
հաճոյական կամաք էա
կից հօր՝ հանդերձ լինէն
լիշխան հաճութեամբն սո
կիցն կարեաց վերաց յան
ցանց, ի հրոյ կենսա
նակ սուր դեղերն ապրեր,
պարտաստարած պանծա
նոյ ազգիցն Հոմա
կիցեան ամբարձեալ։

զնոյն ըստուգապէս ար
տայտէ զօ
հա պաշտօնն։ Ոտոգեալ
սրտիւ ևս
լի զինեամն մեղացն սիրոյ։
և հարեալ կոխեցի զմիշտ
սիրն կենաց՝ զարձեալ սո
կան հոգեկիցն, ‖ ուս եմ ոտ հա
ստ զինեամն մեղացն սիրոյ։
Հոգեկիցն, զի շատ առաքինոյն յանէ
խոյն խաչատարին փրկի՝
լեալ։ Ուշադ և զգաստա
պարծանաց ի գլուխ ընկա
նային յաղթութեամբն պատկ
պատճառել ինձ՝ զմոցա
նոյն գիտութեամբն պատ
դիմակ մեծ պատերազմ ա
պագինելոյն մահու՝ զմոցա
նոյն գիտութեամբն պատ
նոցա՝ ի հրաշալուէն հան
նոյն գիտութեամբն պատ
կեր։ Ասոյ՝ ի նմանէ և՝ ի
նոյն գիտութեամբն պատ
ընդ այս վայր սկիզբ գրոյն
կիլ։ Ասանկ՝ առաքելոյն
ի միտան էին՝ զիսաչին պատ
զարդատեալ՝ ի գեղ պատ
մուճակի բոստրակայլակին ո
րակի։ որ գիմեալ անցանէ
ընդ այս վայր սկիզբ գրոյն
կիլ։ Ասանկ՝ առաքելոյն
ի միտան էին՝ զիսաչին պատ
կեր։ Ասոյ՝ ի նմանէ և՝ ի
նոյն գիտութեամբն պատ
նոցա՝ ի հրաշալուէն հան
դիմակ մեծ պատերազմ ա
պագինելոյն մահու՝ զմոցա
նոյն գիտութեամբն պատ
նային յաղթութեամբն պատ
պարծանաց ի գլուխ ընկա
լեալ։ Ուշադ և զգաստա
խոյն խաչատարին փրկի՝
ի շատ առաքինոյն յանէ
հոգեկիցն, ‖ ուս եմ ոտ հա
լի զինեամն մեղացն սիրոյ։
և հարեալ կոխեցի զմիշտ
սիրն կենաց՝ զարձեալ սո
կան հոգեկիցն մեղացն սիրոյ։

63 · 3
2 կոր
19 · 17
Հռոմ
9 · 6

Ա՛մէն

Ա՛մէն

Ա՛մէն

ձեռք գնդացիկն գտնվի,
բոլոր ուղղությամբ, դա-
ռած անկումն ու ասպա-
զի ամրոցը ուրիշ ոչ մի
նպատակ չունի, քան
միայն ամրանալ ու տե-
ղում մնալ։ Ամրոցի
հարավային կողմում
ընկած է ամենամեծ
դաշտը, որի վրա
կարող էին մեծ զոր-
քեր տեղավորվել։
Ամրոցի հյուսիսային
կողմում ընկած է
ամենափոքր դաշտը,
որի վրա կարող էին
միայն փոքր զորքեր
տեղավորվել։ Ամրո-
ցի արևելյան կողմում
ընկած է միջակ մե-
ծության դաշտ մը,
որի վրա կարող էին
միջակ զորքեր տեղա-
վորվել։ Ամրոցի
արևմտյան կողմում
ընկած է ամենամեծ
դաշտը, որի վրա կա-
րող էին ամենամեծ
զորքեր տեղավորվել։
Ամրոցի հարավային
կողմում ընկած է
ամենամեծ դաշտը,
որի վրա կարող էին
ամենամեծ զորքեր
տեղավորվել։ Ամրո-
ցի հյուսիսային կող-
մում ընկած է ամե-
նափոքր դաշտը, որի
վրա կարող էին միայն
փոքր զորքեր տեղա-
վորվել։ Ամրոցի
արևելյան կողմում
ընկած է միջակ մե-
ծության դաշտ մը,
որի վրա կարող էին
միջակ զորքեր տեղա-
վորվել։ Ամրոցի
արևմտյան կողմում
ընկած է ամենամեծ
դաշտը, որի վրա կա-
րող էին ամենամեծ
զորքեր տեղավորվել։

Ի՞նչ ասել կ՚ուզեմ ես
ձեզ, ո՛վ ընթերցող։
Ես ասել կ՚ուզեմ ձեզ
միայն այն, որ ես
ինքս ալ չեմ գիտեր
թե ինչ ասել կ՚ուզեմ
ձեզ։ Ես ասել կ՚ու-
զեմ ձեզ միայն այն,
որ ես ինքս ալ չեմ
գիտեր թե ինչ ասել
կ՚ուզեմ ձեզ։ Ես ա-
սել կ՚ուզեմ ձեզ մի-
այն այն, որ ես ին-
քս ալ չեմ գիտեր թե
ինչ ասել կ՚ուզեմ ձեզ։
Ես ասել կ՚ուզեմ ձեզ
միայն այն, որ ես
ինքս ալ չեմ գիտեր
թե ինչ ասել կ՚ուզեմ
ձեզ։ Ես ասել կ՚ու-
զեմ ձեզ միայն այն,
որ ես ինքս ալ չեմ
գիտեր թե ինչ ասել
կ՚ուզեմ ձեզ։ Ես ա-
սել կ՚ուզեմ ձեզ մի-
այն այն, որ ես ին-
քս ալ չեմ գիտեր թե
ինչ ասել կ՚ուզեմ ձեզ։

Ես ասել կ՚ուզեմ ձեզ
միայն այն, որ ես
ինքս ալ չեմ գիտեր
թե ինչ ասել կ՚ուզեմ
ձեզ։ Ես ասել կ՚ու-
զեմ ձեզ միայն այն,
որ ես ինքս ալ չեմ
գիտեր թե ինչ ասել
կ՚ուզեմ ձեզ։ Ես ա-
սել կ՚ուզեմ ձեզ մի-
այն այն, որ ես ին-
քս ալ չեմ գիտեր թե
ինչ ասել կ՚ուզեմ ձեզ։
Ես ասել կ՚ուզեմ ձեզ
միայն այն, որ ես
ինքս ալ չեմ գիտեր
թե ինչ ասել կ՚ուզեմ
ձեզ։ Ես ասել կ՚ու-
զեմ ձեզ միայն այն,
որ ես ինքս ալ չեմ
գիտեր թե ինչ ասել
կ՚ուզեմ ձեզ։ Ես ա-
սել կ՚ուզեմ ձեզ մի-
այն այն, որ ես ին-
քս ալ չեմ գիտեր թե
ինչ ասել կ՚ուզեմ ձեզ։

Ես ասել կ՚ուզեմ ձեզ
միայն այն, որ ես
ինքս ալ չեմ գիտեր
թե ինչ ասել կ՚ուզեմ
ձեզ։ Ես ասել կ՚ու-
զեմ ձեզ միայն այն,
որ ես ինքս ալ չեմ
գիտեր թե ինչ ասել
կ՚ուզեմ ձեզ։ Ես ա-
սել կ՚ուզեմ ձեզ մի-
այն այն, որ ես ին-
քս ալ չեմ գիտեր թե
ինչ ասել կ՚ուզեմ ձեզ։
Ես ասել կ՚ուզեմ ձեզ
միայն այն, որ ես
ինքս ալ չեմ գիտեր
թե ինչ ասել կ՚ուզեմ
ձեզ։ Ես ասել կ՚ու-
զեմ ձեզ միայն այն,
որ ես ինքս ալ չեմ
գիտեր թե ինչ ասել
կ՚ուզեմ ձեզ։ Ես ա-
սել կ՚ուզեմ ձեզ մի-
այն այն, որ ես ին-
քս ալ չեմ գիտեր թե
ինչ ասել կ՚ուզեմ ձեզ։

Ես ասել կ՚ուզեմ ձեզ
միայն այն, որ ես
ինքս ալ չեմ գիտեր
թե ինչ ասել կ՚ուզեմ
ձեզ։ Ես ասել կ՚ու-
զեմ ձեզ միայն այն,
որ ես ինքս ալ չեմ
գիտեր թե ինչ ասել
կ՚ուզեմ ձեզ։ Ես ա-
սել կ՚ուզեմ ձեզ մի-
այն այն, որ ես ին-
քս ալ չեմ գիտեր թե
ինչ ասել կ՚ուզեմ ձեզ։
Ես ասել կ՚ուզեմ ձեզ
միայն այն, որ ես
ինքս ալ չեմ գիտեր
թե ինչ ասել կ՚ուզեմ
ձեզ։ Ես ասել կ՚ու-
զեմ ձեզ միայն այն,
որ ես ինքս ալ չեմ
գիտեր թե ինչ ասել
կ՚ուզեմ ձեզ։ Ես ա-
սել կ՚ուզեմ ձեզ մի-
այն այն, որ ես ին-
քս ալ չեմ գիտեր թե
ինչ ասել կ՚ուզեմ ձեզ։

ժեալ ի մի կանայ հատին ցոյց
տեղին աւետարան, ոմն շար-
մանն սակաւիկ կամացն հօր՝
«Կանգնի առ սովիւ» հրաս-
խոյին կամաւն ընծայեաց։
Ծառն անիծից մատչեալ
ծառին օրհնութեան տալին
պատժոց մերոց եղեալ՝ ի
ծառն անիծից մատչեալ
դի՝ զմիաձինին ծնունդ ծա-
ծկին ծոցոյ՝ ի պտղոյս
կանաց և զրսե թողութիւն
մերոց։ Ո՛վ զանազանակի
յոյնցանէ զանդրանիկին որ
դի՝ զմիածինին ծնունդ ծա
ծկին ծոցոյ՝ ի պտղոյս
պատժոց մերոց եղեալ՝ ի
ծառն անիծից մատչեալ
ծառին օրհնութեան տալին
խոյին կամաւ ընծայեաց։
«Կանգնի առ սովիւ» հրաս-
գոհ գոլեստիւք հրճուին։
Ի մէջ առեալ բանիւս եր-
անդ վայր մատչեալ
առնոյ զգալարոյ, առնելով
թաղեցեալ առ իւր զար-
սան կենդանւոյ։ Ընդառ կին
նաստելին մերոյ մատչել
մարմնին մերոյ զատ-
մամբ՝ ի հայրենի պատգեղ
սիրոյն երախտեաց։ Ըստ պո-
ղոսեան խնամատարութե-
նէ՝ պատուական մերձ կի-
նանց և զրսե թողութիւն
մերոց։ Ո՛վ զանազանակի
յոյնցանէ զանդրանիկին որ
դի՝ զմիածինին ծնունդ ծա
ծկին ծոցոյ՝ ի պտղոյս
պատժոց մերոց եղեալ՝ ի
ծառն անիծից մատչեալ
ծառին օրհնութեան տալին
խոյին կամաւ ընծայեաց։
«Կանգնի առ սովիւ» հրաս-
գոհ գոլեստիւք հրճուին։
Ի մէջ առեալ բանիւս եր-
անդ վայր մատչեալ
առնոյ զգալարոյ, առնելով
թաղեցեալ առ իւր զար-
սան կենդանւոյ։ Ընդառ կին
նաստելին մերոյ մատչել
մարմնին մերոյ զատ-
մամբ՝ ի հայրենի պատգեղ
սիրոյն երախտեաց։ Ըստ պո-
ղոսեան խնամատարութե-
նէ՝ պատուական մերձ կի-

ընդ արձակայարկ յատակաց
վայրին ազգիսաց՝ երկաց հր
նոյն ազատմամբ։ Այլ զնո
խոսափոսս բոյսն հրճուա
զարթ պտղովքն սնուցիւք՝
ուստի արտաքս նա անկան
լուա պարտուց, պիտակին ի
պարտուց՝ ի հատարակ ա-
նոն փայտն վերացեալ,
գերազանապէս թաղայօրին
պէնութիւք ի կատարիլոյ
գազանին՝ սերմիկանեաց
դարձեալ նորին մարդոյ յա-
էիսուն։ Այլ ի տունս կա
ուցել ի գործի անհիմնին
մահուան՝ կանգնեցաւ ա
վան բանալ մահու ընդ
մանարար և վանիչ ախոյեն։
Ասաւ յաւետ նորոգմամբ
կացին արարածք ի ձերս

ընդարձակ նախանշանացն
առաքեցոյն։

ԱՀ մեծի անպատմելի և
բազմալի երանութեանս
որ շնորհեցաւ մեզ։ Ա՛յ ի
ձեռն բուժից արգասաւո-
գործոց առաքելոյն, ի բնու-
կութիւն հոգևակոյս բերոյն
բասանա։ և կամ բարձրա

Ա Կոր
Գ • 27

Բ Գր
21 • 23

ՀԵԶԵԿԻԱՅԻ ԺԸ

ՀԵԶԵԿԻԱՅԻ ԺԸ

1 Եւ եղեւ ի տասներորդ ամի՝ յամսեանն տասներորդի, տասներորդ աւուր ամսեանն, եկին առ իս արք ի ծերոց Իսրայէլի հարցանել զբանն Տեառն, եւ նստան առաջի իմ։
2 Եւ եղեւ բանն Տեառն առ իս՝ եւ ասէ.
3 Որդի մարդոյ, խօսեա՛ ընդ ծերս Իսրայէլի, եւ ասասցես ցնոսա. Այսպէս ասէ Տէր Աստուած. Ոչ ի հարցանել զիս դուք եկիք առ իս, կենդանի եմ ես, ասէ Տէր Աստուած, եթէ հարցանիցեմ ես ձեզ։
4 Եթէ դատիցես զնոսա, որդի մարդոյ, եթէ դատիցես, զպղծութիւնս հարցն նոցա ցուցցես նոցա։
5 Եւ ասասցես ցնոսա. Այսպէս ասէ Տէր Աստուած. Յաւուրն յորում ընտրեցայ զԻսրայէլ, եւ երդուայ տանն Յակոբայ, եւ յայտնեցայ նոցա յերկրին Եգիպտացւոց, եւ երդուայ նոցա՝ եւ ասացի. Ես եմ Տէր Աստուած ձեր։
6 Յաւուրն յայնմիկ երդուայ նոցա՝ հանել զնոսա յերկրէն Եգիպտացւոց, յերկիրն զոր տեսի նոցա, հոսեալ կաթամբ եւ մեղրով, որ է պարծանք ամենայն երկրի։
7 Եւ ասացի ցնոսա. Զանպիղծս զանպիղծս ի մէնջ մի՛ արկանիցէ, եւ ի կուռս Եգիպտացւոց մի՛ պղծեսջիք. ես եմ Տէր Աստուած ձեր։
8 Եւ բարկացան ինձ, եւ ոչ կամեցան լսել ինձ. զանպիղծս զանպիղծս ի մէնջ մի՛ արկին, եւ զկուռս Եգիպտացւոց մի՛ թողին. եւ ասացի՝ թէ կատարեցից զբարկութիւն իմ ի վերայ նոցա, եւ լնուցից զսրտմտութիւն իմ ի նոսա յերկրին Եգիպտացւոց։
9 Եւ արարի վասն անուան իմոյ, զի մի՛ պղծեսցի առաջի հեթանոսացն, որոց էին նոքա ի մէջ նոցա, որոց յայտնեցայ նոցա առնել զելս զայս յերկրէն Եգիպտացւոց։
10 Եւ հանի զնոսա յերկրէն Եգիպտացւոց, եւ ածի զնոսա յանապատ։
11 Եւ տուի նոցա զկանոնս իմ, եւ զդատաստանս իմ ցուցի նոցա, զորս առնիցէ մարդ՝ եւ կեցցէ նոքօք։
12 Եւ զշաբաթս իմ տուի նոցա, նշան լինել ի մէջ իմ եւ նոցա, զի գիտասցեն եթէ ես եմ Տէր Աստուած, որ սրբեմ զնոսա։
13 Եւ բարկացան ինձ տունն Իսրայէլի յանապատին, ի կանոնս իմ ոչ գնացին, եւ զդատաստանս իմ արհամարհեցին, զորս առնիցէ մարդ՝ եւ կեցցէ նոքօք. եւ զշաբաթս իմ պղծեցին յոյժ։ Եւ ասացի՝ թէ կատարեցից զբարկութիւն իմ ի վերայ նոցա յանապատին, եւ սատակեցից զնոսա։
14 Եւ արարի վասն անուան իմոյ, զի մի՛ պղծեսցի առաջի հեթանոսացն, որոց յայտնեցայ նոցա ածել զնոսա յերկրէն Եգիպտացւոց։
15 Եւ ես երդուայ նոցա յանապատին՝ մի՛ ածել զնոսա յերկիրն զոր տուի նոցա, հոսեալ կաթամբ եւ մեղրով, որ է պարծանք ամենայն երկրի։
16 Վասն զի զդատաստանս իմ արհամարհեցին, եւ ի կանոնս իմ ոչ գնացին, եւ զշաբաթս իմ պղծեցին, զի սրտիւ իւրեանց գնային զհետ կռոցն։
17 Եւ ողորմեցաւ աչք իմ նոցա՝ ոչ սատակել զնոսա, եւ ոչ արարի զկատարած ի նոսա յանապատին։
18 Եւ ասացի ցորդիսն նոցա յանապատին. Ի կանոնս հարցն ձերոց մի՛ գնայք, եւ զդատաստանս նոցա մի՛ պահեսջիք, եւ կռոցն նոցա մի՛ պղծեսջիք։
19 Ես եմ Տէր Աստուած ձեր, ի կանոնս իմ գնայք, եւ զդատաստանս իմ պահեցէք, եւ արարէք զնոսա։
20 Եւ զշաբաթս իմ սրբեցէք, եւ եղիցին նշան ի մէջ իմ եւ ձեր, զի գիտասցէք եթէ ես եմ Տէր Աստուած ձեր։
21 Եւ բարկացան ինձ որդիքն յանապատին, ի կանոնս իմ ոչ գնացին, եւ զդատաստանս իմ ոչ պահեցին, զորս առնիցէ մարդ՝ եւ կեցցէ նոքօք. զշաբաթս իմ պղծեցին։ Եւ ասացի՝ թէ կատարեցից զբարկութիւն իմ ի վերայ նոցա, եւ լնուցից զսրտմտութիւն իմ ի նոսա յանապատին։
22 Եւ դարձուցի զձեռն իմ, եւ արարի վասն անուան իմոյ, զի մի՛ պղծեսցի առաջի հեթանոսացն, որոց յայտնեցայ նոցա ածել զնոսա։
23 Եւ ես երդուայ նոցա յանապատին՝ ցանել զնոսա ի հեթանոսս, եւ տարածել զնոսա ի տունս երկրաց։
24 Վասն զի զդատաստանս իմ ոչ արարին, եւ զկանոնս իմ արհամարհեցին, եւ զշաբաթս իմ պղծեցին, եւ զաչս իւրեանց ի կռոցն հարցն իւրեանց ունէին։
25 Եւ ես տուի նոցա զկանոնս ոչ բարիս, եւ զդատաստանս ոչ կենդանարարս։
26 Եւ պղծեցի զնոսա ի պատարագս իւրեանց, յորում անցուցանէին զամենայն զբացուածս արանց, զի սատակեցից զնոսա, զի գիտասցեն եթէ ես եմ Տէր Աստուած։
27 Վասն այսորիկ խօսեա՛ ընդ տունն Իսրայէլի, որդի մարդոյ, եւ ասասցես ցնոսա. Այսպէս ասէ Տէր Աստուած. Եւ ի սմա հայհոյեցին զիս հարքն ձեր, զի անօրինեցին զիս անօրինութեամբ։
28 Եւ ածի զնոսա յերկիրն զոր երդուայ տալ նոցա, եւ տեսին զամենայն բլուրս բարձրաւանդակս, եւ զամենայն ծառս տարածեալս, եւ զոհեցին անդ զպատարագս իւրեանց, եւ մատուցին անդ զբարկացուցանելն զիս, եւ դրին անդ զհոտ քաղցրութեան իւրեանց, եւ հեղին անդ զգինի ըմպելեաց իւրեանց։
29 Եւ ասացի ցնոսա. Զի՞ է այն բարձր, յորում դուք երթայք անդր։ Եւ կոչեցաւ անուն նորա Բարձր մինչեւ ցայսօր։
30 Վասն այսորիկ ասա՛ ցտունն Իսրայէլի. Այսպէս ասէ Տէր Աստուած. Ոչ ի սմա՞ պղծեցան հարքն ձեր, եւ ի պղծութիւնս նոցա ոչ պոռնկացան՞ դուք։
31 Եւ ի մատուցանել ձեզ զպատարագս ձեր, եւ ի հրել զորդիս ձեր ընդ հուր, պղծեցայք ի կռոցն ձերոց մինչեւ ցայսօր։ Եւ ես պատասխանի տացից ձեզ, տունն Իսրայէլի։
32 Եւ զոր ինչ ասէք դուք. Եղիցի ոչ եղիցի, զի ասէք. Եղիցուք որպէս ազգք եւ որպէս ցեղք երկրաց, եւ պաշտեսցուք զանդեղս եւ զքարինս։
33 Կենդանի եմ ես, ասէ Տէր Աստուած, եթէ ոչ ձեռամբ զօրաւոր, եւ բազկաւ բարձրեալ, եւ սրտմտութեամբ հեղուլ, թագաւորեցից ես ձեզ։
34 Եւ հանից զձեզ ի ժողովրդոց, եւ ժողովեցից զձեզ ի տեղեաց յորս ցրուեցայք ի նոսա, ձեռամբ զօրաւոր, եւ բազկաւ բարձրեալ, եւ սրտմտութեամբ հեղուլ։
35 Եւ ածից զձեզ յանապատ ազգաց, եւ դատեցայց ընդ ձեզ անդ դէմ յերեսս։
36 Որպէս դատեցայ ընդ հարսն ձեր յանապատին երկրին Եգիպտացւոց, նոյնպէս դատեցայց ընդ ձեզ, ասէ Տէր Աստուած։
37 Եւ անցուցից զձեզ ընդ գաւազան, եւ ածից զձեզ ընդ կապանս ուխտի։
38 Եւ սրբեցից ի ձէնջ զամբարիշտսն եւ զանօրէնսն, որ յանցանեն զիս. յերկրէ բնակութեան նոցա հանից զնոսա, եւ յերկիրն Իսրայէլի ոչ մտանիցեն. եւ գիտասցէք եթէ ես եմ Տէր Աստուած։
39 Եւ դուք, տունն Իսրայէլի, այսպէս ասէ Տէր Աստուած. Երթայք, պաշտեցէք զանդեղս ձեր, եւ զքարինս ձեր, եւ զկուռս ձեր, եւ զայսուհետեւ ի մատուցանել ձեզ զպատարագս ձեր, եւ ի հրել զորդիս ձեր ընդ հուր, պղծեցայք ի կռոցն ձերոց։ Եւ ես պատասխանի տացից ձեզ։
40 Զի ի լերինն սրբութեան իմոյ, ի լերինն բարձրութեան Իսրայէլի, ասէ Տէր Աստուած, անդ ծառայեսցէ ինձ ամենայն տունն Իսրայէլի, ամենեքեան ի երկրին, անդ ընդունիցիմ զնոսա, եւ անդ խնդրեցից զպատարագս ձեր, եւ զնուագս ձեր, եւ զամենայն զսրբութիւնս ձեր։
41 Ընդունելի ի հոտ քաղցրութեան ընդունիցիմ զձեզ, յորժամ ածից զձեզ ի ժողովրդոց, եւ ժողովեցից զձեզ ի տեղեաց յորս ցրուեցայք ի նոսա, եւ սրբեցայց ի ձէնջ առաջի հեթանոսացն։
42 Եւ գիտասցէք եթէ ես եմ Տէր Աստուած, յորժամ ածից զձեզ յերկիրն Իսրայէլի, յերկիրն զոր երդուայ տալ հարցն ձերոց։
43 Եւ անդ յիշեսջիք զճանապարհս ձեր, եւ զամենայն զգործս ձեր, որով պղծեցայք անդ, եւ տրտմեսջիք յերեսաց ձերոց ի չարեացն ձերոց, զոր արարէք։
44 Եւ գիտասցէք եթէ ես եմ Տէր Աստուած, յորժամ արարից ընդ ձեզ վասն անուան իմոյ, ոչ ըստ չարեացն ձերոց, եւ ոչ ըստ ապականութեան ձերոյ, տունն Իսրայէլի, ասէ Տէր Աստուած։
45 Եւ եղեւ բանն Տեառն առ իս՝ եւ ասէ.
46 Որդի մարդոյ, դի՛ր զերեսս քո ընդդէմ հարաւոյ, եւ հեղո՛ւ ի հարաւոյ, եւ մարգարէացի՛ր ընդդէմ անտառի դաշտին հարաւոյ։
47 Եւ ասասցես անտառի հարաւոյ. Լո՛ւր զբան Տեառն. Այսպէս ասէ Տէր Աստուած. Ահա ես հրեղէն եմ բորբոքեցուցանեմ ի քեզ, եւ կերիցէ զամենայն ծառ կանաչ ի քեզ, եւ զամենայն ծառ չորացեալ. ոչ մարեսցի բոց հրոյ, եւ այրեսցի ամենայն երեսք հարաւոյ ի նմա։
48 Եւ տեսցէ ամենայն մարդ, եթէ ես Տէր Աստուած հրեղէն բորբոքեցուցի զնա, եւ ոչ մարեսցի։
49 Եւ ասացի՝ Ահ, ահ, Տէր Աստուած, նոքա ասեն ինձ. Ոչ առակս խօսի՞ սա։

21 Եւ եղեւ բանն Տեառն առ իս՝ եւ ասէ.
2 Որդի մարդոյ, դի՛ր զերեսս քո ընդդէմ Երուսաղէմի, եւ հեղո՛ւ ի սրբութիւնս, եւ մարգարէացի՛ր ընդդէմ երկրին Իսրայէլի։
3 Եւ ասասցես երկրին Իսրայէլի. Այսպէս ասէ Տէր Աստուած. Ահա ես ընդդէմ քեզ, եւ հանից զսուր իմ ի պատենէ իւրմէ, եւ սատակեցից ի քէն զարդարն եւ զամբարիշտն։
4 Վասն զի զարդարն եւ զամբարիշտն սատակեցից ի քէն, վասն այնորիկ ելցէ սուր իմ ի պատենէ իւրմէ ի վերայ ամենայն մարմնոյ, յարեւմտից մինչեւ յարեւելս։
5 Եւ գիտասցէ ամենայն մարմին, եթէ ես Տէր Աստուած հանի զսուր իմ ի պատենէ իւրմէ, եւ ոչ դարձցի ի վայր։
6 Եւ դու, որդի մարդոյ, հեծի՛ր, եւ հեծի՛ր ընդդէմ նոցա, եւ ի դառնութեան ի տեսանել նոցա։
7 Եւ եղիցի յորժամ ասասցեն ցքեզ. Վասն զի՞ դու հեծես, ասասցես. Վասն լսելեաց զոր լսելոց է, եւ հալեսցի ամենայն սիրտ, եւ տկարասցին ամենայն ձեռք, եւ ամենայն հոգի պարապեսցի, եւ ամենայն ծունկք հեղուսցին իբրեւ զջուր։ Ահա եկն, եւ եղեւ, ասէ Տէր Աստուած։
8 Եւ եղեւ բանն Տեառն առ իս՝ եւ ասէ.
9 Որդի մարդոյ, մարգարէացի՛ր, եւ ասասցես. Այսպէս ասէ Տէր Աստուած. Ասա՛ թէ սուր, սուր սրեալ է, եւ փայլեցուցեալ է։
10 Սրեալ է, զի սատակեսցէ սատակմամբ, փայլեցուցեալ է, զի լիցի իբրեւ զկայծակն։ Եւ ասացի՝ Ահ, ահ, Տէր Աստուած, զի ամենայն ցեղ արհամարհեաց զգաւազան իմ, եւ զամենայն փայտ։
11 Եւ տուաւ սուրն ի ձեռն, եւ սրեցաւ, եւ փայլեցուցեալ է, զի տացէ զսուրն ի ձեռն սատակողի։
12 Աղաղակեա՛ եւ ողբա՛, որդի մարդոյ, զի սուր իմ եղեւ ի վերայ ժողովրդեան իմոյ, ի վերայ ամենայն իշխանացն Իսրայէլի, որ ընկեցան սրով ընդ ժողովրդեան իմում. ապա զուարճացիր ի ձիս։
13 Զի փորձ է, եւ զի՞ եւ եթէ գաւազանն արհամարհեսցէ, որ ոչ եղիցի։ Ասէ Տէր Աստուած։
14 Եւ դու, որդի մարդոյ, մարգարէացի՛ր, եւ զարկցես ձեռամբ քո, եւ կրկնեսցի սուր երիցս, սուր սպանողական է, սուր մեծ է, որ պատեսցէ զնոսա։
15 Եւ սիրտ հալեսցի, եւ շատասցին ի դրունս նոցա ամենայն սպանեալք։ Ես տուի զսուրն ի ձեռն սատակողի, ի վերայ ամենայն դրանց նոցա, զի փայլեցուցեալ է, եւ սրեցաւ, զի սատակեսցէ սատակմամբ։
16 Սրեա՛ զաջ, եւ ձախ ուղղեա՛ ուր երեսք քո դարձեալ իցեն։
17 Եւ ես զարկից զձեռն իմ ի ձեռն քո, եւ կատարեցից զբարկութիւն իմ. ես Տէր խօսեցայ։
18 Եւ եղեւ բանն Տեառն առ իս՝ եւ ասէ.
19 Եւ դու, որդի մարդոյ, ասա՛ ցանկ երկուց ճանապարհաց, որ եկեսցեն սուր թագաւորին Բաբելացւոց, ի միոյ երկրէ ելցեն երկոքին, եւ ձեռն ի ձեռն տացէ ի քաղաքն ի գլուխ ճանապարհին։
20 Ճանապարհ ասասցես, զի եկեսցէ սուր ի Հռաբբաթ որդւոց Ամմոնի, եւ ի Հրէաստան ի Երուսաղէմ ամրացեալ։
21 Զի կայցէ թագաւորն Բաբելացւոց ի գլուխ ճանապարհին, ի գլուխ երկուց ճանապարհաց, հմայեսցի հմայութեամբ, եւ հարցցէ զդիցս, եւ հարցցէ զաստեղսն, եւ նայեսցի ի լեարդ անասնոյ։
22 Ի ձախ կողմանն Երուսաղէմի եղիցի հմայութիւն նորա, դնել խոյս ի դրունս, բանալ բերան ի սպանութիւն, բարձրացուցանել ձայն ի գոռոզութիւն, դնել խոյս ի դրունս, շինել պարիսպ, եւ շինել աշտարակ։
23 Եւ եղիցի նոցա իբրեւ զհմայութիւն ստութեան ի նոսա, որ երդուան երդմամբ, եւ նա յիշեցուցանէ զանօրէնութիւն նոցա, զի ապստամբեսցեն։
24 Վասն այսորիկ այսպէս ասէ Տէր Աստուած. Վասն զի յիշեցուցանէք զանօրէնութիւն ձեր, եւ յայտնի եղեն յանցանք ձեր, եւ երեւեցան մեղք ձեր ի բոլոր գործս ձեր, վասն զի յիշեցուցանէք, ի ձեռն բռնութեան ձերոյ կալցին։
25 Եւ դու, անօրէն եւ պիղծ իշխան Իսրայէլի, որոյ եհաս աւուր նորա ի ժամանակի անօրինութեան կատարման,
26 այսպէս ասէ Տէր Աստուած. Առ, եւ բարձ զդիրեղն, եւ զպսակն. ոչ այսպէս այս. ընդունելոցն ընկեցից, եւ ընկենուլոցն բարձրացուցից։
27 Զի զկործանումն կործանեցից, եւ զայն ոչ եղիցի, մինչեւ եկեսցէ որում է իրաւունքն, եւ տացեմ նմա։
28 Եւ դու, որդի մարդոյ, մարգարէացի՛ր, եւ ասասցես. Այսպէս ասէ Տէր Աստուած ցորդիսն Ամմոնի, եւ ցանարգանս նոցա, եւ ասասցես. Սուր, սուր հանեալ է ի պատենէ, ի սպանութիւն սատակել, եւ փայլեցուցեալ է, զի կերիցէ զամենայն ծառ կանաչ ի քեզ, եւ զամենայն ծառ չորացեալ.
29 ոչ մարեսցի բոց հրոյ, եւ այրեսցի ամենայն երեսք հարաւոյ ի նմա։
30 Եւ տեսցէ ամենայն մարդ, եթէ ես Տէր Աստուած հրեղէն բորբոքեցուցի զնա, եւ ոչ մարեսցի։
31 Եւ ասացի՝ Ահ, ահ, Տէր Աստուած, նոքա ասեն ինձ. Ոչ առակս խօսի՞ սա։

ոտ հայր արհակեաց ։

Ա՚ն զի արբուքն յանէա
ոտ լցոյին երկին և երկիր
գանձեալ ստացուածովք ։
Ասել և զանաղտս ծա
գումն ընկալեալ, և լոյս ի
սմանէ ելից զգեցեալ, ծը
խոյից շարուած վիշապին զո
գիասէգ մրիքին ըստուե
րին մեռոյ չամանդաղ նը
ահ խաւարին, խաւար խոկ
ցնդմամբ ի բաց փարատո
ցուած ։ Նա ոտաեր մանկ
զէն մարտի յարձանակ ,
ընդդիմակ սիջոց սիջնոր
դաց երկոց երջման ևնո
րոգութեբ , կենդանատար
նշոյն խաչիս առյգ ծանա
ցուած ։ Նա ադամն վերին՝ ի
լուսոյ ներքնոյս փառացն
լծման , եղկականապ փոխ
ձևեալ ։ Ոնանգլ շնորհն՝
նեղչակ շնչական կարեաց
անփորձ յանցանաց, ի հին թ
զանկուածոյ հոլանիին մար
դոյ՝ ի լուսանորոգ խաչիս
աշխարակ՝ պատուաբոգակե
ոտ հայր արհակեաց ։

Ա՚ն զի արբուքն յանէա
ոտ լցոյին երկին և երկիր
գանձեալ ստացուածովք ։
Ասել և զանաղտս ծա
գումն ընկալեալ, և լոյս ի
սմանէ ելից զգեցեալ, ծը
խոյից շարուած վիշապին զո
գիասէգ մրիքին ըստուե
րին մեռոյ չամանդաղ նը
ահ խաւարին, խաւար խոկ
ցնդմամբ ի բաց փարատո
ցուած ։ Նա ոտաեր մանկ
զէն մարտի յարձանակ ,
ընդդիմակ սիջոց սիջնոր
դաց երկոց երջման ևնո
րոգութեբ , կենդանատար
նշոյն խաչիս առյգ ծանա
ցուած ։ Նա ադամն վերին՝ ի
լուսոյ ներքնոյս փառացն
լծման , եղկականապ փոխ
ձևեալ ։ Ոնանգլ շնորհն՝
նեղչակ շնչական կարեաց
անփորձ յանցանաց, ի հին թ
զանկուածոյ հոլանիին մար
դոյ՝ ի լուսանորոգ խաչիս
աշխարակ՝ պատուաբոգակե

Հնազանդ հաճութբ յանձն
իւր ընկալաբ ։ Նբ ատա
քեալ շնորհ մարդկութեն
ի ձեռն նորին ընտրական
քինութբ իւր զբաբաշն
անուշից հոտոյ կնդրկաց ի
հաճութբնե հաշտութբեան
մարդկան վերկութբեան ։
Նայց զինչ էր արդեօք պա
տասխանին կամ անդրան
ընծայարան , ուր մատու
ցանբ զբնաբոյկս վերկանբ նո
րոգմանն ։ Ա՚յ ի բուն բաց
նեաց բազմանկութ բարձ
րաբերձ ձեռնասեղծա
կան անդանց կշռեալ քա
նակի անհնարն զնեաբն ։
Ա՚յլ ի վերկանկութ քառա
դէմ չքնաղակերպ երկնա
հանգոյն արբէաստիպ քա
ռատեսից չորեքկերպեան
անօթիս խաչիս ։ Ա՚յ ի ո
գեմնեան արաշ տատարին՝
որ զանբանկից Ջոկս ամե
նից ։ Ա՚յլ ի գլուխ սիջոց
բնաւբեն աշխարհի , հոգե
ծին զարմից ծնողի , ընդ
վերնայարկ անձեռագործ
երկնից կամարաբ , հան

Ա Ստոյ և զընդվզեալսն ա-
պըստամբութիւն՝ ի հաճել
բաստատր հաւանութիւն,
հպատակութեանն խաչիս խոր-
հըրդոյ՝ մատուցեալ մածուցել:
Ա՛ր որ և հայր խոստովա-
նիլն ձեզ յայտնակատ առ
ատրան:

Ա՛ր ատրդ՝ զինել ի խնամոյ
խնամատուիք սրտի ջեր-
շանութիւն. և ածականեր խա-
չիս եղանակ: Ա՛րդեօք ան-
բանին ինչ գոյացութիւն,
եթէ ատրկային անգիտա-
րութիւն: Ա՛ճախանին գիտ-
մամբ առեալ, եթէ մարդ-
կերին ինչ խնամատարութիւն:
Ա՛բարեկամ գծագրուի,
եթէ ատրնային անգիտա-
ւորութիւն: Ա՛րդարև ոչ
մարդիկին յարմարուհ ինչ
լինի, քան թէ վերնային ըզ
ամ նրբագիտիք: Ա՛ամանչ
ի զանազանս տատից զբարս
դիտել բանականիս է ոմն,
որ ի զանազան մատուց շատ
կատեալ աւետարանչաւ ի մի
բոլոր լրութիւն, ամ ի լրումն
մարդկան հատուած գոյու-

Ա Ստոյ զսպականութիւն
մտքիկն զարտաքոյ նախ-
նոյն յանցանաց՝ անիսորհք
լի եղծմանէ պատառեաց:
Ա՛ր զիմաստացեալն յինա-
րատիութենէ գատանին ե
լինիլն նախատուր կրաս-
կին, տկրաւանդ արարչա-
պարգեւ սահմանիկին, ձըգ-
մամբ ձեռաց ի խոցն պար-
տեաց, զինամետէր զանկ
ալածեն ընկերաց: Ա՛յլ
երրատանալն հանգարտու-
թեամբ՝ զանկիրկին վարժից՝
կատմամբ կատարեաց հաւա-
տացեալ յաւծ՝ յորդեզրու-
կարգն վերածեաց: Ա՛ր
երբ ոչ ի կամս առնգծոցին
կամաւ նայեցօղ՝ առնգծել
պատկերին կերպացանօղին՝
ի սահմանադրել միջոց պար
մանի վնասին վիժուած կա
ռնական անիծից զինքն հե
ռաւեալ, վերացեալ բարձ
րացեալ և մերկ մարմնոյն
պիղծով ի խորը և ի գոյժ
ընկղմելոց այն ապաշխա-
րանս, սահեալ և խոտո
պինդ քնով բեւեռաց:

ամրոյ լուսաւորչին Հայոց
պատկանաւոր սրտիւ
րի նուագ :

Աշխարհ ըստ չափու հղումն ընդարձակեան
ընծայէ, ոչ ընդունակ եղեալ
օգնութեամբ :

Ձմեռին անբաւ հանդարտութեան՝ ամենայն
կատարեալ ապրուստ ա-
ջողին՝ յարմարական ձևա-
կերպութեամբ Աշխարհս Հայոց :
Որոց ի սկզբան գոյանալոյն կէտն էակցաց՝ տարա-
ծութեան յատակաց գեղոյն
կատարեցաւն՝ ի գուշակու-
թիւն քաղցր օրինակի՝ ի
կայս քաւութենէն կերպի
հաստատուցաւ :

Աստեղաբանեալ եւս կենդա-
նակիցն ծածանն նշանն փոյ
սիդ փակութեամբ : Որ ի հա
զարաւորս բնութեան բոյս
ղէն զբաղմամբոյ՝ զգտմամ զա
նակի մարդկասերմ քաղց
բանական բազմութիւնք եր

Նոյ

ձեռացեալ կատարցի, սէրսր
միմեանս սիրատած տացեմք,
սխրատուտս ասէատնեամբ՝
անապատութեան գնացից, ||
զբոյթ հշմարտեր պահել
լատարեր երեսաց կամս
յոյսեսբ։ ||

Կամել ա-
նիւ ի յանիւ խառնեալ
խորհրդիւ՝ զերսեքեր հա-
ճել սնոտիսիսդիր տեսակ
ի միջնեան նախերե։ ||
զոգի
կենդանի երես աղեցման,
նման զբս անդատաստան գա
ղատիսր միջեան ընկալեալ։
Նսա այլատեա ներքոյն
հարսած կիւ քաղեսն սա
ւոյն կազմած՝ զբս փոխս
խոսիլ ի բաղատս նշիսա
տեաց ։ || զանել ի մէջ բոյ
նիցս բաղեսա ձագին ոյ
ոսդոյն։ Ասաի ես ոյ
ոսիցն տեղիս՝ գերեցիկ եր
գաբանեսբ՝ զանեղջն հա
կառքել ի քեզ պահեն,
|| օրհնեալ կիսոք տես ի տե
ղոյ հրեսն։

Գրանեալ ես նշան զօրու
թեր երկնասիոյ հայեցիր։
Օ՛ տր տեսանողին նախա

1 Նոս 14 · 7
2 Նշհ 1 · 5
1 · 15
1 · 10
3 · 12
3 · 12

Նսա 6 · 1

նաքեան զի զարմա-
նալ կայցէ ի միմեանս
ընծայեցուցանէս՝ ի քեզ
բաղձալոյդ մտքոյս օրհ-
նութիւն ։

Գովեալ ես նշան փրկու-
թեան մերոյ։ Որ սա
հատոյ տեսակաւ՝ զկենացն
ունիս զգալութիւն . զոր կիր
գաղիր տուան՝ հանապազ
հոգեկանիւ քո հատանիցես նա
խագիծ գիտութեամբ նկատել
ըզհրաշալին քո խորհուրդ՝
բացարեալ լինիր գոհա
բան առեալ, ։ օրհնեալ է
փոյթն որով լինիր արդա-
րութիւն ։

Գրանեալ ես ոչ սպան
ծալի նշան հրաշալեաց հա
ղիւ ։ ։ Որ ի գրոքիդ գի
մակացն քոսակուսեսն լը
ծորգացն , զոր գանկշիս հե
տեսմամբ , անկարծաստեղծ
հանդերձիւք , բազմատեսակ
յղնալեաց գործոցդ քոյ

զիրայլակնանշոլլե : Եւ զո
ոլոշեաց ի զարանց յոգուն
շանակ մարգարէին ընտրել՝
5 Որոց աւազացեալ նախանձը
շնութիւն զոց յայտնել ։
4 յօրինակին տեառնքեմն
հայեցեալ եզեկիէլ՝ եւ հը
բաւելն հնացմամբ տեղի տը
ձեալ պատմելոցն՝ ի փա
խուստ պակեալ շրջեցաւ .
եւ ի քեզ անդրկին վերսանին
ի ձեռաց անեղին զօրացել
դարձաւ ։
1 Եղե ածելին անտղտո եւ
անպարտագիր մարմնոյն. ի
մեայեալ խորհրդոյ պատ
ձերն խաչիդ ։ Զանգի ի բ
րե զերեսակ նմին եւ տե
սակ կոչի՝ զկրօդ ինքեան
նշանակ ։ Ա ։ որոց պաշտի
և երկրպագի՝ ած չարչա
րեալ ի քառ պատկերի։
6 Ապ անքաղցամ զար
դու պօճն՝ նշան գովելի։
5 Որոց ապացոյց նախանձը
շնութիւն զոց յայտնել ։
4 յօրինակին տեառնքեմն
հայեցեալ եզեկիէլ՝ եւ հը
բաւելն հնացմամբ տեղի տը
ձեալ պատմելոցն՝ ի փա
խուստ պակեալ շրջեցաւ .
եւ ի քեզ անդրկին վերսանին
ի ձեռաց անեղին զօրացել
դարձաւ ։
1 Եղե ածելին անտղտո եւ
անպարտագիր մարմնոյն. ի
մեայեալ խորհրդոյ պատ
ձերն խաչիդ ։ Զանգի ի բ
րե զերեսակ նմին եւ տե
սակ կոչի՝ զկրօդ ինքեան
նշանակ ։ Ա ։ որոց պաշտի
և երկրպագի՝ ած չարչա
րեալ ի քառ պատկերի։
6 Ապ անքաղցամ զար
դու պօճն՝ նշան գովելի։

1 յայտ
4 · 6
2 Երկն
17 · 11
3 Ո՞վ
31 · 8
Հրեից
2 · 1
5 Երկն
28 · 10

վիսոյ ի հոգելոյն բանի՝
սիրոյ բարձրացեալ և վե
րացեալ սէրպղանձից Ձերգ
նամբ գուշակեաց այդ ։
2 Ձի պաշտպանել սրովէտա
գուսար շրջապարսպեցեալ
առաւնացեալ թեաց սրոց
նամբ , զգաղթեալն ի քեզ
Հրեայական սրբերգե
նութիւն , որ զօրութեց գո
սոց անմահից՝ աւարտեալ
Հայնին ընդոյն գաւանեալ ։
Ոզոյ խոկով ծածուկ
խորհրդոյ՝ պատգ և մեկին
յայտնեալ յօհաննու՝ ։ տե
սիլ փառացն սուց յի ։
Ո օրացեալ ես և պաշտե
ցիր՝ անպատմելի պատ
ճառ նազելի նշան ։ Ա ի
գուշակութեն նշանակութեց
քոմէդ խորհրդոյ, 2 զպատ
ուերազմականն մրցման մար
սին զաւետիս և զինդիր վե
րին ամենայն ինչ ի, գերե
ցելոցն ի բաբելոնի՝ յաւետ
ուսեալ ամենակի գործին
յակոբայ, 3 երկիրս աղեհա
լատարմերանգ գունոյ , մար
գարէին ընտրելոյ ի խոր

ՀԵՏԱՍՏՈՒՄՆ ՄԵԾՈՒԵ ԿԻՆ, ԵՒ ՆՇԱՆ ԱՒՐԾՈՒՆԿ ՄԱՐ-
ՉԱ ՅԱՂԹՈՂԻՆ : Ապա ի
ՄԱՐԴԱՍԻՐԵԼ ԵՒ ԱՄԵՆԱ-
ՉՈՓ ՆՇԱՆ ԽՈՒՐՀԴ ՓՐԿՈՒԵ :
3 Ու ի ԱՄԲՈՍՆԱՆԱԼԵՍՆ ԵՐ
ԳԱՅՆ ՅՈՐԴՈՐԱՆԱՆ՝ ԶՔԵԶ ՆՈՐ
ԿԱՐ ՍՊԱՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱՆ՝
Ի ՄԵԶ ԸՆԿԱԼԱՆՔ ՆՇԱՆ ՎԵՐ
ԿՈՒԹԵԱՆ . ԱՆՄԱՀԱՊՆԴԵԼ
ԱՐՔԱՅՆ ՀԱՅՐՆԱՆ ԵՒ ՀԱՐՒՆ
ԱՂԵՂԱՆ ՆԵՐՀԱԿ ԴՈՒ
ՎԱՀԱՆ :

4 ՈՒՐԱԽԱՆԱԼ ԵՍ ԽՈՐ-
ՀԵԼԱՐԱՆ ՔՆԵԱՆ ՆՇԱՆ : Ու Ի
ՅԱՆԴԱՐԵՑԱՒ ՓԱՌԱՑԱՆ ԱՅՑ ԼԱ-
ՍԱՒՈՐԵՑԱԾ : 5 Ա՝ ԼՍԵՑ ԶԻ՝
ՆԱԽՈՒԱԳԻՏՆ ԿԵՆԴԱՆԱՐԱ-
ՒՈՐՆ ԵՐԵՍԱՑ ՄԵՐՈՑ ՀՈԳԻ
ՍՐԲՈՅ ՔՐԻՍՏՈՍԻ : Ի ԱՌԱԿԵՐ ՄԵՌԱՒ
ԱՒԼԻ ՄԵՐՈՒՄ ՔՆ ՆՇԱՆԱԿԻՑ :
Ու ԵՐԵՒԱՆ ՆՈՅՆ ԼԻՔՆ Ի ՔԵԶ Ի ՅԱՅՏՆԻ ՀԱՆԴՈՒՑԵԼ .
ԱՌԱՔ Ս ԵՒ ԴՈՒ ԸՆԴ ՆՄՈՒ ԴՈՒ
ՄԻՇՏ ՄՆԱՑԵԱԼ :

ՈՒՍԱՍՏԵՐԻՍ ԵՍ ԱՄԵՆԱ-
ԶՕՐ ՆՇԱՆ ԽՈՒՐՀԴ ՓՐԿՈՒԵ :
3 Ու

նորն տրտեզրուբ Ծնողին
Իւրոյ՝ զամենեսեան զմեզ
Հրաւիրեալ ։

Ա՛նդխտակիր եաշտաս-
կոլճք նախկի վկայէլոյն
Իսուս սնեալակերտ ։ Ա՛նդել
Ի քեզ Ծանուցաւ բեւե-
ռեալն ամ՝ մարդ երկրագ՝
առելիս առաքեալն ։

Ա՛ն նոյ որ արտատրհեաց
Ի կենաց գրախտէն զկողին
պարտակից, նոյն գարձեալ
Ի քեզ՝ զինհակից ինքեան՝
յոյն վայր ցանկալի եմոյծ
Հրամանաբ Իւրով ձե-
բաւորել ։

Ձնորհեա ընծայատուցեալ
գտանիս անմահ Իսոյ առե-
նոցդ ։ Տ Ա՛նդել լուսոյ
և ակիրճն առաքեալ և մար-
գարէից , մեզ բոլոր Կատա-
րեա և արարչին նախնե-
թաց , զբազմեալսդ Ի քեզ՝
գառն անարատ ձոյ և Տօր ,
Ի Ակառաքեն ամէն մա-
տանէն յայտնեաց ։ Օ՛ն
բարձոյն մերոց բղեսէին
աղերսագ՝ զանձն Իւր Ի
վերուց ած պատառ Նիւթոց ։

Ա՛ստ

Քե ձխատարեալ գտանեալն
Ձարձակ 1 լսա մեծին յակո-
բոյ յայրեն խաղաղոյ , ու-
րոյ ընթանայ Ի թիւռա-
բանակս մերին շահմատան
խորհին գԺողով՝ ածոյին Տո-
գաւոր լոյս ծագեալ ։

Օ՛ղջ և գանիել ազգեաց
մեզ յառակ · 2 որ կոչ Ի խա
ւարի, և լոյս Իւր ընդ նմա
փայլէ Հաւատացեալ ։

Ա՛նող զմեզ վերատին Ի
մանկն ի նման արարչակիր,
3 Օ՛ղջ սկզբնատուին բա-
րեաց յիւ՝ մկրտէ և բա
ժակ լուացման մեղաց և
արբման կենաց զերգ գա
ւանեաց ։ 4 Ո՛չ զկցորդե-
լեին փառաց իսկզբանէ
սրբոցդն պատանին , վկեն-
առնակ խորհուրդ գո
ազգաց ։

Ա՛ստուած անբաժանելի Հր
բայիցն անմահին յիւ նման
անապատել ։ Ա՛նդին գե
գաւառեալ վերնապին սա
բեալեամբ բանն մարմնա-
յեալ՝ սիրոյ յոգնամիւ
ազգաց Հեթանոսաց · Ի շը

Ղ ՚ Ղ
16 · 27
3 · 14
2 Քոր.
3 · 14
մաշտ
4 · 2

ա՚ Ահաւասիկ վերնական
գրատուն ։
Ահաւասիկ վերնական գրատունն
ընծայեցաւ ի Հոգւոյն սրբոյ ի
մարդկութիւն զմեզ հրաւիրէ
ի հոգեւոր երկնային ուսումն ։
Ի՚ս Քս ասաց առաքելոցն իւրոց
ցնծութեամբ ։ Ինձ տրեալ է
ամենայն իշխանութիւն յերկինս
եւ յերկրի ։ Երթեալ ուսուցէք
զամենայն ազգս ։ մկրտելով
զնոսա յանուն հաւր եւ որդւոյ
եւ հոգւոյն սրբոյ ։ Եւ ահա
ես ընդ ձեզ եմ ամենայն աւուրս
մինչեւ ցկատարած աշխարհի ։
Ամէն ։

Ա՚ Ամբոխք ազգաց եւ անցս
ուրբ բազում պայծառ ի
լուսակերտ գնան առնուա-
գոմ ։ Ինանգի՛ ի քեզ ան
պարծանացն ած մարգա-
գեալ՝ առաքելոյ բանակին
ածուածն՝ առնեւածախս հր
բոլոր՝ ի քաղաքացին ոգեմարք
կիզեալ՝ սրբոմիտն մեզ
ցուցած ։ Որ և առնաչն՝
անչնչոմիտեամբ լուս առա
կատար զհինն կիզման՝ լոյ
|| հարայ հնազանդութեամբն՝
հոգ ձեռնհարեալ՝ զանձայնն
հոգին՝ բուրումն անուշից
կնդրուկ հաշուոմիտ ընկեն
ախտակաւ կիզեալս առ
ձեալոց ։

Ձ՚ եռանդան և ընդունա-
րան երկնից ազգացին գնան
ածընկալ ։ Ա՚ ած են սքան
չելիքն այդ առ քեզ, քան թէ
ի վրանն ոտոմանի ։ Ո՚ի
ի նոս մեայն առաջ լու-
սաւոր շղթան առնուն ձեր
մեզմ ։ 2 Ի՚ վարագոյր առ
ածել ի մէջ փառացն այդ
նման՝ յայտնի շօշափեալ
ի՚ս դա զածութիւն ի
մեզ ընձեռեցեր ։ Ե՚ի ձա
շակութեան հաղորդութիւն կե
նացն հացի ։ լուսաւորեալ
զմտադիս մատուցեր ։

Ա՚ ազգս թէ և բժշկու
ախտից մեզաց՝ քաւեալ
նգան կենաստու խաչիդ ։
Ի՚ քեզ նայոգիչն խնամով
ի ստորինս երկրի հետե
եալն ած՝ զմիմ շարու
ժախտաւոր յանցածոց՝ հր
բանեալ և անէծ բազում առ
ջերեալ ։ Ո՚ր հրեշտակա
նաւն մատչելոյս՝ աւետա
բանեալ կատարս մեզ առ
դեալ ։ Յ Ա՚ոգեմից եր
կիր ստորինս իմոց արդար
բեզամին՝ բժշկութ թեամբ
արացեալ ։

Ա՚ նախահաւն փառացն հա
ղորդութիւն զմեզ հրաւ
էիրօղ երկնային ։ Ի՚ս Քս ասաց
ցնծութեամբ ։ Ինանգի դա եւ
փոխանորդ գրաւականն ան
երկնական բարեացն հան
գրատուն ։

պրկեսէ վիշապին վանեալ։ Ասոն և խոստովանեցաւ
ի վերին աթոռոյն շնորհս բազմերեցին, ։ Որ առնեսցէ։
որ էին, և որ էր, և որ գայ։ պատմեն յոտս կայսեցին։
Վասնզի արդարև ի քո գեմս լուսանկար փրկու-
թիւնդ տեսին ազգերիկ կանխեալ առ լեռն բարեաց լուսոյ
ի փառս անեղին։

Որոնք ծագեան ելեալ տիեզերաց՝ կինիք պահպան-
նական նշոյն ամենազօր։ ։ Որ խելիկն էղիրոջ քո
ուրծոյդ զոհագոհեալ՝ ։ յոր գեղացանես զգաստացեալ նոր
ըստ զարմանալոյ ի հարկին գո-
տեցար։ Կրճ ձիրինթաց ե-
բազմաձև ի նոյնս ելոյս գի
ձեցմամբ՝ զազգաց և զա-
զանց զմիտս նուիրեալս տէ
գրեթեամբ ի գեղատուէ պնդոջ։
մերոյ երասանէ պնդոջ։
Ա՛յն գի և խորհրդակից տեա
թեամբ՝ ։ գինք չեռաց
կատարեն ի բնակուէ կոյս
քոմէ Հանգստեան առա
Հարկեան։

(Ելե. 2)

Ա ()ԱՀ
3 · 24
2 Կոր
19 · 12
21 · 17
3 Օ
1 · 18
6 · 8
6 · 5

անձանօթ և անլսուել ա-
մենամօտ կանապարհին
փոյթ նորոգութեան ։ Ա-
սիրապէս միշտ առաջնոր-
դեա գքեզ սիրոյդ մեր-
կիր կենդանեաց։ Հրամա
տուր ընդունիլ զոր ըն-
թացիւք՝ զգանկն անձկա
սրտ սրբոյին ։

Ե նորհատուր ամենայն լու
ոյ պարգեաց երկին՝ կեցու
ցիչ նշան ։ Ար թէպէտ ի
ատմանէն մի քաւից տարբ
լոյս զգայականաց գեղե
գեղ սրտիցատ , ամենայն
անդր քոյն զոհ խորհրդոյ
իմաստից գերասքանչ
բազմեցար ։

Ասող յաղթեաց զօրէն
ուժգնութեամբ սիրական սր
Հասոյց մարդնաքոյ անուն
սութեամբ ընակուէին ի գեղ
նշան ամենազօր ։ Ար ի
յայտնութեանն՝ լերան տա
կաւ պատմագրանեցաւ ի տա
տին ։ Օ անցեալն իբ
րև գապատանին նշանակել՝
գասն հեծեալ ի ձիոյսկ
երիսիար ։ և զգիմացուէն ժր
(Ելե. 2)

զ՝Ինչո՞ւ դա դիւրակրօնա-
նայ հայր խորհրդական
: Եւ մեր մարդացեալ ո՞
բարին՝ ազգասէր ծածկին
հայր խորհրդական
: Ո՞ւմ մեր մարդացելոյ ո՞
պատճառատուին լուծեալ
խորամանկաց : զօրհնէ երե՞
մանէ՛ յո՞ւր խոյր խոցոտեալ՝ ան
ուշ՝ ձե՞ հնամեալ խոպան
պատրուակաց : զօրհնէ երե՞
ա՛ձ՝ ձե՞ հնամեալ խոպան
ուշ՝ ձե՞ հնամեալ խոպան
պատրուակաց : զօրհնէ երե՞
մանէ՛ յո՞ւր խոյր խոցոտեալ՝

ցաւ ։

Ձայն մարդկան հրաշք դրախտին, լայն և ընդարձակ ։

դու առաջնորդես։ քան թէ անբանից ջոկաց հաւաքմունս ։ Քանզի ի վայր դա լսելի անդադրապէս առ Հանգստեան զաւետեան ։

գրգռեալ սրտմտեաւ ։

Խնդան պատճառ հայ առաքեան ոչ անկղքան՝ ընդ ծառոյն սխտենին նոր շանդ խաղալոթեան ։ Քանզի ի վեր քո ընկերն բարեաց փրկողին արեան՝ մեծապարծուս առնեմ կեր կենաց ձայնեաց ։ Եւ որպէս ասէ՝ որդի աղաւոյ՝ մատ հս գառնէ գոժառոյ ։ այսպէս և դու կարգալոթեան ես առ կենաց յարութեան ։

ձեռաւոյ ։

Անկացողաց երկնից փառաց՝ նրբակոյն հետս շուշանց նշան լուսապսակ ։ Քանզի քեզ իշխանութիւն մոլեգնութեան չարին սպառ առաքեան յանէծս կապած ցաւ ։ և Հանապազ մոխց դրախտին՝ լայն և ընդարձակ ։

Ձայն մարդկան հրաշք

ասէ ։ Քանզի քեզ իշխանութիւն մոլեգնութեան չարին սպառ առաքեան յանէծս կապած ցաւ ։ և Հանապազ մոխց դրախտին՝ լայն և ընդարձակ ։

Ձայն մարդկան հրաշք

բարեաց հրեից խանդաղատ թէն գայթակղու ։ և այր առաքնախորհուրդ հեթա նուաց հոգեւորաց հանձա ղասիոյդ հնդ-բունացն կիմն ղասիս ։ Քանզի սպան ։ Ձայն մարդկան հրաշք

կին՝ ի ձեռ պատկերի քումդ
պատճառաւոց պատուհասիդ պատ-
ուհասեցեր զնոսա։ Եւ զիա-
րատեսիցն պատճառեալ քեզոն նշանս
բարեբանեալ քեզոն ի բերանոյ
մարգարէիցն՝ որ ասացին ընդ
առնդ առաջեցն Քրիստոս զա-
ռաքելոցն իւրոց՝ ասելով. Ա-
մէն ասեմ ձեզ՝ զի ոչ ոք
լինի որ թողցէ տուն կամ
հարս կամ եղբարս կամ
ծնողս կամ զաւակս վասն
իմ եւ վասն աւետարանին՝
որ ոչ առցէ հարիւրապատիկ
յաստ եւ յերկրի։ Եւ ոչ
միայն զայս ինչ, այլ եւ
զանձինս իւրեանց ոչ սի-
րեցին մինչեւ ի մահ։ Եւ
զայս ամենայն ոչ ինքեանց
զօրութեամբ կամ ուժով
կամ իմաստութեամբ կա-
տարեցին, այլ զօրութեամբ
Աստուծոյ եւ շնորհաց Հո-
գւոյն սրբոյ։ Եւ ոչ միայն
զայս ինչ, այլ եւ զանձինս
իւրեանց ոչ սիրեցին մին-
չեւ ի մահ։ Եւ զայս ամե-
նայն ոչ ինքեանց զօրու-
թեամբ կամ ուժով կամ
իմաստութեամբ կատա-
ր

ՀԱՅ

ՀԱՅ

կրկնագոտ քումդ նշանի՝
զոհդ սպասելոյ։
Մեր՝ որ յերկիս ա-
ւազտման ամօք այսմ յա-
ւիտեան, արժանի՛ լիցուք
և՛ ի սկիզբն վաղվզոյն
միաստիճն ժամս՝ փառս
էորել զքեզ կենսատո՝
՛ի կանուխն ժամսեակ և
յանապաննն յարուցեալ,
՛ի գիւծն լոյսական և ՛ի մա-
կերեւութիւնն հարսական։
Ոչ ես միշտ բազմատրական
երգաբանութիւնք երկրպա-
գեալ, մի արեամբն մեռեալ.
և գին նորին զօրացեալ։
Ոչ է ՛ի քեզ ընդ քեզ և
առ քեզ, ՛ի միջոց տարած-
ման երկնամիտիւ և փայ-
լակնակնեաց խաչիդ ձեռակի։
Ոտով վարժէ՛ և յարտա-
րէ՛, զմեզս կրօն՝ անանձիւ-
պետ դատախտակութեամբ
լուտ քումդ խոշտեղի՝ ան-
անձկալուս միանանութ բնու-
կեալ բազմեալ միացեալ և
՛ի հետացեալ։ Ոտով մա-
բուն՝ զատուտ ցեղոյ քո՝ ՛ի
լուծդ ածեալ ընձեռի։

I Կոր. 13 · 10
Յովհ. 3 · 15
II Կոր. 24 · 29

հչելի փառաբանողաց, զեր
ղաց՝ զգուշական և աննիւթ
ւրշաւակաց՝ միշտ երգեցո-
ղաց՝ զգուշական և աննիւթ
հչելի փառաբանողաց, զեր
հչելի փառաբանողաց, զեր
ղաց՝ զգուշական և աննիւթ
ւրշաւակաց՝ միշտ երգեցո-
ղաց՝ զգուշական և աննիւթ
հչելի փառաբանողաց, զեր
հչելի փառաբանողաց, զեր
ղաց՝ զգուշական և աննիւթ
ւրշաւակաց՝ միշտ երգեցո-
ղաց՝ զգուշական և աննիւթ
հչելի փառաբանողաց, զեր

Ա՛ղ

ՈՒՄԱՆՈՐ ՎԱ-
ԽԱՆԻՑ ԴԱՍՈՒՑ ԵՐ
ՔԱՆԿԱՑԱՆ՝ ԱՊԱՍՈՒԱ-
ԱՒՐՆԵՆ ԲԻՒՐԱՔԵՂԵՆ ԲԱ-
ՆԻՒՔ ԳՈՎԻԱՏԻ՝ ՔԱԿԵՑԱՆ-
ԼՈՒՆ ԿՆԴՈՒԱՑ ԳՈՒՅՆ Ի ԿԻՆ
ԲԱՆԻՑ ԸՆԴԱՆԱՅՆՈՒԹԵՑ ։
ԱՅՆ ՈՒՂ ՓՈՂՔ ՍՈՒՏՔՔ ԵՒ
ՔՆԱՊԱՐՈՒՔ ՁԳՈՒԱԿԱՆ ԱՐԱՒ
ՀԱՐԺԵԱԼ ՁԳՈՒԱԾ Ի՝ ՁԳԵՐԱ
ԶԱՆՑԵԼՆ Ի ԼԱՅՆ ԱՆՄԱՍՈՒՆՑ՝
ՈՐՊԱՍԶԻ ՎԵՐԱԴՐԱՍՏԱ-
ՈՒՆՆ։ ԱՅՆ ԶԱՆԱՍՆ ԱՐԱՐ-
ՔԻՆ ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ ԱՄԵ-
ՆԱՍՏԵՂԾՆ ՍՈՐՈՒԻ ՕՐՀՆԵԼ
ԼԱԻ, ԱՊԱՍՆԱՍ ՓԱՌԱՎՈՐԱ-
ՆՈՒՔՆ ԽԱՂՈՒՑՆ ՀԱՍԱՏԵԼՆ
ԼՈՂՅԱՍՏԱՍՈՒԱԾՈՑՍ ԱՍՏՈՒԱՆ
ԳՈՐԾԵԼ ։ ՈՒՂ ԵՒ ՀՀԱՄԱՐԵԱՆ
ԲԱՆ ՅՈՐԴՈՐԵԼ. Ի՝ ՈՐՈՂԱ-
ՆԵԼՆ ԼԻՆԻ ՁԱՅՆ ՇԱՄ, ԲԱՅՑ
ՁԵՌՈՑ ԴԱՍՈՒՑ ԵՐՔԱՆԻԿԱՑՆ
ՕՐՀՆԵՑԻՆ ՁԻՒ ՄԵԾԱՒԱՅՆ.

ԿԱՐԴԱՑԵԱՆ ՎԱՐՔ ԵՒ ՈՐՈՂՈՒԹԻՒՆՔ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՅԱՄԵՆԱՅՆ ՊԱՏՎՈՅ ԵՒ ՊԱՇՏՈՆԻ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ ՄԵՐՈՅ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՅԱՂԹԱՀԱՐ ՏԵՐՈՒՆ ՄԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՍՈՒՐԲ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԵՒ ՊԱՏՎԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑՒ

պատկանագիր ի ձայն գո-
վեստից օրհնել պատճեաց։
Ո՛վ մարմնապատման անտեսին,
և զհեմարտանն մեծին։
Ո՛վ տառապեալն սիրական՝
և զխորտանն ածական։
Ո՛վ խառնեալդ ձայնակման՝
անապական խրոխտանօք։
Ո՛վ սրբարան մոգքրօք, և
զընդունակն զգաստօք։
Ո՛վ նպատակն կուսութեանց,
և զօրինակն երանութեանց։
Ո՛վ հարճանալն անլուծա-
նելի՝ անժառանգականացն
վեհապէ։ Ո՛վ բնակարանն
հաճութեանց՝ կամաց անեղն
ածութեանց։ Ո՛վ ծայրագոյն փա-
ռազարդ շնորհաց ընդու-
նային, և ոչ նոքին ածու-
թիւնն օրհնաւորաց հրաշեղացն
պարգև՝ այլ սրբոյն և պատ-
ուելոյ Յովհաննու։ Ամէն քեզ՝
մայրդ երկրային ի կիզուն
ջահից բերանոյ հոգեզանգ
ուսուցս հիւթոյ մեղրոյ մայրս
նոյ։ Վանգէ անձառութեանն
անհասականաւն վերհազոյն
ամպին փախուստ գառանի. և
ոչ զօրեն երկնայինք՝ զա-

ւետ հրեշտակք իմ գոլլե
ցին զնս։
Ո՛վ սրտ՝ երեք հրամայել
և երկայնընթացին փառա
բանչաք՝ վերնամիտ պատ
գամաւորաք՝ հոգեանուէք
և անձեռակն կնդրանէքդն
նոյ օրհնաբանի։ Ով քեզ
և նոքա վեհք են քնակու
թիք կոյսից ստորից, և նշոյլ
երկրիդ՝ լուսոյ առաջնոյն,
այլ ամէնցն չոյժ անտեսա
բար ապատրոյք առ քեզ
նուէր բարի բանին բարձրե
լոյ՝ բարեզարդաբար բերկ
րանօք բերին։ Ո՛վ որ գո
հարանի առ ի նոցանէ երբ
ածին՝ լայնանիզ հեռա
տրոյք և ընդարձակ սիրո
ցաւ յաւէտ անջրպետս նը
շուլքն ծածկի ի նոցանէ։
Ո՛պա զայն որ զանհասան հր
երկնից՝ ի հողերէն յարին
պատուհանէից. և զանձատն
ի սերտոյէ՝ զգալի մարմ
նոյ յօգիսն պատեաց. և
զկերակրիչն գառանց հրեշ
տակաց՝ կաթնատուն լու
սաւորեցն գիւրոցդ, հր երգ

նոցա ձայն արեսաց։ երգէին նոքա երգ ընդ երկնայ-
ոյժ հոգեպէս տարփանաւք՝ ընդ երկնային առագաստի, որ
ցի դուստր վերինն յարքի մեր կոչեցեալ այսօր երկիր
մարմին ադամեան կերպիւ, հարկ է յոյժ հաղորդակ-
նէ սիրոյն անմարմնոցն՝ այլ զգայնոցս արժանապատ ըղ
ձակատօք հնձել զձայն բերկրանաց բարբառոյ քոյ
նից օրհնութեց։ Վանգիսոն
ասէ երկիր՝ եղեալ
մրրակիր՝ գուսէ ընտիր
ածական երկինն վերին։
Այ խոտոտաւետ հոգեւոր
սանան հրճուանօք երկուցն
դասուց Ի մի խառնեալ ար-
րութ՝ ասելս տարեկանս փրկ
չին փոյլմանէ կատարելո
զգայական սերս եղակա-
նաց, եւ անմարմին դասք հղ
րեշտակաց. յերեւելիս սե-
սականաց. եւ յիմանալիսն
ծածկեցելոց։ Վնդրա եւ
մէք կցեալք այսր եւ հեռի
ցի դուստր վերինն յարքի
մարմին ադամեան կերպիւ,
հարկ է յոյժ հաղորդակ-
նէ սիրոյն անմարմնոցն՝ այլ
զգայնոցս արժանապատ ըղ
ձակատօք հնձել զձայն

ԱՌ ՍԱՄՈՒԷԼ Ա

ՀԱՏՈՐԴ

Ա Սամուէլ ամենայն ազգին Իսրայէլի, եւ ելին Իսրայէլ ընդդէմ Փղշտացւոց ի պատերազմ, եւ բանակեցան առ Հեբենեզեր, եւ Փղշտացիքն բանակեցան ի Ափեկ։ 2 Եւ կարգեցին Փղշտացիքն զօրս ընդդէմ Իսրայէլի, եւ ընդհարեալ պատերազմն՝ եդան զկոտորածն Իսրայէլ առաջի Փղշտացւոց, եւ սպանին ի դաշտի զչորս հազարս արանց։ 3 Եւ եկն ազգն ի բանակն, եւ ասեն երէցունք Իսրայէլի. Զի՞ զայս եհար մեզ Տէր այսօր առաջի Փղշտացւոց. առցուք առ մեզ զտապանակ ուխտին Տեառն ի Սեփունէ, եւ եկեսցէ ի մեզ, եւ փրկեսցէ զմեզ ի ձեռաց թշնամեաց մերոց։ 4 Եւ առաքեաց ազգն ի Սեփունէ, եւ առին անտի զտապանակ ուխտին Տեառն Սաբաւթայ, որ նստի վերայ քերովբէից. եւ էին անդ երկու որդիք Հեղեայ՝ Ովփնի եւ Փենհաս, ընդ տապանակին ուխտին Աստուծոյ։ 5 Եւ եղեւ որպէս եհաս տապանակն ուխտին Տեառն ի բանակն, ձայնեցին ամենայն Իսրայէլացիքն ձայնիւ մեծաւ, եւ դղրդեցաւ երկիր։ 6 Եւ լուան Փղշտացիքն զձայն աղաղակին, եւ ասեն. Զի՞ է ձայն աղաղակին այսորիկ ի բանակին Եբրայեցւոց։ Եւ գիտացին եթէ տապանակ Տեառն եկն ի բանակն։ 7 Եւ երկեան Փղշտացիքն, զի ասեն. Եկն Աստուած ի բանակն. եւ ասեն. Վա՛յ մեզ, զի ոչ եղեւ այսպէս երէկ եւ երէգ։ 8 Վա՛յ մեզ, ո՞ փրկեսցէ զմեզ ի ձեռաց Աստուծոյ այսոցիկ զօրաւորաց. սոքա են զաւրքն որ հարին զեգիպտացիսն զամենայն հարուածովք յանապատի։ 9 Զօրացարո՛ւք եւ եղերո՛ւք արանց, Փղշտացիք, զի մի՛ ծառայեսջիք Եբրայեցւոց, որպէս եւ նոքա ծառայեցին ձեզ. եղերո՛ւք արանց, եւ մարտնչեցարո՛ւք։ 10 Եւ մարտնչեցան Փղշտացիքն, եւ հարին զԻսրայէլ, եւ սպանին իւրաքանչիւր զընկերն իւր. եւ եղեւ կոտորած մեծ յոյժ, եւ անկան յԻսրայէլ երեսուն հազարք հետեւակաց։ 11 Եւ տապանակն Աստուծոյ առեալ եղեւ, եւ երկու որդիք Հեղեայ՝ Ովփնի եւ Փենհաս, սպանան։

12 Եւ վազեաց արուեստաւոր մի ի Բենիամինէ ի պատերազմէն, եւ եկն յաւուր յայնմիկ ի Սեփունէ, պատառեալ զհանդերձս իւր եւ հող ի գլուխ իւր։ 13 Եւ եկն, եւ ահա Հեղի նստեալ ի վերայ աթոռոյ իւրոյ ի կողմանս ճանապարհին՝ հսկէր, զի սիրտ իւր երկնչէր վասն տապանակին Աստուծոյ. եւ եկն արուեստաւորն, եւ պատմեաց ի քաղաքին, եւ ողբաց ամենայն ազգ։ 14 Եւ լուաւ Հեղի զձայն աղաղակին, եւ ասէ. Զի՞ է ձայն աղաղակին այսորիկ։ Եւ արուեստաւորն շտապեաց, եւ եկն, եւ պատմեաց Հեղեայ։ 15 Եւ Հեղի էր ամաց իննսուն եւ ութ, եւ աչք նորա կապեալ էին, եւ ոչ կարէր տեսանել։ 16 Եւ ասէ արուեստաւորն ցՀեղի. Ես եմ որ եկի ի պատերազմէն, եւ ես փախեայ յաւուր յայնմիկ ի պատերազմէն։ Եւ ասէ. Զի՞ եղեւ, որդեա՛կ իմ։ 17 Եւ պատասխանի արուեստաւորն, եւ ասէ. Փախեաւ Իսրայէլ առաջի Փղշտացւոց, եւ սպանումն մեծ եղեւ ի ժողովրդեանն, եւ որդիքն քո՝ Ովփնի եւ Փենհաս, սպանան, եւ տապանակն Աստուծոյ առեալ է։ 18 Եւ եղեւ որպէս յիշեաց զտապանակն Աստուծոյ, անկաւ յետս յաթոռոյ իւրմէ, եւ ետ զթիկունս ի դրանն, եւ խորտակեցաւ վիզ նորա, եւ մեռաւ. զի ծեր էր մարդն եւ ծանր։ Եւ դատեաց զԻսրայէլ քառասուն ամ։

19 Եւ հարսն նորա՝ կին Փենհասայ, յղի էր մերձ ի ծնանել. եւ լուաւ զլուրն առեալ զտապանակն Աստուծոյ, եւ զի սկեսուր իւր մեռաւ եւ զի արուն իւր, եւ կորացաւ եւ ծնաւ, զի պատեցին զնա ցաւք ծննդոց իւրոց։ 20 Եւ ի ժամանակի մահուան նորա ասեն կանայքն որ կային առ նա. Մի՛ երկնչիր, զի որդի ծնար։ Եւ ոչ պատասխանի, եւ ոչ ետ ուշադրութիւն։ 21 Եւ կոչեաց զանուն մանկանն Ի-քաբովդ՝ եւ ասէ. Գնաց փառք յԻսրայէլ, զի առեալ է տապանակն Աստուծոյ, եւ զի մեռաւ սկեսուր իւր եւ արուն իւր։ 22 Եւ ասէ. Գնաց փառք յԻսրայէլ, զի առեալ է տապանակն Աստուծոյ։

(Էջ 2)

Ա Սամուէլ ամենայն ազգին Իսրայէլի, եւ ելին Իսրայէլ ընդդէմ Փղշտացւոց ի պատերազմ, եւ բանակեցան առ Հեբենեզեր, եւ Փղշտացիքն բանակեցան ի Ափեկ։ 2 Եւ կարգեցին Փղշտացիքն զօրս ընդդէմ Իսրայէլի, եւ ընդհարեալ պատերազմն՝ եդան զկոտորածն Իսրայէլ առաջի Փղշտացւոց, եւ սպանին ի դաշտի զչորս հազարս արանց։ 3 Եւ եկն ազգն ի բանակն, եւ ասեն երէցունք Իսրայէլի. Զի՞ զայս եհար մեզ Տէր այսօր առաջի Փղշտացւոց. առցուք առ մեզ զտապանակ ուխտին Տեառն ի Սեփունէ, եւ եկեսցէ ի մեզ, եւ փրկեսցէ զմեզ ի ձեռաց թշնամեաց մերոց։ 4 Եւ առաքեաց ազգն ի Սեփունէ, եւ առին անտի զտապանակ ուխտին Տեառն Սաբաւթայ, որ նստի վերայ քերովբէից. եւ էին անդ երկու որդիք Հեղեայ՝ Ովփնի եւ Փենհաս, ընդ տապանակին ուխտին Աստուծոյ։ 5 Եւ եղեւ որպէս եհաս տապանակն ուխտին Տեառն ի բանակն, ձայնեցին ամենայն Իսրայէլացիքն ձայնիւ մեծաւ, եւ դղրդեցաւ երկիր։ 6 Եւ լուան Փղշտացիքն զձայն աղաղակին, եւ ասեն. Զի՞ է ձայն աղաղակին այսորիկ ի բանակին Եբրայեցւոց։ Եւ գիտացին եթէ տապանակ Տեառն եկն ի բանակն։ 7 Եւ երկեան Փղշտացիքն, զի ասեն. Եկն Աստուած ի բանակն. եւ ասեն. Վա՛յ մեզ, զի ոչ եղեւ այսպէս երէկ եւ երէգ։ 8 Վա՛յ մեզ, ո՞ փրկեսցէ զմեզ ի ձեռաց Աստուծոյ այսոցիկ զօրաւորաց. սոքա են զաւրքն որ հարին զեգիպտացիսն զամենայն հարուածովք յանապատի։ 9 Զօրացարո՛ւք եւ եղերո՛ւք արանց, Փղշտացիք, զի մի՛ ծառայեսջիք Եբրայեցւոց, որպէս եւ նոքա ծառայեցին ձեզ. եղերո՛ւք արանց, եւ մարտնչեցարո՛ւք։ 10 Եւ մարտնչեցան Փղշտացիքն, եւ հարին զԻսրայէլ, եւ սպանին իւրաքանչիւր զընկերն իւր. եւ եղեւ կոտորած մեծ յոյժ, եւ անկան յԻսրայէլ երեսուն հազարք հետեւակաց։ 11 Եւ տապանակն Աստուծոյ առեալ եղեւ, եւ երկու որդիք Հեղեայ՝ Ովփնի եւ Փենհաս, սպանան։

12 Եւ վազեաց արուեստաւոր մի ի Բենիամինէ ի պատերազմէն, եւ եկն յաւուր յայնմիկ ի Սեփունէ, պատառեալ զհանդերձս իւր եւ հող ի գլուխ իւր։ 13 Եւ եկն, եւ ահա Հեղի նստեալ ի վերայ աթոռոյ իւրոյ ի կողմանս ճանապարհին՝ հսկէր, զի սիրտ իւր երկնչէր վասն տապանակին Աստուծոյ. եւ եկն արուեստաւորն, եւ պատմեաց ի քաղաքին, եւ ողբաց ամենայն ազգ։ 14 Եւ լուաւ Հեղի զձայն աղաղակին, եւ ասէ. Զի՞ է ձայն աղաղակին այսորիկ։ Եւ արուեստաւորն շտապեաց, եւ եկն, եւ պատմեաց Հեղեայ։ 15 Եւ Հեղի էր ամաց իննսուն եւ ութ, եւ աչք նորա կապեալ էին, եւ ոչ կարէր տեսանել։ 16 Եւ ասէ արուեստաւորն ցՀեղի. Ես եմ որ եկի ի պատերազմէն, եւ ես փախեայ յաւուր յայնմիկ ի պատերազմէն։ Եւ ասէ. Զի՞ եղեւ, որդեա՛կ իմ։ 17 Եւ պատասխանի արուեստաւորն, եւ ասէ. Փախեաւ Իսրայէլ առաջի Փղշտացւոց, եւ սպանումն մեծ եղեւ ի ժողովրդեանն, եւ որդիքն քո՝ Ովփնի եւ Փենհաս, սպանան, եւ տապանակն Աստուծոյ առեալ է։ 18 Եւ եղեւ որպէս յիշեաց զտապանակն Աստուծոյ, անկաւ յետս յաթոռոյ իւրմէ, եւ ետ զթիկունս ի դրանն, եւ խորտակեցաւ վիզ նորա, եւ մեռաւ. զի ծեր էր մարդն եւ ծանր։ Եւ դատեաց զԻսրայէլ քառասուն ամ։

19 Եւ հարսն նորա՝ կին Փենհասայ, յղի էր մերձ ի ծնանել. եւ լուաւ զլուրն առեալ զտապանակն Աստուծոյ, եւ զի սկեսուր իւր մեռաւ եւ զի արուն իւր, եւ կորացաւ եւ ծնաւ, զի պատեցին զնա ցաւք ծննդոց իւրոց։ 20 Եւ ի ժամանակի մահուան նորա ասեն կանայքն որ կային առ նա. Մի՛ երկնչիր, զի որդի ծնար։ Եւ ոչ պատասխանի, եւ ոչ ետ ուշադրութիւն։ 21 Եւ կոչեաց զանուն մանկանն Ի-քաբովդ՝ եւ ասէ. Գնաց փառք յԻսրայէլ, զի առեալ է տապանակն Աստուծոյ, եւ զի մեռաւ սկեսուր իւր եւ արուն իւր։ 22 Եւ ասէ. Գնաց փառք յԻսրայէլ, զի առեալ է տապանակն Աստուծոյ։

(Էջ 2)

ա մարդ մեզբրեալ, թա-
ռուցեալս այլ և հօր հանեալ։
Ա մարդ մեզբրեալ, թա-
խտանեալ ընդ անձական բը
նութեան իւր անքակ։ Այլ
սերպականանեց զանթուան հօր
իւրոյ դամբին յանխոտան
թաղամարել առնս աշխատ
հի և երկրին քաղաքի։
Ա՚ելեալ տացս ու՚ղ հանա
պարհի զիմացականէ զար
ձի՝ հանել ի կամարն երկ
նից առնդարձ։ Այլ կանգ
նեաց զերարանն կործանել
աղաւեան մարմնոյն՝ ի նո
րոգուի շինուած քաւական
ոխտին դաշնաւորուած։
Ա՚ղբ՝ այսպիսոյց բազ
մանիւն և բարձրագոյն բա
րեաց ընդունակ և մասնա
կարար՝ միայն գրե՛ մեզբու
կուսութիւբ էին խնկարան
ուխ՚րուհի օրհնեալ յեբ ածա
ծին։ Ա՚նանձի իբրև զձեղն
շուշան խառնուածիբ խնկոց
կնդրկի և զմեսի ընդ առ
խին և կասիայի՝ բուրեալ
հրով մեզբութիբ բարդե
ցեր զծուխ բուրման ա
նուշահոտ արբութիբ ի հո
ւոտերես այց և հօր հանուեր։

աւետարանն՝ բերկրեալ ի
կանոյս։ Ինակարան ար
ժանաւոր բանին խոնար
հութ։ Ինկատողութիւն մեզ
նոյ ածաւէն խառնարան։
Ուղարան օծելոյ քուա
կան անուանադրութեան։
Ար նախ քան զծնանիլ բա
նին առ՚քէն՝ անթերի լը
րանալոյ հրեշտակական
թևոցն զբօղմամբ՝ ցանկ ար
կեալ սպեղիր անարատ ան
բիծութբ։ Ա՚ր որ հանճարալ
հաւանութբ Աղբատականն
փառք ածութիբն՝ հանդ
պարհ արար հանգստեան։
Ա՚ռանձին Տոքին ար էին
՚ի քէզ՝ յորմէ ծագն անարատ
արբութիբ. և բարձրելոյն
Տօրն զօրութի՝ մօրդ հուպ
նացաւ։ Ար ծագն պատ
րաստարար զբէզ ընդունակ։
Այլ որ բնակեցաւն էա
կին հօր բարձրելոյ՝ էր ան
ժամանակ։ Այլ որ յօդա
ւոր մարմնով ի քէն ծնաւ՝
անվնաս ոչնչ էութ նախնի
գործոյն։ Ուսոն և զգ
յօդաւոր մարմնին միակ։

1 4
1 35

ա Ալեք 1 · 11
3 · 18
1 Կոր 12 · 14
Հռոմ 7 · 26
4 Կոթ 8 · 15
Հռոմ 1 · 11

շրմունդ 5 Յուլիոս Կեսար
զուա անբիծ ընտանիս
զուա ։

Ա՛ռաքելական եղբայրներ
եւ սիրելի հարազատներ
մեր ։

Ողջոյն ձեզ ի Տեառնէ մերմէ
Յիսուսէ Քրիստոսէ ։ Ո՛չ զերծ
ենք մենք ի ձեզանէ ։ Ո՛չ ալ
կարող ենք զերծ մնալ ձեզանէ
մեր ։

Ընդունեցէ՛ք զայս ամենայն
ինչ ի մեզանէ ։ Ընդունեցէ՛ք
զայն մանուկ՝ մարդ որ
դեռեւս գերադրգռուած է ։
Եւ ըմբռնեցէ՛ք զայն ինչ
ուղղ բառիդ՝ զանազանա
գիրն էակ մարդացեալ՝ ի
համբոյր հակելոյ մատուց
մեզ շրմունդ ալիւտուկ
ցեղ։ 4 Ու՛ր գոյութիւն ունի
ոսկեգործ՝ սբեղա հայր
ընծա առնել՝ ի ձեռն
գոյութեան ։

Ա՛ռաքելական եղբայրներ
մեր ։

Ա՛ռաքեալներ ես մենք
ուսուցչէ մեր Յիսուսէ
Քրիստոսէ ։ Ու զերծ
ենք ի մարդկութենէն
կամքով Աստուծոյ ։ Ու
մարդկութեան զանազան
ի մարդկութիւն ։ Ու ոսկեգործ
ունայն գոյից՝ կատարեալ
կամքով Աստուծոյ ։ Ու
մարդկութեան զանազան
ի մարդկութիւն ։

Ա՛ռաքելական եղբայրներ
մեր ։

Ողջոյն ձեզ ի Տեառնէ մերմէ
Յիսուսէ Քրիստոսէ ։ Ո՛չ զերծ
ենք մենք ի ձեզանէ ։ Ո՛չ ալ
կարող ենք զերծ մնալ ձեզանէ
մեր ։

բայց մեզ ոչ ոք կարող է ստիպել ինչ-որ բան անել, եթե մենք չենք ուզում։ Ես ոչ մի ուժի չեմ ենթարկվում, բացի Աստծուց և իմ խղճից։ Ես ազատ եմ, ինչպես ազատ են բոլոր հռոմեացիները։ Ես ունեմ իրավունք պաշտպանելու իմ երկիրը, իմ ընտանիքը և իմ ունեցվածքը։ Ես ունեմ իրավունք ընտրելու իմ կառավարիչներին և ազատորեն քննադատելու նրանց։ Ես ունեմ իրավունք ապրելու այնպես, ինչպես ուզում եմ, և ոչ ոք չի կարող ինձ ստիպել հակառակը անել։

ՀԱՐՑ ԱՌ ՀԱՅՐԸ

Արտասանի՛ր հետևյալ տողերը ճիշտ շեշտադրությամբ և բնորոշիր դրանց իմաստը։

Ես ունեմ իրավունք ապրելու այնպես, ինչպես ուզում եմ, և ոչ ոք չի կարող ինձ ստիպել հակառակը անել։

ՀԱՐՑ ԱՌ ՔԵԶ

Արտասանի՛ր անթաս բերդի բանաձև հարցն ու պատասխանը, ինչպես նաև հռոմեական վարքականոնի հետևյալ կետերը։

Ես ունեմ իրավունք ապրելու այնպես, ինչպես ուզում եմ, և ոչ ոք չի կարող ինձ ստիպել հակառակը անել։

ՀԱՐՑ ԱՌ ՀԱՅՐԸ

Արտասանի՛ր հետևյալ տողերը ճիշտ շեշտադրությամբ և բնորոշիր դրանց իմաստը։

Ես ունեմ իրավունք ապրելու այնպես, ինչպես ուզում եմ, և ոչ ոք չի կարող ինձ ստիպել հակառակը անել։

ՀԱՐՑ ԱՌ ՔԵԶ

Արտասանի՛ր անթաս բերդի բանաձև հարցն ու պատասխանը, ինչպես նաև հռոմեական վարքականոնի հետևյալ կետերը։

Ես ունեմ իրավունք ապրելու այնպես, ինչպես ուզում եմ, և ոչ ոք չի կարող ինձ ստիպել հակառակը անել։

ՀԱՐՑ ԱՌ ՀԱՅՐԸ

Արտասանի՛ր հետևյալ տողերը ճիշտ շեշտադրությամբ և բնորոշիր դրանց իմաստը։

Ես ունեմ իրավունք ապրելու այնպես, ինչպես ուզում եմ, և ոչ ոք չի կարող ինձ ստիպել հակառակը անել։

ՀԱՐՑ ԱՌ ՔԵԶ

Արտասանի՛ր անթաս բերդի բանաձև հարցն ու պատասխանը, ինչպես նաև հռոմեական վարքականոնի հետևյալ կետերը։

բազմերկրեայ յաջող քրտի-
կատաք անձնասէր կայծից ,
Ձանգք ընկալար . երեսաւ 3 Կոռ 7 · 9
3 զիերկրն հին սէտրից գըգ
կան եկեղեցւոյ՝ որ ի քոյ
հոմիջ . յորինակ հանդուր-
զարձարեայ || բարբառուին գո-
ղան՝ ամպածին որդւոյն՝
օրհնէր զերկնաւոր ի կա-
նայս՝ սուրբ ածածին ։
Ա՛մեն դու լեր զաւետն
զերկնայինն ածեալ մտաս-
ցեր . և զանմահն նրմա-
նից մարգարէիցն ազ
գի մարդկութեան՝ ի շարժ
հատակի գերեզման՝ գերեցիկ
զառնն վայելուչ ։ ի լերան
նահանջ մեզ պարգեւեցեր ։
Ասաւ զպատկերն նախա
հօրն ի քէն առացեալ նո-
րոգ հաստատեալ՝ գոհութա
նիւք զքեզ մխիթարիչդ ։
Ա՛ռաքեալդ յորդւոյն նախ
ընծայ երկնայինն ածե-
ալ առաքին առաքեալ մեր
գոյդ Ա՛ր լուսով ածեալ
նուէ առնացեալ լոյսը . և
երկրաւոր մարմնով՝ երկ
նայնոյն սիրտ կազմեցար .
և արեգականապես հոլով
մամբ || առ արուսեակն ե
րոգ ընթացար ։ Ա՛ ոդոյ
զերկրաւոր ածեալ մտաս
ցեր . և զանմահն նրմա
նից մարգարէիցն ազ
գի մարդկութեան՝ ի շարժ
հատակի գերեզման՝ գերեցիկ
զառնն վայելուչ ։ ի լերան
նահանջ մեզ պարգեւեցեր ։
Ասաւ զպատկերն նախա
հօրն ի քէն առացեալ նո
րոգ հաստատեալ՝ գոհութա
նիւք զքեզ մխիթարիչդ ։
Ա՛ռաքեալդ յորդւոյն նախ
ընծայ երկնայինն ածե
ալ առաքին առաքեալ մեր
գոյդ Ա՛ր լուսով ածեալ
նուէ առնացեալ լոյսը . և
երկրաւոր մարմնով՝ երկ
նայնոյն սիրտ կազմեցար .
և արեգականապես հոլով
մամբ || առ արուսեակն ե
րոգ ընթացար ։ Ա՛ ոդոյ
զերկրաւոր ածեալ մտաս
ցեր . և զանմահն նրմա
նից մարգարէիցն ազ
գի մարդկութեան՝ ի շարժ
հատակի գերեզման՝ գերեցիկ
զառնն վայելուչ ։ ի լերան
նահանջ մեզ պարգեւեցեր ։
Ասաւ զպատկերն նախա
հօրն ի քէն առացեալ նո
րոգ հաստատեալ՝ գոհութա
նիւք զքեզ մխիթարիչդ ։
Ա՛ռաքեալդ յորդւոյն նախ
ընծայ երկնայինն ածե
ալ առաքին առաքեալ մեր
գոյդ Ա՛ր լուսով ածեալ
նուէ առնացեալ լոյսը . և
երկրաւոր մարմնով՝ երկ
նայնոյն սիրտ կազմեցար .
և արեգականապես հոլով
մամբ || առ արուսեակն ե
րոգ ընթացար ։ Ա՛ ոդոյ
զերկրաւոր ածեալ մտաս
ցեր . և զանմահն նրմա
նից մարգարէիցն ազ
գի մարդկութեան՝ ի շարժ
հատակի գերեզման՝ գերեցիկ
զառնն վայելուչ ։ ի լերան
նահանջ մեզ պարգեւեցեր ։
Ասաւ զպատկերն նախա
հօրն ի քէն առացեալ նո
րոգ հաստատեալ՝ գոհութա
նիւք զքեզ մխիթարիչդ ։
Ա՛ռաքեալդ յորդւոյն նախ
ընծայ երկնայինն ածե
ալ առաքին առաքեալ մեր
գոյդ Ա՛ր լուսով ածեալ
նուէ առնացեալ լոյսը . և
երկրաւոր մարմնով՝ երկ
նայնոյն սիրտ կազմեցար .
և արեգականապես հոլով
մամբ || առ արուսեակն ե
րոգ ընթացար ։ Ա՛ ոդոյ

պատկառելի՝ հոգեշունչ եւ
գոք ի քեզ ընկալար ։
Ա՛չ ի մտանել, այլ ի լուել ։
Ա՛չ հաստատել, այլ հաստու
տութիւն ։ Ա՛չ բաժանարար,
այլ ամբողջապէս ։ Ա՛չ փո
փոխմանէ, այլ փոխատրու
թեամբ ։ Ա՛չ ի ծիրս սահ
մանի տեղւոյ, այլ ի տե
նեակ լայնատարած ոգւոյ ։
1 Կորնթ. 13. 12 Ո՛վանդի զբերսոյն ի կշռա
ձեռնին զերկիրն եւ զերկինն՝
տարած յարգանդի ։ Ո՛չ
ոչ միայն ի տես նկատման
աչաց նայեցար ի հաւ, այլ
շօշափմանէ ձեռացդ ծա
նեար ։ Ա՛չ միայն ազգա
նեալ ցանկասէր շրթանց,
այլ ըմբռնեալ ։ Ա՛չ միայն
զննեալ զհաստատակէտն խո
րան մարգարեալ բանիւն,
2 Պետր. 1. 19 այլ տեսեալ կոչմամբ
Ես 3 գ. 10 այլ ։ Ա՛չ միայն
տեսանելոցդ տնօրէնդ զան
ծանօթանալն ըստ սեօթից,
այլ ամենայն հասակի զիւղն
ընծայեցեր ։ Օ՜ որ խոստո
վանին հանդարտական եկեղեցի
զնեալոյդ ի քէն՝ ամէն ազգ

բեից ։ Ո՛ սուն զի ոչ ընդ
քեզ միայն, այլ ի քեզ ։
Ա՛չ միայն վարձցուած բաղ
դեալ, այլ բնակեցուած տա
ղաւարեալ ։ Ա՛չ միայն միա
ցեալ ի զանգուածս մարմ
նոյ, այլ մարդացեալ ։ ա
ռեալ զկերպարանս ի քէն
սկսեալ ։ Ա՛չ միայն մի զօ
դեցեալ քան կերակուց գոյու
թեանց, այլ ընկալեալ
յանապականն անօսր էու
թիւնն՝ մարմնոյն վերթե
լուեալ ։ Ա՛չ միայն մկնար
գաւ անձինն ընդ հոգւոյ միա
ւորեալ զիտակ առնելովք
այլ եռանդեան խառնեալ
էութիւնք միաւորեցաւ սուն
շինեցեալ ։ Ո՛ ոգիդ մեզ
լուսաբեր՝ յաթոռ հօրն
լեր ազգ՝ կերկնաւորացեալ
մերում պաշտպանեցաւ ։
Ո՛ աղաչեմ որդ եւ մեզ երկ
րաւորդս՝ զմասունակարգել
եւ զսպասաւոր մեծս խոր
հրդոյ՝ երանելիդ ընկալեալ
երկոցդ զանժամանակն էու
թեան եղջանիկդ ծնօղ ։
Ո՛ զամենայնին եւ աստուածոյ

ամենակալութեան պատկերն ի քեզ փա-
ռաց , նոքա ոսկեզօծ սրբութիւնք ,
յորժամ զարդուք երկնաւո-
րին զարդարեսցին : զի
զայս ամենայն
ոչ ոք կարէ
առանց
երկիւղի
եւ
սրտի
հեզու-
թեան
մատուցանել :

Ա՛վ , ոչքան մեծ է քո բարե-
աւետութիւն խորհուրդ սո՛ր
քան : Զի թէ առաջ
մարգարէիցն հոգեկիր ձայ-
նացմամբ՝ խորհրդով ծնօղ
աստուած : Այժմ դու ոգ ըս-
քանն ես անձնաւո՛ր՝ հայ
րենի քոնութեն հպաւո՛ր՝
զի տեսնիցէ քո մարդկա-
նի , մարմնապէս բացածա-
նութեր , զուարճութի արժա-
նապատիւ գովութիւնս ու
ընդունիցիս : Ա՛վ ընդհա-
նուր գերագոյն արհամա-
րհութի՝ յանմատոյց դե-
ղեցկութեն պայծառ փառ
փաղեա՛ւ : Ա՛վ հասեալ հե-
զութիւք խոնարհ անբծութիւք
կերպասիս քոյ , ո՛հ-
գոյն պատրաստելոյ :

Ա՛վ զարդ երկնաւոր
արծաթամատոյց մարդ քրիս-
տոսի , նոյն ոսկեզօծ սրբութիւնք
գոյացան : Ա՛նպէս պատուիրեաց
յաշխարհին Տէրն ընտրու-
թեան , որ զնծայիցին երկրա-
ւորք ի բերկրութեան :

Ա՛վ , հզօրդ մեծ է քո քեզդ
աւետարեալ խորհուրդ սո՛ր
բան : Ո՞վ թէ առաջ
մարգարէիցն հոգեկիր ձայ-
նացմամբ՝ խորհրդով ծնօղ
աստուած : Այժմ դու ոգ ըս-
քանն ես անձնաւո՛ր՝ հայ
րենի քոնութեն հպաւո՛ր՝
զի տեսնիցէ քո մարդկա-
նի , մարմնապէս բացածա-
նութեր , զուարճութի արժա-
նապատիւ գովութիւնս ու
ընդունիցիս : Ա՛վ ընդհա-
նուր գերագոյն արհամա-
րհութի՝ յանմատոյց դե-
ղեցկութեն պայծառ փառ
փաղեա՛ւ : Ա՛վ հասեալ հե-
զութիւք խոնարհ անբծութիւք
կերպասիս քոյ , ո՛հ-
գոյն պատրաստելոյ :

Ա՛վ սեղան մեծ եւ սքան-
չելի , որ զքեզ ընտրեաց
Աստուած իւրոյ ընդունելու-
թեան , որ զնծայցին երկրա-
ւորք ի բերկրութեան :

Ա՛վ , հզօրդ մեծ է քո քեզդ
աւետարեալ խորհուրդ սո՛ր
բան : Ո՞վ թէ առաջ
մարգարէիցն հոգեկիր ձայ-
նացմամբ՝ խորհրդով ծնօղ
աստուած : Այժմ դու ոգ ըս-
քանն ես անձնաւո՛ր՝ հայ
րենի քոնութեն հպաւո՛ր՝
զի տեսնիցէ քո մարդկա-
նի , մարմնապէս բացածա-
նութեր , զուարճութի արժա-
նապատիւ գովութիւնս ու
ընդունիցիս : Ա՛վ ընդհա-
նուր գերագոյն արհամա-
րհութի՝ յանմատոյց դե-
ղեցկութեն պայծառ փառ
փաղեա՛ւ : Ա՛վ հասեալ հե-
զութիւք խոնարհ անբծութիւք
կերպասիս քոյ , ո՛հ-
գոյն պատրաստելոյ :

Ա՛վ սեղան մեծ եւ սքան-
չելի , որ զքեզ ընտրեաց
Աստուած իւրոյ ընդունելու-
թեան , որ զնծայցին երկրա-
ւորք ի բերկրութեան

ՀԱՅԵՐ

ՀԱՅԵՐ

(Հգ. 2)

Ա՛ստուածդ այգոյն՝ աստղ
առաւօտուն ։ Վհիշեցայնմ
մըթոյն՝ խօսնակ բերկրա-
նաց։ 1 Ո՛րնիկ առաքելին՝
առաւ ձգնարուռնատ ։

Ասկս ոյդ լեր զինքդ գոր
ծունեայ այսքանեաց բա-
րեաց 2 օրհնեայ եւ գո՛ վի
կանայս ։ Վ,ախատեղծին
Տերկայեցոյ՝ փառք անկո-
ղոպարելոյ։ 3 Վ ՀաստեցոյՀ ա-
նիծապարտ մօրն՝ սփոփիչ
քաւեցե ։ Վրդեաց նոցին
խռովութիւն՝ խաղաղութիւն
ձայնասուս ։

Վքո սիրդ՝ ով բան բաղձա
ութիւով զանհամեմատ գո
Տեծութիւնդ լոյծ կարօղ
գերադիւցակիր ։ Վբարձին
մայր ։ Վնդհատին ծնօղ ։
Վնբաւին գրկարան ։
Վմենակալին յանձանձիչ ։
Փառազարդողին զգեցու
ցիչ ։ Վ երկնեղջեան գերդ
ման ։ Վնմ յարգագ սյսո
ցիկ 4 ըստ անաստ քո բանի՝
մինուճ՛ ստացաք քեզ ո՛ր
բանի մայրդ չի ։
5 Վ՚ենկրկեալ գիտմամբ

լուսակիր աշքդ նկատեալ
տեսակ ։ 6 Վսակ մանա-
գիծ , անեղծ պայմանաւ
սրբական հաստատեալ ։ Վահ
մանն յարեակից , մեծութեանն
կցորդեալ ։ Վրիուց մեռ-
ելեն անապականին՝ կապ
պատկանակիր ։ Վ երկին
պատկեր , կերպիւ նշուլ
դեալ ։ Ով եթե պարզեալ ,
հոգեին բանիւցեալ ։
Տաս տասերկուական, տոլիւ
ձեռացեալ ։ Տուամբ տեղ
չալի , անսխալ դրոշմեալ ։
7 Վ՚ատեան մեծութ , շնոր
հիւ նկարեալ ։ Վ,ատակ լոյս
ըսիթե , բանիւք բարդե-
ցեալ ։ Վ՚ըձան անձնական,
հմաստութ զօդեալ ։ Վնիւթ
մտաստեղ , տրամբ կերպա-
գրեալ ։ Ո՛ զեստ լուսա-
նիւթ , երկնից ազգային ։
Ո՛թոց արբուիթ՝ անմահ
բնակարան ։ Ո՛յակ վայել
չութեան , անեղ շինուած ։
Վ՚ոյժ մարդկութ , բանի
անեղին ։ Վորձի՛ մարմնա-
ցեալ, վերջին բնութ ։ Վատ
չատ պատշաճից՝ անպատճառ

1 Լուկ. 1
10 · 1
2 Ա Կոր. 1
1 · 42
3 Ես. 11
3 · 16
4 Ա Կոր. 1
1 · 48
5 Լուկ. 1
5 · 2
6 Կոչ.
; · 17
7 Բնուկ.
3 · 3

թեց աշխարհիս զբաղմանց
իբր ի գիշերայ փշոց խաւա-
ղեալ աշխարհիս : 3 Եւ
շուշղեալ ամբարձաւ : Եւ
ի վեր աշխարհին՝ շուշանակոն
անբաւէին՝ ածուխք էին հե-
ւեցան : Եւ ի խորոց ծո-
ցոյ՝ անբաւ կանգնոյ ագռնոյն կերպիւ՝
ձորաւորեալն տեսանէր տե-
սար : Եւ գինեալ բնու-
մարդկացեալ՝ յանձառաչը
նորդ խորհուրդ ծածկե-
ցար : 2 Եւ ի տեղեծոլէն
քո և համայնից՝ հպատա-
կօրէն ձեռամբ պաշտեցար :
Եւ հաստոլէն ծագաց աշ
խարհի՝ մեղս օրինակ ան-
ւանք ձայնեցար : Եւ մե-
ղադրեալ կնոջն առաջնոյ՝
առանց յանցանաց զանակ
գոլեցար : Եւ ամ անբը
ծաց ընտրուեր՝ պատկ սըր
բուե դու գտեանեցար :
Եւ լերան վճանդատու ե-
րինջ անապատ՝ արարչին
անդ լծոյն մատուցար :
Եւ երբ յաւետական կամաց
անբաւէին՝ ածուխքն հե-
ւեցան : Եւ ի խորոց ծո-
վի աշխարհի՝ շուշանակոն
շուշղեալ ամբարձաւ : 3 Եւ
ի վեր աշխարհին՝ շուշանակոն
անբաւէին՝ ածուխք էին

ասեն։
Զոր ընկալեցաք։ Վասն զի
անիծեցին, ի յաւուրսն
Վասն զի զմեզ սատա-
նայ հոգի խառնեցաւ
գործոց օրհնաբանեցաւք։
Յանօթին հօր էութեան, ա-
րեգակատեսցուք։ Վասն զի
գործոց, ոչ ըստ չգիտուն
ի մտա-
բարձոյն մեզաց, նոյն ըս-
կսեալ ընկալաք։
Վասն զգովիտ
նկատեցաք։ Վասն զի
նոց, ի մարդկային կերպ
ընդդէմ կենդանին տեսայ
Վասն զանկցորդն տեսայ
ընդդէմ կենդանի տեսայք։
ի քո-
ղոցն ի քառ-
Վասն զի քառ-
խեցաք։ Վասն զարատիլն
նապատին ծարաւոյն ծա-
ռայեսցէ ինձ՝ ա-
ռաջ հաճի կիզանել՝ ա-
ռաջ ընդ ամենայն ծագեալ
գերագոյնակ ցուցանեն տե-
սայ աստղաբեղեն կարգաց
եղանելոց և բարեբանելոց,
Վասն զի
հանիր ձգանց։ Ի յապե-
հեռանան խաչանակ մա-
գիտեն հօր՝ սկիզբն առ
բնաւէն հօր՝ ոչինչն առ
ի քէն միածին անդրանիկ
ոչ ի զեն ոչ ստեղ երեւելն
ռաջնորդեալ ոչ ածանիլն։

1։17
2 · 3

1 · 12

2։հան
6 · 9
3։11–վ
11 · 17
41։հետ
1 · 12

5 Պոս
27 · 44

ծարաւեցար։ Ի՞նչ էրկն ի
գառն արմատոց երկրի,
քաղցրացաւցուք ստուգ յոյսո
նեցար։ Ի՞նչ երկրորդեան
անառա թագնուեր՝ խորհրդ
գանից սիրոյ կոչեցար։
Ի՞նչ ծածուկ հաւատքնեան
բանին՝ էրկ լուսաւոր ձայ
ձով պատեցար։ Ի՞նչ անքակ
էրկն ստուեր՝ առհասն ակա
նան վերակացուցար։
|| Ի՞նչ ի սրբասնեալ սիրոյ
քո առանց՝ զանկեան ի
տաշխին ծրար թագուցեր։
Ի՞նչ ի կուսական քոմ
բարուեանէ, զանմահարարն
ոսկոյ հատցեր։ Ի՞նչ մեզ
նորոգ կենաց երկոցունց՝
պարգեւատիպ հանդերձակե
ցար։ Ի՞նչ հանդերձ ի հոգ
զատրի, մերկածոփ շարժ
մանց կացուցար։ Ի՞նչ ինչ
տահասիցն վերնոյն բարձ
րութենէ, անկատարելն ան
ճառ պատուհասցար։
Ա՛ռ՝ յայգեանս, ելի սոյն
պիտոյ, և յետ ընտրելոյ
կան երգս բանահիւսից գե
րաշխատեալ ես. վեհականն

առեցեալն ։
բացեալ ի առակայնոցս
ասէին մեռաւն , ոչ էր վէ-
ի մեզ ընդ նմա ։ 2 Այլ թէ չէր խո-
նարհեալ բարձն ի մէն-
նայրեալ ։ 3 Այլ թէ չէր խո-
նայեալ մարդն ի կերակ
ընտրեալ մեզով բնութեամբս ,
բեալ ։ Այլ թէ չէր խո-
մեզ ընդ իւրում , ոչ եա էր սէր
մէրս ընդ իւրում ։ Այլ թէ չէր խո-
ասէին մեռանիլ մարդն ի կերակ
ի մեզ ։ Այլ թէ չէր խո-
ոչ էր զմեզ օծեալ ։
Այլ թէ չէր խոստեալ ըզ
մեզս ընդ իւրում , ոչ էր
մկրտեալ ։ Այլ թէ չէր խո-
ընտրեալ մարդն ի կերակ
նայրեալ , ոչ եա էր սէր
բեալ ։ Այլ թէ չէր խո-
նարհեալ բարձն ի մեզ
առեցեալն ։
բացեալ ի առակայնոցս
ասէին մեռաւն , ոչ էր վէ-
ի մեզ ։ Այլ թէ չէր խո-
յզացեալ յանփորձականդ
քում աղգանդիւ , ոչ էր մարմ
նացեալ ։ Այլ թէ չէր յայտ-
նեալ մերով բնութեամբս ,
ոչ էր շոշափեալ և մերձե-
նեալ անհաս խմաստից ։
3 Այլ թէ չէր կրեցեալ ի
գիրկ բարձեալ հոգեղէն
բազկաց , ոչ էր ծանուցեալ
Այլ թէ չէր հաստատեալ
երկրաւոր շրթամբք , ոչ էր
հաւատեալ ։ Այլ թէ չէր
հետեւեալ ի մարդկան ըն
թացս , ոչ էր քարոզեալ
էակն ի կենցս ։ 4 Այլ թէ
չէր թարմեալ հոգին առա-
պան ի վերհագուսէն ,
ոչ էր զմեզ օծեալ ։
Այլ թէ չէր խոստեալ ըզ
մեզս ընդ իւրում , ոչ էր
մկրտեալ ։ Այլ թէ չէր խո-
ընտրեալ մարդն ի կերակ
նայրեալ , ոչ եա էր սէր
բեալ ։ Այլ թէ չէր խո-
նարհեալ բարձն ի մեզ
առեցեալն ։

ԼՈՒԿԱՍ

ՀԱՅՐ ՄԵՐ ՀԱՏՈՒՑԱՆԷ ԶՄԵԶ ԶԱՍՏՈՒԱԾԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ ՅԱՂԹԱՀԱՐ ԼՈՒԿԱՅԻ ։

ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ ԵՒ ՄԱՐԴԱՍԷՐ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՂԹԱՀԱՐ ԼՈՒԿԱՅԻ ։

Ա

1 Որպէս ոմանք ձեռնարկեցին
1 1 կարգել պատմութիւն վասն
2 Ի սկզբանէ ականատես
84 11 եղելոց , եւ ծառայք եղեն
3 Ի բանին , ետուն եւ մեզ
2 38 գրեցուածս ։
4 Այսր
1 2 Ա

Ոմանք ձեռնարկեցին կարգել պատմութիւն վասն
մեզ ներգործեալ գործոյ
գրեցուածք ։
Ա Ըստ՝ այսպիսեաց սրբոյ
Ոսկան մատենագրի Հաւ
ցելոց՝ զոր միաբանակ պատ
Հաւ՝ անարատ կուսէն Տեր
պատակ կրօնիցն , ոմ՛ըստմէջ
ոչ ածաժին ։ Այսպէս թէ
չէր ի՛նչին ակնարկ ուղէին
երկնայինն , ոչ էր պատրաստ
րեալ զանձնազոհելին ի շնոր
թեանն մեր հաստատութիւն ։
2 Այլ թէ չէր երեւեալ հօրն
սուրբ Հոգին , ոչ էր ակնարկ
ելոց ։ Այլ թէ չէր երեւեալ հօրն
սուրբ Հոգին , ոչ էր ակնարկ
ելոց ։ Այլ թէ չէր երեւեալ հօրն
սուրբ Հոգին , ոչ էր ակնարկ
ելոց ։ Այլ թէ չէր երեւեալ հօրն
սուրբ Հոգին , ոչ էր ակնարկ
ելոց ։ Այլ թէ չէր երեւեալ հօրն
սուրբ Հոգին , ոչ էր ակնարկ
ելոց ։ Այլ թէ չէր երեւեալ հօրն
սուրբ Հոգին , ոչ էր ակնարկ
ելոց ։ Այլ թէ չէր երեւեալ հօրն
սուրբ Հոգին , ոչ էր ակնարկ

Ա 1 Զոր էր յսկզբանէ, զոր լուաք, զոր տեսաք մեր
աչօք, զոր ակնարկեցաք, եւ ձեռք մերք շօշա-
փեցին զբանն կենաց. 2 (եւ կեանքն յայտնեցաւ,
եւ տեսաք, եւ վկայեմք, եւ աւետարանեմք ձեզ
զկեանսն յաւիտենական, որ էր առ Հաւր, եւ
յայտնեցաւ մեզ.) 3 զոր տեսաք եւ լուաք, աւե-
տարանեմք եւ ձեզ, զի եւ դուք հաղորդ ունիցիք
մեզ. եւ հաղորդութիւնն մեր՝ ընդ Հաւր եւ ընդ
Որդւոյ նորա Յիսուսի Քրիստոսի. 4 եւ զայս
գրեմք մեք, զի ուրախ լիցի ձեր ուրախութիւն.
5 եւ այս է աւետիս զոր լուաք յնմանէ եւ աւե-
տեմք ձեզ, զի Աստուած լոյս է, եւ խաւար ոչ
իցէ ինչ ի նմա. 6 եթէ ասիցեմք զի հաղորդու-
թիւն ունիմք ընդ նմա, եւ զխաւարի ընթանա-
նիցեմք, սուտ խօսիմք, եւ ոչ առնեմք զճշմարտու-
թիւն. 7 եթէ ընթանայցեմք ի լուսի, որպէս եւ
նա է ի լուսի, հաղորդութիւն ունիմք ընդ միմեանս,
եւ արիւնն Յիսուսի Քրիստոսի Որդւոյ նորա
սրբէ զմեզ յամենայն մեղաց. 8 եթէ ասիցեմք
զի մեղս ոչ ունիմք, զանձինս մոլորեցուցա-
նեմք, եւ ճշմարտութիւն ոչ է ի մեզ. 9 եթէ
խոստովանիցիմք զմեղս մեր, հաւատարիմ է եւ
արդար՝ զի թողցէ մեզ զմեղս եւ սրբեսցէ զմեզ
յամենայն անիրաւութենէ. 10 եթէ ասիցեմք
զի մեղս ոչ գործեցաք, սուտ առնեմք զնա, եւ
բան նորա ոչ է ի մեզ.

Բ 1 Որդեակք իմ, զայս գրեմ ձեզ, զի մեղս
մի՛ գործիցէք. եւ եթէ ոք մեղանչիցէ, օրէնսդիր
ունիմք առ Հաւր զՅիսուս Քրիստոս արդարն.
2 եւ նա է քաւութիւն վասն մեղաց մերոց, եւ
ոչ միայն վասն մերոց, այլ եւ յամենայն աշ-
խարհի. 3 եւ ի սմա գիտեմք զի ծանեաք զնա,
եթէ զպատուիրանս նորա պահեսցուք. 4 որ
ասէ զի ծանեայ զնա, եւ զպատուիրանս նորա
ոչ պահէ, սուտ է, եւ ճշմարտութիւն ոչ է ի նմա.
5 եւ որ պահէ զբան նորա, ի սմա իսկ կատա-
րեալ է սէր Աստուծոյ. ի սմա գիտեմք զի ի նմա
եմք. 6 որ ասէ զի ի նմա բնակեալ եմ, պարտ է
նմին որպէս եւ նա գնաց՝ նոյնպէս եւ գնալ.
7 Եղբարք, ոչ նոր պատուիրան գրեմ ձեզ, այլ
հին պատուիրան զոր ունէիք յսկզբանէ. հին
պատուիրանն է բանն զոր լուարուք յսկզբանէ.
8 դարձեալ նոր պատուիրան գրեմ ձեզ, զոր է
ճշմարիտ ի նմա եւ ի ձեզ, զի խաւարն անցա-
նէ, եւ ճշմարիտ լոյսն արդէն երեւի. 9 որ ասէ
զի ի լուսի է, եւ զեղբայր իւր ատէ, խաւարի է
մինչեւ ցայժմ. 10 որ սիրէ զեղբայր իւր, ի լու-
սի բնակեալ է, եւ գայթակղութիւն ոչ է ի նմա.
11 եւ որ ատէ զեղբայր իւր, ի խաւարի է, եւ
ի խաւարի գնայ, եւ ոչ գիտէ ուր երթայ, զի
խաւարն կուրացոյց զաչս նորա. 12 Գրեմ ձեզ,
որդեակք, զի ներեալ են ձեզ մեղքն վասն անուան
նորա. 13 գրեմ ձեզ, հարք, զի ծանեայք զսկզբնա-
կանն. գրեմ ձեզ, երիտասարդք, զի յաղթեցէք
չարին. գրեմ ձեզ, մանկունք, զի ծանեայք զՀաւր.
14 գրեցի ձեզ, հարք, զի ծանեայք զսկզբնակա-
նն. գրեցի ձեզ, երիտասարդք, զի զօրաւոր էք,
եւ բանն Աստուծոյ բնակեալ է ի ձեզ, եւ յաղ-
թեցէք զչարն. 15 մի՛ սիրէք զաշխարհ, եւ ոչ
զիրս ինչ որ յաշխարհի. եթէ ոք սիրէ զաշխարհ,
ոչ է սէր Հաւր ի նմա. 16 զի ամենայն որ յաշ-
խարհի է, զցանկութիւն մարմնոյ, եւ զցանկու-
թիւն աչաց, եւ զամբարտաւանութիւն կենաց,
ոչ է յՀաւրէ, այլ յաշխարհէ է. 17 եւ աշխարհն
անցանէ, եւ ցանկութիւն նորա. բայց որ առնէ
զկամս Աստուծոյ, հաստատեալ է յաւիտեան.

Ա 1 ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἑωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς, 2 καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἑωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν, 3 ὃ ἑωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα ᾖ μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 4 καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη. 5 Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστιν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. 6 ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν· 7 ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. 8 ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν· 9 ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστιν καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας· 10 ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

Β 1 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε· καὶ ἐάν τις ἁμάρτῃ, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον· 2 καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. 3 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. 4 ὁ λέγων ὅτι ἔγνωκα αὐτόν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστὶν καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· 5 ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἐν τούτῳ ἀληθῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται· ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν· 6 ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν. 7 Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε. 8 πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ὅ ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. 9 ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. 10 ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν· 11 ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. 12 Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. 13 γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. ἔγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. 14 ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. 15 Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ· ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ· 16 ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλὰ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν· 17 καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Պատ անբծութեաբ՝ շուն
ղացն արդարոյ։

Ի. Որ առնիցեն զիւր
կարգելոց Քրիստոս այսո
ցիկ՝ բնակարան բարձեալ
և երանելի և ընդունայրան
ընտրական կամաց անբաս
էին, զբեզ խոստովանիմք
երկրաւոր ծնողդ ըս
տուստեղծականն ազա
ւոյ ոգոյ անչափոյ և ան
Քին ազանց՝ սմրական և
պաշպանական պարիսպ կա
ուցար։ Ընդել յարծա
նաշոյց և յամենազօր քոյ
բարեխոսել միշտ ապա
էինեալ, Աստ ի հաստա
տեա. խնամեալ և կամ
գուշեալ ընդ հոմանեսն
պաշտպանեա առաւր այսո
էարի սբ ածածնիդ։

4 Պատեսար պէս նայօրին,
ի զանազան մաքրասքանչ
ակունց յարմարեալ։ 5 Պատ
էար հրապարիսիկ, անմա
ուոյց ընդդիմացն հինից։
6 Պատեսար բոցանշոյլ ան
հով և անհատ մատուց
տանն դիննայ գժրաղաղ։

Պատ

Ծնկով կալնելով մատ
ուցանեմք։ Ասի և քեզ
բերկրեցեալդ՝ զամենա
կանն օրհնաբանութիւն բա

Նիս երկրորդեմք։

1 ( ) Ոչնաւր ես զոր ի կա
նայս, գրեա նոցին պան
ծանաց և պայծառ պակ։
Պատ կուսաբէ, մաքուր
հարսնութիւն։ Պատ ընտ
րութիւն, անփորձ գործ։
Պատ անեղծութ, լուսոյ
նմանութ։ ‖ Պատ շնոր
հանորոգ, էրին ծնեալ։
Պատ երանելական, բանիին
հօր մայրութիւն։ Պատ սբ
պարծանաց, կենացն բարձ
րութ։ 2 Պատ պայծառա
փայլ վարուց հմայութ։
Պատ սիրապատճառ,
երկնահանձարոն գիտութ։
Պատ պիտանական, երկ
ղեցւոյ գերեցկութեան։
Պատ պաշտելութեան,
սիրելի նորոյ զարդարման։
Պատ 3 յղեալական, յար
փից երամից փայլատակման
Պատ 4 առաջնորդական,
վերնոյն ազգակցութ։

Պատ

1 • 41
1 • 42

1 • 30
2 [illegible]
4 • 9
3 [illegible]
30 • 26
յայտ
1 • 6
14 • 4
[illegible]
8 • 10
4 ոսկ
13 • 21
5 յայտ
11 • 19
6 [illegible]
2 • 5

Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ւր է տունն որ շինիցէք ինձ, եւ ո՞ւր է տեղի հանգստեան իմոյ։ Ո՞չ ամենայն զայս ձեռն իմ արար, եւ ամենայն սոքա իմ եղեն, ասէ Տէր։ Ա՛յլ ես ակն առնում առ այն որ աղքատ է եւ հեզասիրտ, եւ երկնչի յիմոյ բանից։ Ո՞վ է որ մորթէ զեզն իբրեւ զայր սպանանէ, զոչխարն իբրեւ զշուն խեղդէ, զխոյն իբրեւ զխոզ զոհէ, զհացն իբրեւ զարիւն խոզի մատուցանէ, զանուշահոտութիւնն իբրեւ զպատկերս անիրաւութեան օրհնէ։ Նոքա ընտրեցին զճանապարհս իւրեանց, եւ հոգի նոցա հաճեցաւ ի գարշելեացն իւրեանց։ Եւ ես ընտրեցի զխրատս նոցա, եւ զոր ոչ կամէին՝ բերի ի վերայ նոցա, վասն զի ես կոչեցի, եւ ոչ էր որ լսէր. խօսեցայ, եւ ոչ էր որ հնազանդէր. այլ արարին զչարն առաջի իմ, եւ զոր ոչ կամէի՝ ընտրեցին։ Լուարուք զբան Տեառն, որ դողայք ի բանէ նորա. ասացին եղբարքն ձեր որ ատեցին զձեզ եւ հալածեցին զձեզ վասն անուան իմոյ, փառաւորեսցի Տէր, եւ տեսցուք զուրախութիւն ձեր, եւ նոքա ամաչեսցեն։ Ձայն աղաղակի ի քաղաքէ, ձայն ի տաճարէ, ձայն Տեառն հատուցանողի հատուցումն չարեաց թշնամեաց իւրոց։ Մինչեւ չցաւեսցի եւ ծնցի որդի, մինչեւ չհասանիցէ ցաւ եւ ծնանիցի արու։ Ո՞ լուաւ զայսպիսի բան, եւ ո՞ տեսանէ զայսպիսի բան։ Եթէ ծնանի երկիր զորդի իւր ի մի աւուր, եթէ ծնանի ազգ ի մի ժամ, զի ցաւեցաւ եւ ծնաւ Սիոն զորդիս իւր։ Ես որ զայս ասեմ, ոչ ինձ ծնանելոց եմ, ասէ Տէ

Այդ բառերովնք շատ
ուրախ եղանք, որ
նոցա սիրտքան մեզի
նոյն կրօնից եղեր հաս-
ուր։ Այնուհետեւ ես
ատեանն նոցին զանգնին
պղծոյն կերտարան։
Ասի առեալն զանկեան
սկսեալ, եւ երանեցին զայ
մատոյ եւ զպատճառս։ Ի-
մէ եւ մեք հայցեցաք զնորա
գութ կենաց, եւ պատ-
պան զոհիւմօրդ ձեռն-
տուեալն։
Ալեհատարել այսօր ի քեզ
զինանալեացն փարթամո-
թիւն. որ սլացեալ հասեր
ի բարձունս երկնից. եբր
անընդունակ ապականու-
թեան եւ մահու լուծման։
Ընդ գոյացար բնակիլ ար-
ժանապատիւ։ կենդանեաց
երկրին։ Այլ տիրասոյր՝
արդարհատոյց մերոյ զորոյ
տուեալ ոյոց պանդխտիլ
ի վիշս ներըքին։
Նոյն հրամանաց ան-
թիւ խրախուեցաք աս-
սին անկեան խոստմանց
ի բուրաստանս անդաստա-
նոց սիրական անկին։
Այդ բառերովնք շատ
ուրախ եղանք, որ
նոցա սիրտքան մեզի
նոյն կրօնից եղեր հաս-
ուր։ Այնուհետեւ ես
ատեանն նոցին զանգնին
պղծոյն կերտարան։
Ասի առեալն զանկեան
սկսեալ, եւ երանեցին զայ
մատոյ եւ զպատճառս։ Ի-
մէ եւ մեք հայցեցաք զնորա
գութ կենաց, եւ պատ-
պան զոհիւմօրդ ձեռն-
տուեալն։
Ալեհատարել այսօր ի քեզ
զինանալեացն փարթամո-
թիւն. որ սլացեալ հասեր
ի բարձունս երկնից. եբր
անընդունակ ապականու-
թեան եւ մահու լուծման։
Ընդ գոյացար բնակիլ ար-
ժանապատիւ։ կենդանեաց
երկրին։ Այլ տիրասոյր՝
արդարհատոյց մերոյ զորոյ
տուեալ ոյոց պանդխտիլ
ի վիշս ներըքին։

Ուրախացանք շատ
եւ քրմապետն նախատա-
սուեալ եղեալ վճիռքան։
Արդ՝ ի պայծառ առա-
գաստ փրկչին քո. եւ նո-
րոգեսցի իսկ տեսանելով վա-
րեր։ Որոնք կրկնեացն ար
ժանապատիւ քոմդ պատ
կերդ։ Տայցեմ վասն մերո
ւս ծնեալդ ի քէն ած
ի մարմին։
Ոսկեից յորնանթիւք սա-
տանայ բերկրութիւն՝ ազգաց
եւ ազանց արմատ օգնու-
թեան։ Ի ծագմանէ փա-
ռացն երկնայնոյ՝ անըստ-
ուեր ընդդէմ տարփալի շողեալ
ի տարերս տեղիս։ Ընդոմիջ
հպմամբ՝ մերձաւոր անմա
ռոյց լուսոյ՝ անձառ խոստ
մամբ ապառնեացն յուսոյ։
Ի մահու պատրեացն զեր
ծի զառ քեզ ապաստան ծա
ռայեա քոմդ որդւոյ։
Երկրաւորս ընդ թող մար
ձեալ վարուց՝ երկնայ-
նոյ վարուց ի վերայ ա-
ւանդեալ եղեր։

1 Կոր.
26 • 13
141 • 6

անեղծ պաշտամնէիցդ օրհ
նեալ եմ : Արեւս ի
ձեռն զօրիդ քոյին հայց
եմ ածող , լեզի մեզ անդա
ստանալ համարձակու թի՛
յառնել մեծ և աչառուր
ստեղծողին :
Եթէ գոյդ արժանի՛ ան
լեզի վարդ և ուրիշ դա
նանութեամբ հաճոյանդ
հաստատութե՛ , հանդիսիկ
և անդամոյ ընծայի քա
նիդ քոմդ երանութեան .
փառաւորել ընդ քեզ և
ընդ քոյին՝ յանդիման դի
մաց պաշտելի և պատկե
լի քոմ ածոյիդ և լուսա
ղեղ մեծ պսպղատու թե՛ ,
զեւ թի՛ անքակ և անքնն
նելի սէր : Երկրպագու թե՛ն՝
ի միում էութեան և սո
ւրբութե՛ : Աւետ վայել
լեսկան պատիւ և գովեստ
անդադար երգոց . այժմ
և միշտ յաւիտեան
յաւիտենից
ամէն :

ձիլացն՝ երկրային հնարից
գերազանց : Ընդ մեծ
ցեա զքո գաւանութիւնդ ես
սիրելի մայրդ մեր :
Ոսոնգ ի քէն ազերսիմ
բանի , որ ես քաղցրագոյ
գոյն աշխարհի : Ոչ լսեցի
երանելոյ և բարեբանեալ :
Ձօրն հաճութե՛ հովանա
ւորեալ : Աղբեցին ծնօղ :
Ձոգեղէն վերընդունող :
Հրեշտակութեան փառացն
սիրօղ : Ո երանելիարեա
զան յաւազանէն անսխա
լական պահպանեալ ես
նուն՝ ի գիր մնաւնին վեր
նում գպրոցիդ : Ձի զեր
գաղտութե՛ առիւծանա
նեայ սիրտ գովեստի , որ
ձան հաստատեա միշտ ան
կուածան աղբեդդ առաքէ :
Ընծայեալ մարդկոյն՝ ըղ
երկրաւորս գին , և զգայու
կան ընչից՝ զպատկեր քոյ
նու : Օ՛ի լեզի ի գոյից եր
կոց զտգեղսդ ի սի խոտո
նութե՛ մերոց կենդանեաց ,
միշտ փառաբանող դու
սուրբ օրհնութեամբ , որպէ

չալը ձերսանդ կոշման տալը
Աստիանոս՝ լերմնդ մո-
կաց հզօր դիտապետ ։
Ասէ ցի Աստուած յարակայ
ի սոյն համառօտագիծ մա
տենի՝ յատուկս անմիւս և
յաւս հաշտարարութ՝ իմով
սակաւամասնեայ խմաստիւ։
Այս գրիգոր՝ կեղրն վար-
ժապետաց և կրօնի բանա
ւիրաց՝ որդի գաւոր եղբօր
հօր անանիայի հոգեշարժ
և մտաւորժ փիլիսոփային ,
և բան վարդ մագրութեան
կրօնից գովելոյ և հռչակ
ելոյ։ Այն ընծայեցի քումդ
եկեղեցեց զայս նրբեր բա
նից բանից ցանկալեաց ։
Որոյ պատուղ վայելեսցես
սիրով բերկրանաց ձայնակ
ամբք՝ յաճեալ և յարակայել
ի հոգեւոր հրճուանս աղօ
թից։ Այն ընկալեալ խոս
նեացես ի յոգնահամբոյր
զարդս սուրնագործ երկ
նային գունդս՝ զուարթ
ութեամբ ։ Այդպէս
և միշտ ակեսցես գանուն
իմ պատուով ի գաւթի սրբոյ

Ցնորհանիւր էին և հո
գւոյ նորա ընդու
նակ՝ ընտրեալդ և ներքանձ
նայեալդ ոյգերս ։ Այսո
հայցմամբ հաճեաց բարե
աւր կամաց երջանկիդ , և
գրութիւն նամակիս ձերոյ
պատճէնի , յօրինեալ շա
բաթգրեցի գպատմութիւնս
գովեաց , և զձառս ներքա
ղենի ։ Այկարեալ հատոս
տեալ ի գէդ պատկերի դի
մաց սուրբ՝ բազխատա
կանիդ լուսափայլ դաշտի
քարտէնիդ ։ Այարակեալ
յընթացս սորա աստուծոյ
գշնորհս գոչիս, անդուլ
խօսելիս, անբաւ ընթացո
ղիս , անձայն հնչողիս , ան
դադար պատմողիս, և անսա
թափելի քարոզիչս ։ Այն
արձանացուցեալ ի սմին ան
ջինջ մշտնջ զանուն տեն

Տէր Յովհաննէս Վարդապետ
սարկաւագ ընծայեալն գերդ երջանկին
և ընտրելոյ գեղեցկին Ասե
ղեանդ ։ Յերեսաց նորին ։

Տնորհանիւր էին և հո
գւոյ նորա ընդու
նակ՝ ընտրեալդ և ներքանձ
նայեալդ ոյգերս ։ Այսո
հայցմամբ հաճեաց բարե
աւր կամաց երջանկիդ , և
գրութիւն նամակիս ձերոյ
պատճէնի , յօրինեալ շա
բաթգրեցի գպատմութիւնս
գովեաց , և զձառս ներքա
ղենի ։ Այկարեալ հատոս
տեալ ի գէդ պատկերի դի
մաց սուրբ՝ բազխատա
կանիդ լուսափայլ դաշտի
քարտէնիդ ։ Այարակեալ
յընթացս սորա աստուծոյ
գշնորհս գոչիս, անդուլ
խօսելիս, անբաւ ընթացո
ղիս , անձայն հնչողիս , ան
դադար պատմողիս, և անսա
թափելի քարոզիչս ։ Այն
արձանացուցեալ ի սմին ան
ջինջ մշտնջ զանուն տեն

ՏԱՆՈՂԱՑ ԱՍՏՎԱԾ

Ի ծաղիկ և առնիկ տունջատիք տանն Ե-
գեմայ : Ի գալստեայ նախա-
ստեղծին ծընունդք՝ և
զարմք սիոնի : Հ Ընատաք
ամբարձուղեցք՝ բիւրա-
ուրեք . ծիրանածայր ըն-
ձիւղք և երկինագեղք .
ժեղք : Յ Երկինըն[illegible]եաց գի-

ա՛ռաւն Աստուածոյ Աբրահամու՝ ընչ ե՞ղեւ
ի՛ սոքեայ ի ձմերկն Կոնդա-
կեայ՝ ի սերմանէ Պետրո-
նեայ՝ ի մէջ Ասորեստա-
նեայ Աբրահամեան՝
ի ծոցոյ Ագարեան՝
ի ստրկութենէ ազատեալ՝ ի ժառանգու-
թենէ հարանեաց անբաժանեալ՝ ի
մանեալ արտեմ :

ատեան և երկնաւոր Աբրահամ՝ ընչ ե՞ղեւ
ի՛ սոքեայ ի ձմերկն Կոնդա-
կեայ՝ ի սերմանէ Պետրո-
նեայ՝ ի մէջ Ասորեստա-
նեայ Աբրահամեան՝
ի ծոցոյ Ագարեան՝
ի ստրկութենէ ազատեալ՝ ի ժառանգու-
թենէ հարանեաց անբաժանեալ՝ ի
մանեալ արտեմ :

Ա՛ռ զորդի քո զմիածին զոր սիրես զԻսահակ՝ և
երթ ընդ ինձ ատաւասիր-
ելոյս ածնեա՛ սուրբիւք՝ որ
յարատեան գերգիրիմ լեռն
Մոռիայ՝ և մատո՛ զնա ինձ
ողջակէզ ի վերայ միոյ ի լե-
ռանցն՝ զոր ասացից քեզ

բառոյ Հայնիւն ասացուին։
Նիւ է ինձս սղմատրին, ըս բառ
ընտրեալ նախ քան զերա
կնոջ ամենայն ազգաց ի
ժամանակս՝ սկսեալ ի
յաւետարանից։ Եւ ինչ
ինն, այլ ինչ սիրելի գոյից
թեան։ Թէպէտ և ոչ այն
գրել շնորհազարդ ոճիւք կո
մանակաւ։ Այլ զգեցեալ ձեր
բանիս, առեղծուածական ճա
ետից ծածկութեամբ ծածկ
մերկասցի բացցի բացերա
հեղգի գրեցի լռելից,
գերահզակի։ Այլ թէ ոչ
գերահզակի գերամբ ձերում
գեղոյ հոխութեամբ ձերում
զըմբռնել և զիմաստս բանից
զօրութեամբ, շուք և զարդ
ընդ ինձ քան զնոսա
ընդունել։ Ի վեր քան զնոսա
ընդ ինձ և զիմաստս բանից
գեղոյ հոխութեամբ ձերում
բառնդրութեամբ, չընտրակա
գերահզակի։ Այլ թէ ոչ
հրաշալի գրեցի լռելից,
մերկասցի բացցի բացերա
էեցի ծածկութեամբ ծածկ
բանիս, առեղծուածական ճա
ուն զառեղծուածական ճա
մանակաւ։ Այլ զգեցեալ ձեր
գրել շնորհազարդ ոճիւք կո
թեան։ Թէպէտ և ոչ այն
ժամանակ քան անտիսն
նին, այլ ինչ սիրելի գոյից
յաւետարանից։ Եւ ինչ հին
ժամանակաց՝ սկսեալ ի
ընտրեալ նախ քան զերա
նիւ է ինձս սղմատրին, ըս
բառոյ Հայնիւն ասացուին։

Կանոն ամ գաւանին։

Այլ սոյն՝ ձանձրացիք եր
գոյս բանիւ զինորհս մեղ
թանաց ձերոմէ հոյցուա
ծոյ՝ զարմանալուն ձեր
ամենեքեան գերահզակիք։
Ընդունել ի վեր քան զնա
ընդունց և զիմաստս բանից
զօրութեամբ, շուք և զարդ
գեղոյ հոխութեամբ ձերում
բառնդրութեամբ, չընտրակա
գերահզակի։ Այլ թէ ոչ
հրաշալի գրեցի լռելից,
մերկասցի բացցի բացերա
էեցի ծածկութեամբ ծածկ
բանիս, առեղծուածական ճա
ուն զառեղծուածական ճա
մանակաւ։ Այլ զգեցեալ ձեր
գրել շնորհազարդ ոճիւք կո
թեան։ Թէպէտ և ոչ այն
ժամանակ քան անտիսն
նին, այլ ինչ սիրելի գոյից
յաւետարանից։ Եւ ինչ հին
ժամանակաց՝ սկսեալ ի
ընտրեալ նախ քան զերա
նիւ է ինձս սղմատրին, ըս
բառոյ Հայնիւն ասացուին։

Կանոն ամ գաւանին։

Այլ սոյն՝ ձանձրացիք եր
գոյս բանիւ զինորհս մեղ
թանաց ձերոմէ հոյցուա
ծոյ՝ զարմանալուն ձեր
ամենեքեան գերահզակիք։
Ընդունել ի վեր քան զնա
ընդունց և զիմաստս բանից
զօրութեամբ, շուք և զարդ
գեղոյ հոխութեամբ ձերում
բառնդրութեամբ, չընտրակա
գերահզակի։ Այլ թէ ոչ
հրաշալի գրեցի լռելից,
մերկասցի բացցի բացերա
էեցի ծածկութեամբ ծածկ
բանիս, առեղծուածական ճա
ուն զառեղծուածական ճա
մանակաւ։ Այլ զգեցեալ ձեր
գրել շնորհազարդ ոճիւք կո
թեան։ Թէպէտ և ոչ այն
ժամանակ քան անտիսն
նին, այլ ինչ սիրելի գոյից
յաւետարանից։ Եւ ինչ հին
ժամանակաց՝ սկսեալ ի
ընտրեալ նախ քան զերա
նիւ է ինձս սղմատրին, ըս
բառոյ Հայնիւն ասացուին։

Կանոն ամ գաւանին։

Այլ սոյն՝ ձանձրացիք եր
գոյս բանիւ զինորհս մեղ
թանաց ձերոմէ հոյցուա
ծոյ՝ զարմանալուն ձեր
ամենեքեան գերահզակիք։
Ընդունել ի վեր քան զնա
ընդունց և զիմաստս բանից
զօրութեամբ, շուք և զարդ
գեղոյ հոխութեամբ ձերում
բառնդրութեամբ, չընտրակա
գերահզակի։ Այլ թէ ոչ
հրաշալի գրեցի լռելից,
մերկասցի բացցի բացերա
էեցի ծածկութեամբ ծածկ
բանիս, առեղծուածական ճա
ուն զառեղծուածական ճա
մանակաւ։ Այլ զգեցեալ ձեր
գրել շնորհազարդ ոճիւք կո
թեան։ Թէպէտ և ոչ այն
ժամանակ քան անտիսն
նին, այլ ինչ սիրելի գոյից
յաւետարանից։ Եւ ինչ հին
ժամանակաց՝ սկսեալ ի
ընտրեալ նախ քան զերա
նիւ է ինձս սղմատրին, ըս
բառոյ Հայնիւն ասացուին։

զայրութիւն երկնից ի երկիր,
առաքեալ ի նեղութիւն զամենայն
անառակս ժողովրդեան իւրոյ
զերկրաշարժութեամբ իւրով
ժողովեալ զնոսա ի միասին
ի մի տեղի կոտորածի։ 9 Եւ
առնելոյ նմա զգինեաւ
սրտիցն իւրեանց, գոռնալոյ
ի ներքուստ իւրեանց
արիւնաթաթաւ մարմնովք
իւրեանց եւ բազմութեամբ
մեռելոց նոցա մաքրեսցէ
զերկիր ի նոցանէ։ 10 Եւ
ասացեալ նմա զայս
ամենայն՝ ասէ ցնոսա
ընդդիմադատողսն իւր
զայս ինչ ասացեալ
ի մարգարէսն իւրոց
ի վերայ ամենայն
ազգացն, զոր ոչ
ուսուցին հարքն
նոցա զանօրէնութիւնն
իւրեանց, եւ ոչ
ուսուցին որդիքն

ոսկեայ լուսաւորեալ ։ Ոչ
ընդունելոյ զօրինակաւորեալ ։
Ոչ ընդունելոյ զայլ ոք
զանկեալ վայելչական երգոյս
առաքեալ ։ Երգակոյսդ
բազմահոլով՝ գինուքեր
զարեաց ցամաքեցուցիչ ։
Հանապան բուռաց դարման
նիւթ ։ Ընձեռաւոր անկոց
վերընձիւղիչ ։ Պատա-
ճերոց մոգ՝ հրացուցիչ ։
Ինձեալ և խակ խորհրդոց՝
հասուցիչ և հմաստաց-
ցիչ ։ Ի թագելոց մոգ
խաւարի՝ լուսափէտ խըրա-
խաւցուցիչ և բարեգոյ-
ծիչ ։ Ոյ ընտրեալ ի ծո-
վային ծփանաց աշխարհին՝
առաջնորդիչ և
առաքնորդիչ ։ Պայծա-
ռահոյլ լուսաւորեալ ։ Ոչ
ընդունելոյ ծօրինակաւորեալ ։

Ո՛րդ նըմանութեան և ազ
գակցութեան՝ ի ձեզ յար-
մարի

ա ի զի այսպիսիք եւ այսպ
զինք աստիճանին փառաց ձեր
րուած, ակրամիջը գիտութ-
րունք։ Այս զի եւ մեծաւնիք
անդամոց սորին հաւատա-
ւորաց, մարդու արարած
մերձաւոր ընտանութիւն,
յորում կատարեցան գիտոյ
գոլովոյն արժանապէս սիրա
զանդեալք։ Եւսի ան-
խարդոյ եւ անանձնասիրեալ սիրա
կինդրատ եւ զուարճացուցիչ է
ջի գոյ փառաւորեալք։
Վասնզի եւ զայն ինչ հայ
ցեաց մեռանիլն, առ այսո-
էակիցն վերընծայեալ ըզ
բանիցն մարգարէ։ 8 կա-
ակի եւ սոցա ընդէս պերճա
նալ հոյլ ի գուսան պարգեւս։
Վասուին երկիր գոլոշ
բարեաց բաղդատեալք։
Ծորեցուցանեմ մասանց
հակաց՝ անպատկառ խօս-
նակ։ Վհատեսն բնու-
թիւն երկնային սիրոյ ի-
տագրեալ։ Ընդհատեալք
բանին արբուոյն Հոգեշունչ

ա ի զի այսպիսիք եւ այսպ
զինք աստիճանին փառաց ձեր
րուած, ակրամիջը գիտութ-
րունք։ Այս զի եւ մեծաւնիք
անդամոց սորին հաւատա-
ւորաց, մարդու արարած
մերձաւոր ընտանութիւն,
յորում կատարեցան գիտոյ
գոլովոյն արժանապէս սիրա
զանդեալք։ Եւսի ան-
խարդոյ եւ անանձնասիրեալ սիրա
կինդրատ եւ զուարճացուցիչ է
ջի գոյ փառաւորեալք։
Վասնզի եւ զայն ինչ հայ
ցեաց մեռանիլն, առ այսո-
էակիցն վերընծայեալ ըզ
բանիցն մարգարէ։ 8 կա-
ակի եւ սոցա ընդէս պերճա
նալ հոյլ ի գուսան պարգեւս։
Վասուին երկիր գոլոշ
բարեաց բաղդատեալք։
Ծորեցուցանեմ մասանց
հակաց՝ անպատկառ խօս-
նակ։ Վհատեսն բնու-
թիւն երկնային սիրոյ ի-
տագրեալ։ Ընդհատեալք
բանին արբուոյն Հոգեշունչ

7 Վհատանալ քաջութիւն։
Ընդդիմանալ երեսելիք։
Վ ի զի այսպիսիք եւ այսպ
զինք աստիճանին փառաց ձեր
րուած, ակրամիջը գիտութ-
րունք։ Այս զի եւ մեծաւնիք
անդամոց սորին հաւատա-
ւորաց, մարդու արարած
մերձաւոր ընտանութիւն,
յորում կատարեցան գիտոյ
գոլովոյն արժանապէս սիրա
զանդեալք։ Եւսի ան-
խարդոյ եւ անանձնասիրեալ սիրա
կինդրատ եւ զուարճացուցիչ է
ջի գոյ փառաւորեալք։
Վասնզի եւ զայն ինչ հայ
ցեաց մեռանիլն, առ այսո-
էակիցն վերընծայեալ ըզ
բանիցն մարգարէ։ 8 կա-
ակի եւ սոցա ընդէս պերճա
նալ հոյլ ի գուսան պարգեւս։
Վասուին երկիր գոլոշ
բարեաց բաղդատեալք։
Ծորեցուցանեմ մասանց
հակաց՝ անպատկառ խօս-
նակ։ Վհատեսն բնու-
թիւն երկնային սիրոյ ի-
տագրեալ։ Ընդհատեալք
բանին արբուոյն Հոգեշունչ

հրաժարութիւն վերադիտողք
սուրբ ։ Ի նախատ պատ
ճառ նոր նորոգման՝ ըզ
մկրտեն զոք արբեցով ։
Որով զաներևոյթ մատն
ծառուկ արբատարծեալ ։
Լեր առաքելին առակաւ՝
Ի նորա տեսակ կարկառեալ
զՔրիստն սպասաւ թադա-
զի աղեացն պրակիչնից ։ որ
մերում ոգեծոյն ազգա-
կցութիւն ։ Լեր մատուցեալ
պաշտաբերիցաց ։ Հանգի
անվրէպ և անաստուածոյ
նշանակ դիմաց խորհրդոյս
կերպի՝ Ի ձեզ յայտնի ու-
ծարուածք ։ Արտաքոյ մնան
գանգն և հանդարտք՝ ըս
ծանոթս զարմի որթատունկ եղ
Քրիստոս ։ Ի ձեռն խլնա-
ցաց և զօրութեամբ մարգասէր
և անհնասուկն հոգւոյն՝
Հոգեմատոյց և մանուածո-
րեալք վիճակաւն բանին
ընտրեաց ։ Լուսո հանապազ-
շակ ձայնին հայեցեալ ։ Ի սա
հացս և առատութիւն Քա-
նին առատանալի՝ խոպան առ
տակիչք ։ 4 Ի ժողովուրդ խոս-

(Եբ. 2)

առեստապետիչք ։ Ի մոլոր
ուղղութիւնք և հանդարտու
թիւնք ։ Ծուարակք է
զանց՝ բանականք և նըշի
րելիք ։ Ի դասից կրօնից՝
հանդիսիւք և խոհեմին
թաց ։ Ի դրծի ձեռակի
խոչին խորհրդոյ՝ զնարդ
կային արտից անգաստանս
հերկագործօք ։ Ի Հաղա
նին վիկագործութեբ ու
նօք , և Ի պատուոյ ազգե
րի ձերում ամբարձօք ։
Հանգի Ի կոյս և առաջ
քառից առաքագրէ գունդս
երիս՝ Քրիստով երկատաւոն ։
Ի ձուլեալ Ի ձև կերպագրի
բեալ պատկերաց ցլոց ,
անդրնապագործս և արհես
տակիսուածս ։ Ի դիտաւոն
նչացից հնութեան և Ի գիտից
ծառս՝ ընդ երս և ընտրա
ծագման արեւս՝ կերպա
րանի ձերում օրինակի ։
2 Հակ ջրակիր խոպանիչ
և պղնձահնիս՝ յառաջ հա
ճառ Ի գաւիթ ծոցոյ սո
զմիննեաց խորանին յատ
կի ։ Լեր եկեղեցական խոր

1 ‖ Ֆ Կ 4
7 · 25
Բ Ռ 3
4 · 4
2 ‖ Ֆ Կ 4
7 · 23
Բ Ռ 3
4 · 2
3 Լ Ռ 3
34 · 16
4 յ Ռ 3
20 · 2

Դրաշնոյն երկնայինոց՝ երկ
րաւոր գոյութ պատմիչք։
Այնմանէնի վաստաց՝ մահ
ցու զանգիւածով քարոզէր։
Ներքոյ դիմաւորէն գի
մաց՝ կարճիմ հանճարոյ ։
3 Ուղղութեամբ բռնաւո
րին ասասկոմիչ, երբ ձա
գս վոգս գիւր ըմբռնեաց
լոյ ։ Վերկանարկին մա
տանցն ձեռագ՝ քան թէ ա
գահալ առնոյն 4 կողմիգ՝
զնաւածանողին խորտակեալ
զգեստս ։ Որոյ օրինակ նը
մանեալք՝ ի ձեռն տիրամա
ծար մտքանման և ընտրե
լական պարգեւածիր և շը
նորհաբաշխն աշխոյն պօղոսի՝
5 երեսիբ ի բարեբաստա
կոյն քոյոյ՝ ի բարեբաստա
կան վիճակն առաջին ։
Յորում հրաշապէս ծա
նուցանէ Ն՚ յաշակերտին
համարձակութիւն ։ Ընդդի
նէր ծածկեալն վարագու
րոյ խորութիւն 9 կերպա
րոյ պատկերի քանին
գոյոյ , յաւէտրուածն լրու
թիւն կատարման լայնածիգ

1 Պաւ
9 · 11
2 Նէեմ
6 · 19
3 յոբ
40 · 13
4 Ա Կորնթ
10 · 19
5 Գործ
28 · 2
6 յոբ
40 · 10

տութիւն ընդոյ վիշապին ու
ռազնոյ պատերազմին պատ
միչք։ Երկրաշարժք զօրու
թիւք ։ Ո՚ ուսերգին պատգա
մաւորութեանն անսխալական
ճիշդ ։ Ի ուսերգին պատգա
մաւորն՝ անպատուաբեր բա
նին գաղտնի ։ Ընծայա
տուութիւն ընդհատարգելիք կա
տաց անեղին ։ Ասիրեալք հո
գեմատուանք՝ ծածկութիւն
խորհրդոց երկնի։ Տարբ ժա
մանակաց։ Ընտրեալոց մերձ
կոթիւ ելութիւք ։ Տա
տակ սիրատիճիք և ամօ
դրոյիք ։ 1 Ծօնիք նուիրակա
տուց հանդարտասիրին առ
մոտաց՝ աստեղայնին գերա
զանցեալք։ Ծ գեղօրէք վա
ռաց՝ քան թէ հանդերձից։
Ընտիրք երկնից՝ քան թէ
կամարաց կենդանակերպաց։
Ացորդականից քառակերպ
պից՝ քան թէ երկրայնոց ։
Ոգիք թեթեւք ի քանդիր
մտանել ։ Ընդհիք անթափո
թիւ հիմիւ շաղկապելոյք։
Ընտրութիք ի թոռից ի ա
ռաջնոյ քանի ։ 2 Ա՚ մտա
նութեաց՝ մոգք ուղեկալեալ։

և՝ և հրաշեմն ախոյ-
եանն քաջամարտիկ, մշտա-
նել ի հայցմամբ աղօթից՝
զի՛ւթ տարան խորոյն կոհակս
կտրկեալ նուհանքեալ յին
քեան խափանեաց։ 3 Ա՛ւ՛ի
Պետոց կայնցն պատուա-
տելոյն ի յոտից, առնլին
պտոյտս խորոյն առանձե-
ցան։ Ընդամենաբար՝ քան
թէ թանձրասիպ յաղթեաց
անդնդոց և անդնդայնոց ։
Ո՛չ ծաղրականաւ այսպան
մամբ հեգնեաց 4 ըստ մե-
ծին գաւթի՝ զմայրն ախա-
գին զարմից լուսակաց ։
5 Ո՛չ անապատաբեր ոսկին
հեռուէ՝ ընդ անկոխն ըն
թացաւ ահմանն յաստակի ,
և զսենհոն ծովուն սիրա-
ցեալ ծոցն բաժանեաց 6 ըս
ձեծին մովսէս ։ Այսև՝ ի
խորհուրդ հնոցս արտաքոյ
7 առակին ենաւին՝ բառնա
հոլով հոգիս ենաւողացն՝ ի
հեղձամահ խորոյն փըր-
կեաց։ Ո՛չ շրթնադրելիացա
շար կարծեն առաւանաւ գան
գանաւանդակոյտ պատա-

և գժոխասաստա հնին ասպա
րնին հանդիսի՝ զմեզանակ
յարձակեալ գնասուրեալ
երկանկին ։ ապա հատեցաւ
անուա առաստաքին՝ անգը
ծերի սպառալի և անբեկելի
կարծրաւէ ջարին կանգը-
ցեալ ։ Որ և յաւէտս վա-
ղեալ անգր քան զկայ կե-
նաց կենցաղոյս կարծեաց՝
պատժապարտապէս ըմբե-
րանեցաւ ։ Այնպէս և առ
րին իւրով հանգերձն գա
ւանահամբոյր գրծակցօք՝
իբր ի գուբիթ գոկաց մի
նաւի՝ զերկրածոփ ախա
կոխոյն՝ տանջանաքին գըն
դաւ երկանկաց հանգա-
նակցեալ այնմ յաղթաւ ,
զմեղեգնահաս բառնալոյ
ւին գլուխ՝ բոլորելոյն իւր
զգացողքէն և խորհրդա-
նոցաւ կոր կամացն մեզը
նայից՝ յարմատոյն յոտաւ
հատեալ վերակարեցին ։

Ա՛ ի զի լնարեաւն և զար
մանալին ։ Կին լինկեցի, ո՛ր
յարաբոյս հեթանոսաց կոչ
մանն առաքեալ ։ երանելոյն

1 Կոր
22 · 3
2 Կոչ
1 · 17
3 Կոր
27 · 27
4 Սամ
10 · 26
5 Բիւր
11 · 25
6 Հին
14 · 21
7 Սաս
8 · 24

մեղք ։ զկործանողին մա-
կընալ զկեզակս՝ ։ ըստ առակս
ընդ բանի նմինդին եղով
մայ ։ զկորուսիչ և զմահա-
ցու ընդդէմ իժին ժանեաց՝
զորոնք կերցուցիչ խաղին
պակասեաց և ցամաքելոյց ։
Այլ այսու գուշակեալ լոյ
գիր առաքելականին՝ ընդ
մարդասպան աշխարհնատրե-
ցին ։ 2 Պահեցին մանաւ-
ցին զառաքեալսն օձից խիստ
հերձուածողաց և թունից
կարձաց նոցին գործակ-
ցաց, ընդ զօրացեալսն ի քա-
հին մահս և բեկեալսդ։
Ուստ լծակից և կցորդա-
կից նոցին առաքին՝ սիրեալ
նահատակն և նախամեծարն,
Ստփանոս հաստատեալ և սուր
ձանձն հիմնացեալ. զորմէ ան
ունի՝ եօթնասնիմն գաւա-
ռեալ. ըստ
չափոյ խորհրդեանն ժամա
նակի սկսանել և լմնանել՝ ընտ
րեալն և փառազարդեալն
կենաց։ ‖ Վերնատունին շը
թամբք երանեալ, և բարե
բարութեամբ բարձրելոյն հօրն

ուշադրեալ և խնամառնալոյ։
Այսու ուղղահամբոյր գա-
նանամբ հոգւոյն խնամա-
ծոց՝ տեսեալ զանժամանակ
պատառ անկենին ձրնչեն
գետն, արժանապէս բար
գաւաճեցեալ բանին տես
ղին. ‖ երանի՛ ի քեզ սիմեան
ժառանգ յայնմանէ։ Ասաղ
և տմխէ ‖ ըստ ասին և՛ ի
նոյն մարտակցութիւն պաշ
տօնակցաց տղին՝ նոյն և ե
րանելի անձառապարգև
ձայնին պարզին աւետա
գրեցաւ ։ Օ՛ի թէ խոս
տանութիւն՝ նոցին համա
նոյնք, և փառացն համա
պատիք ։ Այլ մարթանոք
մարդացեալ էին՝ և զօրու
բանից տգոյ մեք պատուա
րեալք. և յայնժամայն յո
մով պաշտպանեալք ։
Յարուցեալ փրկչին մարմնոյն
պատմոյ՝ զննութեամբ ոտից
փրկութիւն հայցեմ. ասե
լով, 4 ոչ էս տգոյ՝ և յա
ղագս հաւատացելոց բա
նիւ տգոյ կին՝ իմ բարե
բերեալ ։

Գործ 1 · 14
Գործ 1 · 15
Գործ 2 · 41
Գործ 6 · 7
Գործ 7 · 58
Գործ 8 · 16
Գործ 8 · 16
Գործ 8 · 17
Գործ 13 · 36
Գործ 4 · 10
Գործ 17 · 20

նացին և գուշակէցին՝ մեր
ձանձրը և առաջնակայք ։
Ընդարձակ կոխիւնք առ-
ծուց ։ Աստարտեցին ու-
մեք գառանց։ 4 Ցնորա-
ձեռք գառանցը հօտից ։
Ձատկեաց ազինք գնդից։
5 Ընդունկին հօր ժառան
գակից ։ 6 Հզաւոյն փոշ
սիրածնին ։ 7 Ասացին մի
ի վէրնջ բան վկայող ար
միգուկին ։ 8 Ապրկասկա-
ռայ քո ի վէրջ, և գոք հո
գեպէս ըմբռնեալք ի նոս ։
9 Ո՞ւր այսպիսեաք՝ և ո-
բանքը անկցիս և անդո-
մեանս գոմեսուիք պատ-
ճառք և փառասիրեալք ։
Ո՞ւմեք կենաց ընկեր-
գերակ՝ պատճէտք և հր
բաշխեցուին ։ Հաղթողաս-
շակ ոսկեայ բաղաքակ ։
Ընտանեացիք ոտք վայրա
ցուք ։ 10 Ո՞ր՝ այսու բար
գառնական բարեբաստեք
ի բեռ բաց բերկրանքի բա
նից հարցին Հանդիսին ան
տրտունջ Հաշտութեան ա-
ռաքեալ ։

Ա Ո՞ր ոչ ոք ի ձեզ ունի
ընդդէմ գործ՝ դատի
ենթան գրաստեցի ։ Ո՞չ
ոք ի ձեզ ունի

ասաց : Այնասուտ վհուկ՝
Նաշուշ թուրմունք կո
թեան՝ որպ ‖ տարբիծայն :
7 այլ սահիրայն, և նորոգե
կաքանչիւրոց : Հրձման՝
ձեռն ձեռնադրութիւն ձե
րոյ՝ մարգարէիք ‖ ագաբոս
2 և տիմոթէոս : Ձեռնդ
ատեստանիլք : Ինուա
նեալն պատուար՝ բարձու
ելիսին աշակերտ՝ արբասը
նունդ 3 պատանին մարկոս՝
անուանակիցն արուեց :
Աստուծոյ հաճարձանան՝ ան
տրոցի համբակն գրե
կաս. 4 բժշկապետն անձանց,
քան թէ մարմնոց : Ձնոզ
և՝ ձենդ հոգիք և վար
դապետք : Ասրմնաձա
ծոկ բարեաւոց լեզուք
(Ստորագրէ ձայնից յայտ
նութիւն : Ներեալ թիկն
բացերեւմունք : Ինդարձա
կեալք՝ ի զօրութիւն, և առա
ստպետք յայցելութիւն . ի
հանձար, ի պատասխանիս
՝ի համարձակութիւն, ի պատ
շաճուր 5 գարձեալ բա
նից։ 6 Եղբայրասէր եր
կաքանչիւրոց : Հրձման՝
7 այլ սահիրայն, և նորոգե
թեան՝ որպ ‖ տարբիծայն :
Ինուշուշ թուրմունք հո
ատց : Ձայնատուք վհուկ՝

Ա Կոր
17 · 29
18 · 28
2 ‖ = ատ
4 · 14
3 Կորնթ
12 · 11
4 Կոր
4 · 14
5 Եսայ
1 · 3
6 ‖ Բ Կոր
2 · 15
7 Կորնթ
5 · 10
9 · 40

ձեռն ձեռնադրութիւն ձե
րոյ՝ մարգարէիք ‖ ագաբոս
2 և տիմոթէոս : Ձեռնդ
ատեստանիլք : Ինուա
նեալն պատուար՝ բարձու
ելիսին աշակերտ՝ արբասը
նունդ 3 պատանին մարկոս՝
անուանակիցն արուեց :
Աստուծոյ հաճարձանան՝ ան
տրոցի համբակն գրե
կաս. 4 բժշկապետն անձանց,
քան թէ մարմնոց : Ձնոզ
և՝ ձենդ հոգիք և վար
դապետք : Ասրմնաձա
ծոկ բարեաւոց լեզուք
(Ստորագրէ ձայնից յայտ
նութիւն : Ներեալ թիկն
բացերեւմունք : Ինդարձա
կեալք՝ ի զօրութիւն, և առա
ստպետք յայցելութիւն . ի
հանձար, ի պատասխանիս
՝ի համարձակութիւն, ի պատ
շաճուր 5 գարձեալ բա
նից։ 6 Եղբայրասէր եր
կաքանչիւրոց : Հրձման՝
7 այլ սահիրայն, և նորոգե
թեան՝ որպ ‖ տարբիծայն :
Ինուշուշ թուրմունք հո
ատց : Ձայնատուք վհուկ՝

Ա Կոր
17 · 29
18 · 28
2 ‖ = ատ
4 · 14
3 Կորնթ
12 · 11
4 Կոր
4 · 14
5 Եսայ
1 · 3
6 ‖ Բ Կոր
2 · 15
7 Կորնթ
5 · 10
9 · 40

ցոյ ըստուգիչքդին : Ձնե՛ ի
ատուածոյ ձոն
ատուածոյ ձոն
ատուածոյ ձոն

ալ հոգով. եթե ինչ
չի դուք ոչ էք մտմտով,
լինիլ տեղի ոչ կարէ։
7 Բանդի որք մտմտում են
և զամենայնի մասամբք
երանել և բարեբանել։
Ուստի՝ ոչ հոտն
նիմք։ Հոգեզմայրք և
ոչ մարմնագունդք։ Ոչ
թախտք և ոչ պատերիք։
Արմնակիցք և ոչ երկ
րատուդք։ Ընտրեալք
և ոչ ծնողք։ Ամէն
մարդիք և ոչ երկրաւորդք։
Ո՞վ թէպէտ առ-գապէս
մարդիք՝ ի առրնչունս, այլ
հրեշտակք հաւասարապէս՝
բացակից յերկրայինն կը
լինի։ Ինչուան գլուխն
ին՝ երկրաւորն յօդուածք
անդամոց։ Ընդ-անտառ
կամաց բարձրերէն՝ հաճոյա
կան յիշատակարանք։
7 Բանզի որք մտմտում են՝
լինիլ տեղի ոչ կարեն։

Ի՞նչ դուք ոչ էք մտմտով,
այլ հոգով. եթե ինչ
չի դուք ոչ էք մտմտով,
այլ հոգով. եթե ինչ
չի դուք ոչ էք մտմտով,
այլ հոգով. եթե ինչ
չի դուք ոչ էք մտմտով,
այլ հոգով. եթե ինչ
չի դուք ոչ էք մտմտով,
այլ հոգով. եթե ինչ
չի դուք ոչ էք մտմտով,
այլ հոգով. եթե ինչ
չի դուք ոչ էք մտմտով,
այլ հոգով. եթե ինչ
չի դուք ոչ էք մտմտով,
այլ հոգով. եթե ինչ
չի դուք ոչ էք մտմտով,
այլ հոգով. եթե ինչ
չի դուք ոչ էք մտմտով,
այլ հոգով. եթե ինչ
չի դուք ոչ էք մտմտով,
այլ հոգով. եթե ինչ
չի դուք ոչ էք մտմտով,

ամենայն մարդկան՝ երկու-
ասուն։ 1 Եւ ասաց այսպէս վեհա-
սին ոչ ոք քաւութեան՝ եր
կասուն։ ‖ Վայրկեան ա՛ղ
բերաց եւ ողջ սրբին զոյն
զգեստուքն՝ երկոտասան։
1 Յիշ վկայական արձանիք
գեղաճիճք՝ վերացեալ յոր
դանեայ ծագոյն՝ երկոտա
սան։ 3 Յիշ զոր հեղհեղա կա
ռոյց նեղասուկ ի կոյծա-
նեալ հինն աբեղայն՝ եր
կոտասան։ Այս երկոտա
սան թիւք խորհրդական՝
սրբոցդ անուանն ձերոյ մի
շտակարան՝ կոչմամբ վե
կայեալ վերակարգելոցդ։
Յիւսե ի սոյն յորմարբեալ
Համբարձից խնդալեացն
անհասու թեան զարդաճին
հիւղ երգոյ առիս՝ ըզ
պսակել և զնորոգել ան-
ւանն հոյ առաքելոցդ սբ
Հրամարտութեն։ Վանդել
ի սահմանս երից քառա-
գրոց յորդորիչ կոչմամբ՝
Ծանուցեալն մեզ սքոս թի
սիսիտ եւ համապատիւ
սբ առաքելոցդ և անվախ

1 Յիշ
:8 • 21
15 • 27

2 յեսա
4 • 20

3 ‖ Ա կա
18 • 3

ուռնալ ոչ հոգւոյն։ Յիշ
առաքելոցն ի միմ-
եանց՝ շնչեալ մարգն և
անձնատուրն։ Ընդա հոգ-
պէս քան թէ սարդնապատ՝
ընտրեալ ձերոյ կենցաղ։
Ուշադիրք կերպասա-
բազբ սլաքան զարմի միմ-
թիւ շարն երկակի հնգիցն
և երկուց՝ վարդապետն և յայտ
մարգարէ երկին և երկրի,
ուսանց շարժուէ և հաս-
տատ լսող քերթողացն
Հանգրուանք։
Վանդել ընդլայնել ոչն
ի սացոնց, ոչ ոչնար կա
տարեալ արա։ Յիշ այլ
գործական՝ երբեմն զբաղ-
բակ ընծայիդ սրբազնական
կոսող ցօրենոյ։ Ընդմեջ
մարգարէական երեք
առիւծ հզօր։ Յիշ այսպէս
սեաւ թիւով յարմարեալ,
մինչև ի կատարեալ թիւն
երկոտասան։ Յիշ դրօշ
երկրի ձեռնարկութեամբ՝ եր
կոտասան։ Յիշ սեակ ա
ւուրց արընջիւնեան՝ երկոտա
սան։ Յիշ գնեալդ թիւիք

ժա

ւնէ : Ոմանք թագա-
ւորէ : Եւ ասացին
պետք վասն երկայնութեան պատմութեան :
Եւ զամս ասէ
մէնն , զմերժումն ախտին
եւ զհալածումն այսոցն ,
Յայնժամ աւետարանեաց
նոց մեծագոյն յոյժ առ-
տու : ‖ Ապաշխէք ասէ ըն-
դդէմ անուան ձերոյ յեր-
կինս : Այլ փութապէտ
մեծի եւ աներկեան երա-
նեան . քանզի ոչ գերաց
գին ասէ , նոյն եւ վկայեաց :
Ա. յոյս պարգեւաբ անձա-
նախանձ՝ ժառանգք եւ ոչ
գիք սէր աշքայութեն իւ
ժառագեաց : Ա. Մեռոյն
գոյի կատարեալք : Ոսկա
պէս ընդոհիւ պատգեալք
Ա. պէնիսաշ պարգեաբ լը
գեալք : Հօմանուանեին
երկակի լերզուաց : ոյլա-
սեա ձայնից՝ ի մի տեսակ
զուգաշարմեն խոսակցա-
թեան համահաւասարեալ :
Ասաննելոց յոբնակի ա-
գաց , ասուսանելոյ շղեալ
սիրոյ : Ասաբ ե գաս-
պետք վերջ լուսոյն պարտ :
Տիեզերաց երկիր գաս-
ւոյք : Ասանալք թագա-

բերկրանաբ I զգօրսն ան
ման ասն պատկերին՝ զնարթ
ջեպետ հասին . և յանդի
նան ասն պատկերին՝ զնարթ
հոգոմեթէն՝ ասս ասաբօշն
և անուանարարոյ Հանուսատ-
երկրէն ազգակցաց՝ երկասա
սան վերանկարէ : Ա. հի և
յոյսոսիկ ցանկալիբ , և վե
հագոմեան վկայելիբ , և
անհատելեան վերագրե-
լիբ : Ասանելբ այ , և ասց
քաղաքակից : Ե ինեսծբ
իմանալոց՝ անբակ տուր
ւոյք : Ա. բարերեթէն օ-
թեանբ և ախտաժելի ընա
կարանբ : Հակ յեօթանասա
նից ձառ փոխարկեալ ըզ
դեմ բանից՝ յաւետ ըզ
ձական և ախտաժելի խոր-
հուրդ ցուցանէ : Ասանել
զայրացեանց բազմագա-
մար դասուց ընտրելոց՝ ոչ
բան զօրեացբ ի նիւթ ներ
բողնի : Ա. ըզ յաղեալ
արն գրոբ աւետարանա
կան պատմագանա թեանն՝
մինչ զնի մաքրակենցաղ
և անարատասրոյ հանուսատ-

ւ Ղ ֆ
ւօ . 17
ւօ . ւօ
2 Կոր
2 . 4

մարդոյ : անձամբ յանձն ընդ
նիմն ծոցոյ : Եւ ի կնոջէ
կուսէ մերմէ եւ յանա-
րատ սրբուհւոյ՝ անդրան
նիկ եւ անհպարազատ : Եւ մա
ք յաւուրս՝ անհաղորդ կա
մաց հօր երկրաւորի : Ի՞ն
լաս տեառնի , եւ մանր
լաս պարզութիւն միաւորա
կան խառնուածն : Ի՞ւսոկ
և ոչ վայրապար , այլ ճշմ
րտակարգութեան նշխար :
3 Ո՞չ միթէ պարագունդ դաշ
տաքերց վերակոչեաց :
|| Ո՞չ բնորոշութեամբ մասին
վկայեալ , այլ պատշաճու
կանաւ թլփով պանծանաց
պչդաւորեցեալ : Արդ
և կինք առասպ ծօթանց
խորհրդականաց , լաս ժո
ռովակաց կերպարան շար
ժութեան դարուց : Ուսկ
զերկուսեան՝ յօթանասնից
թիւ յարակցեալ , նշանակ
ապառնեացն և ներկային :
Ո՞երկնաւորացն և զտար
նայելոյս : Ո՞մարմնոյ և ըզ
հոգւոյ : 4 Ո՞տապանակիր
ատենաւորացն : Ո՞երկուց

ժառանգք կոչեցաք :
Ինքնակալ պատուիրելն
իշխանականք : Պատուի
գերիշխանութեամբ : Ո՞տա
րար աղանց պատուելոց :
Ո՞ւրուիցէք ընտրելոց երկ
նից բնակութեանն :
Պատասխանիւք և կցորդք
դասակցութեանց վերին :
Ոյոք կոչումն և անխափ
ատելիք՝ անսահման փառաց :
Ոյցորդք հանդիսի՝ լուսա
տեսութեան հանճարոյ :
Ոսկի և յարմարկումն ակ
նարկութեան վերնոյն :
Ո՞ւրք առաքեալք՝ երկի
ղեցւոյ հարսնութեան :
Ո՞րեսականն ձնիք պատ
կոյ զարդս սրտին :
Ո՞օթանասունք քոյրք սր
մանեաց՝ ի նշան անմահ
յաղթութեան : Ո՞ն միանգամայն
2 գրելով զնա՝ ի տուն կարգ
բանիս պատկանացրուն ,
զնկար անկուածոյ հատու
ղրութեան՝ պչդաւորակ
պէնդագրելոցն : Ո՞ր
բանն ասէ առ նոյ անժա
ռանգ խոստանալ՝

(Ել. 2)

1 Կրկ
15 · 27
: Ելից
33 · 9
3 Կոչ
13 · 16
15 · 16
4 Ել( )t
10 · 6

Գլուխ ԺԹ.

Ա՚Ի ասել՝ եթէ Աստուած ձեռամբ Դաւթի խոստացաւ զերծուցանել զիւրոցն ի ձեռաց Փղշտացւոց, և արար զայն ինքն ի վերայ Սաւուղի, զի՞ պատճառ է զի ոչ ևս զայնպէս առնէ։ Պատասխանի տալ պարտ է, եթէ ոչ ոք ունի զօրութիւն թոյլ տալ զձեզ զանազան ընտրութեան ընդդէմ սիրելի, կամ հանգամանից ըստ ժամանակացն միոյնի։ Ի՚ որ համարձակութեան բարձրացաւ էին փառաց կերակուր՝ զի ձեր ոչ բանիւ, այլ թափանցութեամբ ի վերուստ հնար գիտութեանն։

Ա՚Ի ասել՝ եթէ Աստուած ձեռամբ Դաւթի խոստացաւ զերծուցանել զիւրոցն ի ձեռաց Փղշտացւոց, և արար զայն ինքն ի վերայ Սաւուղի, զի՞ պատճառ է զի ոչ ևս զայնպէս առնէ։ Պատասխանի տալ պարտ է, եթէ ոչ ոք ունի զօրութիւն թոյլ տալ զձեզ զանազան ընտրութեան ընդդէմ սիրելի, կամ հանգամանից ըստ ժամանակացն միոյնի։ Ի՚ որ համարձակութեան բարձրացաւ էին փառաց կերակուր՝ զի ձեր ոչ բանիւ, այլ թափանցութեամբ ի վերուստ հնար գիտութեանն։

Ա՚Ի ասել՝ այսպիսեաց խոտ հրեղէն՝ նկատիլդ և պատկերդ։ Ա՚Ի առաքեալ միոյն, այլ նահատակ։ Ա՚Ի խոստովանող միոյն, այլ վկայ։ Ա՚Ի քահանայ միոյն, այլ կուսակրօն։ Ա՚Ի մարգարէ միոյն, այլ մարտիրոս։ Ա՚Ի ոմն ծայրակ միոյն, այլ յար գեալ։ Ա՚Ի մատուցեալ միոյն, այլ նոյնիւք։ Ա՚Ի պատուեալ միոյն, այլ պատարագեալ։ Ա՚Ի մարմնապատ միոյն ծախեցեալ, այլ խնկատուր վերնոյն խնկեալ։

2 Կանգնի հոս անուշ քո և հոս նորին հաճութեան զգամիտդ դու՝ խոստովանեցո պատուս քարոզեաց։ Հանգիստ և երեսելիք։

Կոս լուսաւոր աղաց։ Ո՚ր զուսաւորչացն երկ նոյնոց։ Ո՚ երեմայ և ըզ մեռս եկեղեցւոյ։ Ո՚ հնոյն օրինաց և զնորոյս սուրբ գրոցն երկից։ Ո՚ր

1 ‖ Ես ար 1 · 9
2 ‖ Ելից 2 · 15
3 Նոռ 10 · 2 1 · 9
4 Կոչ 3 · 9
5 Նոռ 1 · 9

ականեմք։ 1 Ո՛վ թէ՝ ի լսել
ձեզ զայգ՝ առանն մոխրանեն՝
անդրանիկ որդի իսրայէլ։
Ձե դարձեալ՝ 2 որդիք էք
տեն ձեզ։ 3 Ձեւնա՝ յամ-
բասառնական ձայնն նա-
խադրեալ յայ անուանեալ
որդիս, որք առ գառներն
մարդկան մտին։ Ձե գար
ձեալ՝ 4 եւս գրեցի թէ ապ-
հոգէք և որդիք բազմերուց։
Ոսկ պաշտօնէիցս նորոյ ա-
ձեռուցս, և ձգնաբոտ թէ
առաջաց, և քի ժառան-
գակցաց, և անձառ մարմ-
նոյն բաշխողաց, և ուծե-
ղէն կերակրին անկակցաց՝ առ
որդեգրութեն ոմ թերա-
մըտուածք և երկրայեաց։
11 Ո՛վ որ՝ ի նոցանէ բան
և քաղցրութիւն՝ երկոց զոմն
գերս։ Ձե լուր զնամանն
ոչ պատգամն՝ ըստ արարած-
ապրուեցան։ 5 Ձե որպ
զարմանական բանին երկ-
վեցս, զծովածոփ ալիս
կոխեցին։ 6 Ձե զվիշապն
ապառամբ՝ հզօր մեքենայիւ
բանին ստնեցին։ Ձե ըզ
բռնացեալն գանձուց մի
թերս՝ արիւատար գերեալ
կապուեցին։ 7 Ձե զվիհէն
կեցի զօրուն գուսպուսակ՝
ի կենդանեն ըստ հեղձու-
ցին։ Ձե զկարծրացեալ
մտացս անդաստան՝ արօրա
դրեալ հերկեցին։ Ձե լըզ
մարդկան ապստամբութի՝
կրօնից մահս հնազանդե-
ցուցին։ Ձե զանողջախոհ
կենցաղ երկրածնացս՝ ան
քուր հանդիսի կատարեն
եռուն։ Ձե արատըն ա-
բատ սուրհանդակք՝ լծեղ
հեռաբնակ վայրս տարած
ցին։ Ձե ի բերե զանձուկ
գանձիմ ոմ յարկի՝ զհաս ամ
ոսամբ չարիացին։ Ձե ի բ
րեւ զհին արուեստին վար
ժիւք՝ զբաւակ մատց արտի
մտրեցին։ 8 Ձե՝ ի ձկնոտ
ատց գաստց կոչերեալք՝
զբանական կոյսս ուռկա
նեցին։ Ձե՝ ի հաստատուց
ի աւազն հրաւիրեալք՝ զհաս
քանչ ածն պատմեցին։
Ձե հեթանոսաց ոմանց ո
ղորմեալ, զմոլեգնապատիր

թեամբ, մտանել և
մտանել։ Ո՛պատա-
նիեն խոժոռ, զիրեա՛ն
ծոց հրամայիլն Յովհ
հզօրի, բայց ինդրեցի
զկորիլ ասիոյ։ Ո՛երեսս
ի հնդիցն եհամբուրէի։
Եւ ի նոցանէ և զերկուս
ընդ երթս։ Ո՛ւ ասէ ի նո
ցանէ զայրացն փղշատոյ
և զծայրանուռ՝ հանդերձ
հնդկացեաւք և զծուբ՝ փիլ
նիկեցւովք։ Ո՛ատատա
գին և զակռ թացին. զա
տիեացիս՝ որ հռոմիացե
գիս՝ ընդ դաշտատոցիս և
երկայնգիս. հասեալ ընդ հե
սիոն և ընդ արեւելս. յո
րում առաւել քնակեալ
բան նոց և աւանդութիւն։
|| Եւ ասեն զի ընդ արդեամբ
ած յաբեթի լսեա մարդա
րեութեանն նոյի, և քնակեցոյց
ի տանին սեմայ։ Ո՛ւ յորժամ
յաւուրս երկայնս վիճակիլն
բաժնի. որք ի հարստատա
թենէ սերեցեալն սեմայ։
Հռոմ եղեն գնաստ յարեւ
մտեան կողմն մինչ

ասեն մարդկեցիք, զի
վերադարձեսա բժշկաց ընտ
րեալ, զորս ոգւոց լուսա
ւորելոյն։ Եւ յորում
հասեալ ժառանգիլ առաքե
հրամանաւն տէրունց իւ
հոգւոյն։ Եւ յայնմանէ աց
ուսանողիսն՝ ի ծայրս
գոյն շնորհս ժառանգելոյն։
Եւ նոքա զմի հնազանդ ա
ռանի՝ զանխորհուրդս անձնոյն
աշակերտելոյն։
|| Ո՛ղջամտութեամբ յերկեմ՝
գնաւմ անուն վկայութ կե
դարու, զանուանականիդ կոչ
մանն իսկզբի Թեոփիլոս հա
գարու։ || Ո՛յսմ գծովակոսն
կղզիս քեռացոյց զարմին
քանանու։ Ո՛վիճակն բաժ
նի ժառանգութեանն սեմայ՝
բնաւին երկրորդն։ Ո՛ղ
դիրսն բազմահոտով, ընդ
առաքեալսն ՏԵՐ և եր
կոյսանիսա։ || Ո՛ռինդ
բոյս գրասիրաց պարոյց, առ
սէր երկնային արբշիռ ա
րարչութեանդ։ || Ո՛վարս արե
ղիլն, մարդոց արեաց և աստ
ղաց, ի վերայ ամենայն
երկրի։

Ի՛—ի
17 · 1

25 · 13

10 · 15

25 · 4
25 · 6
9 · 27

զաւետեան ապաստանութեան ։
Որում յանդիմանեալ ազգ հրէ
ից տանին , զի նմանէ յոյժ
հեռի էին՝ բազմից վերա
պատմեցին ։ Որոց նոյնժ
և զինեալ նորոյն ։ անձամբ ։ Ղուկ
ի հրաշագործութեանն զոհա
նահատ ։ զի մարդկանէ էա
լեալ ։ Օ. տեսանելիս
հաւատալ ազգ , կրկին
յանէլմամբ լուսաւորեցին։
|| Օ. լուծեալ անդամն սխ 3 • 7
տալեալ մարմնոյ՝ յառոյ
ջոյ կենդանեցին ։
|| Օ. մեռեալս յարուցին ։ զ 9 • 41
կեանս վերստին և յանուա
նակոչս փրկուի ։ || Օ. զեռ 16 • 18
աներեւոյթ ջուխն զօրաց ,
հոգւով բարեաւ կամացն
այլ հնարս հարածեցին ։
Օ. ելս լինելոցիդ երկնային
մոլեցեալ բնակաւք՝ հոգւոյն
նոյ բացին ։ || Օ. աչեալին 19 • 3
հեթանոսաց՝ ալ ձեռնա
դրեցին ։ ։ Օ. հրեայքն ։ ։ ։ ։ ։
ձեռնարկութեան՝ իշխանա 3 • 3
կան բանին կապեցին ։
Օ. մոլորեալ երկնից գերա 3 ։ ։ ։
զարդ մոխիրեան կերպին՝ 14 • 30

բանին պատճառութեան ։
Ուր ոչ ստակ ստացեալ հե
տեւեալ և սահմանակից
քրիստոնէից և աշխատակից
վաստակօք , և լայնատարած
ընդարձակ տեսակ երկոցուց
գիտնոցս տարածեաւ , ընդ
հոյնս՝ ընդ բարբարոս՝ և
ոչ լսեալ գինեղ անուանէ ա
նուն յայն՝ ընդ անձանօթս
մարգարէիցն և նոցին պատ
գամացն՝ իբր գինոյ անո
հակ պատի՝ գինոյլ մերթ
հոլովեալ՝ ընդ արարածս
ամենայն հեռանալ լցեալ ։
Ուր ի հաւատացեալսն կրա
պաշտութեանն վերածեալ ի
հետս գոհիս ազգաց երկ
րի՝ փրկեալս և ազատեալս
սատանայէն անբիծ սրբեան
դի , անխարդախ ծնունդս
և անեղծ ժառանգս՝ հա
ստատեալ փրկողի սուն ըն
դունելիս ։ Ուր երբեմն ոչ
դիս քան թէ պաշտօնեայս
ծնողին այլ՝ տերն քի կոչ
ցաւակից գոլով մերոյ
բոյ , արժանապէս լուսա
ծին մարդնոյն գոլոյ հան

Հիմնադիրք։ Արք կցոր
դակից արդարոյ առ
տանեաս։ Արք խրախոյսք
ընտրական կրօնից։ 2 Արք
ձեռնադրօք քահանայու
թեան, ի քէն ընկալեալ
և մեզ մատնատրեալք,
3 Հաւատարիմ ոխտի դուշ
նաւորք։ ‖ Կայք վէհո
գոյնք աստուածասունկս
կարգի։

Ձեռն տուր ընդունակ
և հաճոյական մատեա
նաց հայցման աղօթից, ըն
կալեալ և մեզ մատս փոյ
կու՛ ի բարերար գթոյդ
բնաւորեալ ոյժ։ Օ՛ծանող
ձեռին մերոյ ի շնորհս, ի
թեղուլթիս, ի բաշխուն
կենաց պարգեւաց։ Ո՛ որ
նոցին ընդ նոսին, յիմա՛մ
հաւատոյ մնային՝ քաջիք
փրկեալք և արդարացեալք,
ի՛ յԱյր Հոգ ի՛ Տէր մեր։
Որոմ փառք յամենայնի
և միշտ ի՛ հնա՛ւ գովեսո
ւոյդ արդարոյ երգոց։ Է Հօր
և ընդ Հոգւոյն սուրբ՝ յա
ւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Արք Հիմնադիրք սրբոյ
դասուն առաքելոյն առաքելական
ցուցեալ։ Օ՛ծառնող ձեռին
կալ բարեխօս վերին առա
քեալ յարտաքոյ՝ յերկիր՛
տրամիջեալ։ Ի՛ իրրև ամէն
պարգեւօքդ լցեալ լուցան և
երանեցան, ապա ընդ իւրեա
պատուիրակեցան ի սպանդ
վերնական՝ բարեխօսել
աշխարհի։ Ի՛ նկատակ
բուռ գթոյդ ի գիր մա
տենի վերին գրուիս։
Ի՛ ոսկեղօծ ցանցիդ՝ ի
գործն կենդանեացս լինիլ
փրկիմք։ ‖ Ի՛ զմայանակ
փրկիչն յաղթեալ՝ քարո
զին յոտնատական մահուն։
Ի՛ բարձրհոգեակ աւե
տագրեալ, զմկրտեալն,
զքահանայն, և զայրեալն,
գրիչն կրկին նորոգման։
Արք մեր նախնիք։

Արք մեր Տիոգ լոսո
աւազանին։ Արք գա
տարկիք մեր իմաստից։
Արք վարդապետք աստ
կերտեցոյ։ Արք գահե
նոյ բարեաց ոստոցիդ։
Արք Հիմնադիրք սրբոյ

* Ուստի ասէ Տէրն՝ Ահա ես
ածից ի վերայ նոցա ժողովուրդս
զայս, եւ անկցին ի նմա հարք
եւ որդիք միասին ընդ դրացի
նոցա եւ ի բնակչաց երկրին
զայսմանէ, եւ ոչ ողորմեսցի
եւ ոչ խնայեսցի ինձ ի նոսա
կորուստ նոցա։

(Ա. ԼՅՈ)

ՈՒՂՂԱՍՏԻՒ

Ով ես հոգևոր դի
մատուռ անձնասէր
հնչական եւ խոր
հրդատուր։

Աբեղնատուր խորան լուսա
ւոր՝ ։ գերարուստ յաղթօղ
սիրոյն . բերրոյդ առաքելին
կառավիղ անկայի եւ լուծակա
նի՝ կապտողդ եւ ոչ պճնողդ։
Ո՞ւր որ խորոց եւ կամ կիս
գիծ ի սիջոցի երկուց կա
ռուցեալ՝ սահման ծանուց
մանն վիճին եւ փղձուն , սա
հաձրին եւ կենաձնորհին ,
յարակային եւ օրհնօղին ,
երկնայնոցդ եւ անցուդորին ։
2 Ո՞ւր գիրն եղծանան , եւ
ոտ հոգին ինայական ։
Ոսկի ծառայական սիջնորհ
օրինին , եւ սիրական հանա

կդարձ եւ սիրտպատառ ա
ճեստանելին ։ 3 Ո՞վ յաղեալ
հանգանն պայման ոսխոյ ,
եւ ի վերնայինն շաղկապ բա
նի ։ Ոստի յանէս հոգիս
պէս պարեւն, կապտպէտ գո
րով նախընթաց ակզբնաւոր
ընդ անստուերական պայ
տեղ ոտանէ հրջանկացն ։
Ուր հարանականն սիրոյդ
բոլթի հոմանկայուէն՝ ոտ
օրինս երկրի անկցողդ , և
ոտ հաստատակաց իր՝ անհա
ճաստ ։ Ո՞ոտ մարմնաւորդ
հիւթային աչաց պատուգը
բնաւ , և ըստ իմաստից ան
արգել դիտանին՝ գոտն ինչ
նկատուած ։ Ո՞ւր քանզի ան
միրգն ի բանիս ձգատուն ոտ
անհատելի ծածուկ խոր
հրդոյս , ոչքան քանակու
թի փղձուն. ոտ ստուերին
գիմակ ։ Ո՞ւր անձկականն
գիծ , ոտ լայնականն ծիր ։
Ո՞ւր մարմնային յօդ , ոտ
սիրականն գոյ ։ Ո՞ւր ձեռին
հաստատն , ոտ մատն ի
բացուստն ։ Ո՞ւր երկրակոխ
հիւթատուրն, ոտ սերտորին

1 Կոչ
4 · 24
Բիւր
1 · 6
3 Ո՞րէր
9 · 8

ուսանելոյ և երկնաժա-
ռանգ բարձրացոյն օրհնու-
թեան ի ձեզն խնդակցութեց
միշտասակ։

Այսպէս ասէ Տէր ամենա-
տես՝ զարմանալին
երկնից՝ զհաշիւ և զաստե-
ղաց՝ զշուրջ լսելիսն։ Այլ Տէր
պատասխանի անկանց գո-
մարտակից՝ զդիցաշունն և
զդաստիարակին։ Այլ Տէր
մարդս՝ զանչափն հմտակա-
նաց։ Այլ Տէր նիւթեաց վեհա-
գունից և զերազանցից,
զանկիւն տարածից, և կամ
զբոյսն ամենայնիւն լուսա-
փայլ։ Այլ Տէր կոյսս կամից
բարկութեան իւրոյն՝ ըզ
սրինգ։ Այլ Տէր քաղաքս՝ զե-
լեալսն։ Այ՝ յապէս և
Տէր զոհարդս մաքրելոց՝ ըզ
Դամուցիսն և զՀրէա-
կեսն։ Օ՜ թէ բարի ան
ընդունել Դաւս անշնչական հո-
գւոյս Տէր նոխիմոց փայ-
լոյ, պատասխանի տեղեալ
պաղոյն քաղցրութեան։
Այլ անդաստանն արգասա-
ւորական պտղովին, քան

արբասին։ Այլ մանկացու-
ցուածոյսն, ասա վերնա-
կանն կենսատիւն։ Օ՜
որքան անգր է Տէր վէր՝ կա-
մացն յարկին անդրանկացն
կայից վկայէ, անդաստոր հղե
բազմապտղ և ևս քան զնա
գերակայից՝ և սոցիքեր լա-
ւոյ գաւանիլն։

Յարաց և գիշերն ասասցոյ
ասել՝ Տէր գոլիստ բա-
ղից մատուցից։ Օ՜ թա
նիցես գիտասցես հայել
նկատել խորհրդեսդէ ի
մատից գայից երկնամանց,
թէ ոյրքն գոյքն ներկեալին
կուտին յաւէտ Տէր գգեցա-
ւորն յաղթող յանդգնա-
կիցն յերկպառաքէ, բայ
մատից պատուհաս Տէր թա-
բանի, ասա միայն սրբոյ Հա-
կոբայ պատանեալիսդէ։
Այլ երբ Տէր պատասխանի զո
բանէրն՝ հանգոյնք խոկացեալ՝
իսկոյն ամփոփեսդ տրիւթ
երեսին։ Այսպէս և ասա սոյն
բերեալ զբարբառս տասից
ճշմարտելոյն կատարե-
ալ զերկնաւորեալ

կոչեալ Քրիստոս պիտակ տի
րապետ, այլ զձեզն երկնի՛
ի՛ երկրի հիւթասուր կեր
պիւ տեսանել ։ ‖ Չէ՛ ո՛չ
եթէ ամենաքաջ արիեալ կան
ձեռակերտական մարդկային
բեմքի՛ ի՛ երկրի՛ կարծրա
դառ և կատածափոշի և
վխտակրնտիր մահացու դա
տեալ դատողացն ։ Ո՛ւ ո՛չ
դատաւորն հանդերձեալ՝ կո
շտօրէն մուտ՝ և անգոյին
նախադծօղ ։ Ա՛յլ երգ զո
նաեա առաքեալս առ քին
քեանէ ։ Ո՛նաեա մերձիկս՝
գուշակս ապառնեացն ։
Ո՛նաեա աւետարանիչս՝
կենացն բանի ։ Ո՛նաեա
հոգիւս առ ստծուէ խը
նամոց ։ Ո՛նաեա վարդա
պետս առ դասուէն վար
ժից ։ Ի հաստատել զերա՛
հոգոյն խորհուրդս՝ ի վա
ստակ գործոց պաշտամանն
առ ետր ։ Չէ հաստակացն
խր՝ մինչև ի շինուածն ի
յաղուեց մասանց՝ միասին
ձեռնադրեալ ընդ ամենայն
եկեղեցական կառոյցսն,
ի միաբան զուգաւորու
թիւն անմահից փառաբա
նողաց լուսակերպից ։
Ա՛նդէն՝ անդ երանելին
ի դասիճեան ձայնին՝ ազգ
ազգաց ։ Ա՛ն զպատմեան յա
ղագս ամենայնի՝ զոր ինչ
ի՛ սկզբանէ ստեղծման
աշխարհի՛ մինչև ցայսմ
հետ գոլով ընկալեալ մայրն
սկզբնապատիւն՝ լուսակեր
գերազանցն քաղաքացի ։
Ա՛յլ ընդհաշուք մտին
միութիւն վերնումն ամրոցի՝
որ զայծ ծնանի մարդացել
Չէ օրինակին տեսանիւ՝
զանապակին երկնեցեալ զա
նախատիպին կերպարան ։
Ա՛սոյ և աւետեանն կեն
դանատուր սիրոյդ, զմեզ
բազեառիցն վերնածագաց
զանհասու ազինս հոգե
հրեղս հանդիսատես լե՛ր ։
Ա՛սոյց գասուց առա
ջերթիկ լսելիս ընծա՛
եկեղեցական կառուցման,
ի միաբան զուգաւորու
թիւն անմահից փառաբա
նողաց լուսակերպից ։
Ա՛ն զպատմեան յա
ղագս ամենայնի՝ զոր ինչ
ի՛ սկզբանէ ստեղծման
աշխարհի՛ մինչև ցայսմ
հետ գոլով ընկալեալ մայրն
սկզբնապատիւն՝ լուսակեր
գերազանցն քաղաքացի ։
Ա՛յլ ընդհաշուք մտին
միութիւն վերնումն ամրոցի՝
որ զայծ ծնանի մարդացել
Չէ օրինակին տեսանիւ՝
զանապակին երկնեցեալ զա
նախատիպին կերպարան ։
Ա՛սոյ և աւետեանն կեն
դանատուր սիրոյդ, զմեզ
բազեառիցն վերնածագաց
զանհասու ազինս հոգե
հրեղս հանդիսատես լե՛ր ։

1 Պտր
121 • 4
121 • 5
· Կոր
12 • 28

կայծակն ՚ի մասանց ։
հզօրին կռուոյ ։ զերծ-
ձեռուց ։ զայլսոյն ընակ-
ղէ ։ զերծ-
ղէ

Պետ հայց հոգեւոր-
ական դասուց զանազանութիւն
: Զոմանս ի նոցանէ ասեմ
զի ոչ ինչ ինչ ասացեալ
ի մեզ ընդդէմ ասելոյ
ինչ ի նոցանէ : Ոչ
ասեմ զի ո

աղուեսութեան սեռեալ
այլ ի պատուիրան երկիր-
ղին այլ պնդեալ։ Ա՛ւ բեռ-
նամիզ գահճացն ձեւոյ
յանկոյս պարտաբերեալ,
այլ անձամբ գանձն կամաւ
մատուցեալ։

Ասակ իմաստասիրատիպ յեղ
կեղել զկուռն անուանեալ՝
սու ի պատկանիցն կցոր-
դեալ բանիցս բարդեալ,
ոչ է ատրազիր ։ Յ՝Անգիր
յանօգ՝ պայինգն է խարօղ,
սեռօղ գընդացիցն գործի
երգմոյ-արէ հոլեզին մար
Հնուեր անտանելենցաղ ։
Ա՚ը որոյ ի գէմս կերպա-
երեալ սեկնագէս, ապ թէ
զհայրախս ոչնոյից մասանց
մարմնոյն անգամոց, որո-
վայնապատար բուռն հեղ
առեալ ախտիկ մոլութեամբ,
գնաս և գնորդին մասին ազ
գակիցս՝ ի ձեռն ըմբռնելի
մանն ձեռինն ձգմանն ։ Ո-
ստին առանձին ըստ կրոնէին
բերմամբ ։ ի գլուխ կա-
ցուցեալ ընդհանրապէս
արուեստից երկրաչափն

չեալ ։ Ա՚ը ի փայտ դասա-
կեալ ։ Ա՚ը մեռեալ՝ այլ կացեալ ։
Ա՚ը բարձեալ՝ այլ ինացեալ ։
Ա՚ը լուծեալ՝ այլ ձայնեալ ։
Ա՚ը զօրեալ՝ այլ յայտնեալ ։
Ա՚ը պատեալ՝ այլ պատմեալ ։
Ա՚ը ամփոփեալ՝ այլ առատ
ծեալ ։ Ա՚ը կարկամեալ՝ այլ
կարկառեալ ։ Ա՚ը քակտել՝
այլ անկեալ ։ Ա՚ը ազեալ՝
այլ պատառեալ ։ Ա՚ը ցրել՝
այլ ամբարեալ ։ Ա՚ը ասել՝
նային՝ այլ վերնային ։
Ա՚ը տոհմ առաւելեալ երկնի
կենցաղել՝ նահապետ կոչ
թօղ ։ Ա՚ը տրամ մարհացու
գինեա խոլխոլեալ, այլ քա
վանդակապէս ազնուական հա
չեալ ։ Ա՚ը ի փայտ դասա-

զաւակաց ։ Ա՚ը ոսկի ազնիւ
կին պաշտօնեայ ։ Ա՚ը կանո
նագրացն հաւատաստական
դաւանութեանց հարցն նո
կիայ ։ Ա՚ակոխ լուծանօղ
անպատեհաստ հոգմամբ սու
սերտ բանի՝ արհեստեան
բաժանմանն ։ Տարացոյց
հոգևոր ժողովոյս
հրաման ։

Ա՚ը եղջեալ՝ այլ գրեալ ։

ցե՛ւ ի մի եւ ի նոյն հինն զո-
կեցի զնեզ. և երդի կատմե-
ուսցն, 4 եւս ընտրեալ սուն
և ասեն ցնա ի ձեռն Ղեւտա-
գիտաբերցուն յասելն սա
դուռեալ զուռզ աղանիզ-
ուսցն ի ձեռն ձեռնադրու-
թեան ձերոյ, և կեցցեն ան-
գամ ձեզ. և երդի կատմե-
ցին զնեզ ի մի եւ ի նոյն հինն
մարդկան։ ‖ Եւ անրիծք՝
կրնեցացս այս Հանապատ-
հն՝ Հանցն երանելն։
Ապա սեռն և անեղկեան
մոց տեսուլ զիշատակե-
ցեալ հովուին հզօրի ոչա-
յակոցայ զհինն սկսանն՝ և
զանուան լսանն՝ կենցաղա-
ձանանն՝ յատուկ խաղացանն՝
տարտիք վիպերին։ Եւ ար
մատացեալ խորհրդեալ պի-
շեալ զան բազկի բարձրե-
լոյն, և՛ ի ձեռն ձեռին էին
մշակեալ, և կենդանի հո-
գւով նորոգեալ, Ա՛ռ ար
և բանին ոչ բարբառ նա-
խատանեալ՝ Հշմարտապես
գնեալ զերացան յասելն սա
դուռեալ զուռզ աղանիզ-
ուսցն, 4 եւս ընտրեալ սուն

1 Կոր. 25 · 24
25 · 30
1 Կոր. 5 · 11
Յհ. 36 · 21
118 · 1
4 յոհ. 15 · 16

մարդկային ընթացք՝ սա-
հանապագ Հանճարոյն
և վայելչակերպ սարա-
նոց Հանդերձիցն։ Ա՛ռ
քանզի զերեցկապան
խարազ Հոգեմարմնոյ
յայտնեաց։ Ա՛ռդ՝ պատրա-
պէս սեռազնեցան կցոր
զեալ ընդ առաքինեցն կոչ
մանն՝ երկրորդելս անուանն։
Ա՛ռանձին նա Հանապատ
սիրեցեալ զուարճանալ եղ
բօրն յայտնեաց։ Ասէ երա
նելոյ ի Հրաշս փոքց մեծս
Հայրապետ, առհասարա-
կութենեաց անբնակերտից,
բազմընտրաց, գանձանըձա-
նոց, պատուականագանից,
պատկառելեաց, թագաւոր
ականեաց՝ զկիրս սրինդա-
կից Հոգեաց անձինս Հաւանիլն՝ ի
կուռս արարչին այսր յաւիտե-
նից՝ զգաստութեամբ և ա-
ղաչանաց կամ թէ Հոգեպէս
նուր կենդանեն անձնասէր՝
զընկալեալն քաւութիւն՝ սուրբ
տաւ եղօգոյ, ‖ ոչ նահանջին
խարազ եղոգոյ։

Ա՛յլ քանզի գերեզկապան
և վայելչակերպ սարա-
նոց Հանդերձիցն սա-
հանապագ Հանճարոյն
մարդկային ընթացք՝ սա-

մշտնջենաւոր։ Եւ ի խոստովանութիւն կրօնաւորութեան պէս գոյր պատկառեր։
3 Եւ անպատուական գաւազանն զանուանէր, հոգեզգեստ շնորհն կին զինուանէր։ Եւ հասարակաց գոյն նիւթ անէր, մարմնացելոյ բանին կերպանէր։ Եւ ի սաղմոսց տեառն՝ անկարօտութեան հանգուանէր։ Եւ ի մերում պատ գեղ պատկերանէր, եւ արիմաքնական խորհուրդ լուսանէր։ 4 Եւ մազգուակին ցաւղ վերուք ձգնանէր, բազմաժառանգ որդւովք պարգեւէր։ Եւ ընդ երկնային ձրիոյ պատանէր, հարկաւորութեամբ ուն ածուանէր։ Եւ համօրէն տունք բանէր, նոս կրկնակի շնոյ չուխ հագեր։ Եւ ոչխարաց հերմաղարտանէր, նոս ի վերուստ մազ պատգամէր։ Եւ մազգեղծին հետաց ուղեր, հզօրապէս փառաք թագաւորեր։ Եւ անանկօրէն կռ լերաք տխրեր, ընդ դէմ

վէրն, զի զամբ յատակելոյ պատրաստեսցին։ Եւ գայր ձիով 1 Կոմ 1 ելս ոսկի արմատուր 15 · 1 էր, և գամբ ոտս տապոյր թարեր. և անպատուհասին հայր՝ հանդերձիւք կազմիչ երկրագործ։ Եւ գարձեալ
15 · 6 ‖ զանկցորդն ինքեան սի- ուէ առ պատոյն բերեալն առնուլ։ Եւ ել ոտս հայրն իւր պատուհասիրեալ զերծոյս բարեպատուհիւն,
= ՌՀ-ա 15 · 13 3 Կրէե- 9 · 14 4 Կրաս 55 · 3 5 ՌՀ-ա 3 · 2
ե աւետեան տունկ ոչ արմատացեալ ձեռամբ հօր լոկ՝ քաղաքացի։
Եւ այգ՝ առ գայթ խոտ տնկանեացն առ երթս այս՝ մերացեալ հասատառեալ ի տունկն կենաց բարեացն բերելն։ Եւ ձգեալ ձերմառ ոտս ի վեր քան զերկիրն և անդր քան զծով։ Եւ ի դամբանի գոլով երկրաէր, ընդ բարձրելոյն գէմ տուն մերուր։ Եւ մինչ էրն երկրիս կենդանուր անցաւր, և ոչ անձնուր

խորհուրդ վասակ կոչեցաւ։
երկրի. Զուտ խոստացեալ
սի բղխեցուցեալ։ Յանդիման
հնուն։ Ի դէմս յանդիման
մեծ։ Զոյնս հերձաց՝ նոր
յերանակեաց։ Ի մերոյ
ի տղայոցն Կանխեցոյց
Ցգերեզմանեցեալ զմոռեալ պատ
կերս։ Ի մօրիմ ծաղկեաց
քան թէ վերակոչեաց։
Հասակ օրիորդաց՝ ե
ցոյց պատուական։ Այն
օրհնեաց՝ լցաւ։ Այն ո
նէձ՝ արձանացաւ։ Այն
գուշակեաց, հաստատեցաւ։
Այն մարգարեաց, ընկերցաւ։
Այն նոյնիսկեաց, չհնազանդեցաւ։
բերցաւ։ Այն բանս եղ՝
կատարեաց։ Այնք երկնայ
նոցն կացուցեալ ի կարգս
բանից։ Ո՛վ թանգարան
գերեզմանի ճշմարիտ։ Ո՛վ եր
կիր բաժակեաց՝ նշանաւ
խաչին շերտակի, քան թէ
ձմեռնէ ջրուն գաւազան
նաւէն։ Ի դէմս յանդիման
մեծ։ Զոյնս հերձաց՝ նոր
յերանակեաց։ Ի մերոյ
ի տղայոցն Կանխեցոյց
Ցգերեզմանեցեալ զմոռեալ պատ
կերս։ Ի մօրիմ ծաղկեաց
քան թէ վերակոչեաց։
Հասակ օրիորդաց՝ ե
ցոյց պատուական։ Այն
օրհնեաց՝ լցաւ։ Այն ո
նէձ՝ արձանացաւ։ Այն
գուշակեաց, հաստատեցաւ։
Այն մարգարեաց, ընկերցաւ։
Այն նոյնիսկեաց, չհնազանդեցաւ։
բերցաւ։ Այն բանս եղ՝
կատարեաց։ Այնք երկնայ
նոցն կացուցեալ ի կարգս
բանից։ Ո՛վ թանգարան
գերեզմանի ճշմարիտ։ Ո՛վ եր

|| Ակրոստ. 1 ։ 12 ։ 13
Ես. 14 ։ 16
2 Կորնթ. 11 ։ 14
Ես. 15 ։ 77

վերաց սիրոյ առաքեալ։ Այն
ի դաշտացեալն երջանկեալ շնոր
հաւոր, արուարեստն բանին
ապաստան։ Այն քրիստո
ոսափն յերկրի առ վասն
գաւառ, ջ ի մի սիրով երկ
նաւոր։ Այն միակի մերոյ
աղցաւոր, յորդնապատիկ
պատուով բիւրապատիկ։
Այն սրտի յիրոյն զայս
քանութեան գրուածոց բերեալ
մանն քանիս այսր գասեցի։
Ուսանելի ոմանի բարեգուշակ
Հեղեալ վերանահաւորեալ
սիրասիրեալ քան թէ մարդ
կարարար։ Ընդունայն քանի,
յարգուածն ձայնի, ի հերա
մանն ասասի, ի համբառն բա
րի, յաստուածս հրապարակի։
Ոգին գարմանդ անդրէն
ի մարդիկ։ Ի աղջամուղածս
արար զօրուէ։ Ո՛երեսեալ
կանգնեաց և կենդանա
ցոյց։ Ո՛ոմն մահացելոյ և
դարձեալ կեցոյց։ Ո՛վ
մեզ մեծի կատարեալ լոյ
հնոյ։ Ի յոյց ընծայեալ
ելիք բանին։ Ո՛ուսուցի
չամառաւորեալ մեղմեալ
վերաց մահու աշխատ։ Այն

ընդհակառակ վկայեաւ բանիւ
Աստուծոյ, և ամենայն աւրէնս
խոնարհութեամբ՝ յանապատի
էին տանիմն, և անդէն նա
հանջին։ Իբր գուանդակ կին
դանել զօրաց՝ մինչեանց պա
տասխին, և անդէն ցրուին,
գամոխին լուծանին։ Իբրև
ազինք զանազան ազգաց ի՛
զուր խռովեցաւ՝ կիրկէ կո
րուսեալ։ Ընդհակառակ բար
բառին, անձայն աղօթե
կեն, անխորհրդաբար իմ
զանեն։ Կեան, և ոչ ե
ղեին. գոն, և ոչ էանան.
էն, և ոչ ձանաչին. Աստ,
և ոչ տեսանին։ Ո՛վ վախ
խոսմն էլցս առակին։
Ո՛վ խաղացողաց ժամանա
կաց յայտնեն։ Ո՛վ առա
նուն սիրոյ նկարին։
Ո՛վ անցաւորացս բարձումն
գրին։ ‖ Ընդ լուսակ ի՛ ծո
վու աշխարհիք՝ գխաւսրդին
առատուք լեխսիմանին ան
էանեալ կխոտին։ Ընդ և
մանուկք ընդոխաւ անկան,
բազմացեալ առատաձեռնի
պլազան զարմից։ Առնոյ

պիտի ի թշուառացեալ՝
բազմաց աղօթիցս։ Առ
քեզ պատսպարեցաք՝
պատկերին։ Ի քեզ կարկառեցաք
ձեռինս, զոր հրեշտակք
չեմք ժանդակեցաք։
Ի շուք շնորհի՝ զորդո
անմարմնոցն տեսանելոյ։
Աստուածարեալ մարդկային
կերպին՝ ընդ պատուականացն
հաճեաց։ Ի տապանակի
մարմնոյն, ճշդիլն յատ
կացաւ փրկութեան։
Ընդել հիշատակիդ ըզ
ըստուն ապրեցու՝ նոյեանն
փայտի, յորում կիեցին նը
շաւակ յանբասիծ, իսկոյն
ի դէմ առեալ զիրէ՛ղն՝
խոստացաւ տապալեցոյց։
2 Ո՛վ աղետից իշխանակիր
պատկեր ծովու ծիփեալ ի
բազմաց, ոչ լուծանիսն ա
լեզք կոծեցեալ, այլ ի զա
նազան պատահմանց շար
ժեալ։ Ընդել զայրացեալ
մեղաց պատմիչ, ելանելոյդ
բազմաց աղօթիցս։ Առ
քեզ պատսպարեցաք՝
պատկերին։ Ի քեզ կարկառեցաք
ձեռինս, զոր հրեշտակք
չեմք ժանդակեցաք։
Ի շուք շնորհի՝ զորդո
անմարմնոցն տեսանելոյ։
Աստուածարեալ մարդկային
կերպին՝ ընդ պատուականացն
հաճեաց։ Ի տապանակի
մարմնոյն, ճշդիլն յատ
կացաւ փրկութեան։

1 Կոր. 7 · 7
2 Կոչ. 38 · 10
Յով. 38 · 7
Ես. 103 · 25

ակարին ընդոսին ։ Տեղի
յարգարէ ուժգինն քաղ
ցուն . և առանց մարտի՝ ի 1 յոբ
բացաստ հերքին ։ Այն են 40. 10
սրանգամայն յամենից ըղ
ձից զատուցեալ, արհեստ
հեռացեալ, ի հարկից ծայրս ։
Ընդոստ անշնչական՝ հոգւով
անօրինելոց ։ Պայք՝ զի ըզ
հարուստս զարուց սպրդ 2 Պե-ի
բեալն, ի քթիմեէլական ար 102. 25
տադիմ . և երկրացնոցս՝ յա
էլամնիմս մանկամարդիկ՝ .
և առ ապագայն՝ առացո
ղապէս գաստիարակէ ։
Ընդ մշտածին ընկճաբար
անարգարդիր բոյսս բնու
թեամբն և ծառս զա
նազանս ։ Երբ սերմանց
անհաւից ընդ գոգեալ ի սի
բանականացս տոհմից առա
ջիզ . և հատք զանազիցին՝
առատաս ընդերունեան անդ
ոլիմանին ոսին հեռապան ։
Այն և ի ծովս Լիբն ձա 3 Պսղ
նապարհք , և շաւիղք նո 76. 10
ին ջուրս . որ զանհատանէն
ձուս առակի ։ Այլ յա
ձեռս քաոսակ զնմանն ունի
եր

զկիսորդն ընկեցուցանէ ,
և ձգէ զնոսա իբր ի վիհ
մահու . ։ և են նորա նիւթ
պղծոյն պատրանաց ։ Այն
և յերկրի բռունդք բռնա
զաւիզք վիպասից , որք զօ
րն ասպին՝ իբր նաւ նոցին ։
Այն են կերակուրք ժա
նեայն ծախման՝ ձկունք
ոսոխդից . իբր նոքին՝ կա
նոց զրպարտից ։ 2 Այ
ծովն մեծ՝ լիսնիր և յոքնա
տարած , սիներկրագրած բո
լոր երից գոգ . ծնանելոց
սեռից անքոյթ ծոց . և բը
նակ բանակի՝ անգորդ ե
րեւի մորդկան ըստ ժամի՝
յատակաւոր կարծր պլին
դոմիքն ։ Ուրոյ ապե
գակամբ պատրի . ասկս որ
երկնից բերմամբ պատա
գրի , վա պէս պէս չքնաղ
լին լրաց ։ Որ՛ի սակաւուն՝
զյոգոնան ազգեն , և՛ի բազ
մին՝ զինչինան նշանակեն ։
Այնն և՛ի հոգւոյ ան
լի , և զոյգն զյաւէտն պա
րունակէ ։ Ջոզոյն յանկա
ծեն պատկառէ , և վհկն՝ և՛
(ԺԲ . 2)

մեծ և զսուրբ՝ զսաստ հր
րամանին բանին այլ ի վերայ
կամակոր ածին վիշապին. և
իբր զինուն մի ձագ՝ կա-
պանօք անկասկած բնդհեն.
բան եւայնոյց՝ յորոյ՝ և ամ

Ծին գաւթին։

1. Յայլ հետաւ ինձ պատ-
րաստ անձին հանդեր
ձեանց՝ կոտ վառեալ, ան
կապուտ պնդեալ՝ անկան
սպրդացեալ՝ նախապատուհա
սյս պղծ յակորայ ծնողաց
վիշապակիր մասին օրհնեա՛
հարբերականին, զսպաս
ընծին քաւառանոցաց մոլ
րոց և անմաքրից, զնախա
կերտին վիշտն առակաւ՝ ինք
րև զկին վիշտակարուն հա
ւուցն անցելոց։ Ա՛ որ ի
ժամանակին առաստալ վար
կան, և զհաւատացեալն սրբ
վոկերգին առ անցեալ գա
րուցն յարմարապէս և առ
վէպ գործս։ Ընդ իբր ինչ
ջոկ եղեալ իրին ծուխին,
անպիտան գրոցին զգեա
ցեալ և պատրաստեալ, իբ
րև երկին և ծնունդ շա

1 Պետ
21 • 25

նեն ասեղոյց, բան ասրա
ման ժխտեալ. 2 օրինակաւ ցոյ
նեն ասեղոյց, բան ասրա
նոյն կանխասաց բանին։

2 Կոր
40 • 13

Ա՛. որ՝ ծանուցանէ հայտ
պէս հաստիկերտողն եր
կայնամիտ զոգեղաւ։
2 Ասէ և ի հաստ այսպէս
նեն ծաղոյ՝ ընդայհիկն կա
ձառք կայից վերին հրեշ
տակացն զվիշտն յօգտակար
ընդ պատգամսն, և ըստ
բերեալ շղայիկն զորոն
հանգոյց՝ հինն հնամորից հա
րագիտութեամբ։ Ա՛նդ վէր

3 Յեսա
27 • 1
Յոբ
40 • 9
Սաղմ
149 • 8

նեան գաւառն, և անդր ին
հրեական մոլորեցեալ մար
տիկք. 3 և ածին զսուրբն

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՍԱՀԱԿ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ

լսուին ինձանէ : Եւ ասաց ցնոսա ա-
ռակս այս . Թէ ոք ածէ մարդ կոյր
զկոյր՝ ոչ երկոքին անկանիցին ի
փոսս : Ոչ է աշակերտ վարդապե-
տէն մեծ , այլ ամենայն կատարեալ
եղիցի իբրև վարդապետ իւր : Իսկ
զիա՞րդ տեսանես զսղոսկն որ է
ի քո աչս քում , եւ զգերանդին որ
է ի քում աչս չես իմանում : Կամ
զիա՞րդ կարես ասել ցեղբայր քո
թող զսղոսկն ի քումէ աչաց , եւ
ինքն ոչ տեսանէ զգերանդին որ է
ի քում աչս . ով կեղծաւոր , հան
նախ զգերանդին ի քումէ աչաց ,
եւ ապա տեսցես զսղոսկն որ է ի
աչս եղբաւր քո հանել : Ոչ է բա-
րի ծառ որ արասցէ զպտուղ չար ,
եւ ոչ դարձեալ ծառ չար որ ար-
ասցէ զպտուղ բարի : Ամենայն ծառ
յպտղոյ իւրմէ ծանիցի . զի ոչ ի
փշոյ ժողովին թուզ , եւ ոչ ի
մասուրենւոյ ողկոյզ : Մարդ բա-
րի ի բարի գանձէ սրտի իւրոյ
հանէ զբարի , եւ մարդ չար ի չա-
րէ գանձէ սրտի իւրոյ հանէ զչար .
զի յառատութենէ սրտի իւրոյ
բերանն խօսի : Եւ զիա՞րդ կոչէք
զիս Տէր Տէր , եւ ոչ առնէք զոր
ինչ ասեմ : Ամենայն որ գայ առ
իս , եւ լսէ զբանս իմ , եւ առնէ
զնոսա , ցուցից ձեզ զնման նմա :
Նման է մարդոյ , որ շինէ զտուն
իւր , եւ խորասցի , եւ արկցէ զհիմն
ի վէմ . եւ եկեալ հեղեղի , եւ ան-
կան գետք ընդ տունն այն , եւ ոչ
կարաց շարժել զնա , վասն զի հաս-
տատեալ էր ի վէմ : Իսկ որ լսէ եւ
ոչ առնէ , նման է մարդոյ որ շինէ
զտուն իւր ի վերայ հողոյ առանց
հիմանց , եւ անկան գետք ընդ նա ,
եւ իսկոյն անկաւ , եւ եղեւ կոր-
ուստ տանն այնորիկ մեծ :

Եւ լցեալ զամենայն բանս իւր
առ ունկունս ժողովրդեանն՝ մտ-
եալ յԿափառնայում : Եւ հարազատ
ոմն հարուստի մերձ մեռանէր , եւ
նա պատուական էր առ նա : Եւ
լուեալ նմա զՅիսուսէ՝ առաքեաց
առ նա զծերս հրեայս , աղաչել զնա
զի եկեսցէ եւ ապրեցուսցէ զծառայ
իւր : Եւ նոքա եկեալ առ Յիսուս՝
աղաչէին զնա սաստիկ՝ ասելով .
Արժան է նմա զոր արասցես նմա .
զի սիրէ զազգ մեր , եւ զսինագո-
գայ մեզ նա շինեաց : Եւ Յիսուս
գնայր ընդ նոսա : Եւ մերձ եղեալ
նորա ի տունն՝ առաքեաց հարիւ-
րապետն բարեկամս առ նա՝ ասել
ցնա . Տէր , մի՛ նեղիր զանձն քո ,
զի ոչ եմ արժան զի ներքոյ տանս
իմոյ մտցես : Վասն որոյ եւ զանձն
իմ ոչ արժանի համարեցայ առ քեզ
գալ , այլ ասա՛ բանիւ , եւ ապրեսցի
մանուկ իմ : Զի եւ ես մարդ եմ
հնազանդ իշխանաց իմոց , ունիմ
ի ներքոյ զիս զինուորս , եւ ասեմ
ցայսմ՝ գնա՛ , եւ երթայ , եւ ցայլ՝
եկ՛ , եւ գայ , եւ ծառայի իմում՝
արա՛ զայս , եւ առնէ : Լուեալ
Յիսուսի զայս՝ զարմացաւ ի նա ,
եւ դարձեալ զհետ ամբոխին զոր
գային՝ ասէ . Ասեմ ձեզ , զի ոչ
գտի այսչափ հաւատս յԻսրայէլ :
Եւ դարձեալ դարձեալ առաքեալքն
գտին զհիւանդն առողջացեալ :

Եւ եղեւ յաջորդում՝ գնայր
նա յքաղաքն որ կոչի Նային , եւ
գնային ընդ նա աշակերտք նորա
եւ բազում ամբոխ : Եւ մերձ եղեալ
նորա ի դրունս քաղաքին՝ եւ ահա
հանէին մեռեալ մի , միածին որդի
մօր իւրոյ , եւ նա այրի էր , եւ
բազում ամբոխ քաղաքին էր ընդ
նմա : Եւ տեսեալ Տեառնն զնա՝
գթացաւ ի վերայ նորա , եւ ասէ
ցնա . Մի՛ լար : Եւ մերձեցեալ
մերկեցոյց զդագաղն , եւ կացին
որ տանէին : Եւ ասէ . Երիտասարդ ,
քեզ ասեմ , յարի՛ : Եւ յարոյց
մեռեալն , եւ սկսաւ խօսել : Եւ
ետ զնա մօր իւրում : Եւ ամենայն
ոք երկիւղ առին , եւ փառաւորէին
զԱստուած՝ ասելով . Մարգարէ մեծ
յարոյց յմեզ , եւ Աստուած այցե-
լութիւն արար ժողովրդեան իւրում :
Եւ գնաց բանս այս ի ներքոյ ամե-
նայն Հրէաստանեայ աշխարհի , եւ
ի շրջակայ ամենայն տեղիսն :

Եւ պատմեցին Յովհաննու աշա-
կերտքն զամենայն զայս : Եւ կոչեալ
Յովհաննու երկուս ոմանս ի աշա-
կերտաց իւրոց՝ առաքեաց առ Տէր
ասել . Դո՞ւ ես որ գալոց էիր , եթէ
զուարդ ակն ունիմք : Եւ մերձ
եղեալ առ նա այրքն՝ ասեն . Յով-
հաննէս Մկրտիչ առաքեաց զմեզ
առ քեզ՝ ասել . Դո՞ւ ես որ գալոց
էիր , եթէ զուարդ ակն ունիմք :
Յայնմ ժամու բժշկեաց զբազումս
ի հիւանդութեանց եւ ի չարաց ,
եւ ի հոգիս չարս , եւ կոյրս բազ-
մաց շնորհեաց տեսանել : Եւ պա-
տասխանի Յիսուս՝ ասէ ցնոսա .
Երթայք , պատմեցէք Յովհաննու
զոր տեսէք եւ լուարուք , զի կոյրք
տեսանեն , եւ կաղք գնան , եւ
բորոտք մաքրին , եւ խուլք լսեն ,
եւ մեռեալք յարիցեն , եւ աղքա-
տաց աւետարանի քարոզի : Եւ
երանի է որ ոչ գայթակղեցուցանի
ի ձէնջ : Եւ մեկնեալ նոցա՝ սկսաւ
ասել ցամբոխսն վասն Յովհաննու .
Զի՞ ելէք յանապատ տեսանել զեղ-
եգն որ յերերմանէ ի հողմոյ : Եւ
զի՞ ելէք տեսանել զմարդ հանդեր-
ձս մետաքսեայս զգեցեալ . ահա
որ հանդերձս պատուականս զգես-
տեալ են՝ ի տանս թագաւորաց են :
Եւ զի՞ ելէք տեսանել զմարգարէ .
ոչ , ասեմ ձեզ , եւ զաւելի քան
զմարգարէ : Զի սա է զոր գրեալ է .
Ահա ես առաքեմ զհրեշտակ իմ
առաջի երեսաց քոց , որ պատրաս-
տեսցէ զճանապարհ քո առաջի քո :
Ասեմ ձեզ , ոչ է յորդւոց կանանց
մեծագոյն քան զՅովհաննէս Մկրտիչ .
եւ որ փոքրագոյն է յարքայու-
թեան Աստուծոյ՝ մեծ է քան զնա :
Եւ ամենայն ժողովուրդ որ լուան
եւ մաքսաւորքն , արդարացուցին
զԱստուած՝ մկրտեալք մկրտու-
թեամբ Յովհաննու : Իսկ Փարիսե-
ցիքն եւ օրինադիտացն խորհուրդ
Աստուծոյ զանարգեցին զանձանց
վասն ոչ մկրտելոյ ի նմանէ :

Ասէ Տէր . Ընդէ՞ր նմանեցից
զազգիս զայսմ , եւ զո՞ր ինչ նմա
են : Նմանեալ են մանկանց որ
նստին ի հրապարակի , եւ կոչեն
ընկերաց իւրեանց , եւ ասեն . Ձեզ
սրինգ հարաք , եւ ոչ պարեցարուք .
ողբացաք , եւ ոչ լացարուք : Զի
եկն Յովհաննէս Մկրտիչ , ոչ ուտէ
հաց եւ ոչ արբու գինի , եւ ասէք .
Դեւ ունի : Եկն Որդի մարդոյ ,
ուտէ եւ արբու , եւ ասէք . Ահա
մարդ ագահ եւ գինեսէր , բարե-
կամ մաքսաւորաց եւ մեղաւորաց :
Եւ արդարացաւ իմաստութիւն յա-
մենայն որդւոցն իւրոց : Եւ խնդ-
րեաց զնա ոմն ի փարիսեցւոցն՝
զի ուտիցէ ընդ նմա : Եւ մտեալ
ի տունն փարիսեցւոյն՝ նստաւ ի
սեղանի : Եւ ահա կին մի որ էր
յաղագս մեղաց քաղաքին , եւ գի-
տացեալ զի նստի ի տան փարիսե-
ցւոյն՝ տարեալ զշիշ մի իւղոյ ան-
ուշահոտի , եւ կայր ետուն ոտից
նորա , լալով , եւ սկսաւ արտա-
սուօք ընդ ոտս նորա հեղուլ , եւ
մազիւք գլխոյ իւրոյ սրբել , եւ
համբուրէր զոտս նորա , եւ իւղով
օծանէր : Տեսեալ փարիսեցւոյն
զայս՝ ասէ ինքն ընդ ինքեան . Եթէ
էր սա մարգարէ , գիտացեալ էր
թէ որ՞ է եւ որպիսի՞ է կինն որ
դպչի նմա , զի մեղաւոր է : Եւ
պատասխանի Յիսուս՝ ասէ ցնա .
Սիմոն , ունիմ քեզ ինչ ասել : Եւ
նա ասէ . Ասա՛ , վարդապետ : Ասէ
Յիսուս . Երկու պարտապանք էին
ի տեառնէ ոմանէ , պարտական էր
մի հինգ հարիւր դահեկան , եւ
միւսն յիսուն : Եւ ոչ ունէին
նոքա ինչ հատուցանել , եւ պար-
տիսն երկոցունց ներեաց : Ասա՛
ուրեմն , որ՞ սիրեսցէ զնա առա-
ւել : Պատասխանի Սիմոն՝ ասէ .
Կարծեմ զոր ներեաց առաւել :
Ասէ ցնա Յիսուս . Ճշմարիտ դա-
տեցեր : Եւ դարձեալ դարձեալ
կնոջն՝ ասէ ցՍիմոն . Տեսանե՞ս
զկինս զայս . մտի ի տունդ քո ,
ջուր ոտից իմոց ոչ ետուր , եւ
սա արտասուօք ընդ ոտս իմ հե-
ղաւ , եւ մազիւք գլխոյ իւրոյ
սրբեաց : Համբոյր ինձ ոչ ետուր ,
եւ սա յորմէ ի մտանելն իմ դադ-
արեցոյց զհամբուրել զոտս իմ :
Իւղով զգլուխ իմ ոչ օծար , եւ
սա անուշահոտ իւղով զոտս իմ
օծանեաց : Վասն որոյ ասեմ քեզ ,
ներեալ են մեղք նորա բազումք ,
զի սիրեաց բազում : Եւ որում
սակաւ ներեալ է , սակաւ սիրէ :
Եւ ասէ ցկինն . Ներեալ են քեզ
մեղք քո : Եւ սկսան ընդ ինքեանս
նստեալքն ասել . Ո՞վ է սա որ եւ
զմեղս ներէ : Եւ ասէ ցկինն . Հա-
ւատք քո զքեզ կենդանի արարին ,
գնա՛ ի խաղաղութիւն :

Եւ եղեւ յետ այսորիկ՝ գնայր
նա ընդ քաղաքս եւ ընդ գեղս՝
քարոզելով եւ աւետարանելով զար-
քայութիւն Աստուծոյ : Եւ երկու-
տասնեակն ընդ նմա , եւ կանայք
ոմանք որ էին բժշկեալք ի չարաց
հոգւոց եւ ի հիւանդութեանց , Մա-
րիամ որ կոչեցեալ Մագդաղենացի ,
յորմէ եօթն դեւք էին ելեալ , եւ
Յովհաննա կին Քուզայ գահընկա-
լի Հերովդի , եւ Սուսաննա , եւ
այլ բազումք որ սպասաւորէին
նմա ի ստացուածոց իւրեանց :

Եւ ժողովեալ ամբոխի բազմու-
թեան , եւ որ ի քաղաքացն գային
առ նա՝ ասաց առակաւ . Ելանէր
սերմանող սերմանել զսերմն իւր :
Եւ յորժամ սերմանէր՝ անկաւ ոմն
առ ճանապարհ , եւ կոխեցաւ , եւ
թռչունք երկնից կերան զնա : Եւ
այլ անկաւ ի վէմ , եւ ընձիւղեալ
չորացաւ , վասն զի ոչ էր նմա
խոնաւութիւն : Եւ այլ անկաւ ի
մէջ փշոյ , եւ բուսեալ փշոյն խե-
ղդեցին զնա : Եւ այլ անկաւ ի
հող բարի , եւ բուսեալ արար պտուղ
հարիւրապատիկ : Ասէ այսպէս ձայն
մեծ , որ ունի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ :
Եւ հարցանէին զնա աշակերտք նո-
րա՝ ասելով . Զի՞նչ է առակս այս :
Եւ նա ասէ . Ձեզ տուեալ է գի-
տել զխորհուրդս արքայութեան
Աստուծոյ , իսկ այլոց առակաւ ,
զի տեսանելով մի տեսանիցեն , եւ
լսելով մի հասանիցեն : Եւ է առակս
այս . Սերմն է բան Աստուծոյ : Եւ
որ ի ճանապարհն՝ են որ լսեն , ապա
գայ սատանայ , եւ առնու զբանն
ի սրտից նոցա , զի մի հաւատացեալ
կեցցեն : Եւ որ ի վէմն՝ որ յորժամ
լսեն զբանն՝ ընդունին զնա ուրա-
խութեամբ , եւ նոքա արմատ ոչ
ունին , զի մինչեւ ի ժամանակ հա-
ւատան , եւ ի ժամանակ փորձու-
թեան հեռանան : Եւ որ ի մէջ փշոյն
անկաւ՝ են որ լսեն , եւ երթեալ ի
մտից եւ ի հարստութենէ եւ ի հա-
ճոյից կենցաղոյս խեղդին , եւ ոչ
հասանեն պտղոյ : Եւ որ ի հողն
բարի՝ են որ լսելով զբանն պահեն
զնա սրտի բարւոք եւ ազնուի , եւ
պտղաբերեն համբերութեամբ :

Եւ ոչ ոք ճրագ վառեալ ծած-
կէ զնա սպասուով , կամ ի ներքոյ
մահճի դնէ , այլ ի վերայ աթոռոյ
դնէ , զի որ մտանեն տեսցեն զլոյս :
Զի ոչ է ծածուկ որ ոչ յայտնեսցի ,
եւ ոչ գաղտնի որ ոչ գիտասցի եւ
յերեւի : Տեսէք ուրեմն զիա՞րդ
լսէք . զի որ ունիցի՝ տացի նմա ,
եւ որ ոչ ունիցի՝ եւ զոր կարծէ
թէ ունի՝ առցի ի նմանէ : Եկն
ուրեմն մայր նորա եւ եղբարք նո-
րա , եւ ոչ կարէին մերձենալ առ
նա վասն ամբոխին : Եւ պատմե-
ցաւ նմա՝ ասելով . Մայր քո եւ
եղբարք քո կայցեն արտաքոյ , եւ
կամին տեսանել զքեզ : Եւ նա պա-
տասխանի՝ ասէ ցնոսա . Մայր իմ
եւ եղբարք իմ են որ զբանն Աս-
տուծոյ լսեն եւ առնեն զնա :

Եւ եղեւ մի յաւուրցն՝ նա եւ
աշակերտք նորա մտին ի նաւ մի ,
եւ ասէ ցնոսա . Անցանեմք յայն
կողմն ծովուն : Եւ ելին : Եւ յոր-
ժամ նաւեին՝ նա քնացաւ , եւ
իջանէ մրրիկ հողմոյ ի ծովն , եւ
լնուին ջրով , եւ վտանգէին : Եւ
մերձ եղեալ՝ արթնացուցանեն զնա
եւ ասեն . Վարդապետ , վարդապետ ,
կորնչիմք : Եւ նա յարեալ սաստէ
հողմոյն եւ ալեաց ջրոյն , եւ դա-
դարեցան , եւ եղեւ խաղաղութիւն :
Եւ ասէ ցնոսա . Ո՞ւր է հաւատք
ձեր : Եւ նոքա երկեան , եւ զար-
մացեալ ասէին ցմիմեանս . Ո՞վ է
սա , զի եւ հողմոց հրամայէ եւ
ջրոց , եւ հնազանդին նմա :

Եւ անցին յերկիրն Գադարացւոց ,
որ է դիմաց Գալիլեացւոց : Եւ
ելեալ նորա ի նաւէն՝ ընդ առաջ
եկն նմա այր մի ի քաղաքէն , որ
ունէր դեւս , եւ ժամանակս բազումս
ոչ զգեցեալ հանդերձ , եւ ոչ ի տան
բնակեալ , այլ ի գերեզմանս : Եւ
տեսեալ զՅիսուս՝ գոչեաց , եւ անկ-
եալ առաջի նորա՝ ասէ ձայնիւ մե-
ծաւ . Զի՞նչ է ինձ եւ քեզ , Յիսուս
Որդի Աստուծոյ բարձրելոյ : Աղա-
չեմ զքեզ , մի՛ տանջեր զիս : Զի
պատուիրէր հոգւոյն պղծոյ ելանել
ի մարդոյն . զի բազում ժամանակս
հարկանէր զնա , եւ կապէին շղթա-
յիւք եւ բանտիւ , եւ պահէին , եւ
խզէր զկապանսն , եւ վարէր դեւն
ի տեղիս անապատս : Հարցանէր
զնա Յիսուս՝ ասելով . Զի՞նչ է
անուն քո : Եւ նա ասէ . Լեգէոն :
Զի մտեալ էին դեւքն բազումք ի
նա : Եւ աղաչէին զնա զի մի՛ հրա-
մայեսցէ նոցա երթալ յանդունդն :
Էր ուրեմն անդ հօտ խոզից բազ-
մաց արածանի ի լերինն : Եւ աղա-
չեցին զնա զի թոյլ տացէ նոցա
մտանել ի խոզսն : Եւ թոյլ տուեալ
նոցա՝ ելին դեւքն ի մարդոյն , եւ
մտին ի խոզսն , եւ ընթացաւ հօտն
ի վիմաձորէն ի ծովն , եւ խեղդեցան :
Եւ տեսեալ հովիտացն զեղեալսն՝
փախեան , եւ պատմեցին ի քաղաքի
եւ ի գեղս : Եւ ելին տեսանել զեղե-
ալսն , եւ եկին առ Յիսուս , եւ
գտին զմարդն որմէ դեւքն ելեալ
էին՝ նստեալ առ ոտս Յիսուսի ,
հանդերձեալ եւ առողջացեալ ի մտի ,
եւ երկեան : Պատմեցին նոցա եւ
որ տեսեալ էին՝ զիա՞րդ եղեւ դեւ-
ահարին , եւ զիա՞րդ առողջացաւ :
Եւ խնդրեաց զնա ամենայն ամբոխ
երկրին Գադարացւոց՝ երթալ ի նո-
ցանէ , զի երկիւղ մեծ պատեաց
զնոսա : Եւ նա մտեալ ի նաւ՝ դար-
ձաւ : Եւ խնդրէր զնա մարդն որմէ
դեւքն ելեալ էին՝ զի ընդ նմա լիցի :
Եւ արձակեաց զնա Յիսուս՝ ասելով .
Դարձի՛ ի տունդ քո , եւ պատմեա՛
զոր ինչ արար Աստուած ընդ քեզ :
Եւ նա գնաց՝ քարոզելով ընդ ամե-
նայն քաղաքս զոր ինչ արար ընդ
նմա Յիսուս :

Եւ եղեւ յետ դառնալոյ Յիսուսի՝
ընկալաւ զնա ամբոխ , զի էին ամե-
նեքեան սպասաւորք նորա : Եւ ահա
եկն այր մի որում անուն էր Յայիր ,
եւ նա էր իշխան ժողովրդեանն , եւ
անկեալ առ ոտս Յիսուսի՝ աղաչէր
զնա մտանել ի տունն իւր , զի էր
նմա դուստր մի միածին , որ էր
ամաց իբրեւ տասն եւ երկուց , եւ
նա մեռանէր : Եւ յորժամ երթայր
նա՝ ամբոխքն խռնեցան ընդ նմա :
Եւ կին մի որ էր յարիւն հոսմամբ
տասն եւ երկու ամս , որ ամենայն
ունայնացուցեալ զանձն իւր ի բժշ-
կաց , եւ ոչ կարացեալ ոք բժշկել
զնա , մերձեցեալ ի թիկունս նորա՝
մատեաւ ի վերայ երեսաց նորա ,
եւ անդէն կացին հոսանք արեան
նորա : Եւ ասէ Յիսուս . Ո՞վ է որ
մատեաւ ի վերայ իմ : Եւ ուրացեալ
ամենեցուն՝ ասէ Պետրոս եւ որ
ընդ նմա էին . Վարդապետ , ամբոխ
զքեզ սեղմեն եւ նեղեն , եւ դու
ասես թէ ո՞վ է որ մատեաւ ի վե-
րայ իմ : Եւ ասէ Յիսուս . Մատեաւ
ոք ի վերայ իմ , զի ես գիտացի
զզօրութիւն որ ելեալ է յինէն :
Եւ տեսեալ կնոջն՝ զի ոչ ծածկեցաւ ,
դողդողեալ եկն , եւ անկեալ առ ոտս
նորա՝ յառաջ քան զամենայն ժո-
ղովուրդն պատմեաց նմա վասն
որոյ պատճառի մատեաւ ի նա , եւ
զիա՞րդ առողջացաւ յանդէն : Եւ
նա ասէ ցնա . Դուստր , հաւատք
քո զքեզ կենդանի արարին , գնա՛
ի խաղաղութիւն : Եւ դեռ նորա
խօսեցեալ՝ գայ ոմն ի տանէ իշխա-
նին , եւ ասէ ցնա . Մեռաւ դուստր
քո , մի՛ նեղեր զվարդապետն : Եւ
Յիսուս լուեալ՝ պատասխանի ետ
հօրն նորա՝ ասելով . Մի՛ երկնչիր ,
միայն հաւատա՛ , եւ ապրեսցի :
Եւ մտեալ ի տունն՝ ոչ ետ մտանել
ոք ընդ նա , եթէ ոչ Պետրոս եւ
Յակոբոս եւ Յովհաննէս , եւ հայր
մանկանն եւ մայր նորա : Եւ լային
ամենեքեան եւ ողբային զնա : Եւ
նա ասէ . Մի՛ լայք , ոչ մեռաւ մա-
նուկն , այլ քնացեալ է : Եւ ծի-
ծաղէին ընդ նմա , գիտացեալ զի
մեռեալ է : Եւ նա հանեալ զամե-
նեսեան արտաքս՝ եւ բռնեալ զձեռն
մանկանն՝ կոչեաց եւ ասէ . Մանուկ ,
քեզ ասեմ , յարի՛ : Եւ դարձաւ
հոգի նորա , եւ յարոյց յանդէն :
Եւ հրամայեաց տալ նմա ուտել :
Եւ զարմացան ծնողքն նորա : Եւ
պատուիրեաց նոցա զի մի՛ ումեք
ասասցեն զգործեալն :

Եւ ժողովեալ զտասն եւ երկուս
աշակերտս իւր՝ ետ նոցա զօրու-
թիւն եւ իշխանութիւն ի վերայ
ամենայն դեւոց , եւ զբժշկել զհի-
ւանդութիւնս : Եւ առաքեաց զնոսա
քարոզել զարքայութիւն Աստուծոյ ,
եւ բժշկել զհիւանդսն : Եւ ասէ
ցնոսա . Մի՛ տանիցէք ինչ ի ճա-
նապարհ , ոչ գաւազան , ոչ պա-
րեգօտի , ոչ հաց , ոչ արծաթ , եւ
ոչ երկուս հանդերձս ունիցիք :
Եւ յորում տան մտանիցէք՝ անդ
կացէք , եւ անտի ելանիցէք : Եւ
որ ոչ ընդունիցին զձեզ՝ ելեալ
ի քաղաքէն այնմիկ՝ զփոշին որ
ի ոտից ձերոց թաւալեցուցէք ի
վկայութիւն ի վերայ նոցա : Եւ
ելեալ գնային ընդ ամենայն գեղս՝
աւետարանելով եւ բժշկելով ամե-
նայն տեղիս :

Եւ լուեալ Հերովդէսի զամենայն
որ լինէին՝ եւ ոչ գիտէր զինչ ասէ ,
զի ասէին ոմանք թէ Յովհաննէս
յարեաւ ի մեռելոց , եւ ոմանք թէ
Եղիա երեւեցաւ , եւ ոմանք թէ մար-
գարէ ոմն յառաջնոցն յարեաւ : Եւ
ասէ Հերովդէս . Զգլուխ Յովհան-
նու ես հատի , ո՞վ է ուրեմն սա
զոր ես լսեմ զայսպիսիս : Եւ ին-
դրէր տեսանել զնա : Եւ դարձեալ
ժողովեալ առաքեալքն՝ պատմեցին
նմա զամենայն զոր արարին : Եւ
առեալ զնոսա՝ քաշեցաւ առանձին
յանապատ տեղի քաղաքին որ կոչի
Բեթսայիդա : Եւ ամբոխքն գիտա-
ցեալ՝ գնացին զհետ նորա : Եւ
նա ընդունեալ զնոսա՝ խօսէր ընդ
նոսա զարքայութեան Աստուծոյ ,
եւ զկարօտեալսն բժշկէր : Եւ սկսաւ
հովանալ աւուրն , եւ մերձեցեալ
տասն եւ երկուքն ասեն ցնա . Արձա-
կեա՛ զամբոխն , զի երթեալ ի գիւ-
ղաքաղաքսն եւ ի գեղս շրջակայս
հանգիցին եւ գտցեն կերակուր , զի
ի տեղւոջ անապատի եմք աստ : Եւ
նա ասէ ցնոսա . Տուք դուք նոցա
ուտել : Եւ նոքա ասեն . Ոչ է մեզ
աստ եթէ ոչ հինգ հացք եւ երկու
ձուկն , եւ մեք երթիցուք եւ գնիցուք
կերակուր ամենայն ազգիս զայսմ :
Զի էին իբրեւ հինգ հազարք արանց :
Եւ ասէ ցաշակերտսն իւր . Արա-
րէ՛ք զնոսա հանգուցանել խմբովք
իբրեւ յիսնեակս : Եւ արարին նո-
ցա այնպէս , եւ հանգուցին զամե-
նեսեան : Եւ առեալ զհինգ հացսն
եւ զերկու ձուկնն՝ հայեցաւ յերկինս
եւ օրհնեաց զնոսա , եւ կոտրեաց ,
եւ ետ աշակերտացն իւրոց դնել
առաջի ամբոխին : Եւ կերան ամե-
նեքեան եւ յագեցան , եւ վերացաւ
ի նոցանէ որ ի կոտորակացն էր
աւելորդ տասն եւ երկու զամբիւղ :

Եւ եղեւ զի էր նա միայն աղօթ-
ել , եւ աշակերտքն էին ընդ նմա :
Եւ հարցանէր զնոսա՝ ասելով . Զիս
զո՞ր ասեն ամբոխքն լինել : Եւ նոքա
պատասխանի տուեալ՝ ասեն . Ոմանք
Յովհաննէս Մկրտիչ , եւ ոմանք Եղիա ,
եւ ոմանք թէ մարգարէ ոմն յառաջ-
նոցն յարեաւ : Եւ ասէ ցնոսա . Եւ
դուք զիս զո՞ր ասէք լինել : Եւ
պատասխանի տուեալ Պետրոս՝ ասէ .
Դո՞ւ ես Քրիստոս Աստուծոյ : Եւ
նա սաստեալ նոցա՝ պատուիրեաց
զի մի՛ ումեք ասասցեն զայս , եւ
ասէ . Պարտ է զի բազում չարչա-
րանս կրեսցէ Որդի մարդոյ , եւ
ծերոցն եւ քահանայապետացն եւ
դպրացն ընդունելի եղիցի , եւ սպան-
ցին , եւ յերրորդում աւուր յարիցէ :
Եւ ասէ ցամենեսեան . Եթէ ոք կա-
մի զհետ գալ ինձ՝ ուրասցի զանձն
իւր , եւ առցէ զխաչ իւր զաւուր
ամենայն , եւ հետեւեսցի ինձ : Զի
որ կամիցի զանձն իւր կեցուցանել՝
կորուսցէ զնա , եւ որ կորուսցէ
զանձն իւր վասն իմ՝ նա կեցուցէ
զնա : Զի զի՞նչ օգտի մարդ եթէ
զաշխարհս ամենայն շահեսցի , եւ
զանձն իւր կորուսցէ կամ տուժեսցէ :
Զի որ ամաչեսցէ զիս եւ զբանս
իմ՝ զայսմ ամաչեսցէ Որդի մարդոյ ,
յորժամ եկեսցէ ի փառս իւր եւ
հաւր եւ սրբոց հրեշտակաց : Ասեմ
ձեզ ճշմարտութեամբ , եթէ կան
ոմանք ի կայնելոցս աստ որ ոչ
համտեսցեն զմահ մինչեւ տեսցեն
զարքայութիւն Աստուծոյ :

Եւ եղեւ յետ այսոցիկ աւուրց
ութ՝ առեալ զՊետրոս եւ զՅակոբոս
եւ զՅովհաննէս՝ ել ի լեառն աղօթել :
Եւ եղեւ յաղօթելն իւրում՝ փոխա-
կերպեցաւ տեսիլ երեսաց նորա ,
եւ հանդերձ նորա սպիտակ եղեւ
իբրեւ զլոյս : Եւ ահա երկու այր
խօսակցէին ընդ նմա , որ էին Մով-
սէս եւ Եղիա , որ երեւեցան փա-
ռօք , եւ խօսէին զբաժանման նո-
րա զոր լնուլ էր նմա յԵրուսաղէմ :
Եւ Պետրոս եւ որ ընդ նմա էին
ծանրացեալ էին քնով , եւ արթնա-
ցեալ տեսին զփառսն նորա , եւ
զերկուս այրսն որ կային ընդ նմա :
Եւ եղեւ յորժամ բաժանէին նոքա
ի նմանէ՝ ասէ Պետրոս ցՅիսուս .
Վարդապետ , բարի է մեզ աստ լի-
նել , եւ արասցուք երեք տաղաւար-
ներ , մի քեզ եւ մի Մովսիսի եւ
մի Եղիայի , զի ոչ գիտէր զինչ
ասէ : Եւ զայս նորա խօսեցեալ՝
եղեւ ամպ եւ ստուերեաց նոցա :
Եւ երկեան յորժամ մտանէին նոքա
ի ամպն : Եւ ձայն եղեւ ի ամպէն
որ ասէր . Սա է Որդի իմ սիրելի ,
որ ընտրեցաւ յինէն , զսա լուարուք :
Եւ յորժամ եղեւ ձայնն՝ գտին զՅի-
սուս միայն : Եւ նոքա լռեցին , եւ
ոչ ումեք պատմեցին յաւուրսն յայն-
միկ զոր ինչ տեսին :

Եւ եղեւ յաջորդում աւուր՝ իջա-
նէին նոքա ի լերինն , եւ ամբոխ
բազում ընդ առաջ եկն նմա : Եւ
ահա այր ոմն ի բազմութենէն գո-
չեաց՝ ասելով . Վարդապետ , աղա-
չեմ զքեզ , նայեա՛ ի վերայ որդւոյ
իմոյ , զի միածին է ինձ : Եւ ահա
ոգի առնու զնա , եւ յանկարծ գո-
չէ , եւ խարխափէ զնա հանդերձ
փրփրելով , եւ ընդ դժուարին ի
նմանէ հեռանայ , եւ ջախջախեալ
զնա : Եւ աղաչեցի զաշակերտսն
քո զի հանիցեն զնա , եւ ոչ կարա-
ցին : Եւ պատասխանի տուեալ Յի-
սուս՝ ասէ . Ով ազգ անհաւատ եւ
ծուռ , մինչեւ ե՞րբ ընդ ձեզ եղէց
եւ հանդուրժեցից ձեզ : Մատո՛ զորդի
քո հոս : Եւ մերձ եղեալ նորա՝
պատառեաց զնա դեւն եւ խարխա-
փեաց : Եւ սաստեաց Յիսուս ոգւոյն
պղծոյ , եւ բժշկեաց զմանուկն , եւ
ետ զնա հօրն իւրում : Եւ զարհուր-
եցան ամենեքեան ի մեծութենէ Աս-
տուծոյ :

Եւ զարմանային ամենեքեան ի
բոլոր զոր ինչ արարն Յիսուս : Եւ
ասէ ցաշակերտսն իւր . Դուք ունկն-
դրեցէք զբանիս զայսոսիկ , զի Որդի
մարդոյ մատնելոց է ի ձեռս մարդ-
կան : Եւ նոքա ոչ գիտէին զբանն
զայն , եւ էր ծածկեալ յերեսաց
նոցա զի մի՛ ճանաչեսցեն զնա , եւ
երկնչէին հարցանել զբանէն զայնմ-
մանէ : Եւ մտին խորհել ընդ ինքեանս
թէ ո՞վ իցէ մեծ ի նոցանէ : Եւ
Յիսուս գիտացեալ զխորհուրդս
սրտից նոցա՝ առեալ զմանուկ մի՝
եդ զնա առ ինքեան , եւ ասէ ցնոսա .
Որ ընդունիցի զմանուկ զայս յա-
նուն իմ՝ զիս ընդունի , եւ որ զիս
ընդունիցի՝ ընդունի զառաքեալն
որ զիս առաքեաց : Զի որ փոքրա-
գոյն է ի ձեզ ամենեսեան՝ նա է
մեծ : Պատասխանի տուեալ Յով-
հաննէս՝ ասէ . Վարդապետ , տե-
սաք զոմն որ դեւս հանէր յանուն
քո , եւ արգելաք նմա , զի ոչ հետ-
եւի մեզ : Եւ ասէ Յիսուս . Մի՛
արգելուք , զի որ ոչ է ընդդէմ մեզ՝
մեզ է : Եւ եղեւ յորժամ լցան աւուրք
համբարձմանն նորա՝ եւ զերեսս իւր
հաստատեաց երթալ յԵրուսաղէմ :
Եւ առաքեաց առաջի երեսաց իւրոց
զաշակերտսն իւր , եւ գնացին եւ
մտին ի գեղ մի Սամարացւոց , զի
պատրաստեսցեն նմա : Եւ ոչ ընդու-
նեան զնա , զի երեսք նորա էին
երթալ յԵրուսաղէմ : Եւ տեսեալ
աշակերտացն՝ Յակոբոսի եւ Յով-
հաննու՝ ասեն . Տէր , կամիս ասա-
սցուք զի հուր իջցէ յերկնից եւ
սատակեսցէ զնոսա , որպէս եւ Եղիա
արար : Եւ դարձեալ դարձեալ նա
սաստեաց նոցա եւ ասէ . Ոչ գիտէք
զոր ինչ հոգւոյ էք դուք : Զի Որդի
մարդոյ ոչ եկն կորուսանել զանձինս
մարդկան , այլ կեցուցանել : Եւ
գնացին յայլ գեղ :

Եւ եղեւ յորժամ երթային նոքա
ճանապարհ՝ ասէ ոմն ցնա . Տէր ,
երթամ զհետ քո ուր եւ գնասցես :
Եւ ասէ Յիսուս . Աղուէսք որջս
ունին , եւ թռչունք երկնից բոյս ,
եւ Որդի մարդոյ ոչ ունի ուր զգլուխ
դիցէ : Եւ ասէ ցայլ . Հետեւեա՛ ինձ :
Եւ նա ասէ . Տէր , ետ ինձ նախ
երթալ եւ թաղել զհայր իմ : Եւ
ասէ Յիսուս . Թո՛ղ զմեռեալսն
թաղել զմեռեալս իւրեանց , եւ դու
գնա՛ եւ աւետարանեա՛ զարքայու-
թիւն Աստուծոյ : Եւ ասէ ոմն եւ
այլ . Տէր , երթամ զհետ քո , բայց
նախ ետ ինձ հրաման հրաժարել
ի տանէ իմմէ : Եւ ասէ Յիսուս .
Ոչ ոք որ ձեռն արկանէ ի վերայ
գութանի եւ նայի յետս , պիտանի
է արքայութեան Աստուծոյ :

Եւ յետ այսորիկ՝ կացոյց Տէր
եւ այլ եւթանասուն , եւ առաքեաց
զնոսա երկուս երկուս առաջի երե-
սաց իւրոց յամենայն քաղաքս եւ
ի տեղիս , ուր ինքն գալոց էր : Եւ
ասէր ցնոսա . Հունձքն բազում են ,
բայց բանուորք սակաւ : Աղաչեցէք
զտէր հունձիցն զի հանիցէ բանու-
որս ի հունձս իւր : Երթայք , ահա
ես առաքեմ զձեզ իբրեւ զգառունս
ի մէջ գայլոց : Մի՛ տանիցէք քսակ ,
ոչ պարեգօտի , ոչ կօշիկս , եւ զոք
ի ճանապարհի մի՛ ողջունիցէք : Եւ
յորում տան մտանիցէք՝ նախ ասա-
ս

Հիւանդութիւն ծանր քան զամենայն ընտրութիւն չարեաց, յորում օձինակութիւնք առ չքնաղ կատարեալսն չեն գոյանդիս։ Ի կրակէ ի խունարշից, և առաջինք ի կրակոտեցից։ Ի ղեմէն ի վատասեցից, և հեռացուցեալք ի կրակոտեցից։ Ի ջրոյ ի ստորոտեցից, և ընկղմեալք ի ոտիցն, և ընկուզեալք ձից։ Ի մարդ՝ վայրենեալք մրուխի գոյ քանզ քար առանց արմատոյ՝ որպէս կարի հեռի ի ծառոց։ Ի մեղուաց ի խրխնջիցն խոտորեալ՝ որպէս կարի հեռի ի ծաղկանց։ Ի ձիոյ՝ վայրենեալք ի ոտիցն, և ընկուզեալք ձից։ Ի մարդ՝ վայրենեալք մրուխի գոյ քանզ քար առանց արմատոյ՝ որպէս կարի հեռի ի ծառոց։ Ի մեղուաց ի խրխնջիցն խոտորեալ՝ որպէս կարի հեռի ի ծաղկանց։ Ի ղեմէն ի վատասեցից, և հեռացուցեալք ի կրակոտեցից։ Ի կրակէ ի խունարշից, և առաջինք ի կրակոտեցից։ Ի ջրոյ ի ստորոտեցից, և ընկղմ

կատարելոյ ՚ի ձեռն. որպէս ա-
նուանեն իսկ թագաւորել
սկիզբն կոչեն ՚ի հաշուել։
4 Եւ անցեալ սկիզբն գլխոյ
քո՝ զերկիւղ տան աստ-
ուծոյ քոյ ածեսցես առ-
նել. եւ զի անուանեալ լսեսցէ եւ
զբաժակ կարծրակատարացդ հա-
լածել անուանատուրեցն, զի
բառնասցի ՚ի նոցանէ ամենայն
մերկասիրտին ընդդէմ ընդոս-
տանել, 5 ասելն են նշանակ
վկայութեան անդրդուելի.
զգալ մերկասրտին բանին գէ
ծագրելոյ յաւետարանին։
Եթէ յաղթ սկսցուսանել և
անձեռակերտ, ընդհատուա-
կոյտ բանաւորութեան, և ե-
ղանիկս այս պատկանեցուսէ
սիրելոյ հոգւով ՚ի կամս
նոր յարեալ։ Օ՜ որ աղբե-
րակս սրտին զսոյն առ ա-
վետ, ՚ի նմին աղբերացմանէ
սրտոյ թեւատրելոյ բանին
ամենասնակ հայրենին, ո հաս
առաւօտն առելոյ կացեալ
սէր ՚ի մեզ Յիսուս զատելոյ պիտոյ
կանոն օրհնելոյ պիտոյս ա-

բանից շարադրել, զկոյ-
ղին ինոսս յաճախել։
1 Օ՜ ՚ի առաւօտիկ՝ քաղցր
բոլքիւն Թզոյ, և կամ՝ ՚ի
վերոյ՝ ոմանցք հատելոյ առել
փրկչին, ոչ զանկոյ ոմանցեալ
կանացս առ առաւ բերոսեալ
պատրաստ, այլ զառաւօտն մեռ-
ղոյց բնաւորականացոյ լոյ
կանացն անփոփոխելի։
Իսկ աղբս սիրաբանելոյ ընդ-
վերանալ՝ երկին կերկրի 2 ըս-
առաւօտին. և ոչ առաս-
նեցան կամ յերանելոյեցան
բոսո զամբեսն երկոցն։
3 Այլ երկիր ՚ի հաստատ կր-
բոյս, և աղբս ՚ի վերասին
հաստատելոյ և ընտրելոյն
բառից։
Այլ զի և ասեալ երկանելոյց
առելոյ յանդգնեալ։ Ա՜յ
ազգս ինանելոյ հոգւոյ
խոստացեալ սահմանելոյ
ամենայն ազգաց հնազանդելոյ
ասելն՝ կոչեցեալ զգալ,
ոչ ինդ է հաստատուն։
այս է աստիճան. այլ է լսել

1 Պետ.	7 · 16
2 Կորնթ.	60 · 8
Սաղմոս	124 · 1
3 Կորնթ.	65 · 17
4 Մատթ.	1 · 7
Մարկ	1 · 16
5 Պետ.	1 · 24
6 Յովհ.	15 · 9

ՀԱՅՐ մեր, որ յերկինս ես, սրբեսցի անուն քո։
Եկեսցէ արքայութիւն քո։ Եղիցի կամք քո,
որպէս յերկինս եւ յերկրի։ Զհացս մեր հանապազորդ
տուր մեզ այսօր։ Եւ թող մեզ զպարտիս մեր,
որպէս եւ մեք թողումք պարտապանաց մերոց։
Եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա
ի չարէ։ Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն
եւ փառք յաւիտեանս։ Ամէն։

Եւ ասէ ցնոսա. Ո՞ր ոք ի ձէնջ ունիցի բարեկամ,
եւ երթիցէ առ նա կէսգիշերի, եւ ասիցէ ցնա.
Բարեկա՛մ, տո՛ւր ինձ երիս հացս, զի բարեկամ
իմ եկեալ է առ իս ի ճանապարհէ, եւ չունիմ
զինչ դնել առաջի նորա։ Եւ նա ներսէն պատաս-
խանի տացէ եւ ասիցէ. Մի՛ դառնար զիս, դուռն
արդէն գոցեալ է, եւ մանկունք իմ ընդ իս
ննջեցին, չեմ կարող յարուցեալ տալ քեզ։
Ասեմ ձեզ, եթէ եւ ոչ տացէ նմա յարուցեալ
վասն եթէ բարեկամ նորա է, սակայն վասն
յոյժ յամառելոյ նորա յարուցեալ տացէ նմա
որչափ ինչ պիտանասցի նմա։

Եւ ես ասեմ ձեզ. Խնդրեցէք, եւ տացի ձեզ.
որոնեցէք, եւ գտանիցէք. զարկէք, եւ բացցի
ձեզ։ Զի ամենայն որ խնդրէ, առնու. եւ որ
որոնէ, գտանէ. եւ որ զարկանէ, բացցի նմա։
Եւ որ ոք ի ձէնջ հարցանիցէ զհայր ի որդւոյ,
հացս խնդրելով, եթէ քար տացէ նմա։ Կամ
եթէ ձուկն խնդրեսցէ, եթէ օձ տացէ նմա
փոխանակ ձկանն։ Կամ եթէ խնդրեսցէ ձու,
եթէ կարիճ տացէ նմա։ Եթէ ուրեք դուք
չարք գիտէք պարգեւս բարիս տալ որդւոց
ձերոց, որչափ եւս առաւել Հայր ձեր երկնա-
ւոր տացէ հոգի սուրբ խնդրողաց զնա։

Եւ էր դեւ մի համր, եւ եղեալ ի դեւէն՝ խօսեցաւ
համրն։ Եւ զարմացան ամբոխքն։ Եւ ոմանք ի
նոցանէ ասացին. Ընդ իշխանին դիւաց հանէ
զդեւսն։ Եւ այլք փորձելով՝ նշան յերկնից
խնդրէին ի նմանէ։ Եւ նա գիտելով զխորհուրդս
նոցա՝ ասէ ցնոսա. Ամենայն թագաւորութիւն
յանձինս իւրեանս բաժանեալ՝ աւերի, եւ տուն
ի տուն անկանի։ Եւ եթէ սատանայ զանձինս
իւր բաժանեալ է, զիա՞րդ հաստատեսցի թագա-
ւորութիւն նորա։ Զի ասէք, եթէ ընդ իշխանին
դիւաց հանեմ զդեւսն։ Եւ եթէ ես ընդ իշխանին
դիւաց հանեմ զդեւսն, որդիք ձեր ընդ որո՞ւ
հանեն։ Վասն այնորիկ նոքա դատաւորք ձեր
եղիցին։ Եւ եթէ ես մատամբ Աստուծոյ հանեմ
զդեւսն, հասեալ է ի ձեզ արքայութիւն Աստուծոյ։
Եւ յորժամ զօրաւորն զինեալ պահեսցէ զտունն
իւր, խաղաղ է զոր ինչ ունի նա։ Եւ եթէ զօրա-
ւորագոյն քան զնա հասեալ յաղթեսցէ նմա,
զամենայն զէնս նորա առնու, յորոց յուսային,
եւ զաւարն նորա բաժանէ։ Որ ոչ է ընդ իս՝
հակառակ իմ է, եւ որ ոչ ժողովէ ընդ իս՝ ցրուէ։

Եւ յորժամ անմաքուր ոգին ելանիցէ ի մարդոյ,
երթայ ընդ անապատս՝ հանգիստ խնդրելով,
եւ չգտանէ։ Ապա ասէ. Դարձայց ի տունն իմ,
ուստի եկի։ Եւ եկեալ գտանէ զնա սրբեալ եւ
զարդարեալ։ Ապա երթայ եւ առնու ընդ իւր
եւթն այլ ոգիս չարագոյնս քան զինքն, եւ
մտեալ բնակեն անդ։ Եւ լինի վերջին մարդոյն
անդի չարագոյն քան զառաջինն։ Եղեւ ի
խօսել նմա զայդ՝ ամբարձեալ ոմն ի բազմու-
թենէ զձայն իւր՝ ասաց ցնա. Երանի՛ որովայնի
որ զքեզ կրեաց, եւ ծոցոց զոր ծծեցեր։ Եւ նա
ասէ. Այլ երանի՛ որ զբանն Աստուծոյ լսեն եւ
պահեն։

Եւ ամբոխաց հաւաքեալ ի նա՝ սկսաւ ասել.
Ազգ չար է ազգս այս. նշան խնդրէ, եւ նշան
չտացի նմա, բայց զնշանն Յովնանու մարգարէի։
Զի որպէս եղեւ Յովնան նշան Նենուացւոց,
նոյնպէս եղիցի եւ Որդի մարդոյ ազգիս այսմիկ։
Թագուհի հարաւոյ յարիցէ ի դատաստանի ընդ
արանց ազգիս այսորիկ, եւ դատապարտեսցէ
զնոսա. զի եկն յծայրոյ երկրի լսել զիմաստու-
թիւն Սողոմոնի, եւ ահա աւելի քան զՍողոմոն
այստեղ։ Արք Նենուացիք յարիցեն ի դատաս-
տանի ընդ ազգիս այսորիկ, եւ դատապարտեսցեն
զնա. զի ապաշխարեցին ի քարոզութիւն Յովնանու,
եւ ահա աւելի քան զՅովնան այստեղ։

Ոչ ոք ճրագ վառեալ ի ծածուկ դնէ, կամ ընդ
սակաւ, այլ ի վերայ ճրագանկալի, զի որ մտանիցեն
տեսցեն զլոյս։ Ճրագ մարմնոյ է աչք քո։ Եթէ
աչք քո պարզ իցեն, ամենայն մարմին քո լուսաւոր
եղիցի։ Իսկ եթէ չար իցեն, մարմին քո խաւարային
եղիցի։ Արդ եթէ լոյս որ է ի քեզ՝ խաւար է,
խաւարն որչա՞փ։

Եւ ի խօսելն զայդ՝ խնդրեաց զնա փարիսեցի
մի՝ զի ճաշակեսցէ ընդ նմա։ Եւ մտեալ նստաւ։
Փարիսեցին սկսաւ խորհել ընդ ինքեան եւ ասել.
Զի՞ ոչ լուաց նախ քան զճաշակելն։ Եւ ասէ
Տէր ցնա. Արդ դուք զկողմն բաժակին եւ զկա-
թսայիցն մաքրէք, եւ ներսն ձեր լի է յափշտակու-
թենէ եւ չարութենէ։ Անմիտք, ոչ որ զարտաքինն
արար՝ զներքինն ոչ արար։ Այլ զոր ինչ ունիք՝
տուք ողորմութիւն, եւ ահա ամենայն ինչ մաքուր
լինի ձեզ։ Բայց վա՛յ ձեզ փարիսեցիք, զի տա-
սանորդ առնէք զանանուխ եւ զդաղձ եւ զամե-
նայն ընդեղէն, եւ անցանէք զդատաստան եւ
զսէր Աստուծոյ։ Զայդ պարտ էր առնել, եւ զայն
մի՛ անցանել։ Վա՛յ ձեզ փարիսեցիք, զի սիրէք
զաթոռ ժողովոց եւ զողջոյն յերեսաց ի հրապա-
րակս։ Վա՛յ ձեզ, զի էք որպէս զգերեզմանս
անյայտս, եւ մարդիկ անգիտանան ընթանան
ի վերայ։

Պատասխանի տայ ցնա ոմն ի փաստաբանացն
եւ ասէ. Վարդապե՛տ, զայդ ասելով զմեզ եւս
նախատես։ Եւ նա ասէ. Վա՛յ եւ ձեզ փաստա-
բանք, զի բարդ հոգւոց դնէք ի վերայ մարդկան,
եւ դուք ոչ մատամբ ձերով շօշափէք զբարդսն։
Վա՛յ ձեզ, զի շինէք զգերեզմանս մարգարէիցն,
եւ հարք ձեր սպան զնոսա։ Ապա վկայ էք եւ
հաճոյանայք գործոց հարցն ձերոց, զի նոքա
սպան զնոսա, եւ դուք շինէք զգերեզմանս նոցա։
Վասն այնորիկ եւ իմաստութիւն Աստուծոյ ասաց.
Առաքեցից առ նոսա մարգարէս եւ առաքեալս,
եւ ի նոցանէ սպանցեն եւ հալածեսցեն։ Խնդրեսցի
յազգէ զայդմանէ զարիւն ամենայն մարգարէիցն
որ հեղաւ յաշխարհէ, սկսեալ յարենէ մինչեւ
յարիւն Զաքարիայ որ կորեաւ միջի սեղանոյն
եւ տանն։ Ոչ ասեմ ձեզ, զի խնդրեսցի յազգէ
զայդմանէ։

Եւ ի խօսելն զայդ՝ սկսան գրագէտքն եւ փա-
րիսեցիքն ամենայնիւ ստիպել զնմանէ, եւ
զբերանոյ նորա խնդրել, զի գտցեն ինչ ի բերա-
նոյ նորա, զի մեղադրեսցեն զնա։ Ի միում ժա-
մանակի ժողովեցան ամբոխք բիւրք, մինչեւ
զմիմեանս կոխկրտել։ Եւ սկսաւ ասել ցաշա-
կերտսն իւր նախ քան զամենայն. Զգուշացարո՛ւք
ի խմորոյ փարիսեցւոցն, որ է կեղծաւորութիւն։
Եւ ոչ է ինչ ծածուկ, որ ոչ յայտնեսցի, եւ ոչ
գաղտնի, որ ոչ գիտասցի։ Վասն որոյ զոր ինչ
ասացէք ի խաւարի, ի լուսոյ լուարուք։ Եւ զոր
ինչ ի ականջս խոսեցարուք ի սենեակս, քարոզեսցի
ի տանիսն։ Ասեմ ձեզ բարեկամաց իմոց, մի՛
երկնչիք ի սպանանելոցն զմարմինն, եւ զայնոսիկ
ոչ կարեն առնել ինչ աւելի։ Այլ ցուցից ձեզ
զոմն զոր երկնչիցիք։ Երկնչեցարո՛ւք ի սպա-
նանելոյ զոր ունի զիշխանութիւն ի գեհեն
ձգել։ Ասեմ ձեզ, զայնմանէ երկնչեցարո՛ւք։
Ոչ հինգ ճնճղուկք երկուս դահեկանաց վաճառին,
եւ ոչ մի ի նոցանէ մոռացեալ է առաջի Աստուծոյ։
Այլ եւ ամենայն հարք գլխոյ ձերոյ համարեալ
են։ Մի՛ երկնչիք, դուք բազում ճնճղուկաց
գերագոյնք էք։

Եւ ասեմ ձեզ, ամենայն որ խոստովանեսցի
զիս առաջի մարդկան, եւ զՈրդի մարդոյ խոստո-
վանեսցի առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ։ Եւ որ
ուրանայ զիս առաջի մարդկան, ուրացեալ լիցի
առաջի հրեշտակաց Աստուծոյ։ Եւ ամենայն որ
ասիցէ բան ընդդէմ Որդւոյ մարդոյ, թողցի նմա։
Եւ որ հայհոյեսցէ ընդդէմ Հոգւոյ սրբոյ, ոչ
թողցի նմա։ Եւ յորժամ տարիցեն զձեզ ի ժո-
ղովարանս եւ առաջի իշխանաց եւ զօրութեանց,
մի՛ հոգայք զինչ պատասխանի տաջիք, կամ զինչ
ասիցէք։ Զի Հոգին Սուրբ ուսուսցէ ձեզ ի նմին
ժամու զինչ պարտ իցէ ասել։

Եւ ասաց ոմն ցնա ի բազմութենէն. Վարդապե՛տ,
ասա եղբաւր իմում զի բաժանեսցէ ընդ իս զժա-
ռանգութիւնն։ Եւ նա ասէ ցնա. Մարդի՛, ո՞վ
կարգեաց զիս դատաւոր կամ բաժանարար ի
վերայ ձեր։ Եւ ասէ ցամբոխսն. Զգուշացարո՛ւք
եւ պահեցարուք յամենայն պղծութենէ եւ ագա-
հութենէ, զի ոչ ոք կեանքն իւր ի բազմութենէ
ինչից ունի։ Եւ ասաց առակ մի ցնոսա՝ եւ ասէ.
Մարդոյ մի հարուստի բերեալ էր արտ նորա։
Եւ խորհէր ընդ ինքեան՝ եւ ասէր. Զի՞ արասցեմ,
զի ոչ ունիմ ուր զպտուղս իմ ժողովեցից։ Եւ
ասէ. Զայդ արասցեմ. քակեցից զամբարս իմ,
եւ մեծագոյնս շինեցից, եւ ժողովեցից անդ զամե-
նայն զբերս իմ եւ զինչս իմ։ Եւ ասասցեմ անձին
իմում. Անձնի՛ իմ, ունիս բազում ինչս ի բազում
ամս դիզեալ, հանգիր, կե՛ր, արբ՝ ուրախ լեր։
Եւ ասէ Աստուած ցնա. Մարդի՛, յայսմ գիշերի
զանձն քո պահանջեն ի քէն, եւ զոր ինչ պատ-
րաստեցեր՝ ո՞ւմ եղիցին։ Այսպէս է որ գանձ
ժողովէ իւր եւ ոչ է մեծատուն առ Աստուած։

Ասէ ցաշակերտսն իւր. Վասն այնորիկ ասեմ
ձեզ, մի՛ հոգայք զանձինս ձեր զինչ կերիցէք,
եւ ոչ զմարմինս ձեր զինչ հագիջիք։ Զի անձն
աւելի է քան զկերակուր, եւ մարմին քան զհա-
գուստ։ Հայեցարո՛ւք ի ագռաւս, զի ոչ սերմա-
նեն եւ ոչ հնձեն, որոց ոչ է գանձարան եւ ոչ
շտեմարան, եւ Աստուած կերակրէ զնոսա։ Որ-
չա՞փ եւս առաւել դուք քան զհաւսն։ Եւ ո՞ր
ոք ի ձէնջ հոգալով կարէ յաւելուլ ի հասակ իւր
կանգուն մի։ Եւ եթէ զայդչափ ոչ կարէք, զի՞
զայլ հոգայք։ Հայեցարո՛ւք ի հաւսն, զի ոչ
գործեն եւ ոչ ջրեն, եւ ոչ ունին ինչ ի տունս
իւրեանց, եւ Աստուած կերակրէ զնոսա։ Որչա՞փ
եւս առաւել դուք քան զհաւսն։ Եւ ո՞ր ոք ի
ձէնջ հոգալով կարէ յաւելուլ ի հասակ իւր կան-
գուն մի։ Եւ եթէ զայդչափ ոչ կարէք, զի՞ զայլ
հոգայք։ Հայեցարո՛ւք ի հաւսն, զի ոչ գործեն
եւ ոչ ջրեն, եւ ոչ ունին ինչ ի տունս իւրեանց,
եւ Աստուած կերակրէ զնոսա։ Որչա՞փ եւս առա-
ւել դուք քան զհաւսն։ Եւ ո՞ր ոք ի ձէնջ հոգալով
կարէ յաւելուլ ի հասակ իւր կանգուն մի։ Եւ
եթէ զայդչափ ոչ կարէք, զի՞ զայլ հոգայք։
Հայեցարո՛ւք ի հաւսն, զի ոչ գործեն եւ ոչ ջրեն,
եւ ոչ ունին ինչ ի տունս իւրեանց, եւ Աստուած
կերակրէ զնոսա։ Որչա՞փ եւս առաւել դուք քան
զհաւսն։ Եւ ո՞ր ոք ի ձէնջ հոգալով կարէ յաւելուլ
ի հասակ իւր կանգուն մի։ Եւ եթէ զայդչափ ոչ
կարէք, զի՞ զայլ հոգայք։ Հայեցարո՛ւք ի հաւսն,
զի ոչ

վեհից վիճակ՝ ի ինքեան պատ-
գեացն ոխտի։ Այլ կէն-
դանին՝ լուսատուացն ի մէջ մեզուց փոխ-
ցաւ։ 2 Ի մանկի ի պատ-
ի լրմանց հոգւոյն զարմա-
ցեալ և խնամանացեալ, ա-
տեաց զայս չարաց ընթաց
մանն։ Այլ զուբ ընդ
հին մի, 3 ի պատկեր իւր
կերպաւորեաց. և յաղթօղ
մաշու երևեալ ցուցանէ։
Այլ գերակայ ապականեալ
յայտնեցաւ։ 4 Այլ զնա-
ակ աւետաւորական ո-
ոյն ձգանց՝ արհամարհ ի
գլուխ իւր կապեաց։
Այլ կայսերական դիմաց՝
աշագին տեսաւորեցաւ։
Այլ ի մեզրական գործա-
կանի՝ արդարեալ ազգումն
ամենայն։
Ասացեալ վասն կե-
դանական յարատե-
ան։ Ընդդէմ հա-
գոյ՝ հաստատեաց հետեւա-
նաց հաստատեցոյ։ Ի սո-
ոյ ամենայն ստեղծուածոց
ոյ ի մէջ մեզուաւորաց փոխ-
ցաւ։ 2 Ի մանկի ի պատ-
ի լրմանց հոգւոյն զարմա-
ցեալ և խնամանացեալ, ա-
տեաց զայս չարաց ընթաց
մանն։ Այլ զուբ ընդ
հին մի, 3 ի պատկեր իւր
կերպաւորեաց. և յաղթօղ
մաշու երևեալ ցուցանէ։
Այլ գերակայ ապականեալ
յայտնեցաւ։ 4 Այլ զնա-
ակ աւետաւորական ո-
ոյն ձգանց՝ արհամարհ ի
գլուխ իւր կապեաց։
Այլ կայսերական դիմաց՝
աշագին տեսաւորեցաւ։
Այլ ի մեզրական գործա-
կանի՝ արդարեալ ազգումն
ամենայն։

վայրաբերեաց։ Արդ կէն-
դանի զօրէն՝ մեռեալ ա-
ստկանան ասէին։ Ընդդէմ
դիւսգուածեղ գաւառն՝ հա-
ւատոյն բանին մնեցաք։
Արդ նահատակ հանդիսա-
յարդաւ՝ ի կատարածի լը-
մանն գոչեաց։ Այլ որպէս
խրոխտոյս բոլորից երկրի, ի
մերձանակ հակառակ ձայ
նեաց։ Այլ երբ նախաղա-
ի իղ առաջնորդական՝ յան
ատրակոյն յարկ հրամի-
րեաց։ Այլ գայթակղեցաւ
անձանց, յարուցիչ ձեռն
կարկառեաց։ Այլ զձեղացն
կաւ, աղօթիցն առաքե
խոշեաց։ Այլ զարհատոսէն
ատաց՝ մայթանացն հայց-
մանբ կրկնեաց։ 5 Այ՞սօ-
և կենաց, երկատեալ բա-
րուն բարդեաց։ Ո՞հան
գառնանն ակնէն, փրկու-
ի ամանդ մերձեցաց։
Ո՞գերեալ մուրհակ պար-
տուցս գոյլ, պարգեւական
բանին պատառեաց։ Ո՞ար
ձամբ փրկանաց անցուցեալ
ղարեալ՝ ոչ գրաւեաց։

1 Կոր. 4 · 10
2 Կոր. 11 · 29
Եփես. 4 · 10
3 Կոր. 11 · 1
4 Հռոմ. 5 · 7
1 Պետ. 2 · 15

Եսայի ԼԳ

Եսայի ԼԴ

Եսայի ԼԵ

Եսայի ԼԶ

Եսայի ԼԷ

Եսայի ԼԸ

Եսայի ԼԹ

Եսայի Ի

Եսայի ԻԱ

Եսայի ԻԲ

Եսայի ԻԳ

Եսայի ԻԴ

Եսայի ԻԵ

Եսայի ԻԶ

Եսայի ԻԷ

Եսայի ԻԸ

Եսայի ԻԹ

Եսայի Լ

Եսայի ԼԱ

Եսայի ԼԲ

Եսայի ԼԳ

Եսայի ԼԴ

Եսայի ԼԵ

Եսայի ԼԶ

Եսայի ԼԷ

Եսայի ԼԸ

Եսայի ԼԹ

Եսայի Ի

Եսայի ԻԱ

Եսայի ԻԲ

Եսայի ԻԳ

Եսայի ԻԴ

Եսայի ԻԵ

Եսայի ԻԶ

Եսայի ԻԷ

Եսայի ԻԸ

Եսայի ԻԹ

ցանկանաց ամբարիշտն։
Ի պատասխան պղնձի պատրաստակեցաւ, բան երեսկայի բանակատրաստեաց։ Մի՛ինչ զի զՅովսաւոն գիշատարերով աստուածօր, աղեղարձ մինչ գամոյն նոսիւք ունի հանդերձեալ զատագոյնից յոտատրել։ Ա՛ւ ի նոյն ինքն կեցեալ կայ կանգուն՝ ան դադարելի նորոգ անկոր ծան մկնոտրակաւ երկնի և երկրի։
Ո՛վ նահատակ յաղթող ազգ հանդիսի։ Ո՛վ ապատազէն ազի, այս ձա կատա։ Ո՛վ մարտիկ բա բերուած, այս առապարիսի։ Ո՛վ վիշտ ձգմարիտ, այս պարգեւ։ Ո՛վ ամբոխ հոգի խնկերի, այս վիճա գունի։ Ո՛վ պեռ պան ծալի, այս առաքեալ։ Ո՛վ գառնատեր գրուածոտ, այնմիկ առնի։ Ո՛վ պատկառեալ պայծառ, այնր հրապարակի։ Ո՛վ ազգի պերճալի, այնր քա ղաքի։ Ո՛վ ժառանգ պղ

քարհնոյսատեսին մեծի, վերնայինն երկրի ընծայել։ Ո՛վ լերդ զգիտնայ զոր ոչ մարտակից, զմարմնոյս ընտրեալ վիճակ։ Ա՛յլ այն ընդ ամենի իւրոյ միջատակ, զա մենակալ զօրութիւն էին հրաւիրեալ։
Ա՛յլ այդ՝ արժանապէս և իրաւացոյս համարձակութեան այսպանեաց փառաց սկիզբ գտանեցաւ։ Զոր ոչ պատշաճ ի վեր ամբարձեալ առ հասարակաց անկատարութեան։ Ա՛յլ ի մատուցանելոցն մկրտից մնալոցն, զանձա խել պարգեւին անկեաց։ որով յոտացոյց և եղոյց գործութիւնն կինդանութեան։ Ա՛ստուածակերպ գեղ ասէ ցանկոյն հաւատոյ։
Ա՛շխատակ կանգնեցաւ ըզ բարեաիսկ գիտութիւն ընդունին։ Ա՛յնպէս հիմնարցան գրով նկարեալ քաջութեան երեսք։ Ա՛ռաքեալն հաստատեալ կին նոյ կառուցան հաւատոյ հաստեալ երկիր։ Ա՛յլ ոչ երկայնիմաց ձգեցաւ ճակիր ընդ ոտիւ։

1 Կոր. 1 · 18
Յհ. ա՛ 4 · 24

յաւելուած յաւուցդ ամին։
զօրուն։ Ա. յաւելու միշտ և
Աթում վասք պատիւ և
և գնացուց առ Տոգիլ։
Աթում կացուցեալ
նստէր, զԱրդիլ միաժին՝
ուսք ձայնիւ։ զՏայեդ երկ
փառաւորեցաւ զերկնա-
ստացեալ։ Ա. ի վասս
ատեան գործել ժամանակաւ՝
զԱրտաշեսեան միսի կին
ձեռն։ Աթում կացուցեալ
Տաճատայ։ Ա. ի վասս
Տաճատոյ մատակ
ցաւոյ ամիսք միշտ ի գործ
պատճառացեալ՝ բեւեռել
յօդս, Տաճատոյ պընդ
տակէ։ Ա. ի վասս ոտից
անտառապատ առ գետ հր
տուիլ։ Ա. հոգիլի զօրա-
գիշեր օրհնեալ՝ ժամադա-
կեացին կատարելապես զայս
պատգէն առաւ։ զի ոչ ըն
գետոյ գոմ լցեալ։ և գժըդ
կեացի՝ ի պէս պէս ախտից
կոլոտասպատոյ անձին և
մարդոյ՝ բարեխօսեալ հայց
ցաւն աղօթից սրբոյ Տաճ
բոյ։ Աթում կացուցեալ
Տաճատոյ։ Ա. ի վասս
ատեան ժամանակաւ՝
զԱրտաշեսեան միսի կին
ձեռն։ զՏայեդ երկ
փառաւորեցաւ զերկնա-
ստացեալ

ամենայն : Աւասի յօրինակ
նորոց վիճակեցաւ՝ զնուանել
խուռներն աշխարհատարած
անդադրութեանն՝ հնին նը
մանաւանդ պերճասիրտ ոմն
պատրաստութեանն՝ վայելչա-
կան հրաշազարդութեանբ՝ շրջ
մանր քո՛ի չուրս՝ բանիւ
բղխեցուցեալ ի լոյս փոխեցաւ։
Ո՞հմ բնակչացն զերկրպագ
գոհ քոմ գա՛։

Ի ջօրս վերինս փառաւո-
րեցաւն ։ արբասանեալ կայզ
սիրէ ամենից ։ 3 Ի կատակ
օրինացն և մարգարէիցն՝
ազգութիւն և պատճառ ։
4 Ի ասաս խնամոցեն և
քարոզչացն՝ առակիչ եղեր ։
5 Ընդունել աշխատ եւ
ձոյլ կենդանեաց ։ 5 Ջանգիր
ձիւլ երկնից ։ և առ նոյնն՝
սիրելագործելոյդ ծովուն
ցամաքիլ ։ Ի Ժամանակ շրջ
քանդ առակի ձայնիցն՝ ոչ
նուազեալ մարգարեից՝
յայլ կրաւէր նորոգ պատ-
ճառս չունելոյ ։ 6 Ջորմ առաքիչ
եղեալ ։ և առնլ

(ա)

Ա՛նուշ լիւր
աչ ։ փառակից տէ-
րոյ ։ Ընդառ ջո
լութիւն ։ ահեղ մեծութիւն ։
անբասիր բնութիւն ։ Ի ոյս ի
լուսոյ ։ Ոգի բարձրելոյ ։
Պատիւք անմոխրոյ՝ պատիւ
անջինելոյ ։ Ջասակիչ հոգ-
ւոց՝ Ջանգիրգիրիչ մտաւնոց ։
Ի Ջուռն պատուելոյ, Ջմայրիսա
բարի ։ անեղծանելի ։
Ի Ջամիկ ընդ հօր ։ և ասր բո
լորից ։ Ի Ոյս ընկալելոյ զբեր
նեղութեանդ քոմ գա՛ս ։
պատրաստեալ ։

Ի Ջարուն հանճարոյ ։ տե-
սութիւն մերոյ ։ անխափան
մանելի խորհրդ ասասծոյ ։
Որ գոն միայն սիրելի Ոյ-
կոմիչ տեսութեան ։ Ոգի տիրական ։ ու-
րոյն կերպ պատուական ։ Ի ասաս
եղեալ ։

(ա)

Ա՛նուշ լիւր
աչ ։ փառակից տէ-
րոյ ։ Ընդառ ջո
լութիւն ։ ահեղ մեծութիւն ։
անբասիր բնութիւն ։ Ի ոյս ի
լուսոյ ։ Ոգի բարձրելոյ ։
Պատիւք անմոխրոյ՝ պատիւ
անջինելոյ ։ Ջասակիչ հոգ-
ւոց՝ Ջանգիրգիրիչ մտաւնոց ։
Ի Ջուռն պատուելոյ, Ջմայրիսա
բարի ։ անեղծանելի ։
Ի Ջամիկ ընդ հօր ։ և ասր բո
լորից ։ Ի Ոյս ընկալելոյ զբեր
նեղութեանդ քոմ գա՛ս ։
պատրաստեալ ։

Ի Ջարուն հանճարոյ ։ տե-
սութիւն մերոյ ։ անխափան
մանելի խորհրդ ասասծոյ ։
Որ գոն միայն սիրելի Ոյ-
կոմիչ տեսութեան ։ Ոգի տիրական ։ ու-
րոյն կերպ պատուական ։ Ի ասաս
եղեալ ։

1 Ի Նիմ
1 · 2
2 Ի Ոյս
6 · 3
3 Ի ասր
1 · 11
4 Ի ասր
14 · 2
2 · 2
5 Ի Ջամ
8 · 1
11 · 9
6 Ի Ոյս
13 · 21
14 · 24

վերակոչ առնելոյ տեսանել
բռ : 1 Ասաքեն եւ հան-
դարտ՝ նոյն առ հեղինե :
Պատմագրանդիչ հրամարտա-
կիզ քայլնաշրջեն պատգա-
մագրուեցան : Ընդ յաղա-
գայն առաջոյ ի հրամանէ
ցեր ամբաստանեալս : Արդ
զհանապարհ յայլմոլին մա-
հու եւ թերեւսոյ , յամե՛ն
վերջինս այսու ծանուցեր :

Ընդ ընկալ՛՛ :

Ասելոյս քեզ անեղծ եւ
նոր անուանիդ : Ընդ մեծին
խան թագաւոր երկնի :
2 Ընդնաձեռն այլ զօրիդ
թեան մարդասիրելոյն այ օ
ծումն : 3 Ներգին աղա-
նոյ ցուցեալ ի յորդանան :
Ընդառաքելոս զուգա-
թիւ ընդ հօր : Հրամանա-
ուս գործոյն յի 4 եւ ար
նորինականաց մեծին գու
շակութիւն : 5 Ի ետուքեզ լու
այ՝ հանիլ ի լերկնից թա
րօտական՝ արարչատուս ներ
գործեցելոցն : Ընդայդս դի
մայ, ի ձեռս հրամիդ, ի յամե
դարուց, ի հարս նախնեցն :

Ընդ ձեռն երկոցի տեսա
զօրինակի՝ հմայուսոյ թեան
նշանակ յայտնի : Ասնխա
գրեր կիզեք : Ակզբնա
սոյ թագաւորուեց օծ
ման իւրոյն մաքրութեան՝
առնման եւ սիմիզն :

Ընկալցիս զեր՛՛ :

Ի զարմանալոյ եւ սքան
չելոյգործս 6 հրեղեաց
ի յերեն բնաւ անթերի .
անհաս անդրադառ՝ եւ այլ
անբիծագ : Ասրեբանեալ
յօրհնեցելոյն : Ընդրեա բո
ցոյ բազմերոյ խնկոցն զնիշ
մամբ խառնելոյ : 7 Ցիս
նշմարտ մերկի աչխարհս ,
ընտրելական հրեղինոց լոյ
աշակերտելոցն : Ընաւե՛ս
լուսոյ պերճասկաւորին՝ լոյ
հրամանելոյն բազում կիրառ
մասուցանելոց քոյոց ա՛ի
րերելոյն : Ընթերցին իս
կատարս լցուցեր : Ընաւ
բանիդ վարուցեր :
Ընդ ամենայն իմաստ
նացուցեր : Ընդ ամենայն
աւետարանիդ կրկնեցեր :

1 Ընդ ձեռն երկոցի տեսա
19 · 11
2 Ընդ
61 · 1
3 Ընդ
3 · 16
4 Ընդ
1 · 11
5 Ընդ
17 · 5
6 Ընդ
2 · 28
7 Ընդ
2 · 3

մեզ՝ բարձունք և լաւ-
րինք։ Նկատելիս զբո ընա-
րեալն և զօրացուցեալ ի
հանդիսս քոմ պատուիրա-
նիդ։ Օ՛ թագաւորացեալ
ևր դիւռոդութիւն՝ զոյնա-
կրօն պատուոյդ արարած։
Օ՛ այդպէսն գաւանեալ ընտ-
րութեան՝ որ ընդ քեզնէ
կցորդութ։ Օ՛ պետս վար-
ժից կրթութեան՝ որ ընդ
քեզնէ դաստանութիւն։
Օ՛ բազմամանեայ գո-
ւարա դասուց յանուն քո
ժողովեցոյս։ Օ՛ քարեպաշտ
թագաւորդ մեր՝ իւրով
գնահատուն։ Օ՛ ընտրոդ
և զօրապետդ, տէրութեդ
քոյ պաշտօնեից։ Ձիսո-
կանդ և հեռաւորդ։ Ա-
կանդ և քաղաքացիդ։
Ախտաւորդ և նըւիրե-
ղդ։ Պատճառդ և ամե-
նայն մարդկան հասակդ։
Ար հովութիւս և բարեխո-
ցութեանս՝ ամենասուրբ տէր
Հոգւոյդ՝ ի պետս կար-
ելոյ փրկութեան քոմդ ա-
ղաչեցաք։ Ընդ ամե-

մեզ՝ բարձունք և լաւ-
րինք։ Նկատելիս զբո ընա-
րեալն և զօրացուցեալ ի
հանդիսս քոմ պատուիրա-
նիդ։ Օ՛ թագաւորացեալ
ևր դիւռոդութիւն՝ զոյնա-
կրօն պատուոյդ արարած։
Օ՛ այդպէսն գաւանեալ ընտ-
րութեան՝ որ ընդ քեզնէ
կցորդութ։ Օ՛ պետս վար-
ժից կրթութեան՝ որ ընդ
քեզնէ դաստանութիւն։
Օ՛ բազմամանեայ գո-
ւարա դասուց յանուն քո
ժողովեցոյս։ Օ՛ քարեպաշտ
թագաւորդ մեր՝ իւրով
գնահատուն։ Օ՛ ընտրոդ
և զօրապետդ, տէրութեդ
քոյ պաշտօնեից։ Ձիսո-
կանդ և հեռաւորդ։ Ա-
կանդ և քաղաքացիդ։
Ախտաւորդ և նըւիրե-
ղդ։ Պատճառդ և ամե-
նայն մարդկան հասակդ։
Ար հովութիւս և բարեխո-
ցութեանս՝ ամենասուրբ տէր
Հոգւոյդ՝ ի պետս կար-
ելոյ փրկութեան քոմդ ա-
ղաչեցաք։ Ընդ ամե-

նայն սրտիւ և ամենայն
զօրութեամբ։ Ընդ ամե-
նայն ձայնիւ հնազանդե-
ցուցանեմք զանձինս մեր
քեզ։ Ոչ ուրուք ի մեզ
ամաչեցուցանես զյոյս
մեր։ Ոչ ուրուք ի մեզ
զանարգեցուցանես զհա-
ւատս մեր։ Ոչ ուրուք ի
մեզ զանհնազանդեցուցա-
նես զերկիւղածութիւն
քո։ Ոչ ուրուք ի մեզ
զանհամբերեցուցանես
զերկայնմտութիւն քո։
Ոչ ուրուք ի մեզ զան-
հաւատարմացուցանես
զհաւատարմութիւն քո։
Ոչ ուրուք ի մեզ զան-
հեղգացուցանես զսէր
քո։ Ոչ ուրուք ի մեզ
զանհամեստացուցանես
զպատկառանս քո։ Ոչ
ուրուք ի մեզ զանհոգա-
ցուցանես զհոգս քո։
Ոչ ուրուք ի մեզ զան-
հոգեցուցանես զմտա-
ցումն քո։ Ոչ ուրուք ի
մեզ զանհամարձացուցա-
նես զյուսալ ի քեզ։ Ոչ
ուրուք ի մեզ զանհա-
մարձացուցանես զխոս-
տովանութիւն քո։ Ոչ
ուրուք ի մեզ զանհա-
մարձացուցանես զաղա-
չանս առ քեզ։ Ոչ ուրուք
ի մեզ զանհամարձացու-
ցանես զաղաչանս առ
քեզ։ Ոչ ուրուք ի մեզ
զանհամարձացուցանես
զաղաչանս առ քեզ

զքեզ ընկալաւ ի տունս իւր։ Եւ
զամենայն ինչս իւր ետ ի ձեռս
նորա։

Եւ ոչ ոք էր մեծագոյն քան զնա
ի տանն իւրում, եւ ոչ ինչ ետ
նմա ի բաց քան զքեզ, զի դու
կին նորա էիր։ Եւ ասէ ցնա.
Ահա ամբարիշտ ծառայ իմ
Ովսէ՛ ոչ գիտէ զինչ գործէ ընդ
իս, զի ամենայն ինչս իմ ետ ի
ձեռս քո։ Ոչ ինչ մեծագոյն է
ի տանս քան զիս, եւ ոչ ինչ
ետ ինձ ի բաց քան զքեզ, զի
դու կին նորա ես։ Ո՞րպէս
գործեցից զչարիս զայս մեծս
եւ մեղայց առ Աստուած։ Եւ
ասէ Ովսէ՛ ցկին իւր. Ահա
ամբարիշտ ծառայ իմ Ովսէ՛
ոչ գիտէ զինչ գործէ ընդ իս,
զի ամենայն ինչս իմ ետ ի ձեռս
քո։ Ոչ ինչ մեծագոյն է ի տանս
քան զիս, եւ ոչ ինչ ետ ինձ ի
բաց քան զքեզ, զի դու կին նո-
րա ես։ Ո՞րպէս գործեցից զչա-
րիս զայս մեծս եւ մեղայց առ
Աստուած։ Եւ ասէ Ովսէ՛ ցկին
իւր. Ահա ամբարիշտ ծառայ
իմ Ովսէ՛ ոչ գիտէ զինչ գործէ
ընդ իս, զի ամենայն ինչս իմ
ետ ի ձեռս քո։ Ոչ ինչ մեծա-
գոյն է ի տանս քան զիս, եւ ոչ
ինչ ետ ինձ ի բաց քան զքեզ,
զի

լման · ասծոյզ ի յարմար
զնորին կատարումն · նկատել
զնշոյլ գոյին բնակութեդ ։
Յաւէտ անպակաս , և յո-
գիս մեր մշտ։ ։ Օ՛ոմն ա-
թոռ , և զայրն պատուակա-
գան ։ ‖ Տեղի լուսատուին
ազգիդ բոլորից ։ Այս ըն
կալցի զայ։

Ամատաղջրծ անախտա-
ւոր պատուական երկրա-
կամիդ հաճոյիդ ։ Ու յա-
րաբերեալ զոհացումն յա-
ւուրց զոյս կերպարանեն հր
ընծայեալդ իրի հաճեցար
լինիլ ։ Այս զբանին ապա-
զաւաշեմք ։ Ընդունի զեր
կին՝ և առեղ զերկնայինսն ։
3 Տասատեցեալ զադին՝ և
զկնի զաղամ ։ 4 Օ՛ոյլ
ւսած տապանին՝ և ի նմա
զապրեալսն ։ 5 Տաղաւար
նախնոյ հիւրընկալութեն
աբրահամու ։ ‖ Օ՛եալ սր
ձան և առաւ այդ ։ ‖ Ան-
դրադ մեր երից և հեծոյ
լիմանէ ։ Հարօնեան վրան
պաշտաման ։ Աստ մատ
նիլ՝ դասոյ հատուցաց՝ բարձր

* Արեան վկայիդ Աբելի ։

Գանձ բազմարի բա-
րութեդ մեծին՝ զբ
ատեալ և ծառկեալ ։
Լուսիլ անթերի՝ բերօղ
հանդոյնից ։ և զոր լինքն ի
բնաւէս ։ Օ՛որ ոչ խակ տա
նէր երկինն վերին՝ ան
վայր քան խոտան՝ երեքին ան
մատոյց ։ Ընդունելոյ ընդ
զարմից հրանիթեից զոհ
ցար ասհմանեալ ։ Ընդա
նակ պատկեր զքաւեց նր
նամոց ։ Ի յաքեռ վաստ
քաղաքեր բարձանց՝ ի վեր
գան զբան ։ Ընկալցին
զաղերս աղօթից՝ յարմարել
ինկոյք յայս յարկ ընդհրա
ւել զեւիղեցի ։ աղաչեմք
։ Ախտան պերճալի ։ կո
չեմն ընտանի ։ ձայն ախտ
ժերի ։ անպատճառելի ։ Ու
ի քեռս քերեռս հոդմայիկն
օդոյ ամենավատաց կաւա
վարեալ բազմեալ սիրտդ ։
արկեր գերզ գահոյս յաւտակ
խորհրդոյ սէրեսոց երկնից

1 ‖ Ե Կդ
8 · 2՞
2 ‖ Ա՞ոյե
66 · 1
56 · 7

3 Գ՞ոյն
2 8
+ ‖ Ե՞գ
3 · 10
5 Գ՞ոյն
28 · 2
28 · 18
28 · 12

11 Հանուրք կենդանի ընդ
այ։ Ոգեաց առնելոյ զնոսա
համեալ յն։ 12 Եւ եւս պա
րարտ՝ մածեալ արբեցիք։

Ի՚հայ ընկ՚։

Ելոյս ընդ դշխոյ հարսն
պանծալի, 13 պատկառ
ածք զարմանալիս։ Հասք
մեզամած կուսաբք բերիք
բեալ։ Եւ ի սիզբանն անդ
գծագրեցար։ Ընդ սուր ի
նորումն հանդերձեցար՝ ոս
կիամած չքնաղ գոյութբ։
14 Ընդ ետեսանելում կոյսքն
հազարք, փոխեալ առեալ
նոցին ի սիմեալ ի առիվ։
Ընկեալ լինքնին անդրա
նիմբ հօր՝ առնուլ զբերդ
կացուցչի։ 15 Ընդ լբեցեալ ո
զինն յակոբայ։ 16 Ընկալ
քեզ հինեցա պատուհանք՝
զառաքելոցն գուանդրուիս։
Ընտեսանիցէ լուսաւորութբ՝
բազմանայնոյն շքով պատու
հէտ։ Ընդգանդ մտքուբ
և ի ծնողսդ անսխալս։
17 Երկնեալ անդաստին ժո
ռանդս այ։ Ոչ օրինակ
առ ձեռն յուսալ անկնա
[illegible]

(Հ ·2)

1 գարնանին ընտրեալ ծառս։
2 Ածին առատանին տա
հաւ լուսակիր, լեառն ան
ուն այ։ 3 Ընդարձակեալ
նշան յազգս հեռաւորս,
վտակ ձայնակից կոչմանն
աշխարհի, ըստ առաւանդացն
զանձնաւ քո խորհուրդ։

Ի՚հայ ընկ՚։

Ոգեպատկեալ 4 աշտարակ
կանգնեալ երկնաբերձին,
սիմն անկործանելի և պատ
հար ամուր եղեալ պղնձի։
5 Անկիսացեալ աշտանակ լու
սոյ։ 6 Ոգին պատրիարքեալ
արբաք առաքեալ լսոյ երկ
րորդ տեսանէն եղեկիէլի։
7 Ոյր հրամբ հնձանդ եկեալ
ի ծովայ։ 8 Ի՚նդիր ի ա
մասնոյ գիմեալ ի սոսոյ
Ընտրեալ ազանց քա
նաւս։ Ընժարընթաց ի
բարբերունէ։ Ուղեալ ոգի
սիրով միտսին։ 9 Ոսկեայ
հիւսեալ մայրատախտակաւ։
10 Ի՚նարինք բեմ երկրէ ընդ
կարկեհանոյ։ Պատա
ճառ ամենայնի՝ սկսեալ
ընդ արմիանակացն՝ մինչ
ընդ արծաթերկինսն։

(Հ ·2)

պայծառ վայրաւանական
պետս, գայրեալ և հոգիս-
պղծուս վայրաւանական
պետս: 9 Եւ զվիշապն մեծ
նետեցաւ զվիշապն հին
որ կոչի սատանայ և
մոլորեցուցանէ զամենայն
աշխարհս երկրաւորս հա-
րի գետնաքարշ ելից սա-
տանայ և զհրեշտակս նորա
նոյն: 10 Եւ լուայ ձայն
մեծ ի գլուխ երկնաւորաց և
ասէր ցայսմ ժամու եղեւ
փրկութիւն և զօրութիւն
և թագաւորութիւն Աստ-
ուծոյ մերոյ և իշխանու-
թիւն Քրիստոսի նորա
զի եղեալ է մատնիչ եղ-
բարց մերոց որ մատնէր
զնոսա առաջի Աստուծոյ
մերոյ ցտուրս և ցգիշեր:
11 Եւ նոքա յաղթեցին
զնմա վասն արեան գառ-
նոյն և վասն բանի վկա-
յութեան իւրեանց և ոչ
սիրեցին զանձինս իւրե-
անց մինչև ի մահ: 12 Վա-
յելեցէք երկինք և որ
բնակեալ էք ի նոսա: Վա
երկրի և ծովու զի իջա-
նէ սատանայ առ ձեզ
զայրագին մեծաւ զի գի-
տէ եթէ սակաւ ժամ
ունի: 13 Եւ յորժամ
ետես վիշապն եթէ
անկաւ ի երկիր հալա-
ծեաց զկինին որ ծնա-
ւաւ զարու: 14 Եւ տա-
ցին կնոջն երկու թե-
ւունք արծուոյ մեծի
զի թռիցէ յանապատ
ի տեղի իւր ուր սնա-
նի անդ ժամ և ժամս
և կէս ժամու յերե-
սաց օձին: 15 Եւ
արձակեաց օձն ի
բերանոյ իւրմէ զջուր
իբրև զգետ զի զնա
զգետովն տարափեցու-
ցէ: 16 Եւ օգնեաց
երկիր կնոջն և բա-
ցաւ երկիր զբերան
իւր և կլանեաց զգե-
տն զոր արձակեաց
վիշապն ի բերանոյ
իւրմէ: 17 Եւ բարկա-
ցաւ վիշապն ընդ կնո-
ջն և գնաց պատերազ-
մել ընդ մնացեալսն
ի սերունդ նորա որ
պահեն զպատուիրանս
Աստուծոյ և ունին
զվկայութիւն Յիսուսի
Քրիստոսի: 18 Եւ
կայր ի վերայ աւազի
ծովուն:

13 1 Եւ տեսի զգա-
զանն ելանել ի ծո-
վէ ունելով եղջիւրս
տասն և գլուխս եօթն
և ի վերայ եղջիւրացն
նորա տասն պսակք
և ի վերայ գլխոցն
նորա անուն հայհո-
յութեան: 2 Եւ գա-
զանն զոր տեսի նա-
լեր էր ոտք իւր իբրև
զարջոյ և բերան նո-
րա իբրև զբերան
առիւծու և տայր
նմա վիշապն զզօրու-
թիւն իւր և զաթոռ
իւր և զիշխանու-
թիւն մեծ: 3 Եւ մի
ի գլխոցն նորա իբրև
սպանեալ մահու և
մահ նորա բժշկեցաւ
և զարմացաւ ամե-
նայն երկիր զկնի
գազանին: 4 Եւ երկ-
րպագեցին վիշապին
զի ետ զիշխանու-
թիւն գազանին և
երկրպագեցին գա-
զանին ասելով թէ
ո՞վ նման է գազա-
նիս և ո՞վ կարէ
պատերազմել ընդ
նմա: 5 Եւ ետուն
նմա բերան խօսե-
լով զհպարտութիւն
և զհայհոյութիւն և
ետուն նմա իշխա-
նութիւն առնել ա-
միսս քառասուն և
երկու: 6 Եւ բա-
ցաւ բերան նորա
ի հայհոյութիւն առ
Աստուած հայհոյել
զանուն նորա և զխո-
րանն նորա և զնո-
սա որ ի երկինս
բնակեալ են: 7 Եւ
ետուր նմա պատե-
րազմել ընդ սուրբս
և յաղթել նոցա և
ետուր նմա իշխա-
նութիւն ի վերայ
ամենայն ազգի և
ժողովրդոց և լե-
զուաց և հարանց:
8 Եւ երկրպագեսցեն
նմա ամենայն որ
բնակեալ են ի վե-
րայ երկրի որոց ոչ
գրեալ է անուն
նոցա ի գիրս կեան-
քին գառնոյն որ
սպանեալ է յաշ-
խարհէ: 9 Եթէ ոք
ունի ականջս լուցէ:
10 Եթէ ոք ի գերու-
թիւն երթայ ի գերու-
թիւն երթիցէ. եթէ
ոք սրով սպանա-
նիցէ զնա սրով
սպանանիցի: Ա-
յստեղ է համբեր-
ութիւն և հաւատք
սրբոցն: 11 Եւ տե-
սի զայլ գազան ել-
անել ի երկրէ և
ունէր եղջիւրս
երկու իբրև զեղջիւրս
գառին և խօսէր
իբրև զվիշապ:
12 Եւ զիշխանու-
թիւն առաջնոյ գա-
զանին ամենայն
առնէր առաջի նո-
ցա և արկանէր զեր-
կիր և զբնակիչս
նորա երկրպագել
գազանին առաջնոյ
որոյ բժշկեցաւ
մահ նորա: 13 Եւ
առնէր նշանս մե-
ծամեծս մինչև զի
և հուր իջուցանէր
յերկնից ի վերայ
երկրի առաջի մարդ-
կան: 14 Եւ մոլո-
րեցուցանէր զբնա-
կիչս երկրի նշանս
վասն որոց ետուր
նմա առնել առա-
ջի գազանին ասե-
լով բնակչաց երկ-
րի զի արասցեն
պատկեր գազանին
որ ունի զվէրն
սրով և կեցաւ:
15 Եւ ետուր նմա
շունչ տալ պատ-
կերին գազանին
զի և խօսեսցի
պատկերն գազա-
նին և առնիցէ զի
որ ոչ երկրպագի-
ցեն պատկերին
գազանին սպան-
անիցին: 16 Եւ
առնէր զամենայն
փոքունս և զմե-
ծունս և զհարուստս
և զաղքատս և զա-
զատս և զծառայս
զի դրոշմ տացեն
նոցա ի վերայ ա-
ջոյ ձեռին իւրե-
անց կամ ի վերայ
ճակատաց իւրե-
անց: 17 Եւ զի մի
ոք կարասցէ գնել
և վաճառել բայց
միայն որ ունիցի
զդրոշմն կամ զա-
նուն գազանին կամ
զթիւ անուան նո-
ցա: 18 Ա՛յստեղ
իմաստութիւն է.
որ ունի միտս հա-
շուեսցէ զթիւ գա-
զանին. զի թիւ
մարդոյ է և թիւ
նորա վեց հարիւր
վաթսուն և վեց:

14 1 Եւ տեսի և
ահա գառն կայր
ի վերայ լերինն Սի-
ովնի և ընդ նմա
հարիւր քառասուն
և չորք հազարք
որ ունէին զանուն
հօր նորա գրեալ
ի ճակատս իւրե-
անց: 2 Եւ լուայ
ձայն յերկնից իբ-
րև զձայն ջրոց բազ-
մաց և իբրև զձայն
որոտման մեծի և
ձայն զոր լուայ իբ-
րև զձայն քնարա-
հարաց քնարս իւ-
րեանց հարանելոց:
3 Եւ երգէին իբրև
զերգ նոր առաջի
աթոռոյն և առաջի
չորից կենդանեաց
և առաջի երէցա-
նացն և ոչ ոք կա-
րէր ուսանել զեր-
գն բայց միայն
հարիւր քառասուն
և չորք հազարքն
որ գնեալ էին յեր-
կրէ: 4 Սոքա են
որ ընդ կանայս ոչ
պղծեցան զի կու-
սանք են. սոքա են
որ հետևին գառնո-
յն ուր և երթայցէ.
սոքա գնեալ են ի
մարդկանէ պտուղ
ընծայ Աստուծոյ և
գառնոյն: 5 Եւ ի
բերանս նոցա ոչ
գտաւ նենգութիւն
զի անարատ են
առաջի աթոռոյն
Աստուծոյ: 6 Եւ
տեսի զայլ հրեշ-
տակ թռչեալ ի մի-
ջօդս ունելով զա-
ւետարանն յաւի-
տեան քարոզել
բնակչաց երկրի և
ամենայն ազգի և
ցեղի և լեզուի և
ժողովրդոց: 7 Ա-
սելով մեծաձայն
զի երկնչեցարուք
զԱստուծոյ և տա-
ցուք նմա փառս
զի եհաս ժամ դա-
տաստանի նորա և
երկրպագեցարուք
նմա որ արար զեր-
կինս և զերկիր և
զծով և զաղբերս
ջուրց: 8 Եւ զայլ
հրեշտակ երկրորդ
հետևեցաւ ասելով
թէ անկաւ անկաւ
Բաբելոն քաղաքն
մեծ զի ի գինւոյ
բարկութեան պոր-
նկութեան իւրոյ
արբոյց ամենայն
ազգս: 9 Եւ զայլ
հրեշտակ երրորդ
հետևեցաւ նոցա
ասելով մեծաձայն
եթէ ոք երկրպագի-
ցէ գազանին և
պատկերին նորա
և առնուցուն դրոշմ
ի ճակատ իւր կամ
ի ձեռն իւր: 10 Եւ
նա ևս արբցէ ի գի-
նւոյ բարկութեան
Աստուծոյ որ խառ-
նեցաւ անարգան
ի բաժակի բարկու-
թեան նորա և տան-
ջեսցի հրով և ծծմ-
բով առաջի հրեշ-
տակացն սրբոց և
առաջի գառնոյն:
11 Եւ ծուխ տան-
ջանաց նոցա ելա-
նէ յաւիտեանս յա-
ւիտենից և չունին
հանգիստ ցտուրս
և ցգիշեր որ երկ-
րպագեն գազանին
և պատկերին նո-
րա և որ առնու
զդրոշմն անուան
նորա: 12 Ա՛յստեղ
համբերութիւն սր-
բոցն է որ պահեն
զպատուիրանս Աս-
տուծոյ և զհաւատս
Յիսուսի: 13 Եւ
լուայ ձայն յերկ-
նից ասելով ինձ
գրեա՛ երանի մե-
ռելոցն որ ի Տեառ-
նէ մեռանին յայսմ-
հետէ. այո ասէ
Հոգին զի հանգչին
ի վաստակոց իւ-
րեանց և գործք
նոցա հետևին նո-
ցա: 14 Եւ տեսի
և ահա ամպ սպի-
տակ և ի վերայ
ամպոյն նստեալ
որդի մարդոյ ու-
նելով ի գլխոյ իւ-
րում պսակ ոսկի
և ի ձեռին իւրում
մանգաղ սուր:
15 Եւ զայլ հրեշ-
տակ ել ի տաճա-
րէն աղաղակելով
մեծաձայն առ նս-
տեալն ի վերայ ա-
մպոյն եթէ արձակ
մանգաղդ և հնձեա
զի եհաս ժամ հն-
ձելոյ զի սպիտակ-
եցաւ հունձ երկ-
րի: 16 Եւ արձակ-
եաց նստեալն ի
վերայ ամպոյն զմ-
անգաղդ իւր ի վե-
րայ երկրի և հնձ-
եցաւ երկիր: 17 Եւ
զայլ հրեշտակ ել
ի տաճարէն որ ի
երկինս ունելով և
նա մանգաղ սուր:
18 Եւ զայլ հրեշ-
տակ ել ի սեղանոյ
որ ունէր զիշխա-
նութիւն ի վերայ
հրոյ և աղաղակեաց
մեծաձայն առ որ
ունէր զմանգաղն
սուր ասելով ար-
ձակ զմանգաղդ
քո սուր և քաղեա
զողկոյզս այգւոյ
երկրի զի հասին
խաղողք նորա:
19 Եւ արձակեաց
հրեշտակն զմանգա-
ղդ իւր ի վերայ
երկրի և քաղեաց
զայգի երկրի և
ձգեաց ի հոսս մե-
ծ զբարկութեան
Աստուծոյ: 20 Եւ
կոխեցաւ հոսն
արտաքոյ քաղաքին
և ել արիւն ի հոսէն
մինչև ի սանձս ձի-
ոց ի հազար և հա-
րիւր քառասուն
վաստակս:

15 1 Եւ տեսի զայլ
նշան յերկինս մեծ
և հրաշալի զչորս
հրեշտակս ունելով
զվերջին պատուհաս
զի նոքա վերջին են
զի նոցա կատարի
բարկութիւն Աս-
տուծոյ: 2 Եւ տե-
սի իբրև զծով ապա-
կենի խառնեալ հրով
և զյաղթողսն ի գա-
զանէն և ի պատկե-
րէն նորա և ի թուոյ
անուան նորա կա-
նգնեալ ի ծովեզերս
ապակենի ունելով
զքնարս Աստուծոյ:
3 Եւ երգէին զերգ
Մովսէսի ծառայի
Աստուծոյ և զերգ
գառնոյն ասելով
մեծ և սքանչելի են
գործք քո Տէր Աս-
տուած ամենակալ
արդար և ճշմարիտ
են ճանապարհք քո
թագաւոր հանդերձ-
եալ: 4 Ո՞վ ոչ երկ-
նչիցի զքէն Տէր և
փառաւորիցէ զանուն
քո զի միայն դու
սուրբ ես զի ամե-
նայն ազգք եկեսցեն
և երկրպագեսցեն
առաջի քո զի յայտ-
նեցան դատաստանք
քո: 5 Եւ յետ այսո-
ցիկ տեսի և ահա
բացաւ տաճարն
խորանին վկայու-
թեան յերկինս:
6 Եւ ելին յտաճա-
րէն եօթն հրեշտակ-
քն ունելով զեօթն
պատուհասսն հագ-
եալ զգեստ մա-
քուր և պայծառ և
ի վերայ կրծից
կապեալ գօտիս ոս-
կի: 7 Եւ մի ի չոր-
ից կենդանեացն
ետ եօթն հրեշտակ-
ացն եօթն ոսկի
լի բարկութեամբ
Աստուծոյ որ կեայ
յաւիտեանս յաւի-
տենից: 8 Եւ լցաւ
տաճարն ծխով ի
փառաց Աստուծոյ
և ի զօրութենէ
նորա և ոչ ոք կա-
րէր մտանել յտա-
ճարն մինչև կա-
տարեսցին եօթն
պատուհասքն եօթն
հրեշտակացն:

16 1 Եւ լուայ ձայն
մեծ յտաճարէն
ասելով եօթն հրեշ-
տակացն երթա՛ք
և հեղուցէք զեօթն
բաժակս բարկու-
թեան Աստուծոյ
յերկիր: 2 Եւ գնաց
առաջին և հեղոյց
զբաժակ իւր յեր-
կիր և եղև խոց
չար և ցաւագին
յայնոսիկ որ ունէին
զդրոշմն գազանին
և որ երկրպագէին
պատկերին նորա:
3 Եւ երկրորդ հե-
ղոյց զբաժակ իւր
յծով և եղև արիւն
իբրև ի մեռելոյ և
ամենայն հոգի կեն-
դանի մեռաւ յամե-
նայն որ էին ի ծո-
վի: 4 Եւ երրորդ
հեղոյց զբաժակ իւր
յգետս և յաղբերս
ջուրց և եղև արիւն:
5 Եւ լուայ հրեշ-
տակին ջուրց ասե-
լով արդար ես Տէր
որ կաս և էիր սուրբ
զի զայդպէս դա-
տեցեր: 6 Զի զա-
րիւն սրբոց և մար-
գարէից թափեցին
և արիւն տուր նո-
ցա ըմպել արժա-
նի են: 7 Եւ լուայ
զայլոցն ասելոյ
այո Տէր Աստուած
ամենակալ ճշմա-
րիտ և արդար են
դատաստանք քո:
8 Եւ չորրորդ հե-
ղոյց զբաժակ իւր
ի վերայ արեգա-
կին և տուաւ նմա
տանջել զմարդիկ
հրով: 9 Եւ տան-
ջեցան մարդիկ տան-
ջանաւք մեծաւք և
հայհոյեցին զանուն
Աստուծոյ որ ունի
զիշխանութիւն ի
վերայ պատուհասիցն
այսոցիկ և ոչ ապա-
շխարեցին տալ նմա
զփառս: 10 Եւ հին-
գերորդ հեղոյց զբա-
ժակ իւր ի վերայ
աթոռոյ գազանին
և եղև խաւար ի
թագաւորութեան
նորա և կրծէին
զլեզուս իւրեանց
ի տանջանաց: 11 Եւ
հայհոյեցին զԱս-
տուած երկնից ի
տանջանաց իւրե-
անց և ի խոցոց
իւրեանց և ոչ ա-
պաշխարեցին ի
գործոց իւրեանց:
12 Եւ վեցերորդ
հեղոյց զբաժակ իւր
ի վերայ գետոյն
մեծի Եփրատայ և
ցամաքեցաւ ջուր
նորա զի պատրաստ-
եսցի ճանապարհ
թագաւորացն յա-
րևելից: 13 Եւ տե-
սի յբերանոյ վի-
շապին և յբերանոյ
գազանին և յբե-
րանոյ սուտ մար-
գարէին երիս հո-
գիս պիղծս իբրև
զդատարկս զորտ-
նոց: 14 Եւ են
հոգիք դիւաց ար-
անց առնելով նշան-
ս որ երթան առ
թագաւորս երկրի
և ամենայն տիե-
զերաց ժողովել
զնոսա ի պատերազ-
մ յաւուր մեծի
Աստուծոյ ամենա-
կալի: 15 Ահա
գամ իբրև գող.
երանի որ արթուն
կայցէ և պահեսցէ
զհանդերձս իւր
զի մերկ չերթայ
և տեսցեն զամօթ
նորա: 16 Եւ ժո-
ղովեաց զնոսա ի
տեղի որ կոչի
եբրայերէն Հար-
մագեդոն: 17 Եւ
եօթներորդ հեղոյց
զբաժակ իւր յօդ
և ել ձայն մեծ
յտաճարէն յաթո-
ռոյ ասելով գոր-
ծեցաւ: 18 Եւ
եղեն հանդիպք և
որոտմունք և
կայծակունք և
շարժումն երկրա-
շարժ մեծ զայնպի-
սի որ չեղև ի յո-
րմէ ժամանակաց
եղև մարդ ի վերայ
երկրի այնպիսի
շարժումն երկրա-
շարժ այնքան մեծ:
19 Եւ եղև քաղաքն
մեծ ի երիս մասունս
և քաղաքք հեթա-
նոսաց անկան և
Բաբելոն մեծ յի-
շեցաւ առաջի Աս-
տուծոյ տալ նմա
զբաժակ գինւոյ
բարկութեան սաս-
տկութեան նորա:
20 Եւ ամենայն
կղզիք փախեան և
լերինք չերևեցան:
21 Եւ կարկուտն
մեծ իբրև զտաղանդ
հասանէր յերկնից
ի վերայ մարդկան
և հայհոյեցին մարդ-
իկ զԱստուած ի
պատուհասէ կարկ-
տին զի մեծ է պա-
տուհասն նորա
յոյժ:

17 1 Եւ եկն մի ի
եօթն հրեշտակացն
որ ունէին զեօթն
բաժակսն և խօսե-
ցաւ ընդ իս ասելով
եկ ցուցից քեզ զդա-
տաստան պոռնկին
մեծի որ նստի ի վե-
րայ ջուրց բազմաց:
2 Ընդ որում պոռն-
կացան թագաւորք
երկրի և արբուցին
բնակիչք երկրի ի
գինւոյ պոռնկու-
թեան նորա: 3 Եւ
տարաւ զիս ի հո-
գի յանապատ և
տեսի կին մի նստեալ
ի վերայ գազանի
կարմրի լի անուն-
ս հայհոյութեան
ունելով եղջիւրս
եօթն և գլուխս
եօթն: 4 Եւ կինն
զգեցեալ էր ծիրան
և կարմիր և ոսկե-
զարդ էր ոսկով և
պատուական քարամ-
բք և մարգարտիւք
ունելով ի ձեռին
իւրում գինի ոսկի
լի պղծութեամբ և
պոռնկութեան նո-
րա: 5 Եւ ի ճակատ
նորա անուն գրեալ
խորհրդական Բա-
բելոն մեծ մայր
պոռնկացն և պղծ-
ութեանց երկրի:
6 Եւ տեսի զկինն
արբեալ յարենէ
սրբոց և յարենէ
վկայիցն Յիսուսի
և զարմացայ տես-
ի զնա զարմացմամբ
մեծաւ: 7 Եւ ասէ
ցիս հրեշտակն ընդ
ինչ զարմացար. ես
ասացից քեզ զխոր-
հուրդ կնոջն և
գազանին որ կրէ
զնա որ ունի զեղ-
ջիւրսն եօթն և
զգլուխսն եօթն:
8 Գազանն զոր տե-
սեր էր և չկայ և
պատրաստ է ել ի
յանդնդոց և յկոր-
ուստ երթայ: Եւ
որ բնակեալ են ի
վերայ երկրի զար-
մասցին որոց ոչ
գրեալ է անուն
նոցա ի գիրս կեան-
քին յաշխարհէ
տեսեալ զգազանն
զի էր և չկայ և
պարտ է գալ: 9 Ա՛յ-
ստեղ է միտք ո-
րում իմաստութիւն
է. եօթն գլուխքն
եօթն լերինք են
ուր նստի կինն
ի վերայ նոցա և
եօթն թագաւորք
են: 10 Հինգ ի
նոցանէ անկան և
մի է և այլն ոչ
եհաս և յորժամ
եկեսցէ զսակաւ
ժամ պարտ է կա-
նգնել: 11 Եւ գա-
զանն զոր տեսեր
էր և չկայ նա ևս
ութերորդ է և ի
եօթանցն է և յկո-
րուստ երթայ:
12 Եւ տասն եղ-
ջիւրքն զոր տեսեր
տասն թագաւորք
են որ զթագաւո-
րութիւն ոչ առին
այլ զիշխանութիւն
իբրև զթագաւորս
մի ժամ առնուն
զիշխանութիւն:
13 Սոքա մի միտս
ունին և զզօրու-
թիւն և զիշխանու-
թիւն իւրեանց
տան գազանին:
14 Սոքա ընդ գա-
ռնոյն պատերազմ-
եսցին և գառնն
յաղթեսցէ նոցա
զի տէր տերանց է
և թագաւոր թա-
գաւորաց և որ ընդ
նմա են կոչեցեալք
և ընտրեալք և
հաւատարիմք: 15 Եւ
ասէ ցիս հրեշտակն
ջուրքն զոր տեսեր
ուր նստի պոռնկն
ազգք են և ժո-
ղովուրդք և ամ-
բոխք և լեզուք:
16 Եւ տասն եղ-
ջիւրքն զոր տեսեր
և գազանն սոքա
ատեսցեն զպոռնկն
և ապականեսցեն
զնա և մերկ առ-
ցեն զնա և զմարմ-
նս նորա կերիցեն
և զնա հրով այր-
ցեն: 17 Զի Աս-
տուած ետ ի սիրտս
նոցա առնել զկամս
նորա և առնել մի
միտս և տալ զթա-
գաւորութիւն իւ-
րեանց գազանին
մինչև կատարեսցին
բանք Աստուծոյ:
18 Եւ կինն զոր
տեսեր է քաղաքն
մեծ որ ունի զթա-
գաւորութիւն ի վե-
րայ թագաւորաց
երկրի:

18 1 Եւ յետ այսո-
ցիկ տեսի զայլ հրե-
շտակ իջանել յեր-
կնից ունելով զիշ-
խանութիւն մեծ և
երկիր լուսաւորե-
ցաւ ի փառաց նո-
րա: 2 Եւ աղաղակ-
եաց զօրութեամբ
ասելով անկաւ
անկաւ Բաբելոն
մեծ և եղև բնակ
դիւաց և պահա-
նոց ամենայն ոգ-
ւոյ պղծութեան և
պահանոց ամենայն
թռչնոց պղծութեան
և ատելեաց: 3 Զի
ի գինւոյ բարկու-
թեան պոռնկութեան
նորա արբոյց ամե-
նայն ազգք և թա-
գաւորք երկրի ընդ
նմա պոռնկացան և
վաճառականք երկ-
րի զօրութեամբ
պարծանաց նորա
հարստացան: 4 Եւ
լուայ ձայն այլ յեր-
կնից ասելով ել
յնմանէ ժողովուրդ
իմ զի մի մասնա-
ւորիցիք ի մեղս
նորա և ի չարչա-
րանաց նորա մի
ընկալջիք: 5 Զի
հասին մեղք նորա
մինչև յերկինս և
յիշեաց Աստուած
զանիրաւութիւնս
նորա: 6 Հատուցէք
նմա որպէս և նա
հատոյց ձեզ և
կրկնակի կրկնա-
կի տուք նմա ըստ
գործոց նորա ի
բաժակի յոր խառ-
նեաց խառնեցէք
նմա կրկին: 7 Որ-
չափ փառաւորե-
ցաւ և զհպարտա-
ցաւ նոքա տուք
նմա տանջանս և
սուգ. զի ասէ ի
սրտի իւրում նս-
տիմ թագուհի և
այրի չեմ և սուգ
չտեսանեմ: 8 Վա-
սն այսորիկ մի
օրում եկեսցեն
հարուածք նորա
մահ և սուգ և
սով և հրով այր-
եսցի զի զօրաւոր
է Տէր Աստուած
որ դատեսցէ զնա:
9 Եւ լային և
սգայցեն զնա թա-
գաւորք երկրի ո-
րոց ընդ նմա պոռն-
կացան և զհպար-
տացան յորժամ
տեսցեն զծուխ հր-
ոյ այրման նորա:
10 Կայցեն յհե-
ռաստանէ վասն
երկիւղի տանջա-
նաց նորա և ասիցեն
վա՛յ վա՛յ քաղաք
մեծ Բաբելոն քա-
ղաք զօրաւոր զի
մի ժամու եկն դա-
տաստան քո: 11 Եւ
վաճառականք երկ-
րի լային և սգայ-
ցեն զնա զի զա-
պրանս նոցա ոք
ոչ գնէ: 12 Զապ-
րանս ոսկւոյ և
արծաթոյ և քարա-
մբ պատուականի և
մարգարտիւ և բիս-
սոսի և ծիրանի և
մետաքսի և կարմ-
րի և ամենայն
փայտ սեդրենի և
ամենայն կահ ե-
ղինի և ամենայն
կահ երկաթեղինի
և մարմարեղինի:
13 Եւ դարչին և
համեմ և խունկ և
միւռոն և կնդրուկ
և գինի և իւղ և
սեւխ և ցորեն և
անասունք և ոչ-
խարք և ձիք և
կառք և մարմինք
և հոգիք մարդկան:
14 Եւ պտուղ ցան-
կութեան անձին
քո հեռացաւ ի քէն
և ամենայն քաղց-
րութիւնք և պայ-
ծառութիւնք կո-
րեան ի քէն և
այլևս ոչ գտցեն
զնոսա: 15 Վաճա-
ռականք այսոցիկ
որ հարստացան ի
նմանէ կայցեն յհե-
ռաստանէ վասն
երկիւղի տանջա-
նաց նորա լային և
սգայցեն: 16 Եւ
ասիցեն վա՛յ վա՛յ
քաղաք մեծ որ էր
զգեցեալ ծիրան և
կարմիր և ոսկեզ-
արդ էր ոսկով և
պատուական քարամ-
բք և մարգարտիւք:
17 Զի մի ժամու
աւերեցաւ այսչափ
հարստութիւն և
ամենայն կառա-
վար և ամենայն
որ ի նաւս գնայ և
նաւավարք և որ-
չափ ի ծովու գոր-
ծեն հեռաստանէ
կայցեն: 18 Եւ
տեսցեն զծուխ հր-
ոյ այրման նորա
և ասիցեն զի՞նչ
է նման քաղաքիս
մեծի: 19 Եւ հա-
նիցեն զհող ի գլուխ
իւրեանց և լային
և սգայցեն և ասիցեն
վա՛յ վա՛յ քաղաք
մեծ որ ընդ նմա
հարստացան ամե-
նայն որ ունէին
զնաւս ի ծովու ի
մեծութենէ նորա
զի մի ժամու աւե-
րեցաւ: 20 Ուրա-
խացիր ի նմանէ
երկինք և սուրբ
առաքեալք և մար-
գարէք զի դատ
ձեր դատեաց Աս-
տուած ի նմանէ:
21 Եւ առ հրեշ-
տակ մի զոր հան-
եալ զքար մի իբրև
զաղացաքար մեծ
և ետ ի ծովն ա-
սելով այսպիսի
հարուածով մեծա-
ւ հարցի Բաբելոն
քաղաք մեծ և ոչ
գտցի այլևս: 22 Եւ
ձայն քնարահարաց
և երգեցողաց և
փողահարաց և
շեփորահարաց ոչ
լուիցի այլևս ի
քէն և ամենայն
արհեստաւոր ամե-
նայն արհեստի ոչ
գտցի այլևս ի քէն
և ձայն աղաց ոչ
լուիցի այլևս ի
քէն: 23 Եւ լոյս
մոմեղէն ոչ լու-
սաւորեսցէ այլևս
ի քէն և ձայն
փեսայի և հարսի
ոչ լուիցի այլևս
ի քէն զի վաճա-
ռականք քո էին
մեծամեծք երկրի
զի ի հմայից քո
մոլորեցան ամե-
նայն ազգք: 24 Եւ
յնմա գտաւ արիւն
մարգարէից և սր-
բոց և ամենայն
սպանելոցն յերկ-
րի:

19 1 Եւ յետ այսո-
ցիկ լուայ ձայն
մեծ ամբոխի յեր-
կինս ասելով ա-
լէլուիա փրկու-
թիւն և փառք և
զօրութիւն Աստ-
ուծոյ մերոյ: 2 Զի
ճշմարիտ և արդար
են դատաստանք
նորա զի դատեաց
զպոռնկն մեծ որ
ապականեաց զեր-
կիր ի պոռնկու-
թենէ իւրմէ և
վրէժ հատոյց զա-
րիւն ծառայից
իւրոց յձեռաց նո-
ցա: 3 Եւ երկրոր-
դեցին ասելով ա-
լէլուիա և ծուխ
նորա ելանէ յաւի-
տեանս յաւիտենից:
4 Եւ անկան քա-
ռասուն և չորք
երէցանքն և չոր-
քին կենդանիքն և
երկրպագին Աս-
տուծոյ որ նստի
ի վերայ աթոռոյն
ասելով ամէն ալէ-
լուիա: 5 Եւ ել
ձայն յաթոռոյն
ասելով օրհնեցէք
Աստուծոյ մերոյ
ամենայն ծառայք
նորա և որ երկն-
չիք զնմանէ փոք-
րք և մեծք: 6 Եւ
լուայ իբրև զձայն
ամբոխի բազմու-
թեան և իբրև զձայն
ջրոց բազմաց և
իբրև զձայն որո-
տման մեծի ասելով
ալէլուիա զի եր-
կիր տիրեաց Տէր
Աստուած ամենա-
կալ: 7 Ցնծասցուք
և ուրախ լիցուք
և տացուք նմա
փառս զի եհաս
հարսանիք գառնոյ
և կին նորա պատ-
րաստեաց զանձն
իւր: 8 Եւ տուաւ
նմա զգենուլ ծի-
րան մաքուր և
պայծառ զի ծի-
րանն արդարու-
թիւնք սրբոցն են:
9 Եւ ասէ ցիս
գրեա՛ երանի որ
ի հարսանիս գառ-
նոյն կոչեցեալ են
և ասէ ցիս ճշմա-
րիտ բանք Աստ-
ուծոյ են սոքա:
10 Եւ անկայ առ
ոտս նորա երկր-
պագանել նմա և
ասէ ցիս տես մի
արասցես զայդ
զի ծառայ ընկեր
քո եմ և եղբարց
քոց որ ունին զվկ-
այութիւն Յիսուսի
զՍուրբ Հոգին
երկրպագեա՛ Աս-
տուծոյ. զի վկայ-
ութիւն Յիսուսի
է հոգի մարգարէ-
ութեան: 11 Եւ
տեսի զերկինս
բացեալ և ահա
ձի սպիտակ և
որ նստէր ի վե-
րայ նորա կոչեցեալ
հաւատարիմ և ճշ-
մարիտ և արդա-
րութեամբ դատէ
և պատերազմի:
12 Եւ աչք նո-
րա իբրև զբոց-
ոյ հրոյ և ի գլխոյ
նորա պսակք բազ-
մաք ունելով ան-
ուն գրեալ զոր ոչ
ոք գիտէ բայց
միայն նա: 13 Եւ
հագեալ էր զգես-
տ արեամբ ցող-
եալ և կոչի անուն
նորա Բան Աստ-
ուծոյ: 14 Եւ զօր-
քն որ յերկինս
էին հետևեցան նմա
ի ձիս սպիտակս
հագեալ զգեստ
սպիտակ մաքուր
և պայծառ: 15 Եւ
ի բերանոյ նորա
ել սուր երկսայր
զի նովաւ հարցէ
զազգսն և նա հո-
վիւ լիցի նոցա
երկաթեղինի և նա
կոխէ զհնձան գի-
նւոյ բարկութեան
և սրտմտութեան
Աստուծոյ ամենա-
կալի: 16 Եւ ունի
ի հանդերձի և ի
բազկի իւրում
անուն գրեալ թա-
գաւոր թագաւորաց
և տէր տերանց:
17 Եւ տեսի զայլ
հրեշտակ կանգնեալ
ի մի ի արեգակն
և աղաղակեաց
մեծաձայն ասելով
ամենայն թռչնոց
որ թռչին ի մի-
ջօդս եկայք ժող-
ովեցարուք ի ճա-
շակ մեծի Աստ-
ուծոյ: 18 Զի կե-
րիցէք զմարմինս
թագաւորաց և
զմարմինս հազա-
րապետաց և զմ-
արմինս զօրաւոր-
ացն և զմարմինս
ձիոց և հեծելոցն
և զմարմինս ա-
մենայն ազատաց
և ծառայից և փո-
քունց և մեծունց:
19 Եւ տեսի զգա-
զանն և զթագա-
ւորս երկրի և զզ-
օրս նոցա ժողով-
եալ առնել պատե-
րազմ ընդ նստե-
լոյն ի վերայ ձիոյն
և ընդ զօրին նո-
րա: 20 Եւ կալա-
ւան գազանն և
ընդ նմա սուտ մար-
գարէն որ արար
նշանս առաջի նո-
ցա որով մոլորե-
ցոյց զնոսա որ
առին զդրոշմն գա-
զանին և որ երկր-
պագին պատկերին
նորա. կենդանի
արկանեցան երկու-
քեան սոքա ի ծո-
վ հրոյ այրելոյ
զկայրեցեալ: 21 Եւ
զայլսն սրով սպան-
անիցէ որ նստէր
ի ձիոյն որ ել ի
բերանոյ նորա և
ամենայն թռչունք
կշտացան ի մարմ-
նոց նոցա:

20 1 Եւ տեսի զայլ
հրեշտակ իջանել
յերկնից ունելով
զբանալի անդնդոց
և շղթայ մեծ ի
ձեռին իւրում:
2 Եւ կալաւ զվի-
շապն զօձն հին
որ է սատանայ և
կապեաց զնա հա-
զար ամ: 3 Եւ
ձգեաց զնա ի հոս
և կնքեաց ի վերայ
նորա զի մի մոլո-
րեցուցանիցէ զազ-
գսն մինչև կատա-
րեսցին հազար ամ-
քն և յետ այսո-
ցիկ պարտ է նմա
արձակել սակաւ
ժամ: 4 Եւ տե-
սի զաթոռս և նս-
տեալս ի վերայ
նոցա և դատաս-
տանն տրեալ է
նոցա և զհոգիս
սրբոցն որ սպան-
անեալ էին վասն
վկայութեան Յի-
սուսի և վասն
բանի Աստուծոյ
և որ ոչ երկրպա-
գեցին գազանին
և պատկերին նո-
րա և ոչ առին
զդրոշմն նորա ի
ճակատս և ի ձեռս
իւրեանց և կեցին
և թագաւորեցին
ընդ Քրիստոսի
հազար ամ: 5 Եւ
մեռեալքն ոչ կեցին
մինչև կատարեսցին
հազար ամքն. ա-
յս է յարութիւն
առաջին: 6 Երա-
նի և սուրբ է որ
ունի զբաժին ի
յարութեան առա-
ջնում. զսոսա ոչ
է իշխանութիւն
երկրորդ մահու
այլ եղիցին քա-
հանայք Աստուծոյ
և Քրիստոսի և
թագաւորեսցեն ընդ
նմա հազար ամ:
7 Եւ յորժամ կա-
տարեսցին հազար
ամքն արձակեսցի
սատանայ ի բան-
տէ իւրմէ: 8 Եւ
ելցէ մոլորեցու-
ցանել զազգսն որ
են ի չորս կող-
մանս երկրի զԳոգ
և զՄագոգ ժողով-
ել զնոսա ի պա-
տերազմ որոց թիւ
է իբրև զաւազ ծո-
վու: 9 Եւ ելին
ի լայնութիւն եր-
կրի և պատեցին
զբանակ սրբոցն և
զքաղաքն սիրելի
և իջին հուր յեր-
կնից ի վերայ նո-
ցա և կերիցէ զնո-
սա: 10 Եւ սատա-
նայ որ մոլորեցու-
ցանէր զնոսա ար-
կանեցաւ ի ծով
հրոյ և ծծմբոյ
ուր և գազանն և
սուտ մարգարէն
և տանջեսցին ցտ-
ուրս և ցգիշեր
յաւիտեանս յաւի-
տենից: 11 Եւ տե-
սի զաթոռ մեծ
սպիտակ և զնս-
տեալն ի վերայ
նորա յորմէ փա-
խեան երկիր և
երկինք և տեղի
չգտաւ նոցա:
12 Եւ տեսի զմե-
ռեալսն մեծս և
զփոքունս կանգ-
նեալս առաջի աթ-
ոռոյն և գրքերն
բացեալք էին և
այլ գիրք մի բա-
ցեալ է որ է կեան-
քին և դատեցան
մեռեալքն ի գրոց
յայնցանէ ըստ
գործոց իւրեանց:
13 Եւ ետ ծովն
զմեռեալսն որ ի
նմա էին և մահ
և դժոխք ետուն
զմեռե

Գանձ անքննին . ծած
կեալ մեծուի . զո
րըշ աչսաւր՝ սիրտ
բառին : Երկրաբարեան ան-

* Լուսին Լուսինոյ Հուր

պատասխանութեան՝ զուտա-
ձիին անմահից կենաց ըզ
կարապետն կոչման արձ ,
և զպատկին մարդարէութեան ,
առաքելով և մկրտեմբ :
Եւ որ մերն է լուսաւորիչ՝
հանդերձ միանձամբք հոգ
նաւորք . որք են ժառանգ
ալ՝ ծննեալ յերկրէգրուհի
ալ աւազանաւն՝ անանձր
պետ հոգեւորիմ թիւ :
Յորում կրկին հայցեցաք
նորոգել զիոքրն Հ՚ի մեծ
լայնութիւն փառաց՝ անսա
կառնակ բացարձակութիւ
զմայրն մարդոյ զաւակօք
հանդերձ , ոչխարիք պատ
կերով յայնմ առագաստի
յաւուր աշխատ երեսանն
մեծիդ այ : Եւ այժմ ո-
ղորմեաց մեզ՚՚ :

Ի ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԱՑ

Ընդ հին եւ նոր ուխտ
ընկալեալ առ Հ՚ի հայրաւթիւն
շնորհին : Ո՚ր թագաւորն
մեր՝ Խրոմկ զաւակօք :
Եւ որք ընդ նմանէ են իշ
խանութիւք պետութիւք և
զինուորութիւք՝ հարազատա
պէրով օրհնեալ յամենից :
Եւ հին միջնացեալ և որոշ
եալ հոգւոցն հանգուց
ցելոց յուսով յարութիւն
խընդրելոցն :
Եւ ես առաւել զոլորգ
լուսոյն սի՚՚ :
Ոտեալ վերստին զմեր
ժեալան առ Հ՚ի քէն՝ միշնոր
գութիւք բազմերցն Հ՚ի քեզ՝
արարչեմք :
Ոտեալ անկ պատճառիան
մարդարոյ՝ անձառ ներ
գործութիւք յաչխատիցիս ծո
վուս , մարդասէր ալ ածեալ :
Ոտարար լուսոյ էն մարդ
սիրելի : Ընձեռեալ գործ
հինան հաճաւոյ Հրամարհա
պատիկեր : Որոյ պարտ օրհ
նական անճառ ծածուկ կրնդ
քեցար : Հարմարարան միոյ
բանիդ մարմնացելոյդ Հ՚ի
քէն այ : Ոտարհիա ըստ քեզ
ընկալեալ առ Հ՚ի հայրաւթիւն

ասմանեալ՝ օրհնութեան կին
գանէ ։ Ընդառ խոստովի՝
փակեալ ի զգուշացս ։
Չսանգոյ անթափանելի ։
Ընդհատանելի հեռաւոր ,
և անընդհատելի ի մերձաւոր՝
անմահ թագաւոր ։ Ընդ
խրախճանութիւն մաղթանք մեր
առաջի քո ամենակալ ,
ալաչեմք ։

Որպէս հանապազ էից ի
կուսից քոյոց՝ ի մի եղեր
լուծեր զերկիւղ հատուցե
ցեր ։ Արդարդ կրկին
ձեռնարկ վերստին . ընդ
դիմակ մերոց միջնորդացեր
կուց՝ եղծման և նորոգու
թեան տեսութիւն կենացդ
փայլի ։ Ընդ խն՛՛ ։

Ի բազմութիւն անբաւ՝ ան
հեռատեսելի գոհանալի
տնօրէն՝ աչեղ անհատոյց ։

2 Ընդանգիտելի հրաշ
նորընտրելոց ազգաց հրանիւ
թից՝ պանծալի երգով սր
ասկեալ ձեր բոլորից ։

3 Ի սահմանս երկրասիրելու
թեանց երկնից՝ ի թեւս քո
րից արփեակերպից՝ բազմեր

կարգեցեր քեզ պատշա
նեպատում ։ Ի դրախտն
ապրելոյ ի մանկունս պարտել՝
ազդեալ ձայնեցեր ի ծառն
օրհնութ ։ Ընդ խն՛՛ ։

Ուշակ գարձոյցեալ ի թիւ
ոչինս սրբազանիս՝ յօրինակ
երկնի կանոց գիաձիզ ։
ի լաստս սրտացո նոցեան
տապանիդ ։ Պատկեր փրկ
կութեան , կերպարանս հր
րաշից , ապաստան յու
գեր ի վերնայինան լոյն նոր
ժողովրդեա ուխտիւ մի
նորոգեալ ի թեւս խաչիդ՝
առ քեզ մատուցեալ ։
Ընդ խն՛՛ ։

Ի՛վ գիր մատենի մատչիդ
այ , կենատնակ տախ
տակ անխորտակելի , և ա
նանդ նորոգ օրինիդ սրբա
մատեաց անեղծանելի ։

Ի լուսի ցուցմանց կան
խատեսութեանց ամենաց
ընձեց ։ ‖ Ի բիւրուց հին
թից մեզ ի յօգնութ այն
նակ ծանուցար։ Ընդ պար
տեր , գրաւ հին , շնա
նեցեր անհետազօտելի , արեամբ

1 Կոր 17 • 27

2 Յով 4 • 8
3 Ելից 1 • 5
10 • 4 • 6

1 Եւ ձեզ հատուցանեմ զերկոսին
զձեռս զիմոս և զզգեստս
հոգւոց իմաստից։ Եւ ըմբռնա
նացուսցեմ զձեզ անշուքժ
պղտութիւնք ընդ հովանեաւն
քովոց սուրբ խաչիդ։
2 Օ՜ պաքսյուքիին յաղթօղ։
2 Օ՜ շաստողութիին անպա-
տիժ։ Օ՜ իշխանականն
հանդարտու։ Օ՜ զինւորու-
թիւն խրատուարա։ Ո՜վ
վարժիչն տուր սանձա։
Ոսկեկանացն անբծութի։
Հեռեականցն խրախոյս։
Հաղթօղացն պատէր։
Աբէթրոզացն լուսաբեր։
Հաստատուցն սիմեան։
Ընդհեցելոցն հանգիստ։
Եւ համօրէն ժողովրդեն
քոմ սուիմբ սիրելի,
պաշտպանութիւն, քաւութի,
ապրուստ և ողորմութիւն
օրհնեալ յաւիտեան։
Ո՜հ մի՛ դիւցաց և ողոր-
մեցիս ընդհեցելոցն յոտից
յարութիւն, հոյցեմք։
Եւ ես առաքել գայդո-
լուսին մի՛։
Ասել զմարմինս մեր ի մի

1 Կոր.
15 · 25
2 = Կոր.
13 · 10

ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՌԱՔԵԼՈՅ
ՀՈԳԵՒՈՐԻ։

Սա հոգևոր ընթացքն ցնծալի ամենակաց յա-
ռաջ շարժուած ։

որ ըստ լուսատուին ընդ ամենայն լուսակիրս, օրակշիռ, մշտա-
փառաս անխոտոռատար ա-
կանն արևս, առ ժամանակն
արուեստիկ ։ Որ համբուրե՛
կուսիկ՝ զանազգ յոյսիս ի-
ղձալից զաբուկ՝ շընչա-
լուսոյս և կենդանատարած
առաջնորդեան յաւիտենից ։
Եւ յաւարտս կատարման
բնութեանդ ակնկալեցին՝ ի
սկիզբն պատկերդ մեր առա-
ջեկին՝ յարքեական առջ-
նոյս առնելով։ Եթե երից
անգոյ անցիդ՝ որ զինի գա-
լստեան՝ ի կայս և ի կեցս

շաւիղ ընտրութեանդ հոգւոյ
սիրոյն որ առ եղբայրն ։
Աղօթասիրութեանդ խնամոյ՝
խնդրոյին զնաղատութեանդ
միշտ գերկրպագուացս ։
Պաշտպանութեանդ ծնողիդ փրկ
չին և մարմնաւորին անապա
րատ բազմելի աջոյն՝ մարմնաւոր
ածածկին և միշտ կուսի ։
Ընդրկիր և աղաչանաց
սկզբնին Քո-րդիդ՝ զհոգին
հրաշիւղոյդ կարապային մե-
ծին յովհաննու ։ Պատ-
ուական թագաւորդ ի ձ
ծոցիդ հոգևոյն առաքե- 45 · 1
լոյն արբազգաստից ։ Ո՛վ 2 Կոր
հաստատութեանդ նախկին վե- 7 · 58
կայիդ ուղղն առեքանոյն՝
որ ի տղէն անգրանիկ վրդ
կատարած կրկնց երկնիցդ ա-
զատ ։ Ընդունելութեանդ
և աղաչիւք ապի երկնայնոյց
մարդերկրացոյն կատարելոց ։
Յուսատուութեանդ դաշա-
նոյ ուղղ զերկնագոյն հոյ-
ատանեացդ լուսատարած
և յանմահականութեան ընդ-
կալոյ ։ Պշտասպետութեան
կատարածոցդ մեզ ընդ-

ՆՇԱՆ։

Ընդ՝ որ ոչ ինչ ասի ի վերայ
կրկնոց վերնի գրոց
բառիցն։

Ընդ՝ որ ոչ գոյ ի մտաւորս
զիջիք գրեալ ի մատենա
ի ասա, ուր ոչինչ ի սմա
բանիս։ Ասել և գոյ ի
քահանայ, յեղիր բանա-
հիւսաց, և կրասեր վար-
ժապետաց, գործակից-
եալ երէց եղեալ ընդ
Յովհաննէս կոչեցելոյ։
Աստեղիոյ մեծագոյն և
բարձրագոյնին ոճով ա-
նուանի։ Ոչ իբրև զի
մատիճն բանական՝ յերկու
առ մի կերպարան շինել
գիտցի կենդանակցեալ։
Ի մարդն հարաշաւք, որպէս
մեղուն՝ ի ծաղկունէ, ի-
մաստութիւն, ի տա-
պաստից՝ զոտանաւո-
րութիւն։ ի քաղցրու-
թենէ՝ ասացուածոց
ի ոչ ինչ ընդ ոչ ինչ
կրկնեցեալ զոր
ոչ գոյ ի մտաւորս
կրկնոց վերնի գրոց
բառիցն։

Ընդ՝ հայցական ի Ա՛ռաջ
կոչեցեալ յոյժ Աստուա-
ծային և սխրաշունչ
հանդերձեալ, յերեսակել
զինչ ի մարմնական ու-
ղիղ և ի պատկառելի բնու-
թիւն, ուրոյն սիրով ի սիրա
բանիս։ Ասել և զոչ ի
զիջիք գրեալ ի մատեանս
կրկնոց վերնի գրոց
բառիցն։

Ընդ՝ որ ոչ ինչ ասի ի վերայ
կրկնոց վերնի գրոց
բառիցն։

Ընդ՝ որ ոչ գոյ ի մտաւորս
զիջիք գրեալ ի մատենա
ի ասա, ուր ոչինչ ի սմա
բանիս։ Ասել և գոյ ի
քահանայ, յեղիր բանա-
հիւսաց, և կրասեր վար-
ժապետաց, գործակից-
եալ երէց եղեալ ընդ
Յովհաննէս կոչեցելոյ։
Աստեղիոյ մեծագոյն և
բարձրագոյնին ոճով ա-
նուանի։ Ոչ իբրև զի
մատիճն բանական՝ յերկու
առ մի կերպարան շինել
գիտցի կենդանակցեալ։
Ի մարդն հարաշաւք, որպէս
մեղուն՝ ի ծաղկունէ, ի-
մաստութիւն, ի տա-
պաստից՝ զոտանաւո-
րութիւն։ ի քաղցրու-
թենէ՝ ասացուածոց
ի ոչ ինչ ընդ ոչ ինչ
կրկնեցեալ զոր
ոչ գոյ ի մտաւորս
կրկնոց վերնի գրոց
բառիցն։

Ընդ՝ հայցական ի Ա՛ռաջ
կոչեցեալ յոյժ Աստուա-
ծային և սխրաշունչ
հանդերձեալ, յերեսակել
զինչ ի մարմնական ու-
ղիղ և ի պատկառելի բնու-
թիւն, ուրոյն սիրով ի սիրա
բանիս։ Ասել և զոչ ի
զիջիք գրեալ ի մատեանս

զնաւորելոյ դասընթացիդ
ոյր ունի կիրակոսն գլուխ և
ձեռնարկելոյ դասընթացիդ
ընդ առաջնորդութեամբ
Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի, որ ասաց
ցսուրբ առաքեալսն իւր
եւ ընդ նոսա ամենայն
ուխտաւորսն իւր ի
վերնատունն Սիովնի
զոր ինքն ընտրեաց
ի սկզբանէ աշխարհի
եւ ի նոսա զամենայն
ազգս քրիստոնէից
ժողովեաց ի միասին
եւ ասաց ցնոսա. Ես
ձեզ նորդ եմ, եւ
զայս գիտեմ ծանր
կիրս եւ զանբաւ
ինքեաւ կամելով ի լոյս ա-
ծել. եւ երբ յոտկեղէն ա-
փոյտ զգաստութեան մանուկ
սիրտս ածուխ կոկորդաց ձե-
րոց ի զմայլութիւն առէ. այս-
ինքն՝ զառաքեալ լի՛ ար-
դեամբ, արդիւնաւոր
հրշեկական ի արդիւնին
Հոգւոյն Սրբոյ ընդ ի-
մարմնացեալ Բանին
Աստուծոյ. զոր ի բնին
նատալիցն Աննեքարիմոյ
Ընծայեսցէ Աստուած ար-
քայութեան երկնից հրովարտակ
գծագրելոյ յատենիդ ի՛ր,
տեղ ըստ ինդրոց ոսկեայ հո-
գեզարդ բարեպաշտուհւոյ հրա-
մանաւ տուողի, զոր
եւ աղերսագրեալ ձեռօք մե-
ծարեալ ինդրեցիր ի մեզ
ընդ առաջնորդութեամբ
Տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի, որ ասաց
ցսուրբ առաքեալսն իւր
եւ ընդ նոսա ամենայն
ուխտաւորսն իւր ի
վերնատունն Սիովնի
զոր ինքն ընտրեաց
ի սկզբանէ աշխարհի
եւ ի նոսա զամենայն
ազգս քրիստոնէից
ժողովեաց ի միասին
եւ ասաց ցնոսա. Ես
ձեզ նորդ եմ, եւ
զայս գիտեմ ծանր
կիրս եւ զանբաւ
ինքեաւ կամելով ի լոյս ա-
ծել. եւ երբ յոտկեղէն ա-
փոյտ զգաստութեան մանուկ
սիրտս ածուխ կոկորդաց ձե-
րոց ի զմայլութիւն առէ. այս-
ինքն՝ զառաքեալ լի՛ ար-
դեամբ, արդիւնաւոր
հրշեկական ի արդիւնին
Հոգւոյն Սրբոյ ընդ ի-
մարմնացեալ Բանին
Աստուծոյ. զոր ի բնին
նատալիցն Աննեքարիմոյ
Ընծայեսցէ Աստուած ար-
քայութեան երկնից հրովարտակ
գծագրելոյ յատենիդ ի՛ր,
տեղ ըստ ինդրոց ոսկեայ հո-
գեզարդ բարեպաշտուհւոյ հրա-
մանաւ տուողի, զոր
եւ աղերսագրեալ ձեռօք մե-
ծարեալ ինդրեցիր ի մեզ

ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ՆԱՀԱՊԵՏԱԿԱՆ ՈՒՍՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Ի Կոչմանէ Արդ ի արդասիսն, և Հայցէ զնն Ընդհանրական Հեղինակն։

Համառօտիւք Բան ևս ընտրեալ վասն Աղեղ Հոգւոյն Սրբոյ։

Ինչ և Ընդունար ի սրտից Ընդհանրութեան։

Ի Խորս ևս Ամէն Հոգւոյն Սրբոյ Աստուածոյ։

անտես լինի, զհակառակսն
զերծուլ, յօժար կամօք հրա
մանն տուեալ ապրցանին։
Եւ զի ծանիցի՛ առաս
պարգեւի Հոգւոյն սուրբ այ
լազանութիւն շնորհացն բազմ
մանութիւն, թէ ոյք միով ետ
ուն զանազանեա՝ զանազանու
կերպ տայ բանիւն։ Այլ սրբոյն
Յովհաննու՝ երբէմն զաշա
կերտսն թախանձեալ լսել
նաւուցն՝ խրիմնագոյնս առ
նել յարմարել։ Եւ զայս որ ի
ինդրոյ արդեաւնական առն
(իւրում հատուցանէ և արդ
նակիցն) գիւրինագոյն կերպիւ
շարադրել։ որպէս կայ և
յառակսին առաքելոն և մի
մասնոցն թէ գրոցն, զորոց
մեծ զշարադրուածոցն կերպ
նկատիցես, յայլեւայլ ան
ձանց գոգցես զնաւին յար
մարուս։ Եւ որ մեծ կայ
քան ժանեակ զինդ ան
բիծ այս կենդանեաւ, և գանձ այս ծածկեալ,
մի՛ ոք առարկուածոցն զի ոչ
առնու զի ցայգոյ ի մէնջ
անտես լինի, զհակառակսն
զերծուլ, յօժար կամօք հրա
մանն տուեալ ապրցանին։
Եւ զի ծանիցի՛ առաս
պարգեւի Հոգւոյն սուրբ այ
լազանութիւն շնորհացն բազմ
մանութիւն, թէ ոյք միով ետ
ուն զանազանեա՝ զանազանու
կերպ տայ բանիւն։ Այլ սրբոյն
Յովհաննու՝ երբէմն զաշա
կերտսն թախանձեալ լսել
նաւուցն՝ խրիմնագոյնս առ
նել յարմարել։ Եւ զայս որ ի
ինդրոյ արդեաւնական առն
(իւրում հատուցանէ և արդ
նակիցն) գիւրինագոյն կերպիւ
շարադրել։ որպէս կայ և
յառակսին առաքելոն և մի
մասնոցն թէ գրոցն, զորոց
մեծ զշարադրուածոցն կերպ
նկատիցես, յայլեւայլ ան
ձանց գոգցես զնաւին յար
մարուս։ Եւ որ մեծ կայ
քան ժանեակ զինդ ան
բիծ այս կենդանեաւ, և գանձ այս ծածկեալ,
մի՛ ոք առարկուածոցն զի ոչ
առնու զի ցայգոյ ի մէնջ

հանապազ առ նմա մնալոյ
հաճախակից լրջեբռնոյն
առիւծանայն . և զմնացեալ
հոգւոյ և զմտաց . և զգայու
թեանց մարմնոյ մերոց ա՛ղ
գանոյ զիմաստասէր . և առ
աւաքինութիւն զբանալի ըզ
հայելի և զդուռնակ : Այս՝
թէ նոքազբ՝ այսինքն ներ
քին և արտաքին զգայութիւ
նըն՝ ըստ հոգւոյ արդիւ
նաւորիմք . և թէ ոյք ընդ
դէմ մտաքեաց զդրտնեա
զգայս փակեալք և բանալք :
Եհրամէ՛, այս փոքրիկ գիր
քուկ՝ բանալ բարեգո
ւոյց՝ և փակարան մերկու
նոց կրից . որ ասպատա
շատողին է՝ մեծագործն
գանձ՝ զի ոչ ասի՝ ի փոր
կուկ՝ մի միայն բան բաւա
կան . կորուսեալսն՝ հանգոյն
խնամո՛ք զգուք ջան :
Ա՛յդ՝ մեք կամեցաք ըզ ձեր
սուքն յայտնութեան ժամանակ ի
ներքոյ գրուածոն զնդեանն
գնել յայտնական ի լոյս
տալ որք ի տան եկեղեց
մանկտէնքն լցեն մանկա

ընկերն՝ մինչ լսեսն թէ
երթի վանատեսն զինչս քո
եւ տուր աղքատաց։ Եւ ոչ
գիտեին թէ որք զբաշտա-
ատեսն յայ զինչս, այնքան
պարտատէրսին ի սիրել զնա
և ծառայել նմա. և ըղձո-
լայն՝ առաստապես նոքա
լինել նորայնոցն։ զի որում
շատ տուեալ յայ, շատ խնդ-
րի յընդունողէն, և այլն։
Արքայն և ես այժմ մտածե
ցից զշնորհատուդ ինձա՝
թէ զինչպիսի ակն առնելոց
է առ բան որ ես արդա
պետին. և ոչ ընթունելոց.
սիրով զիմարիլոց, և գոր-
ծով կատարելոցք է՝ որք ի
սմին տեսլեան բանքն են։
զի մնասնանց ապրզանիք
տրին խօթացուելոցդ հոգ-
ւով, քան թէ ի խնդիր կոչ
լոսիտեալ էիկիւրեանոց
քաջկապեալ։ Ոչ այլքան,
ոչ ի հատոցն, որքան ի խո
անցեալսն ենկատելով։
Իսկ այսու՝ սիրտնչպացն
ընկից բանն ասէ։ Արդա
պետին բան առնէք՝ թէ

դատարտին քան յիշատակն
օրինադրութեանն ասէ։ Ար
ցան ընդ գժտութեանէն
գիկնցոյց տեառնայն զայս
աղքատաց։ և ոչ տրտմե
լով ի պատճառէ նոր գո
ղութեան (զոր ըստ սովորու
թեան իւրոց՝ ի գաղտ
ծոց՝ (ոչ ըստ սովորութեան
ընդ գեանձս խնդրոցս ի
խանին՝ վարդանայ գի
ւանապետին։ որ թողեալ
զիրս արքունեաց գոր
ծոյ՝ գոմէրն ի անձն
խնդրոցին քաղեալ էր
բաց(այլ՝ գոմէրն ի անձն
րոցին եւս և քաղելոցին ի
գոր՝ ի արեւկացն, (որ խնդ
սիրայն գոմէրն ի ոչն Կարի
վերատին արծաթոցս։
Արքայն այսու գրգռեաւ ոչ
ցից զի ամենեւին ի ցոյց բերելով՝
առնուն ի ցոյց բերելով՝
մեծ ջանդրոյն (հանեալ ի նէ
մեայ ջանդրոյն) յանդիման
արեւուն ի ցոյց բերելով՝
վերատին արծաթոցս։

Ա՛ստուածոյ ամենայնի, որ զամենայն
ինչս ստեղծեր եւ զմարդ ի քում պատկերի
եւ նմանութեան, որ զանձինս քո ի մեզ
յայտնեցեր, զոր ոչ ոք ծանեաւ զքեզ
բայց միայն որդի քո միածին, որ ի
ծոցս հօրն է, եւ ոչ ոք ծանեաւ զհայր
բայց միայն որդի քո միածին, եւ որում
կամեցաւ որդի յայտնել. զոր եւ մեք
հաւատամք եւ խոստովանիմք զքեզ
Աստուած ճշմարիտ, եւ զորդի քո
միածին, եւ զհոգի սուրբ, զոր ոչ
ոք ծանեաւ զքեզ բայց միայն հայր
եւ որդի, եւ ոչ որդի եւ հայր, եւ
ոչ հայր եւ որդի, եւ ոչ հոգի սուրբ
բայց միայն հայր եւ որդի, եւ ոչ

կրկնապատիկ շահողին և զբաղցողին՝ զնոյն հշակեաց
եթէ պարտէ տալ ոմն որ
նեղվիցէ ։ Ոսկ ինձ առ
քեզ ոմ սկսեցեալ անձին
նոյ՝ կրկին և ոչ մեկին է
հարկաւորութիւն տալոյ ։
Ա՛ի՝ ըստ վեհագոյն ցու-
ցեալ ումն հրամանին . որ
առ իսնդրողն օրինադրէ՛
զտալն ։ և Արիստոտէ՝ ըստ
բնաւոր արեանատու մեր
ձառորեաց և անդակցու-
թեան ։ Օղր՝ ի հեղգէն՝
երկնչիմ՝ ի ձոյնէ մեծա-
բարբառ փողոցն . մարգա-
րէին՝ և առաքելոյն։ Սիրոյն
զի առ՝ 3 զնատանեացն զու-
ասկի քո զսկին՝ ի վայր մի՛
արկանիցես՝ անտես առնե-
լով . և Սիրասցին, 4 եթէ զբ
խրոցն՝ մանաւանդ և ըն-
տանէցն հնոսմ ոչ տանիցի,
՝ի հաճատացն ուրացել է . և
չար ևս քան զանհաւատն է
Բայց զուտ զգոյշ լեր՝ գու
ծով մոմեալ՝ ի կատարումն
առացելոցս . ըստ նմանեաց
ժիր և հաճատուրիմ ծա-

վոխարէն զնակզբանէ՛ պատ
բատառել արքայութիւն պաք
գևեաց , ոչխարի և առաւել
ևել զհոգւոցն ՝ի բարեաց
աղքատութիւն լցուցանել
ի գովելիս։ Ոչ այնքան ա
ռաւել՝ ըստ որում առա
ջին և մեծ և պատուականն է
ոգի քան զմարմին՝ որքա
կանին գոլով պատկեր . և
առ երկրորդ նմին և հոգա
նիւթ ։ զոր և ոմն գործով
յայտ արարեալ ։ Կանգնի
գնեռեւեանն ինքեան ժողո
վուրդս՝ երկնցս մնացն գը
նալ եթէ կերակրեաց հա
գին . բայց կենդանի քա
նին վարդապետութեամբ
(որ է՛ հոգւոց կերակուր՝
ըստ այնմ I եթէ ոչ հացիւ
մնայն կեցցէ մարդ , այլ
ամ բանիւ որ ելանէ ՝ի բե
րանոյ աստ) մեզս զհոգիս նոց
կերակրեր ՝ի ժամս և առ
յաժամս ։

Ա՛ յլև առակս խնամատուն
ծառային առ ՝ի ժամս
ծառայակցացն զկերակուր .
2 և քանզարտացն զրկնամիւ՝

ի զինեալ էք ի վէր հնոյն
Եւկեղեցւոյ Պօղոս առ
Տիմոթէոս զի զինեսցի
այսինքն, զաւրհամայեալ
և հզմարիտ խոստովանօղս
համարձ և զուգական Քրիս
տոսէ և զուգական ընդ
դէմ ընկալեալ մանն կենացն
աերման։

Քրիս ասդ սկսեալ՝ ոս
սի սկսանելն է արժան՝
ի դաւանութէն հաւատոյն
հզմարտութեան. որ է հին
և արմատ ամ բարեաց։
Ընդդէմ և ուրն զայս եղ
հին եկեղեցւոյ իւրոյ՝ ա
ւերով առնախնի դաւա
նօղն պետրոս. յիթէ դա
ւր խոստովանութէդ՝ ես
լերթամ զվէմ հաստատուն և
անշարժ. և ի վէր այդր վէ
մի շինեցից զեկեղեցի իմ.
զաւր հաւատացեալ
և հզմարիտ խոստովանօղս
համարձ և զուգական Քրիս
տոսէ և զուգական ընդ
դէմ ընկալեալ մանն կենացն
աերման։

Քրիս ասդ սկսեալ՝ ոս
սի սկսանելն է արժան՝
ի դաւանութէն հաւատոյն
հզմարտութեան. որ է հին
և արմատ ամ բարեաց։
Ընդդէմ և ուրն զայս եղ
հին եկեղեցւոյ իւրոյ՝ ա
ւերով առնախնի դաւա
նօղն պետրոս. յիթէ դա
ւր խոստովանութէդ՝ ես
լերթամ զվէմ հաստատուն և
անշարժ. և ի վէր այդր վէ
մի շինեցից զեկեղեցի իմ.

Ա Տիմ. ա. 11
Բ Տիմ. բ. 4
Գ Կորնթ. ժզ. 18
Դ Գործ. ի. 20

բանին, որ է հաց կենդանի
տարիմ անուռս գիտութէ
բրեալ կամացն. այլ հաւա
նութեամբ ընդունելով
զկամս աստուծոյ, որ
ամենայնիւ ապաւէր ուն
գալստեան։ Զի ոչ եթէ
լսելիք օրինացն արդարա
ցին գրէ՛ առաքեալն, այլ
առնելիք օրինացն։ Ո՛վ
լսող արդ, ես՝ ի յոչ տալն
դատապարտիմ իբր զլսո
ղօք ընդունելն, նոյնպէս
և դու յոչ հետևիլն գոր
ծով՝ առնելոցդն։ Ո՛վ
որ զերծանելոյն թագա
ւորութեան զբանին արծաթ՝ ա
ւաց հանել յարտաքին խա
ւարն, նոյն և զարկեալն ի
աերանաւորի լսելիս մոռա
կան, ի լողոյն տոկոսիք
աւաց պահանջել։ Այլ զի
առղացն զկատարն ուն իւրոյ
և ոչ արարողացն, գան բա
զում լսել։ Այլ որ ըզ
տեսանողսն ես ամ բա
րեաց, ը և զամենեցուն կա
մի զկեանն, և՝ի գիտու
թէ՛ հզմարտութեան գնասանելն,
ասդ և մեզ յիւրոցն ա
նուռ արժանապէս ըստ բա
րեաց կամացն. այլ հաւա
նութեամբ ընդունելով
զկամս աստուծոյ, որ
ամենայնիւ ապաւէր ուն
գալստեան։ Զի ոչ եթէ
լսելիք օրինացն արդարա
ցին գրէ՛ առաքեալն, այլ
առնելիք օրինացն։ Ո՛վ
լսող արդ, ես՝ ի յոչ տալն
դատապարտիմ իբր զլսո
ղօք ընդունելն, նոյնպէս
և դու յոչ հետևիլն գոր
ծով՝ առնելոցդն։ Ո՛վ
որ զերծանելոյն թագա
ւորութեան զբանին արծաթ՝ ա
ւաց հանել յարտաքին խա
ւարն, նոյն և զարկեալն ի
աերանաւորի լսելիս մոռա
կան, ի լողոյն տոկոսիք
աւաց պահանջել։ Այլ զի
առղացն զկատարն ուն իւրոյ
և ոչ արարողացն, գան բա
զում լսել։ Այլ որ ըզ
տեսանողսն ես ամ բա
րեաց, ը և զամենեցուն կա
մի զկեանն, և՝ի գիտու
թէ՛ հզմարտութեան գնասանելն,

Եսայի մարգարէ

Եսայի մարգարէ

Եսայի մարգարէ

երկրորդութիւն. և ոչ որդի՝ ծնող կամ երկուն. և ոչ հոգի՝ ծնունդ և կամ ծնող։

Ա. Յլ միշտ պատրաստի ըլլալ նոյնիսկ հօր, ծնեալ որդւոյ, և երկրորդի հոգւոյ. զի ոչ առանձնասորութիւնն անփոփոխելի, այսպէս և յատկութիւնքն։ Ա՛. Նայց պատճառ երևելին համագոյին ծնելոյ և երկրորդ։ Նայց եթէ ի ժամանակական ոչ այսու զիջանէ ի կարծիս. և անպատճառ և անսկիզբն։ Ա՛ Շանձնասորեալ ընդ սկզբնաւորն գոլով և պատճառի՝ նոյնագոյ բնութիւն։ Նյլ ոչ երկրորդութիւն և կրտսերութիւն, ոչ մեծութիւն և փոքրութիւն, ոչ անեղութիւն և եղելութիւն ի համարեալն խնդիր. այլ ամենայն բաց յանձնասորութեանցն՝ հաւասար և միաւորեալ։ Նմենայն մեծութիւնք անեղութիւնք զօրութիւնք մեծութիւնք փառաց պատուոյ անհասութիւնք անտեսութիւնք

էակից հօր, և փառակից որդւոյ, և հաղորդ ամենայնի ամենայնիւ և զոյացական. որ ինչ հօրէ և զորդւոյ առացեալ անեղութիւն. և որ ի կատարին։ Ա՛ զի ոչ ինչ առանձնութիւն և կամ ծնողութիւն ի պատճառէ Նրրորդութեանն առեալ. այլ համագոյիւք գոլով զոյգ և հաւասար միաւորեալ՝ բաց յանձնասորութեանցն յատկութեաց. և որ նոցին հետևի։ Ա՛. յինքն, զի հայր՝ հայր. և որդի՝ որդի. և հոգի՝ հոգի։ Նյլ ոչ է խնդրել և կամ ասել զհայր՝ որդի և կամ հոգի. և ոչ զորդի՝ հայր կամ հոգի. և ոչ զհոգի՝ որդի և կամ հայր։ Ա՛. յլ հայր՝ միշտ հայր. և որդի՝ միշտ որդի. և հոգի՝ միշտ հոգի ասի։

Նյլ բան առանձնասորութեանցն, և յատկութիւնքն զանազանեալ։ Ա՛. յինքն, ի ծնողէ. և ի ծնելոյ. և Նրրորդութիւն։ Ո՛յր ոչ երբէք հայր՝ ծնունդ կամ

Ի՞նչպէս մինն ի չէրից այս անբաւից անհնազանդութեանց՝ ծնեալն ի հօրէ անժամանակ և անմարմին նախքան զյաւիտեան՝ ի հոգւոյն և ի հաւատից հոգւոյն, կամ և հաճութեամբ հաւանի բնութեանն՝ խոնարհի յանձնառութեանն և յանբաւ բարձրութեանն ի ինդիր եղծեալ և ապականեալ իւրաստեղծ պատկերին։ Ո՛չ զբնաւոր զօրութեամբ ամենակարող իշխանութեն արկեալ ի կիր, այլ զամենաշնորհ բազմապատիկ խնամոցն։

Ո՞րպէս զհրեշտակսն՝ որոն՝ բնակիլ յարգանդի հոգւոյ մտքերուց ամենակալին նիկ և փառաւորել կոչին մինչ մարմնոյն. և՝ի նորին բնութենէն զգենու մարմին հոգւով և մտօք. մնայր կա տարեալ, և ած ձեռնտուն անշփոթ միութեամբ հաւանելով զանխառնելին՝ նոր և ըստ քանելի խառնմանէ։

Ո՞րպէս ոչ պարտութեան անյօդ և անմարմին էութ

անձառութեամբ խնամոցն բարութեամբ պարզութեամբ և նախախնամութեամբ։ Ո՞րպէս՝ և երեքցա էակ՝ խմանալեաց և զգալեաց. լոյս՝ և լուսոյ պարիսպ. կեանք՝ և կենդանի նպատակ աւելի. խնամոցն՝ և խնամատարք բոլորից. աբ՝ և աբգ պրպատար. բարի՝ և բարեաց պարգեւատուն. զօրաւոր՝ և զօրացուցիչ զօրացելոց. կատարեալ՝ և կատարելագործ. լի՝ և լցուցիչ կարօտելոց. յաւիտենական՝ և յաւիտենից գոյացուցիչ. անժամանակ՝ և ստեղծիչ ժամանակաց։ Ո՞ր զի ժամանակք և յաւիտեանք. և որ ընդ նոսօք խմանալիք և զգալիք՝ նոսին և՝ի նորին ամենակալեալ եղեն և կատարին. և կան միանգամ յաւիտեան։

Ո՞չ յոգւոյն հաճութեամբ ներելոցդ խոստովանութիւն. յորս պատրաստ յորեր և զմարմնոյդ բանին անօրէնութեան։

Ա. յանդիման. 1 քաղցեալ՝ որ
ասէ կերակուր ամ կէն
զանեաց։ 2 ընտրեցաւ՝
որ զկնոց ջուրն պարզեւ
հաճաստացեալ էր։
‖ Ա աստակեցաւ՝ որ հան
գիստն ի աշխատելոց։
յ Ա՝ներքեւ՝ որ պահէրն զինէ
անքուն։ 4 Ա՝ բռնաւեաց՝ որ
երկայն ձեռ արուեստ կայ
երեսաց։ 5 ընդեցաւ կայ
խարհի զամն երեսուն։ ա
ռեալ և ոչ յայտնեալ ըզ
փառս ածուածոյն էր՝
մինչև ի լրումն կատարելոյ
հասանիցին։ 5 Ա՝ այս այնու
հետև՝ ի մկրտութիւն ամե
նեցն ի մեղաց և անկա
րասն մնալոյ։ Ա՝ կերակ
ի յաստուածդատին՝ ի մեզ ըզ
ընտրն մեղքսն ցուցա
նելով։ ‖ Ա կայր ի հօրէ
սրտի սիրելն և կատարիչ
կամացդ Տեառն. զմեզ յաղթ
զրուի հօրն վերատեսիլ։
‖ Ե այսոքիւ և յաջորդիցդ հո
գւոյն՝ աղաչեսցուք ըզ
մասնէն. որ ի մեզ՝ արդեօք
ընկալեալն խոչընդոտիւ։

Ա՝ա
1 Ա՝ա
4 · 3
2 յ՝ե
19 · 28
4 · 6
3 Ա՝ա
4 · 38
4 յ՝ե
11 · 35
5 Ա՝ա
3 · 13
3 · 17
3 · 16

ածուէն՝ փոխեցաւ ի նոր
թանկն և յօգուտ որ թանձ
րոյն մարմնոյ. և ոչ հին
թաւշոր և թանձր բնութիւն
մարմնոյն՝ յերկայն յանօար
և աննիւթ ածուէն պար
զութիւն. այլ երկակացնելոյ
բոցն յատկութիւն բնութեց
պահեալ անցկոյիւ. և միայն
անձառապէս ի վեր քան
զամ խառնուէն և միութիւն։
Ա՝ի որդի. և մի աւր յե քան
երկուց կատարելոց։
Ա՝ի քրայս հրամկիր որդ
վայելին՝ ձուլեաց ամենայ
նեան վերատին զընտրեալս
յաստղին անապականութիւն։
Ա՝ի զի ոչ մնասցէ երբ ա
պականեալ մեղաց մերոց
կուիքնոյ, այլ բոլորովին
հոգւով մարմնով և մտաց.
վերայնորիկ զբերելոյս զգե
ցեալ բանին և միաձուլեալ
մեզի։ զի իւրով անմեղու
թիւնն և անապականութիւնն՝
արասցէ զմեզ անապականն ան
մեղս, և զապականեալսն անա
պական. և զամ կիւրս մարդ
կային կրեալ՝ բառ ի մեզանց։

Ա Այն ի հոգւոյն յանս
ապատ պարհակալ քաւութե-
թիւնս ածուցեալ և յայլել
փրկանացին մերոյն՝ զնորհ
յայլմուէն և որ ի նմանէ
բարեխնամն՝ մեզ պարգե-
լով . և զմեզ ուսուցանել
լով՝ պահօք յայլել փոր-
ձոյին : Այլ զգուռոյն լոյ
բուստ ածեալ և զհնչեայն
կապեալ՝ զառնոյ այնուհե
ան զօրութիւն մեծաւ՝ յան-
լի՛ առնուլ զառաջնածնա
անիրաւութիւնս . զոր յայլել
ասկեալ էր պատուանդք և
ոչ զօրութիւք : Այլ սկիզբն
առնէ նշանաց և վարդա-
պետութիւն . զոյլ զնմ զոր
ձոյլ զկապուտն ի գերե-
զին : Այլ ի լսելն այսո-
ցիկ ըստ նախատեսացն կան-
խանայնուէ՝ ի կամաւորն
գայ ի ջուրսդանս : Օ՛
թէպէտ մարմնանալովն և
անմեղութիւնն սրբեաց զմ
բնութիւնս և այդպատուհոյ
աւազի հօր և հոգւոյն
և կարծեցեալ իշխանին ա
խաչին , (զանգի ոչ էին

կիրսոյն ի նմա եգիտ)
բայց պատուիք նախադա-
ձելոյ մեղացն՝ տալայնին
կայր ի վէ բնութեանս :
Այլ որոյ տայ զիւր անմեղ
մարմինն ընդէր և պատա-
րաղ հաշտութիւն հօր ընդ
արարածոց՝ եղեն պատարել
և գառն անմեղ և բառնոյ
զմեղս աշխարհի : Այլ զի
անհնար էր ածայինն անջատ
լուծել և անմահ բնութեն
չարչարանս և մահ ընդու-
նել , նմին իրի և զկատա-
րել զգեցաւ մարմին .
զի չարչարեցեալ անչարչարին
չարչարեցեալսն , և մեռեալ
անմահն մահկանացուսն,
եւ ապաւորակ զպատա-
պարտեալսն ի դատապարտու-
թենէ յանցաւորութենն :
Այլ ոչ եթէ այլ ոք էր ան
ձամբ որ չարչարէր , և այլ
ոք որ ոչ չարչարէր . և կամ
այլ որ մեռանէր , և այլ որ
անմահ մնայր . այլ միւ և նոյն
անձն զոյով ի չարչարանս՝
էր անչարչարելի , և ի մա-
հուն անմահ :

Նա՛ ոչ այսչափ միայն ,
այլ և անսպառագիր և ան
վայրափակ գոլով բնութի՛
էր 'ի խաչին , և ընդ աջմէ
հօր: 1 'Ի գերեզմանին , և
յաթոռն քառակերպեան :
'Ի սաորին վայրս դժոխոց ,
և գեր 'ի վերոյ քան զամ
բարձրութիս : 'Ի դպրաց
և 'ի փարախացուց թշնամա_
նեաց , և 'ի սերովբէից ընդ
հօր և հոգւոյ սրբաբանել:
Մարմնովն 'ի գերեզմանի ,
և հոգւովն 'ի խաւարարը
նակ արգելանս դժոխոց :
Ո՛չ որոշեալ աստուածութիւնն
'ի մարմնոյն և կամ 'ի հո_
գւոյն: || Յարուցեալ Աստուա
պէս և ինքնիշխանաբար նո
վին մարմնովն՝ որով չարչա
րեցաւ և մեռաւ : 2 Երև_
եալ առաքելոցն . և հաս_
տատեալ զնս 'ի հաւատս
յարութեան՝ տեսութբ և
շօշափմամբ և խօսելով և 'ի
կերակուրս մերձենալով :
3 Համբառնայ յերկինս 'ի
Աստուածական փառօն հայրե
նի և նստի ընդ աջմէ հօր .

Յորմէ ոչ երբէք պակա_
սեաց : 4 Խոստացաւ գալ
միւսանգամ փառօքն հայ_
րենի . և դատաւորական լի_ 1 Մատ
խանութեն՝ առնել յարութ 27 . 60
արդարոց յանլուծանելի 28 . 6
կեանս և 'ի մշտնջենաւոր 2 Յոհ 21 . 14
անմահութիւն ամենայն . զոր 3 Մրկ
այժմ յուսով նորոգեաց : 16 . 19
Նոյն է հաւատ ուղիղ դա 4 Մատ
ւանութեն կարճառօտ բա 24 . 30
նիւ 'ի փրկական անօրէ_
նութեան մարդացելոյն Ա_
մեր՝ կամաւ հօր և հոգւոյն
միածին բանին :
Այլ պարտ է գիտել . զի
թէպէտ անուն հաւատոյն
մի է , այլ 'ի բազում զա_
նազանին . զի մեծ և առա_
ջին հիմն և արմատ ամ հա
ւատոյ՝ վերագրեալ է .
այլ հետևաբար այսորիկ՝
պարտ է յամն հաւատալ_
յոյ առաքելոյն մեզ փըր
կական խորհրդոյն :
Այնինքն՝ հաւատալ զե_
կեղեցի քն որ ընդ տիե_
զերս . որք Ճշմարիտ և ան_
երկբայ հաւատով խոստո

 վա

բայց ոչ ըստ կամաց իմոց, այլ ըստ
քոց։ Եւ երևեցաւ նմա հրեշտակ յերկնից
զօրացուցանէր զնա։ Եւ եղեալ յերկայն-
քի՝ աւելի կարեկցագոյն կայր։ Եւ եղեն
քրտունք նորա իբրև կաթիլք արեան
հոսեալ ի վայր յերկիր։ Եւ յարուցեալ
ի յաղօթից՝ եկն առ աշակերտսն, եգիտ
զնոսա ննջեալս յառատ տրտմութենէ։
Եւ ասէ ցնոսա. Ընդէ՞ր ննջէք. յարուք
եւ աղօթեցէք, զի մի՛ մտանիցէք ի փորձ։
Մինչդեռ նա խօսէր, ահա Յուդա մի ի
տասնից եկն, եւ ընդ նմա բազում ոք
սրով եւ գաւազանաւ, յորոց առաքեալ
էր նոցա քահանայապետն եւ գրագէտքն
եւ երէցքն ժողովրդեան։ Եւ մատնիչն
Յուդա տուեալ էր նշան նոցա, եթէ զոր
համբուրեցից զնա, նա է, զնա կալարուք
եւ տարուք զգուշութեամբ։ Եւ մերձե-
ցեալ՝ համբոյր ետ նմա։ Եւ Յիսուս
ասէ ցնա. Ո՛վ բարեկամ, յորո՞ւ եկիր։
Յուդա՛, համբոյրո՞վ մատնես զորդի մարդ-
ոյ։ Եւ տեսեալ որ ընդ նմա էին զոր
եղեալ էր լինել, մատնեցին զնա ասե-
լով. Տէր, եթէ հարցուք զնոսա սրով։
Եւ ոմն ի նոցանէ հարեալ զծառայն
քահանայապետին՝ կտրեաց զականջն
նորա զաջ։ Եւ Յիսուս ասէ. Ձգեցէք
մինչեւ ցայսոսիկ։ Եւ մերձեցեալ՝ զա-
կանջն նորա զաջ շարժեաց, եւ ետ
նմա։ Եւ ասէ Յիսուս ցՅուդա. Ո՛վ
Յուդա, համբոյրո՞վ մատնես զորդի
մարդոյ։ Եւ տեսեալ որ ընդ նմա էին
զոր եղեալ էր լինել, ասեն ցնա. Տէր,
եթէ հարցուք զնոսա սրով։ Եւ ոմն ի
նոցանէ հարեալ զծառայն քահանայա-
պետին՝ կտրեաց զականջն նորա զաջ։
Եւ Յիսուս ասէ. Ձգեցէք մինչեւ ցայ-
սոսիկ։ Եւ մերձեցեալ՝ զականջն նորա
զաջ շարժեաց, եւ ետ նմա։ Եւ Յիսուս
ասէ ցքահանայապետսն եւ ցգրագէտսն
եւ ցերէցսն, որ եկեալ էին ընդ նմա.
Իբրև ընդ աւազակ ելէք սրով եւ գա-
ւազանաւ ինձ հարկանել։ Զի զօրն
ամենայն ընդ ձեզ էր, եւ ես ամենայն
աւուր ընդ ձեզ ի տաճարին ուսուցա-
նէի, եւ ոչ կալարուք զիս։ Բայց ա-
մենայն սա եղեւ, զի լցցին գրեանք
մարգարէիցն։ Եւ աշակերտքն ամենայն
թողեալ զնա՝ փախեան։ Եւ ոմն երի-
տասարդ հետեւեցաւ նմա, զգեցեալ
սինդոնաւ մերկ մարմնոյ իւրոյ։ Եւ
կալան զնա երիտասարդքն։ Եւ նա
թողեալ զսինդոնն՝ մերկ փախեաւ ի
նոցանէ։ Եւ տարան զՅիսուս առ
Կայիափա քահանայապետ, ուր ժողո-
վեալ էին գրագէտքն եւ երէցքն։ Եւ
Պետրոս հետեւեցաւ նմա հեռուստից
մինչեւ ի գաւիթ քահանայապետին։
Եւ մտեալ ներս նստէր ընդ սպասաւո-
րաց, եւ ջերմանայր առ լուսով հրոյն։
Եւ քահանայապետքն եւ ամենայն ա-
տեան խնդրէին զվկայութիւն ընդ Յի-
սուսի, զի սպանցեն զնա, եւ ոչ գտա-
նէին։ Եւ բազումք սուտ վկայէին ընդ
նմա, եւ ոչ էր հաստատութիւն վկայու-
թեանցն։ Եւ յարուցեալ ոմանք սուտ
վկայէին ընդ նմա՝ եւ ասէին. Մեք լա-
սեցաք զնմանէ ասելոյ. Ես քակտեցից
զտաճարս զայս շինեալ ձեռամբ, եւ
երիս աւուրս շինեցից այլ անձեռակերտ։
Եւ ոչ այսպէս էր վկայութիւն նոցա։
Եւ յարուցեալ քահանայապետն ի մէջ՝
հարցանէր զՅիսուս եւ ասէ. Ոչինչ
պատասխանիս տաս զոր սոքա վկայեն
ընդ քեզ։ Եւ Յիսուս լռէր եւ ոչինչ
պատասխանի ետ։ Եւ քահանայապետն
հարցանէ զնա եւ ասէ. Դու ես Քրիստոս
որդի օրհնելոյն։ Եւ Յիսուս ասէ. Ես
եմ։ Եւ տեսանիցէք զորդի մարդոյ նստե-
լոց ընդ աջմէ զօրութեան եւ գալոց ընդ
ամպս երկնից։ Եւ քահանայապետն
պատառեալ զհանդերձս իւր՝ ասէ. Զի՞
եւս պիտոյ են մեզ վկայք։ Դուք լա-
սեցէք զհայհոյութիւնն. զի՞նչ երեւի
ձեզ։ Եւ նոքա ամենեքին դատապար-
տեցին զնա մահու պարտական լինել։
Եւ սկսան ոմանք թքել ի նա, եւ երե-
սակալել նմա, եւ բռունցս հարկանել
ի նա, եւ ասել ցնա. Մարգարէացո՛ մեզ,
Քրիստոս, թէ ո՞վ է որ զքեզ հարեալ
է։ Եւ սպասաւորքն ապտակս տային
նմա։ Եւ Պետրոս էր արտաքոյ նստեալ
ի գաւթին։ Եւ մատուցեալ առ նա մի
ի դիւղեկանաց քահանայապետին՝ ասէ.
Ոչ դու ընդ նմա էիր ի պարտիզին։
Եւ նա ուրացաւ առաջի ամենեցուն՝
ասելով. Ոչ գիտեմ զոր ասես։ Եւ
ելեալ նա ի գաւթն՝ ետես զնա աղա-
խին մի, եւ սկսաւ ասել ցամենեսին
որ անդ էին. Զի սա ընդ Յիսուսի էր
Նազովրեցւոյն։ Եւ նա կրկին ուրա-
ցաւ։ Եւ մերձ ի գալն նոցա՝ ասէին
ցՊետրոս. Ոչ դու ընդ նմա էիր ի պար-
տիզին։ Եւ նա կրկին ուրացաւ։ Եւ
մերձ ի գալն նոցա՝ ասէին ցՊետրոս.
Ոչ դու ընդ նմա էիր ի պարտիզին։
Եւ նա կրկին ուրացաւ։ Եւ մերձ ի
գալն նոցա՝ ասէին ցՊետրոս. Ոչ դու
ընդ նմա էիր ի պարտիզին։ Եւ նա
կրկին ուրացաւ։ Եւ մերձ ի գալն նո-
ցա՝ ասէին ցՊետրոս. Ոչ դու ընդ նմա
էիր ի պարտիզին

որպ առաջնոյն (ըստ բա-
զում ողբմութեան իւրոյ
և անոխակալ գթութեանն և
այնքան սիրոյն) 2 Տայցէ բա-
րերար՝ զորդին նոր ևս ի
մահ վտ մեր . և մեռանիցին՝
զինքն . և հոգին սր՝ զիմա-
ռակիցն : Այս և զապաշխա-
րութիւնն . զի ներեսաւքն և
հատեալքն յանդամոց քրի-
ստոսէ՝ առողջացին ապաշ- 1 Կորնթ
խարութիւք . և վերստին՝ ի 11 . 11
գրութիւն պատկանեալ յո- 2 Կոր
նդեցին : Ա Ա որոյ պիտոյ է 3 . 16
հատեալ՝ թէ ոչ ընդսմ և մեր
ծառեղք լիցեն , զոյնմանք և
խոստովանութիւք , և արտաս
ւոք և ողբմութ , պահոք
և աղօթիւք , և որ ի սոյնս
յորմանէն բարեգործու-
թիւք . Յ երթէ լիցեն մեղքն 3 Կորնթ
քան զձանձախառնիմ մանր 1 . 18
ւսանն սեռութեամբ՝ նր
րն զինուն սպիտակացին .
և եթէ լիցեն պետք զարմ
ոյ զինակոծեաց որդան ի
գոյն կարմրութեան անե-
լանելի՝ նրան զաւոր սըր-
բեացին :

Ա Ա Ցնդրկի երկրորդ կանգն՝
զոր ասեմք ոմանք լինել , ի հո-
գևոր գաւառն որ ի հասա-
րակաց յարութիւն , բոլոր-
ջևալ վերանորոգին ձգմա-
րիտ և անմահ կենդանու-
թիւք . ոչ առնելով զգաստա-
ւանէ հոգւոց մահուն ձա-
կակ յանցանաւն :

Ա Ա Ջաւետաւք և ապաշխարու-
թեան մեղաց . զոր մարդա
սէրն ած՝ (որ ոչ կամի զը
մահ մեղուսոյին , այլ զդառ
նալ նր ի չար ճանապարհէ
և զկեանն ,) օձատ լուաց-
մանն և արբուք մեղաց եւս
եկեղեցւոյ : Ո՛վ թէպէտ
և առաջին կամք նր է՝ մի
նալն մեր արբուքիք և ապ
դարձք յանմեղսն , այլ
ոչ պարտիչ բնուեաւ՝ գիտէ
զակատուհս մեր՝ զի դիւ-
րաշարժիս եմք և սխալա-
կանք . և ճանապարհ ի վայր
հակիմք ի բարձրութենէ
առաքինութ : Ա Ընդէմ և
մարտակից թշնամի յոյնա-
հնար և բազմազարհեաւս , և
ի չար առնելն ինամասուն :

կարեւոր է հաւատալ յա-
յտութիւնն եւ դաստատանին .
զի իբրեւ սանձա՛ւ ի բերան
լինելով՝ զայրագնոցն զա-
յտութիւն յետս ետուհանէ՛լ
յառաջադէմ յառաքելու-
թիւն լինելոյին :

Հաւատալ եւ յայս՝ թէ
յայտնի՛ եւ դաստատուն ոչ
հոգւոց միայն է լինելոյ ,
այլ որոմ ոմանց թէ՛ եւ
այլեւ մարմնոյ . եւ մանաւ-
անդ սուս . քանզի հոգին
անմահ է : զի եւ մահն ոչ
այլ լինի՝ քան անջատումն
հոգւոյ ի մարմնոյ : այսպէս
եւ յայտութիւն՝ վէրստին նո՛
կապիլ ի միմեանս անյա-
ծանելի միաւորութիւ՛ :
Եւ ոչ աստ ի միասին քա
ղաքավարութեան՝ լուռ եւ կամ
վատթար գնացք , նըման
նապէս եւ յայտնի՛ս իմաս
սէին վայելեցուցեն եւ կամ տան
չեացին : Եւ ոչ լաւ դանդ
աղելոյ ոմանց՝ եթէ այլ
մարմին յարիցէ փոխանակ
այնմ որ մեռաւ՛ . այլ նոյն
հնախանձելոյն : Օ՛ի ոչ ա-

Հաւատալ եւ յայտութիւն
մեռելոց եւ դաստատանին
յանէ՛ից . որ է սկիզբն
եւ արմատ ամ բարեգոր-
ծութիւ՛ց . առանց որոյ ան
հնար է հաճոյ լինել ՚ի՛ :
Օ՛ի եթէ ոք յարութիւն
յոյսով ոչ է հաստատեալ՝
զինչ զուցէ ՚ի՛ չը
գո՛նա առաքինութիւ՛ . և
եթէ ՚ի դաստատան մըտա
նելոյ ակն ոչ ունիցի , ընդ
դադարէ ՚ի մեզանէ : Օ՛ի
եթէ յարութիւ՛ հաւատա-
ցեալ և դաստատանի ակն
կալեալ՝ օրըստօրէ ՚ի չարիս
յառնահասնի . զինչ ոչ գոր
ծէաք եթէ ոչ էր երկիւղ
դաստատանին . ապաքէն ան
խոհեմ բերէաք յամենայն
գայշութիւն մեզայ :

Ի ապաւորութի՛ , ՚ի զգեստս ,
յանկուածութի՛ , յախշուա-
կութի՛ , ՚ի պոռնկութիւն ,
յարբեցութի՛ , ՚ի հպարտ
ութի՛ , ՚ի նախանձ , յատե
լութի՛ , և՚ ոտկին նմանա
պէս պէս և՚ ըրեւտապատիկ
չարիս : Ընդհատ որոյ յոյժ

ունից։

Ա՛յլ և ի կեանսն յաւէ-
նից, և ի կենդանութենէն երկ
նից, յարքայութենէն երկ
նից, ի դասուսանութեան յաւի
տենական հոգւոց և մարմ
նոց, ի պատկերէ մեռե-
լոց, ի յարութենէ մեռե-
լոց, ի թողու-
թենէ, ի մկրտու-
թենէ, յա-
ղեցից։ Ի սէր մկրտու-
կան և աստուածական եկե-
ղեցի։ Ի էրկիւղ ի բռնաւորաց
աշխարհաց զմերկութենէ։
Ա՛յլ երկիւղ ի բռնաւորաց
աշխարհաց ի վեր մահու։
Ա՛յլ մանգամանդն զարմանալ ի
վերայ յարուցեալ ներկայիդ
զգեստիւքն կործանեաց։
Ո՞ւր այս վայրկենական կարճ
հանապազ, գազան և մշնդ-
հանրական գաւառութիւն
աւր և սիւգերական ժողո-
վոյն նիկիոյ։ զոր օրհնաւոր
վերադրեն գայք հանապա
զեղոց բազմացան լերզուօք
մեծամեծք և փոքունք։
Ա՛նդրէ յիս խոստովանեա
լոյ ճշմարտութեն և պաշտօնի
նորոգութեանն, և գնեալ
մարդութեանդ անօրինութ,
յաւերժեան թէ՝ հանապազ
և յայս միայն ընդ հանդի
կան և աստուածական եկե
ղեցի։ ի սէր մկրտու-
թենէ, յա-
ղեցից։ Ի սէր մկրտու-
կան և աստուածական եկե
ղեցի։ Ի էրկիւղ ի բռնաւորաց
աշխարհաց զմերկութենէ։
Ա՛յլ երկիւղ ի բռնաւորաց
աշխարհաց ի վեր մահու։
Ա՛յլ մանգամանդն զարմանալ ի
վերայ յարուցեալ ներկայիդ
զգեստիւքն կործանեաց։
Ո՞ւր այս վայրկենական կարճ
հանապազ, գազան և մշնդ-
հանրական գաւառութիւն
աւր և սիւգերական ժողո-
վոյն նիկիոյ։ զոր օրհնաւոր
վերադրեն գայք հանապա
զեղոց բազմացան լերզուօք
մեծամեծք և փոքունք։
Ա՛նդրէ յիս խոստովանեա
լոյ ճշմարտութեն և պաշտօնի
նորոգութեանն, և գնեալ
մարդութեանդ անօրինութ,
յաւերժեան թէ՝ հանապազ
և յայս միայն ընդ հանդի
կան և աստուածական եկե
ղեցի։ Ի սէր մկրտու-

Ա՛ստուածային գրոցդ։

Ա՛ստուած գործեալ՝ թէ
և ապրեալ երկնաւոր
ընդունելոց են այնմիկ ար
ժանապատուքն և կեանս յա
ւիտենական. զի այս է որ
թելադրէացուցանէ զբնու-
օրինաց, և գաղտնացուցանէ
զսուրբ պատմիչսն, և
առնէ զգաժուարինան դիւ
րին, և զառաստան՝ ի հարթ
հանապարհս. և գիւրական՝
զանձուկն և գնեալ գան
զեալն և ընդարձակ։ Այդն
այս հանապազ զօրացաւ ի մէջ
ամ ընդդիմահարցոց մարմ
նոյ։ Ո՛րեաց զհոգւոյ ըս
թեաց զառաքեալսն։ Ա՛ստուածա
ընդ գաղանս։ Ա՛ղեաց ըզ
կապանս։ Ա՛ստուածեաց ըզ
գինս։ Ա՛ղբատացոյց զաղքատն
Ա՛ստուածոյ զբարեգործ։

որ շինէին: և իւրաքանչիւրք զգիշեր լինելի գիտէր շինեցէ: զի թէ զբ շինէցէ ասէ ի վեր հինանն հաւատոյն ոսկի, արծաթ, անգնա պատուական, փայտ, խոտ, եղէգն. որ են գործք: Ոսկի՝ խոհեմն խնամոտութիւն: Արծաթ՝ բանական առաքինութիւն: Պատուական քարինք՝ պէս պէս և զանազան բարեգործութիւք: Իսկ փայտ խոտ և եղէգն՝ զերկրնաւոր գործս թերի գնդանակ: Փայտիւն՝ որ թանձրագոյն և զգործով մերձն յայտ առնէ. որ է յաւուրս մարմնոյ: Իսկ զի յաշխարհ և անհաստատ երեսաւքն՝ զյոգնաշխատ բան նման յանդգնանն ի ձեռն լերզ ածէ: Իսկ յոգնաբերեայ խոտ ասէն՝ զբազմաշխարհն և բեր-բակերակ մտաւորական շարժմանցն նմանութիւն:

Իսկ ի վեր ասէ ||ՃԽ խոստանդիւր գործն յայտ ներգոց է. զի օր գաստատուն նիւթ ընտրեսցէ. զի հրով

Ա. յայրիկ լի և անթերի հաւատոյ խոստովանութեամբն շինեալ ի վեր հինանն առաքելոց և մարգարէից: Սակայն ոչ կատարեալ վերկոփ ինքն ըստ ինքեան ա-նանց գործոց առաքինութեանց. 1 զի հաւատք առանց գործոց՝ մեռեալ են ասէ առաքելն. ոչ և գործք առանց հաւատոյ: զի և դեւք հաւատան գրեալ է. և ոչ միայն հաւատան, այլև տալ պին ևս. քանզ ոչ ինչ օգտի առանց գործոց:

Ա. Ամ պարտ է ընդ մարդա-կոցոյ հաւատոյն, և զգա-նազան քարինս առաքինու-թեանց յերուսալ ըստ տողմանցին, որք հանդերձեալ են ար-քայական Քրիստոսի յոգնելով և ընդայլ երկնաւոր թռչունս ձգելին. որով մնանաւանդ ըն-ծայել երկնաւոր թռչունս քրիստոսի պատկերացի գլուխն քոյ: Ո՞վ և այսոցիկ հան-ձնելին պարտ ասէ 2 ևս ի-րև խոստանալ հաստատա-պետութիւն, քանզ այլ է

1 յակ. ա · 25

2 ||ա կոր. յա-ղ. 3 · 10 ֆ · 13

յիշմանէ անձրեւոյ անկանելոյ եւ ոչ՝ի յարուցանէ զերկոտոյ կործանիլ. յորս աւուրս կեալ են զանազան փորձու թիւք. այլ յայսպիսի նիւթոյ պարտ է յարմարել շինուածս, որ՝ի հնոց ընտրուեն մերձենալով պայծառանոյ քան թէ ապականիլ: որ են հոգեկան եւ մարմնական ապրիլոքք:

Իսկ զի նախադրեալ է մեզ պատմական ճառիս՝ անձին բանական քան զմարմինն՝ բաւ իմանալին գոլոյ եւ ազգ գանլից վերնոցն եւ տիրապետելին պատկերք, իրաւացի՛ է նախ զնորայն զարդարել մասամբ՝ խրատիւն եւ բոլ նաեղոյ առաքինութեաք:

Իսկ վասն զի եռամասնեալ գոլով ոգի՝ ունի Ճանաչողական, եւ ցանկագին. արարչատեառնդ հրամանաւ եւ դրօք, որով ուղիղ ըստ բնականին վարուել՝ ոչ լինի՛ի վերնոցն վիրաւորոյ նը մանութիք: Իսկ խրատիւն չիւր սորա՝ ունին ինքեանց

յայտնելոց է գաւառաբոյն. և զիւրաքանչիւր գործն զիարդ և ինչ՝ հոգին փոր ձեացէ: Օ՛ն թէ ոսկի է կամ արծաթ՝ ոչ միայն ոչ ծանի՛ ինչ հոգոյն, այլև առա ւել և զտեալ պայծառա նայ. և թէ ունէր գոնէիա քեայ ինչ խառնուած ժան կայ՝ սրբեցայր և ձաւարգոյ թաձև փայլեցայր: Նոյն և թէ ունէր գոնէիա քեայ ինչ խառնուած ժան կայ՝ սրբեցայր և ձաւարգոյ թաձև փայլեցայր: Նոյն և թէ փայտ խոտ և եղէգն՝ վաղվաղակի ծախեալ ապա կանի: Իսկ զի մի՛ կար ծեացի, թէ ընդ կիզիլն գործոցն՝ և գործօնն ծա խեալ յոչինչ գաւնայ, յանելու թէ՝ ինչն կեցցէ: Իսկ զի մի՛ այնպէս խոտո ղիս թէ զձշմարիտս կենաց ասէ, ածէ՝ի վեր. այլ այնպէ՛ս թէ՝ի հոգւոյ: զայն յայտ արարեալ թէ՝ անմահու ունի և կիզիլն. միւսն այլն և ոչ մեռանի: Իսկ արդ՝ իմիտոյ այսպիսի գիղեցկի և ապականաւոր աւուրք լուծեն հիմանն, ոչ ոչ՝ի շինէ մանե հոգոյդ շարժի և ոչ

յաւուրն աւուրինումբեամ։
Եւ ի բանականին առա-
քինութիւնքն՝ խոհականու-
թիւն. և ցասմնականին՝ արիու-
թիւն՝ ցանկականին՝ ողջախո-
հութիւն։ Եւ խոհականին՝
գործ է խորհիլն և ընտ-
րելն զլաւն՝ իմաստարկին։
Ասի արիութիւն՝ զառ՝ի խո-
հականէն ընտրեալն՝ զոյս
պէս և արիտարար կատարել։
Ասի ողջախոհութիւն՝ ըստ
ընտրութեան և կատարման՝
՝ի սակին որ առնն բարեաց-
քեալ։ որով գինախադասան
լինելոյն՝ սիրոյն Քրիստոսէ՝
առաքել զօրացուցանէ՝ ի
բնաւորսն ունակութիւն։
Ասացեալ տեսանել արժան է
և զչորեսին առցս կարգա-
ւորութիւն։ Ի նախ բան-
նականին յատուկսդատուն՝ ոչ
միայն գոյացն. և իշխանա-
և հրամանատուտ՝ ի վերայ նոցա։
զի նոքա է գործ ընտրելն
և բան նոցին ամենայնի ներ
կայանալոյ՝ յատկականն
նոցին և ցանկականին զար-
ժանն։ Ասի ցասմնականին՝
հանմանութիւն և արիութիւն՝
հրամայելոցն հետևել։
Ասնել և ասասա՝ի վեր ցան
կականին. զի զամենդեանն
նման՝ի բանականէն՝ ուղիղ
ցանկութիւն՝ առ նա և յան-
այլին պատուհրանաւն՝ ամ-
բողջ և անարատ պահեցեալ։
Ասի բանականին ինքնին
խոհն. ոչ ունելով և ոչ մի
ոք հանմակարգիչն իշխանու-
թիւնն՝ի վեր նոր։ Ասի ցաս
մնականն՝ իշխի՝ի բանակա
նէն և իշխի ցանկականին։
Ասի ցանկականն՝ իշխի՝ի
ցասմնականէն. և ինքն ոչ
լսէ ոչ իշխի։ Այսոքիկ՝
գոյս և կայսեմն նոցա որ՝ի
մարմնին։ Ասի զի բանա-
կանին կայսեմն է՝ի գլուխ
և՝ի խերևսատակ և յա-
ղեղն Ասի ոչ գլուխ՝ զինչն
և զառաւելինն ընկալուլ նա
խադասութեամբ յանդամս մար
մնոյ՝ և՝ի նոքանէ զիմաստսն
և իշխանն և հրամանատուտ
՝ի վերայ ամ մարմնոյն։
Ասի և խոհականն անդ-
ռնելով զինուս ազգունեցն՝

բաժոյս . և որ ընդ իշխա-
շեալքն ինքեան մատնեցին :
Ոմք զգաւիթս ամ , ընդ իշ
խանութիւն մատուցին . ին-
քեանք ոչ իշխեալով ումեք :
Լոյծ՝ ողբան տայս կարգա
ւորութիւն՝ վայելչապէս ըստ
բնաւորեցն առհասին ուղղի
՚ի մեզ , ամ ինչ բարեձեռ և
լաւ առաքելոյն կարգի լի
նիցի : Նա՛ եղուկանքն
՚ի մեզ հրամանաւ պատուիրա
նի՝ անխտիր կատարե-
ցի : Ո՛վ խոհականն միշտ
յաճախիմն խոկացի լաւ
գործն : 1 Հրեղէն բանքն
այազգիկ ՚ի սրտի քում և
յանձին քում . և խօսե-
ցիս նոքաւք ՚ի նստիլ ՚ի տան,
՚ի գնալ ՚ի ճանապարհ , ՚ի
ննջել զ՚ի յառնել : և լաւ
սիրացի , 2 յօրէնս տեաս խոր
հեացի նա ՚ի տուէ և՚ ի գի
շերի : Նա՛ զի ամ գործոյ
եթէ բարի և եթէ չարն նախ
խորհիլն է և ապա առնելն .
և առանց խորհելոյ ոք չինչ
ոչ գործէ : ապա ուրեմն որ
բարութեաք և ուղիղ խորհի ,

1 ՚ի Ե(ս)ր
6·7 ·7

1 Ա-ղ
1 · 3

ոչ զիարատեսոր իշխէ ՚ի վե
խոնարհ կացելոցն՝ ցասմնա
կանչին և ցանկականչին :
Ոմք ցասմնականչին կայսե
ր՛ ՚ի սրտի՝ ՚ի ներքոյ քան
զգեսին . իշխի ՚ի բանա-
կանէն ՚ի վերոյ կացեալ քան
զինքն , և իշխէ՛ ցանկակա-
նին որ ՚ի խոնարհքան զնոսա :
Ոմք ցանկականչին բնակէ ե
րեսիվանձնան և ՚ի ներ-
քին կամեն . վա՛ այնորիկ և
իշխի ՚ի ցասմնականէն՝ որ
՚ի վերոյ քան զնա . և ինքն
ոչ իշխէ ումեք . զի և ոչ ե
րեսեփնեան ինչ ՚ի խոնարհ
քան զնա եթէ հնազանդեա
զի նմա : Ո՛վ բարեբաղդ
կարգաւորութիւն առաքին
յոյժ հրաշափառապ և պատ
կառելի յարատցուցին և յաճ
ման զի ամ ինքնիշխան
գալով և թագաւորէ ՚ի վե
ամենեցուն՝ իշխէ ՚ի վերոյ
բնաւելոց . որով և՚ ի վե մար
զոյ . ինքն անիշխան գո-
լով : Ոմք զմարդն ՚ի պատ
կեր ինր արարեալ՝ առաց
իշխել ՚ի վե երեսեղն պատ-

ան
ամ մասանցն : Ընդել նո
վաւ ոտիկս գործեսաւ՝ բա
նականնն ղբտրան ուղէ .
զի բաքանչիւրք ոտիւն
անապատաւք պահելով քան
ւոր շարժուին : Իսկ այս
պէս ի լինելով՝ այնուհե
տև՝ ի բանականն խոհա
կան . և ցասնականն արիս
կան . և ցանկականն ողջա
խոհական : Իսկ յայսմ հետ
ոչ լինի խառնուն և արգել
կանացն ոտն և պատճիրս
նացն ի մարդն կատարելոյ .
ըստ որում և եղև զգօրու
ի մէջ , և պահանջէ գնատա
րուին : Ի՞ւ զի բանականն
խորհի զոլորն և զգօտա
կարն . և այդպարութիւնն՝
բաժանէ առաքինացեալն . և
նորա կատարեն անխախուն :
Ի՞ւ զի ցասնականն ի
ձեռն խոհականին՝ ունի զքն
տանի գործս . այսինքն շուն
Ի՞ւ զի նորա կրկին ունին
բնաւորս շարժութիւնս .
զոլորան և զքնաւորեան՝ սի
րելն և շարժարութիւնն . զոր
և քծնելն : Իսկ առաքաց և

ըստ նմին և զգործն բար
եաւ և ուղիղ կատարէ :
Ի՞ւ յբժմ խոհականն զիշ
խանութիւն իւր և զգործ
ամբողջ ունի , իմանէ ի վեր
ցանկականին . և հրամանն
առ զնա բարեբաժութեաց
խրատէ . և ցասնականն
արիութեաբ և քաջութեաբ անի
հպատակեալ՝ բարեաբար կա
տարէ : Ընդհակառակ և ցաս
նականն քնաւորականին
հետևեալ՝ կայ ի հնազան
դութեան բանականին , և
իմանէ ցանկականն :
Իսկ ցանկականն ուղիղ և
ամբողջ պահելով զբնաւո
րութիւնն՝ ոչ ապաստաբէ ի հր
րամանէ ցասնականին . այլ
ոչ ջնաւոյ հրով՝ հնազան
դութեաբ կատարէ զնա հր
բանականն . և ինքն ոչ ամ
բաւեալ զիղձից իմից
ուրաք . զի չ՚ ոք ընդ ձեր
իշխանութեաբ :
Եւ այլ միւս ևս մնաց բա
նականնն՝ որ կոչի ար
դարութիւն . և ե՞ս ասա
լար և ուղիղ և գասուե՞ր

Ո՛վ ասէ ։ սիրեցէ՛ք զՏէր ամենայն քոյովք անձինք քովք, և յամենայն զօրութենէ ձերմէ։ և ո՛չ զայլ ինչ ինձ ի մտաց քոց։ և ո՛չ զայլ ինչ ինձ ի խնամակ կենցաղոյս։ Ասորեա՛ և այսոցիկ տիրապէտ ուղղիչն դուք ի սէրն քում ասէ. Զինչ կայ իմ բնաւ կերկիրն, կամ ի քէն զինչ և խնդրեցից կերկրի։ Ընտաղեաց սիրտ իմ ես քեզ մատոյն իմ առ ա՛ծ սէրն. ա՛ծ սրտի իմոյ՝ բաժին իմ ա՛ծ յաւիտեան ։ Որ ըստ փափագման ծառայ ոչ ի ջուր՝ բաղձայր յան դիմանն լինել կերեսացն ա՛ծոյ. և յաւէրժոյր՝ ‖ զոս ես յոյս և բաժին իմ կերկրին կենդանեաց ։ Ասէ զարմանալի պօղոս յոյժ հրաշալիք ուսուցանս զիւրոյ սիրոյն ցուցանէ զառաքելոսն. քանզի ասէ՝ հաստատակուք խրոխտացեալ ի մէջ սմա դիմեալ կաց ։ Ոչ մեկնեացէ զիս ի սիրոյն քէն. ներքսիքէ, թէ անձկութիւք, թէ հալածանաւք, և այլն. զի վա՛ քո սակ մեռանիմ զօրհնանալդ։

անընդհատից՝ գազանայինն և վայրենին և պատառօղ բարս և գործառնութեա՛ց ցուցանեն։ Ընչ յապէս և ցասմնական յորժամ ուղիղ զԸՐ ճանապարհ ունի, սա՛մ բարւոք խորհրդոցն ի քանականէն՝ սիրաբար սիրելի և բարեկամ և կատարօղ երևի ։ Ունկ հնակատակ և անընդունելի և օտար խորհրդոցն և գործոց՝ ընդդէմ կացնէ ցասմամբ մեծաւ և ի բաց վարէ, և կամ ընդարձակ պատուէ. ո՛չ բնաւ թոյլ տալ ճառ դժրել ինչ ընտանեացն ։ Ընդունիլ և ցան կանչին ի բանականէն զգուլ, լինիլ և անուճանել ողջախոհութե՛ և սէր՝ Ընկալեալ վերակացութիւն. ան շարժ առ ախտաւորսն լինել ցանկութիւն, և դիւրաշարժ առ սա՛մ բարեաց սէր և բաղձանս ։ Ընչ սասա՛ռութե՛ ապգատութեն՝ ուղիղ կարգաւորէ զսիրոյն օրինս. զառաջինն և զմեծն սէր սա՛ւ ընդորին օրինադրէ։

1 Ը ()։ 6 · 5

2 Պ–ղ։ 72 · 20

141 · 5

3 Ը–ժ։ 8 · 35

բարութիք. զերկիրն ամ, և որ կերկրի են ցանկալիք. և ոչ միայն զայս՝ այլ թէ և այլ ինչ լինիցի քան զայսոսիկ մեզ մեծ և բաղձալիք՝ զոր մեք ոչ լսեաք և ոչ տեսաք. և այսորիկ կամիցի զիս ի գեղ սիրոյն մեկնել, զայն ար հանապազկեր և անապրելի, և իբրև զայլ անպիտան հա մարիցի, և զքէն սերն ընտրելն ինձ ընձեռեսցէ։

Նեղ։

Աչք կուռ այսորիկ՝ ապա երկիցիդ մասն սիրոյն առ մարդիկ ցուցանել. բայց ոչ ոք ունի յօրինան և յաւետա րանն է հարգեալ։ Վասնզի կուռ ասէրն՝ սիրասցես ըզ ընդ ուծ քո յասինեսդ պատ քումդ, ապա ասէ՝ և զնէ կեր քո իբրև զանձն քո. և յաւետ թէ՝ չայս երկուս պատուիրանս՝ ամ օրինք և մարգարէք կախեալ կան։ Աչք ասկայն՝ թէպէտ և երկու ասէ, վա՛ զի չորս և չընկերն բաժանէ, այլ մի է. վասն զի սէրն է

Աչք զի ոչ միայն գաւրինքն և գաժուռարակիրքն են հա կառակ ոյց սիրոյն, այլ և առաքել հերհատականքն և ախտաժեղիքն։ Յայտագա ոտոյ և զայնա լսէք բերէ և ասէ. I Հաստատեալ եմ՝ թէ ոչ մահ, ոչ կեանքն, ոչ հրեշտակք, ոչ իշխանութիքն, ոչ զօրութիքն, ոչ խորութիքն, ոչ բարձրութիքն, ոչ հրեշտակք, ոչ հրեշտակապետք, ոչ ոք կան, ոչ հանդերձեալ աղբեսցէն, և ոչ թէ այլ ինչ արարած լինի քան զերկինն և զեր կիր. և ոք ի սոսա բարու թիքն զոր մեք ոչ գիտեմք, կարէն մեկնել զիս ի սի րոյն քէ։ Աչք զոր ասէն՝ այսպիսի լինէ. եթէ ոք ամ չարչարանօք և մահուամբք չարչարէ զիս և ապանանէ զիս ի քէն բաժանել՝ յո ժարութիք զնամ չարչարանն և զմահուընան յանձն առ նում քան թէ ի սիրոյն քէ բաժանիցիմ։ Աչք դարձեալ ասէ. || եթէ ոք ասայր ինձ զերկինս, և ոք կերկնի են

I Յհ. ա՝ 1
8 · 38
8 · 39

2 Կոր. ժ՝ 4
12 · 40

ոեա աբատրին, այլև զան-
ձինս ևս պէս պէս ախտից
ազգի չարչարանաց ի մահ
մատնեցին։ Եւակ որ առ ըն
կերն անկեալ և անաբառա
ուն զսէրն՝ ոչ էին չար
խորհի նման և ոչ առնէ ։
այլմինքն՝ ոչ առէ զինս և ոչ
նախանձի ընդ նմա ։ ոչ զրկէ
զինս, ոչ անիրաւէ, ոչ գո
ղանայ զինեալ նմա ։ Ո՛չ խոր
հի նման սպանանելոյ. ոչ առ
ատն հայհոյանէ ։ ոչ նենգէ
նման ։ ոչ սուտ ։ ոչ մատնէ ։
քէ պէս և բազում վէրա
ստաց պատրաստէր գիտէ զ
նա։ Ո՛չ հպարտանայ ի վէր
նորա ։ ոչ սմբատրտանէ ։
ոչ գրգռի ընդ նմա ։ ոչ ար
համարհէ ։ ոչ թշնամանէ ։
ոչ զրպարտէ ։ ոչ քամահէ ։ Ղ. ՀԱ
ոչ մխիթար ։ ոչ ոխս պահէ ։ 14. 26
ոչ բամբասէ ։ ոչ սրտնձէ ։
Ո՛չ ինքն առնէ նման չար,
և ոչ կամի քէ այլ ոք ա
րասցէ ։ այլ զամ որ ինչ բա
րի է՝ կամի նման ։ և որչափ
կարօղ է առնու։ Ասէ ի
նէր զինս ոյլ մարգոյով, և

ի չէ ձգնարկու առաց առ
բերելն ամ ձգնարկութեա ,
քէ ամ պատուիրանք ի
ահրն բռնկանդամին ։ զի չէ
էին պատուիրան որ արտա
քոյ սիրոյն գտանին՝ յորժամ
զսէրն ոք ուղղ և անար
դատ և առանց կեղծաւո
րութ առնի առ ընդ և առ
մարդիկ ։ Ո՛չ յորժամ զնձ
ի բռնէր արտ սիրէ ոք ,
զնամ ատհամարհէ որ էին
խափան էինին ոյց սիրոյն ։
պատիկն , զխաւտ և զանձ
քին , զպատիւ և զհեշտ
ութին և զառաջնակաձս ։
զհայր և զմայր և զեղբարս
և զքոյր , զկին և զորդիս ,
նաև զիւր անձն ։ Ի՞ստ ը
րութ և էինքն ամն առաց ։
Ի քէ ոք զոյ առիս , և ոչ
առեալ զհայր կամ զմայր և
որ ի կարդին , ոչ կարէ իմ
աշակերտ լինիլ ։ Ի՞չ յայտ
անուն է , զի ոչք հզմարտա
պէս սիրեցին զնձ , ոչ քէ
սիրեցին զնձ և զհատս էրկ
րաւորս ատհամարհեցին ,
և զընտանիս և զորդիս ան

թուի ջար առնել. այսպէս
և զնիրելին ի չարագործս
թեան տեսեալ՝ թուի բարի
առնել։ Այս ամ և առա
ջել քան զայն, և առաջ
քելն թէ զնոյն մասունս։
Տեսանէ՞ս այն զի ամ որ
օրէնքն և մարգարէքն և
աւետարանական վարդա
պետութիւն ուսուցանեն,
սէրն Քրիստեան ունի զբո
վանդակն։ Հնարաւ ո
րիւն և քան ասէր աշակեր
տացն. Ա այսու ծանիցեն զդ
ձեզ ամքն եթէ իմ աշա
կերտք էք, յորժամ սիրոյ
ցէք զմիմեանս։ Ա՛յ ասաց
թէ այն է իմ աշակերտաց
նշան, յորժամ զՀիւսանդա
բժշկէք, կամ զհոգս լու
սաւորէք, կամ զանդաստա
յցծս հաստատէք, կամ զդ
դեա հանէք, կամ զմեռեալս
յարուցանէք, կամ զբորբոն
փոխոխէք, այլ յորժամ սի
րէք զմիմեանս։ Վասնզի
գիտէր թէ յորժամ Հիմն
րիստ սիրով սիրեն զնոձ և
զընկերն, ընդ նմին և ամ

I յհ
13 • 35

հոգեին և անկրտեաւքն
կոչին : Ուանդի ձի խոհա-
կանն զբաղումն խորհի ,
և ոչ ցասմնականն ընդդէմ
կարին մաքառի , և ոչ ցան-
կականն ոգևախտաբար՝ այլ
և ամենայնն ցանկայ . և
ոչ արդարութեին այսոցիկ
ուղիչ լինի՝ վերակացու և
կառավար . այլ՝ի բնական
նէին յանբնականն շարժել՝
չարաչար տասալմամբ կար
ծանի : Ասա առակողին թա
նի, թէ Երկիւղ շարժի եր ի Ա Կ-Գ
կին . յորժամ ծառայ թա 10 . 12
գաւորէ , և աղախին երէկ
հանէ զտիկին , և անմիտն
երէկ լցեալ հացիւ : Ուանդի
ծառայ արամաբանին՝ թա
գաւորեալ իմն իշխան խո
հականին . և աղախին բուռ
չախտհուելն է հանն զտիկին
սպառելն . և անզգամանն
մոռելն՝ լցեալ հացիւ նման
ըսախտհութեանց : Ի յայնքան
սոսկ հացիւ . որով և շար
ժեցեալ ամենայն լսելեացն ի վատ
թարին կոյս . զի զնամնան
նուէ խորհի մոլար իշխանին

պատճառիւքն կատարելն :
Ուստ՝ ոչ վերադարձն ցան
ցաք , յորժամ մատանեաք հո
գեյն ուղիղ գիւրենց կար
գաւորութեան պահեն , զի
իշխանին յիշատակ կայցէ ,
և իշխեցեալքն ի հնազանդ
դութեէ , ամ այսոքիկ բա
րեգործութեանք անխափ
կատարելն : Ասէ եթէ եղ
ծեալ ապականի վայրկեա
կան կարգն , և ծառայքն
ի վեր սերանցն յառնեն ,
և զիշխանութեին յափշտա
կեն , և զառաւօտն ծառայք
ցօղցանեն . այսինքն՝ ցան
կականն՝ ցասմնականին , և
ցասմնականն՝ խոհականին
սիրեցոյ , ամ շինութեէ վեր
ի վայր կործանի . և խա
ղանգիստքն ի հնչասակներ
գործութեանս շարժին :
Ուչ ըստ գործոյն՝ և ան
ձանցն փոփոխումն լինի :
Ուչ այնուհետև ոչ խոհա
կանութեին և արդութե
և ողջախոհութեի և արդա
րութեին , այլ անմտութե
և արամաբութե և գոլջախո

ընդ որ ունէր զատելոյին՝
յօժարակամութիւն կամաց ընկ-
ալեալ ի պատուիրանէն . կորուսեալ
առաջի յընդվզից . զրկեալ ի
փառացն . կործանեալ յիշ
խանութենէն . յապերկելս եղ
անկանելոյն . պնդեաց ի կո
ձեղս . տապալեալ հիմիկ ա-
ռաքեալ . և զկապուտան էհատ
անդամանն : և ոչ այսու շա
տացաւ , այլև ջարտարար և
զառն մահու մատնեաց :
Նոյնպէս ասելն զրգռոյն
որոտման , եթէ 2 ամենայն
որ առաջ զերդեալ քեզ՝ մատ
դասալան է . զի թէպէտ և
մատնեալ ոչ , այլ կամքն և
յօժարութիւնն ապան : Նոյն
այս է կէս ապանութիւն . զի
մատոյ՝ հոգի է և մատնին .
և հոգին է մեծ քան զմարմ
նին , և նոյս հոգւոյն ապան
զի ոչ մարմինն այրեալ
ապանանէ . այսպէս և հո
գին՝ կամքն և յօժարու
թիւնն : Նոյնպէս եթէ սխալանօր
յանկուցեալ հարեալ է ի չէր
ութիւն , անարգել լսելոյ
թեալ շնայցէ ընդ նմա .

աղնուհետև՝ որ ծառայ է
զև ախտից : Նոյնպէս այս է
անիրաւ գատաւորն՝ ի զա
ղաքի քանութիեա . զոր աստ
յանձրուցանէին ասէ , թէ
1 Կոր ոչ երկնչէր , և՝ի մարդ
18 · 2 կանէ ոչ ամաչէր : զի խոր
հի՝ և ոչ ապրանքն գատէ՝ և
ոչ իրաւամբք : Նոյնպէս որ բո
նաւորեալն էր յօրինս աստ
խորհել , ընդ ամ խոհրդեալ
զարուեա յաջորդել լինի . և
զի թերեւս և դիւրագրգիռ
2 Կոր գոլով բնութի , վասնվաղակի
3 · 15 ընդ բռնադատականին գալոյ և
ապուհղի ցանկութիեա զանցա
նել խորհրդով . լինքն զսուգ
բանայ խոհմամբ խորհելոյ
դով , և զզգաստութիեան ընդ
ինքեան շարժել յանխատակը
բութիւն : Նոյնպէս զի անուտաս
նելի գոլով բնութիեան՝ ոչ
՝ի մարդկանէ ամաչէ . այլ
թէ և մերձակայ է բռնադատ
շարժի լսոյ զայր յօժարու
թիեն յամ պղծութիեա . և կա
տարէ զգործ անիրաւու
թեանն . թէպէտ մտաք , և
ոչ մարմնով : Ո՞չ յայնքան՝

թեպէտ և՛ մէջ բազմաց է տագնապն և անձեռնարկ լի նման լսոյ մարմնոյ ։

Ա՛սան զի ոչ ինչ արգելու զնա , ոչ հեռաւորութի տեղւոյ , ոչ թշուառութի ճանապարհի , ոչ լեառն բռնաց ցեաւղ , ոչ դաշտ տօթագին , ոչ ծով լայնածաւալ , ոչ գազանք պատսպարուալ , ոչ գէտ անմոռաց , ոչ աշտարակ անպատրելի , ոչ աղխուժ դրունք , ոչ երկիւղ պահապանաց , այլ զամենեքեան քաջութեամբ յանձն կրեալ՝ անելոյ հանդերձակուքէ առ տագնապելն հասանել և զգալոյ ցաւն կսկիծ կատարել : Եւ այս է առնելն ասեն , եթէ ամ որ հոգւոյ ի կին ցանկութէ , անգէն և անդ շնացաւ ընդ նա ի սրտին . այսինքն՝ յոգւոյն : Ապա և թէ կին առն ցանկայ , նոյնին օրինակաւ շնաց : զի ամ առացեալ՝ ոչ ի վե առն է , նոյն և կնոջ : և այլ վս պատճառ առաջնոյն , նմանապէս և վս զյաւրիկ ոչ կէս շնութէ . զի թէպէտ ոչ մարմնով կատարեաց զշնութիւն , այլ հոգւով :

Ա՛ռնակ առցին իմաս և առաքեալ մեզ զերազոյնսն զմտաւորականն շարժմունսն և զերազակատար . և զի վս անուս զոյցն ի մարդկութենէ ոչ առնուլ , այսպէս և վս հեշտասիրութէ և կիսոյ բերոյն ցանկութէ՝ յայլ ոչ երկնցին : Եւ առնենայն մեզ զաց պատճառ՝ խոհականին մոլորութէն և անընտրող հիմարութէն լինել . և յոր ժամանակ որ իշխանն էր ի վերայ այլոցն և տղղէր , այսպէս ծառայականս տես ութք կարգանդէր , այլքն առ յին մոլար ընտրութէն հեռանային : զի առնենայն ինչ երեք բանի և երեք չար ,

Նախ խորհի և ապա գործի :

Ասէ ցառնականն զօրու հեղափոխեալ և այլ փո խանակ այլոց երդալ , վն ոչ զի ոչ երթայն քաջանայր և դեմ առաքացն , այլինքն բանասարկուին և նորին չար

գիտէ զինչ խօսի։ Օ՜ւր որ լինչ մարտ միտքն ծնանի էպէրանաց բան՝ իբրև կորնեան գազանաց արիւն արբուա՝ ի գառագրէ սըր սին լեզուսն յառաջ բեր է. մինչ զի ի յանդուգն յարձակմանէն, և զիմոյնան ընդ բանին արուեստ ժայռ քէ։ Ա՛յլև զձեռն և զոտն անհանճարաբար ի հար ած շարժէ. և յոլով ան գամ երեք դէպ լինի և ի ապանութիւս ձեռնամխէ։ զդիւաչարչարացն ամիւ բերէ զնամանուի. մանաւանդ՝ ե թէ չար գան զդիւաչարան. որքան նոքա ախտից, և այք կամաք չերանին յախտան։ Ա՛ն ընդ որս թշնամութեն բերին՝ առնն միմեանց հա պատ. ոմա պատճէն անլուծանելիս. ձմեռան, բամբա սեն. գարնանակաղ լինին նենգուիչ. որոգայթս կալ մեն բանիւք և արդեամբք՝ ընկենուլ ի փառաց ի պատ ուոյ յիշխանութէ և ի փառ թամուէ ընդորոց մախան։

արկածիցն, այժմ զինքն ընդ դէմ ընտանեացն. այլ ամ բարեգործութէ։ Ա՛ն մանաւանդ ի համազգիսն և յերգասրան գաթոլիկոս գրատմութիւն՝ գազանաբար յարձակի։ Ա՛նանձն սըրտ մուքիւ նց ըստ նմանութ ածին. այսինքն՝ առանձնացն. լիժի և քարքի՝ դիւաց նո ցին. զի խցեալ են զականջս հոգեանց ընդ դէմ ձայնից Թովչաց՝ մարգարէից և ա ռաքելոց և վարդապետաց եկեղեցւոյ. և ոչ կամին առ նուլ յիմաստութէն բժշկուց զհոգ ապաշխարութեան և առողջանալ յախտէն։

Ա՛ն ոչ կարէ այնպիսին և ոչ դոյզն ինչ թշնամանաց հանգերուլ. այլ եթէ դէպ լինի յոմանէք ինչ կարծիս հանդիպակութէ առնուլ, կամ արհամարհութեան և դըժուխնաց, վաղվաղակի բարկութ մեծաւ ընդդէմ յառնէ. աղաղակէ թշնա մանէ նախատէ հոյհոյէ ա նարգէ՝ ոչ զհետևեալսդ ոչ

կանան յաւուրս, այլև յան-
բնականն։ Այս այնմ
զոր առաքեալն ասէ. Ի Թո
ղեալ զբնական պէտս իգու- Ա Կոր. ԺԱ. ՀԴ
թիւն՝ բորբոքեցան ցանկու-
թիւնս ի միմեանս. արու՛ք
ընդ արուս զխառնակու-
գործիլն. և զգարշ վախա
ճումն՝ որ արդար էր մոլո-
րեալ ընդ նոսա, յանձինս իւ-
եանց ընդունելն։ այսմիկքն,
զկնգուռն հրոյն և ծծմբոյն
երկնատեղւոյ՝ նորոգին անձ
րեւով հնծիլն անդովք՝
ըստ նորադիւտ հրոյ ցան-
կութեն. զօրէն բերել
յաւիտենական և միշտակեաց
բոցոյն։ Այս ոչ զարուեացն
միայն ամբաստանէ, այլ և
զիգբն ասէ վախանակեցին
զկիս բնականս ի պէտս
անբնականս։ Մատուա-
սէ, և որ քան զայսոսիկ է
դժնդակ և անբնական և
առաւել արտաքոյ բնու-
որ յանառնայլինան և ի գա
զանայլինան խառնելն զազ
րադարձուելս. զոր և ին-
քեանք իսկ անառաւնքն և

Այս ոչ լինէ ընդ ըղձալի,
քան եթէ գնահատանձելին ի
Քրիստոսէ առնանել. և
ոչ լինէ դժնդակ՝ քան եթէ
ըստ որում և իցէ բարեկր
բեալ առնանել։ Ա՛յ այնքա
ւինքեանց Քրիստոսիքեան
տիրին, ոչքան նոցա բարե-
կրութեքն. զամանն ոչքան
հնար է՝ շարժեն ընդ նոսա
ի Քրիստոս. և կամին զի
յանդնց առեղեալք լինին։
Ա՛յ յաքան և եւս քան զայնս
են առելոքեք և մահանք
անկարգաւորագարար սքոմը
առեցին։

Ասէ ցանկալնանն որ այ-
լոցեցաւ ի գերեզիկ ոչքա
խոհութեն, և ի սիրոյն որ
աւծ և առ ընկերս, երբե
զգանդաղեալ շրջի յամե-
նայն ներքնականս բառ
ձանս։ Օ՜ի ի բնաւեր և
յոչընկոյ սիրոյն անկեալ՝
բերեալ լինի գարշ ցան-
կութեք ընդ վախճառս տրա-
փանս. և ոչ առակ ցանկու-
թիւ, այլև լրմամբ կրառաս
կան գործոյն. ոչ ի բնու-

ընդ բոլոր ապականացու և
Ա՛յնպէսն ամենայն ,
և՝ ի սիրոյն որ առ Աչ և
ի հնազանդութեան ցանկութենէն
Ա՛ստ՝ այսպիսի մարդիկ
Ջահմաւոր են անկեր :
քանզի այժմ յայտնիկ քա
ոտոզկացան : մանաւանդ
Թէ գիտուցին Թողութ .
գոհ ողջախոհ ոք լսելով
ընտրացանել զբանս . զի մի՛
և գիտեմ և ընդ լսելիս ի
անցեալ . այլ ոչ կարիմ զազ
զանձնականացն գործ . զոր
զագոյնան լուծմ որ յայնպէս
զաղտնի զոր ոչ ձի յայտ
Ա՛չ զայլ գայլ և զաղտ
ոչ անդամ ընդ ոչ ոք ,
զանձնագործութեամբ զանց արա
լեալ՝ քան զգաստանալ և զա
նաստան անմոռագոյնք —
զաղբատագործք գտանին :
Ա՛չ զայլ գայլ և զաղտ
զագոյնան լուծմ որ յայնպէս
անհանգստացն գործ . զոր
և գիտեմ և ընդ լսելիս ի
անցեալ . այլ ոչ կարիմ զազ
ընդունել զբանս . զի մի՛
գոհ ողջախոհ ոք լսելով
ոտոզկացան : մանաւանդ
Թէ գիտուցին Թողութ .
քանզի այժմ յայտնիկ քա
Ջահմաւոր են անկեր :
Ա՛չ՝ այսպիսի մարդիկ
և՝ ի սիրոյն որ առ Աչ և
ի հնազանդութեան ցանկութենէն
Ա՛ստ
ընդ բոլոր ապականացու և
Ա՛յնպէսն ամենայն ,
և՝ ի սիրոյն որ առ Աչ և
ի հնազանդութեան ցանկութենէն
Ա՛ստ՝ այսպիսի մարդիկ
Ջահմաւոր են անկեր :
քանզի այժմ յայտնիկ քա
ոտոզկացան : մանաւանդ
Թէ գիտուցին Թողութ .
գոհ ողջախոհ ոք լսելով
ընտրացանել զբանս . զի մի՛
և գիտեմ և ընդ լսելիս ի
անցեալ . այլ ոչ կարիմ զազ
զանձնականացն գործ . զոր
զագոյնան լուծմ որ յայնպէս
զաղտնի զոր ոչ ձի յայտ
Ա՛չ զայլ գայլ և զաղտ
ոչ անդամ ընդ ոչ ոք ,
զանձնագործութեամբ զանց արա
լեալ՝ քան զգաստանալ և զա
նաստան անմոռագոյնք —
զաղբատագործք գտանին :
գոհանալ և զաղտ
ընդունել զբանս . զի մի՛
գոհ ողջախոհ ոք լսելով
ոտոզկացան : մանաւանդ
Թէ գիտուցին Թողութ .
քանզի այժմ յայտնիկ քա
Ջահմաւոր են անկեր :
Ա՛չ՝ այսպիսի մարդիկ
և՝ ի սիրոյն որ առ Աչ և
ի հնազանդութեան ցանկութենէն
Ա՛ստ՝ այսպիսի մարդիկ
և խոտորեցան . այլ մեզն զբ
նական օրինացն հետե
լոլ : Ա՛նակ մարդիկ բանիւ
և խոնաստութ պատուհասել ,
և զընական և զդբական օ
րինս ընկալեալ ոչ ինչ
յայտացանէ բաւական երբ ըզ
նոսա ի լոյսն առնիցի այր
դատագործութեամբ պահել ,
զանձնեղութեամբ զանց արա
լեալ՝ քան զգաստանալ և զա
նաստան անմոռագոյնք —
զաղբատագործք գտանին :
Ա՛չ զայլ գայլ և զաղտ
զագոյնան լուծմ որ յայնպէս
անհանգստացն գործ . զոր
և գիտեմ և ընդ լսելիս ի
անցեալ . այլ ոչ կարիմ զազ
ընդունել զբանս . զի մի՛
գոհ ողջախոհ ոք լսելով
ոտոզկացան : մանաւանդ
Թէ գիտուցին Թողութ .
քանզի այժմ յայտնիկ քա
Ջահմաւոր են անկեր :
Ա՛չ՝ այսպիսի մարդիկ
և՝ ի սիրոյն որ առ Աչ և
ի հնազանդութեան ցանկութենէն
Ա՛ստ՝ այսպիսի մարդիկ
և խոտորեցան . այլ մեզն զբ
նական օրինացն հետե
լոլ : Ա՛նակ մարդիկ բանիւ
և խոնաստութ պատուհասել ,
և զընական և զդբական օ
րինս ընկալեալ ոչ ինչ
յայտացանէ բաւական երբ ըզ
նոսա ի լոյսն առնիցի այր
դատագործութեամբ պահել ,
զանձնեղութեամբ զանց արա
լեալ՝ քան զգաստանալ և զա
նաստան անմոռագոյնք —
զաղբատագործք գտանին :
գոհանալ և զաղտ
ընդունել զբանս . զի մի՛
գոհ ողջախոհ ոք լսելով
ոտոզկացան : մանաւանդ
Թէ գիտուցին Թողութ .
գոհ ողջախոհ ոք լսելով
ընտրացանել զբանս . զի մի՛
և գիտեմ և ընդ լսելիս ի
անցեալ . այլ ոչ կարիմ զազ
զանձնականացն գործ . զոր
զագոյնան լուծմ որ յայնպէս
զաղտնի զոր ոչ ձի յայտ
Ա՛չ զայլ գայլ և զաղտ
ոչ անդամ ընդ ոչ ոք ,
զանձնագործ

կամացն խոստմանց և յան
բնականացն հեռանամանց լի
նին ։ Ա Այլ բազում զգու
շանք և աւրինութիւն պահել
հնարել ասելոք. զի զբանս
կան ի՛ւր հոգի՛ (այլ պատ
կեր այլ) իւրական առնուլ
նոքիք զարդարեցեալ. ո՛չ
լոկ յառաջինն փայլեցեալ
լուսատիպ կերպարան. և
զնախասկիզն հրաշալագոյն
պէս յինքեան գաղափա
րեցեալ նմանութիւն։ Որով
լինին առաքեալ և քահանայապետք
անվայրապիսակ եռանձն ըստ
աստուծոյն. ։ Եւս և հայր առ I յով
նոս եկեալոք, և օթևանս 14 · 23
առնեմք արասցուք ։

Ա՛ոդ՝ միով այսպէս գի
տակցելոյ պատկանա
ւորութիւնք ասելիանա
ռանձնական առաքինու
թիւնն, պարտ է նմին հե
տեւեցուցանել և զմարմնա
կան բարեգործութիւնն ։

Որպէս զի ըստ առաքելոյն,
։ լինի մարդն ոչ կատարեալ ։ Ա՛ի տի
առիւծ և ոչ ինքեան նեռզեալ. ։ 17
զի որպէս անձին մասանցքն

ցնդելի նիւթականացս՝ լիքր
տուամբ կապին Ա՛ստր և
Ա՛ի բազմանա։ վհմանակեալք
զհմայութիւն կենացն ստր ըլ
անուանացս. և զանապական
նինն ընդ ապականացուին.
և զայնպայծառ լուսոյն ընդ վհ
հոմբեցացս. և զերկնաւո
րինն ընդ երկրաւորացս ։

Ինանդի քաղցրանայ նոքին
անցաւորացս մեծութիւն.
վառք պատիւ իշխանութ
վարքաստութ որովայնամո
լութ արբեցութ զբկունք
ագահութ անիրաւութ
յափշտակութ և այլ սոյն
նայն անուանացս բազմա
պատիկք ։

Ասկ և ստղտարութիւնն յո
ղս յանձրևաւթ. և որ
երբեմն Ա՛ի լուսազգինան ա
ռաքինորդեր և կարգաւո
րեր զընդ ինքեանս մեռ
ուանան, այժմ նեղհպակին
լինին անօգին և առաքինորդ ։

Ա՛ջմեան և ապագիսի ան
կարգութ բազմաց և կար
գաւորութ չափուց անձ
նական մեռանցն Ա՛ի բնու

լոցն և լսմունքեացն հասա-
դաս քաղցունցն և գա-
ռնեցն, պատրաստացն և կծ-
ւսպուհեցն յինքն ընկա-
լեալ՝ զգայ իւրաքանչիւր
հասանդամացն զարդարու-
թիւնս։ Այլ զջղակիւքն
զարդի ազգի նիւթոցն զա-
նազանութիւնս զջղակիւքն
զգայ և ընտրէ՝ ի մեռանց
ղեղաղրագոյնսն և զարդարի-
զընդդիմադիսն և զիսաղ
փուխնան։ Այդ՝ վասն այսորիկ
զգայութիւնք ասին։ Այլք
են սրբա որպ զգրուհա ի
տան մարդոյս՝ մանից սրտա
քուստ, և ելից ի ներքուստ
ասի։ որպ է լսե և կամ վատ
թար։ լուսո մարգարէին որ
ասէ. ընդ պատուհանս և
մուտս մուհց։ Այլ զորօրինակ
և դրունս սրեանք ի տուն
զայս գոյս պատճառական և
պիտանիս. և ընդհանուր գար
ձեալ և թէ լինչ անպիտան է
ի տան՝ արտաքս հանեալք,
և՝ յապէս և զայս հոգևո-
րական փորձութեամբ թէ՝ն
տրամք անկարօտ հոգևանոյ

զարդարի, այսպէս և մարդ
միևն զգայութիւնքն պատճա-
ռանոյ։

Այլ են զգայութիւնք՝ հինգ.
որ են այսոքիկ։ Տեսանե-
լիք. Լսելիք. Հոտոտելիք.
Ճաշակելիք. և Շօշա-
փելիք։ Այլ պարտ նախ
յայտնել թէ զինչ զգայու-
թիւնն ասի, և ապա զինս
ընտանին ներգործութիւնքն
զարդարել։ Զգայութիւն
ասի այն՝ որ ըստ իւր ներգոր
ծութեն զինչ և ինչ՝ արտա
քուստ ընկալեալ զիւրան
զգայ և ճանաչէ։ Այլ ասին
զծագումն լուսոյ ընդու-
նելով՝ զգայ և ճանաչէ և
լուսաւորի. և նոյնպէս զայլ
զոր տեսանէ՝ զգայ և ճանա
չէ թէ զինչ է։ Այլ ունկն
զհնչումն ձայնից ընդունե
լով՝ զգայ թէ յոմանէ և ոմա
ցադանէ։ Այլ հոտոտե-
լիքն զազգմունս զանա-
զան հոտոց առնելով՝ զգայ
և իմանայ և քաղցրատրէ՝
զինս ի միմեանց։ Այլ շօշ
ափելիք՝ զպինդ և զկակ
(լբ·2)

ստեղը հայեցմամբն կեր-
պաւ
մաշ մեռանի։ Ա՚ն զի ոչ
կարող կայ · որով զանազն
կորնի կայս · որով զանազն
պատե եղանց ՚ի բնութեան
եթէ մերձ փակել կոյզե։
զի ական գործ՝ է տեսա-
նելն · և առնական՝ լսել · նը
մանապէս և այլոցն ըստ ին
քեանց ստանալն։ Ո՚չ ա՚յն
անպիտանք են եթէ զնա
ւորան ոչ ներգործեն · այլ
՚ի պատշաճ ժամուն պատ է
բանալ ՚ի լուսափոխելոյն կա
ւաքումն · և կայլևս ժա
մս փակել ՚ի մտից ձեռ
ամարտից։ Ո՚չ զոր առնն
այսպիսի ընէ ։ Պատ է
խնամ զանձն ՚ի յարատև հոգ
եցաւորց և ոչ զինեալ բեղ
Հանդ ցանկութ և վաս
շոտ ատրճանօք զգեղ նիւթ
և կամարէն · վա՛ զի ոմն
՚ի կորուսեալից աղերնատրճ
առնու զնեռս հարբուածոց
կարելէր հոգման յոգեա
կանին կոյս · որով զանազն
ատեղ հայեցմամբն կեր-

անձն բանական ըստ կա
մարգեաց հոգեղինացն՝ ըն
կալցուք ՚ի նեղբս ՚ի մեզ
ընդ զգայարանացս դրսնս
ընդ խաչակնքելոյ ներգոր
ծեմք ։ Ո՚չ զաղաւտ
երկրաւոր ցանկութեց և
ատելութեն սիրոյ՝ (որ է որ
հնացան թշնամանցն սեր
մանք) իբրև զվնասակարս
և մահացուս ընդ նոսին դատ
ձեալ արտաքս հանցուք ։
Ո՚չ զոր օրինակ՝ ոչ միշտ
փակեալ պահելիք զդրսնս
ատանց · զի թէ յարատևել
կացցեն՝ զգայականսն ոչ
հաւաքեմք փարթամանայ ։
Նաև մեզ անպիտան լինիցի
առ ՚ի բնակութեն ։ Ո՚չ ոչ
հանապազ բացեալ · զի և
այնպէս թշնամեաց և գրժ
ղոյզց գողոց և աւազակաց
մուտ լինելով՝ ՚ի կորուստ
անձանց և ՚ի յափշտակու
ղեզից բերիմք · այլ ՚ի դէպ
ԺամուՆ ըստ պատշաճին բա
նալ և փակել ։ իմաստ
նոցն հաւանեալ խրատու ։
որ ասէ ժամ և ժամանակ

ընտրեալ առաքեալ։ յոլով
և մանկտ դուն գործեն ընդ
որս չարչարեալ էիցեն հայիլն ։
Ընդ ապացոյց այսորիկ՝ բան
զուսմն ասելովք ի գիրս ։
Ընդ մանաւանդ թէ ըս-
կիզբն մերոյց և մանկտ՝
յայտնեալ եմեալ էր ։
Ի՞ զի չարչարեալն բանասար-
կուն ոչ կարացեալ առնել
զառաքեալ գերբնակ փա-
ռաց նախատեցին , այլ
առաւել առ նա հրապուր-
նգք խարեցան , և զմանկտ
ձանձրացոյց նմա հաղորդել ։
Ընդ կայենի մարդասպա-
նութին ոչ այլ ինչ էր , այլ
զի ոչ կարաց հայել ընդ
ձերկն այլ պատարագին հա-
բեալ ։ Ասէ երգարանն յոմ
սերմոյ՝ և զանձկացան յայտ
գնեալ բառնալոյ տեառքէ ,
կամեցաւն ապանանել զնա .
և առաւ սկզբնատեսիցն վասն
սեռ . այլ և զնոսին (այդ-
պէս) ի չարչարանս և ի մահ ։
Եւ բառնալոյն մեզ-
նայ զնա առաքեալ առ ի ապա
նայել զգաւթիքն . ասելով այլ
և մանկտ զնա գործեն ընդ
որս չարչարեալ էիցեն հայիլն ։
Ընդ ապացոյց այսորիկ՝ բան
զուսմն ասելովք ի գիրս ։
Ընդ մանաւանդ թէ ըս-
կիզբն մերոյց և մանկտ՝
յայտնեալ եմեալ էր ։
Ի՞ զի չարչարեալն բանասար-
կուն ոչ կարացեալ առնել
զառաքեալ գերբնակ փա-
ռաց նախատեցին , այլ
առաւել առ նա հրապուր-
նգք խարեցան , և զմանկտ
ձանձրացոյց նմա հաղորդել ։
Ընդ կայենի մարդասպա-
նութին ոչ այլ ինչ էր , այլ
զի ոչ կարաց հայել ընդ
ձերկն այլ պատարագին հա-
բեալ ։ Ասէ երգարանն յոմ
սերմոյ՝ և զանձկացան յայտ
գնեալ բառնալոյ տեառքէ ,
կամեցաւն ապանանել զնա .
և առաւ սկզբնատեսիցն վասն
սեռ . այլ և զնոսին (այդ-
պէս) ի չարչարանս և ի մահ ։

պարանոց զքարն պղծութեան .
և անդէն շնաց ընդ նմա ։
Ասաւ ոմն հրամանաւն որ ասէ
Որ հայի ի կին ցանկութեամբ ,
Ես. 28 լսելոյն շնացաւ ընդ նմա ։
արանց։ և ասէ շուն և սպա
Ես. 10 նիկ ըստ առակին ։ Ձոլ ոս
նի մանն և ժառանգութեամբ
յաղթեալն էին ։ Ասողսա
ասել և զարհուրելոյ բնու-
պղծութեան անասնոցին և
գազանացին՝ այլ անարժանա
կիշտասացին ։ Ասել ար-
ժան է զարձեալ զանձն ի
գէմ չարակենութեան որ ասե
ցինքրս . յորժամ տեսանէ
զնձ բարեկրթեալ ըստ կեն-
ցաղոյս ինչ յաղաղութեանց ,
տանն և արգելոյ և աստուա
ծոյ , ընկերանութեան , պատուոյ ,
փառաց , բարեհամբաւ անո
անէ , սիրոյ և ընդունելու
թեան առ նմանս ։ Ոչ այլ
բն տեսանէ չարակինն , այլ
աղբատութ պղծութեան ,
նախանձն մանոյ և լսոյ հա
մարի ընկերաւն՝ մեծամեծ և
դժնդակ տոյժս կրել , քանզ
եթէ զնա այնպէս փառա

Եւ ասէ ցնոսա. Ձեր ոչ գիտէք զայս առակ, եւ զկնի այսորիկ զիա՞րդ զամենայն առակս գիտասջիք։ Սերմանողն զբանն սերմանէ։ Եւ սոքա են որ առ ճանապարհաւ սերմանի, ուր բանն սերմանի, եւ յորժամ լուիցեն, անդէն գայ սատանայ եւ առնու զբանն որ սերմանեալ է ի սիրտս նոցա։ Եւ նոյնպէս են որ ի վէմ ապառաժ սերմանին, որ յորժամ լուիցեն զբանն, անդէն ընդունին զայն ուրախութեամբ։ Եւ ոչ ունին արմատ ի սիրտս իւրեանց, այլ ժամանակաւոր են. ապա յորժամ եղիցի նեղութիւն եւ հալածանք վասն բանին, անդէն գայթակղին։ Եւ որ ի փուշս սերմանին, սոքա են որ զբանն լսեն, եւ հոգս աշխարհի եւ խաբէութիւն հարստութեան եւ ցանկութիւնք այլ ամենայնի մտանեն եւ խեղդեն զբանն, եւ անպտուղ լինի։ Եւ որ ի բարի հող սերմանին, սոքա են որ լսեն զբանն եւ ընդունին, եւ պտուղ բերեն երեսուն եւ վաթսուն եւ հարիւր չափ։ Եւ ասէ ցնոսա. Միթէ լոյս գայ որ ի տակ սափորի դնիցի կամ ի մահիճ, եթէ ոչ որ ի հանդակի դնիցի։ Զի ոչ է ինչ ծածուկ որ ոչ յայտնեսցի, եւ ոչ գաղտնի որ ոչ ի գիտութիւն եկեսցէ եւ ի յայտ։ Եւ ասէ ցնոսա. Տեսէք զինչ լսէք։ Որով չափով չափիցէք, նոյնով չափեսցի ձեզ, եւ յաւելցի ձեզ որ լսէք։ Զի որ ունի՝ տացի նմա, եւ որ ոչ ունի՝ եւ զոր թուի ունել՝ առցի ի նմանէ։ Եւ ասէր. Այսպէս է թագաւորութիւն Աստուծոյ, որպէս եթէ մարդ արկանիցէ սերմանիս ի հող, եւ քնանայցէ եւ յառնիցէ գիշեր եւ ցերեկ, եւ սերմանիսն բուսանիցի եւ բազմասցի, եւ ինքն ոչ գիտէ։ Զի երկիր ինքնին պտղաբերէ նախ զդալար, ապա զհասկ, ապա զլցեալ ցորեան ի հասկին։ Եւ յորժամ մատուցանիցէ պտուղն, անդէն առաքէ զդանակն, զի հասեալ է հունձքն։ Եւ ասէր. Զո՞ւմ նմանեցուսցուք զթագաւորութիւն Աստուծոյ, կամ զո՞ր առակաւ նկարագրեսցուք զսա։ Որպէս հատ սինապի, որ յորժամ սերմանիցի ի հողոյ, փոքրագոյն է քան զամենայն սերմունս որ ի հողոյ, եւ յորժամ սերմանեսցի, ելանէ եւ լինի մեծագոյն քան զամենայն ընդեղէնս, եւ ածանոցս մեծամեծս հանէ, մինչեւ զի կարասցեն ի ստուերի նորա բնակել թռչունք երկնից։ Եւ բազում առակս այսպիսիս խօսէր նոցա զբանն, որպէս կարէին լսել։ Եւ առանց առակի ոչ խօսէր ընդ նոսա, այլ զամենայն ինչ ի մասնաւորի ուսուցանէր աշակերտացն իւրոց։

Եւ ասէ ցնոսա. Ձեր ոչ գիտէք զայս առակ, եւ զկնի այսորիկ զիա՞րդ զամենայն առակս գիտասջիք։ Սերմանողն զբանն սերմանէ։ Եւ սոքա են որ առ ճանապարհաւ սերմանի, ուր բանն սերմանի, եւ յորժամ լուիցեն, անդէն գայ սատանայ եւ առնու զբանն որ սերմանեալ է ի սիրտս նոցա։ Եւ նոյնպէս են որ ի վէմ ապառաժ սերմանին, որ յորժամ լուիցեն զբանն, անդէն ընդունին զայն ուրախութեամբ։ Եւ ոչ ունին արմատ ի սիրտս իւրեանց, այլ ժամանակաւոր են. ապա յորժամ եղիցի նեղութիւն եւ հալածանք վասն բանին, անդէն գայթակղին։ Եւ որ ի փուշս սերմանին, սոքա են որ զբանն լսեն, եւ հոգս աշխարհի եւ խաբէութիւն հարստութեան եւ ցանկութիւնք այլ ամենայնի մտանեն եւ խեղդեն զբանն, եւ անպտուղ լինի։ Եւ որ ի բարի հող սերմանին, սոքա են որ լսեն զբանն եւ ընդունին, եւ պտուղ բերեն երեսուն եւ վաթսուն եւ հարիւր չափ։ Եւ ասէ ցնոսա. Միթէ լոյս գայ որ ի տակ սափորի դնիցի կամ ի մահիճ, եթէ ոչ որ ի հանդակի դնիցի։ Զի ոչ է ինչ ծածուկ որ ոչ յայտնեսցի, եւ ոչ գաղտնի որ ոչ ի գիտութիւն եկեսցէ եւ ի յայտ։ Եւ ասէ ցնոսա. Տեսէք զինչ լսէք։ Որով չափով չափիցէք, նոյնով չափեսցի ձեզ, եւ յաւելցի ձեզ որ լսէք։ Զի որ ունի՝ տացի նմա, եւ որ ոչ ունի՝ եւ զոր թուի ունել՝ առցի ի նմանէ։ Եւ ասէր. Այսպէս է թագաւորութիւն Աստուծոյ, որպէս եթէ մարդ արկանիցէ սերմանիս ի հող, եւ քնանայցէ եւ յառնիցէ գիշեր եւ ցերեկ, եւ սերմանիսն բուսանիցի եւ բազմասցի, եւ ինքն ոչ գիտէ։ Զի երկիր ինքնին պտղաբերէ նախ զդալար, ապա զհասկ, ապա զլցեալ ցորեան ի հասկին։ Եւ յորժամ մատուցանիցէ պտուղն, անդէն առաքէ զդանակն, զի հասեալ է հունձքն։ Եւ ասէր. Զո՞ւմ նմանեցուսցուք զթագաւորութիւն Աստուծոյ, կամ զո՞ր առակաւ նկարագրեսցուք զսա։ Որպէս հատ սինապի, որ յորժամ սերմանիցի ի հողոյ, փոքրագոյն է քան զամենայն սերմունս որ ի հողոյ, եւ յորժամ սերմանեսցի, ելանէ եւ լինի մեծագոյն քան զամենայն ընդեղէնս, եւ ածանոցս մեծամեծս հանէ, մինչեւ զի կարասցեն ի ստուերի նորա բնակել թռչունք երկնից։ Եւ բազում առակս այսպիսիս խօսէր նոցա զբանն, որպէս կարէին լսել։ Եւ առանց առակի ոչ խօսէր ընդ նոսա, այլ զամենայն ինչ ի մասնաւորի ուսուցանէր աշակերտացն իւրոց։

1 ||—ը!
24 · 12
15 · 8
2 || = ⸗:4
3 · 6
3 |⸗:⸗!
23 · 23
4 ||—ը!
7 · 11
5 || = ⸗:4
16 · 7
6 ||—ը!
138 · 14

և պարծանքը ասէր. Ուր էին իմ յետ ժամանակաց երեւեալ ընկերքս։ Եւ՝ || յառաջագոյն տեսանէին զնոսա առաջի իմ յետ ժամանակի, զի էր ընդ ամենի իմովք զի մի՛ առասանեցցին սրտիւքն՝ զի մնացեալ աշխարհ գնաց ընդ հետ մերձակայ, և ընդ ամենի իմովք կացեալ տեսանէին. և՛ ինձ տեսութեան երկուցեալ և պատկառեալ ոչ առանէին՝ ի մեղաց։ Եւ՝ յայ ոչ միայն դասիթի, այլև ամենայն ազգաց սրտիւք գնան։ զի յորժամ գնաց ընկերքն մերձակայ և տեսող հասանայ, զինքդ կարէ մեղանչել։ Եւ՝ առ որոշեալ որդին ողորմութեան առ. 2 ամ որ յանձն հաստատեալ՝ ոչ մեղանչել։ Ո՞վ ի երեք յորժամ մնայդ ոչ՝ ազգաք մերձակայ լինեն լով և տեսող, ոչ առնէ չար լինել. այսինքն ոչ գնայ, ոչ գողանայ, ոչ սպանանէ, և ոչ այլ բնաւ ի նմանեցեն գործ ել. Ոչ՝ յորժամ զարդարեցեն ամի և զգաստասէրն և զիրէ ժխտեն զնայդ և զհաստատեալն ըստ գործոց՝ ինքեանն մերձակայ և տեսող հասանայ, յետ մեղաց և չար գործոց լուծ։ Եւ զայս գիտեալ դասիթի առ. ազգ իմ յետ ժամ առ ուր են։ Եւ ինքն ասէ մնդգասրէ ինձ. 3 ասէ մեր ձառէտր եմ ես և ոչ հեռաւոր։ Ոմն և նախանձաւորն հեղինաս՝ միշտ առաջի զինքն հաստատէր։ Եւ ոչ ըզ մերմնոյ միայն տեսանէ զգործսն, այլ և զմտացն շարժմունսն լոստ դասիթայ։ 4 որ քննես զսիրտս և զերկի կամսն նա ասէ։ 5 և յայտէ, թէ ոչ ոք մնդգ տեսանէ՝ տեսանէ ասէ. զի մնդգ հոյզ կերեսս, և ասէ ի սիրտս։ Եւ ոչ զարտոն խորհուրդն միայն տեսանէ, այլ և զայն որ տակաւին ոչ խորհել է և ոչ գործեալ. լոստ այնմ, 6 զանգործս իմ առնին ազգ քոյ։ Եւ ոչ թէ միայն առ տանէ զանգործսն, այլև զբ րեալ պահէ. յոր որոշ առէ՝ և՛ զիրս քո ասելն գրեցաւ։

որպէս թէ գրով և բանիւ
և որ ի տուտ լինել թէ՛
Ընդդէմ երկիցդ և երկիր
և ես ի միում հոգւով և
ի միում հոգւով և ի մի
քով զմիմեանս ի հաւա
թին և զանբաւական զօրու
թին սուրբ հոգւոյն ։ թէ զայս
ամենայն մերձ արարեալ ։
Եւ որ քան զայդ հրաշա
փառագոյն ։ եթէ զի այլք
նախախնամող զօրութեան կա
ռավարէ զամ և ունի յան
լոյծ հաստատուած ։ զի այս
անբաւ ծանրոյ մարդկոյ
պիտարհիս՝ երկրի և ծով
ու զգայ հինի և ու հաստա
տուի և ու սիւնք ։ այլ ամ
ի վեր ոչնչի ի հաստատել ։
մանաւանդ թէ ի վեր հե
բառնային սոյ ։ ըստ առաքելոյ
թէ՝ ։ կրկե զամ բանիւ զո ։ Ա՛ղե
րեա իւրոյ ։ Ա՛յլ՝ հայս
ամ և ի սուրբսիոն պատ
զանի բանալ և առաքելոյն
Հանդերձ զանհաս մեծու
սոյ և զիմաստուն և զօրու
։ Ա՛նցել երկիրք և երկիր
որպէս թէ գրով և բանիւ

Ա՛ղերեալ սիրով և բանալ
զանձն ի տեսութիւն սրտից
ծոցս ։ և առնուլ զիքան
չիլ գործոն սոյ ։ և ի տե
սանելն մարդկոյ աչօք՝ քնդ
ձմին և բանալ զմտացն աչս ։
և ի հիւսուածս թէ առնել
զարմանագործութ արա
րածոցս ։ Ա՛ստուած և դա
ւիթ առեալ ասէր ։ ու
ից զերկինս զգործս մա
տանց քոց՝ զլուսին և զաս
տեղս զորս դու հաստատե
ցեր ։ Ա՛յլքն՝ հայր
երկինի բարձրութիւն և
մեղադրականի ։ ի լուսա
ւորութիւն պայծառութիւն ,
և ի գեղեցիկ կազդուրու
թիւ ։ Ա՛ն որ չեռ այսոցիկ ,
յանգս՝ յանձրեւս՝ ի հողմն՝
ի ձիւնս՝ ի սառն՝ ի կայ
կոս՝ երկիրդ՝ ի բոցս՝ ի
ստեղս՝ ի մարդոյս զերեց
կանացմունէ ։ յանուանէն՝
ի գազանս՝ ի թռչունս՝ ի

Ա՛ղերեալ սիրով և բանալ
զանձն ի տեսութիւն սրտից
ծոցս ։ և առնուլ զիքան
չիլ գործոն սոյ ։ և ի տե
սանելն մարդկոյ աչօք՝ քնդ
ձմին և բանալ զմտացն աչս ։
և ի հիւսուածս թէ առնել
զարմանագործութ արա
րածոցս ։ Ա՛ստուած և դա
ւիթ առեալ ասէր ։ ու
ից զերկինս զգործս մա
տանց քոց՝ զլուսին և զաս
տեղս զորս դու հաստատե
ցեր ։ Ա՛յլքն՝ հայր
երկինի բարձրութիւն և
մեղադրականի ։ ի լուսա
ւորութիւն պայծառութիւն ,
և ի գեղեցիկ կազդուրու
թիւ ։ Ա՛ն որ չեռ այսոցիկ ,
յանգս՝ յանձրեւս՝ ի հողմն՝
ի ձիւնս՝ ի սառն՝ ի կայ
կոս՝ երկիրդ՝ ի բոցս՝ ի
ստեղս՝ ի մարդոյս զերեց
կանացմունէ ։ յանուանէն՝
ի գազանս՝ ի թռչունս՝ ի

յոլովից թուի թէ պատ-
հասք չարի նոյն. զի որ ընդ
մարմնոյ սկսան՝ և զհոգեացն
սուբ բաց առնեն, յայնպիսի
յոյժ կուրացեալքն հոգեով
վնասին, եղբա՛ս սիրելեա՛ց
շահին։ Այսու նմանութեամբ բո-
ժշկաց. որ բազում անգամ
՚ի վնասակարացն՝ զօգտա-
կարսն գերազն առնուն. որպ
յօժից՝ առնուն զլուծիչս
թունից նոյ. և յայլ մանկա-
ցու գերագոյ՝ առաքելական
զգուշութիւնս։

Այլ եթէ ախորժէք,
հերեսից ՚ի գրելոյ լիրաց
առաքելոյն զասացեալս։
Այնպէս պարտիկ ոմն հրա-
մայելոյ գերեցկութեամբ
յանախոյ քաղցելոյ. առնէ
պերճագոյս. որ ոչ միայն ՚ի
քաղցելոյն, այլև յամ՚ն
մերձակայ՝ առատաբար էր
հանդէս գերագոյ նոյր. որ և
յամ կոչմանէց վասնաշատ և
ընտրութեամբք գայիր առնու։
Այս յաւուր միում երեսել
՚ի բաղանեաց՝ և զգեցեալ բո
հեզս և ծիրանիս՝ և զար-

պատմեն զանդաստանին այլ։
Այսպէս, է երկինք պատ-
մեն զփառս այլ։ Այլ ՚ի տա-
սանեքն զայսպիսին անպատ-
մելի արարչութիւնքն, շարժել
այնուհետև զփառս և զե-
րա ՚ի փառաբանութիւն այլ.
և յայսմ եղելոցս՝ փառաւո-
րել զարարիչն։ Վասնզի
յայսոսիկ հայեցեալ անա-
ղիտելին՝ զամ արարածս յօրհ
նութիւն այլ կոչելիս առելով.

Ամէն։
Ղուկ.
3 • 57

Ամ գործք ունէն զնոր օրհ
նեցէք։ Այլ ՚ի կապգ ան-
կեալ՝ զերկիրն և որ երկ-
նի, զծով և որ ՚ի նմա, եր-
կինք և որ ՚ի սմա՝ առեալն
օրհնել զնա։ Այլ ոչ եթէ
զի նոքա օրհնեն զնա, վա՛ զի
անբանք են և անխտաստք.
այլ մարդիկք մուսուցեալք և բա
նաւորք՝ տեսանելով զոր
՚ի նոսա սքանչելագործեալքն՝
փառաւորեն զարարիչն։
Այլ ոչ միայն յայսոսիկ հր
բաշատան և զարմանագործ
տեսեալ իմաստասէր հայե
ցողքն զնա փառաւորեն,
այլ և յայնց տեսեալ որ

որք բամբասէին զՀայկ-
ազն նոքա՝ մատուցեալ հայ-
ցանէին թէ զինչ էր պէտ-
ն ընդ գեղ պատնկին
և զինչ ոչխարն։ Եւ նա
տակասէին պատասխանելով
պատասխանէր. վայ ինձ որ-
դեակք՝ վա՛ զի տեսի ըզ
կինն զայն՝ զի ամ հնազիւք
պէս պէս և զանուշան զնո-
ր զոք զարդարէր էր զինքն՝
որպէսզի և էր կարողութիւն.
և այն վա՛ մոլեկան և մե-
ղաւոր երևոյթեան, զի
նոցա հաճոյ երևեցայն, և
զախտասէրս ցանկութիւն նո-
ցա շարժեցոյց՝ ի տեսլեամն ին
քեան։ Եւ նա՝ երկնաւոր
փեսային եմ՝ հպատակեցեալ.
որ վա՛ անհաս սիրոյն իւրոյ
որ կայ՝ յանգաւած բարձրու-
գերակայ փառացն իսոնար
հնազանդ կամ զարշուիս, և
խայիս և արհամարհանաց
ի ծառայութիւնդ մերոյց. և
արբասիրս անապականն լը-
ուաց. և հոգւոյն ընտրեա-
զարդարեաց. և զգեղեցիկս
ցուցիչ պատուիրանաս իւր

զարմանալ ոսկով և մարգար-
տով և քարամբք պատուա-
կանօք զգեստիւն և ղանձկան
եւ զպատրանոց, և գրեթէ
չէաք մատանս մարմնոյն.
և անուր աչացն, և՛ սպի
տակք և՛ կարմրոյ գոյոցան.
և ածեալ անուշահոտս իւ-
ղով՝ գայր անցանէր լկտի
կերպարանօք ընդ մէջ քա-
ղաքին՝ ի բազմաց յոյժ-
սիկ հեշտացելոց ապատա-
ւորեալ։ Ոսկ եպիսկոպոսն
նոցա անուն՝ նստեր ակն
ղեցականօքն հանդերձ ի
պատ եկեղեցւոյն ընդ որ
անցանէր պատնիկն. յորմէ
բազում՝ յոյժ ախտաւոր ժա-
ռանգաւորացն դարձուցա
նէին զդէմս ի տեսանէն։
Ոսկ ոք եւկան յայր սքա-
ճեալ հայէր ընդ նա. մինչ զի
և բազումք ի տեսողացն ի
միտս իւրեանց բամբասէին
զնա՝ եթէ ընդ երկար նայի
ընդ գեղ պատնկին։ Ոսկ
նա յանկարծակի ընդ որ
տասու ցնդեալ լայր զաս
նապէս. իսկ մերձակայք

կարացն։

Ա՚ոդ՝ առաքին դուռն էզ
պայտրանացս բարեդէ գնա
կեցցէ և բացցէ։ Ա՚ոտ
պատո՛ւ և գերակայդն քան
նմին օրինակի գնակէ ընդ
դէմ աստ մաղթացու և կորըս
տական բանից։ Ո՚վ որպ
սիկն տեառնէ խոստովն առ
ջարուեին, և ընդ ինքեան
շարժէ զբազում մարմինն՝ ի
գործակցութիւ, Ա՚յսպէս
և Աննին ընթերցէն առա
կանն։ և զապականագործ
լուեն՝ ի ներքս ընդունել
լով՝ ի շուտանդանս սրտին
ամբարէ ինքեան գկայծակն
ընդ յարդին թաղուցեալ։
որ՝ ի դիպող ժամանակի՝ ի
շնչմանէ ինդիւ արծարծել՝
գկիզիչսն բոցն բորբո
քէ։ Ա՚յնպէս սա սկզբնաւո
րագոյն մեղք։ զի և նախքն
գնամ՝ բանասարկուն օձինն
մատուցեալ յանկն նա
խա

և ուսոյց, եթէ գինեզդ
ներքս օրհասարէ գարբեալ
ցից գնամ մատուցա հոգւոյ
և մարմնոյ լինայ, որով ան
չառելի սիրով նա կիս բը
նակուցի և ես ի նմա։
Ասէ ես ըստ առաքելոյն՝ ի
փոխանակ անդրէն դարձայ,
և ընդ սրտին թաւալեցայ՝
յորմէ լուացայ։ և գինեզ
հին գարդարանսն որ ի նը
մանէ առէ՝ մերձք արտա
քացոցէ։ և ոչ փոխացայ
վերստին առաջնոյսն ի
Ջրով լուանալ գանձն իմ։
և արատաքինանին սրտիս
նուիրէ գարդարել՝ զի հա
ճոյ գասցէ երկնաւորի փե
սային։ որ սիրեացն գինս՝ և
գանձն իւր՝ ի մահ մատնեց
վս իմ։ և կամ զի ես ոչ
այլևս ցանկամ հանգոյս
նալ այ՝ որքան նա աչխար
հի և կամացն աստանդայի։
Ա՚յլ լուեալ գայս գարմա
ցան ընդ արհնաւորն մատոյ
նորս և ընդ անախտասէրն
հոգւոյն և փառասէրսդցին
գինէ։ Տեսանէր աչս զի
փոյթքն և արհաւիրքն, և՝
ինասակարացն շահինն։ բայց
ծոյլքն և մեղկքն՝ բազում
անգամ ընկասին և յօգուտ

բեռ զոտեր ի շուշտ ընդ
նուտրն ընդ նուտ . խոտ
տե առ լոմ . մի՛ երթար ձա
կիզծ խրտ զիմ ի ձեռ
կիզծ ի ձեռ ան
խոր ընդ ընդ
ան ան
և զ

խոտն եկէղ զիմոյնս զատ
նուտ . որով ինքն մեռանի
և երկն պատճառ մահու ծը
նընդոց իւրոց : Լոտ՝ ա
ռաջին մեռ ախտաւոր լը
սելոյ է այս : Յորժամ
տուիցէ իրեսաց՝ այր և
կամ կին՝ լսէն ի միմեանց
բանս կակղուտ և խոտ լուտ :
որ իրեսն զուտ երկայնի
յոգւոյն հարկանի՝ և գե
րի առեալ տանի տոտամբք
ցանկութեն ի կատարած
մեղաց : Ասոյն յորմէ և չար
միջնորդացն բան՝ որ ի մէջ
երկուց տանի և բերէ լը
կրտսունական պատգամն .
որպ օձն ի մէջ հէտայի և
բանապարկութեն : Նոյ այս ա
ռաքել անհերքելի է քան
զչնութեն . զի թէպէտ դէ
ժնդակ և չար յամենայնէ գ
չնութեն , զի յայտ[illegible]էն
արուեստս հանէ և գերհնէնէն
ժառանգ առնէ , այլ սա
կայն բռնաւորագոյն պատ
ճառ և հարկեցուցիչ ի մեղս
ունի զցանկութիւն մարմնոյն
և զերեւելոցն սիրոյն ,

և զբազմութիւն սխալանաց
ժոռ : Նակ անօրէնն մէջ
նորդեն որով պատճառաւ
յայս մեղս կործանի՝ ոչ և
մի ինչ հարկ և կամ բռնա
նուի ի բնութէն առնելոյ .
զի կրկին լաստ չափոտ եր
կուցն յանցանաց՝ որոց պատ
ճառ եղև մեզայ՝ նեւս ա
ռաքելագոյն տայէ զվէմ ժ
յատուին դատաստանի ի
կիզղական հոգ գերհնէնին :
Արձակ ի ձեռն ան
կանէ և լսողաի ամ չար
խորհրդակցաէ և գործոյ
անօրէնութ , աւազակու
և գողակցու : Նորմէ ա
ռակայն բան հրաժարեցու
ցանէ առելով . Ա Արդեակ
մի խոտեցին զբեզ սուր
ամպարիշտք և ասիցեն , ի՛կ
ես մեզ կցորդ լեր արեան .
ծածկեացո՛ք հերկիր զայր
արդար ի տատասպատոց .
կլցո՛ զնա կենդանոյն
իրրև դժոխք : զորս խրա
տէ առելով . մի՛ երթար ձա
նուտրն ընդ նուտ . խոտ
բեռ զոտեր ի շուշտ ընդ

ընտրեաւ զնոսա մի՛ ի նախ ա-
ռաքելոցն յաղագս անուանիցն։
Ընդունի Լեւին զաղջիկն
Հարսակերն այսպիսի ախտաւ
զոգին։ Ի նախանձել
զքահանայապետն նախանձն ըստ
գործոյն որ առաք. ։ Ի հե-
ւում կատարիլ մեզաբղխին առա-
ջի իմ, խոտ եղէ և խոնարհ
հեցայ ։ և՝ եղէ ես որպէս
մարդ որ ոչ լսէ ։ և կամ
թէ լսէ, ոչ զայրանայ և ոչ
առնու ի միտ և ոչ պատաս
խանէ ։ Ոչ՝ զոյն գործ
ձեռս բռնալ ընդդէմ՝ առ
բարւոք լսելոյ թէ մոլոց.
այսինքն հաճոյս բռնի և
պատուիրանաց այլ։ Ասաւ
Օրինաց և Մարգարէից։
Ի հեռատեսութեան և Ի ոգ-
եբերական վերացմանէ։
Ի տէր օրինացն որ առաք.
։ Ասէր ոմն քո՝ որ մի է։ և՝
սիրեցեալս զոր ոմն քո յամ
սրտէ քումմէ. և զընկեր
քո իբրեւ զանձն քոյ։ և՝ ‖ մի՛
սպանաներ. մի՛ շնար. և մի՛
գողանար. պատուեա զհայր
քո և զմայրն ։

Ի ոմանց ընդունելոյ զաղջիկն
Հարսակերն այսպիսի ախտաւ
զոգին։ Ի նախանձել
զքահանայապետն նախանձն ըստ
գործոյն որ առաք. ։ Ի հե-
ւում կատարիլ մեզաբղխին առա-
ջի իմ, խոտ եղէ և խոնարհ
հեցայ ։ և՝ եղէ ես որպէս
մարդ որ ոչ լսէ ։ և կամ
թէ լսէ, ոչ զայրանայ և ոչ
առնու ի միտ և ոչ պատաս
խանէ ։ Ոչ՝ զոյն գործ
ձեռս բռնալ ընդդէմ՝ առ
բարւոք լսելոյ թէ մոլոց.
այսինքն հաճոյս բռնի և
պատուիրանաց այլ։ Ասաւ
Օրինաց և Մարգարէից։
Ի հեռատեսութեան և Ի ոգ-
եբերական վերացմանէ։
Ի տէր օրինացն որ առաք.
։ Ասէր ոմն քո՝ որ մի է։ և՝
սիրեցեալս զոր ոմն քո յամ
սրտէ քումմէ. և զընկեր
քո իբրեւ զանձն քոյ։ և՝ ‖ մի՛
սպանաներ. մի՛ շնար. և մի՛
գողանար. պատուեա զհայր
քո և զմայրն ։

Ա՛ւանդ զմարդկային բարու-
թեսում է՝ ունկնդիր ի միտս
մտանել յանփոխ լերզուացն
և յանեղուտն բերանոցն.
որք գործիք սատանայի եւ
գիտալ զնոր հերձուած թշնա-
մութեանց լերզուաւ ի լաւ
բնս սրոց մատուցանեն. և
շարժեն գինւ ի բազկութիւն
յառնելոյ ի հպարտութիւն
յոխակալելոյ ի թշնամանս
ի բամբասանս ի մատնու-
թիւն ի գաղտնաւորելոյ ի զրպար
տութիւն յողջախոհութենէ
ի սպանումն և ի նոյնպիսիսն
չարիս։ Ի դարձեալ և այս
ունկնդիր սիրտ. բուռ որում
ոչ ի միջնորդաց լսելոյ՝
այլ զեմ յանդիման կրկ
նակել թշնամանս և նա
խատինս և դարմանս և ար
համարհուեիս և հպարտու-
թիւն և զրկանս և յափրշ
տակութիւն և տանջանս և
սպանումն և ոչ թոյլ տալ զանձինն
և ոչ թոյլ տալ բնաւ մեռ

: Ա՛ռ
38 . 2

2 Ե( )ի
0 . 4

5 . 16

զի մարգարէին այս ա-
ւետն . 2 խոստանայ ի չարէ
և արար զբասրի և ուրախ լը-
նել հետ խաղաղութեամբ : Ոչ դար
ձեալ . 2 լուացարուք ի մե-
ղաց՝ սրբեցարուք յանօրէ-
նութեանց . ընկէցէք զչարսն ի
յանձանց . ուսարուք գոր-
ծել զբարիս . խնդրեցէք
զիրաւունս . փրկեցէք զը-
ղկեալն . դատաստանաք որ-
բոյն , և տուք իրաւունս
այրուցն : Ոչ թէ՝ || բերը-
դեսք քաղցրեցաք զհայ քո ,
և զաղբատաս անյարիս առը
ի տուն քո . եթէ տեսանես
զմերկն՝ ծածկեա՛ . և զբարե-
ընտանեաց մի՛ անտես առ-
ներ : Ոչ յաւերտուդանէն
սրբոյ . 3 եթէ որպէ կամիք
թէ արասցին ձեզ մարդիկ,
այնպէ և դուք արարէք նոյն :
Ոչ՝ || սիրեցէ՛ք զթշնամիս
ձեր . և բարի արարէք ա-
տելեաց ձերոց . և աղօթս
ի վերայ ելողացն զձեզ :
Ոչ՝ || որ հանէ ի քէն զը-
քո՝ մատո՛ նմա և զմիւսն :
Ոչ՝ || որ հանէ ի քէն զը-
նաւակն՝ մի՛ արգելուր
և զշապիկն : Ոչ՝ || գանձե
ցէ՛ք ձեզ գանձս յերկինս :
Ոչ՝ 4 ոմն՝ քոյ՝ ասաղ
աչին ոչ տեսիք առնուլ :
Ոչ յաւերտուդանէն . եթէ
5 ոմն գասնուի և աղա-
ղակ և արտասուք և կոչ-
հոյսիքն բարձցի ի ձենջ՝
ամ չարութենէն հանդերձ :
Ոչ՝ || արեգակն ի վեր բար
կութիւ ձերոյ մի՛ մտցէ :
Ոչ՝ 6 սպանէ՛ք զանդամս
ձեր երկրաւորս : Ի բաց
ընկեցէ՛ք զպոռնկութիւն
պղծութիւն և զսաստկութիւն
որ է կուապաշտութիւ . և մի
գերծցուք զբանի զբարւոյ
լսել զերկայնմտութիւ : և՝
Ի բաց թօթափեցէ՛ք զամ
չարութիւ և զկիրճասիրութիւ
և զնենգութիւն և զամ չարա-
խօսութիւ : Ոչ՝ 7 սիրեցէ՛ք զը
սիմեռնիս՝ զի սէր չիցէ ծը
նեալ և ճանաչել զաստ : և՝
|| մի՛ բանիւք և լեզուաւք սի
րեցէք , այլ արդեամբ և
ճշմարտութեամբ : և զայլն ամ
փոփեսցուս և ողորկեցոյցես՝

1 Պետ. 33 · 14
2 Տես. 1 · 16
58 · 7
3 Պետ. 7 · 12
5 · 44
5 · 39
5 · 40
4 Պետ. 6 · 35
5 Երե. 4 · 31
4 · 26
6 Երե. 3 · 5
Յակ. 4 · 7
3 · 18

ՀԱՅՐ
2 · 16
3 Իրէ
1 · 1

ղեսասիայր հետաքեց։ Ո՞վ ոդք
լինեն ինակը ընդ դեմ ամ
նել հայոդդ, և զՆ՚աշակե
ան ասաքեալ սիրտն ի
մեծանայր ի կենացդ՝ կենդանացան ի
մշտնջենաւոր անմահութիւն։
Վայրս է ոդք արբու քիչ՝
ի ջրհոսէն ախտաժեն լի

յոլով անգամ և ընդ միմ
ոեսմբ ։ Նոյն անմտագոյն
քան զանասունսն զգինուիկ
ցուցեալ · զի ինքս զբաժա
կան պիտոյս կերակրոցն և
ըմպելեացն առնելով , թէ և
բազումս այլ առաքինութեամբ ,
և ոչ հայիլ կամին ընդ նա ։
Նոյնպէս զպատճառս կե
նացն՝ անշափութեամբ՝ ևմո թ
միտս առնեն · զմարմինն
անցաւոր՝ ցաւոք վերա
գին · և զհոգին անմահ՝
յաւիտենական մահու վի
ճակին ։ Պատայեալ զառա
քելոյ ոգեւոն զինքենց որ
առէ , 2 լսելով առեմ զինչս
մեաց խաչին քր · որոց կա
տարած կորուստ է · որոց
աստուածն փորն է · որոց
ամօ՝ որովհետև իւրեանց է ·
և փառք ամօթին ։ այսինքն
որովհետև այնպիսեացն ամ
վերստին այնպիսեացն ամ
անուանեալ զորովհետև , այլ
հշմարտութիւն · զի ամ պա
տճէն՝ զի պաշտամանէ նորա
հանապէ և զի պատճիրանին
կատարմանէ · իսկ որովհետ
նէին՝ զի նորին ապաստանորէ ։

(2 յհ 2 · 6)

: գիւղ
3 · 18

ցին թէ՝ և զի հարկաւորութեան
ընդարձակեալ է յոյժ վայե
լել · բաս որում և ասաց ,
ի՝ հասարակ եղոյ ձեզ
ցնամ , կերակրիլք իբրև զբան
Հայր իսաղց ։ Ուանզի որպ
արարիչ մարմնոյ՝ գիտէր ըզ
տկտրութիւն նորա և զպէտս ·
բայց յանձերգութեան արգել
յորկորատուէն · զոր անմ
մասքն՝ անկարգապարտ իբ
ձողին զորովայնս ։ Որ ոչ
գիտեն զսահման բնութ ·
եթէ կերակուր վնասակար
տուած յաղագուէն կենդա
նեաց , զի զկենդանոսն և
զօրուն և զառողջսն պա
հեցէ՝ ի մարմնին ։ Ոչ զի
հասանուս գոլով բնութ՝
զառեալն ոչ պահէ · և վայնկ
թագեսցին՝ լրման կարօտա
նայ ։ Ոչ նորա զայս ան
գիտանալով՝ կարծեն ա
ռաքեալ զնորս տալ զորովայ
նի անյագութեան · զոր ոչ թէ
միայն զոգին , այլև զմար
միսն (զոր բանդագործել
կարծեն) ձևասեն · և ըստ
զուտ ցանովք արկանել ։

և աստիճանն յայտ առնէ
յաւուրն, եթէ չարչարանացն
քո կցորդ լինիմք, և փա-
ռացն նոյն հաղորդ լինելոց
եմք։ () Ինչ առցից և
զարմացայցուն. որ յոյժ գերդ
ի վերոյ անցանէ շարժել՝
քան զկերակրոցն անյագու-
թիւն։ Ա՜ զի ոչք կերակ-
րոցն անքաղութիւն վայելեն՝
թէպէտ ցնդի և գինարբին
լուսանեն, (զի վերագոյն ա-
սացելոցդ) այլ զբանական
խնամատուին՝ որով յանգթան
կենդանեաց պղծեցաք,
ոչ երջանիկ։ այլ կամ մը
նան ամբողջ բանաւորու-
թիւն և խոհականին ընտ-
րողութ։ Ուսկ արբեալքն՝
զբանական խնամոն (որ է
պատկեր անբանականին) ապա-
կանեն։ զի ոչ խորհել և
ոչ առնել գիտեն ըստ պատ-
շաճի։ Այլ ոչ թէ սկսան
անասունացն այսու հաճոյա
լին՝ այլ և յոյժ անմիջա-
գոյնք քան զնոսա գտանին։
Վա՜ զի նոցա թէպէտ և՝
բանական հանճարոյ զբ

Ա՛րդ՝ ողբ պատշաճին առա
ւել հոգւոյսակիս քան այ
սպաշտամանին և պատուհա
սին, քանզայսց է զի ասէ զո
րովայնն ունին՝ որում զբա
պատուհասիկսն ետուսցուք
նեմն։ Ընդառաջ և թշնամիս
հասցին կոչէ։ Վա՜ զի հասցին
անուն՝ չարչարանաց կոչ։ ըստ
նորոգ ասէ բանիւ, I որ կամի
ամէ զինի իմ գալ, զխաչն
առցէ և եկեսցէ։ այսինքն
զչարչարանսն։ զի ես ամէ
ի մարմնապղծացուես՝ հասցի
և չարչարանաց ձանապարհ
հան գնացի։ որով և ի ես
փականեն իմ փառս մնայ։
Այլ որ զհետս իմ ախորժէ
գալ՝ և ի փառսն իմ փա-
ռաւորել, հասցին՝ այսինքն
չարչարանացն ձանապարհ
հան եկեսցէ՝ որ ճշդ և
անձամբ։ () Ի որ ըստ չայնեն
և ընդաղմանին ընթանայ,
(որ ի սկզբանէ և մինչ
մարմնական հեշտասիրեալք)
նա ոչ ի կենդանեն և ի փառսն՝
այլ ի տանջանսն և ի կո-
րուստ ժամանէ։ () Այլոյ

1 Պետ.
16. 14
2 Պետ.
3. 17

կարծեն, այլ գայլի՝ ի գայլ։
և վաղվաղակի անկուած կորն
Դանիէլ. և ինքն զհետս
դի՝ չոլլոց բարձեալ բերէին։
Եւ ոչ ակն ունէր ասատուածն
տեսանել. միայն զի և ոչ ըզ
բարեկամս և զիշխանսին ար
նոհել գիտեն՝ ի միմեանց։
Եւան ոչ առնէին ուղղակի
լաւ. զի բազում ղեռ բա
նից՝ այլ ընդ այլոց խոտան։
Եւ ոչ լերուս՝ յոգւոյն և
ոչ կարգի շարժի՝ առ ի բա
նին յարմարուելի։ Եւ ոչ
ձեռք յարտորդականն պատ
շաճապէս շարժի գործա
ռելիս։ Այլ շուայլեալ և
զանհանգամանալ ծախսից՝ զոր ի
հանգամանակս գիմարթութեանն
անմտութեամբ ծախէ և կո
րուց զրկանաց, զինչ պարտ է
առնել. զի յոլով այն են՝
որ զնա պատճառս կենաց
ըզգոյշն՝ ի մեռա՛ ածուր
վտանգին։ Եւ ոչ այսպէս
միայն են ընդ ապերախ
թեան. այլ զանազն խեղա
ղեալ՝ ոչ գիտէ զինչ խօ
սի և կամ գործէ. քանզի ի

հնար են, այլ ոչնչին բերեա
ւոր շարժուելս ըստ չափոյ
պիտոյից կենաց իւրեանց՝
զգաստակացն ինքեանց ընտ
րել-այնինքն պարզել ի մե
ռանց զկենդանականն և
զմահացու կիրսակութեան։
Պատուոյ գազանաց խոս
անն. յորոգայթից խորչին.
ի վախից և ի խորխորատից
ի բաց կալն. յամառայնի՝
ի ցրտային երկրին եղանելն.
ի ձմերեան՝ ի տօթագին
դաշտս ինանելն. և այլ ինչ
բազում, որ նման ե սոցին՝
կերպարանս խոհականաւ
մինչեւ ցուցանեն։
Եւ ոչ այսպէս միայն՝ այլև
ոտիւք ուղիղ գնան. և ա
ջըք առնական առեալ են. և
ոչնչական արագ լանեն։
Այսպէս արքայքն՝ ոչ միայն
ըզքաղաքական և զհոգեկան
ընդարձակին կրթասանեն,
այլ և ոչ զանասնայինս զայդ
սակաւ մինչեւ ոչնչին.
զի զզգայական նորոգուած
թիւնն զնա կրթասանեն.
զի ոչ ոտիւք ուղիղ ընթանալ

քանզի զայս միշտ ասե-
ր և չար ասէք ոչ առնել.
պատուէ պահել ի չարեաց
ցուք գնա: Ոչխար առն
պատճառ նոր և փեսորես
զի վայրենացուք յառաջա-
ասէ սուրբ գնա և եւս մեզ
կանայ ասէք. զի և յայն
ձեզ կերակրոյ ոչ բար
գնեով և ձիթով: Իբե բա
թութ կարկտաներն ասելով.
լեան զիարդ ձկամբ և
պահան լուծանեն: Իսկ ոմն
այլ արիւնք ասհմանեալ
նին երանեն, այլ և զայ-
բերացուքն արտաքոյ սահման
ոչ հրաժարեցաք ել կե-
ոչ սիրոյ անասնոց հաւա-
սարք արբեալն՝ այլ քան
զիտաց և զշունս և զգոտս
և զայլ գազանացդնս ի զեռ
նոց վտանգաւորացդնք են:
Իբե այսոքիկ բան մարդոյ.
որ յոյժ փոքրունք և նուազք
են առ բազմաւոքն ի գե-
րութեան ասացեալն:
Ինդրել ընդ շունս և ընդ
պատնէին և ընդ ապստամ
և ընդ այլ չարագործս զնոյն

ի բանս անկանել և ի գէշ
գրուքն և ի չախտասկուի
և ի բարկութիւն և ի սրտմ
տուլ. ի կռիւ, և ի թշնա
մանս. ի հայհոյութիւն, և
ի նախատինս. յարհամար
հանս, և յամենահպատութիւն.
և յայցանել՝ ի հարուածս
և ի գանս. ուստի բազում
անգամ և սպանութիւնք:
Իսկ բազումք են որք ոչ
միայն ոչ կրաստուք և սր
բեցուքն արտաքոյ սահման
նին երանեն, այլ և զայ-
սոյին որինօք սահմանեալ
պահան լուծանեն: Իսկ որք
ամ հրաժարեցաք ել կե
րակրոյ, և են որք ձկամբ և
գինով և ձիթով: Իբե բա
թութ կարկտաներն ասելով.
ան վա կերակրոյ ոչ բար
կանայ ասէք. զի և յայն
ասկ սրտմ զնա և եւս մեզ
զի վայրենացուք յառաջա
պատճառ նոր և փեսորես
ցուք գնա: Ոչխար առն
պատուէ պահել ի չարեաց
և չար ասէք ոչ առնել.
քանզի զայս միշտ ասե-

ոչ ինչ ի վեր երկրէ ի միոյ
տարեջոգին առացի թէ,
և զանառատն ոչ։ Եւ
զինուոնս պատեհ առնել,
և ձուկն ջրոյ. վասն այնորիկ
և ձուկն ջրոյ. վասն այնորիկ
ասէ՝ երկրէ են ծնունդք՝
ասէ՝ երկրէ են ծնունդք՝
ամենայն կենդանեաց է։ Իսկ ձուկն
կենդանեաց, և թռչունս
կոչեն և կայուսս զանս-
զանս։ և աչխատասիկ անա-
ջրոյ ։ զոր այսպէս անխոր
ասէ. թէ հրամայեցաւ
ցեռալ կերակուր միսէ, և
որ ինչ ի նմոյ՝ զի ծնունդք
կենդանեաց է։ Իսկ ձուկն

ջրոյ, և չէիմն և գինին պա-
ղոյ. զորս այսպէս անխոր
սիր առել։ Եւ ցուրտ և
հիմար պատճառիս. ոչ ա-
պուշին տարերքն ամ հա-
ւասարք են, երկիր և ջուր.
օդ և հուր։ և նմին թակաս
այլոյսոցա՝ ոչ գոյ ինչ ե-
թէ, որ ոչ ի լերից տարեր
յոյսցանէ ինչն գոյացել.
բանաւորք և անբանք, կեն
դանք և անկենդանք։
Իսկ եթէ ասիցէ գարձեալ
թէ ոչ ասաց՝ յերկուսից
երկիր շունչ կենդանի ըս
ազգի. զորբուանդ և սո-
զունս և գազանս ըստ ազգի։
Այլ զարձեալ ասաց՝ Հան
ցեն ջուրք զերամս շնդոց
կենդանեաց, և թռչուն
թեւաւորս, և կէտս և զ
կուսն և կայուսս զանս-
զանս։ և աչխատասիկ անա-
ջրոյ ։ զոր այսպէս անխոր
սիր առել։ Եւ ցուրտ և
հիմար պատճառիս. ոչ ա-
պուշին տարերքն ամ հա-
ւասարք են, երկիր և ջուր.
օդ և հուր։ և նմին թակաս
այլոյսոցա՝ ոչ գոյ ինչ ե-
թէ, որ ոչ ի լերից տարեր
յոյսցանէ ինչն գոյացել.
բանաւորք և անբանք, կեն
դանք և անկենդանք։
Իսկ եթէ ասիցէ գարձեալ
թէ ոչ ասաց՝ յերկուսից
երկիր շունչ կենդանի ըս
ազգի. զորբուանդ և սո-
զունս և գազանս ըստ ազգի։
Այլ զարձեալ ասաց՝ Հան

ցանէն ձածկին պատուի-
րանք։ Եւ որս ասեմք թէ
որ զպատճան օրինադրեաց,
ոչ զսիկս պղծել ասաց չա-
րեաք, կամ զընկերն սպան
նել ասաց. այլ և զայն ըն
դունս պահել. զի և ոչ միոյ
պատուիրանի պահանջ բա
ւական յոյժ լինի։ Այլ
լուր առաքելոյն որ ասէ.
Եթէ ոք զամ օրինացն պա
հիցէ և միով ինչիւ գիմիցէ,
եղև ամ օրինացն պատաս-
պան։ Եւ՝ ոչ զմարմինն
ոչ միայն միով կերակրով
այլ ամ պիտանացն կե
րակրեաք, այսպէս և հո-
գի՝ որոյ է կերակուր պատ
շիմանքն այ՝ ոչ միով կամ
ասկաւառաք՝ այլ ամ պատճ
րանօք պարտ է կերակրել։
զի և այն ոչ ասաց ասաց թէ՝
Կերցէ մարդ բանիւ որ ե-
լանէ ի բերանոյ այլ, այլ թէ
ամ բանիւ։ Իսկ եթէ ոք
ասիցէ. թէ հրամայեցաւ
ցեռալ կերակուր միսէ, և
որ ինչ ի նմոյ՝ զի ծնունդք
կենդանեաց է։ Իսկ ձուկն

1 յ-է
2 · 10
: ԱՀ՝-ա
4 · 4
3 ( )ՆՆ
1 · 24
1 · 20

տուրէ զոյացեալ է, և ոչ յերկուց կամ յերից՝ այլ բովանդակին ի բերից։ Այլ որ յերկրէ ասացաւ՝ ունի զքուն և զայլն ընծայեան. նոյնպէս և որ ի ջուր՝ ունի և զերկրէն և զայլն խառնըեալ։ Սակ եթէ զայլ ձեռք հակառակին՝ նուազ լինի զորս ի ջուր ասացաք քան զոր յերկրէ, ընդէր և ոչ զիմաստուն առաւ, քանզի և նոքա ի ջուր են։ Եւ կամ ընդէր ոչ ի բազում ազգ և ի սերմանեաց հրաժարեաւ՝ զի և նոքա յերկրէ են։ Սակ եթէ զինեղանին ասաւ պատճառ, այսմ և ձեր կռնեք կինեղանի են և մեծք և յաղթանդամք քան զայս կինեղանին որ ի վէր երկրի։

Եւ ես ոչ առեմ զայս ինչ պատճառ կամ զայն, այլ զանցանելիսն ընդ եղեալ առհասնաս։ զի և առաջինն այս հոգին լուծանէ՝ որով ամենեքեան և մահ չեն ըմբռնեալ՝ ոչ մարմով եր կամ ձկամբ և ձիթով, այլ պատրաստութեամբ հոգեւոր և անմահ։ Ծառոյն ասէ զի առաւել բազում է և ջրոյն ի վեր ելանել։ Ծառոյն ասէ զի յերկրէ ի ջուր ոչ կարէ անցանել՝ զոր ձեռք զինչն երկրորդեաց. հոմանոյնակ ասէ զի կերպեր ի ծառոյն յորմէ առցի լուծել, անիծեալ լեալ երկիր ի գործս քո։ Եւ որ ի կաթ գինւոյ։

Ա՚որ ասելն զիմաստութեան որոշելոյն պահոց և ուտելոյ, նոյնպես և զկերակուրսն զանազանեցին. զգաստաբարն և զինչ տալիսն և զախորժականսն մարմնոյ զորս պատրաստ դա ուցան՝ զիմաստուրսն ոչ ուտել յանձուրս պահոցն. զի երեսեցուք ընդ հնոյ զանդուխիչ հրամանսն նոց։ Ոչ այս և ի մարդիկ է առ աստուած։ զի ի վէր ընդ ձեռասնէ անկեալսն՝ ոչ այնքան զիմաստութեան կամ զիմաստունս քննեն պատճառս, այլքան զանհնազանդութեան և զուրհամարհանաց հրամանին լուծանոց։ այսպէս ամ ուսիք

գիկ ընդ մեզ փակել արժան է
նայն ինաստակատց. այլ
վիճապին գրէ ըստ՝ առ-
ի մէնջ ձերոյ : ¶ Եւ ըս-
ձեռս առնուն զաղաւնի
ասէ զբեղ յայդպիսի կո-
րսեալ զբեղ եւ բարեգործե-
ցաւք ոչ գոհանային : ¶
ասախանեաց նոյ և ասէ .
պոլշեւն արարիք միամ
ի փոքր և յարհասարհ թէ
ընդայս յայտնեալ՝ ինձ ա-
րարիք . զի ես էի որ նոցին
ձեռք առնուի զաղաւնի
ի ձեց ձերոց : ¶ Եւ ըս-
զի քաղցեալ՝ և ետուք
ինձ ուտել . ծարաւեցայ՝
և արբուցիք զիս . օտար էի՝
և ժողովեցիք զիս . ընդ-
կաւ ձերով . մերկ էի և ըզ-
գեցուցիք զիս . հիւանդ էի
և տեսիք զիս . ի բանտի էի
և եկիք առ իս : ¶ Ապ իրեն
առաքեալքն՝ առեալ
զնա յոյնպիսի փառաւո-
րութիւն , և անարժան նման
զառաքեալն վարկանէին ,
և հարցին . թէ երբ տե-
սաք զքեզ յայդպիսի կա-
րօտութիւն և բարեգործե-
ցաք ոչ գոհանայաք : ¶ Ա-
ասխ

հայհոյե՛ և բամբասանաց ,
կռիւ և հակառակութե՛ ,
սուտ և չարախօսութե՛ ,
թշնամանաց և զրպարտութե՛ , քօթե՛ և մատնութե՛ ,
խելացնոտակութե՛ և դատարկապատութե՛ , երջանկահարութե՛ և շողոքորթութե՛ , և այլ
յոգնապատիկ չարակրաստութեան յիշեցին քեզնից :
Անդադար զմօրքն և
զհոգեկորոյս բանս յիշեցաւոցն . որ ոչ սկզբն
որոնացան թշնամեցին ի
նմանէ ներմանեալ . և ի հա
հոյակաստար հնչակաց իւրոց
երկրագործեալ և սքղխա
նացեալ : Այլ և քան զայն
յանգոնեալ է դժնդակ և
դառնագոյն . և առաւել քան
ընթերցուցանէ զոգւոյն պայ
ծառութի՛ն . և անհրաժեշտ
ժառանգ կացուցանէ մըշ
տապատ հրոյ անշիջանելի
գեհենին : Օ՛ի երե՛ք ի մի
տիր և մտրա առ երգօրն՝
(քան ոտն բանին) պատրաս
տեալ առնէ գեհենին , ուր
քան և այնէկ զանհնարին

զհաղորդելոյս , և լսելոյ
նիրց բանից Աստուծոյ . զի հանդերձ
ձեռք բան արուեստիւդ սահ
մանին՝ շարժել զնա ի բա
նաբերականացն նիրց
ծոցէ :
Եթե այսպիսիկ՝ գնել ար
ժան է առնդա և ի վերոյ
հզօրէ . զի թէպէտ և
փոքր ինչ անդամ է , այլ
մեծամեծս բարբառի ըստ
առաքելոյ : Այլ զարդ ա
նիրաւորքե՛ զնա ասէ , և
ոմանք ապականիչ :
Նմանէ ոք օրհնեմք զհայր ,
և նմանէ անիծանեմք զմարդիկ՝ որք ի պատկերն
այ սիրան : Այլ առաքեալդ
և ողբական բանիւն ի խոր
բոյս մատուցեալ ասէ : Ա՛յէ
պարտ է զբերանդ՝ այսպ այսպ
լինել . զի ոչ ազբիւր՝ ան
դրասին ի միոյ ականէ ո՛չ
բերէ քաղցր և դառն ,
ոչնակ և երկս՝ որ քաղցր
և շնորհալից բանից զօր
ծարան յարտարկէն ի բնու
թիւնս հաստատուցան , ոչ է
հրաւացի երե՛ք զգաստու

լսողին է պիտանացու. այլ
ինչ մի՛ երբեք խօսել զայն
ինչ, որ ոչ ինքեան՝ և ոչ
բարեբարոքել և յոգնու-
ռաս պարգևատրելոյն ։
Ինչ ի մտքիցանս մշտայնը
ձեռս՝ վա՛ վիկոքէ խոտոր
անձին, և հմանաւոյց ։
Ինչ ի խոստովանութե՛ նա-
խոգործեալ յանցանացն՝
անպատուաստիկս յանդի-
մանութե՛ և գովելի սոքի-
խածութե՛ . ի մեծամեծացն
մինչև ի մանուանն ինչ-
լոյ . որ բան գործոց՝ քա-
նից՝ և խոյհդոց ։ Ինչ ի
խրատ և յօգուտ քի այս-
ցին՝ որ պիտի պէտս ունին
հոգևորաց և մարմնաւո-
րաց ։ Ընդեռն կարիատեալ
գործոյն ։ Ո՞վ խիթարել
զպատուս ։ Կանգնել զան-
կիրառս յօտարհատութե՛ ։
Ի ժլկել զբերկրեալս թերա-
հաւատութե՛ ։ Կանխել
զկռուտեան հերձուածք ։
Ընդակայել զյոյզ-ոյզեան
սրտե՛ ։ Ծ՝ օրացուցանել
գհաստատուն պինդութե՛ ։
Ինչ ի՛ երբեք խօսել զայն
ինչ, որ ոչ ինքեան՝ և ոչ
ընդունողացն ։ Այլ
և զժնդակ ամ լսելոյն՝
անպատշաճաց և նախատա-
նաց բանին յորդակարել
ոչ ի զժտոց մատցն և ի
լեզուէն զգաստելով. մինչ զի
զանատնոց և զգազանացն
առականան անարգեն. զի ի
պատկեր այց եղել է մարդն.
որով զնախատինն ածե շար
ժէն ի վէր ընդեանց ի բար
կու և ի վեր ժխնդրելոյ ։
Յորով անգամ զինչ և զան
ձեղ հոգին այ հայհոյեն .
զրամէ սատց ասէն, ոչ բնաւ
ունել խորհի , ոչ յոյսդ
ինչ և ոչ ի հանդերձեալն ։
Ի՞նչ ի տանձել զայս ամ ան
կարգ բերմանէ լեզուին ,
շարժել դադարեալ գեղեց
կապէս զնա արժան է ի
խոտանելոյն ալ և ուղ
ղակաս հաւատոյ երից անձ
նաւորաց և միոյ ածո
ին հաստատն և զոտա
կան երկրորդել ։ Ինչ ի
գաւանելոյն աչխատչանել
րոգ և փրկական անուամբ
նոյն ։ Ինչ յարձնել ի ի
փառաբանելոյն անսասկնա

տացն՝ որք և առանց գոլ
ծակցի՝ ընկերանալ ընդ ի-
քեանս մաքառին. և զայլ
ցանկութեան հոտմանէ սխա-
լուցին կատարեն։ Ա՛ ոչ ինչ
նմա զոր զարհուրեսցի է։
այլ զոյգ և հաւասար շնու-
թիւն՝ մերժէ յաղքատու-
զգուշանայն, և առնէ
ի սառանգ գերհնին։ յորմէ
առաքել պարտ է զգու-
նալ. վա՛ զի սակաւ է հին
սոսկին, և յորմէ պատա-
հանն։ Ա՛ ըզգուշանալ պարտ է
և՛ ի գոլոշէ զձեռս. լսատա-
ռաքելոյ հրամանին որ ասէ՝
2 որ գոլանայդ՝ մի՛ եւս գո-
զուացի. այլ մանուածանդ վաս
տակեացդ. գործել ձեռ-
ովք իւրովք զբարին. զի
բաւական լինի տալ ուսա-
ոյ ինչ։ Ի ծառայութիւն և՛ի
կաշառաց զձեռս. զոր դէս
րոյին մարգարէին առաքեալ.
3 ձեռք իւրեանց յանօրէ-
նութեան են. և այլ նոյ լին է
կաշառօք։ Օ՛ի կաշառ-
կուրացուցանէ աչս զառաքե-
ալս ի ծիւրելոյ զպատասխանիս

զոր հատուսցուք ամենեքեան
օգուտս ըստ առաքելոյն։ զի
ասէ. 1 լուցի բանին ձեր հա-
ւատալ առնէն ձգմարտու-
թեան, զի տացի շնորհս ըստ
զանձն։

Արգահատասէր տայր և
ի՛ շ ողորմելիսն իրաւա-
զի է անցանել բանիւք, և
զնորացն նուաճանել զյան-
դաքն յարձակումն. որով
առաքեն պատրաստ է ի քա
րոյ մտաց և հանդարտի
ի ներս։ Ա՛ն նախ ի գործ
և ի գործելոյն շգայթսցանէն
կարձել. որ յամենեսեան
և ի պատկառելիս լինի՝ ի
զերկիւղ և ի շրայրն։ Ա՛ն
առաջ ի գազանսն և ի տուր
կիշխան. քանզի նոքա խոր
շին յաշխարհի սպասեղեց։
Ա՛նգղի ևս պիտանացու
գործոց՝ ոչն բնաւ ելին
քինէ սատակեալ գոյ-
ծիս. և այլ ևս ըստ ոչ
գործս իւրովք յարմարա-
կանեցին վայրի, նմանապէս
և յայնմն՝ իւրովքն շատա
ցին։ Ա՛ն սակաւք ի վաղա

1 Կոր. 4 · 6

3 Պետ. 3 · 15

2 Տես. 5 · 28

ղեր՝ հայտնակ է այ. քանզի
նա զկենդանիս, և ոչ զայր
նեաց։ Եւ կենդանիքն՝
մանգամ ի տարին ծը
նանին. իսկ այծեքն՝ յամ
սոյ։ Որ գան զնամ է դէմն
դակ և առաքել ընդդեմ
այ. զի զոմ ոչ թէ զօրա
ւոր և խնամառէ քան զնա՝
կարացեր առնել զայն յո
րում նա սկսաւցաւ։
"Եւ ոչ ի հայրենեաց ա
րաք ձգել զնեն. զի ոչ
հարկ ունէր ի նէն. այլ
հարկանելոց տառաջ
նել զնեան։ Եւ զոր բա
նիւ վարդապետաց՝ զոր
ծով կատարեաց։ 4 զի շար
ժառիթն ոչ ած նման այ
սոյ՝ ոչ առաւեաց և ոչ այս
առ հասեաց։ Օ՜ի և բա
զում անգամ թէր զառաջ
կազմեա՝ ի վերուստ եւս
հարուածոց ապաստի զոր
ծի։ "Առնել՝ ոչ ձգել
զնեան ի զրկանս և յաղբ
սոյսէ։ որ զարդարուե
սոյցն՝ հրաման ընկալաւ

1 Կոր 13 · 15
2 Կոր 14 · 6
Յհ 8 · 28
4 Կոր 5 · 19

զի անհնար է կարասաց և
հրամանաց ընդհատակից լի
նել։ Օ՜ի ոչ հոգ՝ զմահ
և ծուխ՝ զնեղութ, զայսպէս
և կարաք՝ զհրամանս հա
լեն և խոսուցանեն։ Ոսկ
զնաստրեալն յայսմանէ,
բաղբեանսն ի հանկեն
առելով. ։ որ թեթեւ էզ
ձեռս իւր ի կարասաց։
Նա թէ՝ ։ կարաս ի մէր
հրամանց նա ոչ առնու.
և՝ որ զայս արարէ՝ նա մի՛
առանեսցի յաւիտեան։
Ի՛ տալ դարձել առակսն
ի վարձս. 3. քանզի զհաշիս
և զառակսն ի տուն ան
բաւչաց առ հնամառեն։
Ոսկ թէ և ոչ նա կարօղ
էր տուն հրամանին տալ ինչ
յոյց ակն ոչ ունիս առ
նու։ (ոչ զկատարել ի
պակսէր՝ զի առնացաս
չայն բազմապատկու
զայր քացէ) գիտէ տուր ինչ
լաս մերձաւորացն. ասդ ինչ
առնու զհամառատ կշիռն։
Ոսկ զանձնատէզ բնու թի
ապծամոյն ծննդական առ

մարդանաց՝ բայց ամենայն

դրութիւն՝ ընդունելոյն Աստ

ուած ոչ զբաւիւս գործէ։)

Ուր յորինակ մեզ է՝ որ

աղօթէ որ զբաւիւս գործէ։

զիմելոյն Հնացեալ ժամանակ

մտացն անզգուշապէս՝ որով

ընդ սիրելոց բարեկամին ոչ

խոսակից լինել աղօթիւք ։

և զկնի սա Աստ կարեաց հո-

գեւորաց և մարմնաւորաց՝

անձին և ախտից՝ առանձին

դնել ։ և ի նմանէ զպահո-

րդութիւն Աստ բարեաց հայցել։

և զիրկութեան յոլովագիմից

թշնամեացն։ Ընդ այս մասն

առաքեսցէ ոչ ընդ առն

մանուած ոչ զայլոն ։ այլ ան-

առհմանաբար յաւժամու-

առնել ։ Ի սա սկզբնական

հրամանին ոչ առ ։ յաղ-

թութեան կացէք, և յաւժամ

աղօթս արարէք ։ (գոն է

մոգ և խորհրդով և կամ

պլտով բարեգործութեանք

զիմելոյն Հնացեալ ժամանակ

աղօթից լցուցանել զիւր միւռ

աղօթէ որ զբաւիւս գործէ։)

Ուր յորինակ մեզ է՝ որ

դրութիւն՝ ընդունելոյն Աստ

կերակրելոյն, այսպէս և Աստ

բարեգործութեան և զգաս

ութեան և պարկեշտութեան

վն Հանապարհ գործելոյ

մտացն անզգուշապէս՝ որով

ընդ սիրելոց բարեկամին ոչ

խոսակից լինել աղօթիւք ։

և զկնի սա Աստ կարեաց հո-

գեւորաց և մարմնաւորաց՝

անձին և ախտից՝ առանձին

դնել ։ և ի նմանէ զպահո-

րդութիւն Աստ բարեաց հայցել։

և զիրկութեան յոլովագիմից

թշնամեացն։ Ընդ այս մասն

առաքեսցէ ոչ ընդ առն

մանուած ոչ զայլոն ։ այլ ան-

առհմանաբար յաւժամու-

առնել ։ Ի սա սկզբնական

հրամանին ոչ առ ։ յաղ-

թութեան կացէք, և յաւժամ

աղօթս արարէք ։ (գոն է

մոգ և խորհրդով և կամ

պլտով բարեգործութեանք

զիմելոյն Հնացեալ ժամանակ

աղօթից լցուցանել զիւր միւռ

աղօթէ որ զբաւիւս գործէ։)

Ուր յորինակ մեզ է՝ որ

դրութիւն՝ ընդունելոյն Աստ

մարդանաց՝ բայց ամենայն

ամենայն և առ Աստ բարե-

գործութեան և զգաս

ութեան և պարկեշտութեան

վն Հանապարհ գործելոյ

մտացն անզգուշապէս՝ որով

ընդ սիրելոց բարեկամին ոչ

խոսակից լինել աղօթիւք ։

և զկնի սա Աստ կարեաց հո-

գեւորաց և մարմնաւորաց՝

անձին և ախտից՝ առանձին

դնել ։ և ի նմանէ զպահո-

րդութիւն Աստ բարեաց հայցել։

և զիրկութեան յոլովագիմից

թշնամեացն։ Ընդ այս մասն

առաքեսցէ ոչ ընդ առն

մանուած ոչ զայլոն ։ այլ ան-

առհմանաբար յաւժամու-

առնել ։ Ի սա սկզբնական

հրամանին ոչ առ ։ յաղ-

թութեան կացէք, և յաւժամ

աղօթս արարէք ։ (գոն է

մոգ և խորհրդով և կամ

պլտով բարեգործութեանք

զիմելոյն Հնացեալ ժամանակ

աղօթից լցուցանել զիւր միւռ

աղօթէ որ զբաւիւս գործէ։)

Ուր յորինակ մեզ է՝ որ

դրութիւն՝ ընդունելոյն Աստ

ասեմ ձեզ, մինչեւ որ անցանի երկինք եւ երկիր՝ մի՛ մակն եւ մի՛ գրչագիր օրէնքէն պիտի անցանի, մինչեւ որ ամէն բան կատարուի։ 19 Ուրեմն ո՛վ որ այս պզտիկ պատուիրաններէն մէկը կը լուծանէ եւ մարդիկը այնպէս կը սորվեցնէ, պզտիկ պիտի կոչուի երկնից արքայութեան մէջ, բայց ո՛վ որ կը գործէ եւ կը սորվեցնէ, մեծ պիտի կոչուի երկնից արքայութեան մէջ։ 20 Վասն զի կ՚ըսեմ ձեզի, որ եթէ ձեր արդարութիւնը գրագէտներուն եւ փարիսեցիներուն արդարութենէն աւելի չըլլայ, երբէք պիտի չմտնէք երկնից արքայութիւնը։ 21 Լսած էք որ հնոցն ասուածն եղաւ՝ Մի՛ սպաներ, եւ ո՛վ որ սպաներ, դատաստանի պիտի ենթարկուի։ 22 Բայց ես կ՚ըսեմ ձեզի, որ ո՛վ որ իր եղբօրը վրայ անպատճառ բարկանայ, դատաստանի պիտի ենթարկուի։ Եւ ո՛վ որ իր եղբօրը ըսէ՝ Ապուշ, խորհրդարանի պիտի ենթարկուի։ Եւ ո՛վ որ ըսէ՝ Յիմա՛ր, գեհենի հուրին պիտի ենթարկուի։ 23 Ուրեմն եթէ ընծադ սեղանին վրայ մատուցանես, եւ հոն յիշես որ եղբայրդ քու դէմդ բան մը ունի, 24 ընծադ հոն սեղանին առջեւ թող ձգէ, գնա՛ նախ հաշտուէ եղբօրդ հետ, եւ յետոյ եկո՛ր ընծադ մատուցանէ։ 25 Քու դատաւորիդ հետ շուտ հաշտուէ, մինչ դեռ ճամբան անոր հետ ես, որ դատաւորը քեզ դահճին չյանձնէ, եւ դահիճը բանտը չձգէ։ 26 Ճշմարիտ կ՚ըսեմ քեզի, չես ելլար անկէ, մինչեւ որ վերջին դրամը հատուցանես։

27 Լսած էք որ ըսուեցաւ՝ Պոռնկութիւն մի՛ ընէր։ 28 Բայց ես կ՚ըսեմ ձեզի, որ ո՛վ որ կին մը կը նայի՝ անոր ցանկանալու համար, արդէն սրտին մէջ պոռնկութիւն ըրած է անոր հետ։ 29 Եթէ քու աջ աչքդ գայթակղեցնէ քեզ, հանէ՛ զայն եւ նետէ՛ քեզմէ հեռու, վասն զի քեզի համար աւելի օգտակար է որ անդամներէդ մէկը կորսուի, քան թէ ամբողջ մարմինդ գեհենը նետուի։ 30 Եթէ քու աջ ձեռքդ գայթակղեցնէ քեզ, կտրէ՛ զայն եւ նետէ՛ քեզմէ հեռու, վասն զի քեզի համար աւելի օգտակար է որ անդամներէդ մէկը կորսուի, քան թէ ամբողջ մարմինդ գեհենը երթայ։

31 Ըսուած է նաեւ՝ Ո՛վ որ իր կնոջը կը ձգէ, թող ատոր ամուսնալուծութեան թուղթ տայ։ 32 Բայց ես կ՚ըսեմ ձեզի, որ ո՛վ որ իր կնոջը կը ձգէ, պոռնկութեան պատճառով չէ՝ անոր պոռնկանալուն պատճառ կու տայ, եւ ո՛վ որ ամուսնանայ ձգուած կնոջ հետ՝ շնութիւն կ՚ընէ։

33 Դարձեալ լսած էք որ հնոցն ասուածն եղաւ՝ Սուտ երդում մի՛ ընէր, այլ Տէրոջ համար ինչ որ երդում ըրած ես՝ զայն կատարէ՛։ 34 Բայց ես կ՚ըսեմ ձեզի, որ բնաւ երդում մի՛ ընէք, ո՛չ երկինքով, վասն զի Աստուծոյ գահն է, 35 ո՛չ երկրով, վասն զի անոր պատուանդանն է, ո՛չ Երուսաղէմով, վասն զի մեծ թագաւորին քաղաքն է։ 36 Ո՛չ ալ քու գլխովդ երդում ըրէ, վասն զի չես կրնար մէկ մազ մը սպիտակցնել կամ սեւցնել։ 37 Ձեր խօսքը թող ըլլայ՝ Այո՛, այո՛, Ո՛չ, ո՛չ, վասն զի որ աւելին է՝ չարէն է։

38 Լսած էք որ ըսուեցաւ՝ Աչքի փոխարէն աչք եւ ատամի փոխարէն ատամ։ 39 Բայց ես կ՚ըսեմ ձեզի, որ չարին դիմադրութիւն մի՛ ընէք, հապա ո՛վ որ քու աջ երեսիդ զարնէ, դարձո՛ւր անոր ձախ երեսդ ալ։ 40 Եւ ո՛վ որ կ՚ուզէ քեզի հետ դատի մէջ մտնել եւ քու վերարկուդ առնել, թո՛ղ անոր թիկնոցդ ալ տուր։ 41 Եւ ո՛վ որ քեզ մէկ մղոն տանելու հարկադրէ, երկու մղոն անոր հետ գնա՛։ 42 Ո՛վ որ քեզմէ կը խնդրէ, տո՛ւր անոր, եւ ո՛վ որ քեզմէ կ՚ուզէ փոխ առնել, մի՛ դարձուցաներ։

43 Լսած էք որ ըսուեցաւ՝ Ընկերդ սիրէ՛ եւ թշնամիդ ատէ՛։ 44 Բայց ես կ՚ըսեմ ձեզի, որ ձեր թշնամիները սիրեցէ՛ք, ձեզ անիծողներուն օրհնեցէ՛ք, ձեզ ատողներուն բարիք ըրէ՛ք, եւ ձեզ չարչարողներուն եւ հալածողներուն համար աղօթեցէ՛ք, 45 որպէսզի ձեր երկնաւոր Հօրը որդիները ըլլաք, վասն զի ինք իր արեւը կը ծագեցնէ չարերուն եւ բարիներուն վրայ, եւ անձրեւ կը տեղացնէ արդարներուն եւ անիրաւներուն վրայ։ 46 Վասն զի եթէ սիրէք ձեզ սիրողները, ի՞նչ վարձք պիտի ունենաք. չեն ալ մաքսաւորները նոյնը ընեն։ 47 Եւ եթէ միայն ձեր եղբայրներուն բարեւ տաք, ի՞նչ աւելի բան կ՚ընէք. չեն ալ հեթանոսները նոյնը ընեն։ 48 Ուրեմն դուք կատարեալ եղէ՛ք, ինչպէս որ ձեր երկնաւոր Հայրը կատարեալ է։

6 Զգո՛յշ եղէք, որ ձեր ողորմութիւնը մարդոց առջեւ չընէք, որպէսզի անոնք ձեզ տեսնեն, հակառակ պարագային ձեր Հայրը որ երկինքն է՝ ձեր վարձքը պիտի չտայ։ 2 Ուրեմն երբ ողորմութիւն ընես, քու առջեւդ փող մի՛ հնչեցներ, ինչպէս որ կեղծաւորները կ՚ընեն ժողովարաններուն եւ փողոցներուն մէջ, որպէսզի մարդոց փառաւորուին։ Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, անոնք իրենց վարձքը առին։ 3 Բայց դուն երբ ողորմութիւն ընես, ձախ ձեռքդ թող չգիտնայ թէ աջ ձեռքդ ի՛նչ կ՚ընէ, 4 որպէսզի քու ողորմութիւնդ ծածուկ մնայ։ Եւ քու Հայրդ որ ծածուկը կը տեսնէ, հատուցումը պիտի տայ քեզի։

5 Երբ աղօթք ընես, կեղծաւորներուն պէս մի՛ ըլլար, վասն զի անոնք կը սիրեն ժողովարաններուն մէջ եւ փողոցներուն անկիւնները կանգնած աղօթել, որպէսզի մարդոց երեւնան։ Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, անոնք իրենց վարձքը առին։ 6 Բայց դուն երբ աղօթես, մտի՛ր քու ներքին սենեակդ, եւ դուռդ գոցելով աղօթէ՛ քու Հայրդ որ ծածուկին մէջ է, եւ քու Հայրդ որ ծածուկը կը տեսնէ, հատուցումը պիտի տայ քեզի։ 7 Եւ աղօթելու ատեն հեթանոսներուն պէս շատ խօսքեր մի՛ ընէք, վասն զի կը կարծեն թէ իրենց շատ խօսելուն համար պիտի լսուին։ 8 Ուրեմն անոնց նման մի՛ ըլլաք, վասն զի ձեր Հայրը գիտէ ձեր պէտքերը, նախքան որ անոր խնդրէք։ 9 Ուրեմն դուք այսպէս աղօթեցէ՛ք.

Հայր մեր որ երկինքն ես,
սուրբ եղիր քու անունդ։
10 Գայ քու արքայութիւնդ։
Ըլլայ քու կամքդ
ինչպէս երկինքը՝ նոյնպէս երկրի վրայ։
11 Մեր հանապազորդեայ հացը
այսօր տո՛ւր մեզի։
12 Եւ մեր պարտքերը ներէ՛ մեզի,
ինչպէս որ մենք ալ մեր պարտապաններուն ներեցինք։
13 Եւ մեզ մի՛ տանիր փորձութեան մէջ,
հապա ազատէ՛ մեզ չարէն։
Վասն զի քունն է արքայութիւնը
եւ զօրութիւնը եւ փառքը յաւիտեան։ Ամէն։

14 Վասն զի եթէ դուք ներէք մարդոց իրենց յանցանքները, ձեր երկնաւոր Հայրն ալ ձեզի պիտի ներէ։ 15 Բայց եթէ դուք չներէք մարդոց իրենց յանցանքները, ձեր Հայրն ալ ձեր յանցանքները պիտի չներէ։

16 Երբ պահք ընէք, կեղծաւորներուն պէս տրտում մի՛ ըլլաք, վասն զի անոնք իրենց երեսները կը տգեղցնեն, որպէսզի մարդոց պահք ընելնին երեւնայ։ Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, անոնք իրենց վարձքը առին։ 17 Բայց դուն երբ պահք ընես, գլխուդ իւղ օծէ եւ երեսդ լուա՛, 18 որպէսզի մարդոց պահք ընելդ երեւնայ, հապա քու ծածուկիդ մէջ եղող քու Հայրդ, եւ քու Հայրդ որ ծածուկը կը տեսնէ, հատուցումը պիտի տայ քեզի։

19 Մի՛ դիզէք ձեզի համար երկրի վրայ գանձեր, ուր ցեց եւ ժանգ կը փճացնէ, եւ ուր գողեր կը ծակեն եւ կը գողնան, 20 հապա դիզեցէ՛ք ձեզի համար երկինքը գանձեր, ուր ո՛չ ցեց եւ ո՛չ ժանգ կը փճացնէ, եւ ուր գողեր չեն ծակեր եւ չեն գողնար, 21 վասն զի ուր որ ձեր գանձը կայ, հոն ձեր սիրտն ալ պիտի ըլլայ։

22 Աչքը մարմնոյն լոյսն է։ Ուրեմն եթէ աչքդ պարզ ըլլայ, ամբողջ մարմինդ լուսաւոր պիտի ըլլայ, 23 բայց եթէ աչքդ չար ըլլայ, ամբողջ մարմինդ խաւարի մէջ պիտի ըլլայ։ Ուրեմն եթէ քու մէջդ եղող լոյսը խաւար է, ինչպիսի՞ խաւար պիտի ըլլայ։

24 Ոչ ոք կրնայ երկու տիրոջ ծառայել, վասն զի կա՛մ մէկուն պիտի ատէ եւ միւսը պիտի սիրէ, կա՛մ մէկուն պիտի կառչի եւ միւսը պիտի արհամարհէ։ Չէք կրնար Աստուծոյ ծառայել եւ Մամոնայի։

25 Ուստի կ՚ըսեմ ձեզի, մի՛ հոգայք ձեր կեանքին համար, թէ ի՛նչ պիտի ուտէք կամ ի՛նչ պիտի խմէք, եւ ո՛չ ալ ձեր մարմնոյն համար, թէ ի՛նչ պիտի հագնիք։ Կեանքը կերակուրէն աւելի՞ չէ, եւ մարմինը հագուստէն աւելի՞ չէ։ 26 Նայեցէ՛ք երկինքի թռչուններուն, որ չեն սերմաներ, չեն հնձեր եւ ո՛չ ալ շտեմարաններու մէջ կը դիզեն, եւ ձեր երկնաւոր Հայրը կը կերակրէ զանոնք։ Դուք աւելի՞ արժէքաւոր չէք քան զանոնք։ 27 Ձեզմէ ո՞վ կրնայ հոգալով իր հասակին վրայ մէկ կանգուն մը աւելցնել։ 28 Եւ հագուստի համար ինչո՞ւ կը հոգաք։ Նայեցէ՛ք դաշտի շուշաններուն, թէ ինչպէս կը բուսնին. չեն աշխատիր եւ ո՛չ ալ կը մանեն, 29 բայց կ՚ըսեմ ձեզի, որ Սողոմոն իր բոլոր փառքին մէջ անոնցմէ մէկուն պէս չէր զգեստաւորուած։ 30 Ուրեմն եթէ Աստուած դաշտի խոտը, որ այսօր կայ եւ վաղը վառարանը կը նետուի, այսպէս կը զգեստաւորէ, ո՛հ, դուք աւելի՛ եւս պիտի զգեստաւորէ, դուք քիչ հաւատացեալներ։ 31 Ուրեմն մի՛ հոգայք եւ մի՛ ըսէք՝ Ի՛նչ պիտի ուտենք, կամ՝ Ի՛նչ պիտի խմենք, կամ՝ Ի՛նչ պիտի հագնինք։ 32 Վասն զի հեթանոսները այս բոլորին ետեւէն կը վազեն, եւ ձեր երկնաւոր Հայրը գիտէ որ այս բոլորը ձեզի պէտք են։ 33 Բայց նախ հոգացէ՛ք Աստուծոյ արքայութեան եւ անոր արդարութեան համար, եւ այս բոլորը ձեզի պիտի յաւելուին։ 34 Ուրեմն վաղուան համար մի՛ հոգայք, վասն զի վաղը իր համար պիտի հոգայ։ Օրուան համար բաւական է անոր չարիքը։

7 Մի՛ դատէք, որպէսզի չդատուիք։ 2 Վասն զի ինչ դատաստանով որ դատէք, դատուելու էք, եւ ինչ չափով որ չափէք, նոյնով պիտի չափուի ձեզի։ 3 Ինչո՞ւ կը նայիս եղբօրդ աչքին մէջ եղող շիւղին, բայց քու աչքիդ մէջ եղող գերանը չես նշմարեր։ 4 Կամ ինչպէ՞ս կրնաս եղբօրդ ըսել՝ Եղբայր, թո՛ղ որ քու աչքիդ մէջէն շիւղը հանեմ, երբ գերանը քու աչքիդ մէջ է։ 5 Կեղծաւո՛ր, նախ հանէ՛ գերանը քու աչքէդ, եւ յետոյ կը տեսնես որ հանես եղբօրդ աչքին մէջ եղող շիւղը։

6 Սուրբ բանը շուներուն մի՛ տաք, եւ ձեր մարգարիտները խոզերուն առջեւ մի՛ նետէք, որպէսզի չկոխկոխեն զանոնք իրենց ոտքերով, եւ դառնալով ձեզ չխածնեն։

7 Խնդրեցէ՛ք, եւ պիտի տրուի ձեզի, փնտռեցէ՛ք, եւ պիտի գտնէք, դո՛ւռ բացէք, եւ պիտի բացուի ձեզի։ 8 Վասն զի ո՛վ որ կը խնդրէ՝ կ՚առնէ, եւ ո՛վ որ կը փնտռէ՝ կը գտնէ, եւ ո՛վ որ կը դոփէ՝ անոր պիտի բացուի։ 9 Ձեզմէ ո՞վ կայ որ իր որդին հաց խնդրէ՝ եւ քար տայ անոր։ 10 Կամ եթէ ձուկ խնդրէ՝ օձ տայ անոր։ 11 Ուրեմն եթէ դուք չար ըլլալով գիտէք ձեր որդիներուն բարի պարգեւներ տալ, ո՛հ, ձեր երկնաւոր Հայրը աւելի՛ եւս պիտի տայ բարի բաներ անոնց որ իրմէ կը խնդրեն։

12 Ուրեմն ամէն բան որ կ՚ուզէք որ մարդիկ ձեզի ընեն, դուք ալ անոնց նոյնը ըրէ՛ք, վասն զի ասիկա է Օրէնքն ու մարգարէները։

13 Նեղ դռնէն մտէ՛ք ներս, վասն զի լայն է դուռը եւ ընդարձակ է ճամբան որ կը տանի կորուստի, եւ շատեր են անոնք որ անկէ կը մտնեն։ 14 Վասն զի նեղ է դուռը եւ նեղ է ճամբան որ կը տանի կեանքի, եւ սակաւ են անոնք որ կը գտնեն զայն։

15 Զգո՛յշ եղէք սուտ մարգարէներէ, որոնք ոչխարի հագուստներով կու գան ձեր մօտ, բայց ներսէն յափշտակող գայլեր են։ 16 Անոնց պտուղներէն պիտի ճանչնաք զանոնք։ Փշերէն խաղող կը հաւաքե՞ն, կամ տատասկներէն թուզ։ 17 Այսպէս ամէն բարի ծառ բարի պտուղ կու տայ, բայց չար ծառ չար պտուղ կու տայ։ 18 Բարի ծառ չարի պտուղ չի կրնար տալ, եւ չար ծառ բարի պտուղ չի կրնար տալ։ 19 Ամէն ծառ որ բարի պտուղ չի տար, կը կտրուի եւ կրակը կը նետուի։ 20 Ուրեմն անոնց պտուղներէն պիտի ճանչնաք զանոնք։

21 Ամէն մարդ որ ինծի կ՚ըսէ՝ Տէ՛ր, Տէ՛ր, երկնից արքայութեան մէջ պիտի չմտնէ, հապա միայն անիկա՝ որ կը կատարէ իմ երկնաւոր Հօրս կամքը։ 22 Շատեր պիտի ըսեն ինծի այդ օրը՝ Տէ՛ր, Տէ՛ր, մենք քու անունովդ չմարգարէացանք, եւ քու անունովդ դեւեր չհանեցինք, եւ քու անունովդ շատ զօրութիւններ չգործեցինք։ 23 Եւ այն ատեն անոնց պիտի յայտնեմ՝ Ես երբեք ձեզ չճանչցայ։ Հեռացէ՛ք ինծմէ, դուք անօրէնութիւն գործողներ։

24 Ուրեմն ամէն մարդ որ այս իմ խօսքերս կը լսէ եւ զանոնք կը կատարէ, նման պիտի ըլլայ խելացի մարդու մը, որ իր տունը վէմի վրայ շինեց։ 25 Անձրեւ տեղաց, հեղեղներ եկան, հողմեր փչեցին եւ զարկին այդ տան, բայց չինկաւ, վասն զի հիմը վէմի վրայ էր։ 26 Եւ ամէն մարդ որ այս իմ խօսքերս կը լսէ եւ զանոնք չի կատարեր, նման պիտի ըլլայ անմիտ մարդու մը, որ իր տունը աւազի վրայ շինեց։ 27 Անձրեւ տեղաց, հեղեղներ եկան, հողմեր փչեցին եւ զարկին այդ տան, ու ինկաւ, եւ անոր ինկած ըլլալը մեծ էր։

28 Երբ Յիսուս այս խօսքերը վերջացուց, բազմութիւնները զարմացան անոր ուսուցման վրայ, 29 վասն զի ինք իշխանութեամբ կը սորվեցնէր անոնց, եւ ո՛չ թէ գրագէտներուն պէս։

8 Երբ լերան վրայէն վար իջաւ, բազմութիւնները անոր ետեւէն գացին։ 2 Եւ ահա կորոված մը եկաւ եւ երկրպագեց անոր՝ ըսելով. Տէ՛ր, եթէ կ՚ուզես՝ կրնաս զիս մաքրել։ 3 Յիսուս ձեռքը երկնցուց, դպաւ անոր եւ ըսաւ. Կ՚ուզեմ, մաքրո՛ւիր։ Եւ անմիջապէս անոր կորովը մաքրուեցաւ։ 4 Յիսուս ալ անոր ըսաւ. Տե՛ս, մէկուն մի՛ ըսեր, հապա գնա՛ ցո՛յց տուր քու անձդ քահանային, եւ մատո՛ւց ընծան որ Մովսէս հրամայեց, վկայութիւն ըլլալու համար անոնց։

5 Երբ Յիսուս Կափառնայում մտաւ, հարիւրապետ մը անոր մօտեցաւ՝ աղաչելով զինք 6 եւ ըսելով. Տէ՛ր, ծառաս տունը կը պառկի անդամալոյծ, եւ խիստ կը տանջուի։ 7 Յիսուս անոր ըսաւ. Ես գալով պիտի բժշկեմ զանիկա։ 8 Հարիւրապետը պատասխանեց ու ըսաւ. Տէ՛ր, արժանի չեմ որ իմ տանիքիս տակ մտնես, հապա միայն խօսքով ըսէ՛, եւ ծառաս պիտի բժշկուի։ 9 Վասն զի ես ալ իշխանութեան տակ եղող մարդ մըն եմ, զինուորներ ունիմ իմ ձեռքիս տակ, եւ կ՚ըսեմ մէկուն՝ Գնա՛, կ՚երթայ, եւ միւսին՝ Եկո՛ր, կու գայ, եւ ծառայիս՝ Այս բանը ըրէ՛, կ՚ընէ։ 10 Յիսուս զարմացաւ այս խօսքերուն վրայ, եւ ըսաւ անոնց որ կը հետեւէին. Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, Իսրայէլի մէջ ասանկ հաւատք չեմ գտած։ 11 Եւ կ՚ըսեմ ձեզի, որ շատեր արեւելքէն եւ արեւմուտքէն պիտի գան եւ Աբրահամի, Իսահակի եւ Յակոբի հետ պիտի նստին երկնից արքայութեան մէջ, 12 բայց արքայութեան որդիները պիտի նետուին դուրսի խաւարը, հոն պիտի ըլլայ լացը եւ ատամներուն կրճտումը։ 13 Յիսուս հարիւրապետին ըսաւ. Գնա՛, եւ ինչպէս հաւատացիր՝ թող քեզի ըլլայ։ Եւ ծառան նոյն ժամուն բժշկուեցաւ։

14 Երբ Յիսուս Պետրոսի տունը մտաւ, անոր մայրը տեսաւ որ տենդով պառկած է։ 15 Ձեռքին դպաւ, եւ տենդը զայն թողուց, եւ ինք ելաւ եւ անոնց կը սպասարկէր։ 16 Իրիկունը դեւահարներ բերին անոր, եւ ան խօսքով հանեց դեւերը, եւ բոլոր հիւանդները բժշկեց, 17 որպէսզի կատարուի Եսայի մարգարէին միջոցով ըսուած խօսքը, որ կ՚ըսէ՝ Ինք մեր տկարութիւնները առաւ եւ մեր հիւանդութիւնները կրեց։

18 Յիսուս իր շուրջը բազմութիւն տեսնելով՝ հրամայեց որ միւս կողմը անցնին։ 19 Եւ գրագէտ մը մօտեցաւ եւ ըսաւ անոր. Վարդապե՛տ, ուր որ երթաս, քեզի պիտի հետեւիմ։ 20 Յիսուս անոր ըսաւ. Աղուէսներ ունին իրենց որջերը, եւ երկնքի թռչուններ՝ իրենց բոյները, բայց Մարդու Որդին չունի ուր գլուխը դնէ։ 21 Ուրիշ մը ալ իր աշակերտներէն անոր ըսաւ. Տէ՛ր, հրամայէ՛ որ նախ երթամ եւ թաղեմ հայրս։ 22 Յիսուս ըսաւ անոր. Հետեւէ՛ ինծի, եւ մեռելները թո՛ղ որ իրենց մեռելները թաղեն։

23 Նաւակ մտաւ, եւ անոր աշակերտները հետեւեցան անոր։ 24 Եւ ահա մեծ փոթորիկ մը եղաւ ծովուն մէջ, այնպէս որ նաւակը ալիքներով կը ծածկուէր, բայց ինք կը քնանար։ 25 Անոր աշակերտները մօտեցան եւ զինք արթնցուցին՝ ըսելով. Տէ՛ր, ազատէ՛ մեզ, կը կորչինք։ 26 Ան ալ անոնց ըսաւ. Ինչո՞ւ կը վախնաք, դուք քիչ հաւատացեալներ։ Յետոյ ելաւ, սաստեց հողմերուն եւ ծովուն, եւ մեծ հանդարտութիւն եղաւ։ 27 Մարդիկը զարմացան եւ ըսին. Ասիկա ի՞նչ տեսակ մարդ է, որ հողմերն ալ ծովն ալ կը հնազանդին անոր։

28 Երբ միւս կողմը՝ Գադարացիներուն երկիրը անցաւ, երկու դեւահար անոր դիմաւորեցին գերեզմաններէն ելլելով, խիստ վայրագ, այնպէս որ ոեւէ մարդ չէր կրնար անցնիլ այդ ճամբայէն։ 29 Եւ ահա պոռացին՝ ըսելով. Ի՞նչ գործ ունինք քեզի հետ, Յիսուս Աստուծոյ Որդի, եկա՞ր հոս մեզ տանջելու ժամանակէն առաջ։ 30 Հեռուն խոզերու մեծ հօտ մը կար արածելու։ 31 Դեւերը անոր խնդրեցին՝ ըսելով. Եթէ մեզ կը հանես, հրամայէ՛ որ խոզերու հօտին մէջ երթանք։ 32 Ան ալ ըսաւ անոնց. Գացէ՛ք։ Անոնք ելան, եւ խոզերուն հօտին մէջ մտան, եւ ահա հօտը ամբողջ ժայռերէն վար ծովը նետուեցաւ, եւ ջուրերուն մէջ մեռաւ։ 33 Հովիւները փախան, քաղաքը գացին եւ ամէն բան պատմեցին, ինչպէս նաեւ դեւահարներուն պատահածը։ 34 Եւ ահա քաղաքը ամբողջ դուրս ելաւ Յիսուսին դիմաւորելու, եւ երբ զայն տեսան, խնդրեցին որ իրենց սահմաններէն հեռանայ։

9 Նաւակ մտաւ, անցաւ միւս կողմը եւ իր քաղաքը եկաւ։ 2 Եւ ահա անդամալոյծ մը բերին անոր, որ մահիճի վրայ պառկած էր։ Յիսուս անոնց հաւատքը տեսնելով՝ անդամալոյծին ըսաւ. Որդեա՛կ, քաջալերէ՛, քու մեղքերդ ներուած են։ 3 Ահա գրագէտներէն ոմանք իրենց մէջ ըսին. Այս մարդը կը հայհոյէ։ 4 Յիսուս անոնց խորհուրդները գիտնալով՝ ըսաւ. Ինչո՞ւ համար չար խորհուրդներ կ՚ընէք ձեր սիրտերուն մէջ։ 5 Վասն զի ո՞ր է աւելի դիւրին՝ ըսել՝ Քու մեղքերդ ներուած են, կամ ըսել՝ Ելի՛ր եւ քալէ։ 6 Բայց որպէսզի գիտնաք թէ Մարդու Որդին իշխանութիւն ունի երկրի վրայ մեղքերը ներելու, (յետոյ անդամալոյծին ըսաւ) 7 Ելի՛ր, վերցո՛ւր քու մահիճդ եւ գնա՛ քու տունդ։ 8 Ան ալ ելաւ եւ գնաց իր տունը։ Բազմութիւնները տեսնելով՝ վախցան եւ փառաւորեցին Աստուած, որ մարդոց այսպիսի իշխանութիւն տուած է։

9 Յիսուս հոնկէ անցնելով՝ Մատթէոս անունով մաքսատան նստող մարդ մը տեսաւ, եւ ըսաւ անոր. Հետեւէ՛ ինծի։ Ան ալ ելաւ եւ հետեւեցաւ անոր։ 10 Եւ երբ Յիսուս տունը նստած էր, ահա շատ մաքսաւորներ եւ մեղաւորներ եկան եւ Յիսուսի ու անոր աշակերտներուն հետ նստան։ 11 Փարիսեցիները տեսնելով՝ անոր աշակերտներուն ըսին. Ինչո՞ւ համար ձեր վարդապետը մաքսաւորներուն եւ մեղաւորներուն հետ կ՚ուտէ։ 12 Յիսուս լսելով՝ ըսաւ. Առողջներուն բժիշկ պէտք չէ, հապա հիւանդներուն։ 13 Գացէ՛ք սորվեցէ՛ք թէ ի՛նչ է՝ Ողորմութիւն կ՚ուզեմ եւ ո՛չ զոհ։ Վասն զի չեկայ արդարներ կանչելու, հապա մեղաւորներ՝ ապաշխարութեան։

14 Յովհաննէսի աշակերտները անոր մօտեցան՝ ըսելով. Ինչո՞ւ համար մենք եւ փարիսեցիները շատ պահք կ՚ընենք, բայց քու աշակերտներդ պահք չեն ըներ։ 15 Յիսուս ըսաւ անոնց. Հարսնեւորները կրնա՞ն տրտում ըլլալ, մինչ փեսան անոնց հետ է։ Բայց օրեր պիտի գան, երբ փեսան անոնցմէ պիտի վերցուի, եւ այն ատեն պիտի պահք ընեն։ 16 Ոչ ոք նոր կտոր մը կը կարէ հին հագուստի վրայ, վասն զի կարուածը հագուստէն կը պոկի, եւ աւելի վատ պատռուածք կ՚ըլլայ։ 17 Նոր գինին հին տիկերի մէջ չեն դներ, վասն զի տիկերը կը պատռուին, գինին կը թափի եւ տիկերը կը փճանան, հապա նոր գինին նոր տիկերու մէջ կը դնեն, եւ երկուքն ալ կը պահուին։

18 Երբ ասոնք անոնց կը խօսէր, ահա իշխան մը եկաւ եւ երկրպագեց անոր՝ ըսելով. Դուստրս հիմա մեռաւ, բայց եկո՛ւր դիր քու ձեռքդ անոր վրայ, եւ պիտի ապրի։ 19 Յիսուս ելաւ եւ անոր հետեւեցաւ, ինչպէս նաեւ իր աշակերտները։ 20 Եւ ահա տասներկու տարի արիւնահոսութիւն ունեցող կին մը անոր ետեւէն մօտեցաւ եւ հագուստին վերարկուին ծայրին դպաւ, 21 վասն զի կ՚ըսէր իր մտքին մէջ. Եթէ միայն անոր հագուստին դպչիմ, պիտի ապրիմ։ 22 Յիսուս դառնալով եւ զայն տեսնելով՝ ըսաւ. Քաջալերէ՛, դուստրիկ, քու հաւատքդ քեզ ապրեցուց։ Եւ կինը նոյն ժամուն ապրեցաւ։ 23 Յիսուս իշխանին տունը մտնելով եւ նուագողները եւ ամբոխը աղմուկ հանելով տեսնելով՝ 24 ըսաւ. Քաշուեցէ՛ք, վասն զի աղջիկը չէ մեռած, հապա կը քնանայ։ Եւ կը ծաղրէին զինք։ 25 Երբ ամբոխը դուրս հանուեցաւ, ներս մտաւ, աղջկան ձեռքէն բռնեց, եւ աղջիկը ելաւ։ 26 Եւ այս լուրը ամբողջ այդ երկիրը տարածուեցաւ։

27 Յիսուս հոնկէ անցնելով՝ երկու կոյր զինք հետեւեցան՝ աղաղակելով եւ ըսելով. Ողորմէ՛ մեզի, Դաւիթի Որդի։ 28 Երբ տունը մտաւ, կոյրերը անոր մօտեցան, եւ Յիսուս անոնց ըսաւ. Կը հաւատա՞ք որ կրնամ ասիկա ընել ձեզի։ Անոնք ըսին անոր. Այո՛, Տէ՛ր։ 29 Յետոյ անոնց աչքերուն դպաւ՝ ըսելով. Ձեր հաւատքին համեմատ թող ձեզի ըլլայ։ 30 Եւ անոնց աչքերը բացուեցան։ Յիսուս խիստ պատուիրեց անոնց՝ ըսելով. Զգո՛յշ եղէք, որ մէկը չգիտնայ։ 31 Բայց անոնք դուրս ելլելով՝ անոր համբաւը ամբողջ այդ երկիրը տարածեցին։

32 Երբ անոնք դուրս կ՚երթային, ահա մարդիկ բերին անոր համր դեւահար մը։ 33 Դեւը հանուելուն՝ համրը խօսեցաւ։ Եւ բազմութիւնները զարմացան՝ ըսելով. Ասանկ բան երբեք չէ երեւցած Իսրայէլի մէջ։ 34 Բայց փարիսեցիները ըսին. Դեւերուն իշխանին միջոցով կը հանէ դեւերը։

35 Յիսուս կը շրջագայէր բոլոր քաղաքներն ու գիւղերը, անոնց ժողովարաններուն մէջ կ՚ուսուցանէր, արքայութեան աւետարանը կը քարոզէր եւ ամէն տեսակ հիւանդութիւն ու ամէն տեսակ ցաւ կը բժշկէր ժողովուրդին մէջ։ 36 Բազմութիւնները տեսնելով՝ անոնց վրայ գթաց, վասն զի անոնք հալածուած եւ ցրուած էին ինչպէս հովիւ չունեցող ոչխարներ։ 37 Յետոյ իր աշակերտներուն ըսաւ. Հունձքը շատ է, բայց բանուորները սակաւ։ 38 Ուրեմն աղաչեցէ՛ք հունձքին Տէրոջմէն, որ իր հունձքին համար բանուորներ ղրկէ։

10 Իր տասներկու աշակերտները իր մօտ կանչելով՝ անոնց իշխանութիւն տուաւ անմաքուր հոգիներուն վրայ, որպէսզի հանեն զանոնք եւ ամէն տեսակ հիւանդութիւն ու ամէն տեսակ ցաւ բժշկեն։ 2 Տասներկու առաքեալներուն անունները հետեւեալներն են. Առաջինը՝ Սիմոն, որ կոչուած է Պետրոս, եւ անոր եղբայրը՝ Անդրէաս, Զեբեդեայի որդի Յակոբոս եւ անոր եղբայրը՝ Յովհաննէս, 3 Փիլիպպոս եւ Բարթողիմէոս, Թովմաս եւ մաքսաւոր Մատթէոս, Ալփէոսի որդի Յակոբոս եւ Թադէոս, 4 Կանանացի Սիմոն եւ Յուդա Իսկարիովտացի, որ զինք մատնեց։

5 Զանոնք Յիսուս ղրկեց՝ պատուիրելով անոնց եւ ըսելով. Հեթանոսներուն ճամբան մի՛ երթաք, եւ Սամարացիներուն քաղաքը մի՛ մտնէք, 6 հապա գացէ՛ք Իսրայէլի տան կորսուած ոչխարներուն մօտ։ 7 Եւ գացէ՛ք քարոզեցէ՛ք՝ ըսելով. Երկնից արքայութիւնը մօտեցաւ։ 8 Հիւանդները բժշկեցէ՛ք, մեռելները յարուցէ՛ք, բորոտները մաքրեցէ՛ք, դեւերը հանեցէ՛ք։ Ձրի առէք, ձրի տուէք։ 9 Ոսկի, արծաթ կամ պղինձ մի՛ ունենաք ձեր գօտիներուն մէջ, 10 ճամբորդութեան համար պարկ մի՛ առնէք, կամ երկու վերարկու, կամ կօշիկներ, կամ գաւազան, վասն զի բանուորը իր կերակուրին արժանի է։ 11 Ուր որ քաղաք կամ գիւղ մտնէք, հարցուցէ՛ք թէ ո՞վ կայ անոր մէջ արժանաւոր, եւ հոն մնացէ՛ք մինչեւ որ հոնկէ ելլէք։ 12 Տուն մտնելով՝ տունը խաղաղութիւն մաղթեցէ՛ք։ 13 Եթէ տունը արժանի է, ձեր խաղաղութիւնը թող անոր գայ, բայց եթէ արժանի չէ, ձեր խաղաղութիւնը թող ձեզի դառնայ։ 14 Ո՛վ որ ձեզ չընդունի եւ ձեր խօսքերը չլսէ, այդ տունէն կամ քաղաքէն դուրս ելլելով՝ ոտքերուդ փոշին թօթուեցէ՛ք։ 15 Ճշմարիտ կ՚ըսեմ ձեզի, Սոդոմայի եւ Գոմորի երկիրը դատաստանի օրը աւելի դիւրին պիտի ըլլայ, քան թէ այդ քաղաքը։

16 Ահա ես ձեզ կը ղրկեմ ինչպէս գայլերու մէջ ոչխարներ, ուստի եղէ՛ք խոհեմ ինչպէս օձեր եւ անմեղ ինչպէս աղաւնիներ։ 17 Զգո՛յշ եղէք մարդոց, վասն զի ձեզ պիտի մատնեն դատաստաններու եւ իրենց ժողովարաններուն մէջ պիտի գանահարեն ձեզ։ 18 Ինծի համար պիտի տարուիք կուսակալներու եւ թագաւորներու առջեւ, անոնց եւ հեթանոսներուն վկայութիւն ըլլալու համար։ 19 Երբ մատնեն ձեզ, մի՛ հոգայք թէ ինչպէ՛ս կամ ի՛նչ պիտի խօսիք, վասն զի ձեզի պիտի տրուի այն ատեն ինչ որ պիտի խօսիք։ 20 Վասն զի դուք չէք որ պիտի խօսիք, հապա ձեր Հօրը Հոգին է որ ձեր միջոցով պիտի խօսի։ 21 Եղբայր եղբայրը պիտի մատնէ մահուան, եւ հայր՝ զաւակը, եւ զաւակներ պիտի յարձակին ծնողներուն վրայ եւ պիտի սպաննեն զանոնք։ 22 Եւ ամէն մար

նարչիւտ յանբաւ բարձ-
րութիւն պատուոյն Քո-
նէ աստուածոյ Մեր. զա-
նազան հաշուեաբ ընդ-
հանուր և ընդ քեզ. (ԼԲ պատմ
և ասացն. Այլ մարդիկ
իմ որ գիտեն ձեր բանիկ ի
թագաւորին ազգս ձերոյ)
հիշատակ եւսաւելիս քեզ լի-
նիցի և երկար և անկա-
տար ազգի և գոհանալ. և
շնորհս ունել զանբաւ բա-
րերարութենէն։ Եւ վա՛յ պար-
ծանութեան և անարժանիցդ
և ապստամբելոցդ ի նմանէ
բարեպատուին յանցաւորու-
թի՛ւ՝ զիւր անձն տայ նեղ
և պատուհաս հաշուոյ հօր
ընդ պատժապարտացս։
Եթէ զի մեզ յայտ գտանիս մե-
ղանչելիք՝ խոհեղագոյ բա-
նիւ և գործով, ողջոյն լիցի
և նոա յայտ ասէ՛ զոր պատա-
ճառի, զի զօրանայիմք գոյ
ծեալ մերոյն քաւեանդ։
Եթէ երեք գնացիք յայտ ա-
նէր ի ժամ տանելի հոգ
հրեղէն կառապետին, և գո
հանալիք և շնորհ առնիք

ԼԱ
26 • 26

թագաւորէ և ձեր հայրն ձեր
երկնաւոր պատուեսցէ ձեր.
ապա թէ ոչ թագաւորէ ձեր
յանցանս եղբարց ձերոց,
և ոչ հայրն ձեր երկնաւոր
թողցէ ձեզ պատուհասս ձեր։
Եւ՝ յաղագս պահոցն ասա
կայք և երեսաց հրամանիք՝
պատրէ յայտ գոյ թագա-
պատճառանացն և ապրիլ
սիրով ի մէջ նոց. զի ասա այս
վարդ պատր ասէ ի հրեայս
վերոյ թագաւէ մեղացն մե
ծոց. զի պահ արտին մեք
թագաւոքն նոց զմեր պատճառ՝
և ձեր և գոլի յանցանիցդ
ի մէջ նոց, լսան զայս հայոց
և ասէ զմեր յանցանան թա-
գաւ, և զապստամբելոսն ակն
և զդիմադիմեն իւր սիրէ
ի մէջ մեր։ Եթէ յայտ ասէ
մանել ժամ ապօթից ակն
ջեան և դիշերոյ՝ պատրէ
կանխել լուսակերգի նոց. և
կամ յոր և իցէ ուրեք ապա
թից. և առաւել ի ժամ
ասելոյն և մեղսաբեկի պա
տուհասն։ Օ՛ի եթէ ոչն
քո վա՛յ անձամբ սիրոցն՝ ով

ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՄԵՐ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՍԿԻԶԲՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ ԵՒ ՀԱՍՏԱՏ

4 Ով թե սերմէին ոչ
հասարձակէր մերձենալ
մոտ և մտնել : Եւ թէ՝
վա՛յ մեզո՛ւի հուդ եմք ի ձեզ
9 · 6 գտաւատան անձին իւրում
եւ ոչ մտանէ ի դուռն
գերեաց։ 3 փոքունգ մարդ
11 · 28 զանձն իւր , և ապա ի հա
ցէ անտի կերսցէ և ի բա
նէն ապրիլ։ զի որ ո՞
ան և մտնէ անարժանաբէ՝
դատաստան անձին իւրում
ուտէ և մտնէ : Եւ թէ՝
վա՛յ մեզո՛ւի հուդ եմք ի ձեզ
ապրիլ հարուստք որ ունիք
ձեզ և հառաչել վասն
խեղդին ։ զի հաղորդե
ցեալ սուգ լինիցի ի քրիստ
մեզաց և ոչ անհաղորդիցեն։
Ուռնգի նախ սուգ եթէ ,
1 աուէք կերայք այս և մար
մեն իմ . և ապա յաւել որ
եա ձեր բաղխել ի քրիստ
մեզաց։ Եւ գարձեալ սուգ .
2 Եթէ ոչ կերիցէք զմարմին
գեղոյ մարդոյ և արբիցէք
զարիւն նորա՝ ոչ ունիք կեանս
յանձինս։ և գարձեալ . որ
ուտէ զմարմին իմ և արբ
զարիւն իմ , յիս բնակեսցէ
և ես ի նմա ։ Ծեսանէիք
այլ՝ զի Հաղորդեցեալ է ի
փրկութիւն և ոչ անհաղոր
դիցեն ։ Սուգ և ոչ վարկ
պատուոյ հաղորդիլ այլ սուգ
բուէ։ Ուռնգի ասէ սուս
գեսցին . 3 փոքունգ մարդ
զանձն իւր , և ապա ի հա
ցէ անտի կերսցէ և ի բա
տնէն ապրիլ։ զի որ ո՞
ան և մտնէ անարժանաբէ՝
դատաստան անձին իւրում
ուտէ և մտնէ : Եւ թէ՝
վա՛յ մեզո՛ւի հուդ եմք ի ձեզ
մեզաց և ոչ անհաղորդիցեն։
Ուռնգի նախ սուգ եթէ ,
1 աուէք կերայք այս և մար
մեն իմ . և ապա յաւել որ
եա ձեր բաղխել ի քրիստ
մեզաց։ Եւ գարձեալ սուգ .
2 Եթէ ոչ կերիցէք զմարմին
գեղոյ մարդոյ և արբիցէք
զարիւն նորա՝ ոչ ունիք կեանս
յանձինս։ և գարձեալ . որ
ուտէ զմարմին իմ և արբ
զարիւն իմ , յիս բնակեսցէ
և ես ի նմա ։ Ծեսանէիք
այլ՝ զի Հաղորդեցեալ է ի
փրկութիւն և ոչ անհաղոր
դիցեն ։ Սուգ և ոչ վարկ
պատուոյ հաղորդիլ այլ սուգ
բուէ։ Ուռնգի ասէ սուս
գեսցին . 3 փոքունգ մարդ
11 · 28 զանձն իւր , և ապա ի հա
ցէ անտի կերսցէ և ի բա
նէն ապրիլ։ զի որ ո՞
ան և մտնէ անարժանաբէ՝
դատաստան անձին իւրում
4 Ով թե սերմէին ոչ
հասարձակէր մերձենալ
մոտ և մտնել : Եւ թէ՝
վա՛յ մեզո՛ւի հուդ եմք ի ձեզ
9 · 6

մինչ ի նմանման լինանել
լով՝ ոչ ոք կարէ զմասն ա
ծել և խոստովանել. թէ և
բիւր անգամ կամցէ։
Իսկ գիտեմք՝ թէ զգոյ
ծողն կարէ յիշել և խոս
տովանիլ. իսկ զիարտիզոյն
և զանիծն ոչ։ Իսկ եթէ
ի յինքն ասէին և մոռա՝ զի
հեղինէ դատապարտէ։ || և դա
տաստանու ի պահան
ջման հանդերձ ածէ, ո՞ր է
որ զայս զմասն ածել և
կարէ խոստովանել։ Լուծ
զոր մոռածեացն և խոստո
վանեցաւ և ապաշխարեաց՝
զայնա արձակ. և զոր ոչն
կարաց յիշելոյ՝ զայն մա՛
ռին և արձանն քի արձ։
Իսկ հիմարսի երկոցունցն
բան՝ ոչն և առաքելոյն։
Ո՞վ որ առանց խոստով
նութե և ապաշխարութե
ասէ և ընդէ, դատապար
ան ըստ առաքելոյն. և որ
խոստովանու և ապաշխա
րութիւ քաւի ըստ քի։
Ո՞ւրոյն զայս յայտ առնէ
և ուսուանէ որդի։

յոլինակ ներ, այլ առնելոց
կարօտանայր. մարդ՝ որ ան
չափ փոքրիկութ վերջանոյ
ի ներանոյ սերոգէի, որպ
կարօտանայ մերձենալ ի հղ
մարտութիւն։ Այլ բարե
բարոն և մարդասէրն աստ ըս
անչափ սիրոյն իւրոյ զոր ու
նի առ արգս մարդկան՝ կա
մելով զասս միացուցանել
հիւրն՝ ետ սոցա պատճառ
արդար զխոստովանութիւն
և զապաշխարութիւն։ Ո՞վ
աստ ոք հնարիցի արտիւ ըս
գիտակցաւ մեզ իւրոց՝
ի շահատարանս արտին մաս
նելով՝ մանրամասնաբար ը
նեցոցէ զայս պատճառս հո
գւոց և մարմնոյ և մեզ,
վարձրդոց զանձից և ըզ
գործոց, և խոստովանեցոյն
անապականաբար և անծած
կապէ՝ արդէս զիշնամոյ
ամբաստանեալ զմերոցն։
Իսկ ասացէ լսա հարց կա
ցոցանէն զասհանն ասա
խարէ, և ապաշխարեցոյ
և արձեցոյն։ || Ախոյն գի
տել պարտ է, զի զայս մեզն

1 ||ՆՈ
5 · 22
12 · 36

զնոսա ասացից լսանելոյ ։

Ի ժամանակին ելից ի տաճարն Աստուծոյ, ի ձեռն ամենայն ժողովրդեան, եւ ի կատարել զպաշտօնս քահանայութեան իմոյ, եկին առ իս ոմանք ի գրագիտացն, որ էին ի Բաբելոնէ, եւ ասեն ցիս ։ Ահա մեք եկաք ի Բաբելոնէ, եւ ոչ գիտեմք զոր ինչ եղեւ հարցն մերոց, եւ ոչ զոր ինչ ասացին մարգարէքն, եւ ոչ զոր ինչ ասացին ծառայքն Աստուծոյ

ցաւ զնոսա, և ի շաւիղս
ոտից զնասցեն զանձինս
իւրեանց, ‖ ի հանապազորդ
մտածմանէ չարեացն
գործոցն։ Զոր առակաւ
ցուցանէ՝ ասելով ի գնացս
խաւարոյ զնասցեն։ Որ արդարեւ
չգիտեն զոր ինչ գործեն
չարիս, կամ զի ոչ ուսան
զճանապարհս ճշմարտու-
թեան, կամ զի ոչ կամին
ուսանել։ Եւ ասացեալ
է՝ զի ոչ գիտեն զոր ինչ
գործեն չարիս։ Եւ ոչ
ասէ զի ոչ գիտեն զոր
ինչ գործեն, այլ զոր
ինչ գործեն չարիս, զի
ոչ ամենայն գործք
մարդկան չարք են,
այլ ոմանք ի նոցանէ
բարիք։ Եւ ոչ ասէ
զի ոչ գիտեն զոր ինչ
գործեն, այլ զոր
ինչ գործեն չարիս,
զի ոչ ամենայն
գործք մարդկան
չարք են, այլ
ոմանք ի նոցանէ
բարիք։ Եւ ոչ
ասէ զի ոչ գիտեն
զոր ինչ գործեն,
այլ զոր ինչ

թիւրեա, թերի ես և ոչ կա-
պրիցես, և մոռ իւր զմեզ պա-
տրիցես, և մոռ իւր զմեզ ոչ
3 Օ. 10 գտցէ։ Ընդ հրաժարեցուցեալն
ընտանեցար, և ոչ ի համար
ձանկելոյն ստացար զի մի՛
ի բաւղ և ընտանի կացից
ստրակեալ ի վայր քարշելոյն
մարդն ես. և բիծ ինձ ա-
բատոյ ընդ անասուն մոռ-
լոեալ խառնեցայ, երդա-
նեղիմ զնախատակն աստ-
կերպ լուսանկատ գերեզ-
կատին։ Ոչ զի վերագրե-
լոեալ յաւիտեան տայն ամին
զատկութեան արարչատեառդ
կենդանոյն։ Ամէն բոլոր-
վին լաստ լուսաստանին, և
աղբատ ի հանգստակէն։
Ի Մովսէս
ԺԸ. 32 Ես ընդ հրաժարեցուցեալն
ընտանեցար, և ոչ ի համար
ձանկելոյն ստացար զի մի՛
ի բաւղ և ընտանի կացից
ստրակեալ ի վայր քարշելոյն
մարդն ես. և բիծ ինձ ա-
բատոյ ընդ անասուն մոռ-
լոեալ խառնեցայ, երդա-
նեղիմ զնախատակն աստ-
կերպ լուսանկատ գերեզ-
կատին։ Ոչ զի վերագրե-
լոեալ յաւիտեան տայն ամին
զատկութեան արարչատեառդ
կենդանոյն։ Ամէն բոլոր-
վին լաստ լուսաստանին, և
աղբատ ի հանգստակէն։
Ի Յովհ
Գ. 28 Ես ընդ հրաժարեցուցեալն
ընտանեցար, և ոչ ի համար
ձանկելոյն ստացար զի մի՛
ի բաւղ և ընտանի կացից
ստրակեալ ի վայր քարշելոյն
մարդն ես. և բիծ ինձ ա-
բատոյ ընդ անասուն մոռ-
լոեալ խառնեցայ, երդա-
նեղիմ զնախատակն աստ-
կերպ լուսանկատ գերեզ-
կատին։ Ոչ զի վերագրե-
լոեալ յաւիտեան տայն ամին
զատկութեան արարչատեառդ
կենդանոյն։ Ամէն բոլոր-
վին լաստ լուսաստանին, և
աղբատ ի հանգստակէն։
Ի Ղուկ
Գ. 10 Ես ընդ հրաժարեցուցեալն
ընտանեցար, և ոչ ի համար
ձանկելոյն ստացար զի մի՛
ի բաւղ և ընտանի կացից
ստրակեալ ի վայր քարշելոյն
մարդն ես. և բիծ ինձ ա-
բատոյ ընդ անասուն մոռ-
լոեալ խառնեցայ, երդա-
նեղիմ զնախատակն աստ-
կերպ լուսանկատ գերեզ-
կատին։ Ոչ զի վերագրե-
լոեալ յաւիտեան տայն ամին
զատկութեան արարչատեառդ
կենդանոյն։ Ամէն բոլոր-
վին լաստ լուսաստանին, և
աղբատ ի հանգստակէն։

նիւթականէս յանձինս ինձ՝
և յախտաւորէս յանախտութ
բաղաւորել ։ Եւայց ինձ
մաքրեցէ՛ք զձիս և զևարս
հոգւոյ՝ զոր հին թանան
և սխտաւոր մտածութիւն
ի բաց բառնալով . և յետ
սակ հայեցուածովք՝ յա
նապատս խորհուրդն յաս
լով զաչս մտաց ։ Ելանել
փեսայ քոյ է և կոչել եկե
ղեցւոյ . և սա՝ հարան ան
սխտարար ի բանն մեռցէ
ալ և փեսաւէրն յօհան
նէս առեր . յոր ոչխր ըզ
հարան՝ նոյն է փեսայ ։ Ին
հարանածուն պօղոս՝ ի խո
սեցաւ զձեզ առ Քրիստ ըզ
կոյս մի առ յանդիման կա
ցուցանել փեսային քրի ։
Նակ փեսային եկեղեցւոյ՝
զնա ընդ հարսինն եկեղե
ցւոյ լինելն ի սուրբ առա
քե . 5 մի թէ մնդըդ լինչ լցե
ցանկանայ առաքեալն առ
առնուլ ցուրքան զնեսային
ընդ իւրեանս ոչնչին ։

Ա՛ռաջի և զերծից երկրին
բան . որ ի սկզբանէ մինչ ի

ապրել ։ Որ օրինակ՝ եթէ
ոչ զայս անգամս մնայնոյն
կարգ և յարդար ոչնչին ,
և սիրով նիւթք ներագետ ,
սակաւք կամ ձեռագրք կամ
զոր և ասիցես յանդամոյն՝
ոչ սակ նորք ոչնախնին ընդ
կատարելոյն է՝ այլ թէպէտ
կոչեր ։ Այն խարհուրդ և
յօրինուածոյ հրամանին՝ զըն
ծայեալն այդ պատարագս՝
ուանտաս հրամայէր մա
սուցանել քահանայի կամ
սիրականին կամ աղքատն կամ
որ այլ ինչ թերութ ուներ՝
կէր ընդունելի ի պատա
րագն ։ Այլ պօղոս զայս
օրինակին՝ ուսուցեր հան
գերձելոց բարեացս առ ։
Ասակ ը ոչգին՝ և ոչս վար
կանելի է ասել . զի մարմ
նաւորն այն պատարագ՝ հո
գևորին էր ապացոյց ։ զի
ոչ անդ՝ բուսականոյ կա
տարելոյն էին ընդունե
լիք ասան՝ հոգևորապէս լը
ցեալք և անթերիքն ։
Ընդիմ և այլ յարատոյց
զօրաւոր և ազդուական ի

զամբ մարթին՝ բայց կա-
մի և զգալարտասա-
զեաւսաց ունել հարմինն՝
իւրաքանչիւր յորմէր ըս-
պատշամի անդամոցն ։ Ի
զգեստուց և յոսկւոյ և ի
մարգարտոյ եւ ի քարանց
պատուականաց , զի առա-
ւել գեղեցկացի ի հանդե-
ղել լինիցին ։ Ի յատկա և
քո կամի զաւրքին ոգին՝
ոչ միայն ի շարուց ազատ
լինել՝ այլ իւրաքանչիւր մա-
սին և զգայուն . զի այն է
անարատութիւն անդամոցն՝
յորժամ մեղաց հատանիցի
ոչ ունիցին ։ Այլ ոչ այսո-
շատանոյ . այլ կամի իւրա-
քանչիւրոցն՝ պէս պէս ա-
կիսանման և մարգարտատիպ
և ականատանգիս առաքի
նութիւն՝ ըստ իւրաքանչիւր
բնութեանցն հնարիւք
ծոմելոյն զարդարել ։
Ա՚ ոչ այսուհիկ պատճառ մեզ
ումեք ծոմիլ՝ զի մի՛ ինչ
նուազ ի պատշամ առաքի
նութեց գտանիցի յոր ոգիս
եցոյց բանս ի վերոյ . ըստ

կատարած զնոյն յերկրէզ՝
մարմնաւորացն զկոգևորսն
տպագրացանելոյ ։ Ա՚յլ
ինչ այսու յայտնելոյ , քան
եթէ զառաքելոսն անուամբ
սիրոյն քում որ առ հա՛ւատս
ցեղաց իւր ։ Ա՚ն զի ջոգոյ
այլ ինչ սիրոյ տեսակ յերկ
բաւորս առաքել քան զնոս
տալն և հարսին՝ որ կարծ
ցանացը զանձն քո որ առ
երկրէզին՝ յանդիմանս կա-
ցուցանել , նմանին իրի յայտ
առակեցաւ ։ Ա՚րդ՝ զոր
օրինակ փեսային ճշմարտա-
ցեալոյն ինքեան, ոչ կամի ըզ
նաքին թերու ի ինչ ունել
յանդամս մարմնոյն՝ այլ ա-
նըն պահել կատարեալ լինել ։
Ա՚յսպէս և քոյ ճշմարտա
ցեալ ինքեն մարդս անձին՝
կամի կատարելոյ լինիցին
նուիրել սրբոյ ։ զի և ոչ
ոք ինչ ի մասանց հոգւոյն ,
կամ ի զգայուէից մարմնոյն
նուազել ի բնութեսկան
իւր ներգործութենէն ։
Ա՚յլ որպ փեսային՝ թէպէտ
և հարսն ինչ անթերի ան

Պատմեցին կենսատու
երանելութեան՝ զայսոսիկ ։
Առաքեալ տային ունիմք խօսս
քեզաց՝ բանս, ըստ։ Այլ որ
ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
զիմս ողջոյն տուք ընդ հայ-
րապետս քոյ ։ Ողջոյն տուք
ի Քրիստոսէ ընդ եղբարս
քոյս ։ Ողջոյն տուք ընդ
հաւատացեալս քեզ ։
Այլ էր այն որդի՝ զաւեր
եղբօր անանխայն Հգնա
էր վարժապետն, և նստէր
նոյն վանից առաջնորդն ։
Այն զերանելին Կիրիոդ՝
անդրանիկ եղբարդ խրոմ
որոյ անուն յոգկանէր՝ որ
նոյն և զաստիարակեաց ի
մանկութ ընդ այծաղանէ
գրոց կրթուիս ։ Այլ վախ
ճանեալ եղբօրն՝ նոյց զնի
գոր սիրելոյն յերկիր առա-
քելոցն ընթերցմանն անյագ բաղձա
նօք ։ Որոյ երեսաց հոգւոյն
ոգոյ ընդունելոյսն, և զի-
րոյցդ շնորհօք գիտեր ։
Սկիզբն արար և խօսեցաւ
զգիրս աղօթից ըստ հայց-
մանն հնդկաց կրօնաւոր եղ
բարց՝ բանս, ըստ։ Այլ որ
առաջոյ տային ունիմք խօս
երանելոյս՝ զայսոսիկ ։
Պատմեցին կենսատու

Հոգւոյ և մասանց խօսոց ,
մտաց և շարժմանց խօսոց ,
մարմնոյ և զգայութեանց խո-
սոց ։ Ասէր և հանդոյ յաղա
գրելիսն՝ վերապէն երևեա
ցին ։ և առաջի լսողացն՝
ընդ ենթին մտաք յառաջասա
գրելիսն՝ հարմանալին՝
առնսին ոգոյ ընդ
զուգական փոսան վայե-
լել ի նմա ։ Ի ՆԱ ՅԱ ՅՈ
Այլ օրհնեալ ընդ Տօր և
Հոգւոյն սուրբ՝ յաւիտեան
յաւիտենից ամէն ։

Ա՛յն

Ո՛վ մարդասեր տէր ողորմած Աստուած մեր, որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ զի դարձեալ ի հոգւոյ թախծութեան դարձցի, խնդրեմ ի քէն ես ողորմութիւն, ընկալ ի հնազանդ ծառայէդ զաղաչանս զոր հայր մերոյ Ղեւոնդիոսի, զի քեզ փառք յաւիտեան Ամէն։

Եկեղեցւոյ Աղբատեցւոյն Սանդխտոյ։

Ո՛վ մարդասէր տէր Աստուած մեր, որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ զի դարձեալ ի հոգւոյ թախծութեան դարձցի, խնդրեմ ի քէն ես ողորմութիւն, ընկալ ի հնազանդ ծառայէդ զաղաչանս զոր հայր մերոյ Ղեւոնդիոսի, զի քեզ փառք յաւիտեան Ամէն։

Ո՛վ ոգեմատոյց Տէր Աստուած մեր, որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ զի դարձեալ ի հոգւոյ թախծութեան դարձցի, խնդրեմ ի քէն ես ողորմութիւն, ընկալ ի հնազանդ ծառայէդ զաղաչանս զոր հայր մերոյ Ղեւոնդիոսի, զի քեզ փառք յաւիտեան Ամէն։

Եկեղեցւոյ Աղբատեցւոյն Սանդխտոյ։

Ո՛վ ոգեմատոյց Տէր Աստուած մեր, որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ զի դարձեալ ի հոգւոյ թախծութեան դարձցի, խնդրեմ ի քէն ես ողորմութիւն, ընկալ ի հնազանդ ծառայէդ զաղաչանս զոր հայր մերոյ Ղեւոնդիոսի, զի քեզ փառք յաւիտեան Ամէն։

Եկեղեցւոյ Աղբատեցւոյն Սանդխտոյ։

Ո՛վ ոգեմատոյց Տէր Աստուած մեր, որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ զի դարձեալ ի հոգւոյ թախծութեան դարձցի, խնդրեմ ի քէն ես ողորմութիւն, ընկալ ի հնազանդ ծառայէդ զաղաչանս զոր հայր մերոյ Ղեւոնդիոսի, զի քեզ փառք յաւիտեան Ամէն։

Եկեղեցւոյ Աղբատեցւոյն Սանդխտոյ։

ոչ գիտեմ զոր ինչ գրեցից։ Զի գիտեմ զանձինս մեռանել՝
զիմանալսն և կենդանանալն։ Զի գիտեմ զանձինս մեռանել՝
զի ոչ ինչ ունիմ։ Զի ոչ ինչ ունիմ՝ զի ոչ ինչ կամիմ։
Զի ոչ ինչ կամիմ՝ զի ոչ ինչ խորհիմ։ Զի ոչ ինչ խորհիմ՝
զի ոչ ինչ գործեմ։ Զի ոչ ինչ գործեմ՝ զի ոչ ինչ
ասեմ։ Զի ոչ ինչ ասեմ՝ զի ոչ ինչ լսեմ։ Զի ոչ ինչ
լսեմ՝ զի ոչ ինչ տեսանեմ։ Զի ոչ ինչ տեսանեմ՝ զի
ոչ ինչ ճանաչեմ։ Զի ոչ ինչ ճանաչեմ՝ զի ոչ ինչ
ուսանիմ։ Զի ոչ ինչ ուսանիմ՝ զի ոչ ինչ գրեմ։
Զի ոչ ինչ գրեմ՝ զի ոչ ինչ ընթերցանեմ։ Զի ոչ
ինչ ընթերցանեմ՝ զի ոչ ինչ գիտեմ։ Զի ոչ ինչ
գիտեմ՝ զիմանալսն և կենդանանալն։ Զի գիտեմ
զանձինս մեռանել՝ զի ոչ ինչ ունիմ։ Զի ոչ ինչ
ունիմ՝ զի ոչ ինչ կամիմ։ Զի ոչ ինչ կամիմ՝ զի ոչ
ինչ խորհիմ։ Զի ոչ ինչ խորհիմ՝ զի ոչ ինչ
գործեմ։ Զի ոչ ինչ գործեմ՝ զի ոչ ինչ ասեմ։
Զի ոչ ինչ ասեմ՝ զի ոչ ինչ լսեմ։ Զի ոչ ինչ
լսեմ՝ զի ոչ ինչ տեսանեմ։ Զի ոչ ինչ տեսանեմ՝
զի ոչ ինչ ճանաչեմ։ Զի ոչ ինչ ճանաչեմ՝ զի ոչ
ինչ ուսանիմ։ Զի ոչ ինչ ուսանիմ՝ զի ոչ ինչ
գրեմ։ Զի ոչ ինչ գրեմ՝ զի ոչ ինչ ընթերցանեմ։
Զի ոչ ինչ ընթերցանեմ՝ զի ոչ ինչ գիտեմ։ Զի ոչ
ինչ

Ուսկ հինգ անասկանին՝ կամք, ընտրողութիւն, յօժարութիւն, բարկութիւն, և ցանկութիւն: Նա՛ իւղացանկ են որ բան նախանձին են և են որ անբանին: Նախանձին են՝ Սիրտ, Աչք, Տրանս խոհութիւն, Ասք, և Ինտրողութիւն: Ուսկ անբանին՝ որ է անասնոցին՝ երեսակայութիւն, զգայութիւն, յօժարութիւն, բարկութիւն, և ցանկութիւն: Ո՞ր կին է պարարտութիւն: Ի՝ Օ զգուշութիւն կոչուի ասէ իմաստասէրք. ոմն վերապրեցաւ ըստ գաւթի վիլիսոփայնին: Ուսկ ըմպաբանութիւն այս է, զի և նա հոգւոյն՝ երկու զգայութիւն ասէ՝ միտք և բան: Նա՛ աղբս են՝ հինգ հինգ զգայութիւն ունին. զի մեռանին է Նմաստութիւն, Տեսողութիւն, Լսողութիւն, Ընդառաջութիւն, և կատարելն զՆշանակութիւն: Ուսկ բանին՝ հոգուն է և գործն. առաքինութիւն և գիտութիւն, և կամ առաքինն զբարկին: Նա՛ աղբս այսպէս խառնին ընդ միմեանս: Նմաստութիւն ընդ խոկութիւն: Տեսողութիւնն ընդ գործն: Լսողութիւն ընդ առաքինութիւն: Ընդառաջութիւն, ընդ հաճոյս: Նա՛ հնգամբոյս բանին: Ո՞նդ ասի՝ Ի խոկմանէն, զեռղի առնու՝ ի բարին: Նա՛ երկուքն և կատարուին է՝ առ այն: Ո՞նդ նա է հնգամբոյս է, և նա է բարի. և՝ հնգամբոյս բարի, և բարին հրեշտակ ոչ այն: Ա՛ր որ աղբիւր ասէ յոմ անձնէ և յոմ զգայութիւնէ. ոչ ասէ՝ Ո՞ր կին է պարարտութիւն: Է՝ Ո՞ր ասէ՝ Ի՝ Օ ակրան ասէ. զի նա է խորհրդապահ անհնակ: Է՝ Ո՞ստ բողբոջ ելոյն եւայեայ: Ե՝ Ո՞ր ասէ՝ գալ ձեզ բողբոջել առիս, և ինձ ոչ լսել: Է՝ Ո՞ս նիւթատեսութիւն բարելոնի:

մեղաւորին։ ը. Ո՞վ է
ձեզ խրատեալ փախչել
ի գալոց բարկութենէ։ ի. Արդ
արժանաւոր պտուղս
գործեցէք ապաշխարութեան։
իա. Եւ մի սկսանիք ասել
ի մտի ձեր, հայր ունիմ
Աբրահամ. զի ասեմ ձեզ,
թէ կարող է Աստուած
յայսոսիկ քարանցս
յարուցանել որդիս Աբրահամու։
իբ. Արդ եւ ահա
ծառոյն արմատոյն առ
է դրեալ. ամենայն
ծառ որ չարաչար
պտուղ չիցէ, հատանի
եւ ի հուր արկանի։
իգ. Ես ջրով
մկրտեմ զձեզ ի
ապաշխարութիւն, բայց
որ զհետ իմ գայ,
հզօր է քան զիս,
որոյ ես ոչ եմ
արժան կօշիկն
հանել. նա
մկրտեսցէ զձեզ
ի Հոգւոյ Սրբոյ
եւ ի հրոյ։
իդ. Որոյ
հողմն ի ձեռին
իւրում, եւ
սրբեսցէ զհատոսն
իւր, եւ
ժողովեսցէ
զցորեանն
ի հունձս
իւր, եւ
զեղեամն
հրով
մեծաւ
այրեսցէ։
իե. Յայնժամ
եկն Յիսուս
ի Գալիլեայ
առ Յորդանան
առ Յովհաննէս,
որ մկրտեսցէ
զնա։ իզ.
Եւ Յովհաննէս
արգելուին
նմա եւ ասէ,
ես պիտոյ
ունիմ ի քէն
մկրտել, եւ
դու գաս առ
իս։ իէ.
Եւ Յիսուս
պատասխանի
ետ եւ ասէ
ցնա, թող
արդ այժմ,
զի այսպէս
պարտ է մեզ
կատարել
զամենայն
արդարութիւն։
Եւ թող
նմա։ իը.
Եւ մկրտեալ
Յիսուս
անդէն
ելանէր
յջուրց,
եւ ահա
բացան
նմա
երկինք,
եւ
տեսանէր
զՀոգին
Աստուծոյ
իջանէ
իբրեւ
զաղաւնի
եւ գայ
ի վերայ
նորա։
իթ. Եւ
ահա
ձայն
յերկնից
ասէ,
Որդի
իմ
սիրելի
է
յորում
հաճեցայ։
Եւ
ապա
Յիսուս
տարեալ
էր
յանապատ
ի Հոգւոյն
Սրբոյ
փորձիլ
յսատանայէ։
Եւ
երեսուն
աւուրս
պահեցեալ
էր
եւ
քառասուն
գիշերս,
եւ
ապա
ետ
քաղցեալ։
Եւ
մատեալ
առ
նա
փորձիչն
ասէ,
եթէ
Որդի
ես
Աստուծոյ,
հրամայեա
զի
քարունքս
այսոքիկ
հացք
լիցին։
Եւ
նա
պատասխանի
ետ
եւ
ասէ,
գրեալ
է,
թէ
ոչ
միայն
հացիւ
կեցցէ
մարդ,
այլ
ամենայն
բանիւ
որ
ելանէ
ի
բերանոյ
Աստուծոյ։
Եւ
առեալ
զնա
սատանայ
ի
սուրբ
քաղաքն
եւ
կացոյց
զնա
ի
վերայ
տաճարին
եւ
ասէ
ցնա,
եթէ
Որդի
ես
Աստուծոյ,
արկ
զանձն
քո
ի
վայր,
գրեալ
է
զի
զհրեշտակս
իւր
պատուիրեսցէ
վասն
քո,
եւ
ի
ձեռին
առնուցուն
զքեզ,
զի
մի
հարցէ
ի
քարի
զոտի
քո։
Ասէ
ցնա
Յիսուս,
գրեալ
է
եւս,
մի
փորձեսցես
զՏէր
Աստուած
քո։
Եւ
կրկին
առեալ
զնա
սատանայ
ի
լեառն
մեծ
եւ
ցուցանէ
ցնա
զամենայն
թագաւորութիւնս
աշխարհի
եւ
զփառս
նոցա,
եւ
ասէ
ցնա,
զայս
ամենայն
տացեմ
քեզ,
եթէ
անկեալ
երկիր
պագանիցես
ինձ։
Յայնժամ
ասէ
ցնա
Յիսուս,
երթ
յետս
իմ
սատանայ,
գրեալ
է
զի
զՏէր
Աստուած
քո
երկիր
պագցես
եւ
զնմա
միայնոյ
պաշտեսցես։
Յայնժամ
թողու
զնա
սատանայ,
եւ
ահա
հրեշտակք
մատեալ
սպասաւորէին
նմա։
Եւ
Յիսուս
դարձեալ
ի
զաւրութեան
Հոգւոյն
գնայր
յԳալիլեա,
եւ
ելանէր
ի
նմանէ
ձայն
ի
ծանուցեալ
ամենայն
շրջակայից
նորա։
Եւ
նա
ուսուցանէր
ի
ժողովարանս
նոցա
եւ
փառաւորեալ
էր
յամենեցուն։
Եւ
եկն
ի
Նազարէթ,
ուր
էր
սնեալ,
եւ
մտանէր
ըստ
սովորութեան
իւրում
յաւուր
շաբաթու
ի
ժողովարանն,
եւ
յարեաւ
ընթեռնուլ։
Եւ
ետուն
նմա
գիրքն
Եսայեայ
մարգարէի,
եւ
բացեալ
զգիրքն
գտանէ
զտեղին
ուր
գրեալ
էր,
թէ
Հոգի
Տեառն
ի
վերայ
իմ,
վասն
որոյ
օծ
զիս
քարոզել
աղքատաց
առաքեաց
զիս,
բժշկել
զկորացեալս
սրտիւք,
քարոզել
գերելոցն
զարձս,
եւ
կուրաց
զտեսիլ,
արձակել
զխոնարհեալսն
ի
վշտաց,
քարոզել
զտարեգործ
ամ
Տեառն։
Եւ
ծալեալ
զգիրքն
եւ
տուեալ
սպասաւորին
նստաւ,
եւ
աչք
ամենեցուն
ժողովարանին
յինքն
էին
հայեցեալ։
Եւ
սկսաւ
ասել
ցնոսա,
եթէ
Այսօր
կատարեցաւ
գրութիւնս
այս
ընդ
ականջս
ձեր։
Եւ
ամենեքին
վկայէին
նմա
եւ
զարմանային
ի
շնորհալից
բանից
որ
ելանէին
ի
բերանոյ
նորա,
եւ
ասէին,
ո՞չ
է
սա
որդի
Յովսեփայ։
Եւ
նա
ասէ
ցնոսա,
թերեւս
ասիցէք
ինձ
զայս
առակ,
բժիշկ
զանձն
քո
բժշկեա,
զոր
լուաք
զի
եղեալ
է
ի
Կափառնայում,
արա
եւ
աստ
յերկրի
հայրենի
քում։
Եւ
ասէ,
ամէն
ասեմ
ձեզ,
թէ
ոչ
ոք
է
մարգարէ
ընդունելի
յերկրի
հայրենի
իւրում։
Ճշմարտապէս
ասեմ
ձեզ,
թէ
բազումք
էին
այրիք
յաւուրս
Եղիայի
ի
Սամարիա,
յորժամ
գոցաւ
երկինք
երիս
ամս
եւ
վեց
ամիս,
եւ
եղեւ
սով
մեծ
յամենայն
երկրի,
եւ
առ
ոչ
մի
ոք
առաքեցաւ
Եղիա
բայց
միայն
ի
Սարեպտա
Սիդովնացւոյ
առ
կին
մի
այրի։
Եւ
բազումք
էին
բորոտք
յԻսրայէլի
յաւուրս
Եղիսէի
մարգարէի,
եւ
ոչ
մի
ոք
նոցա
սրբեցաւ
բայց
միայն
Նեեման
Ասորի։
Եւ
լցան
ամենեքին
բարկութեամբ
ի
ժողովարանին
լուեալ
զայս,
եւ
յարուցեալ
հանին
զնա
արտաքս
ի
քաղաքէն,
եւ
տարան
զնա
մինչեւ
ցբերան
լերինն
որ
էր
շինեալ
ի
վերայ
քաղաքին
նոցա,
եւ
կամէին
զնա
ընկենուլ
ի
վայր
ի
վիմոտ
տեղւոջէ
անտի։
Եւ
նա
անցեալ
ընդ
մէջ
նոցա
գնայր։
Եւ
իջանէ
յԿափառնայում
քաղաք
Գալիլեացւոց,
եւ
էր
ուսուցանէ
նոցա
յաւուրս
շաբաթու։
Եւ
զարհուրեալ
էին
ի
վարդապետութենէ
նորա,
զի
բանն
նորա
էր
իշխանութեամբ։
Եւ
ի
ժողովարանին
էր
մարդ
մի
ունելով
զդեւ
պղծոյ,
եւ
գոչեաց
ձայնիւ
մեծաւ,
եթէ
Հեռի
լեր
ինչ
մեզ
եւ
մեր
ինչ
է
քեզ,
Յիսուս
Նազովրեցի,
եկեր
կորուսանել
զմեզ։
Գիտեմ
զքեզ
որ
սուրբ
ես
Աստուծոյ։
Եւ
սաստեաց
նմա
Յիսուս
եւ
ասէ,
լռեա
եւ
ել
ի
նմանէ։
Եւ
ընկեցեալ
զնա
դեւն
ի
մէջ
ելանէ
ի
նմանէ
եւ
ոչ
վնասեաց
նմա
ինչ։
Եւ
եղեւ
ահ
ի
վերայ
ամենեցուն,
եւ
խօսէին
միմեանս
ասելով,
թէ
զի՞նչ
է
բանս
այս,
զի
հրամանաւ
եւ
զաւրութեամբ
հրամայէ
պղծոց
ոգւոց,
եւ
ելանեն։
Եւ
հնչէր
ձայն
նորա
յամենայն
տեղիս
շրջակայից։
Եւ
յարուցեալ
ի
ժողովարանէն
մտանէր
ի
տուն
Սիմոնի։
Եւ
սկանթ
ջերմ
էր
մայր
կնոջ
Սիմոնի,
եւ
աղաչէին
զնա
վասն
նորա։
Եւ
կացեալ
ի
վերայ
նորա
սաստեաց
ցջերմն,
եւ
եթող
զնա։
Եւ
նա
անդէն
յարուցեալ
սպասաւորէր
նոցա։
Եւ
մայր
երեկոյին
ամենեքին
որ
ունէին
հիւանդս
ախտս
զանազանս
ածէին
առ
նա,
եւ
նա
մի
ըստ
միոջէ
ամենեցուն
ձեռն
դնելով
բժշկէր
զնոսա։
Եւ
ելանէին
դեւք
յամենեցունց
գոչելով
եւ
ասելով,
եթէ
դու
ես
Որդի
Աստուծոյ։
Եւ
նա
սաստեալ
նոցա
ոչ
թողոյր
խօսել,
զի
գիտէին
զնա
եթէ
նա
է
Քրիստոս։
Եւ
յորժամ
եղեւ
ցերեկ,
ելեալ
գնայր
յանապատ
տեղի,
եւ
ամբոխք
ընդ
նմա
ելանէին
եւ
գային
մինչեւ
ցնա,
եւ
կամէին
զնա
կալեալ
արգելուլ
ի
նոցանէ
գնալ։
Եւ
նա
ասէ
ցնոսա,
եթէ
ինձ
պարտ
է
եւ
այլ
քաղաքաց
աւետարանել
զարքայութիւն
Աստուծոյ,
զի
յայսմ
ինչ
առաքեցայ։
Եւ
քարոզէր
յաւետարանս
արքայութեան
յամենայն
ժողովարանս
Գալիլեացւոց։
Եւ
եղեւ
յորժամ
ամբոխք
հրմշտէին
ի
վերայ
նորա
եւ
լսէին
զբանն
Աստուծոյ,
եւ
նա
կայր
առ
լճովն
Գեննեսարեթ։
Եւ
ետես
երկուս
նաւակս
կայեալս
առ
լճովն,
եւ
նաւավարքն
ելեալ
ի
նոցանէ
լուանային
զուանս։
Եւ
մտեալ
ի
նաւակն
մի
յորում
էր
Սիմոն,
խնդրեաց
ցնա
հեռի
ինչ
ի
ցամաքէ
դարձուցանել։
Եւ
նստեալ
ուսուցանէր
ի
նաւակէն
զամբոխսն։
Եւ
որպէս
դադարեաց
խօսելոյ,
ասէ
ցՍիմոն,
տար
զնաւակդ
ի
խորս
եւ
արկէք
զուանս
ձեր
յորս։
Եւ
պատասխանի
ետ
Սիմոն
եւ
ասէ
ցնա,
Վարդապետ,
զամենայն
գիշեր
վաստակեալ
առաքեցաք
եւ
ոչ
մի
ինչ
առաք,
բայց
ի
բանիդ
քում
արկից
զուանս։
Եւ
որպէս
արկին,
ընկալան
ձկունս
բազումս
յոյժ,
եւ
խզէին
ուռկանք
նոցա։
Եւ
կոչեցին
ընկերաց
որ
էին
ի
նաւակին
միւսում
գալ
օգնել
նոցա։
Եւ
եկեալ
լցին
զերկոսին
նաւակսն,
մինչեւ
սկսան
սուզանել։
Եւ
տեսեալ
Սիմոն
Պետրոս
անկաւ
առ
ոտս
Յիսուսի
եւ
ասէ,
Տէր,
ելիր
ի
նաւակէս
իմմէ,
զի
մեղաւոր
մարդ
եմ
ես։
Զի
զարհուրումն
էր
պատեալ
զնա
եւ
զամենեսեան
որ
ընդ
նմա
էին
ի
վերայ
ձկանցն
որ
ընկալան։
Նոյնպէս
եւ
զՅակոբոս
եւ
զՅովհաննէս
զորդիս
Զեբեդեայ
որ
էին
ընկերք
Սիմոնի։
Եւ
ասէ
ցՍիմոն
Յիսուս,
մի
երկնչիր,
յայսմհետէ
մարդս
կեցուցանես
կենդանի։
Եւ
հասեալ
զնաւակսն
ի
ցամաք
ամենայն
ինչ
թողեալ
գնացին
զհետ
նորա։
Եւ
եղեւ
յորժամ
էր
նա
ի
մի
ի
քաղաքացն,
եւ
ահա
էր
մարդ
լի
բորոտութեամբ,
եւ
տեսեալ
զՅիսուս
անկաւ
առ
երեսս
իւր
եւ
աղաչէր
զնա
ասելով,
Տէր,
եթէ
կամիս
կարող
ես
զիս
սրբել։
Եւ
նա
երկարեալ
զձեռն
իւր
շօշափեաց
նմա
եւ
ասէ,
կամիմ,
սրբեցիր։
Եւ
անդէն
բորոտութիւնն
գնաց
ի
նմանէ։
Եւ
նա
պատուիրեաց
նմա
զգուշանալ
եւ
ասէ
ցնա,
մի
ումեք
ասասցես,
այլ
գնա
ցուցին
զանձն
քո
քահանայապետին
եւ
մատո
ընծայ
վասն
սրբութեան
քո
որպէս
հրամայեաց
Մովսէս
ի
վկայութիւն
նոցա։
Եւ
ելեալ
նա
հռչակէր
բանիւ
եւ
տարածանէր
զբանն
այնպէս,
մինչեւ
ոչ
կարէր
Յիսուս
յայլ
քաղաք
երեւել
յայտնի,
այլ
արտաքոյ
ի
տեղիս
անապատս
կայր։
Եւ
գային
առ
նա
ամենայն
կողմանէ։
Եւ
եղեւ
մի
յաւուրցն
եւ
նա
ուսուցանէր,
եւ
էին
նստեալ
փարիսեցիք
եւ
օրինացն
վարդապետք
որ
եկեալ
էին
յամենայն
գեղոցն
Գալիլեացւոց
եւ
Հրէաստանեայց
եւ
յԵրուսաղէմէ,
եւ
զաւրութիւն
Տեառն
էր
առ
նա
ի
բժշկել
զհիւանդսն։
Եւ
ահա
արք
ինչ
բերեալ
ի
վերայ
մահճակալի
մարդ
մի
որ
էր
ապաւորդ,
եւ
խնդրէին
զնա
մտուցանել
եւ
դնել
առաջի
նորա։
Եւ
որպէս
ոչ
գտանէին
զկերպ
մտուցանելոյ
զնա
վասն
բազմութեան
ամբոխին,
ելեալ
ի
տանիս
իջուցին
զնա
ընդ
ծածկոցն
ի
մէջ
առաջի
Յիսուսի։
Եւ
տեսեալ
զհաւատս
նոցա
ասէ
ցնա,
մարդ,
մեղքդ
քո
ներեալ
են
քեզ։
Եւ
սկսան
խորհել
գրագէտքն
եւ
փարիսեցիքն
ասելով,
թէ
ո՞վ
է
սա
որ
խօսի
հայհոյութիւն։
Ո՞վ
կարէ
մեղս
թողուլ
բայց
միայն
Աստուած։
Եւ
գիտացեալ
Յիսուս
զխորհուրդս
նոցա
պատասխանի
ետ
եւ
ասէ
ցնոսա,
զի՞նչ
խորհիք
ի
սրտիս
ձերում։
Զի՞նչ
է
դիւրագոյն
ասել,
մեղք
քո
ներեալ
են
քեզ,
եթէ
ասել,
յարի
եւ
գնա։
Զի
գիտասջիք
եթէ
իշխանութիւն
ունի
Որդի
մարդոյ
ի
վերայ
երկրի
մեղս
թողուլ,
ասէ
ցդիւրն,
քեզ
ասեմ,
յարի
եւ
առ
զմահճակալ
քո
եւ
գնա
ի
տուն
քո։
Եւ
անդէն
յարուցեալ
առաջի
նոցա
եւ
առեալ
զորում
էր
պառկեալ
գնայր
ի
տուն
իւր
փառաւորելով
զԱստուած։
Եւ
զարհուրեալ
էին
ամենեքին
եւ
փառաւորէին
զԱստուած,
եւ
լցան
երկիւղիւ
ասելով,
եթէ
տեսաք
զայսօր
զարհուրելի
ինչ։
Եւ
ելեալ
էառ
զՂեւի
զորդի
Ղեւեայ
նստեալ
ի
մաքսատան
եւ
ասէ
ցնա,
հետեւեա
ինձ։
Եւ
նա
թողեալ
զամենայն
ինչ
յարեաւ
եւ
հետեւեցաւ
նմա։
Եւ
արար
Ղեւի
ընդունելութիւն
մեծ
նմա
ի
տան
իւրում,
եւ
էր
բազում
ամբոխ
մաքսաւորաց
եւ
այլոց
որ
նստէին
ընդ
նոսին։
Եւ
տրտնջէին
գրագէտքն
եւ
փարիսեցիքն
ասելով
ցաշակերտսն
նորա,
թէ
ընդէ՞ր
ընդ
մաքսաւորաց
եւ
մեղաւորաց
ուտէք
եւ
ըմպէք։
Եւ
պատասխանի
ետ
Յիսուս
եւ
ասէ
ցնոսա,
ոչ
պիտոյ
ունին
առողջք
բժշկի,
այլ
հիւանդք։
Ոչ
եկի
կոչել
զարդարս,
այլ
զմեղաւորս
ի
ապաշխարութիւն։
Եւ
նոքա
ասեն
ցնա,
ընդէ՞ր
աշակերտք
Յովհաննու
յաճախ
պահս
առնեն
եւ
աղաչս
մատուցանեն,
նոյնպէս
եւ
աշակերտք
փարիսեցւոց,
եւ
քո
աշակերտք
ուտեն
եւ
ըմպեն։
Եւ
նա
ասէ
ցնոսա,
միթէ
կարող
են
որդիք
հարսանեաց
պահս
առնել
մինչդեռ
փեսայն
ընդ
նոսա
է։
Եկեսցեն
աւուրք
յորում
առցէ
ի
նոցանէ
փեսայն,
յայնժամ
պահեսցեն
յաւուրսն
յայնոսիկ։
Եւ
ասէ
առակ
մի
ցնոսա,
եթէ
ոչ
ոք
կարկատ
ի
նոր
հանդերձէ
արկանէ
ի
հին
հանդերձ,
զի
եթէ
ոչ
նոր
պատառեսցէ,
եւ
հնոյն
ոչ
համեմատեսցի
նորոգն։
Եւ
ոչ
ոք
արկանէ
գինի
նոր
ի
տիկս
հինս,
զի
եթէ
ոչ
նոր
պատառեսցէ
զտիկսն,
եւ
գինին
հեղցի,
եւ
տիկքն
կորիցեն։
Այլ
գինի
նոր
ի
տիկս
նոր
արկանել
պարտ
է,
եւ
երկոքինն
միանգամ
պահեսցին։
Եւ
ոչ
ոք
որ
ըմպէ
հին
կամի
նոր,
ասէ
թէ
հինն
քաղցր
է։
Եւ
եղեւ
յաւուր
մի
շաբաթու
անցանել
նմա
ընդ
ցորենագործս,
եւ
կերանէին
աշակերտք
նորա
եւ
ուտէին
զհասկս
ցորենոյ
տրորելով
ձեռամբ
իւրեանց։
Եւ
ասեն
ոմանք
ի
փարիսեցւոցն,
զի՞նչ
առնէք
զոր
ոչ
արժան
է
առնել
յաւուրս
շաբաթու։
Եւ
պատասխանի
ետ
Յիսուս
եւ
ասէ
ցնոսա,
ոչ
ընթերցարուք
զայս
զոր
արար
Դաւիթ
յորժամ
ինքն
եւ
որ
ընդ
նմա
էին
քաղցեալ
էին,
զիա՞րդ
մտեալ
ի
տուն
Աստուծոյ
եւ
զհացս
երեսաց
առեալ
կերան
եւ
ետ
եւ
ընդ
որ
ընդ
նմա
էին,
զորս
ոչ
իրաւունք
էին
ուտել
բայց
միայն
քահանայապետաց։
Եւ
ասէ
ցնոսա,
տէր
է
Որդի
մարդոյ
եւ
շաբաթուն։
Եւ
եղեւ
յայլում
շաբաթու
մտանել
նմա
ի
ժողովարանն
եւ
ուսուցանել։
Եւ
էր
անդ
մարդ
մի
եւ
ձեռն
նորա
ի
ձախումն
էր
չորացեալ։
Եւ
դիտէին
գրագէտքն
եւ
փարիսեցիքն
եթէ
յաւուրս
շաբաթու
բժշկէ
զնա,
զի
գտանիցեն
մեղադրել
նմա։
Եւ
նա
գիտացեալ
զխորհուրդս
նոցա
ասէ
ցայրն
որ
ունէր
զձեռն
չորացեալ,
յարի
եւ
կաց
ի
մէջ։
Եւ
նա
յարեաւ
եւ
կացեալ
ասէ
ցնոսա
Յիսուս,
հարցանեմ
զձեզ
եթէ
զի՞նչ
է
իրաւունք
յաւուրս
շաբաթու
բարի
առնել
կամ
չար
առնել,
կեանս
կորուսանել
կամ
կորուսեալ
կենդանացուցանել։
Եւ
նայեցեալ
ամենեսեան
ասէ
ցայրն,
երկարեա
զձեռն
քո։
Եւ
նա
արար
նոյնպէս,
եւ
ձեռն
նորա
ետ
ի
նմանէ
առողջացաւ
իբրեւ
զմիւսն։
Եւ
նոքա
լցան
անմտութեամբ
եւ
խորհէին
միմեանս
ասելով,
թէ
զի՞նչ
առնիցեմք
Յիսուսի։
Եւ
եղեւ
յաւուրսն
յայնոսիկ
ել
նա
ի
լեառն
մի
աղօթել,
եւ
էր
գիշերս
աղօթելով
առ
Աստուած։
Եւ
յորժամ
եղեւ
ցերեկ,
կոչեաց
զաշակերտսն
իւր
եւ
ընտրեաց
ի
նոցանէ
տասն
եւ
երկուս,
զորս
եւ
առաքեալս
անուանեաց,
զՍիմոն
զոր
եւ
անուանեաց
զՊետրոս,
եւ
զԱնդրէաս
եղբայր
նորա,
զՅակոբոս
եւ
զՅովհաննէս,
զՓիլիպպոս
եւ
զԲարթողիմէոս,
զՄատթէոս
եւ
զԹովմաս,
զՅակոբոս
զորդի
Ալփէոսի
եւ
զՍիմոն
որ
կոչեցեալ
է
Զեղոտ,
զՅուդա
Յակոբայ
եւ
զՅուդա
Իսկարիովտացի
որ
եղեւ
մատնիչ։
Եւ
իջեալ
ընդ
նոսա
կայր
ի
տեղւոջ
հարթի
եւ
բազմութիւն
աշակերտաց
նորա
եւ
ամբոխ
բազում
ժողովրդոց
յամենայն
Հրէաստանէ
եւ
յԵրուսաղէմէ
եւ
ի
ծովեզերեայ
Տիւրոսի
եւ
Սիդովնի
որ
եկեալ
էին
լսել
զնա
եւ
բժշկիլ
ի
հիւանդութեանց
իւրեանց։
Եւ
որ
տանջէին
յանմաքրաց
ոգւոց
բժշկէին։
Եւ
ամենայն
ամբոխ
խնդրէին
մերձենալ
առ
նա,
զի
զաւրութիւն
ելանէր
ի
նմանէ
եւ
բժշկէր
զամենեսեան։
Եւ
նա
ամբարձեալ
զաչս
իւր
ի
վերայ
աշակերտացն
իւրոց
ասէ,
երանի
աղքատաց
հոգւով,
զի
ձերն
է
արքայութիւն
Աստուծոյ։
Երանի
որ
այժմ
լայք,
զի
դուք
ծիծաղեսջիք։
Երանի
որ
այժմ
քաղցէք,
զի
կշտասջիք։
Երանի
որ
այժմ
լայք,
զի
ուրախ
լիջիք։
Երանի
եթէ
ատիցեն
զձեզ
մարդիկ,
եւ
եթէ
հալածեսցեն
զձեզ
եւ
եթէ
նախատեսցեն
եւ
եթէ
հանցեն
զանուն
ձեր
իբրեւ
զչար
վասն
Որդի
մարդոյ։
Ուրախ
լերուք
յաւուր
յայնմ
եւ
ցնծայք,
զի
ահա
վարձք
ձեր
բազումք
են
յերկինս։
Զայսպէս
բանս
արարին
հարքն
նոցա
ընդ
մարգարէսն։
Բայց
վայ
ձեզ
հարուստք,
զի
ունիք
զմխիթարութիւն
ձեր։
Վայ
ձեզ
որ
լցեալ
էք
այժմ,
զի
քաղցիջիք։
Վայ
ձեզ
որ
ծիծաղիք
այժմ,
զի
սգասջիք
եւ
լայջիք։
Վայ
ձեզ
յորժամ
բարի
ասիցեն
զձեզ
ամենայն
մարդիկ,
զայսպէս
բանս
արարին
հարքն
նոցա
ընդ
սուտ
մարգարէսն։
Այլ
ես
ասեմ
ձեզ
որ
լսէք,
սիրեցէք
զթշնամիս
ձեր,
բարի
արարէք
ատելեաց
ձերոց,
օրհնեցէք
զանիծանողս
ձեր,
եւ
աղաչեցէք
վասն
նեղչաց
ձերոց։
Որ
զքեզ
հարկանէ
ի
ծնօտ
մի,
դարձո
նմա
եւ
զայլ,
եւ
որ
զքեզ
առնուն
զվերարկուդ,
զպատմուճանդ
մի
արգել
նմա։
Ամենայնի
որ
խնդրէ
ի
քէն
տուր,
եւ
որ
առնուն
զքոյդ
մի
խնդրեր
ետ։
Եւ
որպէս
կամիք
զի
առնիցեն
մարդիկ
ձեզ,
նոյնպէս
եւ
դուք
արարէք
նոցա։
Եւ
եթէ
սիրէք
զսիրողսն
ձեզ,
զի՞նչ
է
շնորհք
ձեր,
զի
եւ
մեղաւորք
զսիրողսն
իւրեանց
սիրեն։
Եւ
եթէ
բարի
արարէք
ընդ
բարի
արարսն
ձեզ,
զի՞նչ
է
շնորհք
ձեր,
զի
եւ
մեղաւորք
նոյնպէս
առնեն։
Եւ
եթէ
տաջիք
ընդ
որոց
յուսայք
առնուլ,
զի՞նչ
է
շնորհք
ձեր,
զի
եւ
մեղաւորք
մեղաւորաց
տան
զի
առցեն
զհատուցումն։
Այլ
դուք
սիրեցէք
զթշնամիս
ձեր
եւ
բարի
արարէք
եւ
տաջիք
մի
ինչ
յուսացեալ,
եւ
եղիցի
վարձք
ձեր
բազումք,
եւ
լիջիք
որդիք
Բարձրելոյն,
զի
նա
քաղցր
է
ընդ
անշնորհս
եւ
ընդ
չարս։
Եղերուք
գթած
որպէս
եւ
Հայր
ձեր
գթած
է։
Մի
դատիք
եւ
մի
դատիցիք
զձեզ,
մի
դատիք
եւ
մի
դատիցիք
զձեզ,
մի
դատիք
եւ
մի
դատիցիք
զձեզ,

ասէ . իսկ ապաքէն և հանդիպեալքդ՝ միանձինս եղուր . ի՛ն գուբ և ոչ լոգայիցէ . ի . Դատի ասէ՝ որ փախիցէ յաչէն , անկցի ի գուբն . և ելեալ ի գբէն՝ անկցի յորոգայթ : Ապ և առանձն ամուսնոյ ասէ , եթէ փախուցանէ զբ յառնեծու՝ պատահելոյն առջոյ . և ան ոմն զնեղեաւ հանդիպելոյն օձին : բն . Ի՛սահն գծագբ բեն : ի . Օձիս կատարածին որ վերոգբեցաւ յօրինակին : բն . Ի՛ն նախատան : ի . Ձամբ զի մաց շինեալոյն է ազատելն յաւետարանէն ահագին . յորմէ զերծուցէ զմեզ քն որդին իւր ամէն :

Ի՛սահն Նաւէ ի՛ն . բն . Ի՛ամատեցեալ քան զամարէկ : ի . Ի՛ քարէ ամարէկացոցն ասէ . որք յամառէր ընդ դէմ կացին իսկ յերեսն յերեսուստ : բն . Ի՛նքն շիկատն քաղաքս դրօշելոց : ի . Ի՛ քաղաքին ասէ . որ յորմամբ լցեալ՝ զբարկութիւն ասէ ընդ դամն : բն . Ի՛վը իմաստ քայքայեցին ասէ . ի . Ի՛րկու զբարեբ և քաղաքացոցն ասէ . որք հանդերձ տանց՝ և հանդերձ ամենայնի : բն . Ի՛ն գուբ և ոչ լոգայիցէ . ի . Ի՛ասայն ասէ՝ որ փախիցէ յաչէն , անկցի ի գուբն . և ելեալ ի գբէն՝ անկցի յորոգայթ : Ապ և առանձն ամուսնոյ ասէ , եթէ փախուցանէ զբ յառնեծու՝ պատահելոյն առջոյ . և ան ոմն զնեղեաւ հանդիպելոյն օձին : բն . Ի՛սահն գծագբ բեն : ի . Օձիս կատարածին որ վերոգբեցաւ յօրինակին : բն . Ի՛ն նախատան : ի . Ձամբ զի մաց շինեալոյն է ազատելն յաւետարանէն ահագին . յորմէ զերծուցէ զմեզ քն որդին իւր ամէն :

նրանք իմ ի լայել : Որը
մեծացաց և հնազանդեալ ա-
ղատ նման ցնծասցէ վէ-
ճակաւ իւրով : Ուր կայ
ժամ հնացեալ ժանեալսն՝
որ պիտոյ էր նմա առաջ
զգաստանալ ի սէրն սուրբ , նա
հնազանդեալ ունի զբար մա-
նուկ ի կատարելոսին , և
ոչ զգաց զնաւակին իւրոյ
ընծայութեանն զկատար
լինիլ : Ո՜հ ժամկերպին
ի վերայ նմա պիտի մեծանայ ,
և նա ոչ զգաց խնամել և
զառնալ ի մեղայ :

ԽԵ . Ուր ազատեալս սիրոյ
հնազանդէ : Ե . Ազատիկ
եմ առաջ Քրիստոս , և ոչ միա-
կամ . որ ե հեզ : Նմա՛ ա-
կնածելին է գայցառուածս և
չանգստութս և ընտրել մարդ-
կութս : Ուր առաջին եմիկե-
ղեալն՝ զկերպարն միոյնն ունէր
ազատեալ : Օ՜ մանաւանդ
խել էր , և զարմանալին ոչ :
Օ՜ ո՛ տեսանէ՞ զանգստու-
ութ զոր ունի ազատելին՝
նման հնազանդելոյ էր : Օ՜ ո՛ ա-
զատ անգամ առնէ զբ

առէ , յորս երկնի նշանակ
էի՝ և ոչ հաճութեանցն :
Նա՛ եմ զորն առէ՝ որ յա-
ւուրս խաչին՝ պահպանեալ
ետ ինձ , և նոքա զգաստ
կերա կացուցի՝ ի պատիժն
զոր հոգին ի պահպանութ
գտանէին : Բն . Ազատեալ
բուխեան հնձեա խոյակէն :
Ե . Ուր ազատեալ եմ՝
կանգնեց զերկինքն ի դան
ե՛ի բնել : Բն . Ա՛ստուած
զանգուած յուզեալ : Ե . Ու
եմ՝ և ոչ ի բարկութենէն :
Ա՛ստղ առ երեսին , որ
գործեալ ազատութեան
խել ու ոչխատութեանց
թեամբն յուզեալ : Բն . Ա՛ստ
առաքեալ գերբեան զնուր
Ե . Ուր նախասահման պատա
ւեցեալ եմ ե՛ի մարգարէից
նէր : Բն . Ա՛ստղս երկուս ,
Ե . Որոց զառաջ սիրեաց
ետ գիտել և կոչեաց զնա
յանուն որդեդ . ոչ առ
ոխեմ , ապա եմ խոյակ
և անուանի զնա , և յետին
առաջ կոչեմ զառաջն իմ :
Նա՛ ոչ ի՛ որդի անդրա

մտան ի նոյնդ ամէնքեան
յայլազգեացդ , և ոչ ըմբռնե
ցանեան . ոչ ևս բացեալ ա
զատնոյ : Բն . Ո՞ւմ երեւե
նայիր : Լծ . Ի սրբոցն՝ ես
ած ընտրեցեալ ասէ , և ի՞նչ
նմանեալ . որ ի յաղտեղին
ծնայրն , և ի ծնանիլն ըզ
մայրն ապականեալ : Բն . Ա՛յ ե՛ր
ջին հարուածոցն եղէմ : Լծ . Ո՛չ սիրեցի
մարգարէ , որ խօսեալ շինուածո
եմ՝ կոչին բարեաւ ազ
ատեալս : Բն . Ո՞ւրեմն
օրինիւ : Լծ . Ո՛չ բարեաւ
ասին խաչեալ ասէ . զոր զե
րեին և ընկճեալքին ի տա
ղի անաք : Բն . Կատուն ը
ղբտական : Լծ . Ա՛յր քահա
նայն ապօխիւք լայր և ար
տասուքն կաւ առնէր՝ և
այնու ծերիէր զոյնն :
Բն . Ո՞ւնասուկ գառեալ կերա
նեալոյց : Լծ . Ա՛ռ գարձեալ
կերկնէր մեղքն , և կամ յա

մառէր ի նոյն , բարեաւ
որոյն բոլոր . որ անհնար էր
քեզ լուծիլ ի սրբոցն կամ
գործել . բայց թէ ձեռամբ
շինողին քակտել զբոլորեան
Բն . Հրամանաւ Հզօրին :
Լծ . Ա՛ր զօրէնսն Հրամայեց
Բն . Ո՞ստ գաւազանեալդ ած
շնորհեցին : Լծ . Ո՛չ աշխարհ
էր մտեալ՝ որ ած անուա
նեալ էր փրկօղն՝ ի ձեռն
բազմազան Հրաշիցն զոր
առնէր : Ո՛չ լուս արած ին
բարոյսէ՝ ի գնացուցին
գիտ ի ՃՂ Հանդերն :
Բն . Ո՞րպէսզանաիտ բազում
ոլորտ և ձգմտիքս՝ ըս ասէն
յօհաննես ձայնին : Լծ :
Ո՞չեն թէ , ամենատրանիչն
յոյժ Հանդերձեալ է ը
ասել զաւետարանն՝ նախ
աղօթեաց առ ած տալ նմա
առաջնորդ գնոցին աբ , զի
ըս Հանգոյց ոչ կատարեսցէ
զգրածն : Ո՞նոյն Հագի և
ան Հայցէ , զի կատարումն
գրոցն՝ ըստ կամացն ոչ է
ղիցի : (Ը) Հաւան՝ ի բնա
բանի անդ՝ (Ը) Ծնունդ եղած

ըստ յարմարութեանն բանին ։
(Իսկ աստ՝ ըստ որում աշխատութիւնն հաճանի ։)
բն . Ողջ աստիճանաց ։
ճ . Ո՞վ կարդ գիտցես ասէ, եւ կամ զաստիճանաց ասէ մեռանն որ ասէ, երթալով եր թայրն եւ լայրն . ոչք բաղձել առանց ։
Ամենայնի ես զաւուրս ո՞ր ժամուցդ հանդերձեա պտղով՝ հոգեկից սէրս յոյժ զգնծութեամբ աստ ես՝ ի հանդերձեալսն ։
բն . Ոչինչ առնեմ ։
ճ . Ո՞արդարեն եւայլ գոչէ՛ առեալով, այժ թալկացեալս եւ կեանք մաշեալս ։
բն . Դրաշեկ լիցանիս ։
ճ . Ո՞աստքինութիւս իմ չգնահատեա ասէ ըստ քոյին կամացդ . եւ զսեռութիւն հոգեշունչ իմոյ հրաշիկացո՛ ոգիդ զպղինձն լիցանիս . որ պայծառ է քան զոսկի ։ Եւ թէ կէզծաւորութիւն պղինձ եմ, չգնահատեա զիս ոչ կիսոյն վարձս ։

Ի՝ ՝ի՛ Ի՛՝ ՝Ի՛ ։

բն . Ո՞ւր հանդերձեալ-
լոցն ձառից լուսաբանեն ։
ճ . Ո՞աստիկայ ձառն ասէ՝ զոր հանդերձեալ է աշխարհ . որք յայտնեն զոր մարդասիրեալն ։ բն . Ո՞ամենեցունց ոչն զիւրից պատասխանիս ։ ճ . Ո՞իրաւ ոչ ասէ՝ զոմ հասակի զկիրս մեղաց՝ նշանակեալ ոչն ի դէմս իւր ։ բն Ո՞ւ նախնի ժամն ։ ճ . Տղայութեանն հասակի է ։ բն . Ոչ գիտեմ զայս արտաքոյ ։ ճ Ո՞չի առաքինութեան հասակի է ։
բն . Ո՞ւ կատարած աւուրն ։
ճ . Ո՞երթալն է . զոր առակ ածեալ ասէ՝ ո՞չ ոք գիտէ զերկնաւորն՝ եւ որ ի կարգին ։ բն . Ո՞րք նագոյ բարձրեալքն ։ ճ . Ո՞ր ի բնէ առաքինութեանն բարձրանալ է . եւ կամ ոչ որ զՀպատակութիւն ի բնութենէ ոչն ։ բն . Ո՞րպէս նագոյն ։ ճ . Ո՞ւղիղ որ է լոյս արժանի ։ բն . Ո՞ւրախ արբանեակ եր ։ ճ . Ո՞ւրախ քան է ։ բն . Ով զերկուսին ի միմեանց կար-

Ի--ծ" Ա եց երդ Ա՛Ր՛:

բառ. Ելբուցն առաւեայ:
լծ. Ար ածբուցն ոգիս՝ որ
խոնդ է ած Ի տառաջին և
բորտեցաւ: բն. Ի՛մա-
րայք: լծ. Հրամանեան
և վերծանին առուն է. ոչ
և յանգոյ է տեառնել յոր
ժամ պատմեալք լինին և
կայծակունք: Ա սիտուն
երկու լը ցուցանէ սուրբ
յաշխարհէս. և Համեմատ
Ի տեառնս մեղացն որ Ի բե
նեալեն մեր պատուկին.
Ապայն զգուշութեան մեղ
լով և զմաստնոյն զանց առ
նելով, Ի մտաբերն ապաս
տան պարտեալ: Ուշ այն որ
ան՝ պատճէնեցաւ փորձ
սեցին, այլ թէ պատճէնեցաւ՝
այլ այնու զոր ինչ առացն
և արարեալ էր՝ պատուհաս
արժանի էր, թէպէտ վրի
պեցաւ: Ա՛յսպէս և ա
զիս թէև պատուհաս
ցաւ, այլ իսկ նոր այն էր՝
թէ այ խոնդ մատուցա
նեմ. և ես զիս չզգուշա
ցի նոյն գործոյ վատեա

գեացն: Ը. Ինչ ասէք ա
վասի փրկութիւն եղիցի. և
թէ ոչ սիրով և յուսով
զիւրաքանչիւր գրեցէք և առացի
բն. Համբարձումն վասն
հոգեաց: լծ. Ի՛շատակն
սրբոց: բն. Ընծայն ձեր
գասցին: լծ. Ի սէր յուսոյն
որ ի հաւատն: բն. Ինձ՝
նախան ցաւոց: լծ. Ա՛սի
հոգեպէս է: բն. Ինկերակ
լծ. Ինկղմեալ: բն. Հաղ
բեց: լծ. Աղօթիցիկ: բն.
Աւետարանին վասն հաւ
լծ. Հաւատն յուսով. կամ
պահպանութիւն Հրեշտակաց:

Ի--ծ" Ձրդ Ա՛Ր՛:

բառ. Ի դձալն եր ըստ կը
ցոյն: լծ. Ո յորոյ անիծա
նէին ած զոր ծննդեանն:

Ի--ծ" Հինգ երդ Ա՛Ր՛:

բառ. Ընդհանրին:
լծ. Ի ծանեցն: բն. Ա՛ռնի
առան յանդիմանութեան:
լծ. Ի՛նչ է որ ասէ, Եկեր
յանօր և յապիցաւ և ան
գութաց զմիմեանց:

յաւուրսն ազատել ի մեղ
նութեան. քանզի ինձ մարդ
պատգամ մեղանչելն անաս
հաւատալ ասէ՝ և զինանա
կիւղալ մեղանչելն անաս
նութեան: չ. Յաւուրսն
ինդրեսցէ զանաստանելն:
բն. Ընդմէջ երեսացդ: չ.
Ընդհանալ և անաստանելն:
բն. Օտարանալ: չ.
Ատատրանալ: բն. Հոսել
վերայդ: չ. Պատուհել:
բն. Յոչնչանալ: չ.
Ընդառաջ և հանդառաջ: բն.
Ընդունիլ: չ. Ընդ
ծիրան՝ որ է կերպարանք և տրեխ
ք՝ որ է կօշիկ: ք

ԻՆ՝Ծ՚՚ Ընդ երեսս ՚ւՐ՚:
բն. Ի դէմս: չ. Ընդառաջ:
բն. Ի գործիս: չ. Ընդ
դէմ կամ և հակառակիմ:
բն. Ընդդէմ մտայս: չ.
Ընդարձակ խորհրդոցն
ասէ: բն. Ախտանք: չ.
Ընդարձակ խորհրդոցն:

ԻՆ՝Ծ՚՚ Ընդ երեսս ՚ւՐ՚:
բն. Ի հայհոյել մանեն
կոտորեսցեն: չ. Ընդ
հատուածն ասէ՝ և զինանա
պատգամ մեղանչելն անաս
նութեան. քանզի ինձ մարդ
յաւուրսն ազատել ի մեղ

ինդրեսցէ զանաստանելն:
բն. Ընդմէջ երեսացդ: չ.
Ընդհանալ և անաստանելն:
բն. Օտարանալ: չ.
Ատատրանալ: բն. Հոսել
վերայդ: չ. Պատուհել:
բն. Յոչնչանալ: չ.
Ընդառաջ և հանդառաջ: բն.
Ընդունիլ: չ. Ընդ
ծիրան՝ որ է կերպարանք և տրեխ
ք՝ որ է կօշիկ: ք

ԻՆ՝Ծ՚՚ Ընդ երեսս ՚ւՐ՚:
բն. Ի դէմս: չ. Ընդառաջ:
բն. Ի գործիս: չ. Ընդ
դէմ կամ և հակառակիմ:
բն. Ընդդէմ մտայս: չ.
Ընդարձակ խորհրդոցն
ասէ: բն. Ախտանք: չ.
Ընդարձակ խորհրդոցն:

ԻՆ՝Ծ՚՚ Ընդ երեսս ՚ւՐ՚:
բն. Ի հայհոյել մանեն
կոտորեսցեն: չ. Ընդ
հատուածն ասէ՝ և զինանա
պատգամ մեղանչելն անաս
նութեան. քանզի ինձ մարդ
յաւուրսն ազատել ի մեղ

ԻՆ՝Ծ՚՚ Ընդ երեսս ՚ւՐ՚:
բն. Ի դէմս: չ. Ընդառաջ:
բն. Ի գործիս: չ. Ընդ
դէմ կամ և հակառակիմ:
բն. Ընդդէմ մտայս: չ.
Ընդարձակ խորհրդոցն
ասէ: բն. Ախտանք: չ.
Ընդարձակ խորհրդոցն:

ԻՆ՝Ծ՚՚ Ընդ երեսս ՚ւՐ՚:
բն. Ի դէմս: չ. Ընդառաջ:
բն. Ի գործիս: չ. Ընդ
դէմ կամ և հակառակիմ:
բն. Ընդդէմ մտայս: չ.
Ընդարձակ խորհրդոցն
ասէ: բն. Ախտանք: չ.
Ընդարձակ խորհրդոցն:

ապ և ղեղջն թողու · և լսի
ֆեղով զարհուրեն՝ զգ֊ժամ ո֊
րոխացնեն իւր պատրաստ ։
Օ֊ի որպ զ֊ժամիք և կո֊
լոտա և ծով ոչ ապացին
շատ, նմանապես և որոնցն
գազանքին թէպէտ և պա֊
րարի ապրատաբ, բայց ոչ կա֊
գի ։ Ա֊յսպէս և առաքեալ
հանդիպ զմեղս առնել տայ
մարդկան և ոչ շտապեայ ։
բև · Հեծանեաւ ։ գ · Հաստ
բերով սպիքան գանեցայ Ի
աստանդիկ՝ մերկացն բերով՝
մեղ Ի մահ ։ բև · Ա֊կներ
գան զղջաց ։ գ · Օ֊նախ
նման ասէ զորս պօղոս դեր
էաստ · և նորա առաքեալքան
մեռան, և նոսքա միայն կան
մնացեալ ի հոգեկցաւ հաւա֊
տոյն ։ բև · Ա֊ստեղծոյն Հա֊
խոսիցն ։ գ · Ա֊ն հետաս
տեսին · և գ֊ծացայան հաւա
տով և յուսով ։ բև · Ա֊զ
չատ ընդդիմականացն ։ գ ·
Օ֊ՔԻՆ ընտրել և բառ մա
ռանցն և հաճեցաւցն ոչ
ընտրեցին ։ բև · Ա֊ռաքեց գա
հերեց ։ գ · Օ֊ հաւատո֊

ղաց, նման վիճակի հայհոյո֊
ՔԻՆ հոգացան ոչ · որ ան֊
կատ հաւատոյ զանձ ԲՈՂՈՔ
զմեղս ։ Մեսպետ և այլ ոչ
առնէ զմեղս, բայց զի ոչ
հաւատոյ միտքն , ընդ
միշտ մերձ ցլուն կորստեան
մատնի ։ բև · Օ֊նոյն վէտ
ատՔԻ ծնունդս արատա֊
գրեն ։ գ · Օ֊ղի և զնոյն
երկիւղ յառաջ ածեն · որ
Ի վեհ հաւատոյն և Ի սէ֊
րոյն ոչ անկանիլ տան ։
բև · Ա֊կիկար ։ գ · Ա֊նկար ։
բև · Պատարագինաց ։ գ ·
Ա֊նասանց ։ բև · Ա֊ռասան ։
գ · Պարան ։ բև · Ա֊նդ ա֊
ռաքեալն միշտ փոխադրել
գ · Ա֊նդ յուսահատեն
հանապազ փորձ և շրջմ֊
ՔԻՆ ապրեայ ։ Ասկ երկիւղ֊
գասէն որ ի մերկացնատան մե
ղանչելն · այս է խեղճութ֊
ՔԻՆ Ի մեղն ։ Ոչ ասէ ալեն
բարեաւթ ՔԻ՝ ըմբռնանալոյն
Ի մեղս՝ Ի մատաց եւս անկա
նիլն ։ բև · Ա֊ռաքելոցն գա
խոսողացն ։ գ · Ա֊ռանձն է՝
որ գաղթեն անապատին ըմ֊

Հայց ի սիրելն Քրիստոսին. լբ
զբնեալ մարդ՝ որ այն ու
նի զարհեստս. նոյնպէս և
յոյնն ի սիրա մեղաւորին
հայցեալ՝ զարկ ի փրկու
թիւնն։ բն. Հաւատ։ գ. Ի խոր տրամարդ։ բն.
Հանդերձեալ։ գ. Պատրաս
տի։ բն. Արբեն ազա
մանդ։ գ. Ձոյս ազգ
խոնդ խառնեալ ազգին
ի սպաս խորանին. այսինքն՝
Նեղտուկ, Հաղեան, Ծա
կոսկին, Հետաքրքրի։
Ամենապէս և մարդս քրի
ստոս առաքեցեալ՝ որ է
խոհեմութիւն, արիութիւն, ողջա
խոհութիւն, և արդարութիւն,
խառնի ընդ երկաք առաքի
նութեանս ածելոյն. որ է հա
ւատն, յոյսն, և սէրն։
Հաւ յորժամ այսպիսեաք մատ
չի ոք առաքինութեանց, քան
զայս անուշահոտ խունկս
առաքել Հաւրոյ և պատա
րաստէ նմա։ բն. Պղծեն
եղկուզան։ գ. Արդեն ա
հարձակ. որ ոչ մեռանի ընդ
առաք եղբարցն։ Հաւ կամ

ատ. բառ պղտրակ որ ատէ,
աղբա երկբեան մի ևն. հա
ւատ, յոյս, սէր։ Հաղորդ
դառնեն փառաւորք, Հա
ւատ՝ Հոյդ. Յոյս, Ար
դի. Սէր, Հոգին սուրբ։
Ար ե օրհնեալ յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն։

Ի ՚ի՛ ժա երբ ՚ե՛։
բն. ՚Ի սկզբնաւորն իմ
եղեալ։ գ. Ոչ յոյնսդն
յարգանդի ատէ։ բն. ՚Ի
ներգոյ այս փոխադրու։
գ. Ի յոյնս հաւատամ
ատ արդարանալ ի մեղաց.
որպէս գնիկարիոն յորդորեցին։
բն. ՚Ի ձեռն ձեռին։ գ.
՚Ի ձեռն յի. որ է ձեռն, այ
հօր։ բն. Ար ընդ ծնեալ
գնին՝ աս ևսին հնծե։ գ.
Ի՞նչ ոչ մատուցեալ ա
ղաւորն զերկիւղն այ, յոր
ժամ յորդոր ծիծաղի, յո
գոյ հանէ դարձեալ և հա
ռաչէ։ բն. Ի հետո ներ
կից։ գ. Ի ընտրեաւած յո
սոյն։ բն. Դու ներանաւորս
գ. Դու ասիցին որ չ ատ

բան . Յաղագս զգուշանալոյ զանիրաւ
գործոց :

Ի՛ւր ՀԱՅԵ ԸՆԴԴ Ի՛ՒՐ .

Բան . Ցաւալիւն զբոյ
մեան . ը . զի Հոգեղէն ձա
ւի բանին ասէ՝ որ զոհ
ական մեղացն թրջեաց :
Բան . Ի՛ոգիացաւալ ը .
Ի՛մոյ ծնեալդ . այլ մեղ
զաղջին գործովքով ծնա
ւեալ , զոյնպէս և նոքա
՝ի քո ստոյգ մեռաց իմաց , և
որ ի խնդութեան ձայ զնեն
հաղորդ բան . Ի՛ղձալի ըս
տանին : ը . Ոչ հայր կամ
գամ զնծ . Բան . Ա՛նդգէտ
լոյս և կենդանութիւն :
ը . Ի՛ր ծով մի ապագային
պարգևացն ասէ տալ ընդ
զնծ՝ որ զիարբնանալոյն
ակն ցուցանէ , և ոչ մի զի
տալոցն ի մեզ և փոխ
կեցոյցէ ի տանջանաց կամ
գամ առնել , որ ծառայու
կանին և նզովեալ : Ի՛ւմ

զայն երկնային ասէ՝ որ ի
հերձուած գիրս մանկտոյն
ցոյն առաքինացան հաս
տալ , և նա ժողովրդեանն
ապերջան ի կոխել ոչխարն
բան . Ա՛ղիանակին ան ցու
ը . Ընդէր որ առաջաց
զառագանս նախանձոյն մեր
պահեն խորհ , և կեր
կինս փոխեցան : Բան .
բառոյ տնօրէն հաստակին :
ը . Ա՛յլ հարստացան են
ողբ երկն ի դառնացոյն կոյս
նի . ողբ հանատալ ի նոյ և
յորդիս նոր յարեցան և ոչ
կորեան : Ա՛մ թանգար և
հանգերձս ոչ ունայնաց և
հրոտ , ողբ նախանձոյդ ի
նէրսէ քէ , ի կանոնն երկ
նից չամբարձան : Բան . Ի՛ր
մերս եմիմաստեալ : ը .
Ա՛յ , սիրեալ զօրէնսն՝ արհա
ճեալ անանց՝ յաղթեցիր մե
ղաց և առնոյն . և զնոսա
փոխադրեցիր ի նմանութ
սկզբնատպին : Ա՛րդարև և
առանձ յանցաւորս քէ . որ
ոխս խոստացար և ինձ
նաց երկրագ ի ընդ մեզ :

(ը . 2)

այնպէս պարտեմ ընծայ՝ ոչ կենդանութիւն զկենդանութենէ, և զգայականն զզգայուէ, և շնչաւորն զշունչ։ Ո՞չ օրինակ՝ կենդանութիւն առանց կենդանւոյ չէ կենդանի, այնպէս և ոչ ես թարց աղաչ։ Ի՞նչ է ակն որդիական՝ որ ըստ էութեան խրատ պարտեմ ընծայ։ Բան. Ոսոցին հանգուցիչ։ Ք. Ապ եր կոքորդ հանգուցիչ միտ նան, այնպէս ասէ սբա՝ ոչ թէ ես յոտառ հանգեստ եմ և կցեալ չեմ՝ թէ շնորհս ընկալայց, զի չգոյն պարգեաց ինձ։ այլ սիրով կապեալ եմ ի նա։

Բան. Ուօրականաց։ Ք. Ընկ մեղական ցնորից։ Բան. Ոսոր մեռի հանաւաց։ Ք. Ապաքէն ոչ բռնիմ, մեղանիկս որպէս խոնհ, հանաւաս որպէս հոր։ որ բռնի զանազան հոտոտէ ի հաճոյս կամաց ընդունողից։

Ի ՅԱԳ ԺԴ ԵՐԳ ՝Ա՛։

Բան. Ա՚ր մերն է ծանօ-

թութ։ Ք. Ո՞զգուանութի՞ սբ Աղբատութենն ասէ։ Բան. Ոսարհրամանն զոր ասէ արկուբ։ Ք. Ար երանեց զպետրոս. և ես զքեզ ասեմ և հաճատացի ոչ ինչ. զինչ և լի՛ս ակնարկես։ Բան. Ընդէր խոհ ինձն։ Ք. Ով և ի վեր ինձն չարչի իմ քան զօրինս բնութե, քայց նմանիլ լինին առ քոյդ երկայնամտութեի։

Ի ՅԱԳ ԺԴ ԵՐԳ ՝Ա՛։

Բան. Ա՚ստուն պարծանք։ Ք. Ո՞րինակ պատուիրանի զմահս դատապարտելն և ոչ կեցուցանել. ասէ քահանային որ եռեսս և զանց արար՝ ասելոյն քեզ քրիստոսէն։ Ոսկ զև տացի՝ զոչ կարողսն ասէ. զի սկսեալն ի մովսէսէ՝ ի նոսա կատարեցաւ։ Բան. Ա՚ս տակինն օրինակութեամբ։ Ք. Ո՞րէնքն և բանն յով հանուս գիր քան զօրինն այնմանեցաւ. այլ ոչ ասէ, աճապարելով տալոյր ի տալ։

ԱՍՏՎԱԾԱՅԻՆ. ՈՐՊԷՍ ԱՍՈՒՑ
ԿԻՆԻՆ ԱՍՏՎԱԾԱՅԻ, ԵՒ ՀՂԻ-
ՍՈՒՔԱՆ ՁԱՅՆ ԱՒԵՏԻՆ ԵՒ ԱՍԱՑԱՒ
ԲԱՑԻՐ ԿՈՉԵՑԻՆ, ԶԻ ԵՒ ԵՐԲ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ
ՀՇՄԱՐԻՒԹԻՒՆ ՊԱՀՊԱՆԱՆ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ։

ԼՈՒԾ Ի ԵՐԴ ԿԻՐԱԿԻ։

ԳԼՈՒԽ. Ա. ՀՐԱՄԱՆՔ ՎԵՐՊՈՒՂԵՑ։ ՃՇ. ՕՐՊԷՍ ԱՍԱՑ՝ ՈՐ ԻՐԵՆ ԿԱՆԳՆԵՑԱՒ ՎԵՐՊՈՒՂԵՑԱՒ ՁՈՒԼԻՆ ԱՌԵԼՈՒՆ։ ԳԼՈՒԽ. ՀԱՒԱՏՔՆԱՑՈՒՄՆ։ ՃՇ. ԱՒՐ ՊԱՏԱՆԵԿԻՆ ԵՒ ՄՆԱՑԱՆ ՄԵԼՈՒԽԻՆ ԱՍԱՑՔԸ ԹՈՂԵԼ ԼԻՆԵԼՈՅՆ ՔԵԶ ՄԵՂՔ ՉԷ։ ԳԼՈՒԽ. ԱՅԼ ՔԱՀԱՆԱՅԻ ԸՆԱՅ ՄԱՐԴԱՐԵՆԸ ԼԻՆԻՆ։ ՃՇ. ԱՅԼ ԹԷ ԱՊԱՑԱՒ ՄԵՐՈՑԻՑ ԲՆԱՆԱԼՆ ՁԵՌՆ ԻՄ, ԵՒ ԴՈՒ ԹՈՂՑԵՍ։ ԳԼՈՒԽ. ՈՒՐԱԽԱՑՈՂԱՆ ՄՈՌԱՆԱԼԻՔ։ ՃՇ. ՕՐ ԵՒՍԻՆ ԱՍԷ, ՎԱՅ ՄԻՆՈՅԻՆ՝ ՈՐՔ ՆՁԱՆ ՁԵՌՆ ԻՐ ԲԵՐԵՆՑ ԻՐՔՆԱՆՑ ԻՐՔՆ ԵՐԿՍԻՆ ՊԱՏՐԱՍՏԱԼ։

ԼՈՒԾ Ի ԵՐԿՐԴ ԿԻՐԱԿԻ։

ԳԼՈՒԽ. Ա. ՀՆԱՑՈՂԱԿԱՆ։ ՃՇ. ՆԱՄԱՐՁԱԿԵՑ ՄԻ ՁԻՆ ՓԱԿԵԼՈՂ

ՆԱՒԱՊԱՏՈՒԱԾ ՔԱՀԱՆԱՅԻՆ ՁԻՆՔ, ՀԱՒԱՏՆԵԼ ՁՐՂ ԲԱՐՈՒ ԳՈՐԾՈՂԱՆ։ ԳԼՈՒԽ. ՅԱՒԱՍՏԱՆԱԼ ՔԱՆ ԶԻՐՈՒՆ ԱՍԱՑԻՆ ԿԱՏԱՐԵՑԻ։ ՃՇ. ՀԱՒԱՏՔԸ ՁԻՆ ՊԱՏՄԵՑԻՆ. ՈՒՐԱԽԱՑՈՂԱՆ ՀԱՍԱՆԵՔ. ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ ԵՐԵՒԵՑԱՒ ՄԵՐՈՑ ՈՐ ՀԱՒԱՏՔՆ ԱՅՆ ՀԱՍՑԵ ԻՆՔՆԻՆ ԵՐԿՆՉԱԾ ԵՐԿՆՉԱԾ ԱՆՈՒՆՆ ԱՍՏՎԱԾԱՅԻՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՆ ՀԱՅՈՑ։ ՃՇ. ՕՐՊԷՍ ԱՍՑԵ, ՈՐՔ ՍԻՐՈՂՔ ԱՅՆ ԴԱՍՏԱՍՏԵՑԱՒ ՀԱՅՔՆ ԵՒ ՄԵՐ ՏԷՐՈՒԹԻՒՆ ԱՍԱՑԱՒ ՄԵՐՈՑ ՅԱՒԱՍՏԱՆԱԼ ՔԱՆ ԶԵՐՐՈՒՆ ԱՍԱՑԻՆ՝ ԳԵՐԵՑԱԾ ԻՍԿԻ ԹՈՂԱՒ ԱՍՏՎԱԾՈՅՆ ԱՍՑԱՒ. ԵՒ ՆՈՑԱ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՐԿԻՐՆ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԱՆԱՆՁՈՂ. ՎԱՅ ԱՍՑԵԼԻՔ ՀՐԱՄԱՆԱՑԱՒ ԹՈՂԱՒԸ ԱՅՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՆ ԱՍՑԱՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ ԱՍՑԵ, ԶԻՆ ՀԱՍԱՆԵՑԻՆ ՁԵՐ ՎԵՐԱՅ ՁԵՐ ԶՁԱՒԱՆՆ ՎԱՅՐԵ ՈՐՔ ԱՊԱՇԱՒՈՒՆԵԼՔՆ ԶԻՆՔ։ ՃՇ. ՀԱՒԱՏՔԸ ՄԻՆՉԵՒ ՀԱՒԱՏԱԼՔ ՄԻՆՉԵԼ ԾԵՐԸ ԵՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՆ ՈՐՔ ՉՔԱՀԱՆԱՑՆ՝ ԱՍԵՑԻՆ ՅԱՒԱՍՏԱՆԱԼ, ԱՆ ՀՆԱՐՔ Է ՁՈՂՋ ԿԻՆԱԼ ՀԱՅՐ ԵՒ ՄԵՔ ԻՐ ՊԱՏՃԱՌԸ ՁԵՒԻ ԵՐԿ ԸՆԻՑ. ԵՒ ՆՈՂՔԱ ԲՂԽԱՒՈՒՔՑՆ ԵՒ ՄՆԱՑԻՆ ՀՐԵՒՆՔ ։ ՈՐՊԷՍ ԻՐ ԽՈՍԱՆԵՑԻՆ ՀՐԵՒՑՔՆ ԻՐ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ

վայ որ արբեալդ էք՝ և ոչ ի գինւոյ։ Նա գաւթիք ա-
ստ, բաժակ ի ձեռին տան՝ գինի լի՝ անապակ։ որ է բաղ
կուբ նշանակ ։ Այլ ասաց ի ներբողականսդ ,
բաժակ բարկութ ի ձեռին նմա՝ և ոտ կամիմ ար-
բուցանեմ զնա ։ Ի՞նչ կո՞ւ
ասէին , խոնարհեցոյց յոյն
մանկ յայս ։ որ ցուցանէ
զայժմու պատահեալ՝ որ
գոյ հրամանատն ոչ ի վեր
առնուրդիս ։ Ոչ՝ որ զինակ՝
զպատգ գինին խմեն՝ և
այլն ի մեռքն հասանեն ։
Նմանապէս և այժմու պա-
տահեալ՝ պատգ գինի է ա-
յսր խոնարհականն տանջանացն,
և այլն՝ մեռք որ է բոլոր ։
Այլ աղուէ տաս՝ այսպէս
թարմել զայն, զի մի անգիտ
արասցէ ։ բան։ Տարաս
բոսն ։ ք ։ Հոս գիտե-
նելի է և առնականութիւնքն ։ որ
միոն ասի տալ են ։ և
մի ասի տան գիտցուր-
դի պատիւս ։ Ամենայն նո-
ցին է ընդել առնդասիրացն

վայնակ ։ ք ։ Ասին ես
ողբ յար կայացել է անձն ։
և երկու կողմն միով ի պա-
տանեցն ։ Ոչ ոք մի կողմն
ձեռաք, միակողմանեք ասէ ։
բան ։ Հեռանալն բարձոյ ։
ք ։ Ասեն ։ բն ։ Ոչ միա-
ռատութեան հատուածոյ ։
ք ։ Ելանել գինին խոտե-
ցան հանին։ բն ։ Ընդբա-
նաց ։ ք ։ Ոչ լսել ընկերդին
դաղտուս ասէ ։ բն ։ Ընդ-
բնութիւնակ վերպակ գոյր
շուրջ ։ ք ։ Ջգուշել ին
ասէ ։ որ լինի ի խանդաղա-
մանէ բշտին՝ և յոտուց
մանէ մարմնոյն ։ Ոչ ի այն
երկանն որ զշուրն ի բուշտն
տանի՝ խափանել, յայնժամ
չուրն ի բոլոր մարմինն կու-
գրուի ։ և ապաւ մի ուռոյց
կոտոր ի մարմինն ։ և լինի
մարդն գադրեալ և մեռ-
ծաւալի ։ և շատ խանդալ
ոչ լինոյ ։

Ի--ծ" ՀԹ ԵՐԵ "Ի՝"։

բան ։ Ո մեռս անուշ-
նութ ։ ք ։ Ասացի ասէ ,

ասա գնել։ ը. Ընդ նմա
ելեալ նախ ի սիրոյ ցանց։
Ա՛յս կոտորածս
ի սիրոյ էր։ ՀՀ. Ոչ ոք
ասէ զանձն իւր սէր
ցոյց։ Ամենեքին զնամ խոր-
հուրդ փրկութեան մերոյ յայլ
իրս զտեսիլ հասանելոցս։
ԶՀ. Ընդհատ անկտիա-
տելի։ ը. Վասատասկին
կուսի՝ զոր Բանիցս մատ
գարկին երեսին բանիւ ան
ի գետն երիսատ. և յորժամ
ասաց առնուլ էր խոցել
անխափանելի։ և ասէ ցնա
ւոր՝ սպանիցէ երկրի ժողո
վուրդն իմ։ ՀՆանդերձ
ապահովելոց։ ը. Աւե՛ հա
լած դաշտացին արեւմտա
ցիսիս էր. Օ չորեքշաբ
թի։ ը. Ա՛ռ մոմ
ած ի գիտոց ոչ, ի վերայ
երից աւօրհնուէին և ի վե՛ր
չորից ոչ գտանցէ ի բաժ
կուէ։ ԶՀ. Ա՛ւերիայ բաժ
բերելիսին։ ը. Հարեալ
ցաց ըստասէին։ ՈՒ
ասէ ցնա տեսանել։ և
առնուն առեալ ոչ
ինչ։ ը. Ա՛յս կոտորած
ի սիրոյ ցանց։

Ի՛ր ի բառին հաձեցայ, և
հաւատացայ։ ԶՀ. Օ՛ր չէ
ի բեզ, հաւատացայ։ ը.
Ընդ քեզ ի վերայ
ի՛ր ի բառին հաձեցայ։ ը.
Ա՛ստուածդ։ ը. Ա՛ն
ոչ ինչ ի քեզ, հաւատացայ։ ԶՀ.
Ա՛ստուածդ։ ը. Ա՛ն
ոչ ինչ ի քեզ, հաւատացայ։ ը

Ի ՆՈՅԵՄԲՐԻ ԿԱ։

Բան. Խոնարհութեան հոգւոյ առեալ զնա՝ զի հեշտասիրեալ մեղացն։ Բն. Օձանմուածն հանդերձեալոց մտիցէ։ Ճ. Օ՜ վայրենական մեղքն ասի յոյն հեշտասիրեալն շաղախիւ բն. Ուսանելիքն վիրաւորեալ Ճ. Հագիւ վերստին նոյ յետ մեղացն։ Օ՜ի նախ քան զնեղասիրեալն քաղցրասիրութիւն կոչեցի, և քան զանառակն քինի. խակ յետոյ՝ զի միտս գոյ եղիցէ։ Բն. Այլ՝ զի մատանն մարտ՝ զի փոքրութեան յոյսիս հարեալ։ Ճ. Ընդ՝ զի խոշտանգեալն յոյսիսդ՝ զի փոքրութեան արկածիցդ հանեալ յոյսիս վերստին։ Այլ՝ զի փոքր մեղացն եւս ընդդէմ ճգարիլ կալ։ Բն. Այլ՝ զի թաւուսանդ սրտին հաշտագին գոլոյն հրճեցեալ։ Ճ. Ի հեծութիւն մատանն և հանապազմանէ սրտին, քերանէն ցամաքի։ Բն. Ընդերեք երեսացն սուրբ։ Ճ. Ընդհանուր

Ի ՆՈՅԵՄԲՐԻ ԿԲ։

բան. Ընդ՝ զի ոչ կացեք յոյս մեղ դոյ։ Ճ. Ոչ գիտացեն զոր ինչ եղիցի առաքեալն որ ելիցէ ի վեր առեալ մարգոյ և սիրտս մարգոյ արբեալ նման. և ես ոչ կացի։ Բն. Ակնարկեալ գերեզմանն։ Ճ. Ընդառաջ կալ գերեզմանն մեղացն։ Բն. Ի խիղճ մանեալ։ Ճ. Ընդ՝ զի ոչ ոք կու վախեմ։

Ի ՆՈՅԵՄԲՐԻ ԿԳ։

բան. Ընդ՝ զի ոչ ոք։ Ճ. Ընդ՝ զի ոչ ոք կու վախեմ։ Բն. Ընդ՝ զի ոչ ոք կու վախեմ

զանգ մարդոյն մեռանի մեղացն
և ապաւն զանգամանս զերկրա
ւորս։ Յոր թէ ուրեք կեան
զամուր երեւի՝ պղծի զաւր
ձեռալ. ոյք թէ մեղքն կեան
զամպատուն և ինդն մեռանի
մինդև զապաձեալ փոխի ՚ի
նոյնն։ բն. Պատար։ ծ.
Պինդ և պրկակ. կամ լայնա
գեալ։ բն. Ընդարձակած
ինձ պարհեալ։ ծ. Ի էրգը
մեղացն յետ խոստովանու
թեան։ բն. Ախտեալ։
ծ. Ընդն մեղացն որ նախ
կայր մեռ։ բն. Հրկիզիմի
կերակին։ ծ. Հոգւոյս և
մարմնոյս։ բն. Պատճառն
կրկին ինձ կենդանացաւ։
ծ. Ի երգն՝ որ զերիս ըս
պանաւ։ բն. Առաքեն զա
զարք։ ծ. Առ ինձանն
աւե, և զարձարք զինաւե
ցանգիտեան։ բն. Ընծայն
յարկին կատարեցին։ ծ.
Ընդատիայտ է. ոյք և կո
զին զանարկին։

Ի՚-ծ՚՚ ի ՚ե երբ ՚ի՚՚։

բն. Ընդգեն ՚ի մանէ։

ու զ սխալանալ զանց առնել։ բն. Ոչ սխալանալ զանց առնել։ ը. Ոչ երկար դիմաց հաղորդ. կամ զ կին աղիքն որ պատահին բարձ բացել և ուռուցանել մի զինի մէջն։ բն. Կայմ։ ը. Աղիքն է ստամոքսն սիւնաձև կամ որ ի ծայրն սեանն է խառնեալ ձորն, որ պատ զէ զիսանէ։ բն. Ուռչացանել։ ը. Ընդարմանէ։ բն. Ընտանեք ձգտելակատանգն։ ը. Ընտանեք։ բն. Նետուցանել։ ը. Ու նետուցանեն նետն և դիտէ։ Նշ կամ նշանեն է նետին. բայ այնմ որ ասէ, գնացէք նետ մի՝ որ ուներ զդէտ կուրացուց նշանեն։ բն. Պատանդակին։ ը. Նետ Հապանեն է. զոր մեղայ ես անէն։ բն. Ի ուրեք առնէր։ ը. Նետ փայտեն է՝ յորոյ վերայ նետին է. և՝ի քիմն կից են՝ի մի ուռնան։ բն. Նետ միկն։ ը. Նետակ փայտեն է ու զ ղէնի ցցելոյ է. և կամ զդէնի առէ։ բն. Ի ուսոյ հի մանեն։ ը. Նետակ նետին՝ ու զ սխալանալ։ բն. Նետելանեն։ ը. Նետիկ զխոյց. կամ զ կին աղիքն որ պատահին բարձ բացել և ուռուցանել մի զինի մէջն։ բն. Կայմ։ ը. Աղիքն է ստամոքսն սիւնաձև կամ որ ի ծայրն սեանն է խառնեալ ձորն, որ պատ զէ զիսանէ։ բն. Ուռչացանել։ ը. Ընդարմանէ։ բն. Ընտանեք ձգտելակատանգն։ ը. Ընտանեք։ բն. Նետուցանել։ ը. Ու նետուցանեն նետն և դիտէ։ Նշ կամ նշանեն է նետին. բայ այնմ որ ասէ, գնացէք նետ մի՝ որ ուներ զդէտ կուրացուց նշանեն։ բն. Պատանդակին։ ը. Նետ Հապանեն է. զոր մեղայ ես անէն։ բն. Ի ուրեք առնէր։ ը. Նետ փայտեն է՝ յորոյ վերայ նետին է. և՝ի քիմն կից են՝ի մի ուռնան։ բն. Նետ միկն։ ը. Նետակ փայտեն է ու զ ղէնի ցցելոյ է. և կամ զդէնի առէ։ բն. Ի ուսոյ հի մանեն։ ը. Նետակ նետին՝

ու զ սխալանալ զանց առնել։ բն. Ոչ սխալանալ զանց առնել։ ը. Ոչ երկար դիմաց հաղորդ. կամ զ կին աղիքն որ պատահին բարձ բացել և ուռուցանել մի զինի մէջն։ բն. Կայմ։ ը. Աղիքն է ստամոքսն սիւնաձև կամ որ ի ծայրն սեանն է խառնեալ ձորն, որ պատ զէ զիսանէ։ բն. Ուռչացանել։ ը. Ընդարմանէ։ բն. Ընտանեք ձգտելակատանգն։ ը. Ընտանեք։ բն. Նետուցանել։ ը. Ու նետուցանեն նետն և դիտէ։ Նշ կամ նշանեն է նետին. բայ այնմ որ ասէ, գնացէք նետ մի՝ որ ուներ զդէտ կուրացուց նշանեն։ բն. Պատանդակին։ ը. Նետ Հապանեն է. զոր մեղայ ես անէն։ բն. Ի ուրեք առնէր։ ը. Նետ փայտեն է՝ յորոյ վերայ նետին է. և՝ի քիմն կից են՝ի մի ուռնան։ բն. Նետ միկն։ ը. Նետակ փայտեն է ու զ ղէնի ցցելոյ է. և կամ զդէնի առէ։ բն. Ի ուսոյ հի մանեն։ ը. Նետակ նետին՝

փոխեցին, այլ ոչ՝ ի վերոյ
ոչերոց ինքեցին։ բն. Ընդհա-
տակեան թիւն։ ծ. Օ՛ի ոչ
հատանել առն՝ ի տանէ՝ ի
չահան. այսինքն՝ ի վաճառ և՝
հիզ և՝ ի փոպատու՛ միոչի
են։ Ոչ խորհրդական է
թիւս երկատասան. ՚ի պար-
տուցն ժխտել տանէն սին-
չև ցայս՝ երկնեան առն է,
ըստ կենդանատեսակացն և
այլոցն. թէ արուներ՝ շատ
գտանեաս։ բն. Ոչատրին։
ծ. Ոչտէն այլոմ՚ի խոչէ
մեռցս մոչնիսա գատա-
տանին։ բն. Օ՛ոչին պար-
տուի յանձնել։ ծ. Ու-
շին՝ ՚ի ձեռն առի գիտըս
տակատ խորս չափել և զոր
քանն գտանել և կերեւոյթ
ածել, և պատեցայ զի ան
ոչինարել էր. այս է անպա
հասարել։ բն. Պատկանեալ։
ծ. Ոչնեալ և հատա-
տեալ։ բն. Ոսկեք ցանց։
ծ. Վոխանակ կենդանատե
ար ՚ի կերդէն ընդ-երկայն
բաշխել, ոսկեք ցանց բաշ
խին և գնան։ բն. Ոսպնա

նման թէ՝ զգեկաղ եւս զարկ
գանին և զգեկեզմանն։
Օ՛ի կիսոնին կենդանին էր
և կիսոնին ՚ի գերեզմանին։
և ես նայեցի ես առ տեսա՝
աղեստրին և այլ։ բն. Ոչ
ջերմ առակ և ոչ ցուրտ։
ծ. Վատչ և աղտատեղին
երկիր. այլ առ տեղւոյն յօ
հանեսա՝ 9։ բն. Ոչերկիս ա
տելի։ ծ. Ոչոչխարս՝ մոզքս,
և մատնեսա։ Ոչ գտանէր
երկիր զօրութեամբ հոգւոյս.
բանին, ցասմամբ, և ցան
կութ։ բն. Ոչ ոչ գիծ ա
հատուած։ ծ. Օ՛առնին
առն յետոյ՝ ՚ի ոչ գիծ առ
տեալ՝ կրկին շուք տայ քան
նին կատգաց։ բն. Ոչնա ոչ
առնիլ։ ծ. Ոչնիկ՝ յատկի
ոչիկն է. որ մզկնանն պա
տեալ է գհատն։ բն. Ոչ յա
երկանակ լինի։ ծ. Ե՛րդիկ
զգանին. զի այս ոսկ տուն
որ վերոգրեցաւ՝ յատուկ
բանգատուածոցին է։ բն.
Ոչնդին պատճառ։ ծ. Ոչ
նդին առնիլ, որ կերպին
առնին լինի. և ոչ ինչ զգալ

ՀաստատԹ ԵՒ ՀԱՍՏԱՏԵՑԱՒ ԶՆՈՒՆ ՅԱԿՈԲԻ ՈՐ ԵՂԵՒ ԻՍՐԱՅԷԼ ԱՆՈՒՆ ԱՍԱՑ ԱՍՏՈՒԱԾ ԱՌ ՅԱԿՈԲ ՅԱՆԿԱՐԴԱԿԱՆ Զ

ձանձրանալ ։ ժ ։ Ցորժամանակ
ի շնորհաբաշխել ես ածո-
ին՝ յորժամ մարդս զգայ
և մեղայ ասէ ։ ի ։ Հանգի
ոմն զբ կարող զերծել ։ ժ ։
Որ ինձն հին՝ կամելով էր
երկնից սեղանոյն ի առ-
նելն արիւնն ի ան-
նման արեամբ ։ զի յորժամ
ոմանք անդամոց սպանու-
ի և կամ այլ ինչ նման հանդիպէր
ի տանջանս դիմէր և զեղ
չինը սեղանոյն ընդունէր և
սրբէր ։ ի ։ Ա քար զամ-
բեան ։ ժ ։ Ոչ ձեռիւքով
գամեալ և զկոյտ ընդա-
գրեալ, այլ բնակեալ
և անկուած մանկ ի բանակին ։
և նա ջուտասնեակեան մին
որ ի Հնամեան յայտնեցաւ ։
և ապա ասաց թէ մեղայ ։
վ՚ որոյ անընդունելի եղև
և ոչ արդարացաւ ։ այլ մա
հացեալ ասելն կարծանե-
ցաւ ։ ի ։ Աստուած կիսանն
ժ ։ Յորժամ առաքեցաւ
յանդգնակցին կատարել
զմարդ և զաստուած, և նա
տեսեալ զարգաց ծագաւ ։
Ոտքս գէղեկ ի տես և ի

հասակ՝ խղճաց և ոչ ապաս-
այլ կենդանի եաձ առ սա-
մոէլ ։ և նա բարկացեալ
ապան ինա գամապանաւն ։
Ես յոտից զգայն ի ձոյ
անասնոցն անարի կացոյց՝
զայ չէր հրամայեալ այ և
մարգարէին՝ եա աստուած
մեղայ՝ և ոչ արդարացաւ ։
Ես այլ ոք ասաց առնել
աստուածոյ թէ՝ Ահա ինձ մին
եա երկից և մասունից զգա
տարգեն ։ և աստուած քենաց
մարգարէին ։ և մարգարէն
երկար բարկացաւ նմա՝ եա
մեղայ և ոչ արդարի ։
ի ։ Ոտքս սիմեանաւ ։
ժ ։ Ա զգեն մանկաց ,
երբ բանն արդիւնացաւ ,
ապա ասաց թէ՝ մեղայ ։ և
չընդունեցաւ ։ ի ։ Օձ
կրատա թեա հարացան ։
ժ ։ Ես ի քեզ մարբ՝ մե
ղայն զմարդն ի մեղաց՝ այ
աստուածն ։ թէ և այն ձեր,
և այս աշխատութիւն ։ ի ։
Ձեռն յոգի հարեալ ։ ժ ։
Ձեռն՝ բարկացեալ կամն
աստ ։ որով հարկանի հոգին

կանայց : ը . Ու մէկ լուի
բն . Օ ու գրուեցաւ հեշտա
մեղայ, զոր էի պատրաստ մեռնել
մեռնիլ զանց առնել զմահ
չդիշատակելը : ը . Ու
բն . Ա՛ն անկերտագրելին
զիս ամէնուս ծածկելն ար
գիւղ էի դէմ յանդիման ըլ
քեր տեսանել . և այսու
ուսուցչ վաստկեցաւ խոտո
կենց լինիլ քեզ, քան զամ
բախտաբեր՝ որ յաւետարանին
բն . Հոգւոյ հայրապետաց :
ը . Ու ասէ տպաւորեա՛ սիրտ
հոգւոցդ՝ զերդ տպիրտոց :
բն . Ա՛նդ տեսնես : ը .
Ա՛նդէնք անչնարհիւք՝ որ ը
մեռնս անցանեն : բն . Ու՛ղ
մեռնս անխոտոր : ը .
Ա՛ռնամ երանել յաւետ
քինոմ , և անխոտոր մը
նամ . Ի քանդամ խոնարհեցո՛ք
և ու կամ հաստատ :

Ա՛մէն ի բերդ Ա՛ր :
բն . Ո՛ անկերտագրելին
չդիշատակելը : ը . Ու ի՛
մեղայ տպաւորեա՛ սիրտ
զոր էի պատրաստ մեռնել
մեռնիլ զանց առնել զմահ
չդիշատակելը : ը . Ու
բն . Ո՛ ասէ տպաւորեա՛
տպիրտոց : ը . Ու
բն . Ա՛նդ տեսնես : ը .
Ա՛նդէնք անչնարհիւք՝ որ ը
մեռնս անցանեն : բն . Ու՛ղ
մեռնս անխոտոր : ը .
Ա՛ռնամ երանել յաւետ
քինոմ , և անխոտոր մը
նամ . Ի քանդամ խոնարհեցո՛ք
և ու կամ հաստատ :

Ա՛մէն ի բերդ Ա՛ր :

զանձն ի մահ մատնել. զի ոչ առաջ եկեալ
ինչ անթիւք են մեզ, և զոր ոչ զամենեսեան գիտ
յանձանձել կրցեալ, այլոցպէս
և մեզի զոյն՝ քեզ միայն է
գիտելի. նմանապէս և քոյդ
ոչխարաց անչափ է. ոչ և
զոր անուանիսն ես։ Եւ
Ինձ ինձ նախագրեալ հա
մարձ։ ճ. Ո՛չ միայն քան
զայս զոր ինձ ուսուցեր թո
ղուլ համառանալիքն է և
նմանիլ քեզ. այլ այժմ ա
ռաքել զաւանիլ զո թողու
թիւնդ առ քոյդ գիտելի։

Լ—ծ՚՚ Ի ԵՐԴ ՝Ւ՚՚։

Բան. Ի ադամանդիէ լինու. ճ.
Ո՛չ համառանալիքն է ասէ.
և այնպէս կամեսցաւ՝ թէ
և գիտելի շուտիւ ինչ.
ղե է զասէն. և թէ Ի մէջ
քարոզեցէք փոխանակ զըմ
մամբ Ի բառին՝ առաքել
պատուիրէ։ Ագոյդս այս
անձանձրոյթ։ ճ. Հոգին և
մարմինն կցորդ են միմեանց
և հարկաւոր բոլոր մարմինն
քարոզել ըստ կամաց

բան. (Ա)նմի՝ մի անբաժանելի՝ ե. Լոծին՝ անբաժանել և անտարհման թիւր. զի՝ ե գիրն երկայր է քան զերկուս կանիսն, և զերս՝ ին՝ նոյն նախ. որ ե միշտ. և անգի առնի ե սահման էին, և ան հաս թիւր ե ըստ սահմանին որոշ. և ոչ ունի կէտ սահման. այլ կայ անհ ե՝ ի հետզհետ տալիսն. ոչ կո ծնանի յոյնէ՝ որպ երկու՝ ի մէկն՝ և ջրա յերկուցն, և վեց յերկուց, և ութ՝ ի չորկուց, և տասն՝ ի հնգկուց. և առաւել զանձամն ունի վիճակ, և գ ժամանակագրի տանելի ե էն. Ոչ ին որ տան ե. բն. Զհաւասարեցեալս՝ ե. Ոչ ձևաւորեալքն՝ կանգնացն, այսպէս և երկրն առնելոյ էն՝ ի վեր գիւտց։

կիզմանի յաւէ հաւասարան տան Լանգքն։ բն. Կերպարած ։ ե. Նմանգած և կերպարած ։ բն. Ոչմպ լրիւագոյն ե. Ոչաւէ և մրիւագոյն ։

բն. (Ա)նմի՝ մի անբաժանելի ։ ե. Լոծին՝ անբաժանել և անտարհման թիւր. զի՝ ե գիրն երկայր է քան զերկուս կանիսն, և զերս՝ ին՝ նոյն նախ. որ ե միշտ. և անգի առնի ե սահման էին, և ան հաս թիւր ե ըստ սահմանին որոշ. և ոչ ունի կէտ սահման. այլ կայ անհ ե՝ ի հետզհետ տալիսն. ոչ կո ծնանի յոյնէ՝ որպ երկու՝ ի մէկն՝ և ջրա յերկուցն, և վեց յերկուց, և ութ՝ ի չորկուց, և տասն՝ ի հնգկուց. և առաւել զանձամն ունի վիճակ, և գ ժամանակագրի տանելի ե էն. Ոչ ին որ տան ե. բն. Զհաւասարեցեալս՝ ե. Ոչ ձևաւորեալքն՝ կանգնացն, այսպէս և երկրն առնելոյ էն՝ ի վեր գիւտց։

խոյց և առնէ արամ օդ հողոյ՝ զար ցանկութիւն։ բն. Հաստին վախճան ե. Հողն գ ժամանակագրելի է, և վախճի՝ ի հաստին. այսին քին՝ թէ չանան տրգիլ՝ ոչ կարեն ընդունել և անձն իշխանականին՝ ի մարդս՝ վախ չէ վայրապարշուք՝ ի ձգիս լոս հաստին այդ։ բն. Ընդ նախագահաւն առնեսվա րան։ ե. Նախագահաւն էն սահմանք մարմնոյս, որ ջրոս և ջնոգիս տրան՝ ի կորուստ, հինգ զգայուխս հարկաւ՝ ի հետ ե ձիս։ բն. Սահմանք երկու։ ե. Ալեհայ. զի զղջացուցն երկու կարծիս լինի. մի նոյ պատճառէ զա մեղ զաղ, և թէպէ ընդունել ըզ թողութիւն ա զղջմանն։ բն. Աշտարակք երկու։ ե. Ա՚՚ մոյ մեղաց՝ երկու յանդիմանու թի, առ և՝ հանդերձեալն։ բն. Ա՚թե զանկը երկու։ ե. Ա՚ստ յաւաչեան ծանրու ե մեղայն և խոնարհի, և անդ

Ի՛ր ընդ երէց ոմն։

բան ։ Ի՛նչպէս ։ ե ։ Ոմն ձանձն է որ առաջնորդին զբ լսելն է ։ և կամ սիմեան նմանին ։ բն ։ Նմանապէս ի հարմարագոյնն ։ ե ։ Յառաջ քինն ուզեն ։ այլ ընդ անկատ մնդմանին և նկուն հայցելոյ զերազրանքն քո ։ բն ։ Ոչ միայն գլորմանս յոյժ կերպարանն ։ ե ։ Յառաջ ոչ յերկիւղ եղեալ եմ զբ րեռ ի ծոցն, յոյժ ամենայն թէ ի միայն գլուխցայ և ընդ անառաջնոյ հանդերձեալ ։ բն ։ Ախորժեր ։ ե ։ Եր կո րանայ ի մէջ գտանելին ։ բն ։ Ի՛ր քեզ հայի առ ամէն առաքել ։ ե ։ Ասէ ես ասէ, Ի՛ր ասէր համբարձի զաշ խոյ ։ բն ։ Ասրանացին ։ ե ։ Ոչ պատուն հետացուցանէ զբարին ։

Ի՛ր ընդ երկ ։

բան ։ Ի՛ երկրորդին ասեն առաքեալ ։ ե ։ Ոչ առնէ ի՛ երկու եղև ի հոգոյ խաղայն ։

բն ։ Ի՛ երկրորդ ։ ե ։ Ոչ ամենայն ինչ ի մարդկանէ ։

նախանձաց զոր ետուր ինձ,
և ետեր մեզ անարժանու-
թեանե, մեզ զՏոգևարն ընդ
հեցեր։ Բն. Ի՞նչ գրաւ-
պերձու թեանդ լանջացան։ Ը.
Ռառաքեալքն վկայեն
զորեքկուսի սրբուհիսն՝
որ ծաղիկ կամ ոսկի։ Բն. Ի՞նչ
սոցա յարկ մոծից։ Ը.
Ոչխար ջառս՝ զորս սուրբ
դաստիարակ կոչեն։ Բն. Ո՞րքի
նակէ ժամանակ կորուսին։
Ը. Ով ասէ սուրբդան, ասի
վշտեցակ զաւառանեան ինձ,
և զժանիս սուիծոց խոր՛։
Ո՞ւմ ասեմս ասէ. որպէս հո-
վիւ մի որ թաւիշ ի քերթ-
ող սուիծոս սրբացաս է,
կամ բլթակ մի ականի։
Ո՞ւմ երեսիս ասէ, զերծա-
ցից զքեզ ի՛ձեռաց չարաց՝
և ի ժանդաց սպրեցու-ցից
զքեզ։ Բն. Ո՞ւրէդ վիպած
կասցաս։ Ը. Ով ասէ տրան
հզօրաստիս թէ՝ զոր օրինակ
վարձէ ըստ վաստակոց է,
նմանապէս և շնորհն ըստ
սոյն կշռի։ ըստ որում ասէ
սուրբն։ Ոչինչ տղորմէ ի

որ երբ սիպ և սեռասկ լսուէ
ամ աշխարհին. ոչ և սասց
ոյր, թէ ու՞ր և գարտղեսցի
սա՞ հոսպրոնս, և սյլն։ Բն.
Ո՞նիկաստերքն ի բանդա-
սանոց։ Ը. Ասդմանն որ
ասէ՝ իսէ մեղսա՞ղն մի՛օճ
ցէ։ Բն. Ո՞մարգարէքին
կերպարան։ Ը. Ով ոմանք
էսո զպոռնիկ կանոցս և
սրբեաց, նոյնպէս և սորին մեր
էսո զընտրեալ մեր և սրբ
քեաց։ Բն. Ո՞ղոսսո սո
սոքին։ Ը. Ո՞մարգարէքին
սասկէն՝ սո մեր քնսո՞ի
վերսարերեալ զինորհն։ Բն.
Ո՞ղ անսանսկան գարո՞ղն
Ը. Ո՞ր ասէ մարգարէն
ի գիմաց այ սո պոռնկեալ
ժողովրդն, ես եռսո՞ քեզ
գարի և սպուսի, գինի և
ձէթ և կոսո՞։ Բն. Ո՞նդ
զերծանն գիսաղսո՞ կոսո՞
էոյր։ Ը. Ո՞յս սպոսեսո՞
լեքն են, որ սոսց մրեցին
սո ժողովրդն, սոսց ըզ
կոսո՞ի ի գիսոյդ քոյ, և
զոսպոսոյնքսոս և զոյդն։
Վեհանսակ սյսոցիկ մարմ-

Հիմայ դասանոթեմ ասէ ։ բն ։ Ընդհանուր ըլլայ բանականաց ։ ք ։ Ո՞ւստի ծանիս քարոզն ասէ՝ թէ լուր ժողովրդոյն ։ քէ պիտի ազատիմք և դասանոթիք լինիլ ։ բն ։ Հիմնականաց ազգմանս ։ ք ։ Աիտու և հոգեաց ։ բն ։ Ասայ՝ թէ բանիցն ։ ք ։ Ո՞վ բանիցն՝ որ ուղ ասի հայր ։ բոյդ կուսածին մարմնոյն ասի ։ զի ասծոյ ինն հատուածք է երկիր անձանցն։ և անձն բանին մեռոյն էջ՝ թէ յարգանդ կուսին, և լուսոյ ոտիճ իւր մարմին ։ բն ։ Ինչո՞ւ և էքեսէ ։ ք ։ Որ ես ինքեան ։ զի նոյն՝ թէ կուսէն և ասծ, և մէջ մարդ մեռոյն՝ և ուղ՝ թէ կուսէն ։ բն ։ Ինչո՞ւ դասանոթ ։ ք ։ Որ մարդ ։ բն ։ Ընտանիս ։ ք ։ Որ դիմեմ ։ բն ։ Երկու օրինակս ։ ք ։ Որ ետուս երկու ։ շատ ժամ, հազիւ հատ ։ Ո՞վ մարգարէն հայեցեր յայ շար ժոլ երկրի և կրօտանոել զմարդիկ։ հազիւ ուժգին է՝ լանել և ցրուել զմարդիկ ։

Հատ ։ Ո՞ր ի վեր մեր ոգի յուսացաք ի քեզ ։ Ինչո՞ւ ասէ ։ յորում շատ բնոյցո՝ շատ սիրէ ։ բն ։ Ի՞ զ լոյծ մանուածած վերջնոմ։ ք ։ Ո՞մանուածած վերջնոմ՝ զանազանին խոր հուրդն ասէ՝ նախ քան լոզ հաստատել ջնջելն կամ լին ։ զոր լոյս մանուածած և հրեշն վարագոյր ասեն ։ բն ։ Հաղորդեալ կրկնեացն ։ ք ։ Ո՞վ սիրէ յայտ, որ մեր ոգի ի վեր հայեցայ ի լոյս ի հաստատց քոյ, ոչին լուսոյ զօրութի հրաշագործ ազգէ՝ մեռ, և յայտնի մտացս ։ և զայս պիտու ձանձրեմ որ խոս վոյ մտացս խոստացայ ։

Հատ ։ Ո՞ր ի վեր մեր ոգի յուսացաք ի քեզ ։ Ինչո՞ւ ասէ ։ յորում շատ բնոյցո՝ շատ սիրէ ։ բն ։ Ի՞ զ լոյծ մանուածած վերջնոմ։ ք ։ Ո՞մանուածած վերջնոմ՝ զանազանին խոր հուրդն ասէ՝ նախ քան լոզ հաստատել ջնջելն կամ լին ։ զոր լոյս մանուածած և հրեշն վարագոյր ասեն ։ բն ։ Հաղորդեալ կրկնեացն ։ ք ։ Ո՞վ սիրէ յայտ, որ մեր ոգի ի վեր հայեցայ ի լոյս ի հաստատց քոյ, ոչին լուսոյ զօրութի հրաշագործ ազգէ՝ մեռ, և յայտնի մտացս ։ և զայս պիտու ձանձրեմ որ խոս վոյ մտացս խոստացայ ։

Հատ ։ Ո՞ր ի վեր մեր ոգի յուսացաք ի քեզ ։ Ինչո՞ւ ասէ ։ յորում շատ բնոյցո՝ շատ սիրէ ։ բն ։ Ի՞ զ լոյծ մանուածած վերջնոմ։ ք ։ Ո՞մանուածած վերջնոմ՝ զանազանին խոր հուրդն ասէ՝ նախ քան լոզ հաստատել ջնջելն կամ լին ։ զոր լոյս մանուածած և հրեշն վարագոյր ասեն ։ բն ։ Հաղորդեալ կրկնեացն ։ ք ։ Ո՞վ սիրէ յայտ, որ մեր ոգի ի վեր հայեցայ ի լոյս ի հաստատց քոյ, ոչին լուսոյ զօրութի հրաշագործ ազգէ՝ մեռ, և յայտնի մտացս ։ և զայս պիտու ձանձրեմ որ խոս վոյ մտացս խոստացայ ։

Հոգիս իմ, ի ձեռս քո եմ ես ամենայն ժամ. ոչ մոռացայ զօրհնութիւնս քո, եւ զարդարութիւնս քո ոչ թողի. ոչ ապականեցաւ սիրտ իմ, եւ ոչ ետուր զիս ի ձեռս թշնամեաց իմոց. ոչ ոտք իմ կացին ի տեղի անարգութեան, եւ ոչ ես ի ժողովս ծաղկաց. ոչ նստայ ընդ ժողովս ամբարշտաց, եւ ոչ ընդ խորհուրդս անիրաւաց. ոչ ես ի ժողովս ազգաց, եւ ոչ ընդ ազգս ամբարշտ

Ի ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԶԱՔԱՐԻԱՅԻ ԱՎԵՏԱՐԱՆ

ԲԱՆ. Ընդէ՞ր ոչ ուրեք այլ։ ՀՈՎՀ. Զի ոչ ոք այլ կարէ ասել զայն, որ ես ասացի, եթէ ոչ ինքն Աստուած։ ԲԱՆ. Ո՞ր է ուրեմն Աստուածն։ ՀՈՎՀ. Ահա ի մէջ ձեր կայ, զոր դուք ոչ գիտէք։ ԲԱՆ. Ո՞ր է նա։ ՀՈՎՀ. Ոչ ես արժանի եմ զկօշիկն նորա լուծանել։

Ի ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԶԱՔԱՐԻԱՅԻ ԱՎԵՏԱՐԱՆ

ԲԱՆ. Ո՞ր է նա։ ՀՈՎՀ. Ես եմ ձայն մի որ աղաղակի յանապատի, ուղղեցէք զճանապարհ Տեառն, որպէս ասաց Եսայի մարգարէ։ ԲԱՆ. Եթէ ոչ դու ես Քրիստոս, ոչ Եղիա, ոչ մարգարէն, ընդէ՞ր մկրտես։ ՀՈՎՀ. Ես մկրտեմ ջրով, բայց ի մէջ ձեր կայ, զոր դուք ոչ գիտէք, նա է որ ինձ յետ գալոցն է, որ առաջի իմ եղեւ, զոր ես ոչ արժանի եմ լուծանել զկօշիկ ոտից նորա։ Զայս ի Բեթաբարա գետոյ անդրի Յորդանանու ասաց Յովհաննէս մկրտելով։

Ի ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԶԱՔԱՐԻԱՅԻ ԱՎԵՏԱՐԱՆ

ԲԱՆ. Ահա Գառն Աստուծոյ որ վերանայ զմեղս աշխարհի։ ՀՈՎՀ. Զայս ասացի վասն նորա, զի ինձ առաջի էր, քանզի նախ ինձ էր քան զիս։ Եւ ես ոչ ճանաչէի զնա, այլ զի յայտնեսցի Իսրայէլի, վասն այնորիկ եկի ես մկրտելով ջրով։ Եւ վկայեաց Յովհաննէս ասելով, եթէ տեսի զՀոգին իջանելով իբրեւ զաղաւնի յերկնից, եւ հանգեաւ ի վերայ նորա։ Եւ ես ոչ ճանաչէի զնա, բայց որ առաքեաց զիս մկրտել ջրով, նա ասաց ցիս, թէ ի զոր տեսանիցես զՀոգին իջանելով եւ հանգչելով ի վերայ նորա, նա է որ մկրտէ Հոգւով Սրբով։ Եւ ես տեսի եւ վկայեցի, եթէ նա է Որդի Աստուծոյ։

և ցաւոց։ բն. Ոչ հա-
տուլ։ բն. Անհա-
տուլ։ ք. Ծագ։
բն. Աչակատուհա կարմիր։
ք. Ոսկրին, պռունկ բեն
և այլք այսպիսիք, ոչ թէ
բնաւորականք էն, և կամ
գոյութեան պատճառք, այլ
հետևանիքն հարկին զայս
անկոխին գործել, և ազա-
հուէն զգուշանք. և այլ
նմանապէս. այլ ասեն թէ՝
կարկին գործեն զբաղկին։
բն. Յօրինակս երթիս։ ք.
Ամարտին, ի շունչ, և
յօգի։

(Լատ. ex, ճառին՝ լուծ
անել ոչ գոյ։ Ամանդի
պարզ է իմաստասիրողաց։
Լատ.) Նդ. Նախ հետևել
ՏԻՐ Ն՚Ե-ԼԵԱՆ ճառին՝
լուծանել ոչ կոյ յաշխարհ
պարզ գոլոյն։

Ն՚ԵՐ ԿԱՏԱՐԵՑ ԿՆ։

բն. Ն՚ԵՐԿԱՆԱՆ կրկնու-
կանոնեցէք։ ք. Ոչնչի ձև
յաւուրշաբաթեան, և ամենա
հնար և գործ ամ կարծուց
և ցաւոց։ բն. Ն՚ՀՈ գու-

Ն՚ԵՐ ԿԱՏԱՐԵՑ ԳՆ։

բն. Ն՚ԱՐԱՒԱՆ ՀՐԴԵՀ։
ք. Ա՚ԱՐԴԱՒ ԶՐԵՑԿՈՒՆ
որ ետուն ի նա գնատեան
թէ կէր և կու՛լ. և էր գէ
ընաւ կերակուր գիտացն՝ վայ
և աղէ։ բն. Ն՚ԱՐԱՒԱՄ ՍԱՀԱՑ
նային։ ք. Ն՚ԱՐԱՒԱՆ յաղթ
ասի, և սահմանին ՀՐԵՇՏ-
պիլ ներքուէն ի բառն ցա
ւոյն։ Ո՚ՄԱՆ ԱՍԵ ԱՐԱՒ ԹԷ
ներքին ասէ, և փոր
կուէն յաղթ. զի ամ ոք որ
ասացնապն էր ի բերանն հնար
թէ. և նման ասարանաց ի՚
խուռն է ընդ ասացնապին։

Ն՚ԵՐ ՆԱՀԱՐԱՐՔ ԳՆ։

բն. Ն՚ԱՀԱՐԱՐՔ։ ք. Ո՚ՐԻՆ

ա

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՄԱՏԹԷՈՍԻ։

Գլուխ ԺԸ։

Ա. Ասէ ցնոսա առակ մի՝ եթէ ոչ ոք կարէ ի վերայ հագի նորոյ կարել կտոր ի հնոյ, զի լցումն նորա առնու զհագն, եւ պատառ մեծ լինի։ Բ. Եւ ոչ արկանեն գինի նոր ի տիկս հին, զի պատռեսցին տիկքն, եւ գինին հեղցի, եւ տիկքն կորիցեն. այլ արկանեն գինի նոր ի տիկս նոր, եւ երկոքին պահեսցին։ Գ. Եւ ոչ ոք որ ուտիցէ հին, կամի նոր. զի ասէ՝ հինն քաղցր է։

Ի ՍԿԶԲԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉԻ։

Գլուխ Ա։

Ա. Ի սկզբանէ էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն։ Բ. Նա էր յսկզբանէ առ Աստուած։ Գ. Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ, եւ առանց նորա ոչ ինչ եղեւ, զոր եղեւ։ Դ. Յնմանէ կեանք էին, եւ կեանքն էին լոյս մարդկան։ Ե. Եւ լոյսն յխաւարի փայլէ, եւ խաւարն զնա ոչ ըմբռնեաց։ Զ. Եղեւ մարդ առաքեալ յԱստուծոյ, անուն նորա Յովհաննէս։ Է. Սա եկն ի վկայութիւն, զի վկայեսցէ վասն լուսոյն, զի ամենեքեան հաւատասցեն նովաւ։ Ը. Ոչ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն։ Թ. Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւորէ զամենայն մարդ եկեալ յաշխարհ։ Ժ. Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ։ ԺԱ. Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ոչ ընկալան։ ԺԲ. Որ ընկալան զնա, ետ նոցա զիշխանութիւն որդիք Աստուծոյ լինել հաւատացելոցն յանուն նորա։ ԺԳ. Որ ոչ յարեանց, եւ ոչ յարենէ մարմնոյ, եւ ոչ յակամայ կամաց այրոյ, այլ յԱստուծոյ ծնան։ ԺԴ. Եւ Բանն մարմին եղեւ, եւ բնակեաց ի մեզ, եւ տեսաք զփառս նորա, զփառս իբրեւ միածնի յհաւր, լի շնորհաւք եւ ճշմարտութեամբ։ ԺԵ. Յովհաննէս վկայէ վասն նորա, եւ աղաղակէ՝ եւ ասէ՝ Սա էր, զոր ասացի ես, եթէ որ յետ իմոյ գալոցն է, առաջի իմ եղեւ, զի նա էր յառաջագոյն քան զիս։ ԺԶ. Եւ յլիութենէ նորա մեք ամենեքեան առաք, եւ շնորհս ընդ շնորհս։ ԺԷ. Զի օրէնքն յՄովսիսէ տուաւ, շնորհն եւ ճշմարտութիւնն յՅիսուսէ Քրիստոսէ եղեւ։ ԺԸ. ԶԱստուած ոչ ոք երբէք ետես, միայն Միածինն Որդի, որ է յանդիման Հաւր, նա պատմեաց

ռեալ ի յոյս։ լծ. Ա՛ռնլ
առնլեն՝ հաստատուն մարդ
յուսով։ բն. Հաղերկրպա-
թեն։ լծ. Լ ապականից երդ։
բն. Լսելի մտաց։ լծ.
Լսելի մտաց։ բն. Ա՛ռնլ
մեզաւորին։ լծ. Ա՛ռնլ
ակն։ բն. Ո՛պարտու-
սակ։ լծ. Ո՛հանար մե-
ղացս։ բն. Ախտանձն։ լծ.
Լուսոյ առաքինք. որ ձանձ
րանայ լսելոյն։ բն. Ա՛պաքեն։
լծ. Ա՛նբան։ բն. Օդեցու
լծ. Ա՛ոից սանձս։ բն. Լ
սկզբնատառս սպասի նոսա։
լծ. Ար զղջացած ի սրտի
և սաց՝ երթայց առ հայրն
իմ ուսում էլի։

Լ—ծ՚՚ ԼԻՐ ԵՐԴ Ա՚Ր՚։

բն. Հրամայողաց զինս
ոգորմութեի։ լծ. Ա՛ոյգ ո-
գորմած լինձ և ոչ թէ երա-
ւմիք գասակով. այլ ձըշ
մարտապէս ողորմեա. որպէս
քան զառանին էրէց ողջոյն
աւագերուսաղէմ լինել պարտ
մեզ։ բն. Ա՛մօթասարտա զըզ
ջացեալ։ լծ. Ա՛մօթածի եր

ուրըզ՝ ի ձեռ հրեշտակին,
և ի տիպ աշտանակին. ըզձըր
բանն ի գլուխ ուներլով՝
առաքել զօրինակն քո և
զակզնաւորիչն մեծ։ բն.
Ա՛ղջին ձոխացար։ լծ. Ի՛զ
գոյատանօգել՝ օգնական քա
ղաքաւորեց, յօրինել սու
սամբզ զարձեաւ. և բազ
կզբզ զգործ. և կոչել ա՛ծ
կցորդ այ. ոյժինքն արարիչ։
բն. Ա՛ղերձակութեամբ քոմէ
առաւէ։ լծ. Ա՛ոյն ետ
քեզ զզգայուել, զի մի՛ որ
մնացեալ առաւէ ներքակին
անդառն մնասցէ. այլինքն
անկենդանել, կամ ներքա-
կան՝ ա՛ր մարմնոյն ասէ։
բն. Ա՛նտեսաւ խոհք սահման
նեալ։ լծ. Ըստ ձեռիկ օր ի տա
լին, նմանապէս և յօդուածք
մարդոյն։ Ա՛ոյլին ջրոց և
գանակաք, և մարդս ի ջրոց
առաքեցաք. երկուսեան ա
ւիւք և ձկամ անգամք. ելիցեն
օր շրջաքեսն, և ելիցեն
գգայարանքս։

Լ—ծ՚՚ ԼԻՐ ԵՐԴ Ա՚Ր՚։

բն. Ի՛ բազում կարկա

զչքո՛ւն առդմանդի վո՛ւ մը-
զուցն , և ապաչխարդի սա
բանիս զանգուածն լրա-
բե . Ո՛ւսումնական : ը ,
Ո՛ւնմանեցուած : բե . Ա՛խտրած :
ը . Գործիք գիւղատնտե-
ր կրացն գործանաց :
բե . Ո՛ւղիմն փիլոսոփայ :
ը . Ո՛ւ բառնական հա-
բեալ՝ կանգնեցին արձան
բեայ՝ ի փիլոսոփայ և երկիր
պագին : Ո՛ւմանք զերկ՝ ա-
ւեն պատկեր , և զփիլոսոփայ՝
առեղ . և այլք՝ զփիլոսոփայ
առեն պատկեր , և զերկ առ
ղն . ու մատուցին զոհս
ոգեկոչն նոցա , և կերպին զին
ոսկեղէն . վայ մահ ետ նոյ-
զի աստուածեցան բազումք .
լսա առդմանին ինչ՝ պիտի-
ցան նոքա ի բնէ գիւղոգիտ :
բե . Ո՛ւղիղ առեալ : ը .
Ո՛ւկնայի ամօթին առ ա-
ստուած՝ զոր բանդարձ մար-
գարէն պաշտէին : բե .
Ո՛ւ այս պայման բանիւ :
ը Ինձ զի վիճար ինչ առ
առդմանն և ցանկ խնամառու-
թիւնն առդմանի , և չառնի
զչքոյ խնամառութիւն նորա և
չյանձ յոտասցի , ոչ ինչ կո-
րիս ի նոցանէ չորհատար
սրտիդ : բե . Ո՛ւ մատեանս
քաղնոյիցն : ը . Ո՛ւնե-
գարձին , քարհանայքն ինձ
սեցան և գթեցին բանդա-
բանս վո՛ւ առդմանի , և շատ
վո՛ւ այլ իրի , և չէ այժմ ի
ինձէ , որ բանդարձ լինիմ պատ-
ճառիցն վո՛ւ գարձին առդմա-
նէ . այլ ուրիս ակրանացին
առ վո՛ւ զչքոյմանն առդմանի
բե . Ո՛ւխտիք հաստատ լի-
նացին : ը . Ո՛ւր փոյթ
Ո՛ւմեք առդմանի՝ յանդգնու-
թիւ գիւրոն առդմանէ առ .
և զնոմ լինել Ո՛ւհու զրօ և
անդադ առ : բե . Ո՛ւկնա-
յարատս պէտութիւնք : ը .
Ո՛ւր բոզք՝ ծաղրուրեն և
կատակեն զդէմս հաստատից :
բե . Ո՛ւմպահանջ : ը .
Ո՛ւրդնանդկնաց : բե .
Ո՛ւր զչքոյն յաստատուած :
ը . Ո՛ւմեանչն մեղաւորաց
յաստատուած կիրն և առդ
մանի՝ հաւ սեզոք և հաւ զչ
մանէ . Ո՛ւմանաւանդ յոյժ

մեղքին ընդ ձիմասրտելն
այլոյ և առնել ե ասի՝ մեղս
ի մէջ բանիս զեղծ
մեղքին ձիշտ։

Ա՚՚՚

ձեռաց ամբարչին տղայոց
թեռանն. թեթեւացընել ըզ
ծանր բեռն պարտուցն յան
ցանաց, ոչ և մարդիկք ձե
ռամբ ունին ի վայր ըզբեռն
իւր գարձեալ ասէ՝ ձեռն
ը՛ր բարկութ մին կիս, վա՛
խշոց մեզացն՝ ծանր առնե
լով ինձ զմեզս իմ քան զը
քաղաքե պարգեւս։

ՀԱՅ Ե ԵՐԴ ՀԱՅ։

բան. Ի՞նչ պատասխան պա՛շ
տի։ լծ. Ո՛ւր էս մեր մեղք
և անէծք կոչեցաւ։ բն.
Աւրտան հին։ լծ. Ո՛տղը
մանկ ասացեալ, թէ մի՛ նըս
տիր յատաղին բարձին. կամ
զգաւթիճն որ ասէ, ոչ նըս
տայց ես յամբոխս նանրաց։
բն. Ո՞րդ՝ թէ ես և թէ
նա։ լծ. Ո՞չ կրնքէն՝ թէ ես
և թէ ան ոչ ընկալեալ ըզ
հոգեւոր խրատս Տանէարտ
զացն՝ ձեռադրելոք ի տէրն,
որ առաց՝ բանալեաւ ի վէր
մատիր. և զերծանելոք ի
բանբասանաց մարգարէին
թէ՝ մի՛ կիս մերձենար զի

նաց։ լծ. Ո՞կրտումն է
որ միանգամ է և անփոխա
դարձ։ բն. Օձայս տուր
ընդհաց։ լծ. Ո՞թողու
մեղացն ասէ, զոր զերկիւղն
երկնային և զոր զերկիւղս
երկրայնոցն վայելուչ և
պատեհական։ բն. Ուղիղ
ձեռաւ։ լծ. Ձգեալ՝ ուղիղ
յանձն ելեալ զի ի քաւեցին
Հանդերձս, և յորոյիին ա
ռանձ երեսիս զոր ի մեր
առնէին։ զի ի միոյն ա
բարիչ միոյն Հանդերձս, իսկ
ի միւսոյն առնել կոչմունն
պիտին՝ պարիչ և երեսս
առեալ։ բն. Ինչ մեղաց
չարն։ լծ. Ո՛ թշուառու
գառնամ և ծանրանամ ձեռն
ձս միս, զոր ինչ մեղաց
նամ և ծանրանամ ձեռն ձս
միս։ այլ զմարդոյ զքաղքե
թէ այլոյդ պարգեաց, որ ե
ղծեալ։ Ի՞նչ գործեալ
պատճառ իմանալոյ զմեռանի
(լէ·2)

նամարտութիւն։ լծ. Ինչու
կան մեղք ասէ զայն, որ
յիշատակին զատս առնեն.
և այնպիսին մահապարտ է՝
անբարեխօս. այլ և մնաս-
ուկ էր։ Ինչ կամ զայն ասէ՝
որ զպատկեր հարկաւոր իմն՝
հայեցեալ ձուլեաց ի քարայս։
բն. Վնասակար ասէին։
լծ. Վնասուն ոչինչ էր բուզ
և պառնիկ, գայլ և զայլեր-
քան զայս կամայս. և բազում
պաշտօնատարս ապար եւր՝
վա՛ ասելոցն է. և այնքան՝
ոչինչ զի չեռ սասականն՝
զամօթոյ պատկեր պղծոյն
քեւոնայ՝ ձուլեաց մանասէ
և կանգնեաց ի չորս գեմս
աբ տաճարին։ Օ՛ի յամէն
գրան ընդ որ և մտանիցեն
ի տաճարն՝ երկրպագուիք
առջէ. և այն էր պատկեր,
այսինքն՝ օրինակ աստեղա-
ծոյն և պղծոյն սնապատիւ՝
որ յապստից ընկերաց էր. զոր
ետես գանիէլ։ զի անգիտան
գաւերն ցուցանէ. որ եղև
եղէ՛ի յամուրս գերութեն
անտոհմոյ և սխրատի։

Ի ՏԵՐ

Նեմրովդ ասէ զայն, զի
մեծ և սպարապետ գրէ՝ ըստ
ասացեալն է ընդ յօշմանոս։
Ինչ կամ զայն ասէ, թէ մեծ
և սպարապետ գրէ՝ թէ
առաջ մարդ եղև։ Կամ զմի
զայն ասէ, թէ այնքան զնդ
ծայր որ ինքն չկոյր իմ ըս-
բեւոն։

Ի ՏԵՐ

բն. Օ՛ չբնականն վերս

ԲԱՆ. Ալիքին ընդ միոյ կա
ձեցար: ՀՐ. Ընդ միոյ իմոյ
ողբամբ՝ ալիքին շնորհեա.
առ գնարժ թանապատին, և
անդ զկնդիպանն յանխոնարհ
կամս: ԲԱ. Անգուսան
զնուա: ՀՐ. Հրճուի ընդ
նորա համբառնալ. զանգուսա
շնորհն որ ի հնումն էրբեք
ընդ լուսաւորչին և ընդ այս
առաքեալին ընդ սուրբ Թա
գին շնորհալյն շնորհեցան, ի
նորումս իւր իսկ սուրբումն
և ինձ ընդ նմին՝ բազում և
արձակեցեր զշնորհս լոյս
և պայծառս: Ո՚վ ի՚նչ
նուէն ընդառաջեր Թագա
ւիքն, և՚ի նորումն՝ ընդար
ձակ. զոր հաւա զոյս առա
ւին և ևհյաս Թագաւիք. և
հա այժմ ընդ նմին: ԲԱ.
Ո՚ր ընդ մէջ իմն մնասս
էարզ: ՀՐ. Ոչխս աւետա
էար ինձ յիշատակս՝ ի նորա
ինէնց պարգեւաց՝ ի մարգա
րէական մարգարէիցն՝ ընդ
մէջ իմն ածելն մնասաւար
ատելոյ դարձեալ՝ ա՚ռ
և հա առ ձեզ: Ո՚նորս ի
հինակելով. որ մեզ լինել
լոյս էր գառնալ՝ ի նա հա
էառել, և նա՝ ի մեզ գէ
թառ և ախոյէ: ԲԱ. Ո՚շեր
թառնա մեր ձայնիւ: ՀՐ.
Որ ատեն՝ հնչեր մեր որ
յերկինս: Ա՚յն կամ թէ՝ Թա
գեալ լոյսին քեզ մեզ էր:
Ո՚նոյն և արդ ամ քահա
նայ ատ. և կամ զէտ թէ
պատարագին ատ, այս է
մատուցին իմ: ԲԱ. Ո՚հատորն ե
ՀՐ. Ո՚յժ լինիցէ՝ ի լոյս
խառնելով զայս կատարեալ
խառնուածս՝ օրհնելն ոչ
ունիմ:

ԲԱՆ. Ալարծին՝ քեզ հնաս
նուաւք: ՀՐ. Ոչ պատկան
երկիցեմի: և լոյծն պինդ,
ոսկի ծանր և յարդաւանան:
Ձուրկն՝ ցօղ, ոչ երկար մնան
կանգնի. և անհրեշն՝ բաց,
ոչ առաջանի: ԲԱ. Ո՚ընդ
բառնա: ՀՐ. Ոչ ատ կա
րօղ է ոչ՝ ի քարտանց յոր
ընացանել ոգիս սրբոյն:

թեամբք։ Իմ թշնամութ-
եան մասն

զոհասեղանդ զինս ։ զի ես՝
գոհ եմ. և գոհ՝ ես ես՝
ինձ. և ես իմ գոհ մա-
տուցանիմ , և քեզ՝ ես պա-
տարագ ։ Բն . Ո՞ւր կիմա-
նան յանցաւորապէս ։ Լ .
Ո՛ւռ որ զուարթ՝ կիմա ա-
նուն մեռանիմ յանցաւորա
պէս , ոյզ թէ կամաւ ընդ-
քեզ՝ ես մեռանիմ։ Բն . Ո՞ւ
աղքատ ։ Լ . Ո՞ւ որ ոչ
աղքատ ոչնպէս ասէր , որ
անչափապէս ընչից, մեծ
և անկշռելի առ սմին քան
նէր և ասէր՝ առ պետդին
մատուցանէ և անչափապէս
անձին։ Ո՞չ՝ ծաղրեցեր
անձին քոյ գնէր . և մեղա-
ցեալն ոչ յարմարի քեզ մատ
նեցին։ կամ թէ՝ անչափապէս
բանս ասէր։ Ո՞չ այնէ զոր
ասէր , հաճասամ զիմաս
և զերկմանիսն՝ ի միասա-
կէ մատոն քեզ , այսինքն՝ ի
պատարագէն առաւել ընդ
դոնիլ՝ քան թէ մատուցա
առնել խոկ , և կամ այլ ա-
ղաքինութ . այս է ուղղու-
թեամբք։ Իմ թշնամութ-
եան մասն

զոհասեղանդ զինս ։ զի ես՝
գոհ եմ. և գոհ՝ ես ես՝
ինձ. և ես իմ գոհ մա-
տուցանիմ , և քեզ՝ ես պա-
տարագ ։ Բն . Ո՞ւր կիմա-
նան յանցաւորապէս ։ Լ .
Ո՛ւռ որ զուարթ՝ կիմա ա-
նուն մեռանիմ յանցաւորա
պէս , ոյզ թէ կամաւ ընդ-
քեզ՝ ես մեռանիմ։ Բն . Ո՞ւ
աղքատ ։ Լ . Ո՞ւ որ ոչ
աղքատ ոչնպէս ասէր , որ
անչափապէս ընչից, մեծ
և անկշռելի առ սմին քան
նէր և ասէր՝ առ պետդին
մատուցանէ և անչափապէս
անձին։ Ո՞չ՝ ծաղրեցեր
անձին քոյ գնէր . և մեղա-
ցեալն ոչ յարմարի քեզ մատ
նեցին։ կամ թէ՝ անչափապէս
բանս ասէր։ Ո՞չ այնէ զոր
ասէր , հաճասամ զիմաս
և զերկմանիսն՝ ի միասա-
կէ մատոն քեզ , այսինքն՝ ի
պատարագէն առաւել ընդ
դոնիլ՝ քան թէ մատուցա
առնել խոկ , և կամ այլ ա-
ղաքինութ . այս է ուղղու-

մարմինս որ ուղղէ վախ
ճանեւով չէ հասեսար, այլ
եւ ոչ մարթիցես կասս
բնաւին՝ այն ժամանդն որ ի
հաղորդուիս քո մարմնոյդ
լինիս ։ Օ անձառութիւն խոր
հրդոյս զոր ես ասէ այսո
ւեւիցէ՝ որ զինեմ ասէ ։ Նչ
թէ եւ մաքուր ոչ ես անձամբ՝
առանց պատարագի չէ՛ կա
տարեալ ։ Նչ այնպէս յո
այլ աղաչեմն թէ մեղաւո
րիս մասին կրկին մատու
ցանէ բաժին՝ քան մաքրոյն ։
ԷՆ ։ Արդ այն թէ՝ ես կինքն
երկեր ձգնարանիս ։ ՃՆ ։
Նայսինքն մեղաւոր ։ Նչ
զինս զատանայի՛ ը քոմէ
հաղորդե խառնեալ՝ այս
տարածել ի նիւթ զանգ
ւածոյ ։ Նայսինքն նիւթա
կան մարմնովդ ։ ԷՆ ։ Նյդ
հրնարտաւոր ասաս ։ ՃՆ ։
Օ այս պէս ողբալոյն ասէ ։
Ի վեր ցուցանելով ճնարդ
դութ քոյոյ եղեալ քան զդ
վայելուն արեամբ կատա
րեալ ։ Ցուսոյ օրինակ
տէր յարգասդրեալ զերկ
նից ի վեր՝ այսմ փրկու
նոյդ մարմնոյ եւ արեան տուն.
այսինքն թէ՝ այս ի վեր է
քան զքոյոյ թէ ընդունիլ
եւ թաղթելիս ի շնորհս ։
Այդ թէ զայս բանականս հա
մարեր եւ ասէր այնպէս ,
քոյոյ թէ քան զմարդկա
սէր եւ զառաքինութիւն ։
ԷՆ ։ Տուր խոցէցայս ։ ՃՆ ։
Օ սիրելի՛ հաւս՝ ազէր
անկան բանիւ խօսէր ։ և
ապա ի մէջ էած զողոր
ղին բան սիրելի ցայժմ , և
արդ սկսանի դարձեալ յա
ղաչանսն ։ ԷՆ ։ Նշմարիտ
և անխարէբ լիս ։ ՃՆ ։ Նա մեծ
հանդիսէ զհիշատակ մահուն
քո քան զքոյոյ թէ և զա
ղաղութիւն , նայ ես ասեմ
քոյոյ թէ ի մեղացեալս բնա
կիս զես , այլ ի նոսա ։ ԷՆ ։
Նաս ապրեցու սերմանն ։
ՃՆ ։ Նաս հարոյ սերմանն ,
ոչ ասէ պօղոս՝ զինչ սեր
մանէ ոք՝ զինչ և հնձէ ։ և
որ սերմանէ ի մարմինն՝ ի
մարմնոյ սեռոյ հնձէ զապա

խաւս, որ առջև և առնիւթ
արդիւ առէ զինու։ բն. Ա՛ն
մարտուԹիւս առէլ ։ չ.
Կան զօրինակդ զոր առցի
ես ՁմարտուԹիւս օրինակին՝
առելի եմ առաւել ։

Ի՛՛ն՛՛ ՅԵ ԵՐԴ Կ՛Ո՛Ւ։

բն. Կաւազանաւորդ
Յովհան։ չ. Կաւազանաւորդ
գաւազանաւորդ վերակացու
լինի կուսիւ գնու։ բն. Կրա
ւուն գրեմ։ չ. Ա՛ղ Թէ
ոչ գոյ ինձ հաւատար Ի քա
րոզս. ես սիրոյն ԵղՅանէլի
գուն ոչՅոց մեզ ինչ. որ Թէ
Նորա աւուանաւք եղեն, և
անիծեցի. Կամ զայրացու
ցին, և հարկ ։ բն. Օ՛ըմ
բաղձ ։ չ. Հրամանաւք,
ժողովուք, զոր ժողեցայ Ի
կերկիր. և զոչս Ի գլուխն
քոյ ոչ ետու ըստ խոստմանցն
բանի. Ա՛յլ ընկալայ առաքե
ալս։ Կամ ասէ զնոսա առ
նուին Ի միմեանց ոչ, Ա՛յլ
լինիք ընդոծս Ի մէջ ձորոց ։
Կ՛ասին՝ Թէ ոչ գոյ ինձ
և ներքոյ եմ, բայց յորժամ

լուցիկ հրոյ ։ բն. Կ՛ըսց
ուածոյն ։ չ. Օ՛ր ձուա
գայիք արեգական՝ և մար
սին և արիւն ՅոՅ. և մեղա
ցելոցն՝ նախ քան զբաւել
ընդունելի մերձենալ՝ ոչ
ընդունի զօրու, այլ հի
ւանդանոց. բայց այնմ, ա՛ն
այսորիկ իսկ են Ի ձեզ բա
զում հիւանդք և ախտա
ժէտք ։

Ի՛՛ն՛՛ ՅԵ ԵՐԴ Կ՛Ո՛Ւ։

բն. Կ՛ասեղք ցնդին և
կամ զուանդին ։ չ. Կ՛ըմ
գանն և լուսին. որ Ի ժա
մանակի՝ Հանդէպ միմեանց
լինին, և երկրին բաժանին.
Նմանապէս և ամ մերոյս
կոյնք։ բն. Կոյզ և առնի
բոյս ։ չ. Կոզ կանայք Է ին
կերգնատուս՝ որոնք Նախա
ոչ գիտէր մարգարէն եղե
կին. Նախ Թէ՝ ասիւ ոչ
Է ին ազէլ խոսակուԹ այդ
ոտ. այսինքն՝ անժամ ձը
նընդՅէմն, որ Է ՛լիժանին.
անՅոս Ի ծնանել անլեայ
և անոտ. և այս կրկին Նա

թիւն ի միրան է, և առաջ
ջուխն ի լեարդն. այիտ ին
կերկամուխն, և խմոր
առին յաղեղն։ այլ բանն
ի միտն. խօսքն ի լեզուն.
հաւն ի բերանն. առաւին
ի աչքն. լուրն ի ականջն.
հառն ի քիթն. արձակառն
ի ձեռն. գնացն ի յոտն։
բն. Ովնակառն անունէ ե
ծ. Ուխտաւորքն, որք ի
հինն մատչին գաւառիս
ձեռն առնլի խորանին։

Ի՝՝ծ՝՝ ՅԿ ԵՐԵՔ Գ՝՝Ի՝՝

բն. Ի՝՝մանալ։ ծ. Ի ստուգութիւն. եւ ասա և
անդ գնդեալ և քարշեալ
և գրաւեալ։ բն. Ովանալ
մանն ինձ կամս։ ծ. Ու
մեղուցելոցն խոց և արո՝
մեղուցեալն ապաշխարութիւն
և ծառս ի հայցելոյն, և այն
անուանեն եր ինձ. զի տեսայ
եմ. իսկ զո ընտանի բարե
բարուեդ զքեզ առաքել
պատուհ ծառայ։

ըստ գործոց հատուցանելոյ։
ի կերկրաւորս առնլոցս
հաւատարիմ ոգիս զոր ես ա
ծեմ ի վերայ. ոչ զլուխ
զնեն, և գնացան անդրեն
առաջայ. և ոչ գնահատան
քարոզս իսկզնեան երկեր
վին, և գայլն ամ. ծոյլ լոզ
մունն յաճախեսցեն։ Ի՝՝ մէ
պաս ի գիմաց իւր առեալ
ասէ, ո յարիցէ և հաւա
տարեացն ինձ ի գործս։
բն. Ի՝՝մատակն ոսկեայ։
լ՝՝ծ. Պղատոնի, որ առաջ
զմունն կար՝ ոչ գիտացն
գնաւ։ ոչ ասէ, մունչ գիտե
լի կամելոյ է, և մունչ անգի
տելի՝ մունչ է. առաքեաց ա
ւէ՝ մունչ մեղաւորին չար է։

Ի՝՝ծ՝՝ Ե ԻՐԵՔ Գ՝՝Ի՝՝

բն. Ի՝՝ոյն երկրին վրայ
մանան։ ծ. Ասլան և երկրն
որ են պատճառք կենդա
նեաց մարդկան՝ կամ ո
րոց են առ ի զգալ զցաւս հո
գւոյն. իսկ քաղցրն ոչինչ
ոյլ իմանայ։ Ովն ի կայ
մունն՝ կենդանու

յանձին վաստհուէ զձեռն հարիչ և ոչ ի բո ընդհատ մուռանայ զակատուէ բնու թեն թէ մեղանչական է ։

Ա այլոց առ մեղաւորն անթիւ են առեղծուածք բա նից ի գիրս սրբս , որ ցուցա նեն զչովուի ողորմած քոյ · իսկ առ արդարն լը ռեալ են զբո անքննին և զհասուր խնամոց գովու թեամբ հոգալոյ ։

Ի ՚ի՚ Կ ԵՐԳ ՚Ա՚ ։

Բան · ՚Ի Ճշմարիտն առակ ։ Ը · Ասացին մեղաւորքին առ ձա · իսկ դա ընդէր բնաւ արասես ։ Բն · ՚Ի շեղ ջերցին արուստուց ։ Ը · ՚Ի բառնոց կրասմբէ ինձ բանիցն՝ որ արուստուց ար ժանի եմ՝ զմին բառնալոյն յիշել ։ Բն · Ի ոմն մարդ աղեացն արկածից ։ Ը · Ո ղջունն և ողորմելին՝ բառնէ՛ զի՛ ընդունելոյ հոգացն որ յա ղէք մատցն է ։ Բն · Ի նոյ առն կենդանեաց՝ ի մէջ դալարոց ։ Ը · Ի արդ ես՝

Ի ՚ի՚ Ե ԵՐԳ ՚Ա՚ ։

Բան · Ի ստ ձայնին դառնթի և բատ մռնչէսի ։ Ը · Ի և կարգեցին քահանայքն օրհնել զժողովուրդն ասե լով , ած ողորմեացի ձեզ և օրհնեացէ զձեզ · զայս մով սէս կանոնեաց՝ և դառնթի շրջեաց ասելով , ած ողոր մեա մեզ և օրհնեա զմեզ ։ Բն · Ջեռնէրէց սկզբնա ւոր ։ Ը · Ո զառաքինն ապատանի յի՝ նա էած , և ապա այլքն համարձակեցին Բն · Ո ստուկ ։ Ը · Ասէր զի և խաղաղասիրն անուն է Ո մի մինչ անկեալ էր ի մա հինն էր ամ , աղաղակէր թէ ոչ գոք ունիմ որ ած զիս յաւազանն ։ Բն · Ի նեն գիրք ։ Ը · Ի մեռայն ած շունչ գիրք ասեն , որ զո ղորմութիւդ և գնեղոյսն քո քարոզին ։

Ի ՚ի՚ Զ ԵՐԳ ՚Ա՚ ։

Բն · Ը ընտեսս քոյ ։ Ը · Ի՚չ մռռանայ թէ ոսկոր է և գիւրաբեկելի ։ իսկ միւսն

Ա--ի՛ կամ ե՛րկ գ՛ա՛ր։

բա՛ն. Ա՛մենի՛ մի պղտոր։ ծ. Ա՛րտա՛ս տրտում ա՛ր եր և պա՛ղ, և ի՛մա թէ լինի՛ եղբա՛ր, և ա՛յն ա՛ճապարա՛ճանա՛թէ և ա՛յլով ախտի՛ պղտորեա՛լ։ բն. Ա՛կզբնա՛ ա՛ռյն նախադա՛յնեա՛լ։ ծ. Ա՛կզբանէ ա՛ռյնասո՛խս մինչ՛ի կատարումն գո՛րծք են անքի՛ն։ Տէ՛ր ի՛ր ձեռքի՛ զիս, ի՛ միա՛ առա՛ւօտ և ծա՛նեար, և այլն։ բն. Օ՛դարգ բանին։ ծ. Ա՛զգեցի՛ զոգա՛ս ո՛ր՝ մինչ՛ զգեա՛լին է՛ զա՛ւրանա՛լին ա՛ս։ Վա՛յնէ ա՛ր զիս՝ ո՛վ մերկե՛ զիս. և զգե՛ա՛ մեզ՝ ա՛ռա՛ւ առա՛ւել։ բն. Ա՛ զգեա՛լ գլխո՛վ լռին գլո՛ց։ ծ. Ա՛ մերկին կա՛ռնա և կ՛ասի՛ վրա՛ զկա՛ռա՛ցա՛ն ա՛ր զգեա՛ց և մեղա՛ւորացն ա՛ս. ո՛ր ի՛ կատարած ի՛ աւե՛տ լինելոյ է։

Ա--ի՛ կա՛ւ եր գ՛ա՛ր։

բա՛ն. Ա՛ղկեա՛ց բնա՛ւթ։ ծ. Ա՛ղբիւրք ա՛ղբեր ա՛ղբեր ա՛ղբեր

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆՈՅՆ ԱՐՔԱՅԻՆ ՏՈՀՄԷ

ԳԼՈՒԽ Ա.

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆ ՆԱՀԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ ՄԵԾԻ ՏՈՀՄԱՅՆ ՆԱՀԱՊԵՏԱՑ ՈՐ ԵՂԵՆ ԱՆՈՒՆՔ ԵՒ ՈՐՔԱՆ ՀԱՐՍՔ ՆՈՑԱ ԵՒ ՈՐՔԱՆ ՀԱՐՍՔ ՆՈՑԱ ԵՒ ՈՐՔԱՆ ՀԱՐՍՔ ՆՈՑԱ

Ի սկզբան արքայութեան Հայոց Մեծի տոհմին Նահապետաց որ եղեն անուանք եւ որքան հարսք նոցա եւ որքան հարսք նոցա եւ որքան հարսք նոցա

Ի սկզբան արքայութեան Հայոց Մեծի տոհմին Նահապետաց որ եղեն անուանք եւ որքան հարսք նոցա եւ որքան հարսք նոցա եւ որքան հարսք նոցա

Ի սկզբան արքայութեան Հայոց Մեծի տոհմին Նահապետաց որ եղեն անուանք եւ որքան հարսք նոցա եւ որքան հարսք նոցա եւ որքան հարսք նոցա

Ի սկզբան արքայութեան Հայոց Մեծի տոհմին Նահապետաց որ եղեն անուանք եւ որքան հարսք նոցա եւ որքան հարսք նոցա եւ որքան հարսք նոցա

Ի սկզբան արքայութեան Հայոց Մեծի տոհմին Նահապետաց որ եղեն անուանք եւ որքան հարսք նոցա եւ որքան հարսք նոցա եւ որքան հարսք նոցա

Ի սկզբան արքայութեան Հայոց Մեծի տոհմին Նահապետաց որ եղեն անուանք եւ որքան հարսք նոցա եւ որքան հարսք նոցա եւ որքան հարսք նոցա

եր[illegible]անկու[illegible]ե ։ ը ։ Այլ ասէ
յոբ, որ արար զմեծամեծս
և զխուսափելիս և զհրաշա-
կերտս ։ բն ։ Ո՞չ հայեսցի
մեզո՞ վիրկանակ ։ ը ։
Ո՞ խաղն և զբազարանն ։
զի նոքա վիրգին ասէ բժշկիչ
ցաք ։

‖ [illegible]ե ջինէ ասէ՝ ինչ ես-
ա՞ ասէ, Ո՞ մարդ՝ ընդդէմ ,
և այլն. Եւնին ը-ծ-ե-ա-լ է ։

[illegible]՝՝ կէ երդ ՚Ա՚։

բառն ։ Ո՞ զգուշացար վիրգին
խոսասոս՞ անայլայլական ։
ը ։ Ո՞յ փոխեցեր ինձ յոր
գծուական բանին՝ ՚ի հան-
դէն առաքեսուէ , և ես
խնդուք յանձն ոչ առի ։
զողբալեանն առացեր զասան
և զագաւնալիսն գեհենին՝
և ես ոչ կոծեցայ ։ [illegible]ե որ-
դեգրեալքն ընդհօք՝ ոչ
գովեսցի զնէ , կրկին վիշտն քո ասդա-
քոնէզ ՚ի վէր իմ այնու , զի
ինքեանք անզգոյ ճեպին
՚ի հրամանս քո ։ զի ինձ և
նոյ հաւասար վոխեցեր և

ես ոչ լսայ ։ բն ։ Ո՞զգիս ըզ
աղբամէց ։ ը ։ Այլ զինակ
դեռացուցն , զբարեկեցոցն ,
և զպարսիցն , զոր բարձրա-
ցուցեր և խոնարհեցուցեր ։
բն ։ Ո՞ օրինակ նմին , ը ։
Այլ ասէ հոգի , ոչ պատ-
ասեցէ ձեզ թէ հուր բոր-
բոքեալ կայ ։ բն ։ Արկին
կատոյն ։ ը ։ Այլ ասաց ե-
զիա խրատելի . ընդդէմ կա-
ցեալ յերկիւղ կացին . քէ
բանիւղ է ասէ, գնացէ՛ք ըզ
հետ նոր . և թէ ոչ՝ գնա-
ցէ՛ք ընդ հետ նոր ։ բն ։ Անդիմ
զմոլեաս ։ ը ։ Ո՞եծասան
առակն է որ ասաց , առա-
քեա զառաքեսս , և այլն ։
որ մանանեղէն յորմարէ ՚ի
վերայ հինգ զգայութեց ։
որ յղփացեալ ակն տես-
նէ զաղբատան և ոչ տղբսի՝
և բերանոքն ոչ խօսի քաղց
րութիւն ։ ունկն ոչ լսէ ախտ
ժէտով զաղերան , և այլն ։

[illegible]՝՝ կէ երդ ՚Ա՚։

բառն ։ Ո՞տակիցիս ։ ը ։
Արեղաւ է , որ գաւառ է

խնամասիրութ և երկիր սին պատրաստ : Այլոյ վատթար ասէ , և մարդկին խնամասէր , որ մեծ բարեբախտութեան խնամասէրն , և ես՝ բան անպատրաստ եմ առ ամենեցն և ոչ ընխնամասէր :

Ի--ծ'' կէ երբ ''ով'' :

բան . Պատրաստ կենդանի նշանակ : ծ . Հոգին անապական է և գրասական յա բան : Կամ զգիրքս ասէ՝ որ թէ և ես մեռանիմ և ապականիմ , բայց գրոյս որ խոսում է մեզ և գոհանութիւն յաճ , միայ երկրի անապական և միշտ աղաղակէ ընդ իմ : բն . Ողջոյն : ծ . Երկրորդութիւն այն որ պատուել է զնոյն ինքն . և ոչ նոյնպէս յարմարի բան և ձայն , նմանութիւն և խաչիդ կիրք օժանդակել ինձ յաղթութեան : բն . Ինչ առնեմ յոռութիւ : ծ . Յարդ և արուեստ պատճառ ասէ : բն . Իպատճառս ազգականաց : ծ . Ընդ

կանն՝ քաղցր ասէ . և ասէ ոմն ցանկալիութեան խաչիդ քաղցր թըմբէ . զի խաղաղ զանգամն :

Ի--ծ'' կէ երբ ''ով'' :

բան . Պատրաստ : ծ . Ընդհանրական ասէ որ զծաղիկն ինծայրս առնէ . որպէս մատուցն և սինձն : Ընդ գայթակղութիւ մի խրնծոյ կոչ վարշտաս որ մանրագոյն ասի , կարմիր և անուշահոտ . ուստի քաղցեաց ոտքեն : բն . Ընդ ընտրեալ : ծ . Ծաղկեալ և ի վայր թափեալ :

Ի--ծ'' կէ երբ ''ով'' :

բան . Ընդարմատիք Ջրոյց : ծ . Ի ապականացն Ջրոյք : բն . Ուռն գաւազան : ծ . Ովկիանոսատարած ասէ՝ զոր մտիքն զօր մեծ կոչեն , թէ և անդքն և ոչ ինչ երևին . որպէս ժանիկն և թրմոտքն : կամ զհարատեւն ասէ , որ բուռն էր և վի-

ասելս : ը . Ի հրէից
բարձրացուցանեմ զբանս ,
և փոխեմ ի բերան առեալս .
ի նահապետս , ի մարգարէս ,
և յառաքեալս . զոր ասէ ա-
նուրանալ . որ թէպէտ
մերձաւորք են այլ և այլք ,
հանդէս լրութեանցն այլ ոչ
ազատ ի նոցանէ վէս իմ :
բն . Ո՞ բառնայցեն զոտս
րութիւն : ը . Ո՞ այլոց մերց
մերձեցիցեն . այլ ոչ կարող
ցին օգնել յոխտս . այն է
որ ելին ի բերթել առ երու-
բովամ , և ի զառնալն այն
առնելոցն յոտիցն :

Ի՝ն՛՛ ՀԱ ԵՐԲ Գ՛՛Ր՛՛ :

բն . Ո՞ պատ զանուանական
ազգէ բանն զո իսկ վար
գասակարաց , ը . Ի՝ ա-
բրահամա սիրելւոյ զո . զայս
ասէ առանց դիերպատասխանի նոց
ազգէ և առ նոսա պատա-
սիլ : բն . Ո՞ յարատուցեալն վէ
լիսուց : ը . Ի՝ աւետիսն
զոյգ իսն մերձաւոր ազգ
հինգ՝ ասս ի գաւառանա-
ցին տապանակէ : Ի՝ այս էր

Հարսն յաղթօղ՝ հպարտ և
սառամիցուած զօրութեն այլ .
և նոյն օրինակաւ անօրէ-
նութեն չարիքն՝ որ կրկին ի
մէջ թաքնեալքն և տանջին
զիմոգիս մեր , բայց վէ-
ճանան :

Ի՝ն՛՛ ԿԱՀ ԵՐԲ Գ՛՛Ր՛՛ :

բն . Ո՞նպատակ խօսիմ :
ը . Ո՞ի մոլեգնեալքն ընդ
վայր խօսին . ընդունապէս
բանս իմ առ քեզ՝ որ ամէն
ցուցանէ առաքել զպատ-
ուիս իմ քանն թէ հնազոյն հաշ
առութեն կարգէ առ քեզ :
բն . Ո՞ախտակն անիծից :
ը . Ո՞ընդունած է առ մեզ
լուծ՝ անիծն՝ ոչինչ . զի ան
մատոյց պահեցեալ առ մեզ
մեղուց հանդերձելոց տան
ջանացն . զի մի՛ անկանել
զիմոգիս բն . Ո՞ատա
ստ : ը . Ի՝ յոյնքն
արտաքոյ :

Ի՝ն՛՛ Հ ԵՐԲ Գ՛՛Ր՛՛ :

բն . Ի՝ մեծագունիցն ատ

բան · ՚ի ընտրեալ առաքեալսն ։

Ի ՚ին՚ ՀԳ ԵՐԿ ՚ԱՒ՚։

բան · ՚ի երկամարտին ։ ի · ՚ի նուաճելն պահել զբանիւքն սպառազինել · և առօթաւորք մերկամարտին գոլով ՝ զինն զհագնին զոր ունին ։ բն · Կերակուր նոր ընդ ամպքն ։ ի · ՚ի որ չոր առ վաղն լինիցին յօրինակ սպասին ։ բն · ՚ի ընդ հետ ՚ի ՚ին՚ ՚ի ՚ին՚ ։ ի · ՚ի ՚ին՚ ՚ի վարդ անցնին, այլ անմիտ կրօնաւոր ընդ միտ ։ բն · ՚ի ուղիղ ընդ ուղ ։ ի · ՚ի և հմտանին ասէր, ոչ յաւելեաց առ լուծ քան ՚ի գիտեաց · զի զանգուտքն առաց · ոչ ետր հոլովեցին խարէն որ յանդգ առակին զառացուածս ժո զմոլորեանն և առնին՝ օրհ նեալ ասր և փառաւորեսցէ · որ ունի զկերպարանս վա րիսեցոյն ։

Ի ՚ին՚ ՀԳ ԵՐԿ ՚ԱՒ՚։

բան · ՚ի ընտրեալ առաքեալսն ։

Ի ՚ին՚ ՀԳ ԵՐԿ ՚ԱՒ՚։

բան · ՚ի երկամարտին ։ ի · ՚ի նուաճելն պահել զբանիւքն սպառազինել · և առօթաւորք մերկամարտին գոլով ՝ զինն զհագնին զոր ունին ։ բն · Կերակուր նոր ընդ ամպքն ։ ի · ՚ի որ չոր առ վաղն լինիցին յօրինակ սպասին ։ բն · ՚ի ընդ հետ ՚ի ՚ին՚ ՚ի ՚ին՚ ։ ի · ՚ի ՚ին՚ ՚ի վարդ անցնին, այլ անմիտ կրօնաւոր ընդ միտ ։ բն · ՚ի ուղիղ ընդ ուղ ։ ի · ՚ի և հմտանին ասէր, ոչ յաւելեաց առ լուծ քան ՚ի գիտեաց · զի զանգուտքն առաց · ոչ ետր հոլովեցին խարէն որ յանդգ առակին զառացուածս ժո զմոլորեանն և առնին՝ օրհ նեալ ասր և փառաւորեսցէ · որ ունի զկերպարանս վա րիսեցոյն ։

և առնեն մեզ՝ մի ի ամէն կողմանէ
աւազակաց աւշմանեցին
Ո՞ր ինչ ամէնայն հոգալն
և ասեն մեզ՝ մի ի ամէն կողմանէ
զոյ ի նոսա մտանելոց չա-
րութիւն . որ արժանի լինիմք
պատուհասիդ մերոց և այ
նու ասեն վճռարանն ինա՝
զի մի՛ անգէն գտանիցեն
առնելոյն . և մեղաւորք ար-
ժանի են այնմ : Նոքա թէ
կարի՛ անմեղք իցեն և սա
ունն պատժին , զի անգէն
պատգելոյն յանէ լցին : բն .
Նոքա ոչք զերկիւղ ընտրե-
ցին : ք . Ո՞ երջանիկք որ
հանապատ վայելին ընդ ար
դարոցն ի ծագումն արե-
գականն և անձրևին վասն
ներոցելոցն այ՝ զի թերևս
դարձցին : այս է որ ասէ ,

Կշռեա՛ հանապատ և ասէ
մանեա :

Ի ՚ի՛՚ ՀԵ ԵՐԴ ՚Կ՚ :

բան . Ի՞ ուստի կրկնապա-
տիկ : ք . Ոպ թէ վերստին
յաճախումն . զի և այս առ
ամենայնի երերոցելոյն ա-
զօթք է և դառնանալ թէ :
Ո՞ր ինչ ամէնայն հոգալն
առաքեալքն առհմանեցին
և ասեն մեզ՝ մի ի ամէն կողմանէ
զոյ ի նոսա մտանելոց չա-
րութիւն . որ արժանի լինիմք
պատուհասիդ մերոց և այ
նու ասեն վճռարանն ինա՝
զի մի՛ անգէն գտանիցեն
առնելոյն . և մեղաւորք ար-
ժանի են այնմ : Նոքա թէ
կարի՛ անմեղք իցեն և սա
ունն պատժին , զի անգէն
պատգելոյն յանէ լցին : բն .
Նոքա ոչք զերկիւղ ընտրե-
ցին : ք . Ո՞ երջանիկք որ
հանապատ վայելին ընդ ար
դարոցն ի ծագումն արե-
գականն և անձրևին վասն
ներոցելոցն այ՝ զի թերևս
դարձցին : այս է որ ասէ ,

Կշռեա՛ հանապատ և ասէ
մանեա :

Ի ՚ի՛՚ ՀԵ ԵՐԴ ՚Կ՚ :

բան . Ի՞ ուստի կրկնապա-
տիկ : ք . Ոպ թէ վերստին
յաճախումն . զի և այս առ
ամենայնի երերոցելոյն ա-
զօթք է և դառնանալ թէ :
Ո՞ր ինչ ամէնայն հոգալն
առաքեալքն առհմանեցին
և ասեն մեզ՝ մի ի ամէն կողմանէ
զոյ ի նոսա մտանելոց չա-
րութիւն . որ արժանի լինիմք
պատուհասիդ մերոց և այ
նու ասեն վճռարանն ինա՝
զի մի՛ անգէն գտանիցեն
առնելոյն . և մեղաւորք ար-
ժանի են այնմ : Նոքա թէ
կարի՛ անմեղք իցեն և սա
ունն պատժին , զի անգէն
պատգելոյն յանէ լցին : բն .
Նոքա ոչք զերկիւղ ընտրե-
ցին : ք . Ո՞ երջանիկք որ
հանապատ վայելին ընդ ար
դարոցն ի ծագումն արե-
գականն և անձրևին վասն
ներոցելոցն այ՝ զի թերևս
դարձցին : այս է որ ասէ ,

Կշռեա՛ հանապատ և ասէ
մանեա :

Ի ՚ի՛՚ ՀԵ ԵՐԴ ՚Կ՚ :

բան . Ի՞ ուստի կրկնապա-
տիկ : ք . Ոպ թէ վերստին
յաճախումն . զի և այս առ
ամենայնի երերոցելոյն ա-
զօթք է և դառնանալ թէ :

ոսկեղենս զոր ի ձեռն ձեռնադրութեանն ընդունեալ էր
եւ ապա ետ ինձ, ապ եւ հրամայեաց ինձ, եւ ես հանդերձ
հաստատեցի զնոսին։
զոր եկիրզեմ եւս զնոյն
գտանեմ ես զնեմ ասել
նախ զի եկեղեցւոյ որ
յանշուշտ քարոզից կարգի.
որ եւ երանելոյ կերպարգը
ըստ էության անձառելի։
Ո՞ երանելին ասէ՝ կամ
կրկնապատիկ երկրորդութիւն.
զի կրկին տեսակ է եւ եր-
կու կերպարանն այս հաստ,
աղօթք եւ գանձանակութիւն։
բն. Հնդկաստան գնացեալ։
ջ. Հանճարեալ մեծի
պարգեւացք եւ առաւել երանի
տեսցէ ապրիլ՝ քննութեանցս
ծանիկեցայ եւ զմոլորեցայ.
մեզ մատուցանեմ առանձ-
գեմ գոլեսս գանձանակին
ձշմարիտ բարերարիդ։ բն.
Հերձուածողականին չարա-
փառութիւն։ ջ. Հանապազ
ունի՝ որ առաց եւայլ՝ քեզ ոչ
պիտի զոր առաց ասէ՝ եւ այլոյ։
բն. Հրէ՝ գիտէ որպիսութիւնս
այսու։ ջ. Հնդիծ գա-
նանութիւն զանձնասէր եր

լորդութիւն՝ որ գիտէ որպ-
կանէ, ինքնագիտ ի ներքին
բարձրանալ յորմէ անկայ։
բն. Հ մի քանզի յարգան-
գի յորում յղացայ։ ջ.
Հ մի քննել եկեղեցին ծնանի
զնս աւազանեալ՝ այսպէս
լինի ասչափան գնել և կանոն
գոլեսոյ մեծ և առաքելոյ
դիտոյին մօրն իմոյ։ բն.
Հ մի ասէ՝ առյգ և ձշմարիտ
կոչս։ և կամ ասէ։ զի
խնդագին կոչս առ կուսից՝
զեկեղեցի որ առ։ որպէս
ինչ որդ՝ բանիւ արձանաց
գրել պարտիմ յոյսդ մատե
նիս։ բն. Հայս օրինակ հո
գեկարս։ ջ. Հ բանիս ո
րինակս որ հոգեկոչիկ է՝
զի ոչ ոքիդ գաւանեմ է և
գոլեսոյ մօրս իմոյ՝
ընկալ զնս գիտակ քաւեալ
և արբեալ ի սմին եկեղե-
ցիս։ բն. Հ մ՛ասէ զանգին՝
և մ՛ասողս զերկնից։ ջ.
Հ երանելոյ հաստատ
և ճշմարտելի՝ ոչ ընդեմ ըղ
ասելոյն զրոյնն և զոր

մեր անձինս ընդ նմա մեռանել։ ի գ. Եւ
զի ոչ ոք ի մեզ ընդ նմա կարէ ապրել
առանց մահու մարմնոյ, եթէ ոչ նա
նախ մեռանիցի մեզ վասն մեղաց
մերոց։ Եւ զի ոչ ոք ի մեզ կարէ
զանազանել զանձն ի մարմնոյ, եթէ
ոչ նա զանձն իւր դիցէ վասն մեր։
Եւ զի ոչ ոք ի մեզ կարէ զանձն իւր
դնել վասն մեր, եթէ ոչ նա զանձն
իւր դիցէ վասն մեղաց մերոց։ Եւ
զի ոչ ոք ի մեզ կարէ զանձն իւր
դնել վասն մեղաց մերոց, եթէ ոչ
նա զանձն իւր դիցէ վասն մեր։
Եւ

Ի՝ն-ծ՛՛ ՀԸ ԵՐԴ Գ՛Ե՛։

Բ՝ն · Պ՝Ի՛ սակ եղիցի զր առանցդ կամ՝ած ։ ծ · Օ՝ի վասն լամ ՝ե ասեն զբանեցար · և այն ՝ի՛ սակ եղիցի · այլ՝ թէ վա՞ որոյ զբանեցար՝ ո՛չ եղիցի։ Բ՝ն · Օ՝ապա՛ե՛ս զօրս թեան ։ ծ · Օ՝գանս և զաղօթս որ լերզա՛ե՛ս արձե՛ս՛ե՛ս խօսիմ · զի արձե՛ս՛ե՛ս լերզո՛ին՝ յառաջ քեզ զգանն ՝ի սը ձաձաձաձ տացի ։ ձաձաձաձ

Ի՝ն-ծ՛՛ ՀԼԹ ԵՐԴ Գ՛Ե՛։

Բ՝ն · Օ՝ ՝նեա՛ ինձ զարձել ամէնզնթաց ։ ծ · Ա՝Ա՛ զբ ժիկն զերական հիւանդին՝ և զա՛ե՛ ՝որ զՀոգե՛այս շար՝ ժողե՛ ։ Բ՝ն · Ա՝ամբարձ՝ կոյզ առակին ։ ծ · Ա՝աղ տան ասէ թէ՝ մարզ՝ ո՛չ կո խի յաճախեա՛ն։ Բ՝ն · Ա՝ակին եղկա՛ե՛ ։ ծ · Ա՝ակին է ։ Բ՝ն · Ա՝ւր տապանն ետա՛ յանցիցն ։ ծ · Յ՝ապաւոյ սինձն ՝ի նոյ մեղա՛ գերցին՝ նոյք տապանն լինի գաւա՛ խաղ։ Յ՝ի կատարածն մով

Ի՝ն-ծ՛՛ ՀԶ ԵՐԴ Գ՛Ե՛։

Բ՝ն · Ա՝ոխակ զընտ՝ա՛ ա՛երա՛ ։ ծ · Օ՝ՏԵրս բնա՛ թեանս զխաղնգն և զսաղ նագն ՝ի քեզ կրեցեր ։ և այնու զմերս յաւիեցեր ։ և վերացար ընդ մեզ ըստ այնմ թէ՝ որ փորձ առեալ՝ կա՛ ըծոլ է և փորձանա՛ե՛րացս օգնական լինիլ ։

Ի՝ն-ծ՛՛ ՀԷ ԵՐԴ Գ՛Ե՛։

Բ՝ն · Ո՝ր է պհնապանեալ և լուսանորոգ ։ ծ · Ի՝ատ մրգրկին ։ օրն այն յայտնի ՝ան ՝ի սասանու՛ե՛ երկրի և ՝ի կշո՛ ընտրու՛ե՛ չսա՛սաս ցելոց և անչսա՛սանից ։ Բ՝ն · Ո՝չհատ ժամ բարեպատե՛հ ։ ծ · Ո՝ասին ա՛ե՛ր ասացեալ է զայս Հատս ։ Բ՝ն · Ո՝չ գար ձեալ մատուցին ։ ծ · Ո՝որ ժամ ՝ի բերանն եղին՝ զայ լոցան ՝ի գաւա՛ե՛ն և ո՛չ կարէր լմնել ։ յետ սակին ՝ի բերանէն և գաղա՛ե՛ալ մատուցին ։ և նա ասեալ էարդ ։

Ի ՚ուծ՚՚ ՈՒՐԱԽ ԵՐԴ ՝Ով՚՚։

Բան. Ո՞ւրախ ես դու։ Ծած. Ես ուրախ եմ։ Բան. Ինչո՞ւ ուրախ ես։ Ծած. Որովհետև ես ուրախ եմ։ Բան. Ո՞ւրախ ես, որովհետև ես ուրախ եմ։ Ծած. Այո՛, ուրախ եմ, որովհետև ես ուրախ եմ։

Ի ՚ուծ՚՚ ԱՂՔԱՏ ԵՐԴ ՝Ով՚՚։

Բան. Աղքատ ես դու։ Ծած. Ես աղքատ եմ։ Բան. Ինչո՞ւ աղքատ ես դու։ Ծած. Որովհետև ես աղքատ եմ։ Բան. Աղքատ ես, որովհետև աղքատ ես։ Ծած. Այո՛, աղքատ եմ, որովհետև աղքատ եմ։

Ի ՚ուծ՚՚ ՀԱՐՈՒՍՏ ԵՐԴ ՝Ով՚՚։

Բան. Հարուստ ես դու։ Ծած. Ես հարուստ եմ։ Բան. Ինչո՞ւ հարուստ ես դու։ Ծած. Որովհետև ես հարուստ եմ։ Բան. Հարուստ ես, որովհետև հարուստ ես։ Ծած. Այո՛, հարուստ եմ, որովհետև հարուստ եմ։

Ի ՚ուծ՚՚ ՀԻՎԱՆԴ ԵՐԴ ՝Ով՚՚։

Բան. Հիվա՞նդ ես դու։ Ծած. Ես հիվանդ եմ։ Բան. Ինչո՞ւ հիվանդ ես դու։ Ծած. Որովհետև ես հիվանդ եմ։ Բան. Հիվանդ ես, որովհետև հիվանդ ես։ Ծած. Այո՛, հիվանդ եմ, որովհետև հիվանդ եմ։

Ի ՚ուծ՚՚ ՀՈԳՆԱԾ ԵՐԴ ՝Ով՚՚։

Բան. Հոգնա՞ծ ես դու։ Ծած. Ես հոգնած եմ։ Բան. Ինչո՞ւ հոգնած ես դու։ Ծած. Որովհետև ես հոգնած եմ։ Բան. Հոգնած ես, որովհետև հոգնած ես։ Ծած. Այո՛, հոգնած եմ, որովհետև հոգնած եմ։

Ի ՚ուծ՚՚ ՀՈԳԱԼԻ ԵՐԴ ՝Ով՚՚։

Բան. Հոգա՞լի ես դու։ Ծած. Ես հոգալի եմ։ Բան. Ինչո՞ւ հոգալի ես դու։ Ծած. Որովհետև ես հոգալի եմ։ Բան. Հոգալի ես, որովհետև հոգալի ես։ Ծած. Այո՛, հոգալի եմ, որովհետև հոգալի եմ։

Ի ՚ուծ՚՚ ՀՈԳԱԼԻ ԵՐԴ ՝Ով՚՚։

Բան. Հոգա՞լի ես դու։ Ծած. Ես հոգալի եմ։ Բան. Ինչո՞ւ հոգալի ես դու։ Ծած. Որովհետև ես հոգալի եմ։ Բան. Հոգալի ես, որովհետև հոգալի ես։ Ծած. Այո՛, հոգալի եմ, որովհետև հոգալի եմ։

Ի ՚ուծ՚՚ ՀՈԳԱԼԻ ԵՐԴ ՝Ով՚՚։

Բան. Հոգա՞լի ես դու։ Ծած. Ես հոգալի եմ։ Բան. Ինչո՞ւ հոգալի ես դու։ Ծած. Որովհետև ես հոգալի եմ։ Բան. Հոգալի ես, որովհետև հոգալի ես։ Ծած. Այո՛, հոգալի եմ, որովհետև հոգալի եմ։

կարծիք է. ահ և զղուելի.
և յետ ժամու անկն առնելն
ընկղմել: բան. Ի տան ի
քոյոյ ընդ իս: ճ. Ալ տայ
լինել, այլ զատարակէր էր
զառաջս պատրաստ էր քո
զալ. և ըստ օրինակի բա
նիդ ի քեզ միացայց հոգի
պով և նա. զի առաջ՝ հոգի
դա մեռ, և ես ի քեզ. և
մէք ի նոսա. զի և նոքա ի
մեզ եղիցեն: բն. Կամ կե
ւոյ զերծանեն: ճ. Ընկեր
նելն յաշխարհէ՝ զանձ մեր
խնդրեցին, զի և մեք ընդ
նոսին պղծեսցուք քան զ
ժանապարհ:

ՀԱՅ ՅԱՂԹ ՀԱՅ:

բան. Ղազար կոչեցաք:
ճ. Ընդառ ըստ հաւասա
րեալ տարերացս զմեզ կոչ
ուեցաք, այսինքն ընդ ծան
րին ոչ ի վայր երշիկք, և ը
նթերեան ի չափի կացու
զմեզ խոհեմութ պահե
և աղջախտութ: Ո՞վ ծա
րեւն և ապաշխարին ի հո
գին են. անգթութեն և գի

ճ. Ո՞ւր գոյցս ապրէք և
կատարք երանեալ, և կամ ոյք
ձերոցդ առնէր: բն.
Ախերեան կացի: ճ. Ախ
թեւացի զաշխատութեանս
սկիզբն: բն. Ո՞ւմոյդ
հիս: ճ. Ո՞ւզոյ ոչ ես
նապարշն ասէ. և կամ հան
գերձեալ էր ի հանապարհ
գնալ և ի ծով մտանել նա
ւով. վարդ ասէ, ի թուէր
ամբարձեանն ի ոտ թագու
ցեա: բն. Հարեալ զկոտ
րոց: ճ. Ընդառ ընդ մէջ
խաթոյ է իմ և քոյ հնար ըզ
նա. և բան ամբակումայ
խնամասէ հոգւոյս իմ հե
նարան: բն. Ինձ ինձ շը
նորհեա յաւերժին: ճ. Ո՞վ
յաւերժի խօսել կամէր ի
մասամբ ի կամ այլ ինչ:
բն. Ո՞ւսուցաց կենցա
ղոյս: ճ. Ո՞վ ծուխ պատ
կեր է հիս, և ես ծուխ է
ասացեալ. թէ ասա ի ծո
ւոս ոգւոյսէ քո կամես
ցի, ծուխ այս կարծր լինի
քան զքեզ: բն. Ո՞ւսոյ
կարծեն: ճ. Ո՞վ ծուխն ասի

ի ոտս նորա։

Լ՚ած՚ ձէ ւթէտ կո՚։

Բան. Ո՚ որ առեալ ևհիղ
ի սկսա՚առակ։ լծ. Ա՚ա՚
մուէլ մարգարէին ևս անօ
րէնութեանն սաւուղայ և յան
ցանաց ժողովրդեանն՝ առ
Թէր յոյժ արտասուօք. և
զայն առեալ ի կիրայ, ե՚
հեղ առաջի նց. ոչ միայն ար
ասկսութեամբ, այլ յօրինակ
ժողովրդեանն։ բն. Լ՚ինել
համբոյականացն։ լծ. Լ՚ինել
մարգարէիցն որք համբոյ
ցան քեզ ի սրտառուրտ
խրատուց. և ընդ առաքե
լոցն ևրց, որոց գրեանքն
կան իբր արձան յաւիտե
նից առաջի երեսաց քոց։
ևրմնատպէս և իմն կայցէ
ևնաց և բարեաւեցոյն շր
թամբք ընտրեալոց քոց հր
րեշտակաց. որք են աբե
գայք և միականեալք։ բն.
Աւրէն։ լծ. Ա՚եղքն որ
իւրեանց զորս կան թաքու՚ցեալ.
կամ ջնջելն որպէս։

Լ՚ած՚ ձեզ ճառ որ ասէ, ևն
և ևոյ՝ կեանք և արտիզ,
ե՚ւ՚ւ՚ւ լ՚ւ՚ւ՚ւ։

ՀԱՅԵԼԱԿԱՆ, ԻՆՉՊԷՍ ԵՒ ԱՅԼՔ։

ԱՅԲ ՀՂԱ ՀԱՏՈՒ ՈՐ ԱՍԷ՝ ՆՉՔ
ԳՈՒԱԼ ԹԱՐԱՓԻՄ ՍՂՄՈՍՔ
ԱՐ։

ԱՅԲ ՀՂԱ ՀԱՏՈՒ ՈՐ ԱՍԷ՝ ՆՉՔ ՀԱՅԵԼԱԿԱՆ, ԻՆՉՊԷՍ ԵՒ ԱՅԼՔ։

ԲԱՆ. Այբ ասդ՝ զթերուն վերծանողաց։ Ը. Որ կա ծչ կարացի առել և սխալել ցայ, դու ասդ յիս՝ զո ամենազօր բանիւդ՝ ըէ իմ լսող և մատոյց հօրդդ աղերս հա ձեռքէ։ զի թէ վա՛ս իմ՝ի փորձ մահու եկիր, ոչգայի հանէացից և այժմ առաւել վտանգաւորիս կրից կո՛ րեկից։ և ընդ իմ աղթել միշտ աղգակցաւ մարմնոյդ։ ԲԱՆ. Ո՛ անդաստանս պատ քեալ։ Ը. Ո՛ երկիրս ասէ՝ որ ի գերեզմանին հողա ցեալ ծածկեմ ոսկորս մեռ ցեալ։

ՔՈ։

ԱՅԲ ՀՂԱ ՀԱՏՈՒ ՈՐ ԱՍԷ՝ ՆՉՔ ՀԱՅԵԼԱԿԱՆ, ԻՆՉՊԷՍ ԵՒ ԱՅԼՔ։

ԱՅԲ ՀՂԱ ՀԱՏՈՒ ՈՐ ԱՍԷ՝ ՆՉՔ ՀԱՅԵԼԱԿԱՆ, ԻՆՉՊԷՍ ԵՒ ԱՅԼՔ։

ԲԱՆ. Այբ ասդ՝ զթերուն վերծանողաց։ Ը. Որ կա ծչ կարացի առել և սխալել ցայ, դու ասդ յիս՝ զո ամենազօր բանիւդ՝ ըէ իմ լսող և մատոյց հօրդդ աղերս հա ձեռքէ։ զի թէ վա՛ս իմ՝ի փորձ մահու եկիր, ոչգայի հանէացից և այժմ առաւել վտանգաւորիս կրից կո՛ րեկից։ և ընդ իմ աղթել միշտ աղգակցաւ մարմնոյդ։ ԲԱՆ. Ո՛ անդաստանս պատ քեալ։ Ը. Ո՛ երկիրս ասէ՝ որ ի գերեզմանին հողա ցեալ ծածկեմ ոսկորս մեռ ցեալ։

ՔՈ

այս գանձ իւղս օծութեանն՝ անգին գանձ է և հայելու՝ ոչ անխոհեմ լի՝ զի գու ես օծումն սուրբ յիս : բն : Աստղ երկակիրս : լծ . Երեգանին է. որ զգուեստ և զսաթ կշռէ՝ ի վեր տարեր ցաց երկու հասարակուին . այլև զոսին և զգիշեր սահ մանէ և կշռէ : Յիս գտանել՝ զի մէջ է մոլորականացն . զերկրէն ի վերուն տեսի և զերկրէն ի ներքինն : բն . Ոչ ետ քան զնոյն : լծ . Ոտս առաւել գիտացեր զնա՝ քան ինքն զինքն ի թշ էառուած : բն . Երկրի ամին կատարէ : լծ . Յօթեներն ցանկացած որ չէր նման յայլ մարս : բն . Զգակաւն պատ ղին : լծ . Ոչ հարս ընտրէ ցեր ի պատուոյ երկրի՝ որ աղ գահիճ է այն պատուին որով մաշհացաք : բն . Ոչ էր մատ չերկրի ի նախաստահոլ : լծ . Ոչ անդրանիկ մանկունն յորժամ առնէին ի տառապին և զոչգս ձագուց աստուա կայն զինին՝ առնոյր քահա

Նոյն

Նոյն՝ ձէ՛ երկրորդ կոչի : բն . Զօրք թագաւորին օձին : լծ . Ոչ աղօթս խառնեալ մեկնութեանն վա՛ մեռնիմ՝ որ է ինքն յիս : բն : Ոչ՝ ամին ալէլուիայ : լծ . Ոչմարիտս , երկնի : Ոչ ալէլուիայն՝ ուրախութեան երգ է. որ օրհնեցէ՛ք զնոր, և կամ գովեցէ՛ք զնա : Ոչ կարաց առնել ուրախութեն՝ զայս ի վեր էած և առաց՝ ալէլուիայ : բն . Ոտս միայն առիթ պատճառութեան : լծ . Ոչ յոհնէն արուարած . որ թէպէ բազում պատճառք են՝ սակ տարերք ինչ , և լոյսն հրեշտակաց, և ծնօղք ծննդոց , և արեւելեալքն արուեստից , բայց գու միայն ես ասացն պատճառ : Ոչ գտանել զի հայր է պատճառ որդոյ , որով երկին երկրացս ասէ . և հոգւոյն սրբ՝ որով զայր գտանեցան : բն . Ոտս մեկ նապէս թագաւորեալ : լծ . Ոչմանկ զի գու օծեալ թագաւորեցար՝ ոտաք թէ

Ա՞յո՛ւ զինչ խրճիթդ էր
Ո՞ւր ես՝ զինչ ծովո՛ւմ էր
Ա՞յո՛ւ զինչ խրճիթդ էր
Ո՞ւր ես՝ զինչ ծովո՛ւմ էր

ստանան թէ՝ մոյկ պրպտ
գարէն զանէ՛ս՝ ձիոյ նը
և զօրինակն զանէ՛ս՝ ձիոյ
զձեզմէն։ բն. Պղծուեց ա
ռաւել։ յ. Օ՛ն աղբատին
առաւել փախագին լուա
ւորուէ էդէս. զոր ամ օ
հատ լուսկաց և այլ մեղ
կերզասչան՝ ի բաց հանել
ոչ կարեն։ բն. Ուռ մեզն
խառնեցար։ յ. Պոխանակ
զանազան ծաղկանց՝ զու
քո խառնեցար ի սա. որ
կոչեցար ծաղիկ գաշտի և
շուշան հովտաց՝ նորոգս և
զբերս։ բն. Ո՛ երկին ա
ւակի։ յ. Ո՛ խոպէս մեռ
նես սիրով և ոչ բռնութիւ
արուարդ կամաց։ բն. Ի՛
գիտէս։ յ. Ոգին քոյ
անցանց բնաւ է՝ զի ան
մարմին է. նոյնպէս և այս
իւղ՝ ընդ քանդէր գոյու
մեր քարկանչէ. այլ և մար
գարէն զանէ՛ս՝ ձիոյ նը
ծանանէն լուրջ. և թէ ոչ
զսխրուէ մեխոցն փարա
ակ։ այլ ասէ եսայի, ի
խառնակ մեխոցն ծեռանն ա
րասուէ։ բն. Ի այնէլ քեզ
բարի։ յ. Օ՛ն ղաղա ծա
ծուկ զօրութիւն բանալ և
յայտնել։ բն. Օ՛զօրութիւ
առանձնանալուէ։ յ. Պոզբ
գոյիւ՝ ի ձեզ առաւել
ցուցեր և իւրով առանձն
գեր՝ որ չգտանիւ և ոչ
խառնիլ. և ոչ յայլ եռե
և կամ առնդարին. զի առ
այս հարևանցի երեք՝ որ
առա համարիւք և երկնա
հոյակ։ բն. Ընչ ոչ չեմա
նաութիւ ի փոխարկելն։
յ. Օ՛ն ակրտեան թէ և
պատճառաւ լինչ ուրանայ ըզ
ընտրեա ակրտէ՝ ոչ մերկա
նայ. և թէ գառնայ, այլ
ակրտէ ոչ կարասանայ։
ոչ խաչ յոր նեմեայ և լցէ՝
թէպէտ յաղթ անկանի և՛ի
ձեռս անօրինաց՝ զօրութիւն
որ ի նմա է՝ ոչ ջնջի. այլ
ասէ, և ոչ օրհնի կրկին
ոչ զանազ։ բն. Ասեցաք

թէ վա՜ մեր օծար ։ բան ։
Նաամանէլ նամնոյն ձեծիւ
չ ։ Նամանէլ յոյժ ամենայն
որ ի սմանէ յառնէր կրքեալ
չքա ։ և ի քէն մեծ կոյր
ցաւ ։ և նոր մեծաբեր ան
կար էր քա անուանիլ բն ։
Նշանակ վերացն յակոբայ
չ ։ Նոզջանալ վերացն
յակոբայ ։ զոր ետայի առ,
ոչ ձէթ և ոչ պատառս ։ չէք
ապրանիլ բն ։ Նեկեալ
զկուրտերդն որ ի մեզ ։
չ ։ Նբե գոք օծուի ու
նիլ առ առ ի ուրկն բն ։
Նառ էականին կշիռ բաշ
խուէ ։ չ ։ Նչի ան և հաւր
զի հուրն յաւմ գոյ է բն ։
Նր էօծ զմեզ ասծ է ։ չ ։
Նչ առ զմեռանն՝ քա յա
և ոչխ ուբ ։ լաս պրաւ առ՝
մի՛ ապտակեցուցանէք զհո
գին ուբ պահ ինքեցայք ։
բն ։ Նապտակեցուիմ մեծ
ապտակեալ ։ չ ։ Նաւելի
յոյժ առատ զասուծ
ի քան և ոչ էապան առ
լով ։ ոյլ է որ ձգէ զձեռն
իւր յօծել ան և քաւէացի ։

ձէթ լնդ առկեա ներ բն ։
Նզգուշ առնել ։ չ ։
Հապաքն որ ի խորոց անտ
յաղեաց պրոպեա գոյ՝ ազ
գուշն տայ լուր նման զօ
րութեա ։ միոյ ի պատուա
ծայլեցն ։ այսինքն ի մոլեն
և ի մանկունն բոլոր ա՜ամիս
գվիշատակ մահուն ընկալեալ
բն ։ Նյորժամ երկեր և հան
գերձեցար ։ չ ։ Նայս է
զկնիել թէպէտ ի վեր երկ
խանին ախտոյն առայել է ։
բայց առ առաքեալ հայի ։
հանգերձեցար՝ այսինքն ա
րարեր ընդ հրեղէն զեղով
բեխցն։ Նայլ և ասէ՝ ընդ
քրմութեան արար բն ։ Նյե
առաքեալն խնկոս ։ չ ։
Նր կոյր առելս յկնէ գբն ։
բն ։ Նկանոնականացն ։
չ ։ Նր օրինա երկեր թէ՝
մի՛ կոյեցէք ուսուցիչ ։ զի
ուսուցչին ձեր՝ օծեալն է ։
բն ։ Նյաւ թարգմանեալ ։
չ ։ Նյաւ ասին զոր ա
ճեռայնոյն զբեզ ընկէ ։
այսինքն գոմէ ։ զթարգման
նութեն առնէին ընկալեալ

լին. և ի նոցանէ պէտն. և
լինել ձիւթին ձիթի՝ մեր գը
տալ ըստ մեր լեզուիս, և
նոցա գրովն ըստ նոցայն։
Ասի՝ի մեր՝ի քան ու չը
լինէն նեղքն են այս գրեր
և այս գրերովս ասէ զայս
խորհուրդ խորին՝ զսուս
գաբանութիւն անուանն Աս
տուծոյ հարկաւոր էր հաղոր
դին սակ. և յարմար կայ
մեր զիւղդյս անուն՝ի ըս
տուգաբանութենէն. որ է կէս
պարսն խաղոյ նիւթոյն.
զի և խաղոյն նիւթ ասի.
և զմի կէտ պատուն ունի յին
քեւնա բերեալ զխաղն
լինան։ իբ. Այլն իւղ հեզու
թեան։ ճ. Իւղ հեզութ
ասէ՝ որ չամբարձանան և խո
նարհութ նշանակ է։ Ի՛չ
այս է խոնարհութ կէտպա
րանն զոր ասէ թէ՝ առ ունի
պատառուած Յամբի. կամ հո
գևոր խնա զի ամբնեն կամ
մարմնաւորն կամ այս է պա
տառած, զի կամ կամ

ը. Ինդ աղօթից և մեկ
նոյնիսկ ժամհատին.
որ կոչեմք թախտին իմք
փայտին՝ զանգակելիք վէրս
որ կայ՝ յիշեցուցանէ ան-
մոռաց ունել ի մտի, և ա-
ղաչել ընդ նմա զի և մեզ
մոռանայ՝ ոչ գիտեմք։
Կամ զվէրան ասեցին ասէ
անապատն. զի միշտ վերս
էորթն առնէ։ բն. Արհեստ
ձեր։ ը. Երկու նշանակա
թախտին որ է երգիչն՝ և
փայտին զոր շնորհեցեր,
նեռս արձակեցեր՝ զմայնն
բախտամբ ընդ միաբանս։
Ոչ ոչի կէնդանի ունի
այս նեռս. և ոչ ոք զան-
շունչ նեռս է։ բն. Արդ
թիւն ասէ ի սանդս։ ը.
Որպ ասէ զաքարիա, որ ի
սանդս ձիոյ էին՝ սրբոց թիւ
ասէ կոչի. և աստ ասնձէ սբ
ձիոյն որ է խաչն քրս։ բն.
Նշանակին բան։ ը. Այս
լինին ի ձայն հաւատոյ, ըզ
ժամհատս տպատարեաց։
բն. Օրհնեալ հոգին։
ը. Յորժամ երգէր սաղ

մոսն՝ լինէր ի վերայ ուրուն, և
է՛ ոչ կամէն ի միոյն պատա
ռեալ վասն թանձրութեն։
Ասէ եթէ որ այլ լսէ կա-
րէ խմանալ՝ առանց և ասե
լոյն։ Բայց ամբարձ-
մանն այն է որ ասէ՝ թէ ի
լուծական նմութենէ չէզ և
գինուց ի վեր շարժի եւ
գերամբարձ կայ։ բն. Ինչ
պետս այս թեզանի։ ը.
Ասելն զանն թէ ասէ. ի թէ ա
հագուստ ծածկեալ մի՛ մտէ
և այլն. ոչ այսպէս հասկ ևոչ
ասելոյ չուրբ։ Ոչ մի՛ քի
ծածկեցեն այ հմայարան՝ փառք
յաւիտեան Աղին։

Ա՛յս իմ ձեռնարկութիւն.
և այս արձանագրութիւն ի
սրբոց էջն սրբոյ։

Ա՛ստ ի՛ր ի՛ն ի՛ր Ա՛ր՛։

բն. Ասորերեցաց թիւնս։
ը. Որ կոչէ զհաւատա-
գեալս ի խորհուրդ տէր և
կենդանոյ. այլ և ոմն ըզ
խորհուրդ վերջին ճաշին։
բն. Ասորերեցութիւնս։

ՀԱՐԿԱՏՐՈՒԹԻՒՆ ։ ԹԾ ։

Ա. ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՌԱՔԵԼՈՅ ՅԱՅՏՆԻ ԵՂԱՒ ՅԱՂԹԱՀԱՐՈՒԱԾ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՆԱՀԱՏԱԿԻ ՅԱՌԱՋԱՒ ՔԱՐՈՋՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻ ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴԵԱՆ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ՏՕՆԻ ՄԵՐ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՎԱԾԱԾՆԱՅ ՄԱՐԻԱՄԱՅ ԱՍՏՎԱԾԱԾՆԱՅ ՄԱՅՐԱՊԵՏԻ ՄԵՐ ՍՈՒՐԲ ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍ ՆԱՀԱՏԱԿԻ ՍՈՒՐԲ ԳԱՅԱՆԷ ԱՐԱՔԵԼՈՒՀՒ�ոյ ՍՈՒՐԲ ՍԱՐԳԻՍ ՊԱՏԱՐԱԳԱՎՈՐԻ ՍՈՒՐԲ ՀՌՓՍԻՄԷ ԱՅՑԵՐՈՒՀՒՈՅ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍ ՆԱՀԱՏԱԿԻ ՍՈՒՐԲ ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏՉԻ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍ ՆԱՀԱՏԱԿԻ ՍՈՒՐԲ ԳԱՅԱՆԷ ԱՐԱՔԵԼՈՒՀՒՈՅ

բիւրեակն էզգս երկ
նային · յո՛ դա
նօր վիճակին ·
լըցե՛ր ընդրկի՛ր զո անբծնելին
զառ-ջըրն գլխոյդ նարե-
կացին ։

Խըղճեա՛ աղքա՛տ անճա-
ռնական · անձառ հոգւո՛վ
ձեռնկան · մեղա՛ցելոց յոյս
միկո՛նեան · յանցաւո՛րաց
ազգի մարդկան ։

Պատճ անբոսպատ անուպա
կան · անճա՛ռ նիւթով շա
րադրական · զի ոչք առնուն
փարթամանալոյն · շունչով երկ
նից արքայո՛ւթեան ։

Պահ խոցելոց ի բանսարկ
ուէն · և անձատու՛ ի չար
սխալէն · մեզ օգնական լի
նի և զէն · ընդ դէմ սատա
նայական ։

Լրանալի սուրբ գլխոյդ ·
դո՛ւռըն բացեր մեզ հոգե
ւո · ասկըս ցոյցեր մտաց
մերոց · բանիւ քոյին սր
գիանոտ ։

Օ՜ սրբոյն երկնից ազգ
ուտար · գնդապետ ամէն սուրբ
զինուցոյ · հարցըն յուսոյ ու
կաղմեցար · յոյնըն քո
պատուական ։

Լինի հեղոյն մկրտեցար ·
անուանդ բոլոյն վառեցար ·
ի սուրբ խոստակեցար · մեզ
ցերեկ ցուցեր դո ճամբայ ։

Պնդեալ ծանկիս ի սուրբ
գործ · հաւատքեցեր ի մի շա
րոց · զեղ կաղմեցեր հինա
նալ հոգւոց · պարգեւե
ցեր միր մարդկացոյց ։

Խոհականացոյ քանա լո
ւցիր · բարեառեցար դո
ի խորհիր · խոստակեցեր
զմանիս լուսիս · զքիւ
զիկն լեզեանիս ։

Պատմական յեռանիս ցու
ցար · քան զամենայնն պատ
ուեցար · կերպիկոնիս լոյս ծա
գուցար · քան զմիջօրեայ պայ
ծառացար ։

Հաստատ քո անբծնելի ·
անբիծ վարուքդ խակ ի մտա
ցիր · եղեր պարծանք առանց
արատիդ · ապրանալոյն հոյակ
պատճառ ։

Ուսան տալիս հաստանալոյն ·
գրիգորիոս արքունեան ան
ուանդ · զի ոչք նոսիւ ի լոյս

բան

յարմար եղեալ յաշխատանս
կն · զոր հրամանի տուն կի ·
զվիգորիոս մարմնով յերկ
ըն · հոգւով ի դաս հրե
ղէն գընդի ։

Աշտեհան հոգւովն սո
ւրբ · յորմարեցեր բանիւ
ձեզ Աստ · զվիգորիոս մը
տիք պայծառ · փայտատ
ջեր զինուց մըւայլ ։
Ընկեր լուսոյն լայս կրե
ցար · յաշխատանսի մարմնոյդ
եղար · եկեղեցւոյ Քրիստ վա
ւերցար · խաչաւոր հոգւոց
դու լուսատու ։
Աստուածատուր հարանց վա
րուց · հզօրաւորաց նահատ
դաւոց · զվիգորիոս ցանկ
խրատուոց · բանս խոստ
ցար վս նոցունց ։
Շաւակիցք լաւոնա
կան · առեր շնորհս եւ զա
ւազան · քարոզ լինել ազ
գաց մարդկան · հրեշտակ
զօրէն անդադարեալն ։
Աստուածային յաւետարանն ·
ազգաս հայոց թարգմանիչն ·
յարմար լեալն զքո խոսիլ

դարձան , եւ առաւել քան
զնուացան ։
Հաստատ մարմնով ի քէ ·
զօրհնութեամբ միշտ յաղօթէ ·
զվիգորիոս լոյս գերապէտ ·
լուսաւորիչ ազգ ի հոգւոյ
ծնաւղիկ յաշխատ ժամ յոյժ
նեղցար · անմնացուք հոգ
բովքեցար · զվիգորիոս ծառ
ծաղկեցար · պտուղ կեր
նաց պարգեւեցար ։
Վանք հիմնատիւ մարդ
կան ցուցեր · յաւուրսոյն
յոյժ կանգնեցեր · զվիգո
րիոս բանս երգեցեր · յան
ցաւորաց կանանս եղեր ։
Դաղջն չարին անխղճի ·
որ ընդ մարդկան պատե
ռեցի · զվիգորիոս առ
ի կիսայն · որ աղքատ
խորտակի ։
Ձայնիւ քոյին հրակոզ
կան · անդադարեալդն ակն
դոզան · զվիգորիոս դո
ւնելման · հրաման քեզոյ
բնաւ թէս մարդկան ։
Ամբարտաւան Հաւատոյ վա
ռաց · ի գաւառին ընդ
առեալ · քան զարհուրելն
ընդ առաջ դայ · ծայնիդ բան

բանս որ զեղ կենաց է մեր
կոչեան ։

Ձորին յաղթեմք զայն եր
գով . և զնա ուժգին խո
տոռելով . զբանիս մեզաց
մեր մաքրելով . քաղցրանալ
ձագ այսու զեղով ։

Պատուց վերնոյն հրամայէր
պետն . երբ մարմնով հա
մանիմն . զիմգորիս կանգ
նեալ արձան . ըստ շտեմնեաց
ծուխ յանդիման ։

Ո՛չ ելեալ ի մէնջ զազատս
մեզաց . եթ աղօթիւք քո յո
գնկաց . գիմգորիս առ
պարծանաց . անկն լուայ
հայաստանեայց ։

Ներուին կենաց մեզ կոչ
մեցեր . առաստաղ մեզ բաշ
խեցեր . գիմգորիս կոչ ո
րարեր . զքաղքեաւս հոգով
կերակրեցեր ։

Ա՛ն և մկրտութ բանից քոյին
պատեաց ազգ ցանկալին .
եռափառագ սիրով եկին .
և գիմագրեալ առեալ
գնացին ։

Ի ընտանեաց գո մխիթ
ծար . և ներկաց անգործ
առար . որ եր գիմգոր հայ
բարեբար . այսահարից զեղ
և հիւանդ ։

Ցաղանդ շնորհաց զոր ընդ
կալար . բազմապատիկ զայն
շահեցար . գիմգորիս կա
տարեալ այր . ածութիւն ըն
կամարար ։

Ամէից առեալ ծուլին խոտո
հից . ձգնաժողով աղօթա
հից . վարդապետաց հանու
ժից . գիմգորիս պետ
բազմաց ։

Ընծան մանկունք սբ հա
ւատոյ . ընդ լուսոյն ա
ղօթիւքդ . գիմգորիս գո
սիւն լուսոյ . հայաստան
եայց եկեղեցւոյ ։

Ի հինանդ հոգւոցըս մարդ
կային . բարեխաւսն ես մի
առաքին . առ քր աղօթից քոց
կցորդին . բանք սիրտմաղ
ածածանին ։

Փայտն կենաց սբց խա
չին . և ձայն սուգ կարապե
տին . առեիանաստին առ քր
գիմգորին . յորդ խս լուայ
զեզ ծընողին ։

Ընդ ըզբս փառաբանեմք
ընդ հօր հոգւով երկրպագեմք
գեզ . երրորդութեն փառս
վերնոյդեմք . ածութիւք սի
դամենից ։ 506

էին ի պատարագս ցաւս ևի տանջանս, և զդիւահարս, և զլուսնոտս, և զանդամս ելածս, և բժշկեաց զնոսա։ Եւ երթայնի գնեաւ նոր ժողովրդեան բազում, ի գալ նորին ի դեկապօլեայ և յերեսն և ի հրեաստանէ և յայնկոյս յորդանանէ, և բժշկեաց զնոսա։

Եւ երբ կէր ի լուռնէ անտի, գնացին գնեաւ նորա ժողովրդեան բազում։ Եւ այն մատուցեալ քահանայապետն՝ երկիրպագանէր նմա և ասէր. Տէր՝ եթէ կամիս, կարող ես զիս սրբել։ Զգեաց զձեռն իւր և հպաւ ի նա եւ ասէ՝ կամիմ սրբեալ լիր. և վարձատրեալ սրբեցաւ ի նմանէ բազում բազում թիւն։ Եւ ասէ ցնա՝ ես, զգոյշ լեր՝ մի՛ ումեք ասիցես. այլ երթ ցոյց տանէ քո քահանայիւն, և մատո՛ զպատարագն՝ զոր հրամայեց Մովսէս ի վկայութիւն նոցա։

Եւ մտեալ ի կափառնայում մատեան առ նա հարիւ-

ր ի ն ք ի ն ջեր եւն ընդ առաքեալսն կոչեն գաւիթս ցուց. ասա ցանէր ի ժողովուրդս նոր և քարոզէր զնա եւ բժշկէր զնոսա ամենայն։ Եւ ել նա ընդառաքեալսն անցանէր։ Եւ եկն ընդ ընդ երկիրն սաղուց. և մատուցին առ նա զնա հիւանդս. ողբ ընդելալք

Լսա յոյից Աբեսաղոմ՝ զայն ևիւց՝ Յառաջագոյն ներհամաբարեցաւ վա բը ժլտկութիւն փրկիչն մերոյ Աստուած։ Յետ բարձանելոյն ասեն զնոսա գվնասակարսն առ այսմ, ըստ գիպմանն ի բան ժառանգ հոգւոց և մարմնոց։

Աբեսաղոմ՝ ու ի՞ն Աստուած։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս։

ուսիք ընդ այն հանդերձ։

Եւ
երբեմն ի խոստոյն արտա-
քինն ։ անդ եղիցի լալ և
կրճել առաւմանց։ Եւ ասէ
յիս ցնծալի-բարեան՝ ի-ինչ
և ոչ հնազանդեցայ, եղիցի
քեզ. և ուղղացաւ մանուկն
ընդս յանէաւ յայնմիկ ։
Եւ եկել յիս ի տուն պատ-
րաստ, եւտես զի զբաղէ ներ
անկեալ գնիւ ու առպազել ։
Ասաւ զնեռանել ներ. և ե-
ղեալ գնաց ընդ ետես ։ յաստ և
կաց և պաշտեր գնաց ։
Արդ երեկոյ եղև, մա-
տուցին առնա գիւ-ահարս
բազումս, և եհան զայսան
բանիւ, և զամ հիւանդսն
բժշկեաց ։ Օ՛ի լցի բանն
որ առաքեալ ի ձեռն եսայեայ
մրգրեի, դա զհիւանդսն մեր
ետար և զցաւս մեր
բարձ ։
Եւ իբրև էառնց յայնկոյս
գերեզմանն գերգեսացւոց՝
պատահեցան նմա դիւա-
հարք երկու՝ ելեալք ի գե-
ղոց զմանուցն չարաչարք յոյժ՝
ոչ զի չէր հնար անցանել
ոմեք ընդ այն ճանապարհ ։

բազում մի ։ ապրէիր գնաց և
ասէր ։ Ինչ՝ մանուկ իմ առն
կեաց կայ ի տան անգամն
լոյծ չարաչար առնելով ։
Ասէ ցնա յիս , ես եկից և
բժշկեցից զնա ։ Պատասխանի
ետ հարիւրապետն և ասէ,
տէր՝ չեմ բանական եմէ ե
յարկիւ իմոյ մտցես , այլ
ասա բանիւ , և բժշկեսցի
մանուկն իմ ։ Վասնզի և
ես այր մի եմ ընդ իշխա-
նութ ունիմ ընդ ինձ զին-
ուորս ասեմ ասա ՚ի
երթայ ։ և այլում թէ ՚ի՝
և գայ , և ծառայի իմում
թէ արա զայս և առնէ ։
Արդ լուաւ յիս՝ զարմա-
ցաւ և ասէ ցայնոսիկ որք
գնէին երթայիր , ամէն ա-
սեմ ձեզ և ոչ գտայ ի
այսպիսի հաւատս գոն եր
բէք։ Ասաց ասեմ ձեզ՝ զի
բազումք յարեւելից և յա-
րեւմտից եկեսցեն և բազ
ումացին ընդ աբրահամու և
ընդ իսահակայ և ընդ յա-
կովբայ յարքայութեան երկնից։
Եւ որդիքն արքայութե-

ղեալ լինելն քեզ մեղք գո։
Իբր ասյն առնուք ի գալըստեն
առեալ ընդ միտս՝ հարկեալ
գա։ Իբր ծանուցեալ ի
զխորհուրդս նոյ՝ ասէ ցնա.
ընդէր խորհիք գործ չա-
րիս ի սիրտս ձեր։ Օգնէ
գիւրին է ասել՝ թողեալ
լինին քեզ մեղք գո, քան
ասել՝ ար՛ և շրջեաց։
Ա՛մ զի գիտասցիք եթէ
իշխանութիւն ունի որդի մարդ
դոյ երկրի թողուլ զմեղս։
Յայնժամ ասէ ցանդամն
լուծեալն՝ արի՛ առ զմահիճս քո
և երթի ի տուն քո։ Իբր
յարուցեալ գնաց ի տուն
նորա։ Երբև տեսին ժողո-
վուրդքն, զարմացան և փա-
ռաւոր առնէին զԱստ զոր
էին այնպիսի իշխանութիւն
մարդկան։

Ա՛ինուհետև նա զայս հա-
սեր ընդ նոսա, ասյն էշ
խան մի մատուցեալ երկիր
պագանէր նմա և ասէր՝
դուստր իմ արդ եւս վախ-
չանեցաւ, այլ եկեալ դի-
ցես ձեռն քո ի վէր նր,

և ասէին , ողորմեայ մեզ
Տէրդի դաւթի : Եւ երբեք
եկն Ի տաճարն , մատեան առ
նա կոյրքն : Եւ ասէ ցնո
յս՝ հաւատայք եթէ կա
րող եմ առնել ձեզ զայդ :
ասեն ցնա՝ այո Տէր : Ընդ
ժամ մերձեցաւ յաչս նոցա
և ասէ , ըստ հաւատոց ձե
ղոց եղիցի ձեզ : Եւ բա
ցան աչք նոցա : Եւ սաստե
նոցա յս և ասէ՝ զգոյշ կա
ցէք՝ մի՛ ոք գիտասցէ : Եւ
նոքա երթալ հանդարեցին
ընդ ամ երկիրն ընդ
այն : Եւ կերանելն նոցա
սրտուքս , ահա մատուցին
առ նա զայր մի՝ համր դի
ւահար : Եւ կերանել դի
ւին՝ խօսեցաւ համրն . և
զարմացան ժողովուրդքն և
ասեն , եթէ ևս երբեք ե
րեւեցաւ այսպիսի ինչ յիս
րայէլ : Ահա փարիսեցիքն
ասեն՝ թէ իշխանաւն դի
ւաց հանէ դա զդեւս :
Եւ շրջէր յս ընդ ամ քա
ղաքս և ընդ գիւղս՝ ուսու
ցանէր Ի ժողովուրդս նոց
և

Եւ ի խոխոտում ի շաբաթու, մի թէ ոչ ունիցի եւ յորս ցանիցէ զնա։ Նոյն արդ ոչգնչի եաւաւաճել է մարդ քան զմեռանել։ ապա ուրեմն պարտ է ի շաբաթու քան զմեռանել։ Այսմիամ ասէ ցայգն, ձգեմ զձեռն քո. և նա ձգէաց, և ելն ողջ իբրև զմիւսն։ Նոյնիսկ ինեցելքն եղեալ արուքս՝ խորհուրդ առին զնմանէ թէ որպէս կորուսցեն զնա։ Այսմիամ մատուցանէ առ նա զհինգերորդ մի կոյր և հարց՝ և բժշկեաց զնա. ապ զի հարցն և կոյրն խօսիցի և առեալիցէ։ Այսպատճառս ամ ժողովուրդքն և ասեն մի թէ սա՞ իցէ քրիստոս՝ որդի դաւթի։ Նոյց փարիսեցիքն իբրև լսեան՝ ասեն, ոչ նմանէ հանէ զդեւս՝ եթէ ոչ բեհէղզեբուղայ իշխանաւն դեւուց։

Ասէ ելեալ անտի մի՝ գնաց ի կողմանս տիւրոսի և սիդոնի։ Ահա կին մի քանանացի ի սահմանաց

և գալովքն զանձառապեան արքայութե, և բժշկէր զնա ախտս և զնա հիւանդութիւնս ի ժողովրդենէն։ Ասէ առաքեալ զժողովուրդն գնացան ի նա, զի էին աշխատեալք իբրև զոչխարս, որոց ոչ իցէ հովիւ։ Այսմիամ ժամ առ ցաշակերտան իւր. հունձք բազումք են՝ և սակաւք ամենք։ Աղօթ՝ ա զտիրոջէ զտէր հնձոց՝ զի հանցէ մշակս ի հունձս իւր։ Ասէ կոչեալ առ ինքն զերկոտասանն աշակերտան իւր, եւ տայ նոցա իշխանութիւն ոգոց պղծոց՝ հանել զնա և բժշկել զնա ախտս և զնա հիւանդութիւնս։

Ասէ գնացեալ անտի յն՝ եկն ի ժողովուրդն նոց։ Ասէ անդ էր այր մի՝ որոյ ձեռն գօսացեալ էր. հարցին զնա և ասեն, եթէ արդեօք իցէ ի շաբաթու բժշկել զի չարամատեանցն գտանիցեն։ Ասէ նա առ ցնս, ոլէ ի ձէնջ մարդ՝ որոյ իցէ ոչխար մի, և անկանիցի այն

եւն՝ ի ծովեզրն գալիլեա-
ցւոց. եւ երեսաւ ինքեան նոյ-
ա եր անդ։ Պատուհաս սո-
նա ժողովրդիդ բազումք՝
որք ունէին ընդ իւրեանս
կաղս՝ կոյրս՝ համրս՝ մեռ-
կամանիս, եւ այլ բազումս
եւ ընկեցին զնոսա առ ոտս
նորա, եւ բժշկեաց զնոսա։
Պ՝ինչև զարմանալ ժողո-
վրդոցն որք տեսանէին,
զի համրքն խօսէին, կաղք
գնային, մեռկամանիքն բը-
ժշկեին, կոյրք տեսանէին
եւ փառաւորս առնէին զԱծն
իսրայէլի։

Ա՝յլ իւրեանց եկն ի ժողո-
վուրդն, մատեաւ առ մի,
ի ծունր իջանէր եւ ասէր,
ասէր որդեակ արդեօք ի-
մոմ, զի լուանայի և քա-
րոզէի հիւանդանոցին. քա-
զամ անգամ անկանի ինձեր
եւ երբեք ի չուրս։ Ա՝յս մա-
տուցի զնա աշակերտացն
քոց՝ եւ ոչ կարացին բժշ-
կել։ Պատասխանի եւ յի-
սուս, ասէ, ով ազգ անհաւատ եւ
խիւր. մինչև երբ հանգ-

անամ ձեզ, եւ ձեր ապաղանդը
եւ ասէր, որդեակ ինձ տար
ոմդի գամ ինքն, զի դուստր
իմ շարաչար տագնապի։

Ա՝յլ նա ոչ եւս ունայ պատաս-
խանի. եւ մատուցեալ աշա-
կերտքն ձեր ասացին եւ ա-
սէին, արձակեա զդա զի
աղաղակէ զհետ մեր։ Ա՝յս
պատասխանի եւս եւ ասէ, ոչ
առաքեցայ՝ եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն
իսրայէլի։ Ա՝յլ նա մատու-
ցեալ երկիր պագանէր նմա
եւ ասէր, տէր օգնեա ինձ։
Պատասխանի եւս նմա յի-
սուս, ոչ է բարւոք՝ առ-
նուլ զՀաց մանկանց եւ ար
կանել շանց։ Ա՝յլ նա ասէ
այո տէր. քանզի եւ շունք կե
լանիցին ի փշրանաց անկ-
լոց ի սեղանոյ տեառն իւրեանց։
Յայնժամ պատասխանի եւ նմա
յիսուս եւ ասէ, ով կին դո,
մեծ են հաւատք քո՝ եղիցի
քեզ ոպ եւ կամիս. եւ բժշկ
կնքցաւ դուստր նորա ի նմին
ժամու։

Ա՝յլ գնացեալ անտի յի՝

Ի Ա Տ Ա

Տրտմեալ մերով ցեղ Ադամ
Ողբայ զանձինս իւր ողորմելի։

Ես Ադամ եմ որ ստեղծեցայ
ի դրախտն ի կատարեալ
ուրախութեան մեծապէս ի
պատուի ի փառս ի մեծութիւն
ի շքեղութեան մեծ ի ժո
ղովրդոց ուսուցանել զինս։
Իսկ զարմանային ընդ վայր
դասեցաւ ի նէր, զի ուս
ցանէր զիսոս խրատ իշխա
նութեան, և ոչ ունի դադիլն։
Իսկ էր ի ժողովրդականն նոյ
սէր ի՝ յորում ոչ ոք պիղծ
գոյր ի նմա. ոչ աղտեղութիւն
և գեղացին զիս ոտն ։

Ես ի ձեռն սիրելի ամ
սացեալ ձեզ. այժմ զիս ա
ռիս. և ածին զիս առ քո
ւն ։ Իսկ սատակեալ ի նա քո. և
ել ի նմանէ գևեն, և բժիշ
կեցան մեռանելն ի ժամին
յայնմանէ ։ Եղեալ մա
տուն աշակերտին առան
ձինն և ասեն ցքո, մեք ըն
դէր ոչ կարացուք հանել զնա ։
Իսկ նա ասէ ցնոսա՝ վա՛ թե
բռնութեամբ ձերոյ. ամէն
ասեմ ձեզ, եթէ ունիցիք
հաւատս քան զհատն մա
նանխոյ, և ասացիք լերինս
այսմիկ՝ փոխեց ասէ անդր
և փոխեսցի. և ոչ ինչ ան
հնարին լինիցի ձեզ։ Եւ
այս ազգ ոչ ելանէ, եթէ ոչ
աղօթիւք և պահօք ։
Իսկ երկանել նոց յերկրա
յին, գնացին զհետ նորա
ժողովրդոցք բազումք ։
Իսկ ահաւ կայր երկու նըս
տէին առ ձախակողմանէն ։
Իրրև լուան թէ յիս անցա
նէ՝ աղաղակեցին և ասեն,
ողորմեաց մեզ յիս որդի դա
ւիթ։ Իսկ ամբոխեան առաջաց
նոցա՝ զի լռեսցեն. և նոքա
ևս առաւել աղաղակէին և
ասէին, եթէ՝ ողորմեաց մեզ
որդի դաւիթի ։ Ո՞ւր
էաւ կայր. կոչեաց զնոսա և
ասէ՝ զինչ կամիք զի արա
րից ձեզ ։ Ասեն ցնա՝ եթէ
զի բացցին աչք մեր ։ Իսկ
գթացեալ յիս մերձեցաւ յաչս
նոց, և վաղվաղակի առին
և գնացին զհետ նր ։

Եւսկ յո գիմացեալ ձգեաց
կամաս կարծէ ես զիս արբուն
լինել և ասէր։ Ոչ՝ երէկ
բազում եհան։ և ոչ ասէր
խոսել դիւացն, զի գիտէին
զնա թէ քոնէ ։

Եւ ընդ այգն ընդ առա-
ւօտն յարուցեալ էլ և
գնաց յանապատ տեղի, և
անդ կայր յաղօթս ։ Եւ
գնաց զհետ նորա սիմոն՝ և
որք ընդ նմայն էին ։ Եւ
երբեմն գտին զնա, ասեն զնա
թէ ամենեքին խնդրեն զքեզ ։ Եւ ասէ ցնոսա՝ եկայք երթիցուք և յայլ տե-
ղիս քարոզեցից, զի յայս
նպատակ եղէ ես ։ Եւ քարո-
զէր ի ժողովրդոցն նոյն և
յամ գալիլեացիս, և զդեւս
հանէր ։ Այլ առնն բո-
րոտ մի՝ ապտէր ի ծունր
լինէր և ասէր։ Եթէ կամիս կարող ես զիս սրբել
և ասէ ցնա ողորմեալ ձգեաց

զձեռն իւր և դպեալ նմա
ասէ։ Կամիմ, սրբեցիր և
յանդիման անկաւ ։ Եւ
պատուիրեաց նմա զոչ
ումեք ասել, այլ երթալ
ցուցանել զանձն քահա-
նայապետին, մատուցա-
նել զպատարագ որ պատ-
ուիրեաց Մովսէս ։ Եւ
ելանէր և սկսաւ բազում
բանս քարոզել և հրատա-
րակել զբանն, մինչև
զի ոչ կարէր յայլ քաղաք
յայտնապէս մտանել, և
անդ կայր յանապատ տե-
ղիս ։ Եւ գնաց զհետ նորա
ամենայն ։ Եւ մտեալ
յկապառնայում քաղաքն
լուաւ թէ տանն է ։ Եւ
ժողովեցան բազումք, մինչ-
և ոչ ևս տեղի ունել
առ դրունսն ։ Եւ քարո-
զէր նոցա զբանն ։ Եւ
գան առնեն առ նա զմի
ոմն ի նոցանէ ։ Եւ ոչ
կարէին մատուցանել
նմա զնա առաջի նորա
վասն զբազմութեան ։
Եւ բացեալ զտանիսն
ուր էր, իջուցանեն
զմահիճն ։ Եւ տեսեալ
Յիսուս զհաւատս նո-
ցա ասէ ցդեւն՝ Որդեակ
քո, թողին քեզ մեղք
քո ։ Եւ էին անդ ոմանք
ի դպրացն նստեալ և
խորհէին ի սրտիս իւ-
րեանց ։ Եւ ոչ ևս ասէ
ցնոսա ։ Եւ իմացեալ
Յիսուս ի հոգւոյ իւրում
զխորհուրդս նոցա՝ ասէ
ցնոսա։ Ընդէ՞ր խորհիք
զայդ ի սրտիս ձեր ։
Զի՞ է դիւրին ասել
ցդեւն՝ թողին քեզ մեղք
քո, եւ կամ ասել՝ կա-
րիցես զքեզ ոտիդ եւ
պատուհասել ընդ
մեզ։ Զիարդ ասէ ցնա
ողորմեալ ձգեաց

զմեղս առ ցանգամայնն՝
մարդոյ ի վեր երկրի թողուլ
թող իշխանութիւն ունի որդի
մարդոյ ի վեր երկրի թողուլ
զմեղս։ առ ցանգամայնն՝
ասէ ցնա յաւրէնէ ան
ձինս առ նա յաւրեմէ ան
ձին իբրև ոչ կարէին մեր
իչ իբրև ոչ կարէին մեր
ձեռնալ առ նա յաւրեմէ ան
ձին

Այն երեսք ապաքեր վայելուչ
դեմքի փայլեցիկին հետ
դիտողաց հանդերձն . խոր
հուրդ առնէին վրէ նը ,
թէ զիմըզ կրօսացեն
գնա :

Նոքա յոյժ աշակերտացն իւ
րովք գնաց ի ծովեզրն .
և բազում ժողովուրդք ի
գալիլեացւոց երթային զը
հետ նը , և ի հրէաստանէ ,
և ի երկնէ , և յանկոյս յոյ
դանտա . և որք ի տա
րան և ի մոդոնէ , բազում
ժողովուրդք լսելս լսէին
որչափ լինչ առնէր՝ գային
առ նա : Այն ասէ ցայրն
կերտան նը՝ զի նաւակ մի
պատրաստական կացցէ նմա
վասն ամբոխին՝ զի մի՛ նե
ղացցեն զնա : Քանզի զը
բազումս բժշկեաց . մինչ
գաղ խրտնիլ զնովաւ , զի
տեղեացին առնա որք ու
նէին սնոտս մինչ : Այն ոգիք
պիղծք յորժամ տեսանէին
զնա՝ անկանէին առաջի նը ,
աղաղակէին և ասէին թէ
դու ես որդին աց : և նա

քէզ ասեմ արի՛ առ ըզքոյ
հիւանդ քո՝ և նովքն ի տուն
քո : Այն յարեաւ վաղվա
ղակի առաջ զհանիւնան՝ և
առաջի ետգոյն : Այ՝ ինչ
զարհուրանաց ամենն և փառա
ւոր առնել զաց և ասել՝
թէ պատճառ ինչ եղեալ
ոչ առաջ :

Այն եղեւ միւսանգամ՝ ի
ժողովուրդն . և էր անդ
այր մի՝ որոյ ձեռն գոտա
ցեալ էր : Այն լսեալ ին
նա եթէ բժշկեալ զնա՝ ի
շաբաթուն զի շաբաթօրհ
նեն զնեմանէ : Այն ասէ
ցայրն՝ որոյ ձեռն գոտացեալ
էր , արի՛ անց՝ ի մէջ : Այն
ասէ ցնա , զինչ պարտ է
՝ի շաբաթու՝ բարի լինել գոլ
ժել՝ եթէ չար առնել . ո
զի մի ապրեցուցանել՝ թէ
կորուսանել . և նորա լռեալ
կային : Այն հայեցեալ մի ըզ
նոքաք ի ցասմամբ՝ տրտո
մեալ ի կոտորեց սրտից
նց , ասէ ցայրն՝ ձգեա ըզ
ձեռն քո . և նա ձգեաց ,
և առջացաւ ձեռն նորա :

պիղծ ի մարդոյ այսոյիկ։ Զի
հաղցանէր ցնա թէ զինչ
անուանէ քան։ Զի ասէ ցնոսա
լինգիսն անուանէ իմ քանզի
բազումք եմք ։ Զի ասէ
ցնոսա զինն ցայժ , զի ամ
ոչխարեացն զնուաս արտաքս
քան զշնորհսն։ Զի անդ
էր առ լերամբն երամակ մի
խոզից արօտական մեծ ։
Աղաչեցին զնա ամ դևքն
և ասեն , առաքեա զմեզ և
խոզին՝ զի մտցուք ի նա ։
Զի հրամայեաց նոցա ։ Զի
ելեալ երթին անդէն պիղծք՝
մտին ի խոզսն , և զհամեայ
երամակն ի գագաթէ անտի ի
ծովն ։ Զոմն ելեալ երկու
հազարք և հեղձնուին ի
ծովս ։ Զի խոզարածքն
փախեան , և պատմեցին ի
քաղաքին և ի գեղս։
Եւ ելին տեսանել թէ զինչ
լինի ոք զործեցաւն ։
Գան առ Յի և տեսանեն
զդիւահարն զի նստէր ընդ
գեղեաւ և զգաստացեալ
որ ունէր զլեգէովնն , և զա
նի հարան։ Զի պատմեցին
նոցա

յայժ տաստէր նոցա զի մի՛
յայնմէ տեղեացն գնասցէ ։
Զի ելին յայնմանէ ծովէն
գերգեսացոց։
Զի ընդ ելանելն ի նաւէ
անտի՝ պատահեցաւ նմա
այր մի ի գերեզմանացն որ
ունէր ոգի պիղծ ։ Որոյ
բնակութիւն էր ի գերեզ
մանս էր ։ և ոչ ոք կարէր
զնա և կապել գնաս
ոչ բազում անգամ ա՜
նախապազ և շղթայիւք կա
պեալ , և խզէր ի նմանէ
շղթայսն , և զօրանախարան
խորտակէր ։ և ոչ ոք կա՜
րէր զնա զսպել գնաս։
Եւ անդէն
հանդիպեալ զՅի և շրջեալ
ի գերեզմանս և ի լերինս
աղաղակէր և կոծէր զանձն
իւր քարամբք ։ Եւ տես
տես զՅի՝ հեռասուն
ընթացաւ և երկիր եղեալ
նմա ։ Եւ զաղաղակաւ ի ձայն
մեծ և ասէ , զի՞նչ էր իմ և
քո Յի որդի աստ բարձրելոյ։
Երդնում զքեզ
Յի , մի՛ տանջէր զիս ։
Զի ասէր նմա զի՛նչ
Յայնմ ասէր նոցա զի ելի՛
Յայնմ առնելոցն գնաս ։
Եւ եկն Յայնմոյ ծովեայ
Յաշխարհն գերգեսացոց։
Եւ ընդ երանելն ի նաւէ
անտի՝ պատահեցաւ նմա
այր մի ի գերեզմանացն որ
ունէր ոգի պիղծ ։ Որոյ
բնակութիւն էր ի գերեզ
մանս էր ։ և ոչ ոք կարէր
զնա և կապել գնաս
և ասեն , առաքեա զմեզ և
խոզին՝ զի մտցուք ի նա ։
Զի հրամայեաց նոցա ։ Զի
ելեալ երթին անդէն պիղծք՝
մտին ի խոզսն , և զհամեայ
երամակն ի գագաթէ անտի ի
ծովն ։ Զոմն ելեալ երկու
հազարք և հեղձնուին ի
ծովս ։ Զի խոզարածքն
փախեան , և պատմեցին ի
քաղաքին և ի գեղս։
Եւ ելին տեսանել թէ զինչ
լինի ոք զործեցաւն ։
Գան առ Յի և տեսանեն
զդիւահարն զի նստէր ընդ
գեղեաւ և զգաստացեալ
որ ունէր զլեգէովնն , և զա
նի հարան։ Զի պատմեցին
նոցա

կեալ դնիցէ նմա ձեռն .
ոչ զի ապրեսցի, և կեցցէ :
Եւ զնոսա ընդ նմա . եր-
թայր և ժողովրդական բա-
զում զկնա նմա , և ներքին
զնա : Եւ կին մի էր ի տա-
ճառատեղէ արեան զեր
կոտասան ամս : Եւ յայժ
վճռացեալ ի բազում բժիշ
կաց - և ծախեալ զինչս իւր
զամ և չէր ինչ օգտեալ ,
այլ և առաւել զայրացեալ
Երթև լուաւ զյիսուէ՝ եկն
ի միջ ամբոխին կեռաց՝ և
բռնեաց կշտաթ զհանդերձից
նորա : Ասէր ասէ ի մտի
իմ , միայն մերձենացայց ի
հանդերձս նորա փրկեցայց :
Եւ վաղվաղակի ցամաքեաց
աղբիւր արեան նորա ,
և գիտաց ի մարմնին իւրում թէ
բժշկեցաւ ի տանջանացն :
Եւ անդէն վաղվաղակի
գիտաց յիսուէս յանձն իւր ըզ
զօրութիւն որ էլ ի նմանէ .
դարձեալ յամբոխին և ասէ ,
ով մերձեցաւ ի հանդերձս
իմ : Եւ ասեն ցնա աշա-
կերտքն . տեսանես , զի ամ

բոխ զօրէ զքեզ , և ասես ով
զիս ինձ էրև դիպաւորեալ ,
և զինչ կամ խոզիցի :
Եւ ընկան աղաչել զնա
գնալ ի տաճկանաց նոցա :
Եւ էրև եհաս նա ի
նաւն՝ ազաչէր զնա դնա
հայն զի ընդ նմա լցի . և
յոչ եաւ նմա թողլ , այլ
ասէ ցնա՝ երթ ի տուն քո
առ ընտանիս քո , և պատ
մեա նոցա , զոր ինչ միանգամ
ևար արար քեզ և ողոմա
ցաւ քեզ : Եւ գնաց և
սկսաւ քարոզել ի դեկա
պօլիս զոր ինչ արար նմա
յիսուէս , և սքանչանային զարմա
նային :
Եւ էրև էանց յիսուէս
անգամ յայն կողմն , ժողո
վեցաւ առ նա ժողովուրդ
բազում , և էր առ ծովե
զերբեն : Եւ ահա ումի ի ժո
ղովրդապետացն գայր , ո
րում անուն էր յայրոս .
և էրև եհաս զնա՝ անկաւ
առ ոտս նորա : Աղաչէր զնա
յոյժ և ասէր , թէ դուստր
նորա մերձ է ի մահ . զի ե

ուսանէ ամբոխ յոյժ և լա
լականաս և աղաղակ յոյժ ։
Իբր մտեալ ի նաւըդա ան
ցեաս՝ զի խռովէալ էր և
լայր ։ մանուկդ ոչ է մե
ռեալ՝ այլ ննջէ ։ Իբր ծաղր
առնէին զնա ։ Իբր նոր հա
նեալ արտաքս զամենեսեան՝
և առեալ ընդ իւր զհայր
մանկանն և զմայրն , և զնա
որք ընդ նմանն էին , և մը
ան ուր զնոքա մանուկն ։
Իբր կալեալ զձեռանէ ման
կանն ասէ զնա՝ տալիթա
կում։ որ թարգմանի՝ աղ
ջիկ դու՝ քեզ ասեմ արի՛ ։
Իբր վաղվաղակի յարեաւ
աղջիկն և գնայր ։ քանզի
էր ամաց՝ իբրև երկոտա
սանից ։ և զարմացան մե
ծաւ զարմանալեաւ ։
Իբր պատուիրէր տալ նորա
յոյժ՝ զի ոչ ոք գիտասցէ
զայն , և ասաց տալ նմա
ուտել ։
Իբր իբրև անցին յայն
կոյս , եկին յերկիրն գեն
նեսարէթ ։ Իբր իբրև ե
լին ի նաւէ անտի , իսկ և

ամենայն ժողովրդապետին՝ և
ասէ ցնա ։ Մի՛ երկնչիր՝ բայց
միայն հաւատա ։ Իբր ոչ
զոք եթող ել հետ երթալ։
բայց միայն զպետրոս՝ և զյա
կովբոս և զյովհաննէս զեղ
բայրն յակոբայ ։ Ոյս ի
տուն ժողովրդապետին՝ և
տեսանէ ամբոխ և լա
լականաս և աղաղակ յոյժ ։
Իբր մտեալ ի նոսա ասէ
ցնոսա՝ զի՞ խռովէալ էք և
լայք ։ մանուկդ ոչ է մե
ռեալ՝ այլ ննջէ ։ Իբր ծաղր
առնէին զնա ։ Իբր նոր հա
նեալ արտաքս զամենեսեան՝
և առեալ ընդ իւր զհայր
մանկանն և զմայրն , և զնա
որք ընդ նմանն էին , և մը
ան ուր զնոքա մանուկն ։
Իբր կալեալ զձեռանէ ման
կանն ասէ զնա՝ տալիթա
կում։ որ թարգմանի՝ աղ
ջիկ դու՝ քեզ ասեմ արի՛ ։
Իբր վաղվաղակի յարեաւ
աղջիկն և գնայր ։ քանզի
էր ամաց՝ իբրև երկոտա
սանից ։ և զարմացան մե
ծաւ զարմանալեաւ ։
Իբր պատուիրէր տալ նորա
յոյժ՝ զի ոչ ոք գիտասցէ
զայն , և ասաց տալ նմա
ուտել ։
Իբր իբրև անցին յայն
կոյս , եկին յերկիրն գեն
նեսարէթ ։ Իբր իբրև ե
լին ի նաւէ անտի , իսկ և

ւրք առնուլ գՀոգ մանկանց և արկանել շանց։
Ա՚յս պատճառի եւս և ասէ. Ա՚ռ և շունք ի փշրանաց սե-
ղանոյ մանկանցն կերակրին։
Ա՚յս ասէ ցնա՝ վա՚յ դէպ քա-
նի, եւրէք, եւ դուն ի դէս-
առեալ քոմմէ։ Ա՚նոց ի
տուն էր՝ և եգիտ եկեալ
զգեան, և զդուստրն զի ան
կեալ դնեալ ի մահիճս։
Ա՚յս եկեալ միւսանգամ
ի ատենաւորն սիւրոսի
և սիդոնի, և եկն ի ծով
եզերն գաղիլեացւոց ի մէջ
ատենաւորին ի զեկապօլիս։
Ա՚յս բերին առաջի նորա
խուլ մի և համր, և աղա-
չէին՝ զի ձեռն դնէր ի վը-
նոյ։ Ա՚յս առեալ գնա ի միւս
սի յանդրսէ առանձ, հալիկ
զմատունս իւր ընդ ականջս
նորա և եթուք անդր. և
կոչեաւ զերկնէն նորա։
Հայեցաւ յերկինս՝ յոգոց
եհան՝ և ասէ ցնա, Ե՚փփա-
թա՝ որ է բացի՛ր։ Ա՚յս նոյն-
ժամայն բացան լսելիք նո-
և լուծաւն կապանք լեզուի

լսել ժամանակ գնա այլ ան
ղանի պատրիկ։ Ա՚յս ընթա
ցեալ այլ անդր, ընդ առա
գաստն, ախտն մահճաք
բերել գնա՛ հիւանդն՝ ա՚ր
լսելին թէ անդ էին, Ա՚յս
ուր և մեռանէր՝ ի գեղոյն
կամ ի քաղաքն՝ կամ յա-
գարակս՝ ի հրապարակս դը
նել ի զանազան և աղա
չելն զի գոնէ ի քանզնա
հանդերձի նո՛ր մերձենոյ-
ցեն. և ոչք միանգամ մեր
ձեցան՝ փրկեցան։
Ա՚յս անուն յայտնեցաւ էին
ի ատենաւորն սիւրոսի և
սիդոնի. և առաքեալ ի տուն
ոչ կամէր յայտնել, և ոչ
կարաց ծածկել։ Ա՚յսուհե
տիւ մի գնաման՝ որոյ դուստ
րըն նեղեալ էր յոգւոյ պղ
ծոյ, եկն անկաւ առաջի
նորա։ Ա՚յս կինն էր հե
թանոս ազգիւ սիւրոփիկ յազ
գէ. և աղաչէր զնա՝ զի ըզ
դեւն հանցէ ի դստերէ նո՛ր։
Ա՚յս յա՛ ասէ ցնա՝ թոյլ
տուր՝ զի նախ յագեցցին
մանկունք. զի ոչ է բար

ան զինն մտանիցես, մի՛ ա-
մէք ասիցես ի զինին։
Քան եկեալ ա՛ւ աշակերտան
եւսեւս ամէնն շուրջ զ-
նորօք. և զչարլման զի մի
հէնն ընդ նոսա։ Քան վազ
վաղակի ամ ժողովուրդն
նրբև տեսին զնա՝ զարմա-
ցան. և ընդ առաջ ընթա-
ցեալ՝ ողջոյն տային նմա։
Քան ետ հարց ցնա, թէ զինչ
վհատիլ ընդ նա։ Պատա-
խանի ետ մի ոմն ի ժողով
դնէն և ասէ, վարդապե՛տ
ածի՛ց զորդի իմ առ քեզ
ոգ ունի ոյա հատ։ Քան
ա՛ւ հասանէ՝ զարկա՛ց զնա
զնա. և փրփրէ և կրճտէ
զատամունս իւր և ցամա-
քէ. և առացի ցաշակերտան
քո զի հանցեն՝ և ո՛չ կա-
րացին հանել զնա։ Պա-
տասխանի ետ նց և ասէ,
ո՛վ ազգ անհաւատ մինչև
կրկր լցեմ առ ձեզ. մին-
չև ցերկր տասցեմ ձեզ.
ածէք զնա առ ես։ Քան ա-
ծին զնա առ նա. նրբև է-
տես զնա ոյն՝ վարդապետի

Նորա և խանէր ասէր։
Քան պատասխանց նց զի
մի՛ ոմեք ասիցեն. և որպէս
նա պատասխանէր նց, նոքա
և առաւել քարոզէին։
Քան ետ քան զնա զարմա-
նային և ասէին, զամ ինչ
բարոյ գործեաց աա. զի
խլաց լսել առ և համրոց
խօսել։
Պատ ի բեթսայիդա, և
ածեն առաջի նր կոյր մի,
և աղաչէին զնա զի մեր-
ձեցի ի նա։ Քան առեալ
զձեռանէ կուրին եհան ար
տաքոյ գինւոյն, եթուք յա-
նորա և ձեռն եդ ի վերայ
նր, և հարցանէր զնա թէ
տեսանիցի՞ ինչ։ Նայեա՛
և ասէր, տեսանեմ զմարդ-
կին ինչ զոլին ծառս։ Պա-
դարձեալ եդ ըզ
ձեռն ի վերայ աչաց նր,
երաց և տեսանէր. ոչինչ
ցան և տեսանէր համար-
ձակ զնա։ Պրծանիցաց ըզ
նա ի տուն իւր և ասէ,
ի գինն մի՛ մտանիցես։ ոչ
ոևէք ի գիւղն մտանիցես։

մաց ինչ ասել կ՚ուզէ։
Իսկ յետ կալուածն զնելոյն
նորա՝ յարոյց զնա և կանգ
նեցուաւ։ Իսկ երբ եհաս
նա ի տուն, աշակերտքն
առանձինն հարցին զնա՝
թէ ընդէր ոչ կարացաք հա
նել զնա։ Իսկ ասէ ցնո.
այդ այդ ոչ ինչ եղանէ,
եթէ ոչ պահօք և աղօ
թիւք։
Իսկ գան յերկիրսն. և ը
նդունել նոր յերկիրսն ա
շակերտացն և բազում ժո
ղովրդով, որպէս ասեմք բար
ւմեաս կոյր՝ նստէր մա
րսկին յանցս Հանապազկին։
Երբ լսեաւ թէ յն Նա
զովեցեալ՝ սկսաւ աղաղա
կել և ասել, ողորմեա դաւթի
որդւոյ քումմ։ Իսկ առա
քեալն նզովս բազումք զի լռ
ուեցէ։ Իսկ նա առաւել
եւս աղաղակէր ողորմեա դաւ
թի որդւոյ քումմ։ Օտա
զի եաւ յն և հրամայեաց
կոչել զնա. կոչեն զկոյրն
և ասեն ցնա՝ քաջալերեսցդ
ասէ կոչէ զքեզ։ Իսկ նո

շարժեաց զնա. և առնկեալ
ցերկիրն թաւալեաւ և փըր
փրեաց։ Իսկոյց ցհայր նո
ւսեալ. քանի՞ ժամամանակք
են յորմէհետէ այդ եղև
զմա. և նա ասէ՝ ի մանու
կութենէ։ Ոչ ազատեաւ ան
գամ՝ի հուր արկանել զդա
և՝ի ջուր՝ զի կորուսցէ զնա
ապ՝ թէ կարծր ինչ ես,
օգնեա մեզ ամ զթածեալ
՝ի վերայ մեր։ Իսկ յն ասէ
ցնա՝ ասացեր թէ կարծր
ես. ամենայն ինչ հնարա
ւոր է ումեք, որ հաւատայ։
Իսկ վարձատուին աղաղա
կեաց հայր մանկանն և ա
ս. հաւատամ ամ՝ օգնեա
անհաւատութեա իմում։
Երբ ետես յն եթէ հա
ւաք ժողովուրդն՝ի վերայ,
սաստեաց ոգւոյն պղծոյ և
ասէ, համրոյ և խուլ ոգի,
ես ասեմ հրամայեմ ել՝ի դը
մանէ և այլ ևս՝ի նմա մտա
նիցես՝ի դա։ Իսկ աղաղա
կեաց և յոյժ ելեկաց զնա
և եել։ Եւ եղև պատանեալն
իբրև զմեռեալ. մինչև բազ

և զո յն նազօրեցն . եկիր
կրօնաւորել զմեզ՝ զիտելով
զքեզ ոմն ես սուրբ այր :
Պատասխան ի նա յն և ասէ՝
պատրաստեցից և ես ի գոհա-
նել : Ո՛չ ժամանեց զնա դեպն
ի միջի անդր և էլ ի նմանէ-
ւիսել ոչ ինչ ստասից նմա :
Իբր եղեն զտմնալիքն ի
վերայ ամենեցուն . խօսէին
ընդ միմեանս եթէ ասէին ,
զի՞նչ է բանս այս՝ զի իշ
խանութիւն և զօրութիւն սա
ոչ այսոց պղծոց և եբա-
նեն : Իբր երիցս հրամայ
ժամանել ընդ ամ տեղիս
շուրջ զգաւառսն :
Իբր յարուցեալ ի ժողո
վոյենէ անտի՝ եհաս
ի տուն մեծին . և զբազում
մեծամեծ ասպնապետ ջեր
մաւոյ մեծաւ . և աղաչեցին
զնա վա՛ն նորա : Իսկոյց ա
նա . սատակաց չերմանն և
երթայ զնա . Իբր վաղվաղա
կի յարեաւ և պաշտօն լաց
նոցա : Իբր ընդ արեւն
մտանել՝ ասէն ոմոց երի՛ն հի
ւանդք ի պէս պէս ցաւս՝

ընկենցեալ զանդրա նաք յա
րեաւ և եկն առ նա :
Պատասխան եհաս նմա և
ասէ՝ զի՞նչ կամիս երթ ա
րարից քեզ . ասէ ցնա կոյսն՝
բժշկեսցէ զի քոյդ :
Իբր յա՛ ասէ ցնա երթ՝ հա
ւատաց քո կեցուցիչն զքեզ .
և վաղվաղակի բացաւ , և
երթայր գնա նդ ի հա
նապատին :

Ի ՏԱՐԻՆ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ

Ի ԱՂՕՒ ԻՄ

կախատուցեմ ի
քաղաքն գաղիլեա
ցւոց՝ և ուսուցանէր զնո
ի շաբաթին : Իբր զարմա
նային ընդ վարդապետու
թիւն նո՛ , զի իշխանութիւն
էր բան նո՛ : Իբր էր ի մէջ
զոհանեան այր մի՝ զոր ո
նէր ոգի դեւի պղծոյ . և
աղաղակեաց ի ձայն մեծ և
ասէ՝ թո՛ղացէ՛ զի կայ մեր

Ասան խորհել գործքն և
ժողովեին ժողովուրդք բա-
զումք առ նովաւ , և կոչէր յա-
ղագս նորա ։

Եւ եղև ի միում աւուրց՝
եւ մնաքն առաջանէր ,
և գիտեաց զանէծսն և օրինացն
վարդապետեաց նասէին . ոչ
ժողովուրդ էին յայտ գաղտ
գաց գալիլեացւոց և հրէ-
ստոսին և երուսաղէմի .
և զօրութիւն տէն էր ի բժշ-
կել զնոսա։ Եւ այնմ ատեն բա-
րեկին մանչիկն զայր մի ար էր
անդամալոյծ . և խնդրեին
զնա մուծանել ի ներքս և
դնել առաջի նորա ։ Եւ ի բա-
րև ոչ գտանէին թէ ընդ ո-
մանկանցն զնա ինչպէս
վար առեալին , երթին ի տա-
նիս , և ի ցուցան կախեցին
զնա , և ի մէջ տանին մանչիկն
հանդերձ ի մէջ առաջի յի-
սուսի ։ Եւ տեսեալ զհաւատսն նոցա՝
ասէ զնա. այր դու՝ թողին
լինին քեզ մեղք քո ։

Էին ոմանք ի դպիրաց և

եւ ժողով աշակերտացն
նորա, եւ բազմութիւն ոյժ ժո-

եր անդ այլ մի՝ որոյ ձեռն
ախ զօտացեալ էր։ Իսկ ե-
պաւլիոս նման դէպքիւքն եւ
փորձութեամբն թէ՝ Իշաւա-
թեան բժշկիչ՝ որ գոտա
նիցեն չարախօսել զնա-
նէ։ Իսկ նա զիւրէր զնոյ
հատեալ նոցա։ ասէ ցայն
որոյ ձեռն գօտացեալ էր,
արի՛ ընդ ի մէջ։ Իսկ նա
յարուցեալ եկաց։ Ապա
ցնա յիս՝ հարցից ինչ ձեզ։
զի՞նչ արժան է ի շաբա-
թի, բարի՞ ինչ առնել,
եթէ չար գործել. ոգի մի
ապրեցուցանել, եթէ կո-
րուսանել։ Իսկ հայեցեալ
շուրջ զամենեքումբք զոյ
բացին, ասէ ցնա՝ ձգէ՛
զձեռն քո։ Իսկ նա ձգեց.
և հաստատեցաւ ձեռն նո-
ւին զիւրն։ Իսկ նորա ել
ցան ֆարիսեցիքն, և խոսեին
ընդ հերոդեանս՝ թէ զի՞նչ առ-
նիցեն մի։

Իսկ ի լինել նոցա հան-
դերձ ի տեղի մի առա-
քակ. և ժողով աշակերտացն
նորա, և բազմութիւն ոյժ

ժո-

ղովրդեան ի լերինն, և
ի դաշտին, և ամենայն
ազգաց ի ծովեզերեայ
Տիւրոսի և Սիդոնի։ Իսկ
նա ամբարձեալ զաչսն
իւր ի վերայ աշակերտացն
իւրոց, ասէ՝ երանի՛ աղ-
քատացն հոգւով, զի ձե-
րոյ է արքայութիւն աս-
տուծոյ։ Երանի՛ ձեզ որ
քաղցէք այժմ, զի յա-
ւիտեան յագեցուցանիջիք։
Երանի՛ ձեզ որ լայք այժմ,
զի ծիծաղեսջիք։ Երանի՛
ձեզ յորժամ ատիցեն զձեզ
մարդիկ, և հալածեսցեն
զձեզ, և նախատեսցեն,
և հանիցեն զանուն ձեր
իբրև չար ինչ վասն որդ-
ւոյ մարդոյ։ Ուրախ լերո-
ւք յաւուր յայնմիկ, և
ցնծացէք, զի ահա վար-
ձատրութիւն ձեր բազում
է յերկինս։ Նոյնպէս
զնոսա հարկանէին հարքն
նոցա զմարգարէսն։ Այլ
վա՛յ ձեզ հարուստք, զի
ունիք զմխիթարութիւն
ձեր։ Վա՛յ ձեզ որ լցեալ
էք այժմ, զի քաղցիջիք։
Վա՛յ ձեզ որ ծիծաղիք
այժմ, զի սգասջիք և լա-
սջիք։ Վա՛յ ձեզ յորժամ
ամենայն մարդիկ օրհնեսցեն
զձեզ, նոյնպէս զնոսա
հարկանէին հարքն նոցա
զստախօսսն։ Այլ ես ձե-
զէ՛ ասեմ որ լսէք, սի-
րեցէք զթշնամիս ձեր,
բարի՛ արարէք ատելեաց
ձերոց, օրհնեցէ՛ք զանի-
ծեալս ձեր, և աղաչեցէ՛ք
վասն նեղչաց ձերոց։ Ո-
րում հարկանիցէ զքեզ ի
ծնօտն, մատո՛ զայլ կող-
մանն. և որ առնուցու
զվերարկուդ քո, մի՛ ար-
գիլեր զպատմուճանդ։
Ամենայնի որ խնդրէ ի
քէն, տո՛ւր. և որ առնու
զիրս քո, մի՛ խնդրեր
զայլսն։ Եւ որպէս կա-
միք զի արասցեն ձեզ
մարդիկ, նոյնպէս արա-
սջիք նոցա։ Եւ եթէ սի-
րէք զսիրողսն ձեր, ո՞ր
է ձեզ շնորհք. զի և մե-
ղաւորքն զսիրողսն իւրե-
անց սիրեն։ Եւ եթէ բա-
րի արարէք ընդ բարե-
սիրսն ձեր, ո՞ր է ձեզ
շնորհք. զի և մեղաւորքն
նոյնպէս առնեն։ Եւ եթէ
տայք ի յուսալ ընդ որս
առնուցուն, ո՞ր է ձեզ
շնորհք. զի և մեղաւորքն
մեղաւորաց տան, զի
առցեն զհատուցումն։
Այլ սիրեցէ՛ք զթշնամիս
ձեր, և բարի՛ արարէք,
և տո՛ւք ի յուսալ, և մի՛
յուսացեալ հատուցման.
և եղիցի վարձ ձեր բազում,
և լինիջիք որդիք բարձ-
րելոյն. զի նա քաղցր է
և ողորմած ի վերայ ան-
շնորհից և չարաց։ Լերո-
ւք ողորմածք, որպէս և
հայր ձեր ողորմած է։
Եւ մի՛ դատիք, և մի՛
դատիցիք զձեզ. մի՛ դա-
տիք զայլս, և մի՛ դատիցիք
զձեզ. մի՛ դատիք զայլս,
և մի՛ դատիցիք զձեզ։
Թողէ՛ք, և թողցին ձեզ։
Տո՛ւք, և տացին ձեզ։
Չափ բարի, սեղմեալ,
և ծանրացեալ, և լցեալ
սրբեալ, և ընդ ծոցս ձեր
տացեն։ Որով չափով
չափէք, նովաւ չափեսցի
ձեզ։ Եւ ասէ առակ ցնո-
սա. թէ՞ կարէ կոյր կոյր
մի առաջնորդել. ոչ ա-
ռանց երկոցունց ի փոս
անկանիցին։ Ոչ է աշա-
կերտ վարդապետէ մեծ.
այլ ամենայն կատարեալ
լիցի իբրև վարդապետ
իւր։ Եւ զիա՞րդ տեսա-
նես զսղոտ որ է ի ակն
եղբաւր քո, և զգերանդին
որ է ի քում ակն մի՞ ոչ
ընդունիս։ Կամ զիա՞րդ
կարես ասել եղբաւր քո՝
եղբա՛յր, հան զսղոտն ի
ականց քոց, և ինքն ոչ
տեսանես զգերանդին ի
քում ակն. կեղծաւոր,
հան նախ զգերանդին ի
քում ակն, և ապա տես
հանել զսղոտն ի ականց
եղբաւր քո։ Ոչ է բարի
ծառ որ արասցէ զպտուղ
չար, և ոչ է չար ծառ որ
արասցէ զպտուղ բարի։
Ամենայն ծառ յպտղոյ
իւրմէ ծանիցի. զի ոչ ի
փշոյ ժողովեն թուզ, և ոչ
ի մասուրենւոյ ողկոյզ։
Բարի մարդ ի բարի գան-
ձէ սրտի իւրոյ հանէ
զբարի, և չար մարդ ի
չարէ գանձէ սրտի իւրոյ
հանէ զչար. զի յորոյ
առատութենէ սրտին
բերանն խօսի։ Եւ զիա՞րդ
կոչէք զիս տէր տէր, և
ոչ առնէք զոր ասեմ։
Ամենայն որ գայ առ իս,
և լսէ զբանս իմ, և առնէ
զնոսա, ցուցից ձեզ զնա
նման. նման է մարդոյ
որ շինէ տուն, և խորհեցաւ
և խրեցաւ, և եդ զհիմունս
ի վերայ վիմի. և եղեալ
ջրհեղեղ, և զարկին գե-
տոյն ի տունն այն, և ոչ
կարաց շարժել զնա, զի
հաստատեալ էր ի վերայ
վիմի։ Եւ որ լսէ և ոչ
առնէ, նման է մարդոյ
որ շինէ տուն ի վերայ
երկրի առանց հիմանց.
և զարկին գետոյն ի տունն
այն, և անկաւ յանդիման,
և եղև կործանումն տանն
այնորիկ մեծ։

Եւ յորժամ կատարեաց
զամենայն բանս իւր առ
ժողովուրդսն, մտանէ ի
Կափառնայում։ Եւ հա-
րազատ մի հարուստի
հիւանդանայր մահու։
Եւ լուեալ նմա զնա, առա-
քեաց առ նա զծերս հրէից,
աղաչեալ զնա, զի եկեսցէ
և ապրեցուսցէ զծառայ
նորա։ Եւ նոքա եկեալ առ
Յիսուս, աղաչէին զնա
ամենայն ջանիւք, ասելով
թէ՝ արժան է նմա զոր
առնուցուս զայդ. զի սի-
րէ զազգ մեր, և զմեզ
շինեաց զժողովարանն։
Եւ Յիսուս գնայր ընդ
նոսա։ Եւ մերձ ի տանն
հասեալ, առաքեաց հա-
րազատն զբարեկամս իւր
առ նա, ասելով ցնա՝ մի՛
նեղեր զանձն քո, տէր,
զի ոչ արժան եմ զի ներ-
քոյ կողմանց տանս իմոյ
մտցես։ Վասն որոյ և զան-
ձին իմ ոչ արարի արժան
գալ առ քեզ. այլ ասա՛
բանիւ, և բժշկեսցի ծա-
ռայ իմ։ Զի և ես մարդ
եմ հնազանդ ի տակ իշ-
խանի, ունիմ ի տակ ինձ
զինուորս, և ասեմ ցայս՝
երթ՝ և երթայ, և ցայլ՝
եկ՝ և գայ, և ծառայի
իմում՝ արա՛ զայս՝ և
առնէ։ Եւ լուեալ Յիսուսի
զայս, զարմացաւ ի նա,
և դարձեալ ասէ ցբազում
ժողովուրդն որ գային
ընդ նա՝ ասէ ձեզ, ոչ
գտի նոյնչափ հաւատս
յԻսրայէլի։ Եւ դարձեալ
գնացեալ առաքեալքն ի
տունն, գտին զհիւանդն
առողջացեալ։ Եւ եղև
յաջորդում օրում, գնայր
նա յքաղաքն որ կոչի Նա-
ին, և գնային ընդ նա
աշակերտք նորա բազումք,
և ամբոխ բազում։ Եւ
որպէս մերձեցաւ առ դրունս
քաղաքին, և ահա մեռեալ
մի տարեսցէին, միածին
որդի մօր իւրոյ, և նա
այրի էր. և ամբոխ բազում
քաղաքին էր ընդ նմա։
Եւ տեսեալ տեառն զնա,
գթացաւ ի նա, և ասէ
ցնա՝ մի՛ լար։ Եւ մերձե-
ցեալ, մատեաւ ի մահիճն,
և կալեալ զնոսա որ տա-
նէին, կացին։ Եւ ասէ՝
երիտասարդ, քեզ ասեմ,
արի՛ ասացից։ Եւ նստաւ
մեռեալն, և սկսաւ խօսել։
Եւ ետ զնա մօր իւրոյ։
Եւ առեալ զամենեսեան
երկիւղ, և փառաւորէին
զաստուած՝ ասելով թէ՝
մարգարէ մեծ յարեաւ
ի մեզ, և այց արար աս-
տուած ժողովրդեան իւ-
րոյ։ Եւ գնաց բանս
այս ի ներքս քան զամե-
նայն Հրէաստան, և քան
զամենայն շրջակայս։
Եւ պատմեցին Յովհան-
նու աշակերտքն նորա
զամենայն զայս։ Եւ կո-
չեալ Յովհաննու երկուս
ի մանկանցն իւրոց, առա-
քեաց առ Յիսուս՝ ասելով
թէ՝ դո՞ւ ես որ գալոց
ես, կամ զայլ ակն ունիմք։
Եւ մերձեցեալ առ նա
մարդիկն, ասացին՝ Յով-
հաննէս Մկրտիչ առա-
քեաց զմեզ առ քեզ, ասելով
թէ՝ դո՞ւ ես որ գալոց
ես, կամ զայլ ակն ունիմք։
Յորում ժամու բժշկեաց
ի հիւանդութենէ և ի
չարաց և ի հոգւոց պղծոց
բազումս, և կոյրս բազումս
շնորհեաց տեսանել։ Եւ
պատասխանի ետ Յիսուս
և ասէ ցնոսա՝ երթա՛ք
պատմեցէ՛ք Յովհաննու
զոր տեսէք և լուարուք,
զի կոյրք տեսանեն, և
կաղք գնան, և բորոտք
սրբին, և խուլք լսեն, և
մեռեալք յարիցեն, և աղ-
քատաց աւետարանի քա-
րոզի։ Եւ երանի՛ որ ոչ
գայթակղեսցի ի յիս։ Եւ
որպէս գնացին նոքա, սկսաւ
Յիսուս խօսել ցբազում
ժողովուրդսն վասն Յով-
հաննու՝ թէ զի՞նչ ելէք
յանապատն տեսանել։
եղէգն որ յերկրէ շարժի՞։
Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել։
մարդ զգեցեալ հանդերձս
փափկութեան. ահա որ
զգեստս փառաւորութեան
և առատութեան կան ի
տունս թագաւորաց։ Այլ
զի՞նչ ելէք տեսանել։
մարգարէ՞։ Այո՛, ասեմ
ձեզ, և առաւել քան զմար-
գարէ։ Զի սա է զոր գրեալ
է՝ ահա ես առաքեմ զհրեշ-
տակ իմ առաջի երեսաց
քոց, որ պատրաստեսցէ
զճանապարհ քո առաջի
քո։ Ասեմ ձեզ, ոչ եղև
յորդւոցն կանանց մեծ
քան զՅովհաննէս Մկրտիչ.
այլ որ փոքրագոյն է ի
թագաւորութեան աստուծոյ
մեծ է քան զնա։ Եւ ամե-
նայն ժողովուրդ որ լուան
և մաքսաւորքն, արդա-
րացուցին զաստուած՝ մկր-
տեալք մկրտութեամբ Յով-
հաննու։ Իսկ փարիսեցիքն
և օրինադիտացն զխորհուրդ
աստուծոյ անարգեցին ի
վնաս անձանց իւրեանց,
չկամեցեալ մկրտիլ ի նմանէ։
Եւ ասէ տէր՝ ո՞ւմ նմա-
նեցուցից զազգիս զայսոսիկ,
և զիա՞րդ նմանի նոցա։
Նմանի մանկանց նստե-
լոց յապառանգի, որ կա-
նչեն ընկերս իւրեանց և
ասեն՝ ձեզ փող հարաք,
և ոչ պարեցարուք. ողբ
արարաք, և ոչ լացարուք։
Զի եկն Յովհաննէս Մկրտիչ
ոչ ուտելով հաց և ոչ ըմ-
պելով գինի, և ասէք՝ դեւ
ունի։ Եկն Որդի մարդոյ
ուտելով և ըմպելով, և
ասէք՝ ահա մարդ ագահ
և գինեսէր, բարեկամ
մաքսաւորաց և մեղաւո-
րաց։ Եւ արդարացաւ
իմաստութիւն յամենայն
որդւոցն իւրոց։ Եւ խնդ-
րեաց զնա ոմն ի փարի-
սեցւոցն, զի ճաշակեսցէ
ընդ նմա։ Եւ մտեալ ի
տունն փարիսեցւոյն, նս-
տաւ ընդ սեղանոյ։ Եւ
ահա կին մի որ էր յքա-
ղաքին մեղաւոր, եւ գի-
տացեալ զի նստի ընդ
սեղանոյ ի տան փարի-
սեցւոյն, տարեալ ալա-
բաստրոն իւղոյ, և կայր
զետեղեալ ընդ ոտս նո-
ցա ետուստ, լալով, և
սկսաւ արտասուօք թա-
թաւել զոտս նորա, և
մազիւք գլխոյ իւրոյ սր-
բել, և համբուրել զոտս
նորա, և օծանել զոտս
նորա իւղով։ Եւ տեսեալ
փարիսեցւոյն որ կոչեցեալ
էր զնա, ասէ ընդ ինքն
իւրում՝ ասելով թէ՝ եթէ
էր սա մարգարէ, գիտէր
գուցէ ո՞վ և որպիսի է
կինն որ հպի նմա, զի
մեղաւոր է։ Եւ պատաս-
խանի ետ Յիսուս և ասէ
ցնա՝ Սիմոն, ունիմ քեզ
ինչ ասել։ Եւ նա ասէ՝
ասասցէ, վարդապետ։
Երկու պարտական էին
տեառն ի մի պարտատիրոջէ.
մէկ էր որ պարտական էր
հինգ հարիւր դահեկան,
և մէկ՝ յիսուն։ Եւ ոչ
ունէին զի հատուցանիցեն
նմա, և երկոցունց ետ
պարտիսն։ Ասա՛ ուրեմն
ո՞ր նոցանէ սիրեսցէ զնա
առաւել։ Պատասխանի
ետ Սիմոն և ասէ՝ ոչ
ինչ ասեմ, այլ՝ որում
զառաւել ետ պարտիսն։
Եւ ասէ ցնա՝ ուղիղ դա-
տեցեր։ Եւ դարձեալ
դարձեալ առ կինն՝ ասէ
ցՍիմոն՝ տեսանե՞ս զկինս
զայս. մտի՛ ի տունդ քո,
ջուր ոտից ինձ ոչ ետուր,
և կինս զայս արտասուօք
թաթաւեաց զոտս իմ, և
մազիւք գլխոյ իւրոյ սր-
բեաց։ Համբոյր ինձ ոչ
ետուր, և կինս զայս յո-
րմէ մտի՝ ոչ դադարեաց
համբուրել զոտս իմ։
Իւղով զգլուխ իմ ոչ օծի,
և կինս զայս զոտս իմ
իւղով օծանեաց։ Վասն
որոյ ասեմ քեզ՝ թողեալ
են նմա մեղքն իւր բազումք,
զի սիրեաց բազում։ Եւ
որում սակաւ թողեալ է,
սակաւ սիրէ։ Եւ ասէ
ցկինն՝ թողեալ են քեզ
մեղքդ։ Եւ սկսան ընդ
ինքեանս նստեալքն ասել՝
թէ ո՞վ է սա որ և մեղս
թողու։ Եւ ասէ ցկինն՝
հաւատք քո զքեզ կեցու-
ցին, գնա՛ ի խաղաղու-
թիւն։ Եւ եղև յետ այսո-
րիկ, և նա երթայր ընդ
քաղաքս և ընդ գեղս,
քարոզելով և աւետարա-
նելով զարքայութիւն աս-
տուծոյ։ Եւ տասն և երկու
աշակերտքն նորա ընդ նմա,
և կանայք ոմանք որ էին
բժշկեալք ի չարաց և ի
հոգւոց պղծոց, Մարիամ
որ կոչեցեալ Մագդաղենացի,
յորմէ եօթն դեւք էին
ելեալ, և Յովհաննա կին
Քուզայ գահընկալի Հե-
րովդի, և Սուսաննա, և
այլ բազումք որ ծառա-
յէին նմա ի ստացուածոց
իւրեանց։ Եւ ժողովեալ
ամբոխ բազում, և որ ի
քաղաքացն գային առ նա,
ասաց առակիւ՝ ասելով
թէ՝ ելանէ սերմանող
սերմանել զսերմանիս իւր։
Եւ յորժամ սերմանէր,
անկաւ ոմն առ ճանա-
պարհ, և կոխեցաւ, և
թռչունք երկնից կերան
զնա։ Եւ այլ անկաւ ի
վէմ, և ընձիւղեալ չորա-
ցաւ, զի ոչ էր նմա խո-
նաւութիւն։ Եւ այլ անկաւ
ի մէջ փշոյ, և բուսեալ
փուշն խեղդեաց զնա։
Եւ այլ անկաւ յերկիր բա-
րի, և ընձիւղեալ արար
պտուղ հարիւրապատիկ։
Ասէ այսպէս՝ որ ունի
ականջս լսելոյ, լուիցէ։
Եւ հարցանէին զնա աշա-
կերտք նորա՝ ասելով թէ՝
զի՞նչ իցէ առակս զայս։
Եւ նա ասէ՝ ձեզ տուեալ
է գիտել զխորհուրդս
արքայութեան աստուծոյ,
իսկ այլոց առակիւք, զի
տեսանելով ոչ տեսցեն,
և լսելով ոչ հասցեն։
Եւ է առակս զայս՝ սեր-
մանիս է զբան աստուծոյ։
Եւ որ ի ճանապարհն են
որ լսեն, ապա գայ սա-
տանայ, և տանի զբանն
ի սրտից նոցա, զի մի
հաւատասցեն և կեցցեն։
Եւ որ ի վէմն են, որ
յորժամ լսեն, ընդունին
զբանն ուրախութեամբ,
և սոքա արմատ ոչ ունին,
զի մինչև ի ժամանակ
հաւատան, և ի ժամանակ
փորձութեան հեռանան։
Եւ որ ի փուշն անկան,
սոքա են որ լսեն, և ի
հոգսոց և ի մեծութենէ
և ի հաճոյից կենցաղոյս
խեղդին, և ոչ հասանեն
պտղոյ։ Եւ որ ի բարի
հողն են, սոքա են որ
սրտիւ բարւոք և ազնուա-
կան լուեալ զբանն պա-
հեն, և պտուղ բերեն
համբերութեամբ։ Եւ ոչ
ոք ճրագ վառեալ ծած-
կէ զնա սպասուք, կամ
ընդ մահիճս արկանէ,
այլ ի վերայ աթոռոյ դնէ,
զի որ մտանեն տեսցեն
զլոյս։ Ոչ է ինչ ծածուկ
որ ոչ յայտնեսցի, և ոչ
գաղտնի որ ոչ գիտասցի
և ի յայտ եկեսցէ։ Տեսէ՛ք
ուրեմն զիա՞րդ լսէք։
Զի որ ունիցի, տացի
նմա, և որ ոչ ունիցի,
և զոր կարծէ թէ ունի,
առցի ի նմանէ։ Եկն
ուրեմն մայր նորա և
եղբարք նորա, և ոչ կա-
րացին մերձենալ առ նա
ի բազմութենէ ժողովրդեանն։
Եւ պատմեցաւ նմա՝ ասե-
լով թէ՝ մայր քո և եղ-
բարք քո կան արտաքոյ
կամիլ տեսանել զքեզ։
Եւ նա պատասխանի ետ
և ասէ ցնոսա՝ մայր իմ
և եղբարք իմ սոքա են
որ լսեն զբան աստուծոյ
և առնեն զայն։ Եւ եղև
յաւուր միում, նա և աշա-
կերտք նորա մտին ի նաւ,
և ասէ ցնոսա՝ անցցուք
յայն կողմն ծովուն։ Եւ
ելին։ Եւ ընդ երթալն
նոցա նա քնացաւ, և
իջանէ սաստիկ սաստկու-
թիւն հողմոյ ի ծովն, և
լցուցանէին զնաւն, և
վտանգ ունէին։ Եւ մեր-
ձեցեալ ասացին նմա՝
վարդապե՛տ, վարդապե՛տ,
կորնչիմք։ Եւ նա զար-
թուցեալ, սաստեաց հո-
ղմոյն և ալեաց ջրոյն,
և դադարեցին, և եղև
հանգիստ։ Եւ ասէ ցնոսա՝
ո՞ւր է հաւատք ձեր։
Եւ նոքա երկեալ զարմա-
ցան, ասելով ցմիմեանս՝
թէ ո՞վ է սա որ և հրա-
մայէ հողմոյն և ջրոյն,
և հնազանդին նմա։ Եւ
անցին ի կողմն Գադարա-
ցւոց, որ է դիմի Գալիլեա-
յի։ Եւ ելեալ նմա յերկիր,
պատահեաց նմա ոմն ա-
նուն ի քաղաքէն, որ
դիւահար էր ի ժամանակս
բազումս, և հանդերձ ոչ
զգեցեալ, և ոչ ի տան
բնակեալ, այլ ի գերեզ-
մունսն։ Եւ տեսեալ զՅի-
սուս, գոչեաց, և անկաւ
առաջի նորա, և ձայնիւ
մեծաւ ասէ՝ զի՞նչ է ինձ
և քեզ, Յիսուս որդի աս-
տուծոյ բարձրելոյ։ Աղա-
չեմ զքեզ, մի՛ տանջեր
զիս։ Զի պատուիրէր
հոգւոյն պղծոյ ելանել
ի մարդոյն. զի բազում
ժամանակս հարեալ էր
զնա, և կապէին զնա շղ-
թայիւք և բանտիւ, և
խզէր զկապանսն, և ի
դեւէն տարեալ լինէր ի
տեղիս անապատս։ Եւ
հարցանէ զնա Յիսուս՝
ասելով թէ՝ զի՞նչ է քեզ
անուն։ Եւ նա ասէ՝ լե-
գէոն, զի բազում դեւք
էին մտեալք ի նա։ Եւ
աղաչէին զնա զի մի՛ հրա-
մայեսցէ նոցա յանդունդն
երթալ։ Եւ էր անդ հօտ
խոզից բազմաց արածա-
նելոց ի լերինն։ Եւ աղա-
չեցին զնա զի հրամայեսցէ
նոցա ի խոզսն մտանել։
Եւ հրամայեաց նոցա։
Եւ ելեալ դեւքն ի մարդոյն
մտին ի խոզսն, և ընթա-
ցաւ հօտն ի վիմաձորէ
ի ծովն, և խեղդեցան։
Եւ տեսեալ հովիւքն զեղե-
ալն, փախեան, և պատ-
մեցին ի քաղաքի և ի գե-
ղս։ Եւ ելին տեսանել
զեղեալն, և եկին առ Յի-
սուս, և գտին զմարդն
որմէ դեւքն ելեալ էին,
նստեալ առ ոտս Յիսուսի,
հանդերձեալ և խելամուտ,
և երկեան։ Պատմեցին
նոցա և որ տեսեալ էին
զկերպ որով ապրեցաւ
դիւահարն։ Եւ աղաչեաց
զնա ամենայն բազմու-
թիւն շրջակայից Գադա-
րացւոց երթալ ի նոցանէ,
զի երկիւղ մեծ պատեալ
էր զամենեսեան։ Նա
մտեալ ի նաւ, դարձաւ։
Եւ աղաչէր զնա մարդն
որմէ դեւքն ելեալ էին,
զի ընդ նմա լիցի։ Եւ
արձակեաց զնա Յիսուս
և ասէ՝ դարձի՛ ի տունդ
քո, և պատմեա՛ զոր
արար աստուած քեզ։
Եւ նա գնաց, և քարոզէր
ընդ ամենայն քաղաքս
զոր արար Յիսուս ընդ
նմա։ Եւ եղև յետ դառ-
նալոյ Յիսուսի, ընդու-
նաւ զնա ամբոխ բազում,
զի էին ամենեքին ակն-
կալեալ նմա։ Եւ ահա
եկն մարդ որում անուն
Յայիրոս, և նա էր իշ-
խան ժողովարանին, և
անկաւ առ ոտս Յիսուսի,
և աղաչէր զնա մտանել
ի տունն իւր։ Զի դուստր
մի միածին էր նմա իբրև
ամաց երկոտասանից, և
նա մեռանէր։ Եւ յորժամ
երթայր, ամբոխք խցէին
զնա։ Եւ կին մի որ էր
ի հոսմանէ արեան ամս
երկոտասան, որ զամենայն
ունչս իւր մատակարարեալ
էր բժշկաց, և ոչ կարաց
յոքէ ոչ մի բժշկիլ, մերձե-
ցեալ ի թիկունս նորա,
մատեաւ ի վերայ երես-
կարի հանդերձից նորա,
և անդէն կացին հոսք
արեան նորա։ Եւ ասէ
Յիսուս՝ ո՞վ է որ մատեաւ
ի վերայ իմ։ Եւ ուրա-
նալ ամենեցուն, ասէ Պե-
տրոս և որ ընդ նմա էին՝
վարդապե՛տ, ամբոխք
խցեն զքեզ և նեղեն, և
ասես՝ ո՞վ է որ մատեաւ
ի վերայ իմ։ Եւ ասէ Յի-
սուս՝ մատեաւ ոմն ի վե-
րայ իմ, զի ես գիտացի
զոյժ զօրութիւն ելեալ
յիս։ Եւ տեսեալ կինն
զի ոչ ծածկեցաւ, դող-
դողեալ եկն, և անկաւ
առաջի նորա, և յայտ
արար առաջի ամենայն
ժողովրդեանն վասն որոյ
պատճառի մատեալ էր
ի նա, և որպէս բժշկեցաւ
անդէն։ Եւ նա ասէ ցնա՝
դուստր, հաւատք քո զքեզ
կեցուցին, գնա՛ ի խա-
ղաղութիւն։ Եւ դեռ նա
խօսէր, գայ ոմն ի տանէ
իշխանին ժողովարանին,
ասելով ցնա՝ մեռաւ դուստր
քո, մի՛ նեղեր զվարդա-
պետն։ Եւ Յիսուս լուեալ
զբանն, պատասխանի ետ
և ասէ ցնա՝ մի՛ երկնչիր,
հաւատա՛ միայն, և կեցցէ
դուստր քո։ Եւ եկեալ
ի տունն, ոչ ետ մտանել
ընդ ինքն ոք, բայց Պետ-
րոս և Յակոբոս և Յով-
հաննէս, և հայր մանկանն
և մայր նորա։ Եւ լային
ամենեքին և ողբային
զնա։ Եւ նա ասէ՝ մի՛
լայք, ոչ մեռաւ մանուկս
այս, այլ քնացեալ է։
Եւ ծիծաղէին ընդ նմա,
գիտացեալ զի մեռեալ է
մանուկն։ Եւ նա հանեալ
զամենեսեան արտաքս,
և բռնեալ զձեռն նորա,
կոչեաց և ասէ՝ մանուկ,
արի՛։ Եւ դարձաւ հոգի
նորա, և յարոյց անդէն։
Եւ հրամայեաց տալ նմա
ուտել։ Եւ զարմացան
ծնողքն նորա։ Եւ պատ-
ուիրեաց նոցա զի մի՛
ումեք ասասցեն զգործեալն։
Եւ ժողովեալ զտասն և
զերկուս աշակերտսն իւր,
ետ նոցա զօրութիւն և
զիշխանութիւն ի վերայ
ամենայն դեւից, և զի
զհիւանդութիւնս բժշկեսցեն։
Եւ առաքեաց զնոսա քա-
րոզել զարքայութիւն աս-
տուծոյ, և բժշկել զհի-
ւանդսն։ Եւ ասէ ցնոսա՝
մի՛ ինչ տանիցէք ի ճա-
նապարհ, ոչ գաւազան,
ոչ պարկ, ոչ հաց, ոչ
արծաթ, և ոչ երկու պա-
տուհան ունիցիք։ Եւ յո-
րում տանն մտանիցէք,
անդ կացէ՛ք, և անտի՛ն
ելէ՛ք։ Եւ որ ոչ ընդու-
նիցին զձեզ, ելանելով
յայնմ քաղաքէ, զփոշին
որ ի ոտից ձերոց թօթա-
փեցէ՛ք ի վկայութիւն
ի վերայ նոցա։ Եւ ելեալ
գնային ընդ ամենայն գե-
ղս, աւետարանելով և
բժշկելով ամենայն տե-
ղիս։ Եւ լուեալ Հերովդէս
զամենայն որ լինէին յա-
մենայն տեղիս, և տար-
ակուսեցաւ, զի ասէին
ոմանք թէ Յովհաննէս
յարեաւ ի մեռելոց, և
ոմանք թէ Եղիա երե-
ցաւ, և ոմանք թէ մար-
գարէ ոմն յառաջնոցն
յարեաւ։ Եւ ասէ Հերով-
դէս՝ զԱնդրէաս ես գլխա-
տեցի, Յովհաննէս ո՞վ է
սա զոր ես լսեմ զայսպիսի
բանս։ Եւ ետես զնա։
Եւ դարձեալ ելեալ առա-
քեալքն, պատմեցին նմա
զամենայն զոր արարին։
Եւ առեալ զնոսա, քաշե-
ցաւ առանձինն յանա-
պատ տեղի քաղաքին որ
կոչի Բեթսայիդա։ Եւ
որ գիտացին, գնացին
ընդ նմա։ Եւ ընդունեալ
զնոսա, խօսէր ընդ նոսա
զարքայութեան աստուծոյ,
և զհիւանդսն որ կարիք
ունէին բժշկութեան, բժշ-
կէր։ Եւ ի հասանել աւու-
րին երեկոյին, մերձեցան
առ նա տասն և երկու
աշակերտքն նորա, և ասեն
ցնա՝ արձակեա՛ զամ-
բոխն, զի երթեալ ի գե-
ղս շրջակայս և ի տեղիս
մերձակայս, հանգիցին
և գտցեն կերակուր, զի
ի տեղւոջ անապատի ենք
աստ։ Եւ նա ասէ ցնոսա՝
տո՛ւք դուք նոցա ուտել։
Եւ նոքա ասեն՝ ոչ ինչ
է մեզ բայց հինգ հացք
և երկու ձուկն, եթէ ոչ
գնասցուք մեք և գնեսցուք
կերակուր ամենայն ազ-
գիս զայսոսիկ։ Եւ էին
արանց ի թուոյ հինգ հա-
րիւր։ Եւ ասէ ցաշակերտսն
իւր՝ արարէ՛ք զնոսա
հանգուցանել ի խումբս
յիսնեակս։ Եւ արարին
նոքա այնպէս, և հան-
գուցին զամենեսեան։
Եւ առեալ զհինգ հացսն
և զերկու ձուկնն, հա-
նեալ յերկինս, օրհնեաց
զնոսա, և կոտրեաց, և
ետ աշակերտացն իւրոց
դնել առաջի ամբոխին։
Եւ կերան ամենեքին և
յագեցան, և ի վեր առին
զաւելորդ կտորսն նոցա
տասն և երկու զամբիոնս։
Եւ եղև ի միում կալ նմա
զաղօթս առանձինն, և
աշակերտք նորա ընդ նմա
էին։ Եւ հարցանէ զնոսա
և ասէ՝ զո՞վ ասեն զիս
ամբոխք լինել։ Եւ նոքա
պատասխանի տուեալ ասեն
ցնա՝ Յովհաննէս Մկրտիչ,
և ոմանք Եղիա, և ոմանք
թէ մարգարէ ոմն յառա-
ջնոցն յարեաւ։ Եւ ասէ
ցնոսա՝ դուք զո՞վ ասէք
զիս լինել։ Եւ պատաս-
խանի տուեալ Պետրոս
ասէ՝ քրիստոս աստուծոյ։
Եւ նա սաստեաց նոցա
և պատուիրեաց զի մի՛
ումեք ասասցեն զայդ։
Եւ ասէ՝ պարտ է զի բազ-
մեսցի Որդի մարդոյ և
ծերոց և քահանայապետաց
և դպրաց, և սպանցի,
և յերրորդում աւուր յա-
րիցէ։ Եւ ասէ ցամենեսին՝
եթէ ոք կամի զհետ իմ
գալ, ուրասցի զանձն
իւր, և առցէ զխաչ իւր
յաւուր յաւուր, և հետ-
եւեսցի ինձ։ Զի որ կա-
միցի զանձն իւր կեան-
քին կեցուցանել, կորուսցէ
զնա. և որ կորուսցէ զան-
ձն իւր վասն իմ, նա
կեցուսցէ զնա։ Զի զի՞նչ
օգտի մարդ եթէ զաշխար-
հս ամենայն շահեսցի,
զանձն իւր կորուսցէ կամ
տուժեսցէ։ Զի որ ամա-
չեսցի ինձ և բանիցս իմոց
յազգիս զայսմիկ շնացող
և մեղաւոր, և Որդի մար-
դոյ ամաչեսցի նմա յո-
րում գայցէ փառօքն հօր
իւրոյ և սրբոց հրեշտակաց։
Ասեմ ձեզ ճշմարտապէս,
կան ոմանք յայսոսիկ որ
կայցեն աստ, որ ոչ ճա-
շակեսցեն զմահ մինչև
տեսցեն զարքայութիւն
աստուծոյ։ Եւ եղև յետ
այսոցիկ օրինաց ասելոյ
նմա ընդ ութ աւուրս,
առեալ զՊետրոս և զՅով-
հաննէս և զՅակոբոս, ել
ի լեառն աղօթել։ Եւ եղև
ի միում կալ նմա զաղօթս,
և տեսիլ երեսաց նորա
այլացաւ, և հանդերձ նո-
րա սպիտակեցաւ իբրև
զփայլակն։ Եւ ահա երկու
արանց խօսակցէին ընդ
նմա, որ էին Մովսէս և
Եղիա, որ երեւեալ էին
ի փառս, և խօսէին ընդ
մահուանն նորա զոր կա-
տարելոց էր ի Երուսաղէմ։
Եւ Պետրոս և որ ընդ
նմա էին ծանրացեալ էին
ի քուն։ Եւ զարթեալ տե-
սին զփառսն նորա, և
զերկուսն արանցն որ կային
ընդ նմա։ Եւ եղև որ-
պէս հեռանային նոքա
ի նմանէ, ասէ Պետրոս
ցՅիսուս՝ վարդապե՛տ,
բարի է մեզ աստ լինել,
և արասցուք երիս տա-
ղաւարս, մի քեզ և մի
Մովսիսի և մի Եղիայի։
Եւ ոչ գիտէր զոր ասէր։
Եւ զայս նմա խօսելոյ,
եղև ամպ և ստուերեաց
նոցա։ Եւ երկեան յա-
մպն մտանելոյ նոցա։
Եւ ձայն եղև յամպէն
որ ասէր՝ սա է Որդի իմ
սիրելի, զնորա լուարուք։
Եւ յորժամ եղև ձայնն,
գտաւ Յիսուս միայն։
Եւ նոքա լռեցին, և ոչ
ումեք պատմեցին յաւուրսն
յայնոսիկ զոչ մի զոր
տեսին։ Եւ եղև յաջորդում
աւուր, յորժամ իջանէին
նոքա ի լերինն, ժողովեցաւ
ամբոխ բազում ընդ նմա։
Եւ ահա ոմն ի բազմու-
թենէ կանչեաց և ասէ՝
վարդապե՛տ, աղաչեմ
զքեզ, նայեաց ի վերայ
որդւոյ իմոյ, զի միածին
է ինձ։ Եւ ահա ոգի մի
առնու զնա, և յանկարծ
գոչէ, և խարխափէ զնա
հանդերձ փրփրելով, և
ընդ դժուարին հազիւ
հեռանայ ի նմանէ, տկա-
րացուցեալ զնա։ Եւ աղա

ժողովրդեանն, յամենայն
հնարաւորութիւն եւ յեղանակ եւ
յոյժ կարճանալ եւ ի ծուռ
գնելն տարակոյս եւ սխալանք։
Ուր եւիւն լսել ի նմանէ
եւ բժշկել ի հիւանդութենէ
խրատուց. եւ նեղուալքն այ
սոյն պղծոց բժշկին։
Այս ժողովուրդն խնդրէր
մերձենալ ի նա, զի զօրութիւն
բաղում ելանէր ի նմանէ
եւ բժշկէր զամենեսեան։
Այլ երբ իբրեւ կատարեաց
զայն բանս ասել ի տեղւոյն
ժողովրդեանն, եմուտ ի
կարմրանոսն։ Տարմատ
պետն սրոմայ Յաւսոյ կա
րացար հիւանդացեալ մերձ
էր ի վախճանիլ։ որ էր նմա
պատճառան։ Այլ իբրեւ
լուաւ զՅիսուս, առաքեաց ընդ
ծերս հրէից, աղաչէր զնա
զի եկեալ, եւ ապրեցու
ցէ զծառայն նորա։ Այլ նո
քա եկեալ առ Յիսուս աղաչին
զնա ասել ասէին, թէ
ար ժանի է որում զգեղարդս
զայս առնէս. զի սիրէ զազգ
մեր. եւ զժողովրդեանդն նոյ

նիսեաց մեզ։ Այլ Յիսուս գընաց ընդ նոսա։ Իսկ իբրեւ մերձ կայր հեռի էր ի տանէն, յղեաց առ նա հարիւրապետն բարեկամս եւ ասէ ցնա, մի՛ ինչ ինձ նեղ լինիր. զի չեմ բաւական եթէ ընդ յարկաւ իմ մտանիցես։ Վասն որոյ եւ ոչ զանձն համարեցայ արժանի առ քեզ գալոյ. այլ ասա բանիւ, եւ բժշկեսցի տանուկս իմ։ Ասեմ եւ ես այր ի տիրակալ ընդ իշխանութեամբ. ունիմ ընդ ինձ զինուորս. եւ ասեմ սմա երթ, եւ երթայ. եւ այլում թէ եկ, եւ գայ. եւ ծառայի իմում թէ արա զայս, եւ առնէ։ Այլ Յիսուս լուաւ զայս եւ զարմացաւ. դար ձաւ առ ժողովուրդսն որք երթային զհետ նմա եւ ասէ ամէն ասեմ ձեզ թէ ոչ գտայ այսպիսի հաւատս գոյ։ Այլ դարձեալ անդրէն պատգամաւորքն ի տուն, եւ գտին զծառայն հիւանդ բժշկեալ։

զԵղիա մարգարէն։ Եւ ասէ ցնա Տէր՝ Ահա
ես առաքեմ զձեզ զքահանայն զՓենեհես որդի
զԱհարոնի, եւ զԵղիա զԹեսբացի, եւ զԱբդիա
զերկրացի, եւ զՅեհու զորդի Նամեսեայ, եւ
զԵղիաս զորդի Սափատայ զԱբելմաողացի։
Եւ ամենայն որ ապրեցուցանիցէ զանձն իւր
ի սրոյ Յեհուայ՝ սպանցի՛ն ի սրոյ Ազա-
հելի։ Եւ որ ապրեցուցանիցէ զանձն իւր ի
սրոյ Ազահելի՝ սպանցի՛ն ի սրոյ Յեհուայ։
Եւ ես թողից ի Սամարիա եօթն հազարս
ամենայն ծունկս որ ոչ եղեն ծունկս առ
Բահաղ, եւ ամենայն բերան որ ոչ համբուր-
եաց նմա։ Եւ գնաց Եղիա անտի, եւ գտա-
նէ զԵղիսէ զորդի Սափատայ, եւ նա հնձէր
զհունտ։ Եւ տասն եզունք առաջի նորա,
եւ նա ինքն էր ընդ տասնեսին։ Եւ անց-
եալ Եղիա առ նա՝ արկ զվերարկուն իւր
ի վերայ նորա։ Եւ նա թողեալ զեզունսն,
եւ վազեալ զհետ Եղիայի՝ ասէ։ Համբուրե-
ցից զհայր իմ եւ զմայր իմ, եւ ապա երթիցեմ
զհետ քո։ Եւ ասէ ցնա Եղիա՝ Դարձ՛ դու
ի տուն քո, զի ոչ ինչ արարի քեզ։ Եւ դար-
ձեալ նա ի հետոյ նորա՝ առ զզոյգ եզանն
եւ սպան զնոսա, եւ եփեաց զմարմինս
նոցա ի սայլից եզանցն, եւ ետ ուտել ժո-
ղովրդեանն, եւ յարեաւ եւ գնաց զհետ Եղի-
այի, եւ պաշտէր նմա։

Եւ Ադադ արքայ Ասորեստանեայց ժո-
ղովեաց զամենայն զաւրս իւր, եւ երեք-
տասն թագաւորք ընդ նմա, եւ ձի եւ կառք,
եւ ելեալ պատերազմեցաւ ընդ Սամարիա,
եւ պաշարեաց զնա։ Եւ առաքեաց պատ-
գամաւորս առ Աքաաբ թագաւոր Իսրայէլի
ի քաղաքն, եւ ասէ ցնա՝ Այսպէս ասէ Ադադ՝
Արծաթ քո եւ ոսկի քո իմ է, եւ կանայք քո
եւ որդիք քո ընտիրք իմ են։ Եւ արքայն Իս-
րայէլի պատասխանի ետ եւ ասէ՝ Ըստ բա-
նիդ, տէր իմ արքայ, քո եմ ես եւ ամենայն
զոր ինչ ունիմ։ Եւ դարձեալ պատգամա-
ւորքն եկեալ ասացին՝ Այսպէս ասէ Ադադ
եւ ասէ՝ Զի առաքեցի առ քեզ ասելով՝ թէ
արծաթ քո եւ ոսկի քո եւ կանայք քո եւ
որդիք քո տուք ինձ, եւ ամենայն ինչ ընտիր
քո առնուցուն զձեռս իւրեանց եւ տանիցեն։
Վաղիւն յայսմ ժամու առաքեցից առ քեզ
զծառայս իմ, եւ խուզեսցեն զտունս քո եւ
զտունս ծառայից քոց, եւ ամենայն ինչ ընտիր
քո ի ձեռն իւրեանց առնուցուն եւ տանիցեն։
Եւ կոչեաց արքայն Իսրայէլի զամենայն
երէցս երկրին, եւ ասէ ցնոսա՝ Գիտասջիք
եւ տեսէք զի չարութիւն խորհի սա։ Զի
առաքեաց առ իս ասելով՝ զկանայս իմ եւ
զորդիս իմ եւ զարծաթ իմ եւ զոսկի իմ տուք
ինձ, եւ ոչ ուրացայ ես ի նմանէ։ Եւ ասեն
ցնա ամենայն երէցք եւ ամենայն ժողովուրդ՝
Մի՛ լուիր եւ մի՛ կամիր։ Եւ ասէ ցպատգամա-
ւորսն Ադադայ՝ Ասացէ՛ք տեառն իմոյ արքային՝
Զամենայն զոր առաքեցեր առ ծառայ քո ա-
ռաջնում՝ արասցեմ, բայց զայս բան մի՛ կա-
րասցեմ։ Եւ գնացեալ պատգամաւորքն ե-
տուն զպատասխանի։ Եւ առաքեաց առ նա
եւ ասէ՝ Այսպէս արասցեն ինձ աստուածք
եւ այսպէս յաւելցեն, եթէ բաւական լիցի
հողոյ Սամարիոյ ի բազմութիւն ամենայն
ժողովրդեան որ զհետ իմ է։ Եւ պատաս-
խանի ետ արքայն Իսրայէլի եւ ասէ՝ Ասացէ՛ք
նմա՝ Մի՛ պարծեսցի զէն իբրեւ զհանդերձեալ
զրահ զէնսն զրահեալ

մեռանի տայցէ նոյ ի բերան յատ
դանդաղ։ Եւ էր անդ ի
լսանելն մի խոզից բազմաց
արօտական ի լերինն. և ա-
ղաչէին զնա՝ զի հրամայեսցէ
տացէ նոցա մտանել ի նոսա.
և հրամայեաց նոցա։ Եւ ել
ետաղ դեւքն յատենէն՝ մտին
ի խոզեանն. և դիմաց ե-
լանելի ի գահէ անտի ի
ծովեմին՝ և հեղձան։
Իբրև տեսին խոզարածքն
զկրսն որք եղեն՝ փախեն.
և պատմեցին ի քաղաքին
և յագարակին։ Եւ ինքե-
ան ելին տեսանել զգործեան,
և եկին առ յիս, և գտին
զայրն ուստի դեւքն ելեալ
էին՝ զգեցեալ և զգաստա-
գեալ նստեր առ ոտն յիս,
և երկեան։ Պատմեցին նո-
ցա՝ որպէս տեսեալն էր, թէ
զկնի գիկիցաւ դիւա-
հարն։ Եւ սկսան ինքեանք
ամ բազմութիւն շուրջ զկող
մանքն գերգեսացւոց,
գնալ ի տեսչմանց նոցա.
քանզի ահիւ մեծաւ տագ
նապէին, և նա մնալ ի
նաւ

Աստուածայ յետոյ մեր-
ձեցաւ ի դրօշակ հանդերձ
ձի նոր, և նոյնժամայն և
կոյս բղխումն արեան նոր։
Իսկ ասէ յայ, ոմն մեր-
ձեցաւն յինս։ Իբրև ամե-
նեքեան ուրանային, ասէ
պետրոս և ոմն ընդ նմա էին՝
վարդապետ՝ ժողովրդեալ
պնդեն և նեղեն զնա։
Իսկ ասէ յայ՝ ոմն մերձե-
ցաւ ինս. քանզի գիտացի եմ
զզուռթիւնն եւ յինէն։
Իբրև եռաս կրկին՝ եմ
ոչ ծանիկեցաւ ի նմանէ,
եկն դարձեալ և անկաւ աղ-
աչիւ նորա։ և եմ վա ո-
րոց իրաց մերձեցաւ ի նա,
պատասխան առաջի ամ ժող-
ղովրդեանն. և եմ որպ
բժշկեցաւ առժամայն։ Իսկ
ասէ քաղաքացոց դուստր.
հանապազ քո կեցուցանէր զմ
քեզ՝ երթ ի խաղաղութ։
Իսկ մինչդեռ նա խօսէր,
գայ ոմն ի տանէ ժողովր
դապետին՝ և ասէ ցնա, մե
ռաւ դուստրն քո, մի՛ նեղ
ուիր զքա։

նաւ՝ դարձաւ անդրէն։
Ապաքէր ինա այլն ուսոր
դիքն եկեալ էին շրջիլ ընդ
նմա։ Ի բռնակոց ինա և
ասէ. գայթ ի տուն քո և
պատմեսո զոր միանգամա-
րար քեզ ած։ Գնաց ի
քաղաքն և քարոզէր զոր նոյ
արար նմա։
Իսկ երբեմն դարձեալ անդ-
րէն յայ, ընկալաւ զինա
ժողովուրդն, քանզի ամե
նեքեան ակն ունէին նմա։
Իսկ ահաւ եկն այր մի՝ որոյ
անուանն էր յայրոս. և նա
էր իշխան ժողովրդեանն։
անկեալ առ ոտս նո, աղա
չէր զինա մտանել ի տունն
նորա։ Ոմն գուստր միա
մօր էր նորա, ամաց երկ-
ոտասանից. և էր մերձ
ի մահ. և ընդ երթալն նո՝
ժողովուրդքն նեղէին զն
նա։ Իսկ կին մի էր ի տա
ռապատեմն արեան՝ յա
մաց երկոտասանից. որ ի
բժիշկս ծախեալ էր զամ
ինչս իւր. որոմ ոչ էր կա
րող գտանել բժշկիլ։

անոյն աղաղակեաց և ասէ, վիշապապետս աղաչեմ զքե՛զ հայեցաց յորդի՛ իմ, զի մեռ- մօրէ լինի : Ի՛ս ասէ այս հայրսպանի՛ ես նմա . և յան- կարծ գոչէ . և զայրագս- նէ և թաւալեցուցանէ զգ նա և կրկրեցուցանէ . և հաղիւ մեկնի՛ ես նմանէ խոս տակեալ զնա : Ի՛ս աղաչե ցի զայրակերպն քո զի հան ցեն զնա, և ոչ կատարին : Պետրոս ասէ ցնա և ասէ, ով աղջ անհաւատ և թիւր- միտնդեա կնոջ էիր ձեզ և անասցես ձեզ, մատո այսր զորդին քո : Ի՛ս մինչ դեռ մատչէր, զայրացոյց զդ նա դևն և շարժեցաւ : Սատակեաց յո՛ այսպէս պըղ ծոյ և բժկեաց զմանուկն՝ և ետ զնա ցհայր նորա : Ի՛ս զարմանային ամենե քեան ի՛ մեծամեծացն ասդ : Ի՛ ի զարմանալ ամե նեցուն ի՛ գործսդ սորա զոր առնէր, ասէ ցաշակերտան նս . դի՛ք դուք ի լսելիս ձեր զբանս զայսոսիկ , զի որդի մարդոյ մատնի՛ ես ի ձեռս մարդկան : Իսկ նո՛ք ոչ գի տէին զբանդ զայդ , և էր ծածկեալ յերեսաց նոցա , զի մի՛ ըմբռնեսցեն զդ : Եւ երկնչէին հարցանել զբանդ զայդ : Եկն յԿափառնայում : Եւ երբ եղեն ի տանն՝ հարցանէր զնոսա , ասէ . զի՞նչ էր ձեզ խորհուրդ ի միջի ձերում ճանապարհին : Եւ նո՛ա պատասխանի ետուն ցնա , ասեն . մեծ էր ի մէջ մեր , թէ ո՞վ մեծ լինիցի : Ի՛ս եղե՛ ի վաղվընջե մինչ ի՛ կանչէ զտասն՝ ոչ զոք ետես մէջ առեալ զմանուկ զայս , և ասէ ցնոսա . ո՛վ որ ընդունի զայս մանուկ զայս յանուն իմ , զիս ընդունի՛ , և որ զիս ընդունի՛ , ոչ զիս ընդունի՛ , այլ զհարցանողն զիս : Ի՛ս պատասխանի ետ նմա Յովհաննէս և ասէ , վարդապետ տեսաք զոմն զդեւս հանեալ յանուն քո , զոր ոչ հետևի մեզ , և արգելաք նմա , զի ոչ հետևի մեզ : Ի՛ս ասէ ցնա Յիսուս , մի՛ արգելուք նմա , զի չիք ոք որ գործէ զգործ զօրութեան յանուն իմ , և կարասցէ անդէն չարաբանել զիս : Ո՛վ որ ոչ է հակառակ մեզ , ի մերում կողմանէ է : Ո՛վ որ ձեզ ջուր ըմպել տացէ ի բաժակի միում յանուն իմ , զի քրիստոսի էք դուք , ամէն ասեմ ձեզ , ոչ կորնչի՛ վարձ նորա : Եւ որ գայթակղեցուցանէ զմի՛ ի փոքունցդ զայսոսիկ հաւատացելոցդ յիս , լաւ է նմա եթէ կապեալ ի պարանոցի նորա քարաղ մի՛ մեծ , և ընկղմեալ լիցի նա ի ծովու խորս : Ի՛ս աչս այր ի՛ մեղանչէ ցքե՛զ , հան զնա ի քէն քում , լաւ է քեզ մտանել ի կեանս անդամալոյծ կամ կաղ , քան զերկուս ունել զձեռս և երթալ ի գեհեն ի հուրն անշէջ , ուր որդն նոցա ոչ մեռանի՛ և հուրն ոչ հանգչի՛ : Եւ որ զաչս քո գայթակղեցուցանէ՝ հան զնա և արկ ի քէն քում , լաւ է քեզ մտանել ի կեանս միաչեայ , քան զերկուս աչս ունել և արկանել ի գեհեն հրոյ , ուր որդն նոցա ոչ մեռանի՛ և հուրն ոչ հանգչի՛ : Ամէն ասեմ ձեզ , զի ամենայն ոք հրով աղի՛ պիտի աղի՛ : Աղ է բարի՛ , եթէ աղն անհամանայ՝ ընդ ո՞ր աղի՛ աղի՛ նա : Ունիցիք յանձինս ձեր զաղ , և խաղաղութիւն ունիցիք ընդ միմեանս :

ոչխարն մորդոյ մատնիլոյց է
Ի ձեռս մորդկան։

Յոր հանէր զեւ մի համր.
և եղեւ յելանել դիւին՝
խօսեցաւ համրն. և զար-
մացան ամ ժողովուրդքն։
Յոր ասացին Ի նոցանէ ա-
սեն՝ քէեղզեբուղաւ իշ
խանաւն դիւոց հանէ զա-
զեա։ Յոր այլք փորձելին
և նշան յերկնից խնդրելին
Ի նմանէ։ Ոսկ նոր գիտաց
ցեալ զխորհուրդս նոցա։
ասէ ցնս. ամ թագաւորու-
թիւն բաժանեալ յանձն
իւր՝ աւերի. և տուն բա-
ժանեալ յանձն իւր՝ կոր
ծանի։ Ոպա եթէ և սա-
տանայ բաժանեցաւ յանձ
նէ, զիարդ կայցէ թագա-
ւորութիւն նորա։ զի ասէք
զինէն թէ քէեղզեբուղաւ
իշխանաւնն հանէ զա զդ
զեա։ Ոթէ ես քէեղզե-
բուղաւ հանեմ զդեա,
որդիքն ձեր ո՞ հանիցեն.
վա՛ այնորիկ նոքին եղիցին
ձեզ դատաւորք։ Ոսկ եթէ
մատամբն աց հանեմ զդեա,
ապա հասեալ է Ի վե՛ ձեր
արքայութիւն աց։ Յորժամ
հզօր վառեալ պահիցէ զր
տունն իւր, Ի խաղաղութեա
նն լինիցէ նա. քայց եթէ
հզօրագոյն քան զնա Ի վե՛
եկեալ յաղթեսցէ նմա,
զսպատազինութիւն նր հան
յար յոստացեալն էր, և զա
ւար նորա բաշխեսցէ։
Որ ոչ է ընդ իս՝ հակառակ
իմ է. և որ ոչ ժողովէ ընդ ի
ցրուէ։ Յորժամ այսու է
լանիցէ Ի մորդոյ՝ շրջի ընդ
անջրդին տեղիս. խնդրե
հանգիստ. և երբեմն ոչ գը
տանէ՝ ասէ, դարձայց անդ
րէն Ի տունն իմ որոյ եկի։
Ոյ գայ գտանէ մաքրեալ
և յարդարեալ։ Յոյժամ
երթայ և առնու հոգին այլ
այսու չար ևս քան զինքն՝ և
մտեալ բնակի անդ. և լի
նի վերջին մորդոյն այնո
րիկ չար քան զառաջինն։
Ոյ եղեւ մինչդեռ խօսէր
զայս՝ ահաւ եղբարք նորա
Ի դուրսն կային ուզի
ասէ. երանի՛ է որովայնին

ասէ, կնքեցաւորէ՝ իւրում քահանայութեանն ի ձեռն ի շատ ամսոց ոչ արձակէ զնոսին մինչ կամ զեշ ի մեղս և տանի տայ ջուր։ Նոքա այս գործատուր աբրշմոյ է զոր կայսերաց սահմանեալ աշխատ գիւղ զոմանսն ամ, ոչ է արժան արձակել ի կապուցաց անտի ի շաբաթու։ Իշէ զայն իրգոն ասէր, յայ մօթ լինելիք ամէն ոչք հա կառակ կայնին նմա։ Իշէ ամ ժողովուրդն ուրախ լի նէր ի վերայ ամ վատաւոր բանիցն ոչք գործէին ի նմանէ։

Իշէ երկն ի մանուկն նոր ի տուն ուրումն իջեալ նոցն փարիսեցոց ի շաբաթու ուտել հաց՝ և նոքա սպասէին նմա։ Իշէ այն այր ոմն էր առաջ ջրգողեալ առջի նոր։ Պատասխանի եւ յիւ և ասէ ցօրինաւորս և ցփարիսեցիս՝ եթէ արժան է ի շաբաթու բան ի գործել. և նոքա լռեցին։ Իշէ ցուն հարկաւ

որ կրեացն զքէզ՝ և ըստ առանցն ոչք գիւեցուցին ըզ քեզ։ Իշէ նա ասէ, մանուկ ընդ երանի այնոցիկ, ոչք լանն զքանն ոյ և առնեն զնա։

Իշէ ուսուցանէր ի միում ժողովրդանոցացն ի շաբաթուն։ Իշէ այն այր կին զոր ունէր այս հիւանդութեան ամ ոգիաւոյն. և էր կարկամեալ. և ոչ կարէր ամենևին ի վեր հայել։ Իշէ տեսեալ զնա յի՝ կոչեաց առ ինքն և ասէ ցնա, կին դու՝ արձակեալ ես ի հիւանդութենէ քումմէ։ Իշէ եդ ի վրայ նմա զձեռն, և առ ժամայն ուղեցաւ և փառաւորէր առնէր զԱստ։ Պատասխանի եւ ժողովրդապետն՝ զայրացեալ թէ ընդէր ի շաբաթու բժշկէ կնաց յայ։ Իշէ ասէ ցժողովրդն՝ վէց օր է յորս արժան է գործել. յայնս եկայք բժշկեցարուք, և ոչ յաւուր շաբաթու։ Պատասխանի եւ ասէ նմա տէր և

գնամանէ՝ բժշկեաց զնա և
արձակեաց։ Իբր ասէ զնո-
սայր ուրուք ի ձէնջ էշ կամ
եզն անկանիցի ի ջրհոր,
և ոչ վարձատուկն հանիցէ
զնա յաւուր շաբաթու։
Իբր ոչ կարացին տալ նմա
պատասխանի առ սմա։
Իբր եղև միոջ երիցայր նա
յերեմ, և ինքն անցա-
նէր ընդ մէջ սամարիոյ և
գալիլեացւոց։ Իբր միոջ
գեղ մտանէր ի գիւղ ու-
րումն, պատահեցան նմա
տասն արք բորոտք, որք կա
ցին ի հեռաստանէ։ Եւսո
ձին զձայնս և ասեն՝ Յի-
սուս վարդապետ՝ ողորմեաց մեզ։
Իբր երբեմն տեսա զնա ասէ
զնա։ երիցայք ցուցէք զան
ձինս ձեր քահանայից. և եղև
երբեմն գնացին՝ առ ժամայն
սրբեցան։ Այլ ոմն ի նո-
ցանէ երբեմն տեսա թէ բո-
ժշկեցաւ, դարձաւ անդ-
րէն, ի ձայն մեծ փառա-
ւորէ առնէր զաստուած։
Եւնկաւ առ ոտս նորա ի վե
րեսաց երեսաց՝ և գոհա-
նայր զնմանէ. և նմա էր
սամարացի։ Պատասխանի
եւս յն և ասէ, Ոչ տասն
սրբեցան. իսկ արդ
ինոսքն ուր են։ Ոչ ի
ոչ գտան դառնալ և տալ
փառս այլ, բայց միայն այլ
ազգիս այս։ Իբր ասէ զնա-
մարի՝ գնա՛ ընդ հաւատ քո
կեցոյցին զքեզ։
Իբր եղև ի մօտել նոր
բիքով՝ կայր ոմն նստեր
առ ճանապարհսն մուրա
գիմ։ Իրբև լսէաւ զան-
ցանել ժողովրդեանն, հար
ցանէր թէ զինչ լինի այն։
Իբր պատմեցին նմա թէ յն
նազովրեցի անցանէ։ Եղա-
ղակեաց և ասէ՝ յն որդի
դաւիթի՝ ողորմեաց ինձ։
Իբր որք առաջի երթային՝
սաստիճն նմա զի լռեսցէ։
և նա եւս առաւել աղաղա
կէր ասելով թէ՝ որդի
դաւիթի՝ ողոր-

Հայրն ունէր դարձեալ ի կնոջ գա-
ւիւղացւոց ուր արար զ-
ջուրն գինի։ Այն անդ էր
թագաւորացն մի, որոյ որ-
դին հիւանդ կայր ի կա-
փառնաում։ Այս լուեալ լը-
աւ եթէ յն եկեալ է ի
հրէաստանէ ի գալիլիա ,
եկն առնա . և առեալ զի
ւիցն և բերեալ զորդի
նորա՝ քանզի մերձ էր ի մե-
ռանիլ։ Այն ցնա յն , եթէ
ոչ նշանս լինիս և արուեստս
տեսանիք՝ ոչ հաւատայք ։
Այն ցնա թագաւորդն ,
տէր՝ էջ սրտիկ մեռանիլ լոկ
մանուկն իմ։ Այն ցնա յն,
երթ որդին քո կենդանի է .
և հաւատաց այրն բանին
զոր ասաց ցնա յն և գնաց ։
Այն սրտիկս լինանէր՝ ընդ
առաջ եկեն նմա ծառայքն
նորա . ազդեն նմա և
ասեն՝ թէ մանուկն նորա
կենդանի է ։ Հարցանէր
ցնոսա զի ժամուն՝ յորում
ապաքինեաց . և ասեն ցնա՝
երէկ յեօթն երիւր ժամուն
եթող զնա ջերմն։ Գիտաց

զի առաջիկայքեզ նա ասէ՝
որ զի բացցին աչք իմ , և
տեսից։ Այն յն ասէ ցնա՝
հայեաց , հաւատք քո կե-
ցուցին զքեզ։ Այն առժա-
մայն եռեւ , և երթայր ընդ
հետ նմա և փառաւոր առ-
նէր զաստ ։ Եւ համ ժողովուրդ
դեանն տեսեալ՝ տային զօրհ
նութիւն ասլ ։

Ի ՅՈՒՆ Ի

կոց աւետարանն՝ որ
անուն է գնաց ի գա-
լիլիա ։ Օ՛ի մարգարէ իսկ
յն վկայեաց՝ եթէ մարգա-
պէ մի ընտրեալ գաւառէն պա-
տիւ ոչ ունի ։ Այլ յորժամ
ժամ եկն նա ի գալիլիա ,
ընդիմանն գնա գալիլեացիքն .
զի տեսեալ էին զամ նոր
քանան զոր արար յերուսա-
ղէմ ի տոնին . քանզի և
նոքա եկեալ էին ի տոնն ։

անկեալ գնիւր , և գիտաց եթէ բազում ժամանակք են այնուհետև , ասէ ցնա՝ կամիմ ոչՁ լինել։ Պատաս խանի ետ նմա հիւանդն . ահա ու՛ զգաս ոտիմ թէ յոր ժամ Յս զիս յառնացոյցէ , այն ցե զիս յաւուրսն . և սիրէ ետս գանգատիմ , այլ զգան զիս յառնացոյցն լինիմ ։ Ասէ ցնա Յս , սիրե՛ սուրբ զնա և գնաց ։ Նէ ուղեցաւ այնր . և յարեաւ ետս զնահիմա իւր և ՁԷր Ձէր . և էր շաբաթ յաւուրն յայնմիկ ։ Նշանն հրեայքն ցբռժշկեալսն՝ շաբաթ է և ու՛ է արժան քեզ առնուլ զնահիմա քո ։ Պատասխա նի ետս նոց և ասէ . զբ ԸՆ ժըշկեացն զիս , նա ասաց ցիս , սիրե՛ զնահիմա քո և գնա ։ Հարցին ցնա և ասեն , ով է այրն որ ասաց ցքեզ առ զնահիմա քո և ՁՈՂԵաց։ Նէ ԸՆ ժշկեալն ու՛ գիտէր ԸՆ թէ ով էր . քանզի յն խոյս ետ վասն ամբո խին ի տեղւոջէ անտի ։

հայրն ներ եթէ յայնմ ժա մու՝ յորում ասաց ցնա յն թէ որդին քո կենդանի է . և հաւատաց ինքն և ամե նայն տուն իւր ։ Զայս դարձեալ երկրորդ նշան ա րար յն՝ եկեալ ի հրէաս տանէ ի գալիլեա ։

Ետս այսորիկ տան էր Ձր ըէից , և էլ յն յերկիր ։ Նէ էր յերկիր ի պրօպա տիկէ աէսդանին՝ որ կո չին ըբրայեցերէն բեթ հեզդայ՝ հինգ սրահ ։ Յորս անկեալ գնիւր բազ մութիւն յոյժ հիւանդաց . կուրաց՝ կաղաց՝ գօսացե լոց՝ որք սպին ունէին ջրոյն յուզելոյ ։ Նէ հրեշտակ ներն իջանէր ըստ ժամանա կի յաւազանն՝ և յուզէր ջուրն . և որ նախ ի շար ժուն ջուրցն իջանէր յետ ելոյն՝ բժշկիւր . ոչ ու նէլով ինչուան հիւանդու թէ ։ Նէ անդ էր այր մի , որ երկուտասներեք ամ էր ի հիւանդութեան իւրում ։ Զնա երբեմն եւտես յն զի

ծեփեաց զայս իմ, և առէ
և արար կամ ի քեզոյն, և
ասաց, եթէ ի գետոյն.
խառնի: Օձայս իբրև ա-
յաշխարհի եմ, լայս եմ ա-
կարէ գործել: Ի ինդեւս
գոյ գիշեր, յորժամ ոչ
գործեալ զիս՝ մինչ օր կայ.
զգործս այնորիկ որ առա-
քեացն զիս՝ մինչ ես ի
լեզուին գործեմ զայ ի գիս:
Ոչ ինձ պարտ գործել
լոց առաքեալ էր զիս յառա-
ծանէն: Ուր դրացիքն և ո-
նէ առեալ էր զնա յառա-
ատին՝ ոչ ասէր որ նոյն
ասին և մուրանայր. այլոյն ասէին
ոչ, այլ նմանն նմանէ: և
ինքն ասէր թէ Ես եմ,
Ասեն ցնա՝ ընդ զիարդ բա-
ցան աչք քո: Ան եղև պա-
ասխանի՝ այր մի որում
ասեն, կուռ արար և
ծեփեաց զաչս իմ, և ասէ

ցիս ասէ քեզ՝ ընդ զիարդ
ասխանի եւ ոչ՝ հայր իմ
մի՞ զիս ցայժմ գործէ՝ և ես
գործեմ: Ի այնորիկ ա-
ռաւել խնդրէին հրեայքն
սպանանել զնա, զի ոչ միայն
լուծանէր զշաբաթս, այլև
հայր իւր կոչէր զնա՝
հաւասար առնէր զանձն՝
աստուծոյ:

Ասէ ամենեցուն ասացանէր յա-
ետեւս զայր մի կոյր ի ծնէ.
և հարցին զնա աշակերտքն
նորա և ասեն. ուսուցի՛չ
մեր գիտեմ. ասէր, թէ հօր և
մօր իւրոց՝ զի կոյր ծնեալ:
Պատասխանի ետ յիսուս. ոչ
դորա գիտեմ, և ոչ հօր և
մօր իւրոց, այլ զի յայտնի
եղիցին գործք աստ ի գոյ:
Ընդ ինձ պարտ գործել
զգործս այնորիկ որ առա-
քեացն զիս՝ մինչ օր կայ.
գայ գիշեր, յորժամ ոչ ոք
կարէ գործել: Ի ինդեւս
յաշխարհի եմ, լոյս եմ աշ
խարհի: Զայս իբրև ա-
ասաց, եթուքն արար
և արտար կաւ ի թքոյն, և
ծեփեաց զնաւն ի վերայ
աչաց կուրին: Ընդ ասէ
ցնա՝ երթ լուսո յաւազա-
նէն սիլովամ՝ որ թարգ-
մանի առաքեալ. գնաց,
լուաւսաւ. եկն՝ և առեալ
նէր: Ասէ դրացիքն և ո-
րոց առեալ էր զնա յառա-
ջագոյն եթէ մուրացիկ էր,
ասէին՝ ոչ սա էր որ նըս-
տէին և մուրանայր. ասէ-
ին եթէ սա է. այլոյն ասէին
ոչ, այլ նմանն նմանէ: և
ինքն ասէր թէ Ես եմ,
Ասեն ցնա՝ ընդ զիարդ բա-
ցան աչք քո: Ան եղև պա-
ասխանի՝ այր մի որում
ասեն, կուռ արար և
ծեփեաց զաչս իմ, և ասէ

հաղցին ցնոտա և ասեն ։ ամէ որդին ձեր , զորմէ դուքն ասէիք թէ կոյր ծը նած է , արդ զինդ տեսա նէ ։ Պատասխանի եառնն նոցա ծնօղքն նորա և ա սեն ։ գիտեմք՝ զի այէ որ զին մեր և զի կոյր ծնաւ ։ Բայց զինդ այժմ տե սանէ՝ ոչ գիտեմք ։ կամ թէ ով եբաց զաչս դորա՝ մեք ոչ գիտեմք ։ զդա լաւ հաս ակ եղ ։ ինքնին ի չափ հա սակ է՝ ինքն լաւ խօսեցի վասն իւր ։ Այս ասա ցին ծնօղքն նորա զի եր կնչէին ի հրէից ։ քանզի սխա եղեալ էր հրէից , եթէ ոք խոստովանեսցի ըզ նա քրիստոս՝ իբաց կոյզէ ի ժողովարանէն ։ Վասն այնորիկ ասացին ծնօղքն նորա , թէ ինքնին ի չափ հասակ է՝ ցնա լաւ հաս ակ ։ Կոչեցին զկնի անգամ կոչեցին զայրն որ կոյր էր և ասեն ցնա , տուր փառս Աստ ։ մեք գի տեմք՝ զի այրն այն մեղ

ցին՝ երկի ի սեղմամբ լը նա ։ չորայ՝ լուսացայ՝ և տե սանեմ ։ Ասեն ցնա՝ ո՞ր է նա ։ ասէ ցնոսա՝ ոչ գի տեմ ։ Ածին առ փարիսե ցիսն ցնա՝ որ երբեմն կոյր էր ։ Եւ էր շաբաթի յոր ժամ զկաւն արար Յն և երբաց զաչս կուրին ։ Հարձեալ հարցանէին ցնա փարիսեցիքն՝ թէ զի՞նդ տեսանիցես ։ Եւնա ասէ ցնո՝ կաւ եդ ի վերայ աչաց իմոց , և լուացայ և տես ի նեմ ։ Ասեն ոմանք ի փա րիսեցւոցն ։ ոչ է այրն այն յԱ՝ զի զշաբաթա ոչ պա հէ ։ Եւքնն ասէին , թէ զինդ կարէ մեղաւոր մարդ այսպիսի նշանս առ նել ։ և էին հերձուած ի մէջ նոց ։ Ասեն դարձեալ ցկոյրն՝ դու զի՞ ասես վն նորա զի երբաց զաչս քո ։ և նա ասէ՝ թէ մարգարէ է ։ Ոչ ոչ հաւատային հրէայքն զի եղեալ իցէ և բաց տեսցէ ։ մինչև կոչե ցին զծնօղս բաց եղեալ

կայր ծննդեցեալ։ Եթէ ոչ կայր ծնեալ էր այլեայլ այլ, ոչ կարէր առնել ինչ։ Պատասխանի ետուն և ասեն ցնա՝ Ի մեզ խակ ծնեալ ես ամենեքին. և դու վարդապետիս լինիս մեր. և հանին զնա արտաքս։ Լսեալ յիսուս եթէ հանին զնա արտաքս. և լրեալ եգիտ զնա, ասէ ցնա՝ դու հաւատասցի՞ յորդի աստ։ Պատասխանի ետ և ասէ, տէր՝ ով է զի հաւատացից ի նա։ Ասէ ցնա յիսուս. և տեսեր զնա, և որ խօսիդ ընդ քեզ՝ նա է։ Նա ասէ, հաւատամ տէր՝ և երկիրպագ նմա։

ընծայ։ Նա ասէ, թէ մեզաւոր էիցէ՝ ես ոչ գիտեմ. բայց զայս գիտեմ՝ զի կոյր էի՝ և արդ տեսանեմ։ Պատմէր ասէն ցնա. զի՞նչ արար քեզ՝ զիա՞րդ բացաւ զաչս քո։ Պատասխանի ետ նոցա, այժմ ասացի ձեզ և ոչ լուարուք՝ զի կամիք միւսանգամ լսել. մի թէ և դուք կամիլ աշակերտ կերտիլ նմա։ Նզդա հայհոյեին զնա և ասէին, դուն լինիր նորա աշակերտ. մեք մովսէսի աշակերտ եմք։ Գիտեմք զի ընդ մովսէս խօսեցաւ Աստ. զսա ոչ գիտեմք ուստի էցէ։ Պատասխանի ետ այրն և ասէ ցնոսա՝ այդ խակ ինն ըմբռնելիք. զի դուք ոչ գիտէք ուստի էիցէ՝ և զիմ զաչս բացաւ։ Գիտեմք՝ զի Աստ մեզաւորաց ոչ լսէ. բայց եթէ Աստուածապաշտ ոք էցէ՝ և զկամս նորա առնիցէ զնա, նմա լսէ։ Ի յաւիտեան ոչ ոք լուաւ՝ եթէ բացաւ զաչս կուրի ի ծնէ

* Ճառ Պօղոսի Նորեկ
Պօրոյ.

(Ա)

Ը̃նք պաղատանաց ըզ զոհիցն խնդրել, և խնկոյն դա‑ թի. և հատուցմին դատաստանին. և ...ին փրկութեն:

(Բ) Ըանք նշանակականք անձինն՝ օրինակեալ մեզ և՛ի պաղեստին. և առ ՛ի փրկութիւնն այ յուսա‑ դրութիւն:

(Գ) Ըն ՛ի աստուածապարգև‑ ւթին այ. և օրհնութիք. և կցորդութեան ամենից կարեաց. և ընթերցողացն բաժմունք և օգնութիք ՛ի ամենէ:

(Դ) Ըան ՛ի վասնուամն բա‑ րեաց գործոց:

(Ե) Ըան ՛ի յառեղծուամն մարդոյս, և ՛ի յոյժ պատ‑ ժին ՛ի կարգալն առ նա. և ՛ի յերախաամուացու‑ թեն մեր:

(Զ) Ըանք ՛ի բազմամաս‑ նութիւնս մեղաց:

(խա 2)

(Է) Ըանք զղջականութեն և զօրութեն արտասուաց. և եղկութե անձին:

(Ը) Ըանք ՛ի յուսեղութեն դատաստանին և յարհա‑ մարհանս անձին:

(Թ) Ըանք բանբասանաց անձին. և նմանութիւնս յոգունս ըստ բաւեալ գե րեգմանի:

(Ժ) Ըս ՛ի քննաստուն և՛ի գազան նմանութե անձին. և առ ենովք և՛ի հանապայ մեծութիւնն:

(ԺԱ) Ըանք առ ՛ի համա‑ տալ ՛ի քն, և ազատութե նորա, և՛ի զօրութեն ամենա հնար. ՛ի յենովք և՛ի յոյն. և յաւագոյն և՛ի պօղոս. և յուսալ.բէն ՛ի փրկութե, և յարդարացանելն այ հա‑ մանել շնորհին:

(ԺԲ) Օ՛ղջումն յուսա‑ դրական բանիւք. և առ ՛ի գիշերոյն արհա‑ միրս:

(ԺԳ) Ըս ՛ի յերրորդութեն որ՝ միութե և ուրյնութե բանք. և մարդկայն բա‑

րե

(ՀԹ) Եւ ի ցուցումն զսոյն
ձևին վատթարութեան յա-
ռնոյն լինել :

(Հ) Ասացէ՛ ի նոյն շար
դելոյմանս վատու-
թեան :

(ՀԱ) Եւ ի վտանգ սպա-
սհմանցն ի մեղս
նոց :

(ՀԲ) Ոչ հատուցիլ արժա-
նի հնդրել լինել ի բարե-
գործեցին ածայնոց :

(ՀԳ) Ասանկ համառեցուցա
նելոյ զկենցաղս ծուխ ,
և զմարմինս՝ նաւթի :

(ՀԴ) Եւ ի յոգեկցուածոյն
բանականաց կամացն ներս
նոյն կակծանն՝ սահման
մանց կիրք :

(ՀԵ) Ասանկ մեղացեալ և զո
րութեան ներ . և յոչ օգ-
տիլն պարտոյ եւսուզոյ
և յօդակի . և զպատճառ
կրկնութեան ի նոյն :

(ՀԶ) Անհանգստեցեալ ծան
կելոյ խոտանելութեամբ . և
զմեղանին Թողու կատա-
րածին : Ի՛ր ընդդէմ դի
մասորութ ջերմանց :

բերգծոցեալք ոչ զօրանալ
գան պնդացնին :

(ՀԷ) Եւ ի ձեռս սեղան
կաց անկելոյն յօրինակ՝ լե
ռնաւարտ :

(ՀԸ) Ասանկ մոլորել ոչխա
րին տարացոյց :

(ՀՁ) Եւ ի կատարելութեն
այ . և ինքանելոյն քէ ի ձե
ռոյս :

(ՀՂ) Պատասխանս ոչ տալ
պատիժս . և ի լռասիրու
Թիւն կոչին , և ի սրբոյ
բռատին , և ի Թողու Թէ
պռոնկին :

(ՀԺ) Եւ ի սէգ սէգ բեր
ժշկութեանն տեառն
մեր քր :

(ՀԻ) Եւ ի սէգ սէգ տա
սիժս մատնեաւն . և յոչ
ասնձաւորելն զմարմնոյ ցաւս
կոտրելոյս , և ի կատարել
զաստուածարու Թ :

(Հ) Եւ ի յերկոց մանկանց
և զանիկն՝ առաջնոյ յա
րուց . և ի բարձրասանձելն
մարմնոյ . և առաջնոյն՝ հան
դերձ արհամարհու Թէ
անձինն :

(լե) Ինչ՝ ի ամառուան
(լզ) Ինչ՝ ի մուշկերան հանեմատեմ. և՝ ի կինն պառնիկ զոր հաս ունէ. և առ՝ ի յորդուն մարգարէից. և առ ած հաղորդութեն։ և աղօթք պատարագաման։
տուց։
(լէ) Բան՝ ի ած հոգին, հաստատել յոգնու է. և որ՝ ի նիւթոյն գաւանութեն. և՝ ի տարտասին մոմէ օծ. և առ երկու մարգարէն, և՝ ի խաչութեն նորա։ և առ՝ ի հրեշտակս աղաչօղս վս երկիր։
(լը) Ի՞ այ մարդասէր կոչելոյն՝ և ոչ հրեշտակա՝ սէր. և առ՝ ի տուրան մարդասիրութեն։ և յիմնէղ սիրն պատուոյ. և՝ ի կինն քանանացի՝ օրինակ։
(լթ) Ի՞ այ ածատրնիցն թէ զհայդ ոչ պատճառ զնատ։
(խ) Ի՞ ի զօրագունդ հաւատացելոցն. և առ՝ ի բանտարկեալն Պետրոս. և առ տանջանաց քրիստոս։
(խա) Ինչ՝ ի պատարագ

(խբ) Ինչ՝ ի թողութ զմեղս յաւետեան հօգմանութեն հօգն. և՝ ի յայտ ածեալ թէ ոմ ոք է որ մեղանչէ և ոչ զղջանայ։ և կամ զինչ ոչ պատրաստէ ըստ մարգարէին։
(խգ) Ի՞ այն օգտութեան զղջմանն թէ և՝ ի շահն ի տուին։ կամ՝ ի մէջ ածեալ է մեղաց և զառնէ մարդ նախանձին։ և պատուիր զգուշութեն վարկանելոցն։
(խդ) Ինչ՝ ի հաւատան ապրանաւոր՝ առագի և անդամ։ և առ՝ ի բառնական գոն առնողին առն այ։ և թէ՝ չի ոք որ ծանօթացել է գնա և չեզէ նորա։ որպէս
ի մէջ հարց լինին և բարիք։
(խե) Ի՝ յարուցեալն՝ ընդ ոսկերս հաստատեալ զանձն և ըստ երկնի աւետեաց յոմէ նեաւ ելիցն աւետեաց։ և նշանակութեն՝ ի ածոյոմ ին այ։ և սրբութեն հեղոյցն պատարագին։ և՝ ի հելլադացի
հաւատացելոցն։

(ՃԽ) Ասա՝ ի մանուածքին մեր
զգայն և անուսական որդւոյն։
(ՃԼ) Ասա՝ ի հպյրն գթած.
և ազատեսցես զս. զի յաղ-
քատն ազգմանն. ի մեղան-
չումն և ի զղջումն նոր։
(ՃԽԹ) Ասանք ի բարեբա-
բութիւն այդ։
(Ճ) Ասա՝ ի յոյժ օգնելն որ
դարուց որ առանց խոս-
տովանուաց, և յոյժ ձեռնտ-
մեղաց. և առ յոյժ և ցան-
այսն և յաւուրն. և ի բազ
մին յաւուրսն բազմին մեզ
ներումն։
(ՃԱ) Ընդունելդ բնութիւն
ոչ յաւիտենից լինելոյ օգնու-
թիւն, այլ միայն յոյց. և ի
աղաչանս ձեր. և ի մանուած
թագաւորն խոչել։
(ՃԲ) Ասա՝ ի մարգարէու-
թիւնսն որ դարձարուքն
առիս. և ի նորոգանն փրկ-
կութիւն։ և ապծանալոյն
մարդկան։
(ՃԳ) Ասա՝ ի կարողութիւն
այդ. և ի զօրութիւն պատա-
րագին։
(ՃԴ) Ընդունդ այդ ոչ ձեր

գրեալն որ ի մեր կամքս, և
ի յայտարարն գաղտնեացն
ձեր, և բարկութեն։
(ՃԵ) Ասդա բազմօրինակս
ըստ ձայնին եղիկիէլ։
(ՃԶ) Ասա՝ ի յոյժ ուրեք կա
րել թաքչիլ ի գաղտնեացն
նէն այդ. և պարտասնա առ
ի մարդոյն մեղաց։
(ՃԷ) Վախերայնին աղօթա
մատոյց առ որդին այդ։
(ՃԸ) Ասա՝ ի յաւիտենից ա-
ջակցութեան։
(ՃԹ) Ասա՝ ի թժկութիւն
ածայնին որ ոչ կարօտանայ
գերոց և ժամանակի. և ան
պարտաքրել գոլոյն։
(ՃԺ) Ասա՝ ի յաւարքսն
հայր և հոգւոյ զմիասնութիւն ի
ջնջելոյնս վասն մարդ-
կան. և յօրինակին առա-
ջին։
(ՃԺԱ) Ցշանակութիւք առ
մանոյ խոստովանութեն և
պղծանուէ մեղանոյ թե-
թեւագունից։
(ՃԺԲ) Ընդդէմ զննողն և ըղ
պատիժ մարդոյն, և յան-
դամսն. և բռնագոսնոյ ան-
ձին։

դատող և մեղսաւորաց . և
առ ի սպրդաթրքացուանել զանձինս մարդարէին և առաքելոյն :

(ԿԶ) Ի սատմոն ի դաւթի առ ի բանս անիծաբանութեան մեղսաւորաց, և ի նախատուիքն որ վասն անձինն վկայել է . և ի բանսն անիծից որ ի սատմոն վերադրէին, նոյնպէս և սրդա բուքիւն :

(ԿՈՒ) Ի դարձել ի սատմոն որ ի նախատինս և ի նզովս վերադրէին ոչ անարատից եւ գոլոց . և ի քաւեալ ամենայն բուա կղինից :

(ԿԲ) Ի՝ս կինն ղեմուէլ . և ի ներանն կատմիր ծովեն . և որ ի կերկրին քանանու և ի կեզիպատա զինեսակաբար . և ի տալսուքենէ ի ծերուքիւն . ի կերկիր և յատուղս . և ի մարգամանացն սրմածնին :

(ԿԳ) Ուան՝ թէ ընդէր ի վերայ սատմոնացն , և յայլ մարգարէիցն բանից ոչ վերագրեցին . և լուծումն .

կարել զորել մեր . և ոչ մեծանալ . և ոչ յամբարտաւանել յամենայն ինչ գնալ առաքեալն : և ի խոհեմութեան ժառանգին . և ի ողջոյն . և ի ծուխս հեղեղատ ողողին մարդոյն :

(ՃԵ) Ի խնդրուածս ըզբարին՝ առեալացն՝ լսել ասացն, և աղաչանաց . և ի յանիծս նեղն ոչ լսել . և ըստ լուսղակ գազանին անզգայն , անկանիլն ի վարդս չարին . և գինւոյ շար և բարի հետմարելոյն . և առ ի պատուհաս մեռեալ պատարհարաց մարմնոյ առաքելոյն ի նուիրատուացն :

(ՃԶ) Ի՝ս ի հանապատին առն ինչ ոչք են ի մարդկին :

(ՃԷ) Ի՝ս ի անկատարութեի մարդկանցս և ի կատարութենէն այ . և աղաչէ զինուհատ ետութենէն այ . ընդ որս կրճէ և զգիծերն պետրոսի և զմեր ղազն գտանիլ :

(ՃԸ) Ի՝ս ի յանդգանալոցն առ լումայ :

(ՃԹ) Ի՝ս ի աղաչանս առ

որ ի մեղս և ի տանջանս։
և ի բազմերախտութ յայտ-
նութենէն. և անձին զաղ-
տասէանս՝ նմանութեամբ
իրաց իրաց. և որ առաքի
անգամանութեան անդ նա-
խատինք։

(ԿԶ) Ոչ ի պատասխա յո-
լովագոյնս և ի բազմե՛ս
բանականաց. և զծննդեան
օրն անիծելն. և ոչ ի պատ
րաստելն զինքեան միրս միրս.
և առարկուքս և ամենայն ըս
առ ձեռնամարտ վասնիկ լի
նելոյն։

(ԿԸ) Ոչ նմանութե՛ն ի
քրոյսն ոչ մարդկեղէն և
կամ կանխագիտելոյ պրով միա
ւորին. և թէ ոչխատ խօսիլն
առաքելոյն զպատրեսն. և
առ ի տարբեր մնոց և լըճոց՝

յօրինակեալ վերջնոյն
հերձելոյն։

(Ը) Ոչ թէ ոչ ի Տնաւր միշ
կոչ յերկնականաց արբոց,
թէ և ի բովանդակ Տնոց և
նորոց Կտակարանաց. և առ ի
յոխտս մարգարէին՝ ի Հա-
նապատին գարձելոյն հա

(Կ) Ոչ ի նպատուհան քե
զամս միշտ կարդալ։

(ԿԱ) Ոչ ի անկատարութե՛ն
մեր ոչ. ի մոխիս, ի մոր
գարիս, յաստղերայն, և ի
տղեն քոյ. և ի մեծաւորն
զոր յարմարէ զգեղեցիս
նագ։

(ԿԲ) Ոչ ի յայտարարու-
թե՛ն ամենից սխալանաց.
և ի խոհեմս մարդոյ յան-
դել. և զգեստութե՛ն ոչ կօգ
նութե՛ն հանդերձ և ճոխ
միշտ ընդ նմա և առ ի գե
րեզմանին իւր. և ի տաղտ
կրութե՛ն. և յաւետեն վերս
կուէն ոչ։

(ԿԳ) Ասան՝ որ թէ որ ոչ
և առցէ զնա ի պատասխան,
ինքն ևս կցտղդ գոյն ընդ
նմա ևս ի գերեզմանին։
և ոչ՝ ընդ նուաստութեան
մերում դիմաշարժել ուն՝ ա-
զատանք. և ի դիմակութե՛ն
դիւին, դիմակաց գործից
չարչարանացն. և ի կրկնել
ծանրութիւն իւր։ Ոչ
զհատս միշտ կարդալ։

(ՀԴ) Եթե մեծութիւն այ է այն, որ անդ ուղղուի, մինչ ամէն ոտնի պատժոյ՝ և մեծարի. և աղաչանք ոչ պատճէ զերեզման մեղաւորին. զի մեղանաց ոչինչ է առաջի մեծութեան այ։

(ՀԵ) Ուր որ ի՝ սիմիսին առհմանեցան բան. և ի խորհուրդ սրբոյ եկեղեցւոյ ընդ դէմ մանիքէ ցոց։

(ՀԶ) Ոչ ի ոչ փոփոխիչն այ. և ի կատարած մեծութեանն այ։

(ՀԷ) Ոչ ի մեծի օրն ուր բաժի՝ չարչարանացն ան և խոնարհութեն։

(ՀԸ) Ոչ զաղաչանք առ ի քէն, զի մի՛ ոնայն լինի չարչարանացն որ վասն մեր. և մի՛ կայցուս ածել զմեզ մեր զանս։

(ՀԹ) Ոչ ի խնամս չարին գոլոյն միշտ մարդկան. և ի գառնասանն այ։

(Ճ) Ոչ անդ պղտասանաց առաքեալ կայսն ածել։

(ՃԱ) Ոչ ի՝ սէրն մանկութեան բան։

(ՃԲ) Ոչ զաղաչանք առ ի նոսա, այլ զերեսս և զբազ կամ։ Ոչ բանիք պատճառ ածել հաշտեցուցիչ այ. և որ հանդիսանայ ի բանս բարեբաստ՝ և նահանջի. և օրինակիւ ի հինն կայսն զնորածընանալոցս. զոր եւ պատճէն առաքեալ ի պատիժս մատնեան. և առ ի լողակս ծովացինս. և աղաչանս ի ան։

(ՃԳ) Ոչ անդ խրատոս առ ի կայսն՝ որք յայտնի եղեալ նոց հաշտիչն. և առ ոչ ի զարհուրել զանձն. և գարձեալ զինքն մատնեալ ոչ գատաստանի. և ոչ ի բառի կերպարանել. և ոչ ոչ ձեղապատար գոլ քան զինքն։

(ՃԴ) Ոչ ի յոչն մատիս բանք։

(ՃԽԵ) Խանդ մարգմանաց առ երկնայինն զօրսն ։

(ՃԽԶ) Այլ՝ ի բարեխօսութիւնն առաքելոց և ամենայն սրբոց . և գիտութիւնն այլ . և աղաչանս ուղ տարածգրել ։

(ՃԽԷ) Այլ՝ ի խնդրել քրիստոս մեռցն՝ բարի . և այլոց առնելոց ամ վերայ . և առ՝ի ապրգասին . և առ՝ի բարեբարին ։

(ՃԽԸ) Պատասխանի գալոյ եւ ծագմանն արեւու . և պահպանութեան մաղթանս ։

(ՃԽԹ) Այլ՝ ասն կարեաց և գործոց , և Հանապարհի նաւելոյ , և առ՝ի ջերմեղին ։

(ՃՀ) Խանդ առ՝ի ողորմին այլ այ ամենայն հոգւոց անապատրաստից . և առ՝ի քառից հանգիստ բառեղծութենին մարգոյս . և՝ի պահելն զնոսա հաճատար՝ և արդար բանալոյն ։

(ՃՀԱ) Խանդ առ՝ի ուղիղ-

(ՃՀԲ) Այլ՝ ի բարեխօսութիւնն առաքելոց և ամենայն սրբոց . և գիտութիւնն այլ . և աղաչանս ուղ տարածգրել ։

(ՃՀԳ) Այլ՝ ի խնդրել քրիստոս մեռցն՝ բարի . և այլոց առնելոց ամ վերայ . և առ՝ի ապրգասին . և առ՝ի բարեբարին ։

(ՃՀԴ) Պատասխանի գալոյ եւ ծագմանն արեւու . և պահպանութեան մաղթանս ։

(ՃՀԵ) Այլ՝ ասն կարեաց և գործոց , և Հանապարհի նաւելոյ , և առ՝ի ջերմեղին ։

(ՃՀԶ) Խանդ առ՝ի ողորմին այլ այ ամենայն հոգւոց անապատրաստից . և առ՝ի քառից հանգիստ բառեղծութենին մարգոյս . և՝ի պահելն զնոսա հաճատար՝ և արդար բանալոյն ։

(ՃՀԷ) Խանդ առ՝ի ուղիղ-

(ՃՀԸ) Խանդ մարգմանաց առ երկնայինն զօրսն ։

(ՃՀԹ) Այլ՝ ի բարեխօսութիւնն առաքելոց և ամենայն սրբոց . և գիտութիւնն այլ . և աղաչանս ուղ տարածգրել ։

(ՃՂ) Այլ՝ ի խնդրել քրիստոս մեռցն՝ բարի . և այլոց առնելոց ամ վերայ . և առ՝ի ապրգասին . և առ՝ի բարեբարին ։

(ՃՂԱ) Պատասխանի գալոյ եւ ծագմանն արեւու . և պահպանութեան մաղթանս ։

(ՃՂԲ) Այլ՝ ասն կարեաց և գործոց , և Հանապարհի նաւելոյ , և առ՝ի ջերմեղին ։

(ՃՂԳ) Խանդ առ՝ի ողորմին այլ այ ամենայն հոգւոց անապատրաստից . և առ՝ի քառից հանգիստ բառեղծութենին մարգոյս . և՝ի պահելն զնոսա հաճատար՝ և արդար բանալոյն ։

(ՃՂԴ) Խանդ առ՝ի ուղիղ-

Կան համառօտ վէ ուղիղ
հաւատոյ, և մկրտուիլ վա-
րուց առաքելոցն։

Կատարած Ծէսից՝ դէպ ի
Աւարտիլ։

(գ) (ժէ) (իգ)

(ի) (կգ)

(կ)

վերացուին ամենայն չեծու-
թիւնք, և հասցեն ողջա-
մութիւնքն։

(ձէ) Ոչ՝ ի պահպանու-
թէ զինէ, և՝ քակտումն զո-
րութեան նոր։

(ձզ) Կանգ առ՝ ի պրկա-
ցոյց լուծն վիւռանի։

(ղէ) Կանգ առ՝ ի կերպա-
շինկ փայտն ժամնհա-
րին։

Ա ասեն պատմութիւ առա-
քանից որք նշանին, և նոր
բողեանք նր։

Ներբողեան՝ ի Պետու հի
կոյս Աստիամ Ոչխա-
ծին։

Ներբողեան՝ ի կերկուսա-
սան Աշաքեալս, և՝ ի ե-
թանաստեղեր կոյս աշա-
կերտսն Քրիստոսի։

Ներբողեան՝ ի սբ Յակոբ
Հպիսկոպոս մեծ բնոյ։

Կատոզք՝ ի սուրբ Հոգին
ած, և՝ ի սբ Լոյսն, և՝ ի սբ
Խնկեղեցին։

ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՔ

ամէն եւ երկրպագութիւն ամենայնի Հոգւոյն Սրբոյ՝ որ ինքն Հայր եւ Որդի եւ Հոգի գոյացեալ մի է : Որ ի սկզբանէ ոչ ունէր գիտութիւն եւ անկատար ողորմութիւն՝ եւ կարծէր թէ մեզ նըմանացաւ՝ եօթն երկրիդ տպագրութեամբ եւ բարեբար ողջագրութիւն, յառաջ ածել ի լոյս զերկիր զաղօթական եւ գնեղրան գալոն որ մատուռս Վարդ գոլի նարեկացոյ Հըրեշ տակիկըն վարդապետին մերոյ Տէր , Որ զաղջէ ջուն զերդ խորհուրդ՝ կրից Հաւատոյ եկեղեցւոյ . տարածելի քան զնեղեան յարձակմունի՝ ու շուտ տեսանելոյ . և յայ Հանդիսին քան զնկատս պատուական՝ Հոգեւորական վարդապետացդ :

Օ՜ որ գեղեցիկ յորինեալ մատուռտոգէն շատ սիրուն եղանելի վարդապետ՝ ըստ խնդրոյ հայցման եղ բազց կրօնաւորաց՝ ըստ շնորհ միաձնականաց . որ գոց վկայութիւն , խոստացեալ մեզ , որպէս ասէ , բանակել հրեշտակ տեառն , և հեռացական պկրտաբանութիւն . իբրև մարգարէիս լուսոյն և պատուական՝ վերարերել զոս յանուսկ ծոմէ Աֆոնէ շունչ զերց , եթէ հայոց ազնեաց տէր Աղեքսեայ՝ յիշատակ յաւիտենից և գնան անեղծական :

Որ զիրսս մատուռս վերծանողացն իւրոց՝ ի սիսկ կարդալ թեան մանչ փոխարկեալ , յայտց անուն նոցին՝ մնալոյ պատուական թողեցուցանէ . և զմեղաց պոշեալսն ցոյ՝ կրկին վերլուսոյ ի նոյն հաստատ . և միանդամայն ասց զիրս պատուական , թուղթ՝ վերանալ՝ հեռանալ՝ և դադարիլ յանապատին , ըստ հոգեընտ աղաւթի աստուածային :

Ամէն ինչ ձեռնհաս էր Աղա-
մալեանն Նազլուի։ Ամէն ինչ
ձեռնհաս էր Աղամալեանն
Նազլուի։ Ամէն ինչ ձեռնհաս
էր Աղամալեանն Նազլուի։

Ա՛ՀԱ ԶԲՐՈՒՆԱՆԱՆ ԳՈՐ-
ԾԱՒՈՐԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՈՐ
պատրաստանեն . զոտեզարկ
վարդանն՝ որ է կերկրէն
բարեաց, իջեալ ընդ-
և զմեզաղարկ սրբոց մարտի-
րոսն՝ խաղ տղերոց . և
զմանազիներոցն ևար պօղոսի
որդի սրբոց կիրակոսի ։

Ա՛ՀԱ ԶԿԵՆԴԱՆԻՆ ՄԻՐՁ-
ՅՕՀԱՆՆԷՍԻ , և զԿԵՆԱԿԻՑ
ՆՈՐԷՆ ԶԱՐԻԱՆԻ , և ԸՆ-
ԺՐԱՆԱՆ ՈՐԴԻՆ ԻՒՐ ՍՐՈՒՑ
ՊՕՂՈՍԻ, և ՍՐՈՒՑՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ
և ՄԻՒՍԷՊԻՈՍ Ա՛ՆԱՍՏԱՍԻՈՅ ,
ՀԱՆԴԵՐՁ ԲՆԱԾ ԱԶԳԱՍՈՑՆ
ԱՒՐԷՆ ։ ՈՐ ԸՍՏ ԲԱՐԵԿԱՄԱՐ
ԸՆԴԻՆ ԻՒՐԵԱՆ՝ ՍԱՍԵԼ ԿԱՄԵՑԱ-
ՒԱԼ ԶԵՂԸՄԱԾՈՒԱՆ ԳԻՒՂԱՒ
ԱՂԲԻՒՐ ԵՒ ՆԵՐԲՈՂՆԻՒՐ ՀԻՒ-
ՐՈՒՄՆ ՍՈՒՏԱՓԱՆԻ , ՈՒՍՈՒՑԱ-
ԳԻՒՏ ԱՐՈՒԱՐ ԶՍԱ Ի ԿԱՅԵԼ
ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՀԱՄԱՍՈՒՏԱԿԱՑ ,
ՈՐՈՄ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒՑԱ
ԱՅՍ , ԲԱԶՄԱՊԱՏԻԿ ՅԱՐ-
ՔԱՅՈՒԵՆ ԼԻՐՈՒՄ ։

ՈՒՍՈՒՑԱՆԵԼ ՄԻՐՁ-
ՅՕՀԱՆՆԷՍԻՆ , ԶՈՐԴԻ
ՆՈՐԻՆ ԶՅՈՎՆԱՒՀԱՏ ՄԻՐՁ-
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ , ՈՐ Ի ՇԱՐԼ ԵՒ
Ի ՁՈՒԼԵԼ ԶԶԻՐՆ ԿԱՏԱՐ-
ԵՑԱՒ՝ ՀԱՍԱՐԱԿԱՊԷՍ ԿԸ
ԼԻՆԻՑ . ՈՐ ԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ
ԾԱՌԱՅԻՆ ՀՆԴՐ ԱՒՐԷՆ ։

ԼԱՒ-

ՊՏՒՂԱՐԱՆ Ի 1971 Թ.